

Karnataka State Archives
(Departmental Library)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)

ಪ್ರತಿ, ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No... (R) 4713
ದಿನಾಂಕ Date.....

TABLE OF CONTENTS

TO THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

VOLUME X—PART III (Nos. 21 to 33).

(15th March to 29th March 1954).

PAGES

Twenty first Day—Monday, 15th March 1954.

Questions and Answers	...	727—756
Questions for Answers on the day but not taken up	...	756—765
Business of the House, <i>re</i> Money Bills	...	765—772, 783
Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954—Passed	...	772—791

Twenty-second Day—Tuesday, 16th March 1954.

Questions and Answers	...	793—812
Questions for Answers on the day but not taken up	...	812—814
Statement by Minister on Question No. 332, <i>re</i> purchase of copper wire from Messrs. Unni & Co.		814
Adjournment Motion, <i>re</i> closure of Arasappa's Silk Factory, Bangalore—Disallowed	...	814—815
Resignation of Sri K. V. Shankara Gowda—Announced	...	815
Business of the House, <i>re</i> Money Bills	...	815—819
Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954—Passed	...	819—825
Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954—Passed	...	825—843

Twenty-third Day—Wednesday, 17th March 1954.

Questions and Answers	...	845—864
Questions for Answers on the day but not taken up	...	864—865
Privilege motion, <i>re</i> Chief Minister's Budget Speech in the Council—Ruling deferred	...	865
Demand for Grants for 1954-55 (Procedure with respect to Debate)—		
No. 1. Land Revenue	...	866—878
No. 2. State Excise	...	878—881
No. 3. Stamps	...	881
No. 4. Forest	...	881—886
No. 5. Registration	...	886
No. 13. General Administration (District Administra- tion)	...	886—894
No. 36. Working Expenses (Forest)	...	894
Discussion on Question No. 153, <i>re</i> Tender for sale of sandalwood	...	894—895

Twenty-fourth Day—Thursday, 18th March 1954.

Questions and Answers	...	897—916
Questions for Answers on the day but not taken up	...	917
Demands for Grants for 1954-55 (<i>contd.</i>)	...	917—920
No. 6. Charges on account of Motor Vehicles Act	...	920—926
No. 7. Other Taxes and Duties	...	926—932
No. 8. Irrigation	...	933—939
No. 9. Irrigation—I.N.E.D. Works	...	939—942
No. 12. General Administration (State Legislature and Election Charges)	...	942—947
No. 37. Working Expenses—Irrigation Works	...	947
No. 41-A. Capital Outlay on Civil Works	...	947—948

Twenty-fifth Day—Friday, 19th March 1954.

Questions and Answers	...	949—970
Questions for Answers on the day but not taken up	...	970—971
Chair's ruling on procedure with respect to debate on Demands	...	971—972
Speaker's direction to expunge some words in Sri B. V. Narayana Reddy's speech on Demand No. 12	...	972—973
Demands for Grants for 1954-55 (<i>contd.</i>)—		
No. 11. General Administration	...	973—999

Twenty-sixth Day—Saturday, 20th March 1954.

Questions and Answers	...	1001—1021
Questions for Answers on the day but not taken up	...	1021—1022
Privilege and Adjournment Motions (consideration of notices deferred)	...	1022
Mysore Housing Board Bill, 1954—Introduced	...	1022
Demands for Grants for 1954-55 (<i>contd.</i>)—		
No. 14—Administration of Justice	...	1023—1035
No. 15—Jails and Convict Settlements	...	1032—1037
No. 16—Police	...	1037—1046

Twenty-seventh Day—Monday, 22nd March 1954.

Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1954—		
Motion to consider not concluded	...	1047—1072

Twenty-eighth Day—Tuesday, 23rd March 1954.

Questions and Answers	...	1073—1096
Questions for answers on the day but not taken up	...	1097
Privilege Motion—words used by the Chief Minister with reference to a Member—Disallowed	...	1097—1098
Demands for Grants for 1954-55 (<i>contd.</i>)—		
No. 17—Scientific Departments	...	1098—1103
No. 18—Education	...	1103—1116

Statement by Sri Mulka Govinda Reddy	1116—1129
Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954—	
Motion to consider (not concluded)...	1129—1149

Twenty-ninth Day—Wednesday, 24th March 1954.

Questions and Answers	1151—1191
Questions for answers on the day but not taken up	1181—1193
Demands for Grants for 1954-55 (contd.)—	
No. 19—Medical	1193—1206
No. 20—Public Health	1206—1214
No. 28—Miscellaneous Departments	1214—1218

Thirtieth Day—Thursday, 25th March 1954.

Questions and Answers	1219—1236
Questions for Answers on the day but not taken up	1236—1237
Business of the House	1237—1238
Demands for Grants for 1954-55 (contd.)—	
21. Agriculture (except Botanical and other Public Gardens)	1238—1248
22. Botanical and other Public Gardens	1249—1251
23. Rural Development	1251—1257
24. Veterinary Charges	1257—1260
Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954—Referred to Select Committee	1261—1289
Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954—Referred to Select Committee	1290

Thirty-first Day—Friday, 26th March 1954.

Questions and Answers	1291—1319
Questions for answers on the day but not taken up	1319—1322
Demands for Grants for 1954-55 (contd.)—	
25. Co-operation	1322—1330
26. Industries and Supplies (Except Sericulture)	1330—1341
27. Sericulture	1341—1345
41. Industrial Development	1345—1349

Thirty-second Day—Saturday, 27th March 1954.

Questions and Answers	1351—1361
Questions for answers on the day but not taken up	1361—1367
Demands for Grants for 1954-55 (contd.)—	
29. Civil Works	1367—1380
30. Famine Relief	1380—1382
33. Stationery and Printing	1382—1385
34. Miscellaneous	1385—1386
35A. Community Development	1386—1388
31. Political Pensions	1388

32.—Superannuation Allowances and Pensions	1389
55A. Commutation of Pensions	1389
35. Extraordinary Charges	1389
35B. Compensation to Zamindars	1389
43A. Commutation Value of Pensions	1389

Thirty-third Day—Monday, 29th March 1954.

Questions and Answers	1391—1416
Questions for Answers on the day but not taken up	1416—1434
Supplementary Estimates for 1953-54—Laid on the Table	1434
Statement by Home Ministerial <i>re</i> his absence during question time previous day	1434—1435
Statement by the Speaker, <i>re</i> taking up immediately Supplementary Estimates	1435—1436

Demands for Grants for 1954-55 (concl'd.)—

38. Working Expenses—Electricity Schemes	1436—1441
39. Road Transport Schemes	1441—1443
43. Miscellaneous Capital Account	1443
40. Irrigation (Construction of Irrigation, Navigation Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account)	1444—1448
42. Electricity Schemes	1448—1452
44. Schemes connected with State Schemes of Government Trading	1452—1455
45. Advances and Loans	1455—1462

Demands for Additional and Supplementary Grants for 1953-54—

9. Irrigation	...	1462—1477
18. Education	...	
23. Rural Development	...	
26. Industries	...	
29. Civil Works	...	
34. Miscellaneous	...	
40. Irrigation (Construction of Irrigation, Navigation and Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account)	...	
41. Industrial Development	...	
42. Electricity Schemes	...	

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-FIRST DAY

Monday, 15th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

Mr. DEPUTY SPEAKER (Sri R. CHANNIGARAMIAH) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Lift Irrigation Pumps

(Hassan and other Districts)

Q.—38. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Belur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of lift irrigation pumps that were satisfactorily working during the year 1953-54 (districtwise details to be furnished);

(b) the number of applications received requesting for the supply of power for lift irrigation during the year 1952-53 in Hassan District;

(c) the steps taken thereon;

(d) whether they intend to supply power for lift irrigation in places where there is scarcity of food;

(e) the number of applications received from Halebid taluk in Hassan District?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) District No. of pumps working to end of December 1953.

1. Mysore	210
2. Mandya	62
3. Bangalore	1,585
4. Tumkur	725
5. Chickmagalur	16
6. Hassan	38
7. Shimoga	98
8. Chitaldrug	632
9. Kolar	1,973

Total 5,339

(b) 180.

(c) Estimates have been prepared for all the applications, of which 33 have been sanctioned. The estimates for the balance of 147 are under scrutiny.

(d) Yes, to the extent possible.

(e) The number of applications in Halebid village is 2.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾದ್ದಿರುವ lift irrigation ಪಂಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿ ಸಿರುವ ಪಂಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಸನದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮೆಳೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—180 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ 33 ಅರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಬಾಕಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತು ಕೇವಲ 5-6 ವಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಇದಾದ ತರುವಾಯ ಇನ್ನುಳಿದಿರುವ 147ರ ಪೈಕಿ ಇನ್ನೊಂದು 40ಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಫಸಲು ಆಗದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಾವು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು, ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಚನ್ನರಾಯ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಆಲೂರಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು.

(727)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾವ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಡಿ, ಅದು ಮೇಳೆಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಆರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—“ಸಿ” ಭಾಗದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 33 ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಮಂಜೂರಾಯಿತು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ information ಇಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರಾಗಿರುವವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲಸ—ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು information ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೂ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸವೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜೂನ್ 30ರ ಒಳಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒದಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಆಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಇದು distress area ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Supply of Electric Power to Villages.

—Q.—62. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of villages to which electricity has been supplied for the last two years (talukwar information may kindly be furnished);

(b) the names of villages the estimates of which have been sanctioned and work execution order has not been given (talukwar information may be furnished);

(c) the names of villages the estimates of which are pending sanction (talukwar information may be furnished).

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) List 'A' appended below.

(b) For all sanctioned works, work orders have been assigned.

(c) List 'B' appended below.

LIST A.

List of villages electrified during the past two years.

Bangalore District	Mysore District	Mandya District	Hassan District	Kolar District
Channapatna Taluk— 1 Hootiganahosahalli Kanakapura Taluk— 1 Daddamuvadi Bangalore North Taluk— 1 Guddahalli 2 Peenya Nelamangala Taluk— 1 Dasanapura 2 Thyamagondlu 3 Sivaganga 4 Dobespet Dodballapur Taluk— 1 Kodigeballi Devanahalli Taluk— 1 Bommaravara 2 Aradeshahalli 3 Harohalli Anekal Taluk— 1 Muthanallur 2 Kamblipura 3 Chikkagudi 4 Doddakanahalli Hoskote Taluk— 1 Hosahally	Chamarajanagar Taluk— 1 Rangasamudra Mysore Taluk— 1 Bilikere 2 Yelval Village 3 Koppegala Village Nanjangud Taluk— 1 Badanval 2 Chinnadevara 3 Hundi 4 Veeregowdanahalli 5 Devanur 6 Eregowdanahalli Sinduvally Heggadevanakote Taluk— 1 Heggadevanakote 2 Jayapura 3 Seragur Krishnarajanagar Taluk— 1 Saligrama	Maddur Taluk— 1 Uppinekere 2 Mallurapatna 3 Maranavanidoddi 4 Konasale 5 Konahallar 6 Koppa Pandavapura Taluk— 1 Darasaguppe 2 Kopparayanakoppal 3 Nelamane 4 Belanahalli 5 Kennal Village Mandya Taluk— 1 Hannayambadi 2 Kalanehalli 3 Kothathi Village	Arkalgud Taluk— 1 Arkalgud 2 Konanur Hassan Taluk— 1 Mirle Saklespur Taluk— 1 Biradahalli Channarayapatna Taluk— 1 Nuggihalli Arsikere Taluk— 1 Banavara	Bangarpet Taluk— 1 Kannur 2 Buddamatta 3 Thattareddihalli 4 Gollaguruvanahalli 5 Papihalli 6 Mindahalli (Maba-devapura) 7 Savareddyhalli 8 Banagarae 9 Pujarahalli 10 Gollahalli 11 Budikotta Mulbagal Taluk— 1 Vijalpura Srinivasapur Taluk— 1 Narasapura 2 Arabikothannur Chintamani Taluk— 1 Nayanahalli Chikballapur Taluk— 1 Ajjawara 2 Jathwara Goribnur Taluk— 1 Gudibanda 2 Pothenhalli Sidlaghatta Taluk— 1 Badagur 2 Byrasandra Bagepalli Taluk— 1 Bagepalli

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

LIST A.—Villages electrified during the past two years—*concd.*

Chikmagalur District	Chitaldrug District	Shimoga District	Tumkur District	Bellary District
Kadur Taluk— 1 Yellambalase Narasimharajapura Taluk— 1 Narasimharajapura Koppa Taluk— 1 Koppa Town Mudigere Taluk— 1 Mudigere 2 Gullampet 3 Aldur 4 Handi 5 Nandipur 6 Tandra Village 7 Vastara " Tarikere Taluk— 1 Lakkavalli Village 2 Arakere " "	Chitaldrug Taluk— 1 Medahalli 2 Megalahalli Hosadurga Taluk— 1 Hosadurga 2 Janakal 3 Bagur Holalkere Taluk— 1 Holalkere 2 Arehalhatti 3 Narayanagoudana- halli. Davangere Taluk— 1 Bethurkalpanahalli Chellakere Taluk— 1 Chennammanaga- thihalli. 2 Doddabathigere	Sorab Taluk— 1 Anavatti Honnali Taluk— 1 Malliganahalli 2 Honnali 3 Geenahalli Shikaripur Taluk— 1 Shikaripur Bhadravati Taluk— 1 Siddapura 2 Arabilichi Chennagiri Taluk— 1 Naganehalli Hosanagar Taluk— 1 Hosanagar	Turuvekere Taluk— 1 Turuvekere Tiptur Taluk— 1 Echanur Madhugiri Taluk— 1 Kodagenahalli Koratagere Taluk— Voddagere Sira Taluk— 1 Bukkapatna	1 Amaravati 2 Paramadevarahalli 3 Hegganabudihalli

LIST B.

Sl. No.	Taluku	Names of the Villages
BANGALORE DISTRICT.		
1	Bangalore South Taluk	Devarachikanahalli, Begūr Post, Banner-gatta Road.
2	Do	Chinnayanapalya Village, Begur Hobli
3	Do	Thavarekere Village, Begur Hobli
4	Do	Srirampura Village
5	Do	Kempapura Village
6	Do	Araloor Village, Varthur Hobli
7	Do	Doddanagamangala, Begur Hobli
8	Do	Basavapura, Begur Hobli
9	Do	Thimmasandra and Halenaikanahalli, Sarjapur Road.
10	Do	Kaikondahalli and Kasavanahalli 'B'
11	Do	Belegere Village
12	Do	Singayanapalya, Krishnarajapuram Hobli
13	Do	Saraipalya
14	Do	Somanahalli Village
15	Hoskote Taluk	Byappanahalli
16	Do	Dandupalya
17	Do	Koralur
18	Do	Audur, Biderahalli Hobli
19	Do	Tirumenahalli Village
20	Do	Narayanahalli
21	Anekal Taluk	Neriga Village, Sarjapur Hobli
22	Do	Hullahalli
23	Do	Indalavadi
24	Do	Veerasandra Village
25	Dodballapur Taluk	Dodda-Tumkur Village
26	Bangalore North Taluk	Ramachandrapura Village
27	Do	Nagasettyhalli
28	Do	Dasarahalli Village, near Gavipuram Village.
29	Do	Kumbarhalli
30	Do	Kokol Village
31	Do	Ramaswamypalya near Hebbal 'C' Station.
32	Do	Subbajalpalya
33	Vadigenahalli Taluk	Dandiganahalli Village
34	Channapatna Taluk	Abbur Village
35	Do	Kalihosur Village
36	Do	Honganur Village
37	Kanakapura Taluk	Thotahalli Village
38	Nelamangala Taluk	Gollahalli Village
39	Magadi Taluk	Kondahalli Village
40	Ramanagaram Taluk	Jalamangala Village
41	Do	Vaderahalli
SHIMOGA DISTRICT.		
1	Channagiri Taluk	Tavarekere and Nagabuvénahalli
2	Do	Kagaturu Village
3	Sorab Taluk	Kuppagadde Village
4	Sagar Taluk	Neechadi Village
5	Shikaripur Taluk	Chickjogihalli Village
6	Do	Churchundi Village
7	Do	Issur Village
8	Shimoga Taluk	Nāvule Village

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

LIST B—*contd.*

Sl. No.	Taluks	Names of the Villages
MANDYA DISTRICT.		
1	Mandya Taluk	... Gowdagere Village
2	Do	... Hodaghatta Village
3	Do	... Dudda Village
4	Do	... Thangalagere Village, Basaralu Hobli
5	Do	... Kalahalli Village
6	Maddur Taluk	... Dasahalli Village
7	Do	... Thippur Village
8	Do	... Rudrakshipura and Hunsemarada Doddi
9	Srirangapatna Taluk	... Vadiyandahalli Village
10	Do	... Mahadevapura Village
11	Do	... Kadathanalu Village
KOLAR DISTRICT		
1	Kolar Taluk	... Thambihalli Village
2	Do	... Vanarasi Village
3	Do	... Janapalli Village
4	Chintamani Taluk	... Gopasandra Village
5	Do	... Booramakanahalli
6	Do	... Masturahalli Kaivarhalli
7	Sidlaghatta Taluk	... Cheemangala Village
8	Mulbagal Taluk	... Doolapalli Village
9	Do	... Alangur Village
10	Bangarpet Taluk	... Parandahalli Village
11	Goribidanur Taluk	... Robertsonpet Hobli
		... Halahalli Village
CHITALDRUG DISTRICT		
1	Challakere Taluk	... Parashuramapura Village
2	Harihar Taluk	... Amaravathi Village
3	Chitaldrug Taluk	... Kadalegudda Village, Hireguntanur Hobli
4	Do	... Lakehmisagar Village
5	Davangere Taluk	... Hadadi, Kukkavada, and Lokikere Villages
6	Hiriyur Taluk	... Tadapinachinnanahalli
MYSORE DISTRICT		
1	Chamarajanagar Taluk	... Alur Village
2	Gundlupet Taluk	... Somanahalli
3	Do	... Madapatna Village
4	Do	... Kabbahalli Village
5	T.-Narasipur Taluk	... Nilasoge Village
6	Do	... Vokkalagere Village
HASSAN DISTRICT		
1	Arsikere Taluk	... Bendekere Village
2	Arkalgud Taluk	... Hulikal Village
3	Hole-Narsipur Taluk	... Tejur Village

List B.—concl'd.

Sl. No.	Taluks	Names of the Villages
CHIKMAGALUR DISTRICT.		
1	Kadur Taluk	Hagare Village
2	Tarikere Taluk	Uderu Shantaveri, Kamanadurga and Siddavabile.
3	Chikmagalur Taluk	Indavara Village
TUMKUR DISTRICT		
1	Korattagere Taluk	Akkirampur Village
2	Chikkanayakanahalli	Sasal and Gopalanahalli
3	Turuvekere Taluk	Tandga Village

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ 'ಸಿ' ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಚಾಮ ರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಲೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ information ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಅಲೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜಿನೋ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅದರ return ಮಾತ್ರ 2.5% ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವಹಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವುದು 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದರಿಂದ ಮಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಸರ್ಕಾರೋಚಿತ ಮಾಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಎಂತಲೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಎಂತಲೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ

ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think it is the other way. Wherever there are more pump sets, I think it is an indication of the scarcity of water and the need also is strongly felt. I think we should congratulate them on the efforts they are making to come up to your level..

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಮರೇನಾಡಿನಲ್ಲಿ 4-5 ತಿಂಗಳು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಸಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಸಾಯರ್ ಪಾಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ನಿಜ. ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಲೆನ್ಸ್ (ಎ) ಒಳಗೆ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ಅಂತರೇ ಇದ್ದೆಯಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ನಿಮ್ಮ ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಪ್ರಿಂಟಿಡ್ ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ, ಎಷ್ಟು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ !

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Number of applications ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನುಡ್ಡಿ ಇದೆ. ಅದು ನಿಜವೇ ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—That is not a question you can expect the Hon'ble Minister to answer on the basis of rumours. I do not allow that question.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಲಸ್ಟ್ (ಎ) ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ತಾಪು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು adopted policy ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಯಾರಾರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂತಲೇ ? I want to know that information from the Government, Sir.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ಒಂದು broad lines ಮೇಲೆ ಪಾಲಿಸಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ 4 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತರುವಾಯ ಮಿಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬರಬೇಕು, ಆ ತರುವಾಯ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—Shall I take it, Sir, that preference is given only to distress areas ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, these two or three years because these areas were in distress condition and because the Government of India also gave a loan specifically mentioning distress areas, we are spending the money that is earmarked for distress areas. But for the rest of the State also, the Government is sanctioning amounts for the purpose.

Sri D. DEVARAJ URS.—While spending these moneys on electricity, have you prepared a list of preferences so far as villages are concerned or do you expect the villagers to come forward with applications ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The way it works is wherever there is a great need for water-supply for irrigating fields people come forward with large number of applications. Nowadays,

everybody is aware of the need for electricity and there are a number of applications. If the Hon'ble Member will tell us what policy he has in mind, I will consider.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, will the Government be pleased to make a survey of all the villages where electricity can be utilised for purposes of irrigation ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know, Sir, if it would be worth while for we have now a pretty good idea of the areas in the State where wells would be very useful ; but people there also must show some enthusiasm and come forward with applications and deposits. It is very difficult for the Government with limited finances to think of covering the entire area in a very short time. But in all places where there is a great demand, it will be covered.

Sri D. DEVARAJ URS.—Will that not obviate so many formalities and representations from the Members of that Taluk and the leading persons of the Taluk coming to the Government and worrying them, if they should conduct a survey of the needs of each area and have a five-year or three-year programme of covering all areas ? Will that not obviate all these difficulties and from that point of view, will it not be better for Government to make a survey ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know if a survey would be very useful. But in any case, we will examine the suggestion that the Hon'ble Member has given.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಚನ್ನಕಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೇ ಮೊಗಿನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ದೆಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have not got that information for Santhemogehally. ಹೊಂಗನೂರುನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೆರಡು ಇರುವುದು ಅಬ್ಬೂರು ಮತ್ತು ಕಾಳಹೊಸೂರು, ಅವಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಂಗನೂರಿನಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸಂತೇಮೊಗಿನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂವರು ಈ ಇಲಾಖಾ

ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಸಾಂಕ್ಷ್ಯ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಉದೇರು, ಶಾಂತವೇರಿ, ಕಾಮನುರಗ ಮತ್ಸ್ಯ ಸಿದ್ಧವಬೆರೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೆಲಸ ಕಂಪ್ಲೀಟಾಗಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟ್ ಸ್ಪೆಷಲರೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸವಾಯಿತು, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

(೧) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗುವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಭಾಗ್ಯತೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

Posts higher than Veterinary Inspectors in Animal Husbandry Department.

Q.—113. Sri H. S. RUDRAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many gazetted and non-gazetted posts, higher than the cadre of Veterinary Inspectors, are there in the Animal Husbandry Department ;

(b) how many of them were vacant in the month of November 1953 ;

(c) the steps taken to fill up the vacancies ;

(d) how many officers of this Department were holding tenure appointments under the Animal Husbandry Department and other departments in gazetted cadre on 1-10-53 and what are their services in the gazetted cadre ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Gazetted : 27. Non-gazetted: 2.

(b) Three.

(c) Proposals for filling up the vacant posts are under consideration.

(d) Four :

(i) Five years, three months and one day.

(ii) Two years and 11 months.

(iii) Do

(iv) One year and two months.

L. A.

Sri H. S. RUDRAPPA.—I have no supplementaries.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—1950 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮ ಹೊಂದಲು ಯಾರ ನ್ನಾದರೂ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಹೊರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ನೊಕ್ಕವಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. There is nothing private or secret about it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ 27 ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿವೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. They are in close contact with the working and they are doing their work.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಈ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER. In accordance with the rules of Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎಂಟು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಬ್ಬರು. ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರು ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

Supply of Electricity (Sakrepatna and other places in Chikmagalur District.)

Q.—167. Srimathi B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur—Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the parts of Chikmagalur District that would be provided with electricity during the current year ;

(b) whether any representation has been received from the public of Sakrepatna in Kadur Taluk for the supply of electricity ; if so, the dates of such representations and the number so received ;

(c) the steps they have taken in this behalf ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) It will be possible to electrify Kudavalli in Ajjampūr Hobli during the current year.

(b) Yes. Five representations were received on the dates noted below :—

- (1) December 1949.
- (2) October 1950.
- (3) October 1951.
- (4) February 1952.
- (5) January 1954.

(c) An estimate for the electrification of Sakrepatna was prepared during the year 1949, but it could not be worked out due to poor revenue return.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, 1949 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜು ಮೊಬಲಗೇಷ್ಟು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—1950 ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಯಕ್ಕೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಕ್ಕಪಟ್ಟಣ ದೊಡ್ಡ ಹೋಬಳಿ. ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರವೆನ್ನೂ ಬರುತ್ತದೆ. ತುಂಬ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಲವೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಳಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದ್ದು ರಿಟರ್ನ್ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎನ್ಸಿಮೇಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Co-operative Department.

Q.—182. Sri B. CHIKKANNA (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Co-operative Societies Rules were first introduced in the State and when was this Department started ;

(b) the amount granted to this Department during 1953-54 and the amounts granted in previous years ;

(c) the difference between the amounts granted to Co-operative Department in Madras and Bombay States and that granted in our State ?

(d) the number of Gazetted Officers in this Department and their status ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) 1905.

(b) —

Year.	Amount.
	Rs.
1953-54	... 5,78,800
1952-53	... 5,77,600
1951-52	... 5,23,854

(c) During 1950-51—	Rs.
Mysore	... 5-23 lakhs
Madras	... 77-79 „
Bombay	... 113-44 „

Figures relating to subsequent periods for Madras and Bombay States are not available.

(d) Twenty including Officers whose services have been lent outside the Department.

Their status as reflected in the pay scales attached to the posts is indicated in the statement appended below :—

	Rs.	Status.
Registrar of Co-operative Societies	... 700—50—1,000	} Gazetted.
Joint Registrar of Co-operative Societies	... 600—50—800	
Deputy Registrar of Co-operative Societies	... 500—25—600	
Assistant Registrars	... 250—20—450	
Assistant Registrars	... 200—15—350	

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ನಿಬ್ಬಂದಿಯಿದೆಯೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಾದ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷವೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆಡಿಟ್ ನಿಬ್ಬಂದಿಯು ನೋಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

Sri M. MADIAH.—May I know the name of the officer working as the Registrar to-day ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sri Marudeva Gowda is the Joint Registrar. ಅವರೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ವೇಕೆಂಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ವೇಕೆಂಟಾಗಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—3-4 ತಿಂಗಳಾಯಿತು.

Sri M. MADIAH.—Who is the senior-most officer in the Department, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no information; I would like to have notice.

Sri M. MADIAH.—Among the 20 gazetted officers the seniormost officer as shown in the answer is the Joint Registrar because the Registrar is not there. Am I correct ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No.

Sri M. MADIAH.—When it is not so, why he has been appointed as the Joint Registrar, as a State officer ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The question is being considered now. As a matter of fact, he is discharging all the duties of the Registrar.

Sri M. MADIAH.—When will this question be settled since it is pending from a long time, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is being looked into now.

Sri M. MADIAH.—May I know whether Government are considering to appoint another officer along with the Joint Registrar ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister has said that the matter is being considered.

12-30 P.M.

Sri M. MADIAH.—Is there need for another Joint Registrar ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That point also will be considered.

Sri M. PALANIYAPPAN.—In answer to (c) the amount granted to Co-operative Department in Madras and Bombay is given compared to Mysore. May I know the number of co-operative societies in each of these three States ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know exactly the number. But I can say this much: the expenditure is not proportionately less. I think your point is that we are not spending enough. That is because the movement is yet to be developed.

Electric Lights and Pump sets to villages in Nelamangala, Doddballapur and Magadi Taluks (estimates pending).

Q.—522. Sri D. M. GOVINDA-RAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of estimates pending with the department pertaining to

(SRI D. M. GOVINDA RAJU.)

the installation of electric lights and providing pump sets to the villages in Nelamangala, Doddaballapur and Magadi Taluks;

(b) the names of villages which have applied for power in respect of which estimates have been prepared for providing electric power to irrigation and electrification, and the names of persons who have applied for the same?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) A. Villages electrification.—

Taluk.	No.
Magadi	2
Nelamangala	1
Doddaballapur	...

B. Irrigation pumps.—

Magadi	1
Nelamangala	...
Doddaballapur	...

(b) Taluk.	Village electrification.	Irrigation pump sets.
Magadi	Guttipura ...	Manchanahalla
	Kodahally ...	Averahalli
		Rampura
		Katamandoddi
		Lingegowdanadoddi
		Anekempanadoddi
		Byregowdanapalya
Nelamangala ...	Gollahalli ...	...
Doddaballapur ...	...	...

The following are the names of the persons who have applied for power supply to irrigation pumps in Magadi Taluk for which an estimate has been prepared and sanctioned :—

1. Sri Dodda Gowda
2. Sri Narasimhiah
3. Sri Basavalinge Gowda
4. Sri Channappa
5. Sri Boriah
6. Sri Malliah
7. Sri Siddiah
8. Sri Narasimhiah
9. Sri Bommiah
10. Sri Bommiah
11. Sri Hanief Khan
12. Sri Hombaliah
13. Sri Venkatarangappa
14. Sri Lakshminarasappa
15. Sri Patel Nanjundiah

In respect of electrification schemes, no individual has applied and requisitions have come only from the respective local bodies.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಈ ಎರಡು ಅಂದಾಜುಗಳು ಯಾವಾಗ ತಯಾರಾದುವು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು ; 1953ರಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ನಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾದುದು ಯಾವಾಗ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Information ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ pump sets ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ದಿಸೆಂಬರಿ ನಲ್ಲಿಯೆತ್ತು. ಆ ತರುವಾಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿ ಸಿದ ಅಗ್ನಿಮಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಈಗ ಅವನರವನರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಗಡಿ, ನಲಮಂಗಲ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಳೆ ಕಡಮೆಯೆಂದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ pump sets ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶ ಎರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೆಂಕಿಘಟ್ಟ, ಮಡಬಾಳ ಮತ್ತು ಕುದೂರು ಹೋಬಳಿ

ಗಳಿಗೆ Irrigation pump sets ಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಆ ಪ್ರದೇಶದವರು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಯಾರಾಗಲಿ ಈ pump sets ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ 15 ಜನರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಈ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಆ pump sets ಗೆ current ಏರ್ಪಡಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Question No. 281, Sri K. Chikkalingiah. The member is not present.

Sri B. RACHAIAH.—I may be permitted to put the question on behalf of Sri M. Chikkalingiah.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Have you been authorised by him to put his question?

Sri B. RACHAIAH.—Yes, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri B. Rachaiiah is permitted to put supplementaries on behalf of Sri M. Chikkalingiah.

Supply of Electricity to Malavalli Taluk

Q.—281. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes) [On behalf of Sri M. Chikkalingiah (Malavalli—Scheduled Castes)].—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of villages wherein proposals and estimates for supply of electricity have been taken up in Malavalli taluk; and

(b) the action taken for sanctioning the estimates in this behalf?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) (1) Rural Electrification—
Six villages.

(2) Irrigation Pumps—
Two villages.

(b) The estimates are under preparation.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿ.—ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ Rural Electrification ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ 4.6 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ system ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He wants to know the number of villages. If you have the information, you can give it. Otherwise you can ask for notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿ.—ಈಗ ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ generation centres ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಯ system ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದಾಗುವವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Next Question No. 621.

Sri M. PALANIYAPPAN.—The next two questions also. Nos. 622 and 624 may be taken up together.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes. All the three may be taken up together.

Arsikere Cotton Sales Society.

Q.—621. Sri K. PANCHAKSHARIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the Regulated Market Committee have renewed the licence of Arsikere Cotton Sales Society for the year 1953-54;

(b) whether the abovesaid society has acted in accordance with the terms of the licence obtained by the Regulated Market Committee; if the terms are violated, the steps they have taken in this behalf;

(c) whether any proposal in this matter has been sent by the Deputy Commissioner; if so, what the proposal is?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

- (a) Yes.
(b) Yes; generally.
(c) Does not arise.

Q.—622. Sri K. PANCHAKSHARIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state :—

who is the Chairman of the Arsikere Cotton Sales Society?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

The Director of Agriculture in Mysore.

Q.—624. Sri K. PANCHAKSHARIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state :—

whether the Arsikere Cotton Sales Society has kept a scale for weighing the cotton coming from the rural area; the pattern and the name of the scale so kept?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

—Yes; three Avery platform balances of the latest type capable of recording weight quickly and accurately.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ 'ಬ' ಭಾಗದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ "ಹೌದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸ್ವಲ್ಪ technical matter ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸಂಘಗಳೂ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವು ಹತ್ತಿ ಕಪಾಸು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುತ್ತವೆಯೆಂದು ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನಿಯಮ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದೆಯೋ ಎಂದು.

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ?

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಆ ಸೊಸೈಟಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ exemption ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು exemption ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದು ನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜನರ ಆಗಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That will be examined.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನು ಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ನೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಡಾ|| ಅರ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ನೋಚನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಲಂಚ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಡೀರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Has the Government given any cotton pressing machine to the Society, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Sri M. PALANIYAPPAN.—When was it given, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Just about 5 or 6 months ago.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Is it a new one or a second-hand one?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is the one that the Government had at Maddur.

Sri M. PALANIYAPPAN.—When was it installed at Maddur?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no idea. I think some ten years ago.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Was it in use all these ten years, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have not got that information. Since there was not much work there, it has now been shifted to Arsikere where there is work.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Has it come to the notice of the Government that owing to neglect during the past nine years, the capacity has been reduced from 120 lbs. to 80 lbs.?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know about it. But I know this that in ten years, the machinery depreciates.

Sri M. PALANIYAPPAN.—My point is, is it not due to the neglect of the Department that the machine has now become useless?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is being installed in Arsikere where it will be used, and where it is in use now.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Have the Government received any report from the authorities that are installing it at Arsikere that it will be of no use and that Government has to sanction a huge amount for a new machine?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will make enquiries about that.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was it not installed in a place where no cotton was grown?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That was done probably more than a decade ago, and why it was done I cannot say now.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was that machine used at all during that period?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister does not know that.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was it not offered for sale and nobody purchased it for any amount? There was not even an offer.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Machinery tends to deteriorate after some time.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government, in view of its deterioration, scrap it and see, that a weighing scale is put up at the Co-operative Society where people expect better standards of weighing and rates?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as weighing machines are concerned, I am informed that good weighing machines

are fixed there. But I do not know whether the Hon'ble Member from Chitaldrug is thinking of other machinery.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಈ ಹತ್ತಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅವರು ಚೇರ್ಮನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಗೆ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅವರು ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ತೂಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕೇಲು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ "ಆವರಿ ಪಾಟ್‌ಹಾರಂ" ಸ್ಕೇಲು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಧಾರಣ ಜನಕ್ಕೆ ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಒದುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಆವರಿ ವೇಯಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್‌ನ ನಿಷ್ಪನ್ನ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಕೈತಕ್ಕಡಿ ಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದದ್ದು. ರೈತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ correct weighing ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೇ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎಂದು.

Multi-purpose Co-operative Societies (Arsikere Taluk.)

Q.—627. **Sri K. PANCHAKSHARIAH** (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of Multi-purpose Co-operative Societies established in Arsikere Taluk;

(b) out of them, the number of societies working at present;

(c) whether any arrangements have been made for returning the share amount of defunct societies;

(d) the number of societies in Arsikere Taluk in which the funds have been misappropriated;

(e) the steps taken in this respect;

(f) the share amount of the Duddenahalli Society in Arsikere Taluk; whether the said amount has been kept under deposit now; if so, where it has been deposited?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(a) 11.

(b) All the eleven.

(c) Does not arise in view of the reply to clause (b).

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

(d) Nil.

(e) Does not arise.

(f) Rs. 3,520.

Yes, it has been deposited as follows in Arsikere Taluk Treasury :—

	Rs.	a.	p.
Savings Bank Deposit	54	1	0
Arsikere Town Co-operative Society	200	0	0
Arsikere Taluk Multi-purpose Co-operative Societies	500	0	0
Arsikere Taluk Multi-purpose Co-operative Societies share	50	0	0
Shares in Apex Bank	100	0	0
Under loans due by members	1,840	0	0
Cash on hand	403	4	6

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗು 1,840 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥಾ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಂದೊಡನೆ ತಮಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಈಗ 1,840 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮೊಬಲಗೊಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ರೂ. 403-4-0 ಕ್ಯಾಪ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಅವರ ಹತ್ತಿರವಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ನಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(b) the number of applications received in the current year (1953-54) by the Depressed Class District Scholarship Committees in each District from the Depressed Class pupils studying in High Schools in the State (districtwar figures may kindly be furnished) ;

(c) the total amount and the number of B.C. Scholarships and D.C. Scholarships set apart in the Budget for the year 1953-54 (current year) and the amounts and number of scholarships under each group, distributed to each district ;

(d) the total number of applicants to whom B.C. and D.C. Scholarships were awarded and the total number of applicants to whom scholarships under the above allotment were not awarded (groupwar and districtwar figures may kindly be furnished) ;

(e) the total amounts required under each group to award scholarships to all the applicants to whom B.C. and D.C. Scholarships could not be awarded (groupwar and districtwar figures may kindly be furnished) ?

A—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO
(Minister for Law and Education).—

(a) and (b)

Number of applications received.

Name of District.	Backward Class Scholarships.	Depressed Class Scholarships.
1 City District, Bangalore	1,587	112
2 Civil Station, Bangalore	...	207
3 Bangalore	1,249	122
4 Kolar	949	331
5 Tumkur	1,736	93
6 Mysore	1,344	182
7 Mandya	796	96
8 Hassan	896	54
9 Chikmagalur	500	27
10 Shimoga	895	67
11 Chitaldrug	1,315	106
Total	10,767	1,397

Scholarships to Backward Class and Depressed Class Pupils.

Q.—305. Sri M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications received in the current year (1953-54) by the Backward Class District *Ad hoc* Committees in each District from the Backward Class students studying in High Schools in the State (districtwar figures may kindly be furnished) ;

- Depressed Class* *Backward Class* For districtwar details for Backward and Depressed Class Scholarships, please see the statements appended below.
- (c) (i) Total amount set apart in the Budget ... Rs. 42,525 Rs. 1,23,960
- (ii) No. of Scholarships ... No. 567 No. 2,066
- (d) and (e) Statements appended below.

Statement showing the Backward Class Scholarships allotted, number of applicants awarded, not awarded and the additional amount required to award scholarships to all the applicants.

Sl. No.	Group No.	No. of scholar-ships allotted.	No. of applicants who were awarded scholar-ships.	No. of applicants who were not awarded scholar-ships.	Amount required to award scholar-ships to all the applicants who could not be awarded scholar-ships (per annum).
1	2	3	4	5	6

City District including Bangalore Civil Area.

					Rs.
1	I	12	12	25	1,500
2	II	17	17	136	8,160
3	III	27	27	175	10,500
4	IV	2	2	9	540
5	V	23	23	21	1,260
6	VI	26	26	61	3,660
7	VII	27	27	39	2,340
8	VIII	19	19	124	7,440
9	IX	108	108	409	24,540
10	X	5	5	49	2,940
11	XI	13	13	97	5,820
12	XII	13	13	79	4,740
13	XIII	9	9	62	3,720

Bangalore District.

					Rs.
1	I	12	12	29	1,40
2	II	11	11	55	3,300
3	III	13	13	76	4,560
4	IV	8	8	6	360
5	V	11	11	22	1,320
6	VI	11	11	40	2,400
7	VII	20	20	29	1,740
8	VIII	20	20	146	8,760
9	IX	160	160	497	29,820
10	X	11	11	43	2,580
11	XI	4	4	35	2,100
12	XII	2	2	5	300
13	XIII	1	1	26	1,560

(Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT RE: BACKWARD CLASS SCHOLARSHIPS. (contd.)

Sl. No.	Group No.	No. of scholar- ships allotted.	No. of applicants who were awarded scholar- ships.	No. of applicants who were not awarded scholar- ships.	Amount required to award scholar- ships to all the applicants who could not be awarded scholar- ships (per annum).
1	2	3	4	5	6
Kolar District.					Rs.
1	I	8	8	22	1,320
2	II	17	17	119	7,140
3	III	6	6	75	4,500
4	IV	7	7	21	1,260
5	V	10	10	9	540
6	VI	15	15	35	2,100
7	VII	3	3	15	900
8	VIII	5	5	57	3,420
9	IX	48	48	302	18,120
10	X	3	3	29	1,740
11	XI	8	8	58	3,480
12	XII	3	3	43	2,580
13	XIII	8	8	23	1,380
Tumkur District.					
1	I	11	11	53	3,180
2	II	12	12	71	4,260
3	III	12	12	81	4,860
4	IV	42	42	63	3,780
5	V	19	19	35	2,100
6	VI	29	29	68	4,080
7	VII	33	33	48	2,880
8	VIII	55	55	428	25,680
9	IX	73	73	430	25,800
10	X	7	7	53	3,180
11	XI	6	6	71	4,260
12	XII	3	2	9	540
13	XIII	2	2	23	1,380
Mysore District.					
1	I	11	11	39	2,346
2	II	10	10	32	1,920
3	III	14	14	75	4,500
4	IV	2	2	3	180
5	V	30	30	102	6,120
6	VI	30	30	58	3,480
7	VII	14	14	22	1,320
8	VIII	45	45	316	18,960
9	IX	77	77	233	13,980
10	X	11	11	67	4,020
11	XI	8	8	51	3,060
12	XII	8	8	19	1,140
13	XIII	5	5	62	3,720

STATEMENT RE: BACKWARD CLASS SCHOLARSHIPS—(contd.)

Sl. No.	Group No.	No. of scholar- ships allotted.	No. of applicants who were awarded scholar- ships.	No of applicants who were not awarded scholar- ships.	Amount required to award scholar- ships to all the applicants who could not be awarded scholar- ships (per annum).
1	2	3	4	5	6

Mandya District.

					Rs.
1	I	8	8	19	1,140
2	II	4	4	38	2,280
3	III	6	6	29	1,740
4	IV	1	1	1	60
5	V	15	15	18	1,080
6	VI	6	6	16	900
7	VII	5	5	6	360
8	VIII	7	7	66	3,960
9	IX	81	81	418	25,080
10	X	5	5	31	1,860
11	XI	1	1	3	180
12	XII	2	2	8	480
13	XIII	1	1	2	120

Hassan District.

1	I	7	7	26	1,560
2	II	3	3	28	1,680
3	III	8	8	59	3,540
4	IV	2	2	2	120
5	V	6	6	13	780
6	VI	12	12	47	2,820
7	VII	6	6	10	600
8	VIII	25	25	152	9,120
9	IX	74	74	314	18,840
10	X	4	4	35	2,100
11	XI	3	3	26	1,560
12	XII	3	3	12	720
13	XIII	2	2	17	1,020

Chikmagalur District.

1	I	6	6	6	360
2	II	1	1	13	790
3	III	7	7	43	2,580
4	IV	1	1	3	180
5	V	2	2	4	240
6	VI	11	11	35	2,100
7	VII	2	2	18	1,080
8	VIII	23	23	185	11,100
9	IX	10	10	50	3,000
10	X	1	1	30	1,800
11	XI	2	2	22	1,320
12	XII	2	2	10	600
13	XIII	...	...	33	780

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT RE : BACKWARD CLASS SCHOLARSHIPS—(concl'd.)

Sl. No.	Group No.	No. of scholar- ships allotted.	No. of applicants who were awarded scholar- ships.	No. of applicants who were not awarded scholar- ships.	Amount required to award scholar- ships to all the applicants who could not be awarded scholar- ships (per annum.)
1	2	3	4	5	6

Shimoga District.

1	I	8	8	29	1,740
2	II	4	4	25	1,500
3	III	5	5	75	4,500
4	IV	14	14	19	1,140
5	V	4	4	24	1,440
6	VI	19	19	52	3,120
7	VII	10	10	33	1,980
8	VIII	51	51	276	16,560
9	IX	31	31	78	4,680
10	X	8	8	48	2,880
11	XI	4	4	31	1,860
12	XII	2	2	21	1,260
13	XIII	4	4	20	1,200

Chitaldrug District.

1	I	9	9	27	1,620
2	II	2	2	23	1,380
3	III	13	13	90	5,400
4	IV	53	53	78	4,680
5	V	31	31	40	2,400
6	VI	28	28	57	3,420
7	VII	22	22	23	1,380
8	VIII	85	85	531	31,860
9	IX	23	23	101	6,060
10	X	11	11	34	2,040
11	XI	5	5	19	1,140
12	XII	1	1	2	120
13	XIII	3	3	4	240

Statement showing the number of Depressed Class Scholarships allotted, awarded, number of applicants not awarded scholarships and the amount required to award scholarships to all the applicants.

Names of Districts	Number of scholarships allotted			Number of applicants to whom scholarships were awarded			Number of applicants to whom scholarships were not awarded			Amount required to award scholarships to all the applicants (per annum)		
	Group I	Group II	Group III	Group I	Group II	Group III	Group I	Group II	Group III	Group I	Group II	Group III
City District, Bangalore...	5	8	28	5	8	28	8	4	65	Rs. 600	Rs. 300	Rs. 4,875
Civil Station, Bangalore.	3	2	79	3	2	79	5	3	128	375	225	9,600
Bangalore	4	8	15	4	7	15	13	11	72	975	825	5,400
Kolar	11	19	219	8	19	219	...	...	85	...	1,125	6,375
Tumkur	1	8	22	1	8	22	4	15	43	300	...	3,225
Mysore	1	3	37	1	2	37	6	...	136	450	...	10,200
Mandya	1	1	17	...	...	16	...	...	80	...	...	6,000
Hassan	1	1	9	1	...	9	...	2	37	...	150	2,775
Chikmagalur	1	2	4	1	2	4	3	1	16	225	75	1,200
Shimoga	3	3	6	3	3	5	17	10	29	1,275	750	2,175
Chitaldrug	12	13	15	12	13	15	13	12	41	975	900	3,075

Note.—The value of each scholarship is Rs. 75 per annum.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ, ಹೆಚ್ ನ್ಯೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾದುತ್ರಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಅರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವರ್ಷವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿನದೇಕೆಂದು ದಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಡ್‌ಹಾಕ್ ನಮಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನಮಿತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಏಕೆ ಚಾಲತಿ ಸಾಲನ್ನಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಿರುವುದು? ತಮ್ಮ ಹಣ ಕಾಸಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಣದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ತಾವು ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ 1954-55ನೆಯ ಸಾಲನ್ನಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಬಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷ್ ಮಾಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಖೋತಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಪ್ಪಿಕೆಂಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಒಂದು ರೀತಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

Sri A. G. RAMACHANDRA - RAO.—
It is a matter of calculation.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 60 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಪ್ಪಿಕೆಂಟ್ಸ್‌ಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಅರ್ಜಿಗಳ ನಂಬಿಕೆಯೆಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—
I have no reason to doubt the figures.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 182 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾದ ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಿಂದೂಗಳವರ ಜನನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೆನ್ಸ್ ವರದಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 182 ಮತ್ತು 106 ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಗ್ರೂಪ್‌ವಾರು ವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರಬಹುದು.

Appointment of Judicial Officers under Article 234.

Q.—328. Sri M. V. RAMA RAO
(Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any Rules under Article 234 of the Constitution relating to the appointment of Judicial officers other than District Judges have been made by the Rajpramukh of Mysore;

(b) if so, whether a copy of the said Rules will be placed on the Table of the House and if not, why no such Rules have yet been made;

(c) whether any other Rules relating to this matter are in existence and are being followed and if so, whether a copy of such Rules will be laid on the Table of the House;

(d) if not, how appointments to such judicial offices are being made in actual practice and upon what considerations;

(e) whether any and if so, how many judicial appointments are due to

be made at present in the usual course and how Government intend to proceed in making them;

(f) whether Government have received any proposals from the High Court in the matter of making any judicial appointments and if so, what is the nature of those proposals and what Government intend to do with them?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Yes.

(b) Copies of the said Rules have been furnished to the Hon'ble members already.

(c) Does not arise in view of reply to part (a) of the question.

(d) The appointments are to be made in accordance with Rules framed under Article 234 of the Constitution.

(e) It is proposed to recruit 12 candidates for appointment as Munsiffs under the Rules referred to above. The matter is under correspondence with the Mysore Public Service Commission, and the High Court of Mysore.

(f) The High Court recommended the names of 21 candidates for appointment as Munsiffs. Meanwhile the Rules under Article 234 of the Constitution which were pending for a long time, were issued and they are being implemented. No action was taken on the list recommended by the High Court.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, on what date these rules were framed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has been placed on the Table; the exact date I do not know. The date on which it has been framed has been brought to the notice of this Hon'ble House.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know why Government required more than two months of time to state that the rules have been framed when they had actually framed the rules?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Please repeat the question.

Sri M. V. RAMA RAO.—Why have two months been necessary for Government to say that these rules have been framed, when they were already framed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Consideration of several aspects necessitated this.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, in answer to (f) of the question, it is stated: "Meanwhile the Rules under Article 234 of the Constitution which were pending for a long time, were issued..." etc. How long have these rules been pending?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The first request to the High Court was in 1950.

Sri M. V. RAMA RAO.—My question was, how long have the rules been pending before Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is on that day that we made the first request to the High Court to send their recommendation for the consideration of Government.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, before these rules were framed, how were Munsiffs being appointed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It used to be done—I have gone through the records—partly by consultation between Government and the Judiciary and partly recommendations are considered and the nomination finalised.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, it is said in answer to part (e): "It is proposed to recruit 12 candidates for appointment as Munsiffs....." Does the Hon'ble Minister remember that on the floor of this House Government have stated more than once that there is no vacancy to which appointment need be made now?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, I remember and I feel I have given a correct answer.

Sri M. V. RAMA RAO.—If there are no vacancies, why did Government want recommendation of names for appointing 12 Munsiffs?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Now, we are working under the rules and we have to make provision for one year. Keeping that in view the Public Service Commission was requested to help in the implementation of the rule and give us a list.

Sri M. V. RAMA RAO.—I have no objection to Government's implementing the rule. What I seek is, what is

(Sri M. V. RAMA RAO.)

the reason to recruit 12 Munsiffs if no vacancies exist to which they must be appointed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—About four Judges in the High Court are expected to retire in the course of one year and there is the Magistracy and Munsiffs' cadre in Bellary. Keeping all these factors in view, we have requested the Public Service Commission to give us a list.

Sri M. V. RAMA RAO.—How does the retirement of the four Judges of the High Court due to happen in the course of the year, provide vacancy in the Munsiffs' cadre? Is it by appointing District Judges to the High Court?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is one of the ways of doing it.

Sri M. V. RAMA RAO.—What I want to know is: is the contemplated recruitment of 12 candidates for appointment as Munsiffs proceeded on the basis of the four vacancies that occur in the High Court which are to be filled up by the District Judges?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, Sir; possibly it is done on that basis. It is obvious that when there is a vacancy in the top, the lower people, in some proportion, will have to be pushed up.

Sri M. V. RAMA RAO.—It is not quite so obvious as to call that all these four places are to be filled up by District Judges.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is the maximum number that has swelled by vacancies in the course of the year in the High Court.

Sri M. V. RAMA RAO.—How are the other 8 places accounted for, Sir? Out of these 12 vacancies, apart from the four Judges in the High Court, who are the other 8 Judges who are due to retire or liable to be replaced?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot readily give the answer. But the House knows that in order to fix up the pecuniary jurisdiction a Committee has been appointed. It is expected they would send their report early.

Sri M. V. RAMA RAO.—How was his number 12 arrived at?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Taking all these factors into consideration, it has been arrived at.

Sri M. V. RAMA RAO.—Has the question of separation of Judiciary from the Executive in the case of District Magistrates been taken into consideration?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That has also been kept in view.

Sri M. V. RAMA RAO.—Why were 21 candidates recommended for appointment as Munsiffs by the High Court, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know; you must ask the High Court about it.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am asking the Hon'ble the Law Minister whether the High Court recommended these names on its own accord or whether any request was made to the High Court by Government to suggest names?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We have not suggested to recommend any candidates. We requested, in view of vacancies arising in Bellary, that the minimum number may be recommended; but the High Court sent a list.

Sri M. V. RAMA RAO.—What were the minimum number that Government had in view and why did High Court recommend such a large number?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The places that had to be provided for in Bellary were six.

1 P.M.

Sri M. V. RAMA RAO.—Was it the Government's intention that only 6 candidates might be taken?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri M. V. RAMA RAO.—Did the High Court make any explanation as to why the other 15 candidates were suggested for appointment?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe they gave some explanation.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know why the other 15 candidates were recommended and for what purposes?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not remember that.

(Sri R. Anantaraman rose.)

Sri T. MARIAPPA.—With regard to this question, I want to put one question.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You are too late.

Sri T. MARIAPPA.—Because Sri Anantaraman had stood up, I did not put any supplementary.

Sri R. ANANTARAMAN.—How is it they have not held any examination till now to select munsiffs? Are the Government aware?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes. In regard to some of those aspects, we are in correspondence with the High Court.

Sri R. ANANTARAMAN.—Who is the Judge to select? Is he one of the members of the Committee to select?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The High Court have not yet nominated.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are not the Government aware that on a previous occasion a list of 15 candidates was sent to Government and it was approved?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am not aware of any such big list having been approved.

Sri T. MARIAPPA.—Is it not a fact that on the day they requested the High Court to send up the names, these rules had been framed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Obvious.

Sri T. MARIAPPA.—Therefore, when they sent up the request to the High Court, was it not on the basis of the old practice and the rules then in force?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government had clarified the position and requested the High Court to do the needful in the matter.

Sri T. MARIAPPA.—If so, what exactly was it that prompted the Government not to accept the High Court's recommendation with regard to these vacancies?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That has been answered.

Cultural Development.

Q.—549. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total amount spent so far upon Cultural Development work which the Government of Mysore have undertaken and the amount spent for each item;

(b) the names of persons on behalf of the Government (Rajpramukh, Ministers and High Officers of the Government) who delivered speeches on the Gita Jayanti Day observed this year; and the places at which they were made; whether copies of their speeches could be supplied to the Members of this Hon'ble House;

(c) the number of sittings of the Advisory Committee of the Cultural Development ever since its inception and the recommendations made; (if any report has been submitted by them, the copy of the same along with the names of members of the Committee to be given)?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) A sum of Rs. 29,265—6—0 has been spent so far as follows:

	Rs.	a.	p.
1 Salary of the Director, L. & C. D.	14,400	0	0
2 T. A. & D. A. to the Officer	1,195	13	0
3 Salary to menial staff	1,452	0	0
4 T. A. & D. A. to the Members of the Central Advisory Council.	1,417	9	0
5 Amount paid to the Kannada Sahitya Parishat towards cultural functions arranged in connection with the Samskruthi Prasara Day—27th November 1952.	300	0	0

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Rs. a. p.

6 Amount paid towards the Samskruthi Prasara ... 10,500 0 0
Day Celebrations on the Geetha-Jayanthi
Day—16th December 1953 to the Districts.

- (b) (1) His Highness the Rajpramukh ... Lakkappanahalli,
Ramanagaram
Taluk.
(2) The Minister for Law and Education ... Kudithini, Bellary.
(3) The Minister for Public Health and Local ... Shimoga Town.
Self-Government.
(4) The Minister for Revenue and Public ... Chintamani, Kolar
Works. and Narasapur.
(5) The Minister for Agriculture ... Mysore, Nanjangud
and Chamarajnagar.
(6) Sri K P Ramanathaiya, I.A.S., Director of ... Nagamangala.
Food Supplies.
(7) Sri B Beerappa, I.A.S., D.C., Mandya ... Mandya.
(Copies of the speeches are not available.)

(c) Three sittings; no report is
received by Government from the
Council.

Sriyuts—

Sriyuts—

- 1 M Venkatesha Iyengar, M.A.
- 2 K Gurudutt, B.A., I.A.S. (Retd.).
- 3 K V Puttappa, M.A.
- 4 Sivakumara Swamigalu, Sidda-
ganga Mutt, Tumkur.
- 5 K V Shankara Gowda, B.Sc., LL.B.,
M.L.A.
- 6 D Devaraj Urs, M.L.A.
- 7 N P Govinda Gowda, B.A., M.L.C.
- 8 G Narayana Gowda, M.L.A.
- 9 S R Nagappa Setty, M.L.A.
- 10 Rumale Channabasaviah, M.L.C.
- 11 Asthana Vidwan, *Keerthanacharya*,
Panditharathnam Sri B. Siva
Moorthy Shastri.
- 12 Hullur Srinivasa Jois
- 13 A N Krishna Rao
- 14 Haranahalli Ramaswami,
B.Sc., LL.B.
- 15 A R Badrinarayan, B.A., B.L.
- 16 Devudu Narasimha Sastry, M.A.
- 17 Pandit D Nagaraja Sastry,
Asthanaavidwan.
- 18 G S Deva Dass
- 19 A N Murthi Rao, M.A.
- 20 Siddavanahalli Krishna Sharma
- 21 R Muniswamiah, M.L.A.
- 22 Sm. Lakshmidevi Ramanna, B.A.,
M.L.A.
- 23 Y Dharmappa, B.A., LL.B.
- 24 J B Mallaradhy, I.A.S.
- 25 K P Ramanathaiya, I.A.S.
- 26 N S Hirannayya, I.A.S.

27 C K Venkataramaiya, M.A., LL.B.

28 T Madiha Gowda, M.P.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಮೈಸೂರು
ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಯಾವ
ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್:—ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ
ಹೇಳುವ culture ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಈ ಪದ ಸರಿ ಸಮಾನ
ವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—‘Culture’ ಎಂಬ
ಪದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್:—ಈ ಪದಕ್ಕೆ
dictionary ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ
ದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಹಾಗಾದರೆ
ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರುವುದು ಶಬ್ದ ಕೋಶ
ದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರುವ ಅರ್ಥದ ರೀತಿ
ಯಲ್ಲಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್:—ಈ ರೀತಿ
ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಗೀತಾ ಜಯಂತಿ
ದಿನ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು
ಒಂದೇ ಭಾಷಣದಿಂದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರೋ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್:—ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಎಂಬ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಆ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಏನು
ತೋರಿತೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಭಾಷಣಗಳು
ಮೊದಲೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೋ ಅಥವಾ ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ
ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ತೋರಿತೋ ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ
ಮಾಡಿದರೋ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್:—ಈ ವಿಷಯ
ದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಅಂದಮೇಲೆ ಆ
ಮಹನೀಯರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ
ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ತಿಳಿದು
ಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತೆಂದು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದೆ ನಲ್ಕಾ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ, 1952ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗೀತಾ ಜಯಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ; ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is it a private letter? If it is a private letter, this House is not concerned with it.

Sri S. GOPALA GOWDA.—He only brought it to the notice of this House.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I was not present at the time.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾದ ಸಿದ್ಧತೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There are no prescribed rules for that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Any other question?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಸಮಿತಿ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅವರಿಂದ ಯಾವ ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅ ಸಮಿತಿ ಬಾಯಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾಯಾ ಸಮಿತಿಯೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—As long as it continues.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸಮಿತಿ ಯಿಂದ ಬರುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not accept that insinuation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member is presuming something which the Government are not accepting.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Government do not know what exactly is culture which they wish to promote.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If the Hon'ble Member does not understand what it is, let him know it from the proper quarters.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether any report has been received by the Government from the Committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Report is one thing and proceedings is another.

Sri M. LINGANNA.—On what particular line of action were the recommendations made by the Committee?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That has been answered. There is no recommendation of the Committee.

Sri M. LINGANNA.—May I know on what items the Government have spent Rs. 10,500 in several districts on the Gita Jayanti Day?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They have been distributed to several districts to be spent in making necessary propaganda and for inviting members to speak on the subject.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the persons invited to speak on this occasion were paid?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether any amount out of what is provided by the district committees has been spent to celebrate this function in taluk headquarters?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know if any amount has been spent or not.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ; ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರದ ಪರಿಣಾಮ ಜನರ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏಷ್ಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಕೊನೆಗೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರಿಟೈರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಮಾಡುವುದನ್ನಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರಿಟೈರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ರಿಟೈರ್ ಆಫೀಸರಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಕೂಡತೇ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ನಂತರ್ಘನ, ಸಮಾರಾಧನೆ, ರಾಡುಮಂಡಿಗೆಗಳ ಸುಬೋಜನ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ವಿಜ್ಞಾನಭವಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಂಗಗಳು ಯಾವುವು ? ಈ ರೀತಿ ಸುಬೋಜನದ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟು ರಾಗುವುದೇ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Not at the cost of the Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ರಾಮಾಯಣ ಪುಸ್ತಕ ಪಠನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದ ಒಂದು ಅಂಗವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ವೇದ ಕಥನವು ಒಬ್ಬನ ತಲೆ ಕಡಿದ ವಿಚಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—These details you need not ask.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ರಾಮಾಯಣ ದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರ ವೇದ ಪಠನ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಅವನ ತಲೆ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ ಅಂಶ ತಿಳಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಆ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not allow such question. You need not discuss the merits of Ramayana here.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪನ್.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದ ಅಂಗವಾಗಿ ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ, ಕೊರಾ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪನ್.—ಎಷ್ಟು ಕಡೆ, ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಈ ಕೊರಾ ಪಠನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪನ್.—15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದು, 29 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ.

Have you noticed from the figures furnished that more than 50 per cent has been spent away by one officer and no substantial amount has been spent on cultural development proper ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He was a salaried officer and his salary has been paid.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Then, what is the amount actually spent on cultural development proper ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—So far it has been managed without expending much for the scheme.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪನ್.—ಆಫೀಸರ ಸಂಬಳ, ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೇ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಬರ್ಚಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು ಭಾಗ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ದೇಶ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ವರೆಗೆ ನಾದರೂ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆಯೇ (ನಗು !!) ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದು ಅವರ ವರ ಸ್ವಾನುಭವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದ ಸಮಿತಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಹುದ್ದೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯವರ ಬಹು ಮತದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏಕಿತವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ

ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಷ್ಠಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?
ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, Sir, whether Government has any objection to spend money for printing the Kannada translation of the Mahabharatha and Ramayana and make copies available at a reasonable price for those who are interested in reading the epics ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That matter is under consideration.

Sri M. V. RAMA RAO.—Have the Government, in providing large sums of money for Samskruthi Prachara for the coming year, considered what amount should be set apart for this purpose and if so, what is the amount so set apart ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, it is our intention to spend the allotted amount for this purpose. But since there is some criticism, we are going slow, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is there any criticism affecting the printing or the publication of the texts of these epics themselves ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—If this is done under Samskruthi Prachara, people may say we are spending too much amount on publications. Therefore, to begin with, we have not taken up the publication of works either modern or ancient. That will have to come slowly.

Sri M. V. RAMA RAO.—Then what are the texts upon which they base this Samskruthi Prachara, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The texts are there already. May be that they are not available in such quantity as the Hon'ble Member envisages.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are the Government aware that the Kannada translation of Mahabharata was done in the reign of the late Sri Mummadi Krishnaraja Wadiyar and that these texts are not available even if a search is made for them and there is a great need for these texts to be printed and published ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are not the Government aware that the translation of Ramayana into Kannada has been made by Sri Alasingarachar and even those texts are not available for sale ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri M. V. RAMA RAO.—Has the Government any proposal to make provision for printing these texts in Kannada so that the ordinary people can read them ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as these two specific works are concerned, Mahabharata and Ramayana mentioned by the Hon'ble Member, they are very old and they are not in modern Kannada. Therefore, if it has to be done, it has to be done afresh on the same lines as Prof. A. R. Krishna Shastry has done and it would not be probably quite right to republish these very old books as their language and style are not quite applicable to the modern trends.

Sri M. V. RAMA RAO.—Have the Government purchased any copies of the *Vachana Bharatha* that has been written by Prof. A. R. Krishna Sastry ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Whether Government have purchased some copies, I want notice to answer.

Sri M. V. RAMA RAO.—Have the Government known the number of copies that are available ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have no objection to buy 100 copies and distribute to Hon'ble Members here.

Sri M. V. RAMA RAO.—Hon'ble Members here, I am afraid, may not be in need of such concessions. I want to know whether Government have made available any funds for the preparation of the Kannada Encyclopædia and Kannada-Kannada Dictionary ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as the Encyclopædia is concerned, a request has come from the Kannada Sahitya Parishat. We have not made provision. It is difficult to find money for it in this financial background.

Sri M. V. RAMA RAO.—How do the Government propose to spend the Budget provision that has been made in the coming year ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The provision is there. The entire amount may or may not be spent. As I said, Government have thought of going slowly in this matter because I want the right spirit to be imbibed. The provision that has been made this year is very much less than what was given last year; and I propose to consult the Committee that has been constituted for the purpose as to the lines along which this amount has to be spent.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that this has given a long lease of life to the priestly class?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No, Sir.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not unscientific and irrational and against the Constitution of India?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is the cross-examination that the Hon'ble Member makes about every good thing, Sir.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up).

Darkhast Applications (Disposal in Chamarajanagar Taluk Office.)

Q.—40. Sri U. M. MADAPPA
(Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of darkhast applications received in Chamarajanagar Taluk Office during 1952-53 and 1953-54;

(b) out of them, the number of persons to whom darkhast is granted (yearwar information to be given)?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA
(Minister for Revenue and Public Works).—

(a) and (b) Statement appended below.

Statement showing the receipt and disposal of darkhasts in Chamarajanagar Taluk during the years 1952-53 and 1953-54 (up to the end of December 1953).

Pending on 1st July 1952	Receipts			Total for disposal	Disposals			Balance on 1st December 1953
	1952-53	1953-54 up to end of Dec. 1953	Total		By grant	By rejection	Total	
154	350	144	494	648	76	458	534	114

Dates of Birth of certain Officers.

Q.—217. Sri P. R. RAMAIIYA (Basa-
vanguadi).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) whether they will furnish a
tabular statement of the dates of birth
of the following officers as noted here-
under :—

Name	Date of birth as in Civil List prior to 1st April 1950 (i)	Date of birth as ascer- tained from				Date of birth as finally accepted by Government after 1st April 1950 (vi)
		Primary School (ii)	Middle School (iii)	High School (iv)	College (v)	
1 Sri K. N. Padmanabhiiah, District Judge, Bangalore.						
2 Sri K. Visweswaraiah, District Judge, Mysore ...						
3 Sri D. G. Narayana Singh, Assistant Commissioner ...						
4 Sri H. M. Sreenivasaiah, Assistant Commissioner ...						
5 Sri M. Srinivasalu Naidu, Assistant Commissioner ...						
6 B. Raghavendra Rao, Assis- tant Secretary to Govern- ment ...						
7 Sri S. Govinda Sharma, Additional Sub-Judge, Bangalore ...						

(b) what is the policy followed by
Government in dealing with cases of
the above officers in respect of fixing
their dates of birth after 1st April
1950;

(c) whether the above policy, if
any, has been followed uniformly in
respect of all Gazetted Officers in deal-
ing with their dates of birth after 1st
April 1950;

(d) whether any Gazetted Officers
either in active service or in retire-
ment subsequent to 1st April 1950
protested against the decision of
Government on grounds of illegality
and irregularity?

A.— Sri K. HANUMANTHAIYA
(Chief Minister).—

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

(a)—

Name	Date of birth as in Civil List prior to 1st April 1950	Date of birth as ascertained from				Date of birth as finally accepted by Government after 1st April 1950	Remarks
		Primary School	Middle School	High School	College		
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Sri K. N. Padmanabhaiah, District Judge, Bangalore ...	15— 2—1903	These particulars cannot be furnished in the public interest.				15— 2—1903	
2 Sri K. Visweswaraiah, District Judge, Mysore.	10—12—1899					1— 3—1899	
3 Sri D. G. Narayana Singh, Assistant Commissioner.	10— 4—1903					10— 4—1903	
4 Sri H. M. Sreenivasaiah, Assistant Commissioner.	27—12—1899					27—12—1899	
5 Sri M. Sreenivasalu Naidu, Assistant Commissioner.	4— 4—1900					4— 4—1900	
6 Sri B. Raghavendra Rao, Assistant Secretary to Government ...	1— 3—1899					24— 2—1896	
7 Sri S. Govinda Sharma, Additional Sub-Judge, Bangalore ...	15— 7—1901					15— 7—1901	

(b) Please see rule 45 of the Annexure to Mysore Financial Code, Volume I.

(c) Yes, on the merits of each case.

(d) Yes.

Bychapur Tank (Construction Work).

Q:—483. Sri A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that stone construction work of Bychapur Tank in

Goribidnur Taluk has been given at the rate of Rs. 4-4-0 per yard;

(b) the details as to the rocks from which the stones are split and the distance to be covered for bringing the stones to the place of construction;

(c) whether it has come to their notice that bills have been claimed as though new stones have been used for the construction while it has been built with the existing old stones of the present tank bund;

(d) if so, whether suitable steps would be taken against the concerned authorities?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The quarries are at a distance of about two miles.

(c) No.

(d) Does not arise in view of the reply to (c).

Central grant for G.M.F. Scheme.

Q.—507. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount of the loan granted by the Government of India to the Government of Mysore for the Grow More Food Scheme during the years 1951-52 and 1952-53;

(b) the amount of subsidy given;

(c) out of this, the amount of loan granted for power irrigation purposes;

(d) the amount of subsidy;

(e) the names of districts to which the said amount was allotted and the amount allotted to each?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) and (b) Statement appended below.

(c) No loan was granted by the Government of India specifically for the purpose, but a sum of Rs. 34,29,225 was utilised during the year 1951-52 on power irrigation out of the loan of Rs. 50 lakhs sanctioned by the Government of India for 1950-51.

(d) No subsidy was sanctioned for the scheme of power supply to irrigation pumps.

(e) A statement showing allotment made to each district during 1951-52, is appended below.

Statement showing the Grants and Loans sanctioned by the Government of India
for the Grow More Food Schemes—1951-52 and 1952-53.

760

LEGISLATIVE ASSEMBLY

[15TH MARCH

Sl. No.	Name of the Scheme	1951-52		1952-53	
		Grant	Loan	Grant	Loan
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
	PERMANENT IMPROVEMENT SCHEMES.				
1	Subsidy for construction of irrigation wells	3,75,000	7,50,000	1,87,500	...
2	Lift irrigation in river valleys	10,00,000	10,00,000	...	...
3	Construction of big tanks	6,00,000	12,00,000	5,10,250	10,20,000
4	Improvement of river, tank and feeder channels	26,00,000	...	7,50,000	...
5	Land Improvement Schemes	6,00,000	...	2,50,000	5,00,000
6	Restoration of Minor Tanks	3,00,000	6,00,000	7,50,000	15,00,000
7	Deepening of Tanks by Desilting	3,50,000	...	2,50,000	5,00,000
	SUPPLY AND SERVICE SCHEMES.				
8	Multiplication of improved varieties of seeds	...	...	...	...
9	Multiplication and distribution of improved varieties of paddy seeds.	1,92,488	...	1,00,906	...
10	Multiplication and distribution of Green Manure Seeds	50,000	...	...	...
11	Scheme for the manufacture and distribution of urban and rural compost through Town Municipalities and Village Panchayets.	2,66,080	...	1,06,725	...
12	Establishment of the Deputy Director of Agriculture, G. M. F. Works.	45,760	...	32,760	...
13	Establishment of Statistician for G. M. F. Works	...	...	...	...
14	Protective measures against pests and diseases	1,04,450	...	20,000	...
15	Transport and incidental charges on Manures for distribution to ryots.	3,77,782	...	...	...
16	Preparation and distribution of Manure Mixtures	...	...	1,51,814	...
	LOAN SCHEMES.				
17	Purchase of Electrical pumps and Persian wheels	...	...	...	5,00,000
18	Extension of power lines for pump sets	...	...	...	50,00,000
	Total	67,61,560	35,50,000	31,03,955	90,20,000

Statement showing the Districtwar allotment under the scheme of Power Supply for Irrigation Pump Sets during 1952-53 (from April 1952 to end of June 1953).

Sl. No	Name of District	Allotment
		Rs.
1	Tumkur	9,91,000
2	Kolar	5,00,000
3	Chitaldrug	11,77,000
4	Shimoga	9,57,000
5	Bangalore	3,00,000
6	Mysore	2,00,000
7	Mandya	1,00,000
8	Hassan	3 50,000
9	Chikmagalur	2,50,000
	Works under investigation	1,72,000

High Court (Statistics of Cases.)

Q.—607. **Sri SIDDIAH alias KUNNIAH** (Gundlupet-Heggaddevanakote—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of cases filed before the High Court of Mysore for decision till now from 1950 (details to be furnished);

(b) the number of cases disposed of so far;

(c) the number of cases of which judgment has not been pronounced

though the arguments have been closed;

(d) the dates of argument in respect of cases in which arguments have been closed but judgments have not been pronounced?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(a) and (b) Statement appended below.

(c) and (d) The particulars cannot be furnished to these questions as the questions are contrary to the provisions of Article 211 of the Constitution of India.

**Choultry at Hampapur
(Heggaddevanakote Taluk)**

Q.--616. Sri H. K. SHIVARUDRAPPA
(Gundlupet—Heggaddevanakote).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the choultry of Hampapur village in Heggaddevanakote Taluk belongs to Government or to the District Board; and when it was constructed;

(b) the present conditions of the said choultry;

(c) whether the lands of Bettahalli village have been given to the said choultry as inamthy; if so, the number of acres and its jamabandi;

(d) the objects with which the said inamthy was granted to this choultry, whether those objects are now being fulfilled;

(e) whether it has come to their notice that the said inam lands are lying fallow; if so, since what time?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) It was being managed by the District Board. When it was constructed is not definitely known. It might have been constructed some hundred years back. It is however ascertained that the building was donated for Chattram by an Ursu family.

(b) This has been demolished and a fresh building has been constructed by the District Board.

(c) Yes, they have been given as inamthy not only to this choultry but also for the stable and the Sri Anjaneya and Sri Basavannadevaru temples at Hampapur. Extent: 192 acres 19 guntas. Jamabandi: Rs. 157.

(d) As Dharmadaya for the upkeep of the choultry and the institutions and it is continued as such.

(e) Yes, the lands are reported to be lying fallow since 1951-52.

**Supply of Electricity from Power Lines
in Tumkur District**

Q.—637. Sri C. M. ANNAIYAPPA
(Gubbi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of lines in Tumkur District from which power is requested to be supplied for pumps used for lift irrigation;

(b) in respect of how many lines have estimates been prepared in this connection (information to be given villagewar and talukwar);

(c) the line in respect of which the estimate has been sanctioned?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

- (a) 1. Tumkur-Sira Line
2. Tumkur-Gubbi Line
3. Sira-Bellara Line
4. Koratagere-Holavanahalli Line
5. Tiptur-Chicknaikanahalli Line
6. Madhugiri-Koratagere Line
7. Sira-Badavanahalli Line
8. Goribidanur-Kodigenahalli Line
9. Tiptur-Turuvekere Line
10. Magagi-Kunigal Line
11. Pavagada-Y. N. Hoskote Line

(b)—

Taluk	Place
Tumkur	Palasandara
	Kasaramadu
	Jodilakshmanasandra.
	Bugudanahalli
	Vaddarahalli
	Honnehalli
	Kadirenahalli
	Hirekodathagal
	Paladandra

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

<i>Taluk</i>	<i>Place</i>
Sira ...	Sira Gummanahalli Mangapuri Honagundanahalli Karejeevanahalli Bidarakere Kallukote Bellara Kallembella Kateveeranahalli Mudi Madu Chickkanahalli Hulenhalli Gowdagere Hulikunte Vaddanahalli
Koratagere ...	Holavanahalli Venkatapura
Chicknai- kanahalli.	Chicknaikanahalli
Gubbi ...	Gubbi
Madhugiri ...	Jakkanahalli Narigenahalli Kodigenahalli Gundagal Reddihalli Kadagathur Singealli Jalahalli Madhugiri Chandragiri Channasagara Bijjawara Byla Gutte
Turuvekere ...	Sulekere Turuvekere
Kunigal ...	Kunigal Kempanahalli Ramabanahanta
Pavagada ...	Bommakanahalli Siddapura Kanivenahalli Indrabetta Achamanahalli Thippaganahalli Pavagada Y. N. Hoskote Thimmapanaikana- pet.

(c) Estimates have been sanctioned in respect of all lines except for the branch line to feed the following places :—

<i>Taluk</i>	<i>Place</i>
Tumkur ...	Vaddarahalli Honnehalli Kadirenahalli Hirekodakothal
Sira ...	Vaddanahalli
Koratagere ...	Koratagere
Madhugiri ...	Bijjawara Gutte

Manganese Mines at Gubbi and Chicknaikanahalli Taluks (Accidents and Compensation.)

Q.—651. Sri C. H. LINGADEVARU (Chiknaikanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of persons working in the manganese mines at Gubbi and Chiknaikanahalli Taluks ;

(b) the number of casualties due to accidents in mines from 1951-52 ; the number of casualties in each mine and the names of persons who are running such mines ; the dates on which they occurred ;

(c) the amount of compensation granted to such sufferers in each case and the names of persons to whom compensation has not been paid so far :

(d) the facilities provided to the labourers by the owners in accordance with the Mines Act and Labour Act ;

(e) whether any of the officers of the Labour Department had visited these places at any time ; if so, when ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) 5,120.

(b) Number of casualties during 1951-52 ... Nil.

Number of casualties during 1952-53 ... 3

Persons who were running the Mines during 1952-53.

	No. of accidents
(1) Sri Rama Narayan Singh, Proprietor, Manganese Mines, Hazargavidugga Chicknaikanahalli ...	2
(2) Sri K. Rajiah Setty, Proprietor, Manganese Mines, Netramani Gudda, Chickanaikanahalli ...	1
Total ...	3

Dates of accidents :—

- (1) 27th May 1953,
- (2) 14th February 1953.

(c) Rs. 1,000 each.

In two cases, the compensation amounts are under payment.

In one case the amount has been ordered to be deposited. The amount is due to be paid to the widow and mother of deceased workman Seegiah, who was working in Netramani Gudda in Chicknaikanahalli Taluk.

(d) and (e) Mining Labour being now a Central subject, the State Government has no information to furnish on these two questions.

Scholarships (High Schools and Middle Schools).

Q.—660. Sri H. K. SIDDIAH (Belur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications for scholarships received from the students of High Schools and Middle Schools in the State during 1953-54 ;

(b) of them, the number of boy students and girl students that have received scholarship and the number of students who have not received scholarship ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) High School ...	20,209
Middle School ...	22,234

(b) (i) Number of Boys and Girls awarded scholarships :—

	Boys	Girls
High Schools ...	3,049	216
Middle do ...	2,986	562

(ii) Number of students not awarded scholarships :—

High Schools ...	16,944
Middle Schools ...	18,686

Dam across Hemavathi near Gorur.

Q.—686. Sri K. LAKKAPPA (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey has been made regarding the construction of a dam across the Hemavathi river near Gorur ; if so, when that survey was made ;

(b) what the estimated cost was ;

(c) what may be the revised cost ;

(d) how many acres of land were estimated to be brought under irrigation ;

(e) how many acres of cultivated lands are expected to be submerged ;

(f) the taluks which are expected to be benefited by this project ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes, during 1933-35.

(b) Rs. 1.9 crores.

(c) About Rs. 6 crores.

(d) About 45,000 acres.

(e) About 9,451 acres.

(f) Hassan, Holenarsipur, Arkalgud, Channarayapatna and Krishnarajpet.

BUSINESS OF THE HOUSE (Money Bills.)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now Legislative Business.

Sri A. BHEEMAPPAN AIK (Molakalmuru).—I rise to a point of order, Sir. Under Rule 50 of the Rules of Procedure Government should have furnished a memorandum of expenditure along with

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

the money Bills, which has not been done. No memorandum of the probable expenditure has been furnished, Sir. It is a mandatory provision of law under Rule 50. So, Sir, unless the Government furnish the financial memorandum giving the financial implication, these money bills cannot be taken up.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Has the Leader anything to say?

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—I have not applied my mind to it. It has come up suddenly.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, I would request the Chair to give an opportunity to this House to discuss this point of order. Rule 50 of the Rules of Procedure is quite specific. As Sri Bheemappa Naik put it, it is mandatory and I read it with your permission:

“50. (1) A Bill involving expenditure shall be accompanied by a financial memorandum which shall invite particular attention to the clauses relating thereto and shall also give an estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in case the Bill is passed into law.”

Here so many bills are placed before us. The first Bill is the Mysore Sales-tax (Amendment) Bill. In the Statement of Objects and Reasons there is no financial memorandum appended to it. Even with regard to the other Bill, the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954 there is only a Statement of Objects and Reasons and no financial memorandum is appended. Even the statement is very meagre and very unsatisfactory. With regard to the other Financial Bills, the Mysore Court Fee (Amendment) Bill and others, there is no such memorandum, but there is only a Statement of Objects and Reasons extending only to 3½ lines. In the case of the Madras Sales-tax (Amendment) Bill and several other money bills, the provisions of the rules of procedure of the Mysore Legislative Assembly are not complied with and this prevents us from taking up the consideration of these Bills. Of course, we are also equally anxious that these

bills should be discussed and final decision taken today itself if possible. But we are bound by these Rules of Procedure and as such we are prevented from taking up these Bills unless the financial memorandum is also appended to these several Bills as required by the Rule that I have just quoted.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, I have just looked into the Rules and I will be able to offer my opinion. Rule 50, cl. (1) reads as follows:

“A bill involving expenditure shall be accompanied by a financial memorandum which shall invite particular attention to the clauses relating thereto...”

And Section 207 of the Constitution also makes different provisions for Revenue Bills as well as Expenditure Bills. Article 207 (3) is as follows:

“A bill which, if enacted and brought into operation, would involve expenditure from the Consolidated Fund of a State shall not be passed by a House of the Legislature of the State unless the Governor has recommended to that House the consideration of the Bill.”

If a Bill envisages any expenditure out of the Consolidated Fund, then how that expenditure will be met requires to be placed before the House through a memorandum. The Bills that have been introduced, all of them, are Bills not of expenditure but of revenue. Therefore that clause is not applicable to these Bills. The objection raised therefore has no applicability to the present Financial Bills.

* Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, the Hon'ble Chief Minister said that these Bills do not involve expenditure. First the receipts go to the Consolidated Fund and then expenditure is incurred. Let us take for example the Bill on the increase of land revenue; on the increase, we will have to pay a potgi to the patels and shanbhogues which also is additional expenditure. Take for example the Stamps and Registration Bill. That will entail expenditure

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

and commission will have to be paid. Whatever it is, the Government must point out: here is so much realisation from this source, and the expenditure is going to be so much and net income would be this. The object is: supposing a Bill is passed and it involves expenditure much more than the receipts expected under the Bill, it would be an unwise step. Therefore, in order to bring to the notice of the House what the probable expenditure would be and what its implications on the Consolidated Fund would be this provision is made, Sir. Similarly, take for example the Sales-tax Bill. It may be that under the new Act, the payments that are now being made may have to be increased. We do not know what it is. It may be said that merely because we levy further tax, we need not incur extra expenditure on establishment. Even by minimising expenditure our revenue may be augmented. We might even say that in view of that, there is no need to make any changes. All these particulars have to be given while introducing the Bill; at least after introducing but before taking these Bills into consideration, a memorandum of the probable expenditure of the recurring and non-recurring expenditure has to be given. In a Bill contemplating to levy a tax like the Betterment Tax it may be that there may be non-recurring expenditure involving huge sums because you may spread over the receipts to the tune of only one year's receipts. You might levy this Betterment Tax for a period of 20 years or 10 years. But when once you take up a certain item involving non-recurring expenditure to the tune of crores, you are committed to

1-30 P.M.

how many works you are going to take and all that. There is no Bill, in fact, in which, one way or the other, expenditure is not to be incurred. The Section which the Chief Minister quoted does not apply here. Because there is no such thing as expenditure alone being brought in a Bill. These are all Money Bills where there will be both receipts and expenditure. What is the net revenue that we get deducting the

expenditure, is the final thing. It is with that object that expenditure should be mentioned whenever a Bill is brought in the form of a memorandum. Therefore, I do not agree with the contention of the Chief Minister that there is no expenditure incurred.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We have passed hundreds of Bills; on no occasion such an objection was raised.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is a provision of law which I have brought to the notice of the Government. In the beginning you did not know: now you read the section. When I first objected you said, 'I do not know, Sir' and now somebody has enlightened you and you make this statement as though you knew it from ages. It is not correct, Mr. Chief Minister. *(Laughter)*.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Bheemappa Naik, I cannot allow you to go on like this. You cannot address the Chief Minister; you must address the Chair.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, the Chief Minister said in the beginning that he did not know. If he had passed hundreds of such Bills, where was the necessity for him to say that he did not know and that he would study? If the House satisfies or the Leader of the House satisfies me that there is nothing substantial in my objection, I am prepared to withdraw my point of order; that is a different point altogether. But I am entitled to point out, and I put it before you that rule 50 of the standing order needs a statement of expenditure to be given along with the Bills.

* Sri M. MADIHA (Nanjangud—Scheduled Castes).—Whatever it may be, Sir, I submit to the Chair that under rule 169 of the Rules of Procedure and Conduct of Business the relevant rule, viz., 50, may be suspended.

MR. DEPUTY SPEAKER.—You cannot apply that now: I have not yet given my ruling.

Sri M. MADIHA.—If the point of order is held that it is in order, this may be done; otherwise this question of suspending rule 50 does not arise at all. A doubt has arisen whether this Money Bill comes under rule 50.

(SRI M. MADIAH.)

So, the remedy seems to me, to suspend the rule under rule 169. The only days allotted for legislative business is for to-day and to-morrow and it may not be possible for Government to take up these legislative measures before the end of the official year. To cure the trouble, I submit to the Chair to suspend rule 50 for the present and take up the legislative business set apart for the day.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, my friend Sri Madiah is under the impression that Bills must be taken only today and to-morrow and they cannot be taken sometime later. There is no such thing as Money Bills being lapsed. There is scope for this Bill to be considered at any time. Demands for Grants are to be passed by 31st March so that expenditure may be incurred from 1st April. Nothing prevents these Bills being taken even after April 1st. The only point is, whether the point of order is proper and not the question of suspending the rule. The question is one of establishing a healthy convention.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think it is necessary to have all these Bills passed before the end of the month. Whether there is any objection in taking up the Bills is the point for consideration.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—Sir, I think, there is no point of order because rule 50 envisages expenditure. Taking for instance the Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, even under the proposed expenditure, according to the Budget, it is not going to be enhanced. The Bill says instead of two pies, four pies may be substituted. But rule 50 envisages only expenditure. If this Bill is introduced, there is no extra expenditure involved to Government. I suggest therefore, Sir, that such of those Bills where no expenditure is involved, may be taken up to-day. Sales-tax, for instance, according to my friend Sri Bheemappa Naik, involves expenditure.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sri Devaraj Urs said there is no

point of order. I refer to the Mysore Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill. In the Statement of Objects and Reasons it is said, "Irrigational and other facilities have been provided at great expense by the State for the improvement of agriculture." So, this is going to involve expenditure and so it comes under rule 50.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The point of order raised by Sri A. Bheemappa Naik is that a financial memorandum should be attached to this Bill. I have examined the position but feel that you have to draw a distinction between the two kinds of Bills—a Bill definitely involving only receipt and a Bill definitely involving only expenditure. That Bill comes under rule 50 which involves only the expenditure item; for example, the Religious Inams Bill involves expenditure to Government. That is very clear and in that Bill you will see a Financial Memorandum has been attached. But in this Bill, it is only a question of income to the Government. In the Bill, as it is framed, there is no clause denoting any item of expenditure. The income derived from this Act will go to the Consolidated Fund. For that matter, any money that comes to the Government will be expended in some direction or other. Unless the item mentions any item of expenditure, I hold that this does not come under rule 50. So, there is no point of order and the Government may proceed with the Bill.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I want clarification on another point. We are expected to consider very important Bills involving these taxations and only two days have been allotted. It was just now pointed out by you that nothing prevents us from deferring these Bills to next month. Under rule 131(2) we are expected to finish the discussion of all these Bills before to-morrow, finish before guillotine is applied, because all these come under the Finance Bill and Finance Bills must be considered and finished within the allotted time. That is why I submitted last time alone to the Speaker that the time allotted is very inadequate and we cannot do full

justice and the Hon'ble Members of this House cannot bestow as much time as they actually require. Now, I want to know which is the Bill that is going to be taken or selected, whether we are expected to consider all these Bills *en bloc* or each Bill. I assure the House that the consideration of one Bill will take two days. The Land Revenue Bill is of such an important nature that two days are quite insufficient. I want to know the procedure. If the House takes two days for the consideration of one Bill, what do you do with the other Bills? I want a ruling on this. For the consideration of the Bills there is no imposition of any restriction on the members. If we discuss only one Bill and if all the other Bills are left, is it expected that the Chair will apply guillotine? That kind of applying guillotine, I am sure, will bring dissatisfaction to the entire House.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—I may be permitted to place before this House some observations regarding the point just now raised by the Leader of the Opposition.

In the financial Bills that are placed before us, definite dates are prescribed as the time from which they come into force. It is stated in the Mysore Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill that it shall come into force from 1st July 1954. In the Stamp (Amendment) Bill it is stated that it shall come into force from 1st April 1954. Similarly in the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, it is stated that it shall come into force from 1st April 1954. So in almost all financial Bills, except the Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill, time limit has been prescribed. From what the Chief Minister was saying it must be taken as coming into effect from 1st April 1954.

Just now it was pointed out that under rule 131 the Speaker has power to apply guillotine to-morrow. If all these Bills have to be considered in two days only, then very little time will be left over for us to do justice. I believe greater injustice will be done to the tax-payer. Because, we will not

have the necessary time to discuss them, not even to go through them.

Further, many of the original Acts to which these amending Bills refer are not available in the library. There may be one or two copies available. But the subsequent amendments to the original Acts have not been posted up-to-date and it has become very hard for us to look to the original Act and study with reference to the amendments.

Therefore, since these proposals involve the collection of taxes to the tune of a crore of rupees and odd; we should have greater time so that we may study and do justice to the tax payer.

Sri Mulka GOVINDAREDDY (Chitaldrug).—When some of the members were speaking on the Budget and offering suggestions regarding these taxation proposals, you were pleased to remark that they can take their own time and speak as much as they please and to any length when the taxation proposals are placed before them. In view of that, if all these eight taxation measures are to be taken up and finished within two days, we will not be doing any justice to ourselves. And we will be doing great injustice to the tax-payer. These taxation proposals are going to involve nearly 90 lakhs of people with heavy taxes. It will be unjust on our part to pass these Bills in such a hurry. I would therefore earnestly request the Government to see that these Bills are taken up after the end of this month, i.e., the first week of next month.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—All these difficulties have been taken into consideration and the time has been fixed by the Hon'ble Speaker. The Leader of the Opposition in every session of the Assembly goes on making several requests, both at the beginning and in the middle, for extension of time. There must also be a well-established procedure regarding the time to be fixed for each item of business. The Hon'ble Speaker has exercised his discretion and has fixed the dates. Postponement of the passing of these Bills dislocates the work of not only this House but also of the other

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

House. Therefore whatever has been fixed by the Speaker may be adhered to.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Opposition has got a right to express its opinion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I have been submitting from the beginning, not only this year but even from the previous year, that injustice is done.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Not injustice.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Chief Minister brought in the name of the Speaker. He is not at all responsible for the time fixed. He is guided by the material supplied by the Government. If the Government had prepared the Budget in time, perhaps the Speaker would have done justice and given more time for discussion of these Bills.

Secondly, it must be noted that this is the first time we are having such a large number of finance Bills, not one or two. In the previous years there used to be only one or two minor Bills involving minor taxation. But this year we are having too many Bills involving heavy taxation and two days' time to discuss all of them will not be enough. It looks as though the Government do not want to give adequate time to consider this Bill. They want us to rush through these Bills irrespective of the consequences on the people.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chief Minister has just now stated the difficulties in postponing the discussion on the Bills. At the same time I do not propose to curtail the privileges of the members of this House. Under the rules members have ample scope to discuss these Bills. But since the Leader of the House has explained the difficulties to postpone, we shall take up the Bills one by one. The Leader can select which Bill may be taken up first and we shall see about the time limit, if we cannot complete it before tomorrow. I see that there are many objections to take them up even at the end of this month.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I want a ruling from the Chair on the point

raised. I want an assurance both from the Leaders of the House and from the Chair that the remaining Bills may be postponed to a future date. I expressed my views in the beginning. But I am afraid that Government may insist tomorrow on the Bills being passed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think it is left to the Leader. On the question of postponement I think we will have to take his opinion. That is all.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But rule 131 (2) enables the Chair to apply guillotine.

Sri M. MADIAH.—I want clarification from the Chair as to whether rule 131 applies also to Money Bills other than the Appropriation Bills, because it reads like this :

“ ‘Finance Bill’ means ‘the Bill ordinarily introduced in each year to give effect to the financial proposals of the Government for the next following financial year and includes a Bill to give effect to supplementary financial proposals for any period...’ ”

I understand that this rule will apply only to Appropriation Bills. But the Leader of the Opposition raised the point and was trying to know from the Chair whether the Bills supposed to be introduced today and tomorrow also come under that rule. I want clarification from the Chair on that point.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes, it applies to these Bills which are before us.

Sri M. MADIAH.—But the Bills contemplated under rule 131 relate to Appropriation Bills.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think it applies to Appropriation Bills. It relates to Finance Bills, i.e., taxation Bills.

Sri M. MADIAH.—The rule says—

“ ... to give effect to the financial proposals of the Government for the next following financial year..... ”

I want to know whether it also applies to the other Bills contemplated to be introduced.....

A MEMBER.—Which are the other Bills contemplated to be introduced to-morrow?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—But these Bills have already been presented to the House. They are Financial Bills.

Sri T. MARIAPPA.—May I make one small observation with regard to rule 131? We have to draw a distinction between the Finance Bill in which certain taxes are proposed but are not included in the Budget and other Bills. Without passing the Finance Bills, we will not be completing the Budget. What is before us is mere taxation proposal. The proceeds of the taxation proposals have not been included in the Budget. And as the Hon'ble Finance Minister has already remarked, it is with a view to bridge the deficit gap that these taxation proposals are placed before the House. Under such a contingency, we have to consider whether the word 'Finance Bill' should be taken to mean fresh taxation proposals. If the proceeds of the taxation proposals have already been taken into consideration and added on in the Budget and we are asked to vote the Demands and then the Appropriation Bill, it is but right that we should immediately pass those Finance Bills. But in this case it is not so. These taxation proposals have to be considered on merits. To the extent to which we accept them or modify them, to that extent credit will be taken in the Budget. Therefore in the absence of the proceeds of the taxation measures being included in the Budget, I believe the limited construction put under rule 131 is not applicable. It is only in respect of a Finance Bill, as in the Central Parliament, where the taxation measures have already been included and even prior intimation given to all the changes proposed to see that moneys are also collected, with a view to give effect to such a measure, rule 131 is made applicable. But it is not so here. I believe that in respect of an ordinary course of discussion on these bills in this House, we need not put a limited construction. In this very House precedents are not wanting to show that taxation measures have been discussed

on 1st April. Take for instance petrol taxation measure to increase motor taxation. There are precedents when we have discussed such Bills after the Appropriation Bill has been approved. Therefore it does not come in the way of passing the Budget; it does not come in the way of accepting the Appropriation Bill which the Government are likely to place before this House on the last day. Therefore, from this point of view there is no limitation and we need not put a limitation upon ourselves. As one Hon'ble Member pointed out with regard to Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill, it comes into force from 1st July 1954; there is enough time for us to discuss these measures. We need not hurry through merely because only two days are allotted. I believe the Treasury Bench will give sufficient assurance to the Opposite Bench. It is better that they are discussed in all aspects and the significance of the measures understood well.

Sri M. MADIHA.—There is one other point which requires consideration. In the Budget, proposals are made on the receipts side keeping in view the income which may be derived out of the Bills contemplated.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No, no. The present deficit shown in the Budget does not take into account the anticipated income. I appreciate the arguments advanced by the members but my difficulty is we have to take up the Bills as they are presented now. This question of postponement will arise only at the end of tomorrow. When that time comes we shall see about it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am sorry to interrupt. Now alone an assurance may be given to us. Otherwise, the Treasury Bench may insist on the operation of rule 131 and say that under that rule all the measures must be guillotined. Let us come to an understanding now alone, and let us suspend the operation of this rule.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—we shall now take up the Bill. In regard to the point about postponement, I will give my ruling after 3-30.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Not only postponement. If the Chair says that it does not apply, then it is all right.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already given my ruling that the Bills may be taken up now by Government.

Which Bill the Government propose to take up now?

Sri K. HANUMANTHAIA.—The Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—The next Bill will be Sales-Tax (Amendment) Bill today. And if time permits, the amending Bill touching Bellary, the Irrigation Amendment Bill and also Sales-Tax Amendment Bill may be taken up.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If you allow them to reach the third Bill, they are too willing.

THE MYSORE ELECTRICITY (TAXATION ON CONSUMPTION) (AMENDMENT) BILL, 1954.

2 P.M.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Before I say anything about the Bill, I just wish to mention here that the Bill was introduced on the 8th instant. In the Bill as printed, there is a small error. Instead of “unit”, the word “rupees” has come up. In the original Act itself, there is no such thing as “per rupee”. The original Act mentions only 2 pies per unit and in section 3, it says: “A tax calculated at a rate not exceeding 2 pies per unit”. It is this that is proposed to be amended by this Bill, and so the word “rupee” is obviously an error; an erratum had been published and a fresh copy of the Bill is also published in which it is four pies per unit. So much for the error that had crept in.

Sir, in introducing this very small Bill, I wish to say one word especially as one that is new to the State and can appreciate the glories that are in this State much better than those that have been here for a long time. All over the land it is known that you have gold in Kolar. The world also knows that you have white gold started in Sivasamudram and carried on in Shimsha and now produced in Jog also. I say that this white gold is much more valuable than ordinary gold.

A MEMBER.—Platinum.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Platinum which is more valuable than the gold that is in Kolar though the latter is sought after by everybody.

I say that the white gold—electricity—is one of the most important productive agencies that the last century has been able to give to humanity and the people of Mysore have been very forward in appreciating the value and importance of developing this commodity. I am sure many have seen the small chart that has been published and about which all ought to be proud—I do not know whether this has been seen by every one. (Showing the chart) You will see, Sir, here in this chart one aspect of the use of electricity has been carried on in such a rapid manner. It started in 1928 and in the last four years especially the curve has gone up very much. This is the curve showing the increase in the use of electricity for lifting water. As we all know during the last four years, South India has suffered a great deal for want of adequate rains. Here in Mysore, people have been able to meet that handicap by using to as great an extent as possible electric power that is available here. In other fields also electricity has been used to a great extent. Indeed I am told, Sir, that even in the domestic sphere, electricity is being used for cooking purposes which is something not yet thought of in many parts of India. It has been calculated in Mysore they are using per capita 50 units of electric current whereas in rest of India it is only 12 units. This is indeed a remarkable thing. And equally important is its use in the industrial development.

Electricity is indeed very valuable and important to the growth of any state or nation. It is therefore necessary that we should nourish and maintain and make it prosper to greater and greater dimensions. As you all know a number of questions have been asked by the Hon'ble Members regarding the need for supplying electricity all over the State and that is an indication of the increasing awareness of the use of electricity in the State. Even in Bellary, which has now been merged into this State, there has been a great appreciation of electricity they can get from Mysore; where we could not probably find even a single line or pump set last year, we have been able to supply a few pump sets here and there and we expect to supply a few more during the course of the year. Some Hon'ble Member was saying this morning—I am sure he was not at all serious when he remarked that during this year we are going to supply electric current only to Bellary. I want to tell that Hon'ble Member that no such greedy thing will be done by anybody that comes from Bellary. Bellary people you can expect will be very reasonable and appreciative of the hospitality and the goodness of you all.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli—Gudibanda).—On a point of explanation. It is I who said that, Sir. I am sorry, I withdraw that.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I knew that. I knew that the Hon'ble Member Sri Narayana Reddy was having a good joke at my expense, and I appreciate it. (Laughter). He knows the value of electricity and they are all making use of it. While that is the case, Sir, and while there is no doubt that electricity is a great factor for any country's development, it is also necessary that we should take all steps to develop more and more of electric current in this State. There is vast possibility here if only one looks at the map of the State and especially the Western Ghats one realises the large number of rivers that flow from these mountains, waters come down from these ghats either to the east or to the west and which are capable of potential electric current

that can be developed. The possibility of developing the electric current is so very great that we should do everything in our power for its development. Especially this House which is the custodian of its wealth and welfare should take every step possible to see that all that we do tends towards the development of this great gift that has been given to us in the State.

Sir, in this regard I wish to say that another chart has been prepared (showing another chart). This is the chart that has been prepared which shows in a very striking manner the rates that are charged for electricity in this country. This refers to rates charged for irrigation pump sets. Here is Mysore charging the lowest for the electric current that it supplies to its people.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Please read out the comparative costs, Sir.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In Mysore it is :5 of an anna; in Travancore it is :75; in Madras a bit above that; in Bombay somewhere about :8; in U.P. 1.25 and about the same in Punjab.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Will you please give the figures for Bengal?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is not given here. I am sorry.

Sri J. MOHAMED IMAM.—In Bengal it is much less than all these figures. It is conveniently omitted.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We need not bother about Bengal at all. We need bother ourselves about our own neighbours. Here are Bombay and Madras and that would serve my purpose. I say this to make out a point that we have been charging rather very low rates in Mysore. The rates that we are charging in the field of industry are also very low. I have got comparative figures for Madras and Bombay and also for Mysore and I find that the rates here are lower than those either in Madras or in Bombay. The way these rates are mentioned is rather peculiar. It is rather a difficult thing for a layman to find out what it is like but I have studied these figures and I am in a position to say that the rates charged

(Dr. R. NAGAN GOWDA.)
 in Mysore are the lowest in the field of industry. I can mention one thing here and that is this. For domestic purpose Mysore charges four annas per unit with no surcharge. Whereas Bombay charges 15 to 33½ per cent; Madras charges 5½ annas per unit which is certainly higher than ours. Madras is 5·5 inclusive of surcharge. That is so far as domestic current is concerned. Even there we are lower than everybody else. When we come to a thing like small industries, you will be surprised that we charge 1 anna per unit whereas Bombay charges 1·25 annas per unit and a surcharge of 15—33½ per cent or 1·25 annas. When we come to large-scale industries you find there also we are charging very low. I am not going to mention rates charged, for instance, to factories like the Belagola factory or the K. G. F. where we charge at ·49; to other industries we are charging ·65 of an anna and it compares very well with Madras where they charge ·75 per unit and they charge a surcharge of ·25 per cent. Bombay charges 15 to 33 1/3 per cent. These figures have been worked out and you will find that we are charging less than the other States. The rates that have been charged in our State are lower than the rates that are charged in our neighbouring States. Why I say this is, it proves my point that I am going to make hereafter. We have invested as much as 25 crores of rupees in this business. We have invested such a huge amount on this industry which, I think, we ought to be proud of. If we take of the depreciation 3·7 crores, the net capital is to the order of 21·6, that is about 22 crores of rupees. This is an important aspect that we should bear in mind. But our gross receipts are expected to be about 2·35 crores only on 22 crores of rupees. If we take out from it the working expenses of about 95 lakhs or so and the depreciation, you will find that our net income is of the order of 67 lakhs. On 22 crores of rupees, our net income is 67 lakhs! I am trying to take the view-point, for a while, of a businessman. Sir, in any

business that we undertake or a businessman undertakes, he must run it in such a way that he at least gets interest for the capital that he has use for his business. When a private capital has been used, private individual takes the risk. But in an industry like this in which we use borrowed capital on which we pay interest of 4 per cent.....

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Sir, in the statement of the Chief Minister, he has said that Government are not doing this on business line and they are not merchants.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I was not contradicting the Chief Minister's statement. I was saying that just for a minute I was taking the attitude of a businessman.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sri Narayana Reddy is very fond of you. (*Laughter.*)

Dr. R. NAGAN GOWDA.—He likes a good looking man. Why you should be envious, I cannot understand! (*Laughter.*) Sir, a big business like this will thrive only if it is based on firm foundation. In all business interest it is necessary. We should be able to put more and more capital into this business. That is the one point that I have in mind. It is not a Bania business that I am thinking of. It is not a Jew that is talking here at all. I am only one who is anxious to see that we should have more electric current. With such a huge demand, I think, in a couple of years, we would not be able to supply power adequately, with our present equipment. That is one of the important things that I wish to place before you. In a couple of years all the that is now produced with the present current equipment will be used and there will be need for the production of some more. There is Honnemaradu project to be taken up and there is Meke Datu and Shimsha and Manekurti and all that. It is necessary, if you ask me, that we should make use of all the waterfalls that we have in the State. If Hon'ble Members do not mind a personal reference, I used to be in a village near Rocky Mountain a few years ago. A small stream was cutting through the mountains. People of that

little village Logan, harnessed that and were producing current. There, the villagers were charged two dollars a month and they could have current for the entire house for any number of rooms and none of them had any meters to their houses. They said, 'use all the current that is available for whatever purpose you want.' People were using current for lighting, for heating, for cooking and for running the washing machine and other things. Here we have got several places where there are waterfalls. If you only look at the topographic map of the Western Ghats, you will find them. It is necessary that we should make use of these waterfalls. To make use of all that, we must have a large amount of capital. The capital that is required for Honnemaradu is a thing that is taxing our mind for some time. I think, Sir, we will be able to attract capital for all these and with all these works we will be able to supply current as cheaply as possible. This should be kept in mind. I need not mention here that we are taking loans at the rate of 4 per cent. I am also anxious, along with the member from Bagepally, that we should supply power to agriculturists as cheaply as possible or as economically as possible.

Sir, the income we get from electricity can be classified under three heads. One is, from those that use it for domestic purposes, for lighting, heating and cooking; next is, which is more important, those who use the current for irrigational purposes to grow more food or commercial crops; and then the third are those that use power as motive power for industries in general. Now, the bulk of the income comes from industries; that we must recognise. It is quite natural that industries have been able to consume a large amount of our current and I hope a day will come when we will be able to consume more current for industrial purposes, because it works both ways; it not only uses current but it also develops our country in a number of ways. I wish, Sir, we can reach a day when we will be able to melt iron not only at Bhadravathi but in the huge iron and manganese mines at Sandur with the use of electric power. Our industries

are in a position to pay better rates than they have been asked to pay till now. It is only a few minutes ago I narrated the rate that is being paid in different parts. I said what we are charging is not as high as it is charged in Madras and Bombay.

Sir, in 1950 Government took the initiative and levied a surcharge on the current that is consumed by industries to the extent of ten per cent and a Bill was passed. It was said that it should not be more than two pies per unit. As a matter of fact, none of the industries under that Act, have been charged as much as two pies except one industry and that is the cinema industry. It was already paying $2\frac{1}{2}$ annas and according to this Act they were charged $2\frac{1}{2}$ annas plus two pies. Other industries were charged at the rate of 10 per cent. Though the Act prescribed the levy of surcharge in terms of annas, later on actually when that was put into force, they worked it on the basis of percentage. But that does not matter very much because working on percentage is much more convenient and is comparable with the other States in India. As I said, none of the industries was taxed to the extent of the maximum that was allowed by the Act, i.e., at the rate of two pies, except the cinema industry. I have got a comparative statement; according to the Act the rate was brought up to 45 plus 0.45 from 45. Where it was 10 pies, it was brought to 10 pies plus 1 pie.

2-30 P.M.

And none of the industries as a matter of fact felt it to be a burden though we have been charging them all the while. The amount of tax that we have been able to collect on that basis is of the order of Rs. 12 lakhs. That is the surcharge that we have collected from the industries. Now it is proposed to levy a surcharge of 20 per cent on these industries. 20 per cent on the basic rate that has been charged on these industries will give to the State an additional income of Rs. 12 lakhs.

A MEMBER.—But that is not contemplated at all in this Bill.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am only explaining it. This Bill is an amendment to the Act which empowers us to levy a surcharge on the current consumed by industries and other consumers here. But that Act limits the amount of surcharge that can be levied to only 2 pies at the rate of 20 per cent in some cases and only in very few cases the 2 pies limit will be exceeded. In the case of cinema industry only it will go up to as much as 4 pies. But none of the other industries will have to pay as much amount as 4 pies. I will just read a few figures—I will not take much time of the House but I think it would be interesting—and show what the bigger industries would be paying.

Textile Mills.—Hitherto they have been paying for net power at 4 pies. Hereafter they will be paying .54 anna. This is just a little over 6 pies per unit. For bare power they will be paying .78 of an anna, which will be just a little over $\frac{3}{4}$ th of an anna.

Industry like Mysore Commercial Union.—Now paying .7 of an anna. Hereafter it will be paying .84 of an anna.

Hindustan Aircraft.—It is now paying .7 of an anna and hereafter it will be paying .9 of an anna; it will be a little less than one anna.

Kolar Gold Fields.—They have been paying almost the lowest. But this is an old and longstanding industry. The low rate they are paying is .49 of an anna which is less than half an anna. At 10 per cent increase it will be .539 of an anna but hereafter they will be paying .588 of an anna, which is just a little over 6 pies. I do not know whether it will work out to 7 pies.

Mysore Sugar Factory.—This is an institution of which all of us should be very proud. It is paying at present at .66 of an anna. It will hereafter pay at .792 of an anna which is very near to .8. I am sure there will not be any complaint from the sugar industry that we are taxing them very much.

Hindustan Machine Tools Factory.—It is now paying at 9 pies and it will be paying hereafter at .9 of an anna, which is less than one anna.

Bhadra and Tunga and Nugu Construction Works.—They are now paying at one anna. Hereafter they will be paying at 1.24 pies.

In all these industries, there is not one industry which will be paying as much as 2 pies surcharge except as I said the cinema industry and I hope they will not complain though many of us are cinema goers because it gives an hour's diversion. At present they are paying at $2\frac{1}{2}$ annas but hereafter they will be paying at 2 annas 10 pies. It is only in respect of cinema industry that this limit of 4 pies that we are fixing in this Bill will be reached. All the other industries will have an increase of a very small fraction of an anna.

In the case of the Mysore Chemicals it would be .14 of an anna. In the case of Mysore Chemicals and Fertilisers it will be .025 of an anna. In none of these cases you will find that they reach as much as 2 pies. But we found it necessary to have that provision so that we can also charge the cinema industry which is very thriving and which is a paying industry. (*A Voice*: What about Bhadravathi?) Yes, I am sorry I forgot about it. (After looking into the file) I do not have the exact figures in this file. (*A Voice*: Any exemption granted to it?) No, no. No exemption is given to anybody. I do not have any figures here for Bhadravathi. I will be able to get it sometime later.

But there is another thing which may be somewhat interesting to you and that is the rate that we are charging for supply to Kollegal and Hindupur and other places. We will be charging them extra of .54 in the case of Hindupur for the first 100,000 kilowatts and then it goes down to .36 of anna. And I am sure they will not complain about this.

Now, I have shown in some detail the increase in surcharge that will be effected by adopting this amendment and by raising the rates of surcharge from 10 per cent to 20 per cent, the income will come to somewhere near Rs. 12 lakhs.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—May I know the total consumption by Government industries in kilowatts?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not have that information with me. But such of the few Government industries that are making considerable use of electric current are now paying very good rates and they will also pay this surcharge. They are not exempted from this surcharge at all.

The total increase in the revenue will be in the order of Rs. 12 lakhs. It will not go very far to enable us to get at somewhere near 4 per cent return. But that does not matter. The most important thing is this: we will be charging a reasonable rate for industries that are capable of paying and we will be charging them still almost a rate which is less than the rate charged by our neighbouring States. With these few words of introduction, I place this bill before you for consideration. It is a very modest Bill. It is a very reasonable Bill and I am sure the House will support it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

“That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I want some information from the Hon'ble Minister. He was just giving out the different rates prevailing in the different States in the neighbourhood. What is the cost of production per unit in Madras, Bombay, Punjab and West Bengal and other places for which he has collected figures and whether all those industries there are owned by the State or by private enterprises?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—By industries you mean consuming industries?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—No, no. Electrical industries.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We should congratulate ourselves on the fact that we have rivers like Sharavati in the State which are in a position to give us electric current. Madras has Pykara which is a recent one. Hence the electrical industries in Madras and Bombay have been charging different surcharge rates depending upon the method of production of current. If

they are getting it from Pykara or from Mettur they are charging a lower surcharge rate, which is near 15 per cent, which is not very low. It is not lower than ours. In Bombay probably they produce current from hydro-electric installations. In Madras, as you know, some of them are Government institutions like our own. There are some, which are very few, which are now private thermal units; because, as you are all aware, the Madras Government have been taking possession of all electric generating units in the State. You might have heard that very many municipalities have been producing power from thermal units. But Government are going ahead and are taking possession of all these units. In Bombay there are some private industries and they are charging 30 per cent.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Can the Hon'ble Minister not give us figures relating to the cost of production per unit?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am sorry I am not able to give the exact cost of production in Madras and Bombay.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molalkalmuru).—Sir, I must confess I have not been able to agree with the logic of the arguments advanced by the Electricity Minister. He is an electrifying and good-looking man. Whatever it is, he has made it clear to us by saying that the income from the electric installations is not adequate. I do not know whether he has taken into consideration the present stock that is available and the future availability of the electric current. In respect of a capital work, the return in the beginning will be low. If a line is drawn to an area and only 10 installations (pump sets) are given the capacity there would be to the tune of 100 watts. Later on probably the expenditure will be so much less and income very much more. If you take into consideration the areas where the return was only 1 per cent they would in the natural course become areas which would give a return of 10 per cent. There are areas where the income is as much as 30 per cent. There

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

are areas where the income is 75 per cent. When this is the case, what is the maximum amount of electricity that we can produce from Jog and how much of it will be consumed by various industries will be a thing that will have to be calculated ultimately. I would therefore submit that the calculation of figures has been made rather too prematurely. We cannot on the basis of that say that Mysore is not getting a good return in the investment that it has made. When a few installations are put up, it is a capital work; it is not by taxation that we should do it. It is by investing capital that we will have to put up installations. If we are going to instal new electric works in places like Shimsha or Honnemaradu, it should be done by investing new capital and not by levying fresh taxes and taking that amount for being utilised for that purpose. It is not a correct principle of taxation at all.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I did not say that at all. I say that capital must be invested.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Therefore, in earlier stages an installation does not pay and the argument that it is not paying now is not justified because we have invested half of the capital out of 22 crores very recently. They will have to pay themselves in due course. We cannot begin to count profits even before the work is completed. Therefore depreciation should not be taken to the tune of 60 to 70 lakhs now alone because they are not yet finalised. It is only after the work is finalised that you will have to take depreciation into account.

- Another factor that we have to take into consideration is: to adopt one system of 10 per cent whether a certain industry is paying or not is also detrimental and the way to ruination of that industry. We will have to take each industry by itself; make a comprehensive survey and see whether certain industry is paying. That is why the system of giving exemption or giving reduced rates was contemplated in the Act. Supposing we want to

encourage certain industry. In the initial stages we might be giving power for that industry at a very low rate. Supposing after a period, we know that that industry is paying very well—for example to the Belagola Factory, we do give at a certain low rate and the lowest imaginable and even at less than cost price. Now it is paying a dividend of 6 per cent. Should it still be continued at such a low rate is a matter for consideration. Similarly wherever we supply this electricity for Government purpose we will have to consider such aspects.

The Hon'ble Minister was saying that he would consider this as a business proposition. This industry if it is run on business lines, how much would it pay? Will that apply to Government industries? Will that not apply to Bhadravathi? If you charge on business lines, how much profit are they making is a consideration. You cannot for all time go on giving them at such low rates even when they are making huge profits. And again, what you are making is, irrespective of the income or the yield or the capacity to run, the same 10 per cent is to be increased to 20 per cent. Wherever they are paying low rates, they are continuing to pay. On that rate 10 or 20 per cent will be very small. And my Hon'ble friend was arguing, without investigating, that the cinema is the most thriving industry: I do not know. If you ask the proprietor of a bus line, he would say that is not a productive undertaking. I would like the Hon'ble the Minister for Electricity to take over these cinemas and run and see whether they are really productive. What is happening is, the rates have gone on increasing from time to time so that they are now double or treble the original rates. Where the rate has been stagnant, they are asked to pay only a small amount. This cinema industry which was paying 1 anna originally, was asked to increase it to two annas; then it was further increased to 2½ annas and now the surcharge will be 2 pies on that 2½ annas. Is there any logic in these things. K. G. F. Companies are asked to pay only as much as the cinema even

ough the gold mining is more remunerative than cinema industry. You are going to ask them also to pay only 20 per cent surcharge and certainly they are not asked to pay anything more. You already know how they take away surplus money, how they dupe us and how they deceive us. They are asked to pay a nominal sum and get away with all other advantages. This is how they are duping us. If only the rate is revised to one anna in their case, it will be 60 lakhs and all the 30 lakhs we will get in this alone. Like that each industry will have to be taken into consideration and the rate should be revised. It is from time immemorial that they have been enjoying this low rate and you are levying a surcharge of 20 per cent over that. That is why I submit that while conceding that there is need for increasing surcharge, at the same time, I say, we must also augment our revenue by revising the rates wherever they are low. What you have been doing is, you keep the rates at the same level and you are trying to levy a surcharge which is incorrect. When you are getting huge profits from Bhadravathi works, if you had only levied electricity charges at the same rate as levied to other industries, namely, at 1 anna, you would have got more revenue for the State. When you say you are speaking here as a business man, with the responsibility for running the Bhadravathi Iron and Steel Works, would you not just look into this aspect and see that this rate also is increased proportionately and levy charge afterwards. Is it not correct? Similarly, should you not institute an enquiry as to the paying capacity of each industry and if need be give exemptions in cases where it is deserved? What I am saying is, the basic rates themselves will have to be revised, apart from the surcharge, wherever there is necessity and it is possible to augment our revenue and improve it for the benefit of the State. Without doing that, supposing you go on saying on the basis of what is the quantum of electricity that is still available. If all the electricity that you produce is sold out, it is only then that you can

assess the exact revenue and it is only then that you can say so much is invested and so much is the return. You have not taken that into consideration now. Without taking that into consideration, you cannot say at once that it is quite reasonable and that we should increase our income. Therefore, Sir, what I submit is, while amendment from 2 to 4 is one thing, your levy of a slab rate from 10 to 20 per cent irrespective of the paying capacity of that industry would not be correct. Sir, therefore I submit that you will have to take into consideration the paying capacity and you will have to revise the basic rates suitably and increase your revenue.

At the same time, in this connection I would like to bring to your notice that our establishment charges are heavy and how it compares with the establishment employed in the neighbouring Provinces, whether it is sufficient or more than sufficient, or whether there is a possibility of reducing the overall expenditure, are also the points for consideration.

The Hon'ble the Minister was arguing that Nature gave us Cauvery, gave us Sharavathi and in another place he was saying that he was a business man. He is trying to compare and say whatever Nature has given, we should not enjoy. It is not correct, Sir. When we consider that Nature has given us certain things, it should be for the good of the people and at as low a rate as possible. Here, because you are building reservoirs and drawing out water from there, the expenditure must naturally be less. If the expenditure is more, it is because you have not harnessed these things properly. Your expenditure on establishment charges is rather too heavy and you have not sold out the bulk of electricity that you are producing. You are showing low rates of income. Therefore, what I would suggest is: do not put your figures of income so low and say that it cannot be increased; it is yet a child and you must wait till it grows into full manhood and it is only then that you can expect it to be in full earning capacity. Therefore the figures that you have quoted do not apply in this case and it is not correct.

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

3 P.M.

Again, Sir, I may repeat that it is very essential to revise the rates and to bring it on a par with all other private industries. Industries that are run by Government cannot now claim that they want exemption or they want reduced rates. You must also become businesslike. It must be businesslike and the balance-sheet must be placed before this House and you must ask us where we can cut down our expenditure and where we can increase our revenues. Another thing is, this God given gift has been utilised for improving the food situation in the country. Therefore the levy may be to the detriment of the people. The food problem has not yet been solved; we are still in a doubtful position. We have not yet made a thorough survey as to what would be our position next year; whether God would give us bountiful rainfall next year we are not sure. Therefore, we must wait and see whether this increase in electric charges would be in the interest of the country or detrimental to the interest of the country. Again, Sir, the Government itself is thinking of doubling the rate for commercial crop.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Sir, Sri Bheemappa Naik may continue his speech after lunch.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I have no objection.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Two Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Bheemappa Naik is not here. Sri Narayana Reddy may speak.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli—Gudibanda).—Sir, I rise to oppose this Bill. It is really ridiculous and cruel on the part of the Government to have brought this Bill especially to levy the tax on irrigation and agriculture.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill does not relate to agriculture.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Sir, with regard to industries, if you raise the tax, it is but natural that the cost of production will definitely rise and it will lead to throwing out the labourers even. Sir, certain instances were quoted, especially the Kolar Gold Fields. The rate that they pay is very low; you raise it. After all they are foreigners who take the money. You raise it to such an extent that they are driven out from here; we have no objection. But, with regard to several other smaller industries, you must see that it is maintained as it is; maintain *status quo*. Kindly do not think of raising the rate of the smaller industries. I oppose this Bill, Sir.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—I oppose this Bill, Sir. According to this Bill, the surcharge is to be enhanced from two pies per unit to four pies. This increase is desired to be uniform on all types of consumption. Sir, in Mysore State we are producing 140,000 k.w. of electric power. We have Shimsha, Siva and Jog Hydro-Electric Works and from all these three works put together, we are generating 142,000 k.w. At present we have been able to sell 115,000 k.w. only and we have still nearly 27,000 k.w. to spare, to be sold. If you are able to sell it, perhaps the hydro-electric scheme would not have resulted in a loss. Sir, I think, we are producing hydro-electric current at the rate of about .55 of an anna. When we were generating it at Siva, it was possible to generate power at about three pies per unit. Now, after the enterprise of Jog, the cost of generation has increased a little and the generation works out to about .55 of an anna. The distribution cost, the transmission cost and the generation cost, all these three things put together would cost to the State somewhere about one anna per unit. But, we are selling it to some industries at two pies per unit. In fact, we are under-selling a large quantity of power. Why should the ordinary tax-payer pay for the under-selling? The Government, instead of introducing this piece of legislation, should have introduced

a Bill to revise the tariff and see that they do not sell lower than the cost of production itself. Well, Sir, there are certain industries for which the Government are selling at the rate of 0.16 of an anna and these industries are declaring huge dividends. To Binny Mills you are selling at the rate of about .5 of an anna per unit and they are declaring 20 per cent dividend. The Sugar Company, the Kolar Gold Fields and to several such industries power has been supplied at rates far lower than the cost of production and the common man is made to bear that burden. Sir, by the introduction of this surcharge, you are simply making the man who is enjoying power supply at the rate of .5 of an anna to further enjoy and he who is paying $2\frac{1}{2}$ annas, to pay still more. Just now Sri Bheemappa Naik was referring to the consumption in cinema theatres. The theatre is paying to-day $2\frac{1}{2}$ annas per unit. By this, he will also be made to pay the same surcharge. The other industries that are paying to-day only two pies when your cost of production is one anna per unit, are also made to pay the same surcharge. In the original Act, according to section 3 of the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Act of 1950, I do not know whether there has been any provision empowering Government to exempt the domestic and irrigational consumption. Whatever it may be, Sir, I wish to point out that such a levy is not proper. You will not be realising much revenue but you will be unnecessarily putting all these people into trouble in maintaining this discrepancy and this disparity in the tariff. So, I would urge on Government to take the question of revision of rate and see whether they cannot raise to such a level that the supply is made at least at the cost at which they produce. By cost of production I mean, cost of generation, cost of distribution and cost of transmission.

All these things put together will form one figure and the selling rate must be above rather than below that. I am placing all these facts before the Government because they have been running the hydro-electric scheme on monopoly basis and not on commercial

basis. No one else can supply power except the Government. So having that right of monopoly and not using it properly is criminal. They should rather see that the ordinary consumer is given relief. Instead of giving relief to him, additional surcharges are proposed to be levied on him. I will just give an instance. Take the case of domestic lighting. Just now the Hon'ble Minister was pleased to say that this surcharge may not be applicable to domestic consumption and for consumption in respect of irrigation. I hope it is true. Further, for every unit of power that is consumed in a house for lighting purposes, we are now paying 4 annas per unit. Your cost of production is somewhere about 1 anna per unit. You are therefore making a profit out of it. To what extent? Three hundred per cent. For a cost of one anna you are selling power to ordinary domestic users at 4 annas per unit. Clean three annas profit you are making.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Are you sure that the cost of generation is one anna per unit?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The cost of generation, as it is today, if generation is to be understood in its strict sense, may not be more than .55 of an anna.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is far less.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Prior to Jog Hydro-Electric Works, when Sivasamudram was the generating station, the cost of generating was somewhere about 3 pies per unit. Now after undertaking the Jog, the cost of production has increased a little. But I assume that the entire cost of production is one anna, because it includes the cost of generation, cost of transmission and cost of distribution.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Let the Minister concerned give some idea as to the total cost of production.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I have asked him so that I may correct myself. But I am assuming that it will not be more than one anna per unit. Government are collecting from the ordinary domestic consumer at 4 annas per unit. They get 3 annas profit for one anna cost.

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

Further, the domestic user has to deposit with the Government a certain amount called 2 mmd. This amount remains with the Electrical Department for ever. An amount to the tune of nearly Rs. 10 lakhs can be accounted under this head. They are not paying even a single pie by way of interest on this to the user. Because they have the right of supply by monopoly, when any arrears fall due, the next day the department disconnects. The Department makes the consumer to pay a default fee of one rupee to reconnect. You have thus subjected him to this hardship; you have his money to the tune of Rs. 10 lakhs and still you subject him to pay the reconnection fee. That is because you feel that you have got the monopoly and you can do whatever you want to do. This must go. If you are a businessman, run it on commercial lines.

Then, you are selling 115,000 kilowatts of power while you generate 142,000 kilowatts. You are spending money for generating 142,000 kilowatts but sell only 115,000 kilowatts of power.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Not 142,000 but 120,000.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—For the present you have got that much power generated, namely, 142,000 kilowatts and you are selling only 115,000 kilowatts. You will have spent for the generation of 142,000 kilowatts and you are collecting money for consumption of 115,000 kilowatts. That does not justify that you should levy an additional surcharge. The industrialist who is paying only 2 pies per unit of power is allowed to continue to pay the same charge, while a domestic consumer continues to pay 4 annas per unit for ordinary lighting in his house. You produce power at our cost and under-sell it. Therefore I suggest that the rate at which the power is sold must be much higher than what it costs to produce. The industrialists are consuming power to the extent of 90% of the total consumption and only about 10% or perhaps a little more is used by the domestic user and for the irrigation pumps. If the Hon'ble Minister can give

us some figures about the total consumption of power, the proportion of the domestic consumption, the extent of consumption by the irrigation pumps and by the industrialist, perhaps I would be in a better position to offer further remarks. The domestic user is paying 4 annas per unit when the cost of production, i.e., the cost of generation, the cost of transmission and everything else, comes to one anna. You are allowing the industrialist to consume power by paying you only 2 pies per unit, which is far below the cost of production. And for production you spend out of the general revenue collected and thus under-sell to some industries which are making huge profit. This surcharge will not solve your problem. On the other hand, please revise your tariff; ascertain how much it costs you to produce and give him a little margin. I do not grudge that. For all town municipalities for street lighting you insist that you want 10% return; for rural electrification you say: "Unless it gives 7 1/2 per cent return I am not going to sanction the estimate"; and for malnad improvement in rural parts, you say: "Unless it gives us 5% return, we do not sanction the estimate"; and then how is it you are losing under the Hydro-Electric scheme. From the estimates for the year 1954-55 it can be seen that the Government may sustain a loss of Rs. 13 lakhs. Now Revenue is 75 lakhs and provision is made for paying 88 lakhs towards interest charges. How can you lose? It is because you are giving electric current at rock-bottom price. I suspect one thing. I think the Government are not capable of revising those rates, because they have entered into agreement with the industries. These agreements run for several years—30 to 40 years. I believe they will be prevented from revising the agreement and therefore they must have thought of this method to increase the surcharge. If you are sure that you can revise those rates, the first thing to do is to withdraw the Bill and then revise the tariff in such a manner as to give relief to the domestic user and the agri-

culturist and to upgrade the very low rate charged to the Industries.

Business of the House (re: Money Bills).

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Mohamed Imam raised an objection about bills being taken up today and tomorrow. I promised to give my ruling at 3-30. I feel that Sri Mohamed Imam was under the impression that the Speaker had appointed only two days, today and tomorrow, for discussion on all the financial Bills. I think we need not entertain that apprehension. He has selected these two days for discussing these bills under Government Business. At one stage Sri Palaniyappan raised an objection and on the objection raised the Speaker selected, instead of taking up the Bills for consideration immediately, 15th and 16th. It does not mean that we should finish all the bills today and tomorrow.

We have taken up this Bill. Let us watch the progress of Bills today and tomorrow. I think on the face of it it looks as though we may have to take up some of these Bills after the Budget is passed.

SRI J. MOHAMED IMAM.—I am satisfied now, Sir.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Whatever Bills you can finish you can finish.

SRI J. MOHAMED IMAM.—Thank you, Sir. I am going to Mysore with a peaceful mind.

THE MYSORE ELECTRICITY (TAXATION ON CONSUMPTION) (AMENDMENT) BILL—(Contd.)

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, I wanted to finish my speech from what I left.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—You did not come in time and therefore you have lost your chance.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—The lift was responsible for my not coming in time.

MR. DEPUTY SPEAKER.—At any rate I am not responsible.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—I have no objection, Sir.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It will create a bad precedent.

SRI M. LINGANNA (Nanjangud).—

It is better that we view this Bill from the standpoint of the Budget speech delivered by the Chief Minister on 5th March 1954. In page 31 of the speech he has enumerated the several items of taxation, and afterwards in one or two paras he has substantiated the grounds on which these taxation measures were introduced. Out of the eight items of taxation, one is the increase in the rate of electricity consumption per unit from two pies to four pies to cover up the deficit gap of nearly 3 crores. One of the reasons for the introduction of this measure is to bridge the deficit. As per the statement made by the Hon'ble the Minister in charge of the Bill, they are only getting Rs. 12 lakhs by this additional taxation. If the taxation policy is to be judged from this particular Bill, I am afraid it is not based on sound financial policy or on accepted fiscal arrangement. Why I am making this particular remark is for the following reasons. At one point in the Chief Minister's speech, it goes to show that the deficit is to the extent of three crores and odd. At another point the speech is vehement with regard to taxation measures and it is said that it is possible to cover the deficit to the extent of one crore and odd. At the last part of the speech, towards the end, it is said that the Budget is still to be balanced to the tune of two crores. If it is not possible to cover the deficit by these taxation measures, I fail to see what the policy is on which these measures are designed. If the policy is to fill up the gap by these measures, then it would have been understandable. But all these eight measures put together would give only one crore and odd and still two crores would be left over uncovered.

4 P.M.

And, Sir, if the taxation policy inaugurated is just to fill in this little gap, I ask why should we attempt this by collecting 12 lakhs, 20 lakhs and 15 lakhs of rupees only here and there

(Sri M. LINGANNA.)

and leave a wide gap uncovered. It would have been better if you had left this particular deficit which is nearly to the tune of three crores as it is. As it was announced or made known to us by some Hon'ble Members, that although the last year's Budget that was placed before us was a deficit, actually it had turned out to be a surplus Budget according to actuals. Here in this Budget that is placed before us, as properly and correctly observed by one Hon'ble Member, by looking into the figures on receipts side and comparing them to the expenditure side, and when we view them in the background of actuals 1952-53, even a layman who is not an expert in budgeting can understand that there is a lot of under-estimation on the receipts side and inflated figures on the expenditure side. Sir, if really the Budget figures are properly balanced, taking into account the actuals for 1952-53, I believe that we could have added nearly one crore of rupees to the receipts side and if we had cut down the inflated expenditure, probably they could have cut down 50 lakhs and even more. In this point of view, I can definitely say that the Budget that is presented to us is deficit, not to the extent of 3 crores as has been made out, but really by about a crore or crore and a half. Sir, we know that most of the States in the Republic of India have presented their Budgets; and I think with the exception of one or two, most of the Budgets are deficit and it is not the case only with the State of Mysore, but almost all the States are facing deficit Budgets.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is too general. In your general discussion on the Budget I think you have covered all these points. You can only speak on this particular Bill.

Sri M. LINGANNA.—I am only trying to prove a particular point that this particular measure was not at all necessary in view of the facts that I am going to adduce. So, Sir, the deficit Budget that we are facing now as the other States are facing, is due to the fact that we have accepted the Five-Year Plan. No doubt the Five-

Year Plan that was being hammered out at the Centre has to be executed at the State level by the State Government. And to the extent they are going to help us in this endeavour a proportionate amount has to be shared by the State Government and to a certain extent the income or the expenditure of the State would have to be expanded more. So, Sir, the Five-Year Plan which probably has been drawn up after consultation with the State Government imposed a heavy burden on the State and the income will be depleted to a certain extent. We need not be disheartened at this. After all the deficit has arisen because of the Five-Year Plan we have accepted. But on that account alone can we substantiate the present fiscal measure is a point at issue?

So far as the present Bill is concerned, Sir, it arises out of the taxation policy of the Government and it is said that return from this tax will be in the order of about 12 lakhs and this in my opinion is not a good ground on which we can force the people to pay 2 pies more per unit. Sir, I asked the Government the total amount of power that the several Government industries are consuming in the State and that information was not supplied. But from the figures that I have been able to collect just now, the Iron and Steel Factory is consuming electrical energy at a cost of Rs. 38,85,600; and coal to the extent of Rs. 65,61,300 and this figure 38 lakhs and odd works out to 9.8 per cent of the total expenditure of this concern. Now, Sir, as is evidenced by the figures, what is the state of affairs in regard to the industries and supplies in the State of Mysore? The Industries and Supplies accounts of 1952-53 show 479.66 lakhs on the receipts side and on the expenditure side 401.77 lakhs; and during 1954-55, I find on the receipts side 652.9 lakhs and on the expenditure side 639.44 lakhs. Sir, it has been a well known fact that the industries run and managed by the Government are not at all yielding income that is expected of them; and in this particular instance, namely, the Iron and Steel Factory, if you double the rates, the revenue that you are getting from this particular

industry on electric charges would be about 19·6 per cent of the total money spent. It is just like taking one rupee from the Industries and Supplies Department and putting on the Electrical Department. And I do not know how far this will work on the industrial policy of the State. I believe the same is the position in regard to other industries, not only managed by Government but others also. We have developed industries, for the last so many years; they need a lot of encouragement.

[SRI G. BASAPPA in the Chair.]

So, Sir, this particular Bill which seeks to enhance the rate of consumption of power per unit from two pies to four pies is not only opposed to sound taxation policy but also it would retard the domestic consumption. I believe the domestic consumption in the State is not at a high level. Most of the people who are living in cities are not accustomed to the use of electricity for domestic purposes and even among those who use electricity, most of them are hotel proprietors. But when this rate is enhanced.....

Sri V. M. MASCARENHAS.—The rate for domestic heating circuits still remains at the same old rate. It is not disturbed.

Sri M. LINGANNA.—I stand corrected, Sir. With regard to the other clauses, this particular enhancement would also prove a bit hard. And what would be the real effect, Sir, if this amount of 12 lakhs of rupees had not been collected? That is also a matter that we have to consider. As I said, it would not help us to fill up the gap which is big to any substantial extent, while it would only result in hardship to the people. So, Sir, my opinion is that this bill which only seeks to get a revenue of 12 lakhs, could have been kept back at least for one or two years more and after having watched the development of industries and the income, we could have resorted to this particular enhancement. So, Sir, I would say that this particular taxation measure is not based on any regulated taxation policy or fiscal policy and I believe that the measure is not timely. I close with these words.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Sir, when a series of Hon'ble Members have opposed this Bill, it gives me greater enthusiasm to support it. I find that some of the speakers are not here. Sri Srinivasa Iyengar said that power costs as much as one anna. I am afraid this is incorrect. It costs about 37 and 4 of an anna. Here is K. G. F. Company which is getting at 0·49 of an anna. Tax them as heavily as possible!

In 1900 when Sir K. Seshadri Iyer started the electricity scheme, it was possible only on account of the agreement which he entered into with the K. G. F. Mining Companies whereby power was given in the early days at 15 of an anna; if the K. G. F. Companies had not agreed to take power from Mysore State, Sir K. Seshadri Iyer would have abandoned the electricity scheme altogether. Let us not forget that aspect of the question. The same argument is holding good today. Eight years ago when we took up Jog Power Scheme, Bhadravathi Iron Works was promised power supply at a cheap rate. We said to Bhadravathi Iron and Steel Works, 'if you can use as much electricity as possible, we shall give you current at 0·1 of an anna.' It is a written agreement which I have had the pleasure to see last month.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is that a private company?

Sri V. M. MASCARENHAS.—I am only saying this. Bhadravathi Iron Works would not have cared to put up an electrical furnace and other sections of the steel plant but for the fact that electrical power was promised to be supplied at 0·1 of an anna. Well, it is but right that we have invested large sums of money and we must get a corresponding return from this capital outlay. But in doing so, let us not forget that large consumers like the K. G. F. Companies and the Iron and Steel Works are giving a reasonable rate and consume nearly 50 per cent of the power generated; it is but right that they must be classified in a class by themselves. It is no good saying that because a man in Bangalore burns three or four lamps and is

(Sri V. M. MASCARENHAS.)
charged 4 annas per unit while Bhadravathi and K.G.F. are paying very much less; bring them on the same level and either bring down the rates that the Bangalore man is paying or raise the rates of Bhadravathi or K.G.F.. This is an argument which is not fair.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.— Nobody wants to treat them on a par.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Let us not make a mistake. The larger the consumption, the greater the benefit he seeks from the generating company. So much so that in some parts of India where generating cost goes beyond 8 pies per unit, many industries are seriously considering the question of having their own thermal stations. Of course, we have neither coal nor fuel and that situation may not arise here. What is the benefit a large consumer is getting? He consumes the current day and night; his load condition is very satisfactory. In view of these facts, he deserves and he claims certain special consideration. Of course, as some Hon'ble members said, these are old rates and they may need some revision; I agree with this; it is but right. We as members of this Hon'ble House should make an appeal to Government that a question of revision of rates is one that should engage their immediate attention. That is a different point. The Bill is simply concerned with increase of surcharge from two pies to four pies. To me it seems, this does not need so much of discussion. I request the Hon'ble Members of this House to give their wholehearted support to this Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಎರೋಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗತಾನೆ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಫಾರ್ಜಸ್ 37 ಆಣೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ರೆನ್ಯಾಸರವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎದುರೈಸುತ್ತೀಯೆನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಬರ್ಚ್ ಎಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ 127 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬರ್ಚ್‌ತ್ತು, ಈ ದಿವಸ ಅದು 155 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ 217 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿದ್ದು ದು 228 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ. 11 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಯಿದೆ; ಎವ್ವಳ ನಫೆ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 17 ಲಕ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನಲ್ಲೂ ದಾಮಾಷಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ 17 ಲಕ್ಷ ಎದ್ದರೂ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 10 ಲಕ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಫಾಯಿದೆಯೇನೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಬ್‌ಸೈಡ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಎಂದು ಹಾಗಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಖಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ರೆನ್ಯಾಸರವರು ಹೇಳಲಾರರು. ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾನ್ಸ್‌ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಕಾಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚ್‌ನ 1/3 ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಆಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಾದುದು, ಆಗ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮೊದಲನೆಯೆಯೇ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಚೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ .65, ಅದರಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌; ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಗೆ .49, ಇದರಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಸರ್‌ಫಾರ್ಜ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ .539 ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ದಿವಸ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೂ ಈಗ ತಾನೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ luxury ಯಾಗಿದೆ.—ಮುಂದೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕತ್ತರಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೇನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಬರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಾದ ಆಗ್ನಿಮೆಂಟನಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾರ ಹೊರಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ, ಕಡಮೆದರ ಎದ್ದಿರುವುದು—ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? 1902ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಆಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದು; ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಅದೇ ದರದಂತೆ ಬದಗಿಸಿ, ಈ ದಿವಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಒದಗಿಸುವವರಿಗೆ ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಣಿ ಹಾಕಿ ಈಗ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಹಾಕುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಅರ್ಧಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಫಾರ್ಜ್ ಹಾಗಿ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಏರಿಸಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕಾಣಿಯಾಗುವಂತೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ .58 ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಳಬರಿಗೆ 3/5 ಆಣೆ ಅಥವಾ 7 ಕಾನು ಬೀಳುವುದು. 7 ಕಾನು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಬೀಳುವಾಗ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ 4 ಆಣೆ ಹಾಕುವುದೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟು. ಶೇಕಡ 90 ಭಾಗದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧಾಣಿ ಹಾಕಿ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಡದೆ ಈಗ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಈಗ ಮನೋದಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬ. ಎರಡು ಕಾನು ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಕಡಮೆ

ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ವಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾನ್ಸಂ ಆಫ್ ಪೊಡಕ್ಷ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ಜಸ್ ಏನಿದೆಯೆಂದು ನೋಡ ಬೇಕು. ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ಜಸ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡ ರಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬರ್ಚು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ರೀಸಿಯೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಹೇಳು ವಾಗ ಈಗ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ನೋಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವ ತತ್ತ್ವ ಸರಿ ಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ತರಹವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕು. ಈಗ ಬಲ್ಗೆಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿವಿಡೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 6 ಕಾನ್ಸಂ ಒಂದು ಕಡೆ, 4 ಆಫ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೆಲವು 125 ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟಾಗಿದೆ.

ದಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಪಾಕಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಚೆಕ್ ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಏನಾ ಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು, ಹೀಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಯೂನಿಫಾರಮ್‌ನಾಗಿ ದರ ಹಾಕಿ. ಆಗ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬನ್ನೂ ನೋಡಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಸಾಲದಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಡೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಮನೋದ ಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri R. ANANTARAMAN (Chama-
rajapet).—Mr. Deputy Speaker, Sir, we
have heard for and against this Bill.
This Bill seeks to amend the
Mysore Electricity (Taxation on Con-
sumption) (Amendment) Bill of 1950.
Sir, it is said in the Statement of
Objects and Reasons that this Bill is
brought to raise the level of taxation
in the direction of the rates obtaining
in some of the other States of India.
I am really surprised at it. The
Government says that just because the
rates are higher in the other States,
they want to raise it here also;
whereas in the case of other Bills, our
Government seeks to raise the taxes
higher than the prevailing taxes in
the other States. For example, the
surcharge on cloth. They raise it
even to higher than the prevailing
rate in the other Provinces. Though
I have to support, I want to make
certain observations from the point of

view of the labourer. Sri Mascarenhas,
as an industrialist, as a benevolent
industrialist, spoke and supported the
measure. Is he going to assure the
labourer that he would not be thrown
out to-morrow?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister
for Revenue and Public Works).—How?

Sri R. ANANTARAMAN.—If you
raise the rate, the cost of production
will be raised. For example, the
Binny Mills. They may be paying
3 or 4 lakhs every year. Supposing
this is doubled.

Sri V. M. MASCARENHAS.—This is
only a surcharge.

Sri R. ANANTARAMAN.—All right.
He has to pay double the surcharge
that he is paying at present which
means he would be getting less profit.
So, naturally, he will think of re-
trenching the labour and the staff.
Nowadays we are hearing in every
country, proprietors, capitalists are
throwing out some of the employees
on some pretext or the other, stating
that the cost of production is high,
there is slump in the market and so
on. Now, if this Bill is passed, I am
afraid, they will have to throw out
more and more employees. That
means more unemployment in the
country. Our Chief Minister was
kind enough to say in his speech that
he wants to solve the unemployment
problem and he wants to find work to
the agriculturists and other workers
in industries.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it your
argument that by removing all electric
charges and giving power free of cost
to the industries, we will be solving
unemployment problem because the
capitalist will get more profit, and he
can employ more labourers? There is
the Labour Act which will safeguard
the interests of the labourers. They
cannot be thrown out like that. Sir,
this is a farfetched argument which I
cannot understand.

4-30. P.M.

Sri R. ANANTARAMAN.—He
has to circumvent the laws pre-
vailing in the country just to give
more employment. As against his
own speech in the Budget we find

(Sri R. ANANTARAMAN.)

before our very eyes that some more workers have been thrown out. I am sure you will hear by the next session of the Assembly, if the Bill is passed, there will be more unemployment and also demonstration here. It would have been better if this Bill had not been brought forward. As my friends said, in the case of two or three big industries, namely, the Kolar Gold Fields, even though we enhance the rate—they may not suffer. But small industries will be hit hard and they require to be protected. In Bangalore there are very many minor industries. They have to be protected. If assurance is given to the labourers that they will not be thrown out and that there will be no more unemployment, I am sure everyone of us will support this Bill. But it is not so; we are afraid that this Bill will cause more unemployment among the labourers, because there is slump in the market. You are aware of all that. The Mysore Manufacturing Machinery Co. is a small industry. But every year it is throwing out about 150 persons, because its products are not sold in the market. There is so much of competition for the article manufactured there.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Under Section 4 of the Act, it is provided that the Government may reduce the rate and give exemptions to certain industries.

Sri R. ANANTARAMAN.—With these few words I support the Bill.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ನಾವು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಬಹಳ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನಮಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವ ಎಲ್ಲ ಮನವಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೂ

ಮತ್ತು ನಾನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಯೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ”.

ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಎರಡು ಕಾನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದರೂ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣದು ಎಂದು ಇದರ ಪರಿವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್ ಮೇಲೂ ಎರಡು ಕಾನೂಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಮೇಲೂ ನಾಲ್ಕು ಕಾನೂಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು; ಅಷ್ಟೇ ಇದನ್ನು ಒದುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—‘ಕಾನು’ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. Is it one-twelfth of an anna?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಕಾನು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾನು ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದ pice ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಣೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಕಾನು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನು ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ 1952-53, 1953-54 ಮತ್ತು 1954-55ರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 1952-53 ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದ ಆದಾಯ 89.73 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈಗ ನಾವು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯ 75.06 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೆರಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿ 88 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಯಿಂದ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri T. MARIAPPA.—It is not correct.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Interest plus Depreciation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಇದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಈ ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವವೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಎರಡು ಕಾನು ಸರ್ ಭಾರ್ಜನ್ ನಾಯ್ಕ ಕಾನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿ

ದ್ವಾರ. ನಾನು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು *Laissez faire economy* ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ವಿಕಾಸವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ ನಂದರೆ: ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮರ್ಶಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿ ದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಷಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು (ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.)—ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನುಸೂ ತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಕಾರಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜೋಗ್, ಶಿಂಪಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಒದಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. -ಜೋಗಿ ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಾ ಗಲ ಅಥವಾ ಓದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ; ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ದುಡಿದು ಸಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಟ್ರಾಲ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಓದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಲ್ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಓದಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಘಟಿತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡಿಗಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ 12 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಲ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾದೀತು. ಈಗ ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಎನ್.ಬಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಕಡೆಯಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೂ ಅಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ನಿಜವಾದ ಕಾಲಿಗಾರರ ಸಂಬಳ ಏನಿದೆ? ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನಿದೆ? ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಥವಾ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ

ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ತಾವು ಕೇಳ ಬಹುದು, ಹಾಗಾದಮೇಲೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲಬಂದಿದೆ, ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಪರ್ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಮನವಿ ಯನ್ನು ಏಕೆ ಅನುಮೋದಿಸಬಾರದು, ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ ಬಾರದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ಮನವಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾಲ, ರೀತಿ, ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಇದರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆ ಮನವಿಗಳು— ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣ ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್—ಹನು ಮಂತ್ರಯ್ಯನವರು ಮುಂದೆ ಧೃಢ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸವಾಲು ಹಾಕಿ ದ್ದಾರೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿ ನಾನು ತೆರವುಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳ ಬಲ್ಲೆ. ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳ ಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೋ ಆ ಅಂಶದಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ತೆರಿಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು 'ತೆರಿಗೆ ಬೇಕು, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನ್ಯಾಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ' ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಲಿ; ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸೋಣ. -ಆಗ ಈ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಇರಲಿ, ಈ ಎರಡು ಕಾನೂ ಕೂಡಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಜನತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೈಗಾ ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಆಗ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಒಂದು vicious circle ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಕಡೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪನ್ನ ಬಿಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಏನು ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಬೋತಾ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಗತವಾಗುವ ಮಾತು ಅಂತಿರಲಿ, ಇರತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗ-
ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕುರಿತವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಮತ್ತು ನಿರ್ದೋಷ ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳ
ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು
ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ
ಮತ್ತು ನಿರಾಶೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು; ಆ
ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ
ಎನೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ತಮಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ
ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆ
ಹಣದ ಪ್ರಯೋಗವು ಕಾನೂನು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ
ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ
ಮತ್ತು ಅದು ಮಿತಿಯಿರದೆ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ ಅಥವಾ
ಆ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಜನತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ
ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಮನೋದಯವನ್ನು
ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು
ಕಾರಣ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು
ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈಗ ಹಾಕಬೇ
ಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ
ಇಂದು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು
ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದು
ವರೆಯುತ್ತಾ ರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು
ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for
Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, the
Hon'ble Members who have spoken on
this Bill have been under the impression
that we are not in a position to give
relief to those smaller industries that
deserve relief, that we are going to
treat everybody alike and therefore
would cause a lot of dislocation in
industries and labour. That is one of
the important points mentioned by a
number of speakers. I wish to take
this opportunity to disillusion their
minds about that immediately. You
will notice from the Act that is propos-
ed to be amended, there is a provision
in it which enables the Government to
reduce or even exempt any deserving
industry from this surcharge taxation.
So, I want the Hon'ble Members to
feel free about that. Any industry
that deserves the support and special
treatment by Government will be taken
care of. Then another point that seems
to have caused some confusion or
doubts rather, in the minds of the
Hon'ble Members is that there might
be a tax on irrigation pump sets and
also lighting. There would not be any-

thing like that at all. Now, as a matter
of fact, domestic consumption as such
is exempted from this surcharge.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Irriga-
tion pump sets?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as
irrigation pump sets are concerned, it
is not proposed at present to increase
or alter in any way charges on the
current that is utilised for raising food
crops; but for others like sugarcane
will have to be taken care of but not
under this amendment; that will be con-
sidered later on. Another point about
which most of the members were worri-
ed was that we are not charging high
rate, reasonably high rate for big
industries such as K.G.F., Binny Mills
and other industries. But really,
this surcharge will affect all these
big industries without exception. It
is not possible at present, in view of
the existence of agreements, to alter
the existing basic rates of these big
industries. The only way that is
possible for us to get more income from
these industries is, by taxing the
current that is consumed by these
industries. Even when the main Act
was passed, when 10 per cent surcharge
was levied, it was for the purpose of
getting more income from these big
industries. Some members were saying
that our expenses should not be as high
as they are and they must be reduced.
I can assure them that we will do our
best to economise the expenditure to
the minimum possible. But, it must be
understood that Sivasamudram Hydro-
Electric Plant is a very old one and it
needs to be replaced. We should not
also forget that we have got a lot of
these overhead electric lines. Sooner
than later we must put them under-
ground. For that capital is needed.
It requires a lot of money. Sir, our
friend Sri Gopala Gowda was saying
that labour is not properly taken care
of. I might mention to him, the one
thing that attracts my attention is
colony houses that are built in most of
the places for the labourers that work
there. This is one of the ways in
which labour is being taken care of.
Sir, I think I have covered most of the
points that were raised and as Sri
Gopala Gowda himself said, this is a

very modest Bill, and I hope the Hon'ble Members will support this and help the Government to tax the industries that can stand the extra taxation.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration”

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Clauses. Clause 2.

The question is:

“That Clause 2 stand part of the Bill”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Clause 1. The question is:

“That Clause 1 stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:—

“That the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

The motion was adopted.

5 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Nagaiah Reddy has tabled a motion to debate the subject-matter of Question No. 653. He can take up that question.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—What is the subject-matter of that question, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIA (Leader of the House).—It seems it is not in the agenda for today. It should have been included in it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes. I think if the Hon'ble Member has no objection, it can be taken up on Wednesday. Generally Wednesdays and Fridays are allotted for discussion on the subject-matter of questions.

Sri NAGAI AH REDDY.—All right, Sir. I have no objection.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet again tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Three Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Tuesday, the 16th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-SECOND DAY

Tuesday, 16th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (Sri H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Foreign countries visited by the Minister for Industries.

Q.—819. Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the countries visited and the number of days spent on the European Continent and in England by the Industries Minister after the F. A. O. Conference in Rome in December last;

(b) the amount sanctioned by Government towards expenses of the Minister for the above ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(a) The countries visited are Italy, France, Holland, Germany, Switzerland and England. The total number of days spent at Rome in connection with F.A.O. Conference is 20. The number of days spent on the continent apart from the stay at Rome is 18 and the number of days spent in England is 7.

(b) The entire expenditure from Bangalore to Bombay and on to Rome and back to Bangalore was met by the Government of India. Mysore Government did not incur any expenditure.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Is it possible to tell me some of the important factories which were visited by the Industries Minister in these countries, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I shall get a list and present it, Sir.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Has he visited the Agfa Factory in Germany ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I said I shall be presenting a list just now.

Sri V. M. MASCARENHAS.—My question has a bearing on that and unless the list is furnished, I cannot put further questions, Sir.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Hon'ble Minister himself is present here and I am requesting him to answer you.

Sri V. M. MASCARENHAS.—May I know the very important factories visited by the Hon'ble Industries Minister when he visited that country ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am submitting my tour notes with regard to the factories that I have visited. Particularly in Germany, I visited the raw-film industry and the A.E.G. Factory and in Holland, the Chemical Factory and the Silk Factory; and in England, the Motor Works.

Sri V. M. MASCARENHAS.—While in England, did the Hon'ble Minister put forth the deal for the sale for a good quantity of sandalwood oil ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri V. M. MASCARENHAS.—May I know the quantity and sale proceeds of the transaction, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The sale for 30 thousand pounds of sandalwood oil to America was finalised. The amount will be somewhere about 12 to 13 lakhs.

Sri V. M. MASCARENHAS.—In view of this, cannot this tour by the Industries Minister be considered to be a tour in the interests of the State ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The State has benefited by his visit without incurring expenditure.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Is it fair on the part of the Government not to sanction any item of expenditure when the State has derived benefit thereby?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Hon'ble Minister was good enough not to levy any expenditure on the State.

Sri V. M. MASCARENHAS.—My question is not that. My question is about the State. As the State has derived benefit, is it justified in making the Minister to spend money from his pocket for the benefit the State has derived?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No doubt it is true that it is part of the State business. He did not go there with that specific objective, but when he went there, it came up and he attended to it. We must thank him for that and when he is willing to bear the cost, I think we may leave it at that.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Will the Government consider the question of paying his out-of-pocket expenses for this tour?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will consider that.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Is the Hon'ble Member briefing for the Hon'ble Industries Minister, Sir?

Sri S. SIVAPPA.—Has the Hon'ble Minister furnished his tour notes to Government, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is not necessary. He did not go on the business scheduled by this Government.

Mr. SPEAKER.—If he claims it, Government will consider it.

Batta to witnesses attending Criminal Courts.

Q.—596. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state:—

whether they propose to bring in a legislation providing for the payment of batta to private witnesses

summoned to attend the courts in criminal cases?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

No legislation is under contemplation in the matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಜರಿಗಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಕರೆದಾಗ ಆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅನೇಕ ಕಾಲದಿಂದ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆ ಪದ್ಧತಿ ಈಗ 50 ವರ್ಷ 100 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು. ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಿಜು ವಗೈರೆ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಗಾರರೇ ಬರದೆ ಕೇಸು ವಜಾ ಆಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಲು ಬರತಕ್ಕ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Site at Harobe for constructing a dam across Arkavathi.

Q.—681. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the Department of Engineering has very recently discovered a very good site at Harobe in Kanakapura Taluk for construction of a big dam or pick-up at a very cheap cost across the river Arkavathi;

(b) the probable extent of atchakat expected;

(c) the probable cost estimated;

(d) whether any survey has been conducted?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries) [On behalf of Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) A site is suggested for investigation.

(b) About 2,000 acres.

(c) Not yet estimated.

(d) Not yet.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಆರ್ಕಾವತಿ ನದಿಯ ಆದ್ವಯ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲು ಆರೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿನ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Report of the Committee to enquire into causes for the breach of Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks.

Q.—705. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) if the Committee appointed to enquire into the breaches of Sangenahalli and Thuppadahalli tanks, have sent their report;

(b) whether the report will be placed on the Table of the House?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries) [On behalf of Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Yes.

(b) Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will this Report be placed before this House for discussion and offering their views?

Mr. SPEAKER.—Copies have been distributed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the members get an opportunity to discuss this report and offer their views?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be examined.

Well subsidy in distressed areas.

Q.—749. Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have increased the amount of well subsidy in areas which were subjected to distress conditions in the State;

(b) whether they are aware that certain taluks in Shimoga District were also subject to distress conditions;

(c) if so, the reasons for excluding the said taluks of Shimoga District from the operation of the Government Order enhancing the subsidy;

(d) the steps they have taken to include the said taluks within the purview of the said Government Order after it was brought to the notice of Government in the previous meeting of the Legislative Assembly in January?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries) [On behalf of Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) The benefit of the enhanced rate of subsidy has since been extended to certain areas noted below in the Shimoga District also:—

I. Honnali Taluk ... All Hoblis.

II. Channagiri Taluk ... Santhebennur Hobli, Basavapatna Hobli, Kasaba Hobli.

(d) Does not arise in view of reply to clause (c).

Sri L. SIDDAPPA.—For what period does this concession continue, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I invite the Hon'ble Member's attention to the G. O. in this behalf dated 30th May 1953. It is said, for 1953-54 this concession will continue. What will be for 1954-55 is yet to be seen.

Sri L. SIDDAPPA.—In answer to (c), it is said: "The benefit of the enhanced rate of subsidy has since been extended....."

'Since' ಅಂದರೆ:

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The date is not available. According to the Government of India, they said it was meant only for the distressed areas of these three districts. They were addressed in the matter and they have informed that some parts of Honnali and Channagiri also come within the definition of distressed areas. The benefit is going to be extended to these areas.

Sri L. SIDDAPPA.—My submission is, it is ineffective and people are not in a position to take advantage of this concession. That is the point I am driving at. Do Government think of extending such concession to any other area during the year 1954-55?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be examined.

Persons fined in Yelandur for taking mud from Government waste land.

Q.—758. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of persons who have been fined in Yelandur Taluk for bringing a cart-load of mud for erecting the walls for dwelling houses from the Government waste land;

(b) the names of persons who have applied for taking sand from Suvarnavathi river bed for household affairs during the current year 1953-54;

(c) whether the raiyats are insisting on the Amildar not to levy any royalty for these things?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries) [On behalf of **SRI KADIDAL MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Sri Mada Setty.

(b) Nil.

(c) No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೊಬ್ಬರಿಗೇ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಜವರ ಮತ್ತು ಕಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಸಹ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿ ಅವರು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಅಪೀಲು ಬಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿಯಿಂದ ಮರಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯದಿರುವವರಿಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The ostensible reason given is that there should be no pits near the town. ಬಹುಶಃ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಗಿರಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕರೆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು ರೈತರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ಕರೆ ಅಂಗಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Subject to rules.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಮಲ್ದಾರರು ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು 'ನನಗೆ ಮನವಿ ಬಂದಿವೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮೊದಲು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the interest of public service.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ತಾನೇ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿರುವುದು?

Sri K. PUTTASWAMY.—I rise to a point of order. The supplementary question has no relation to the main question. The main question asked is about taking sand.

Mr. SPEAKER.—Yes; any other question, Sri Rachaiah?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ನರಿಯಾಗಿದೆ; ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 3 ಜನರಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರೇಕೆ ನೂಟಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have placed the information readily available with me before the House. If the Hon'ble Member gives any further information, I will verify and find out whether the information furnished is correct.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜವರ ಇವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಮಾಣ್ಣು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ನಣ್ಣು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When the rules are framed that certain royalty will have to be paid or permission will have to be taken, what can we do about it? So far as the rules are there, the Amildars will have to enforce them.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ರೈತರಿಗೆ ಅವು ರೂರರು ಕಿರುಕುಳಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is not correct.

Cottage Industries in the State

Q.—782. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the policy pursued by them to improve the cottage industries in the State ;

(b) the steps taken to improve the cottage industries ;

(c) whether Mrs. Kamaladevi Chattopadhyaya, Chairman of the Cottage Industries Board, Government of India, visited Kolar recently with a view to studying cottage industries ;

(d) the proposals she has made to improve the Kolar Wool Spinning Centre and the action taken thereon ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Resuscitation of the industries which are languishing, improvement

and expansion of the existing industries and starting of new industries wherein facilities are available in the shape of supply of raw materials, skilled labour, etc.

(b) A Three-Year Plan for the development of Cottage Industries in the State has been sanctioned by Government. In pursuance of this plan, the Department of Industries and Commerce has maintained at present 32 Cottage Industries Centres in the State with the objectives of imparting training to the artisans in useful arts and crafts to enable them to improve their technique and efficiency and organising production of Cottage Industry products by employing trained craftsmen and workers on piece-work or daily wages.

(c) Yes.

(d) Note appended below.

NOTE

Srimathi Kamaladevi Chattopadhyaya, Chairman, All-India Handicrafts Board, visited the Kolar Wool Spinning Centre, Kolar, recently and suggested that action may be taken to instal carding plants in other similar institutions in the State as has been done at the Centre and to consider the possibility of supplying kambliis manufactured at the Centre to the Government of India for the use of the Military, as it would help to obviate imports from outside India.

The question of installing carding plants will be taken up as and when similar Woollen Centres are started by the Department of Industries and Commerce.

As regards the supply of blankets, it may be stated that the Government of India have called for tenders for supply. The Centre has furnished quotations with sample to them. Further action will be taken to supply the material on receipt of advice from the Government of India regarding the acceptance of the tender.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is said that a Three-Year Plan is sanctioned for the development of Cottage Industries. What are the details of this plan, Sir ?

Mr. SPEAKER.—That was given in answer to another question..

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the amount involved, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the Hon'ble Member wants to know what exactly the plan is, it is printed and it gives all the information. I shall place it on the Table.

Sri H. C. LINGA REDDY.—You have mentioned that Srimathi Kamaladevi Chattopadhyaya visited the Kolar Wool Spinning Centre, and suggested that the kambliis manufactured may be purchased by Government of India for the use of the Military. Has she also recommended that these kambliis may be purchased by State Government for their use, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Information now available is to the effect that she recommended to Government of India. Government of India subsequently called for the sample and unfortunately, the they have informed us that the goods that are manufacture at Kolar are not to their specification and hence they cannot place any order. That is the latest information.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are Government contemplating to purchase kambliis for their use in the State, Sir, for the use of the patients in hospitals and for other governmental purposes?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, that will be examined. The chief difficulty is about the cost; the cost does not compare well with regard to other kambliis manufactured in other places.

Sri K. LAKKAPPA.—Have you made any arrangements to market the produce produced by the cottage industries?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir.

Sri K. LAKKAPPA.—What is that arrangement, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have recently opened a number of emporia whereby we want to encourage the sale of these manufactured goods.

Sri K. LAKKAPPA.—You have said there are 22 centres. May I know where the centres are opened, Sir?

Mr. SPEAKER.—That is answered.

Sri K. LAKKAPPA.—What is the specific help you are giving for those who go there for training?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some of them are given scholarships and some are given aid by way of getting training in the centre. These centres are more or less only for the purpose of training the artisan in that trade.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೋಲಾರದ ಕಂಬಳಿಗಳು ಬೇರೆ ಕಂಬಳಿಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ನಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಬಳಿಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೋಲಾರದ ಕಂಬಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have seen kumbliis manufactured in Kolar also. But the difficulty appears to be about the price factor. That is the only thing. That will be certainly examined. As a matter of fact, since the Hon'ble Member himself is on the Committee, he may give his valuable suggestions and they will be examined.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೋಲಾರದ ಕಂಬಳಿ ಬೆರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ದಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—Some kumbliis are not durable, I know.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are the Government aware that there is a wool weaving centre established in the Industrial School at Chitaldrug?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, there is one centre.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Do they propose to improve it?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine it.

Paddy smuggled out

Q.—848. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that a large quantity of paddy is being smuggled out of the State;

(b) what are the measures taken by the Government to prevent this?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Some information and complaints were received to this effect.

(b) Adequate preventive measures have been taken by posting civil as well as M. A. R. Police at the State borders to prevent smuggling. Some cases of smuggling have also been detected and cases have been put up in Shimoga and Mysore Districts. It is reported that the situation has improved on this account.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA. — Recently one case has been launched in Mysore District.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—In (b) it is stated that “some cases have been put up in Shimoga and Mysore Districts.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಹೊರಗೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಬತ್ತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಕಾಯಿತ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಸೆಪರೇಟ್ ಡಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಇರಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ—ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಟಿ. ಎ. ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

Mr. SPEAKER.—Don't you worry about that. They will look after it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಬೇಲೆ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಬತ್ತ ಹೊರಗೆ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಪೇಳಿ ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಹೊರಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾವಲುಗಾರರು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಸು ತಿಳಿಸಿದರೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿಸಿ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ complaint ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹೋಗಲಿ, ಈ ಬತ್ತದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಬತ್ತ ಒದಗಿಸುವವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಬತ್ತದ ವ್ಯಾಪಾರ ಗಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ licence condition ನನ್ನು ಬಹಳ strict ಆಗಿ enforce ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರ stock position ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವರು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Licence condition strict ಆಗಿ enforce ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬತ್ತ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಯಾವುದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನಾದರೂ ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ವರದಿ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವರದಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—On information furnished by an Hon'ble Member, I have called for a report.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಸು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಅದು ಸಂಜನಗೊಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ತೀವ್ರವಳಕು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—You presume something and base your question on that!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಾಜ್.—ಅಂಥದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಿಂದೂಪುರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಲಾಟೆ ಆದುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವರದಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Renewal of Gun licences.

Q.—1013. Sm. B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the system of presenting the petition along with the treasury chellan for the renewal of gun licences has been brought into force instead of a stamped paper ;

(b) the reason for the same ;

(c) whether any law has been passed directing that in the case of breach-loader, a stamp of the value of twelve annas has to be affixed and in the case of muzzle-loader, a stamp of the value of one anna has to be affixed while presenting the petition in addition to the above restrictions ?

A.—SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) According to the Indian Arms Rules which came into force in this State from July 1952, the fees for grant and renewal of licences under these rules have to be paid in cash. The payment of fees by means of stamps is not permissible under the rules.

(c) No. (The affixation of court fee stamps on applications made to the Magistrate is governed by the provisions of the Mysore Court Fees Act and the stamps are not affixed on the basis of the type of weapon held by the applicants).

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಬಂದೂಕು ರೆನೋವಲ್ renewal ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಈಗ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು Indian Arms Rules. In this Rule 46 which relates to collection of fees, if is contemplated that all fees payable under articles 44 and 45 shall be paid in cash. ಇದರ

ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ನಗದು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಫೀಜಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈಗ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ವಿಚಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯ ಮೂಲಕ ತಕ್ಕ ವಿವರಣೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಟ್ರೆಸರಿ ಚಲನ್ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಸಹ ಅಂಟಿಸಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ರೈತರು ನನ್ನ ಬಳಿ ದೂರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೇ ನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಡಬ್ಬಲ್ payment ಆಗಿರುವುದನ್ನು refund ಮಾಡಿಸಲು ವಿವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ಬಂದೂಕು ರೆನೋವಲ್ renewal ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಮಂದಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರಮ ತಿಳಿಯದೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ನೋಡೋಣ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ರೈಫಲ್ ಕ್ಲಬ್ ಮಾಡಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಆದಷ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ರೆನೋವಲ್ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕೂಡ ಲಗತ್ತಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಾಷನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾನೂನಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ರೆನೋವಲ್ ಕೊಡುವಾಗ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಮತ್ತು ಮಸೂರ ರೋಡರ್ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ರೆನೋವಲ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎರಡಕ್ಕೂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ರಿವಾಲ್ವರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ insist ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು insist ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ರಿವಾಲ್ವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು, ಮಸಲ್ ಲೋಡರಿಗೆ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರಿವಾಲ್ವರಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ, ಮಸಲ್ ಲೋಡರಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರಿನ್ಯೂಯರ್ ಮಾಡುವಾಗ 12 ಅಂಶ ಸ್ವಾಂಪು ಏಕೆ insist ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೆಟರ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಪೆಟರ್ಷನ್ ಸ್ವಾಂಪು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಪೀನುಗಳಲ್ಲಿ ರಿನ್ಯೂಯರ್ ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ದಾರರು ವಾಪಸು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ instances ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. Anyway I will get it examined by the Law Department and see that suitable instructions are issued to the District Officers in this behalf.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರಿನ್ಯೂಯರ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳ ಒಟ್ಟು 34,043.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಛಾಪಾ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು, ಆಗಲೇ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭಾರತದ Arms Act ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the action that Government would take when one legislator who happens to have a revolver threatens another legislator to shoot him to death?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When such a thing comes to the notice of the Government, suitable action will be taken under the the Arms Act to forfeit his licence.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I ask Sir, whether it is a fact that the present Home Minister who replied to the previous question has been accused of having held out such a threat to another legislator who happens to be a Member of the Upper House?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I repudiate it.

Sri M. V. RAMA RAO.—Does he repudiate the threat or the allegation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I repudiate the allegation which is totally baseless.

Sri M. V. RAMA RAO.—No allegation. I am seeking information as to whether it has come to the notice of the Government?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What is the information that he wants?

Sri M. V. RAMA RAO.—Has it come to the notice of the Government that the present Home Minister has been accused of having threatened the life of a Member of the Legislative Council with his revolver?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, it has not come to my notice.

Sri M. V. RAMA RAO.—Will the Hon'ble Minister make enquiries whether such a complaint has been made?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If a complaint is made, I shall make enquiries.

Sri M. V. RAMA RAO.—I want to know whether the Hon'ble the Minister would make enquiries that such a complaint has been made against him?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It has not come to my notice.

Mr. SPEAKER.—His question is whether an enquiry will be instituted in view of this question.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If a complaint is tendered, it shall be enquired.

Sri M. V. RAMA RAO.—Will the Hon'ble Minister enquire whether such a complaint has been given to the proper authorities or not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It has not come to my knowledge. I am not aware of it.

Sri M. V. RAMA RAO.—Has the Hon'ble Minister any objection to find out for himself?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I said, if there is an application in that form, I shall make enquiries.

Sri M. V. RAMA RAO.—By whom and to whom?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—By the aggrieved party.

Sri M. V. RAMA RAO.—My question is, whether Government is aware that such a complaint has been lodged with the proper authorities ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not aware.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is he prepared to institute an enquiry or not ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe these questions are not quite relevant to the question on hand, Sir.

Mr. SPEAKER.—It is in a sense not quite irrelevant. But if the answer had been specific, many other supplementaries would not have arisen.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಗನೂ ತನ್ನ ಬಂದೂಕು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ರಿನ್ಯೂಯಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿನ್ಯೂಯಲ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಮೊದಲದ್ದೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಫೀ ಆಗಿ ಬಂದೂಕುಗಳನ್ನೂ ರಿವಾಲ್ವರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎತ್ತಂತೆ ; ಹಾದೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want notice.

Bangalore City Transport (Nationalisation)

Q.—1020. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether interpellations have not come before the House on many occasions concerning the Nationalisation of the Bangalore City Transport Service ;

(b) the reason for not nationalising the same ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) The same is engaging the attention of the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಟಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎನರಬೇಕೋ ಅದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಿಟಿ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಚೋಕ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಸಿಟಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ದರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಸರ್ವಿಸ್ ದರಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಿಟಿ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ಜಾಗೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಬಸ್ಸು ಈಗ ಎಲಹಂಕರ ಬರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಡೆದುವ ಬಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಗ ಹೊಸ ಬಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Lady Doctor to Channapatna Dispensary.

Q.—775. Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that Local Fund Dispensary at Channapatna is without a Lady Assistant Surgeon for nearly five months owing to the sudden transfer of the then incumbent of the post ;

(b) whether they have received repeated representations from the public and members of the local municipal council about the difficulties felt by the public for lack of medical assistance particularly in maternity cases ?

(c) if so, the action taken on them and when suitable action will be taken ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Representations were received from the Municipal Council, Channapatna and the Secretary, Taluk Congress Committee.

(c) A lady doctor has since been posted to the Maternity Hospital, Channapatna.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ರೇಡೀ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—17—2—1954ರಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಜಾಯಿನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು. ನಾವು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಜಾಯಿನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ರಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

Sri T. CHANNIAH.—She was transferred in the usual course.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—1½ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಜೆನ್ಸೀಸ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸಿಜೆನ್ಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇನಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ವರ್ಗಮಾಡುವುದು. ಬಹುಶಃ ಸಾಗರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರು ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ವರ್ಗಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿತ್ತು, ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಜಾಯಿನ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಜಾಯಿನ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಟೆನಿಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಚನ್ನಪಟ್ಟಣವು ಹಳ್ಳಿಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲಿಲ್ಲವೆ ? ಇರುವಾಗ ಏಕೆ ಬರಬಾರದು ?

Sri T. CHANNIAH.—They will plead some trouble or other.

Sri V. VENKATAPPA.—What is that trouble ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಗೌರಮ್ಮ ಎಂಬವರನ್ನು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಡಾಕ್ಟರು ಹೋಗಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Who is the Lady Assistant Surgeon posted to Channapatna ?

Sri T. CHANNIAH.—Srimathi Gowramma.

Mr. SPEAKER.—Please see the latest Gazette of the 11th instant; she has been posted there.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾಗಡಿಯ ರೇಡೀ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್‌ರಿಂದ ಅವರು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Inter-Village Communication Works.

Q.—849. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount budgeted last year (1953-54) towards the development and inter-village communication works in the Shimoga District (particulars may be given talukwise);

(b) the particulars of the roads, bridges and other inter-village communications constructed or under construction during the year in each taluk;

(c) whether any inter-communication work that was estimated and sanctioned was abandoned and the grant lapsed; if so, the particulars and the reasons may be given?

A.—SRI T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a)—

Serial No.	Taluks	Rural Communi- cation	Rural Health and Sani- tation	Rural Water Supply	Total
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1	Shimoga ...	1,000	500	2,000	3,500
2	Bhadravati ...	1,000	500	2,000	3,500
3	Channagiri ...	1,000	500	2,000	3,500
4	Honnali ...	1,000	500	2,000	3,500
5	Shikaripur ...	1,000	500	2,000	3,500
6	Sorab ...	1,000	500	2,000	3,500
7	Sagar ...	1,000	500	2,000	3,500
8	Nagar ...	1,000	500	2,000	3,500
9	Thirthahalli ...	1,000	500	2,000	3,500
10	District Reserve ...	3,000	500	1,000	4,500
	Total ...	12,000	5,000	19,000	36,000

(b) No fresh works were taken up for execution during 1953-54 as the allotted amount was earmarked for payment of pending bills.

(c) This question does not arise in view of reply furnished to clause (b). No amount is allowed to lapse.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಸಂಚಾರ ಎನ್ನುವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ—ಇೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಟೋಕನ್ ಗಾಂಟಿ ಅಥವಾ ವರ್ಷಕ್ಕಿಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಟ್ಟು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರಾಚ್ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಬಾಕಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಬಾಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಅಲ್ಲರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ, ಒದಗಿ ನಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಫೈನಲರಾಗಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗ್ರಾಮಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ ? ಬೇರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಂಟಿನಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಅರಾಚ್ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವಿಷ್ಟು. ಬೇರೆ ಅರಾಚ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the Hon'ble Minister think that out of the Rs. 1,000 for each taluk any rural communication work could be done at all?

Sri T. CHANNIAH.—I know the amount is hardly adequate for the purpose. But Government have distributed the amount that was available with them.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is clearing of arrears a development work, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—That is for payment of pending Bills.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was it earmarked in the Budget for payment of arrears?

Sri T. CHANNIAH.—No, Sir. The amount that was earmarked was distributed to all the taluks according to their needs.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If the amount that was earmarked for development work is used for clearing of arrears, does it not amount to mis-use of the amount, Sir?

Mr. SPEAKER.—It is for paying bills.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why should they show it against development works when they want to liquidate the loan they have incurred?

Mr. SPEAKER.—Any other question?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did any amount lapse last year or was all the amount that was earmarked for development work spent?

Sri T. CHANNIAH.—It is given in the answer. No amount has lapsed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was any amount diverted for 'Vidhana Soudha' building purpose?

Sri T. CHANNIAH.—No, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದರಂತೆ ತಾನೆ ದೇಶದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹಾಗೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ.

Committee to investigate into the working of Prohibition Act.

Q.—895. Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—

Will the Government be pleased to state:—

whether there is any proposal before them to set up a committee to investigate the working of the Prohibition Act?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

Yes.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—May I know when this committee is likely to be appointed?

Sri T. CHANNIAH.—Previously there was a proposal to appoint a committee. It was later on decided that it was not desirable to appoint a committee and therefore the question was dropped.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—In the answer to the question it is stated that a committee is to be appointed.

Sri T. CHANNIAH.—When it was answered, the question was pending. Later on it was decided that it was not desirable to appoint a committee. A few days back, the Hon'ble the Chief Minister also mentioned this in the House.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know when the Government thought of constituting a committee to go into the question of prohibition?

Mr. SPEAKER.—They are not appointing any committee.

Sri M. V. RAMA RAO.—I mean the committee that the Government were previously thinking of appointing?

Sri T. CHANNIAH.—We did not appoint any committee at all. We were contemplating to appoint one.

City Municipality for Shimoga

Q.—919. Sri S. R. NAGAPPA SETTY (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when the Shimoga Town Municipal Council passed a resolution to have a City Municipality and sent it to Government for consideration;

(b) what are the main considerations for Government to convert Town to City Municipality;

(c) what is the area of Shimoga Town Municipality in square miles and total population and annual income;

(d) what will be the proposed income of the City Municipality and the establishment?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) The Town Municipal Council, Shimoga, passed a resolution at the meeting held on 13th November 1952 to convert it into a City Municipality. The report was received in Government on 12th March 1953.

(SRI T. CHANNIAH.)

(b) The main considerations for converting a Town into a City Municipality are the following :—

(1) any town containing a population of 25,000 ;

(2) size, resources and expenditure.

(c) The area of Shimoga Town is 3.4 square miles and the population as per Census of 1951 is 46,547.

	Rs.
Normal income during 1952-53 ...	2,58,524
Do expenditure 1952-53 ...	2,87,275
Total income during 1952-53 ...	5,94,525
Do expenditure 1952-53 ...	6,63,929

The normal expenditure is more than the normal income every year.

(d) The question is not clear.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬರ್ಚನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಂತಿಮ ಮಾಡಲು ಅದರ ಈಗಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಲದು. ಅದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದಿಂದಲೇ 1952-53ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ 5,94,525 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದುದು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು run ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ?

Sri T. CHANNIAH.—The Davanagere Municipality has considerable income and therefore it is converted into a City Municipality.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—“ಇ” ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “The question is not clear”

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯಾಗಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಹೆಲ್ಪ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮೂರುಮಂದಿಯ ಸಂಬಳವೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬರ್ಚು ಸೇರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಪೌರ ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಇದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಆದಮೇಲೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—At least Rs. 20 to 25 lakhs must be the income of a Municipality ; then alone its conversion to a City Municipality will be taken up for consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ 90 ಮೈಲಿ ಫಾನಲೆಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಒವರ್‌ಸೀಯರ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—What is your object in putting the question ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದನ್ನು manage ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರುವುದು ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲ, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ. ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲ.

Lease of Building Sites to Depressed Classes in Bangalore City.

Q.—937. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) in how many places the Bangalore Corporation has given building sites on ground-rent basis to the Depressed Class people in the City area for the last 20 years ;

(b) what is the total number of sites so given ;

(c) in how many places and cases has the Corporation formed and completed the lay-outs ;

(d) why Harijans are given sites generally on lease or ground-rent basis in Bangalore ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

- (a) 1 Dayananda Nagar (Srirampuram)
2 Kesava Nagar (Magadi Road)
3 Goripalya
4 Adikarnataka Colony, - Palace Guttahally
5 Srirampuram Harijan Colony—
I Block
II Block
III Block

6 Jakkasandra Village (Kodandaramapuram)

7 Velumurugapuram (Kemman-gundi Road)

8 Cheluvadipalya Do

- (b) 1 Dayananda Nagar ... 332
2 Kesava Nagar ... 86
3 Goripalya ... 125
4 Adikarnataka Colony ... 60
5 Srirampuram Harijan Colony— I Block ... 26
II Block ... 25
III Block ... 46
6 Jakkasandra Village ... 20
7 Velumurugapuram ... 19
8 Cheluvadipalya ... 155

(c) 1 Layout formed and completed.

2 Do do

3 Do do

4 No layout formed.

5 Layout completed.

6 No layout formed.

7 Layout completed.

8 Do

(d) The reasons are as follows :

They are given building materials and grants from the Depressed Class funds. The sites are given on lease or ground-rent basis so that the properties may not be alienated. The rent charged is low and nominal in view of their being poor.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—‘ಡಿ’ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು lease ಅಥವಾ ground rent ಮೇಲೆಯೇ ಕೊಡಲಾಗು ತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಭಾರೆ ಮಾಡದಿರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಕೇವಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದ ಸ್ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಡ ಹರಿಜನರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಟಿ ಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸುಮಾರು 54 ಸಾವಿರದಷ್ಟಿದೆ ಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿದುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ; ಅವರು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಈ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 1000-2000 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುವುದಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಗೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಅವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ತೊಂದರೆಯೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಟಾಕಿಂಗ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಜನರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It must be said to the credit of the Hon'ble Minister that he remembers so many details.

Sri R. ANANTARAMAN.—In the answer to (b) a number of places where sites are given are mentioned. But no drainage facilities and water supply and roads are there.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Pilot-training cum Development Project (Workers Trained.)

Q.—756. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many Extension Keymen and Village Extension Workers were selected to work in the Pilot-training cum Development Project started under the Ford Foundation Scheme in Mandya District ;

(b) whether they were promised any extra allowances when they were selected ;

(c) if so, what those allowances are ;

(d) what are the scales of salaries promised to them ;

(e) whether it has been given effect to ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Four Extension Keymen and Fifteen Village Extension Workers were selected to work in the Extension Project Centre, Malavalli.

(b) No.

(c) Does not arise.

(d) Keymen: Pay Rs. 200-350.

Village Extension Workers.

Graduates

L. Ags.

Pay Rs. 100-200 Rs. 90-150

(e) Yes.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Will the Government be pleased to state the number of village extension

workers working in the Extension Project Centre ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There were 15 workers working.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are they still working there ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think they are all working there now.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—How many of them are working now ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think that two or three among them have been transferred from there. The exact number I am unable to say now.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—To question (b) the answer is 'No'. Is it not a fact that the Government promised to give house rent allowance at the rate of Rs. 12-8-0 for the Keymen and Rs. 5-0-0 for Village Extension Workers ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are the Government aware of Government Order No. A.F. 11433-38—Agri. 157-51-5, dated 18th March 1952 ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am not able to find it here.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—In that order just now quoted, in the statement attached to it, house rent allowance at the rate of Rs. 12-8-0 and Rs. 5-0-0 for the Keymen and Village Extension Workers respectively has been included. Will you admit it ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well it might be a budget proposal. But I do not know if they have been intimated ; they were not promised any allowance.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Then how was it included in the statement of expenditure ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That might have been a budget proposal.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is it not a fact that cycle allowance and bonus to workers of outstanding merit is also provided ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Probably yes.

1 P.M.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Then why is it that they have not been given, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, it has not been said that it has not been given, in the printed answer. It is difficult to say why. If you ask that question, I will find out.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—It is mentioned in the answer that the village extension workers who are diploma holders will be given the sale of Rs. 90-150 and it has also been said that it has been given effect to. Is it not a fact, Sir, that some of the village extension workers are drawing less than Rs. 90?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no information. I will enquire about that.

Artificial Insemination.

Q.—772. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of places where they introduced artificial insemination for improving the cattle wealth in the State;

(b) what is the result achieved?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Six.

(b) 25,405 animals, both cows and she-buffaloes, have been bred by this method at the centres. The birth of a total number of 9,761 calves has been reported. The actual number of births is estimated to be much larger.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿ ಹೋರಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕೋಣಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಳ್ಳಿಕಾರ್, ನಿಂದಿ, ಅಮ್ಮತಮಹರ್ ಮತ್ತು ಮುರಾ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಈ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಆಯಾ ಜಾತಿ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಕ್ರಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ, ಸ್ವಾಮಿ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Usually for Hallikar cow it is only the semen from Hallikar bull that is used; similarly the semen of an Amruthmahal bull is used for Amruthmahal cow. But with regard to some animals of unknown description, in order to upgrade them, we use semen of bulls of better variety.

L.A.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is there any experiment made as regards improving the milking capacity of these cows when this artificial insemination is effected?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes. When we use Sindhi bulls on cows with low milking capacity, it is with the intention of improving the milk yield of the cows.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has the Hon'ble Minister come to know that some people complain that the milking capacity will be impaired by this cross-breeding system or by even-breeding on same cow and using it on the same kind of cow?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am unable to understand what exactly the Hon'ble Member means. But there are very good examples of cross-breeding work that is done here in Bangalore where high milk-yielding capacity breed bull has been used to improve the milking capacity of the local cows; and on that principle they are using Sindhi bulls of good milking capacity to local cows and it is always presumed and it is based on good scientific work that the high milk-yielding quality of the sire is transmitted to the offspring.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—After experimenting, have the Government come to know that this system must stay and improve and should be extended throughout the State?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is based on such experiments. It is recognised all over the world and we feel that we should extend this all over the State as quickly as possible.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Do they intend extending the scheme at the cost of the Government itself instead of asking the Municipalities and District Boards to bear their quota of expenditure to expand this all over the State as quickly as possible?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It will be very good if the local bodies like the Municipalities, District Boards and Village Panchayets also co-operate with the Government in spreading this very useful process of improving the breed of our cattle.

Electricity (concessions to Binny and Maharaja Mills and K. G. F. Companies.)

Q.—808. Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the rate at which electric power is supplied to the Binny Mills at

Bangalore, to the Maharaja Mills at Bangalore and the Kolar Gold Fields Mining Works ;

(b) if it is a concessional rate, for how many years more these concessions last ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

- (a) 1. Binny Mills
2. Maharaja Mills }

0·65 anna per unit for Day Load and 0·45 anna per unit for Night Load with 10 per cent tax on consumption.

3. Kolar Gold Fields Mining Company.

0·49 anna per unit with 10 per cent tax on consumption.

(b) The rates are not concessional.

Sri P. R. RAMAIYA.—When was the rate for Binny Mills fixed, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think somewhere in 1949. I will find out.

Sri P. R. RAMAIYA.—I want to know when the rates were fixed to the Binny Mills, Maharaja Mills and the K.G.F. Mining Companies.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as the Binny Mills and the Maharaja Mills are concerned, agreement for the present period is pending execution ; and so far as K.G.F. is concerned, I think it was somewhere about 1940 that the agreement was signed.

Sri P. R. RAMAIYA.—Am I to understand that electricity was supplied to these concerns without any agreement all these years, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are thinking of having new agreements with them.

Sri P. R. RAMAIYA.—I would like to know, Sir, whether when you supplied electricity to these concerns, you had entered into an agreement with them ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes. That is true. The old agreement was that expired some where in 1949. Since then, I think the new agreement has not been executed.

Sri P. R. RAMAIYA.—You say that the new agreement has not been executed. Is it in order to supply electricity to these concerns without entering into any agreement ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No. We are thinking of having the agreement signed.

Sri P. R. RAMAIYA.—I had put the question, Sir, primarily to know when was the agreement entered into in the initial stage. You have not been pleased to give an answer.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as Binny Mills and Maharaja Mills are concerned, the last agreement was the one that expired in 1949. In the case of K.G.F. I believe a fresh agreement was entered into in 1940. How long before the that previous agreement was entered into, I have no information.

Sri P. R. RAMAIYA.—Will you kindly furnish that information sometime later ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In the course of the week, I will do that.

Mr. SPEAKER.—This question may be taken up tomorrow or at any time that suits the Hon'ble Minister. Other Members will put similar questions.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Hon'ble Member wanted one point of information, and I undertook to supply that information a little later. I will supply that information.

Sri P. R. RAMAIYA.—What is the cost of production per unit of electricity Sir, now ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Accurate information about that I have not got with me now.

Sri P. R. RAMAIYA.—At least approximately, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Cost of production and distribution goes into that, I do not think I will be able to say that now, Sir.

Sri P. R. RAMAIA.—Mr. Speaker, I would like to know if I could pursue this question tomorrow in view of the fact that the Hon'ble Minister is not able to furnish replies.

Mr. SPEAKER.—Not tomorrow. At any time that suits him.

Sri P. R. RAMAIA.—I would like the Hon'ble Minister to kindly furnish me with the information relating to the cost of production per unit of electricity, the total amount received from the Binny Mills, the Maharaja Mills and the K.G.F. Mining Companies.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will gather that information and give it to you.

Sri P. R. RAMAIA.—I want to know how much you have received per year. What is the rate charged by Government per unit of electricity for industries now, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, To Binny Mills, and Maharaja Mills, we are charging at .65 of an anna per unit. It is given in the answer.

Sri P. R. RAMAIA.—For industries in general?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It varies. Sugar factories are charged separately. Mining industry is charged at separate rates.

Sri P. R. RAMAIA.—What is the rate charged for sugar industries Sir?

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member may put supplementary questions relating to these three concerns mentioned in the main question.

Sri P. R. RAMAIA.—Is not the rate charged to Binny Mills, Maharaja Mills and K.G.F. Mining Companies lower than the usual rate charged to industries, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They are lower than some and higher than others.

Sri P. R. RAMAIA.—You are pleased to say that the rates are not concessional. When it is lower than the rate at which it is supplied to other industries, is it not a concession, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Not exactly concessional, Sir. The rate that we are charging for K.G.F. is in pursuance of an agreement entered into in 1940 for 30 years; and when we take into consideration the fact that we are charging some factories at .25 and some others at .125, I do not know whether it can be

treated as a concession. But you are aware that we are charging them also 20 per cent surcharge since yesterday.

Sri P. R. RAMAIA.—Do Government really think that these concerns are not able to bear the easy rate that is charged to other industries, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as K. G. F. is concerned, since an agreement has been entered into for a long period of thirty years, even if we feel that they are in a position to pay, the position will have to be examined to enhance the rate. Only we can levy surcharge which has been done by this Government once in 1950 and again this year.

Sri P. R. RAMAIA.—What is the rate per unit for house consumption, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Only four annas.

Sri P. R. RAMAIA.—Sir, is not four annas too high when compared to the rate you charge for industries which give very fat dividends?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Industries consume such a huge bulk of current. At one time the production of electricity depended upon such huge consumers. The rates charged to industries must be related to the cost of production of the article manufactured in the industry. On the other hand, the amount of current that is consumed by households for lighting purpose was not at one time such a huge quantity as it is now. All over the world, in fact in India, the rate that was charged to housing purposes was higher than the rate charged to industrial concerns.

Mr. SPEAKER.—Question No. 881.

Sri K. HANUMANTHAIA.—The time for Financial Bill is being encroached upon, Sir.

Mr. SPEAKER.—This is the last question. The previous question was an important one and therefore so much time was allowed for that.

Cocoa-nut Cultivation.

Q.—881. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that Government of India intend to encourage cocoanut cultivation;

(b) whether any grant or assistance is made available to Mysore State for the purpose;

(c) whether the State Government have any scheme on hand to encourage cocoanut cultivation in the State?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes. Funds are provided for development of cocoanut cultivation through Indian Central Cocoa-nut Committee. The State Government also meets the expenditure on a 50: 50 basis.

(b) Yes. A Cocoa-nut Nursery partly financed by Indian Central Cocoa-nut Committee is in operation at the Government Experimental Farm, Hebbal.

(c) Two schemes are under consideration:—

(1) Organisation of demonstration plots on cocoanuts growers' lands.

(2) Establishment of a Cocoa-nut Regional Station.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಕೆಲಸ ಪುರು ಮಾಡಿದ್ದೇವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಿ ಪುರುಮಾಡಿದೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಬ್ಬಾಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಪಾಲನಾಕ್ಷೇತ್ರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೂ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಭಾರತದ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೆಬ್ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ದೊರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ತೆಂಗಿನ ಸೊಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ದೊರವಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ “ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ 50: 50 ದಾಮಾಪಾದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು” ಎಂದು (a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ರೀಜನಲ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಎಲ್ಲ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ಲಾಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇವು ಕಡೆ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Free Middle School Education in Bellary.

Q.—703. Sri KOTRA BASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they will give Middle School education free in Bellary District as in other parts of the State;

(b) whether they have permitted superannuated teachers to work in High and Elementary Schools in Bellary District Board; if so, the amount of extra cost that is being incurred?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) This question is under examination.

(b) No.

**Administration of Treasury
(Creation of a Separate Cadre)**

Q.—838. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have created a separate treasury cadre under the Revenue Commissioner for the purpose of administration of the treasuries;

(b) whether an officer has been posted for the said place as an Assistant;

(c) the qualifications of the person so posted;

(d) the qualifications, grade and pay prescribed to the Assistant?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Has graduated (B.Sc.) in Science and passed the following Mysore Local Service Examinations:—

Revenue (Hr.)

Criminal (Hr.)

Accounts (Hr.)

Civil Parts I and II.

He has had intensive training in the Accounts Department and worked as Assistant Controller in the Audit Office and as Accounts Assistant to the Director of Industries and Commerce in Mysore, Bangalore.

(d) An Officer of the State Accounts Department of the status of a Chief Accounts Officer in grade Rs. 500-50/2-750 or a Senior Assistant Commissioner who has had treasury experience for not less than two years and is well conversant with treasury rules and procedure.

Mudenur Tank.

Q.—851. Sri IJARI SIRASAPPA (Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received any representation about closing of the breach of Mudénur tank in Hadagali Taluk;

(b) whether they are aware of the estimate and the sanction of the same by the Government of Madras;

(c) if so, what action they propose to take up to expedite this?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) No.

(b) No.

(c) The matter will be got investigated.

Government servants in Bellary District

Q.—855. Sri IJARI SIRASAPPA (Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received any representation from the Government servants in Bellary District about safeguarding their interests and claims;

(b) whether the Government will give an assurance that no injustice and no disadvantage will be done to the entire administrative set-up of Bellary District?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) Yes.

Inspector-General of Prisons (appointment of a full time officer.)

Q.—933. Sri K. PRABHAKAR (Nalamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

whether it is not a fact that the question of appointing a full-time officer in the grade of a Deputy Commissioner and calling him the Inspector-General of Prisons is pending before the Government?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

No.

Grant of Sites to Harijans of Chikkonahalli

Q.—989. Sri C. T. HANUMANTHAIYA (Pavagada-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

when the petition praying for the grant of sites for building houses for 12 families of Harijans of Chikkonahalli Village, Kora Hobli, Tumkur Taluk, was received and the reason for not allotting the sites till now?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

The date of presentation of the petition is 3rd April 1941.

The sites were demarcated and distributed to the Adikarnatakss on 24th February 1954.

Statement by Minister on Question No. 332 (i.e. purchase of Copper Wire from Messrs. Unni & Co.)

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Sir, I shall make a statement. Sir, it may be recalled that in replying to the supplementaries on Question No. 332 put by Sri M. V. Rama Rao on the 12th on the subject of the purchase of copper wire from Messrs. Unni & Co., I said that a copy of the written agreement will be placed on the table of the House. I have accordingly placed the following on the table of the House:—

(1) A copy of the letter dated 22nd November 1952 from the Chief Electrical Engineer to Messrs. Unni & Co., together with a copy of Local Order No. 5538 C.O.S. dated the 10th March 1952 to which the letter makes reference;

(2) A copy of the letter of acceptance dated 24th November 1952 from Messrs. Unni & Co. to the Chief Electrical Engineer.

A copy of the notice dated 25th February 1953 issued by the Chief Electrical Engineer to Messrs. Unni & Co. is also placed on the table as asked for by Sri Rama Rao.

I said in answering a supplementary by Sri T. Mariappa, that I would obtain information as to whether a tender at Rs. 2-8-6 per pound had been accepted on the very day and just before the tender of Messrs. Unni & Co. was accepted. The information is to the effect that that is not the case.

I take this opportunity of correcting an answer which I furnished in replying to another supplementary by Sri M. V. Rama Rao. He asked whether tenders were invited for copper wire by the Stores Purchase Committee and my reply was in the affirmative. But the position is that the order with Messrs. Unni & Co. in November 1952 was a revival of the earlier order with certain modified terms. Other replies furnished by me on the basis that tenders were called for will also have to stand corrected accordingly. I might in this connection invite the attention of Hon'ble Members to the fact that questions similar to these have been covered in question No. 137 of the last Budget Session to which replies have already been furnished. I very much regret that these mistakes occurred in answering supplementary questions.

ADJOURNMENT MOTION.

Closure of Arasappa's Silk Factory, Bangalore.

Mr. SPEAKER.—Sri J. Mohamed Imam and three others have given notice of an adjournment motion as follows:—

“That this House do stand adjourned to consider a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, namely, the closure of Sri D. Arasappa's Silk Factory at Bangalore resulting in the throwing out of employment of about 1,000 workers.”

As Hon'ble Members are aware, lock-outs and strikes cannot form the proper subject of adjournment motions. In the present case, it is clear that the factory is a private factory and that no administrative responsibility of the

Government is involved. Further, as Hon'ble Members know, other Parliamentary opportunities are available to members to debate such matters. In the circumstances the adjournment motion is not in order.

Resignation of Sri K. V. Shankara Gowda.

Mr. SPEAKER.—Under Rule 177(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I inform this Assembly that I have received an intimation in writing from Sri K. V. Sankara Gowda, a member of this House, resigning his seat in the Assembly. Under sub-rule (2) of the said Rules, the Secretary shall cause this information to be published in the Gazette and forward a copy of the notification to the Election Commission for taking steps to fill the vacancy thus caused.

(Sri S. Gopala Gowda rose).

Mr. SPEAKER.—You have given notice of a motion just now. You can move it to-morrow.

BUSINESS OF THE HOUSE
(Money Bills.)

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, so far as these Money Bills are concerned, I think, the Deputy Speaker gave some indication to the time that has to be taken.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, yesterday in your absence, some important question was raised as to whether rule 131 of the Rules of Procedure would come in the way of our discussing these Bills. He has given a ruling that that rule is no bar and all these Bills are not Financial Bills, and nothing prevents us from considering them later on in the month of April.

Mr. SPEAKER.—I did not hear you please.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I will repeat what happened yesterday. The Speaker has been pleased to allot only two days for the consideration of these Bills.—I brought to the notice of the Chair and also to the notice of the

Leader of the House that in case we are not able to deal with all these Bills, then under rule 131 the Speaker has to apply guillotine and then all these Bills, whether we discuss a certain measure of taxation or not will come under guillotine and the members of this House will not have an opportunity to discuss the other Bills. For this the Deputy Speaker gave a considered ruling that if some Bills are left over, if we are not able to cover all the Bills to-day, then nothing prevents us from considering these Bills on a later date. We submitted that two days were very inadequate to discuss all the Bills. The Deputy Speaker gave the ruling that in this case the rule would not apply and there is no need to apply guillotine.

Mr. SPEAKER.—There are some Bills that are left over now. In course of the day we may see how far we will progress and we can take the rest of the Bills after 1st April.

1-30 P.M.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I agree to the suggestion of taking up later such of the Bills which come into force after the close of the session of the Assembly. But so far as those Bills which should be given effect to immediately are concerned, they have to be passed immediately, therefore they have to be taken up for consideration at once. We have got five Bills. One Bill has already been passed. Another Bill, which is a comprehensive Bill, which includes assessment on various types of lands and cess on irrigation water, may be taken up later. There is no objection to that. Regarding the rest of the Bills they have to be passed immediately. Immediately means, the Speaker may fix as per powers given to him under Rule 131 (2), a time limit for each Bill. There are three Bills now which have to be taken up. And if you fix a time limit for each of these Bills, it would be very convenient for the House not only to consider but also pass them in time. If these three Bills are delayed, Government lose revenue.

Mr. SPEAKER.—Which are those three Bills?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Court Fees (Amendment) Bill, the Stamp (Amendment) Bill and the Sales-Tax (Amendment) Bill.

Mr. SPEAKER.—Irrigation (Amendment) Bill ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—It is a small measure referring to the application of the Act to Bellary.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There is no urgency for that Bill. It is the Money Bills relating to finance that have to be taken up at once. That Bill may also be taken up one of these days. Sales-tax Bill must be taken.....

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—After all it is an amending Bill.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—In fact all these factors were considered yesterday. To be fair to the House, the question of the measure coming into force from 1st April 1954 was considered yesterday. Some members argued that having regard to the fact that the proceeds of the taxation Bills have not been taken into account in framing the Budget, it is not necessary that they should be passed before 1st April 1954 and therefore sufficient time must be allowed to them to discuss the Bills. The ruling of the Deputy Speaker was that the House may consider the Bills as and when they come, that if the Bills cannot be completed today, they may be taken up later. Therefore I would like to request you to consider the ruling of the Deputy Speaker, because what has transpired must be properly represented to the Speaker. I argued that under Rule 131 there is no restriction whatever; that rule applies only to Finance Bills which are intended to come into force from 1st April 1954 and where the proceeds of such measures are taken into account already in the Budget. But these Bills are not so. If these are passed.....

Mr. SPEAKER.—The Court Fees (Amendment) Bill ?

Sri T. MARIAPPA.—Even that.

Mr. SPEAKER.—The Stamp (Amendment) Bill ?

Sri T. MARIAPPA.—Even that. It may come into force from 1st April

1954 or it may come into force from 2nd April and so on; there is no compelling factor. The only point is, if the proceeds of taxation had been taken into account in the Budget and that had been indicated in the Statement of Objects and Reasons, then there could have been some justification for taking them up at once and passing them. It was only in that context interpretation of the rule came in and very many members took part in the discussion. Therefore, if you kindly see the ruling of the Deputy Speaker, you will find that there was no restriction in it. His ruling was that all the Bills can be taken up and discussed one by one.

Sri A. BHÉEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—The Deputy Speaker has stated that rule 131 does not apply to this case because, if the Bill relating to enhancement of land revenue and water rate, which has been introduced, could be postponed to some other day, it means that all other Bills also could be similarly postponed. No legislative measures should be hustled through. They must be debated on the merits of each. Let us give to the opposite side as much opportunity as possible to debate on each point of the Bills. Simply because it is stated in the Bill that it shall come into force on 1st April 1954, it does not mean that it should come into force from that day alone, and that if it does not come into force on that date it will lapse. It is a question of adjusting the date or bringing in an amendment to the effect that instead of from 1st April it may come into force from 10th April or some other date. And also, it is not an emergency Act expiring on a particular date, the result being that there will be no law on that date and there will be a gap or any such thing and therefore the Bill must be passed into law at once. Therefore, we should not hustle through. Sufficient time must be given. If within the time allotted we cannot finish it and if it is to be guillotined, it is under different provision of law. Therefore I submit that in case it is held, as was held by the Deputy Speaker yesterday, that rule 131 does not apply to these Bills, we can as well discuss them on merits even after 1st April 1954.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Is there going to be a debate on that point, Sir? I am afraid it is so.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Yesterday the Deputy Speaker was good enough to give a ruling. He was pleased to state that rule 131 does not apply to these Bills. The Speaker may be pleased to remember that when members of the House wanted to take part and refer to points elaborately on the taxation measures, they were not allowed to do so. He was drawing their attention to the fact that these taxation measures will come up before the House when they could express their views particularly about them. While that is the case, sufficient opportunity must be given to the members to discuss these Bills now. There is no meaning in hustling through such measures where so many people will be involved. If these taxation measures are passed in a hurry, in such haste, it will not be good to the country; nor we will be doing justice to the measures themselves nor to the constituencies from which we have been elected. Therefore these Bills may be taken up as and when they come up and those that remain over may be taken up in April. There is nothing preventing this House to amend such of the clauses where the dates are mentioned. There is nothing that compels us to take up these measures now alone.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, except the Mysore Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill, all the other Bills specifically mention the date from which they come into force, namely, 1st April 1954. These are taxation measures and they come under the definition of Finance Bills. My anxiety is that revenue should not be lost to the Government. Every day of postponement means so much of loss to the Government. I have made it clear in my Budget speech that these taxation measures have been taken into calculation in framing the Budget. Merely because I have shown a deficit, that does not mean that I have not taken into calculation all these factors in framing the Budget. Therefore, the contention that these measures have not been taken into consideration in framing the Budget, is not correct.

L.A.

I certainly want that this House should apply its mind fully to these measures. Not that I want hustling them through, as some Hon'ble Members characterised it. The point is, what is the time required for the consideration of these Bills? Originally the Speaker was pleased to fix two days for these Bills, and now.....

Sri J. MOHAMED IMAM.—Because only two days were available.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Now one Bill, namely, the most controversial Bill, probably is the Mysore Land Revenue and Water Rate (Increase of Levy) Bill. I have agreed that that Bill may be taken up for consideration later. But the other Bills have to be passed as soon as possible not in the interest of Government alone for the time being; but it affects the revenues of the State and consequently the expenditure and we have to be very considerate in passing them so that we may derive the revenues as soon and as quickly as possible.

My request now is that a time limit may be fixed. Not that every bill must be passed in five minutes or ten minutes as the case may be. But in respect of these three Bills, namely, the Sales-tax (Amendment) Bill, the Court Fees (Amendment) Bill and the Stamp Fees (Amendment) Bill—of course the application of the Mysore Act relating to irrigation to Bellary is purely a formal matter which may not take up much time—these three Bills may be allotted a definite time limit so that the House may pass them within that time limit.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I can never agree to the suggestion of the Hon'ble the Chief Minister.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, objections are raised, then the Leader of the House gives the Government's reply and if there is going to be indefinite discussion on the matter, then may I plead helplessness?

Mr. SPEAKER.—The Speaker also must know fully what the Hon'ble Minister and the Hon'ble Members are saying. He must understand what these Hon'ble Members say.

(Sri J. Mohamed Imam rose.)

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Some members speak twice on the same subject.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—The Hon'ble the Chief Minister said just now that in regard to these three Bills, namely, the Stamp (Amendment) Bill, the Court Fees (Amendment) Bill and the Sales-tax (Amendment) Bill, they have to be passed by the Legislature at once as they have to come into force from 1st April 1954. I find that he has made a mistake in the reference to the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill. It is stated in clause (1), sub-clause (2), of that Bill that "this section shall come into force at once and the remaining sections shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the *Mysore Gazette*, appoint." Therefore I think that his statement would have reference only to the other two Bills. And so far as the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill is concerned, this urgency of the Act having to come into force from 1st April 1954 may not be applicable in the consideration of that Bill. Therefore, if the House is agreeable to debate the other two Bills now, I think Hon'ble Members of the Opposition may not have any objection to accept the proposition and we can make some progress.

Mr. SPEAKER.—I think, so far as these three Bills are concerned, the first one, the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, is proposed to come into force on 1st April 1954. Similarly, the Mysore Stamp (Amendment) Bill will also come into force on 1st April. These two ought to be disposed of today. I think there is not much controversy so far as these two bills are concerned. As regards the Sales-tax Bill, it is provided therein that it shall come into force at once.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is one section, Sir.

Mr. SPEAKER.—The remaining sections shall come into force on such day as the State Government by notification in the official Gazette appoint. It will have to be kindly remembered that a Finance Bill generally requires speedy disposal and particularly when

the Government will have to lose revenue in case of avoidable delay, that should be avoided. After all rule 131 (2) leaves discretion to the Speaker. There is not the word 'shall'; 'may' is the word used. Whatever that may be, these Bills we will have to take up now and I think till 4 P.M., if need be, we can go on with these two Bills—the Court Fees Bill and the Stamp Amendment Bill. After 4 P.M., the Sales-tax Bill will be taken up and if need be we will sit a little later and dispose it of. As regards other Bills, they will be taken up during the first week of April.

Sri J. MOHAMED IMAM.—May I submit, Sir, as suggested by you, we want more time for the consideration of the Sales-Tax Bill?

Mr. SPEAKER.—We will watch the progress and decide.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I humbly suggest that we may rise after the consideration of the Court Fees and Stamp Bills and the Sales-tax Bill may be taken into consideration later on.

Mr. SPEAKER.—We will watch the progress during the course of the day.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Chair has given a ruling that discussion will have to close at 4 P.M. and we will be bound by it. The time is very short, Sir. If necessary the Land Revenue Bill may be taken up in April. We all owe a duty to the people. We owe a heavy responsibility to the people whose representatives we are. The Chair must give us every help and uphold our rights. It is all the mistake of the Treasury Bench. If they wanted these changes, they could have come forward with these Bills earlier and given us time to consider these Bills.

Mr. SPEAKER.—Do not attack the Treasury Bench if you want to gain your point.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Speaker alone must guard our rights and see that adequate time is given to us. That Bill may be taken in April. So I appeal to you on behalf of the entire House. The entire House is solidly behind me in making this submission.

Mr. SPEAKER.—Supposing we sit for two and a half or three hours after Five?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Myself and Sri Bheemappa Naik have fixed up another engagement, Sir.

Mr. SPEAKER.—But this business is more important.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We want at least two days to do full justice to the Bill, Sir.

Mr. SPEAKER.—Is the House prepared to sit on some Sunday?

VOICES.—No, no.

Sri J. MOHAMED IMAM.—A delay of fifteen days does not deprive the State Government of a large revenue, Sir.

Mr. SPEAKER.—We will wait and see. We will now go on with the Mysore Court Fees (Amendment) Bill.

THE MYSORE COURT FEES (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Industries).—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sir, the object of this amending Bill is to enhance in respect of certain articles of Schedule 2, the fee to be levied, with a view to bring it into uniformity between the rates of court fee leviable in our State and those prevailing in Bellary District under the Madras Act. It is with a view to bring about this uniformity that this Bill is brought forward. Sir, it is a Bill wherein the idea is to enhance the fees leviable under the several articles mentioned therein. Generally it is well-known that the court fee in Mysore is very much lower than the court fee prevailing elsewhere in other neighbouring States. Even at the time and after the financial integration, it was envisaged that the rate of stamp duty may be enhanced rather progressively so that it may be brought into conformity with the neighbouring States. Therefore this amending Bill is brought up and I pray that

this House may be pleased to accord its approval.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I am opposing this taxation measure. Sir, this Bill is a typical example that there is no certainty about any measure. I think this is the third time that an attempt is made by the Government to enhance the court fees. In the year 1948 by an amendment of the Court Fee Act, an amendment was introduced and all the rates were revised in the Schedule. And again by a subsequent amendment, if I remember correctly, there was an amendment introduced and again the rates of fees were enhanced. And this is the third time that the Government want to enhance the rates. It is true that the enhancement provided may not be much. But what I want to say is this: that, as I pointed out yesterday, there is no certainty, there is no definiteness. The people of the State are vulnerable, at the mercy of the Government. The same thing is to be found in the Sales-Tax Bill or the Stamp Duty Bill as I shall have opportunity to point out later. So it seems to me, Sir, the Government's main concern or hobby is to find out ways and means of extra taxation; how to tax the people; where to tax and whom to tax. There is no finality. Every year brings in fresh taxation and enhancement of duty. The Government want to impart an electric shock every year. This is what I call ‘pin-prick’ taxation and ‘pin-prick legislation’; and such a policy must be avoided.

Sir, the Hon'ble the Chief Minister is not here. In the course of the Budget discussion, there was an appeal, I must say unanimous appeal to him to forbear from extra taxation at this juncture. Discussions went on for four days and I thought that the appeal of the Members would go home and make him relent from the position he had taken. But on the other hand, he is so adamant and so particular and so

(Sri J. MOHAMED IMAM.)

anxious that he wants to pass all these taxation measures without any consideration at all. Till now, Sir, we had a discussion. We submitted to the Chair that we have not got ample time to consider all these taxation measures. Sir, we represent the entire State. Our constituencies and people have elected us to look after their rights and guard them and protect their interests. It is our duty to see that we carry out our duty effectively and that we discharge our duty effectively so that we do not let them down. But when we come here, we find that our privileges are curtailed, our liberties are curtailed and the Government wants to behave in a dictatorial way and perhaps, being sure of their own majority, they want to hustle through all taxation measures, oppressively taxing measures, that do incalculable harm to the people without even giving us enough time to consider the implications. This is not in consonance with the principles of democracy. Democracy means, the Government must give the Members ample time to consider these measures which affect the entire population. This is a thing which we cannot condone and to which we cannot submit. If the Government wanted these measures to be passed in time within this month itself, then it was their duty to have brought all these measures much earlier. It looks to me, Sir, that the Government deliberately want to bring all these measures late. They will not allot more time for consideration of these measures and having allotted only two days for this purpose, they want to rope us all.

2 P.M.

This is not a democratic form of Government, but I say this is a dictatorial form of Government to which none of us can submit. Sir, this is not the time for the levy of extra taxation of any kind. The Chief Minister said the other day that if we want more amenities, more wells, more roads, we must submit to extra taxes. Are not the people already over-taxed? Well, Sir, as we can see from the Budget, we find that all these extra taxes are meant

not to provide more roads, more schools but to cover the deficit, the deficit caused by Government as a result of their misdeeds. Is there any assurance from the Chief Minister that all this money derived from the extra tax will be spent only on nation building activities? We do not find any such assurance. All this income is meant, as admitted by the Chief Minister, to meet the deficit, which deficit has become disastrous.

Sir, the Chief Minister appealed the other day to the Opposition not to walk-out. Well, Sir, we find that the Opposition is the only Body to which the entire State can look up. I can say confidently that the entire State is looking up for the Opposition for safeguarding their rights. We are receiving numerous telegrams, representations and they feel that this is the only Body that can safeguard their interests and rights. In fact, the Opposition has been so effective, so reasonable and so convincing that it has persuaded even the members of the Treasury Bench to fall in line with us. I congratulate them for having kept the interest of the State more paramount than the interest of the Party. The Opposition can no longer be called that it opposes for the sake of opposition but it will be realised that the Opposition has done its duty effectively and in the interest of the State.

Sir, the Chief Minister has made some remarks both at Mandya and in the Legislative Council which are not quite pertinent. Of course, he is at liberty to make any remark, but I think, tradition and convention demands that such statements are not to be made.

Sri R. CHANNIGARAMIAH (Korata-gere-Madhugiri—Scheduled Castes).—What is the statement?

Sri J. MOHAMED IMAM.—At Mandya he has said: “ಕೆಚ್ಚು ತರಿಗೆಗಳಲ್ಲದೆ ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ”.

Another thing, he has challenged and said: “ಈ ಮೆಂಬರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ದೈವಪೂರಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ”.

Sir, it casts a reflection. Even in the course of his reply, the Chief Minister was pleased to say that the

members should not be carried away by 'dveshasooye' or rancour. I can assure him that, so far as the Opposition is concerned, we are not carried away by 'dveshasooye' or rancour. We are solely guided by the interest of the State and that is our duty and the abiding duty. The remarks made by the Chief Minister that we are carried away by personal rancour is out of place. So far as his remarks at Mandya are concerned, it practically a.....

(The Chief Minister entered the Hall at this stage and went near his seat)

The Chief Minister at Mandya was pleased to state.....

(The Chief Minister took a file and was going out of the Hall)

(There was laughter in the House.)

(The Chief Minister who had gone a few steps towards the exit came back.)

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I meant no disrespect to the Hon'ble Members of the House. I have to watch the Budget discussion in the other House; so, I go away with your kind permission. (Laughter.)

(The Chief Minister left the Hall.)

Sri J. MOHAMED IMAM.—Well, Sir, I shall shout loudly so that he may hear me from the other House. (Laughter.) Sir, at Mandya he has said that he will hand over the Government to a party which can carry on the Government without taxation. The Mysore Government has not become a bankrupt in respect of its administrators. There are members who will accept that challenge. I will accept that challenge and measures will be taken to see that Government is carried on without any such oppressive taxes.

Sri T. MARIAPPA (Mysore city North).—You must say, 'without any taxes'.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You leave it to us. Without any tax we will carry on for some time.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—You mean, without any further taxes.

(Laughter.)

Sri J. MOHAMED IMAM.—Yes, without any further taxes, fresh taxes. Sir, I need not say more on this Bill.

I have pointed out that the Government's duty seems to be only one and that is to explore fresh means of taxation. People are disappointed. The Government's main anxiety seems to be how to tax. On these grounds, Sir, I oppose this Bill and I am sure all those who are of my view, irrespective of the party to which they belong, will join me in opposing this Bill.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಹುಣನೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರದರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಹೊಸಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಕೂಡದು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಮೆಷಿನ್ ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ನೂಟಿಸಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವಿಧಾನ ಗಳು ಕೆಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಆಸೆ ಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಅವರಿನ್ನೂ 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದಿದ್ದ ಯುಗದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಆನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗ್ರಾಡ್‌ಗೇರವರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಸಮಾಧಿಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ರಕ್ಷಣಾ ಭಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ womb to tomb ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯನ್ನೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬೇಕು. ಯಾರು ತೆರಿಗೆ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರು, ಯಾರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯಿದೆ—ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಕೂಡದು, ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವವರೂ ಕೂಡಕೂಡದು, ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರೂ ಕೂಡ ಕೂಡದು. ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ವೆಲ್ ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ.)

ವೆಂಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನಂದರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬ್ಯಾರಾಕ್ಟರ್ ನಿಲಯದ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ಪದ ಮತ್ತು ಈ conception ಸರಿಯಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೇಷ್ ಮತ್ತು ಡೀ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೇಷ್ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಲಗತ್ತಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೇಷ್ ಮತ್ತು ವೆಂಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಡೀ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೇಷ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ಪೆಷಲೈಸಡ್ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ವೆಂಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದೇನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಆ ಕಣಸೆವೇಷ್ ಬ್ಯಾರಾಕ್ಟರ್ ಎಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವೆಂಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ನಿಲಯವನ್ನು ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಹೊರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. We have to prepare the mind of the people to pay tax to Government in the interest of working out the Welfare State. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಾರೂ ತಮಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಾದವಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಶತ್ರು ನಾಯಕರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ ಜನರು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಮನೋದೇವರೂ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಮನೋದೇವರು ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Sir,.....
(Sri M. V. Rama Rao rose.)

MR. SPEAKER.—You want to speak?

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—I want some information from the Hon'ble Minister. It is not contained in the Statement of Objects and Reasons.

In moving this Bill for the consideration and acceptance of the House, reference was made to the Statement of Objects and Reasons wherein it is said:

"In order to bring about uniformity in the rate of court fees leviable in the State and the rates prevailing in Bellary District under the Madras Act, it is considered necessary to amend the State Act. Hence this Bill."

The House will remember that when the Andhra State Bill was debated in this House, several amendments were moved and were accepted by the Government. One important amendment which was accepted, related to the application of laws to Bellary District. The amendment that was accepted by the House then was that the existing Mysore laws be made applicable to Bellary District. When the Bill went before Parliament together with the amendments carried in this House and in the other House, somehow none of the amendments that were carried in either House of the Legislature here in Mysore State was moved in Parliament and so the original provision contained in the Andhra State Bill with regard to the applicability of laws was enacted into law. Here, during the debate when the amendment was moved, Government had expressed their willingness and expressed their anxiety to see that the Mysore laws are applied to Bellary as expeditiously as it was possible for them to arrange for it. With that view adaptations were made in the Madras enactments; and the Mysore enactments where they could be applied to Bellary by making a notification in the Gazette have also been made applicable. Here, in the Statement of Objects and Reasons, it is said that consequent upon the addition of Bellary to Mysore State it is necessary to

increase the court fees that are payable in Mysore State so as to bring them on a level with the rates prevailing in the Bellary District, which are the rates prescribed by the Madras Court Fees Act. This, if I may borrow the phrase from a venerable statesman who happens to be the Chief Minister of a neighbouring State, the Hon'ble Sri C. Rajagopalachari, is the tail wagging the dog. It is the Mysore Court Fees Act that should have been extended for application to the Bellary District. And although this is a revenue measure, I am sure the Government must have more acceptable reasons for bringing forward this legislation. As it happens, no other reason has been given, except that this is to cover the deficit in the Budget for the ensuing year and that it is one of the measures for enabling the Government to obtain a little extra revenue. I am not coming in the way of the Government providing for the collection of extra revenue to make up the deficit in the Budget. But what I say is, this is not the argument on which, in a taxation measure, it can be said that the rates prevailing in Bellary District are higher and therefore the Mysore people must pay hereafter a higher court fee. That does not, to my mind, sound a reasonable way of putting up the case. I should like to hear what the Government would like to say upon this point.

The other point is: it is sought to be made out that the incidence of this taxation will not fall upon any section of the people and hit them hard. Everybody who is familiar with courts and litigation and the application of the Court Fees Act would be aware that it is ultimately the defendant in a case who would have to pay the extra court fees. If we now enhance the court fees that are payable in proceedings that go before a court, although the initial expenditure is incurred by the plaintiff who goes to the court in the first instance, this additional expense either by way of increased stamp fee levy or any other increased rate prescribed would be passed on in the usual course to the defendant. I am sure that the Government will not argue that the defendant in a legal proceeding

is a man who is quite prosperous and is able to bear this burden of additional taxation. I am sure that it is not their argument. So Government must have some convincing argument; only it happens that they have not addressed themselves to this aspect as yet. Therefore I would like the Hon'ble Minister who is in charge of the Bill or whoever has moved it, to tell us, firstly, what is the case for bringing the Court Fees Act in Mysore into conformity with the law prevailing in Bellary which is a recent accession of a part of territory to Mysore State; secondly, whether Government consider that the increased court fees rates will not hit the defendants hard and whether they consider that the poorer sections of the people will not have to pay the increased court fees; and thirdly, whether Government are in a position to state what is the amount of additional court fees revenue that the Government would be able to make by increasing these rates as now proposed in this Bill? It is common knowledge that in Mysore State the administration of justice has been carried on on the existing rates of court fees payable by litigants and Government have been able to obtain a surplus by way of revenue even at the existing rates. Would it be proper for a Welfare State to levy higher court fees and make a larger revenue and save a large proportion over and above the expenditure incurred on the administration of Justice? This I consider is an important point and I should be obliged to the Hon'ble Minister if he would kindly make a reply on these points.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I expected that the member who was in charge of the Bill would make, while moving this amending Bill, a statement regarding the revenue that is going to be realised and where and when court fee is going to be enhanced. Instead of that, it is stated in the Bill, that for article 1, the following articles shall be substituted, namely, so and so. Here many items have been doubled and trebled. I would like to read out such of those items on which court fees are intended to be enhanced.

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

"...or when presented to any officer of Land Revenue by any person holding temporarily settled land under direct engagement with Government and when the subject matter of the application or petition relates exclusively to such engagement."

The proper fee formerly was one anna and now it is intended to be increased to two annas.

"or when presented to any Civil Court other than a principal Civil Court of original jurisdiction, or to any Court of Small Causes, or to a Deputy Commissioner or other officer of revenue in relation to any suit or case in which the amount or value of the subject-matter is less than fifty rupees,"

Originally the fee was one anna and now it is increased to two annas in the Bill.

"When containing a complaint or charge of any offence other than an offence for which Police Officers may, under the Criminal Procedure Code, arrest without warrant and presented to any Criminal Court."

Here the increase is from 12 annas to one rupee. The most important is in (d) (i)—

"When presented to the High Court for the issue of a writ under Article 226 of the Constitution of India other than a writ of Habeas Corpus."

It was formerly Rs. 2 and now it is proposed to increase it to Rs. 20.

Mr. SPEAKER.—They are now paying Rs. 20 for the last three or four months.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—According to Act III of 1900 it is so.

"(3) In Article 6, for the words 'Eight annas' and 'Two rupees', the words 'One rupee' and 'Three rupees' shall respectively be substituted."

Again,

"(4) In Article 7, for the words 'Twelve annas', the words 'One rupee' shall be substituted."

What the Government intend to do by levying this enhanced court fees is going to work hard on the litigant public and also the poor people who cannot afford to pay so much of high rate of taxation. In respect of some raiyats this enhanced rate is going to work as a great hardship on them. So also regarding vakalatnama or mukta-yarnama. Now for any vakalatnama 8 annas is the court fee fixed. If this is presented to a Deputy Commissioner or any officer less than the status of the Government or the High Court, he has to pay the fee of Rs. 3, which means that it is going to work as a great hardship on the poor litigant public. Such a measure cannot be accepted. I vehemently oppose the imposition of this enhanced tax.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to submit a few remarks on the observations made by the Hon'ble Member Sri M. V. Rama Rao. He has found fault with not mentioning this factor at the time of the enactment. I do not think at that time the only thing.....

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, the Hon'ble Minister does not seem to have understood my remarks correctly.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot understand at the dictation of others, Sir.

Mr. SPEAKER.—He is answering. Just wait.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—One thing that was emphasised at the time was, that as early as possible there should be uniformity of legislation both in Bellary as well as in Mysore. Now we have experience of what it is in Bellary. Recently, as an Hon'ble member and others also know, we presented a supplementary budget which showed a specific and a very large deficit in respect of Bellary to the extent of 48 lakhs. That was kept in view. And again when we came to this year of budgeting for the entire State of Mysore including Bellary, we

found that the deficit came to 3½ crores. Therefore, when the question came up for consideration, whether Mysore law should be applied to Bellary or in order to make up the deficit in both Bellary as well as in Mysore which would be better, the Government decided that both in the interest of uniformity as well as in not losing further, the law available in Bellary should be more advantageously used and hence this piece of legislation.

One or two minor points were made out. He said that in litigation generally it is the defendant that suffers. It may be the defendant or it may be the plaintiff. The man who has an indefensible case, who has put up very many defence, if he will lose, he cannot help it and if he does not put up he will have to bear the loss. With these few remarks I wish that the Hon'ble Member will feel convinced that everything has been done in the best interest of the State and in a most competent way.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

2.30 P.M.

SRI. H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I would like to reply to one or two points raised by the Hon'ble Member Sri Mulka Govinda Reddy. His point of view was that that the stamp duty has been raised the financial implication of which has not been referred to by me. Sir, so far as the financial implication is concerned, both by the Court Fees (Amendment) Bill and the Stamp (Amendment) Bill it is estimated that there may be an additional income of about 30 lakhs. So far as the Court Fee itself is concerned, I think it is about Rs. 50,000. It has to be conceded that the increase is not in any way unduly oppressive when compared with the rates prevailing elsewhere.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

L.A.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Clause 2. The question is:

“That Clause 2 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Clause 1. The question is:

“That clause 1 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

“That the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

The motion was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Next Bill, the Mysore Stamp (Amendment) Bill.

THE MYSORE STAMP (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sir, it is common knowledge that the rates of stamp duty in Mysore are

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

comparatively low. These duties were fixed more than 30 years ago and have undergone very little change during all this period, except for the levy of 25 per cent war surcharge in 1944. The proposed increase will only have the effect of raising the rates in Mysore to the level of rates prevailing elsewhere. Sir, these taxes will fall only on those that will have to have recourse to take any documents such as by way of conveyance, etc. The major income that is expected is from the article containing conveyances. In fact in Mysore conveyances form nearly 60 per cent of the total registration of documents. But care is taken to see that the stamp duty on conveyances is kept as low as possible and it has not even been raised to the level of the duty prevailing in Madras. For instance, the duty as now proposed is Rs. 25 for 1,000 whereas in Madras is Rs. 30 per 1,000. Apart from this stamp duty, Sir, a municipal surcharge is also levied at the moment at 2 per cent in Civil Station and at half per cent in Bangalore City and one per cent in most of the other municipalities, on all transfers of immoveables. There is no uniformity kept with regard to these surcharges; and that refers only to the transfers made in the municipal areas. Therefore it was thought that there may be a uniform tax so far as surcharge is concerned. Further, Sir, as I have already said, even at the time of Financial Integration, these questions were considered and the question of enhancing the revenues of the State by gradually and progressively increasing the duties to be got on stamps to the level of those that can be found elsewhere, was almost decided. That is the reason, Sir, for this Amendment Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

“That the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I want to know what is the surcharge today on the transfer of

immoveable properties in Municipal limits.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, it is necessary for me to repeat one observation that I made when I spoke on the Court Fees Amending Bill which was passed into law earlier in this House and that is, the insufficiency of the statement of the case for the enhancement of stamp duties leviable in Mysore State hereafter. The case stated in the Statement of Objects and Reasons is that the scale of duties chargeable in the State of Mysore is considerably low compared to the scale of stamp duty prevailing in Madras State and which continues in Bellary District. “In order to bring about uniformity in the rates of duty and also to obtain additional revenue for the State, it is necessary to amend the Mysore Stamp Act.” That is all.

Sir, I am sure every Hon'ble Member of this House would like to assist Government in obtaining more revenues for the State so that they may be expended on the schemes calculated to enhance the prosperity of the citizens constituting it. But in devising a measure of taxation, the incidence of the particular levy that is proposed, the effect it might have upon the level of the existing prosperity of the citizen and the feasibility of it or the expediency of it are the several factors that, I am sure, should engage and must have engaged the attention of Government. My friend the Hon'ble the Home Minister who moved this Bill stated that conveyancing constitutes as much as 60 per cent of the total number of transactions which come in for registration. That is, if I have understood him correctly, it may be that returns of the registration in the offices of sub-registry may give that information. But the increase of stamp duty is not merely with respect to documents which are executed on stamp paper or documents on which stamp duty is levied which are compulsorily registrable, but increased duties are leviable in respect of stamp duty payable on documents which are not compulsorily registrable. Therefore, the index or the information that the sub-registry offices can furnish as to the total

number of documents which get into the registration offices would not accurately indicate the volume of transactions in which stamp duty is paid on documents not compulsorily registrable. It will be seen, Sir, from an examination of the contents of the Bill that the duties in some cases are excessive, generally speaking. It will be seen that in clause 3 of the Bill the stamp duty of 1 anna is increased to $1\frac{1}{2}$ annas in article 1; and in article 18 of the schedule 1 of the principal Act, the rate of 1 anna is increased to three annas. I would not take objection to the enhancement of the duties from one anna to $1\frac{1}{2}$ annas in the case of article 1. After all this duty of one anna is payable on acknowledgment of debt and the duty would be payable on receipt of acknowledging payment of money where the amount exceeds Rs. 20. I would not, as I said, make any attempt to find fault with the Government for increasing the rate of 1 anna to $1\frac{1}{2}$ annas. Then in Article 18, it is enhanced from one anna to three annas. I would not make any objection whatever, because that relates to a Certificate or other Document evidencing the right or title of the holder thereof, or any other person, either to any shares, scrip or stock in or of any incorporated company or other body corporate, or to become proprietor of shares, scrip or stock in or of any such company or body. I would not find fault with the Government; I would certainly approve of Government getting a little more revenue by increasing this levy. So also, Sir, with respect to Article 27, increase of the levy from one anna to one and a half annas should not make anybody anxious or apprehensive, because that relates to a Delivery Order in respect of goods, that is to say, any instrument entitling any person therein named, or his assigns or the holder thereof, to the delivery of any goods lying in any dock or port, or in any warehouse in which goods or stores are deposited on rent or hire, or upon any wharf, such instrument being signed by or on behalf of the owner of such goods, upon the sale or transfer of the property therein, when such goods

exceed in value twenty rupees. This duty would be leviable in respect of commercial transactions relating to Delivery of Goods in warehouse or any shipping transaction. In so far as increased stamp duties are proposed in respect of mercantile transactions, the proposals should be considered to be satisfactory.

With respect to Article 34 again, the increased duty from one anna to three annas should not, as I said, be open to objection because it relates to Letter of Allotment of Shares in any company or proposed company, or in respect of any loan to be raised by any company or proposed company. The enhanced duty, though it is three times the present existing duty, would not hurt people who pay the additional tax. The incidence of this increased levy would be restricted in its operation to a class of persons whose standard of prosperity would not require any special plea being put up on their behalf on the floor of this House. Those who engage themselves in operations on the Stock-Exchange may be presumed to be in a position to pay this increased levy.

Similarly with regard to the Article 58. The increased duty from one anna to one and half annas need not cause any anxiety to any of us because Article 58 relates to the duty payable on a Shipping Order for or relating to the conveyance of goods on board of any vessel. Therefore, Sir, I have really nothing to say against any of these proposals for enhancement of the duty leviable on these transactions. But when we come down to Clause 4, which seeks to make an amendment of Schedule 1-A to the Stamp Act, the position is somewhat different. Schedule 1-A deals with Stamp Duty on certain Instruments under the Mysore Stamp Act, 1922 under section 3, proviso 1. Here, the rates of enhancement should make some difference. It is said in sub-clause (1), Clause 4, that in Article 1, for the words "The same duty as a Bond" and "seven rupees eight annas", the words "Three-fourths of the duty as a Bond" and "Fifteen rupees" shall respectively be substituted. Sir, this Article relates to Administration Bond, including a bond given under

(SRI M. V. RAMA RAO.)

Section 256 of the Indian Government Savings Banks Act, 1873, Section 76 of the Probate and Administration Act, 1914, or Section 9 or Section 10 of the Succession Certificate Act of 1901. Where the amount does not exceed Rs. 1,000 the present rate of duty is the same as the duty on a bond for such amount. The Bill makes provision for the levy of three-fourths of the duty that would be leviable on a bond in the case of an Administration Bond hereafter, where the amount does not exceed Rs. 1,000. This proceeds on the basis that the rate of duty leviable on a bond is itself increased to twice the prevailing rate. Therefore, the fact that the rate is changed from being the same as that of a bond to three-fourths the rate payable on a bond has the real effect of increasing the duty to $1\frac{1}{2}$ times the existing level, and the rate of duty payable in any other case which at present is seven rupees eight annas, will, under the Bill, be fifteen rupees; that is, an increase of 100 per cent. Then, Sir, under Article 2, for 'Rupees twelve and annas eight only', the words 'Twenty-two rupees eight annas' are to be substituted. This relates to Adoption Deed. I would not quarrel with the increased duty, because adoptions are usually made by persons who have property to dispose of and have no children to whom they could leave that property. Therefore, a propertied person making an adoption and executing a deed of adoption might be expected to smile at this increased levy of duty on the document evidencing adoption. The duty in the case of an Affidavit, as mentioned in Article 3 of Schedule I-A, at the existing rate is one rupee eight annas and the present proposal is to increase it to three rupees. Here, the affidavit means, an affidavit including an affirmation or declaration in the case of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing. There are exemptions also and the first exemption is: (a) in respect of an affidavit or declaration in writing made for the immediate purpose of being filed or used in any Court or before the officer of any Court;

and (b) for the sole purpose of enabling any persons to receive any pension or charitable allowance. With the exception of these two cases, twice the existing duty would be payable on every affidavit that might be sworn to hereafter. Sir, I am not in a position to estimate the size of the increased revenue that Government would be able to get by levying this duty at three rupees instead of at the rate of one rupee eight annas. In the case of bills of exchange covered by Article 4, the rate of duty leviable on an Agreement or Memorandum of Agreement, if relating to the sale of a bill of exchange, is increased from two annas to six annas and if relating to the sale of a Government security or share in an incorporated company or other body corporate, subject to a maximum of thirty rupees, three annas for every Rs. 10,000 or part thereof, of the value of the security or share. That is the proposal contained in the Bill and in cases not otherwise provided for, the duty would be one rupee eight annas. It would be seen that the existing rate in respect of a Government security or share in an incorporated company or other body corporate, subject to a maximum of fifteen rupees, is one anna for every Rs. 10,000 or part thereof of the value of the security or share. This is now increased to a duty of three annas for every Rs. 10,000 or part thereof subject to a maximum of Rs. 30. While the maximum duty is held down to twice the existing figure from Rs. 15 to Rs. 30, the rate of levy within the limit prescribed is increased from one anna to three annas.

In Article 5 which deals with an agreement relating to deposit of title-deeds, pawn or pledge, there is a long schedule appended which seeks to substitute the new rates and duties payable on instruments evidencing an agreement relating to (1) the deposit of title-deeds or instruments constituting or being evidence of the title to any property whatever (other than a marketable security); or, (2) the pawn or pledge of moveable property where such deposit, pawn or pledge has been made by way of security for the repayment of money

advanced or to be advanced by way of loan or an existing or future debt. The rate of increase proposed in respect of instruments including agreement for pawn or pledge, in my opinion, cannot be said to be reasonable; from four annas to nine annas; from eight annas to one rupee two annas, and so on, progressively up to an increase of eighty-one rupees in the case of an instrument on which the duty would have been thirty-six rupees under the existing law and a levy of Rs. 27 instead of the existing Rs. 12 on every additional Rs. 10,000 or part thereof in excess of Rs. 30,000. Sir, nobody can take exception to Government levying higher rates of duty on transactions which come within the lower categories mentioned in this Article; on transactions relating to pledge of properties, the value of which goes up to quite a few thousands of rupees; the levy of duty may not be objected to.

3 P.M.

But, Sir, I am sure the Government and especially my friend the Hon'ble Minister are fully aware of the conditions of distress of the poor people who come to pledge some little jewel or ornament in order to obtain a little loan with which to eke out their existence. The incidence of higher duty payable on pledge or pawn of articles of personal jewellery by the poorer sections of the people would, I am afraid, have the effect of increasing the unhappiness of those sections of the people. Therefore, while I do not propose to raise any objection to the levy of higher duties on the transactions of well-to-do and prosperous people who might be temporarily in difficulties, I would earnestly request the Government to have some sympathy for the poor people who come to pledge a jewel or trinket and borrow 8 annas or one rupee from a jeweller and spare them the incidence of this higher duty that the Government have thought fit to propose.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Does the Hon'ble Member require some more time?

Sri M. V. RAMA RAO.—I will take only a few minutes more and conclude

my speech. But I have no objection if the House were to adjourn for lunch and I will resume my speech after the interval.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Then, the House will now adjourn for lunch.

The House adjourned for Lunch at Three Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair).

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I do not wish to take much time of the House going through all the provisions in the Stamp Act Amending Bill. But I should like to make a reference to Article 12 of Schedule I-A which deals with the stamp duty payable on bonds. Sir, the prevailing rates on bonds have been enhanced from two annas to four annas, from four annas to eight annas and from eight annas to one rupee and so on, in all the various categories contained in Article 12. It will be seen that the largest amount of stamp revenue derived by the Government would have been contributed by persons purchasing stamp paper upon which bonds are executed for borrowing money or for entering into agreements whether registrable or not. It was pointed out by my friend the Hon'ble Minister when he moved for consideration of the Bill that a large percentage of stamp revenue, as much as 60 per cent, is derived from stamp duty recovered on documents which go to the Sub-Registrar's Office. I would like to say that, whatever may be the proportion of documents executed on stamp paper which go before the Sub-Registrar's Office, the stamp duty on documents not compulsorily registrable and which do not pass through the Registry office would be drawn from a very large number of persons each of whom would have been contributing very small sums of money, not sufficiently important for the Government or for an opulent person, but important for a poor person in that he is parting with a considerable part of what little he has. A person who wants to purchase a stamp paper of the

(SRI M. V. RAMA RAO.)

value of two annas would have to pay hereafter twice the amount; a person who could have executed a bond on a stamp paper of eight annas would have to pay one-rupee for it, and so on. I could understand Government enhancing the stamp duty leviable on bonds which relate to large sums of money and to transactions entered into by persons who, though they may not be free from difficulty or distress, could not be put down as poor. But I very much wish that no enhancement of the rates of stamp duty is made in respect of transactions below a particular amount such as Rs. 500, or Rs. 300, or at least Rs. 100. We have to show some sympathy to the poorer sections of the people who have occasion to pay stamp duty to Government.

I would now refer to Article 18 in Schedule I-A which deals with Conveyance. Here, too, the rates of duty have been enhanced by one hundred per cent. Conveyance as defined by section 2 (9), not being a transfer charged or exempted under No. 48 is now subject under the existing law to a stamp duty which is fixed at eight annas in the case of a conveyance where the consideration does not exceed Rs. 50; at Rs. 1-4-0 where the consideration exceeds Rs. 50 and does not exceed Rs. 100; and so on up to Rs. 6-4-0 for every Rs. 500 or part thereof in excess of Rs. 1,000 with a stamp duty of Rs. 12-8-0 for the first one thousand rupees. What the amendment does is to increase the rate by one hundred per cent; and to increase it uniformly for each of the various classes mentioned in Article 18. I do not consider that it would be right to make an increase of one hundred per cent in the existing duties payable under the Stamp Act, as has been now proposed. It seems to me that in their anxiety to rehabilitate the finances of the Government, in their anxiety to balance the Budget, in their anxiety to derive more revenues to promote the welfare and prosperity of the people of this State, Government have brought forward a measure of taxation which does not take adequate account of the hard-

ships that might result from the incidence of the various rates which have been increased. It seems to me that beyond saying that Government want more revenue, Government have no argument whatever to justify the case for increased duty. The only other argument that has been put forward and that is contained in the Statement of Objects and Reasons is that it is necessary to bring the rates of stamp duty prevailing in the State into conformity with the rates prevailing in Madras and which apply to Bellary District which has now become part of Mysore State. Sir, I am one of those who felt happy and who still feel happy that Bellary has become part of Mysore. But if this is the approach of the Government towards making provision for uniformity in the application of laws, then I should say that we have not treated ourselves or our friends in Bellary fairly. After all, the law that prevailed in the nine districts of Mysore could well have been applied to Bellary which is added to Mysore to form the tenth district of the State. It was known that Bellary District did not provide sufficient revenue for the administration of the District; and if Bellary came into Mysore, it came not merely because people in Bellary wanted it, but because political considerations compelled the addition of Bellary District to the State of Mysore; and the people in Mysore State have unreservedly extended their sincere and hearty welcome to the people of Bellary District. But the manner in which taxation proposals are brought forward in this House and the enhancement of the existing levels of taxation is sought to be justified on the ground that higher rates prevail in Bellary and that it is desirable to enhance the existing rates in the other nine districts of Mysore State, is not likely to leave a good taste in the mouth of the people of Mysore. I say it without meaning any offence to the people of Bellary and I say it as a citizen of Mysore with or without Bellary.

Sri K. PATTABHI RAMAN (Kolar).—

Mr. Speaker, I would like to offer some remarks on this Bill. In addition to what has been said on the floor of

the House by my friend, very esteemed friend, Sri M. V. Rama Rao, I want the Government to consider the effect of the provisions of this Bill with reference to two particular circumstances reference to which has also been made by the Hon'ble Minister while moving this amending Bill, and they are conveyancing and the bond. I should rather consider that the Government has not appreciated one essential background in respect of conveyancing. So, long as the concept of private property continues to hold sway there is a protection that the Government ought to render to the common man in order to secure such evidence as he should have about the ownership of the property and the rights of an individual with reference to such property have thus to be safeguarded. It is in this view that the question of conveyancing comes up. Therefore it is an enabling measure in the sense that Government considers its main and elementary duty to the citizen to recognise private property and this will have to be done as economically and at as minimum a cost as possible and that is one of the bases upon which the Stamp Duty with reference to conveyancing is generally accepted and paid. From that standard, let us understand the history of this particular levy from the very beginning. There was a time when it was only 12 annas per 100. It has now become Rs. 1-4-0 per hundred and now you want to raise it further to Rs. 2-8-0 per hundred. I ask the Government, is there any satisfactory evidence placed before this House to tell us that the revenue that it was getting at Rs. 1-4-0 was not adequate and was not enough to meet the cost of such facilities that the Government generally rendered in cases where conveyancing was resorted to. Sri M. V. Rama Rao has put the fact very well by saying that beyond saying that in order to secure uniformity with Bellary rates in the rest of the State, except on that one ground and perhaps except for one other reason mentioned in the Statement of Objects and Reasons and that is, to secure additional revenues to the Govern-

ment, in other respects, there is nothing analytical to tell us in any particular manner that Rs. 1-4-0 is not yielding adequate revenue and on such date we want to enhance the duty in Mysore.

I ask the Government to consider another aspect. Whatever its legal concept, we also feel, we actually know, those who are practitioners and there are very many legal practitioners in this Hon'ble House and the Hon'ble Home Minister himself was a legal practitioner—whether human ingenuity cannot find methods of evading heavy taxation, whether it is not a fact that the more you try to tax them, the more they use their intelligence and try to find some kind of subterfuge in order to evade taxation. It is one of the principle of taxation that it must be made fool-proof in the sense that evasion should not ordinarily be possible or desired. You already know the difference between 12 annas and Rs. 1-4-0. Already there is a tendency on a large scale to evade; there is a tendency to put it as mortgage whereas it is really a conveyance to attract the lesser rate. Sometimes it so happens that on account of feeling of confidence between two parties, they do not resort to documents at all. And there are very many ways found out to successfully evade the payment of the stamp duty. When this is the practice, instead of trying to enforce the provisions that are already there, I should rather believe subject to correction, that even as provisions stand, if there is a real attempt made and a serious attempt made by the Government to enforce these provisions strictly, I am sure the revenue that would ordinarily come to the coffers of the State would be sufficiently large and sufficiently notable. But that apart, I am sure that when you are trying to raise it further to Rs. 2-8-0 the tendency will be to evade. That is why I say that, so far as conveyancing is concerned, the provision that you have sought to put in here is very hard.

Another thing that I would like to refer to is the question of mortgage. We know that in regard to conveyance

(Sri K. PATTABHIRAMAN.)

generally the practice is the purchaser and the seller generally share the expenses in half. The burden is divided between the two parties. But in regard to mortgage, it is generally accepted and well-known that it is always the mortgager who pays the entire stamp duty. It may quite happen that in order to have some temporary accommodation, mortgage is effected. Some time later he repays the debt with interest. Again he may require some accommodation and again he mortgages his property. Like that it may quite happen that in the case of a single individual in his own life time, may be the same item of property, possibly each time he may require accommodation, the property may go from hand to hand, and he must go on paying for every transaction. That is generally so in the case of mortgage and then it becomes very hard. Therefore, I want to appeal to the Government that in regard to every provision, I stand entirely and wholeheartedly by Sri Rama Rao and I further plead that in regard to mortgage, it would be very hard if you effect a further rise from Rs. 1-4-0 to Rs. 2-8-0. If nevertheless you persist and say 'there is need for uniformity and there is necessity to tap every source to augment the revenues of the State and therefore we still proceed with the measure', I am afraid that with the numerical strength that you have behind you in this Hon'ble House, it is possible that this Bill may go through. Therefore, Sir, I say at least let there be some reconsideration in regard to this Rs. 2-8-0. I appeal to you in the name of reason, in the name of logic and good sense and intelligent understanding; I say at least this Rs. 2-8-0 limit for conveyancing and mortgage would be very much oppressive.

The other thing is about the Bond. The rate that you propose in the Bill is arbitrary and is quite disproportionate to the facilities that you are going to render. I ask the Government even now it may not be too late. If there is willingness to concede this small concession and if the Speaker could

kindly waive the period of notice, it should not be difficult for us even now to bring an amendment on these matters with reference to conveyancing and in regard to Bond. In other respects, I feel I have always stood by one principle, namely, that whenever it is a question of a financial measure coming before this House, I have always taken the stand that Government has to convince us that it has become inevitable that they must resort to fresh taxation and this is the one principle which I have been maintaining since these two years, since 1952 when I became a Member of this House. Judged by that standard, I am yet to be convinced whether Government has made out a case saying that it is inevitable, that they must resort to fresh taxation. With these words, I would like to appeal to the Government to consider the several provisions. As Sri Rama Rao has rightly pointed out, there are certain provisions which are innocuous and they may be conceded.

I have already given illustrations of certain cases which would be very hard and I appeal to the Government to consider the position in the interest of keeping up the limit of Rs. 1-4-0 at least in regard to mortgage and conveyancing. If you should still persist and say that you must increase it to Rs. 2-8-0 as proposed in the Bill, I can only say that it would be very hard. As the time prescribed by the Speaker is running out, I do not want to take much more time except to make a last appeal to the Government to consider an amendment of these two important provisions with reference to bond and conveyancing and accept the suggestion made by the House.

MR. SPEAKER.—So far as the Sales-Tax Bill is concerned, I have consulted both the Leader of the Opposition and the Leader of the House and it has been decided that the Bill may be taken up at 5-30 P.M. on Monday, the 22nd instant. And to-day we will finish this Bill and if possible we take up and finish the Irrigation Bill.

SRI H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—That being a holiday, most of the Members are likely to go away

from station. It will be very hard to some of us as it is a holiday. Voting takes only for five minutes with each Member and I go to my place and come back only the next day. It will not be convenient to some of us. That is my submission.

4 P.M.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—May I submit, in view of the fact that 22nd happens to be a holiday and members only come and vote, it is better that some other day is proposed?

Mr. SPEAKER.—You can suggest some other day.

Sri T. MARIAPPA.—So far as the Sales-tax Bill is concerned, it does not come into force from 1st April. It can come into force only from the day on which the Government notifies.

Mr. SPEAKER.—Government's intention is to see that it is passed before the end of this month. Keeping that in view, you can suggest any day that is convenient to all of you.

Sri T. MARIAPPA.—In fact, 30th is the day fixed for Appropriation Bill. On 31st we can discuss this.

Mr. SPEAKER.—But this has to be sent to the other House also.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as the Upper House is concerned, it is scheduled to meet only till 31st of this month.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—With regard to the Sales-tax, there is one aspect which may be considered by the House and the Speaker. It is not merely a financial measure in the sense, but it is something more than that. A Committee has been constituted, they have made comprehensive proposals and all that is embodied in this Bill. Therefore, I request the House, and the Speaker to make a little departure in regard to the Sales-tax Bill. The whole structure of the Sales-tax will have to be considered and therefore, this Bill must have sufficient time for its discussion. In fact, the whole merchant community in the State are watching with very great interest what we propose to do on the Sales-tax.

L.A.

Only a full dressed debate might reach the ears of the people and we must satisfy a very large and influential mercantile community in the country. I respectfully submit to the Speaker and the House through him that so far as Sales-tax is concerned, a full dressed debate must be provided for; otherwise, we will not be doing our duty. I leave it there.

Mr. SPEAKER.—Will not three to four hours do? Is it not a reasonable time?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—These are matters on which we can very conveniently and agreeably differ. (Laughter).

Mr. SPEAKER.—I cannot help it. It is left to the House to decide.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I think we can appeal to the Leader of the House when he is here, to continue with the present Bills and not take a decision so far as the Sales-tax Bill is concerned.

Mr. SPEAKER.—That was agreed to by both the Leader of the House and the Leader of the Opposition.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—How? You are making it impossible for us to go on with this.

Mr. SPEAKER.—Sri Pattabhiraman himself suggested in the course of the debate that by 4 P.M. this Bill will be over. In spite of that I have allowed an hour and more. It is left to the House. We will have to adjust and somehow get on.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಬಿ. ನರಸಿಂಹಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿಕರ್ 5ನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭಾಗ ಅಗ್ನಿಮೆಂಟಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ಬಡವ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಿರವಿ ಇಡಬೇಕಾದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾಲಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆಧಾರ ಪತ್ರ, ಕ್ರಯಪತ್ರ, ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಹತ್ತಿರ ಅದಿಟ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬರೆಯುವ ಭಾಷಾ ಕಾಗದಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಗ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 2-3 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ 4 ಅಂಕ ಕಾಗದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.)

ದಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕುನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 9 ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟು ಛಾಪಾಕಾಗದ ತರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದಾಣಿ ಹಾಕಿ 9 ಅಂಶ ಛಾಪಾ ಕಾಗದ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 200 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಗರಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಿರವಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತರಷ್ಟು ಛಾಪಾಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮನೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಪತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಹಣವಿರುವವರ ಹತ್ತಿರ ಗಿರವಿಯಿಟ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರೂ. 2-13-0 ಸ್ವಾಂಘ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವರ್ತಕರು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಪತ್ರ ಬರೆಯದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಗಿರವಿಯಿಟ್ಟು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಹಣ 30-40 ಸಾವಿರ ತರುವಾಗ, ಅಥವಾ ಚಿನ್ನ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕರಲ್ಲಿಟ್ಟು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತರುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವಾಂಘ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಈಗ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ 81 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ವಾಂಘ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 18 ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತರಕಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದು 81 ಎಂದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ತಿರುಗಮುರುಗ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 18 ಎಂದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕೈತಪ್ಪಿನಿಂದ 81 ಎಂದು ಹಾಕಿದಾರಲ್ಲ ಎನ್ನುವಾನವಿದೆ. ಪ್ರಾಣಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲ ತರೋಣವೆಂದು ನಗ ಅಡವಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ದರದಂತೆ ಛಾಪಾಕಾಗದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪಾದುದೇ? 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಸಾಲ ತರುವವನಿಗೆ 4 ಅಂಶ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಮೆಂಟ್ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳದಕೇಳದೆ ಇಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅದೂ ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರಿ ಮೊಬಲಗು ತರುವುದಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಡ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಲೇವಾದೇವಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. 30-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರುವವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಅಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಬಡವರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೇನೇನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇನು? ವರಮಾನ ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾಬು

ಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ಅವಾರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 10ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ನೋಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“Section 10. AWARD, that is to say, any decision in writing by an arbitrator or umpire, not being an award directing a partition, on a reference made otherwise than by an order of the Court in the course of a suit.”

ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಪಾಲು ಪಾರೀಕತ್ತು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ “Not being an award directing a partition” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿರುವ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಕಿಯಾದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹದ್ದು ಬನ್ನು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಜುಬಾಜು ಜಮೀನ್‌ದಾರರು ಇತರರ ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡುಬೇಕಾಗಿತ್ತುವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರರನ್ನು ಬರಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ, ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಛಾಪಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಛಾಪಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಛಾಪಾ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಆಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಅನೇಕ ಬರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು Exhibit ಆಗಿ admit ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ವಾಂಘ ಡ್ಯೂಟಿ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಂಘ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿರಲಾಗಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಏನು ಸ್ವಾಂಘ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ 10ರಷ್ಟು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಕೆಲವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Easement right. ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಕಿಟಕಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಿಟಕಿ ಇಡುವ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಹಾಗೆ ಕಿಟಕಿಯಿಡಲು ಹಕ್ಕು ದೆಯೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಹಕ್ಕು ರೂಚಿತ

ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೋಕಗಿರುವ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 7½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಛಾಪಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದೆ ಅದೇ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಛಾಪಾಕಾಗದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟಾಯಿತು.

ಮತ್ತೊಂದೇನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವಾದರೂ ಅಂಥ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಛಾಪಾ ಕಾಗದ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಶಾಸನ ರೀತ್ಯಾ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಛಾಪಾ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ (subject to a maximum of Rs. 100) ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ 10 ರೂಪಾಯಿ ಕಾಗದ ಸಾಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅದೇ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫೀಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಫೀಜ್ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ?

—ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬಾಟಮರಿ ಬಾಂಡ್ ಎಂದು ಪೆಡ್ಡೂಲನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಾದರೆ ಹಡಗಿದೆ. ಹಡಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ರೇವಾಬೇಸಿ ಆಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಂದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ “the same duty as a Bottomry Bond for such amount” ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಅವಶ್ಯಕವಾದುದನ್ನು ತಂದು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾಬುಗಳಿವೆ. ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವುಂಟಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಬಾಂಡಿನ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ತುರ್ತಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಛಾಪಾಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರದ ಮೊಬಲಗು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದರೆ ಸಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ನಾರಾಣ್ ಎಂದು, ಸದರಿ ಮೊಬಲಗು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದರೆ ಎಂಟಾಣ್ ಎಂದು, ಸದರಿ ಮೊಬಲಗು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು, ಸದರಿ ಮೊಬಲಗು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದರೆ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಪತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ

ಒಂದೂಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಛಾಪಾಕಾಗದ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರತಿ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏಳೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ದರಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕಂಡಹಾಗೆಯೇ ಈ ಬಾಟನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ‘ಜೀತ’ ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದು ವಾಡಿಕೆಯಿತ್ತು. ಅಂದರೆ, ಒಬ್ಬನು ಮೂರು ವರ್ಷಕಾಲ ಅಥವಾ ಗೊತ್ತಾದ ಕಾರಾವಧಿಯ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆತನಿಗೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಇನ್ನೂರು ಅಥವಾ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕರಾರು ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂಥದಕ್ಕೂ ಈ ಸಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ರೈತ, ತನ್ನ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಹತ್ತಿರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಐನೂರು, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎರವಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫಸಲು ಬಂದಾಗ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಈ conveyance ವಿಚಾರ—ಕ್ರಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ದರ ಮಿತಿಯೊಂದಿರದೆ ದರವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಉಳಿಗಾಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆತನಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಛಾಪು, ಛಾಪಾಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಖರ್ಚು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಹೊರೆ ಬೇರೆ ಬೇಳುತ್ತದೆ.

—Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Surcharge is not on the value of the purchased paper but on the value of the property you convey.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದರೆ, ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜ್, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ರೇವಿ, ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಅವನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು, ಮೂರರಷ್ಟು, ಕೊಟ್ಟು ಬದುಕುವ ಬಗೆಹೇಗೆ? ತಮ್ಮ ಈ ಮಿತಿಯೊಂದಿರದೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕಿರು ಕುಳವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವವೇ ಹೊರತು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಯದ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಧಿಸಿರುವುದು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರುವಂತಹದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಬಾಬನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವರು ಅನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.)

ನರಿಸುವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕರುಕುಳಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡದಂತಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ನೆಲ್ಲುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—This amending Bill is brought before the House for consideration. The reasons have been enumerated in the Statement of Objects and Reasons. One reason is that they want to bring the rates in Mysore to the level of rates obtaining in Bellary District. The second reason is they want more revenue to the coffers of the State. In the Statement of Objects and Reasons these are the only two reasons mentioned. The Government have been forced to bring in this amending Bill an account of the reasons mentioned therein. I ask them, or I request them, to see how many or what porportion of the total population of the State will be affected by this particular amending Bill. No doubt it is good that the law that we have enacted should not be inequitable, in this sense that one district should not have one particular rate with regard to stamp duty and the rest of the State should not have a different rate of stamp duty. But to say that because Bellary has been added on to us, that the prevailing rate there is higher than that here, and so, we should enhance the stamp duty prevailing here, is rather an out-moded method of reasoning. Because there are several pieces of legislation in which we have stepped down the prevailing arrangement in the Bellary District; but here, because we are going to stand to gain by way of additional revenue, you have made up your mind to enhance the rate prevailing here to the rate prevailing there. The second reason is you are going to collect additional revenue to the coffers of the State. These reasons have been elaborately placed before us in the speech of the Minister. Even on that matter, the opinion of this House is quite known. Most of the members have observed that with little tact we could have saved so much of revenue to the State. I will leave it at that.

I will now come to the actual effect this particular amendment Bill would have on the population of the State. One clause is with regard to Schedule I of the Mysore Act II of 1900. Here the rates have been enhanced from one anna to 1½ annas and from one anna to 3 annas and likewise in respect of five articles the rates have been enhanced. I agree with my friends in regard to enhancement of stamp duty in respect of some items. But some items are directly concerned with the mob, mob in the sense of rural population who, during their life career in a year as agriculturists will have to be at the doors of the money-lenders in one respect or other, and also the merchant class who will be at the doors of the banker or of the banks in the State. In respect of such items, whether these rates of enhancement are based on any reason is the factor that we have to consider now. I will take up article 5 in which the rates have been sought to be enhanced from the original rate prevailing under the Act of 1900. I will read out the items which explicitly give an idea as to the rates increased in several items.

4-30 P.M.

When the amount of the loan does not exceed Rs. 200 the existing 1900 Act provides for a stamp duty of four annas if drawn singly. Now the Government has sought to increase it to 9 annas. The increase is by five annas. This, I believe, when we consider the percentage of rise, is rather too heavy. It is more than 100 per cent increase. With regard to other items, when the amount of the loan exceeds Rs. 200 the rate that was prevailing under the principal Act was eight annas if the amount was drawn singly. Now they have sought to raise it to Rs. 1-2-0. Sir, when we compare these enhanced rates with regard to the original article No. 5, the rate is so abnormal and when we take percentage of rise into consideration, probably even the Multanis would not have so much courage to raise the interest to that extent over the amount that they lend to their debtors. Sir, this particular increment in

the stamp duty would not merely put the steel claw on the money with the bankers but also money with the Bank. It is true that one who is above the need of help from a bank or banker would not be affected by the enhancement. But several middle class merchants who would raise money by these methods would be put to a lot of hardship and the increment is so sudden and so abnormal that in a way his business would be smothered and transactions that would ordinarily take place with any banker or any bank would be very much adversely affected; And this enhanced rate by which Government are thinking they would get as revenues would be reduced; as I would illustrate by one example with reference to the Betting Tax Act. Probably they thought that they would get more revenue by increasing the rate of Betting Tax and so the Government by means of several ordinances increased the rate up to 25 per cent. The paramount intention of the Government by raising the percentage of Betting Tax was that the coffers of the State would be enriched. But to their dismay and contrary to their expectations, the Betting Tax decreased abnormally and the Government was obliged once again to bring the Betting Tax to the original level of $17\frac{1}{2}$ per cent and subsequently to 15 per cent. So, Sir, this abnormal increase of the stamp duty in article 5 will rather have a deterrent effect and the anticipated increase in the revenue would not be realised by the Government and probably the Government would be compelled once again to reduce the rates. Now, Sir, instead of this abnormal rate, would it not be better for us to go in a reasonable manner? Because every item envisages an increase of 100 per cent or even more. It would have been better if you had enhanced this by stages, 25 per cent this year and in succeeding steps, proportionately, by next year you could have enhanced the rate. This sudden increase from one to over twice or thrice the rate would only bring hardship not merely to the bank and bankers, but also to the middle class

merchants. Therefore, I request Government to consider this aspect and reduce the rates by nearly, 50 or 25 per cent of what they now propose.

Secondly, Sir, with regard to bonds, enough has been said. These bonds relate wholly to agriculturists and every one of them will be at the mercy or at the door of the money-lender. We know that we are trying our best to elevate the economic level of the agriculturist and we have passed so many legislations to enable the tenant or the agriculturist to improve himself and raise his economic level. But here indirectly we are going to put on him more taxes by increasing the stamp duty on bonds. What is the moral basis on which the Government are going to increase the stamp duty? All these bonds and conveyance are the only paramount recognition which the State is going to give to the particular transaction so that it may be recognised as an evidence in future transactions such as mortgage or hypothecation or other deeds. They are only giving a legal sanction to such transfer and that is the only service which the Government is going to render in regard to this particular transaction of personal property. Here, Sir, the paramount ownership and liability with regard to any property lies with the individual who owns it. The State only recognises the legal transfers made by its citizens who have their obligations to the State. The obligation of the State is very little in this regard. When we think of the relationship of the State in regard to the practical ownership of the individual and his relationship to the property—we have not yet accepted the ideology that every land belongs to the State. Here the individual is left to be the paramount owner of the land he possesses and so the enhancement of the duty is rather opposed also on ideological ground. So, Sir, the enhancement of the duty so far, as conveyance is concerned and with regard to bond is rather too high and I suggest that even now it is not too late for them to reconsider their proposals. I request them to amend some of these rates with regard to conveyancing and duty on some of the bonds. Even with regard to

(SRI M. LINGANNA.)

release deeds they have raised the rates abnormally, Sir. It is probably known to one who is conversant with the rural folk, that several conveyances will have taken place. Oftentimes they change their minds and these release deeds are deeds by which ratification is made; and without such ratification and release deeds it is difficult to establish ownership and the enhancement of duty on these items is rather too penalising and therefore, even with regard to this particular item, I request Government to reconsider the rates that they are seeking to enhance.

I am sorry I was absent when the Bill was moved by the Hon'ble Minister. I do not know the actual revenue that the Government is going to get by this particular amending Bill. And that apart, Sir, I believe, only a fraction of the deficit that we are confronted with is going to be filled up by this financial measure. And even here, let us think of its incidence. Is it an indirect tax? No, it is a direct tax. The incidence of this particular tax is on the raiyat himself directly excepting the enhancement of the stamp duty in article 5. Even there a certain percentage will certainly fall on the raiyat. Now, Sir, with the taxation proposal to increase the levy of surcharge on the dry land, wet land and garden land and of the surcharge on water rate, what would be the fate of the poor raiyats whose case we are all trying to improve? Here, the rates have been abnormally enhanced, whatever may be the intention of the Government, to equalise the rates that are prevailing in Bellary with the rest of the State. Sir, it is not right to penalise others for the sake of equalising the rates. We are not going to enhance the purchasing capacity of the raiyat, of the common man, nor we are going to enhance his status. Therefore I say, this particular taxation measure which is going to enhance a very little portion of the revenue of the State may be reconsidered and several items like conveyance and bonds should be reduced by way of an amendment.

With these few remarks I shall close my speech.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಸಿರುಗುಪ್ಪ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾತೃದರ ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಳ್ಳಾರಿ ಎಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು; 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ 1½ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, 7 ರೂಪಾಯಿ ಬರೀದಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದು ಮದ್ರಾಸಿನ ದರವಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ 1½ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲ ಸಾಲ ತರುತ್ತಾರೆ, ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆಯೇ ಏನೋ ಬಡ್ತಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ತರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅದಕ್ಕೇನು ತೆರಿಗೆಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೆರಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಭವಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಂದ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ಕೈಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುಮಾಸ್ತರು ವ್ಯಕ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲು ತಪ್ಪುಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಪ್ಪೋಣ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು? ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಹಾಕಿ, ಈ ರೀತಿ ಅದಾಯ ಸಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಹಾಕಿರುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ಬಿಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 41 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಆಗಿದೆ, ಅವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹದಿಹೊಂದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ? ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಂ ಮುಂತಾದವರು ನಹ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿತು ವರ್ತಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮ ರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ನಮ್ಮಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ, ಈಗಿಷ್ಟು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬಹುಶಃ

ಆದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾಷಾಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಇದು ತಪ್ಪುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇದರಂತೆ ತಾವು ಎರಡರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಬರಸುವವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆವರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದು Statement of Objects and Reasons ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣ ಹೇಳದೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಯೊಂದು ಸೇರಿದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಳಲವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದೇಕೆ ಈ ಪ್ರೀಡೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಮೈಸೂರಿ ನವರು ಅನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ವಾಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಬಲ್ಲಿನ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಜಿಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀನ್‌ಸ್ಟ್ರಾನಿಂಗ್ ಗೊ ತ್ತಾಗುವಂತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ, ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದಲಾಗಲಿ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಾಗ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವನ ಕೈಗೆ ಬರು ತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬ ಕಂಬಕ್ಕೂ ಕೈಮು ಗಿದು ಕೈಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೊಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹಣ ಒದಗ ಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸೊಸೈಟಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದ ರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಆಗ ಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಹಣಗಾರನನ್ನು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಬೈಯಿರಿ, ಕಪ್ಪುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವನು ಅವನೇ. ನಾಳೆದ್ದು ಮರುವೆ, ಈ ದಿವಸ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವವನು ಹಣಗಾರ. ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಎಷ್ಟು ನೂಕುವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಲೂರು).—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ರಾಮರಾಯರು ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂ ಗಾರಂದವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಬಲ್ಲಿನಿಂದ ರೈತರಿಗಾಗುವ ಅನಾನುಕೂಲ; ಕಷ್ಟ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಸಹ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಧರೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಸ್ಕಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬರ್ಚು ಬಾಬಿ-ಸೇರಿ-ಒಂದಕ್ಕೆ 50ರಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಬೇಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಅಲ್ಲದೆ, indirect ಆಗಿ ಸಹ ಬರ್ಚು ತಗಲುವ ಸಂಭವಂಟು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ official ಆಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಾಂಡಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಬಾಂಡು ಬರೆದು ಕೊಡತಕ್ಕವನಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾಮೂಲು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಸದ್ದಿತಿ ಬೇರೆ ಉಂಟು. ಹೀಗೆ ರೈತ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವಿರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಅದರ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರೈತರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡು ವುದು ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣು ತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣು ವುದಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರ ಎದ್ದಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಎದ್ದಿ ನ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೇ ಅವರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಗ there was an alien Government. ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರ ಏಳಿಗೆ, ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾದರೋ there was a benign Government. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಏಳಿಗೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏಗಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಇದುವರೆಗೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನೂ ಹೊರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡಿ ದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವ ಒದಗಿದೆ. ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ನೂಟಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೂಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರ buying and earning capacity ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.)

ಎರುಹೇರು ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ per capita income 265ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗಲೂ ರೈತರನ್ನು ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಸಹ ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. The national income is Rs. 9,000. Per capita income is Rs. 265.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is more. I will give you figures.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Mysore is essentially a middle class country. Compared to other States, I feel Mysore is the poorest State in India. There are no Dalmias or Birlas in Mysore. Can you find here men worth Rs. 50 lakhs. or one crore? Whereas if you go to Madras or Bombay, you will find crores of them who are worth millions and crores. Therefore, Mysore is essentially an agricultural country. And what about the agricultural condition and the earning capacity of agriculturists? Here it is much less. The all-India average of the per capita income of Rs. 265 in my opinion does not apply to Madras and I feel that the per capita income of Mysore is much less than Rs. 265; it may be less than Rs. 200. But assuming for the moment that the per capita income is Rs. 265, is it enough for a man to lead a decent life? And does that income admit of such a big slice being parted by way of tax? Look at the number of taxes you have levied. Some gentleman said that they come to 25 per cent. I can say from the figures that in England the total amount of tax paid does not exceed 20 per cent, whereas in America it is 10 per cent. If you give me some time, I am prepared to substantiate what I have said.....

Mr. SPEAKER.—If at all, Sri Srinivasa Iyengar was telling, it is 22.4.

Sri J. MOHAMED IMAM.—In England what amenities have been conferred on the common man? There is free and compulsory education, the national insurance scheme, old age pension scheme and so on.

Mr. SPEAKER.—This applies to non-agriculturists also.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I said that this enhancement of tax essentially applies to the agriculturist, because the Government intend to enhance by more than 100 per cent, the duty on bonds and conveyances. We are worried about these increases. So, we should take not only this taxation measure into consideration but also the cumulative effect of all the taxes on the common raiyat. As pointed out by Sri M. V. Rama Rao and other speakers, the enhancement of stamp duty on bonds and on mortgages will have a very bad effect, serious effect on the raiyats, on the common man. It is he that suffers. I am not concerned about the enhancement of the other taxes proposed in the Bill. I may even agree with them. But so far as these two measures are concerned, the enhancement of stamp duty on bonds and on conveyances, I think they will hit hard on the raiyat. Many members have narrated the difficulties consequent on the doubling of the rates on bonds. This enhancement I think must be considered as unjust and if I may be pardoned, a very cruel act. Of course during other times Governments do enhance taxes to a reasonable extent. But I do not think any taxation measure has undergone such a serious change as to be increased to twice the amount. I think this is the first time in the history of taxation that a certain tax is being doubled.

Another thing I must submit is, all such legislative measures which are of a complicated nature must be scrutinised by a select body. May be some of us may agree if such measures which do not affect the raiyat and which affect only the business man or a person who can afford to pay. But such measures as these have to be scrutinised by a Select Committee. For example, if the attitude of the Government towards the enhancement of the stamp duty on bonds and conveyances is relaxed, then most of us may come to agreement. I have given notice of an amendment to the Speaker to appoint a Select Committee to consider the various clauses in this Bill and I know

that it is not given within the time required; but if the Speaker can agree to the amendment being taken up, I suggest that a Committee may be formed and may consider this Bill *in toto* and, it taking into consideration all the relevant clauses they may introduce some changes which may improve this Bill. If the Speaker admits it, I would like to move that amendment.

Mr. SPEAKER.—There is no time.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I think we can suspend the rule and take it up. I assure you that the Committee will meet and submit to the House its report in a very short time.

Mr. SPEAKER.—The Select Committee report to be considered when?

Sri J. MOHAMED IMAM.—On the 24th morning we can meet and on the 25th we can consider the report.

Mr. SPEAKER.—You are not agreeable even to the Sales-tax amending Bill being taken up?

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is a big measure; but this House may agree to this. I hope the House may agree to the formation of the Select Committee and effect reduction of the rates wherever possible.

5 P.M.

So, I feel it my duty to oppose the Bill in its entirety because it affects the raiyats and all citizens and is a measure of taxation which is very drastic.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು.—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಕೂಡ ಈ ಮನೋಧೇಯ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಭೇದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತೀರ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾತೂಹಲರಾಗಿ ದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಭಯ ಮತ್ತು ಭ್ರಾಂತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನೋ, ರಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಡಿವಾಲ್ಟಿ

ಮೆಂಟು ಇದೆ, ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿದ್ದು ಪಡೆಗಳನ್ನು ತರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ಆದಷ್ಟಾದ್ದು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ಗುರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭೋಗ್ಯ, ಆಧಾರಪತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ಧನಿಕರು, ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಜನರೇ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು. ದಿನಚರಿಯ ಬರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಬೇರೆಯವರ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಜನತೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಲೇಡರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದಾ ಕಾನೂನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತರಲೇಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೊಂಡತನ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ನಮಗಿರುವ ಸಾಲಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಹೋಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಪ್ಪೆ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದೇಕೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನೋದೇಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ತಂದಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೈತರು ಹಿಂದೆ ಸಾಲ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಲ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನನಗೊಂದು ಗಾಢ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾರಿ ಕಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಸಾಲಮಾಡುವವರ ಮೇಲೇಕೆ ಬಿತ್ತೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀದಿ ಪತ್ರ, ಮೈಸಾಲ ಪತ್ರ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇದು ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 1½ ರೂಪಾಯಿ ಧಾಪಾಕಾಗದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಡೆ 2½ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಗದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕ್ರಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಮಿಯಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾನೂನು ಮುರಿಯಲು ಪೂರೈತ್ಯಾಹ ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಕಾನೂನು, ಲೇವಾದೇವಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಯರುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅದರ ಹೊಡೆತ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾವಾಡಿ, ಮುಲ್ಕಾಸಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು 200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸುವುದುಂಟು. ಈಗಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು 200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪ್ರತ ಬರೆಸುವಾಗ ಭಾಷಾಕಾಗದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಡ್ತಿ ಟ್ರಸ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಅಗಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 7 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು 83 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪುನರ್ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಈ ಮನೂವೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಮನೂವೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಾದ. ಆ ವಾದವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಒಬ್ಬ ರೈತನನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ರೈತನ ಹೆಸರನ್ನೇರಿ ಏನೋ ಸರ್ಕಾರ ರಾಕ್ಷಸನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದನ್ನೇನೂ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಏನು ಕಾರಣ ಈ ಮನೂವೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಮನೂವೆ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಈ ಮನೂವೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇದರಿಂದ ಬದಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಹುಕಾರರು ಯಾರೂ ಪತ್ರ ಬರೆಸುವುದೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಟೀ. ಸರಸೀ ಪುರದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಬರೀದಿ ಪತ್ರ ಬರೆಸುವಾಗ ಈ ಹೊಸ taxation measure ನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅಗಬಾರದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹಾಕತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ

ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರುವವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಬಹು ಭಾಗದ ಹಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಲಾಯರುಗಳಿದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಕರಾರು ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅಸಲಿಗೆ ಮೋಸವಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಆತನು ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾದ ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಏಕಾಏಕಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹಾರಿ ಬಿಟ್ಟರು! ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ tax structure ಕೇಳಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೇಶಗಳ ಜನರು ತೆರಿಗೆಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿರುವ amenities ಇಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿನ amenities ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಅಪ್ರಕೃತ.

ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಕರವರು ಸಹ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೇ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಕೃತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ವಿದಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆಯು ಜನರಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆಯೆಂಬುದು ಅನುಭವದಿಂದ ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಆಗ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರಕೃತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಈ ಮನೂವೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒತ್ತಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What about the appeal I made to the House to constitute a Select Committee?

Mr. SPEAKER.—That is the next stage.

Now the question is.....

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—What is the per capita income of the raiyat in Madras, Sir?

Mr. SPEAKER.—These figures have been furnished to you for four or five times during this Session. I cannot understand this interference!

The question is:

“That the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Sri Imam has sent an amendment requesting me to send this Bill to Select Committee consisting of so many members. When there was agreement of the parties or with the consent of the House, I have allowed such amendments on prior occasions. On this particular occasion, I am reluctant to exercise my discretion in favour of this amendment, because this Bill must be passed today and there is not much time before us. The office also has issued a circular—Circular No. 13, dated 30th November 1953 asking the Hon'ble Members to send amendments, if any, a day before the discussion would commence. In the circumstances, I cannot allow this amendment.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The difficulty was, we did not know that this Bill would be taken up. According to yesterday's arrangement, we thought that these Bills would be taken up later.

Mr. SPEAKER.—Unless there is consent of the House or agreement of the parties, I cannot help it. We will now take up the Bill clause by clause.

Clauses 3, 4 and 5. The question is:

“That Clauses 3, 4 and 5 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 3, 4 and 5 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 2. The question is:

“That Clause 2 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is:

“That Clause 1 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

“That the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1954, be passed.”

The motion was adopted.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is another very small measure.

Mr. SPEAKER.—It will not take more than five minutes.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar—Hosanagar).—We will have to take it up on some other day.

Mr. SPEAKER.—All right. I do not want to disregard your views, Sri Gopala Gowda. We will take it up on some other day.

The House will now rise for the day and meet tomorrow.

The House adjourned at Twenty Minutes past Five of the Clock to meet the next day, Wednesday, the 17th March 1954 at Twelve of the Clock.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

TWENTY-THIRD DAY.

Wednesday, 17th March 1954.

The House met in the Legislative Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

ಶ್ರೀ ವಿ. ಅರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—
ನಮಗೆ ಈಗ ಕುಳಿತಿರುವ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಅನೇಕರು
ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೆಂಚನ್ನೇಕೆ ಬದಲಾ
ವಣಿ ಮಾಡಬಾರದು? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Mysore Supplement of "Blitz".

Q.—146. SRI N. C. NAGAI AH REDDY
(Goribidnur).—

Will the Government be pleased to
state:—

(a) the number of copies of *Blitz*
(Mysore Supplement) that the Govern-
ment bought for the purpose of distri-
bution;

(b) who were all the persons and
institutions to whom these copies were
sent;

(c) what was the purpose for which
these copies were distributed;

(d) whether the Government or
the Principal Information Officer had
written to Educational Institutions
directing them to exhibit these copies
in a prominent place;

(e) what was the rate at which the
copies were bought and the total
amount paid to the Editor or Manager
of this weekly?

A.—SRI A. G. RAMACHANDRA RAO
(Minister for Law and Education).—

(a) One thousand copies.

(b) All Members of the Legislative
Assembly and the Legislative Council,
High Schools, Colleges, Heads of
Departments, Deputy Commissioners of
Districts and the Amildars of Taluks.

(c) For wide publicity of infor-
mation contained therein.

(d) No.

(e) Eight annas per copy—
Rs. 500.

SRI N. C. NAGAI AH REDDY.—Have
the Government ever purchased by
cash payment, the copies of any other
weekly and distributed in the fashion
they have done about this weekly, Sir?

* SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—
The question is about the Supplement
and not about weeklies or dailies.

SRI N. C. NAGAI AH REDDY.—I
want to know, whether the Supplement
or otherwise, if they have purchased
such kind of weeklies and distributed
among the public?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—
Sir, the question, I feel, is not quite
relevant; if it is otherwise than the
Supplement, I want notice.

SRI N. C. NAGAI AH REDDY.—What
are the special considerations which
prompted this Government to distribute
this weekly among the school children
and legislators?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—
So that the public may have the benefit
of reading the articles in that issue.

SRI N. C. NAGAI AH REDDY.—What
is the information that they wanted
to inform the public?

MR. SPEAKER.—There is the answer
in (c).

SRI N. C. NAGAI AH REDDY.—What
is the special type of information that
they wanted to convey to the public,
Sir?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—
The Hon'ble Member is quite aware of
it, Sir.

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Is it about the rule of the Chief Minister of Mysore, is it about the Tippu Sultan of Mysore, or his potential leadership? What is it about that they wanted to convey?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If that is all the Hon'ble Member wants, he may have it.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Are Government not publishing bulletins through their Publicity Department?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They are.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Are they not sufficient *modus operandi* to carry on this type of information to the public?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We want to supplement the information that is being given in the bulletins.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—I want to know whether the Editor of that weekly has not described the members of this august House as "Gaddas" and "Gowdas"?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—All that is there in the issue.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—To which category, our Chief Minister belongs, "Gaddas" or "Gowdas"?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not want to hazard an opinion regarding others.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Is it not a fact that the Bombay High Court have recently passed an order that the Editor of this paper should pay a fine of ten thousand.....

Mr. SPEAKER.—I have ruled it out. It has nothing to do with this question.

Sri P. R. RAMAIAH.—What are the other papers that have been shown this special favour, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not put it under the category of favour. If you want that information, I want notice.

Sri P. R. RAMAIAH.—Sir, has any amount been allotted by Government to purchase papers in this manner?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—For publicity there is an allotment.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—“ಪಾಂಚಜನ್ಯ” ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಂಚಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

Mr. SPEAKER.—He wants notice.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು “Blitz” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಾದ ಮಾತುಗಳಿದ್ದು ದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that question.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ವಿಚಾರವಿತ್ತು?

Mr. SPEAKER.—A copy has been circulated.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಿಕ್ಕಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಕರವಾದ ವಿಷಯವಿದ್ದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is a matter of opinion, Sir.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಜರ್ಕಾರ್ ಎಂದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕರೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know what is there exactly. But, what is there it is there. It is for the members to draw such inference as they wish.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I did not say that I did not read it.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು jackals ಎಂದು ಕರೆದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will leave it to you to find out what is there.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ತಮ್ಮಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ information ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ತಾವು ಓದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I declined to give information on that.

Sri V. VENKATAPPA.—Because you are a party to that I suppose?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Such imputations are not relevant.

Sri V. VENKATAPPA.—We know what is relevant and what is not relevant.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What was the object of Government in sending copies to the members of this House? Was it to praise the Chief Minister?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that question.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government tolerate when the House is described as consisting of Gowdas and daddas? For such a paper should you give encouragement?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—The House is at liberty to take such action as it deems fit.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Are the Government at liberty to do what they like? Or are they governed by rules and regulations in this respect?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—That question does not arise. Government works under the Constitution and under the control of the Legislature.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Yes; the control of the Legislature is to see that the Legislature is not dishonoured by the action of the Government. They expect the Government to safeguard the interests of this House also, to safeguard its honour.

MR. SPEAKER.—You are repeating the same question.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—I will put another question. Was not the information conveyed through that paper, conveyed through Government reports, bulletins, and advertisements published in several other papers? What was that information which was not available to this House but was published by that paper in its special issue?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that and I repeat it again. It is for wider publicity for our industries that the issue of the supplement has been accepted by the Government.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Even if it was meant for wider publicity, why was it sent to school children? Why was it sent to Assembly members? Let it be for wider publicity in Bombay State or all over the world. But why was it sent to every member of the House? What was the special information which was not already conveyed to the members but which the paper contained, I want to know. Should you not tell me the

motive that impelled you to purchase copies of that paper and send them to members?

MR. SPEAKER.—He has answered.
SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—He has not answered, Sir. Having read the paper, I want to know what is it that impelled the Government to purchase that paper and what is the special information that that paper wanted the members to know?

MR. SPEAKER.—It serves as a propaganda for industrial development.

Accreditation of Journalists.

Q.—753. SRI B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the system of accreditation of journalists is in vogue in the State;

(b) if so, when the last accreditation took place;

(c) if the list is prepared after accreditation, the names of the journalists?

A.—SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) No.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to (a) above.

SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.—Will the Government be pleased to state whether they are in the habit of sending invitation to journalists for the Press Conferences organised by the Government?

*** SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.**—No invitations are sent but intimations are given.

SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.—On what basis they are given?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—On the basis of reports appearing.

SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is there any list available of journalists?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Has it come to the notice of the Government that many of these journals have not received any such intimation?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Quite possible.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—What is the reason?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If a specific paper is mentioned, I will be able to tell the Hon'ble Member.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are the Government aware that the system of accreditation of journalists is in vogue in the neighbouring Madras State and Bombay State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know about the neighbouring States. But it is in the Centre.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Will the Government propose to have such accreditation here also?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We tried in the matter. But the Press has not co-operated and we were not able to proceed further.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that invitations were extended to papers like the "Deccan Herald" and the "Prajavani" to attend Khedda operations?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That does not arise out of this question.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact, because that comes under the category of invitation?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—But the question here is accreditation.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In what respects the Press has not co-operated?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am glad the Hon'ble Member has put that question. The rules available in the Centre were taken up by the Mysore Government and they were finalised and invitations were sent to all the Press people to follow up that procedure. And in accordance with that, information was sought and when applications were also called for, several of them did not respond and the few that responded did not give full information.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are those papers that did not respond and those that did respond?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri P. R. RAMAIA.—May I know what the Government mean when they say that there is no system of accreditation of journalists in the State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That arises when there are rules regarding accreditation.

Sri P. R. RAMAIA.—Does not accreditation mean that each paper has got a representative to report and he should attend the Press Room and get the several orders of Government? Is that the meaning of the word 'accreditation', when it is said that every newspaper who has got its representative, will be allowed to get into the Press Room and get the Government orders and other matters?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Hon'ble Member knows it and he is correct.

Sri P. R. RAMAIA.—Was not such a system in vogue in Mysore?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that question. We tried; but on account of want of good response from the Press we were not able to follow it up.

Sri P. R. RAMAIA.—Now, is not admission to the Press Room restricted to those people who have received Press Passes from the Chief Secretary to Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri P. R. RAMAIA.—Are not the Government aware that admission to the Press Gallery is restricted to those who have been accredited by the Press Gallery Committee?

Mr. SPEAKER.—The Minister need not answer that question. It does not arise. It is under the Speaker's jurisdiction.

Separation of Judiciary from the Executive.

Q.—781. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the steps taken by them to separate the Judiciary from the Executive in the State;

(b) whether the Government have prepared a scheme in this behalf;

(c) whether any proposals have been formulated by the High Court in the matter of separation of powers;

(d) the action taken by them thereon;

(e) the position in the Bellary District?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) to (d) A draft scheme for the separation of the Judiciary from the Executive in the State was prepared by the Law Secretariat. The High Court of Mysore, the Advocate-General in Mysore, the District Magistrates of Districts, the Law Associations at District Headquarters and the State Judicial Officers' Association, who had been consulted in the matter, have furnished their views. The matter is under consideration of Government.

(e) With the integration of Bellary District in the Mysore State, the Deputy Commissioner, Bellary District has been appointed the District Magistrate of the said District. The other Criminal Courts functioning in Bellary District as on 1st October 1953 for the disposal of criminal cases have been continued. At the time of implementation of the scheme of separation of Judiciary from the Executive in the State, the scheme will be introduced in Bellary District.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are the Government aware that the High Court also had submitted a scheme to the Government three years ago?

*** Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—I have said that the High Court has sent its recommendations.

Sri H. C. LINGA REDDY.—You have answered that a scheme prepared by the Law Secretariat was sent to the High Court and that its views have been received. But what I am saying is, a scheme has been prepared by the High Court (with Sri Justice Mallappa as the authority) and sent up to Government for consideration. Is it not?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There was a previous report also.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the difference between these two schemes?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice for that.

Sri H. C. LINGA REDDY.—How long is the scheme of separation under the consideration of the Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Under this Government for the last two years nearly.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What exactly are the practical difficulties in the matter of implementation of the scheme?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Mostly financial.

Mr. SPEAKER.—The whole thing is under consideration of the Government; it is said so in the answer. Please see the last sentence in the first para of the answer.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the amount that is involved for the introduction of the scheme?

Mr. SPEAKER.—This question was taken up when a similar question was put and a number of supplementaries were answered. Next question.

Second Feeder Channel to Akkiramapura Tank.

Q.—798. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere—Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the raiyats of Akkiramapura, Holavanahalli Hobli, Koratagere Taluk, have submitted a representation requesting for the construction of a separate feeder channel for the reason that the waters flowing from the present feeder channel of the Jayamangali river near Holavanahalli is not reaching their tank due to the obstruction caused by its supply to the lands forming the atchkat of Sompura;

(b) if so, the action taken thereon?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(b) An estimate for Rs. 9,500 is got up and is under consideration.

Sri MUDDURAMIAH.—I have no supplementaries.

Sowrashtra Community (Representation in Government Service.)

Q.—870. Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total population of the Sowrashtra community in our State according to the latest Census;

(b) the number of officials, both gazetted and non-gazetted of the above community in our State service;

(c) the number of Probationers of the above community selected since 1938-39 to any department?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Information not available as there was no detailed caste tabulation during 1951 Census.

(b) Separate figures for this community are not available. However Sourashtra Community comes under Other Caste Hindus and the number of appointments held by Other Caste Hindus in the State as on 31st March 1952 is as follows:—

Non-Gazetted appointments.	Gazetted appointments.
5,853	231.

(c) Information not readily available.

Sri R. ANANTARAMAN.—May I know what was the population of the community in 1940-41?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice. I am not sure whether this community was classified in the last Census.

Mr. SPEAKER.—There is no such classification. I searched for it this morning out of curiosity.

Sri R. ANANTARAMAN.—Do you admit that this community is very backward now?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot admit it straightaway without getting necessary information.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are the Government aware that there is only one graduate of that community and that there are no educated persons of that community at all?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—There is an obvious mistake, Sir. The population of the Sourashtra community is the question and what is the number of probationers from this community?

Mr. SPEAKER.—There is the number given under the classification 'Other Caste Hindus' and that community is classified under 'Other Caste Hindus'.

Feeder channel of Ojugunte Tank in Sira Taluk.

Q.—876. Sri B. N. RAME GOWDA (Sira).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that the work of the feeder channel to Ojugunte tank in Sira taluk is left half completed;

(b) when and for what amount the estimate for this work was sanctioned;

(c) the amount that has been spent on this work till now and the stage at which the work is stopped;

(d) since how long the work has been stopped and the reasons for stopping the work;

(e) whether they will intend completing this feeder channel early?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) 1946.

Rs. 18,820.

(c) Rs. 7,767. Excavation of channel, breach filling and construction of relieving weir have been done.

(d) Since 1948. For want of contractors at the sanctioned rates. An alternative arrangement is also under consideration.

(e) As early as possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—(d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'An alternative arrangement is also under consideration' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? What is that alternative arrangement?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮಳೆಗಾಲ ದೊಳಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—“As early as possible” ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Formation of Revenue Boards.

Q.—938. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they intend forming the 'Revenue Boards' as they are functioning in Madras State so as to reduce the pressure of Government work at the State level?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

The matter is under the consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಲೇ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಿಲ್ ಕೂಡ ಒಂದು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ, ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೇಸಸ್ ಯಾವುದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Since how long is it under the consideration of the Government?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಇದೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Was it not a fact that mention of it was made in the first special session of the Rajpramukh?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I forget Sir, I want notice.

Andhra Meetings in Bellary.

Q.—707. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that members of Legislature of Andhra State and other Andhra leaders have been holding conference in Bellary Taluk creating dissatisfaction and trouble within the transferred area; -

(b) the action taken to prevent this unhealthy move?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) The situation is being closely watched.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What action has the Government taken to prevent such conferences, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I have already said, it is engaging the very active consideration of the Government. A D.I.G. has been posted to Bellary. I have been getting reports daily. In important matters, I am keeping the Government of India fully informed and if need arises, the Government will take such action as will be deemed necessary.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Apart from this, is it not a fact that the Andhra Government has been deputing their officers to enter the Mysore territories without the permission of the State Government to collect statistics and information in Mysore?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is what I have learnt.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Has it come to the notice of the Government that other than Andhras, Kannadigas of Bombay come into Mysore State and hold conferences and engage in some activities prejudicial to the Mysore State?

MR. SPEAKER.—That is not quite relevant. It does not arise out of this question.

(ಇದರ ಖಾಸಗಿ ಮಾಹಿತಿ)

ಪ್ರಾ. ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ

Accession No. (11)

ದಿನಾಂಕ Date

4713

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—With due respect to the Chair, Sir, are there not other people carrying on some kind of activities in Mysore State?

(No answer.)

Cases under Removal of Civil Disabilities Act.

Q.—723. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number and nature of cases that were detected while implementing

the provisions in connection with the removal of untouchability in the State since the date of passing the Act;—

(b) what is the action taken either through the courts of law or by any other methods in case of violation of provisions of the Act?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Eight cases were put up as per details furnished in statement appended below.

(b) Cases are filed in courts for violation of the provisions of the Removal of Civil Disabilities Act.

Statement showing the number and nature of cases detected under the Removal of Social Disabilities Act.

Nature of Offence	No. of cases registered	Discharged	Compromised	Convicted	Acquitted	Pending
1. Refusal to allow entry into temples and other religious places.	1	...	...	...	1	...
2. Refusal to allow entry into shops, public restaurants, hotels and places of public entertainment.	6	...	...	3	1	2
3. Refusal to allow the use of wells, tanks and bathing ghats.	1	...	...	...	...	1
Total ...	8	...	...	3	2	3

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್ ಅಬಿಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಕಾಗೈನಬಲ್ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಆರ್ಡರ್ ಆಯಿತು?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would request the Hon'ble Member to have a little mistake corrected there. I have given the number as 8; it is 22. Please correct it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇದು ಕಾನೂನು ದದ್ದು ಯಾವಾಗ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You know the Act has come into force from 1943. But when exactly it was made

cognisable, I have not got that information. I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮೂಲಕ ತಾನೇ ಈ ಕೇಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎಂ. ಶಂಕರರಾಯರು ಮತ್ತು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ತಿಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ತಿಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಹರಿಜನರು, ಅವರನ್ನು ಗೆನ್ನ ಹಾಸಿನ ಒಳಗೆ ಹೋಗದಹಾಗೆ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸಬ್

ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರು ತಿಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಶೃಂಗೇರಿ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನ ಒಳಗೆ ಹೋದರು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ನೀಡುವ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರು ಆ ಮಾತನ್ನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂತಲೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಕಾರಣವೊಂದನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sri M. CHIKKALINGIAH.—Is it not disgraceful on the part of the Deputy Commissioner to treat him like that?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Deputy Commissioner is not responsible.

Sri M. CHIKKALINGIAH.—What action has been taken by the Government regarding this occurrence under this Act?

Mr. SPEAKER.—I cannot understand you, Sri Chikkalingiah, when you pass remarks against a responsible officer, of the District and when he is not held responsible by the Hon'ble Minister!

Sri M. CHIKKALINGIAH.—With due respect to the Chair, Sir, the Deputy Commissioner was present on the spot; and this has taken place in the presence of the Deputy Commissioner.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister says he is not responsible for that. You have to base your remarks only on that answer.

L.A.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆ, ಅಥವಾ ಲೋಪ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಫೀಸರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಬುದ್ಧಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know the details, Sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆದಮೇಲೆ ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ. ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದುರ್ಗಪ್ಪ.—ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—Whether the Government gives any contribution for the maintenance of that guest-house?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್‌ವರರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಆ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶೃಂಗೇರಿ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮಠದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಂಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರ್ಷ್ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದೆಯೋ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆ ಪಶ್ಚೆಯದ್ದೇ ಕೇಳಿ.

Sri M. MADIAH.—Is the offence committed by any person made a cognisable offence under the provision of Civil Disabilities Act?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, I have already said that it is a cognisable offence.

Sri M. MADIAH.—Has not any individual or the person affected made any complaint to the local officers concerned, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If what the Hon'ble Member is referring to the S. D. O. mentioned, i.e., Sri Thippaiah, my information is, he has not complained.

Sri M. MADIAH.—Did any officer take cognisance of this offence either by a complaint of a person or from other sources?

(No answer.)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಮರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಮರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಕೇಸಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮರ ಇವುಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಾತಿ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲು ತಡೆಮಾಡಕೂಡದು, ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಈಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ.

Ferro-Silicon Plant, Bhadravati.

Q.—844. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosánagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when did the Ferro-Silicon plant at Bhadravati cease working;

(b) what are the damages caused to the plant and the loss involved in (i) the replacement or repair of the

damages to the plant and (ii) loss in production;

(c) whether the plant has begun working, and if so, since how many days;

(d) the average production during the last two years;

(e) what are the reasons for the breakdown of the plant and fall in production?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) On 4-12-1953 (8-30 P.M.)

(b) Large part of carbon lining inside the Furnace Shell had been worn out. There was no real loss in production or repairs since prompt action was taken to stop the Furnace and effect the repairs and the breakdown occurred when the Furnace would have been normally shut down for periodical inspection and major repairs which is done once in about 8 months.

(c) Yes, since 20-1-1954.

(d) 3,684 tons per year.

(e) Sudden break out through the Furnace Shell, as a large part of the carbon and fire-brick lining inside the Shell had worn out.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಫೆರೋಸಿಲಿಕಾ ಯಂತ್ರದ ಕ್ರಯವೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಂಥ ಫೆರೋಸಿಲಿಕಾ ಯಂತ್ರ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾವು ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಈ ಯಂತ್ರ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಪರಾಂಪರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ವರದಿ ಸಹ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಚೆಗೆ ಫೈಡಕ್ಷನ್ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪೇರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ತಯಾರಿಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಯಂತ್ರ ಕೆಟ್ಟು ಪುಲ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ 8 ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ನಾರ್ಮಲ್‌ಲಾಗಿ ಷಟ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ರಿಪೇರಿ ಯಾಗುವಾಗ, ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ ಇರುವಾಗ ಷಟ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ಒಂದೇನುಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ರಿಪೇರಿ ವೆಚ್ಚ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಂತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದರ ರಿಪೇರಿಗೆ ನುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎವರೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—(b) ಪುತ್ತ್ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಯಾವ ನಷ್ಟವೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಯಿಲ್ಲಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಹಣ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಳಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು due to natural causes in the actual courses of our manufacturing process. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದಮೇಲೆ ರೈಸಿಂಗ್ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅಫ್‌ನಾರ್ಮಲ್ ಕಾನನ್‌ಗಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Maximum capacity of production ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am sorry, I have not got that figure readily available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದರ maximum capacity of production ಎಷ್ಟು ಬಿನ್ನಿಸಬಹುದು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am sorry I have not got the figures readily available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಆ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಯಾರ ಹತೋಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಎಂಬವರು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ವರ್ಷಕಾಲ ದಿಂದ ಇವರು ಈ ಪ್ಲಾಂಟಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಎಂಬವರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಪ್ಲಾಂಟ್ ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ, ಇಲ್ಲಿಯ production ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಅಡ್ಡತ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವವರು ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮಾದಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಕೆ. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್‌ರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ production ಗೂ ಈಗಿನ production ಗೂ ವರ್ಧನೆಯಾದರೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಫೆರೋಸಿಲಿಕಾಟ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ process ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ damage ಆಗಿ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೂಡಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದು ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ skilled production ಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ technical knowledge ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೆರೋಸಿಲಿಕಾಟ್ ಮತ್ತು ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

Extension to Officers in Iron Works, Bhadravathi.

Q.—787. Sri G. DUGGAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the name, designation, qualifications, the salary and the age of the various officers who were given extension of service during the last five years in Mysore Iron and Steel Works, Bhadravathi ;

(b) whether the opinion of the Public Service Commission was taken before the extension was given to these officers ;

(c) whether there were not qualified hands in those departments in which extensions were given ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Statement appended below.

(b) No.

(c) No.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

Statement showing the names, designations, qualifications and the salary and the age of the officers who were given extension of service in the Mysore Iron and Steel Works during the last five years :—

Name and designation	Qualifications	Salary	Age at the time of retirement
Sriyuths—			
1 A. R. Abdul Razack, Supervisor, Power House.	Practical experience ...	220	60
2 C. S. Dasappa, Foreman, Blast Furnace.	Do ...	170	59
3 K. Subba Rao, Clerk, Accounts Office.	Matriculation ...	42	56
4 H. R. Subba Rao, Chief Cashier	Matriculation (Madras)	150	56
5 K. C. Viswanath, Sub-Division Officer, Tramways.	Draftsman's Exam. (Madras Tech. Board)	220	58
6 A. D. Ashwal Guard, Tramways	(Old. Mysore Railway Employee 1921),	65	57
7 B. Krishnasastry, P. W. Inspector, Tramways.	Sub-overseer's Course...	105	57
8 A. Puttu Rao, Guard Tramways	Station Master's Exam. and was in Barai Light Railway.	48	57
9 C. Raghunatha Rao, Clerk, Stationery Department.	V Form ...	132	56
10 M. R. Srinivasa Rao, Chief Store-Keeper.	Intermediate passed ...	220	56
11 P. R. Balakrishnan, Vice-Chairman.	B.A., M.A.I. Ch.E., M.I.E.	1,400	59
12 Meeta Lakka, Foreman, Mechanical Department.	Practical Experience ...	170	58
13 D. V. Krishna Rao, Offg. General Manager.	B.A. ...	750 + 150 AA	58 (due to retire on 29-3-1954).
14 V. T. Narayana Rao, Accountant	Matriculation (Madras)	220	57
15 J. Samuel, Sports Organiser ...	...	60	57
16 A. S. Arogyaswamy, Head Watchman.	Ex-Military employee (1st World War).	75	57
17 K. Umanatha Rao, O.O.D. as General Manager, Mysore Paper Mills Ltd., Bhadravati.	B.A., A.I.C. ...	800	56
18 J. V. Dattatreya, Sales Manager.	B.A., B.L. ...	675	56
19 K. Natabar, Foreman, Rolling Mills.	Practical experience ...	170	57
20 M. K. Narasimhan, General Manager (Special Duty).	B.A., A.I.I.Sc. ...	1,000	56
21 B. A. Narayana Murthi, Works Manager, Developments.	B.A., B.E. ...	725	57 (permitted to retire on 14-7-1954).

Statement showing the names, designations, qualifications and the salary and the age of the officers who were given extension of service in the Mysore Iron and Steel Works during the last five years.—(concl'd.)

Name and designation	Qualifications	Salary	Age at the time of retirement
Sriyuths—			
22 V. S. Ekambaram, Works Manager, E. & M.	B.A. Course	600	56
23 B. K. Chennappa, Superintendent, Mechanical Dept.	L.M.E., M.A.S.M.E.	370	56
24 G. Thyagaraj, Assistant Superintendent, Roll Turning Shop.	L.M.E. Course	270	57 (permitted to retire on 7-6-1954).
25 A. Ananda Rao, Law Assistant	M.A., LL.B.	170	56
26 K. R. Bhima Rao, Assistant Chief Store Keeper.	S.S.L.C. Course	150	56
27 B. Subba Rao, Offg. Works Manager, Materials.	B.E.	450	56 (permitted to retire on 3-3-1954).
28 Sharabarna, Watchman		33	56
29 I. K. Sambar, Foreman, Mines	IV Form	140	56
30 J. N. Rath, Superintendent, Roll Turning Shop.	Roll Turning Practice in Tata Iron and Steel Co., Ltd.	420	56 (permitted to retire on 2-10-1954).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎ' ಭಾಗದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ 30 ಮಂದಿ ಅಭಿಷಿ ಯಾರ್ಸ್ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯ ಕೊನೆಯ ಕಾಲಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ತಾವು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದು ಒಂದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡಾಗ ಅವರನ್ನು ವಿಧಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ qualification ಇತ್ತೋ ಅದೇ qualification ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Qualification ಗಿಂತ practical experience ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ, ಅನಿ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ, ವಾಚ್‌ಮನ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಇವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ಪೆಷಲ್ qualification ಏನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ due recognition of their service ಗಾಗಿ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡು 4-5 ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ತಾವು ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಆಗ ತಾವು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಲೂ ಸಹ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳಿಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ independent charge ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.)

ರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳ ಹೈಕಿ foreign training ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಎಷ್ಟುಮಂದಿಗೆ independent charge ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅನೇಕರು independent charge ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಇವರುಗಳನ್ನು ಹೊರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಲೂ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಹಳಬರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—The question is being repeated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಎರಡು, ಮೂರು ಬಾರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಯಾರು ಫಿಶಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿನ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಆಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದ ದಕ್ಷತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಫಿಶಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಪರ್ಫೆಕ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—You need not answer that question.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೈನ್ ಥೇರ್ಪುನ್ಸ್‌ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿವೃತ್ತಿ-ಅಥವಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಹು ಭಾಗ ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ನೆಲಾಂ-ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಈ ಬಗೆಯ ಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ?

Mr. SPEAKER.—That is not relevant. That was also once discussed, I think, some months back.

Hullers (Restriction in Running).

Q.—967. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether there is any restriction for running the hullers even after the decontrol of foodgrains in the State;

(b) if so, whether it has come to their notice that due to this restriction much difficulty is experienced by the owners in improving the hullers;

(c) the steps taken by them to remove those difficulties;

(d) whether action would be taken to remove this restriction?

A.—Sri H. SIDDHAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) There are no restrictions on working of the licensed hullers. Regarding the issue of fresh licences, steps are being taken to remove the existing restrictions.

(b) Representations have been received that the existing restrictions may be removed.

(c) The Government of India have been addressed and a reply is received, leaving the discretion to the State Government.

(d) Yes Orders will be issued shortly.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ orders issue ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ restrictions ನಡೆಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ Fresh licence ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಡಿ. ಎಚ್. ಎಸ್.

B.T.C. Profit and Loss Accounts.

Q.—985. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total capital of the Bangalore Transport Co. running in Bangalore City;

(b) of this, the capital subscribed by Government;

(c) the profits distributed as dividends by the company during 1951-52 and 1952-53?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Rs. 8,27,790.

(b) Rs. 1,43,750.

(c) 1951-52 ... Rs. 47,289.
1952-53 ... Rs. 69,223.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಟಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳ ಒಂದುಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಕಿ ಬಂಡವಾಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಷೇರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಾಕಿ ಷೇರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಂಡವಾಳವಷ್ಟು, individual shareholders' ಬಂಡವಾಳವಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿವರ ಈಗ ನನ್ನ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—'It will be considered' ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಇದರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೋಮೇಷನ್‌ನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಷ್ಟು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಡಿಪ್ಲೋಮೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಉಳಿದುದು ರಾಜಕೀಯ ಹಂಚಿಕೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಡಿಪ್ಲೋಮೇಷನ್ ಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಹೊರದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—The whole thing is under consideration.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರುಮಂದಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ತನಿಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ audit system ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ನಡೆದಿದೆ.

Compensation for lands acquired for roads in Chitaldrug District.

Q.—704. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that compensation to a large extent has not yet been paid for the lands acquired to lay out roads under the five-year programme of roads and bridges of the Chitaldrug District Board ;

(b) how long has this been pending and when will it be paid ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Compensation has been paid for a part of the acquired portion, i.e., for 639 acres and 30 guntas of land. Payment has yet to be made in respect of 467 acres and 35 guntas.

(b) This is pending for about 11 years. The District Board, Chitaldrug, is delaying payment. The Board is being reminded in the matter and the claims will be settled soon.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has already put this question earlier in the course of this very Session.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I will put only one question, Sir. May I know what action has been taken since this was answered last on the floor of this House, Sir ?

Mr. SPEAKER.—It was answered on the 4th instant.

Sri T. CHANNIAH.—We have arranged to pay the amounts as early as possible.

Water Supply Scheme, Tarikere Town.

Q.—737. Sri T. N. A. G. APPA (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many years back the Government sanctioned the amount for the water supply scheme to Tarikere town ;

(b) the reason for not completing the work till now ;

(c) the time that will be required to complete the work and to supply water to the town ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 3 years back.

(b) Rs. 1,45,450 grant by Government and Rs. 45,000 sanctioned as loan have been spent completely. A loan of Rs. 1,00,450 to the Municipality is required for the completion of the

(SRI T. CHANNIAH.)

work. Proposals have been received and necessary funds amounting to Rs. 50,000 have been placed at the disposal of the Public Works Department to continue the work during this year (1953-54).

(c) within a period of not more than two years.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಂಗಾರಿ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಲು 1,00,450 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—1953-54ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ವಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ 2 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ ಸ್ಕೀಮು. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ವಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷಬೇಕೇ?

Mr. SPEAKER.—I do not allow that question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿ 1½ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ನೀರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 1½-2 ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲವೇ? ಅರಿತಿ ಆಗದೇ ಇರಲು ತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಏನಾದರೂ ಆ ತರಹ ಅಪಾಯ ಕಂಡುಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ರೆಫರ್‌ಮಾಡಿ ನರಿಪಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Underground Drainage Scheme for Chitaldrug town.

Q.—828. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when was the underground drainage scheme for Chitaldrug sanctioned;

(b) what was the estimate;

(c) how much was sanctioned as loan and how much as grant;

(d) what are the amounts spent on execution of the scheme;

(e) how much of that work has been executed;

(f) what is the amount required for completion of the scheme and when will it be completed?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) The Scheme was sanctioned by Government in their Order No. L. 925-31—MI. 117-44-5, dated 29th July 1948.

(b) Rs. 6,09,700.

(c) Half the cost as grant and the other half as loan to the Municipality bearing interest at 4 per cent per annum, repayable in 25 annual instalments.

(d) A sum of Rs. 4,21,688-7-5 has been spent and the balance of Rs. 33,311-8-7 is held with the Public Works Department for payment of pending bills and acquisition charges.

(e) More than half the work is completed.

(f) Amount required: Rs. 1,88,600. About one year from the date of allotment of funds.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Out of this estimate of Rs. 6,09,700 for the supply of water to Chitaldrug Town, how much money was sanctioned, Sir?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—4,21,688 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When was the work commenced, Sir?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—29-7-1948 ನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. The work must have been commenced shortly thereafter.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Has the Chitaldrug Municipality made representations to make available the remaining funds for the execution of the work?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What steps have the Government taken to provide funds to the Municipality, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—A sum of Rs. 1,88,600 was given as an outright grant from the Government. As the amount provided in this year's Budget for Grants-in-aid to Municipalities was small, we could not meet requirements in full. We will see that next year more money is made available for this purpose.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Under G. O. No. L. 925-31-MI. 117. 44-5, dated 29th July 1948, is it not obligatory on the part of the Government to pay that amount, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—It is obligatory on the part of the Government to pay the amount, but because the provision in the Budget under Town Improvement Grants was small—only two lakhs were provided for 1953-54 for the whole State—we could not straightaway sanction one lakh for one municipality. Next year, we will provide sufficient amount for this work.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will not this delay in providing money to the Municipality enhance the expenditure, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Government is not wantonly delaying.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was not the original estimate for over eight lakhs?

Sri T. CHANNIAH.—The information we have got is Rs. 6,09,700.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have you looked into the original estimate before answering the question? Since I happen to be the person who sent that estimate, was not the original estimate for over eight lakhs?

Sri T. CHANNIAH.—Six lakhs and odd, Sir. That is the answer furnished.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has there not been a definite Government Order that at present work to the tune of six lakhs should be taken and after this is completed, another 2½ lakhs should be taken up later? Is that not the Government Order?

Sri T. CHANNIAH.—No, Sir. The Government Order dated 29th July 1948 was in regard to the comprehensive drainage scheme for Chitaldrug Town which was for Rs. 6,09,700 and we have not got the original estimate here, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has it been given for functioning, Sir? Or is the establishment still continuing to do that work without money being sanctioned?

Sri T. CHANNIAH.—When there is no money for the work the establishments will have been disbanded.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are you not continuing to levy establishment charges on that scheme even though you have sanctioned no money?

Sri T. CHANNIAH.—That information we have to obtain.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you showing similar concessions to other municipalities, Sir? I am asking with reference to answer (c).

Sri T. CHANNIAH.—It does not arise out of this question. The present policy of the Government is to give only loans to municipalities for water-supply schemes.

Sri R. ANANTARAMAN.—Why not grants, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—That is the policy of the Government.

Ration allowance to Nurses during leave period.

Q.—896. **Sri SYDNEY A. THOMAS** (Nominated).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that nurses in the State Service are not permitted their Ration Allowance during the period of earned leave;

(b) whether they are also aware of the hardships caused to the nurses by reason of this?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) No.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Is it not a fact that the business and industrial concerns are granting to their employees the ration allowances and that such a thing is contemplated under the Payment of Wages Act?

Sri T. CHANNIAH.—The Mysore Service Regulations do not contemplate grant of ration allowance to nurses when they are on privilege leave.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Since the business concerns and industrial concerns are paying this allowances, will the Government consider extending this principle to the nursing services of the Hospital under Government as well?

Sri T. CHANNIAH.—They are governed by the Mysore Service Regulations. No dearness allowance or ration allowance can be given to nurses when they are on privilege leave.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Will the Government in future at least consider the payment of this allowance, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—As I said, according to the rules it is not permissible and I cannot make any such promise.

Power and irrigation schemes to be taken over by Centre.

Q.—718. Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City South).—

Will the Government be pleased to state:—

whether it has come to their notice that the works relating to power and irrigation in certain scarcity areas in the State will be taken over by the Central Government; if so, whether they will furnish the particulars?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

No.

Sri B. NARAYANASWAMY.—From the answer furnished, am I to understand that there is no such move on the part of the Central Government?

Dr. R. NAGAN COWDA.—We have no information at all.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Has it come to the notice of the Government, Sir, that such a news had come in the newspapers a month ago that the Central Government is going to take over the power and irrigation works in distress areas?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, Sir, I have not seen that.

1 P.M.

Sri L. SIDDAPPA.—What are the recommendations of the Ramamurthy Committee who toured round the scarcity area?

Mr. SPEAKER.—That was answered on Saturday; I understand a copy of the report has been placed on the table of this House.

Sri L. SIDDAPPA.—Have the recommendations not been accepted by the Central Government?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am not aware how many of the recommendations have been accepted. Anyway, so far as this point is concerned, we have no information.

Agriculture Extension Project (Malavalli Taluk).

Q.—755. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they proposed to wind up the Agriculture Extension Project started in Malavalli Taluk;

(b) if so, what are the reasons for such a proposal?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) No, but it will be converted into a National Extension Service block with effect from 1st April 1954.

(b) Does not arise.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—For how many places these Extension Projects were sanctioned originally, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This Project was taken up on the arrangement we had with the Government of India in consultation with the Ford Foundation. Now the Indian Council of Agricultural Research have decided and written to us that these will have to be closed. But, in the same place we will be opening the National Extension Service.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—May I know the reason?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The letter from the Indian Council of Agricultural Research states, "I am directed that it has been decided by Government of India in consultation with the Ford Foundation that the Agriculture Extension Project will be converted into National Extension Service Block"; so it will be changed.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Whether this conversion is for better or for worse, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have to take that every change is for the better.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is it not a fact that the National Extension Service Block would be under the Revenue Department, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It would be under Government, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಸ್ಕೀಮು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಭೀಷ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು, ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆ.

Steps to improve cattle wealth

Q.—783. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the steps taken to improve the cattle wealth of the country;

(b) whether any scheme for opening any centres of artificial insemination in each of the Districts has been prepared;

(c) the steps taken to implement the same;

(d) whether they are supplying any breeding bulls to the raiyat class with a view to improve the cattle breeding;

(e) whether they are contemplating to start a number of mobile Veterinary Hospitals to control cattle diseases?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) The following schemes and activities of Department of Animal Husbandry envisage the improvement of the cattle wealth of the State:—

(i) Live-stock Improvement Scheme.

(ii) Artificial Insemination Centres.

(iii) Cattle-Breeding Stations.

(iv) Aided Cattle Breeders Scheme.

(v) Key Village Schemes.

(vi) Other normal activities of the Department of Animal Husbandry.

(b) Yes;

(c) Artificial Insemination Centres have already been established in Bangalore, Mysore and Tumkur Districts. Proposals for establishing centres in other Districts particularly in Shimoga and Chitaldrug Districts are under active consideration.

(d) Yes.

(e) No.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to these various schemes mentioned, when were these schemes started?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They were started at various times during the last 2 or 3 decades. If you tell me exactly which one you are thinking of, I can give you the information.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Regarding Cattle Breeding Stations, when were they established, what were the facilities made available for the raiyats from the Department for the improvement of cattle wealth?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The amount of information we have on that is quite plenty. If the Hon'ble Member wants it, I will give it to him.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—(e) ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಜಬ್ಬಿಕ್ಕೊಂದ ಫಂಡ್ ಕರಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮೊಬೈಲ್ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri K. LAKKAPPA.—May I know the difficulties to open a centre at Hassan—an artificial insemination centre?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are thinking of having an artificial insemination centre at each district head-quarter. Now, we have it in a number of places. In course of time, we will take up that also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಮಲ್ ಹೆಲ್ತ್‌ಎಂಡ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ತಳಿ ತಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರಬಹುದು. There is a difference of view-point on this question.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನವರಿಗೂ ಸಹ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister need not answer that question.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಜಾನುವಾರು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿಯಿರುವ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಸಾಕೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲ ಕೊಂಚ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಪ್ರದೇಶ—ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ: ಈಗಿರುವ ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲನ್ನು ಅಮೃತ ಮಹರ್ ದನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾವಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಾಡಬಾರದೆಂದಿದೆ.

Veterinary Hospital at Arasikere, Pavagada Taluk.

Q.—990. Sri C. T. HANUMANTHA-
IYA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the petition praying for establishing a Veterinary Hospital at Arasikere of Nidagal Hobli, Pavagada Taluk, was received ;

(b) the reason for not yet establishing it and whether it is a fact that the villagers requested for establishing it urgently and that they have agreed to give a building and other facilities for the purpose ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) No petition has been received.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು, ನಡಗಲ್ಲು ಹೋಬಳಿ, ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಒಂದು ಪಶು ವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ 15-2-1954 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Petitions have been received.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾರೀಖು 11-2-1954 ರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆ ; ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY.

(But not taken up).

Appointment of Amildars.

Q.—731. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how the vacancies of Amildars are being filled up since last six months ;

(b) how many have been appointed during this period ;

(c) whether there are any vacancies still to be filled up ;

(d) whether there was any proposal from the Revenue Commissioner in this behalf and if so, what has happened to it ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) By appointing officers promoted to the cadre of Amildars by Government.

(b) 20.

(c) At present there is only one vacancy* to be filled up. Against this, there are two† Amildars on leave.

*Lift Irrigation.

† Sriyuts—

1. S. Ananda Rao.

2. H. A. Hanumanthiah.

(d) Yes. Vacancies have been filled up.

**Veterinary Dispensary at Hosakere,
Gubbi Taluk.**Q.—902. Sri. B. C. NANJUNDAIYA
(Kora).—Will the Government be pleased to
state :—(a) whether it is a fact that Sri
H. V. Panchakshara Aradhya of Hosakere
village in Hagalvadi hobli in Gubbi
taluk has given in writing on a stamped
paper agreeing to provide a building
freely for locating a veterinary dispensary
in that village :(b) whether the District Board,
Tumkur, has agreed for this proposal
and resolved to pay its quota for this
hospital ;(c) whether Government will sanction
this hospital during 54-55 ?A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minis-
ter for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) This will be considered.

**Government Transport from Bangalore
to Shimoga via Tiptur-Arsikere.**Q.—905. Sri T. G. THIMME
GOWDA (Tiptur).—Will the Government be pleased to
state :—(a) whether there have not been
representations to run a Government
transport service from Bangalore to
Shimoga via Tiptur-Arsikere ;(b) whether they will consider the
feasibility when new buses are put into
service ?A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minis-
ter for Home and Industries).—(a) Some representations have
been received ;

(b) Yes.

**Plant Protection Equipment, Agricul-
tural Department.**Q.—923. Sri V. MASIYAPPA
(Hiriyyur).—Will the Government be pleased to
state :—(a) the number of plant protection
equipment in the Department of
Agriculture ;(b) if it has come to their notice
that it is not sufficient to cope up with
the demand ?A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minis-
ter for Agriculture).—

(a)—

Dusters

Rotary dusters	184
Power dusters	6
Wheel Barrow duster	1
Cyanogas pumps	9
Sireeco duster	1
Seed treatment drums	37

Sprayers

One gallon sprayers	108
Sapperlot sprayers	115
Power sprayers	6
Kanpsac sprayer	1
Flame sprayer	1
Hudson sprayers	12

(b) Yes.

PRIVILEGE MOTION.**Budget Speech of the Chief Minister
in the Council.**

Mr. SPEAKER.—I have received notice of a motion on a matter of privilege from Sri S. Gopala Gowda. It is to the effect that the speech of the Hon'ble the Chief Minister in the Legislative Council on the 15th when introducing the Budget, as reported in *Viswakarnataka*, contains matter which casts reflection on the debates of the Members of this House.

At this stage I do not want to examine whether the complaint involves a *prima facie* case of breach of privilege. I request the Member to kindly wait till the official proceedings of the debates of the Council on the 15th are published and to renew the notice thereafter if he considers it necessary to do so. I shall then treat the notice as having been received at the earliest opportunity and shall not disallow the notice on that ground.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS.

(Procedure with respect to Debate.)

Mr. SPEAKER.—Now, the voting of Demands for Grants for the year 1954-55. We have now seven Demands to-day 1 to 5, 13 and 36. I hope the members will agree if the time is allotted as follows :

Land Revenue till 2-30 P.M., State Excise Duties from 2-30 to 3 P.M. Forest from 3 to 4 P.M., 4 to 5 P.M. General Administration. I think this will suit the House. If any alternative is acceptable to the House, I will adopt it.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I suggest that we may concentrate our attention on Land Revenue and State Excise Duties.

Mr. SPEAKER.—In fact, some of the cut motions tabled by some of the members under Land Revenue, strictly speaking, fall under the District Administration. That is why at least two hours for the General Administration would be necessary and desirable. It is left to you.

Sri J. MOHAMED IMAM.—All right, Sir.

Mr. SPEAKER.—Now, we will take up Land Revenue. Instead of moving any particular cut motion, I would like to propose that members may choose to speak on the particular motion and the Hon'ble Minister will make a reply and put the whole Demand to vote. I think, members would agree to this. Instead of moving every cut motion or a particular cut motion, general remarks may be made and the Minister will reply. Then, the whole demand will be put to vote. All that is to just see that within the specified time these Demands will be over.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—It will be another general debate. The object of bringing in the cut motion is.....

Mr. SPEAKER.—I know the object ; that means two or three cut motions under each Demand will be taken up for consideration. If the House is so satisfied, I will leave it. But, there may be some very important cut motions which are tabled at the end, at

the close of each Demand. It is with a view to give chance to such members I suggested this. But, if the alternative is acceptable to the House, I leave it to Members.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—May I suggest, Sir, a number of cut motions are of similar nature. You can avoid cut motions of similar nature and cut motions which raise important matters may be taken up. I believe, we will keep in mind the advice tendered by the Chair and avoid cut motions of similar nature, and the other members may also be allowed to speak.

Mr. SPEAKER.—Provided other members would agree ; that is the difficulty. If a particular cut motion is taken, each member would like to prefer to speak on his own cut motion. Just to avoid it, I suggested this. Anyhow, some practice is to be followed to-day.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—With great respect to the Chair, I want to submit as follows :—This practice of sending cut motions on Demands is in vogue for several years. I believe that a time has arisen when this Hon'ble House has to consider this form of practice, because as everyone of us are aware, most of the cut motions resolve or level themselves down to some sort of local grievances and they are being urged before the House. I believe, Sir, that the very effect of the cut motions that have been tabled is a sort of censure against the Treasury Bench. I am not reflecting against the cut motions tabled by the Members in opposition or by the Members of the Party in power. That apart, all these cut motions pertain to local grievances mostly which could have been put before the House by interpellations. I suggest therefore that the practice of tabling cut motions may be stopped and the Rules of Procedure amended in such a manner that these ten days or more may be allowed for discussion of several Heads when we can concentrate ourselves to a particular Head.

In fact the object of discussion on several Demands according to parliamentary practice is to give the Opposition the greatest number of hours so

that remarks made by them be effective on the Treasury Benches. That is how I have understood the practice prevailing in the British Parliament. Therefore it is better that we revise our system of cut motions being taken up for discussion by allowing a member to move his cut motion and other members either to support or to oppose the cut motion. This practice not merely takes away a large part of the time of the House but also the effect of the suggestions offered by the Opposition Members would vanish. In fact these cut motions, as I have said, refer to some sort of local grievances. So we may debate one or two cut motions and the rest of the time can be devoted to a general discussion of the Demand. I believe that with this little deviation in practice we can go to the practical and parliamentary method of debating these Demands as is obtaining in other legislatures or in the British Parliament. I suggest and I hope the House will agree, that in course of time cut motions should be done away with and we should devote our time to debate on one or two grants each day. Of course the number of days may have to be more. In that case, the general discussion of the Demand will be more effective, because we will be dealing with each and every item of Demand. Thereby not merely we will have definite control over each item of Demand but also our voice will be felt effectively. So from this point of view I suggest that only two or three cut motions be taken under each Demand and the rest of the time devoted for general discussion on the particular heads of Demands. I believe this practice will become a regular one by suitable changes in our Rules of Procedure.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—I wholeheartedly agree to that suggestion.

Mr. SPEAKER.—The House has already agreed to the Land Revenue demand being over by 2-30 P.M. 20 minutes are already over. I do not want any further suggestion in the matter. I think that is unnecessary. If members come to an agreement, it is well and good. Otherwise, I will take up cut motions one by one.

(Sri J. Mohamed Imam rose).

Mr. SPEAKER.—No further speech.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Of course. We are agreeable to the suggestion made by you. We are not very particular to move cut motions. Since we have got only very limited time I think we can discuss the Demand and while discussing, members who have sent cut motions may cover those points. I think a time limit may also be fixed.

Mr. SPEAKER.—That is agreed upon.

(Sri M. Madiah interrupted).

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may please resume his seat. I will take up cut motions in the order they are tabled.

Sri M. MADIAH.—I said, Sir.....

Mr. SPEAKER.—There was no necessity for you to speak. Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 33,69,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Land Revenue’.”

I will now adopt the procedure adopted last time. If the Minister wishes to make a statement at the very outset, he can do so; or he can reply at the end to each cut motion.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).**—Sir, I beg to oppose the Demand. As it is today, the record of rights work is being done by the revenue authorities. By record of rights I mean maintaining the indexing of land records and posting mutations slips in that book. The Sub-Registrar collects the mutation fee at the time of any transaction that is registered in the Sub-Registry Office and the same slip noting thereon the survey number that is contained in the document is forwarded to the Revenue Department for posting in the index of land records. Last year also I had brought to the notice of the Government that there has been a lot of arrears in posting mutation slips. The position has improved a little but it is not being worked efficiently. When you have

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

raised our taxes to the level of taxes in the Madras State in the wake of the merger of Bellary to this State, it is but right that you should also adopt the procedure adopted in the Madras State for the maintenance of these raiyatwari records. In the Madras State, this indexing of land records under the raiyatwari system is being done in the Sub-Registrar's office. So I urge that the maintenance of the index of records and the posting of mutations be entrusted to the Sub-Registrar himself. That will avoid delay in posting. It will also assure that the name of the person getting a right of registration is registered in the index of land records. That would solve a number of difficulties. At present for several years the right of an individual in his land is not posted in the Land Records Register. The Revenue authorities take time to post. In some cases the recital in the document presented for registration at the Sub-Registrar's office will not correspond with that in the original record. For measurements they refer to Survey Department. For making a division of survey number in accordance with the registered document they must automatically refer the case to Taluk Surveyor. The Sub-Registrar can as well refer the cases to the Taluk Surveyor.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—If there is a dispute?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In such cases there are other courses open. There is the civil court.

Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—On a point of order. I cannot understand the procedure adopted. The Hon'ble Member who is just speaking has got a cut motion of the same nature. He can move it when his cut motion is taken up.

Mr. SPEAKER.—That means you have not listened to me or to what some member said.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿಂದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಲಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ cut motions ಗಳನ್ನು ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

ತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. Usually members move cut motions. If they are not allowed to move cut motions, I submit that our privileges may be safeguarded. That is how we have understood about the procedure adopted now.

A MEMBER.—You are in the back bench and that is why...

Sri J. MOHAMED IMAM.—Let me recall to the House the understanding arrived at during the last session of the Assembly.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally—Gudibanda).—Please give a ruling. We do not want to handicap the Chair.

A MEMBER.—I submit to the Chair that an opportunity may be given to at least some of the movers of cut motions by fixing a time limit for each member.

Sri M. MADIHAH.—For the last three years, even after the Constitution came into force, members of the ruling party did not press their cut motions. As suggested by some friends, the practice already followed may be continued.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—Treasury Bench ನವರಿಗೆ ಈ cut motions move ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. Opposition ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ cut motions move ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು.

Sri P. R. RAMAIIYA (Basavangudi).—A couple of minutes may be given to each cut motion.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsue).—In obedience to the ruling already given by the Chair, I suggest that such of those members who are anxious to speak on the Demands and who have already tabled cut motions, may be given preference to others who have not tabled cut motions. Thereby some of these members can speak on the demands. In that way we may overcome the difficulties.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—But we can oppose the Demand.

Mr. SPEAKER.—So it is obvious that there is no common understanding. May I take it like that? I am bound to follow the usual practice as per rules. The first cut motion stands in the name of Sri Kempa Raj.

1-30 P.M.

Administration of the Revenue Department.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಠರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು):—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ :—

“7. ‘ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ’ ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 33,69,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಹಾಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. 1947ರಿಂದ ನೈರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಹುರುಪು ಹುಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಫೀಸರುಗಳ ಮುಂದೆ, ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಎರಡು. ಒಂದು, ರೈತರು ತಮಗೆ ಜಮೀನುಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅರ್ಜಿಗಳು ಅನೇಕವೇಳೆ, ಹಾಗೆಯೇ, ಯಾವ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನೂ ತಾಳದೆ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಗೋಮಾಳಗಳು ಇವೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳು. ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ವಾಸಮಾಡಲು ಮನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ಕೇಳಿದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ವಾಸಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಅಫೀಸರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ನುಮಾರು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳು, ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳು, ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ ಸಾಲದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದರಲ್ಲಿ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I concede that there is some amount of delay in some cases. But I do not concede that there is delay in general. Sir, regarding darkhasts, the figures available reveal the fact that the disposal is considerably quick. In the year 1951-52 including pending balances, the total number of darkhasts pending were 30,739. But of this, 20,995 were disposed of during that year leaving a balance of 9,839. In the year 1952-53 the total receipts including the balance of the previous year were 31,280. Out of these, 21,172 have been disposed of leaving a balance of 10,108. In the year 1953-54, the total number of receipts as 23,013 and the number disposed of was 12,714. We are doing our best to dispose of the darkhast petitions as quickly as possible. There are certain practical difficulties. The petitioners for land apply indiscriminately to all the authorities. They apply to the Amildar, they apply to the Sub-Division Officer and in spite of receiving an endorsement, the petitioner straightaway applies to the Minister and sometimes even without affixing the required stamp. A man applies for gomal. The Amildar issues an endorsement that the gomal is not available and therefore it cannot be granted. He once again applies to the Sub-Division Officer and goes up to the Minister. In some cases they apply for some forest lands. When they apply for the forest lands, the records will have to be referred to the

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Forest Department for their opinion. Naturally it takes some time for the Forest Department to give their opinion. In some cases, they take six months or one year to furnish their opinion. In some cases, they apply for date groves which are not released. In such cases, we will have to obtain the opinion of the Excise Department. These are some instances of unavoidable delays. All the same, Sir, I do not say we have to shirk our responsibility. Even the Deputy Commissioners, sometimes the Revenue Commissioner and even Ministers are continuing to have surprise inspections and I have instructed all the Deputy Commissioners to conduct surprise inspection of Taluk offices, and Sub-Division offices.

As for the acquisition cases, here also certain amount of delay is unavoidable and there are causes for the delay. The acquisition has to be sanctioned invariably by the Government. After the acquisition is sanctioned, in some cases, the disputes start in village on account of faction. They approach the highest authorities and sometimes obtain stay orders. Even in this branch, we are doing our best to minimise delay. And I am seriously thinking of changing the procedure itself in the Revenue Department. The usual practice at present prevailing is that records should go through some officers, for instance, if a record is called for, the Amildar sends it to the Sub-Division Officer and if the Government calls for a report, the records have to go from the Taluk offices to the Sub-Division Officer, from the S.D.O. to the Deputy Commissioner, from him to the Revenue Commissioner and from the Revenue Commissioner to the Government. I am therefore thinking of changing the procedure itself. I am paying my immediate attention to this matter.

Sir, I am sure that Sri Kempa Raj is really satisfied with my reply and I am sure he is also convinced about the *bona fides* and the seriousness of the Government and therefore, I trust he will withdraw the cut motion.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—On the

assurance of the Minister, I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next cut motion stands in the name of Sri Madiah. Some members have sent more than one cut motion. The next cut motion falls under Demand No. 30. The next cut motion may be moved.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಪೋತಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ one by one ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸು ತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—You have a right to it, as per rules. You need not thank the Chair for that purpose.

Appointment of stipendiary village officers.

* Sri M. MADIAH.—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘7. Land Revenue b. charges on account of land revenue collections’ for Rs. 21,79,600 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the urgent need for appointing stipendiary minor village officers, namely, thoties, talaries and nirgantis after confirming the service inam lands held by them at present).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತ-ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. 1943ನೇ ಇಸವಿ ಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪರ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಆಗಲೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೆಪರ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸಾರ ವಾಗಿ ತೋರಿನತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ, ಆಗತಕ್ಕವಿದ್ದರೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಸಲಹೆಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಿರಾಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ, ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಜಮೀನುದಾರರು ರೂಲ್ಸ್ ಗನುಕಾರ ವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ತಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಆ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ

ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಮಾಬಂದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಆಗ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆರ್ಡರ್. ಇದೇ ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದುವಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾನು ನಂಜರದವರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಆ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಇವೊತ್ತು ನಾನು ತಂದಿರುವ ಕಟೋಪಪ್ಪನ ಉದ್ದೇಶ. ಆ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ 24ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1946ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಗೌವರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ—enclosures (A) (B) (C) ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು—ಅದರಂತೆ ನಡೆಸದೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಫಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಏನು ಕೊರತೆ ಇತ್ತೋ ಆ ಕೊರತೆ ಇವೊತ್ತು ಇದೆ. ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹೆರಿಟೇರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಸ್ವೈಪೆಂಡರಿ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಫೀಸಿಬಲ್ ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಜನ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 64 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಿರಾಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹೈಕ ಅನೇಕರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮಿರಾಸೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧಾವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಿರುವ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಾಪೋಸಲ್ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವೈಪೆಂಡರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆರೆಯಲಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಹೇಗಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮಿರಾಸ್ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ, ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಸುಮಾರು 20 ಅಥವಾ 23 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಜೆಜೆಡ್ ನೌಕರರಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಡೀ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರ್ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ವರಮಾನ ಮಾತ್ರ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ

ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರೇ ಆಗಿರುವಾಗ, ಬಡವರ ಬಂಧು ಎಂದು ಅವರು ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರಾಬ್ಲಂಗಳನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ರೆಮೆಡಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಡ ನೌಕರರನ್ನು 'ನೀವೇ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ರೂಪವಾಗಿ ಮಿರಾಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಆರ್ಡರ್ ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಬಂಡಿತ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ರೂಪವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಕೊಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ವಿವಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ, ಪರ್ಸನಲ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಸುಮಾರು 18-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಬಡ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿಗಳು, ತಳವಾರರು; ನೀರಗಂಟಿಗಳು ಎಂಬವರೇ ಆ ಮೂರು ತರಹ ನೌಕರರು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಸಂಗಡದವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸಂಬಳದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಮಾಡಿ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ಮೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಪದೇಪದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಕೆಲವು ರೋಷದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಿರಾಸೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇತರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಡನೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹಕ್ಕು ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗಿರುವ ಇನಾಂತ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗಿರುವ ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರು ಒಪ್ಪಲಾರರು.

ಅಮೇರಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊನೆಯಷ್ಟಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಿರಾಸೆಗಳನ್ನು ಸರಿಸಾಗಿ ರೈತರು ಕೊಡದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಕ್ರಮ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಸ್ವಕಾರ ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡುವುದರೇ ಯಾರಿಗೆ ಅದು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಇತರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಅವರ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—ಮಿರಾಸೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವರದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Land grants to Scheduled Castes.

* Sri M. MADIAH.—I beg to move:

“That the demand under the head ‘7 Land Revenue’ for Rs. 33,69,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion with regard to procedure followed in granting of lands to the applicants belonging to the Scheduled Castes in the State).”

ಸ್ಯಾಮಿ, ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಕೈಹಾಕಿರುವ ಒಂದು ಉನ್ನತವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅದರ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು

ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಮಾಡಿರುವ ಆರ್ಥಿಕನಿಲ್ಲದವರ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಲವು ನೂ ನತಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟೋ ಘನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಜಮೀನುಗಳಿವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿ ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಾಫೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪಟ್ಟಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಡುಮೇಡು ಇದೆ, ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವ ಜಮೀನು, ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ್ದೂ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಜಮೀನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಡಜನರಿಗೆ *irrespective or caste or creed* ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಥಿಕಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಬೇಕೆಂದು ಆ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಆಜ್ಞೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಯಾರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಈ ಹೊಸ ಆರ್ಡರಾದ ಮೇರೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಬಾಕಿಯಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಿವೆಂಷನ್ ಆರ್ಡರು ಬಂದಹಾಗಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಸಾಲದು, ಉಳಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ not less than 20 % ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆವು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ವಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಆಗಿರುವ ಆರ್ಡರಿನ ಫಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿದೆಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅವರ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸಿ

ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡು ತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಗೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚುವಾಗ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದರ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗದ ಜಮೀನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಲು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರು ಹಿಂದಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಕಾನೂನು ವಿಶದವಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೆಟೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. MADIHA.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

2 P.M.

Audit of Villages' Revenue Accounts.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಂಗಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸೂಚನೆಬೇಕೆಂದಿರುವ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“The demand under the head ‘7 Land Revenue’ for Rs. 33,69,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the necessity of appointing auditors to audit the revenue accounts of villages misappropriated by the village officers).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ-ಕಂದಾಯದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಎನೊಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ ರೈತರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲವಾಗಿರಲೂ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಆ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ರೈತರನ್ನು ಹಗಲು ದರೋಡೆಯಿಂದ ಬೇಗ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ದೆಯೋ ಅಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು: ಕೂಡಲೇ ಅಡಿಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರೈತರ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಣದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾಬಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು, ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಬಾಬಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು, ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು—ಈ ರೀತಿ ನಾನಾ ಬಾಬಿಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಐಟಂಗಳ ಲೆಕ್ಕ ವಿವರಣೆಗಳು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಿತು, ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಯಿತು, ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟರಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ಈ ಹೊಸ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಬಂದಮೇಲೆ ಈಗಿನ ದಕ್ಷತೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು internal matters ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ surprise visits ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹತೋಟಿಗೆ ಈಗ ಈ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಅಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಅಂಚರಪರ್ಷ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಎನೆಂದರೆ, ಈ surprise visits ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಮೂಲಗ್ರಾಹಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ದಯಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾರ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಕೃಷಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಪಾಟರ್‌ರೇಟ್, ಕಂಟ್ರಿಬೂಷನ್ ಮುಂತಾಗಿ, ಯಾರಾರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲದೆ ಗೊಂದಲವಾಗಿ ಈಗ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣವು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏರಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರು ಬಾಕಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಬ್ಬನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಬ್ಬನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದುದಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಆದರ್ಶದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೈತ ಯಾವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನ ಬಾಕಿ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವುದಿದ್ದರೆ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಡೆದು ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಅದೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಲಿ ಆತನ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಕಿಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವ ರಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಟರ್‌ ರೇಟ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು, ಕಂಟ್ರಿಬೂಷನ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು, ರ್ಯಾಂಡ್‌ ರೆವೆನ್ಯೂಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ವಿವರವನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಯಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ರೈತ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಬ್ಬನ್ನು ಆತನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕೊಡುವ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ (Government dues ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ nil bill ಸಹ ಬರುವುದುಂಟು. ಈ ಸಲ ಕಬ್ಬಿನ ಬಾಬು ನಿನಗೆಷ್ಟು ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ 'nil bill' ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು, ಯಾವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿಗೆ ಎಷ್ಟು—ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ವಿವರವೂ ಆ ರಸೀದಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕ್ಕೆಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಏರುಪೇರಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಅರಿತವನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮೂಲಕ, ರೈತ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ

ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈಗೀಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಆಡಿಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಆಡಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ಊರಿನ ರೆಕ್ಕೆದ ಆಡಿಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 4-5-6 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ 120-130 ಗ್ರಾಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ಆಗುವ ವಿವರವೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಈ ಆಡಿಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ ನಲ್ಲಿ ಈಗ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ ಆಫೀಸ್‌ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತಿರುವವರೇ ಈಗ ಈ ಆಡಿಟ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಹಂಗಾಮಿ ರಸೀದಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ದಾಖಲೆಯನ್ನಾಗಲಿ ರುಜುವಾತಾಗಿರಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ 'ಹಜಂ' ಆಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಿಟ್ಟರೆ ಆತನು ದಾಖಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಬಂತು! ರೈತನು ಪೂಜ್ಯೋ ಮಂಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಭತ್ತ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕಂದಾಯ, ಪಾಟರ್‌ರೇಟ್‌ ಕಾಂಟ್ರಿಬೂಷನ್‌ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗಾಗಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪಟ್ಟೀರರೋ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೋ, ಶೇಕದಾರರೋ ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಆತನಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ರೈತರಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೋ, ಕಬ್ಬಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೋ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಒಂದೆರಡು ದಾಖಲೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಿಟ್ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಆಡಿಟ್ ಸುಸ್ಥಿತಿವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ರೆಕ್ಕೆ ತನಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿರುವವರಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ, ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಬಾರದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಸೂಲಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಶಿಂಷಾಬ್ರಾಂಚನಾಲ್ ಹರಿಯುವ ಕಡೆ 10-11 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಡಿಮಾಂಡಿಲ್ಲ. ಮಳೆವಳ್ಳಿ ಕಡೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಶಿಂಷಾಬ್ರಾಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ 11 ವರ್ಷಗಳ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆಯುಂಟಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಾಕಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡುವ

ವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ, ಕಿರುಕುಳವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾಶ ಏಕೆ ಆಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಆಗಲು ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮಾಬಂದಿ ನಡೆಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳವೂ ಉಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್, ಪಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯ ಲೆಕ್ಕಗಳ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿ ನಿಧ್ಧಿರಿ. ಆದರೂ ಅದು ಸಾಲದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರೂ, ಒಬ್ಬರು ಆಡಿಟರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಂದು ಲೆಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 10-12 ವರ್ಷಗಳ ಬಾಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. In addition to the Special Officer they have appointed a Sub-division Officer. But they are not giving final reports after audit. They attend to other work. That is all.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರು ಆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 10-12 ವರ್ಷಗಳ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಪಿಂಪಾ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು tail-endನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The Government have passed orders giving temporary reduction so far as Malavalli Taluk tail-end lands are concerned in 1949. If water supply is not assured, they should not collect.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Thank you, Sir.

Mr. SPEAKER.—You need not thank me. I am just giving the information.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರರು ಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದು ಅವರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಇದೆಯೋ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲಕ್ಷಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಲೆಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಡಿಟ್ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸರಿಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ಬೇಕಾದರೆ Auditors ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಭರವಸೆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave,
withdrawn.

Policy in granting Gomal Lands.

Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head—‘7. Land Revenue’ for Rs. 33,69,000 be reduced by Rs. 100 (to discuss the policy adopted by the Government while granting gomal lands).”

ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಹಂಚಿ, ಆದರೆ ಗೋಸಂಪತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾ

(Sri G. Sivappa.)

ದದ್ದು. ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಗೋಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಪವರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಗೋಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ಇದರಿಂದ ಅನೇಕವಿಧದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 50 ಅಥವಾ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 10-15 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹುಲ್ಲುಗೋಸ್ಕರ ಜಮೀನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರ cost of production ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂದಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮನೆ ಸಂಸಾರದ ಬರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗೋಮಾಳ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ? ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೋಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮರೆತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ 100 ಎಕರೆ ಇದ್ದಾಗ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಂಥ ಹಲವಾರು ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿ 100 ರಾನುಗಳು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ 30 ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಬಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 500, 600 ರಾನುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲವೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜ್ ಬರಾಬು ಎಂದು ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜ್ ಬರಾಬಿನಲ್ಲಿ ರಾನುಗಳು ಹೋಗಿ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಈಗ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜ್ ಬರಾಬಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಗೋಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನಿನಲ್ಲೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಿ, ಯಾರೂ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಮಾಳಗಳಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೋಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು

ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ 100 ರಾನುಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಬಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ನಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದೇ ಜಮೀನನ್ನು ದರಬಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಂದೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾಳ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ‘ಅಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳವೇ ಇಲ್ಲ, ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರು ಇವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಗೋಮಾಳ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ 10 ಎಕರೆ ಕೂಡ ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಈಗ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಗೋಮಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು. ಅದೇನೋ ಶ್ವಾಭಾವೀಯವಾದ ಆರ್ಡರ್ ಹೌದು. ಈ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಎರಡು ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. 4 ಎಕರೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಕೊಡಬಹುದು. 4 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ 2 ಎಕರೆಯಂತೆ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 5 ಎಕರೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರಕಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಪೂರ್ವಾತಿ ಪೂರ್ವೋಭವ, ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಅವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ 3-4 ತಿಂಗಳು ಅರೇ ಕುಳಿತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ 6 ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಕರಾರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲೋ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲೋ ಯಾವುದಾದರೂ query ಯಾರಾದರೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸ್ತಿಯಾದುದಾದರೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಹೋದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು query ಹಾಕಿ ದಿಸ್ ಪೋಸರ್ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು; ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ಹೋದಾಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಆ ದಿಸ್‌ಪೋಸರ್ ಒಂದೇ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 'ನೋಡೋಣ ಹೇಗೆ ಇದು ಹುಟ್ಟಿತು. ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದು' ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ನೋಡುವಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಬರೀ ಡಿಸ್‌ಪೋಸರ್ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ ಶಹಭಾಸ್ ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಸ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಯಾವರೀತಿ ಈಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸು ಅಲ್ಲಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ 4 ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ನಾನೇ ಬುದ್ದು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿಯೂ ಇಷ್ಟು ದಿನವೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು—ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಜಮೀನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೊಡದಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದುಸಾರಿ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿ ಪುನಃ ಅಮಲ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ಅಮಲ್ದಾರರು answer ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು; ಮತ್ತೆ ಎರಡನೇಸಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿ ಪುನಃ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಮಲ್ದಾರರು ಅದಕ್ಕೆ answer ಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮೂರನೇ ಸಾರಿಯೂ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಫೀಸಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೇನು? ಅವರಿಗೆ ತಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದಲ್ಲ ಹತ್ತು ಕ್ಲೈರಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇಸಾರಿ ಕ್ಲೈರಿಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಡಿಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೋ

ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುವುದು; ಆ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಥವಾ 6 ತಿಂಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ—ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುವುದು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅನರ್ಥಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಏನಾದರೂ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಫಾಯಿದೆಯಿದೆ. ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಾರ್ಟಿ ಹಾಗೆ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕಿದರೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆ ದಿನವೂ ನೋಡಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯ. ನಾನು ಖಂಡಿತ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಉತ್ತೇಜಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತೆಯವರು ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜರು ತೊಂದರೆಮಾಡಲು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಈಗಿನಂತೆ ಫೈಲುಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತವೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕದೆ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರ ತೊಂದರೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ. ನೋಡುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅರೇ ನಿವಾಸವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆಮೇಲೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.....

Mr. SPEAKER.—There is no time for reply. At 2-30 the guillotine will be applied; that has been agreed.

Sri D. DEVARAJ URS.—I will finish within two minutes, Sir.

2-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—No, I am so sorry. If I create a precedent, I will have to follow it throughout.

Sri D. DEVARAJ URS.—That is all right, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 33,69,000 be granted to the Government to defray the charges

(Mr. SPEAKER.)

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Land Revenue'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 2—STATE EXCISE.

8. State Excise duties.

Mr. SPEAKER.—The second Demand is about the State Excise. Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 8,86,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'State Excise'."

Effective enforcement of Prohibition.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪೋತಾ ನೂಡನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

"The demand under the head '8. State Excise Duties' for Rs. 8,86,000 be reduced—by Rs. 100 (to urge on the Government the need to enforce prohibition effectively in the State)."

ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾದಾಸ್ತದವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಪೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅವರೋಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಟ್ಟು ಬಿಡು ಪ್ರದವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದೇ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ರಾವರವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಪೋಗ್ಯಾಂಡ ಕೈಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದರ ಪರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೂಟಿಸಲು ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆಯೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಟ್ಟು ಬಿಡು ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ನುಡಿದಹಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಸದ್ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲೂ ಮೂಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, illicit liquor ಎಲ್ಲ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಜನರು ಕಾಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಜನರು ಹೋಗಿ ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಜನರು ಪೊಲೀಸಿನವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವುದೇ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನೋಡಿರುವಹಾಗೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರೋಧ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನೇಕರು 'ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಡೆದರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿಯಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ, ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೆಲವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಪೋಗ್ಯಾಂಡ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವುಂಟಾಗಿ ಪೊಲೀಸರು ಇರಾಖೆಯೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪಟೇಲರು, ಸ್ಥಳದ ಜನರು 'ನಾವೇ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕು, ಪೊಲೀಸಿನವರೊಡನೆ ಏಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು, ಒಂದು ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ 15-20 ಹೀಂಗುಗಳು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಿರುಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅರ್ಥವೇನು ಪೊಲೀಸರು ಕಾಣಿಸಲಿ ಬಲ್ಲುಗಳಿಗಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬ್ಯಾಟಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಇದರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಒಡನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊಸ್ಚರಿ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಜುರಿಯೇ ಹಾಕಬಹುದು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಂಪೌಂಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು

ವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೂ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಒಂದೊಂದು ಕೇಸಿಗೂ 10—15 ಹೀರಂಗುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಯರುಗಳ ಕೈಗೆ ಈ ಕೇಸುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಟಾಪ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಾಗಿ ಎಕ್ಸೈಸಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಫೀಸರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಪಾನನಿರೋಧವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಡೆ ಕುಡಿಯದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಫೀಸರುಗಳು ಪಾನನಿರೋಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ, ಜಯಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೊದ ಸಾಲನ್ನಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಫಲಭಿರಾಮರವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫುನಿ ಅದನ್ನು ಬೃಹತ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಾನು ಆನೆಕರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರೋ ಅಂತೂ ಯಾರೋ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆನೆಕರ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮದ್ದಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿದೆ. ಮದ್ದಾಸು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಆ ಸರಹದ್ದಿನ ಸುತ್ತ 10 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಕರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜನರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಹಾಲನ್ನು ತಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುವಂತೆ ಆನೆಕರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ರೂ ಕೇನು ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು, ‘ಅದೇ ಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ದೂರುಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಲಂಚ ದೊರೆಯದ ಕಾರಣ ನುಳ್ಳು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟವರ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾತು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅಂತು ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ತಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಾಗಿ ಬಿಟುಪಾಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾನ

ಕಾನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹ ಮದ್ದಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಂಡ ಮಾರುವುದನ್ನು ನಾನು ಬುದ್ಧಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದಿನ ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಇದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮದ್ದಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಡ್ರೈಬೆಲ್ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಮಾರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಸುವುದೇ ಕೆಲವರ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ; ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಾಟೆಯೊಂದು ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಕೆಲವರಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಅಂಥ ವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ರೈಲು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಂದಾ ಹಣದಿಂದ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಅಂಥವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಈಗ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಿ 50—60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾರದೇ ಇರುವುದು. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನಿಷ್ಪುರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಅಚರಣೆಗೆ ತಂದು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ವರಮಾನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಕ್ಸೈಜಿಸ್ ಹಾರಾಜಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ಈ ವರಮಾನ ಈ ವರ್ಷ ಅಷ್ಟಾಗಿ—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಅನುಮಾನ. ಏಕೆಂದರೆ ಶೇಂಠಿ ಹಂಚುವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಂಠಿ ಕಂಚ್ರಾಕ್ಕುರುಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಈ ಬಾಟಿನಲ್ಲಿ ಹೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.)

ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ ವರ ಮಾನ ಬರಬಹುದು. ಇದು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಪರ ವಾಇಲ್ಲ; ದೇಶಕ್ಕಾದರೂ ಹಿತವಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಎನಂತೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

-*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).- ಸ್ವಾಮಾ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ, ನಿಯಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಈ ಬೋಧಾ ನೂತನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರರು. ಅಂತೂ ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದರ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಪತನವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಪತನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಧುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದು-ಈ ರೀತಿಯು ಗ್ಯಾಲರಾಮುವಿ ಎದ್ದು ಮಾನವಜೀವನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲಿದಂತಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ, ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದರಂತೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜನರಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ, ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನೆಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಡೆದರೇ ಮುಂದಿನ ಬೇಕೆಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಹು ಬೇಗ ತರಲಿ, ಸಂತೋಷ; ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಯಾರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಭಿಪ್ರಾಯಪಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಭಾಬಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ

ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಪತನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಯಾವ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವವರ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸಮ್ಮತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರ).- ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).- ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೂವರು ನಾಲ್ಕರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು prohibitionನನ್ನು effective ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಲು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ನೂಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ accepted principles ಪೈಕಿ ಒಂದು. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇಂದಿನ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿ ಪತನವಾಗಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತೆ, ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಒಂದು ವಿಧವಾದ temptationಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವುದು-ಈ ನಿರೀತಿ ಎದಿಗಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರತಕ್ಕುದೇ! ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ, ಏನೇ ಕಷ್ಟಬರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮನಗೊಡದೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಚಾಚುತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅನುಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಅನುಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುರುಹಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.-ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು: ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ನೀತಿಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ enforce ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಬಹುಮತಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಕಡೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ

ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಚನ್ನಪ್ಪಣ್ಣ, ಅನೇಕಲ್, ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ illicit tapping ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇಬಾರದು. ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈಗ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sri Sivappa has urged for stricter enforcement of prohibition. Some other members have also supported it. They have raised certain other points not altogether relevant to the subject matter of the cut motion. But I wish to answer the point raised in the cut motion of Sri G. Sivappa.

There are some difficulties in strictly enforcing prohibition. I may quote the findings of the Ramamurthy Committee. These findings deserve earnest consideration. The four important factors which militate against stricter enforcement of prohibition are—

1. The failure in enforcement is attributable to lack of public opinion.
2. Corruption among officials.
3. Natural craving for drink on the part of old addicts.
4. Economic motive which exploits its tools and victims by making and setting expensive and deleterious stuff.

3 P.M.

These are the four points on which the Committee has given its findings. Apart from this, Sir, I wish to mention that in our State ever since the introduction of prohibition, in six districts and four taluks of the State, the Police Department is doing their best to achieve the desired object. There has been a substantial increase in the number of cases detected. Police have been sufficiently vigilant. Greater vigilance on their part has been responsible for the increase in the number of cases detected.

Mr. SPEAKER.—I am sorry, you do not come to the point. Evidently you will take some more time. I will have to put the Demand to the vote of the House. The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 8,86,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘State Excise’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 3—STAMPS.

9. Stamps.

Mr. SPEAKER.—It is understood that cut motions in respect of the next demand will not be moved. I therefore put the demand to the vote of the House. The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 2,81,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Stamps.’

The motion was adopted.

The House will now rise for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Two Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

DEMAND No. 4—FOREST.

10.—Forest.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 42,36,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of Forest.”

Working of the Forest Department.

Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—Sir, with the kind permission of the Chair, I beg to move:

“That the demand under the head ‘10. Forest’ for Rs. 42,36,800 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the working of the Forest Department).”

Sir, it is a well-known fact that the Forest is a very good wealth from the point of view of the State. When there was no density of the population, the Government occupied almost all the lands considering it as forest; and the State has also done its best to maintain these forests. Now-a-days, Sir, these forests are becoming de-forested in one sense. The valuable trees in many forests have been cut down without the knowledge of the Government. Sir, it is true that the Government is maintaining a department called the Forest Department with very good and efficient officers. There is the Forest Ranger Officer, and there is the Forest Guard in the lower cadre and there is the District Forest Officer in the Department. There is also the Conservator of Forests. With all this, Sir, forests are deteriorating in their existence. In my own constituency, to give an example, though a big area nearly 1,000 acres is called forest, there is not even a single tree standing; there is nothing there except vacant space; and in most of the forests, Sir, the area consisting of forest, is forest for name's sake and there grows nothing. Sir, it is a well-known fact even now, after the advent of Independence, that there is dire necessity for the grant of lands for agricultural purposes. The Government now and then has released some parts of the forest which they might have felt it is not necessary to retain. The Government also is pursuing a policy that there should be at least 30 per cent of the land reserved for forests. Unfortunately, at present, we can only say that there is 15 or 14 per cent of land remaining as forest. Sir, I want to submit only one

matter for consideration of the Government. The lowest cadre officials in forests are not taking keen interest in the maintenance of trees and other conditions of the forest. Most of us pretty well know that these officers in the lower cadre try to help the public or some persons who want to steal or knock away wood from the forests. Even most of the persons who bring wood from the forests will have no licence issued from the concerned Department. The reason is that the officials in the lower cadre have been trying to dupe the Government in one sense and are not taking particular interest to safeguard or protect the trees there. Therefore, Sir, I want to bring to the notice of the Government that, whatever the reason, the Government may make up its mind to grow trees in the areas of the forests and let the areas of such forests where there is nothing growing and where nothing can be grown, be released for the purpose of agriculture; thereby the dire necessity to release some lands for the landless may be met. The Forest Department may also be given sufficient work to grow the required trees. Thereby they may get revenue to the State. Thank you, Sir.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, Sri B. T. Kemparaj in his cut motion has brought in a curious combination. In one breath he says that the forests are depleted and that the Government should have good plantations; and in another breath, he says, give all the forest lands you have got for agricultural purposes. I do not exactly know what was in his mind. Sir, the need to conserve and develop our forests is no doubt very great. As it is, hardly 15 per cent of our land is forest land and it has already been pointed out by me to the Government two years ago that this is a very unsatisfactory state of affairs. In other countries, it has been found out empirically that no less than 25 per cent of the land should be set apart as forest land, because

forests are not only an asset in the shape of yielding revenue to the State, but they have an additional advantage in conserving the moisture of the atmosphere and in preventing soil erosion. In view of all this, it is rather important that forests must be maintained and maintained unimpaired and it will not be wise in going on reducing the forest wealth which is already very low in this country. I personally feel, Sir, that the Department has gradually forgotten the theory of plantation altogether. I would like to know, when the Hon'ble Minister answers, what exactly has been the increase in the forest growth for the last five years in the State. It is all right for the Minister to say we have got a revenue of 82 lakhs. When God-given trees are cut down yielding revenue to the Government, can the Minister give me an assurance that for every tree that is cut, another tree is growing? If this state of affairs is allowed to continue I must warn the Government that the day of retribution will soon be at hand.

Secondly, Sir, though forests have been depleted, this is no excuse that forest lands should be given for agricultural purposes. I ask, Sir, is there not enough fallow land? Is there not enough cultivable land for being given for agricultural purposes? Why then should you cast your eye on the poor forests?—a land which can be used for better purposes. I am not against land being given to anybody. But of all land, why only the forest land? I sincerely hope that the Government will lay down definite policies in the matter and will in future guarantee that the forest lands, as far as possible, will not be given for agriculture purposes in a light hearted manner and that they would try their utmost to see that a tree grows—perhaps even two trees grow,—where one has been cut.

SRI H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, while welcoming the cut motion that has been moved by my friend Sri B. T. Kemparaj, I would like to say a few words.

Forests in our State today are only desolate land. Forests are full of herbs

and shrubs and there is no tree at all. Even the small number of trees that are there are being cut by people and Government are not taking any steps to prevent such indiscriminate cutting of trees nor have they put forward any schemes for tree plantation. Government have a number of schemes for tree plantations in forests and otherwise, in connection with the Birthday of His Highness the Maharaja, the Birthday of Mahatma Gandhi and so on. However much the Government make their efforts to promote the planting of trees, very few plants have come up and grown into big trees. In the district of Kolar, I am reminded of the fact that the previous Government had resorted to a scheme for planting a number of cuttings but immediately after sometime, they were taken away by the people and to-day we see no plant coming up nor is transplanting in vogue. Again there was the all-India scheme for tree planting in our District inaugurated by the then Minister for Food and Agriculture, Sri K. M. Munshi. But not a single plant can you see to-day. Again, Sir, this coupe system of cutting trees, particularly in Kolar and other maidan areas, has been singularly responsible for depleting the already meagre forest wealth in those parts, with the result, at present in many of the forests, we do not have any trees worth the name. If to-day you go through some of these forests, you will find only vast expanses of land with only herbs and shrubs and even where there are a few trees, they are being given away for fuel purposes. It is said, Sir, that the presence of trees in forests will be a source for attracting clouds and bringing rain. In spite of this, we see that these plantations are being given away for fuel purposes and specially in Kolar District; though we have been making repeated requests to Government that these areas should not be given away as coupe for fuel purposes, still the Government have not been heeding. Another thing, Sir. If the Government had paid sufficient attention to preserve the forest wealth of the State, I am sure they would have yielded very

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

good income and we need not have to resort to taxation proposals with which we have been going on at present. We have not been receiving enough income from the Forest Department. Even in the khedda operations, if the Government pays more attention, they can bring in a good deal of money. They can send these elephants which they capture there, to the various parts of the world and make a good deal of money by that. I feel that it is very necessary that our Forest Department is re-organized and a definite scheme of afforestation is launched and the forests bring good income to our coffers.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋರ):—ಸ್ವಾಮಿ, ಅರಣ್ಯವಿರುವುದು ಕೇವಲ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ free grazing ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೇವಿಗೆ ಅಥಾವ ಎರ ನಾಂ ಅಂಥ ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಯಾರು ಕಾಡಿಗೆ ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಚ್ಚು, ಕೊಡಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ದನ ಮೇಯಿಸುವಾಗ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕೂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಯಾವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗಾ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಇದೆಯೋ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಿರುವ ಕಾಡಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಪ್ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. 1942 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದ್ದಲನ ಕೂಪು ಕೊಡುವ ಅವಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿ ಹುಣಿಸೆ ಮರ, ಅಳರೇಕಾಯಿ ಮರ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಮೀನಿಗೆ ದರಬಾನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಗ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅನು ಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಥ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡು ತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಜಾಗವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ತಾನಾಗಿ ತಾನೇ ಬೆಳೆದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ನೇರವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಲ ಹರಾಜುಮಾಡಿದ

ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಚೆಂಡರು ಕರೆದು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪೂರೈಕೆ ಹೋಗಿ ಹರಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಂಗಡಿ ಚಕ್ಕೆ ಹರಾಜು ಅಥವಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹರಾಜನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಸಲ ಪಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಡ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಆ ಹರಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೆ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ, the sanctity of public auction ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಹರಾಜುಮಾಡಿದಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂದು ಕೆ ಸೆಷನ್ ಸಿಕ್ಸ್ ಸ್ಕಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಬರುವುದಾದರೂ ಅದರಿಂದ ದೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಲಾಭ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಚೆಂಡರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಾದಮೇಲೆ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹರಾಜಿಗೆ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಕಾಂಪ್ಲೀಷ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಸತ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಹರಾಜುಗಳ ಸತ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಡ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವುಡ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರೋಲ್ ರೈನಿಂಗ್ ಲೆಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1924ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 500 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸೆಷನ್ ರಿಪೇರಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಆ ರಸ್ತೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 50-60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಸಾಲದು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವಾಗ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ರಿಪೇರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಡ್‌ಗಳನ್ನು P.W.D. ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಡ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆ ಲಾಡ್ ಗಳ ಹತ್ತಿರ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವು ಗೆದ್ದಲು ತಿಂದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ; ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಫೀಸರುಗಳೂ ಸಹ ಆ ಲಾಡ್ ಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷಿಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅದರ ಕಡೆ ಯಾರು ಗಮನ ತಾನೆ ಬಿದ್ದೀರು ?

ಅದರಿಂದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಟೂರ್ ಹೋಗುವಾಗ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ 10-15 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಬಿದ್ದು ಆ ಲಾಡುಗಳೂ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ, ಜನರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾಡೂ ಹೆಚ್ಚೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಸ್ತಿ ಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮ ರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಧುಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡುಗಳೇ ಅಲ್ಲಿನ ಯಜಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಗಾರ್ಡುಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಂಗಳೂರು, ಮಡಕೇರಿ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದೆ. ಅದೇನನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅರಣ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಾಜಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆ ಬೆಳೆ ಆಳಲೇಕಾಯಿ ಮುಂತಾದುವು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಾದರೋ ಕೂಪು ಕೊಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 50 ವರ್ಷಗಳು ಶ್ರಮಪಟ್ಟರೂ ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದರೂ ಏಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮೊದಲಿದ್ದ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ವರ ಮಾನ ಬರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಅಲ್ಪವಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಮಳೆ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನರಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವಾಗ ಈ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎನೇಕ ಲೋಪವೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಿಗಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮೊಬಲಗು ಮರಹಾಕದೆ, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸದೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷಣ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, I

have got rather a difficult task of covering a very wide ground that has been covered by the different speakers and yet I am anxious to convey to all the members that have taken part in this debate my heart-felt thanks, for the very good ideas and suggestions they have expressed about the maintenance of our forest wealth in the State. I am one with them in almost everything that they have said. I am glad to hear from what Sri B. T. Kemparaj said; that forest is a very good wealth for the State. We will write these words in all our records. He further said that we did not protect the forests. I can only say that we are doing our best and we will continue to improve the methods of protection that have been adopted for that purpose. I agree with Sri Mascarenhas who said that in every other country there is 25 per cent of land devoted for forest and I hope some day we will be able to work towards that goal and improve the percentage that we have here. He asked as to what we are doing in the direction of planting of trees. I can tell him that we are trying to plant two to three trees to every tree that we cut. That is the view we have in our mind. We hope to reach that goal. He asked us to give an assurance that in view of the fact that the forest area we have is much less than that required for the good of the country, no land for cultivation from the forest lands should be given. Yes, Sir, we will adopt that policy. Another peculiar thing in Mysore is, we have about 175 lakhs of acres of land of which only 65 lakhs of acres is cultivable. 20 lakhs acres are forests; that covers 85 lakhs acres and the remaining 90 lakhs acres of land is either fallow or land that is waste or land that is not available for cultivation purpose. So, I think, we should ask our friends who want to have lands for cultivation to go there. Sir, I would not be able to do much justice to many points raised but I will take just a few seconds to say that the question of not allowing to cut coupes and also burn charcoal will be considered. Especially the representative from Kolar has brought this to my

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

notice very poignantly and that matter is under consideration. We will see what we can do about that.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—The answer is not satisfactory.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will be able to give a satisfactory answer a little bit later. I will only assure you that you have got more sympathy in this matter, but as you know, the matter will have to be considered in great details; pros and cons will have to be looked into. With these few words I request the Hon'ble members to support this Demand and pass the amount that we have asked for forest maintenance.

4 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 42,36,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Forest’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 5—REGISTRATION.

11. Registration.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 5,51,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Registration’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 13—GENERAL ADMINISTRATION—DISTRICT ADMINISTRATION.

25. General Administration (F. District Administration.)

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 41,40,900 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (F. District Administration)’.”

Abolition of Sub-Division Offices.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘25. General Administration (F. District Administration)’ for Rs. 41,40,900 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a discussion on the subject of abolishing Sub-Division Offices).”

In each district apart from the office of the Deputy Commissioner and the Taluk Office, there is one other office called Sub-Division Office. The work of these offices can be likened to the work of post office. All papers that are submitted to the Deputy Commissioner simply pass through these Sub-Division Offices. All orders issued from the office of the Deputy Commissioner pass through the Sub-Division Office to the Amildar. So why should we maintain this superfluous office? If any enquiry is to be done by the Deputy Commissioner he refers to the Sub-Division Officer for report. In fact the unit of administration is the Taluk. All records are built up in the Taluk Office. The Amildar comes into contact with the common man and he is posted up-to-date with all the developments in the Taluk. The Taluk is the administrative unit. Having an administrative unit with a Gazetted Officer as the Amildar, who has all the facilities to visit an area immediately a complaint comes up to him, I believe that a report submitted by him should naturally reach the Deputy Commissioner immediately for relief or orders. Sir, by submitting a reference to the Deputy Commissioner through the Sub-Division Officer, the natural thing that will happen is delay. And by the time the paper gets disposed of, it will be several months. That can be easily avoided.

It may be argued that it will not be possible for the Deputy Commissioner to cope with the work of the several taluks in the District. On an average there will be about 9 taluks in a district and it may be argued that in respect of references made by the Amildar of a Taluk, it may not be possible for the Deputy Commissioner to attend to those papers. In such cases, it will be necessary to have some assistants. We are already having three assistants to the Deputy Commissioner, one a Personal Assistant, the other an Accounts Assistant and the third the Food Assistant, in addition to a Treasury Assistant and a number of other Assistants. I mean that for everything there is an Assistant for the Deputy Commissioner. With that gazetted staff he can cope with the work. Therefore I submit that by abolishing these Sub-Division Offices, Government can, not only save to the tune of Rs. 2 lakhs but at the same time expedite also the despatch of several records. Therefore I submit that this cut motion be approved by the House.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri P. R. RAMAIIYA (Basavana-gudi).—I have a cut motion of a similar nature, No. 103.

MR. SPEAKER.—I will give you a chance to speak.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ. ಈ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಕವಾಗಿರುವ ರೀತಿ ಮುಲ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖರ್ಚು ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸೂಚಕರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರ ಮತ್ತು ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳಾದರೂ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ 107ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಏಜೆಂಟರು ಅಧಿಕಾರ, ಜೊತೆಗೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪಜೀಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರ ಅಂದರೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಪಜೀಲರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಅವರುಗಳ ಬರಾಬರ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ original suitsಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರ, ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು—ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವೇನೋ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ 107ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನಿದೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಟೆಪಲ್ ಫಸ್ತ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಲಾರದು. ಈಗಾಗಲೇ ಜುಡಿಸಿಯರಿ—ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ವಿಭಾಗದ ವಿಚಾರವೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು, ನಾನು ಈಗ ತಾನೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಸ್ಟೆಪಲ್ ಫಸ್ತ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, original suits—ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಲಾರದು. ಈ ರೀತಿ ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಇರುವುದು it is a mere trap in the administrative machinery. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಜರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದ ಅಡಚಣೆ, ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ತರಬೋಲುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನಿರ್ಭಯತೆ ಹೋಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತೀವ್ರತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರ ಕೈದ್ದರೆ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು abolish ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಜಾಮಾಡದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 107ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ ತೀವ್ರ ಪಡೆಯೊಂದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಂದರೆ ತಕಾಜಿ ಸಾಲಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ನೇರವಾಗಿ—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಬೇಗ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರ ಅಧಿಕಾರ—ಮದ್ದವರ್ತಿ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು—ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲಸಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿಯೂ, ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸಿವಿಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಗೋರವಾಲಾ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.)

ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಇದರ ಸಾಧಕ ಭಾಧಕಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪ, ಒಂದು ನವ ಚೈತನ್ಯ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಖೋತಾ ನೂಡೆನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಲೀಗಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ 107ರ ಪ್ರಕಾರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಪಚೀಲ್, ಶ್ಯಾನುಖೋಗರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ನೇಮಕ ವಗೈರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದನ್ನೂ ಕೂಡ, ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 90 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. 90 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 120 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಫೀಸು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ರೀತಿಯ ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೇ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೇ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ದರಬಾಸ್ತು ವಗೈರೆ ವಿಲೇ ವಾರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಫೈಲುಗಳು ವಿಲೇ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳು ತ್ತಾರೋ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವರು ಮಧ್ಯೆ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ದರಬಾಸ್ತು ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ಆರ್ಟರ್ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಲಸ್ತ್ ಹಾಕಬೇಕು. 'A' list, 'B' list ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೂಡ ಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಬಡವರಿಂದ ಇಂಥಂಥ ಜಮಾನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಯಾವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರು ಇದ್ದಾ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂ ದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು bottleneck ಆಗಿ ತಡೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿ ಸಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದೇ ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಫೀಸು ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ special staff ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸುಗಳು ಇದ್ದು ಚಿಂಪೊರೆರಿ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಬರ್ಚು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿ ದೆಯೋ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಫೈಸಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾಧಕಕ್ಕಿಂತ ಭಾಧಕವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ನುಸೂತ್ರ ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಈ ಡಿವಿಜ್ ಅಫೀಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಡಬ್ಲಿಂಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜ್‌ಗಳನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಂಶ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಶೀಘ್ರ ವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಫೀಸನ್ನೇ ವಜಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ನೂಡೆನ ಮಾಡುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅದಿಯಾದ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಗಳಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಹೊಸ ಹೊಸ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಂದು ಹೊಸಹೊಸ ಇಲಾಖೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯೇ ಸರ್ಕಾರ. ರೈತನಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೇರ ವಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಸಂಬಂಧ ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಯಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಮೂಲ ವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲ ದ್ದಾಗಿ, ಇದು ಒಂದು ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಸುಮಾರು 100 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ, ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿ ವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಮನದಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅಡ್ವಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮೆಷಿನರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಅಡ್ವಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮೆಷಿನರಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಾರಂ ಭದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೂಲವಾ

ದದ್ದು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನ ದುರಸ್ತಿ ಆಗದೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಯಂತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಅರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅದರ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಗಳಾಗಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನೌಕರರನ್ನು ಇಟ್ಟು ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿ ಗೊಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ; ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದು ಒಂದು ತರಹ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಹೊರತು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲ. ಪೂರೈಕೆಯಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ಶಾಸನಸಭೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳು ಎಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದುಗಾಡಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಏನೇ ಚಕ್ರ ಒಂದು ಕೇರಿಕೊಂಡರೆ ರಸ್ತೆಯಮೇಲೆ ಓಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 300 ರಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ 23 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರುಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಂಗೆಡ ಮಾಡಬಹುದು ; ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವುಭಾಗ ಹಂಚಬಹುದು ; ಟೈಪರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ ; ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಹಂಚಬಹುದು. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ

ಯಂತ್ರವೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬರ್ಚ್ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೆಷಿನರಿ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿ ನವೀನರೀತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಇದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವರು—ಏನನ್ನು ಬಚ್ಚಿವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಂದೇಸಾರಿ ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಬೇಕು ಎಂತಲೋ, ದುಡ್ಡುಬೇಕು ಎಂತಲೂ ನೆಪ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಭಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಅವನಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದಮೇಲೆ ಅವನು ಬಂದು ಅರ್ಜಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ 'ಆ ಅರ್ಜಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟವನು ಎಂಥವನೇ ಆಗಿರಲಿ ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ವಿನೋದವೇನೇ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಊಹೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಏನು ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ? ಅವನೇನೋ 'ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, 'ನಿನ್ನ ಅರ್ಜಿ ಬಂತು ; ನಿನ್ನ ಅರ್ಜಿಯಮೇಲೆ ಇಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದಾಂತ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಾನೂನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಅತ್ಯಾನಂದವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು 3—4 ತಿಂಗಳಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಅರ್ಜಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಸಂಕಟ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗುಮಾಸ್ತರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆಯೇ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಅಗುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟು ಸಹ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಪು ಸರ್ವೆಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅರ್ಜಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇಕುಪಾರಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಳೆದು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾರು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಎಂತಹ ಘೋರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ— ಎಕ್ಸ್‌ಪೊರಿ ಪೆನಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು.....

Mr. SPEAKER.—The cut motion deals with the abolition of the posts of Sub-Division Officers. There is not much time for you. As a matter of courtesy, I have allowed you two or three minutes.

Sri K. PRABHAKAR.—I shall come to that, Sir.

ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸುಗಳ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸು ಒಂದು ತರಹ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಇವರಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಫೀಸು ಇದು. ಇದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಭ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇದು ಬರೀ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಲ್ಲ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಅನೇಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆಯಬಾರದು. ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸೋಣ. I am seriously at it. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸೋಣ. ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅವರಿಗಿವೆ; ಆಮೇಲೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ, ಎಲೆಜ್ ಅಫೀಸರ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿವೆ; ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ನಾನಾ ಅಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಪ್ರೊಸೀಜರಿಂಗ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಚೆನ್ನೈ ಆಕ್ಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದೆ. ಈ

ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಅಪರೇಟ್ ಅಧಾರಿಟಿ. ಈಗ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅಪರೇಟ್ ಅಧಾರಿಟಿ ಯಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿ 2-3 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೊಬ್ಬ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಒರಿಜಿನಲ್‌ಗಿರುವ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ವಹಿಸುವುದು ಕ್ಷೇಮ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚೆನ್ನೈ ಆಕ್ಟ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು 3 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚೆನ್ನೈ ಆಕ್ಟ್‌ನ ವಿವಿಧ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 40 ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೊಂದರೆಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊರಿ ಪೆನಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದೂ ಸಹ 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ನಿರ್ಣಯ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ರಮೇಲೆ. ಆಗ ನಾನು ಬಹಳ ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಭಾಷಣಮಾಡಿದೆ; ಈಗ ಅದೇ ಇಲಾಖೆ ನನ್ನ ಕೈಲಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ದೂರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಏನಾದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೂಕು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ವರ್ಗಮಾಡಿಬಿಡಿ, ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂಥ ಅಮಲ್ದಾರರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಂದೇನೂ ಕೆಲಸ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಮರುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಅಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ನೂಕುಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೇಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಭಾರ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರಂತೆ, ಪಾಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದು? ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷತೆಯು ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ದಕ್ಷತೆಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಬರಲು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಕ್ಷತೆಯು ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಗೋವರ್ಧಾರವರ ಮರೆಯಿದೆ; ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡೀ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ಜೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಅನೇಕವಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್

ಅಪೀನನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ; ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I press it, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The next cut motion stands in the name of Sri Srinivasa Iyengar. You can give chance to others.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—There are three more cut motions and I will club all the three and speak.

Mr. SPEAKER.—Serial Nos. 108, 109, 113, 114 and 115 are all of similar nature; they deal with the disposal of petitions. We will be giving chances to many members if you yield.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—All right, Sir.

Mr. SPEAKER.—Sri G. Narayana Gowda may move the second cut motion so that he can have the support of other members; the serial No. is 108.

Disposal of Petitions

Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—I beg to move :

“That the demand under the head ‘25. General Administration (F. District Administration)’ for Rs. 41,40,900 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the delay in disposal of petitions).”

ನಾನು ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ದೇಶದ ಸ್ವಜಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವು ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿಲೇ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಇದರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಂತೂ ಅನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಂಡುಬರಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬೇಗ ಬೇಗ dispose of ಆಗ

ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು refer ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ dispose of ಆಗುವುದಾಗಿ ದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ dispose of ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ dispose of ಆದನಂತರ ಆ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಕ್ರಮ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ದರಬಾಸ್ತುದಾರ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ, ಅನಂತರ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ, ಅನಂತರ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ—ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಜಿ ಒಡಾಡಿ ಅದು ಫೈನಲಾಗಲು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ವ್ಯಥಾ ಕಾಲಹರಣವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟವನಿಗೂ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿಬಿಡಲು ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ವಿರುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೊನ್ನಾವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಲು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಏನೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಧ್ವನಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮೊಟಂಗುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವರ ಮುಖಂಡರುಗಳಲ್ಲಿ ‘ವಿನಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಐನೂರು ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು dispose of ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅರ್ಜಿದಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅತಾರ ಕಚೇರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಚೇರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಗುಜರಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಇಷ್ಟೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೊಂದು endorsement ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಆತನಿಗೊಂದು ತೃಪ್ತಿ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.)

ಆ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಈ ಕಚೇರಿಗೆ, ಈ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಚೇರಿಗೆ ತಿರುಗುವುದು ತಪ್ಪಿ, ಈ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತುಗಳ ಹಾವಳಿ ೭೬ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯು ಒಂದು ಕಚೇರಿಗೆ ತಲಪಿದ ಇಷ್ಟೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ತಾವು ಉಗ್ರಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ. ಆಗ ತಾವು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ, ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಫಲದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂಪು ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಾಲದ ಗುಮಾಸ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ತರೇಕೆಗು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಒಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ "ಖದೀಂ ಟಿನೆಂಟ್"ಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರಲು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ನಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಅರ್ಜಿ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ (ಗೃಹ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಹಚ್ಚಿದ ಸ್ಪಾಂಪ್ ತಮಗೆ ತಲಪಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಗುರುತ್ತೇನು?

MR. SPEAKER.—This is not question time.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಈ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯೂನಾತಿರಕ್ತಗಳಿವೆಯೆಂಬುದು ಪಾಸ್ತವಾಂಶ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ surprise visits ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆ ರೀತಿಯ surprise visits ನಿಂದ ಸರಿಹೋಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ, ಖಚಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಿಯಬೇಕು. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ದರಬಾಸ್ತದಾರನ ಅರ್ಜಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ 'ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಆತನಿಗೆ endroement ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅರ್ಜಿದಾರ ಬೇರೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, record build-

up ಮಾಡಿ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಿಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ವಿಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಚ್ಚಿ ಮಾಡುವುದು, ನೂಕುವುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ dispose of ಆಯಿತು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ನಿಧಾನವಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಈ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿಧಾನವಾದಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಒಂದು ಅಕ್ವಿ ಸಿಷ್ಡ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವೈರ್ ಆಯಿತು, ಸುಫರ್ಡಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾರೋ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಅವನಮೇಲೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಸುಫರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೂ ಸಹ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಪುನಃ ಆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಎವಿಕ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 1½ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ನ್ಯೂಡೀವಿಷ್ಡ್ ಅಫೀಸರು ಸುಫರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಇತರ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಏನೂ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದೊವರೆ ವರ್ಷ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಗದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು 1½ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರಡ್ಡಿ (ಗೋರೀಬದ ನೂರು).—ಆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಳು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಎಲ್. ಎಸ್. ಬಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪೇಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಷ್ವಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ, ಪಾರ್ಷ್ವ

ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇ ಆರಂಭ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂಥ ದಿಲೇ ಆಗುವ ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಶ್ವ ಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ ಒಂದು ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ; ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸ್ವೇ ಆರಂಭ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ; ನನಗೆ ಇವೊತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದೂ ಅದೇ. ತಾವು ಅಂಥ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಜಿಪ್ಸಿ ಆಗುವುದೂ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕವು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು.....

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Minister must have some time to reply.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಸಾರಿ ಆ ರೀತಿ ದಿಲೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನೇನೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಾಡುತ್ತಾ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಒಂದು ರಿಸರ್ ಕಷ್ಟ ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆಯವರು, ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಸಭೆಗೂ ಒಂದು ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Mr. Speaker, Sir, there is some force in what the Hon'ble Members said. But I do not concede that everything is in chaos, and there is enormous and inordinate delay in the disposal of all papers. Even now, I am not fully satisfied with the way in which the papers are being disposed of in the taluk offices and other offices. We are doing our best to improve the efficiency and minimise the delay in the disposal of papers. As I have already said, Sir, the Revenue Commissioner and myself are conducting surprise inspections and even the Deputy Commissioners have been instructed to conduct surprise

inspections. No doubt there is delay in some branches, particularly the darkhast and acquisition. As I have already said, delay in some cases is due to unavoidable reasons; in some cases due to avoidable reasons. In the case of darkhasts, Sir, a party who applies for land in forest and date-grove, applies first to the Amildar, then to the Sub-Division Officer, then to the Deputy Commissioner and then to the Minister also. Many a time applications will not contain the requisite stamp, even postage stamp required to send endorsement. I receive on an average about 60 to 75 petitions every day, mostly darkhast petitions. Many of them are darkhast for grant of lands either in the forest area or in the date-groves or in amritmahal kavals or gomals. Necessarily, I will have to refer these petitions to the Deputy Commissioners for disposal in some cases and in some cases where I find there is undue delay in the disposal of petitions, I call for a report. When the petition is sent to the Deputy Commissioner, he refers to the forest officers or excise officers for their opinion. Naturally it takes some time for the concerned officers to send their opinions. In such cases, there is unavoidable delay and I cannot help it. In certain other cases, the parties will have been endorsed that the land is not available for disposal. But in spite of that the party persists and applies to the Deputy Commissioner and then to the Revenue Commissioner and also to the Minister. Once again, I will have to refer back the petition. So we cannot say that in every case, there is delay.

As regards decentralisation, I am already at it; and I think within a period of six months, I will do something in that direction. I will avoid some of these circuitous ways of submission of records. For instance, I can avoid Sub-Division Officers and in some cases, even the Revenue Commissioners.

Sri Prabhakar said that there must be a change in the outlook. I entirely agree with him. There should be a change of outlook on the part of the officers, on the part of Members and on the part of the public as well. Unless there is hearty co-operation in the

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

matter, public administration cannot be improved.

Sir, I have got as much anxiety as Hon'ble Members regarding this subject. I assure the Hon'ble Members that I will do my best to improve the efficiency of the Department and to reduce the delay.

SRI G. NARAYANA GOWDA.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

5 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 41,40,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'General Administration (F. District Administration)'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 36.—WORKING EXPENSES (FOREST.)

X. Forest—3 (1) Wood Preservation Plant—Working Expenses and Seigniorage.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 4,40,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'X. Forest—3 (1) Wood Preservation Plant—Working Expenses and Seigniorage'."

The motion was adopted.

DISCUSSION ON QUESTION No. 153.

TENDERS FOR SALE OF SANDALWOOD.

Mr. SPEAKER.—Now, Sri N. C. Nagaiah Reddy's question—question No. 153.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ (ಗೋರಿಬದನೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಗಂಧದ ಮರದ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್

ಮತ್ತು ರಿಲಜಿಯಸ್ ಪರ್ಸನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಂಡ್‌ರಿಸ್ ಹಾಕಿ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಚಿಂಡರ ಮೂಲಕ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಅದರ ಚಿಂಡರು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಮಾರು ಒಬ್ಬ ರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂಡರು ಹಾಕಿರುವ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹಾಕಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅನುಭವವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೇ ಎಂಬುದು ವಿಶದವಾಗಬೇಕು. ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಿದರೂ ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಏಜೆಂಟಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇಕೆ? ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಿಗರಾಯಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ದರಖಾಸ್ತು ಬಂದರೂ ಶೇಕಡ 10 ರಂತೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ಚಿಂಡರು ಹಾಕಿದ್ದು ಒಂದು ದಿವಸ ಲೇಟಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಿರುಗಿ ಚಿಂಡರು ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಕಾಲ ಮೀರಿ ಹೋಯಿತು. ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ.ಪಿ., ಯು.ಪಿ., ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಹಿ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಆ ಮೇರೆ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನವರೋಜಿ ಎಂಬುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈಲ್ವೆ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಕಳುಹಿಸಿದ bags ಯಾವ ಯಾವ ದಿನ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಇವರ condition ಇದ್ದದ್ದು, domestic purposesಗೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು C. P., U. P. ಮತ್ತು Delhi, Calcutta ಗೆ ಅಲ್ಲದೆ Bombay ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಅಂಟಿಕರಪ್‌ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತನಿಖೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅಂಟಿಕರಪ್‌ಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆನಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪುನಡೆವಳಿಕೆ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ, ಇವರ ಡಿಪಾಜಿಟ್ forfeit ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ, fresh tenders call for ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಚಿಂಡರ call for ಮಾಡಿದ ದಿನ ತಿರುಗಿ ಹಿಂದಿನ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನೇ restore ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು! ಅಂಟಿಕರಪ್‌ಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ಇವರ ಏಜೆನ್ಸಿ ವಜಾಮಾಡಿ, ಡಿಪಾಜಿಟ್ forfeit ಮಾಡಿಕೊಂಡು, fresh tenders call for ಮಾಡಿದ ದಿನ ಇವರ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನೇ

restore ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ! ಈ ಬಗ್ಗೆ tender call for ಮಾಡಿದ ದಿನ ಮೂರು ಮಂದಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು accepted principle ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆವೆನ್ಯೂ fail ಆಯಿತೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ವಿ. ನಂಜಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೆಂಬ ವದಂತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಪೇಷರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಂಜಪ್ಪನವರು influence ಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆದು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—You are acting on the newspaper report?

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—I am not acting. But on the question raised I am speaking. ಈ ವಿಚಾರ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು repudiate ಮಾಡಬಹುದು, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—That is not the point. The point is, such member who depends on newspaper reports for his observations here must take responsibility for its correctness on himself; otherwise, he should not make use of it.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಏದಂತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. I can't take responsibility for what has appeared in a paper. ಇದು ನಿಜ ಎರಬಹುದು, ನಿಜವಲ್ಲವೇ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಮಾಡಲು ಅಭ್ಯಂತರವೇನು? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇನೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇನಾದರೂ ನಿಜವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಡೀತಿಯ influence ಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಇಂಥವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ: ಈ ಬಗ್ಗೆ monopoly ಇರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ? ಈ monopoly ಯನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ retain ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? Condition ಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಈತನು ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲವೇ? ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದುವರೆಗೂ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೇ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ cancel ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಚೆಂಡರ್ call for ಮಾಡಿದಾಗ ಚೆಂಡರ್ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹಿಂದಿನ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನೇ restore ಮಾಡಿದುದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ? ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ, ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ರೀಚೆಂಡರ್ ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಹೊಸವರಾಗ ಬಂದ ನಾಗನಗೌಡರ ಸರ್ಕಾರ ರೆಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ

ಮಾಡಿದರು? ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅಷ್ಟೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, Sri K. M. Ibrahim Sheriff, Bangalore, was granted the Sandalwood agency for Uttar Pradesh, Madhya Pradesh, Delhi and Bengal on a commission of 5 per cent for a period of three years from 1-7-52 in Government letter No. AF. 5522, dated 1-9-52. The Special Officer, Efficiency Audit, on receipt of certain allegations against Sri K. M. Ibrahim Sheriff that certain bundles of Sandalwood and several pieces of Sandalwood were collected in unauthorised places, conducted an enquiry and submitted a report to the Government. Thereupon the Government passed orders cancelling the Agency and forfeiting the deposit in Letter No. AF. 6046, dated 14-9-53. Sri K. M. Ibrahim Sheriff preferred a revision petition to the Minister in charge of Forests stating that he had not committed any improper or illegal act which would entail cancellation of the contract which had been granted to him for three years and that the orders of cancellation should be set aside. Thereupon the Government called for a detailed report from the Chief Conservator of Forests and obtained legal opinion thereon. Government examined all the aspects of the case and agreeing with the legal opinion that the cancellation of the Agency would not be in order, directed on 20-11-53 the restoration of the Agency and the same was communicated to the Chief Conservator of Forests. Accordingly, the Chief Conservator of Forests notified all the different tenderers who had presented offers under notification dated 30th October 1953.

The other allegations made by the Hon'ble Member are baseless.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock the next day, Thursday, the 18th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-FOURTH DAY

Thursday, 18th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at 12 of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

New Tank near Kagalagere

Q.—789. Sri G. DUGGAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether an estimate was prepared for the construction of a new tank near Kagalagere in Holakere Taluk;

(b) if so, when the estimate was prepared and what was the estimated cost;

(c) whether the Chief Engineer or the Executive Engineer visited the spot;

(d) if so, when; what is the opinion of the Chief Engineer in the matter?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) In 1952-53, Rs. 3,47,450.

(c) Only the Executive Engineer has visited the spot.

(d) On 13th January 1954. As the Project as prepared was found to be unremunerative, the Chief Engineer has directed further investigation.

Sri G. DUGGAPPA.—I have no supplementaries, as the Chief Engineer states that he would inspect the place

for the last five years in Honnali Taluk;

(b) the amount spent for the above items for the last five years;

(c) whether it is a fact that the concerned people have made representations to the Engineering Department to renovate the Naraginakere and Kullehalli tanks in Belagutti Hobli in Honnali Taluk.

(d) if so, what steps have been taken by the Government to renovate the above tanks?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 18 tanks have been restored. No fresh construction of tanks has been undertaken during the last five years.

(b) Rs. 48,835.

(c) Yes.

(d) Investigations carried out during 47-48 in respect of Naraginakere revealed that the tank is in good condition and that the capacity of the tank is sufficient to irrigate its atchkat of 10 acres and 25 guntas. There is, therefore, no necessity to restore this tank. With regard to Kullenahalli Tank, preliminary investigations have been carried out and the matter is under consideration.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Has it come to the notice of the Government that the Naraginakere Tank which was renovated three years ago is under disrepair again?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The report is that the tank is in a good condition. However, I will enquire.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Has it come to the notice of Government that the people of Honnali Taluk have been urging for the construction of new tanks?

Naraginakere and Kullehalli Tanks

Q.—864 H. S. RUDRAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of tanks that have been restored or constructed newly

Sri Kadidal MANJAPPA.—My friend is always urging for the construction of new tanks. Therefore, we will expedite the channels in Honnali Taluk.

Sri H. S. RUDRAPPA.—My question is that the major portion of the Taluk has been subjected to scarcity conditions for the last three years and so will the Government be pleased to make up their mind to construct new tanks in all the areas there?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We are allowing Tunga water.

Sri H. S. RUDRAPPA.—May I bring to the notice of the Government that that water irrigates only about 10 thousand acres in Honnali Taluk?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is a good area.

Sri H. S. RUDRAPPA.—May I bring to the notice of Government that in this area which borders malnad there is plenty of rain and the rain water is not made use of for constructing tanks?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We will investigate.

Mr. SPEAKER.—For the last five years a large sum of money has been spent on restoration of tanks.

Phod Records in Sira Taluk (Delay in disposal)

Q.—874. **Sri B. N. RAME GOWDA** (Sira).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the yearwar pendency of phod records in Sira Taluk for the last ten years ;

(b) the reasons for the delay in disposing the phod records ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Year.	No.
1944—45	29
1945—46	68
1946—47	124
1947—48	228
1948—49	186
1949—50	165
1950—51	56
1951—52	85
1952—53	172
1953—54	505

Total ... 1,618

(b) As there was only one Surveyor all the cases could not be attended. Arrangements have been made to post additional surveyors to clear off the pendency early.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆಯಾ ಜಮೀನ್ದಾರರನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಜಮೀನ್ದಾರರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ ; ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬರಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಹಾಗೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ; ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Feeder channel to Brahmasandra Oorumundinakere.

Q.—875. **Sri B. N. RAME GOWDA** (Sira).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) since how long the people of Brahmasandra Village in Sira Taluk are agitating for a feeder channel to their tank, i.e., Brahmasandra Oorumundinakere ;

(b) when the estimate for this work was sanctioned and the amount of the estimate ;

(c) the reasons for not taking up the work till now ;

(d) whether they intend starting this work immediately ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) For some years past. The exact period is not ascertainable.

(b) An estimate for Rs. 5,800 has been prepared but not sanctioned.

(c) The estimate is under scrutiny and the objections of the atchkatdars of

Ajjanahalli tank to the effect that the proposal would affect their interests adversely are also being examined.

(d) the matter is under consideration as indicated in the reply to (c).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ಆ ಕೆರೆ ತುಂಬಿಯೂ ಸಹ ಬಹುಭಾಗದ ಜಮೀನು ಫಸಲು ಹೋಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

Increasing the capacity of Sira Doddakere and Sira Chikkakere.

Q.—878. Sri B. N. RAME GOWDA (Sira).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the units of water that will be stored in (i) Sira Doddakere, and (ii) Sira Chikkakere tanks of Sira Village of Sira Taluk ;

(b) the total acreage of wet lands under cultivation under the above tanks ;

(c) by what extent the capacity of the tanks have to be increased to provide water for the entire acreage for at least one full summer crop (i.e., six months storage of water) ;

(d) whether they will consider favourably the question of increasing the capacity of either of the above tanks and also the question of storing water in the adjoining 'kandaka' of Sira Doddakere tank which will augment the water supply to the above lands ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) (i) 565 units, and

(ii) 79 units.

(b) (i) 845 acres, and

(ii) 116 acres.

(c) By about 25 per cent.

(d) The object would not be served, as there is no sufficient inflow to the tanks from their catchments.

Sri B. N. RAME GOWDA.—I have no supplementaries.

Gomal lands for fruit cultivation and agricultural purposes (Appeals to cancel grant).

Q.—1010. Sm. B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur—Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it has come to their notice that the grant of gomal for fruit cultivation and other agricultural purposes has caused inconvenience to the grazing of the cattle ;—

(b) whether the Revenue Minister has received any appeals praying for the cancellation of such gomal lands granted for cultivation ;

(c) if so, how many ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) No.

(b) and (c) The questions are too vague and general to answer.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕೆಲವು ಗೋಮಾಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಯಾವ ಆರ್ಜಿಗಳೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವಿಲಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ದನಗಳ ಮೇವಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಡಮೆ, ಗೋಮಾಳವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗೋಮಾಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅದು ಬಂಜರುಬಿದ್ದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದರಖಾಸ್ತು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಗೋಮಾಳವಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೋಟನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸರಿ ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟು ರಾನುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಗೋಮಾಳವಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—That is understood.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the Government have made arrangements to provide gomal for villages where there is no gomal ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If there is any other land available.

Sri M. LINGANNA.—In case where no lands are available, what is the alternative that the Government have thought of to provide sufficient ground for cattle there ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We cannot create lands where there is none.

Sri M. LINGANNA.—Do they not consider that it is the paramount duty to provide gomals in villages where lands are not found, in view of the fact that Government is interested in the improvement of the cattle wealth in the State ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—However Government may be interested in the cattle wealth, we cannot create lands. If there is land available, we can convert these lands into gomal.

Sri M. LINGANNA.—Can the Government acquire lands and convert them into gomal in the same way as they are acquiring lands for village extension schemes, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is a very big question. It is very difficult to answer and it is very difficult to implement the suggestion also.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—Is it not a fact that party strife has led to the liquidation of gomals in many villages ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Strife will be there wherever there is a party.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—Are not these gomals barren lands, Sir ?

Mr. SPEAKER.—That was answered some ten days back.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—Has the Government chalked out any scheme to see that these gomals will be taken up for growing grass, Sir ?

Mr. SPEAKER.—That was also answered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಗೋಮಾಳ ವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಎಂದು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಮೃತಮಹರ್ ತಳಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಗೋಮಾಳ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಜಮೀನಿಲ್ಲಾ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ದನಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ರೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನೂರು ರಾನುಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆ ರೆಕ್ಕಾಚಾರ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಕಡೆ ಗೋಮಾಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲ. ಗೋಮಾಳ ಬೇಕು, ಗೋಮಾಳ ಬಿಡಿ ಎಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಬಹುದು, ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಊರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಉಪಾಪ್ತ.

Incomplete wells in Bhadravathi Taluk.

Q.—697. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of wells completed since 1952 in Bhadravathi Taluk and the names of the villages :

(b) the number of wells remaining incomplete and the names of such villages ;

(c) the number and names of villages where there is no facility for drinking water in the Taluk ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 24 wells. Please see annexure for names of villages.

(b) 12 wells. Please see annexure for names of villages.

(c) 12 villages. Please see annexure.

The names of villages in which wells are completed.

- 1 Bilaki
- 2 Honnehatti
- 3 Merasettihalli
- 4 Hologengur
- 5 Devarahalli
- 6 Hiriyur
- 7 Sankalagatta
- 8 Thimmalapura
- 9 Seegebagi (D)
- 10 Holeneralakere
- 11 Nagatibalagalu
- 12 Kaje Kodamagge
- 13 Yerehalli
- 14 Antaragunge
- 15 Hosahalli
- 16 Maligenahalli
- 17 Dasera Kallahalli
- 18 Mydolalu
- 19 Nimbegondi
- 20 Agradahalli
- 21 Sydra Kallahalli
- 22 Beeranahalli
- 23 Chendanakere
- 24 Hiriyur (well at Tankbed)

Names of villages where the wells remain incomplete.

- 1 Kerehalli
- 2 Siddapur (Hosur Thanda well)

- 3 Kunchenahalli
- 4 Hebbandi (Banajar Thanda well)
- 5 Komaranahalli
- 6 Arabilachi
- 7 Mydolalu
- 8 Nimbegondi
- 9 Arahatalalu
- 10 Kallihalu
- 11 Kalihalu (near Middle School)
- 12 Dombarahiranahalli

Names of villages where there is no drinking water facility.

- 1 Tattihalli
- 2 Tadasa Kasba Hobli
- 3 Tadasa A. K.'s Holehonnur
- 4 Gonibeedu
- 5 Arasanagatta for Lingayets
- 6 Kallihalu for A. K.'s.
- 7 Arabilachi for Uttamas
- 8 Gowdarahalli
- 9 Sitarampur
- 10 Nellisara
- 11 Singanamane
- 12 Yemmehatti

Sri B. MADHAVACHAR.—I have no supplementaries.

Rural water supply, Chitaldrug District.

Q.—788. **Sri G. DUGGAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total amount allotted for Chitaldrug District for Rural Water-supply during the year 1953-54 ;

(b) the number of drinking water wells which are not completed for which payment is due ;

(c) the number of drinking water wells which are completed for which payment is due ;

(d) the amount that is required for payment for the drinking water wells for which payment is due ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

- (a) Rs. 21,400.
- (b) 152 wells.
- (c) 39 wells.
- (d) Rs. 60,382-8-0.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ರೂ. 60,382-8-0 ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಬಾಕಿ ಇದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ತೆಗೆದಿರತಕ್ಕ ಬಾವಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ 60,382-8-0 ಇದ್ದರೂ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಟೆನ್ಶನ್ ಬೀರಿ 21,400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, answer (a) ಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—It is an inference.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎಂದರೆ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಬಡ್ಡಿ ಟೆನ್ಶನ್ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಪರಾಜ್.—ಹೋದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಡ್ಡಿ ಟೆನ್ಶನ್ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಪರಾಜ್.—ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 60,382 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಪರಾಜ್.—ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನೇ ತೋರಿಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ವಾ ರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—You may bring such cases to their notice. You need not make much of these general allegations.

L. F. Dispensaries.

Q.—883. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of L. F. Dispensaries in the State (districtwar figures may kindly be given) ;

(b) the number proposed to be sanctioned during 1954-55 (districtwar) ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 345. Statement appended below.

(b) 18. Statement appended below.

Consolidated statement showing the L. F. Dispensaries existing as at the end of December 1953:

Sl. No.	District	-L. F. Dispensaries
1	Bangalore	... 52
2	Chikmagalur	... 27
3	Chitaldrug	... 41
4	Hassan	... 33
5	Kolar	... 45
6	Mandya	... 27
7	Mysore	... 44
8	Shimoga	... 26
9	Tumkur	... 40
10	Bellary	... 10
Total		345

Statement showing the number of L. F. Dispensaries proposed to be opened during 1954-55 (Districtwar).

Sl. No.	District	L.F. Dispensaries
1	Bangalore	... 2
2	Mysore	... 3
3	Hassan	... 1
4	Chikmagalur	... 2
5	Shimoga	... 1
6	Chitaldrug	... 4
7	Tumkur	... 4
8	Kolar	... 1
Total		18

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಮೇರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಲ್ಲ ಯಾರು ಯಾರು ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರೇಡಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 5 ಮೈಲಿ ರೇಡಿಯಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 5 ಮೈಲಿ ರೇಡಿಯಸ್ ಇರತಕ್ಕ ನೃಳಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಏನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ರೆಪ್ಪೆ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೊಸದಾಗಿ 18 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಒಂದೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ 2-3 ಮೈಲಿ ಫಾಸರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 25-30 ಮೈಲಿ ಫಾಸರೆ ಇದ್ದರೂ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾಪ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಇಂಥಂಥಾ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ನುಮನೆ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—In the second list, Local Fund Dispensaries which are proposed to be opened are mentioned ; Bellary is not found in that list, and not even one dispensary is given to Bellary. What do you say about it, is the question.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಊರಗಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ, ಊರಗಳಿಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಎಣ್ಣೆಕೈರಿಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 3 ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹುಂಡೀಪುರ, ಹಂಗಳ, ಗೌಡಗೆರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ.

Sri K. LAKKAPPA.—It is shown in the Appendix that one hospital is proposed to be started in Hassan District. May I know the place where you start the dispensary, Sir ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಕುರ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಶಿವನಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ತೆರೆಯುವ ನೃಳಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನುಗ್ಗನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಸೋಗಾರ್.

Mr. SPEAKER.—If you have got the list, you may read the names of all these 18 places.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—1954-55ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ರೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ನೃಳಗಳು ಇವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—(1) ನುಗ್ಗನಹಳ್ಳಿ (2) ಸೋಗಾರ್.

ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ಹುಂಡೀಪುರ, ಹಂಗಳ, ಗೌಡಗೆರೆ (ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ),

ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಕುರ್ಕೆ. (ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ).

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿವನಿ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ತಾವರೆಕೆರೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ಹಡದಿ, ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ, ಕುಣಿಕೆರೆ (ಎತ್ತಿನ ವೀರಯ್ಯನ ಕೋಟೆ), ಚಿಕ್ಕಗೊಂದನಹಳ್ಳಿ.

ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ತೋವನಕೆರೆ, ಬಳ್ಳಿಗೆರೆ, ಬಾಣನಂದ್ರ, ಪಟ್ಟನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ.

ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟಿಕ್.—ಟಾಕರ್.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ; ಬಂದರೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ, 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 28 ಫಿರ್ಕಾಗಳಿವೆ. ಫಿರ್ಕಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಯಾವ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದನಲ ಒಂದು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪಾಲ್‌ಲೆಸ್ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಗೋಪುರದ ಗುಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗೆ. ಅದು ಕಡೆಯ ಪ್ರದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪ್ರಶೋನರ್ ಬಂದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಟ್ಟು 345 ರೋಗಕರ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳಿವೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—500ರಲ್ಲಿ 345 ಕಳೆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 52 ರೋಗಕರ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—It is understood.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 26 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರವಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 14 ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳು ಸಹ ಇವೆ. ಅವೂ ಕೂಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಲಗತ್ತಾಗಿವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ 28 ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri T. CHANNIAH.—That information is not readily available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆರೆಯುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಹುಶಃ ಬರುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರಗ ಮತ್ತು ಕೋಣದೊರಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ ; ಈಗ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ? ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. It is highly unjust.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is highly unjust to refuse taxes ; therefore, you cannot ask for more hospitals. (Laughter.)

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೂ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಎರಡೂ ಅರೇಬಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈಗ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಮೂರೆಯಾದ ಮಲ್ಟಿಸ್ಪೆಷಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೆಸರುಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ್ದು ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶೋನರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೆರಾಫೀಸರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಲೇರಿಯ ಏಕರೀತ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವರದಿ ಬಂದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In view of your having got the report, are you proposing to open health centres in Kolar District ?

Sri T. CHANNIAH.—It will be considered, Sir.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ತುಷ್ಕದಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೋಗಕರ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ ಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೋಕರ್ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿರುವ ರೋಕರ್ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದೆಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ?

MR. SPEAKER.—They have answered on previous occasions. They have definitely said that vacancies would be advertised and applications would be called for. But the Hon'ble Member is repeating the same question.

Plant Protection Work, Agricultural Department.

Q.—939. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount that they have spent on plant protection in the Agricultural Department from 1st April 1953:

(b) the protection work they have conducted during each month of the year commencing from 1st April 1953;

(c) the amount spent on this work each month from 1st April 1953 ?

A.—DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Rs. 41,833-14-1 up to the end of December 1953 during 1953-54.

(b) and (c) Statement appended.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

STATEMENT.

Sl. No.	Month	Crop	Pest and disease.	Amount spent each month	Average gain	Area treated
1	April 1953	... Paddy, Ragi, Sugarcane, Groundnut, Coconut, Areca-nut, Onion, Betelvine, Sann-hemp, Tobacco, Chillies, Cucumber, Brinjal, Cabbage, Tomato.	Caseworm, Stemborer, cutworm, leafmining caterpillar, Anaberoga, Thrips, Mildew, Aphids, White ants, and Epilachna beetle.	Rs. a. p. 713 7 9	Per cent 60 to 80	A. G. 1,026 25*
2	May 1953	... Paddy, Ragi, Coconut, Areca-nut, Sugarcane, Cabbage, Groundnut, Brinjal, Tobacco, Orange, Beans, Guava, Peas, Grapes.	Caseworm, Stemborer, Grass-hopper, cutworms, Mosaic disease bugs, Anaberoga, Aphids, Beetles, Mildew.	170 14 6	80 to 85	280 9
3	June 1953	... Paddy, Ragi, Sugarcane, Jola, Tobacco, Lime tree, Areca, Seed Paddy, Cabbage, Brinjal.	Cutworm, Stemborer, Thrips, Pericularia disease, Mildew, Gonoderma, Caterpillars, Epilachna Beetle.	228 0 6	70 to 90	1,632 10
4	July 1953	... Ragi, Paddy, Seed paddy, Onion, Groundnut, Potato, Chillies, Sunnhemp, Mango, Areca-nut, Citrus, Coconut, Cabbage, Guava, Peas, Cucumber, Lady's finger, Grapes.	Shoot borers, cutworms, Blast, Aphids, Surulpoochi, Epilachna Beetle, Thrips, Bugs, Anaberoga, Leaf-eating caterpillars, Mildew, Blight.	585 12 9	65 to 85	344 8

*REMARKS.—The amounts shown here are exclusively on 50 per cent concession given to cultivators. It does not include Salaries, T.A., Contingencies and purchase of chemicals, equipment. The Salaries and T.A., etc., are maintained by Assistant Directors. The chemicals and equipment are being purchased through S.P.C.

Amount spent each month	Average gain	Area treated	
		A.	G.
Rs. a. p. 1,230 7 0	Per cent 75 to 95	1,118	30
2,044 0 0	75 to 90	1,734	29
900 0 0	75 to 90	1,485	2
2,763 0 0	75 to 85	4,231	15
561 0 0	70 to 90	1,234	0

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ತಾವು 'ಎ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ 41-ನಂವರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಯ ಖರ್ಚು ಎರಡೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In the remarks noted in the statement appended, you will see that it is stated that the amounts shown in the statement are exclusively on 50 per cent concession given to cultivators. It does not include salaries, T. A., contingencies, etc.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಔಷಧಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If any of the medicines are not effective, they will not be used at all. Some of the drugs were purchased last year and some of them have not been used last year I believe.— This year they are being used. If they are not effective they will not be used.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If you mention the survey numbers of the cultivators whose lands have been affected, I will have the matter investigated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ tender ಮಾಡಿ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—They have said that it will be investigated.

Sri M. LINGANNA.—May I know what steps they have taken to eradicate pests in paddy plantations?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have been distributing some books here. Therein you will find the remedies for the paddy borer.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the Agricultural Instructor whom you have

Sl. No.	Month	Crop	Pest and disease
5	August 1953	Paddy, Ragi, Jola, Groundnut, Castor, Circus, Sugarcane, Potato, Tobacco, Cabbage, Chillies, Onion, Garlic, Guava, Peas, Brinjal, Bean, Cauliflower.	Grasshopper, Stem borer, Blight, Caseworm, Thrips, Cutworms, Webbing caterpillars, Earhead, Caterpillar, Aphis, Leaf-eating caterpillar, Castor semilooper, Slugcaterpillar, red blight, Beetles, bugs, mildew.
6	September 1953	Paddy, Ragi, Navane, Jola, Tobacco, Cotton, Groundnut, Arecanut, Chillies, Onion, Cabbage, Mango.	Grasshopper, Caseworm, Blast Stem borer, Caterpillar Helmenthsporium, Earhead bugs, Leafcut, Thrips, meal bugs.
7	October 1953	Paddy, Ragi, Cotton, Castor, Tobacco, Jola, Chillies, Navane, Potato, Gauva, Coconut, Cabbage, Cucumber, Peas, Beetlewine, Grape.	Caseworm, Stem borer, Blast Grasshopper, armyworm, webbing caterpillar, Avarepod borer, Leaf-eating caterpillar, Beetles, Aphis.
8	November 1953	Paddy, Ragi, Bilijola, Avare, Togari, Cabbage, Chillies, Onion, Castor, Tobacco, Potato, Guava.	Caseworm, Stem borer, Blast grasshopper, armyworm, Jids, Leaf-eating caterpillar, Avare podborer, Thrips, Castor semilooper, Aphid, Epilachna beetle, bugs.
9	December 1953	Paddy, Ragi, Chillies, Arecanut, Bengalgram, Cabbage, Water-melon, Citrus, Castor, Avare, Togari, Guava, Mango, Potato, Peas.	Caseworm, Stem borer, grasshopper, Blast, Fodder caterpillars, Aphids, menthsoporum, Thrips, Aphis, Dying disease, Anaheroga, podborer, Leaf-eating caterpillar, Die castor semilooper, Mango Hopper, early blight, powdery mildew.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಔಷಧಿಗಳ ಪೈಕಿ Paludrine ಎಂಬ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Are they being used?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ Paludrine ಎಂಬ ಔಷಧಿ ಬಹಳ effective ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There are medicines for different pests and insects. If you have any suggestions to make, we will try them.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ತಗುಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ರೋಗ ತಗುಲಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗದೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಫರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ Japanese transplanting ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಬಾಧಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—Japanese transplantingಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದೂ ನಕ ಕೆಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯಾದರೂ ಮಾರ್ಚ್ 12ನೆಯ ತಾರೀಖು ನದು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ತಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ; ಅಂದ ಮೇಲೆ ತಾವು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ರೋಗ ತಗುಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

are technically qualified to administer all these several methods to eradicate plant diseases?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes; most of them are graduates; they know how to diagnose and how to administer.

Sri M. LINGANNA.—Has it come to the notice of the Government, that most of these agricultural inspectors are not qualified? They do not know even the elementary principles by which they can educate the cultivator, nor are they themselves capable of operating the several medicines available for the eradication of plant diseases.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member presumes many things and puts questions on such presumptions. Any other question?

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ರಾಗಿ ಫಸಲಿಗೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ತಗುಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ?

ಅದೇ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ರೋಗ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ಸದಸ್ಯರು.—ಈ ಫಸಲಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೋಗ ತಗುಲುತ್ತದೆ? ಅದಕ್ಕೇನೇನು ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಹಾಗೆ ಈಗ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಏಲಕ್ಕಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ರೋಗ ತಗಲಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆ ನಂತರೇ ಧನ ಸಡನುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಗತ್ಯವಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—1953ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಯಿತು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಫಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ, ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರಿಂದ information ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಯಾವ ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The next questions No. 998 and No. 1030 may be taken up together.

National Extension Schemes.

Q.—998. Sri C. H. LINGADEVARU (Chiknayakanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of taluks to which the National Extension Scheme is proposed to be extended during the coming year ;

(b) whether they would take steps to extend the said scheme to Chiknayakanahalli Taluk which is a backward taluk in all respects ?

A.—Dr. R. NAGANGOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Eight National Extension Service Scheme Blocks are proposed to be opened during the year 1954-55. The places where these Blocks are to be located have not been decided yet.

(b) This will be considered when the question of location of the Blocks is taken up.

Q.—1030. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the areas recommended by the State Government to the Government of India to be included in Community Projects and National Extension Service Schemes in the year 1954-55 as envisaged in the Five-Year Plan ;

(b) whether a resolution was not made in the Ryots' Conference held in 1953 in Tumkur Taluk urging that some hobbles of Tumkur Taluk and Kunigal Taluk should be included in the Community Project Scheme ?

A.—Dr. R. NAGANGOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Eight National Extension Service Blocks are proposed to be opened during the year 1954-55. Since the Government of India approval to this has not been received; no recommendation has been made to Government of India regarding the areas to be included under the National Extension Service Scheme.

(b) The Government is not aware of any such resolution.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕಿನ್ನೂ ಕಾಲ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಗಬಹುದು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಜಾಗಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಉಂಟೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಅದು ಯಾವುದು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಾತಾವರಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಏಳು, ಬರುವ ವರ್ಷ ಎಂಟು, ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹನ್ನೆರಡು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅಂತೂ ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒದಗುವ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಮೊದಲು selection ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Mr. SPEAKER.—You know it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು select ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They have said that there is a certain basis for that.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ತಾವೇ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗದೇವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಕ್ಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅರಿವೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಯಾವಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅರಿವಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ತಾವು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮು fail ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ trained workersನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ trained workers ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ತಾವು ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಅಥವಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಇರುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರೆಂಜ್‌ಮೆಂಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಪರ್ಮೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮು work out ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವನ್ನು ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ 1952 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1953 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ work out ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕಾರಣ ತಮ್ಮ suggestion ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ, consider ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರುಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಅಂತಹವರನ್ನು ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಕಾಣ್‌ಫರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು consider ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಹರಿರಾಯರು ಊರಡುಗೆರೆ ಹೋಬಳಿ, ಗೂಳೂರು ಹೋಬಳಿ, ಹೆಬ್ಬೂರು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಊರಡುಗೆರೆ, ಗೂಳೂರು, ಹೆಬ್ಬೂರು ಈ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಈ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿಗೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಬಂದಿತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಲ್ಲೂ ಒಂದನ್ನು ಆರಿ ಸಿದ್ಧೀವಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಹಿರಿಯರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ first preference ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನೋದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ successful ಆಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಳಸಿರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೂ ಈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನುಸ್ತೇಜೆ.

Mr. SPEAKER.—That will do, so far as these questions are concerned. Questions Nos. 696 and 960 may be taken up together.

Minimum Wages paid to Labour employed in Government Industries and Plantations.

Q.—696. Sri B. MADHAVACHAR (Bhadravati).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of workers employed in State-owned Industries, Industries run on joint-stock basis, private industries, and plantations;

(b) the minimum wages paid in State-owned industries and plantations?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

	No.
(a) (i) State-owned Industries ...	9,824
(ii) Private including those on Joint-stock basis	70,718
(iii) Plantations	60,000 approximately.

(b) The minimum wages paid in the State-owned Industries are as follows:—

	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Men ...	0 8 0	to 0 12 0
Women ...	0 6 0	to 0 12 0
Children of certified age ...	0 6 0	

The minimum wages paid to workers in the Plantations are fixed under the Minimum Wages Act, 1948 (Central Act XI of 1948) as shown below:

	Basic wages	Dearness allowance	All inclusive wages
	Rs. a. p.	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Men ...	0 10 0	0 6 0	1 0 0
Women ...	0 9 0	0 4 0	0 13 0
Adolescents	0 7 0	0 3 0	0 10 0
Children ...	0 6 0	0 3 0	0 9 0

Q.—960. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) how many registered factories are there in our State;

(b) the names and the total number of workers employed in each of the concerned factories?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) 581 up to 15th February 1954.

(b) The total number of workers in all the 581 factories is 83,082.

The labour and time involved in indicating the total number of workers in each Factory and their names will not be commensurate with the result to be achieved.

Sri B. MADHAVACHAR.—May I know the names of the State-owned industries where the workers are being paid the minimum wage of 12 annas as provided in the Minimum Wages Act?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe in all the State-owned industries, the minimum wage is being paid.

Sri B. MADHAVACHAR.—According to my information, it is ten annas. So I want to know the names of the State-owned industries where it is 12 annas.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have said my information is that in all State-owned industries, this minimum wage is being paid. If it is not being paid; if it is intimated, I will make enquiries.

Sri B. MADHAVACHAR.—Does the Hon'ble Minister mean to say that the minimum wages in all the State industries are fixed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri B. MADHAVACHAR.—Do the steel industry and the cement industry come under the schedule of the Minimum Wages Act?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They do.

Sri B. MADHAVACHAR.—Will the Hon'ble Minister please verify from the schedule and then reply? There is a schedule attached to the Minimum Wages Act.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I shall verify.

Sri B. MADHAVACHAR.—Will the Hon'ble Minister be able to kindly tell me the minimum wage paid in the Iron and Steel industry?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know the exact amount. I believe they are applying this Minimum Wages Act to this industry also.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that certain fee is levied for registering these factories in the State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri D. VENKATESH.—Are Government aware that there are several concerns which have not registered themselves under this Factories Registration Act?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We are trying to enforce this Act.

Sri D. VENKATESH.—Will the Government submit a list of the names of the concerns which are not registered?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri K. S. VASAN.—Is minimum wages fixed for the Government Transport?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಎಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯ ಕೂಲಿ ಮೊಬಲಗಿಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—1½ ರೂಪಾಯಿಯೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊರಡಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಇದು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅದೇ ಬೇರೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, they are classified under two different categories.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Will it be less than agricultural wages?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—My calculation is, it will not be less.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಮರೆ ನಾಡಿನ ದರ 1½ ರೂಪಾಯಿಯೆಂದು ಅರ್ಜಿರಾಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ (10+6=) 1 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ 1 ರೂಪಾಯಿ, ಮೈಸೂರು ನೆರೆಯಲ್ಲಿ 12 ಅಂಶ ಇರಬೇಕು.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that this includes dearness allowance, Sir?

Mr. SPEAKER.—You had put questions already; I cannot allow you again and create a precedent.

Houses Built in Corporation Area of Bangalore City.

Q.—810. **Sri P. R. RAMAIA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) how many new houses were built in the Corporation area of the City of Bangalore during the years 1952-53 and 1953-54;

(b) how many of these houses come under the Industrial Labour Housing Scheme;

(c) how many of these come under the Middle Class Housing Scheme;

(d) what help has been rendered by the Government, in the construction of these new houses by way of grants, loans and subsidy?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Nil.

(b) to (d) Do not arise in view of the reply to (a) above.

Sri P. R. RAMAIA.—Will the Government be pleased to give the number of houses built in the year 1952-53 in the Corporation Area, Sir.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I beg to submit that the answers given here are not comprehensive enough. I may be given some time. I have already asked the office to put up comprehensive figures. This may be taken up some time later.

Mr. SPEAKER.—This question will be taken up next week.

Building for Intermediate College, Kolar.

Q.—822. Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when the foundation stone for the Intermediate College building at Kolar was laid;

(b) the steps taken for the progress of the same?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) During the year 1948.

(b) No steps have been taken for constructing a building for the Intermediate College at Kolar, since the sites available were not suitable. The Building Committee decided that the present building in which the Intermediate College at Kolar is located is convenient, that the public are in favour of its continuance and that the existing building may be improved by means of putting up additional structures. Hence the question was dropped.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೋಲಾರದ ಇಂಟರ್ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ನಿವೇಶನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಾಡಿದ್ದೀರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅದರ ವಿವರ ಯೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ:—“The Building Committee decided that the present building in which the Intermediate College at Kolar is located is convenient, that the public are in favour of its continuance and that the existing building may be improved by means of putting up additional structures. Hence the question was dropped.”

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಯಾವಾಗ ಈ ವಿವರ ಬಂತು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಾರೀಖು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವರು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಾರೀಖು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಆ ವಿವರವು ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಕಟ್ಟಲು ಎನ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬರೆದು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ಇರುವುದು ಸರಿಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವು ಕಾಲ ದಿಂದ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತು. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What happened to that foundation stone that was laid?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe it is where it was laid.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What was the object of laying the foundation stone and by whom it was laid?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—By whom it was laid, I cannot say; the object is obvious.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Before the location of the building was finally settled, why did Government agree for laying the foundation stone? Is it not a waste?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Disturbances in K.G.F. among Trade Unions.

Q.—891. Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state:—

the circumstances of the recent disturbances in Kolar Gold Fields among rival Trade Unions?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

As the cases relating to the disturbances are pending trial before the Special First Class Magistrate's Court, K.G.F., the matter is *sub judice* and no information can be furnished.

Mr. SPEAKER.—So, no supplementaries. Next question.

Labour enactments in force.

Q.—956. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) how many Central as well as Mysore State Labour enactments are currently in force in Mysore State;

(b) what are they?

(c) whether there are regular Annual Administration Reports on the working of each of the enactments by the concerned departments?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) 24.

(b) Please see the list appended below.

(c) Separate Annual Administration Reports are compiled on the working of certain important Labour enactments noted below:—

1. The Central Factories Act, 1948.

2. The Indian Boilers Act, 1923.

3. The Central Workmen's Compensation Act, 1923.

4. The Central Payment of Wages Act, 1936.

5. The Central Cotton Ginning and Pressing Factories Act, 1925.

6. The Mysore Maternity Benefit Act, 1937.

7. The Mysore Shops and Establishments Act, 1948.

The General Administration Report of the Department of Labour covers the working of the rest of the Labour enactments.

The following are the Labour Acts enforced in the Mysore State:—

1. The Indian Trade Unions Act, 1926 and Rules.

2. The Industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946 and Rules.

3. The Industrial Disputes Act, 1947 and Rules (as amended up-to-date) (including the Industrial Disputes (Amendment) Act of 1953).

4. The Industrial Disputes (Banking and Insurance Companies) Act, 1949.

5. The Industrial Disputes (Appellate Tribunal) Act, 1951.

6. The Mysore Labour (Administration Act), 1952.

7. The Factories Act, 1948 and Rules.

8. The Indian Boilers Act, 1923.

9. The Workmen's Compensation Act, 1923, and Rules.

10. The Indian Fatal Accidents Act, 1855.

11. The Payments of Wages Act, 1936 and Rules.

12. The Cotton Ginning and Pressing Factories Act, 1925 and Rules.

13. The Minimum Wages Act, 1948 and Rules.

14. The Employment of Children Act, 1938 and Rules.

15. The Children (Pledging of Labour) Act, 1933.

16. The Mysore Maternity Benefit Act, 1937 and Rules.

17. The Mysore Labour Housing Act, 1949 and Rules.

18. The Employees' State Insurance Act, 1948 and Regulations.

19. The Employees' Provident Funds Act, 1952 and the Scheme.

20. The Employers' Liability Act, 1938.

21. The Mysore Shops and Establishments Act, 1948 and Rules.

22. The Weekly Holidays Act, 1942.

23. The Industrial Statistics Act, 1948 and Rules.

24. The Essential Services Maintenance Act, 1952.

Sri D. VENKATESH.—Are the Government aware that the Central Government and some State Governments are regularly and annually preparing Administration Reports of each of the enactments of the Industrial law?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes; Government is aware of it and it is trying to bring that in Mysore also.

Shops and Establishments Act— Mysore City.

Q.—979. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether any representations have been received from the merchants of Mysore City stating that some of the merchants under some circumstances are experiencing difficulties by the introduction of the Shops and Establishments Act;

(b) if so, what the difficulties set out in that representation are?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of answer to (a).

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಟುಕ್ಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂಗಡಿ ಕೆಲಸ ತಾವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ವರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿವಸ ಮುಚ್ಚಬೇಕಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು, ಅವರಿಗೂ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅಂಥವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಮಾಲೀಕರೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅವರೂ ನಹ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿವಸ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ, ಬಾಕಿ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ ಆಯಾ ದಿನದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ತಿರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ದುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ರಜಾ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮತ್ತು ನೌಕರಗಳ ಆಕ್ಟಿನ 5 ಮತ್ತು 6ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಈ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೀರಾ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We are in correspondence with Government of India.

Sri K. S. VASAN.—Is it a weekly holiday for the worker or a weekly holiday for the sales, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Holiday for the worker in that shop.

Sri K. S. VASAN.—Then, where is the weekly holiday if the shop is run by the owner himself?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He is also a worker and he needs a holiday.

Railway line between Mysore and Coorg via Hunsur.

Q.—856. Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is not a fact that a resolution was passed unanimously in this Assembly during its last Budget session recommending to the Central Government to put up a Railway line between Mysore and Coorg via Hunsur;

(b) what is the action taken by our Government on this resolution?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) A recommendation was made to Government of India to take up the construction of this Railway line.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದುದು ಯಾವಾಗ? In the last Budget Session a resolution was passed.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It has been communicated and I have also got a reply.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು-ಹಾಸನ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ resolution ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ preliminary survey ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗಾದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ರೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದುದಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—They are doing it; that is what he said.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮದ್ದೂರು ಮಳವಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That question does not arise strictly.

Desilting Venkateshsagara tank, Chintamani Taluk.

Q.—1016. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the extent of capacity reduced as a result of accumulation of silt due

to non-repair of sluices to Venkateshsagara tank in Chintamani Taluk;

(b) whether there is a scheme to repair that tank in the near future?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) No survey has been conducted regarding accumulation of silt. Silt accumulation is not due to non-repair of sluice.

(b) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಎ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಸಾಗರ ಕೆರೆಗೆ ಹೊಳೆ ತುಂಬಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಂಶ ಅಲ್ಲಿನ ಅನಿಸ್ವಂಶ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಿಲ್ಟ್ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕೆರೆ ಚಿಂತಾ ಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕೆರೆಯ sluice ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದೇ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸುಮಾರು 18 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಹೊಳೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಗ್ರತ ಆ ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು technical matter. ಅದಕಾರಣ ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ರೀತಿ ಹೊಳೆ ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ sluice ಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Silt ಇರುವುದು ತೊಬಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಇದಕ್ಕೆ covering sluices ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Increased water supply to Danaikanakeri tank, Hospet Taluk

Q.—852. Sri IJARI SIRASAPPA (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received representations about the increased water supply to Danaikanakeri tank in Hospet Taluk;

(b) if so, the action taken on that representation?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The matter is under investigation.

Amount spent on Samskriti Prachara:

Q.—907. Sri T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

the amount of expenditure incurred for “Samskriti Prachara” during the year 1953?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

Rs. 29,847-15-0.

Intermediate College at Krishnarajanagar.

Q.—993. Sri S. H. THAMMIAH alias HANUMANTHE GOWDARA THAMMIAH (Krishnarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have given any assurance to open an Intermediate College at Krishnarajanagar;

(b) when they would fulfil it?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—

(a) The University has not given any assurance in the matter.

(b) *Vide* answer above.

Redistribution of Districts.

Q.—1002. Sri K. PANCHAKSHA-RAIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the question of redistribution of districts in the State is under their consideration;

(b) if so, when will it be given effect to;

(c) whether the taluks will be redistributed in the same manner;

(d) while re-distributing, whether the opinion of the leading public in the locality would be obtained?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Not at present.

(b) to (d) Do not arise in view of answer to (a).

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS

(Procedure with respect to Debate.)

Mr. SPEAKER.—Now demands for Grants.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, yesterday I had sent a representation to the Secretary as to the procedure to be adopted while moving cut motions. Hitherto we have hardly done any work and many demands had to be skipped over. I have been telling from the beginning that by convention it is to be recognised that the Opposition alone has the right to send cut motions and oppose the demands. But we find a number of cut motions are being tabled by the members of the Treasury Bench. The object of the cut motions is to criticise Government and in some cases to censure them and I cannot understand the members of the Treasury Bench tabling cut motions. Though they

(Sri J. MOHAMED IMAM.)

have a right to do so, by convention and tradition they are not allowed to do so. This point was brought to your notice last year alone when the Hon'ble Leader of the House and the Opposition came to an agreement and, if I remember correctly, the Treasury Bench abstained from moving their cut motions, and this privilege rightly was given to the members of the Opposition. But yesterday that last year's tradition was broken up and cut motions were taken up haphazard and I can say that members of the Treasury Bench, specially Sri Madiah who is an adept in sending cut motions and who is always first in the list did not follow that convention. So I appeal to you to appreciate the need of conceding this privilege to the Opposition.

(Sri M. Madiah interrupted).

Mr. SPEAKER.—I am extremely sorry that the Hon'ble Member should interrupt. While an Hon'ble Member is making serious suggestions on behalf of his party about taking up cut motions in which they are more interested than other members, it is my high duty to hear them fully and come to conclusions. You will have every opportunity to express your views.

Sri M. MADIHA.—I want to make a personal explanation. My name was associated in the statement made by Leader of the Opposition. I think I have got a privilege to clarify it.

Mr. SPEAKER.—All right. You will be given an opportunity to express your views.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I must bring to the notice of the Chair the practice prevailing in England. In English democracy it is the right of the Opposition to select the demands that they want to discuss and seek the permission of the Chair to allow them to speak on those particular demands. Accordingly, yesterday I submitted to the Chair a list of demands we should like to criticise and also I indicated the dates on which those demands have to be taken up. It is true that it must be done by agreement or by convention. I appeal to

the Chair and also to the Leader of the House to establish a certain convention in this respect and see that this valuable privilege given to this House is well made use of and not spent in ventilating our local grievances or personal ones or some such thing.

Mr. SPEAKER.—You mean agreement by parties?

Sri J. MOHAMED IMAM.—By convention. There is nothing in the rule to prevent a Member from tabling cut motions. But let them establish such conventions as are existing in the other Parliaments. By convention we must establish a precedent not only for our own House but also for the other House.

(Sri A. Bheemappa Naik rose.)

Mr. SPEAKER.—Sri Madiah will have the first chance.

Sri M. MADIHA.—With regard to my name being associated in the statement by Sri Imam, the Leader of the Opposition, I wish to say that I humourously said that.....

Mr. SPEAKER.—I see.

Sri M. MADIHA.—I hope that my privileges will be safe in the hands of the Chair.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—When the Constituent Assembly was meeting, or later, after it was converted into Legislative Assembly and even after this House came into existence, no convention of such sort as stated by the Leader of the Opposition has ever been built up. If he refers to conventions adopted elsewhere that is a different thing. We have been all along sending notices of cut motions. But it is possible for us to come to an agreement in this respect. Yesterday Sri Imam was telling me that all unimportant demands may once for all be guillotined and only important subjects taken up and cut motions on those demands discussed. This appears to me a very useful method. We would certainly not disagree with him when he says that convention has to be built up. But to prevent members on this side sending cut motions is to prevent them from bringing to the notice of this House or the Government certain local grievances in respect of what they

have got to say about the administrative machinery and administration itself. Therefore, while we are agreeable to come to some terms with the Opposition, if the Leader of the Opposition takes the responsibility on behalf of that side we are sure that our leader will discuss with him and come to an agreement. We have no objection at all to see that cut motions are moved on some definite basis. But we will not agree to the suggestion that we should not send cut motions. The convention that he has quoted is of some other legislature and not of this.

SRI M. LINGANNA (Nanjangud).—

It is probable that the right of an individual member of this House as is confined by the Rules of Procedure will be taken away probably if he is not allowed to move cut motion. But probably my friend Sri A. Bheemappa Naik will agree with me when I say the following. No doubt cut motions have been moved and most of them pertain to local grievances; some of them do raise some important discussion on the policy pertaining to a particular head like Revenue or Industry or some other head. Let us suppose for the moment that there are no cut motions. Then would not a member who has moved a cut motion derive the same benefit? If main demands are moved but not cut motions, then every member of the House will get an opportunity to offer his remarks on the main demands. Suppose, I will have a cut motion in relation to a local problem. But if I do not move my cut motion, that does not mean that I am losing the right to express the content of the same cut motion while I speak on the demand. While speaking on the demand itself even local grievances may be referred to, even the particular subject that a particular member is fond of can be referred to and his right to so refer is not taken away. So if we were to resort to the practice of moving cut motions it does mean that we reduce ourselves to the old tradition of the Representative Assembly, namely, making prayers and representations. I believe my friend Sri Bheemappa Naik will agree with me on this point. He is very accommodative and I

believe he is as much enthusiastic as anybody else in this House to bring into practice a new mode of discussing demands and elevate our parliamentary procedure to the level of the British Parliament. It does not mean the practice obtaining in England should not be brought into effect. We have adopted for that matter several principles prevailing in the Parliament of England. Thereby we are not curtailing the right of any member. What would be the benefit conferred on the member? If we adopt this method we will have more time on each demand. Every member will get an opportunity either to support the demand or bring local grievances to notice of the Government or he can raise a discussion on the demand and in the time allowed to him he may bring to the notice of the Government the lacunæ in the several heads concerned. When we separately discuss each accounting head, he can refer to several matters. When we take the demand as such, we can look into several matters again. In the general discussion we cannot discuss much on every demand. But here demands are discussed with particular intention and intensity. We can bring to the notice of the Government several irregularities in accounting and lapses in several demands. Therefore there is nothing wrong in departing from the original practice adopted and entering a new era. I believe Sri A. Bheemappa Naik will agree with this arrangement.

SRI M. MADIAH.—Yesterday the Chair was pleased to give a ruling that the old practice should be continued.

MR. SPEAKER.—That was no ruling. I simply said that because there was no agreement forthcoming on cut motions, I would stick to the rules.

SRI M. MADIAH.—Sir, under Rule 124 of the Rules of Procedure, Members are given privileges to move cut motions to reduce any grant or to omit any grant or any item in a grant. These are the privileges under the rules given to Members. If the practice is not.....

MR. SPEAKER.—You can read Rule 144 along with that rule and you need not read it aloud. You can read for yourself.

Sri M. MADIHA.—Therefore Sir, those who have sent up cut motions may be kindly permitted to move their cut motions and ventilate their grievances.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, this question is repeatedly being raised. It is a question of convention. If the Leader of the Opposition discusses the matter with us, I think, there will be some settlement. He has been talking about conventions. He says this is the convention in the House of Commons. For example, there is no convention of walking-out in the House of Commons.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You seem to be very much concerned over the walk-outs.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Regarding conventions, as you said, Sir, and as also Sri Bheemappa Naik, agreement can be reached by mutual discussion. In the absence of an agreement, rules will have to be enforced.

Mr. SPEAKER.—So the Leader of the House and the Leader of the Opposition Party will be pleased to have me also along with them some time before six or so this evening, so that I will be in a position to make a statement tomorrow and it will not be a ruling. I will make that statement tomorrow.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—There is another matter, Sir. The Finance Bill relating to Sales Tax (Amendment) Bill has to be taken up. As you are aware, the Leader of the Opposition, I and a few others met in your chambers and we came to a settlement that on 22nd evening it may be taken up. I have subsequently sounded the opinion of several other members. They are also agreeable to it. Therefore I request that, in pursuance of the agreement we reached in your presence, the evening of the 22nd March 1954 may be fixed for taking up the Sales Tax (Amendment) Bill for consideration.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—I have already submitted that it will not be convenient for some of us for the reasons I have already explained. My idea is that there is no hurry for this Bill to be taken up immediately. It can be taken up later.

If, in spite of the representation, the House decides to go on with the Bill, I have nothing to say in the matter.

Mr. SPEAKER.—The agreement that has been reached is that we may take up this Bill on 22nd March at 5-30 P.M. Elections will be over by 5 P.M. This has been agreed to by both the Leader of the House and the Leader of the Opposition.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—May I suggest for the convenience of members a time limit for the debate? I do not want to suggest any curtailment of the debate on the matter. You may, in your generosity, fix any time. Let there be some definite time limit instead of going on till midnight. Any time you may fix, we will be agreeable. If a time limit is fixed, members will be in a position to go back to their respective places.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is very difficult to forecast how much time we need. If we do not finish it that evening, we will postpone it to the next evening.

Mr. SPEAKER.—We will meet at 5-30 P.M. on the 22nd and we will watch the progress and then decide.

Now Demand for Grants, Demand No. 6.

May I fix up a time limit as I did yesterday? Now it is 1-20. We will go on with this Demand till 2. From 2 to 2-45 we will take Demand No. 7. From 2-45 to 4, we will have Demand No. 8 Irrigation. From 4 to 4-45 we will have Demand No. 9 Irrigation. The last two demands will adjust themselves. Now we will take up Demand No. 6.

DEMAND No. 6—CHARGES ON ACCOUNT OF MOTOR VEHICLES ACTS.

12. CHARGES ON ACCOUNT OF MOTOR VEHICLES ACTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 2,75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Charges on account of Motor Vehicles Acts.’”

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—I would like to make a statement, Sir.

Mr. Speaker Sir, while this demand is under discussion, it is my duty to bring to the notice of this Hon'ble House a short review of the working of this Department during the current year and what Government proposes to do in the coming year, that is the Budget year 1954-55. As the time is very short, I should necessarily like to be brief in what I have got to submit with regard to this demand.

Sir, as on 31-3-1953 the number of motor vehicles the Department had is:

Buses under operation	121
Under repairs	25
Buses on lines	108

New buses the bodies of which are under construction which are delivered and which are about to be delivered by the end of this month number 50. The assets of the Department have reached the figure Rs. 38,91,090 as on 31-3-1953.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—On a point of order, Sir. The demand under discussion is Charges under the Vehicles Act. The Hon'ble Minister is giving a statement about the Road Transport Department.

Mr. SPEAKER.—It includes that also.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Department has been paying all these cesses under the Act. In the year under review, the mileage cess paid is Rs. 1,82,000; service tax Rs. 1,76,400; vehicle tax Rs. 2,600; fitness certificate Rs. 3,500; road tax Rs. 1,400; stand fees Rs. 20,000; Therefore it will be readily seen by the Hon'ble Members that the Department has been paying all the taxes that private owners and operators are paying. Over and above this, from the year 1952-53, the Department has been paying four per cent interest on the capital invested.

1-30 P.M.

To-day the number of persons employed is in the order of 780. Certain new routes are proposed to be operated

in the coming year. I have already announced the view of the Government that before fresh routes are taken up, steps will be taken to see that wherever there is pressure or wherever there is heavy traffic, some more new buses are put on these routes. The fresh routes proposed to be taken up are Bangalore-Bellary, Chitaldrug-Bellary, Tumkur-Pavagada, Bangalore-Tirupathi, Bangalore-Madanapalli, Mysore-Ooty. Steps have been taken to enter into correspondence with the concerned Governments to accord permission for the new routes proposed to be taken.

Sir, regarding the financial aspect, I would like to submit, that the accounts are subject to commercial audit, as has been suggested by the Accountant-General and I am very happy to say that the figures in the current year right up to December 1953 are very encouraging. It will be seen that making allowances for all the taxes that we have to pay, the net surplus of Rs. 4,06,378 is expected by way of net savings to the Department during the current year. It is really very encouraging, in my humble opinion.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuveru).—On a point of order, Sir. This comes under Demand No. 39—Road Transport.

Mr. SPEAKER.—Please see page 194; Mysore State Transport Authority Charges on account of Motor Vehicles Acts. Under that head you find this.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—That is Rs. 2,75,000; it comes under charges of collection.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—On a point of order, Sir.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I have raised a point of order, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes; but perhaps, he is saying the same thing.

Sri M. V. RAMA RAO.—I have no objection to the Hon'ble Member Sri Hutche Gowda stating his point of order. I do not wish to obstruct him. The Demand, as I understand it, is Demand No. 6 and this relates to 'Charges on account of Motor Vehicles Acts.' We find on page 194 of the Budget book, it is pay of Officers, pay of Establishment—Mysore—State

(SRI M. V. RAMA RAO.)

Transport Authority—pay of Permanent Establishment, Toll-gate Establishment charges,—Temporary Establishment, Motor Licence Fee Collection charges and such other expenditure as mentioned by way of explanation of the content of the total demand. The Hon'ble the Home Minister has been making a statement before the House which relates to the manner in which the Road Transport Department is being worked, the interest it is paying on the investment, the commercial audit that has been instituted into the working of the department and various other matters which, however important and interesting they may be, would probably not be relevant to the demand. It will be seen, Sir, that Road Transport Schemes are dealt with separately under Demand No. 39. It is, therefore, Sir, very difficult for us to understand how the particular statement could be relevant to the demand under consideration.

Mr. SPEAKER.—Demand No. 39, is it?

Sri M. V. RAMA RAO.—Demand No. 39 deals with Road Transport Schemes.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—The point of order has to be substantiated. Demand No. 39 is on the Road Transport wherein the Hon'ble Minister in charge of the portfolio can make a statement in regard to the Indian Motors Vehicle Act and State Motors Vehicles taxes. His statement pertaining to that particular portion of the Road Transport, I think, may not be relevant.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I make one submission? It becomes partly relevant this way, that the Government Road Transport Department also pays taxes. That comes under Demand No. 6; it cannot be wholly said to be irrelevant.

Sri M. V. RAMA RAO.—The statement went on to state the number of vehicles purchased, the number of vehicles that are under repair, the number of vehicles that are on the roads and the number of vehicles that the Hon'ble the Home Minister intends

to put on routes that are to be monopolised. The total demand does not exceed Rs. 2,75,000 and the Hon'ble Minister may not be able to buy even four vehicles. So far as I am concerned, I should be very anxious to listen to his statement when we reach Demand No. 39.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If that is the ruling of the Chair, I will take it up when we come to that demand. I have got other figures which I wish to place before the House. I would like to know the ruling of the Chair.

Mr. SPEAKER.—Please finish your statement about other points. By that time I will just go through it and give my ruling.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, with regard to the total number of vehicles in the State to-day, we have got, excluding Government Departmental vehicles, 10,863. With regard to the earnings, Sir, in the year 1952 this Department earned a net revenue of Rs. 35,47,167 whereas in the official year, that is, 1953-54, the earning came up to Rs. 71,38,212. The Department has been working very satisfactorily.

With regard to the working of the S. T. A. and R. T. A., Government are fully satisfied that these bodies have been rendering very good service in order to solve the transport problem in the State. Sir, I do not want to take much time and therefore, I leave the rest of the time to the Hon'ble Members.

Mr. SPEAKER.—I now find on page 1943 the Mysore State Transport Authority is dealt with and on page 184 the Road Transport Schemes. Those are two different items: this may be taken up under Demand No. 39.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, the statement you permitted the Hon'ble the Home Minister to make just now, may kindly be got printed and circulated because it contains very valuable information which may be made use of when we take up Demand No. 39.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If we leave it at that, it is not complete!

Mr. SPEAKER.—You obstructed the full statement being made. (Laughter.)

Sri M. V. RAMA RAO.—I did not obstruct, Sir, but I only suggested that it may be made available only on the proper occasion.

Mr. SPEAKER.—Anyhow, you will find it in the proceeding, that will be printed.

Brake Inspection.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narsipur).—I beg to move:

“That the demand under the head “12 Charges on account of Motor Vehicles Acts” for Rs. 2,75,000 be reduced by Rs. 100 in order to raise a discussion on the working of Brake Inspection.”

Sir, buses and lorries are brought every year for brake inspection at each District Headquarters. In the Budget I find a provision for the salary of the Brake Inspectors and I believe I am right if I say that there are seven in the State, one for each District and sometimes two for every District.

Sir, in each District I believe there may be about 200 buses and some hundreds of lorries. The brake inspections do not seem to be conducted properly. We are hearing a number of accidents. I do not know whether the officers in charge will be in a position to really test whether these vehicles brought for examination are fit at all. In the brake inspections we are told that several things need looking into. One is the general condition and the condition of the brakes in particular. We have seen on the roads a number of vehicles which are supposed to be in good condition but which have no brakes. I do not know how these vehicles are certified as having good brakes. The Brake Inspector has a very heavy responsibility. His certificate automatically means the safety of the lives of several passengers in the buses. There are very many rickety buses on the roads today and I am wondering how these inspections are carried out. These Inspectors are not technical men. Buses and lorries have to be really checked well. My idea in

sending this cut motion is to see whether these inspections are properly done. Many people say, “I do not say, I have no evidence to say, that in these inspections it is the mamool that plays the part. I have no evidence to prove that. I am only reflecting or communicating what others say. It is up to the Government to verify whether it is so or not. The inspecting officers are not well qualified. Neither mechanical Engineering graduates nor experienced officers are posted to these very important posts. I urge on the Government to see whether any improvement is necessary. I believe it is necessary. I wish that these inspections are real instead of being simply formal. That is all.”

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved.

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಟ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಊರು ಕಡೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೈಲು ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಮೈಸೂರು ತಲುಪುತ್ತೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಗಾಬರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಗುಚಿಕೊಂಡು ದೈವವಶಾತ್ ಬದುಕು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಡ್ರೈವ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದಿನ ಇಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿಸಿ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಆ ದಿನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳು ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಬ್ರೇಕ್ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯೊಂದನ್ನು ಏರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಲು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ defects ಕಂಡುಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಮೈಸೂರಾದರೂ ಈ ಬಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಸ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಒಂದು round ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಸ್ಸುಗಳ ಡ್ರೈವರು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.)

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎರಡು-ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು round ಹೊಡೆದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 'All right, your bus is all right' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಚೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Certain things will have to be simply taken for granted. We cannot substantiate that.

ಈ ಬ್ರೇಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ, ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಾವು ಹೀಗಾಗುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಉತ್ತಮವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಬ್ರೇಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು condemn ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನುನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ದಿಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಬಸ್ ಡ್ರೈವರ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದಿಣ್ಣೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಳಿದು ಬರುವಾಗ ಅದರ ಬ್ರೇಕ್ ಸರಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾಡಿಯೊಂದು ದಿಣ್ಣೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಸ್ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗುವ ಸುಳಿವೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಸ್ಸಿಗೆ ನಿಕಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತನೆ ರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು accident ನಿಂದ ಪಾರಾದೆ. ಆಮೇಲೆ ಹುಣಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಸ್ ನ ಬ್ರೇಕ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬಸ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದೇ ಹೊರತು ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರ ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತೀವ್ರ ಆರೋಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಸ್‌ಗಳು ಸುಸ್ಥವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವತಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆ. ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳ Tax ಕಟ್ಟುವುದು ಸಹ ನಿಧಾನ, ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟದೇ ಎಷ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರಾರಿಗಳು ಒಡಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ (ಬೇಲೂರು).— ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ನಾರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟದೇ ಇರತಕ್ಕವನು ವೇಶಗಳನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟದೇ ಇರತಕ್ಕವನು ವೇಶಗಳಿವೆ. ಯಾಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಲ್ಲ, ಇಂಥವರಿಗೆ ಏಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಂತೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜಾಂಶ ಬೇರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ, ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಒಡಾಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಬಸ್‌ಗಳ ಒಡಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಓಡಿಸಬೇಕೋ ಅವರು ಒಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇರೆಯವರು ಅದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ 200—300—400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅಂಥವರು ಈ ಅಸಂಬಂಧವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಾವೇ ಬುದ್ಧಿ ಬಸ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಬಸ್ ನಡೆಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಎಂತಹ ಜೀವನ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER—I think these points will do. One minute more.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—I oppose the cut motion moved by my friend Sri S. Srinivasa Iyengar. (Hear, hear) (A Voice: You are a bus-owner!) He raised two or three points. One was that on account of the carelessness of the brake inspectors, vehicles met with accident. It is not so. Spare parts relating to brakes are purely rubber parts. These rubber parts are not being imported from foreign countries. They are country-made. The bus owners are

using these products and so brakes fail very often.

Another reason why accidents occur is this. In 1946-47 about 350 buses were running. In 1953-54 there are about 1,200 buses running on the route. On account of unfair competition and indiscriminate issue of bus permits, bus accidents are very common now-a-days.

Again Sri Srinivasa Iyengar raised the point that Brake Inspectors are not trained men. But it is not correct. Brake Inspectors are trained in the automobile engineering and there are a number of experienced Inspectors.

Sri Devaraj Urs said that the buses are very rickety and that old buses are being run and new buses are not purchased by the vehicle-owners. It is a fact that Government have resorted to nationalisation and therefore there is no sense of security in the minds of bus owners. Will it be possible for anyone to invest a huge amount when there is the question of nationalisation? If the Government give definite security to the private operators that they are not going to nationalise, then the bus-owners are prepared to invest Rs. 20,000 to Rs. 35,000 and purchase new buses. When such is the case, it does not seem proper to make allegations on the bus-owners.

Another observation made by Sri Srinivasa Iyengar is that the Bus Inspectors accept *mamool*. It is the same as saying that the bus-owners pay *mamool*. That is incorrect. Bus-owners are not paying *mamool*. It is a baseless allegation. I oppose the cut motion for the above reasons.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ):—ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರರು ನಡೆಸು ನು ದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತ: ಸಿಸಿಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಪೇಳಿದೇ. ಎದಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾತ್ರವೇ ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕವರೂ ಕಾರಣರು. ಇವರು ಈ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆಯುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಣ ಕೊಡುವವರೆಗೆ, ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದೇ ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ನನಗೇನೂ ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ದೂರ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನತೆ ಈ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಜನತೆಯ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಲು ನಿಷ್ಕೂರವಾಗಿ, ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

2 P.M.

ನಡೆಯುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಎಡಮೇಲೆ ಎದವುತ್ತಾರೆ. Accidents ಆಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೇ ಎಂದು attribute ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸುಗಳ, ರೈಲುಗಳ, ಎಮಾನಗಳ accidents ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಈಗ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ! ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ದೋಷವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನೂ ಒಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹಾಗೂ. ಹೀಗೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಂದ ಹೊರಟು ಎಂದರೆ ತನ್ನ 40 ಮೈಲಿ ದೂರ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ನಂಜಿಯೋ ಬೆಳಗಿನ ಪಾವಪೂಳೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತೂ ಹೋಗುತ್ತೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅಂತಹವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಕಂಡಮೇ ಮಾಡಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಗರದಿಂದ ಒಂದು ರಾರಿ ಹೊರಟಿತು. ಹೊಸ ಪೇಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಅದು ದಿಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಗೆ ಹಿಂದೆಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉರುಳಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರೇಕ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಆ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. Accidents ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ, ಎಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸ ಸತ್ತರೂ ಸಾಕು. ಒಂದು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ—ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಬೇರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಣ ನಷ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಮೇ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇದನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬಸ್ಸು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw this cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is—

That a sum not exceeding Rs. 2,75,000 be granted to the

(MR. SPEAKER.)

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of 'Charges on account of Motor Vehicles Acts'.

The Motion was adopted.

DEMAND No. 7—OTHER TAXES AND DUTIES.

13. OTHER TAXES AND DUTIES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 9,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of 'Other Taxes and Duties'."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು)—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಚ್ಚಾ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಡವಳಿಕೆ ಏನು observe ಮಾಡಿದರೋ ಅದರ ಮೇರೆ ನರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕಚ್ಚಾ ಮೊದಲಿಗೆ ನಂದರ್ಬರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—It lies with the Hon'ble Members. They must come to an understanding and inform me.

Legislation to hand over the Collection of Entertainment Tax to Local Bodies.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sir, I beg to move :

"That the demand under the head '13. Other Taxes and Duties' for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 to raise a discussion on the failure of the Government to enact suitable legislation to hand over the collection of the entertainment tax to the local bodies."

Sir, Government is the agent in collecting the entertainment taxes on

behalf of the municipalities and after deducting about 10 to 12 per cent of the collection charges, the rest of the money will be handed over to the municipalities. That is the usual practice now prevailing. Sir, during the discussions in connection with the Inam Abolition Bill, many of our friends began to condemn the intermediaries. They said, inamdars who are intermediaries or agents should not exist. When we have condemned these agents and provided for their abolition, I do not know why the same rule should not be applicable in the case of Government acting as intermediaries.

A MEMBER.—Abolish Government?

Sri R. ANANTARAMAN.—I do not want that Government should be abolished. But let the Government take it into its head that the power to collect the above taxes should be handed over to the municipalities. Sir, there is so much of leakage in the collection of this entertainment tax. For example, in the Corporation area there are about 40 cinema theatres both in the City and Civil Station. The total collection would not exceed four lakhs per year. Every year there will be some tournament or international wrestling tournament, etc. During the last wrestling tournament, as some of our friends have already brought to the notice of the Hon'ble Minister, the Entertainment Tax was not at all collected. The contractor was allowing people to go in even without buying tickets. When this matter was brought to the notice of the Minister, it was assured that such malpractices would not be allowed; but, as a matter of fact, they did continue and the Corporation lost to the extent of nearly 10 to 15 thousand rupees. Even in the cinema theatres, if you happen to go, in many cases you do not find stamps affixed on the cinema tickets at all and such things do prevail. I am sure on account of these leakages, the Corporation loses nearly about 1 to 2 lakhs every year. The Deputy Commissioner is the person who is directly supervising this collection of the tax. He has got a small establishment of one head clerk and one or two persons who collect

these taxes. But I do not see that they are very vigilant and they do not go round the theatres and check up. The Deputy Commissioner is also given discretionary powers to exempt certain shows from Entertainment Tax. This discretion is sometimes arbitrarily used. For example last year, when the International Wrestling Match was going on, for some time the exemption was granted. When there was a cry from the Corporation and also from other persons, then the Government said that they are going to collect this tax from these matches. This arbitrary discretion which is vested in the Deputy Commissioner must be taken away, Sir, because the Deputy Commissioner will be influenced by persons and he would naturally try to yield to their influence and grant exemptions. And these exemptions are given to Sunday shows and benefit shows, foot-ball tournaments, etc. But it is better, in the interest of stopping the leakage, that discretion to grant exemptions may be ordinarily vested in the local bodies themselves and it is much better that the Government do not interfere at all. Last year Sir, you are aware that in 1952 a piece of legislation was framed and brought up and perhaps due to pressure from some quarters, that Bill was not introduced in this House and it was withdrawn. I do not know for what reasons it was withdrawn. We were anxiously expecting that that Bill would be introduced in the next Session. But till now the Government have not made up their mind to bring up this legislation. You are aware that at the present day the municipalities have so many commitments and people are asking always for increased amenities and if municipalities think of introducing new taxes, there will be trouble in small municipalities and also in the Corporation. It is therefore better that power to collect this tax is given to the local bodies themselves so that the local bodies may either collect these through their own appointed officers or auction it out publicly every year if they want to get ready money.

Another fact which I would like to bring to the notice of the Government

about the Corporation of Bangalore is that a sum of about 2 to 3 lakhs of rupees is in arrears. Many a time, this fact has been brought to the notice of the Government. The accumulation of arrears is due to the fact that money was deposited in some wrong head at that time. The Civil Station Municipality could not point out under what head money was deposited and the correspondence went on for years. Even now I am told that arrears are still due to the Corporation and so I request that the Government would be kind enough to settle the arrears and bring legislation as early as possible. In fact Government are not at all making any profit out of this transaction. They are only acting as agents. So, it is better to entrust the work to the Corporation or the municipalities, and allow them to collect their taxes as they like.

With these few words, I move this cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri P. R. Ramaiya has a cut motion relating to this subject. He may as well speak on this cut motion instead of moving his cut motion.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—Sir, in supporting this cut motion, I wish to say that the finances of the Bangalore Corporation are not very satisfactory. The population is growing. The amenities that the rate-payers demand are increasing. The water supply question is becoming very difficult. For these reasons, the Corporation of the City of Bangalore requires more moneys. Recently they Enhanced the house taxes and the rate-payers have been finding it very heavy. So, every source of revenue has to be tapped to the full. One very important source of revenue is the Entertainment Tax. Now in the City of Bangalore which has a growing population which has doubled in the last ten years, the Entertainment Tax ought to figure as an important source of revenue.

I understand that there are more than 40 cinema houses in the City and

(SRI P. R. RAMAIA.)

the number of dramatic performances are also on the increase. Naturally, the Corporation expects that the proceeds of these performances should go to it for the betterment of the people of the area. Now, Sir, under the Entertainment Taxes, the Budget estimate is 7.99 lakhs. For 1953-54 it was 5.99 lakhs; for 1952-53 it was 5.59 lakhs. So, we find that there has been a progressive rise under this head. Therefore, it is incumbent on the part of the Government to see that a good portion of this revenue goes to the Corporation. Now the practice is that the Deputy Commissioner collects this tax and charges for collection. I do not see why the entire collection work should not be entrusted to the Corporation. The Corporation will be able to manage matters better and they know how to increase the revenue under this head. Sir, as Sri Anantaraman pointed out, there is a great deal of leakage under this head and the Government cannot prevent this leakage. So many people connected with the Corporation know full well how this leakage occurs. It is the Deputy Commissioner that is responsible for this leakage; but the Corporation cannot prevent it. Therefore, it is very necessary in the interest of the Corporation and the finances of the Corporation that the collection work should be entrusted to the Corporation. I am sure both the Corporation and the people in the City will be benefited and the Government also will be rid of the bother of this collection responsibility. For these reasons, I support this cut motion.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, there are certain practical difficulties in regard to making over the collection of Entertainment Tax to the Corporation. The collection of this tax is now done by the Revenue Department. The Deputy Commissioner makes arrangements for the collection of Entertainment Tax and for its adjustment to the Corporation fund. Sri R. Anantaraman and Sri P. R. Ramaia

have urged that the entire responsibility of collection of this tax should be entrusted to the Corporation itself. But, as I told you, there are practical difficulties. One of the main difficulty in handing over the responsibility of collection to the Corporation is that in Bangalore Corporation area there are some cinemas and the owners or Proprietors of these cinemas are members of the Corporation. If any officer of the Corporation is posted to collect this Entertainment Tax, it is certainly not possible for the officer who is entrusted with this collection work to collect the full amount, may be on account of fear or obligation or undue influence of the Councillor.

Sri P. R. RAMAIA.—If the owner of any cinema is the member of the Corporation I do not think it would prevent in any way the collection of tax. A Corporation may own a house, he may be a owner of a hotel something like that. It is a very curious argument, Sir.

Sri T. CHANNIAH.—My point is, it embarrasses the officer who is entrusted with the collection of the Entertainment Taxes in cases where the proprietor of a cinema happens to be a Councillor of the Corporation. It also gives room for abuse. There is bound to be a certain amount of laxity in collecting and probably there will be leakage in revenue to the Corporation. So, it is not desirable to entrust this work to the Corporation at present. It is injurious to its interests.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Is not the Corporation collecting other taxes amounting to ninety lakhs? What is the harm in allowing them to collect four lakhs of this tax?

Sri T. CHANNIAH.—There is no difficulty in allowing the revenue agency to continue to collect the tax as at present. The Revenue Department collects this tax, twelve and half per cent is adjusted towards the collection charges and the balance is made over to the Corporation. There was some difficulty in the adjustment of the Entertainment Tax and that was because of certain misclassifications in the Treasury Accounts. In

the result there was some delay in payment of the amount to the Corporation. Of the arrears due, Government have already paid 3 lakhs to the Corporation and have yet to pay about 50,000 rupees. The Deputy Commissioner has been directed to examine the accounts and send a report as to the exact amount due to the Corporation and as soon as the report is received from him, the entire amount will be made over to the Corporation. Government have thought of waiting for some more time in the matter of entrusting the collection work to the Corporation itself. We intended to bring a Bill before the House but it was deferred for some time.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Steps to check and collect sales-tax.

Sri K. LAKKAPPA (Channarayana-patna).—I beg to move:

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 (to press the need for taking active steps to check and collect sales-tax).”

* ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷೇವರ್ಷ ಪೋತಾ ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಹಣ ಸಾಲದು ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲವಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರದಿರುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿ ಬಡ್ತಿಟ್ಟ ಪೋತಾಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 157 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ನೂತನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿ ಬಂದಿತೆವಾಗಿ ಇನ್ನೂ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪೋತಾ ನೂತನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ

ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೇರಿ ನಡೆಸುವ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲ, ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಂಥ ಕಡೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಕೌಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮವಾಗಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದುಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಳಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೋತಾ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಸಹ ಪೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳೇನೋ ಇವೆ. ವರ್ತಮಾನ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲನ ನೂತನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಇರಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಕೌಂಟುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಬುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಅಕ್ರಮ ಪದ್ಧತಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಬಡ್ತಿಟ್ಟ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಡ್ತಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂತನವೆಯನ್ನು ತುತ್ತೇನೆ.

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

2-30 P.M.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—It is true that there is a certain amount of evasion of payment of tax by some merchants. But every effort is being made by the department concerned to collect information regarding the turnover of merchants by looking into the accounts of accounts offices and in some cases of railway offices.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar and Hosanagar).—Many merchants are turned over ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There was a representation on behalf of merchants that our officers are very harsh, that they are harassing them and that they are arbitrarily assessing the turnover. On the other hand, my friend Sri Lakkappa was arguing in favour of taking strict measures to prevent leakage of a good bit of revenue to the Government. We have recently appointed special Revenue Inspectors who are deputed to get information relating to the leakage of sales-tax revenue. I may assure Hon'ble Members that Government are very eager to augment the income from this source. With this assurance I am sure that the Hon'ble Member will withdraw his cut motion.

Sri K. LAKKAPPA.—I seek the leave of the House to withdraw my cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Promoting under-graduates to Gazetted ranks in Sales-tax Department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—Sir, I beg to move.—

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 in order to raise a discussion on the policy adopted by Government in promoting under-graduates to Gazetted ranks in the Sales-tax Department.”

Officers in the cadre of Assistant Commissioner of Revenue Department work in the Sales-tax Department. A few days ago three such officers in the cadre of Assistant Commissioners who were working as Deputy Commissioners of Sales-tax in the Sales-tax Department have been withdrawn. In addition to that, consequent on the merger of Bellary, there was another vacancy. So they had to fill up four places of Deputy Commissioners of Sales-tax in the Sales-tax Department and therefore they gave promotion to the Assistant Sales-tax Officers then working in the Department. In order to fill up the places of Assistant Sales-tax Officers, four in number, the Government promoted certain second division clerks. That is why I have moved the cut motion to raise a discussion on that subject. Second Division Clerks are started in grade commencing from Rs. 40 and ending at 80 and First Division Clerks have the scale of 60 to 150. There are several First Division Clerks who have reached their maximum of Rs. 150 in the Revenue Department and are still rotating on 150 without even any promotion. It is but natural for a first division clerk who reaches his maximum to aspire to get into Amildar Cadre, because the Amildar's grade commences from Rs. 200. Then Assistant Sales-tax Officer's grade commences also from 200 and goes up to 300. That being the case, how did the Government promote a second division clerk to the post of Assistant Sales-tax Officer? I am not referring to any individual. Nor am I prejudiced against any person. None of these people are known to me. But as a matter of policy I am saying this. A second division clerk appointed in 40-80 grade, an under-graduate, to be promoted as first division clerk for the purpose of acting as Assistant Sales-tax Officer is a promotion that I consider as irregular and then a second division clerk recently promoted to the first division and drawing a salary of Rs. 120 or Rs. 130 to be promoted now as Assistant Sales-tax Officer in grade 200 to 300 is really unjust. There are so many first division clerks who could have been taken. There are several seniormost first division clerks

in other departments whom you could as well have taken. For instance, in the Revenue Department, there are a number of Amildars who are already drawing Rs. 200 and they could as well have been promoted. There are so many others in the waiting list out of whom you have already appointed about 20 and you could have taken some from among the rest. When there are officers drawing Rs. 200 already, is it right for the Government, while filling up the posts of Assistant Sales-tax Officers, to think of only persons drawing just Rs. 80 or 120 recently promoted as first division clerks? I think this is a bad policy. Is it for the moment they did so? Or is it for the purpose of getting over a contingency or is it for acting purposes? Then what I would urge upon the Government is, to give the same facility to other departments. When once they undertake a policy, when once they want to adopt a particular course of action in filling up the seniormost places of gazetted ranks, let them afford the same facilities to all other departments. When there are first division clerks who have reached the maximum and have been drawing that maximum for a number of years, let them be given chances first. Or, while promoting to such posts, let the Government select from a list of officers who are drawing basic salaries of the grade of the gazetted rank. Posting men of the lowest position in the cadre of clerks to gazetted rank, promoting those persons who are drawing a salary of Rs. 80 would not be good. I urge upon the Government that they must always have in their minds the seniormost men or efficient men while posting to or filling the gazetted posts. In this case this good principle has not been kept in view. I also feel that the Government should have made reference—I think they must have made reference—to the Public Service Commission seeking their advice before giving promotions. But in addition, they should have also kept in their mind that there were seniormost first division clerks in the Secretariat, in the District Administration and in other departments, who deserved promotion. That is all.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA.—Recently some Assistant Sales-tax Officers were promoted and consequently some vacancies arose in the cadre of Assistant Sales-tax Officers. There were no graduates who had experience in the department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What experience?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Sales-tax Commissioner recommended that, as a temporary measure, the seniormost officials who had sufficient equipment could be promoted and according to that recommendation, purely as a temporary measure, Government have ordered that probationers should be recruited shortly and the matter is under correspondence with the Public Service Commission. The Hon'ble Member must know that what has been done is only a temporary measure. But I quite see his point. There is a lot of force in what my learned friend says. As early as possible we will take steps to recruit graduates as probationers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—As in other departments, give the same facility. However, I seek the leave of the House to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Collection of arrears of Sales-tax.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the policy adopted by Government in the matter of collecting arrears of sales-tax)”

I have suggested this debate for special reasons. What are those reasons? I will give you. Sales-tax was introduced in the Mysore State in 1948-49 and the revenues from the sales-tax then were of the order of one crore or Rs. 81 lakhs to be very precise and in 1951-52 the demand under sales-tax went up to 1.83 crores as per actuals. But in 1953-54 it has come down to 1.17

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

crores. Why I have quoted these figures is just to show that the sales-tax assessments are not properly collected year by year. Arrears have been allowed to accrue. Perhaps I will be right if I say that the arrears stand today in the order of Rs. 35 lakhs, of which 20 lakhs may refer to the current year and 15 lakhs to previous years, i.e., 1950 and 1951. I would like to know how there can be any arrears at all. Under section 13 immediately assessment is intimated, the assessee is obliged to pay the assessment within 15 days from the date of notice and if he fails Government have power to collect the demand as if it is arrear of land revenue. They could automatically send a certificate of non-collection to the Deputy Commissioner who in turn would take all steps available under the law to collect the arrears as if it was arrears of land revenue. There are notable persons among the Congress who are in arrears for the last three years. Under section 20 you have powers to prosecute the defaulter. But you do not do that. You prosecute, on the other hand, people who are unable to defend themselves, and who are weak. You want to enforce all provisions of law that are available under that section against poor men, against the defenceless men. But people in authority who are in default are still left scot-free. Why I have mentioned this, because you have got so much of money still due to Government, very nearly Rs. 15 lakhs. While that is so, how can you ever run an administration by allowing so much of money to be in arrears? Land revenue arrears stand at 1.27 crores; sales-tax arrears amount to about Rs. 35 lakhs. Is there no end at all to all this? Can you not enforce the provisions of the Sales-tax Act? Can you not make the provisions applicable to all people? Why should you make any difference at all?

In addition to that, I wish to impress on the Government that the sales-tax arrears must be collected as in the case of electricity dues. You have got the time-limit. If they do not pay within the time-limit, you could have insisted upon them to pay.

Further, if a responsible person commits mistakes and if he does not give the sales-tax or if he does not get himself registered under the Sales-tax Act, you let him off by waiving claim or condoning the mistake, because he is influential.

Mr. SPEAKER.—You do not like to hear the reply?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Thank you very much.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಗರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವರು ಹೊರಗಿಂದ ಬರುವ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಚೋರಗಳೇಟಿನ ಬಳಿ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಏನಾದರೂ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I must thank the Hon'ble Member for the suggestion that the Government should take immediate steps to collect arrears of sales-tax. At the same time I must assure the Hon'ble Member that Government do not make any distinction between Congress defaulters and non-Congress defaulters. But there are certain cases, perhaps he has got in his mind certain cases.....

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—What are those cases?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not want to mention. We have told the concerned officers to deal with them according to law and they will be dealt with according to law. With this assurance I am sure the Hon'ble Member will withdraw his cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 9,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Other Taxes and Duties’”.

The motion was adopted.

DEMAND No. 8—IRRIGATION**18. OTHER REVENUE EXPENDITURE
FINANCED FROM ORDINARY REVENUE**

Mr. **SPEAKER**.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 61,09,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue’”.

Sri **Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I wish to make a brief statement. Sir, it is well-known that it has been the policy of the Mysore Government from the beginning to attach very great importance to irrigation works. Even during the regime of my Hon’ble friend, the Leader of the Opposition, a number of tanks were sanctioned, and top priority has been given to irrigation works. It is my duty to place before this House a summary of the achievement of this Government in the field of irrigation. My statement will be very brief.

In the year 1952-53 in relation to construction of big tanks, 17 works were in progress and the outlay during that year was 18.7 lakhs. During the current year, the number of big tanks in progress is 20 and the budget grant is 18 and odd lakhs, of which 15 lakhs are given as loan from the Government of India. In the year 1952-53, 2,149 works in the category of improvement to river bank and feeder channels were under construction and the actual outlay was 24 lakhs. In the year 1953-54, 1,000 works involving an outlay of 22 lakhs are under progress. In the matter of restoration of minor tanks, as many as 1,028 tanks were under restoration in the year 1952-53 out of which 1,003 were completed and the outlay was 12.53 lakhs. In the year 1953-54 the number of tanks restored was 8,000 with a budget grant of 15 lakhs. In the year 1952-53, 867 minor tanks were taken up for desilting, of which nearly 400 were completed. The outlay on this work was 9.39 lakhs. During the current year 500 works are

under progress. The estimated cost may be about five lakhs:

We have made arrangements to supply water during the years 1950-51, and 1951-52 as follows: During the above two years, 3,240 acres of new *atchkat* and 34,145 acres of old *atchkat* have been benefited. During the years 1952-53 and 1953-54, on account of these irrigation works, 21,696 acres of new *atchkat* and 36,267 acres of old *atchkat* have been benefited.

Sir, the aim of this Government is to make Mysore self-sufficient in food within a period of at least five years from now. We will do our best to restore the tanks and channels and to construct new tanks wherever possible and complete the works that are in progress.

Breaching the Binny Mill Tank, Bangalore.

Sri **R. ANANTHARAMAN**.—I beg to move:

“That the demand under the head ‘18. Other revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue’ for Rs. 61,09,000 be reduced by Rs. 100/- (to discuss the failure of the Government in the matter of breaching the Binny Mill Tank in spite of repeated representations by the residents of the locality).”

Sir, this is no doubt a local grievance. But it has assumed some importance because it affects the lives of nearly about 20,000 people living in the locality and because the proprietors of the Binny Mills have defied the orders of the Government in not breaching the said tank. Sir, you are aware that on the eastern side of this tank, there are about 500 houses belonging to the Reserve Police establishment and on the other side the employees of the Binny Mills are living. The total population comes to about 20,000. This tank will always be full. The children of the workers sometimes will get themselves drowned in this tank. In addition, sewage water from the Mills flows into this tank which conta-

minates the entire water, making it insanitary for the residents of that locality. Repeated representations have been made by the residents of the locality and also by the Corporation; Government also have many a time promised to get this tank breached. There is no *atchkat* behind this tank. The tank contains nothing but contaminated water and the water is made use of by the mills for purposes of washing. The Mills are provided with enough water supply directly from the Thippagondanahally reservoir; but in spite of that the proprietors of the Binny Mills have not cared to breach this tank. I learn Sir, a few days back that they have issued notice to the Government that they are not agreeable to breaching this tank. It directly belongs to the Revenue Department and I do not know what authority the authorities of the Binny Mills possess to oppose this. I do not know also why the Government are hesitating in spite of representations both from the Corporation and also from the people. It is very necessary to breach this tank because the whole of Chamarajapet is getting affected by the mosquitoes that are bred in this tank. Moreover the water is highly contaminated and not useful for any other purpose. So I request the Government to take immediate steps and see that despite the notice from the Mill authorities, the tank is breached immediately in order to safeguard the health of the people residing in that locality.

With these few words, I move this cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—Sir, it is true that my friend has rightly pointed out that the tank situated as it is is injurious to the health of the people who are residing very near the tank. The Health Officer and the Commissioner of the Corporation and the Director of Public Health have unanimously agreed that the present tank should be breached in the interest of the health of the people. That tank is

a fertile breeding place for mosquitoes and a foul smell emanates from it. They have suggested that the tank should be breached and the entire area properly laid out so that houses may also be built there in course of time if necessary. As my friend Sri Anantaraman has stated, the Director of the Binny Mills has issued a notice to the Chairman of the Trust Board stating that he would file a suit for an injunction restraining him from breaching the tank. There is some correspondence between the Revenue Commissioner and the Deputy Commissioner in this behalf. The Government are keen on breaching this tank and are aware that the health of the people is much more important than the convenience of business interests. Every endeavour will be made to see that the tank is breached as early as possible.

Sri R. ANANTARAMAN.—I request permission to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Lingappa has two cut motions. He may select one of them and move.

Construction of a pick-up Channel near Doddanakatte Village.

Sri S. M. LINGAPPA (Krishnarajapet).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘18 Other Revenue expenditure financed from Ordinary Revenue’ for Rs. 61,09,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the need for constructing a pick-up channel near Doddanakatte village in order to afford relief to raiyats whose lands were submerged in K.R.S.)”

3 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 40 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದುಂಥಾ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರ ಬಹು ಭಾಗದ ಜನ ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೇ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ನಂತರ—ಮೇಲ್ಕಾಡದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿದ್ದಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಾನುಕೂಲತೆ, ನಿರಾಸರಿ ಸೌಕರ್ಯವೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಹಲೆವರೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡನ ಕಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ ಅಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಂವರು ಸಹ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬುದ್ದಾಗಿ ಅಜಮಾಯಿಷಿಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯಾದ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಮಗಿಂತಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾಸೀನವಾದದ ಕೂಡಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೊಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೂಟಿಸಿ ನನ್ನ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved ;

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, an estimate amounting to Rs. 3.45 lakhs for the construction of this one has been received just recently. It will be examined and I believe a grant of Rs. 5,000 in the Budget for the year 1954-55 is made. I hope we will be able to take up the work very soon. With this assurance I request the Hon'ble member to withdraw his cut motion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3-30 P.M.

The House adjourned for Lunch at Four Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER IN THE CHAIR.]

Necessity for employing a man to keep watch over the Sige Halla Oddu during rainy season.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟು ವರ್ಷದ ಹೇವನ್ನೊಡಗಿಸಿ ತಕ್ಕ ಇತರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪೆಟ್ಟುಗಳು” ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡೆಮಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗೇ ಹಳ್ಳಿ ಒಡ್ಡನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ದಾಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ತೂಬನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ).” ಎಂಬ ಈ ಪೋತಾ ನೂಟನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಷರತ್ತಿತ್ತೇನೆ. ಈಗ 4 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಸಿಗೇಹಳ್ಳಿ ಒಡ್ಡು ಆಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯನೂರು ಗೌಡನ ಕೆರೆಗೆ ಬರುವ ಕಾಲುವೆಯ ಅಗಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಹೊರಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಜನರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೇ ನಾಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ನೀರು ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಡ್ಡಿನ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬಂದಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಛಾಜು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಒವರ್ಸಿಯರು ಸಹ ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಒಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಮಗೂ 3-4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ 200-300 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ನೀರು ಒದಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಿಗೇ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿವಿರುವುದನ್ನು ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿ ಇದೇ ನಾಲೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಒದಗುವುದು. ಸಮವಾಗಿ ಕಾಲುವೆ ತಂದು ಕಾಲುವೆಯನ್ನೂ ತೂಬನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನೂಟನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, we take necessary steps to make the improvements suggested by the Hon'ble Member. *

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Repairs of breached Tanks in Chikmagalur.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ನುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಬೋಲಿಗಾ ನೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಿಂದ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ರೆವೆನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚಗಳು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿವೈಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಈ ಬೋಲಿಗಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆಯಾದುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆರೆ ಕಳೆಗೆ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ನಮೂನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಸಲೀಸಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗೃತನಾಗಿ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಪುನಃ ಚೆಂಡರು ಕರೆಯಲು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಚೆಂಡರು ಬಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಕೆಲಸ ಪುರುಷಾದಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೆರೆ ತುಂಬಿದರೆ 5-6 ವರ್ಷಗಳು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಒಡೆದು ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಪಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲ ನಮೂನವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಮದಗದಕೆರೆ, ಅಯ್ಯನಕೆರೆ ಇಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಏರಿಯೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇರುವ ಕೆರೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ನಿಬ್ಬಂದಿ ರೆವೆನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಉಪಯುಕ್ತ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಬೋಲಿಗಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved :
“That the demand be reduced by Rs. 100”.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಒಡೆದು ಹೋದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅಂದಾಜು ಕೂಡ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಬೆಳವಾಡಿಕೆರೆ ಒಂದು ಜೋಡೀಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ನಾನು ಬುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಒಡೆದುಹೋದ ಆ ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒಡೆದುಹೋದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೆಯಿದೆ. ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಗ ಮಾಡಿ, ಅದು ಬಂದೊಡನೆ ಜಾಗೃತ ಆ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ನುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನನ್ನ ಬೋಲಿಗಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

*The cut motion was, by leave,
with drawn.*

Inadequate provision made for repair of tanks.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಿಂದ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ರೆವೆನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚಗಳು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿವೈಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಸಾಕಾಗುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಅಗಾಧವಾದುದು, ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದನರಣಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ದೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು

ಸಮಾಧಾನಪುಟಾಂಗುತ್ವದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಪದೇಪದೇ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗದ ಕೆರೆಗಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾಗಾರೋಟಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಯಂತ್ರಯುಗದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಡ್ಡರಬಂಡಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನರಿಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ರೈತರು ಒಂದು ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ, 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ತಹಲೆವರೆಗೂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರ್ದರಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯಾಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಸಹ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲಿವೆ ಪೂರೈಗೈಸ್ ಏನೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವ್ಯವನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಿರ್ಧಾನವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ನಿರ್ಧಾನವಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ; ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನಪುಟಾಂಗುತ್ವದೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈಗ ನುಗು, ಭದ್ರಾ, ತುಂಗ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪಾಜೆಕ್ ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ವಸೂಲಾದ

ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ 2-3 ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ, ಅಸಮಾಧಾನಪುಟಾಂಗುತ್ವದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ನಿಗದಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಎಷ್ಟು ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೈತಿಷ್ಯವೆಂದರೆ ಒಂದು ಬರೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾಸೀನವಾದರೆ, ಅನಾದರಣೆ ತೋರಿದರೆ ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ Multi-purpose Co-operative Society ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ multi-purpose tanks ಕೆಲಸವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಲಿ ಸಾಲದು. ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದು ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 1-1½ ವರ್ಷದಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೂ correspondence ಆಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ನಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡರು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಸವಾಸಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪಂಪನ ಕಾಲದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಂತಹ ಕೆರೆ ಇತ್ತು, ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತಾವರೆ ಹೂವುಗಳು, ಹಂಸಪಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದುವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬದನೂರು ಮತ್ತು ಕೆಳದಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆರವೇರಿರುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಿಪೇರಿಯಾದ ಕೆರೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಇವೆ. ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಕಟ್ಟಿಸಲು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಸಹ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವುದು, ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವುದು, ಕಲ್ಲು ಧಿಬ್ಬಗಳು ಕಳಚಿಬಿದ್ದಿರುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಾದುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವಶೇಷ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಬಯಲು ನೀಮಯ ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಬಯಲು ನೀಮಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಳ ನೀರಿನಿಂದ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ; ಮಲೆನಾಡು ನೀಮಯಲ್ಲಿ ಜಲಭರಿತವಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೆರೆ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲೆಯ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ನೀರುಗಂಟಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯಸ್ಥಿತವಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ river and river project ಇದೆ—ಹೀಗೆ ಭಾಸ್ಕರ್‌ನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಜರಾಶಯವಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ದಲ್ಲಾದರೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. We entirely depend upon these tanks. We have no rivers.....ಅದರೂ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾನಿ ಯಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳೇ ಇವೆ. ಅವೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವುಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ first priority ಕೊಡ

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋತಾ ಸೊಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನುಮಾರು 24 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಕೆರೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿದ್ದವು; ಅವುಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆಗತ್ಯ. ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ restoration range ಒಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು pending ನಲ್ಲವೆಯಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆಮೇಲೆ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು (desilting of tanks) ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಹೂಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವೇ, ಸೂಕ್ತವೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಈ ಬಾಬಿ ಗಾಗಿ ಮೈದಾನ ನೀಮಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. We have done our best in this matter so far as Kolar is concerned and also in Tumkur District.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—20—30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಆಗದೇ ಇರುವ ಅಂತ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

4 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is.—

“That a sum not exceeding Rs. 61,09,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 21st day of March 1955, in respect of Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 9—IRRIGATION

19. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 16,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works.’”

Branch Channel of Sree Ramadevara Channel in Uganahalli, Krishnarajapet Taluk.

Sri S. M. LINGAPPA (Krishnarajapet).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the Head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to urge upon the Government the necessity of undertaking excavating work relating to the branch channel of Sree Ramadevara Channel in Uganahalli, Krishnarajapet Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳು ಈಗ್ಯೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರಾರದಿಂದ

ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೈಸೂರ್ ಅಥವಾ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದುರ್ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬೇಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು; ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಾರಾಬಡಾವಣೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ 3,000 ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand under the head be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿ ನಂಬಂಧವಾಗಿ ಯಾವ ಪರಿಶೀಲನೆಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ಆಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಭರವಸೆಯ ಮೇರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

Cut motion was, by leave, withdrawn.

Repair of Tanks in Pandavapura Taluk.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

“ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಂಚಾರ ಸಂಬಂಧದ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ಕಟ್ಟಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳು” ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 16,89,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ‘ಡಿಮಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕು. (ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).—

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.)

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 175 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 36 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರು ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ 75 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 8,600 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರೀ ಜಮೀನು, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಖುಷ್ಕಿ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನಗಳು ತುಂಬಾ ನೊಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರೈತರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏಕೆ ಒಂದು ಕೆರೆಯು ಕೂಡ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಪದೇ ಪದೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿಳಿಸಿ, ತಿಳಿಸಿ, ನನಗೇ ಬೇಜಾರು ಆಗಿದೆ. ನನಗೇ ಬೇಜಾರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಜಾರಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ 10-15 ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 1½-2 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ತರೀ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀರು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲ, ಕಂದಾಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೂಡಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಅವನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷವೇ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಳಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಪಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೀರೇಗೌಡರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಕೆರೆಗಳು ಜೋಡೀ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಜೋಡೀದಾರರು ಕಾಂಟ್ರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಜೋಡೀದಾರರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಜೋಡೀದಾರರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ರೈತರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲ ಇದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೂಡ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.—ಪಾಪನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Sivappa has got three cut motions (40, 41 and 42). He may select one of them.

Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—I will move the first one, Sir, Sl. No. 40.

Constructing Feeder Channel from Magadi Halla to Kunigali and Hulimalali Tanks in Holalkere Taluk.

Sri G. SIVAPPA.—Sir, I beg to move :

“That the Demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the need for constructing a Feeder Channel from Magadi Halla to Kunigali and Hulimalali tanks in Holalkere Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೂ ಇದ್ದಂತೆ ನಮಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಎಂಬುದೂ ಸಹ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವು ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಂದರೆ Constructing a Feeder Channel from Magadi Halla to the tank of Kunigali and Hulimalali in Holalkere Taluk. ಇದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜನರು ‘ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಬಂದಿರಿ; ಆಗ ‘ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ ಅಂತೂ ಈಗ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದಾಗ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್

ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಡೆ ಜಾಗ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ಕಡೆ ಜಾಗ ತೋರಿಸಿ ದರೂ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ಚಾನಲ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಪಾಲ್ಕುಂ I, ಪುಟ 344 ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, Construction of a new tank near Bharmnayakanadurga—Budget Estimate for 1954-55—Rs. 5,000—Works connected with food production drive ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾಪುಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು Davangere Division, Hosadurga ಎಂದು. ಇದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗ ಎಂದು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಅಮರಗುರರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಯಾರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. Clerical mistake ಆಗಿದ್ದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is adopting a new technique so that by moving one cut motion, he is trying to bring the subject matter of the other two cut motions also. He may confine himself to the subject matter of the cut motion No. 40. He should not create bad precedents.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That this demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಶಿವಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಳಗಡೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. SIVAPPA.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Construction of a feeder channel to Alagud Tank.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I move :

“That the demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on Government the necessity of undertaking the construction of a feeder channel to Alagud tank in T.-Narasipur Taluk, Mysore District).”

Sir, the Alagud tank is a major tank situated in T.-Narasipur taluk. I had moved similar cut motions in the previous years and the Government were pleased to say that they would undertake the construction of a feeder channel, but still the work has not yet been commenced. The tank has an *atchkat* of 400 acres and with the improvement of the channel, I believe, we can have an *atchkat* of 500 to 600 acres. All these years the raiyats are paying wet assessment without raising crop. The tank has not been full for a number of years and only this year the tank was full, but it was full at a time when the *atchkaidars* could not undertake irrigational activity. The Hon'ble Minister for Public Works was pleased to visit this place last year and the Chief Engineer inspected the place, but I do not know whether any estimate has reached the Government. I request, therefore, that the necessary estimate may be obtained as early as possible and sanction accorded.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, the matter is being investigated. I may tell the Hon'ble Member that the estimate is under preparation. We will take early steps to finalise the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Construction of Tank near Manchiladore.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋಲರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“The demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the immediate necessity of constructing a tank near Manchiladore in Hagalvadi Hobli, Gubbi Taluk).”

ಈ ಹಾಗಲವಾಡಿ ಹೋಬಳಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಾರದ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಳ ಫಾರಿಸ್ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿನ 8 ಮೈಲಿ ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ 20ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಬತ್ತದ ಪೈರು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣದಿರುವ ರೈತರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಹೇಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಸರೆಯಿದೆ; ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ 4 ಕಡೆ ಕೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಅಂದಾಜುಗಳಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. 2 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಕೆರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೂ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ 4-5 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂಚಲದೊರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿ ಅದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಬಂದ ನಂತರ ನೂಕುತ್ತವೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. C. NANJUNDAIAH.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 16,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 12—GENERAL ADMINISTRATION STATE LEGISLATURE AND ELECTION CHARGES.

25. GENERAL ADMINISTRATION (B. PARLIAMENT AND THE STATE LEGISLATURE AND C. ELECTION FOR LEGISLATURE.)

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 12,75,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (State Legislature and Election Charges).’”

The first cut motion is in the name of Sri Srinivasa Iyengar. So far as this cut motion is concerned, it deals mostly with the Legislature. There is the Law Minister and the Chairman in the other House; so, it will not be all right to discuss it here. It is better that the Hon'ble Member leaves it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Very well, Sir.

Necessity to abolish Legislative Council.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಾಜ್ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.—

“The demand under the head

“25. General Administration (B.

Parliament and the State Legislature and C. Election for Legislature) for Rs. 12,75,700 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of abolishing the Legislative Council in Mysore)."

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಳಿ ಆನೆಯದ್ದು ಹಾಗೆ, ಇದು ಬರೀ ಭೂಷಣ ಕ್ಯಾಗಿ, ಆಡಂಬರ ಕ್ಯಾಗಿ ಇರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರಿ ಗಾಗಲ, ದೇಶ ಕ್ಯಾಗಲ ಯಾವ ವಿಧ ವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ Financial matters ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಭೆ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖೋತಾ ಇರುವಾಗ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಬಾಡಿ ಸಹ ಅಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ 13 ಜನ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಹದಿಮೂರರಲ್ಲಿ 11 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು. ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ವಜಾ ಆಗಿರುವಾಗ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನಸಭಾವೆಂಬ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು wing ನ್ನು ಸಹ reserve ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಇರುವಾಗ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ Guardian Angels ಗಾಗಿ ಒಂದು wing reserve ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 10—15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು monumental waste. ಈ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬದ ರೈತರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು * * *

ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು.

Mr. SPEAKER.—Don't you think, Sri Narayana Reddy, to presume so many things is uncharitable?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In my opinion they are all facts; whether the Government takes it or not, it is left to them.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, 'Back door method' ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜನರು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ elders ಆಗಿ ಕೂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. Undemocratic method ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಡೆವಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That this demand be reduced by Rs. 100."

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, there is no doubt that the Upper House in our State is more an ornament than a necessity. It is only a show and for the purpose of that show we are keeping the Upper House at a cost of two lakhs of rupees. At a time when we are faced with deficits in our finances, it is very necessary for us to think whether there is any necessity for a House of this kind, especially at a time when other States in India, bigger than Mysore in area, States like Hyderabad, Orissa, etc., have no Upper House. Prior to the Constitution there were Upper Houses in some of the States and they have foregone the luxury of this Upper House now. A time has come to think whether the Upper House is necessary for Mysore. In my opinion there is no necessity absolutely for it at all. One of the justifications given for having this Upper House is that there will be sober-minded men in the Upper House and they will check the hasty actions of the Lower House and so on. Sir, we know how far the Upper House is influencing the decisions of this House. Therefore, I feel there is no necessity of the Upper House at present and we have got to recommend to the President of India and the Parliament that we do not need the Upper House.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದುಚಿತವಾದುದೆಂದು ನಾನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ವೈಧಾನಿಕ ಪ್ರಜಾತತ್ವವನ್ನು

* Contains words expunged under the direction of the Speaker.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಗಳಿಗೆ ನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎರಡು ಮನೆಗಳಿದ್ದು ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಒಂದು ರೋಕನಭೆ, ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಪರಿಷತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರದ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ರಾಡ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಬಂತು. ಈಗ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಗೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ರಾಡ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾಗಿರಬೇಕು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಳ ಮನೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಮೇಲ್ಮನೆ ಇರುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ರದ್ದಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಮೇಲ್ಮನೆ ಮನೆ ಎಂಬುದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ, ಇದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನೂ ಈ ಬೋಲಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I feel that the criticism, especially some words expressed by

my friend Sri Narayana Reddy, are uncharitable, not to speak that they are uncalled for. It is one thing to say that that House does not serve a very good purpose. But is quite a different thing to use such words.....

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Some of them I said.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even if it refers to one of them, it does not serve and it will not do credit to the dignity of any House to use such words, especially when they are not backed up by facts and figures. I am very sorry that he should have used such words.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—The concrete fact of waste of budget on that will bring in such words.

Mr. SPEAKER.—No, no. That is not reasonable.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am very sorry that we, members of this House, should address our elders with such words, whatever it is. This is not the only instance of its kind. Take any democratic country in the world. Just to stop hasty legislation two such Houses are there in existence. There is the example of the House of Lords and the House of Commons. In America there is an Upper House; so also in several States. This is an experiment we are making. Ours is after all a new Constitution. We have just started. Not even two years have elapsed. We have formed a House and that House has been elected partly if not wholly. It is under the Constitution that that House is in existence. Let us not be too hasty in judging the merit or the demerit of that House or the merit or the demerit of the members of that august House. It is just and proper that we have to wait, that we have to wait for some time. We have after all just begun and I do not know what utility there will not be when legislative measures of far-reaching type are passed here and go to the Upper House. In fact we have derived much inspiration by the advice or opinion offered by that House. Even the Cabinet must have derived much help from them. When such is the case,—I do not want to repeat those words,—any way, it would not be proper for us to send them

such compliments as those which my friend paid. They have done their best. And if really we think that that House does not serve any purpose, let us then think over. To say that spending Rs. 2 lakhs for a Legislative House of that type would be wasteful is uncalled for. Why not we at the same time set an example, and why not especially my friend Sri Narayana Reddy who is rich enough, say that the Rs. 150 he is getting is wasteful and he for one can give it up and thereby there will be saving? It is not correct to say that expenditure on that House is wasteful.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Why should I alone forego? Let every one forego.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What I say is, they are there and you have to pay. If you decide and say finally 'We do not want that House,' that is a different thing altogether. But I feel that the time has not yet come to say that. The Central Government has given us the option or the freedom to state whether it serves useful purpose or any such thing. Let us wait for some time, at least until the end of this term till the general election takes place. At the end of the term, if we feel like that House does not serve any purpose, we are at liberty to say that it has not been of any use. Then we shall think over. But I feel that that House is necessary in order to prevent hasty legislation, in order to give weighty advice when necessary, in order to see that legislation that is passed is properly done. In order to do that, the presence of that House, at least for some years to come, is very necessary and we should not experiment on things so quickly brushing aside the possibilities of the usefulness of that House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಪೋಲಿಸ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 28 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 6 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲೇಲ್ಲಾ Federal System of Government ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ನಾನು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ದುಡ್ಡಿನ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ

ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ (ಬಿ) ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಇರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲು ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಪಾರ್ಟಿ ಮೆಂಟನಲ್ಲೂ ನಹ ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೋರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಬೇಕು, 3 ವರ್ಷ ಬೇಕು, 6 ವರ್ಷ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೇಲಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಏನಪ್ಪಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ರಿಪೀಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಜಮಾಬು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಜಮಾಬುಕೊಡಬೇಕು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is the case everywhere, all over the world.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—What are those countries, I want to know. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೆರೆಹೊರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಏನು ಅಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಇದೆ ಎಂಬುದೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳೂ ಇರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಇರಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, 22 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕಿಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇವೊತ್ತೋ ನಾಳೆಯೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾಯಿತು, ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಮೇಲು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದು ನಮಗೆ ಇಂಡಿಕೇಷನ್ ಇದೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅಂಥ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಮನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೂ ಅನೇಕರು ಮೇಲು ಮನೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸೂಪರ್ ಫ್ಲಯಿಂಗ್, ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಅಡಚಣೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡದಾದ, ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ನಮಸ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಯಾವ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I support the cut motion. Bicameral Legislature in Mysore State is really a matter of superfluity. In the first place, if it is intended to serve as a check on hasty legislation, I can say that any Bill referred to a Select Committee of this House can as well serve the same purpose. If it is intended to serve the principle of functional representation, you can as well expand this House and see that such representation is given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—There is no provision in the Constitution.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You can as well amend the Constitution.

And so far as the technical and expert advice is concerned on any Bill, we can appoint a committee of this House and invite technical opinion and we have powers to request anybody to come and give us that technical advice that we want and change the provisions of the Bill. Therefore, taking all these into consideration, spending nearly two lakhs of rupees can easily be avoided. In the words of Chutani, a famous diplomat of France: 'It is an avoidable luxury and a pompous futility.' If suppose the Upper House agrees with this House, then the existence of the Legislative Council as the Upper House is really superfluous. Supposing it disagrees, once again, we do not agree with the opinion of the Upper House. Sir, it reminds me what the Caliph said once when he went to the Library at Alexandria.

"Do these books agree with Quoran? If they agree, they are not necessary. If, they do not agree, these Books are to be destroyed."

Well, we may not feel the same way. When it is only a question of having some check on our legislation, we can as well do it in this House and the existence of the Upper House or the Bicameral Legislature for a small

State like Mysore, is perhaps beyond our means.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಮೇಲು ಮನೆ ಅನಗತ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲು ಮನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೊಂಡ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲುಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್‌ನವಾದಂಥ ಕೆಲವು ರೇಜಿ ಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ನಿಶ್ಚಯ. ಆದರೆ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಜನಾಂಗ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವಪಕ್ಷ ಪಾರ್ಟಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗಲಿ, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ.....

Sri M. MADAIAH.—I rise to a point of order, Sir. I want to know from the Chair and I request the Chair to give its ruling, whether this question of abolition of the Upper House can be discussed by this House at the time of voting of grants.

Mr. SPEAKER.—The cut motion is to the effect that there should be a reduction of Rs. 100. It is quite relevant and it is admissible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅನೇಕವಾದಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಗಳು ಯಾವಯಾವುದು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂಥ ತಜ್ಞರನ್ನು ಈ ಮೇಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಅರಿಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಸಭೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲುಮನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 12,75,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (State Legislature and Election Charges)’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 37—WORKING EXPENSES IRRIGATION WORKS.

XVII I.N.E.D. WORKS FOR WHICH CAPITAL ACCOUNTS ARE KEPT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 33,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘I.N.E.D. Works for which capital accounts are kept—Working Expenses’.”

Water Supply to Bagepalli.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಾಜ್ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ-ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಜೊತೆ ನೂತನ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

“The demand under the head ‘XVII. Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works for which Capital Accounts are kept—Working Expenses’ for Rs. 33,28,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of sanctioning water supply scheme to Bagepalli).”

ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿಯ ಬಹಳ ಹತ್ತಿ ಹೇಸು, ಅಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಸಗೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋದಾಗ ದೂರ ಹೋಗಿ ಚಲುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ 93 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಬೇರೆ ಆಸ್ತಂತ್ರದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು

ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಹ ಅಲ್ಲ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೇಕೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಲಾಬರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, a sum of Rs. 93,300 has been sanctioned to Bagepalli towards Water Supply Scheme. The scheme has been sanctioned both administratively and technically. Tenders have been approved and the work will be commenced very early. As regards water supply to rural areas, as I have said before, we have allotted ten lakhs of rupees for 1954-55. Regarding the apportionment made to Bagepalli Taluk, certain areas would be taken up this year in the matter of new wells.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 33,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘I.N.E.D. Works for which capital accounts are kept—Working Expenses’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 41-A. CAPITAL OUTLAY ON CIVIL WORKS.

81—CAPITAL ACCOUNT OF CIVIL WORKS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Capital Account of Civil Works’.”

There is a cut motion in the name of Sri Srinivasa Iyengar.

Vidhana Soudha.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T-Narsipur).—I beg to move:

‘That the demand under the head ‘81. Capital Account of Civil Works’ for Rs. 28,00,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the unwise step of Government in having undertaken the construction of Vidhana Soudha Building).’

Sir, the building styled as Vidhana Soudha is designed to give a floor area of 4.2 lakhs of sq. ft. It is proposed to be built in Bangalore with beautiful stones, polished granite, coloured polished stones, with lifts and six staircases. It is no doubt a magnificent edifice and a specimen of the Dravidian renaissance. Sir, the Kings of India have left behind several such monumental structures. The Moghals have left the ‘Lal Killa’ and the ‘Taj’; the Cholas, Pandyas and Hoysalas have left behind magnificent temples and the Congress Government, perhaps desires to leave behind this ‘Vidhana Soudha’. Sir, the description of this beautiful building makes me feel that we are in a dreamland. I believe the people of Mysore are not in a position to pay for this. Sir, I have asked many a time as to what is the total rent that is being paid in Bangalore by Government to run their offices in rented buildings. Sir, it is estimated that this building would cost Rs. 60 lakhs excluding service. If the service charges are included, it would come to about a crore. We have paid it from borrowed funds. There will be a commitment to the extent of 11 lakhs per annum towards interest, depreciation and contribution towards repayment of loan. Why should Government put this burden on the people of the State? Government say that the accommodation in the Old Public Offices was not enough. The Accountant-General’s Office building is under construction and would be completed soon. After they shift to that building, there would be enough space left. The amount that is being spent on Vidhana Soudha could have been

used for the construction of irrigational projects instead of ‘Vidhana Soudha’.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕಸಲ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅರ್ಧಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕೇಶ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧುವಾದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಅಸಂಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂತನ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Capital Account of Civil Works’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for the day and meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again on Friday, 19th March 1954, at Twelve of the Clock.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-FIFTH DAY.

Friday, 19th March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Accommodation for Courts at Tiptur.

Q.—903. SRI T.G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total amount of rent paid annually to accommodate the courts of the Special First Class Magistrate and Munsiff at Tiptur ;

(b) whether they have contemplated any steps to save this enormous expenditure and construct their own buildings ?

A.—SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Rs. 3,180 annually.

(b) The matter is under consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಬಹುಶಃ ಕೋರ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ದಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಕೋರ್ಟು ಮೊದಲು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದ

ರಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಸರ್ಕಾರೋಚನೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ. —ನಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸು ಇರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಈ ಕೋರ್ಟು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಇಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ರೆಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರೆಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

College at Chikballapur.

Q.—968. SRI A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta-Chikballapur — Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they intend to establish a College at Chikballapur ;

(b) whether any correspondence has taken place previously in this behalf ?

A.—SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) The matter has not been considered by the University.

(b) No.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ. —ಹಿಂದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಕಾಲೇಜು ಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಏನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್. —ಅಲ್ಲ, ಯಾವುದೂ ಬಂದದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ. —ಇದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳ ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That does not arise from this.

Establishment of a locally suited industry in Malavally Taluk.

Q.—726. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that the people of Malavalli are constantly representing before Government to start locally suited industry in this taluk to improve the economic conditions of the people;

(b) if so, what action has been taken by them in this behalf?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) A Scheme for the expansion of the Cottage Industry, Smithy Centre at Malavalli and manufacture of cycle parts with assistance from the Government of India is being examined. The matter is under correspondence with them.

The starting of a Sugar Factory in the area has been examined by the Director of Industries and Commerce who has recommended that facilities admissible under the State Aid to Industries Act may be granted, if private enterprise were to take up this. This is also under examination.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—If private enterprise were to take up this ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Private enterprise ಎಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ part of the work ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Private enterpriseನವರು capital rise ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್

ಇದೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಉತ್ತರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಹುದೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as a sugar factory is concerned, I cannot definitely say, for this reason. ಪ್ಯುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸಾಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು, ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಂಥಾದ್ದಾದ್ದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನುಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾನೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ, ನಾಪೊ ಎಕ್ಸಾಮ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಯುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಇಡೀ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಆರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇಲೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಾಳೆ ದಿನನ capital rise ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಆಧಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Very well, I will write to the Government of India. I shall let you know whether they are prepared to give the required permission, if an application is given.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲ. ಹೊಸ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪುತಟ್ಟ.—ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. By mistake ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟೆವು, ಅದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ.

Cement Factory in Hosadurga Taluk. (Survey to start)

Q.—730. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey was conducted in Hosadurga Taluk to examine the possibility of starting a cement factory : if so when ;

(b) what opinion was given after the survey was conducted ;

(c) whether it is a fact that all the required materials are easily available ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes ; preliminary surveys have been conducted by the Department of Geology during the period 1948-50.

(b) Preliminary exploration survey has revealed that about 10-15 million tons of limestone could be had in the area comprising of Kanchipura including Kellodu village, Madadkere and Marikanave.

(c) Not all.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'Not all' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ raw materials ಯಾವ ಯಾವವು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ raw materials ಯಾವ ಯಾವವು ಎಂದರೆ Calcium (lime stone), clay and gypsum. ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ-ರೈಂಸ್ಟೋನ್ ಮತ್ತು clay ಇವೆರಡೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಜಿಪ್ಸಂ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿ ತಾನೆ ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನೇನು ಸೌಕರ್ಯಬೇಕೋ ಅದಲ್ಲಾ ಆಗಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—Raw materials ಸೌಕರ್ಯ ಒಂದೇ ಸಾಲದು. ಅದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ರೈಲ್ವೆ headಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇರಬೇಕು. Moreover ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯಾ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ 1955-56ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಯುವಷ್ಟು

ಸಿಮೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂತರೇ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಕೀಮು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಾಗ ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಆಗಿ ಉಳಿಯುವಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. Self-sufficient ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಖ್ರಿಮಿನರಿ ಸರ್ವೇಗೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವಕ್ಕೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಯಲ್ಲಿ 260 ಟನ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಆದ ಸ್ವಾಕೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಬರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದೂ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅಷ್ಟು consumptionಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ, market facilities ಉಂಟೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಮೆ ಆದಾಗ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧ್ವವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ಒಂದರಿಂದಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಭದ್ರಾ, ನಗು ಈ ವರ್ಕ್ಸ್ ಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೂ, ನಾರ್ಮಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In view of this area being a scarcity area, at least to provide work for the people in times of scarcity, will the Government keep this in view and whenever there is need, will the Government think of this ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When the question of starting another plant in the said area comes up, this may be examined.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether the cement manufactured in Bhadravati is sub-standard to a little extent?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not think that question arises out of this. I also say, in view of the importance of the question raised, Government have no report about it and I do not agree with regard to the suggestion made by the Hon'ble Member.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In that case, are Government aware that a complaint has been lodged by the All-India Cement Corporation?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Industries (Causes for Loss and Profit.)

Q.—766. Sri G. SIVAPPA (Holar-kere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) what are the industries that are run on loss and causes for the loss?

(b) what are the industries that are run on profit and causes for the profit?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) (1) *The Mysore Implements Factory, Hassan.*—Due to high prices resulting from inadequate plant and machinery at the Factory and the keen competition from Tata's "AGRIND" mass production products on the one hand and Cottage Industry products on the other.

(2) *The Government Dichromate Factory, Belagula.*—Want of demand for the products in the market and competition from other manufacturers, surplus production and manufacture being confined to a single item in the factory. Proposals for the rationalisation of the industry by amalgamating it with the Mysore Chemicals and

Fertilisers Ltd., have been sanctioned recently.

(3) *The Mysore Government Silk Filatures, Kanakapura.*—Due to slump in the market and consequent fall in demand and prices for Silk.

- (b) 1 The Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati.
- 2 The Government Electric Factory, Bangalore.
- 3 The Government Silk Weaving Factory, Mysore.
- 4 The Government Soap Factory, Bangalore.
- 5 The Central Industrial Workshop, Bangalore.
- 6 The Government Porcelain Factory, Bangalore
- 7 The Government Sandalwood Oil Factories, Mysore.

These concerns are working at a profit as there is a good market for their products, etc.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೂರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೈಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಸನದ ಮೈಸೂರು ಹತ್ತಾರುಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಿ ಬಾಕಿಕಡೆ ತಯಾರಾಗುವ ಮಾಲುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿರುವ ಡೈಕ್ರೋಮೇಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ದರಾಗಿದೆ. ಕನಕಪುರದ ಫಿಲೇಚರ್ ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಿರ್ಮಾಣ ಫಿಲೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿದರೂ ಲಾಭ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಚೆಕ್ ಕರ್ ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್ನಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಲಾಭ ಬರುವ ಕಡೆ ಅಕ್ಕಿಮಲ್ಲೇಷ್ ಆಫ್ ಸ್ವಾಕ್ಸ್ ಜಾನ್ಸಿಯರಿಬುದು ಗೊತ್ತೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It all depends upon the law of demand and supply. ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳು ತಯಾರಾಗುವುದನ್ನು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾರುವುದು ಸಿಜವೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want notice for that.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸಾಮಾನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Does the Hon'ble Member refer to the credit sales at Bhadravathi?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಿಶೇರಿತ ಹಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾವತಿ ಐರಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ, ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದಿರಬೇಕು ಹೊರತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಬಾಕಿಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I ask Sir, whether the answer furnished include only Government-owned industries?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are these the only industries in which Government have a substantial share, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—These are the industries that are run wholly by Government. There are other Joint-Stock Companies where Government also have substantial share capital in which they are interested.

Sri M. V. RAMA RAO.—What I am seeking to elicit is this. To the question "what are the industries that are run on loss and what are the industries that are run on profit", the answer refers only to ten industries. Do Government mean to state that these are all the industries which are run by Government or which are managed by them or are there any other industries?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My information is, these are the industries that are run by Government.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, in view of the answer given to part (a) of the question relating to the Mysore Implements Factory at Hassan, whether Government still consider it worth while to invest more money in order to enter into competition regarding the manufacture of implements?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Government have examined all the aspects and the Board of Management was consulted. The technical opinion offered to Government is that with improved machinery it is possible to work the factory without incurring any loss. On the opinion tendered to Government they have agreed to extend the factory at an estimated cost of five lakhs.

Sri M. V. RAMA RAO.—Have Government examined the possibility of manufacturing only those implements which are not manufactured by the Tatas?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be examined.

Sri M. V. RAMA RAO.—With regard to the Dichromate Factory, I want of demand for the products in the market and competition from other manufacturers. I am not able to reconcile both parts of the answer. Can the Minister elucidate that point?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will the Hon'ble Member kindly explain the point that requires elucidation?

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, it is stated with reference to the Government Dichromate Factory, Belagula that it is running at loss due to want of demand for the products in the market and competition from other manufacturers, surplus production and manufacture being confined to a single item in the factory. What I wished to know was, when there was no demand for the product in the market, how the product could stand a competition.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Dichromate Factory Department was confined and so designed to manufacture only one single item which was required for war purpose. Now that there is no demand from the Defence Department, the item that is being manufactured in that factory does not

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

find a market. Therefore it was thought that the factory may produce other goods that are marketable in the country. It view of the fact that this is an allied industry, allied to Mysore Chemicals and Fertilisers, it was thought it would be in the mutual interest of both the Mysore Government and the interest of this factory if this factory was amalgamated with that.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it proposed to shift the factory from its present location and bring over the plant to the Mysore Chemicals and Fertilisers?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No; because it is so close to the Mysore Chemicals and Fertilisers, along with the land and machinery, it would be handed over to the Mysore Chemicals and Fertilisers.

Sri M. V. RAMA RAO.—Both are under the Government, is it not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, it is a Joint-Stock Company.

Sri M. V. RAMA RAO.—With regard to the Silk Filatures, Kanakapura, what do the Government propose to do?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Hitherto we had a lot of unsold goods. Now we propose to sell them. We had a lot of silk that was designed for parachutes and we had a lot of stock. Now the factory is working more or less on a basis of no profit, no loss.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member may please refer to page 14 of the Chief Minister's speech which contains whatever he wishes to know.

Steps to start Ferro-Manganese Plant

Q.—773. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether there is a proposal to start a Ferro-Manganese manufacturing plant anywhere in the State;

(b) what is the quantity of Manganese Ferrous and Chrome ore that is being exported from Mysore State during 1952-53 and 1953-54?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) The Mysore Iron and Steel Works propose to manufacture this material on a small scale in their furnaces. The possibility of establishing a separate industry for the full utilisation of this precious material will be examined.

(b)—

Manganese ore.

		Tons
1952-53	...	26,892.25
1953-54	...	90,278.00

Chrome ore.

		Tons
1952-53	...	25,305
1953-54	...	22,320

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the expected output of the proposed manufacture of ferro-manganese in the Bhadravathi Iron Works?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am sorry I have not got that figure in the report of the Director. He says it has not yet been finalised with regard to the proposed output also.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In 1952-53 the output of manganese ore is stated to be 28,000 and odd tons but in 1953-54 it is stated to be as much as 90,278 tons. What is this sudden rise in production due to?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Obviously this precious metal is in great demand elsewhere and most of it is exported.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—How much of this metal has been extracted through the Government agency? Rather I will put a preliminary question. Are the Government themselves extracting this metal in some areas?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—How much of it is extracted in areas like Kumsi and other places where the Government themselves have taken up to extracting this ore?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—About 1,000 tons.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Am I right if I say that in any case it is more than 3,000 tons, because the Iron

Works itself needs about 3,000 tons of manganese? So it will be about 10,000 tons. May I take it like that?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The positions is this. One area is about 530 square miles—that is in Kumsi and the other area is 110 square miles in Channagiri Taluk. These are required by the department for extracting ore. Out of this about 7,000 tons of manganese is extracted in a year.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—There are huge deposits of manganese and chrome ores and also sulphur ore, all over the State. Is it not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would it not be well for the Government to take up the extraction of all this ore and make huge profit in view of market being available and the price also being very high?

Mr. SPEAKER.—Ten days back you put the same question.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In view of this question coming up prominently on the floor of this House, Government propose to appoint a committee to go into this question thoroughly. After the committee sends its report—the committee will be appointed very soon—action will be taken subsequently.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I ask whether the figure of export of manganese ore for the year 1953-54 includes the ore extracted in Bellary District or it is confined to the Mysore State minus Bellary District?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Minus Bellary District.

Defective weights and measures in rural parts (Rectification)

Q.—1035. **Sri J. NARAYANAPPA** (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that a few merchants in rural parts are deceiving the ryots by using defective weights and measures;

(b) whether there is any provision for the concerned officers to examine

these weights and measures in rural parts also in the same manner as they do in concerned towns;

(c) whether an act regarding weights and measures similar to the one in force in Bombay would be introduced here also?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) Yes. The Weights and Measures Act is applied at present only to 100 notified places. Statement appended below.

(c) It is under consideration of Government.

AREAS NOTIFIED UNDER THE ACT

Bangalore City Municipal Limits, Yelahanka, Doddaballapur, Devanahalli and Vodigenahalli.

Bangalore Civil Station, Krishnarajapuram, Madivala, Hoskote and Anekal.

Channapatna, Magadi, Kanakapura, Ramanagaram, Mandya, Maddur, Malavalli, and Nagamangala.

Kolar Gold Fields; Bangarpet, Bethamangala, Kolar, Malur and Mulbagal.

Chintamani, Chickballapur, Sreenivasapur, Sidlaghatta, Goribidanur, Gudibanda and Bagepalli.

Tumkur, Tiptur, Gubbi, Sira, Madhugiri, Kunigal, Koratagere, Pavagada, Turuvekere, Chicknayakanahalli and Midigesi.

Mysore, Krishnarajanagar, French-Rocks, Srirangapatna, Krishnarajpet, Hunsur and Periyapatna.

Nanjangud, Chamarajanagar, Santhémarahalli, Therakanambi, Hemmaragala, Gundlupet, T.-Narsipur and Yelandur.

Kadur, Birur, Tarikere, Chickmagalur, Ajjampur, Mudigere, Narasimharajapura, Koppa, Sringeri and Balehonur.

Shimoga, Tirthahalli, Bhadravati, Sagar, Shiralkoppa, Shikaripur, Sorab Honnali, Hosanagar, Jog, Channagiri and Ayyanur.

Chitaldrug, Davangere, Hiriya, Challakere, Hosadurga, Holalkere, Harihar, Molakalmuru and Jagalur.

Alur, Dudda, Gandasi, Javagal, Arsikere, Hole-Narsipur, Hassan,

(SRI H. SIDDHAVEERAPPA.)

Sakleshpur, Channarayapatna, Arkalgud, Belur, Sravanabelagola and Shantigrama.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—'ಬ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಗಾದರೂ ಇದನ್ನು extend ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ extend ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಬಂದು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಸಹ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸರ್‌ಕ್ಯೂಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಅಳತೆಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಸಪ್ಪ.—Weights and Measures Departmentನಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Takavi Loans to raiyats in Kudligi Taluk.

Q.—699. Sri K. KOTRABASAVANA GOUD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount of Takavi loans disbursed to Kudligi Taluk raiyats ;

(b) the number of bona fide raiyats benefited by such loans ;

(c) whether they will take steps to help the raiyats by granting further takavi loans, etc., in view of poor rainfall in the taluk ;

(d) whether they will take steps to supply good seeds to raiyats ;

(e) in view of the hard conditions prevailing in the taluk whether they will postpone the collection of takavi and agriculture loans ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Rs. 25,000.

(b) 58.

(c) Yes.

(d) Yes.

(e) In view of the improved seasonal conditions this year there is no necessity to postpone the collection of loans.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—'ಬ' ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಕಾವಿ ಸಾಲದ ಸರ್‌ಕಾರಿ ಪಡೆದಿರುವ bona fide ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ 58 ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. Bona fide ರೈತರು ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವರಿಗೆ ನೀವು ರೈತರಲ್ಲ ಎಂದು endorsement ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—bona fide Agriculturistಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಶೇಕಡ 10-12 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿದರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವರದಿಮಾಡಿದರೆ enquiry ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಂಚ ರುಪುವತುಗಳನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ enquiry ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವನಗೌಡ.—ಬತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Lands served by Right Bank Channel Lakkavalli Reservoir

Q.—734. Sri T. NAGAPPA (Tari-
kere):—

Will the Government be pleased to
state:—

(a) the villages and towns that
will be served by the Right Bank
Channel of the Lakkavalli Reservoir:

(b) the total area that will be
irrigated;

(c) whether they have contem-
plated to supply water to the lands of
Tarikere Kasaba through this channel?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister
for Revenue and Public Works).—

A.—(a) Total number is 300.

(b) 2,02,000 acres.

(c) Yes.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—'ಎ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ
ವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಊರು
ಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೆಸರು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಊರುಗಳು
ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—You need not
narrate all these 300 villages.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—'ಬ' ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ,
ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿ-
ಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತರೀಕೆರೆ ಟೌನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದ
ಪ್ರದೇಶಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿ-
ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ತಿಳಿ-
ಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತರೀಕೆರೆ ಹೋಬಳಿ ವಿಚಾರ
ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು 'ಸಿ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ತರೀಕೆರೆ ಟೌನಿಗೆ
ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ತರೀಕೆರೆ ಕಸಬಿ
ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ತರೀ-
ಕೆರೆ ಟೌನ್ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತರೀಕೆರೆ ಟೌನಿಗೆ ಏನು
ವಿಪರ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ವೇ ಅದನಂತರ
ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

Repair of breached tanks of Alala- sandra Venkatapura, Koratagere Taluk.

Q.—796. Sri MUDDURAMIAH
(Koratagere—Madhugiri).—

L.A.

Will the Government be pleased to
State:—

(a) whether the people of Alala-
sandra Venkatapura, Kolala Hobli,
Koratagere Taluk have sent a represen-
tation requesting to repair the tank
that has breached:

(b) the action taken by the
Government so far?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minis-
ter for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The question was investigated
during the year 1948 and was dropped
on account of prohibitive cost.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—1948 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು
ತಯಾರಾಗಿ ಅದು ದುಬಾರಿ ಬರ್ಚಿಸ ಬಾಬು ಎಂದು
ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು 'ಬ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವ
ಕೆರೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ
ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ
ವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಕೆರೆ ಒಡೆದು
ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು restoration ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಬಹಳ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾ
ದರೆ ಬರ್ಚಾ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ
ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು
ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳು-
ತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸು-
ತ್ತೇವೆ.

Estimates Committee Recommendations.

Q.—804.—Sri B. N. BORANNA
GOWDA (Belur).—

Will the Government be pleased to
state:—

(a) whether the Estimates Com-
mittee elected by the Legislative
Assembly have made any suggestions
for economising expenditure;

(b) the suggestion made by them;

(c) whether they have implement-
ed these suggestions?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minis-
ter for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) and (c) Statement appended
below.

(SRI KADIDAI, MANJAPPA.)

STATEMENT.

Recommendations of the Estimates Committee.

Recommendations

1. Abolition of the post of the Deputy Chief Engineer without affecting the efficiency.

2. (a) Starting a Designs Branch in the Central Office and appointing an Executive Engineer as head of this Branch who will also work as a First Personal Assistant to the Chief Engineer in place of the Deputy Chief Engineer.

(b) For the two posts of Mechanical and Electrical Assistant Engineers proposed for the Designs Section—there should not be an extra cost to Government—as officers will have to be made available by suitable redistribution of work.

(c) The Ministerial strength of the Office of the Government Architect should not be augmented but should suffice for carrying on the work of the new Designs Branch.

3. Abolition of the post of a Superintendent in Branch VI of the Central Office.

4. Reduction of seven Second Division Clerks in the several branches of the Central Office resulting in a saving of Rs. 5,320.

5. Estimates of the Public Works Department should be examined in great detail so as to avoid continuance of establishment even though work has been dropped.

Action taken.

The Chief Engineer is of the view that it is necessary to retain the services of an experienced and Senior Technical Officer in the Central Office and that the abolition of the appointment will affect efficiency. A proposal to delegate certain powers to the Deputy Chief Engineer in order to relieve the Chief Engineer of routine work has been appended. The abolition of the appointment is, therefore, not contemplated at present.

The formation of a Designs Branch in the Central Office had been proposed even prior to the inspection of the Central Office by the Estimates Committee and action is being taken to form this separate branch and bring it to full working condition.

The principle of avoiding extra cost taking the Department as a whole is being kept in view. The Designs Section is a new feature and involves heavy work in the Central Office. The Chief Engineer considers that strengthening the Central Office would be inevitable if the Designs Section is to be brought to full working condition. The matter is under consideration.

As the Vidhana Soudha buildings are under construction, the existing establishment of the Government Architect's Office (Branch VIII) is found inadequate to cope with the work. It has, therefore, become necessary to augment it.

This recommendation has already been implemented but the work in the Accounts Section has become very heavy and the question of strengthening it by the posting of an Accounts Assistant with necessary staff is under consideration.

It has been brought to the notice of Government that the existing staff itself is inadequate. Reduction in Clerical staff is likely to result in accumulation of arrears.

The suggestion is being implemented.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಈಗ Second Division Clerks ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಮಿಷಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಮಿಟಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಗುಮಾಸ್ತರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗುಮಾಸ್ತರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಅವರು ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಸಲಹೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೇ, ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಎರಡನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ದನ್ನು ನೋಡೋಣವಾಯಿತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವತಃ ದಿವನವೂ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ರೆಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಬ್ಬಂದಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—The two posts of Mechanical and Electrical Assistant

Engineers proposed for the Design Section, abolish ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 2-3 appointments ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾವು ಇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Recommendation 2 (a)ಗೆ answer ಇದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Formation of a Designs Branch in the Central Office had been proposed even prior to the proposals, ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಟಿಚೆಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಡಿಸೈನ್ಸ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಟಿಚೆಕ್ಸ್‌ಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ.

Sri B. HUTCHEGOWDA.—2 (b) action taken ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ "The Chief Engineer considers that strengthening the central office would be inevitable if the Designs Section is to be brought to full working condition." The matter is under consideration ಎಂದು ಇದೆ. ತಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾವಿನ್ನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂತಲೇ, ಬಡಬೇಕು ಎಂತಲೇ? ಇರುವುದು ಎರಡೇ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇನ್ನು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಮೇಲೆ abolition of the post of a Superintendent ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಇರುವಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಇದೆಯೇ? ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಪಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, whether these five are the only recommendations made by the Estimates Committee or whether there are any other recommendations made?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice for that.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, in reply to this question, attention has been invited to the statement appended and there are five recommendations of the Estimates Committee put down serially. My question was whether these five were the only recommendations made by the Estimates Committee or whether there are any recommendations which are not included in this statement?

Sri Kadidal MANJAPPA.—These are in relation to the Public Works Department. I would draw the attention of the Hon'ble Member to the report of the Estimates Committee?

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, the question is, whether the Estimates Committee elected by the Legislative Assembly have made suggestions for economising expenditure; there is no particular reference to any Department. Am I to understand that the Estimates Committee have dealt with the estimates of the Public Works Department and with no other Department of the Government?

Sri Kadidal MANJAPPA.—So far as I know, Sir, these are the recommendations.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, except in the case of the Designs Branch for the Central Office, all the other five recommendations of the Estimates Committee have not been accepted by the Government. Is that a fact, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It does not necessarily follow, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—From the recommendations that are set down here and action taken that has been put down in juxtaposition with these recommendations, it appears to me after reading the entire statement that except in regard to the starting of a Designs Branch in the Central Office, other recommendations of the Estimates Committee have been found to be unacceptable to the Government. Is that the position, or, are there any matters left open for consideration?

Sri Kadidal MANJAPPA.—So far as recommendation No. 2 is concerned, the matter is under consideration. That is the reply given. So far as (c) is concerned, it has been stated that it is necessary to augment the establishment in the case of the Architect's Office. In the case of recommendation No. 3 it has been implemented. In the case of item 4, the Chief Engineer is of the opinion that the reduction of any clerical staff is likely to result in accumulation of arrears. In regard to 5, the suggestion is being implemented.

New tanks in Bangalore District.

Q.—963. Sri D. M. GOVINDARAJU
(Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the names of villages in Bangalore District the raiyats of which have requested for the construction of new tanks in their villages (talukwar details to be furnished);

(b) the number of years required for conducting the survey in respect of the new tanks asked for by the raiyats;

(c) the number of tanks for the construction of which estimates have been prepared and the estimated amount (talukwar and villagewar details to be furnished)?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA
(Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Please see columns 1 and 2 of statement appended below.

(b) Necessary surveys have already been conducted in all the cases.

(c) Twelve. Please see statement referred to in the reply to (a) above.

STATEMENT

Sl. No.	Name of Taluk	Name of village	Amount of estimate
			Rs.
1	Bangalore South	Challaghatta	1,25,000
2	Bangalore South	Mailasandra	90,000
3	Hoskote	Matakadaballi	44,000
4	Hoskote	Bommanahalli	10,000
5	Channapatna	Dasavara	2,62,000
6	Channapatna	Neralur	3,45,000
7	Ramanagaram	(Lingojihalla)	2,69,000
8	Magadi	Nagenahalli	10,000
9	Magadi	Gorur	14,000
10	Magadi	Chinchalakuppe	11,000
11	Nelamangala	Marasarahalli	Not estimated.
12	Kanakapura	Sasalapura	2,22,000
13	Kanakapura	Hulebele	30,000

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ನಾಗೇನ ಹಳ್ಳಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ವಿಮೇಟ್ ಅಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಆದದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಎಸ್ವಿ ಮೇಟ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವಾಗ ಎಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸ್ವಿಮೇಟ್ ಅಂತೂ ತಯಾರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಸೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮರನರಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಸರ್ವೆಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎವರ ಬೇಕಾದರೆ ಇದೆ. ಎಸ್ವಿಮೇಟ್ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಎನ್ನೆನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿಯಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಸರ್ವೆ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈಗಲಾದರೂ ಎಸ್ವಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಾಗಿರುವ ನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ, ಗೊರೂರು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಚುಂಟನ ಕುಪ್ಪೆ ಕೆರೆ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

Land granted to Sri Birla in Periyapatna Taluk.

Q.—978. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of acres of land granted to Sri Birla in Periyapatna taluk ;

(b) when it was granted ;

(c) the rate per acre at which it was granted ;

(d) the purpose for which it was granted ;

(e) whether Sri Birla has fulfilled the purpose ;

(f) if not, the action taken by the Government ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 18,250.

(b) May 1950 (G. O. No. 1486-91/L.R. 177-48-10, dated 3rd May 1950.

(c) At a special concession rate of Rs. 3 per acre.

(d) Flax cultivation.

(e) No.

(f) Under consideration of Government.

I submit that I could secure the file only at 11 o'clock ; this may be taken up tomorrow.

Mr. SPEAKER.—Let us see what the supplementaries are.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಬಿರ್ಲಾರವರು ಎಕರೆಗಳಿಂದಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.
ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬೇಕು.
ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅನುಮಾನವಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—We will take up this question tomorrow.

Remission of Land Revenue in Chiknayakanahalli Taluk.

Q.—996. Sri C. H. LINGADEVARU (Chikanayakanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the remission of the land revenue was ordered in Chiknayakanahalli Taluk during the year 1952-53 on account of famine conditions;

(b) if so, the names of villages in each hobli;

(c) whether it is a fact that the remission is not granted still for the said period for about ten villages in the two firkas of Baragur and Bevinahalli which are situated in the middle of Handanakere hobli, though the crops were less than two annas in that area during the said year;

(d) whether they would take immediate steps to grant the remission now at least;

(e) (i) the total extent of remission now granted; (ii) the extent of land under each item of dry, wet and bagayet lands for which the remission is granted (particulars regarding the G. O. and its date, etc., to be kindly furnished)?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Remission of the Land Revenue was sanctioned in respect of certain tracts in Chicknayakanahalli Taluk for 1952-53 on account of failure of crops.

(b) Statements appended below.

(c) The matter is under correspondence.

(d) Yes, if as a result of the enquiry it is found that it conforms to the rules.

A. G.

(e) (i) 65,687—6 A. G.

(ii) (a) Dry ... 64,497—10

(b) Wet and bagayet 1,189—36

(1) Wet: G.O. No. R. 8112/R.M. 4-53-11, dated 13th August 1953.

(2) Dry: G.O. No. R. 11529/R.M. 4-53-15, dated 9th October 1953.

Statement showing the Dry Remission Form No. 1 for the year 1952-53, Chicknaikanahalli Taluk.

Tract in respect of which remission is recommended.

Sl. No.	Name of Village	Sl. No.	Name of Village
---------	-----------------	---------	-----------------

HULIVAR HOBLI.

1	Huliyar
2	Toresuragondanahalli
3	Kasampanahalli
4	Tbasammadihalli
5	Koresuragondanahalli
6	Valagerehalli
7	Kesavapura
8	Bellara
9	Boranakanive
10	Lakkenahalli
11	Muthegedahalli
12	Amebarapura
13	Barakanahalli
14	Handiganadu

15	Yarehalli
16	Manhole
17	Taredahalli
18	Somanahalli
19	Guruvapura
20	Melinahalli
21	Yagachihalli
22	Karehalli
23	Balawadi
24	Sangenahalli
25	Sidlakatte
26	Agrahara
27	Vaddanakallahalli
28	Koppurighal

HULIYAR HOBLI.—(Concl'd.)

Sl. No.	Name of Village
29	Ganadahall
30	Hoisakatte
31	Kallenahalli
32	Kesikere
33	Cowdagere
34	Kuriballi
35	Ballekatte
36	Doddabidare
37	Pochakatte
38	Nandihalli
39	Kodihalli
40	Yalanadu
41	Bhattarahalli

Sl. No.	Name of Village
42	Motihalli
43	Singapura
44	Segebagi
45	Dinakanahalli
46	Koragere
47	Chickabidare
48	Avalagere
49	Byrapura
50	Kal'ahalli
51	Dabbagunte
52	Marenadu
53	Dasvodi
54	Nulenoor

HANDANAKERE HOBLI:

1	Handanakere
2	Sablenahalli
3	Halithimmalapura
4	Ramaghatta
5	Puradakatte
6	Kengalapura
7	Kamalapura
8	Davanadohosahalli
9	Maligere
10	Bhimasandra
11	Daggenahalli
12	Chowlakatte
13	Kanakere
14	Bandrahalli
15	Hutchanahalli
16	Soralammne
17	Lingedahalli
18	Nirvagat
19	Gopalapura
20	Baragihalli
21	Honnesettihalli
22	Salapura
23	Harenahalli

24	Yellenhalli
25	Votikere
26	Vottikerethimma'apura
27	Mathighatta
28	Belagihalli
29	Upparahalli
30	Ranganahalli
31	Doddanagere
32	Chickanagere
33	Holamanadevarakaval
34	Choragondanahalli
35	Tannikere
36	Doddannenahalli
37	Bommenahalli
38	Kudukannahalli
39	Naduvanahalli
40	Belaguli
41	Bhanagaragere
42	Lakshmipura
43	Tarekatte
44	Devanahalli
45	Bheemanakatte

Statement showing the wet remission from No. 1 for the year 1952-53, Chicknaikanahalli Taluk.

Sl. No.	Name of Village
1	Navile
2	Kandikere
3	Salkatte
4	Handanakere
5	Do
6	Do
7	Do
8	Do
9	Doddayannegere
10	Chikkayannegere
11	Belaguli
12	Tarikatte

Sl. No.	Name of Village
13	Lingadahalli
14	Soralamavu
15	Upparahalli
16	Belagihalli
17	Bhattanahalli
18	Koragere
19	Handiganadu
20	Marenadu
21	Borakananive
22	Dabbegunte
23	Hoyasalakatte
24	Gamadhal

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—1952-53 ರ ರಸ್ತೆ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಧ ಸಪ್ತೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಅರ್ಧ ರಾಗಿರುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಹಾಗಾದರೆ 1952-53 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಈಗ 1953-54 ರಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ, ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಧರನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—1953-54 ರಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಧ ರನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ರೆಮಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು 1953-54 ರಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೆಮಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಯಾವಾಗ ಅರ್ಧ ರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಕೊಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅರ್ಧರಾದ ತಕ್ಷಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ತಮ್ಮ ಅರ್ಧರು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಂಗದೇವರು.—ಹಂದಿನಕರೆ ಹೋಬಳಿ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ರೆಮಿಷನ್ ಅರ್ಧರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧರು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Restoration work of Yelagalakere, Chintamani Taluk.

Q.—1036. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the restoration work of Yelagalakere of Bathalahalli Village, Murugamalla Hobli, Chintamani Taluk was sanctioned ;

(b) (i) the amount sanctioned for the said work ;

(ii) the name of the contractor entrusted with this work ;

(c) if the work has been so entrusted, the stage in which it is now and the reason for not yet completing it ;

(d) (i) whether any petitions had been received from the ryots in this behalf ;

(ii) if so, the number of petitions received and the date of their receipt ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The original estimate was sanctioned in the year 1944, and a revised estimate in 1952.

(b) (i) Original Estimate : Rs. 4,400.

Revised Estimate : Rs. 9,630.

(ii) Sri G. Erappa was the first Contractor and subsequently Sri B. Narayana Reddy has been entrusted with the work.

(c) The work is nearing completion.

(d) (i) Yes.

(ii) One petition on 25th October 1948.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಮೊದಲನೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾದ ಶತ್ಯುರಪ್ಪನವರು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ದರ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಮೊದಲನೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಲಕೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಜಾಗೃತ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—1944 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು 1953ರ ವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ವೆಕ್ಟರಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ 9 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಮಾಡದೆ ನಿಧಾನವಾದಿಂದ ರೈತರಿಗಾಗಿರುವ ಸವ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That does not arise.

Amount spent in each District out of grant allotted for Five-Years' scheme.

Q.—739. Sri H. T. PUTTAPPA (Hosakote-Anekal—Scheduled Castes).

Will the Government be pleased to state :—

the amount that is being spent in each district, out of the amount allotted for the Five-Years' scheme ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister). —

Districtwar allotments of funds have not been made in the Five-Year Plan. The schemes formulated under Five-Year Plan and the expenditure on them are for the entire State.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕಲ್ಲು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಪಾರಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Grants under Amelioration of Depressed Classes.

Q.—835. Sri G. PUTTASWAMY (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) what is the Districtwar distribution of grants under Amelioration of Depressed Classes during the year 1953-54 ;

(b) what is the actual districtwar expenditure under the above head ;

(c) what is the number of applications from people belonging to Depressed Classes received talukwar, for the construction of dwelling houses in the Chikmagalur District ; how

many of them have been disposed of and how many of them are yet pending and the reason therefor ;

(d) whether any Deputy Commissioners of the Districts have requested for additional grants ;

(e) what is the action taken thereon ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) and (b).

1	Hassan	1,42,000	89,212
2	Tumkur	1,50,000	1,33,236
3	Chitaldrug	1,67,500	1,15,813
4	Mysore	1,65,000	98,699
5	Bangalore	2,06,600	1,50,918
6	Mandya	1,26,000	54,469
7	Kolar	1,68,700	1,47,042
8	Bellary	35,000	1,944
9	Chikmagalur	1,20,000	1,04,199
10	Shimoga	1,30,000	(Information) not received.

(c) (1) 812 (Talukwar information is not readily available).

(2) 482.

(3) 330.

(d) Yes.

(e) There are no amounts remaining to be distributed to the Districts. Funds will be provided early next month out of the grant to be sanctioned for 1954-55.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ 1953-54 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಮಿಲಿ ಯೋಜನಾ ಗ್ರಾಂಟು ಪೈಕಿ 14,10,800 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಣವೇ ನಾಯಿತು ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಉಳಿತಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಗಳು ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—19 ಲಕ್ಷದ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಣ ವನ್ನೇಕೆ ಹಂಚಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಗಳವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ಸ್ಥಳೀಯಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—14,10,800 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಪೈಕಿ 8,95,532 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಪಶೀಲು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶಿವ ಮೊಗ್ಗು ಬೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ? 10,25,537 ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿದ್ದರೆ ಪೈಕಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

*Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಉಳಿತಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ದಿನನ ಬರ್ತಾಗಿದ್ದುಹುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅನಂತರ ಬರ್ತಾಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಿಯ ಸಮಾಚಾರ ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. 94,969 ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಉಳಿತಾಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಫಂಡು ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಈಗ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿರುವ ಹಣ ಬರ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ದೊರೆಯದೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ಭಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೆ 8,74,468 ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಫಲವರಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಬರ್ತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮೂದಿಸಿದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು 812 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅದರ ಪೈಕಿ 330 ಅರ್ಜಿಗಳ ಎಲ್ಲೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 300-400 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ವಿನಾಸಲಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರ್ತು ಹಾಕದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಉಳಿಯುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಬಡವರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is an inference; what can I do for it ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇಂಥಿಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾಪು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ನಾದರೂ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೊಬಲಗೊಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆವೆಂಬುದು ಅದರಲ್ಲೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೋರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಒಂದೊಂದು

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಸ್ಕೀಂ—ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ತಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗಿಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಪಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳತಕ್ಕ ಊರುಗಳಿಗೆ priority ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ತರ್ಕವೆಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಯೋಚಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ; ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—In respect of these houses burnt, figures have been given and relief also has been given immediately. That is answered. You are repeating the question.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—You were just now pleased to state that out of 19 lakhs about 17 lakhs have been allotted towards the construction of buildings and the balance has been allotted for some other schemes. Is that a fact ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I think so.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Do you remember that the other day, a few days back, you said that 19 lakhs had been exclusively allotted for the construction of houses? You were pleased to say then that there was no deviation of the funds and that if there should be any deviation you would set it right.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—You now admit that the balance has been spent for some other schemes. Which is correct ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Deviation means that if there is deviation from what has been decided upon it would be rectified. Suppose it has been decided regularly. There is no deviation and the question does not arise.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—I pointed out the Budget. This House has agreed to the sanction of 19 lakhs exclusively for constructing houses. That is very clear in the Budget. To the question that there has been deviation you were pleased to say at the moment that you would set it right. But you just now state that the balance has been allotted for some other schemes. Which answer is correct?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have said that if there is any deviation from the decision taken by the Government in spending, that will be rectified. If the expenditure is ordered according to the decision of the Government, then there is no deviation. That is how I have explained.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—When this Hon'ble House has agreed and given sanction for a specific purpose, can Government deviate from that sanction?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, whatever is the Budget provision will be spent according to the provision made subject to rules governing such expenditure.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—I should like to know whether there is any rule to deviate the Budget sanction accorded by this House. When was this Government order ordering the deviation of the Budget proposal passed?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not grant that there is any deviation of the type you envisage. This Government order is dated 30th October 1953. I lay a copy of this Government order on the table of the House. Hon'ble Members can see what are the items of expenditure under various heads.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—What was the purpose for which Rs. 19 lakhs were sanctioned by this House at the time of the last Budget session?

(No answer.)

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—What is the purpose for which Rs. 19 lakhs were sanctioned?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I want to look into the Budget to say what exactly you have got in your view.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—A sum of Rs. 19 lakhs was sanctioned on the last Budget occasion specifically for constructing houses. Is it right on the part of the Government to deviate Rs. 2 lakhs towards granting loans to Harijans?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—After all all these benefits are meant for the benefit of Harijans and there is nothing seriously wrong in such a procedure.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Do you treat it as loan to Harijans or is it an outright grant? Is there no difference between the two, loan and grant?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes. A sum of Rs. 19 lakhs sanctioned for the purpose will be spent. It may be loan and recovered and utilised for some other purpose beneficial to Harijans.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—But it was sanctioned as outright grant for the construction of houses. Out of that you have diverted Rs. 2 lakhs for giving loans to Harijans. Is that correct?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is not correct. Money that has been granted for Depressed Class amelioration has been spent for various purposes. It may be that the heads of expenditure have increased. Because of that there is no deviation from the main purpose of this expenditure.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—I fail to understand, Sir. Will the Hon'ble Chief Minister please look into the records of the last year's Budget and find out if there is any misrepresentation for deviation? Will he be pleased to set it right? Even now I definitely say that 19 lakhs have been granted specifically for the purpose of construction of houses. Out of that you have given Rs. 2 lakhs for loans to Harijans. I say it is definitely deviation. If you are in a mind to verify, will you be pleased to set it right?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I can promise I will look into it. But I cannot promise the other thing.

Houses for Harijans in Kolar District.

Q.—973. Sri A. MUNIYAPPA (Siddlaghatta-Chickballapur-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it has come to their notice that the construction work of the houses for Harijans in Kolar District has been stopped at half-stage for want of grants ;

(b) the reason for not granting the same ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) There are 2,000 houses on which work is started and which are at different stages of progress for all of which it may not be possible to grant subventions during the current year.

(b) An allotment of Rs. 1,50,000 and special grants to the extent of Rs. 18,700 have been sanctioned to the Kolar District. Almost the entire grant has been spent. The houses for which it will not be possible to grant subventions this year will be taken up for assistance early in 1954-55.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಲ್ಲವೇ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಪು ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಆಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬಹುಶಃ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆಯೋ ಅವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೀರಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ; ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ, ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 150 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, Sir.

Works under Five-Year Plan in Kolar District.

Q.—1018. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the works in each taluk of Kolar District under the Five-Year Plan ;

(b) of them, the extent of work carried out so far ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) The Five-Year Plan is drafted with reference to the State as a whole and talukwar allocations of works have not been made.

(b) Does not arise in view of reply to (a).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಎಂಥಂಥವು, ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—Five-Year Plan ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ವೀಮು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ಚಿಂತಾ ಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ವಾರು ಈ ರೀತಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವರ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರರಿಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Houses for Harijans in Chintamani Taluk.

Q.—1032. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of houses for which amelioration grant is given so far since 1951-52 to construct houses for the Depressed Class people in Chintamani Taluk ;

(b) out of this the number of houses to which payment of full amount is pending ;

(c) the number of houses the construction work of which had been commenced on the expectation of financial help from Government and works stopped after a little progress due to non-receipt of expected grants ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) 248.

(b) 217 cases in which only part payment has been made and the construction is in progress.

(c) Information is not available.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ನರಸೀಪುರ ಹಣಕಾಸು ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅರ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯ ಕೆಲಸವಾದ ಹೊಸಹಾಯ ಒಡಗಡೆಯ ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾದವು ಈ ವರ್ಷ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದಷ್ಟು ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಆಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನೇ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1951-52ರ ರಾಗಾಯ್ತು ಇದುವರೆಗೆ 248 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪೈಕಿ ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಮನೆಗಳು 217 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ 31 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—There is the answer printed and furnished.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I cannot say now.

Middle School for Thimmappaiyana Halli.

Q.—926. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Middle Schools in Naikarahatty hobli, Challakere Taluk ;

(b) if there is not a demand for more schools ;

(c) if the villagers of Thimmappaiyanahally have asked for a New Type Middle School ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) (i) Middle School ... One
(ii) New Type Middle School ... One

(b) Yes.

(c) Yes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಪ್ಲಯ್‌ನ ಹಳ್ಳಿಯ
ವರ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇರೆ ಮಿಡ್ಸ್‌ ನ್ಯೂಲ್ ಬಗ್ಗೆ
ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ
ದ್ದಾರೆವೋ, ಸ್ವಾಮಿ !

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It will
be considered.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Five-Year Plan (Works in Mysore)

Q.—158. Sri J. MOHAMED IMAM
(Jagalur).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) when the Five-Year Plan as it
applied to Mysore came into operation ;

(b) the amount spent so far on the
implementation of the plan ;

(c) the amount granted by the
Government of India and the amount
contributed by the State Government ;

(d) the amount spent on irrigation,
power development, food production,
cottage industries and social services
(amount on each head to be given sepa-
rately) ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA
(Chief Minister).—

(a) 1951-52.

(b) Rs. in lakhs.

1951-52 ... 516.57

1952-53 ... 599.23

1953-54 ... 222.37

(to end of Aug. 1953) ...

1,338.17

Schemes of Mysore Iron and Steel
Works, Bhadravati.
(to end of October 1953) ... Rs. 254.90
lakhs.

(c) Central assistance by way of
loans and grants for schemes under the
State Five-Year Plan for three years
amounts to Rs. 656.18 lakhs. State's
contribution from 1951-52 to end of
August 1953 is Rs. 681.99 lakhs. Cen-
tral assistance by way of loan to Mysore
Iron and Steel Works (All-India Plan)
is Rs. 112.48 lakhs and the State's con-
tribution from 1951-52 to end of Octo-
ber 1953 is Rs. 142.42 lakhs..

(d) Rs. in lakhs.

1 Irrigation ... 242.16

2 Power Development... 571.39

3 Food Production in-
cluding Minor Irriga-
tion Works. 191.06

4 Cottage Industries 15.77
including Sericulture

5 Social Service ... 130.56

6 Other Groups of 187.23
Schemes in the Five-
Year Plan.

Total 1338.17

Irrigation plants under Raya Basavanna and the Thurtha channels of Tunga- Bhadra.

Q.—853. Sri Ijari SIRASAPPA
(Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) whether they have received
any representation about irrigation
plants under the Raya Basavanna and
the Thurtha (Swift) channels of Tunga-
Bhadra near Hospet ;

(b) whether they intend improve-
ment of these channels, increase of dis-
tributaries and help the raiyats in
carrying out intensive wet cultivation ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minis-
ter for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The matter is under detailed
examination.

Amount spent on Scheduled Castes and Tribes in Periyapatna, Hunsur and Krishnarajanagar Taluks.

Q.—913. Sri S. M. MARIYAPPA
(Periyapatna).—

Will the Government be pleased to
state :—

the amount spent by them to bring
up the Scheduled Castes and Scheduled
tribes in Periyapatna, Hunsur and
Krishnarajanagar Taluks to the stan-
dard of other communities on different
items ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

<i>Taluks</i>	<i>Construction of houses.</i>	<i>Land acquisition.</i>	<i>Accidental fire.</i>	<i>Bhajana mandir.</i>
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Periyapatna	55,277	3,553	...	...
Hunsur	90,993	11,785	...	...
K. R. Nagar	89,290	13,087	760	1,300

[The figures relate to the years 1943-44 to 1953-54. (i.e., up to 31st December 1953.)]

Handloom in Hassan District.

Q.—1001. Sri K. PANCHAKSHA-RAIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of handlooms in Hassan District;

(b) the facilities granted to them by the Government?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) 2,254.

(b) The Mysore State Cotton Handloom Weavers' Co-operative Society has organised nine Primary Weavers' Co-operative Societies in the Hassan District, for supply of yarn, partly on credit basis, to weaver members. The Provincial Society has also started two Production Centres in the District. The Society also takes over finished products for sale through emporia started for the purpose. Dyed yarn in required counts and shades is supplied by Government Dye-House. Technical assistance is rendered by the Industries and Commerce Department. Weavers also enjoy general concessions, such as, exemption of handloom goods from octroi duty and ground-rent at shandies, reduced sales tax and reservation of certain varieties of cloth for the handloom industry. Loans for share and working capital and grants for rebate on sales of handloom goods, opening of sales emporia and various other schemes for helping the handloom industry have also been sanctioned by the Government of India from the Mill Cess Fund and some of the schemes have already been implemented.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANT.

CHAIR'S RULING ON PROCEDURE WITH RESPECT TO DEBATE ON DEMANDS.

Mr. SPEAKER.—During the last Budget session as well as yesterday, Sri J. Mohamed Inam raised the important question of how the time allotted for the voting of demands should be utilised. He suggested that following the convention in the House of Commons in England, the Opposition should be given an opportunity to select the subjects for each allotted day for debate. He suggested that the present practice of tabling or taking up cut motions should be dispensed with.

It is necessary to refer to the process by which this convention has developed in England. As Hon'ble Members are aware, the essential characteristic of the British Parliamentary system has been the existence of two major parties. Even where, at certain times, more than two major parties exist, the natural force of circumstances tends gradually to reduce this number to two. The Opposition Party has thereby acquired a special significance and is in fact called His Majesty's Opposition. It is therefore, to use the words of May, that consideration of demands has lost its literal meaning and acquired a symbolic meaning and the Opposition has been given the right to select subjects for debate and for criticising administrative policy.

So far as we are concerned, there are two considerations that should prevail. One is that we have a set of rules of

(MR. SPEAKER.)

procedure which guide us in our deliberations. Secondly there are the so called conventions and it is to the latter that Sri J. Mohamed Imam has referred. Conventions are not enforced in the same manner as rules by any external compulsion. They develop by agreement though in course of time they acquire a force equal to if not greater than the written rules of procedure. But to seek to import conventions of one legislature to another without reference to the attendant circumstances or the background would be incorrect. We have not yet developed the party system completely. In fact this took a number of years to develop in England. We have not yet learnt too, nor can we look upon the Opposition as one composite group. We have a number of independent and unattached members. In our Assembly the number of unattached members is as much as the number of members of the Opposition Party itself. In the circumstances it is inevitable that the convention to which Sri J. Mohamed Imam referred will take some time to develop.

So far as the Chair is concerned, it is guided by the rules. Outside the rules, it will always take note of any agreement which may be reached by the parties and brought to its notice. In the absence of such an understanding the Chair has no option but to follow the rules and to take up the cut motions in the order in which they are received in the Office and printed in the order paper, subject of course to the right of the Chair under Rule 144 (3) to select the more important cut motions in preference to the less important ones.

But on this occasion I may be permitted to offer a few remarks. In order that the ten days allotted for the voting of demands may serve a useful purpose, in order that the Government may be informed of the views of this House on the policies pursued by them in the several Government Departments, it is better that the members try to focus attention on the larger issues as far as possible.

I find that in no legislature in India has any special convention developed or been adopted so far as this question is

concerned. In the House of the People the practice has been that the parties select certain cut motions. They are not formally moved but are included in the record and treated as moved. This is in order to draw the attention of the Minister concerned to the specific grievances sought to be ventilated therein. A general debate ensues and the Minister in his reply tries, if there is time, to refer also to these specific grievances, a time-limit is also prescribed for speeches—15 minutes for a Member and 20 minutes for a Minister.

I would suggest, if I may, that for the present the Leaders of the two parties or their representatives might sit together and after taking note of all the cut motions tabled both by the members of their party as well as by the independent and unattached members, and taking note also of the time available for each demand, give the Secretary a settled list of cut motions. If there are too many so selected obviously the purpose of the selection would be lost. Then they may also settle whether these cut motions could be taken as tabled and moved and a general debate permitted or if each cut motion should be separately taken and disposed of before going to the next. On the other hand, if there is agreement that tabling of cut motions may be taken as sufficient to draw the attention of the Minister concerned to the particular grievances contained therein and that therefore there is no need to move them separately but a general debate may ensue on the main demand, that would also be a very satisfactory arrangement.

Finally, I may once again state that whatever may be settled in this matter, has to be by agreement and failing such agreement the Chair has to follow the rules and adopt the procedure that has been followed so far.

Speaker's direction to expunge some words in Sri Narayana Reddy's speech on Demand No. 12.

MR. SPEAKER.—My attention has been drawn to the fact that while moving the cut motion No. 51 on Demand No. 12, Sri B. V. Narayana Reddy

used certain words and expressions reflecting on the Members of the other House. If my attention had been drawn to these expressions at that time, I would not have permitted them. In exercise of inherent power possessed by the Chair I have asked my office to expunge those words from the proceedings of the day.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Very good, Sir.

DEMAND No. 11—GENERAL ADMINISTRATION.

25. General Administration (Except Sub-major Heads B, C and F.)

Mr. SPEAKER.—Now, we shall take up the Demand No. 11.

Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 44,91,150 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (Except sub-major heads B, C and F)’.”

The first cut motion stands in the name of Sri M. Madiah.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯದೆ:—

“The demand under the head ‘25. General Administration (Except B, C and F.) A. President, Heads of States, Cabinets and Ministers’ for Rs. 10,58,800 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the policy pursued by the Government (Cabinet) towards amelioration of the Scheduled Castes and Tribes in the State).”

ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅವಶ್ಯಕ

ವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಮೊದಲು ಬನ್ನಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಪಾಲಿಸಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಪಾಲಿಸಿಯೆ ಅಥವಾ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಟಿಲ್ ಪಾಲಿಸಿಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಇಲ್ಲದೆ ರಿಜೋಗ್ರೇಡ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ uncharitable ಆಗಿರಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ನೋಡೋಣ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ; 3ನೆಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 1952ನೆಯ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ತಿಂಗಳ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆದಮೇಲೆ ತಾವು ಅಂದರೆ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದೆವು. ಹೀಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಈ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದುವರೆಗೇ ನಿತ್ಯೋ ಅದನ್ನೇ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಪಾಲಿಸಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್‌ನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಿದೆಯೋ, ನೇಷನಲ್ ಬಲ್ಯಂಕ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ನೀತಿಯಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“Government are very anxious to improve the conditions of the Scheduled Castes and Tribes.”

Sir, they are very anxious, but that has to be seen from the Budget proposals. As it was pointed out by Sri K. Pattabhiraman, “vision and forethought is seen in the Budget” ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಆಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ನೋಡಬೇಕು? ಚಾಲಿಸಾಲಿಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ 7 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಆಗಿಲ್ಲ. 21 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತರಹ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಸಾರಿ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ 2 ಲಕ್ಷ ಹಿಂದಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. 2 ಲಕ್ಷ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬಂದಮೇಲೆ 4 ಲಕ್ಷ ಕೊಡು ಪುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಡಮೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಆಂಟಿಸಿಪೇ ಟೆಡ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಡ್ವಿನ್ಯಲ್ ಸ್ವಲ್ಪ ತೋರಿಸಿರು ತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಹೆಡ್ವಿನ್ಯಲ್ 21 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಐಟಂ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿ ಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ "Government have provided a sum of Rs. 25 lakhs in the Budget for 54-55" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಇದು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ವ್ ಆಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಅಮಿಲಿಯೇಷನ್ ಫಂಡಿ ನಿಂದ ಹೆಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸಹಾಯದ ವಿಷಯ ಈಗತಾನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 1945ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ತಂದು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. 30-10-1953ರ ವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಡಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯೇನೋ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ 19 ಲಕ್ಷ ಹೆಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತೆಕ್ಯುಗಳಿಗೂ ಸಾಕಿ? ಸಾಲಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಹೆಡ್ವಿನ್ಯಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಎಜ್ ಕೇಷನ್ ಹೆಡ್ವಿನ್ಯಲ್ ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಒದಗಿಸಿ ದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಹೆಡ್ವಿನ್ಯಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿದರು. ಈಗಿರುವ 19 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡು ತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿದೆ; ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಎರಡೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ವಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Dr. Katju who is in charge of the Amelioration of the Depressed Classes has chosen the occasion of a convocation address delivered at Calcutta wherein he has said, 'It is a national problem and it should be looked into by one and all' ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಪಾತೀಸ್ಥಾನದ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡ

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಾಬನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60-70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ. ಈ ಸಾರಿ ದೇಶಕ್ಕೆ 150 ಚಿಲ್ಲರೆ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈಚಲ ಮರದ ನೀರು ಕುಡಿಯುವವರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. I appeal to you. Before the Congress assumed office, we were telling to the people that this was tainted money. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಆತ್ಮ ಗತ್ಯ. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಇದೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಂತಿರುವ ಜನಾಂಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಟುತ್ವೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Sri Madiah, may I draw your attention to the last two sentences in page 18 of the Finance Minister's speech wherein you find that for the ensuing year this amount has been enhanced by six lakhs?

Sri M. MADIHA.—I have pointed out that there is no increase at all even after Bellary is added on to Mysore. That is one thing, Sir.

1-30 P.M.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಿತಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯುತ್ತು Depressed Class amelioration ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸು ತ್ತಿದ್ದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗಿದೆ. ಇವನ್ನು ಪುನಃ revive ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಗತ್ಯಂತರವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆರ್ಡರೊಂದು ಹೊರಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿಧಾನವಾಗದೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಉದಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. For scholarships grants are made available for students studying in various kinds of institutions. ಮತ್ತು

ಕಮಿಷನರ್ ಫಾರ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ material ಅಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಮಿಷನರ್ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾದುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾದರೂ, ಜನ ಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ಥನ ಸೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಾಂಡವ ಕೌರವರಿಗೆ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಅರ್ಜುನ ಬಾಣ ತೊಟ್ಟು ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ಅರ್ಜುನಾ ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಮಾಡು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ—I will do my duty.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು attentive ಆಗಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. MADIHA.—There must be something wrong somewhere. It must be corrected. Commencing from the Taluk Office up to the Government, I had made a suggestion that they should work in co-ordination with others. So also other departments. Hence these agencies, advisory bodies are very necessary. The Special Officer, the Commissioner and the Secretariat should work hard and advise correctly. Whatever suggestions are made from the members of this House should be taken note of. I am sure that is not being done at present. If we but only take into account what all has been said in the form of questions, in the form of resolutions and so many other forms, there is enough material for those to go by. Therefore I think that some radical change is necessary somewhere and that must be done. Everywhere there is this trouble. I feel that a comprehensive scheme is necessary. I suggest to the Government to call for proposals from the Deputy Commissioners and the Commissioner for Rural Develop-

ment to go round the villages and find out whether there is any improvement needed and submit scheme to Government instead of asking every villager to send a petition. (A Voice : 'Scheme for what ?') For village extensions.

ಏನಾದರೂ ಸಹ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತತ್ಕಾಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು housing scheme. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಂಥಂಥ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಬದಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಗೊತ್ತಾದ ಒಂದು programme of work ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾವು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ರೈತರು ಯಾವರೀತಿ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೊಳೆಯೋ ಹಾಗೆ ಈ ಹರಿಜನರೂ ಜನತೆಯ ಬೆನ್ನು ಮೊಳೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೈಕಳಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ರೈತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಹೀಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಅವರಿಗೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆಹೋಗಿ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಿನಿಸ್ಟರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದು Secular State. ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು implement ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲ Depressed Class Ameliorationಗಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ amelioration ಕಾರ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಬಾರದು. Unfortunately they are backward educationally, economically and socially. What other work is being undertaken, I want to know. Though I do not say anything with the object of criticising, I want to make these suggestions to the Government to be taken into consideration and they should see that they are implemented.

ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲ ವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸುಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ವಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ Depressed Class ameliorationಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದ ಪೈಕಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಬಾಬಿಗೆ deviate ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಒಂದುಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವು Consolidated Fundಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಬೇರೊಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ I don't think it is deviation. as was made out by the Hon'ble Member. So far as that is concerned, the Policy Committee of the representatives there have given their approval and in accordance with the advice tendered by the members of that Committee Government have revised the order. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆದಳಿತ ನೂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಮೇಲೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನವಾಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದಿ ಇಲ್ಲ. Members of the Cabinet promised to see that those suggestions would be implemented. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇವರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಜನವರಿ 12ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯನವರು Depressed Class amelioration ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವಾದರೂ ಬರೀ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವೂ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣವನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು! With great respect to my esteemed friend, the Minister for Local Self-Government, he has not done service to the cause by making such a statement. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮನವಿದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಾರದವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೇ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂಫರ್ಮ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮನಸ್ಸಿದ್ದೂ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಾರದವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ನಡುವೆಲ್ಲದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ 1954-55ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರಾರದವರು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೆಡಿ ಕಲ್ ಮತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಗಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರತಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅಥವಾ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ, ಕಾಂಪೌಂಡರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿ

ರೂಪ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ತಾವು ಅವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಚ್ಛೆ ದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಾನ್ಸ್‌ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಸಂಬಳ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ರವರ ಸಂಬಳ, ಗುಮಾಸ್ತರ ಸಂಬಳ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬರ್ಚುಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಅದೇ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆನ್ವತ್ಸರ ಔಷಧಿಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದರಲ್ಲೇ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದರೆ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಕಾರೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸಮನುಷ್ಠಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಯವರು ಹರಿಜನರು ಸರ್ವಣ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಇದ್ದೆಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನೀವು ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹರಿಜನರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಖಾಯಿರೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಶರೀರದೊಳಗೆ ಖಾಯಿರೇ ಇದ್ದು ಮೇಲು ಗಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಘಾಯ ಪ್ರಣ ಆಗಿ ಸುಖಮಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ 50 ಅಥವಾ 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಗುಮಾಸ್ತರು, ಶೇಕದಾರರು, ಅಮಲ್ದಾರರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಕೈ ತಟಾದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಹೆತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ, ದೇವರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರಮೇಲೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಪೀಲು. ಅದ್ವೈತವಾತ್ ಅಲ್ಲೂ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ ಗೋಮಾಳ ಸಾಲದು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಅಪೀಲು ಒಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 20% ಟಾರ್ಗಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ 8% ಇದ್ದಾರೆ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತಾವು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ—ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿಲ್ಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಂಗೀಕಾರ ವಾಗಿ ಇವೆ. Temple-entry Bill, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿರಿ, ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಘಂಟೆ ಗಟ್ಟಲೆ ಕಾದಿದ್ದು ಸರ್ವಣ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಇದೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ವಣ ಹಿಂದೂ ಗಳ ಬಾವಿಯಲ್ಲೇ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೇ ಅವರುಗಳು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ನಾವೇನೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸು ವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಾನನೀರೋದದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಂಭಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾನನೀರೋದದಿಂದ ಹರಿಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಜಾರಿಮಾಡಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕಕಡೆ ಪಾನನೀರೋದ ಮಾಡಿಯೂ ಕೂಡ ಶೇಂಡಿ ಇಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಶೇಂಡಿ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲ ಅದು ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakal-muru).—Sir, I have received sorrowful news that 36 houses are burnt at Bannikodi in Harihar Taluk. All the 33 sheds belonging to the Harijans have been burnt. The Deputy Commissioner has gone to the spot and done something which is not much, Sir. They say that materials worth about Rs. 20,000 were burnt away. I would request Government to take immediate steps to help these poor people, Sir.

Mr. SPEAKER.—I would like to add that a similar incident has happened in Nelavagilu in Shikaripur Taluk. The whole village is burnt, it seems.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ-ಅನು ನೂಟತ ಪಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾಡ ಮಾದಯ್ಯ ನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೋಲೆತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೆಲವು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 1940ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಈಗಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ತನುಮನಧನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅತಿ ಶಯೋಕ್ತಿ ಅಲ್ಲ. ಈಶಸೇವೆಯೇ ದೇಶಸೇವೆ, ಜನ ಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ಥನಸೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಹರಿಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಸಹಕರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲವು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ 19 ಲಕ್ಷ ಜನ ಹರಿಜನರಿದ್ದೇವೆ. 19 ಲಕ್ಷ ಜನ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೇವಲ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದು ಬಹಳ ನಿರ್ಗತಿ ಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇವೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರ. ಇಂಥಾ ದ್ದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಈಗಲೂ ಅನ್ವೈತ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನ್ವೈತ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

2 P.M.

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನುಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಿಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರು ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮೇಜೂರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎಷ್ಟೋ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ನೀರನ್ನು ತರಲು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಕೀಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪು ಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೀಗೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದಂತೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ಇಷ್ಟು ಕೀನವಾಗಿ ಇತರರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸವೂ ಗೊಲ್ಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಅನ್ವೈತ್ಯತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಸಹ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದರಿಂದ ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ಭತ್ತ ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿವೆ. ಹರಿಜನರು ಅವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನ್ವೈತ್ಯತೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ

ಮಾಡಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಮಿತಿಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವುಗಳೆಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅನ್ವೈತ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮನೆಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ರವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೋಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಳತೆ ಸಹ ನೋಡದೆ ಬಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ 20 ಮನೆಯವರು ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಂಟು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದೆರಡು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಬಾಕಿ 15 ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಗೋಡೆಯಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದುಹೋದರೂ ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲದ ತರೋಣ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಬಂದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಹಂಚಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೌಕರಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೆಜೆಟ್ ಮತ್ತು ನಾನ್-ಗೆಜೆಟ್ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿ ನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಆಗ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸವಾಯಿತು, ಏಳು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದವು. ನಮ್ಮವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆ! ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೂ ಆಸೆಯಿಲ್ಲವೆ! ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದವರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿರುವಾಗ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಗದಿರುವುದು ಒಂದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಅರ್ಹತೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಾಮಲಿಂಗರಡ್ಡಿಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ 1918ರಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ 1/6 ಭಾಗ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥೂಲಗಳಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೇವನಹಳ್ಳಿ ಸ್ಥೂಲಿಗೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಹುಡುಗರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವ

ಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ಹೊರಟುಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೆದರಿಸಿದರು. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲರ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಬಾಕಿ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಹರಿಜನರಿಗೂ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಸಹಾಯ ನೀಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ನೀಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು, ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ದರಬಾನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು, ಸ್ಥಳ ನೋಡಿ, ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಲೆಂಡಲನೆಯ ವರ್ಷ ಕಂದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಮೇಲೆ ಒಂದಾಣಿ ಎರಡಾಣಿ ಹೀಗೆ ಹಾಕಿ 10ನೆಯ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 1936ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 4850—2ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದರು; ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು Upset Valueಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜಮೀನು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಸವಾಲಾದರೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಲೆಕ್ಕಿಯ ಬೇರೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿವಸ ಸೇರಿದ ಕುಡಿದು ನಮ್ಮ ಜನರು ಹಾಳಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೇರಿದ ಬಾಬಿಗೆ ನಾವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಸೇರಿದವನಿರುವ ಜಮೀನು ನೆಲ್ವಾ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತಮಗೆ ಕೀರ್ತಿಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಚಾಪೆ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಮರಗೆಲಸ, ಬಟ್ಟೆನೇಯುವುದು, ದಾರ ನೂಲುವುದು, ಚಪ್ಪಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷನ್ ಫಾರಂ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು

ಬರೆಯಲು, ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಯರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬರು ಭರ್ತಿಮಾಡಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಆಸೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬು ಬಂತು. ಅವರು ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷನ್ ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಆಗಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ನಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷನ್ ಫಾರಂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗರು ಭರ್ತಿಮಾಡಬಹುದು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಲೋಣ್ ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷನ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಬೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು; ಅದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗೊಂಡರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ಸುಳ್ಳು, ಕಳ್ಳತನ ಮೊದಲಾದವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜನ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧೈಯದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಹರಿಜನರ ಕೈರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನೇ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ವಂದಿಸಿ, ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರನ್ನೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ನಾನಾಗಲ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾಗಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ, ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ವಾದಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ವಾದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಗೊಡವೆಗೆ ನಾನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ನಿವ್ ಪಾಲಿಸಿ ಫಾರೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರೆಜೋಗ್ರೇಡ್ ಪಾಲಿಸಿ ಫಾರೋ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಂತಯು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಅಳಿಯುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನ್ನ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷ 20-25 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷ 30-40 ಲಕ್ಷ ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಫೋಗೈಸಿವ್ ಪಾಲಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಫೋಗೈಸಿವ್ ಪಾಲಿಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಪಾದದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, 1951-52 ರಲ್ಲಿ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷಗಳಂತೆ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅತ್ಯಗತ್ಯಕವಾದ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆಂಶಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮಿಲಿಯೇಶನ್ ಎಂಬ ಶೀರೋ ನಾಮ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಕೆಳಗೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಮೂದಿಸಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ, ನಿರೀಯಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿ ದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಗ್ರಾಂಟು ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿವೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಪಾದ ಬಂತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯೇ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯೇ ಎಂಬ ಮನೋ ಭಾವ ನಾವು ತಾಳಬೇಕು. ಅವರ ಖರ್ಚು ಇಷ್ಟು, ಇವರ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬೇರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯೋಜನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಆದಾಯ, ಮತ್ತು ಸಾಲ—ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು sources ನಿಂದ ಭರತಕ್ಕ ಹಣವೇನಿದೆ ಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರೂ ಸೇರಿ

ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ plan periodನ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಐದು ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ ಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗತಾನೇ ತಿಳಿಸಿದುದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಈ ಹರಿಜನರ ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರು ವುದು ಬರೀ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.

Expenditure on staff employed on the work of amelioration of Scheduled Castes and Tribes	Rs. 2,34,000
--	--------------

Works Outlay

Subvention to build houses, formation of colonies, etc.	17,00,000
Uplift of Scheduled Castes and Tribes including assistance of the Government of India	8,01,500
Adikaranataka Middle School Staff boarding and other charges	1,48,900
Educational advancement and compensation for loss due to concessions to students of aided institutions	21,500
Grants to Harijan hostels	2,29,459
Grants to Depressed Class scholarships	72,495
	32,07,854

ಅಂತೂ ಈ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ವಿಪಾದಾಸ್ಪದ ವಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ Scheduled Castes Ameliorationಗಾಗಿ 32 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಜಮೀನು ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ಕಚೇರಿ ಯವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ.....

(Sri M. Madih interrupted.)

Mr. SPEAKER.—Unless the Chief Minister yields I do not like your interrupting.

(Sri M. Madih wanted to explain.)

Mr. SPEAKER.—No explanation is needed. Please resume your seat, Sri Madih.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ 1,03,238 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು

ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. 30,279 ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಇವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾಮಾಪಾ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹರಿಜನರಿಗೆ, Scheduled Castes ನಿಮಿತ್ತವರ್ಗದವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವುದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾತಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರಿತು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿಮಿತ್ತವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಆಗಿ, ಅದು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಂದಮೇಲೆ ಜಾಗೃತ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸೋಣ.

Industrial loans ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸೌಕರ್ಯವೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೂ ನೋಡಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೂ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಕಡೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಈಗ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೆಲವಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬನ್ನಿಕೋಡಿ—ಈ ಎರಡು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಸಹಾಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ದಿನವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೋ, ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ನಿಮಿತ್ತವರ್ಗದ ಅಸ್ವೈತಾನಿವಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅರೆಲ್ಲಾ ಈ ಅಸ್ವೈತಾನಿವಾರಣಾ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯಲು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ, mundane matters ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ, ಇವರು ಹರಿಜನರು, ಇವರು ಸರ್ವಜನ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂಬ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಉಭಯತ್ರೂ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಮಷ್ಟಿದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು Directive Principles ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಚಕರನ್ನಲ್ಲ ಹೀಗಿದೆ:

“The State shall promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people, and in particular of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, and shall protect them from social injustice and all forms of exploitation.”

ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿರುವ “weaker section of the people” ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬರೀ “Scheduled Castes and Tribes” ಎಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ 46 ನೆಯ ಅರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಒಂದು ವಾದ, ಅಷ್ಟೇ.

45 ನೆಯ ಅರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:

“45. The State shall endeavour to provide, within a period of ten years from the commencement of this Constitution, for free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years.”

ಇದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಜನರು ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಸಹ ಈ Directive Principles ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರರು.

“44. The State shall endeavour to secure for the citizens a uniform civil code throughout the territory of India.”

43. The State shall endeavour to secure, by suitable legislation or economic organisation or in any

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

other way, to all workers, agricultural, industrial or otherwise, work, a living wage, conditions of work ensuring a decent standard of life and full enjoyment of leisure and social and cultural opportunities and, in particular, the State shall endeavour to promote cottage industries on an individual or co-operative basis in rural areas."

There are some more articles and I need not read them. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ 7-8 ಅರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇನೋ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪ ತಕ್ಕದ್ದೇ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ತಿಳಿಸಿರುವ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವನ್ನು ದೇಶದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಏರ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ನಹ ಭಾರತೀಯರು. ಅವರು ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಿರುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದ ಭರದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮಗ್ಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದಾದರೂ ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಈ ಒಂದೇ

2-30 P.M.

ಜನಾಂಗದ, ಒಂದು ವರ್ಗದ ಕ್ಷೇಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಆಳಿಯಬೇಕು.

Sri M. MADIAH.—I rise to a point of order, Sir. ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿಯವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ personal charges ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. As a matter of fact, I said all others also. I have been always saying the same thing about all sections. So, it will be something like a personal charge, though unintentional. But it is liable to be misunderstood. I request the Chair that such personal charges may not be made; of course, it may be unintentional.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, the Chair has not made any allegations.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ನಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಬಡ್ಡೆ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಏನು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೊತ್ತ ಬರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Madras).—Is ruling reserved on the point of order raised by Sri Madiah.

Mr. SPEAKER.—I do not think it is a point of order. He wanted to explain himself and he has done it, using the word 'point of order', That is all.

Sri M. MADIAH.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Palaniyappan is not here. Sri Sreenivas Iyengar has four cut motions. Mr. Mulka Govinda Reddy's cut motion No. 19 is almost the same in substance. You may leave that cut motion which contains the same subject matter and of the remaining three, select one and move it.

Travelling Allowance, Contingency and other charges provided for Ministers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—I move cut motion No. 5, Sir, which reads as follows:

"That the Demand under the head 25 General Administration (except B. C. & F.) for Rs. 44,91,150 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a discussion on the subject of provision of travelling allowance for Ministers, contingency and other charges)."

and leave the rest as suggested by the Chair.

Sir, a provision has been made in the Budget of 1954-55 for the following items in page 68. For the provision under the head 'contingencies' no details are available. For other charges, details have been given. It is specifically mentioned that the expenditure for motor cars and garages and some other expenditure also which might be necessary to be incurred. Sir, in the year 1950-51 under the head T. A. there was a provision of Rs. 49,000; subsequent to that year, the T. A. has been bifurcated as T. A. fixed and T. A. in general. Year by year, under this head, the allotment has increased. In 1952-53, it is Rs. 50,827; and in 1954-55 the allotment is Rs. 58,000. So, it can be seen Sir, that the allotment from the year 1950-51 has increased up to 1954-55. Similarly under the head 'contingencies' the allotment year by year has increased. In 1950-51 it was Rs. 25,000, while in 1954-55, it has come to Rs. 41,926. No doubt under 'other charges' provision has been very much reduced compared to 1950-51. Sir, my object in moving this cut motion is this. Tours of Ministers are very essential. I do not say that they are unnecessary. Greater contact with the people and electorate has to be kept up. But I submit, Sir, that the tours of Hon'ble Ministers should be on a planned basis and when they programme for tours, the electorate must have an opportunity to meet them and discuss subjects with them. Unfortunately in practice, most of the programmes contain a number of items and cover about 200 to 300 miles of road journey in a day. If provision is made under the Budget for tours to the extent of nearly Rs. 58,000 including fixed T. A., then the people must have an opportunity of contacting the Ministers. No doubt, I have had many times that opportunity and I have always met Hon'ble Ministers on tours and they have always been intimating their programmes to the Members whenever they visit places in my taluk. I am not complaining on my account. What I am suggesting to Government is this. When they go out on tours, they must so plan their

work as to have with them papers relating to subjects that are pending; and when they meet the people of the place, they should try to understand the dispute so that they can quickly dispose of the subject. If the tours do not serve that purpose, I believe tours would be unnecessary.

Sir, programming to tour three or four hundred miles a day, presiding at several functions, serves very little purpose. It serves no doubt some purpose. But the Hon'ble Ministers must have more number of days at their disposal for tours and it must be on a planned basis. Last year, for an interpellation, I was furnished information that most of the Ministers had toured certain districts in the same month. Well, Sir, constant tours by all Hon'ble Ministers in the same district in the same month not only dislocates the work, but it is very difficult also for the people to meet them and get their problems solved. For that purpose, I have just raised this issue.

So far as 'Contingencies' are concerned, I think greater details should be given about this item. You can easily classify the several heads under which the amounts are spent; provision for furniture, etc., no doubt are included in this head 'contingencies'. In this connection, I may submit, Sir, that the Accountant-General has observed as follows in his Audit Report on the Appropriation Accounts of 1950-51.

"The provision of a free fully furnished residence is also included in the Mysore Ministers' Salaries and Allowances Act of 1952. But no scale of furniture for the residence of the Ministers has so far been fixed by the Government. It is noticed that articles have been purchased at an approximate cost of Rs. 42,000 as detailed below and supplied to these residences :

Furniture including carpets ...	33,297
Curtains ...	1,886
Radio Sets, Clock, etc. ...	4,063
Cooking Utensils ...	1,878
Crockery ...	1,153
	<u>42,277</u>

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is for nine Ministers.

Sri S. SRINIVASAIYENGAR.—It is no doubt true that the furniture and other things were in connection with the nine Ministers. I am not accusing anyone, nor am I charging the present Government on that account. What I am placing before the House is that whenever such provisions involving Rs. 40,000 or 50,000 are made it is very necessary that you should provide us with details. The Ministers Salaries Act must have certain limitations as suggested by the Accountant-General with regard to furniture and some of these items of expenditure must be definitely limited according to some provision of law. There is no use in simply having large amounts at your disposal and being exposed to criticism. It is in the light of the observation of the Accountant-General, Sir, I have placed my views before you.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

* **Sri K. HANUMANTHAIYA.**—Sir, the very thoughts that were passing in my mind for several months have been expressed very eloquently by my Hon'ble friend. I have no disagreement with him on this subject. The real trouble is, not that we want to go on tours or in a haphazard fashion. But when we are often busy and when we cannot go to any place, requests come for presiding over this function or that function in moffusil. Many a time, I will tell you with all sincerity, we have to accept invitation with tear in our eyes because we ourselves are inconvenienced. Many a time when we are ill and we cannot afford to go out of station, personal invitations come. I do not want to be so vain as to invite them. But invitations come and it is these personal invitations that have been responsible for this kind of tours; and I wrote two or three letters during the course of two years to my colleagues to arrange tours on a planned basis so that some real work may be done when we go to places. Unfortunately, we have not been able

to keep up to these instructions including myself, the man who gave these instructions. For example, during the session of the Assembly, I do not want to go anywhere because I must have time for study. But invitations come with such kindness and affection, and as a matter of duty it has become impossible for us to say 'no'. This is the penalty of the office got under democracy!!

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Penalty of love!

Sri K. HANUMANTHAIYA.—When we go on tour, there is another difficulty.

We will be surrounded by so many people that we will be hardly in a position to listen to any particular person, and a hundred applications will be given. These are some of the difficulties that are experienced by us. That is why to know the real grievances of a particular village or a particular town, we have now begun paying surprise visits. Some of these surprise visits appear in the papers and some do not because I do not want any publicity. For the last six or seven months, almost every week I would go to a village and meet the people and talk to them and rectify the difficulties on the spot. I concede and I realise that it is our duty to apply ourselves to the problems of the people when we go to their places instead of merely being submerged in receptions and garlands. So far as this Ministry is concerned Sir, hereafter we want to avoid as much touring as possible for merely ceremonial purposes and when we undertake tour we want to dispose of pending papers in that locality, hear the people and hold officers' meeting for the purposes of co-ordination. These are the things that are in our minds and we hope with the co-operation of all good intentioned invitees we would be able to do some such thing in times to come.

Regarding the contingency, Sir, the contingency is merely water charges, electric charges and things like that. There are now six Ministers. We have to pay water charges and lighting charges and such other charges as would be paid by other people. Therefore, if you break up this Rs. 40,000 into six,

for the residents of six Ministers, it does not amount to much.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Necessity to include all Deputy and Assistant Commissioners in I. A. S. list.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“25 ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತ (ಬಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಫ್. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರುವ 44,91,150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, (ಎಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೆ, ಈಗ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನದಸ್ಯರು. ಆದರೆ ನಾವು ಕುಳಿತಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಭಾನಾಯಕರು ಕುಳಿತಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರಬಹುದು, ನಮಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ನೋಡಿ, ರಣಧೀರರು, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ. ಈ ರೀತಿ ಭೇದಮಾಡಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಬಾಕಿಯವರು ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗ್ರೇಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರಿಗೆ ಧಾರೆಂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಒಂದು ಕಳುವಾದರೆ...

Mr. SPEAKER.—Your cut motion deals with only I. A. S.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಗ್ರೇಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕರು ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ನಮಗೆ 1,800 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಭೇದ ಮಾಡಬೇಕು? ಐ. ಎ. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಕ್ಕೂ

ದಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರೇಡ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೇರೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭೇದಮಾಡಬಾರದು. 3 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿದರೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಗಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಎಂದು ಭೇದಮಾಡಿ ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳಂತಿರುವವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾಳೆಯೇ ಬರೆದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಮಾಡಿ, ಇಬ್ಬದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನವಚೈತನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಾಣಿಸಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 35 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿದೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಇದೇ ರೀತಿ ಅಠಾರಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರೂ ಸಹ 35 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—I do not allow you to refer to that.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಐ. ಎ. ಎಸ್., ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಅವರ ದರ್ಜೆಯವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. 35 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೋಲೀನು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್, ನಾಲ್ಕೆಜೆಡ್ ಅಫೀಸರುಗಳು ಇವರಿಗಿಂತ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡುರವರ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೌಕರರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸುಖೀರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಂದು ‘ನಾವೇ ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು,

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.)

ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲು' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಕಲಾಜಿಕ್ ಎಫೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಅಂತರದಿಂದ, 800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರೇಡು ದೊರೆತು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಕ ದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇದೇನು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಸೀಂ ಬಂತೋ, ನಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡಿತು, ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್‌ಮೇಲೆ ನಮಗಿದ್ದ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭಾವನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ನಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಎರಡರ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಸಮನಾದ ಸಂಬಳ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅನಾನುಕೂಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಂಬಳದ ಏರುಪೇರು ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್‌ವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಎಲ್ಲ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಈ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಖೋತಾ ನೂಚನೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನೂ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನೂ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಅರ್ಹತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಈ ವಿಷಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ರವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದೆನೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ನನ್ನ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಓಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3-30.

The House rose for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair.)

(Sri K. Lakkappa rose)

Mr. SPEAKER.—Can you kindly point out where this village administration comes under General Administration? I could not find it.

Sri K. LAKKAPPA (Channapatna).—I mean general administration of the Village Panchayet.

Mr. SPEAKER.—That is true. But what is the page in the Budget where in the provision is made? Since I felt a doubt just now I am asking you. Or, you may select one of the remaining two cut motions. You can look into it later and from next time onwards you may be sure about such points.

Sri K. LAKKAPPA.—I will then take up No. 16.

Control over District Boards and Municipalities.

Sri K. LAKKAPPA.—I beg to move :

“That the demand under the head ‘25. General Administration (except B, C & F) for Rs. 44,91,150 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the need for Government to maintain the required control over the District Boards and Municipalities).”

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸೂಚನೆಬೇಕೆಂದಿರುವ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತದ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತದ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಡಿತ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳೂ ಸಹ ದೊರಕಿವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಣ ವ್ಯಯಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ನಿಗದಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಮ್ಮ ಖರ್ಚು ಬಾಬನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೊರಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಟಿ. ಎ. ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ವಿಧಿ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ information ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಟಿ. ಎ. ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಲವಾರು functions ಗಳಿಗೆ ಸಹ ಮೇರೆ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಈ ಖರ್ಚಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವೇ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇರೆ, ಮಿತಿಯಿರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದ ರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕದಿರುವುದು

ದರಿಂದ, ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಖರ್ಚುಮೆಚ್ಚು ಗಳನ್ನು ಮಿತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಿತಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮ ವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇರೆ ಸರ್ ಚಾರ್ಟರ್ ಏಕ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹದ್ದುಮೀರಿ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ, ದೇಶದ ಹಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಾಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, I wish to reply to some of the observations made by Sri K. Lakkappa. It is true that in some District Boards moneys have been spent over and above the sanctioned amounts. But when such instances come to the notice of Government, suitable instructions have been issued to the District Boards concerned to limit their expenditure to the sanctioned amounts. Government are equally interested in seeing that the District Boards spend money within the sanctioned allotments. The need for Government to maintain control over the District Boards for proper administration is admitted. On account of inadequacy and non-availability of trained staff, the audit of accounts of the Local Bodies was given up by the Comptroller. Regular audit of the accounts of Local Bodies was this not possible and therefore it was impossible to enforce necessary control over them.

The office of the Commissioner for Local Self-Government was created specifically in order that Government may be able to exercise proper control over the District Boards and other Local Bodies. Previously this post did not exist. Now the Local Self-Government Commissioner has been arranging

(SRI T. CHANNIAH.)

to audit the accounts of the District Boards regularly and we have been receiving reports periodically pointing out irregularities and defects in the administration. And the Government now and then have been giving instructions to the District Boards to see as far as possible that the District Board Funds are expended judiciously.

With regard to the point raised by Sri Lakkappa, namely, that the District Board Presidents have been incurring heavy expenditure in the shape of Travelling Allowance and Daily Allowance, Government have passed orders that they should not go beyond the limit prescribed, namely, 1,200 per annum, with reference to their Travelling Allowance.

Sri K. LAKKAPPA.—Have you passed any order to recover the excess spent?

Sri T. CHANNIAH.—Representations have been received from some District Board Presidents that they have exceeded the prescribed limit and they have also given convincing reasons to show that they had to undertake tours extensively. They have pointed out that they had to visit certain places to inspect and supervise the works undertaken by the District Boards and to see to their prompt and speedy execution. For such reasons the District Boards have incurred expenditure a little over and above the sanctioned amount. And Government having considered the urgency and necessity for such expenditure and the resolutions passed by some of the District Boards concerned, have sanctioned the same.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—In that case, please revise the Government Order which prescribes the Travelling Allowance limit.

Sri T. CHANNIAH.—Some of the District Board Presidents have limited the expenditure on account of Travelling Allowance and Daily Allowance to the prescribed amount. But there are some District Board Presidents who seem to take special interest, go to the work-spot and see personally to the prompt and speedy

execution of works in response to the request of the people of the area concerned. In such cases, after taking into consideration the attendant circumstances and the necessities of the situation, the Government have allowed the extra expenditure incurred.

My Hon'ble friend Sri Lakkappa said that the District Boards have drawn and spent amounts far in excess of the sanctioned amounts. Government are very strict in regard to this matter. We have taken objection in many cases and have told them that they should not have spent in excess of the sanctioned amounts. Circular instructions have been issued stressing this point. They have strictly conformed to these limits and it is in very few cases and for special reasons that extra expenditure has been incurred.

I may assure the Hon'ble members that Government have taken necessary steps to see that the administration of the District Boards, Municipalities and other local bodies are conducted strictly in conformity with the Acts, Rules and Standing Orders. The Local Self-Government Commissioner has been taking necessary action to supervise the working of the local bodies and to see that the expenditure is kept within the limit prescribed by Government. I request the Hon'ble Member kindly to withdraw his cut motion.

Sri K. LAKKAPPA.—I beg leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next cut motion is in the name of Sri G. Puttaswamy. But it falls under 35A. It cannot be taken up under this demand.

The next cut motion stands in the name of Sri P. R. Ramaiya. He may move it.

Retirement of Officers due to revised age.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘25. General Administration’

for Rs. 44,91,150 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the question of retirement of officers due to revised age)."

Sir, at the very outset, I wish to make the object of my cut motion very clear. It has been brought to my notice that a few officers have suffered on account of retirement due to defective age. On this question a number of interpellations have been put in this House in the last Session of the Assembly and also in the present Session. Sir, I wish to make a reference to the question No. 295 put by Sri M. Rajasekhara Murthy on the 16th January. The question refers to the names and numbers of Gazetted Officers who were made to retire on the grounds of declaration of incorrect age, the number and names of Gazetted Officers whose age had been revised subsequent to their joining service resulting in extension of service, and the number and names of Gazetted Officers whose age was revised resulting in the reduction of age. That was the question. Sir, the Government have been pleased to reply that about 30 officers have been retired due to defect in age; and about 8 officers have had the benefit of having some more years of service to their credit, and about 185 officers have been retired due to reduction in the period of service. Sir, since the number of officers involved is very big, I wish to bring a few points to the consideration of the Government for reconsideration of this question in a sympathetic manner.

Sir, in these matters of age, in this country where there is no perfect system of registration of age at the time of birth as obtains in advanced western countries, we have to make some allowance for deficiencies in age or discrepancies in age. In this country, a person cannot show with sufficient correctness what his own age is unless he refers the matter to his elders. Nobody can say with definiteness without referring to elders—father, or brother or somebody else—what his own age is. There is nothing like baptismal register in this country where a child's age can be recorded

with certainty. Therefore, Sir, due to this initial disadvantage that obtains in this country, a certain amount of leniency and consideration is required when we consider the question of the officers who are to be retired for some alleged discrepancy in age. Sir, I do not know for what reason and when this idea came into the head of our Government that they should look into the age of their officers and officials. I do not know the origin of the genesis of this question. As far as I learn, there does not seem to be a uniform treatment in this matter. It is curious, Sir, that in the case of officers and high personages whose names I do not want to mention in this House there has been a discrepancy in age, but yet the age which is most favourable to that high personage has been accepted by Government. In the case of some unfortunates who have not been able to plead their case effectively or in a way to bring conviction to the mind of the Government, some hardship has happened.

4 P.M.

Sir, on the 15th of this month I had tabled a question, No. 217, which I was not able to put in this House on account of my absence at that time. However, there is the printed reply furnished by Government. Here there are seven names of officers and I do not propose to repeat those names and take the time of the House. But, however, it looks as though in the case of one officer, that particular officer feels that injustice has been done to him. I understand he had made representations to Government and seen some of the Ministers in this matter. I am given to understand, Sir, that in the case of some of these officers there has been some discrepancy of age and the Government have been pleased to overlook this discrepancy and give benefit of doubt in their cases. I wish the same consideration would be extended in the case of this one particular officer who has lost nearly two years of service and is deprived of nearly five thousand rupees of his hard earning. This is a matter where this officer stands entirely on a far lower level than the Government;

(SRI P. R. RAMAIA.)

he is an Assistant Secretary and his level stands no comparison with that of the Government or other officers. Sir, this particular Assistant Secretary is a very humble person and his case should be considered rather very sympathetically. Considering that he has put in such a large number of years of service and that he is losing nearly five thousand rupees and losing two years of service, on his behalf I appeal to Government that this case should be considered very sympathetically. Sir, these cases have not been considered uniformly. The Government themselves have said that each case will be considered on its merits. So, there has not been any uniform policy adopted and Government are well aware of the case of this particular officer. There is another matter, Sir, which I would like to bring to the notice of the Government. There is a mention made about rule 45 of the annexure to Mysore Financial Code, Volume I. That rule is clear, Sir.

“45 (c) Once the date of birth has been accepted and recorded in the service register, it should form conclusive evidence of the same in respect of all future Government transactions.”

In reply to my question No. 217 (b) whether the policy followed by Government has been followed uniformly in respect of all Gazetted Officers in dealing with their dates of birth after 1st April 1950, the answer is, ‘please see rule 45 of the annexure to Mysore Financial Code, Vol. I.’ Here, the rule is very definite, Sir. When once the date of birth has been accepted and recorded in the service register, it should form conclusive evidence of the same in respect of all future Government transactions. I do not know how Government can act upon the revised age and whether officers of Government will not be handicapped. They are all servants of Government and have furnished the information about their age. They are all obedient servants and they cannot act independently; naturally they have furnished the date. But, Government

will have to observe a particular code and that code is, as I have mentioned, rule 45 of the Financial Code. When once a person enters Government service, when once his age has been accepted, I do not see how Government can compel the officer to give a revised age or any such thing. Of course, so many officers have come out with their revised dates because they cannot help it, they are the most obedient servants of Government, and naturally they cannot revolt, they cannot protest. But the Government cannot alter their own codes, sir. Therefore, it requires consultation with legal authorities. I do not know if they consulted the Law Department when they retired so many officers. The present Government is a Congress Government which stands for truth, fairness and justice and they should not penalise so many officers. Because they cannot argue their own cases we cannot brush them aside. I know the Congress Government have done justice to the down-trodden people and these people are also down-trodden and therefore in their case we must be very merciful and humane and their cases must be considered keeping in mind that the Congress stands for truth, fairplay and justice. I want all these cases to be considered sympathetically. I have not brought this cut motion with a view to find fault with Government, but what I have considered reasonable I have put it before the Government.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ತಂದಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಲೇಗಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಬೇರೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನವ್ಯಶ್ರೀ

ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೇಸುಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸದೆ, ಕೆಲವರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದು ದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಪೇಪರ್‌ನಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ 'each case is considered on its merits' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಅಭಿಮಾನ ಎಚ್ಚು 31 ವರ್ಷ ಕೆಲವರಿಗೆ condone ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾದ ರುಜುವಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎಷ್ಟು ಜನ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸಿ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರ ಕೇಸನ್ನು ಏಕೆ ಫೈನಲು ಮಾಡಬೇಕು? ಒಬ್ಬರಿಗೆ ತೋರಿಸಿರುವ ರಿಯಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೇಕೆ ತೋರಿಸಬಾರದು? ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೊಂದು ನೀತಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಿಡುವುದು—ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು, ಇಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಆ ರೀತಿಯಿರುವಾಗ ಅವರು ಒಬ್ಬರ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವವರಿಗೊಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡಬಾರದು. ಕೆಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10-12 ಸಲ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂಧವರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಮೋರಲ್ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ; ಇದನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಬಂಡಿತ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡೋಕ್ಷ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಾರೀಖನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ತಾರೀಖನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯ, ನಿಂದನೀಯವಾದುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. Register

of Births and Deaths ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸಹ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ದಿನವೂ ನನಗೂ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವಿರೇಣ್ಣಗೌಡರಿಗೂ ನಾನು ಹಿರಿಯ ವನೋ ಅವರು ಹಿರಿಯವರೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಅವರ ತಾಯಿಯವರು ಶ್ರೀ ವಿರೇಣ್ಣಗೌಡರು ನನಗಿಂತಲೂ ಆರು ತಿಂಗಳು ಹಿರಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರುವಾಗ ಯಾರೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 5-6 ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹುಡುಗನು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆಗ ಒಂದು ತಾರೀಖು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಗಣಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲಪರಿಮಿತಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ತಮಗೆ ತೋರಿಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಆ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲು, ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ-ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮಗು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ವಿಚಾರ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ದಾಖಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ಜಾತಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಜಾತಕ ಕೇಳಿದರೆ, ಜಾತಕವಿಲ್ಲ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಾರೀಖನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಾರೀಖು ಸರ್ವಿಷ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರ್ವಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I wish to make a few observations in this connection. In the Birth Register, it is entered more often than not as 'ಗಂಡು ಮಗು' or 'ಹೆಣ್ಣು ಮಗು.' These are the two words written there. They do not mention even the names; because no scrutiny is done at any time. Either the Patel or the Shanbhogue may not have information about the name of the child. So it would be very dangerous to depend upon the Birth Register even. Because it might be a second child or it might be a fourth child which is dead and gone and some male child is mentioned. Therefore it would be dangerous to depend upon that register.

Again, take the school register. Even there no parent goes to the schoolmaster with a Jatakam or Birth Register extract and gets the date entered there. Usually, more often than not, it is the teacher who looks at the boy and puts some age. Naturally it may not tally with the entry in the Birth Register.

Later on, when the boy enters into service, he gives a declaration and you get it entered in the service register and you accept that age. After that, at the time of retirement, you begin to question whether it was wrong age given in the primary school or in the Birth Register? What right have you to question that? I want to ask you. Why did you accept that when he entered the service? If really there is a mistake, it is the person who accepted the age given that should be punished and not the person who really has declared that. Therefore it would be anomalous and it would be a weapon in the hands of the executive to punish a person who is not to their liking. That would not be correct. We would not like to give such a weapon in the hands of the executive. They might say it is the ministers that do it. But the ministers do not automatically take it up; it is only on the

recommendation of the subordinate executive that they take it up. Therefore, when once you accept this entry, so long as the Births and Deaths Registers are not properly maintained, what is accepted must be final. I have not seen the Births Register being maintained. Even patels will not have been intimated of the births. For that matter, if an enquiry is instituted, you will find, if the population of the children of a village is 500, all the names of 500 children born there from time to time have not been entered in any of the Births and Deaths Registers. Even when people for insurance purposes or some other purpose apply for an extract from the Births Register, their names are not to be found in those registers. Does it mean thereby that the boy was not born? It only means that the system is defective. Therefore, depending on a defective system, to punish a person would not be proper. On the other hand, if you want to depend upon the entries in the Births and Deaths Register, make the machinery most effective. Then take this up. But standing as we are, when the machinery is most defective, when the system of registration is most defective, how can you insist that in primary and other schools the Birth and Death Register extract alone should be entered in the registers maintained in those schools? That you should not do. Simply instead of 'ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು' it is entered as 'ವಯಸ್ಸು'. Is that sufficient? Who is responsible for that? Even supposing there is an entry. There is a boy five years old; can you hold him responsible at that time? It is the parent. Punish the parent for having given a wrong age. It is not correct considered from any point of view that the minor should be asked to answer for what has been done. He cannot be asked to answer what has been done until he attains the majority. When he attains the majority, and when he joins the service, he has given some declaration which must be considered as final. Let us leave it there. Now when we take up this question, the question that has to come hereafter

will also arise. Therefore, we must make the system perfectly correct. Otherwise, these anomalies continue. Therefore I request the Chief Minister particularly, to see that these cases are treated very very generously. In view of the fact that these anomalies, as I mentioned before, are there, it would only be proper that these cases must receive the most generous consideration at the hands of the Ministers.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—You want revision of the orders passed already?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No. There have been some anomalies which have happened. If there are cases recently, if there are appeals made for revision, in those cases generous treatment must be given. If cases have been disposed of already long back, it would be difficult for even the Ministry to do anything. But if there are really appeals pending, if there are such cases, they must be treated very generously. That is my appeal to the Ministry.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—I would like to offer some remarks on the cut motion. There is no doubt, Sir, that the question raised is of very great importance and I consider it so from two particular angles as it were. One is, the question that was really implicit here, i.e., one of administration. I should rather think that no doubt the Government must have the power and the right to call for such particulars as regards all their employees at a proper stage to know definitely their accurate ages. No doubt I grant them this right. But the way in which that right is exercised and that stage at which it is exercised, are matters which have got some bearing not only on the career of the individual concerned but also even more on the stability and the security of the administrative services themselves. One thing I have been able to follow from the trend of the discussion here is that it is only in Mysore this particular question has assumed some importance, particularly with reference to certain individuals who have been subject to this kind of treatment. A suspicion has already been aroused, I would even call it a vague rumour, that there is some amount of discrimination.

I ask the Government and I appeal to the Chief Minister particularly to consider this in a somewhat dispassionate manner. In our country, as has been very rightly emphasised by several members before, we have not got that statistical sense, particularly in rural parts. Such statistical evidence to prove definitely the ages of births and deaths we have not got here in the same way as in the western countries. There are so many ways to verify the date. There is the Parish Register, there is the Birth Register, etc., which have been kept up regularly for at least two or three centuries now whereby we can easily make out the age of a particular child as the entry is made immediately after it is born. We have yet to reach that stage. In fact it is our discomfiture that we do not have such statistical sense and records complete. In such cases, I ask the Government: should there not be that large-heartedness and that latitude which it is necessarily incumbent on them to have in considering cases of this kind? After all the person entering the service is not responsible, as has been rightly emphasised by the Hon'ble Member Sri P. R. Ramaiya. It is the parent that is responsible for the information. It is an elderly member of the family that is responsible. Therefore considering that the evidence of age would not obviously be expected to be fool-proof, and that no enquiry could be so satisfactory in such cases, considering the fact that in its very nature it admits of some amount of discomfiture, some amount of discrepancy, Government must have large-heartedness to consider these cases.

4-30 P.M.

And what is more, what distresses me is this uncertainty that is born out of it. Here is a person who has entered the services and given his date of birth. Should there not be a definite stage when this question ought to be settled once and for all? That is very important. Unless that is done, you cannot bring about contentment and satisfaction in the services, particularly in the case of judicial officers. If it is open to you at any stage to look back to the

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

Register and find out whether he is 45 or 55 years of age. If that is the uncertain state of affairs, the impartiality and integrity of judiciary which is the most important aspect of our Constitution will be rendered very much illusory and shaky if they should feel that you can at any stage call for such records. Therefore, I am making a humble suggestion. If it should be considered necessary to look into these things, Government may, within a fixed period of time, make a check up or they may take proper care at the time of the person entering into service. But once he is admitted into the service on the basis of age that is accepted, there should be no going back and Government should not make a fetish of these things. I want to appeal to the Hon'ble the Chief Minister in this connection with a concrete suggestion that it must be open to a person who enters Government service to say that his age has been satisfactorily accepted. For instance take the case of an insurance policy. When a person insures his life, he has also to give satisfactory proof of his correct age and once that age is accepted by the Insurance Company, the question of age is generally not re-opened at all, whatever may be the considerations that may supervene. Even in the case of Government service such a procedure can very well be followed and it seems to be important, Sir, that it must be followed.

There is another aspect of the matter to which I would like to draw attention. It would be very embarrassing to the Government itself even more than to the individual concerned. In the interest of the Government itself, I should rather consider they should hesitate to accept this embarrassment that it should be open to them to say that in one case they accept a particular age as satisfactory evidence, and in another case that it is not satisfactory in relation to the same or similar kind of evidence that may be placed before them. In such a case, I feel it would be greatly embarrassing to Government. I should rather think, Sir, if I was in such a position, I would certainly not

countenance this kind of an embarrassment which would also engender a certain amount of suspicion in the minds of services and lead to a lot of discontent. Therefore, I ask in the interest of the administrative services and in the interest of the Government, that we should not make a fetish of this small thing. We have been finding that for the last one and half years, almost in every session of this House, this question is coming up before us in some form or other. Interpellations have been answered and this is a matter which is always brought up like the saying 'keep the powder dry'; the magazine is always there. I therefore make an appeal to the Chief Minister that at least now, let there be a clear policy statement as a result of this cut motion. Let him say once for all what the policy of the Government would be in order to allay any suspicion and fear on the part of the services whether gazetted or non-gazetted; throughout the services, it shall be assured to them that for about six months from now—let us keep a time limit—that within six months in respect of all employees in the service of the Government, they will have to submit their evidence of age for scrutiny by Government if needed and once that stage is reached thereafter they are to be guaranteed that that age as is accepted is admitted once and for all so that at no stage whatever thereafter—should it be open to the Government to look back or reconsider their position. That kind of security and that kind of confidence must be assured; otherwise, the administrative services in Mysore who have already many other difficulties will be hit hard. You know what questions are agitating the minds of the services at the present moment. In fact I should rather think that if this kind of discontent spreads in the services all round and if there should be this Democles Sword always hanging upon their heads, I think in the interest of the administrative services of the State, it would not be a state of affairs which anybody can look upon with equanimity. Therefore, I take it that the Government may even now make a policy statement once for all so as to

assure not only the Members of this Hon'ble House, but more than that, the administrative services in the State as a whole. This question, if I may say so, Sir, with your kind permission, is a knotty question and may I be permitted to say a vexed question also and a very disturbing factor and I suggest that once for all let it be said that this and this alone is the policy of the Government in respect of all concerned; if personal considerations are allowed to prevail, Sir, invidious distinctions may become possible. I say this without meaning any disrespect to any one. In fact, I would like you to look at this question from the angle of view of French Law. In the French Law it is stated that it is not merely enough if you are just, but you must show that you are just and people must have confidence that you are just. This is the standard by which I want this Government to be judged. If in the minds of the bulk of the services this uncertainty crops up in the matter of getting a fair deal, I must say that it will shake the very foundations of the administrative services and will create a sort of disturbed state of mind and if confidence should be restored in the minds of the administrative services, I appeal to the Chief Minister once again to make the position clear by a timely statement. All I would say is, if it is considered necessary to probe into the dates of birth of their officers, even assuming that the Government have the final authority in these matters, I am suggesting that this may be done subject to this one supreme and paramount consideration, namely, that the sense of security of the administrative services is not impaired and that everybody concerned must be able to feel safe and their future must be sufficiently clear. It is only then that we can really expect these administrative services to discharge their duty to the public. Therefore I appeal to the Chief Minister to make a special policy statement so that this fetish of age will be ended once for all. With these words, I wholeheartedly support the cut motion.

*Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, the House will pardon

me if I say that the first principles or the fundamentals are known to everybody and it is not necessary now at this stage of our progress to repeat this to Hon'ble Members. I may also say that my Hon'ble friend Sri B. Hutche Gowda many a time does not know how to use words and he has used words which carry quite a different meaning from the one he intends. Whenever he gets up, he makes nothing but accusations of partiality, favouritism and all the words that are found in the Dictionary, with the result that I have to take as a matter of course that these words have become customary with him,

Sir, turning to the administrative reality, the Government took a decision as far back as 18th March 1950. The Government Order reads as follows :

“I am directed to state that it has come to the notice of the Government that the date of birth entered in the Civil List on the basis of information furnished by officers is incorrect in a number of cases, and does not tally with that given at the time of admission to schools and colleges, etc. Heads of Departments are requested to take immediate action to get fresh declarations of date of birth from all officers under their control...”

And so on it goes. It gives details of what evidence to be taken and what not. Therefore, Sir, whether this Ministry or the previous Ministry, it does not much matter, when once the decision was taken it is being implemented for the last three and odd years. Whenever evidence is collected, it is subject to scrutiny. I have once explained to this House that horoscope, dates of birth given in various schools and colleges in which they studied and the declaration made and entered in the Civil List, all these dates are taken into consideration, and the most probable date is being fixed. In the very nature of things the principle applied is uniform, namely, the most probable date of birth. But the date of birth varies and therefore there will be variation in accepting the correct date of birth. To attribute partiality and nepotism is

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

most unjust. We do not want to produce in the mind of anybody that some advices, some recommendations were listened to and injustice was done. Sir, these dates of births are finalised and finally fixed by the Cabinet when all the members of the Cabinet are present. Therefore, even if there is, what is called, influence brought to bear upon one Minister, there is the safeguard of other Ministers looking to the facts of the case and coming to correct judgment. That is what is being done. Those Hon'ble Members who made orations and preached fundamental principles, even if they sit in order to scrutinise these dates of births, they are bound to come to the same decision that this Government has come to. Sir, a particular case was mentioned by Sri P. R. Ramaiya. Here, the date of birth taken was not of the primary school or even that given in the Birth Register. When he entered the Maharaja's College, he was sufficiently intelligent and educated and it is that date of birth that is taken into consideration. It is not, as some Hon'ble Members say, that some date was mentioned in the Births and Deaths Register and we blindly took it. So far as I am aware, we have always adopted a date given by a particular officer when he knew the implication of it and that was either when he was in the College or in the Law College. Therefore, we have taken a decision which applies to the circumstances of the case and it is not blindly that we have taken the date mentioned in the Register of Births and Deaths. We are as much endowed with commonsense and knowledge of ruling conditions as anybody else. We have taken as our guide the date given in the College where he was expected to know, as I have already said, the implications of it. If there is discrepancy between the date given in the College and the date given in the Civil List, then we come to a decision which is more probable. Therefore, Sir, it is not as though Government wants to hold the sword of Damocles on anybody's head. If it comes to that, every Government is endowed with that power. Government

has always the power in the matter of giving increase and in the matter of giving punishment; it has got full powers; no more power is needed. Sir, time and again allegations have been made, *bona fides* are questioned, suspicions are entertained. It is not a very happy thing. After all, the Executive represents the will of the Legislature. By continuously crying down your representatives, ultimately you will be taking away that amount of prestige and it is not only the Executive that will suffer but it is the Legislature that will suffer. I challenge that any impartial man may show me that we have been influenced in any case by anybody in this. On the other hand I take credit that this Ministry has never listened to anybody in any case. That is also our strong point and that is also a weak point.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—You said you were influenced by somebody the other day.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—And you know when you interfered what was the result. (*Laughter.*)

Mr. SPEAKER.—One of the accusations that a member was making was that in the case of one officer the date was accepted and in the case of some other it was not accepted.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is exactly what I was denying. In order to justify such an accusation dates must be quoted or files must be looked into. To make a general allegation that we are showing partiality and favouritism to some is a general accusation which I cannot accept. I do not stand on the prestige of administrative bar and if anybody is interested, I lay open any file before him and let him come to any conclusion. I cannot state my *bona fides* in any stronger terms. Sir, the question now is, whether we should go on implementing the decision that has already been taken by Government four years ago or stop it. For the last four years several cases have been dealt with under this Government Order. Therefore, if we abrogate the Government Order today, it is likely to be said that some officers, for no fault of theirs, were punished and the rest of the officers whose dates of births

are still pending consideration go scot-free. That is one implication which we have to consider before we take a decision. Then, Sir, Sri Venkatappa said that there is a lot of delay and there should be, what is called, a definite period within which these things will have to be decided. Here, there is one administrative difficulty. When dates of birth were called for, all of them do not submit within the time prescribed. Some take a month, some take one year. Some officers, though four or five reminders have been issued, have not still sent the date of birth. I do not want to name; one departmental head is about to retire and though he is being asked for the last four years, he has not given the date of birth. In the absence of his explanation if we take a decision it is likely to be said that we condemned the man unjustly; if we wait, they take their own time. So, as and when materials are received we sit and take decision. If all the materials were available at a particular time, I for one would have suggested to my colleagues: 'Appoint some impartial officer; let him deal with it. We need not mix ourselves with this controversy.' The material that is required by this Government order is being sent often to Government and we take decisions often. If it is the wish of the House that the Ministers are born with, what is called, partiality, prejudice and they are no good for purposes of impartial administration, I for one have no objection for any other man to be appointed to scrutinise these dates of birth and give decision. I am not very anxious that the ministry should get all this odium without deserving it. I state that if any of you entertain a suspicion that we are partial and that we are being influenced by considerations other than public good and that an officer be appointed, I am prepared to appoint such an officer; let him scrutinise the dates of birth as and when they come and let him give his finding and we are prepared to accept that decision given by him without any demur.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I want a clarification. The Chief Minister

stated that one officer did not give the information. What action has been taken against him?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not yield to the member.

Mr. SPEAKER.—He wants some clarification. You were just now saying that one officer who was about to be retired has not been able to supply the information though asked for for the last four years and he wants to know what disciplinary action has been taken against him.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Therefore we have issued a Government order recently on 23rd September 1953 which reads thus:—

“On further examination of the question it is directed that from the date of this order and onwards verification of the date of birth of an officer whether gazetted or non-gazetted may be done only once and that at the time of recruitment to Government service. A second verification at the time of promotion to gazetted rank is not necessary.”

It is only cases that are pending before Government subsequent to the order of March 1950 that are to be decided as and when they come up for decision before Government. This is the statement that I can make and I have no more to add. In view of the clarification I think.....

Mr. SPEAKER.—One member was saying that he was in doubt whether such an enquiry is being held in any other State in India. I understand it is being done in Travancore.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am thankful to you, Sir. In Travancore-Cochin it is being done. But it is a hard fact that when the then Ministry took this decision in 1950 I am prepared to assert, they took it in the interests of the administration. There were so many people who had given false dates of birth so that scrutiny became almost general. Therefore they took a decision that instead of doing one scrutiny here and one scrutiny there and inviting what is

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

called unfair criticisms, they should take a general decision and must review the dates of birth of all the officers. That was the decision they took and it was a right decision. And if that decision has to be abrogated now, I have no grievance either. It is only a question of some of the officers having been dealt with one way and the others being let out scot-free that is worrying me. Therefore it may not be possible for me now to stop the scrutiny that is being made, for there are some cases where materials are already before the Government and we have to take as time permits a decision. Before I close I want to state, if not for the satisfaction of some at least for the satisfaction of my soul, that no favouritism has ever weighed with me and no recommendation had any value with me.

(Sri A. Bheemappa Naik interrupted)

Mr. SPEAKER.—The mover of the cut motion was making much of a particular case of a person who is now ordered to be retired and he was quoting section 45 of the Financial Code. He was also pointing out that when once the date of birth was changed and properly attested, Government, having accepted it, have no right to change it. That was his point. That particular case stands on a different level of consideration.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—This particular matter was taken to the High Court by way of writ petition and the High Court has already given a decision.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Then are we to take it that hereafter the date accepted at the time of recruitment shall stand finally?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Mr. SPEAKER.—He has made a statement to that effect. What does the mover of the cut motion say now?

Sri P. R. RAMAIA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Mr. SPEAKER.—There are only six minutes more. Sri Mulka Govinda Reddy, if you would like to move one of the cut motions you can do so. It is left to you.

Delay and inefficiency in the Secretariat.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘25. General Administration (except B, C & F)’ for Rs. 44,91,150 be reduced by Rs. 100 (to discuss the undue delay and inefficiency prevailing in the Secretariat).”

Sir, as we all know, after the dawn of independence the work in the Secretariat as well as in the Districts and Taluks has enormously increased. Unfortunately the Congress Government that came into power has belied the expectations of the public. They are not eager to solve this knotty problem. Representations from the public for land records, for acquisitions, for so many other things are pending in the Secretariat for months together, sometimes for years together. One of the reasons responsible for this is that the Ministers are pre-occupied with other work, they are pre-occupied with ceremonial functions and tours and are not evincing proper interest and therefore they are neglecting their duty. The other day an Hon'ble Member was saying that one particular acquisition paper was pending for 1½ years. There are so many others pending in the Secretariat for one year and sometimes for years together. All this delay is due to the inefficiency of the administration. The clerks that are working in the Secretariat are not given ample opportunities with regard to promotion and increments. I understand that there are some clerks in the first division who have served for more than 10 years and yet have not been confirmed. So much so this disappointment is responsible for delay to some extent. So also the interference in the portfolio of one Minister by another Minister, which amounts to influencing the Minister concerned, is

also responsible for this state of affairs. This undue delay and inefficiency should never be condoned and this House should therefore censure this Government.

Mr. SPEAKER.—No time for reply. The question is :

“ That a sum not exceeding Rs. 44,91,150 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st

day of March 1955, in respect of ‘ General Administration (except sub-major heads B, C and F) ’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned for the day at Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 20th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-SIXTH DAY

Saturday, 20th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Mining Leases granted in Chikkanaikanahally and Gubbi Taluks.

Q.—880. SRI B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of mining leases granted in Chikkanaikanahally and Gubbi taluks;

(b) the number of employees working in the mines in transportation and waggon-loading;

(c) whether labour legislation is extended to this area;

(d) who are the officers of the Department to look after the coolies and their headquarters?

A.—SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Sixteen.

(b) 5,122 employees were working in the Mines during 1953; information as to the number employed in transportation and waggon-loading is not available.

(c) Yes.

(d) The Labour Inspector in Mysore under the control of the Regional Labour Commissioner (C) Madras, Government of India, and the Inspector of Mines, No. 6 Circle, Oorgaum (K.G.F.), visit the Mines periodically to enforce the rules of the Labour Act and the Mines Act of the Government of India. The officers of the Geology Department also inspect the Mines under their annual inspection programme.

SRI B. HUTCHE GOWDA.—I have no supplementaries.

Companies registered under Joint-Stock Companies Act.

Q.—916. SRI S. R. NAGAPPA SETTY (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state :—

how many industrial concerns were registered under the Joint-Stock Companies Act, from 1939 to 1953 end, year by year?

A.—SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

In the classification of Companies laid down by the Government of India the term "Industrial Concern" is not used. The number of bodies registered under the Indian Companies Act, during the period under reference is noted below :—

<i>Year ending</i>	<i>No. of Companies registered</i>	
31-3-1939	...	20
31-3-1940	...	15
31-3-1941	...	14
31-3-1942	...	10
31-3-1943	...	25
31-3-1944	...	29
31-3-1945	...	33
31-3-1946	...	21
31-3-1947	...	71
31-3-1948	...	63
31-3-1949	...	53
31-3-1950	...	30
31-3-1951	...	45
31-3-1952	...	24
31-3-1953	...	29

(1001)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿರುವ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ವಿಚಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಲಸ್ಟ್ ಒಂದು, ಏಳನೆಯ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ 41ನೆಯ ಖಟಂನಲ್ಲಿ ಇದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕುಶಃ ಆದ್ದಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ತೃಪ್ತಕರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯ ನಷ್ಟದ ತಃಖ್ತೆ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪ್ರೆಪೇರಿಡ್ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

Development of Malnad.

Q.—1012. Sm. B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the steps taken for the development of Malnad during the last two years ;

(b) the amount provided for communication facilities ;

(c) the amount provided for drinking water wells ;

(d) the amount provided to each district ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works), [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIA (Chief Minister)].—

(a) Under Malnad Development Programme, five Irrigation Works have been completed and ten works are nearing completion.

The several schemes of the various departments under the Five-Year Plan of the State are also under implementation in the Malnad areas of the State. A Community Project is under operation in Sorab-Shikaripur area of Shimoga District.

The National Extension Service Scheme is started in Koppa cum Narasimharajapura areas of Chikmagalur District.

(b) A provision of Rs. 35 lakhs is made in the Five-Year plan of the

State for Inter-Village Roads including construction of minor bridges and culverts in Malnad under the Malnad Development.

(c) The Scheme for Rural Water Supply included in the Five-Year Plan of the State at a cost of Rs. 68.75 lakhs is also applicable to Malnad areas of the State.

(d) Provision is made in the Five-Year Plan for the State as a whole and not according to the Districts.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ವಾರಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮರನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—May I know whether Government have taken up the rural water supply scheme ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The scheme is there from quite a long time.

Sri G. DUGGAPPA.—Has it been operated last year, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Last year, I have already stated, about 12 or 13 lakhs were given.

Sri G. DUGGAPPA.—Will the Government be pleased to give the districtwar figure and the amount spent in each district according to this plan, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice to answer that question.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಮರನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆಗಿದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿ ಕೇಷನ್, ಹೆರ್ಟ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರಾಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನಾಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—My friend tells me that an officer has been appointed.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದರಲ್ಲಿಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ! ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ವೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಿಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ 'ಬಿ' ಮತ್ತು 'ಸಿ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ರತಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Figures are not readily available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಲಹೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ; ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ, ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೂನಿಟ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆಮೇಲೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಫಂಡಿನಿಂದಲೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಕಡೆ ಆ ಫಂಡಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ; ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಫಂಡಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Registration Office at Kottur

Q. 701.—Sri KOTRA BASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that Madras Government contemplated to open a registration office at Kottur in view of heavy work ;

(b) whether they will take steps to open such office at Kottur in the near future ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

It is reported that the question was considered in 1951 but was dropped.

(b) No.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ; ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಈಗ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟ ಬಸವನಗೌಡ.—ಕೊಡ್ಲಿಗಿಯ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಜನರಿಂದ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಕೊಡ್ಲಿಗಿಯ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳು ಆ ಆಫೀಸಿಗೆ attach ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡ್ಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ; 1951 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನಂತರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

Jampadahalla Reservoir

Q. 733.—Sri T. NAGAPPA (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many times estimates have been prepared after conducting surveys for constructing a reservoir by putting an anicut across the Jampadahalla near kasaba Duggalapura village, Tarikere Taluk ;

(b) the steps they have taken subsequently regarding the said project ;

(c) when they have decided to commence the work of this reservoir ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Twice.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(b) Further alternatives are being got investigated with a view to preparing a scheme which is less costly than the one already prepared.

(c) No decision has yet been taken. The question will be considered on receipt of final proposals.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—“ಎ” ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—1948 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾಗಿದ್ದರು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಇದರ ಅಂದಾಜನ್ನು ಎಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡ ರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬನ್ನವತ್ತೆಳೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ನಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದನ್ನು 1955 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—1955ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಇನ್ನೂ finalise ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 6-7 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಿಡಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತರೀಕೆರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅನರಿಯಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಭಾಗದ ಜಮೀನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜಮೀನು ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಬೆರೆ ಬಾಳುತ್ತದೆಂದು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಬೇಗ ಈ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದರಿಂದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಈ ಹೊಸ

ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಾವುವು?

Mr. SPEAKER.—Too general a question.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸೇರಿಸಲು ಅಂದಾಜು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Repair of Tanks in Hosakote and Anekal Taluks.

Q. 743.—Sri H. T. PUTTAPPA (Hosakote-Anekal-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of major and minor tanks in Hosakote and Anekal taluks ;

(b) out of them, the number of tanks that have breached due to this year's rains ;

(c) of them, the names of tanks that have been repaired ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

Major Minor

(a) Hosakote Taluk	54	131
Anekal Taluk	45	176

(b) Three.

(c) 1. Bandahalli Mavakere (Minor Tank).

2. Marasandrahalli Bydanakere (Minor Tank).

3. Umlu Tank (Minor Tank).

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿದ್ದ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಕರೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಬಂದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು 500 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಮೂರು ಕರೆ ಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬಾಕಿ ಕರೆಗಳ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

Absorption of Unemployed men in Government Offices and Concerns.

Q.—807. Sri P. R. RAMAIA (Basavanagudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many of the unemployed educated young men had applied for jobs in Government Departments and Government-run industrial concerns during the years 1952-53 and 1953-54.

(b) how many of the applicants received jobs ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Total number of persons both men and women who had applied for jobs in Government Departments and Government Industrial Concerns during the year 1952-53 :— 13,565.

During the year 1953-54 (from 1st April 1953 up to 19th February 1954) :— 43,448.

(Separate figures for men and women are not available).

(b) 1. Total number of candidates both men and women assigned in the approved lists for the year 1952-53 :— 2,083.

2. Total number of candidates recommended after interview by the Commission for the posts in the subordinate service advertised during the year 1952-53 :— 209.

3. Total number of candidates recommended by the Commission without interview for 671 vacancies and posts advertised during the year 1952-53 :— 3,653.

4. Total number recommended for the posts in the Gazetted Service during the year 1952-53 :— 18.

Information regarding the total number appointed is not available.

Information for the year 1953-54 is not available as the figures for the year 1953-54 have not yet been compiled.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—‘ಎ’ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ Government Departments and Government Industrial concerns—ಎರಡೂ ಸೇರಿ 13,565 ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಪೈಕಿ Government Department ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು Government Industrial concerns ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—Compile ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Compile ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೇಳಿದರೆ, ಹೊರಟಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri P. R. RAMAIA.—“Separate figures for men and women are not available” ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಆತ್ಮಗತವಲ್ಲವೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We don't make any distinction between men and women.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆ distinction ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ : ಈಗ women ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ unemployment ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no need for classifying on the basis of sex.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆ ಮೇರೆಗೆ total number of candidates recommended after interview by the Commission for the posts in the subordinate service advertised during the year 1952-53 is 209 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯ interview ಗೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು cases interview ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು cases ಹಾಗೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ interview ಮಾಡದೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ cases ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—“Total number recommended for the posts in the Gazetted Service during 1952-53 is 18” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ apply ಮಾಡಿದವರೇನು ಮಂದಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Sri P. R. RAMAIA.—In answer to (a) it is stated that the total number of persons applied for jobs in Government Departments and Government Industrial concerns during 1952-53 is 13,565 and the same during 1953-54 for ten months is 43,448. What does that show? Are the Government convinced that unemployment is growing?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is an inference that can be drawn.

Sri P. R. RAMAIA.—It is not merely an inference but a matter of conclusion. It is mentioned in the answer: 'Information regarding the total number appointed, is not available'. Why is not that information available, Sir?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು, ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವವರು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರು; ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು appointment ಆಯಿತು ಎಂಬ ready figures available ಆಗಿಲ್ಲ.

Sri P. R. RAMAIA.—Should not the Government possess with them accurate information regarding these things, Sir?

Mr. SPEAKER.—There are still a few days more for the completion of the year.

Sri P. R. RAMAIA.—Regarding this matter, is not the Government entitled to the full information and also this House?

Mr. SPEAKER.—1953-54 is not yet over and the Hon'ble Member cannot expect the Government to get the figures on the very day the year comes to an end. It takes some time to compile.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—1952-53ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನವಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ಉಮೇದುದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ 209 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಭೇದ ಭಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—1952-53ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ

ಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ 18 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice for that.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Water supply of tail-end land in Vani Vilas Sagar Atchkat.

Q.—815. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that water is not supplied to the atchkatdars at the tail-end both at the right and left bank channels in the atchkat of Vani Vilas Sagar;

(b) the total number of acres which have not been supplied with water in the atchkat area of Vani Vilas Sagar;

(c) whether it is not possible to construct a pick-up between Ranganathapura and Kasavanahalli in Hiriyur Taluk?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) No.

(b) None.

(c) It will be investigated.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. The total number of acres which have not been supplied with water in the atchkat area of Vani Vilas Sagar ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'none' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯವಾದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಂಗನಾಥಪುರ ಮತ್ತು ಕಸವನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೂನೆಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾರು ಯಾರು authorised ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ರೈಟ್ ಅಂಡ್ ರೆಪ್ಲೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್ಸ್‌ನ ಕೊನೆ ಗಡಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬದರ ಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಎರಡು ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದೇ ಚಾನಾಲ್‌ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅನೇಕರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಯಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅಥರೈಸ್ಟ್ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಬಂದದದ ಮತ್ತು ಎಡದದ ನಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2-3 ಮೈಲಿ ಎಪರೀತ ಸಿಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ವೀಡ್ಸ್ ಬೆಳೆದು ಅಕ್ಯುಮುಲೇಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹರಿದುಹೋಗದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅದನ್ನು ಒಂದುಸಾರಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. Silt-up ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಅಕ್ಯುಮುಲೇಟ್ ಆಗಿರುವ ಸಿಲ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಸಿ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 5-6 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

(No answer.)

Grant of Relief to Agriculturists and Labourers in Sorab and Shikaripur Taluks.

Q.—863. Sri H. S. RUDRAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

what steps have been taken by Government to give suitable reliefs to the agriculturists and labourers in Sorab and Shikaripur Taluks affected by excess of rain as admitted by Government in replies to questions in January 1954 meetings of the Legislative Assembly ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

The question of giving relief is under examination of Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು, ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು ಎಂಬ ವರದಿ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಗಿಡಾದವರಿಂದ ಈಗ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಡೆ 8 ಅಣಿಯಷ್ಟು ಫಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಬೆಳೆ ಆಗದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಏಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Kariyappa Tank, Arakere, Honnali Taluk.

Q.—866. Sri H. S. RUDRAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the villagers of Arakere, Honnali Taluk, have approached the Engineering Department to

(Sri H. S. RUDRAPPA.)

construct the Kariyappa tank in Arakere village;

(b) whether any estimate is prepared for the construction of this tank;

(c) if so, the value of the estimate of this tank;

(d) the land that will be brought under irrigation?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Rs. 1,10,000.

(d) 90 acres.

Sri H. S. RUDRAPPA.—I have no supplementaries on that.

9 A.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಕೆರೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ರೀನ್ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—90 ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಬಹುದು. 1,200 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಆಗಬಹುದು.

Surrender of Amrithmahal Kavals in Gubbi Taluk.

Q.—897. Sri B. C. NANJUNDIAH (Kora).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when Rajakaval near Bidare in Chelur Hobli, Gubbi Taluk, and Ere Kaval near Alalaghatta in Hagalvadi Hobli in Gubbi Taluk were surrendered from the Amrithmahal Department to Revenue Department;

(b) the extent of these kavals;

(c) the purpose for the surrender;

(d) who are in possession of these lands at present?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Both these kavals were surrendered to the Revenue Department as per General Secretary's No. A.F. 7195, dated 1st February 1950.

Acres

(b) 1. Bidare Rajakaval ... 833

2. Ere Kaval ... 700

(c) For starting Co-operative Farming.

(d) Both the kavals are now in the possession of the Revenue Department.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಪ್ತಕಮಾಹಲ್ ಕಾವಲು ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡರನ್ನು ಕಳೆದೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಹೋಗಿ 4 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈ 4 ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಯಾರ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದೆ? ಆಕ್ಷಯಲಾಗಿ ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಹಂಗಾಮಿ ಸಾಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಅಥವಾ ಅಳಿಅಧರೈನ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಳಿಅಧರೈನ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಈ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಳಿಅಧರೈನ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಗೆಸಾಗು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು Co-operative Farming may be done ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪಾಗಿ cannot be done ಎಂದು ವರದಿಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ತಕರಾರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗಿಗಾಗಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಿಟ್ಟೂರು ಗ್ರಾಮದ ಹರಿಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಫಾರಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿ ದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು, ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಂಚಿ ದರೆ ಫಾರಂ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿಯಿಂದ ಆಗರೇ ಹೇಳಿದೆ.

Arasinakere Tank near Chelur in Gubbi Taluk.

Q.—899. Sri B. C. NANJUNDAIYA (Kolar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of times the Arasinakere Tank near Chelur in Gubbi Taluk discharged for the last ten years ;

(b) whether it is not a fact that because ' Sulekalve ' which was originally feeding this tank is deviated to Kallambella Tank, this tank is not getting enough water ;

(c) whether they will think of allowing this ' Sulekalve ' water to this Arasinakere Tank ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Twice.

(b) No.

(c) Does not arise in view of (b).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ' No ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಅದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

Bore-Wells in Villages of Chamaraajanagar Taluk.

Q.—976. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of villages in Chamaraajanagar Taluk, which have bore-wells ;

(b) of them, the names of villages which are not deriving any benefit from the bore-wells even though such wells exist ;

(c) the reasons thereof ;

(d) when these wells were constructed ;

(e) the approximate expenditure incurred on each of these wells ;

(f) who were responsible for the construction of these wells ;

(g) the department under which the management vests at present ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 1 Udigala, 2 Kuderu, 3 Heggavadipura, 4 Dasahalli, 5 Santhemarahalli and 6 Mamballi.

(b) Kuderu and Udigala.

(c) Pumpsets have not been fixed and harnessing of these wells has yet to be done.

(d) 1 Udigala : in August 1942.

2 Kuderu : in April 1941.

3 Heggavadipura : in January 1944.

4 Dasahalli : 14th January 1945.

5 Santhemarahalli : in July 1931, November 1945 and June 1945.

6 Mamballi : in June 1945.

(e) About Rs. 3,000 per bore-well.

(f) The former Bureau of Sanitary Engineering, Bangalore, executed these wells at the request of the local bodies.

(g) The Village Panchayet is in charge in respect of items 1 to 4 and 6. The bore-wells at Santhemarahalli are maintained by the Public Works Department.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಕುದೇರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈಗಲಾದರೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಣ ಒದಗಿದರೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ರೂರರ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೆ ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಹೆಗ್ಗವಾಡಿ ಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ನುಮಾರು ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—1952ರಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು 3 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೆಂಬುದನ್ನರಿತು ಆ ಊರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಮದುವೆಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವರದಿ ತರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವವರೂ ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಬಾವಿಗಳು ಯಾವ ಇರಾಬೆ ಆದಳೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ತಮಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಬೆಯವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಯಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಬೆಯು ಕರ್ತವ್ಯ ಬಾಳಿ ತೆಗೆಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಲ್ಲವೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a matter of opinion.

Collection of revenue in Famine-stricken areas

Q.—1040. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta.—Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the collection of revenue that was suspended during the last three years in the famine-stricken areas would be remitted or collected ;

(b) whether the effect it would have on the economic condition of the ryot has been considered if it is ordered to be collected ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) As a measure of relief to the agriculturists, Government have directed that wherever assessment for the past two or more years has been suspended, two years' assessment may be collected in four monthly instalments during the current collection season and that the balance may be collected in like manner during the next year, i.e., 1954-55.

(b) Yes, vide reply to clause (a).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸುಭಿಕ್ಷ ಬಂದಾಗ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ; ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೃಪ್ಪದಿಸಿದೆ. 3 ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ರಿಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 2 ವರ್ಷದ ಸಸ್ಪೆಂಡೆಡ್ ಫೋರ್ಷನ್ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಎರಡು ವರ್ಷ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಅಂಗಡಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 2 ವರ್ಷ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಟೆಂಟರ್ನಿಂಗ್ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾನೂನು ದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ. 1924-25ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Lift Irrigation and Power Supply

Q.—492. Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of wells to which electricity has been supplied for lift irrigation in the State up to October 1947 (districtwar figures to be given) ;

(b) the number of wells provided with electricity from October 1947 to the end of 1952 (districtwar figures to be furnished) ;

(c) the number of wells that were provided with electricity during the year 1952-53 ;

(d) the number of wells that were provided with electricity during the year 1953-54 up to the end of December ;

(e) the subsidy received from the Central Government during the periods specified above, for this item ; and the amount provided by the State Government during these periods ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

District	Number of wells
(a) Bangalore ...	627
Mysore ...	37
Mandya ...	16
Kolar ...	319
Tumkur ...	29
Chikmagalur ...	2
Chitaldrug ...	50
Shimoga ...	6
Total ...	1,086
(b) Bangalore ...	623
Mysore ...	83
Mandya ...	22
Kolar ...	1,061
Tumkur ...	164
Chikmagalur ...	5
Chitaldrug ...	290
Shimoga ...	33
Hassan ...	19
Total ...	2,300
(c) Bangalore ...	226
Mysore ...	24
Mandya ...	10
Tumkur ...	202
Kolar ...	288
Chikmagalur ...	3
Chitaldrug ...	172
Hassan ...	10
Shimoga ...	32
Total ...	967
(d) Bangalore ...	158
Mysore ...	38
Mandya ...	19
Tumkur ...	181
Kolar ...	172
Chikmagalur ...	6
Chitaldrug ...	120
Shimoga ...	25
Hassan ...	120
Total ...	839

Note.—Figures for Bellary District have not been given as yearwise figures are not readily available. There were 80 wells provided with power supply on 1st October 1953 and estimates for supplying power to 31 wells have been sanctioned since then.

(DR. R. NAGAN GOWDA).

(e) No subsidy has been received from the Government of India. Loan assistance to the extent of 150 lakhs has been provided by them during the years 1951-52, 1952-53 and 1953-54. The amount provided by the State Government up to 1939-40 for this purpose is not readily ascertainable as no separate allocation for irrigation pumping sets was being made in the budget during that period. The amounts provided during the subsequent periods are given below :—

Period	Amount in Rupees
1939-40 to 1946-47 ...	3.352 lakhs.
1947-48 to 1951-52 ...	132.93 do
1952-53 ...	20.00 do
1953-54 ...	25.00 do

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1953-54ರದು ಈಗ ಉಪಯೋಗ ದಲ್ಲದೆ, ಈ ವರ್ಷ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದ ರೊಳಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಂಟುಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ; ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—1952-53 ಮತ್ತು 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಗಳಿಗೆ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಬಾವಿ ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನೂ ದಗಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಣ ಯಾವುದೂ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಉಳಿದುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಜರೂರಾಗಿ ಏಕೆ ಒದ ಗಿಸಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎನ್.ಮೇಟ್ ತಯಾ ರಾಗಬೇಕು, ಆ ತರುವಾಯ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಪಾಗ್ರತೆ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—Estimate ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲವೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ ; ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಈ ತಿಂಗಳು ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—1953-54ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ ಆರು ಬಾವಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ 31 ಬಾವಿಗಳ ಎನ್.ಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ರುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರು ಮೈಸೂರಿ ನೊಡನೆ ಮಿಳಿತವಾದ ಮೇಲೆ, ಅವರನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತ್ಯಾದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾರಂಭ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮೈಸೂರಿನವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಾರರು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ವಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನನಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—1954-55ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನನ್ನಲ್ಲಿ infor-mation ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ ; ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಯವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾವಿಗಳ ಸಹಾಯ ದೊರಕತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗತಾನೇ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡು ತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗಲ್ಲ ; ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಈ ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಡಿಪಾ ಜಿಟ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಾವತಿಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸಾನದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಅವಶ್ಯ ಕತೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಖಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ; ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮನೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಒದಗಿಸಿದೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕರೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು demand ಮನೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Mekedatu Electrical Project

Q.—687. Sri K. LAKKAPPA (Chennarayana).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey has been made regarding Mekedatu Electrical Project ;

(b) how much was spent on survey work ;

(c) what may be the estimated cost of this project ;

(d) how much power they expect from this project ;

(e) whether they propose to take up this project ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) Rs. 97,632.

(c) Rs. 440 lakhs for first stage.

(d) 22,000 K. W. First Stage ; 40,500 K. W. Second Stage.

(e) The matter is under consideration.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಮೇಕೆದಾಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತು ಕತೆ ಜರಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜರಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ condition ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ discussion stageನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವೇ ಇನ್ನೂ consideration stageನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೇಕೆದಾಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೂಕ್ತವೇ ಅಥವಾ ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನುಕೂಲ ಎಂಬುದು ಈಗಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಿಪರೀತ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕಾರಣ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Some of them may be confidential. It is better we do not discuss about them in detail.

National Extension Scheme

Q.—691. Sri K. LAKKAPPA (Chennarayana).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the National Extension Scheme is extended to the State ; if so, when ;

(b) the steps they have taken so far to implement this scheme ;

(c) whether any committees were constituted in each district to propose the area to be selected for the launching of this scheme ;

(d) what are the areas proposed in their districts by these committees ;

(e) what are the areas selected by the Government ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes. Seven National Extension Service Blocks were inaugurated on 2nd October 1953. [List given in answer to sub-question (e)]

(b) Seven block Development Officers are appointed to assist the Sub-Division Officers who are in charge of these Blocks. Works programme are

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

being drawn up the Deputy Commissioners in consultation with the District Officers of other Departments. Block statistics for each Block are being collected. Village Level Workers are undergoing training for being posted to these Blocks. Revenue Inspectors who are posted to these Blocks are attending to collection of village statistics.

(c) No.

(d) Does not arise in view of answer to (c).

(e) The following areas were selected for the National Extension Service Blocks:—

1. Ramanagaram, Kanakapura Taluk.
2. Gundlupet Taluk.
3. Holenarasipur, Arkalgud Taluk.
5. Turuvekere Taluk.
5. Harihar, Davangere Taluk.
6. Sidlaghatta Taluk.
7. Koppa, Narasimharajapura Taluk.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಸೂಕ್ತವೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನವೇನು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ information ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಗೊತ್ತಿತ್ತೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲಿ alternative suggestions ಸೂಚಿಸಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿತೀರಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸಂಹಾ ಸಮಿತಿ ಏನಾ ದರೂ ಇದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರೇ ನೋಡಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಆಗುವುದಿದೆ.

Salinity in lands behind Vani Vilas Reservoir.

Q.—771. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that there is heavy salinity in lands behind Vani Vilas Reservoir;

(b) whether they will undertake the scientific investigation for finding out the percentage of salinity and then try to eradicate the same;

(c) whether they will instruct the Agricultural Department to dig drains to eradicate this salinity?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) The waters in this reservoir have a salinity of 80 to 90 parts per 100,000.

(b) If specific areas are indicated where high salinity in soils is suspected or met with, analysis of such soils for recommending remedial measures would be considered.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b). Salinity is not eradicated through digging drains only.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, there is another Q. No. 924 relating to this and if you permit, we may take them together.

Mr. SPEAKER.—Yes. I was about to say that. Sri V. Masiyappa may also put his question.

Soil Survey in V. V. Sagar Tract.

Q.—924. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether there have been representations to conduct “Soil Survey” in the V. V. Sagar Tract in Hiriyur Taluk;

(b) whether it has come to their notice that alkalinity in the soil is a major problem in the V. V. Sagar atchkat lands;

(c) if there has been representation to have a planned drainage scheme for the whole tract?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) None recently.

(b) Development of alkalinity is linked with the nature of the soils in many of the irrigated tracts of the State. Vani Vilas Sagar area is also affected by this disadvantageous condition, the high salinity of the irrigation waters adding to this.

(c) No. Drainage is not the only remedy.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the minimum quantum of salinity in water that will not affect the growth of crops, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have got this information, Sir. The exact effect on cocoanut and areca plantations is that they are not salt-tolerant. The maximum concentration of salt is considered to be .2 per cent and in very few cases this limit is met with in the V. V. Sagar area.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Do you mean to say that this content of 70 to 80 parts per hundred thousand, would not really affect the crop of paddy especially?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There are some areas where it is above .2 per cent. Probably 70 to 80 parts per 100 thousand would not effect. But there are areas where it is more than that. I have got figures here which show

that salt quantum in the soils of the atchkat area has been as much as .2 to .4 also. But there is another point that ought to be taken into consideration and that is the salt content of the water itself. I will give in a short way a comparison between the water of V. V. Sagar and of K.R.S. The salt content in V.V. Sagar water is 64 parts per one lakh wheas in K.R.S. it is 11 parts per one lakh; and the acidity and alkalinity are like this: In the VVS the PH. value is 8.7 to 9—it is alkaline, whereas in K.R.S. it is 7 to 7.5 which is neutral. These are things which are of important consideration here.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In addition to salinity in water, are there not areas where salinity in the soil itself is responsible for this loss of crop?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is true. Salinity in water only adds to the salinity in soil. Even good soils, where there is no salinity, can become saline when irrigated with saline water. I may assure you that in many cases it is the water that makes the soil saline when the soil is irrigated with water containing a high percentage of salinity. But here in V.V. Sagar, water itself is saline. It is difficult to say how this strange phenomenon has taken place in here. Probably it is due to the fact that, as I am told, the water in V.V. Sagar is taken only from above the level of 64 feet and there is always a stock of 64 feet of water in V.V. Sagar and probably that is responsible for the accumulation of this salt continuously year after year. But that is a matter about which some more investigation has to be done.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Can you not think of some possibility of neutralising this kind of salinity both in the soil and also in the water, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I know so very little about this area now, I will not dare risk a suggestion now in this matter. But there are some lines on which some investigations may be conducted. This is a matter that ought to be still investigated. But the question of neutralising the alkalinity in soils is such a costly problem. It is possible to do it with gypsum. But

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

that makes the problem costly. There are other methods one of which is growing leguminous crops. That is a method of neutralising the soils to some extent. Then there is the digging of drains to drain away the alkaline salts from the soil; this is one of the common methods.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In areas where the salinity is very heavy, would it not be useful if the Government were to dig drains to drain off the salt content in the water?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said, wherever there was such soil salinity, a soil survey was conducted some ten years ago. The report has not been printed. Very soon it will be printed and that will give a clear analysis of the survey of the whole area. It is found that beyond 27 miles under this reservoir there are places where it is difficult to drain and above that, there are just a few places where there has been some difficulty in drainage, and this is a problem that ought to be investigated into and estimates prepared, and the cost involved should also be taken into consideration.

Mr. SPEAKER.—These are too many details.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is very necessary, because we are losing thousands of tons of paddy every year on account of this, Sir. We could elicit some good information from Dr. Nagan Gowda, because he is not only an agriculturist, but also a scientist and I thought he would take interest in these matters. Will you kindly institute an intensive soil survey so that all these areas may be investigated and proper advice given to the raiyats, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Soil survey has already been done, Sir, 10 years ago. We are printing that soil survey report, which is quite a bulky one, within a very short time.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ನೀರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆ ನೀರನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೀರು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ analysis ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ Water Sample ಎ. ಎ. ನಾಗರದ್ದು ಮತ್ತು ಕೆ. ಆರ್. ನಾಗರದ್ದು ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಪೆಟ್ ಮಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇಳಿಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಡ್ರೈನೇಜ್ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ರೈತರು ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಿಜ. ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೆಲಿನಿಟ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ ಡ್ರೈನೇಜ್ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಹ usual cost of cultivation ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ saline resistant varieties ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri V. MASİYAPPA.—Until other methods are evolved for getting rid of this alkalinity, will the Government be pleased to encourage and help raiyats in these drainage works, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, certainly.

Colonisation Scheme at Mandya.

Q.—830. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when were the lands granted to agricultural graduates and diploma holders in Mandya District under Colonisation Scheme;

(b) what were the terms of the grant;

(c) who were the grantees to whom lands have been granted;

(d) whether the ownership of lands has been confirmed on them; if not, why?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) 22nd May 1940.

(b) and (c) Statements appended.

(d) No; The matter is under consideration.

Agricultural Colony Loan Bond.

An agreement made the.....day of.....between.....
(hereinafter called the colonist) of the one part, and the Director of Agriculture in Mysore on behalf of the Government of His Highness the Maharaja of Mysore herein called the Government) of the other part as follows :—

That in consideration of the Government granting by way of loan a sum of Rupees two thousand (Rs. 2,000) under the rules contained in the Government Order No. R. 6721-80—L.R. 245-37-12, dated the 22nd May 1940, in instalments according to the necessities of work be.....the said colonist covenants with the Government as follows :—

(1) That the Colonist has accepted and is bound by all the conditions specified in the rules contained in the Government Order read above which shall form part of this agreement.

(2) That the colonist consents to keep the instalments of the loan received by him as well as the sum of rupees one thousand being his earnest money in the Government Savings Bank at the Maddur Taluk Treasury and is agreeable to the arrangement that his withdrawal forms in respect of these funds shall be countersigned by the Director of Agriculture before they are passed for payment in the Maddur Taluk Treasury.

(3) That the colonist will maintain such register and accounts relating to the work done on his land as may be prescribed by the Director of Agriculture from time to time. These records shall be open to inspection by the Director of Agriculture or any officer deputed by him who shall also be entitled to take copies of such records as he might deem necessary.

(4) That the colonist be given 15 acres of irrigable land on a lease for a period of six years, the amount of lease being nominal and equal to the assessment on the lands.

(5) That if the colonist succeed the land will be conveyed to him at the end of six years, at a fair upset price which will be fixed by Government, the price being paid in ten instalments from the date of sale.

(6) That Rs. 1,500 out of the loan shall be used on capital expenditure and the remaining sum of Rs. 500 issued annually towards working expenses, the latter amount being recouped every year as soon as the crops are harvested.

(7) That the advances made to the colonist will carry no interest for the first five years and will bear interest at 4 per cent per annum thereafter.

(8) That the balance of loan after adjustment of the security of Rs. 1,000 will be repaid in five equal annual instalments after the fourth year, but if the colonist selects to purchase the land the purchase price will include the balance of loan that may be due.

(9) That if the colonist leaves the colony for any reason not approved by the Director of Agriculture the earnest money deposit of Rs. 1,000 may be forfeited to Government.

(10) That the colonist shall not in any manner alienate his right or interest in the lands and house for a period of ten years.

(11) That the colonist reside in the colony and carry on agricultural operations himself in the colony with the help of labour.

(12) That the colonist shall not dispose of any article of equipment and livestock in respect of which money was advanced to him from Government without the permission of the Director of Agriculture.

(Dr. R. NAGAN GOWDA.)

(13) That in case the colonist fails to abide by or fulfil any of the conditions specified above or in the Government Order referred to in clause (1) above, he shall abide by the decision of the Director of Agriculture which shall be final.

In witness whereof, the colonist of the one part, hath hereunto set his hand, the day and year first above written.

Witnesses :—

1.

Signature of the Colonist.

2.

Names of Colonists to whom lands have been granted.

KALAMUDDANADODDI COLONY

Sriyuts—

- 1 B G Krishnamurthi
- 2 C Subbaraya Sastry
- 3 S G Rangaswamy
- 4 G K Seetharama Iyengar
- 5 K Chamaraju

Sriyuts—

- 6 H S Venkatachalam
- 7 M Sudersanachar
- 8 N Thimmappagowda
- 9 T R Narasimha Murthy
- 10 K Byatarangappa

NELAMAKANAHALLI COLONY.

Sriyuts—

- 1 C K Srinivasa Iyengar
- 2 M R Annaji Rao
- 3 H S Krishnamurthy
- 4 H S Sheshachallam
- 5 M N Basavaraje Urs
- 6 G Nanjunda Rao

Sriyuts—

- 7 M K Venkatappa
- 8 B Ganesha Singh
- 9 S Venkatapathaiiah
- 10 N Abdul Kareem
- 11 T Lakshminarayana Rao

GOWDAGERE COLONY.

Sriyuts—

- 1 V Venkatesha Rao
- 2 K Venkatasanjeevaiah
- 3 M S Mariyappa
- 4 M S Nagappa
- 5 K R Sunder Raj

Sriyuts—

- 6 T Vivekananda Mudaliar
- 7 Issac Vedamitra
- 8 N Nanjundaraje Urs
- 9 H S Nanjundasastri

9-30 A.M.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the extent of land granted to each of these 30 colonists?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have got that information: only I must refer to it and tell you. My memory is not so strong to carry all this in my mind.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Have the Government fulfilled the terms of the contract on their part?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes; I think so because it is only the other party, that is, the colonists have not been able to fulfil their part of the contract. That is why Government have not been able to take up the plan.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Have the Government fulfilled the term No. 5? Why is it that the Government have not fulfilled this term of the contract?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said, there are some colonists themselves who are not able to fulfil the terms for various reasons. The whole matter is now under the consideration and we are taking steps to see that the problems existing there are solved.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many of them have been fulfilled and how many of them have not been fulfilled?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Majority of them have not been fulfilled.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact that they have invested huge sums on this land?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is not huge amount. But still they owe Government certain amount. Some of them have stayed there to work; not all of them. So, the whole blame is not on the part of Government.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that some of them in service resigned and took to this scheme?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said, the whole thing is under consideration and we are at it and we would be able to help them to solve the problem.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that they have not provided educational and medical facilities to the colonists there?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are giving as much facility as we can to the rest of the villagers. We cannot make any distinction between these and the other people.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact that an Agriculturist Colonists' Committee was appointed to go into this matter?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—May be. But this matter has been under consideration and a report has been called for a number of times.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many times this Committee met?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no idea.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not a fact for the last four years this Committee has not met?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I cannot say about the Committee. But, this matter has been considered by the Director of Agriculture, the Revenue Commissioner and the Government during the last two to three years a number of times and also recently.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the idea of appointing a Committee and not allowing it to function?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I would like to have notice about this, whether the Committee has met or not.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will the Government at least consider to revise their policy and do the needful in the matter?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said it is a problem and not a matter of policy. The problem has to be tackled and some solution will have to be evolved.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇದರ ಪೈಕಿ 30 ಜನರೂ ಅಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಮಾಚಾರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಲ್ಲ ಜಮೀನು ಪಡೆದಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ದಕ್ಕೋಲೆ ಅಥವಾ ಬಾಯಮ್ಮಾಗಿರುವುದಕ್ಕೋಲೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸುಖವಾಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಾಗುತ್ತ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪೈಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಪರತ್ತಿಗೊತ್ತಿ
 ಫಜದಿರಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾ
 ಯುಗಳನ್ನು forfeit ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ?
 ಪರತ್ತಿನಂತೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಆ ವಿಧ
 ಪಾದ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯಾದರೂ
 ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಬಹಳ
 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವವರಿಗೆ
 ಈಗ 14 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಜಮೀನು ಕೊಡದಿ
 ರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಫುಲ್
 ಫಿಲ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಲ್ಲರುವವರು
 ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಜಯ
 ಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಟೈರ್‌ಎಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ
 ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗದಿರುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ
 ವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೇ ಏಕವಾ
 ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ
 ಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನ
 ದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಕಾಲೋನಿಷ್ಸ್ ಯಾರೂ
 ಈ ಜಮೀನಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ
 ಆರ್ಡರಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಕಾಲೋನಿಷ್ಸ್
 ಹೈಕೆ ಅನೇಕರು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಿಭಾರೆ ಮಾಡಿ
 ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ
 ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ,
 ಕಂಡೀಷನ್ ವಯೋಲೇಟ್ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.
 ಈಗ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಐದು ವರ್ಷ ಪರಾದೀನ
 ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಹೈಕೆ ಫೋಲಿಟಕರ್
 ಸರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕೆಲವರು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆ
 ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1940 ರಿಂದ ಈ
 ಯೋಜನೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಎಜುಕೇಟೆಡ್
 ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚುರಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು
 ಅವರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ
 ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಕಾಲೋನಿ
 ಚನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವುಕ್ತೆಂಟಾಗಿ ಹಾಗೆ
 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿ
 ಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I ask,
 Sir, whether grant of lands under this
 colonisation scheme has been elsewhere
 than in Mandya District ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no
 information. Give me notice and I will
 be able to get the information.

Sri M. V. RAMA RAO.—Does the
 Hon'ble Minister mean to say that grant
 of land to Diploma Holders under
 colonisation scheme has been made
 only in V. C. area in Mandya District
 or is he in a position to say that similar
 grant of land has been made anywhere
 else in Mysore State ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I under-
 stand that similar arrangements have
 been made in Bhadravathi.

Sri M. V. RAMA RAO.—Marconahalli
 area in Tumkur District ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am told
 there also.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is the posi-
 tion the same even in those areas or is
 it different, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Probably
 they may be the same.

Sri M. V. RAMA RAO.—Would the
 Hon'ble Minister make enquiry to
 satisfy himself that there grants of land
 are availed of for the purpose for which
 they are made ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I under-
 stand the question to mean, if similar
 colonies that have been created in other
 parts are working satisfactorily, why
 should they not work satisfactorily
 here also. If that is the idea, I will
 examine these three colonies together
 and see why that has happened there,
 should not happen here.

Sri R. ANANTARAMAN.—To solve
 unemployment problem among the edu-
 cated, are you still considering
 increasing the number of colonisation
 schemes in Mysore State, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In my
 opinion, initiative must come from peo-
 ple who want to take agriculture as a
 source of livelihood. Too much of
 spoon feeding does not help it.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you
 not aware that last year and previous
 to that year, some educated persons
 came forward and requested Govern-
 ment to form these colonisation schemes,
 Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Notice.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನ ಅಧಿ
 ವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿ

ದ್ದರು. ಈ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಾಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನೋಟೀಸುಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಾಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಜೋಡಿ ಇನಾಂ ರದ್ದಾದಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದು ಇನಾಂ ಅಲ್ಲ. ಎಕರೆಗೆ 120 ರೊಪಾಯಿಗಳಂತೆ 8-10 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇನಾಂ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು?

Manure and Stores missing in Central Godown, Bangalore.

Q.—928. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that there is a heavy stock of manure and other stores missing from the Central Godown, Bangalore, since August 1953 ;

(b) the amount estimated for the stock missing ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) No information.

(b) Does not arise in view of reply to (a).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪ.—ಅಂಟ-ಕರಪ್ಪ ಇರಾಬೆ ಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಅಡೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಡೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1949 ರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಿರುವ ಅಕೌಂಟ್‌ನ್ನು ಅಡೀಟ್ ಮಾಡಲು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಳನಿಯಪ್ಪ.—ಅಂಟಕರಪ್ಪ ಇರಾಬೆ ಯವರು ಇದನ್ನು ಅಡೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದದನ್ನು 1949ರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕಣ್ವೆನ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ನರ್ಕರ್ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲೇ ಆ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದಕಾರಣ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಅಪ್‌ಟೇಟ್ ಮಾಡಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟಿದೆ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up).

Q.—717. Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey has been made of the number of private small-scale chemical industries in the State ;

(b) if so, whether they furnish information with the following particulars ;

(i) location and nature of such industries ;

(ii) capital invested ;

(iii) Government aid, if any ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to (a) above.

Tank at Pathugonahalli

Q.—797. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere—Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the raiyats of Pathugonahalli, Kolala Hobli, Koratagere Taluk have submitted a representation requesting the construction of a tank ;

(b) if so, the action taken thereon ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes, for increasing the capacity of the existing tank.

(b) The matter has been examined and it is found not desirable to take up the work.

Additional Pumps for Thippagondanahalli.

Q.—820. Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when administrative sanction was accorded to the scheme for the supply of an additional five million

(SRI V. M. MASCARENHAS.)
gallons of water to the Bangalore City from Thippagondanahalli costing about forty lakhs of rupees ;

(b) if orders have been placed for the 1,000 and 2,000 H. P. motors and pumps required for the scheme ; if so, when ;

(c) the probable time taken for the receipt of these pumps after definite orders are placed ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) In December 1953.

(b) Not yet.

(c) About 18 to 20 months.

Power for Lift Irrigation, Bellary District.

Q.—854. Sri Ijari SIRASAPPA (Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received representations from the raiyats all over the District of Bellary especially from Harapanahalli, Hadagali and Kudligi Taluks for supply of power for lift irrigation ;

(b) what action they propose to take to supply power to the raiyats early ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) Survey work for most of the places from which applications have been received has been undertaken and several estimates for power supply to Irrigation Pumps have been prepared. Some of the estimates have already been sanctioned and the rest will be taken up for consideration as and when they are finalised.

Cost of Doors and Windows supplied to Depressed Class People from Shimoga Workshop.

Q.—936. Sri K. PRABHAKAR (Nalamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the cost of the bills payable or paid to the Forest Department for the supply of doors and windows for the use of Depressed Class people from the Government workshop at Shimoga during 1953-54 ;

(b) the amount spent on transportation of such materials till they are finally distributed to the parties ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) Rs. 87,277.

(b) Rs. 5,102.

Notices of Privilege and Adjournment Motions.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I had given notice of a privilege motion.

Mr. SPEAKER.—We will consider it on Monday. The Hon'ble Member presented it to the office just now. I will see to it on Monday.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I have also sent an adjournment motion.

Mr. SPEAKER.—Even that was received today at about 8-30. I will consider that also.

MYSORE HOUSING BOARD BILL, 1954.

Introduction.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, the Hon'ble the Chief Minister said in this House that a proper Bill will be introduced for providing housing accommodation for middle classes and lower middle classes. I want to introduce the Bill. I beg to introduce the Mysore Housing Board Bill, 1954, which was published in the *Mysore Gazette Extraordinary* dated 19th March 1954.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS.

Mr. SPEAKER.—Now Demands for Grants.

DEMAND No. 14—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

27. ADMINISTRATION OF JUSTICE.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 27,95,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Administration of Justice’.”

I have fixed time for demands as follows:—

Demand No. 14	... Till 11 O’Clock
Demand No. 15	... 11 to 11-30
Demand No. 16	... 11-30 to 12-30.

We will now take up cut motions. The first cut motion stands in the name of Sri Anantaraman. There are three more cut motions of a similar nature, namely, Nos. 12, 17 and 18. All of them may be taken up together.

Separation of Executive from Judiciary.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘27. Administration of Justice’ for Rs. 27,95,900 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion that immediate steps are not taken by the Government to separate the Executive from the Judiciary).”

Before I say a few words on this cut motion, I would just like to read article 50 of the Constitution :

“50. The State shall take steps to separate the Judiciary from the Executive in the public services of the State.”

Reasons for the separation of the Judiciary from the Executive are obvious. They are well known. One reason is to avoid the influence of the executive on the judiciary and the other is to avoid delay. As regards the first, everybody is afraid that the Executive from the Ministers down to Deputy

Commissioner can easily influence the judiciary and thereby interfere with orders passed in a particular case before them. So it is better that the executive is separated from the judiciary. I am not ready to give any instance under this category.

As regards the second reason, namely, avoiding delay, it is well known that there will be a lot of delay in the disposal of cases before the judiciary and also before the executive. I would like to give an instance also to show that there has been a lot of delay in one or two cases last year.

Mr. SPEAKER.—I think no instances are necessary because there are series of cut motions. I think you can.

Sri R. ANANTARAMAN.—I will be very brief. Just to show that there is influence.

Mr. SPEAKER.—Even if a single case is to be pointed out that takes about ten minutes. Then you will have no more time.

Sri R. ANANTARAMAN.—I will be very brief. In a kidnapping case last year bail application was moved before a Magistrate and the Magistrate refused to grant bail. Afterwards the Dasara holidays came and during the holidays the District Magistrate will have concurrent jurisdiction with that of the Sessions Judge who will be on leave. The bail application was filed before the District Magistrate and because of the heavy work during that period the application was not disposed of. Even afterwards, to take the application from the court of the District Magistrate to that of the Sessions Judge, it took about 8 to 10 days. So there was a lot of delay. It is better the District Magistrate is not given powers to dispose of cases in the holidays. So there will usually be many such delays.

During the present session questions on the same subject were put by me and also by Sri H. C. Linga Reddy on 17-3-54. To Q. No. 781 put by Sri H. C. Linga Reddy regarding the steps taken by the Government to separate the judiciary from the executive the answer given is like this :

“A draft scheme for the separation of the judiciary from the

(SRI R. ANANTARAMAN.)

executive in the State was prepared by the Law Secretariat. The High Court of Mysore, the Advocate-General in Mysore, the District Magistrates of Districts, the Law Associations at District Headquarters and the State Judicial Officers' Association, who had been consulted in the matter, have furnished their views. The matter is under the consideration of Government."

A similar answer was given to my question also. This does not specifically show when the Government are going to take up this question. It may be next year or a year afterwards.

In the neighbouring State of Madras steps have already been taken. This year also they have introduced the separation scheme in one or two districts. I do not know why our Government are very slow in implementing the scheme. In fact a question was put to the Hon'ble Minister whether there will be any financial implications. He said that there will be. Let him say how much money is required to implement the scheme. I do not know why they have not come forward with an answer for it when a question was put to him in regard to that.

To another question put by Sri Linga Reddy regarding the position in Bellary District, the answer given was like this:—

"With the integration of Bellary District in the Mysore State, the Deputy Commissioner, Bellary District, has been appointed the District Magistrate of the said District...The other criminal courts functioning in Bellary District as on 1st October 1953 for the disposal of criminal cases have been continued. At the time of implementation of the scheme of separation of judiciary from the executive in the State, the scheme will be introduced in Bellary District."

Was not the judiciary separated from the executive in that district before 1st

October 1953? But after the integration of the district with Mysore, you are going backwards. In fairness you should not have gone back. You should not have done like that. You should at least have experimented in that district.

I do not want to say much excepting to urge upon Government the need to take up that scheme at least in a few districts. It may not be possible according to them to spend a large sum of money over this. But let us try to take it up in a few districts and if it will be successful—I am told it is successful in Madras State and I do not know why it will not be successful here,—I request the Minister to implement the scheme as early as possible. In fact in Lawyers' Conferences, even in the Bar Association, they were in favour of the separation of powers. I do not know why the Government of Mysore should hesitate to implement the scheme. With these few words I move the cut motion.

Mr. S P E A K E R.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs 100."

Sri Kempa Raj and Sri H. C. Linga Reddy who have sent similar cut motions may speak on this cut motion itself if they are at all desirous of doing so.

Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—I support the cut motion moved by our friend Sri Anantaraman. It is a well-known fact that in every democratic country there is separate judiciary as well as executive in addition to separate legislature. It is not a new thing in democracy. Moreover if the Government do not make up their mind to give adequate consideration for the separation of the judiciary from the executive it is really a very sorrowful state of affairs. As our friend Sri Anantaraman has already said, Government should have taken steps by this time to see that at least some move was made towards that direction. For instance the Deputy Commissioner decides some cases and he will be the same officer to execute

the order passed in the same case. He has sat as a judge already and again he executes the same as an executive officer. In such a case, what will be the position of the person who seeks redress? This power was given to the Deputy Commissioner and the District Magistrate during the time of the Britishers, because they had a lot of fear on account of the administration they were carrying on here. Now we are independent and I think the Government need not have any fear in their minds to separate the power that vests in the executive officers and pass on those powers to the hands of the judiciary. With these observations I request the Government to see that they go ahead with the scheme.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—I wholeheartedly support the cut motion. I do not know why the question of separation of powers has been pending for a long time in our State. Even our present Law Minister, when he was a member in the previous Assembly, had moved a similar cut motion not only to separate the executive from the judiciary but also to separate the legislature from the executive. But now when he himself has assumed office and holds the Law portfolio I do not know the special reasons why there should be delay. I remember the previous Law Minister Sri K. T. Bhashyam, the present Chairman of the Legislative Council, had even prepared a scheme of separation of powers. I also remember the other day our Law Minister was giving a reply that the scheme has been prepared and that he has called for the view of the Advocate-General and the High Court and the Law Associations at District Headquarters and that all of them have furnished their views on the matter but still definite and concrete steps have not been taken in this direction. I also remember that above five years ago the High Court set up a committee under the Presidentship of Justice T. N. Mallappa and it had prepared a scheme and sent it to Government. But still no concrete steps are taken. It is well-known that the separation of powers is based on the principle that one cannot be both the prosecutor and

the judge. The other day our Law Minister was saying that a large amount of money would be required to implement the scheme. I do not believe that is the real reason, because in our State many of the Munsiffs can be made Munsiff-Magistrates. I know many Munsiffs have no work at all. For example in Kolar and in the Kolar Gold Fields, they have no work after 12 of the clock. They can be tagged on with Second Magistrate's work and in that way expenditure can be reduced. After all the steps which have got to be taken are very simple. The present First Class Magistrates can be made District Magistrates and the small criminal work that the District Magistrates have got to attend to at present can be taken away from them and could be given to the District

10 A.M.

Magistrates. And so far as the criminal work under section 107 of the Code of Criminal Procedure is concerned, that work can be given to present Deputy Commissioners. By limiting the criminal work to that extent only to the Deputy Commissioners at present, the remaining work can easily be assigned to the Special First Class Magistrates after appointing them as District Magistrates and this can be very easily implemented. I do not know what special reasons there are in the way of the Government to implement the scheme.

We have been copying a number of things from Bellary regarding taxation measures. Should we not also copy the good and beneficial things obtaining there? On the other hand, if there is such a thing in Bellary, we have tried to abolish it there and we appoint the Deputy Commissioner as the District Magistrate there and we abolish the scheme of separation of powers which the Madras Government had introduced. Therefore, Sir, I strongly urge that it is high time that this scheme should be introduced in the State of Mysore and some positive steps should be taken in that direction.

Sri K. PATTABHI RAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, Sir, I want to

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

add one or two words. I wholeheartedly agree with what has been suggested on the floor of the House by the two previous speakers. I want to add one concrete suggestion for the consideration of the Hon'ble the Law Minister. No doubt a comprehensive scheme has been envisaged and a solution to this problem might be forthcoming and that very soon. Apart from that, I want to make this suggestion. Now you have certain courts in the State where you are posting persons from the revenue cadre to work as magistrates. To add to that, you are giving them certain special and additional powers and additional executive responsibility. I am going to illustrate this from what is obtaining in Kolar Gold Fields. The Special Magistrate there who exercises the power of a Third Class, Second and First Class Magistrate has also certain special powers : in addition to that he is also Vice-President of the Sanitary Board and he has got various other commitments. I have nothing to say against any one personally. I go one step further and say that some persons who have worked there, all of them have done wonderfully well. I have always derived a great amount of satisfaction that although these persons are drawn from the revenue cadre, they have still discharged their functions in a manner such as to bring credit to themselves. But nevertheless, I feel it will not be correct because this idea of putting magistrates to work in conjunction with various other executive responsibilities, in addition to violating the principle involved therein, has had certain practical difficulties. I should therefore think it should be very easy for the Government to consider the possibility of transferring persons from the judicial cadre to fill such posts and that will be a very good step, the first step in this direction. In the first place such courts may not be more than a dozen where these revenue officers are working as magistrates. In Kolar District itself you have the example of K.G.F. and Chikballapur and very possibly throughout the whole State there may not be more than a dozen such instances. And so I ask the

Government that as a first step in the implementation of this principle it should not be difficult for them to stop posting the revenue officers to be in charge of Magistrates' Courts.

There is also one additional advantage in this. For instance, take the case of K.G.F. My friend Sri Linga Reddy has already referred to it. There is a Munsiff's Court at K.G.F. which does not have enough work and recently the work relating to some taluks have been tacked on to its jurisdiction from Kolar but still the work in the Munsiff's Court at K.G.F. remains rather at a minimum. It should not be difficult to invest him with magisterial powers and make him a full magistrate. He is even now enjoying certain powers of magistrate and disposing of some cases. To make this Court to deal with the criminal work also and make it a Munsiff-Magistrate's Court there will be a great advantage. Only recently we had one difficulty. The incumbent in the Magistrate's Court at K.G.F. went on leave. For about two months or three months no substitute was posted to that place with the result the work has mounted up. This is one of the difficulties of transferring revenue officers to judicial offices and to that extent the exigencies that will naturally arise in the case of Magistrate's Court will be subordinate to other considerations. Therefore I am making this most important and concrete suggestion and as a first step in this direction the Government may order immediately that for magistrates' courts only persons drawn from judicial cadre shall be posted and discontinue posting officers drawn from revenue cadre. It will not be a question of financial difficulty. It is only a matter of principle and adjustment and I therefore think that there ought to be no impediment in the implementation of this principle.

With this suggestion, I generally support the cut motion that is made out in this House by Sri R. Anantaraman and very ably supported by Sri Linga Reddy.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, on this point there is absolutely no

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

difference of opinion between Government and the view-points expressed by the Hon'ble Members. But there have been a few administrative difficulties. For instance, Sir, the Hon'ble Member Sri Pattabhiraman drew pointed attention to the appointment of revenue officers as magistrates. I learn that there are only 8 or 9 such cases; and certainly it would not be difficult to transfer officers from Judicial Department to fill these posts. The only point for consideration is that most of the work that is turned out in the Magistrates' courts is being used by the Revenue Department as a training ground for the revenue officers. Some other arrangement has to be made and that is under the most earnest consideration of the Government, to give, if necessary, judicial training, particularly in criminal work, to these revenue officers and transfer these courts which are being now run by the Revenue Magistrates to the judicial cadre.

Next, Sir, the question of Bellary was taken up. As can be seen, we have continued the separation of judiciary from the executive in respect of work of other magistrates. The only point is, that the link, namely the Deputy Commissioner which we are having in other districts is kept up both in the interests of uniformity and convenience. Even at that time, we have given an assurance to the House that the principle of separation of executive from the judiciary which is already available at Bellary will be extended at the earliest moment to other districts also.

Next, Sir, there is only one fresh point. It is not even fresh because I remember to have answered an interpellation on that point. There has been a general demand for the revision of jurisdiction both of territorial and pecuniary. That work has been entrusted to the Hon'ble Justice Sri Mallappa and three other Members. I am glad to say that the Chairman himself was also the Chairman of the Committee which has recommended the separation of powers. Now we are awaiting the report of that

Committee. The moment that report is received, I hope it will be very easy for us to consider this matter. Therefore, Sir, there is no delay or tardiness on our part. We are only waiting for the recommendations of that Committee and we will take the earliest opportunity to effect the separation even at the District Magistrate level; and I hope it will not be long.

With this assurance I request the Hon'ble Members to withdraw their cut motions.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 10-40.

The House adjourned for Lunch at Ten minutes past Ten of the Clock and reassembled at Forty Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I beg to submit that I have six cut motions in my name. At least two I may be permitted to move.

Mr. SPEAKER.—You may move any one of the six in the first instance. Let us see, if there is time at the end.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will move cut motion No. 6, Sir.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will take it over so far as that subject is concerned.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will then move No. 8, Sir.

Full-time paid Government Pleaders.

*Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘27. Administration of Justice’ for Rs. 27,95,900 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on the Government the necessity of having full-time paid Government Pleaders).”

Sir, at present pleaders are nominated by Government and they deal with the

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

Government cases on commission basis. By commission basis, I mean that they are given some percentage of fees just as any other client gives to the advocate. Of late, acquisition cases have increased in number. Huge sums of money are involved. Several cases have been coming up to the High Court for decision. The claims by the owners have become exorbitant. In certain cases the owners of land are claiming as much as from Rs. 8,000 per acre to Rs. 30,000 per acre, as I am going to illustrate just now. In a small place like T. Narasipur the owners of land bordering the limits of municipality have claimed compensation at the rate of Rs. 6,000 to 7,000 per acre which normally would not have cost more than Rs. 300 to Rs. 400. When appeals come before the courts, the Government pleaders plead on behalf of the Government and Government will be bound to pay him fees according to the prescribed fee of five per cent. Payments on account of such cases towards fees for Government Pleaders has become very large and Government is losing large sums of money. I therefore submit that pleaders are appointed as prosecutors on salaries. Public Prosecutors are appointed on salaries of Rs. 250 per month. Similarly, Government pleaders also may be appointed on monthly salary of Rs. 200 or Rs. 250 per month to see that the cases are conducted. By this arrangement, not only will the Government have a full-time legal man at their disposal and also save money. That is my submission.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“ That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, supporting the cut motion moved by my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar, I wish to say that no discrimination should be made between the Public Prosecutors and Government Pleaders. In fact at present there has been a discrimination as Sri Srinivasa Iyengar said. Public Prosecutors are paid Rs. 250 per

month, whereas the Government Pleaders are paid only Rs. 100 as retainer's fee and an *ad valorem* fees. I say that in these days this amounts to unfair discrimination and I wish to suggest that such discrimination as exists now should not be allowed to continue.

Secondly, Sir, I also feel that the Government pleaders should be full-time law officers. If they are full-time officers, they can devote much more time for the cases before the land acquisition officers. It has been brought to the notice of the Government and is well-known to lawyers that sometimes there will be so many cases and the Government pleaders send their juniors before the Land Acquisition Officers or Sub-Division Officers or Subordinate Judges. Therefore due to indifference also, due to cases being attended to by juniors, sufficient evidence will not have been let in and the case for the Government will get weakened and Government will have to pay more money as compensation in many cases. I therefore plead, Sir, that it is best that Government pleaders are appointed full-time Law Officers. I do not mind even if he is paid Rs. 500. But it is better he is made a full-time officer and he devotes greater attention to these cases. In some cases even in respect of lands which have been converted, the High Court has ordered compensation to the extent of Rs. 50,000. I feel that it is better that sufficient evidence is let in at an earlier stage as then the Government case will also be placed at an advantage. So, I wholeheartedly support the cut motion, Sir.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, there are two aspects to this question. One aspect is whether the appointment of Government pleaders as mere retainers is an effective arrangement. One Hon'ble Member Sri R. Anantaraman seems to suggest that the appointment as retainers seems to have affected efficiency. In so far as that aspect of the question is concerned, we have not received any

information or report of their inefficiency or any laxity in their work.

The other issue that was raised was the desirability of appointing them on permanent basis and giving them salary which will cost the Government large sums of money. On an examination, Sir, I have come to know that it is only in Mysore, Bangalore and Shimoga on account of large number of acquisition cases, they had sufficient work. In other districts, there is little or very small amount of work that is left to the Government pleaders. Therefore, Government felt that these were adventitious things, temporary conditions that these Government pleaders might have had. This requires further consideration. I can only assure the House that the Government will further consider the position and take a decision.

With this assurance I request the Hon'ble Member to withdraw the cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion Sir.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

District Judge's Court to Chitaldrug.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘27. Administration of Justice’ for Rs. 27,95,900 be reduced by Rs. 100 (to urge the need for having a District Court at Chitaldrug).”

Sir, the Hon'ble Minister for Law was making a statement sometime back that a Committee has been appointed to go into the question of location of courts in the State of Mysore. Sir, many a time, the Law Association, at Chitaldrug and the leading members of the Bar have waited in deputation before the Head of the Government and also before the Chief Justice of Mysore that there is an urgent need for having a District Court at Chitaldrug. At present Chitaldrug is tacked on to Shimoga and the District Judge of Shimoga goes to Chitaldrug and

holds the court for a week or two in a month. There are many cases pending before the District Judge. It is better, Sir, that a District Court is located at Chitaldrug and I request the Government to start one District Court at Chitaldrug, and I would urge the Government to give sympathetic consideration to this matter.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

‘That the demand be reduced by Rs. 100.’

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ನಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, this particular cut motion refers to the urgent necessity for having a District Judge's Court established at Chitaldrug. Sir, the present arrangement proceeds on the basis of having additional District Judges appointed to perform the total work that comes before the permanent Judges' courts which have been there all along. In the particular case of the District Judge's Court at Bangalore, unless any of the additional courts have since been abolished, I think, there are three additional District Judges' Courts in addition to the Principal District Judge's Court. This establishes without any argument being adduced in support of it, that the total volume of work requires the establishment of additional District Courts and if Government have thought of locating all these additional District Courts only in Bangalore, I take it that has been done on the ground of administrative convenience, because it would be necessary to appoint separate staff especially process-serving and other staff, if the courts are located in the headquarters of the Districts other than Bangalore which come within the

(SRI M. V. RAMA RAO.)

territorial jurisdiction of the District Judge's Court at Bangalore. Sir, while it is true that certain additional expenditure may have to be incurred for locating the courts at the District headquarters themselves, I would urge upon the Government the desirability in addition to the necessity, of locating these District Judges' Courts at the District headquarter places themselves.

As a matter of fact, what applies to the case stated on behalf of Chitaldrug District would apply at least in equal measure in respect of Tumkur District also. The entire volume of work that is to go before the District Judge's Court from Tumkur District has now got to be brought before the Principal 'or one of the Additional District Judges' Courts located at Bangalore. I would urge that Government should hasten the process having regard to the considerable volume of work proceeding from each of these districts which are now included in the territorial jurisdiction of the Principal District Judge's Court. I support the cut motion suggesting to the Government the desirability of the establishment of a District Judge's Court at Chitaldrug and I would add that the same indulgence and the same willingness shown to the view-points of the spokesmen of Chitaldrug District or Kolar District may be evinced in the case of Tumkur District as well. I may add, Sir, that the case for locating the District Judge's Court at Tumkur has been stated before the proper authorities earlier than the case for Chitaldrug District and I hope Government would see its way to establish these District Judges' Courts having regard to all these matters.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—I am sure, this matter has been very ably pleaded by the two speakers. I want the Hon'ble the Law Minister to consider this in the light of the amendment of the Criminal Procedure Code which is now before the Central Parliament, copies of which have been circularised. In view of the new provision of the Criminal Procedure Code, I want you to consider

what would be the volume of work that would devolve upon the District Courts in the new set up. Would it not be better that the District Courts now at Bangalore are located in the several district headquarters as has been suggested by Hon'ble members?

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I may at once say that the reasoning that has been put forward is engaging the attention of Government. Regarding the Shimoga Division, a District and Sessions Judge is transferred, for Shimoga, Chikmagalur and Chitaldrug on the other side. Regarding Chitaldrug, I am told, bulk of the work of the District Court, at least more than 50 per cent of the cases are from Chitaldrug District. Now Sir, with the integration of Bellary where there is a District Judge, we have got to allocate the work properly. That issue is there. Regarding Bangalore, on account of various circumstances there are two Courts in Civil Station and three in the City. It has certainly come to the notice of the Government and while the re-organisation of the work is taken up, the question of Kolar and Tumkur will be considered. Little has been said about Mysore. There also there was an additional court for a number of years and now to watch the quantum of work and redistribution we have closed that court. All these factors would be taken into consideration by Sri Mallappa, who has been requested to go into the matter. The proceedings on this matter will also be sent to him.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I seek leave to withdraw the cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Recruitment of Munsiffs and Magistrates.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—
I move:

“That the demand under the head ‘27. Administration of Justice’ for Rs. 27,95,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on recruitment of Munsiffs and Magistrates to the Judiciary).”

Sir, this gave rise to a lot of controversy so much so that we have been urging Government to separate the Judiciary from the Executive and even request the concerned authorities to end the controversy. It is very unfortunate that though even the Chief Justice of the Supreme Court of India has made a request to the Heads of the Judiciary and also the Executive in the State, no serious attempt has been made to set at rest this controversy in the matter of appointment of Munsiffs and Magistrates to the Judiciary. This is not the first time that the Government are recruiting the Munsiffs and Magistrates to the Judiciary. No doubt, provisions of the Constitution have to be implemented and the Constitution came into being so long back as 1947. But, no rule or regulation has been framed for the recruitment of the Munsiffs and Magistrates to the Judiciary. The precedent followed in our State is, that the High Court will recommend some names and the Government accept the recommendations made by the High Court. Sir, the High Court is the highest Tribunal in the State and if the recommendations sent by the High Court are not accepted by the Government, it means that the Executive has no confidence in the High Court. The High Court, it should be understood Sir, is the temple of justice and the recommendations are made not merely by the Chief Justice but by all the Judges of the High Court. The non-acceptance of the recommendation made by the High Court would mean a reflection on the High Court. No doubt Government have given the reason that the list given by the High Court was too long and therefore selection from that list could not be made and Government called for some details which the High Court refused to furnish and so on. But, they could have made their own selection depending upon the demand of those posts. On the other hand, without accepting the recommendations of the High Court what the Government have done is, they have decided to do away with a number of courts though the High Court was not in favour of abolishing them. As the

Leader of the Opposition was pointing out the other day, this state of affairs has led to very far reaching results. There is room for the public to think otherwise of the administration of justice and also of the High Court. No doubt the rules of recruitment of Munsiffs and Magistrates have been framed now and they are placed before us. But, we have not made any serious attempt to accept them and to make recruitment of Munsiffs and Magistrates in accordance with the rules. Till such time these rules are accepted, there was nothing wrong for the Government to accept the recommendation made by the High Court.

Mr. SPEAKER.—May I request the Hon'ble Member that no reference need be made regarding the past history? Fresh rules for recruitment are framed and copies are distributed. Any discussion relating to the present rules, but not the past, may be relevant and pertinent.

Sri H. C. LINGA REDDY.—If Government are in a position to implement the rules, I have certainly no objection. Copies have been distributed and we have to discuss them.

Mr. SPEAKER.—Not necessary.

Sri H. C. LINGA REDDY.—If that is not necessary, Government may straightaway act according to the rules framed. The rules have been framed and distributed as long back as a month or two. Even now we do not see the rules being followed so far. Therefore, if the controversy should be ended and if the disputes that have been spoken of have to be set at rest, I think, it is very necessary that these rules are followed immediately and appointments of Munsiffs and Magistrates made and the controversy set at rest beyond all doubts.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri M. V. RAMA RAO.—I wish to say. . . .

Mr. SPEAKER.—There will not be any time for reply.

Sri M. V. RAMA RAO.—I have not got much to say but wish to mention only one point regarding the rules

(SRI M. V. RAMA RAO.)

framed by Government for the recruitment of Munsiffs and that is this. It is true that rules have been framed under Article 234 of the constitution for the recruitment to the posts of Munsiffs. Rule 19 lays down the conditions upon which and the circumstances in which a candidate appointed as Munsiff would be able to obtain confirmation of his appointment as Munsiff. It will be seen, Sir, from sub-rule (2) of Rule 19 that if, in the opinion of the Rajpramukh, the work and conduct of an officer on probation is unsatisfactory or shows that he is unlikely to become efficient, the Rajpramukh may discharge him forthwith. Sub-rule (3) says :

“On the conclusion of the period of probation, the Rajpramukh may confirm the candidate in his appointment or, if his work and conduct are, in the opinion of the Rajpramukh, deemed unsatisfactory, the Rajpramukh may either discharge him from the service or may extend his period of probation for such further period as the Rajpramukh may think fit.”

What I wish to say is this. This rule, to my mind, would mean that the confirmation of the appointment of a person who is recruited as Munsiff would depend upon the opinion which Government will form of his work as Munsiff during the period of probation. Therefore, Sir, I would suggest, very earnestly suggest, that in order to avoid the possibility of Government not being able to form a sound judgment on the nature and quality of the work done during the period of probation by any candidate recruited as Munsiff, they should suitably modify this rule so as to make it a matter of administrative practice at least for Government to act upon the report of the High Court in regard to the work by the Munsiff instead of the matter being left entirely to the judgment or discretion of the Government itself.

11 A.M.

Mr. SPEAKER.—No reply. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 27,95,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Administration of Justice’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 15—JAILS AND CONVICT SETTLEMENTS.

28. JAILS AND CONVICT SETTLEMENTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 18,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Jails and Convict Settlements’.”

Bangalore Central Jail (shifting to Bellary).

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘28. Jails and Convict Settlements’ for Rs. 18,52,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion that the Central Jail, Bangalore, is not yet shifted to Bellary).”

Generally Jails in Mysore State are located in the outskirts of the town. This is the only Jail which is not so situated now. Probably it was built 40 years ago; it may be more also, I am not aware of it exactly. At that time it was situated at the outskirts of the city. But now Bangalore City has grown up. Round this Central Jail we have got several colleges, Government buildings and also offices. This is almost a nuisance for the people living round about. Also, I had an opportunity of being in the Jail for some time. This jail is not having large accommodation there. The cells are narrow. There is an isolation cell also. It is far away from the gate. Also the sanitary condition is hopelessly bad. In 1948 it had no flush-out. I do not know whether there is any

flush-out now. There is not even enough lung-space. There are nearly 700 convicts and under-trials in that Jail. It is better that the Jail is shifted from that place. About 10 years ago they wanted to shift that Jail to some other place. But due to financial implications, it was not done so. Now there is golden opportunity; due to the integration of Bellary we are having a very big jail in Bellary Town. I am told, because I have not seen that Jail, that in that jail there is so much accommodation that all the convicts in the Bangalore Central Jail may be conveniently accommodated. I do not know why Government have not made up their mind to shift the Jail to Bellary.

Another thing is, since the Jail is surrounded by colleges, it is better that the area, after the Jail is shifted, is handed over to the University either for the purpose of residential quarters for the students or for the location of the Medical College which is in Mysore now. I am told that the Government are thinking of shifting the Medical College from Mysore to Bangalore. The Jail will be very convenient place. If some improvements are made to the building, that College can be conveniently housed in that building. So I request the Government to see that immediate steps are taken to shift the Jail to Bellary and this place is given over to the University or otherwise made use of. This place is so costly that it will fetch about Rs. 50 a sq. yd. Supposing it is sold, it will fetch a very good amount to the Government. With these few words I move the cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Palaniyappan, if he so desires may speak on this cut motion.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Can I not move my cut motion?

Mr. SPEAKER.—Not necessary; you can speak now alone on this cut motion.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—In supporting the cut motion moved by my worthy friend Sri Anantaraman,

I just like to speak a few words. The accommodation at Mysore for the Medical College is very limited. Students find it very difficult for conducting experiments and for other purposes. Formerly there were very few students. Now definitely the Medical College deserves a bigger place than where it is situated now. It is a long felt necessity for the College to be shifted to a bigger building. Many representations were made to Government from the College authorities and the University to see that either the building is extended or the College is shifted to some other building having a better accommodation. On that there was some proposal in the Government to shift the college to Bangalore. Moreover, in Bangalore we see so many hospitals, both Ayurvedic and Allopathic. Naturally these hospitals are the training ground for the Medical College students. Each student should have a sufficient number of patients to complete his course. They should be given opportunity to study the cases of these patients. Naturally the scope for the students to study the patients is very much limited. Without involving large expenditure on the part of the Government, they can easily shift the existing College at Mysore to the Central Jail building. In Bellary we see today more than one jail, all big and very accommodative, as Sri Anantaraman has already suggested. It is necessary to shift the Central Jail outside the town limits. Since we see colleges round the Central Jail, it is time for the Government to think of shifting it immediately. So I would suggest that in view of this fact the Medical College be shifted to the Central Jail building here and the Central Jail itself shifted to Bellary.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to bring one or two points for the consideration of the house. It is probably nearly a century back that the Central Jail was established in the place where you find it now. It was at that time at the circumference of the city. Now it happens to be in the centre of the whole corporation area.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

That change the Government has taken note of.

Further, round about this Central Jail we find a number of educational institutions commencing from the Central Jail to the Occupational Institute and the Maharani's College, the College hostel, etc. So it is more or less surrounded by a number of cultural institutions and in the heart of them we find the Central Jail, which is not a happy circumstance. Government have taken note of this also.

First attempt was made long back, after the publication of the report of Dr. Chandrasekhara Iyer, for transferring it outside the limits of Bangalore. Estimates were called for. And they came to about 40 to 50 lakhs. That was pending consideration.

After the integration of Bellary the matter was further investigated. It is true that there are a large number of buildings in Bellary which can be made use of and which are ready for use and in our control. But the main fact is, the Central Jail in Bangalore cannot be abolished altogether. Because we have calculated that the present strength is about 1,000 prisoners and a majority of them, about 600 will get released before 6 months. The desirability of transferring these short-term prisoners to Bellary, the expenses involved in that, will have to be considered. And those who are serving for more than one year number about 300 only. That aspect of the question of transferring prisoners who have got more than one year imprisonment is under the very active consideration of the Government.

As I have already said, the Jail is necessary because of national considerations. Also because Bangalore is a very big place and there may be occasions of commotion, etc., and provision must be made for that and so the Jail must be in Bangalore.

As regards under-trials, that was also calculated. There are more than 300 under-trials there. Therefore a jail in Bangalore is necessary. And putting up a new jail according to the

old estimate comes to about 49 lakhs. We cannot transfer all these to Bellary. This is the real picture.

All the same we have been trying to reduce the cost and transfer if possible, and we are thinking whether we cannot make use of the barracks also available in Krishnarajapuram. A committee has also been proposed to be appointed to go into the question. The matter is under the consideration of the Government.

As I said, I concede that it is undesirable to continue the Central Jail there, particularly in the midst of cultural institutions immediately round about them. Therefore the matter is left over for further consideration and necessary action by the Government. With these remarks, I request the Hon'ble Member to withdraw his cut motion.

SRI T. MARIAPPA (Mysore City—North).—I have got one point. I want information about that. The expenditure under Jails was only Rs. 7 lakhs in 1952-53. Now it has shot up to as much as Rs. 18 lakhs. Will the Hon'ble Minister give an idea as to why it has gone up so far? Is there no possibility of effecting economy?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—The principal thing here is the integration of Bellary and we are negotiating with the Andhra Government for the deviation of the expenditure there. Proposals in that connection have been sent up to the Central Government and I believe that the expenditure will be brought down by a couple of lakhs.

Regarding general increase ಅಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚದ ಬಹು ಭಾಗದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಪತ್ತಾಪಕವಿಲ್ಲ.

We have come to an agreement with the Andhra State and the proposals have been sent up to the Government of India.

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—The increase is only under ration charges.

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—Anyhow a serious attempt will be made to reduce the expenditure as much as possible. I hope the Hon'ble Member will withdraw his cut motion.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek the leave of the House to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The remaining cut motions mostly deal with jail reforms, including the starting of suitable industries. They are all of a general nature. Since cut motions are intended for ventilating specific grievances, where the subject under a demand is proposed to be discussed is general, the proper procedure is to speak on the main demand itself as cut motions covering the entire demand are not in order. Therefore, if members so feel, they may talk on the main demand itself.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Can we refer to the subject-matter of the cut motions while speaking on the main demand?

Mr. SPEAKER.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, tobacco.

Mr. SPEAKER.—There are 15 minutes more. At least 7 or 8 minutes must be given to the Hon'ble Minister to reply.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR.**—I will talk for only one or two minutes. Sir, tobacco is being used in larger quantities of late in various forms. The Hon'ble Minister used it in the shape of snuff. Some of those who can afford use it in the shape of cigarettes and those who cannot afford may use it in the shape of beedies. Sir, the convicts in the Mysore Sub-Jail and Bangalore Central Jail used to be supplied with beedies till very recently. It was a source of comfort for such of those who were imprisoned and after all they are imprisoned there as a means of reform. But once a person cultivates the habit of using tobacco, it is very difficult to shake off the habit. Some may be able to shake it off, but large number of people find it very hard to shake it off. For some reason or other, the supply of beedies to these prisoners has been stopped for the last one year. This has led to a great discontent amongst these convicts. Some of them do hard work in Vidhanasaudha as we know.

Mr. SPEAKER.—You can make general points without describing graphic details. We have not much time at our disposal.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—So I feel, Sir, that the supply of these beedies should be resumed to these convicts.

The second point which I want to mention is, Sir, in the Jails, we have to introduce cottage industries. We have already introduced several cottage industries in jails. Greater emphasis should be placed on this aspect to see that the convicts manufacture good many articles and such of those articles that are manufactured by them should be marketed properly and properly used. We can also use them in giving further training so that on release they may find a way of living in on honourable manner. In addition to this, the articles manufactured have covered a very wide field; and I believe we can use them for all our requirements. This manufacture should be improved and encouraged to increase the variety and quantity.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು undertrialsಗೆ ಒದಗಿರುವ ಅವಕಾಶದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. Ration and dietary charges ಎಂದು 18,56,000 ರೂಪಾಯಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಹಾಗೆ ಈ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ರಾಶಿಯು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಅವಕಾಶ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಿಗಳು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ, ನಿಜ; ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಲಿ ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ತೀರ ನಿರ್ದಯ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅಮಾನುಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಉಜವನ್ನು ಯಾರೂ ಕಸಿದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವಾಗುವುದರಿಂದ ಪಾಪ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂತೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ; ಈಗೇನೋ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ! ಜೈಲುಗಳೇನೋ ಇವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೈಲು ಇದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜೈಲು ಇದೆ, ನನಗೆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಹೆಂಡೆ ಕದ್ದವರು ಅಥವಾ ಮಂಡೆ ಒಡೆದವರು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ತೀರ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೋರಾಟ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದು ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಈಗ ಹಿಂದೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಾಗಿದ್ದವರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೇ ತುಂಬ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನೇ ಆಗಲ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಮಾಡುವವರು under trails ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಜೈಲು ತುಂಬುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಥವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತಕ್ಷಣವೂ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆತ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ under trail ಆಗಿರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ತೀರ ಅವಮಾನಕರವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ಗೌರವಸ್ಥರನ್ನು ಬಾಯಿ ವಾಸನೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೂಡಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮತ್ತೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗಬಾರದು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಅವನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅವನು ಗೌರವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯ, ಅವನಿಗೆ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಇದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕನಾಗಿದ್ದ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರು ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ತೀರ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಅದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದಾರಾಣವಾದ ದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕೈದಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಬಯಲೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಈಗ ಆಮೆಗೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಅವರ conduct ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮಾಡಿದವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಪ್ರಿಂಗ್ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಕೈದಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಒಂದು ರುದ್ದೃಶ್ಯ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗದೆ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, it is widely rumoured that some of the convicts in the Central Jail are given special treatment whereas others are not given the same treatment. It is said that a convict who is reputed to be a big man was given special treatment. When the Director of Anti-Corruption paid a surprise visit to this Jail, it was found out that a prisoner was given special treatment and his relatives were allowed to visit now and then; and further I learn that there was difference of opinion between one Minister and the other. Such a state of things should not be allowed to continue. I only request the Government to take serious action in the matter.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ತಂದು, ಬಂದಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದೇ ಈ ಬಂದಿಖಾನೆಗಳ ಗುರಿ ಆಗಿರಬಾರದು. ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಎಸಗಬಾರದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ರಿಪಾರ್ಟೇಟಿವ್ ಸ್ಕೂಲು ಈ ಬಂದಿಖಾನೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆಯಾರು ಯಾರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆಯೋ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಶುಭ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾಜುಹಾರಾಜರವರು ರೆವಿಜ್ವೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು; ಅವರ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾದ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹೊತ್ತು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪಾಕ್ಲೆ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬೀದಿ ವಿಷಯ ಎತ್ತರಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿರುವ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ರೆಕ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡಾಣೆಗಳಂತೆ ಬೀದಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಣವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಮಾನುಷವಾದ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕವರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ತೂಕ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಆಗಲಿ ಹೊರಗಿರುವವರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಪಾದನೆಗೆ ಆಧಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು 'ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ವಿಷಯ. ಹಿಂದೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಆನ ಭವ ಇದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿ ಇಳಿಸುವ under-trialsಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಬಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ.

ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Whipping Act ನಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ಮೊದಲೂ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಪಾದನೆ ನಿರಾಧಾರವಾದದ್ದು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಸಬುಗಳ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜೈಲು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಜೈಲು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು penal settlement ಆಗಿರಬಾರದು, it must be reformatory ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ರೆಮಿಷನ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನೂ ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇಲ್ಲ.

ಸೆಪ್ಟರ್ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟು, ಕರಪ್ಷನ್ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಮೂಲ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

Mr. SPEAKER.—Question is :

“That a sum not exceeding Rs. 18,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in

respect of ‘Jails and Convict Settlements’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 16—POLICE.

29—POLICE.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 1,19,80,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Police’.”

Provision of rent-free houses to the Police of Bangalore City.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—I beg to move :

“That the demand under the head ‘29. Police’ for Rs. 1,19,80,500 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion that rent-free houses are not provided to the Police in Bangalore City).”

Sir, it is a well known fact that the Constables in Bangalore City and Mysore City are paid a very low salary. They get about forty rupees a month. I have tabled this cut motion with a view to see that the morale of the police is not broken. There is a purpose why the morale of the police should be kept as high as ever. If these police constables are not accommodated in rent-free quarters and if they are not paid above their wants, they will be very much dissatisfied and when they come in contact with the civil population, I am afraid, their morale will be certainly tampered with. I learn that such rent-free quarters are provided only for Reserve Police in City and Civil Station. Apart from this, there is no such facility for the other police. Many of these police constables have to pay fifteen to twenty rupees house rent. They are not paid any house rent allowance either. Will it be possible for a constable to lead a decent life in Bangalore City?

(Sri R. ANANTARAMAN.)

Therefore, it is very necessary that Government should get some quarters constructed and give them to these police officials free of rent. If that is not possible, at least on a very reasonable rent they may be provided with quarters. Sir, even last year a cut motion was tabled by one of my friends here for enhancing the salary of the police constable. I once again urge that it is but necessary that they may be provided with rent-free houses and thereby raise the morale of the Police and keep that morale as high as ever.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—Sir, in supporting the cut motion moved by Sri Anantaraman I would just like to say a few words. Sir, Officers of the Police Department enjoy all facilities and luxuries whereas the constable who is the very foundation of the Department and who guards the public does not get any facility. Starting from the Sub-Inspector all higher officers get free quarters whereas the police constable whose salary does not exceed Rs. 40 is made to pay for and live in a rented house. It will be practically impossible for him to make both ends meet. With his big family to be maintained, if he has to pay a house rent of ten to fifteen rupees out of his forty rupees pay, we can well imagine his plight. He will be left with nothing except what he might manage to collect from the public. If we want to see that the police constables work efficiently and honestly, the pay of these officials must be increased. It is the duty of the Government to see that at least they are provided with rent-free quarters as an immediate relief. I learn that some quarters have been built near Adagodi and I suggest that the Reserve Police may be shifted there as their services will be indented upon only at times of emergency and the quarters that are at present being given to them may be allotted to the police constables.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ನ್ಯಾಯಾ, ಈ ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣತರವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದ ಬಡ್ಡೀ ಈಗ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯೂ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಾದರೂ 22 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರದೇಶ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನವರ ಎರಡರಷ್ಟು ಸಂಬಳವಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇದೆ. ಇಲ್ಲ ಬದಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸುಮಾರು 17 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು.

ಒಂದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡ್ಡೀ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂರು ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ರು ಬೇರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದಹಾಗಾಯಿತು? ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವಾರ್ಯದಿಂದ 24 ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ! ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಎಲ್ಲದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧೀನರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೇಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ! ಈ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಂ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು! ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಣ್ಣು ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರ ಗತಿಯೇನು! ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಪ್ರಾಣ, ಮಾನ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ. ಅವರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕಳವಜೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾದವರು ಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಎದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈತನಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕೈ ಒಡ್ಡಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದೆಂದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಅಗಲಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ತಾವು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ದರ್ಜೆಯವರ

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಅವರ emoluments ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿರುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಇವರಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮರೈಶ್ವರ).— ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸೇವೆ ಸ್ವರಣೀಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಇವರು 1942ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಮೋಘವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಂದಿನ ಜನನಾಯಕರಲ್ಲಾ, ಇಂದು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿರುವ ನಾಯಕರಲ್ಲಾ, ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ, ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿರುವವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ರಕ್ಷಣೆ—ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದು ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ. ಇವರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕ್ರೂರ ವಿಧಿ ಬೇರೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೂ 3-4-5 ಮಕ್ಕಳುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಉದಾರನೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1,824 ಮಂದಿ ಪೊಲೀಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪೈಕಿ 589 ಮಂದಿಗೆ ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ 4 ಮಂದಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ, 21 ಮಂದಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ, 54 ಮಂದಿ ದಫೇದಾರರಿಗೆ, ಮತ್ತು 510 ಮಂದಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ—ಒಟ್ಟು 589 ಮಂದಿಗೆ ಈ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ದೊರಕಿದೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದ 1,235 ಮಂದಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ 14 ಮಂದಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರುಗಳು, 40 ಮಂದಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರುಗಳು, 12 ಮಂದಿ ಸಾರ್‌ಜೆಂಟ್ಸ್, 8 ಮಂದಿ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌, 13 ಮಂದಿ ಜಮೇದಾರರು, 196 ಮಂದಿ ದಫೇದಾರರು ಮತ್ತು 952 ಮಂದಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ವನ್ನೊದಗಿಸಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸಾರ್‌ಜೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಜಮೇದಾರರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 8 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ದಫೇದಾರ್ ಮತ್ತು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳು—ಈ ರೀತಿ ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ನೀರಿನ ವಸತಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ವೆಲ್ಡ್ ತೆಗೆಸಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಂದಾಜು ಸಹ ತಯಾರಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮನೆಗಳ ಆಡುಗೋಡಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಣಿ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ

ತಕ್ಕವರಿಗೆ 22 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, 23 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಯರ್‌ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್, 5 ರೂಪಾಯಿ ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್, 2 ರೂಪಾಯಿ ರೋಕರ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್, 1 ರೂಪಾಯಿ ಯೂನಿಫಾರಂ ಅಲೋಯನ್ಸ್—ಒಟ್ಟು ತಿಂಗಳಿಗೆ 53 ರೂಪಾಯಿ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿರುವುದು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಡಚಣೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ತಿಪಟ್ಟ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ತಾವು ಬಡ್ತಿಪಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಅನುಕೂಲತೆ, ಅನಾನುಕೂಲತೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next cut motion No. 32 stands in the name of Sri G. Sivappa. Cut motions Nos. 34, 40, 55, 56, 63 and 64 all fall under the main demand. They are too general and therefore are inadmissible as cut motions.

The next cut motion is in the name of Sri Madaiah. He is not present. The next cut motion is in the name of Sri Srinivasa Iyengar, i.e., No. 34. It is inadmissible as I have already pointed out. Cut motion Nos. 35 and 39, I think, were discussed in a way. Therefore out of the remaining three cut motions, Sri Srinivasa Iyengar can move one.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Can I move 34?

Mr. SPEAKER.—No. It is too general and it cannot be discussed in the form of a cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, Sir, instead of moving cut motions, if the House agrees, we can take up the main demand itself.

Mr. SPEAKER.—If the House as a whole agrees, I have no objection. What is the opinion of the House? Can the debate on the main demand be taken up?

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, we have got some cut motions.

Mr. SPEAKER.—That is why I am taking the sense of the House. I have already indicated—yesterday I made a lengthy statement—that I would proceed as per rules. In exceptional circumstances, if the entire House feels that I may adopt this procedure, then I will adopt it. If the House seems to be in favour of discussing the main demand, then I will take up the demand.

(The House was in favour of taking up the demand for general discussion).

Mr. SPEAKER.—Then I will take up the main demand.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಎನ್ನು ತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರತಕ್ಕವರುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನವರೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಡೈನಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸ ಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಭಾವಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಾತಾವರಣ ಇದೆಯೇ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Shall I fix a time limit? There must be at least 10 minutes available for reply. Each speaker will have five minutes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಮಹಾ ಮಹಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ ಪರಿ ಪಾಲನೆ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗೇನಾಗಿದೆ ದುಷ್ಟ ಪರಿಪಾಲನೆ ಶಿಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಎಂಬುದು ಕಂಡ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದ ರಿಂದ—ಈಗಿನ ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತು— ಅನೇಕ ಖೂನಿ ಕೇಸುಗಳು ಆಗಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಪಿರಾರ್ಥಿಯನ್ನೇ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಲಿನ್‌ಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದುದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿತ್ತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಬಳ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಇಂಟ್ರೀಷನ್

ಒಳಪಟ್ಟವೇಲೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಗುಪ್ಪೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಾಗಿ, ಉತ್ಸಾಹ ವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ I.P.S. ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಲು ಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ ಗಳ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಬಹಳ ಕಳವುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಮುಡ್ಡೆ ಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡು ತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ ಗಳು ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯ ತಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೊದಲು ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ ಗಳು ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಹೊಳಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನ್ಯಾಯ ಪರಿ ಪಾಲನೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರತಕ್ಕ ನೌಕರ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಮತ್ತು ವಿಧ್ಯೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಎಂದೇನೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ವಾಕಿನ್ಯಾನಕ್ಕೂ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಸಮಾನತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಅತಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಯರ್ ಅಡ್ಡಿನಿ ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲಾ ಖೆಗೂ ಫರ್ಷಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದಿ ಇರು ತ್ತದೆ, ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರು ತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆರ್ಥಿಕಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಲು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ ಫಸ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಯರ ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ರಿಗೆ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಸಿಕ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR.**—Sir, I oppose the demand. The allotment for Police Department is on the increase year by year. In 1950-51, the allotment was 84.67 lakhs, while it is 1.2 crores today. So within the course of five years, the allotment for the Police has increased by about 35 lakhs. The Government of Mysore are contented in having 1.1 crores towards Medical, but they want 1.2 crores towards Police !! Sir, I know the Hon'ble Minister is sure to tell me that we are spending the minimum in Mysore State for Police. He will also draw my attention to figures and show that Mysore State is spending lesser than what other States do. I have figures worked by myself, and I have got them here also. Bombay, for every rupee of its expenditure, spends two annas and one pie for the Police. In Madras it is one anna and nine pies per rupee. West Bengal spends 2 annas and one pie and in Mysore it is only about 9½ pies.

12 NOON.

It is true we are spending only 9½ pies in every rupee of our expenditure, but I may say that Mysore State's scale of salary does not stand comparison with other States. Sir, in Bombay the Inspector-General of Police gets Rs. 2,500 to 3,000, the D.I.G. gets Rs. 1,950 to Rs. 2,150, the D.S.P. gets Rs. 600 to Rs. 1,400, the A.S.P. Rs. 350 to Rs. 850, the Inspector Rs. 250 to Rs. 350 and the Constable Rs. 35 to 75. In Mysore the Inspector-General of Police gets Rs. 1,250, the D.I.G. gets Rs. 600 to Rs. 1,150, the D.S.P. also gets Rs. 600 to Rs. 1,150, the A.S.P. gets Rs. 200 to Rs. 300, the Inspector gets within Rs. 200 and the Constable gets Rs. 22 to Rs. 32. So, if calculation is made on this scale, then the Government of Mysore can never think of that grade. Well, Sir, Government of Mysore have one Inspector-General, three Deputy Inspectors-General,

10 District Superintendents of Police, 28 Assistant Superintendents of Police, 144 Inspectors *plus* 5 of Bellary and 325 Sub-Inspectors : such large number is taking away much of the expenditure ! What I would urge is, please reorganise your Police Department in such a manner as to bring it to the standard prevalent in other States of India. You may reduce their number and enlarge their power and increase the jurisdiction. You can extract better work and with the reorganisation, I believe, you can have a very efficient Police Department.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Where are you going to send away the men who are already appointed ?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I never meant that you must send them home. But, as and when vacancies arise, you need not fill them up. I am sorry, I have not the necessary time to explain in detail although I have worked out in detail a matter which is sufficient for me to speak for one hour. Therefore, Sir, I will just give the main idea I am having about this reorganisation. It is very necessary that we should reorganise the Department in such a manner as to up-grade the salary rates and give them wider jurisdiction and wider powers. Again, Sir, the Police Act should be redrafted. This Act was framed in 1908. The circumstance that was in 1908 was entirely different from what it is to-day. To-day, ours is a democratic country ; ours is a sovereign body. Therefore, we should redraft the Police Act so that we may have full confidence in our Police and get the maximum work from them. Then, Sir, I wish to ask Government whether the Assistant Superintendents of Police and the Deputy Inspectors-General have any statutory powers. The Deputy Inspector-General has no independent power at all ; but still we are maintaining these officers. Between the Deputy Inspector-General and the District Superintendent of Police you have dual authority. Anyway, I do not press that matter further. I will be content by saying we need reorganisation of this Department very early.

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Further, Sir, I would like to urge upon Government that we should see that in taking men for I.P.S., men in the ranks also must have certain opportunity. There must be promotional vacancies. We have taken to direct recruitment, but let the men in service also get the opportunity. You fix the ratio between direct recruitment and promotion. Why I suggest this is, not only to prevent stagnation but also to keep up the efficiency of our men.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರು ಇರಾಖೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೂ ಸಹ ಈ ಇರಾಖೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರರವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎ.ಎಸ್.ಪಿ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕೆಲಸ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವನು ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ತನಿಖೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ರುಜು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದಮೇಲೆ ಈ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರೇ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಇವನು, ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್. ಹೀಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಮಾಡಿ, ಈ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವರು ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತಾಗಿ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ಬಹಳ ಮಹನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕಂಪರಾಜ್.—ಈ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟೂ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಅದರ ಪರಿ

ಣಾಮವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಹಣದಿಂದ ಈ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಅನ್ಯಥಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪಾಸಿರಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪಾಸಿರಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತಿರುವವರೆಂದರೆ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ತ್ತಿಸಿದರೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇವರು ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಲ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಗತಿಯೇನು? ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯವರು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರಬೇಕು, ತಾವು ನಿರ್ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ರಿವಾಲ್ವರ್ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಅನಂತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರೇ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದಮೇಲೆ ಆ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ವಸೂಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಇಲ್ಲದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ—ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವವರೇ ಆಗಿರಲಿ—ಈ ರೀತಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬಾರದು. ಹಾಗಾದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಾಣತೆಯಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದಕಾರಣ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯವರ ವರ್ತನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷತೆಗಿಂತಲೂ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೊಂಡಿಗೆರೆ (1) ಎಂದು ಒಂದು ಗ್ರಾಮ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ಗಂಡ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ, ಆಕೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಗಂಡನ ಅಣ್ಣ—ಭಾವ—ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಒಡಿಸಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗಸಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆತನ ಮಾಡಿ, ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

ಆ ಹೆಂಗಸು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿ ದ್ದಾಳೆ. ಇದು ಅದಮೇರೆ ಆ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕೊಂಡು, ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ನೀನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಚ್ಚಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಹೆಂಗಸು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇರೆ ನಾನು ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಹೆಂಗಸು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ, ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು; ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ವಿಷಯ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ..... ಹಳೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹನುಮೇಗೌಡ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಆತನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೋ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ಲೇಗು ತಗಲಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ.....ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ನಾಲ್ಕಾರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಆತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದ. ಪ್ಲೇಗು ನಿವಾರಣೆ ಅದಮೇರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದೇ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೇ ಪಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವನು ತನ್ನ ಆಸಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ, ಪಾಸ್ತವಾಂಶ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೇ ಬುದ್ದಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆತನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರೆಗೂ ದಕ್ಷತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು; ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು 8 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಿಜವು; ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದೂರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಂಥವರಿಗೇ ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, I have three things to say on the administration of the Police Department. The first is, Sir, that the manner in which the Police Department functions should be an index of the extent to which the rule of law prevails

in the land. While I am on this point, I should like to invite the attention of the Hon'ble the Home Minister to the manner in which police officials are treated. Whether it is an officer or whether it is a constable—the manner in which an official attempts to perform his duty should be borne in mind when dealing with him. Where a police constable is trying to discharge his duty fearlessly and without showing any favour or without being overawed by the importance of the private individual who tries to prevent him from performing his official duties, the prestige of the Department and the prestige of the Government will be maintained only if the Government stands by that official in the discharge of his duties. That is a lesson which has been lost upon the Government for some time and I hope the Hon'ble the Home Minister will apply his mind to the particular case which I have already mentioned to him and which, I hope, he will now look into.

Sir, the second point which I should like to state is that the practice of calling for Police Diaries at Governmental level is to be deprecated and is to be deprecated severely. It may be that where an application for the withdrawal of Government from a prosecution is made, the Government would be compelled to apply its mind to the nature of the evidence for the prosecution. But Police Diaries have been called for not upon an application for withdrawal from prosecution by Government but during the course of investigation and the Hon'ble the Home Minister would be laying Government open and would be laying himself open to an accusation, unfounded though it may be, that there has been a certain amount of intervention in the course of investigation. Such a thing should not be allowed to happen. No opportunity should be given for such a suspicion being entertained. Sir, I have no desire to refer to matters which are *sub judice*, but the Home Minister will have occasion to notice, I am sure he has had occasion to notice, that such accusations have been made of intervention in the course of investigation and the practice of calling for Police

(SRI M. V. RAMA RAO.)

Diaries lends support and justification to such suspicions being entertained. Where there is an application before Government paying for withdrawal from a prosecution, Government may have to apply its mind to the evidence. Calling for Police Diaries either for satisfying oneself as to the sufficiency of the evidence on which a charge-sheet has to be placed or for the purpose of satisfying oneself whether there is *prima facie* case cannot be justified at all. Whether there is sufficient evidence for placing a charge-sheet is for the Police Sub-Inspector to decide. Whether there is a *prima facie* case or not is for the Second Class Magistrate to decide. It does not require intervention of the Minister. This is certainly a matter on which, I hope, the Hon'ble the Home Minister will make a clear statement.

Sir, the third point is, there must be proper scrutiny by Government into the way in which secret service charges are drawn and utilised. I have in my possession information that in the year 1951, a high-placed officer who went to investigate cases of dacoity in the District to which the Home Minister belongs, has drawn moneys for secret service charges and credited the bill to his own bank account. I request the Home Minister to look into the matter and see that such charges are not made against the Police Department in Mysore State. Whatever may be the differences of opinion between the officers of the Government and the Home Minister or other Ministers, the rule of law will disappear in Mysore State if these differences are allowed to influence the course of administration of the Police Department.

Mr. SPEAKER.—Ten minutes I have promised to the Chief Minister for reply. I will now allow only two more speakers—Sri Prabhakar and Sri B. V. Narayana Reddy. Now, Sri Narayana Reddy may speak.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಫೇವರಿಟಿಸಂ ಮತ್ತು ನೆಪಾಟಿಸಂ ಮುಂತಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಏನೆಂದರೆ ಈ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಯವರು ಗೃಹನಿಜವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ superior officer ಮೇಲೆ reckless allegation ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಅದಕ್ಕೆ material evidence ಸಿಕ್ಕದೆ ತಾವು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಅನಂತರ withdraw ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಅದೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗೃಹನಿಜವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆತನು ಈಗಿತಾನೇ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಆತನನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾದುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಆಫೀಸರ reference ಏನೂ ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರಿಗೂ, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು, ಇದುವರೆಗೂ ಶ್ರೀ ಸೋಮಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಖರ್ಚು ಬಾಬು ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ತನಿಖೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸದೇ ಇದ್ದುದು, 900 ರೂಪಾಯಿನ ಸಾಲ ಪಡೆದದ್ದು, ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ವಿಚಾರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸದೆ ಹೋದದ್ದು—ಇವೆಲ್ಲಾ ನರ್ಕಾರದ favouritism, nepotism ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

[Sri K. Prabhakar rose.]

Mr. SPEAKER.—The main difficulty is want of time.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ vague and general allegations, unfounded allegations, allegations with a view to create suspicion in the minds of the public, allegations of—if I may use the word and if it is parliamentary—mischievous import—ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವ ಬದಲು, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿಯವರು favouritism and nepotism ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. Nepotism ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಂಬಂಧೀಕರಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಬೇಕಾದವರಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲು ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವುದು. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲು ದರ್ಜೆಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಒಂದೇ ಆಲ್ಲ ಯಾವ ನರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಂಬಂಧೀಕರಣ

ಹೊಲ ಉಳತಕ್ಕವರು, ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಅದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕವಾದ ಪಾಸ್ತಾವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು; ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿದೆ; ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆಯದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು, ಅವರು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶದ ಭದ್ರತೆ ಅಥವಾ ಅಭದ್ರತೆಗೆ ಕುಂದಕ ಬರುವಂತೆ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, rule of law ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. Rule of law ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. Rule of law ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, Rule of law ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಾದ ಅಥವಾ ನೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. Rule of law ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಒಳ್ಳೆಯದು, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಡೈರಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಇಂತಹ ವರಮೇಲೆ ಕೇನುಹಾಕಿ, ಇಂತಹವರಮೇಲೆ ಕೇನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ಕೇಸನ್ನೂ ತರಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಆ ಆಪಾದನೆ ರುಜುವಾತಾದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೇಸ್ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. Ultimately for the purity of the administration—ultimately for the maintenance of the good administration in the Department, the Ministry is responsible. That he should not forget. ಯಾವುದಾದರೂ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಅಥವಾ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸ್ಪೆಷಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೇನು ಹಾಕಿ, ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೇನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಯಾವ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ adverse inference ಡ್ರಾ ಮಾಡಬಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿರುದ್ಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಕೇಸ್ ಡೈರಿನ್ ತರಿಸಿದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ರೂಢಿ

ಬುಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೋ ಸಿಕ್ರೆಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ನನಗೆ ಅದು ಹೊಸ ವಿಷಯ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ Head of the Department ಗೂ ಏನೋ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನೇ ಕಾರಣವಿರಲಿ—ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಗಮ್ಯಾಗಿ ಮುಸುಕಿನೊಳಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಯಾವ ದುರುಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಟ್ಟಿಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಲಿ, ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇರಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊರಗೆಡವಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದ ಹೇಳಿ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಿಯದಿಂದ ಸೂಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಡಕು ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

12-30 P.M.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಬಳದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುವಾಗ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು. ತಾವು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ, ಈ ದಿವಸ ನಾವು ತಾವು ಹೇಳಿದ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 3 ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.)

ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ತಿ ನಿಂಗ್ ನಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊಘ್ಲೂಸಿಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ತರಬೇಕೆಂದು, ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪೊಲೀಸಿ ನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I would like to make a note on this occasion. While some allegations are made against some officers, it is my duty, I feel, to draw the attention of the Hon'ble Members as to how these allegations are to be made. Before allegations are made against officers who are not in the House to defend themselves, the practice is for the member to bring the allegations to the notice of the Government, privately, and, only where Government do not take satisfactory action, then to refer to them on the floor of the House. Otherwise, officers who cannot defend themselves will be subjected to unfair and avoidable accusations. It is the Minister who has to take responsibility for actions of the services. Where

Government have not taken action on the complaint by the member and the member desires to refer to this subject on the floor of the House, it is also the practice to give notice beforehand to the Minister who may collect information and defend the officer, if necessary.

Now, the question is :

"That a sum not exceeding Rs. 1,19,80,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Police.'"

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day to meet on Monday at 5-30 P.M. There will be no question and answer on that day. Hon'ble Members know that there will be elections to the Council between 9 A.M. and 5 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Twelve of the Clock to meet at 5-30 p.m. on Monday, 22nd March 1954

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-SEVENTH DAY

Monday, 22nd March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Five of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER (Sri R. CHENNIGARAMIAH) in the Chair.

MYSORE SALES-TAX (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to move :

“That the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—Sir, we are not hearing.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Something wrong with the mike.

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಈಗ ಭಾರತದ ಹದಿನೆಂಟು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಇದು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 1939 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಅನಂತರ 1941 ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಅನಂತರ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ 1947 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1948 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಿರು ಕುಳವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಅದಷ್ಟು ಸುಲಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ, ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮತ್ತು ಥೇಂಟರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಇದ್ದರೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯವರು ಅನೇಕ ವರ್ತಕ ಮಂಡಲಿಯವರ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯು ಈಗ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೈಲಿದೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವು ವಂಚ್ಯಾಂತಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ 1952 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ನಮೂದಾಗಿದೆಯೋ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಂದರು. ಕೇಂದ್ರದ ಕಾನೂನು ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಪ್ರೆಟ್ರೋಲ್, ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಉಕ್ಕು, ಕೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಿಡಿಯಂ ಕ್ಲಾಂತ್, ಡೀ-ಹೈಡ್ರೋಜಿನೇಟೆಡ್ ಆಯಿಲ್—ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ವರ್ತಕರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ ಏಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೇ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಈ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏಕಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು 1948 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಏಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಿವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾಲು ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ source ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಎಲ್ಲ source ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಸುಲಭವೋ ಅಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾಲುಗಳಿಗೆ ಏಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಮಾಲುಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಕಿರು ಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸುಲಭ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ slab basis ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ slab basis ಅನ್ನು ಸಹ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. Turnover ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಮನೂವೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗನುಸಾರವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅನಂತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ single point levy ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಲುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪೆಡ್ಲರ್ ಎರಡರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆರನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಉಳಿದ ಪರ್ದಾಭಾಗ ಮೇಲೆ ಈ slab rate ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದರವನ್ನು ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮನೂಬೆ ನಂಪೂಣ್‌ವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ಯಾಪಾರಸ್‌ರೂ ಸಹ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವಂತೆ ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಾಗಿತ್ತು. ಎಂದರೆ, Turn-over ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು unworkable ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೆಲ್ಯುಟ್ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರತಕ್ಕ ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ, ನಮಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು slab rate ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ slab rate ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಅಮೇಲೆ "ಡೀಲರ್" ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಾಷ್ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ಸಹ ಈ ಮನೂಬೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕಮಾಷ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಸಹ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಮಾಷ್ ಏಜೆಂಟ್ 9 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಆತನು Sales Tax ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆತನು ಮಾತ್ರ ಡೀಲರ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡೀಲರ್ ಹಾಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಮೇಲೆ ಒಂದೆಡೆ ಐಟಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ, ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪವರ್‌ಲೂಮ್ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನೂಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಮ್ಮ ಕೈಲಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪವರ್ ಲೂಮ್ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ನೂಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮನೂಬೆ ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೋಲ್‌ಸೆಲರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, 'ರೀಟೇಲ್ ಡೀಲರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಬಾರದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೈಕ್ಯೂರರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹೋಲ್‌ಸೆಲರ ಮೇಲೆ

ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಗೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವರು ವರ್ತಕರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ: "ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರಬೇಕು. ಸೆಲ್ಯುಟ್‌ನಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೆಲ್ಯುಟ್‌ನ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. It has come to stay with us. ಸೆಲ್ಯುಟ್‌ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಗತ್ಯಂತರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಈಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಿರು ಕುಳ ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕಡಮೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾವ ರೀತಿ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೆಲ್ಯುಟ್‌ನ ಕಮಿಟಿಯವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಸರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಮನೂಬೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಲ್ಯುಟ್ ಕಮಿಟಿ ಆದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಸೆಲ್ಯುಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮನೂಬೆಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೈತ್ಯೂರೈಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಲ್ಯುಟ್‌ನ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಅಲ್ಲ; ಇದ್ದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೂಬೆ ಇದು. ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈ ಮನೂಬೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ.

ತೆರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಹಿತವಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಆದರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ಅಹಿತವಾದ ವಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳೋಣವೇ; ಅಥವಾ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳೋಣವೇ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅಹಿತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಯಾರ

ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹೇರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಸೆಲ್ಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೆಲ್ಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಹಿರಲಿ ಎಂದು ಈಗ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮನೂಬೆ ತಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೂಬೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋರ).—ಈಗ ಹಾಕಿರುವ ಸೆಲ್ಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ—10 ಸಾವಿರದಿಂದ 30 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ, 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister will collect the figures and give them to you.

Motion moved :

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, I have heard with great interest the arguments advanced by the Hon'ble the Minister for Sales-tax, in support of the Bill and he has also made a pathetic appeal to all the Members of this House . . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—Earnest appeal.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I must say 'pathetic appeal' because his position seems to be so pathetic to get support for his measure. That is how to construe it. He has also indicated that he has no objection to refer it to a Select Committee. In spite of it, I am not convinced regarding the utility of this measure and I feel it to be my duty to oppose this Bill in the interest of the people. Sir, the Minister said that while he has no objection to the appointment of a Select Committee,

he also gave a caution that their deliberations must be such as not to affect the revenue.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is not binding on the Select Committee.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But I know what the result of the deliberations of the Select Committee will be. I am sure the Hon'ble Minister is going to load it with his own party-men and we minorities will not be given any effective voice. I wish Sir, he had not made that remark and left it to the discretion of the Select Committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not a direction I have given.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It seems to me still that this measure is brought to enhance the revenues of the Government. That seems to be the sole aim of this Bill and he has not taken into consideration the effect it would have on the people and on the consumer. It must be remembered, Sir, that any enhancement of the tax affects not the traders, not the merchants, it does not affect the dealer, but it affects primarily and essentially the consumer. And the consumer is the person who has to pay through his nose. Whatever enhancement is made, that will have a direct bearing on the consumer and on the common man. The merchant and the trader is practically the agent of the Government to collect the tax and pay to the Government. You must judge from that standpoint. You must find out how far these enhanced taxation measures are going to affect the consumer and the poor. Sir, these indirect taxes are always very dangerous as against direct taxes. Direct taxes affect only one section of the people and they affect only those who are in a position to pay and those who are in a position to bear the burden. Direct taxes are annoying only during certain season; When once the tax is paid, then the responsibility is over. That is not the case with the indirect taxation. An indirect tax is a constant, recurring nuisance to the common man and to the poor. He has to pay taxes throughout the year. It affects both the rich and the poor alike and affects the poor man much more than it affects the rich man. Any enhancement of this

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

indirect tax will always prove oppressive burden on the poor man. So you must always find out how far any enhancement of this tax will affect the poor man and the common man and we must also take into consideration his economic condition. The Hon'ble Minister was pleased to state just now that any reduction would involve a loss of nearly 50 lakhs of rupees.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not that. I said that if exemption is given to all the articles mentioned in the Central Act, the State is going to lose to the extent of nearly 55 lakhs.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Hon'ble Minister did say like that, Sir. He said that if exemption is granted to some of the articles Government stands to lose a revenue nearly to the extent of Rs. 55 lakhs. But at the same time, he does not consider what effect it will have on the consumer. In the first place, I must state, Sir, that such legislation is going to be contrary to the principle laid down by the Government of India in the Constitution.

6 P.M.

The Central Act has specifically laid down the articles to be exempted from taxation. In my opinion this mandate from the Centre is binding on all the Provincial Governments and they are bound to give exemption to all those articles. They have exempted such of the articles which are considered to be quite essential for the normal living of the man. But this Government have not implemented this fully. Even there, they have selected only a few and have not given exemption to some of the important articles and commodities which are absolutely necessary for every man. Here, they are not legally correct to go astray from the mandate given by the Centre and even now I say that it is quite obligatory that they give exemption to all the articles mentioned in Annexure II. The Hon'ble Minister was saying that if he gives exemption to all these articles they stand to lose 50 to 55 lakhs. It is true; they may lose. But, I have taken into consideration the effect it would have on the consumer. What

was the reason for the Central Government giving this exemption? They exempted all these articles in order to help the poor man and common man.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I may be permitted to correct the Hon'ble member that there is no such mandate. We are free to levy sales-tax on all such articles.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I know, Sir. I raised this objection long ago and said that the Provincial Government is doing against the Central Act, and as such they are not in order. If they still persist in the same line, I cannot help. I want to point out that they are wrong and under the Central Act they are bound to give exemption to all the articles and the Government cannot claim any exemption. Sir, the Minister was pleased to state that they have brought this measure to avoid annoyance to the merchants. He has also said that the sales-tax has come to stay. Sir, it is true that the Madras Government introduced sales-tax in the year 1939 and following that various other Provinces introduced it, but the State of Mysore scrupulously avoided the levy of sales-tax till 1948, when the Responsible Government levied this tax. The so-called irresponsible Government of the old days never thought of introducing this taxation.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Because they were irresponsible.

Sri J. MOHAMED IMAM.—They were irresponsible. But they had the interest of the people at heart. I do not know whether to call this Responsible Government or Irresponsible Government. I am justified by calling this a Democratic Government with a brute majority and but for this brute majority you would not have levied this. Sir, the Government have no consideration of the economic condition of the people, to the paying capacity of the common man. I know taxation is always unpleasant. But people do not object to levy taxation. They know their duty; they know that no Government can carry on without taxation. But there should not be indiscriminate taxation and in any

measure of taxation, the cumulative effect of all taxes must have certain bearing on the economic conditions of the person and on his taxable capacity and his paying capacity. It is there that I am objecting to all these taxes. I said the other day that Government have levied 20 new taxes. Sir, apart from the taxes levied by the Centre...

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, this is not a new tax and there is no proposal to enhance it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is a new text which did not exist prior to 1947. As I said, this is a period of indiscriminate taxation. Government do not take into consideration the condition of the people, their paying capacity and what effect it will have on the consumer. That is why I would rather agree, to certain extent, to the levy of a direct taxation and not this indirect taxation because this is very dangerous and will sap the blood of the people. I would like to point out that Mysore Government is not the only Government to tax the people. The Government in the Centre levy indirect taxes; they have levied taxes on our footwear, on our cloth and soap, etc., which are so necessary for the people. Sir, we, the children of Mysore, have to pay taxes to three sources. We have to pay tax on commodities to the Centre, on the same commodities to the Provincial Government and again pay tax to the Local Bodies. That is our unfortunate position.

Sir, the sales-tax came into existence in the year 1948. Since then the Government has been taking every advantage to enhance the tax. They enhanced the tax on petrol. Petrol is a commodity on which the Centre levies custom duties. The provincial Governments have levied a sales-tax of Re. 0-6-0 a gallon and the local Government have also levied the octroi duty. Sir, the same commodity is subjected to taxation over and over again. Two years ago Government took the opportunity of levying tax on cigarettes and tobacco. This is one of the few legislative measures which has made the non-payment of sales-tax criminal. I do not find that provision in any other legislation. We protested against it

but it was pushed through. A man who is unable to pay the tax should go to jail. This is another unfortunate feature of this Bill. This has again come for the third time before this House and we are asked to enhance the taxation.

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I will show you. It is true that there was demand and insistent demand that the system should be changed and many of us represented that the tax, as it existed, is proving as a hardship not only to the traders and the merchants but also to the payers of the tax. To give relief a Committee was appointed and the Committee, after good deal of deliberation, have submitted a report to the Government. The Minister said it was with the object of avoiding 'kirukula', that this measure was brought. In my humble opinion this taxation measure has brought more 'kirukula' and more trouble than it was the case till now. If the report of the Committee and the legislative measure which is based on this report had really shown any improvement, then we would not have so much criticised and there would not have been so many representations from the public. So, the new measure, instead of giving relief to the people, has created more difficulties and the Government have taken advantage of this occasion to enhance the revenue by taxing the important commodities which are very necessary for the common man. It seems to be our unfortunate lot to attend Session after Session not to do any business which will do good to the country, not to do things which relieve the people of their difficulties, but to agree to only fiscal measures. Government seems to have engaged only in one business and it seems to be their main concern to see how to get more money and more money. They are not seeing the necessity of helping the people and to relieve them of the difficulties. We, the members of this Assembly, come here with all hopes and when we come here, all our hopes are blasted. We do not find sufficient time to consider these fiscal measures. Government want us to consider this

(SRI J. MOHAMED IMAM.)
within a very short time and they want to hustle through all such important measures without giving any time. We are asked to vote these measures irrespective of the consequences they will have on the people. We are expected to pass this important measure which affects millions and millions of people within a couple of hours. When the Chief Minister was requested to give more time he was not agreeable. He was particular that this measure should be passed during this week, not during the normal hours but after 5-30 P.M. when, perhaps, many of us would be preoccupied elsewhere. This is Responsible Government.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You have given your willing consent.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What to do? (*Laughter*). Supposing I said 'no'. The Chief Minister, backed up with the brute majority would have certainly proceeded with this. I may point out to Government that for such important fiscal measures they must give us due notice, they must give due notice to the public and not take us unawares one day and the next day ask us to pass the Bill.

Sri Kadidal MANJAPPA.—No. I made it clear at the beginning itself that the Bill is going to be referred to a Select Committee.

Sri J. MAHOMED IMAM.—But with what result? Even if it is referred to the Select Committee, it will be asked to submit its report within a day. The Select Committee, when it is appointed, must consult various views and gather various information and finally they must come to a conclusion. If the Minister refers it to a Select Committee with a mandate that the report should be submitted within two days, it would be of no use. The Select Committee must consider this Bill leisurely and dispassionately, consult the various interests and then give a report.

What will the Select Committee do? Knowing what its composition is, the members must be loyal to the Government. There is a direction that the deliberation of the Select Committee must be such that it should not have the effect of bringing down the revenue.

On the other hand free discretion should be given to the Select Committee, and even if their recommendation involves considerable reduction of revenue, the Government must accept the recommendation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Is the statement binding on the Committee? Nowhere it is so.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not binding on the Committee. It is not a direction to the Select Committee. It is only an indication, he says.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But there is what is called loyalty to the Party. They are their party-men and they feel that it is their duty to play His Master's Voice.

Sir, coming to the Bill, the report of the Committee makes a distinction between those commodities which come under the single point and those which will be subjected to multi-point. . . .

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—On a point of order, Sir. The Hon'ble the Leader of the opposition used the expression 'His Master's Voice.' The use of the word Master implies that there are a set of servants who are to carry out orders. If that is the implication of the expression that is employed. I would suggest that the Leader of the Opposition should reflect on what he has said and withdraw the observation that he has made. It does not redound to the credit or the prestige either of the House or of the individual members thereof that anybody should be described or designated by an expression such as 'His Master's Voice.'

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think he used those words "Master's Voice" in that sense. That is a casual remark made by him.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is not the first time I used this word. Last time also I used it. Parliamentary Democracy requires, because this is Government by majority party, that the party in power should invariably support the Government. When a mandate goes from the Government or any direction is given by the Government, all those belonging to that party as a matter of duty will be obliged to support the Government. Of course technically they can differ from the

Government. But Parliamentary Democracy and its conventions are such that the party in power cannot go against the directions given by their leader who leads the Government. It was in that sense

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—On the other hand the Leader is bound by the mandate of the party. If my friend knew anything of democracy at all, he would not have said so.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Bheemappa Naik, what he means by 'Master's Voice' is party's voice.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That the Party is bound by the direction of the Leader is not democracy.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Minister would not have expressed the view unless he has consulted his party-men. So he must have consulted and it must be the view of the entire party. That is what I think. May I proceed further?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The representation which brought in the appointment of this Committee was for the levy of tax at a single point, and not tax the commodities at every stage. It was with that view the Committee was appointed and we thought that they would adopt one course of levying single-point tax and give up multi-point systems. The Minister was pleased to state that no Government has levied single-point tax. But I will correct him.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I did not say about other Governments.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Then I stand corrected. There are Governments which have levied tax at one point only. For instance West Bengal and Bombay. They have not mixed up multi-point tax with single-point tax. But the Government here have selected both, which have made matters complicated. They must either stick to single-point tax and exempt all those that come under multi-point tax or have the multi-point taxation. This has created complications. They have selected such articles as bring in more revenue under single-point tax. This is rather inconsistent and anomalous. They

must make up their mind to collect tax only at one point and that is at the source. It is only that policy that can give relief to the people and avoid complications.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—Is it your meaning that irrespective of the kind of article you must levy single-point tax?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Commodities the origin of which can be found out, must be exempted.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—No sales-tax even at the end?

Sri J. MOHAMED IMAM.—No. If you follow the exemptions given in the annexure to the Central Act, you will find that there is no need to levy multi-point tax at all. We will get good revenue by levying at single point. If not, by having two taxes, the consequence will be that the officers who may be unscrupulous will collect both taxes. The position is not quite clear. So they must select only such articles that can be subjected to taxation at the source and omit all those that come under the multi-point system. It is very easy to select such articles. It is only such articles that can bring in increased revenue rather than *chillare* articles which are a great source of nuisance. (A Voice :— 'What are those *chillare* articles?') Sugar and such other commodities.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—On a point of clarification, Sir. My friend was just saying that only those articles the origin of which can be found out should not be taxed. Supposing there is no origin in the Mysore State for certain articles. Does he mean that though the origin lies elsewhere the articles should not be taxed at all? Is it his meaning?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Supposing there is an article which is to be imported into Mysore. It may have its origin or it may even be transacted outside Mysore. But the person here who imports it, the wholesale dealer, he is the source and you should levy tax on the imports into the Mysore State.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is what is contained now,

Sri J. MOHAMED IMAM.—At a single point. This multi-point which is very annoying must be avoided.

—The new Act has taken power to enhance taxes and also to reduce the quantum of turnover. One clause which I object very much is this, that the Government have taken arbitrary power to levy tax at 2 annas on any commodity which may be included in the list. Section 3 (b) says :

“The State Government may by notification amend Schedule I by the addition of any other goods and specify the rate at which and the point in the series of sales at which the tax is payable in respect of such goods, subject to the condition that the rate of tax so specified shall in no case exceed two annas for every rupee of the turnover; and on the publication of such notification in the *Mysore Gazette*, Schedule II to this Act shall be deemed to have been amended accordingly.”

A MEMBER.—That is the maximum.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Why don't you wait? Again I must repeat the same statement. This is a case of arbitrary power being taken by Government to include any commodity in Schedule II. They can include any article which we do not find in this list and also this section gives arbitrary power of levying tax up to 2 annas. It may be 6 pies or it may be one anna or it may be two annas. This arbitrary power can never be given to Government. This section must go. Inclusion of any fresh article in the list must come before this House and the House must be given an opportunity to approve of it. Otherwise the Government can include any commodity in the list and also can fix any rate of tax. I think this power was not recommended by the Committee. They did not want to confer this arbitrary power on the Government. Hence we cannot agree to this.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This power is already there in the present Act.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is new I think. It is substitution of a

new clause, it comes as a new clause.

Then about turnover. The Committee have reduced the turnover from Rs. 10,000 to Rs. 7,500 as exemption limit. This is another retrograde step. Exemption up to 10,000 was more reasonable. But the Committee were perhaps led by the fact that they have reduced the rates levied on the turnover. For turnover above Rs. 10,000 for every Rs. 2,500 turnover, they have increased the rate by Rs. 25 and for turnover above Rs. 20,000 they have said that the rate is Rs. 125. They have done it on certain principles. But the Government have gone beyond that. They have accepted whatever is favourable to them. They have enhanced the rates of taxes at each stage of limit and have treated with scant courtesy the recommendation of the Committee. I could understand the reasonableness if they had adhered to the recommendation of the Committee. It is not fair to them to select whatever is favourable to them and reject proposals which are unfavourable.

If you compare these with the rates of tax proposed by the Government, we see the difference. Up to Rs. 10,000 turnover the recommendation is to levy Rs. 25 as tax. Here also in the Bill the same rate is kept on. Up to Rs. 12,500 the recommendation is for a tax of Rs. 50. But the Government propose to levy Rs. 75. They have enhanced each item of rate by Rs. 25 and in the end, in the case of a dealer having a turnover of or above Rs. 20,000 the rate fixed by the Government is Rs. 150 per annum for the first Rs. 20,000 and Rs. 75 per annum for every additional Rs. 6,000 or part thereof. But the Committee's recommendation was that for the first Rs. 20,000 the rate must be Rs. 125 and Rs. 50 for every additional Rs. 5,000 or part thereof; so they have increased the tax 100 per cent. So they have not given due consideration to the proposals of the Committee that was appointed and they have fixed their own rates, which is unfair. This shows that the Committee's report has not been accepted and at least in such

reasonable matter the recommendation should have been accepted by the Government.

6-30 P.M.

Similarly, Sir, I come to other factors, specially the tax on cloth. The Committee recommended that the mill and power-loom textiles be subjected to tax at six pies on the turnover at single-point. This is how it reads:

“Power-loom Textiles.—Mill textiles and power-loom textiles are not subject to tax at 6 pies per rupee of turnover at a single-point. Mill textiles are being taxed at the stage of first sale in Mysore, while power-loom textiles are taxed at the last stage of sale, *viz.*, when the retailer sells it to the consumer. This distinction has given rise to considerable difficulties as the assessing authorities cannot easily distinguish between mill textiles and power loom textiles. To remove this anomalous position, the Committee considers it desirable to tax both power-loom and mill goods at a single point at the first sale, the rate of tax being six pies in the rupee.”

The Committee perhaps recommended the levy of six pies on both mill textiles and power-loom textiles. But Government entirely disregarded this recommendation and I do not know due to what reason or on what grounds they have enhanced the tax on mill and power-looms textiles to two annas. It must be remembered, Sir, that all the cloth, whether it is the product of the mills or power-looms, it is used by the people, rich and poor alike and what led the Government to disregard the recommendation of the Committee and levy two annas per rupee, is a thing which I cannot understand, except it be that the Government's sole aim is to get more revenue. They are not guided by equity, they are not guided by justice, nor are they guided by fairplay. I say, Sir, you must give reasons. What is it that made the Government to make such a violent departure from the recommendations of the Committee. I may state, Sir,

that whether it is mill or power-loom cloth, it is the user that has to pay the tax and not the owner of those power-looms and you are burdening the user with this additional taxation. Again, Sir, I must ask you, have you considered the paying capacity of the poor man? Is it your idea that the poor people should be as scantily clad as possible? In fact the idea of taxation is also to prevent the use of a certain commodity which is considered as a luxury. For example, there is taxation on alcoholic drinks. The main reason is that the drink evil should be discouraged. Similarly this tax will have the effect of preventing some poor people from adopting certain standards of clothing. This tax will not at all encourage the poor people to have adequate clothing.

A MEMBER.—To encourage hand-loom cloth.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Then remove all the mills and power-looms and send them outside the State bag and baggage.

A MEMBER.—When the time comes, we may do that.

Sri J. MOHAMED IMAM.—That would not be practicable. As it is, power-looms are here and you must give them due facilities. You must know that in spite of your propaganda about hand-loom, 99 per cent of the people depend for their requirements of cloth on mills and power-looms; and as such your taxation must not be such as to discourage them. In fact there is that proverb in Kannada—“ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಹೊಚ್ಚಗಾರಿ ಗೇಣು ಬಚ್ಚಿಗಾರಿ.” This is a very unfair measure and a drastic measure which will have a direct effect on the people and I plead that the taxation must be brought down. I am sure, Sir, that the Members of this House who are deeply interested in the welfare of the people never disagree with me on this point. In fact, in the Government of India Act, Annexure II, it has been exempted. We find that all cloth—hand-loom, coarse, medium cotton cloth whether made in mills or power-looms—are exempted from tax. In spite of this, you have not exempted these articles under your scheme of taxation. Do you not like the poor

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

man to purchase even the coarse cloth, medium cloth at a reasonable rate? Do you not like to encourage him to purchase at least his minimum requirements of cloth? If you are going to levy tax of 2 annas on medium and coarse cloth made in mills or power-looms,—they are articles exempted by the Central Government then what reason and what justice is there for you to levy additional tax of 2 annas as against six pies existing? Similarly in the case of mill cloth. You have made subtle distinctions as superfine cloth, coarse cloth and medium cloth. Now Sir, how does this arrangement work in the open market? It is quite possible for a merchant to pass of a cloth of fairly good variety as superfine cloth in a given transaction. Is it possible for you to scan through the accounts and every transaction? Whether it is 60 counts or 80 counts? So much so, you will be giving ample room for corruption and unfair-play. Every cloth dealer will take advantage of the loopholes and he will demand two annas even on coarse and medium cloth whether it is mill or power-loom. Anyhow I submit that as is provided in the Central Act, all these articles must be exempted—Coarse and medium cotton cloth whether made in mills or woven in power-loom, must be exempted. Therefore there is absolutely no justification to levy this kind of a tax. If you do, you will be going against the direction of the Centre and against the Central legislation. As I said, the Central legislation is binding on the Government and the State Government cannot go against it. Therefore, I have said that it is unfair on the part of the Government to levy two annas on mill and power-loom textiles cloths which are articles exempted in the Central list.

Coming to one or two other commodities—I will come to hotels later on—you have included new commodities such as groundnut and you have excluded some commodities which must come under the single-point levy. I am thinking of groundnut which as an agricultural product was not subjected to taxation. You want to levy a tax

on the groundnut at the rate of three pies per rupee. Well, Sir, the committee has recommended that all edible oils must be exempted. Their object is really laudable and edible oils must be free from taxation. What effect will this taxation have? As soon as you levy three pies on groundnut, this price is reflected in the price of edible oils and whatever the amount has been paid on the groundnut, is added to the cost price of the edible oil and the consumer will have to pay it. That is as good as giving no exemption at all; and the man who purchases the oil, will have to pay for the same through increased price. Secondly, Sir, groundnut is an agricultural product and agricultural products must be exempted from taxation; and if you are not going to exempt these articles, then you will be committing a breach of faith in respect of the raiyats.

I must now refer to coffee, Sir. It is proposed to collect a tax on coffee at various points. This will have two effects. Firstly, it will have the effect of increasing the price of coffee and secondly, it gives room for leakage and various other malpractices. On the other hand, it is quite possible for the Government, if it wants to levy tax, to bring this commodity under the single-point system.

(At this stage the Hon'ble Minister for Revenue was discussing with Hon'ble Members around him.)

Sir, I claim the attention of the Hon'ble Minister. I want him to listen to me; let not my argument go in vain.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I was listening to you.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am glad that the Hon'ble Minister was listening with both his ears and also talking to other members of his party.

Coffee is a commodity which we can very easily bring under a single-point system. It is very easy to collect the tax. The entire produce of coffee is sold to the Coffee Board and it is through the Coffee Board that the entire produce is sold out. If the Coffee Board is entrusted with this work it is possible for them to collect this tax easily. I understand that important

coffee dealers and coffee growers want this commodity to come under the single-point system and I hope the Government will consider this matter.

Now coming to hotels, Sir, I must state that this is very unjust to tax the hotels on their turnover to such an extent. The report of the Committee was to this effect :

“The representatives of Hotel Keepers pointed out to the Committee how difficult it was for them to maintain elaborate accounts and that their business after the War was on the decline. They requested grant of exemption from sales tax. Since their business comes under the multi-point system, they will get the same relief in the maintenance of accounts of the slab system of taxation as other dealers. The Committee is of the opinion that the existing rate of tax on this business is not high. It accordingly recommends the following slab rate of tax :

For a turnover of Rs. 7,500 and up to Rs. 10,000—Rs. 100 per annum.

For a turnover above Rs. 10,000—Rs. 100 for the first Rs. 10,000 and Rs. 75 for every additional Rs. 5,000 or fraction thereof per annum.”

As against this recommendation, the Government want to levy 10 per cent on the total turnover and it is not quite clear what has induced the Government to make a drastic change. I cannot understand the levy.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already referred to the amendment proposed by the Chief Minister.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Even that is not adequate. Whatever is sold in the hotels is entirely foodstuff and eatable and under the Central Act it is a thing which has to be exempted.

(At this stage Members of the Treasury Bench were discussing with their paymen at the back).

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, are these sub-committees allowed ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No, no. Order please.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I may bring to the notice of the Chair that when a person is on his legs and is offering remarks about a certain taxation measure, I think it is not giving due courtesy to indulge in side talk. I think it is expected on the part of every Hon'ble Member including myself to give due attention to what is being said. If it is felt that consultations are necessary, the House can be adjourned and consultations can take place outside. I claim the protection of the Chair, not in the interest of myself alone, but in the interest of the entire House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think the Hon'ble Members are aware of it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We do not want our arguments to go unheeded.

Sir, by this tax on hotels, the poor people will be affected. It must be remembered that every day many poor people, many travellers and so many others take advantage of the existence of hotels. In modern social life hotels have become a necessity and not a luxury. In Western countries hotels feed nearly half the number of families in the country ; most of the people always depend on hotels for their lunch and dinner. Here also hotels are no longer a luxury but a necessity. Many people would be left without food but for the hotels. Hotel is a necessity for those who live in the city ; it is a necessity for the students and for those who come from outside. To enhance the rate of food is really very unreasonable and you will be taxing the common man. When a hotel keeper is taxed, he will naturally transfer it to the consumer. Look at the tax the consumer is paying now ! Since hotel people have already paid taxes on many of the commodities which are quite necessary for running the hotel, it is but reasonable that food as such must be exempted from the tax. At the most you can levy a licence fee ; you can treat it as a profession and levy profession tax. But levying tax on food commodity is a very unfair act. Sir, Government have included in this

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

the industrial canteens which are run at cost price and run by labourers. Even they will have to pay this tax. So, Sir, I need not dilate on that because there are many of our friends who will supplement what I have said. I appeal to Government, in all such cases money alone should not be the criterion and Government need not be guided by rupees, annas and pies. We know that Government require money to run the Government. But they must know when to tax, how to tax and whom to tax. While bringing a fresh taxation, they must take into consideration the position of the people, their paying capacity and consider it from the over-all pictures. But an arbitrary kind of taxation is not in the spirit of democracy and we will not be implementing our pledges which we gave to our people.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sir, the Hon'ble Minister for Revenue said that the sales-tax has come to stay and it was opposed by the Leader of the Opposition. Sir, I want to ask the Minister a question as to why this sales-tax was introduced in the year 1948 in Madras. Was it not because there was total prohibition and it was to compensate the loss that this sales-tax was introduced? The Madras Government were justified in levying this tax. But, what is the position in Mysore, Sir? In Mysore State, they have introduced prohibition only in some of the districts. There is no total prohibition. Sir, I am not here to say that sales-tax should not be levied, but I am justifying that the levy of sales-tax on those districts where there is no prohibition is not just. The people will be paying double tax, i.e., sales-tax and the indirect tax by way of excise duty. No doubt Government are interested in pushing this Bill through, but they must equally be interested in introducing prohibition in the other wet districts also.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What has prohibition to do with this Bill?

Sri R. ANANTARAMAN.—Sales-tax was introduced because to compensate the loss due to prohibition.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister, while moving this Bill, did not say anything about prohibition.

Sri R. ANANTARAMAN.—That is my opinion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think it is proper; I do not allow it. You must confine yourself to the Bill before you.

Sri R. ANANTARAMAN.—In the year 1949 the speeches of Rajaji clearly show that sales-tax was introduced to compensate the loss to be incurred due to the introduction of prohibition. It is my opinion. Then, Sir, we were happy when the Hon'ble Minister said that this Bill would be sent to the Select Committee to iron out the differences between this party and the other party. The Leader of the Opposition has pointed out that this tax on hotels is very heavy. The Hon'ble Minister himself has stated that this tax is rather heavy on hotels and the Hon'ble Chief Minister has introduced an amendment that it should be reduced to three per cent as ten per cent would be heavy. It is the considered opinion of the whole House. When we consider the case of hotel proprietors, we must note that they have to pay to Municipality a licensing fee equal to one month's rent; they have to pay profession tax to Municipality, they have to pay minimum wages to the labourers without whom it is not possible to run hotels. If you take all these things into consideration, this tax upon the hotels would be very heavy. We must thank the Government for having noted all this and for having made up their mind to reduce the rate of sales-tax on hotels. The Sales-tax Committee, in the report, have said:

“The representatives of Hotel Keepers pointed out to the Committee how difficult it was for them to maintain elaborate accounts and that their business after the War was on the decline. They requested grant of exemption from sales-tax. Since their business comes under the multi-point system, they will get the same relief in the maintenance of accounts of the slab system of

taxation as other dealers. The Committee is of the opinion that the existing rate of tax on this business is not high. It accordingly recommends the following slab rates of tax.....

For a turnover of Rs. 7,500 and up to Rs. 10,000—Rs. 100 P. A.

For turnover above Rs. 10,000—Rs. 100 for the first Rs. 10,000 ; and Rs. 75 for every additional Rs. 5,000 or fraction thereof, per annum."

I think, this taxation is fair, Sir. The Committee has given a just decision after hearing all the concerned.

Regarding the mill and power-loom textile, except, cotton cloth of 16 counts, it is two annas. This taxation is a little bit high. It should have been a little bit less because it is a commodity which is used by the poor and the middle class people. I think, it would have been better if the Government had exempted the coarse cloth because, as you are all aware of, it is mostly used by the poor. As regards the power-loom cloth, we are not justified in taxing them two annas. It is a small cottage industry and if the poor man is taxed two annas, it is not possible for him to pay. The price of power-loom goods must be kept low so that it may attract people to buy it. So, I suggest that the rate of two annas on power-loom cloth must be reduced. It is left to the Select Committee to propose the rate. Another important point which I wish to stress is the taxation on Agarbathies. I learn, formerly, they were paying three pies per rupee. Now it has been enhanced to one anna. As you are all aware, Sir, it is a cottage industry and especially in Bangalore and Mysore hundreds of women are employed for preparing agarbathies. By the enhancement of taxation on this article, the proprietors will not employ more labourers for this work and there will be unemployment. Similarly in the case of hotels. When we are thinking of solving the unemployment problem why should we create more unemployment? I feel that it would have been better if a schedule had been given here along with the Bill, showing the

articles to which exemption should have been given. As Sri Mohamed Imam pointed out, I think, we have to exempt all the articles that have been exempted by the Centre. When the Centre has exempted some articles, why should not the State Government do it? We should try to follow some uniform policy in this. In view of the fact that this Bill is going to be referred to the Select Committee, I do not propose to speak further.

Sri J. MOHAMED IMAM.—That is not a fact; that motion is not before the House now.

7 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋರಾ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೇ ನನಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಕಾನೂನು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದವರು. ಇವರು ಕಾನೂನು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಕಾನೂನು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡದೆ, ಈ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಂತೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತಾಗಿರುವ ಜನಮುಂದಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಣ್ಣೆ ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆಗೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದರ ಕೆಲವು ಖಟಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಣ್ಣೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಉತ್ತೇಜಕವಲ್ಲ. ಖಗೇ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು Statement of Objects and Reasonsನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೇನೋ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇ; ಅವರೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು ಡಿಲರ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ turn over ಮೇಲೆ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಣ್ಣೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನೋ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ತಲಾ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಫೀಜು ವಸೂಲು ಮಾಡ್ತು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.)

ವು ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿಯಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆವಳಿಕೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ turnover ಸಹ ಆಯಾ ಸ್ಥಳ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಈ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಖರಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇದು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ, ಕದ್ದು ಗಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೋ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಅದೂ ಸಹ ಅನುಮಾನವೇ. ಈ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿಕ ಈ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಮಾಡುವ ನಿಮಿತ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನುಗ್ಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ, ಕಿರುಕುಳಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರಿಂದ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಜನತೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರವರ ಶಕ್ತಿಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾದರೂ confidenceಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ complaint ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು seize ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸ್ವದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಡಲೇಕಾಯಿಗೆ purchase tax ಹಾಕಿರುತ್ತೀರೆಂದು, ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಣಕ್ಕೆ 2-2½ ಆಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಭಾಗದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಪವರ್ ಲೂಮ್ ಕ್ಯಾತ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರಮೇಲೆ ಹೊರಬಾರದಷ್ಟು ಹೊರೆ ಆಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದು ಅವರು ಅರೀತಿ ಮಾಡಲು ತಾವೇ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಡಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಿತಿಯಿರುವ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ evasionಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೊಟೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರದ ಬಗ್ಗೆ turnover tax ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ವಿಧಿಸಿರುವುದು ವಿಪರೀತವೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಸಂಪಾದನೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಲಾಭದಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಧರ್ಮ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ turnover ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವೇ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಲಾಭ ಬಂದರೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಲಾಭದಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪರಿಮಿತಿಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನಷ್ಟ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸೆಲ್ಯುಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ taxation proposals ಇವೆ.

ಈ ಬಸ್ಸು, ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ಹೊಟೆಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಚಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದುದ್ದಿಷ್ಟವೇ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಸಾಲಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ, ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೋಡಲು ಮೇಲೆ ಡಾಲಾಗಿ ಕಾಣಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾತೃಕ್ಕೇ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಈ ತೆರಿಗೆಯು practical ಆಗಿದೆಯೆ, ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಗೆ ನೂಟಿವಾಗಲಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ನಾನು ತುಮಕೂರು ಹೊಟೇಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಟೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು, ಅವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಬಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತರೇ ಎಂಬ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ

ದವರು ಇದರ turnover ಮೇಲೆ ವಿದಿನಬೇಕೆಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮೀರಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಬೇಳೆ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ತಂದು ಅಂಬೊಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂಬೊಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೂಪಾಯಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ರೂಪಾಯಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ರಾಧ ಬಂತು ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಬೊಡೆ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಂಡಲ ತಲೆ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಒಡದಾಡುತ್ತಾನೆ; ರೂಪಾಯಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ರಾಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ಅವನ ಕೂಲಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ 1½—1¾ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಟೆಲಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು, ಸರ್ವರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಳ ಏನು, ಊಟ ಏನು, ಬೈಕ್‌ಜನಸ್ ಏನು, ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಏನು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಏನು ಅವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏನು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಹೊಟೆಲ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಡಿ : ನಮ್ಮ ಕಮಾಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇರಲೂ ಬಾರದು, ಸಾಯಲೂ ಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ತಗಲುವಂಥ ಇಫ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಷಿತರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದು prejudice ಮೇಲೆ taxation proposals ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೈಯ ಬಲಿಷ್ಠನೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ತಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನೀವು ಏನು ಟ್ಯಾಕ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ turnover ಎಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಏನು ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು 5 ಅಥವಾ 6 ಪರ್‌ಸೆಂಟು ರಾಧ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಬಾಕಿ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಇವೊತ್ತು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ; ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಛಾಪಾ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ, ಅವರ ಬಂಡವಾಳ ಏನು? ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಾನೇನೂ ಈಗ ನುಮ್ಮನೆ ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವಾಳುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಧಾರ, ಒಂದು ನೀತಿ, ಒಂದು ನಿಯಮ ಇರಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಟರ್ಮಿನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್‌ನ್ನು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿ ದಂತೆ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಕ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ; ಟ್ಯಾಕ್‌ನ್ನು ಹಾಕದೆ

ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದೂರ ಕಂದಾಯ 7೯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬಿಟ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹಾಕಿ. ಈ ರೀತಿ ಹಾಕುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾರಿ ಹೊಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯವು ಒಂದು ಕಾನೂನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಇದೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಒಂದು cooler atmosphereನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—Sir, -when the Mysore Sales-tax (Amendment) Bill, 1954 was introduced in the House I was very much surprised to go through the Bill; because, so far as I know, when the Sales-tax Committee was constituted, it was constituted because the Members of this august House urged the Government and also the merchants outside the House brought force on the Government to afford some relief. The Committee was then formed and this Committee, of course, has submitted a good report and a very good report. I do not know whether any businessmen were included in this Committee. Anyway I wish that that Committee had contained some representatives of the Hotel Proprietors' Association and also of the merchant class. If only they had been given representation on this Committee they would have expressed their special difficulties and they would have had an occasion to ventilate their grievances and they would have very well suggested a means to relieve them of their difficulties. I see that none of these representatives had been admitted to the Committee and in spite of that, I feel that the Committee should be congratulated on the very good report that has been submitted

(Sri M. PALANIYAPPAN.)

by them. I also note that the Hon'ble Minister in charge of the portfolio was the Chairman of the Committee.

Sir, coming to the clauses of the amendment Bill, I would like to pass a few remarks. I feel that first of all they should have added another schedule wherein they should have made it clear that all the articles that are recommended by the Committee for exemption of the sales-tax are indeed so exempted. In the annexure to the report, the Committee have suggested that, because they are required for the essential life of the community, they might be exempted and they have also given a list of such articles. Since this does not find a place in the Bill, it leads to an anomalous position and I think it is therefore better for the Government to give a schedule wherein they could easily give the names of articles which are exempt from sales-tax. In Annexure 2, the edible oils have been suggested by the Committee to be exempted from sales-tax. But on the other hand, we find that Vanaspathi or Dalda has been taxed at the rate of six pies per rupee. I do not know whether this article Vanaspathi is considered to be edible oil.

Now coming to item 10, the tax on the hotels, we see that most of the people have taken to this as a profession and they eke out their living by this profession. Incidentally they provide employment to hundreds of persons and to that extent it solves unemployment also in the State. Besides, they have to conform to the standard prescribed by the Health Department in the interest of safeguarding the health of the population for whom they cater and this entails a large expenditure both recurring and non-recurring on the part of hotel proprietors. They are, in addition, indirectly paying good amount of tax, like profession-tax, income-tax, etc. If the Government want them to bear a further taxation by agreeing to pay 10 per cent on their turnover, they will only be inviting ruination.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is an amendment before you, tabled by

the Hon'ble the Chief Minister. You can also take notice of that amendment. It will help you.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, I am trying to say that these hotels are already heavily burdened with direct and indirect taxes and many of them may be working on a small margin of profit and if Government want to take away that small profit also, many of them will have to close down their show. I therefore want to impress on them that they are unable to bear any extra burden whether it is 10 per cent or 3 per cent. And it is after taking into consideration all these points that that Committee recommended that hotels may not be burdened further. These hotels deal with articles like *idly*, *dosai*, etc., which cannot be preserved for long and a great amount of risk has to be taken and very often it means no profit for the hotel people. It is possible that the price of these articles have risen in price, but it cannot be said that all the amount represented in this rise constitutes the profit of the hotel people. The Government have to consider another point also. They have enacted various labour laws and the staff employed in the hotels are entitled to so many privileges and amenities and even the slightest infringement of these labour regulations will land them before labour tribunals for which they will have to spend a good amount of money. They have to keep more and more staff in order to give them holidays and to the extent they are expected to declare holidays to their staff, their income to that extent diminishes. According to labour regulations, he cannot ask members of his staff to quit nor can he force them to work according to his requirement. It is very common now-a-days to find that these labourers fight with the proprietors of hotels and harass them. The Hotel proprietor is virtually at the mercy of his staff. I do not mean to say that the labourers should be cruelly treated. But I will just quote an instance that happened in this City. I remember it because it happened very recently. Sometime back a hotel proprietor was almost beaten to death and

he was carried to the police station and when the police held an enquiry, they told the police that they wanted to put him to death, but as a matter of mercy they left him alive. Unfortunately, that person after he recovered from his injuries, has fled from the City itself and is now away. Nobody knows where he is. This is the condition that is now prevailing. The Corporation has also increased its taxes, because they feel that people ought to pay their revenue. Even the rent of the premises has gone high. The Corporation, while collecting higher taxes, also compels these hotel proprietors to keep high standards in their hotels and keep them tidy and clean. All this involves expenditure to the hotel proprietors.

7-30 P.M.

We say that the land revenue and other things have gone up, but we give them all kinds of facilities; we spend almost all our revenue only for the raiyats. Manure, seeds and agricultural implements are all given to them. Apart from this, Sir, from the point of view of a citizen I would like to say a few words. Anybody who comes from outside the State, if he wants to stay in the City, he cannot seek shelter in the hotel because, if we go on increasing the tax on hotels abnormally, the hotel people will not have any other alternative but to increase the rate or decrease the quality of food that they supply at present. Either way it would be a handicap for the visitor. Sir, hotels are called the kitchens of the State. For a person who comes from outside the food would be waiting for him hot. It is, therefore, proper for the Government to consider the case of these hotels and see that they are not taxed very much.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I would like to know how long the House is willing to sit to-day.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, as it is, it is too late. But there are a number of speakers. This is an important measure on which everyone wants to offer his remarks. Even if we sit till 9 O'clock it would not be possible. There is already the proposal of sending the Bill to the Select Committee and

there will be enough time after it returns from the Select Committee. We have accepted the general principles and it is a question of opposing each amendment or supporting each amendment. We better stop at this stage instead of spending much time on this at this stage.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Shall we sit till 8-30?

*** Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).**—This is a very important measure and it needs thorough discussion. By merely sending to the Select Committee we will be curtailing the discussion on general remarks. Therefore, as many as possible speakers may be allowed to speak on this amending Bill. I therefore suggest that general discussion on this Bill may go on today and some other day may also be fixed for this and then if it is necessary we may refer it to the Select Committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I felt that the consensus of opinion was that after some speakers offer their remarks, the Bill should be referred to the Select Committee. Anyhow, they will have opportunity to discuss the provisions of the Bill later on.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think so. I will allow some more speakers.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—I wanted to make a few observations on the Bill before it is referred to the Select Committee.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let Sri Srinivasa Iyengar speak first.

*** Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).**—Sir, I oppose the Bill. While the leader of the Opposition was offering his remarks on this Bill and while some of the members of the Congress Party were speaking on this Bill, they made a reference that sales-tax was introduced just to set off the loss of revenue by the introduction of prohibition and the Government at once said that no such thing is contained anywhere in writing. Just to correct it I will read the Statement of Objects and Reasons attached to the Bill they introduced in 1948.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I said, no reference was made to prohibition either in the Bill or in my remarks.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—When the question of why the sales-tax was introduced was raised and when it was said that it was introduced for the sake of giving a set off for the loss of prohibition, the Government at once said that it was not so. Therefore, I wanted to read what the Government did say in 1948 when they introduced the Sales-tax Bill.

“Consequent upon the adoption of a policy of introducing Prohibition by stages in the State, it becomes necessary to have recourse to fresh sources of revenue in order to cover the fall in revenues which the adoption of such a policy involves.”

Suffice it to say that the Government did have in their mind that the introduction of the sales-tax was for offsetting the loss in revenue on account of Prohibition, Sir, ever since the introduction of the sales-tax, we can see that the Government have not suffered any loss in revenue on account of their prohibition policy, because the excise revenue is on the increase and the sales-tax has come to stay as has been said in the report of the Committee. I want to know why it stayed? Either Prohibition must go or the sales-tax must go. You have retained both; that is irregular.

Now, Sir, as regards the report of the Committee, the Government, in response to repeated representations of Trade Associations, merchants and others interested in sales-tax, did constitute a Committee to investigate into the defects and suggest measures to set them right. What have they done now? The Committee, no doubt, have gone into the question. What are the views and recommendations that have been accepted by Government most readily? One of them is the levy of interest at $6\frac{1}{2}$ per cent on the arrears due. Did the merchants say that they are prepared to pay interest? Did the merchants say that Government may charge interest for the belated payments? The other recommendation is the provision for seizure of books and documents. The other thing that they have incorporated in this Bill, is the

introduction of Hindi. I can understand it. Instead of two languages, hereafter accounts can be kept in three languages. These are the recommendations of the Committee which the Government have accepted.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is that all?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In toto; please mark my words ‘in toto.’

Sir, I regret that the Sales Tax Committee took a retrograde step so far as the slab system is concerned. Under Section 12 of the principal Act, the proprietors of hotels with a turnover of Rs. 10,000 and less were free from this taxation. But the Committee's recommendation is to exempt those with a turnover of less than Rs. 7,500. Is it progressive or retrograde? Did the merchants represent to Government that they wanted to be taxed? Did the small traders come to Government to ask them to tax? Is it for that Government are going to take credit? Government have not cared to wait for a month to see whether the action they are taking is progressive or retrograde. Well, Sir, how many traders there are that have come under the operation of the sales-tax? I believe there are 21,000 registered dealers in the State, among whom, perhaps, 13,000 might come under assessment and the remaining 8,000 under exemption. So, the Committee and the Government are anxious to see that the remaining 8,000 traders who came between the limit of 7,500 and 10,000 are taxed. Well, Sir, the Government say that they have not introduced additional taxation. It is not additional taxation but you have so revised as to tax people who were not taxed before. Government and the Committee have sacrificed these small traders at the hands of the bigger traders. I will prove what I have just now stated. Under the principal Act, if the trader had a turnover of ten thousand and above, then he would pay to Government as sales-tax at the present levy of about Rs. 156-4-0. Now, according to the slab system he pays Rs. 75. There is another trader with a turnover of Rs. 17,500 and

within Rs. 20,000 who would be paying under the principal Act a sales-tax of Rs. 312-8-0, but would be paying now Rs. 150. Why should the trader who was exempted for his turnover of less than Rs. 10,000 now pay Rs. 25?

Sri Kadidal MANJAPPA—Rs. 25 per year.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—All taxes are per year. It is a turnover in this case; it is not a lumpsum. It is an annual turnover; it is an assessment for one year. So, Sir, a man who was not taxed before is sought to be taxed now; a man who would pay more is made to pay less and a man who was paying nothing is made to pay something to Government. So, I say, the small trader is sacrificed for the sake of big trader. I would urge that instead of this discrimination, Government should tax to that extent the bigger traders.

While all other States are aiming to see that the small trader is least troubled, to see that the harassment to the small trader is overcome by raising the exemption limit to 20,000 of turnover, our State wants to go back and see that more men are drawn in. After all what is the revenue that they are going to get? They may not get more than Rs. 2 lakhs. Out of 8,000 traders or so, their revenues would not be more than 2 lakhs. For the sake of 2 lakhs of revenue, you want to inconvenience the 7,000 or 8,000 traders? Is it for that you want to take our vote?

The second thing is Government intend to delete the provision of multi-taxation and introduce a slab system. I submit it is in the nature of trade tax, because it can never be called multiple taxation. The trader cannot sub-divide or collect it from the customers. The Committee has stated in its report that whatever is assessed in multi-point levy may be paid out of the profits of the merchants and they may alter the rate of profit suitably to cover the levy. So hitherto the merchant was being dubbed, by the Hon'ble Minister himself, as a collecting agent. Last year in the course of the Budget debate I said that the merchant is being harassed in the discharge of Sales Tax Act and the Hon'ble Minister

at once said that the merchant is not harassed because he pays nothing from his pocket and that he collects the tax and remits it to the Government. Now today the Government have changed the idea.

Sri Kadidal MANJAPPA.—At the instance of the merchants themselves.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The bigger merchant wanted relief and you want the smaller merchant to be taxed. That is the viewpoint of the Government. Let us see whether the Government is right or the Opposition is not right.

So far as this point is concerned, it is not sales-tax that is being now introduced under Section 3. It is the profession tax, it is the trade tax. You have got the trade tax in this Bill, sales-tax in this Bill, the purchase tax in this Bill; so it is a hotch-potch in this one Bill. Still they want to take credit!

As regards Section 3 and the provisions thereof did the Government really think that they would be doing credit in the interests of the profession by levying 10 per cent on hotels?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Already one speaker has drawn the attention of members to the amendment proposed to be introduced by the Chief Minister.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I am prepared to reply to both the amendment and the amending Bill.

A MEMBER.—We do not take cognisance of the amendment as it has not come up before this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—They have already said that they would place before you the amendment though it has not been moved by the Chief Minister. But all the same you can take note of it while you speak.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Quite right. Even though legally I cannot make use of what has been provided in the amendment, still I rely on the amendment also which will come up before the House. It is not yet before the House but it is proposed to be laid before the House. Did the Government pause for a moment and think about the amount of tax that an ordinary hotel keeper will have to give under this amendment?

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Did they think about it? Perhaps they had no time to think about. Perhaps they wanted somebody else to think about it. I have thought about it and I will state what it is.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We as a cabinet are thinking.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Yes; but you did not think about it. A hotel-keeper with a daily sale of Rs. 20-9-0 will be brought under this slab rate of 10 per cent and the 7,500 limit will be crossed by that hotel keeper who will have a turnover of more than Rs. 20-9-0 a day. Under the principal Act he was not assessed. He was exempt. But under the amending Bill he will have to pay Rs. 750 a year. With a capital of not less than Rs. 21, with not even a turnover of Rs. 20-9-0 a day, if he has to pay sales-tax of Rs. 750 a year working out to Rs. 2 a day towards sales-tax,—the profit itself would not be Rs. 2,—I would like to know whether you have thought about it. I will give you another instance. Take, for example, a hotel-keeper with Rs. 50 turnover a day. For 365 days in one year his turnover would amount to Rs. 18,250. According to the present rate he is taxed at 3 pies a rupee. But what is sales-tax assessment? It would be Rs. 285-2-6. What does your amending Bill say? So you want him to pay Rs. 1,825 a year; that is 600 per cent. How proportionate it is! What does our Chief Minister say? In his proposed amendment he wants to levy 6 pies for every rupee up to the limit of 30,000 turnover and 9 pies for subsequent amount, and how does that work out? It works out for the same person at Rs. 570-5-0. Even the amendment makes him pay twice the amount he is paying now. Because the present rate is 3 pies and the amendment is 6 pies, so it is exactly cent per cent increase.

Now the third point is, take for example, a hotel dealer with Rs. 100 turnover a day. Naturally his turnover will be in the order of Rs. 3,65,000 and according to the present Act the assessment he would pay is Rs. 570-5-0 and what does the amending Bill pro-

pose to take from him? They propose to levy a sales-tax of Rs. 3,650. With a turnover of Rs. 100 which normally every hotel-keeper gets in the State, he has to pay sales-tax of Rs. 3,650 and the proposed amendment reduces this to Rs. 1,242-3-0. The other tax he was paying, namely, Rs. 575-4-0 just before this Bill itself comes into force will be increased by 250 per cent. So I just illustrated these things to show that Government have not really looked into it. Perhaps in some flush of thought they must have said, "We will levy 10 per cent." I do not think it had been subjected to careful and mature thought. Even the amendment is not subjected to mature thought, because this taxation lies on a class of people who have taken to business of hotel for their livelihood. There will be very few, there may be very few who may be capitalists who may be contented to pay. But there is a large number of persons who have taken to hotel business mainly for the purpose of livelihood. They do deserve exemption at the hands of a democratic Government for the establishment of which they did exercise their votes.

Now, Sir, I said briefly the provision about these hotels in Section 3. The Committee did suggest a very good suggestion.

Sri Kadidal MANJAPPA.—At least you appreciate the Committee's work.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—But I regret very much that the Government did not appreciate the idea of the Committee. The Committee said that they wanted an advisory body; they wanted a tribunal; the Committee said that they did not want to prosecute these defaulters. But I do not see why the Government did not see eye to eye with these recommendations of the Committee. The Revenue Minister was the Chairman of the Committee. As Chairman he signs the report and as Minister he rejects it. What an anomalous position! I regret very much. . . .

Sri Kadidal MANJAPPA. — As cabinet? (*Laughter.*)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, now the important suggestion of

setting up an Advisory Board and setting up a Sales Tax Tribunal covered by all the three sub-sections under Section 20 have not been accepted by the Government, of course for reasons best known to them. Possibly we will know when the Hon'ble Minister winds up the debate. But anyway for the present, I say they were unwise. I do not mean to say that the Committee was unwise. But the Government were unwise in rejecting that advice.

Sir, under the principal Act, cloth that was woven in handloom with mill yarn was exempted under sub-section (3) and sub-section (5). So these are amendments which say that the exemption is withdrawn. It is possible that the Government may bring it under the exemption articles list. But the list is not before us. It is true that Section 6 enables the Government to publish the list. But at the same time, the Government said it was not obligatory on their part nor was there any direction from the Centre. May I point out Article 286 (3) which reads as follows :

“No law made by the Legislature of a State imposing or authorising the imposition of a tax on the sale or purchase of any such goods as have been declared by Parliament by law to be essential for the life of the community, shall have effect unless it has been reserved for the consideration of the President and has received his assent.”

Even this Bill, without the assent of the President, will not become law. What I was about to impress on the House was, when under the later Act of 1952 the Central Government did include a schedule showing therein commodities that are considered essential for the life of the community, what prevented this democratic Government to add it now? Why should the Government have a cover under Section 6 and say ‘We will notify from time to time.’ Why should the Government have that power? Let us know that. Why did you not put in the schedule? You could have done

it. Now, as I said, you did not want to do it because you want to take an article out of that Essential Goods Act and include it under the single-point levy and see that you can augment your resources.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not my resources. It is the Government's resources.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You represent Government. Well, Sir, sub-section (3) (a) of section 5 has given an exception for the levy of sales-tax on cloth. What has now been done is, you have brought it under the single-point levy. Power loom cloth has now been brought under the single-point levy to be collected at the stage of first sale. I will put you one question. In India it is said we have nearly 25 thousand powerlooms of which Bombay alone accounts for about 21,000 powerlooms, the remaining 4,000 being scattered all over India. Doddaballapur is having about 1,600 powerlooms with about 550 families living on them. What is the difference between the powerloom and the handloom? The only thing is that motive power is being supplied by an electric motor $\frac{1}{2}$ h. p. or 1 h. p. in the one case and in the other case this power is provided by the man himself. The structure is the same; only the man while he weaves also works the loom. Once a week, he collects the articles produced and brings them to Bangalore, sells them and makes a living.

Now in the single-point levy, what has happened is, he becomes a dealer selling goods, he will not have even a capital of Rs. 200. But he will be assessed at the rate of two annas in the rupee. Why did you not even accept the recommendations of the Committee? The Committee said that the mill and powerloom cloth may be assessed at six pies. What exactly are the reasons that prompted Government to increase it by 400 per cent? That needs very detailed explanation. The mere fact that the Government did so cannot be accepted as the justification for it. I must be properly explained.

Now, Sir, I want to ask a question in regard to mill-made cloth. Do

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

the Government know that the mill-made cloth is already subjected to various charges at present? Do the Government really know at what price the cloth which is supposed to be 8 annas a yard ex-mill, is being sold in the market? Have they ever gone to a shop and purchased themselves? Have they seen the duties that are being levied on this cloth? There is the excise duty and other surcharges which the producer puts on the wholesaler, the wholesaler puts it on the procurer, the procurer puts it on the merchants and the retailers. The freight and transport charges have to be added on from stage to stage and all these things put together would even mean 55 to 60 per cent of the price. If, suppose this bill is accepted, a coarse cloth that is to be sold at 8 annas a yard for a poor man, will have to be sold at Re. 0-11-4 a yard. Did you really bargain for this situation? Is that what you want—reduce the levy on persons who can afford to pay and levy on persons who cannot afford? Lowering taxation on luxury articles and increasing the taxation on essential articles—is that what you really aim at? Are you sincere about it? How do you even think of draining away money from such of those who are living a hand-to-mouth existence? You are absolutely unjust. Your attitude could never be tolerated. It must be opposed at every stage.

Now, Sir, I am asking you one question. When coarse cloth which is necessary for the poor man could not be exempted, how on earth could hides and skins and newspapers be exempted? It is because, I believe, these articles were bringing you insufficient money and so you thought that by including them under exemption, you will be pleasing us. Far from it. We know you are not prepared to let loose such of those articles which are essential for human consumption. In the interest of avoiding loss to Government, you want to retain them. On the other hand, you should have introduced all these things under the exemption list.

I am putting another question. Do they know how much they will be harassing by asking them to keep

accounts in the stipulated languages? They feel that it will be impossible to maintain accounts in those languages.

* Sri Kadidal MANJAPPA.—May I ask the Hon'ble Member whether his contention is that the States have no right to levy tax on mill and powerloom cloth?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The right to levy in every State is there. But there the income per individual is more; salary that is paid is more; standard of living is higher. While in Mysore, the standard of living is low; the salary is low, income per individual is low, but the taxation is on a par with other States. That is what you are doing.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have explained that.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—So what I would urge is...

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—The cost of living index is there.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will give you all these details. Are you depending upon the cost of living index? Every one, I believe, will support me when I say that the man who earns little should be exempted. Is there any one who differs from that theory? My point is only this. People who could afford must be taxed. I do not deny that. The Bill, in its present form, taxes men who cannot bear it.

8 P.M.

Exempt men who cannot pay; that is what I say. You can so redraft the Bill as to raise the exemption to Rs. 20,000 and coin your rate-structure in such a manner as to have assured your revenue that you want. Thereby you can minimise the harassment and give the much needed relief to the poor man. I was just stating about the simplification of accounts. Sir, the other thing that the Committee thought was, simplification of accounts. By the introduction of different scales at single-point levy, are they not consciously increasing the number of accounts? You will have to maintain six pies per rupee, nine pies per rupee, one anna per rupee and two annas per rupee. Have you not multiplied the number of accounts?

So far as the commission agent was concerned, I was under the impression that he has been brought under the slab system and therefore it would cause him inconvenience and hardship. Now, I have to change my opinion because Section 9 of the principal Act is retained. The only defect, to put it in the words of Government, that the Government thought about this was, that some commission agents would not obtain a licence and be subjected to taxation. Now, by changing 'any person' into 'any dealer', having him under dealer, the Government have a weapon to use if he does not obtain the licence under Section 9. What happened was some obtained licence and some did not obtain licence but still did deal as commission agents. In order to see that such tax evasion is avoided, they have not only enlarged the definition of "Dealer" but they have changed "any person" into "any dealer" under section 9.

Sir, as I have already said, the reduction of the slab from Rs. 10,000 to Rs. 7,500 is unjust; on the other hand it should be raised to Rs. 15,000 at least so that the small trades will be exempted from the operation of this levy.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—Did you see the definition of 'Dealer'?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It includes the broker, etc. But, Section 9 remains intact. Section 9 controls the dealings of the commission agent.

Well, Sir, the next important thing is about the introduction of this interest of 6½ per cent. Under Section 13, the Government say that if the assessee does not pay the assessment within fifteen days from the date of service of the notice, then the arrears will be collected as if it was the arrears of land revenue. Why do they want this interest? They have the widest power to collect. The only thing is, the Sales-tax Officer is to issue a notice that such and such a man is a defaulter and the Deputy Commissioner of the District should collect it as if it was arrears of land revenue. There was no need for the introduction of this interest. Sir, I do

not even mind the retention of the interest clause, but I would certainly object certain provisions under Section 20 wherein it is said that you can prosecute a defaulter for non-payment of the assessment in time. Under clause (b), if an assessee does not pay the amount in time, he can still be prosecuted in a Court of Law. Why should you have that provision? You have allowed a man to retain the arrears with him provided he pays you a 6½ per cent interest. You want interest and you have become a capitalist, a banker, a Marwari. Then, why not you leave it with him? Let him retain the capital and turn it over. After all, what you want is interest. The capital is always there. He is not an insolvent. So, once you introduce that interest clause, the question of prosecution should not come. In fact, the committee did recommend that in very rare cases such prosecution should be lodged. Supposing the provision is allowed to continue; every case will become a special case and they will be subjected to harassment.

Sir, the other important thing that people protest is about the power that the Sales-tax Officer is proposed to be vested with about seizure and search. Already Section 18 gives him powers to inspect a shop and look into the accounts. But, you want further powers. It is true that the Committee had recommended it. I have already said that the Government have been very careful in accepting *in toto* all such recommendations of the Committee that were most favourable to the Government. They want this power of inspection, entry, search or seizure. Sir, on repeated representations of Trade Associations, Merchants, and others interested in sales-tax about the hardship caused by the sales-tax, Government appointed the Committee. Now they want to perpetuate the hardship by empowering the Sales-tax Officer with further power to see that everybody who is not in agreement with the officer is penalised. This seizure, this search if you want to incorporate in the present law, let it be so included in the Bill as to make the Deputy Commissioner and the Sales-tax

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Commissioner to exercise it. Let him be a responsible officer. I know why Government want this. I know what has been said to some sales-tax officers by merchants. I know why they want to introduce this in this amending Bill. But, it must be restricted and limited.

Well, Sir, the last point I would like to place before you is this. Let the levy on the hotels continue as it is to-day, 3 pies per rupee, failing which, let the original slab system as proposed under section 3 or the slab as proposed by the Sales-tax Committee be accepted. Instead of giving increasing slab of levy, you either adhere to the general slab, rise the limit to Rs. 20,000 and see that those that need your help are helped and collect from those that can easily give it. That is all what I wish to be done. It is not possible to do these things here. It must be done in a calm atmosphere, with a mature thought. So, I would immediately suggest that it may be referred to a Select Committee whose report you may accept in a year or two.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri M. V. Rama Rao, will you be able to close your speech by 8-45?

SRI M. V. RAMA RAO.—It is 8-15 now. Quite contrary to the expectations of my friend the Hon'ble the Revenue Minister and others I propose to make a very short speech on this Bill. (*Laughter.*) If the Minister's proposal is that the Bill should go before a Select Committee, I shall make a very short speech.

SRI KADIDAL MANJAPPA.—That is my proposal.

SRI M. PALANIYAPPAN.—Till what time we sit here, Sir?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Wait. I think Sri Rama Rao will be the last speaker. But then.....

SRI MULKU GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I wanted to speak.

MR. DEPUTY SPEAKER.—My difficulty is this. I have no objection to allow. But at the same time, since this is a finance Bill, the Speaker also had some difficulties. Since there is an amendment by the Minister proposing to refer the Bill to a Select Committee

and he expects the Select Committee report to be presented on the 27th, I do not know whether there is sufficient time to discuss the general principles now. After the Select Committee report is submitted to this House, I think you can discuss then.

SRI B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—I too want to speak on the general principles.

(A number of members rose.)

MR. DEPUTY SPEAKER.—There are so many speakers. At this rate even two or three days will not be sufficient.

SRI J. MOHAMED IMAM.—Sir, the usual procedure is, during the first stage it is left to the members to present a general view of the entire Bill before them and time is not the criterion. Generally every member is allowed to speak on the entire Bill and he is expected to take his own time. That must be taken into consideration and sufficient time must be allowed to members.

Again, when the house takes into consideration the report of the Select Committee, that comes as a new measure before us and even at that stage the members will give detailed version of the Bill and different suggestions also. So even then sufficient time must be given.

So I have always been saying in my speech that we should discourage this idea of rushing through a Bill. The House must be given full time to consider such an important measure as this and we should not be hustled for want of time. If there is no time, let us meet tomorrow or any other day. Or we may even meet next month from day to day and pass them. After all we are not going to lose much by the lapse of a week. Anyhow, I appeal to the Chair to see that every member of this House gets a reasonable time to express his views. He should not be gauged from expressing his views for want of time and for that we should not be held responsible. It is the Government that are responsible. Knowing full well the importance of this Bill, they should have brought forward this measure much earlier.

Now they cannot ask us to push through a measure like this irrespective of consequences. I think we must be given due time. There are other members also who wish to speak on this important subject.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think you are talking on behalf of your party?

Sri J. MOHAMED IMAM.—For the entire House.

Sri Kadidal MANJAPPA.—But there are only two or three members who are anxious to speak.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There are many members who want to speak on this important Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What does the Hon'ble Minister say?

Sri Kadidal MANJAPPA.—My submission is this. Anyhow the Bill is coming in the form of a report of the Select Committee. Hon'ble Members will then have ample opportunity to express their views on the Bill. I think not many are anxious to speak now. **Sri M. V. Rama Rao** said that he is going to make a short speech. There are three or four speakers. In view of this I suggest that one or two speakers may offer their comments and then the motion may be adopted and then the Bill be referred to a Select Committee.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is there any objection to continue this discussion tomorrow after 5 o'clock and then refer it to a Select Committee in view of the fact that there are some members who are anxious to speak? They may also take part in it tomorrow.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Tomorrow after 5 o'clock.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Tomorrow we will finally fix after 5-30 P.M. It will be 5-30 P.M. to 7-30 P.M. Then we will refer the Bill to a Select Committee.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We are overworked. We must have some rest. You must have consideration towards our health. Tomorrow is 23rd. Why not give one day's respite? On the 24th evening we will take it up.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—But then we have to refer it to the Select Committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Tomorrow it is suitable.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since this is a finance Bill, Government are anxious to have it passed before the end of this month. I am not going to curtail the privilege of the members. That is why you can have one more day for the discussion of this Bill.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why not an ordinance be issued?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Not when the House is in session. What shall we do now?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Tomorrow at 5-30 P.M.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Tomorrow it is not possible to take this up.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Even then on the 27th, we can take up the report of the Select Committee. Is it the opinion of the House to have discussion tomorrow?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There will be only three days after the 24th. And the report is to come before the 27th. Therefore I suggest that as there are only two or three Members who are anxious to speak, let them speak and we will continue till 9-30 P.M. or 10 P.M. and then we will finish once and for all the consideration motion today.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is that the opinion of the House?

SEVERAL VOICES.—No, no.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—We must close at 8-30 P.M. to-day.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All right. Tomorrow you can continue after 5-30 P.M. till 7-30 P.M.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Why should there be half an hour interval after five?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Then, you can continue discussion on this Bill after five of the clock.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri M. V. RAMA RAO.—Do we now adjourn, Sir? I am prepared to make now the short speech that I proposed to make. This House is aware that the Legislature Secretariat in particular started work this day at 8-30 A.M. in the morning and they are still here. I am sure that the officers of Government who started work probably at eleven in the morning are there, I suppose, in duty bound to listen to the debate in this House. But I do not suggest that the adjournment of the House should take place solely on this ground. My esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister made a remark that even Sri Rama Rao proposed to make a short speech. I find from that remark that he also is jaded. I said that I do not propose to make a lengthy speech at all. I propose to make it as short

as I possibly can. And I am prepared to make it now or tomorrow just as it suits to the House.

SEVERAL MEMBERS.—Tomorrow.

Sri M. V. RAMA RAO.—Therefore you may be pleased to adjourn the House today and we may continue this debate tomorrow evening and I shall undertake not to make any lengthy speech at all. (*Laughter.*)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—So the House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 of the clock.

The House adjourned at Twenty-five Minutes past Eight of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Tuesday, the 23rd March 1954.

V-31'N54
N54-10.3
(B) 4713

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

TWENTY-EIGHTH DAY.

Tuesday, the 23rd March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Crop compensation to raiyats owning lands under Sluice No. 96 of C.D.S. Channel.

Q.—368. Sri K. PUTTASWAMY (Srirangapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the raiyats owning lands under sluice No. 96 of C.D.S. Channel in Srirangapatna Taluk could not cultivate their lands in the year 1948 as the Railway authorities obstructed the usual water course and failed to supply water in time by constructing a new syphon in the new Railway line laid when Lokapavani Railway Bridge was put up at a different place;

(b) whether these raiyats claimed crop compensation; if so, what was the amount claimed by them and what is the date on which they made their claim first;

(c) when the Revenue Sub-Division Officer of Pandavapura had addressed the then Railway Chief Engineer of Mysore State in the matter and requested him to send the amount towards crop compensation payable to those raiyats;

(d) whether the Railway Chief Engineer agreed to pay the crop compensation; if so, the steps that the Government have taken to see that the claim of the raiyats is paid;

(e) whether any amount is paid to any of the raiyats so far; if not, what is the reason for the delay?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes. In this petition dated 12th June 1949 they claimed crop compensation. Information as to the amount claimed is not readily available.

(c) On 10th December 1949 and 4th March 1950.

(d) Yes. A sum of Rs. 3,080 was provided.

(e) No. The Railway authorities have been addressed to arrange for payment of compensation and the matter will be pursued.

Sri K. PUTTASWAMY.—What do Government mean when they say that information as to the amount claimed is not readily available?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Records have been transferred to the Railway Department and the Hon'ble Member knows that Railway is a Central subject now.

Sri K. PUTTASWAMY.—Has it come to the notice of the Government that these raiyats have been put to a lot of hardship?

Mr. SPEAKER.—It is obvious. Any other question?

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, will the Government let us know as to when they referred their last communication to the Railways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice please.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, what was the number of acres involved in this case?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Unfortunately the records are not available. I think it is about 10½ acres according to information available.

Sri K. PUTTASWAMY.—How many agriculturists are involved, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That information I have not got now.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is it a fact that there is a lot of difficulty in trying to get at the file?

Mr. SPEAKER.—It has been answered.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is it a fact that these agriculturists are not able to get any information in any office whatsoever?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Naturally, as the Railway is a Central subject, now, it is very difficult for them to get information.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, which is the department that is dealing on behalf of these agriculturists, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot exactly follow the Hon'ble Member, Sir.

Sri K. PUTTASWAMY.—These persons who were not able to cultivate their lands because of stoppage of water—which is the office which is dealing with the railways on behalf of these persons?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is the Revenue Department.

Sri K. PUTTASWAMY.—Then, Sir, it is nearly five years. What exactly is the difficulty for the Government to get this compensation paid?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have addressed the Railway authorities and we will pursue the matter. That is the reply given.

Sri B. Y. NEELE GOWDA.—Sir, will the Government be pleased to tell me where the records are pending?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

Sri B. Y. NEELE GOWDA.—Will the Government kindly direct the local officers to prepare the records in case they are missing?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have no information.

Sri B. Y. NEELE GOWDA.—At least, is it possible for the Government to institute an enquiry if the records

are missing and direct the local officers to build up records?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is a hypothetical question. If any definite allegation is made, I will get it enquired.

Mr. SPEAKER.—A specific question would be: though a provision of Rs. 3,080 was made, why it is not paid?

Sri Kadidal MANJAPPA.—On account of the integration of the Railways at that time.

Complaints against an Amildar to have taken sides during the General Elections in Chintamani.

Q.—669. **Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).**—

Will the Government be pleased to state:—

Whether a number of complaints have been received against Sri B. S. Narayan, Amildar, Chintamani, stating that he participated in the elections by taking sides during the previous general elections?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).**—

Yes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರಡ್ಡಿ.—ದೂರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಚಿಲಗ್ರಾಂಗಳು ಎಷ್ಟು, ಅರ್ಜಿಗಳು ಎಷ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರಡ್ಡಿ.—ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಎರಡುನಾಲ್ಕು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ದ್ವಾರಿ ಎಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ರೆನಲ್ಲೂಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರೆನಲ್ಲೂಷನ್ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಚಿಲಗ್ರಾಂ 'ರಾಮಣ್ಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್' ಎಂದು ಬಂತು. ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲ ರಾಮಣ್ಣ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರಡ್ಡಿ.—ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಫೀಸರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರಡ್ಡಿ.—ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲ ಬಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ. —ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟರ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಬ್ಬರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಆ ಹೆಸರಿನವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು pursue ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ substantiate ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ. —ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾತ್ರವಹಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಒಬ್ಬರು honest ಅಫೀಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟರ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ. —ಇದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ substance ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

Lands granted in Survey No. 95 of Nidaghatta Village.

Q.—724. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) what is the extent of land in survey No. 95 of Nidaghatta village, Maddur Taluk, (date reserve) available for cultivation ;

(b) when this number was released for cultivation ;

(c) who are all the persons that have been granted land in this number and the extent (communitywise figures may kindly be furnished) ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The total extent of Survey No. is 82 acres and 6 guntas, of which 71 acres and 14 guntas have been already disposed of for cultivation as per details noted below:—

(b)		A.	G.	
	0	17	on	16th March 1939.
	1	18	on	22nd February 1945.
	50	0	on	22nd February 1949.
	19	19	on	30th March 1951.

Total ... 71 14

(c) Statement appended.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Names of the persons who have been granted lands out of
S. No. 95 of Nidaghatta Village.

Sl. No.	Names of persons	Acres	
Sriyuts—			
1	Mohamood Akbar bin Dahood Sab	0 17	16-3-1939
2	Papegowda bin Thirumale Gowda	1 8	17-3-1945
3	A. K. Thimmaiah <i>alias</i> Kenchaiah, son of Kari Hanumiah.	2 0	22-2-1949
4	„ Sothaiah, son of Doddasidda	2 0	„
5	„ Chickka Puttiah, son of Boraiah	2 0	„
6	„ Govindaiah, son of Dasaiah	2 0	„
7	„ Kadidas, son of Javaraiya	2 0	„
8	„ Ballakkiab, son of Kunniah	2 0	„
9	„ N. Dasaiah, son of Thimmaiah	2 0	„
10	„ Gerdedasaiah, son of Buda Thimma	2 0	„
11	„ Chikkakotakaiah <i>alias</i> Venkataiah, son of Kari Hanumaiah.	2 0	„
12	„ Balaiah, son of Siddaiah	2 0	„
13	„ Sanjeevaiah, son of Hanumaiah	2 0	„
14	„ Mayamma, wife of Siddaiah	2 0	„
15	„ Puttaiah, son of Doddasiddaiah	2 0	„
16	„ Petraiah, son of Sothaiah	2 0	„
17	„ Manchamma, wife of Chikkempna Sidda	2 0	„
18	„ Honnamma, wife of Kalisiddanna Karia	2 0	„
19	„ Yalakki, son of Motiah	2 0	„
20	„ K. Boraiah <i>alias</i> Pujari	2 0	„
21	„ Kajji Bora, son of Boraiah	2 0	„
22	„ Kari Hombale, son of Boraiah	2 0	„
23	„ Ningamma, wife of Narayani	2 0	„
24	„ Kanna, son of Muddaiah	2 0	„
25	„ Dasaiah, son of Honnah	2 0	„
26	„ Dasaiah, son of Giria	2 0	„
27	„ Kadamma, wife of Moddaiah	2 0	„
28	„ Mallaiiah Tylur	13 19	30-3-1951
29	Srinivasa Rao Money	4 0	„
30	Venkoba Rao Pole	2 0	„
		71 14*	

*(Seventy-one acres and fourteen guntas only).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಎ. ಕೆ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಡ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಅಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನಾಗಿ ದ್ವಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಒಂದು ಎಕರೆ ಎರಡು ಗುಂಟೆಯಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂಬವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ categoryಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚು information ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅವರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೋಕ್ಕೇಟರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ನಹ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು verify ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇತರರಿಗೆ 1949 ರಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ possessionಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ possessionಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು verify ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ನುಫದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

Allegations against Amildar of Yelandur

Q.—757. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any representation has been made to Government by the public of Yelandur about the conduct of the present Amildar of Yelandur;

(b) whether any printed handbills were sent to Government by one Sri Santhamurthi making certain allegations against the said Amildar;

(c) what are the natures of allegations levelled against that Amildar;

(d) whether it is not a fact that the said Amildar was transferred from Malavalli taluk;

(e) whether any allegations were made against that Amildar by the M.L.As. of the Malavalli taluk?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) That he lacks courtesy in dealing with the public and restraint in language. That he is wanting in tact.

(d) Yes.

(e) Yes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇನ್ನಾವ ವಿಧವಾದ ಅಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಅವರ ಮೇಲಿರಲಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜುಲಾಯಿ ಹಾಕಿರುವುದೊಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದೆ? ಅದ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಅಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—Action ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಕೃಪಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲಾರರು, ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ contact ಇರುವವರು ಹೀಗೆ behave ಮಾಡಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು development ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೇಳುವುದು hypothetical. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು allegations ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಕೃಪಿ ಮಾಡಿ ನೂಕುತ್ತಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಕೆಲಸ, ಟ್ರೇಜರಿ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಆನ್ವಯಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೀರಾ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that he is a widower and he is confined to the kitchen department and not to the Revenue Department? (Laughter.)

Sri Kadidal MANJAPPA.—My information is that he is a hard working and honest officer.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that he has suspended seven Patels out of fourteen and the revenue collection is suffering very much?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know how many Patels and Shanbhogues he has suspended. I have to only repeat the answer that my information is that he is very honest and efficient.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that he comes to the Taluk Office at 2 o'clock in the noon and he does not give any interviews to the public?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is one of the allegations against him.

Sri K. PUTTASWAMY.—What are the allegations made by the M.L.As. of Malavalli Taluk against the Amildar of Yelandur, Sir? (*Laughter.*)

Sri Kadidal MANJAPPA.—He lacks tact and he does not treat the public well.

Committee for disposal of Amrit Mahal Kaval Lands.

Q.—974. Sri SHIVANANJE GOWDA (Mysore Taluk).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether a Committee has been formed in the matter of disposing of the Amrit Mahal Kaval lands surrendered to the Revenue Department in the Taluks of Hunsur and Heggadadevanakote in Mysore District ;

(b) if so, who the members are and the terms of the reference to the said Committee ;

(c) the work done by the Committee so far ; if no work has been done, whether any hindrance has been caused ; the reason for any such hindrance and who is responsible for such hindrance ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) A Committee has been constituted in Government Order dated 9th October 1953 for the distribution of the released extents of Amrit Mahal Kavals in Hunsur Taluk to Military applicants and others. No committee has been constituted in respect of release of Kaval lands in Heggadadevanakote Taluk.

(b) The following are the members of the Committee :—

1. Deputy Commissioner, Mysore District (*Chairman*).
2. Sri H. M. Channabasappa, President, District Board, Mysore.
3. Sri D. Devaraj Urs, Mysore Legislative Assembly, Kallahally village, Hunsur Taluk.
4. Sri Sreenivasa Iyengar, Advocate, Hunsur.

5. Sri B. Rachiah, M. L. A., Alur, Chamarajanagar.

6. President, Municipal Council, Hunsur.

7. Assistant Registrar of Co-operative Societies in Mysore, Bangalore. Sub-Division Officer, Mysore, will be the Secretary.

The Committee constituted is purely an advisory body for examining the question of distribution of kaval lands in Hunsur Taluk by taking into consideration, the claims of ex-servicemen, landless agriculturists (including Depressed Class persons), insufficient holders, expropriated raiyats and political sufferers and submit proposals in the matter.

(c) Government are not aware of any such hindrance. The Committee had met thrice so far and had preliminary discussions in the matter. Some clarification was sought for by the Revenue Commissioner and after considering all the circumstances of the case instructions have been issued for furnishing the deliberations of the committee and submission of proposals in the matter within a fortnight.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲೆ ಮಾಡಲು ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯವರು ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೂರು ನಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸಮಿತಿ ಸೇರಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಾಗೃತ ಅವರ ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಆ ಸಮಿತಿಯು ಈಗ ಸಭೆ ಸೇರುವುದು ಸಂತುಹೋಗಿದೆ, ಯಾವುದೋ ರಾಯನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಈಚೆಗೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲ ಜಮಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. SIVAPPA.—Have you appointed Committees of this nature anywhere else in the State ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Gradation List of Revenue Inspectors in Kolar District.

Q.—1041. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta—Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the gradation list of the Revenue Inspectors in Kolar District was prepared ?

(b) (i) the basis on which it was prepared ; and (ii) whether the lists so prepared along with the qualifications would be supplied ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The current gradation list of Revenue Inspectors was prepared in November 1952.

(b) (i) In respect of permanent officials, the date of confirmation in the grade was taken for purposes of counting seniority. As regards the officiating officials the date of appointment to the particular grade was taken into consideration for determining the seniority. The ranks of such officials in the gradation list have been fixed on the basis of this seniority and also the eligibility list of Revenue Inspectors as approved by the Revenue Commissioner from time to time as per rules.

(ii) The gradation list so prepared has been sent to all offices for circulation among the officials concerned for preferring objections, if any, and it is not yet finalised.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ಲಿಷ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅದನ್ನು ಆಪ್ತರಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿ, ಅನುಮೋದಿಸುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆ ಆದವಾ ನೇರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನೇರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡ

ಬೇಕಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—Objections ಫೈರ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬಹುದು.

Houses for Harijans in Pavagada Taluk.

Q.—991. Sri C. T. HANUMANTHA-IVA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount sanctioned from the Depressed Class Amelioration Fund during 1952-53 for constructing houses to Harijans throughout Pavagada Taluk ;

(b) whether it has come to their notice that the entire amount has been spent and that a sum of Rs. 20,000 more is required ;

(c) if so, whether it is possible to provide the amount in the current year's budget ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri K. HANUMANTHAIA (Chief Minister)].—

(a) Rs. 24,300 during 1952-53 ; and Rs. 10,000 during 1953-54.

(b) There is reported to be a balance of Rs. 6,764.

(c) The question of providing more funds to Pavagada Taluk will be considered during 1954-55.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರಸೀಕೆರೆ, ಮಂಗಳವಾಡ, ಕೊಂಡೇ ತಿಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಂಥ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 6,764 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಣವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

Road from Hirisave to Nonavinakere

Q.—689. Sri K. LAKKAPPA (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they received representations for making a road from Hirisave to Nonavinakere;

(b) whether any estimate has been prepared; if so, when and for how much;

(c) whether the estimate has been sanctioned?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Yes. About two years ago for Rs. 1,00,000.

(c) Not yet. The matter is under correspondence with the District Boards of Hassan and Tumkur. The estimate can be sanctioned if the Boards agree to bear the cost.

Sri K. LAKKAPPA.—You have stated that this estimate has been prepared two years back. Is this not the revised estimate?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri K. LAKKAPPA.—Is it not a fact that this road comes under the Central Road Fund Scheme?

Sri T. CHANNIAH.—This comes under the District Board roads.

Sri K. LAKKAPPA.—You may kindly refer to the Budget vol. 2. There, it is specifically stated that it comes under Central Road Fund; is it not so?

Sri T. CHANNIAH.—Now it is included under reclassification of roads and it goes to the District Board.

Sri K. LAKKAPPA.—When was this matter referred to the District Board, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—After reclassification of roads in August 1953.

Sri K. LAKKAPPA.—Have you received any reply from the District Boards concerned?

Sri T. CHANNIAH.—Not yet.

Sri K. LAKKAPPA.—Will you kindly remind them and see that they send the reply?

Sri T. CHANNIAH.—That will be done.

Culvert over the stream across Holehonnur-Siddalipura Road.

Q.—694. Sri B. MADHAVACHAR (Bhadravati).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) if they are aware of the stream across the Holehonnur-Siddalipura Road which renders traffic impossible during rainy season;

(b) whether they take suitable steps to construct a culvert there very early?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) The road is in charge of the District Board, Shimoga, which will be requested to consider the matter.

Sri B. MADHAVACHAR.—Now that the road is in charge of the District Board, Shimoga, will the Deputy Commissioner be requested immediately to prepare the estimate?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Wells in Kudligi Taluk

Q.—702. Sri KOTRA BASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of villages in Kudligi taluk which have no drinking water wells;

(b) the number of such wells, if any, which need repairs;

(c) whether they will take steps to provide such draw-wells for each village in the near future?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 47.

(b) 17.

(c) Action is being taken to provide each village with protected water supply under a comprehensive programme spread over a period of three years commencing from 1953-54.

Sri KOTRA BASAVANA GOWD.—I have no supplementaries.

District Board Roads in Chitaldrug District.

Q.—727. Sri G. BASAPPA (Hosa-durga).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total length of the road that was given to the District Board in Chitaldrug District after the reclassification of roads;

(b) total length of road which the District Board has taken charge of and the length it has not taken charge of;

(c) whether the roads not taken charge of by the District Board are complete or incomplete;

(d) the reason for the District Board not taking charge of some of the roads;

(e) who is maintaining such roads?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 458 miles and 1 furlong (in length).

(b) (1) 288 miles of I.V.C. roads and 34 miles and 2 furlongs of III class roads (in length) have been taken over; (2) 135 miles and 7 furlongs of road remain to be taken over yet.

(c) The majority of the roads are complete.

(d) The President, District Board, stated that these roads needed heavy repairs and the construction of causeways and culverts and that the District Board was unable to meet this expenditure.

(e) The Public Works Department.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶದಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿ ರಸ್ತೆಯೂ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

L.A.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ.—“ಸಿ” ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ‘the majority of the roads are complete’ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ complete ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಇವೆ ಯೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ. ಹೊಸದುರ್ಗದಿಂದ ಆನವಾಳು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅಜ್ಜಂಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ I. V. C. road sanction ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—Information ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಇಬ್ಬು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿರುವ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ incomplete ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ 135 ಮೈಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಯಷ್ಟು ಫಾಸರೆಯ ರಸ್ತೆಯಷ್ಟೇ incomplete works ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. CHANNIAH.—That will be considered.

Malaria Allowance to Government servants in Mandya District.

Q.—752. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are paying Malaria Allowance to Government servants in Mandya District;

(b) if so, to what class of service ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Malaria Allowance is being given to the executive staff (both superior and inferior service) working under the National Malaria Control Programme.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—May I know on what basis is malaria allowance given to the Government servants ?

Sri T. CHANNIAH.—In consideration of hard and strenuous work, 50 per cent of pay is given as malaria allowance to the executive staff and a special locality allowance for the staff working there. Those who are getting Rs. 50 and below are given at the rate of one anna per rupee.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is this allowance given to all the Government servants, both superior and inferior, other than those working under the National Malaria Control scheme?

Sri T. CHANNIAH.—Only to the inferior staff.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is at least special locality allowance given to them?

Sri T. CHANNIAH.—Inferior staff are not eligible for this allowance.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—What is the reason for eliminating the inferior staff?

Sri T. CHANNIAH.—Payment of allowances was considered unnecessary in their cases.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are they not subjected to the same difficulties as the superior staff?

Sri T. CHANNIAH.—That is a matter of opinion.

Drinking water wells in villages.

Q.—765. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state:—

whether they are going to prepare a comprehensive plan to provide drinking water wells in rural parts?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

Yes. The problem is being tackled in two parts. The Government is taking action to complete a large number of incomplete wells which require to be completed. This may take about a year. After this is done, it is proposed to draw up a plan for fresh works.

Sri G. SIVAPPA.—Have you made any estimate or survey of the total amount required for the completion of the incomplete wells for the whole State?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri G. SIVAPPA.—What is the amount of the estimate?

Sri T. CHANNIAH.—Nearly 14 lakhs.

Sri G. SIVAPPA.—Is it not a fact that the money allotted in 1954-55 is insufficient for the completion of these incomplete wells?

Sri T. CHANNIAH.—It is quite possible to meet this expenditure next year, as a sum of Rs. 10 lakhs will be made available out of Land Revenue assignments in addition to the budget provision of several lakhs. With this amount we hope to complete the incomplete wells numbering 2,090 and settle the pending claims of contractors. It may be possible to take up some fresh works also.

Sri G. SIVAPPA.—You have answered that the problem is being tackled in two parts and that the Government is taking action to complete a large number of incomplete wells which require to be completed. Did you provide lesser amount for the completion of these wells?

Sri T. CHANNIAH.—As I told you a sum of Rs. 17 lakhs is available for expenditure during 1954-55, against the estimated cost of completing incomplete wells. A sum of Rs. one lakh will still be available for fresh well works.

Sri G. SIVAPPA.—What will be the amount required for rural water wells apart from incomplete wells?

Mr. SPEAKER.—That is a big problem.

Underground Drainage, Chitaldrug Municipality.

Q.—774. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have sanctioned underground drainage system to Chitaldrug Municipality;

- (b) what is the estimated cost of the same ;
 (c) how much of it has been spent ;
 (d) when was it started ;
 (e) why it is delayed so far ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

- (a) Yes.
 (b) Rs. 6,09,700.
 (c) Rs. 4,21,688-7-5 has been spent.
 (d) In the year 1950.
 (e) For want of further allotment of funds to the extent of Rs. 1,88,600.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the allotment made for this work during this year? Are you going to allow the entire amount of one lakh and odd to lapse by the end of this year?

Sri T. CHANNIAH.—I have already answered that question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am putting the question whether you have allotted for 1954-55 any amount?

Mr. SPEAKER.—He has answered the same question on 17th March 1954 probably on your own question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It was not my question.

Mr. SPEAKER.—Sri Mulka Govinda Reddy put a series of supplementary questions.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether any allotment is made this year.

Mr. SPEAKER.—Some provision has been made and that may be looked into.

Sri T. CHANNIAH.—For 1953-54 we have not made any provision. As the Chair said just now, we are making provision.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—“ಬಿ” ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ 6,09,700 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಎಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯದ್ದೆಷ್ಟು?

Mr. SPEAKER.—All that has been answered.

Babu Reddy Police Club.

Q.—721. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it has come to their notice that there is a Club in Bangalore styled as “The Babu Reddy Police Club” for the benefit of the Gazetted Police Officers ;

(b) whether it is not a Registered Club ;

(c) whether Government has accorded permission to name it as the “Babu Reddy Police Club” ;

(d) what are the special considerations to name it after the present Inspector-General of Police ;

(e) whether the land on which the Club stands does not belong to Government and whether the Club building is not a Government building ;

(f) whether Government sanction is not necessary to have a Government building named after a Government servant for any good reasons ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) The Club has been registered under the Societies Registration Act.

(c) No.

(d) It is reported that some of the Gazetted Police Officers desired to name the Club after the present Inspector-General of Police.

(e) Both the land and the building used as Club belong to Government.

(f) It is necessary.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—‘ಸಿ’ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೆಸರಿಡುವುದಕ್ಕೆ permission ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ; ಅದೇ ‘ಎಫ್’ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೆಸರಿಡುವುದಕ್ಕೆ Government sanction is necessary ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is under examination.

Sri M. CHIKKALINGIAH.—I cannot understand if you say that it is under examination.

Mr. SPEAKER.—You know English. It is being examined, he means. Any other question ?

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗ ಅಲ್ಲವೇ ? ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥಾ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಸೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have made the position clear by stating the circumstances under which the club was made.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಕೃಷ್ಣನ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಇಂಥ ಹೆಸರು ಇಡಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಡವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the memorandum that is prepared before the club was formed, it is said while putting the objects and the reasons, the name and all that, that the club may be named as mentioned in the answer.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಕೃಷ್ಣನ ಫರ್ವರ್ಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಫರ್ವರ್ಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ಫರ್ವರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು All-India sports ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The information that I have collected is this. All-India sports ಎಂದು ಆಯಿತು. An official souvenir was published in the year 1953. ಆ ಸೋವಿನೀರನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅದ್ವಾರ್ ಚೈನ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಪಾಲಂಟರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಅದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಿಪ್ಲೈ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಫರ್ವರ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಫರ್ವರ್‌ಗೆ ಯಾವ ದುಡ್ಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಫಂಡ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಫಂಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಫಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ; ಆ ಫಂಡನ್ನು ಈ ಫರ್ವರ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have not examined that aspect.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲವೇ ಈ ಕ್ಲಬ್ ಇರುವುದು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is a registered club. It has been said that the object of the club was to provide for social contacts among the gazetted police officers.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು non-officials ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot say. But the object of the club is to the effect that it is to be used by gazetted officers.

Sri B. RACHIAH.—Sir, may I know the names of the donors for the construction of this building ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is no donor for the construction of the building. Government have spent Rs. 13,000 for the construction of this building.

Sri B. RACHIAH.—Has it come to the notice of the Government that there is a bar in the club ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My information is that there is no bar and no coffee room.

Sri B. RACHIAH.—Has it come to the notice of the Government that many police officers have been bodily removed on account of excessive drunkenness, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not aware of that information.

Sri B. RACHIAH.—Where was the necessity to name the club after the name of this officer, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, it is said that that officer is the founder of the club and because the officers who are said to be members of the club desired that the club should be named after him, it is named after him.

Sri B. RACHIAH.—Does the Government allow any other club to be named after some person if the members of the club desire so ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as this building is concerned, it is purely a Government building. No body has any right. The ownership of the building is with the Government. Only the club is named after that officer.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is it not a fact that it was opened by the present Chief Minister ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It was inaugurated by the previous Home Minister and the present Chief Minister opened it.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—When was the club registered, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It was registered—I have not got the date of registration here in this pamphlet. I thought it contained this information. On 24-3-52 it was opened by the Chief Minister by way of inauguration. And when the new club building was extended, new furniture was added in the month of January 1953, and the new building was opened by the Chief Minister.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is it not a fact that it was not registered when it was opened?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want notice for it, because I have not got the exact date on which it was registered.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಉರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳೋಣವೇ?

Mr. SPEAKER.—You need not answer that question.

Sri D. DEVARAJ URS.—Have the Government given permission for this club to be named after this officer, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It has already been answered. No permission has been given.

Mr. SPEAKER.—Questions were already put regarding that and they have been answered.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When you say that the club was inaugurated by the Home Minister and was again opened by the Chief Minister, does it not imply that the permission of the Government is given?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I can only answer facts, not implications.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If there was any such legal objection why did the Home Minister and Chief Minister take part in this function?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How can I answer that?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it a fact that instructions have been given to gazetted officers to bring their wives to cock-tail and buffet parties to the Club?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have no information about that. The wives of the Members are treated as Honorary Members of the club and according to the rules of the club they are allowed

to attend the club twice a week, that is, Tuesdays and Fridays which are called 'Ladies' Days.'

Sri T. MARIAPPA.—Are Government aware that similar clubs exist in Madras, Bombay and Calcutta?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not aware of it.

Sri T. MARIAPPA.—Are Government aware that facilities are always afforded to officers to have their own clubs?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes; that is why Government have provided funds.

Mr. SPEAKER.—Question No. 745.

Sri L. SIDDAVEERAPPA.—This question may kindly be taken up tomorrow for the answers were not furnished to me at my residence.

Mr. SPEAKER.—Yes; we may take it up tomorrow. Question No. 15.

Licences for Flour Mills, Hullers and Rice Mills.

Q.—15. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of applications made for licences to open (i) flour mills, (ii) hullers, and (iii) rice mills in the State (figures may be given talukwar and for the past eight years);

(b) the number of cases that were referred to the Chief Inspector of Factories and Boilers for certificates for granting licences (figures may be given talukwar and for five years);

(c) the number of cases that secured certificates from the Chief Inspector of Factories and Boilers; (i) within 6 months and (ii) after one year from the date of application (figures may be given talukwar);

(d) the system that was in vogue, in respect of issue of certificates, prior to this power being given to the Chief Inspector of Factories and Boilers?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) The information is not readily available. The labour and time

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

involved in collecting the material required to answer the question may not be commensurate with the result to be achieved.

(b) and (c) Statement furnishing the required information for the years 1951-52, 1952-53 and 1953-54 is appended below.

Information for five years cannot be furnished for the reasons indicated in answer to sub-question (a).

(d) Formerly, i.e., before 1946 permission to start Flour Mills, Rice Mills, etc., was being given by Deputy Commissioners on the recommendation of local officers.

Statement of Installation Cases referred for opinion to the Chief Inspector of Factories and Boilers in Mysore, Bangalore, for the period 1951-52, 1952-53 and 1953-54 up-to-date.

Sl. No.	Districts and Taluks	No. of applications referred to the Chief Inspector for opinion (1951-52), (1952-53) and (1953-54).	No. of cases that secured certificates			Pending
			Within six months	Within one year	After one year	
1	2	3	4	5	6	7
BANGALORE DISTRICT.						
1	Anekal Taluk ...	4	2	1	...	1
2	Bangalore North ...	70	38	15	5	12
3	Bangalore South ...					
4	Bangalore City (Corporation) ...					
5	Channarayana ...					
6	Hosakote ...	12	7	2	3	...
7	Kanakapura ...	10	4	3	3	...
8	Dodballapur ...	14	9	2	2	1
9	Devanahalli ...	13	9	...	3	1
10	Nelamangala ...	6	4	...	2	...
11	Magadi ...	4	1	1	2	...
12	Ramanagaram ...	4	3	...	...	1
		26	12	5	6	3
	Total ...	163	89	29	26	19
KOLAR DISTRICT.						
1	Kolar Taluk ...	23	14	3	5	1
2	Bangarpet ...	20	12	1	4	3
3	Chintamani ...	5	5	...	...	...
4	Mulbagal ...	5	3	1	1	...
5	Sidlaghatta ...	16	10	4	2	...
6	Chickballapur ...	4	2	...	2	...
7	Pagepalli ...	1	...	...	1	...
8	Goribidnur ...	12	9	...	2	1
9	Malur ...	10	7	3	...	...
10	Srinivasapur ...	3	2	...	1	...
11	Gudibanda ...	2	1	...	1	...
	Total ...	101	65	12	19	5

Sl. No.	Districts and Taluks	No. of applications referred to the Chief Inspector for opinion (1951-52), (1952-53) and (1953-54)	No. of cases that secured certificates			Pending
			Within six months	Within one year	After one year	
1	2	3	4	5	6	7
TUMKUR DISTRICT.						
1	Tumkur Taluk ...	6	5	1	...	...
2	Madhugiri ...	1	...	1	...	...
3	Chicknayakanahalli ...	2	...	1	...	1
4	Sira ...	...	...	...	...	...
5	Gubbi ...	1	1	...	...	...
6	Tiptur ...	2	...	1	...	1
7	Pavagada ...	...	...	...	...	...
8	Kunigal ...	2	1	...	...	1
9	Koratagere ...	...	...	...	...	...
10	Turuvekere ...	3	...	2	1	...
	Total ...	17	7	6	1	3
MYSORE DISTRICT.						
1	Mysore Taluk ...	18	8	4	3	3
2	Chamarajanagar ...	12	7	1	4	...
3	Hunsur ...	5	4	1	...	...
4	Krishnarajanagar ...	15	3	2	3	7
5	Heggaddevankote ...	7	4	1	2	...
6	Gundlupet ...	1	1	...	...	...
7	Nanjangud ...	15	6	5	2	2
8	Periyapatna ...	1	1	...	...	...
9	Yelandur ...	3	2	...	1	...
10	T.-Narasipur ...	20	16	...	2	2
	Total ...	97	52	14	17	14
MANDYA DISTRICT.						
1	Mandya Taluk ...	16	8	3	4	1
2	Srirangapatna ...	13	9	...	2	2
3	Malavalli ...	6	4	1	...	1
4	Krishnarajapet ...	5	2	...	2	1
5	Nagamangala ...	3	2	...	...	1
6	Maddur ...	11	4	5	2	...
7	Pandavapura ...	...	...	...	...	...
	Total ...	54	29	9	10	6

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Sl. No.	Districts and Taluks	No. of applications referred to the Chief Inspector for opinion (1951-52), (1952-53) and (1953-54)	No. of cases that secured certificates			Pending
			Within six months	Within one year	After one year	
1	2	3	4	5	6	7
	HASSAN DISTRICT.					
1	Hassan Taluk ...	1	1	...	...	...
2	Saklespur ...	2	2	...	...	...
3	Arkalgud ...	...	...	...	...	...
4	Belur ...	2	2	...	...	...
5	Chennarayapatna ...	1	1	...	...	...
6	Arsikere ...	2	2	...	...	...
7	Hole-Narsipur ...	...	...	...	...	...
8	Alur ...	...	...	...	...	...
	Total ...	8	8	...	...	...
	SHIMOGA DISTRICT.					
1	Shimoga Taluk ...	8	8	...	...	...
2	Chennagiri ...	1	1	...	...	...
3	Honnali ...	1	1	...	...	...
4	Shikaripur ...	5	4	1	...	...
5	Sorab ...	4	3	1	...	...
6	Sagar ...	1	1	...	...	...
7	Kallurkatte (Hosanagar) ...	2	2	...	...	...
8	Thirthahalli ...	2	2	...	...	...
9	Bhadravati ...	1	1	...	...	...
	Total ...	25	23	2	...	...
	CHIKMAGALUR DISTRICT.					
1	Chikmagalur Taluk ...	4	1	2	1	...
2	Kadur ...	2	1	1	...	...
3	Tarikere ...	2	2	...	...	...
4	Koppa ...	1	1	...	...	...
5	Mudigere ...	1	1	...	...	...
6	Narasimharajapura ...	2	1	1	...	...
7	Sringeri ...	3	3	...	...	...
	Total ...	15	10	4	1	...

Sl. No.	Districts and Taluks	No. of applications referred to the Chief Inspector for opinion (1951-52), (1952-53) and (1953-54)	No. of cases that secured certificates			Pending
			Within six months	Within one year	After one year	
1	2	3	4	5	6	7
	CHITALDRUG DISTRICT.					
1	Chitaldrug Taluk ...	3	3	...	...	...
2	Challakere ...	2	1	...	1	...
3	Hiriyur ...	7	3	4	...	...
4	Molakalmuru ...	1	1	...	...	...
5	Holalkere ...	2	1	1	...	...
6	Davangere ...	2	2	...	...	...
7	Jagalur ...	3	3	...	...	...
8	Hosadurga ...	1	1	...	...	...
9	Harihar ...	...	...	...	...	...
	Total ...	21	15	5	1	...
	ABSTRACT.					
	Bangalore District ...	163	89	29	26	19
	Kolar District ...	101	65	12	19	5
	Tumkur District ...	17	7	6	1	3
	Mysore District ...	97	52	14	17	14
	Mandya District ...	54	29	9	10	6
	Hassan District ...	8	8	...	...	...
	Shimoga District ...	25	23	2	...	...
	Chikmagalur District ...	15	10	4	1	...
	Chitaldrug District ...	21	15	5	1	...
	Grand Total ...	501	298	81	75	47

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಬಾಯಿಲಂ ಇಣ್ಣೆಕ್ಕರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದೆ. ಈ ಇಣ್ಣೆಕ್ಕರುಗಳು ಸರ್ವಿಷ್ಚಮಾಡಲು ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ. ಅವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅ ದೂರುಗಳ ಸ್ವಭಾವವೇನು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ, ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಬಾಯ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಮಜಾಯಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಅರ್ಜಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಫ ಕೊಡದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಟ್ರಿಪ್ಲೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಪರ್ಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧೀಪರ್ಷ ಕೇಳಿದರೆ ಪರ್ಫ್‌ಕೃಪಿಸ್ ಬಾರದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಧುಪ್ಪ.—ವಾಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಧುಪ್ಪ.—ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೂರು ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೂತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಹೆಸರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Since how long he has been as Inspector, in that capacity ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Are there not any complaints against that man ?

Mr. SPEAKER.—That question was put already.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೇಳಿದ್ದರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆಯೆಂದು ಜವಾಬು ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

Scholarships to Middle and High School Students

Q.—510. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of students granted scholarships during the years 1951-52 and 1952-53 in the Middle and High Schools in the State ;

(b) the amount distributed each year during the above period ;

(c) the number of students other than those who have secured scholarships who are in receipt of freeships and half freeships in the above schools during the past two years ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Statement appended below.

Rs.

(b) During—1951-52 3,21,981

1952-53 3,41,647

(c) During

1951-52 1952-53

1. Number of students who were in receipt of full freeships. 2,599 2,820

2. Number of students who were in receipt of half freeships. 18,807 20,047

Statement showing the amount provided in the Budget for paying scholarships to the students in the Middle and High School Classes made in each year during the period.

Particulars of the Scholarships	1951-52	1951-52	1952-53	1952-53
	High Schools	Middle Schools	High Schools	Middle Schools
	Number of Scholarships granted			
1. Backward Class Scholarships ...	2,066	1,968	2,066	1,968
2. Scholarships for girls ...	151	456	151	456
3. Depressed Class Scholarships ...	567	899	567	899
4. Malnad Scholarships ...	50	50	50	50
5. General Scholarships ...	400	233	400	233
6. Pallegar Scholarships ...	8	6	6	10
7. Muslim Endowment Scholarships ...	56	...	56	...
8. Merit Scholarships ...	18	...	18	...
9. Kagathi Appaji Reddy Agricultural Endowment Scholarships ...	...	12	...	12
10. Muslim Scholarships ...	100	50	100	50

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈಚೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

MR. SPEAKER.—That is obvious.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಅರ್ಧ ಫೀಷಿಪ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಡ್ತಿಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಹಳ ಕಷ್ಟ; ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Industrial Establishments with more than hundred Employees.

Q.—695. Sri B. MADHAVACHAR (Bhadravati).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of Industrial establishments in the State employing one hundred and more employees;

(b) in how many of these Industries Works Committees have been constituted?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) 108.

(b) 15.

Sri B. MADHAVACHAR.—May I know the reason for the delay in constituting the Works Committees in the other industries?

* Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—One of the main reasons seems to be that the Labour Associations are rather reluctant to co-operate.

Sri B. MADHAVACHAR.—Has the Labour Department received any periodical report regarding the achievement or otherwise of the Works Committees where they have been constituted and working?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. We have been trying to expedite the implementation of this and in the first instance we have sought to apply to the bigger factories over 300 workers.

Sri D.-VENKATESH.—Is it not a fact that under the Industrial Disputes Act a provision has been made for

(SRI D. VENKATESH.)

including representatives of labour as well as employer in the Works Committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that both the management representation and labour representation have to be elected by the employer?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri D. VENKATESH.—Is it not an infringement of the fundamental rights of the workers to get their representatives elected by themselves?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They would be right if they do so.

Sri D. VENKATESH.—Has it not come to the notice of Government that because such representatives are elected by the employers, the Labour Associations are reluctant?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is not the only reason. There are several Labour Unions that do not agree to the personnel.

Sri D. VENKATESH.—Do Government re-examine the rule?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will examine it.

Sri K. S. VASAN.—Is it not a statutory obligation on the part of the employer to constitute these Works Committees?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it is one of the obligations.

Employees removed to defeat Section 41 of Mysore Shops and Establishments Act.

Q.—872. Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether instances are brought to their notice that employers have dispensed with the services of persons employed to defeat the object of Section 41 of the Mysore Shops and Establishments Act, 1948;

(b) whether the Government are contemplating to amend the above section?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) A few complaints have been received by the Inspectors and they are making the necessary enquiries.

(b) the matter is under the consideration of Government.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that such instances are in the case of hotel workers mostly?

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot say mostly; but there have been complaints.

Sri R. ANANTARAMAN.—Under the Madras Act is it not a fact that in such cases the employee should be reinstated or paid compensation, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not remember the Madras Act just at present.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that the employers should pay compensation or reinstate the worker?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possibly.

Sri R. ANANTARAMAN.—Will it not cause great hardship to the employees if this choice is given to the employer?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It may be a matter of advantage to the worker as well.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you not aware that the employees are sent away even earlier than six months?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In our Act there is a limit of six months. If that limit were to pass, then, he will have a right to apply.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are there not cases where workers are sent away even within that period?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possible; there may be such cases.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it right to do so, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In my opinion that six months' limit is natural and necessary.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that it was promised on the floor of this House that they would revise this in accordance with the Central Act?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We have examined that.

Cut in Grants to Anglo-Indian Schools.

Q.—894. Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any representations have been received regarding the cut in the grants of the Anglo-Indian Schools in Bangalore for the financial year 1952-53;

(b) if so, from whom;

(c) the action taken so far in this regard to restore the cuts?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Yes.

(b) From (1) Sri Sydney A. Thomas.

(2) The Rev. Canon W. Elprick, Correspondent, Bishop Cotton Boys' High School, Civil Station, Bangalore.

(3) Late Miss Drayton, Principal, Bishop Cotton Girls' High School, Civil Station, Bangalore.

(c) This is being examined.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—When are Government likely to take a decision in this matter, Sir?

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Very early, Sir.

Leave with Wages for Employees of Binny Mills

Q.—957. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

whether the Management of the Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills Company, Limited, is granting leave with wages as contemplated under section 79 of the Factories Act LXIII of 1948?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Yes.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that these Standing Orders of the

Binny Mills are inconsistent with Section 79 (1)?

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In spirit they are quite well; I have got figures regarding Binny Mills.

Sri D. VENKATESH.—Here, they have been granting only ten days holidays whereas the section contemplates fifteen days.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Ten days is the minimum and they will be giving the number of days prescribed under law.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that practically they have not taken action under the provisions of law? Will the Government take action?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If they are not taking action under the law, we will have it verified.

Land grant to Sri Birla in Periyapatna Taluk.

Q.—978. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of acres of land granted to Sri Birla in Periyapatna Taluk;

(b) when it was granted;

(c) the rate per acre at which it was granted;

(d) the purpose for which it was granted;

(e) whether Sri Birla has fulfilled the purpose;

(f) if not, the action taken by the Government?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 18,250.

(b) May 1950 (G.O. No. 1486-91/L.R. 177-48-10, dated 3rd May 1950.)

(c) At a special concession rate of Rs. 3 per acre.

(d) Flax cultivation.

(e) No.

(f) Under consideration of Government.

Sri U. M. MADAPPA.—Was it entirely forest area or was there any hiduvali land also?

Sri Kadidal MANJAPPA.—A major portion of it was forest.

Sri U. M. MADAPPA.—What about the rest?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am told that here and there, there was hiduvali land.

Sri U. M. MADAPPA.—When the forest area itself is lower than the minimum required for the State, as compared to other States, why did the Government release such a large portion for cultivation?

Sri Kadidal MANJAPPA.—To bring a larger area under cultivation at the time on account of food scarcity, the Government thought it better to bring this vast area under cultivation.

Sri U. M. MADAPPA.—If any portion of the land was hiduvali, was any land acquired?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know whether it is acquired.

Sri U. M. MADAPPA.—Will the Government examine that position?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The whole thing is under examination;

Sri U. M. MADAPPA.—Did Sri Birla apply for land?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri U. M. MADAPPA.—Were there no applications on darkhast other than this gentleman's?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know whether there were any at that time. May be subsequently.

Sri U. M. MADAPPA.—Will Government investigate that matter also?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The whole thing is under examination.

Sri U. M. MADAPPA.—What were the reasons for treating this case as special?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The idea was to give impetus to cultivation under Grow More Food.

Sri U. M. MADAPPA.—Under what conditions it was given?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The condition is that he should bring 50 per cent of the area under cultivation within a period of 7 years and the entire area within a period of 10 years. He should pay assessment after the

fifth year. There were several other conditions too. But these are the major conditions.

Sri U. M. MADAPPA.—Why did he not fulfil the purpose for which it was granted? Has he fulfilled?

Sri Kadidal MANJAPPA.—He could not perhaps.

Sri U. M. MADAPPA.—Why? What is the position now?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The position is, he has requested the Government to modify the terms of the agreement so that he may cultivate the lands hereafter.

Mr. SPEAKER.—There is already the answer to (e) and (f).

Sri U. M. MADAPPA.—Have the Government absolute ownership over the land? Can he sell it to anybody?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is a certain condition imposed. He can alienate only with the permission of the Government and if he does not bring under cultivation the land will be resumed to Government.

Sri U. M. MADAPPA.—Why did the Forest Department themselves not undertake cultivation?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Government thought that private enterprise in matters like this would be more beneficial to the State.

Sri U. M. MADAPPA.—To question (f) you have answered that it is under consideration of the Government. What is the nature of the action that the Government is considering?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The matter is under negotiation with the Company.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—Condition fulfil ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರವರು resume ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—‘ಇ’ ಮತ್ತು ‘ಎಫ್’ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದೆ ಗಿನಿರುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಿಸೋದಿ.

We will go back. There is still time.

Land grants to political sufferers in Nelamangala, Magadi and Doddballapur Taluks.

Q.—966. Sri D. M. GOVINDA RAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number and names of political sufferers in Nelamangala, Magadi and Dodballapur taluks who have applied for the grant of lands ;

(b) of them, the names of persons to whom lands have been granted, the

extent of and the place in which lands have been granted ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 1. Nelamangala	...	...	Sri K. Hanumaiah.
2. Dodballapur	...	...	Sri Pundalika Rao.
3. Magadi	...	...	(1) Sri Harthi Adirajiah,
			(2) Sri G. V. Challam.
			(3) Sri A. S. Mani.
			(4) Sri Gopalakrishna.
(b) Sri K. Hanumiah	...	4 acres, S. No. 40 of Chikkabidarakallu Village, Dasanapura Hobli, Nelamangala Taluk.	
Sri Pundalika Rao	...	4 acres, S. No. 60 of Hosahalli Village, Dodballapur Taluk.	
Sri Harthi Adirajiah	...	4 acres 24 guntas. S. Nos. 123 and 124 of Mayasandra Village, Magadi Taluk.	
Sri G. V. Challam	...	8 acres } S. No. 281 of Thippasandra	
Sri A. S. Mani	...	4 ,, } Village, Magadi Taluk.	

It is ordered by the Government that if Sri Gopalakrishna satisfies that he is a political sufferer, he may be granted 2 acres 22 guntas in S.No. 281 of Thippasandra Village, free of cost.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಅರ್ಜಿಯೇ ಬಂದಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—On their own merits.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ರವನ್ನೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅಬ್ಬಗೆ ಜಾಗೃತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—“ಎ” ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚೆಲ್ಲರವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—How is that relevant ? Any other question ?

Sri G. SIVAPPA.—Has it come to the notice of the Government that Sri Gopalakrishna is an L.M.P. student studying in Bangalore ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

Sri G. SIVAPPA.—Is it a fact that he is residing in the house of one G. V. Challam ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Sri G. SIVAPPA.—Is it not a fact that he is not a *bona fide* applicant and also a *bona fide* agriculturist ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Therefore it is thought he must have suffered as a political sufferer.

Sri G. SIVAPPA.—Has it come to the notice of the Government that G.V. Challam is having two to three bus permits ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚೆಲ್ಲರವರು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮದುವೆ ಆಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೋ, ಏನೋ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು political sufferer ಎಂತಲೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಿ. VENKATESH.—Is it not a fact that these grants were given only

(SRI D. VENKATESH.)

on the basis that they are political sufferers, because they have sacrificed a lot previously?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is obvious.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that Sri Challam has sacrificed a lot for the past 25 years in political affairs?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Wells in Tumkur District

Q.—1029. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount allotted to Tumkur District for drinking water facilities in the year 1953-54;

(b) out of this the amount allotted to each taluk and for how many wells;

(c) the amount allotted hobliwar;

(d) the number of wells ready for use or completed?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

	Rs.
(a) Annual grant ...	16,000
Special grant ...	25,000
(For Marconahalli Reservoir area) Total ...	41,000

Amount set apart for water-supply, out of Land Revenue assignment of Rs. 1,65,000 allotted to the District. ... 95,000

(b) The following amounts as shown under each of the heads have been distributed only for clearing the pending bills in each taluk and not with reference to the number of wells as fresh works are not taken up for execution except in Marconahalli Reservoir area of Kunigal Taluk.

Sl. No.	Name of Taluk	Annual grant	Special grant	Land Revenue assignment
		Rs.	Rs.	Rs.
1.	Tumkur	... 1,600		10,000
2.	Gubbi	... 1,600		8,000
3.	Kunigal	... 1,600	25,000 (for 16 wells in Marconahalli Reservoir area).	6,000
4.	Tiptur	... 1,600	...	25,000
5.	Turuvekere	... 1,600	...	8,000
6.	Chicknaikanahalli	... 1,600	...	6,000
7.	Madhugiri	... 1,600	...	6,000
8.	Sira	... 1,600	...	15,000
9.	Koratagere	... 1,600	...	5,000
10.	Pavagada	... 1,600	...	6,000
	Total	... 16,000	25,000	95,000

(c) No hobliwar allotments were made. Funds being provided only to clear up the pending bills.

(d) 46 during 1953-54.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಗೌಡ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿ

ಸಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲೂ ನುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಏಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

Mr. SPEAKER.—Question time is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Depressed Class Scholarships in High and Middle Schools

Q.—791. Sri G. DUGGAPPA (Holal-
kere).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) the total amount of Depressed
Class Scholarship that has been allotted

during the last five years (yearwar
figures) in the High and Middle Schools
in the State ;

(b) the total number of applicants
for those scholarships during the last
five years (yearwar) in High and Middle
Schools in the State ?

A.— Sri A. G. RAMACHANDRA RAO
(Minister for Law and Education).—

(a) and (b) Statement appended
below.

Statement showing the Depressed Class Scholarships allotted during the
past five years and the applications received therefor.

Sl. No.	Year	High Schools		Middle Schools	
		No. of scholarships allotted	No. of applications received	No. of scholarships allotted	No. of applications received
1	1948-49 ...	487	1,019	799	3,282
2	1949-50 ...	487	1,449	799	4,304
3	1950-51 ...	567	1,499	899	4,409
4	1951-52 ...	567	1,597	899	4,757
5	1952-53 ...	567	1,673	899	4,493

PRIVILEGE MOTION

Words used by the Chief Minister with reference to a Member.

Mr. SPEAKER.—Sri Mulka Govinda
Reddy, do you wish to press this
Privilege Motion ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chital-
drug).—Yes.

1 P.M.

Mr. SPEAKER.—Sri Mulka Govinda
Reddy has given notice of what he
calls a breach of privilege. It reads
as follows :—

“The Chief Minister while
making his reply on 19-3-1954 to a
debate on the cut motion moved
by Sri P. R. Ramaiah on the ques-
tion of retirement of officers after
revision of their age made a personal
accusation against me that I tried

to influence him on behalf of some
body and that he did not yield to
my influence. The Chief Minister
had abused his freedom of speech
and right of reply by making
personal accusation against a
member which has resulted in a
breach of privilege. I therefore
request you to kindly refer this
matter to the Committee of
Privileges.”

As Hon'ble Members are aware, the
Constitution gives every member the
right of freedom of speech in the
Assembly. At the same time, however,
it is necessary that the use of un-
parliamentary or objectionable words
should be prevented. For this purpose
the Chair is invested with the power to
intervene and call upon the offending
member to withdraw the words and
where he fails or refuses to do so or
does not explain the sense in which he

(MR. SPEAKER.)

used the words so as to remove the objection to them, the Speaker is given power to take other steps to secure the object in view. For this purpose the practice is that notice should be immediately taken of the words objected to and where it is done the Speaker directs the Secretary to take down the words to which objection is taken. But where any member has spoken between, no words which had passed before could be taken notice of so as to be written down in order to a censure.

In May's Parliamentary Practice (15th Edn.) an instance has been referred to wherein the Speaker decided that certain words could not be taken down though a member had immediately risen to order and objected to the words used because another member and the Speaker had spoken to the question of order before the House expressed a wish to have the words taken down. (P. 447.) In another case referred to in the same book, it would appear that when objection was taken to words after a question put from the Chair it was held to be too late.

It thus becomes clear, firstly, that the case under consideration is not one of privilege. Secondly, it is also clear that Sri Mulka Govinda Reddy should have taken objection to the words immediately they were uttered and that the present complaint is belated.

It may not be out of place to mention further that I am sure the Hon'ble the Chief Minister did not intend to make any accusation against the Hon'ble Member nor cast any reflection on him.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am not making any remarks against the ruling of the Chair. But I should like to bring to the notice of the Chair that I immediately protested to the Chief Minister against using those words and I was making attempts to rise in my seat.

Mr. SPEAKER.—You said so. But the procedure was not adopted. I have referred to it in my ruling.

Short Notice Questions

Sri B. RACHAIAH.—Sir, I have sent a short notice question for which I have not received replies.

Mr. SPEAKER.—I have received some notices. Some of them I have allowed and some I have rejected. But it requires the consent of the Hon'ble Minister.

Half-an-hour Debate on a Question

Sri M. PALANIYAPPAN.—I have given notice of a subject for half-an-hour debate regarding an interpellation that I had tabled, Sir.

Mr. SPEAKER.—What is the subject matter of your question?

Sri M. PALANIYAPPAN.—I will find out and tell you, Sir. I do not remember.

Mr. SPEAKER.—If you cannot remember, how can you expect me to remember? Anyway please take it that your notice has been rejected by me.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Mr. Speaker, with your permission, I would like to make a short statement just to clear my position.

Mr. SPEAKER.—No. Sri Mulka Govinda Reddy, I have taken up Demands; you may take some other opportunity. I may assure you, no Hon'ble Member will mistake you.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS.—Contd.

Demand No. 17—Scientific Departments.

36. SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 9,27,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Scientific Departments'."

There are only two Demands for the day. Shall we set apart for this Demand time till 1-30 and then devote the rest of the day to 'Education'?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The first cut motion stands in the name of Sri S. Srinivasa Iyengar. The second cut motion is too general and is inadmissible as a cut motion, because general remarks can be offered on the main Demand itself, if time permits at the end. The first cut motion may be moved and Sri T. N. Mudalagiri Gowda will also speak on this cut motion, because he has also tabled a cut motion dealing with the same subject.

Improvement of revenue from Manganese Industry.

* **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T. Narasipur).—Sir, I beg to move :

“That the Demand under the head ‘36. Scientific Departments’ for Rs. 9,27,000 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on the Government the necessity of devoting greater attention towards the improvement of Revenue from Manganese Industry).”

Sir, Mysore State is rich in minerals and especially manganese, a precious metal, is being exported in large quantities from Mysore State for the last three or four years. In answer to an interpellation, the Hon'ble Minister replied the other day that the export has increased by 75 per cent. From the figures of last year, I believe in 1952-53 the export was in the order of 25,000 tons and in 1953-54, it is about 90,000 tons. Sir, manganese can easily be excavated from the surface itself. If you just excavate about five or six feet, you can obtain good manganese ore. Large quantities of this ore are being exported and Mysore State can as well make use of it in larger proportion than they are making use at present of this manganese ore. In Mysore, we have the Bhadravathi Steel Industry and this metal is very useful in making the best variety steel. Government can improve their steel produced at Bhadravathi and get better revenue from this source. Sir, as it is today, Government can get revenue from manganese in two or three ways. One

is licence fee and the other is the rent of the land-lease rent. These are the two sources by which the Government is getting revenue. Every ton of manganese ore is sold most probably at about Rs. 150 or 160, most of which is excavated and the man who excavates it at the spot gets very little for every ton because he gets only the labour charges ; and the Government gets very little benefit because their revenue is limited to the rent for the lease of land and the prospecting fee and the licence fee. So the bulk of the profit goes to the exporters who normally reside either in Bombay or in some other important industrial city. When Sandoor was merged in Bellary, the Ruler said that his main revenue was from the manganese mines. I believe, Sir, Government can as well improve their resources by nationalisation or by undertaking to do this export trade on Government basis to a large extent.

Further, Sir, I wish to submit that not all the ore that is exported is manganese because a certain percentage of it will be nothing but stone. It is only when that stone is removed that you get pure manganese so much so by transporting this material along with the stone the cost increases and the profit to that extent becomes less. This needless cost of transporting the stone may be avoided if we can determine the percentage of stone at the spot itself. I submit, Sir, there is a small machine by which we can separate and shoot off stone from manganese at the spot. If the Government can really invest a small amount for installing a certain machine they can have the stone separated from the ore and allow only manganese to be removed and retain the stone and this will reduce the cost of transport and increase the revenue yield to Government.

Sir, Mysore is fast becoming industrialised and it is but right that we should have the manganese industry centered in Government hands. If only that is done, all this deficit that we see today in our Budget could be wiped out. This could be easily done. At present the revenue that the Government gets from these mines is

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

very small whereas the large bulk of it is shared by the mining companies. Most of the mining companies that are operating in Mysore State—99 per cent—come from outside. We have here technical men, we have a department and at the same time we have also the zeal and we have the desire to do it, and I do not know what prevents Government from undertaking it and working it as a State concern and increase the revenues of the State. I therefore request, Sir, that the mining industry, especially of this manganese ore, be taken over by the Government and run on commercial lines so that the revenue of the State can very well be improved.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಈ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಒರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾ ನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಒಂದು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಒರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಬರ್ಚು ಮತ್ತೆ ವಿಜಂಟುಗಳು ಇದನ್ನು ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಇರ ತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ನಾವೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಯವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೇ 3 ಕಾನೂ ಕೂಡ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಲೋಡನ್ನು ನೋಡಿ ಧರೆ ಆ ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯಾಗುಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ತೂಕಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಅದರ ಮೇಲೆ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿಗನುಸಾರ ವಾಗಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಏಳು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸರಾಸರಿ ೬೯ ಒಂದಕ್ಕೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ರಾಯಲ್ಟಿ ಬರು ತ್ತಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದು ಲೋಡ್ ಮಾಡು ತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೂಲಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿರಬಹುದಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮಿತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಣಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದಂಥ ಒಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ, ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು; ಇದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ವಿಷಯವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭವಿರು ವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆ ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಇದಲ್ಲದೇ ನಾವು ನೋಡು ತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು 15 ದಿವಸ ಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮಾರ್ಗ. ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯವರು ಬಂದು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಸುಲಭವಾದ ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಅವರು ಗಳಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ, ರಾಯಲ್ಟಿ ರೂಪದ ತೆರಿಗೆಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಮಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakal-muru).—Sir, I wish to support the cut motion brought by my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar. He has really touched on an important subject which would certainly give very huge revenues to the State. He has mentioned how these leases are held by several persons, some of them being Mysoreans and some being outsiders. I wish to state that 50 to 60 leases are held by one man. He pays dead rent to the 58 and works only two mines and pays the royalty to us. This is what is called “the dog in the manger” policy. He neither works the other mines nor allows others to work them. The Department also must be very careful in granting these kinds of leases. They must put a condition before leasing out that if the work is not turned out, the lease will be terminated. Otherwise, it will work a great hardship and what we are legally entitled to get will be denied to us and

we will lose that income. Sri Srinivasa Iyengar has also touched on an important point, that is, the industry produced nearly 90,000 tons during 1953-54. There is every likelihood of this quantity being doubled. Government of Mysore are also working through their Department, and it contains very heavy percentage of manganese. This is an industry which does not cost much as in the case of gold mining industry. Gold Mining Industry requires crores and crores. As Sri Srinivasa Iyengar rightly pointed out, this is on the surface of the earth and very easily extractable. Therefore, this industry not only gives huge revenues to Government but it also gives employment to thousands of persons who are in those areas. Even to solve the unemployment problem this will be a good industry if Government takes it over. There is another important aspect of the matter which has to be seriously considered and that is, persons who have these leases very often deceive the foreign customers in sending stuff which does not contain the amount of percentage as was agreed upon between them. By this, people are losing confidence in the purchase of ore from Mysore. Therefore, even from that point of view it is better that the Government of Mysore takes it over and works for itself. Sir, I am pretty sure that there are competent persons who can give their best advice and guidance. There have been attempts, as a matter of fact, since long to improve this industry, but unfortunately impetus has not been given by Government to the sons of Mysore. That has been the unfortunate position. Even now, as Sri Srinivasa Iyengar suggested, if only we put up a concentration plant and a ferro-manganese plant, certainly we will become one of the largest exporters of ferro-manganese. Of course, it may require some capital. There are several people with enterprising spirit to come forward and help to build up this industry. This will be an asset to us along with Bhadravathi Iron Works. We can start it either at Sandur or at any other place. I learn that Madhya Pradesh Government

have put up a concentration plant but our ore is superior to what is procured there and also we can get larger quantity. When the Madhya Pradesh Government can do it, I am quite sure that our Government would be certainly in a better position to do it in view of our having Bhadravathi Iron Works. Therefore, Sir, it is just the time for the Government to think of trying to have their own mines enlarged and work taken up. As I have already said, the capital required for this will not be much. At the same time they must investigate the possibility of putting up a concentration plant and also a ferro-manganese steel manufacturing plant. These would certainly bring very huge revenues to the State.

I was really very happy when the Hon'ble Minister the other day said that he was going to appoint a Committee to investigate into the possibilities of expansion of this industry. Therefore, Sir, I support this cut motion and I hope the Government will take immediate steps to implement the proposal made by Sri Srinivasa Iyengar.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸಿಂಗ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಬಾಬು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತಾಗುವ ಪದಾರ್ಥ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಚ್ಚಾಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಧವಾದರೂ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 40 ಭಾಗ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಇನ್ನು ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗ ನಾವು ವ್ಯಥಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಲೇಬರ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ನಾವು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೊರದೇಶದವರಿಗಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅನುಕೂಲ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಹೊರದೇಶದವರು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಒಂ ತೆಗೆಯಲು ಪುರುಮಾಡಿರಾಗಿ ರಾಫ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಬಂದರೆ ನಷ್ಟ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮೊರೆತಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಫ್ತಾದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ)

ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ನುಮಾರು 6,000 ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು ನುಮಾರು 10,000 ಜನರು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಗಣಿಯ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೊರದೇಶದವರು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವಾಗಿ ಬರುವುದು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ 80 ರಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಭಾರಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

1-30 P.M.

ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅದರನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ, ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಳಕೆಗೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿ, ಪರದೇಶದ ಅವಲಂಬನೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಈ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪೈಕಿ ಈ ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಒಂದು. ಇದು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಗಣಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಗಣಿಗಳಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡದೆ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಇದರಿಂದ ಯಥೇಚ್ಛ ರಾಜ ಪಡೆಯುವ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರು ಹೇರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತರಿಸುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಎನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We have only five minutes more for reply.

Sri P. R. RAMAIIYA (Basavangudi).—Sir, I have to make only one suggestion.

Mr. SPEAKER.—Now we have only 4½ minutes. Don't you like to have a reply from the Government?

*Sri P. R. RAMAIIYA.—One sentence, Sir. While on this Department, I wish to suggest to the Government that an endeavour be made to co-ordinate the researches done by various departments so that they may have an idea, a concerted idea, of what has been done and in what department and what benefits have been derived from it. At present research is being done under various heads and in various departments and the public have not been able to know if any progress has been made with regard to these. Therefore it is time that the Government make an endeavour to co-ordinate the efforts of all researches and publish the same so that we may exactly know what progress has been made under various heads.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, I have listened with rapt attention to the very useful suggestions made by the Hon'ble Members. Government agree with the desire of this House that this industry must be worked in such a manner as to bring a good return to the State and at the same time worked in the interests of the nation also. It is with this object in view the Government have decided to examine all aspects of the case that are now urged before the House through a Committee so that we may take concerted action based on the recommendations of that Committee. I am announcing the personnel of the Committee very soon. As soon as the report of the Committee is received, I shall take such action as is necessary.

A suggestion was given that instead of sending chrome direct the same may be processed and exported. It is no doubt true that in Madhya Pradesh a processing plant has been recently introduced at an estimated cost of about 25 lakhs. I have asked the Director to examine and find out whether we can have a similar plant here also. So the question is one of cost.

But, apart from it, already we have been thinking of increasing the revenues by increasing some of the fees that are at present leviable. There are certain difficulties, because some subjects are concurrent subjects and some of

them are exclusively in the Union List. I have to obtain their permission and I am at it. I have written to them and the Government of India, I am sure, will agree with this Government in any action that we take in order to improve the revenues of the State and at the same time develop this industry in such a manner as not to cause any undue strain on our national wealth. I hope that with these words I have been able to convince the Hon'ble Members. I am in full agreement with them so far as principle is concerned and so the mover will be good enough to withdraw the cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 9,27,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Scientific Departments’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 18—EDUCATION 37. Education.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 3,77,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Education’.”

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—Cut motions relating to this head are too many ; there are as many as 83 and there is no possibility of getting through them even if we give one minute to each.

Mr. SPEAKER.—I have understood. I will see that almost every member

who has sent cut motions will be given a chance.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Only a few may be taken up.

Mr. SPEAKER.—I have understood the position. For instance there are 4 cut motions in the name of Sri G. Sivappa and I will appeal to him to move only one. There are 10 cut motions in the name of Sri G. Puttaswamy. He may be pleased to move one or two. He must be satisfied with that. Similarly there are about 13 or 14 cut motions in the names of so many members for each. They must be satisfied with three or four cut motions. There ends the matter. Like that I will proceed.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Even according to that, there may not be the possibility of all cut motions being taken up.

Mr. SPEAKER.—It is the only Demand for the day. I have bestowed some serious thought over it. Let us proceed. Or if the Hon'ble Member has any alternative suggestion which is worthwhile considering, he may make it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I say.....

Mr. SPEAKER.—Let Sri Anantaraman who is first in the list proceed with his cut motion :

Forestry as optional subject in University courses.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion that Forestry is not introduced as one of the optional subjects in the College courses).”

In 1950 Sirdar Vallabhbhai Patel, Deputy Prime Minister of India, gave convocation address at Dehra Dun—it was a thought-provoking address—and he said :

“This cruel exploitation of the vital national wealth of forest is a criminal waste.....placed in our hands by a bountiful Nature.”

(Sri R. ANANTARAMAN.)

He also urged that one must have consideration for the trees and plants that grow for the service of mankind. He also paid a tribute to the new graduates and said that their career was full of duty. A few years ago, the Far Eastern Forestry Conference at Mysore—you are aware of that—passed a resolution stating that forest education is an integral part of a special forest policy. Also, the Third World Forestry Congress which met at Helsinki last July, opined that forestry research, education in forest science and training of sufficient number of professional men in forestry and technicians all in conformity with the constitution of each country, constitute an essential element of such policy.

About 20 years ago, a College of Forestry was started at Dehra Dun just to train up students for the IFS examination. This was closed after some time due to depression and also due to the World War. Again in the year 1938 Sri Jagadish Prasad, a Member of the Viceroy's Executive Council, revived this course. But now it is a very costly course. I am told the course costs about Rs. 12,000 for 3 to 4 years. As such it will not be possible for a poor man to get training in that college. In India the idea of sending students outside India to get trained is out of question, because our students will have to get trained in our forests rather than in forests outside India. So it is necessary that our students will have to be trained up in some of our institutions situated in India.

Since the Dehra Dun College is a very costly one, it is quite necessary that at least as optional subject forestry must be introduced in our Universities so that the students may get certain training. The Education Minister may say 'for what purpose?'—because there must be an objective also for affording training to these students. In Mysore we have got a large acreage of forest. It is our national wealth; it is a national asset to Mysore. We are very much benefited by our forests. The other day when I went to the Research Laboratory, I saw some stu-

dents being trained there for Ranger's course; I was told by them that since they are all poor it was not possible for them to send them round about our forests in Mysore. Also in that area it was not possible to plant big trees and other equipment to train students. So it is quite necessary that some sort of course should be introduced in our University.

Of late we learn that even journalism has been introduced as one of the optional subjects, and also some other subjects, even cooking, subject to correction. If such subjects have been introduced as optional subjects in the University, why should you not introduce Forestry as optional subject in our University examination? I am sure this will attract many students, particularly students coming from malnad parts. They want to get trained in the Forestry Department so that when they go back to their native places, if they have got private forests, they can look after them. I think that some persons who are graduates in Forestry can go back to their villages and therefore they can take to Forestry as a profession. In these days of unemployment it is better if the subject is introduced. I do not think it will be very costly to have this course in our University, because Mysore is having a large area of forests. It is also very near. Also our University is thinking of introducing Journalism as an optional subject. I do not think this idea of introducing the subject of Forestry will come in the way. I recommend that the Government will ask the University to see that this subject is introduced as an optional subject from next year. With these few words I commend this cut motion for the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—I am heartily opposed to this motion, Sir. I am afraid there is some confusion in his mind. I do not understand what he means by saying: 'introduce Forestry in the Colleges; let them at least grow trees

in their compounds and grow forests or let them go to the Forest Department to seek jobs'. He does not know the growth of forests, perhaps. In Mysore State, for the last fifty years, the Mysore Government not only sent its own college students to places like Dehra Dun and even Oxford for higher studies, but also introduced their own Forest School from which a number of young men were trained up as Forest Rangers for the Forest Department. Today I hear that the Forest School has been closed. I am afraid Sri Anantaraman is not aware of this past history in the State. If the Government finds the need for more Foresters and Rangers, tomorrow the Government will, of its own accord, think of starting a Forest School and run for five or ten years as the case may be.

Sri R. ANANTARAMAN.—I am suggesting that it must be made an optional subject in the University.

Sri V. M. MASCARENHAS.—That is exactly the reason, Sir, why I am opposing this. No useful purpose would be served in introducing forestry in colleges or schools, because the course of forestry as I understand is a very intensive one. Forestry, silviculture, engineering and so many varieties of subjects are required to be studied to make a forest man a first-class man. Is it humanly possible for any university which does not specialise in forestry, to introduce a course in forestry? My friend perhaps thinks it is easy, as easy as studying botany or zoology for two years from a few text-books. That does not make a forest man. A forest man, for more than 50 per cent of the days, actually goes into the forests, actually does forest work. Is it possible for the colleges to provide for such a kind of intensive training? As I said before, there is some confusion in the mind of my Hon'ble friend and I cannot but help opposing this cut motion.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—Sir, the House has heard with great attention and interest both the Hon'ble Members. Forests are of national importance. Mostly, in India at any rate, it is under the Government or a few village panchayets. There are no

private forests in India at any rate which we find in Germany; and it may be that there is scope for local private institutions. Because here the entire forest is in the hands of the Government, the education that is necessary has also been taken up by the Government whenever it is found necessary as the Hon'ble Member Sri V. M. Mascarenhas has put it. It is therefore the main reason why they are running the forestry classes and forestry colleges for advanced training and we send our men to go abroad either to Germany or Oxford to take higher training whenever it is needed. Subjects like agriculture and horticulture are also taught and there is private employment also for which provision has been made in every school or college. But the Hon'ble Member Sri Anantaraman wants it to be introduced as any other subject in the University classes. How far it is feasible, I do not know. But yet I am referring the subject to the University for their opinion.

With this assurance, I hope the Hon'ble Member will be satisfied and withdraw the cut motion.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

First Grade College at Shimoga.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—
“37 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ” ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ
3,77,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್’
ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು
ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು (ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ,
ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನ
ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದರ
ಮೂಲಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊದಲನೆಯ
ದರ್ಜೆಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ
ದಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊ
ಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಕಾರದವರನ್ನು
ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ), ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯ
ವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

1927-28ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು
ಮೈಸೂರು ಏನಾ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಂತರ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಗ ಎಂದರೆ 1937-38ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಫುಫೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸುಮಾರು 2,000ರಿಂದ 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ತೆಗೆದಿಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಕಾಲೇಜುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೂ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದರೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗವೇ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. 600-800 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 200ರಿಂದ 300 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇತರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಸವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ದಾವಣಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಘನವಾದ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು 5 ಲಕ್ಷದಿಂದ 8 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸಹ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ 14

ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 19 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ 35 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಡಾ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Give some other reasons. Do not make much of that only.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮಾನು, ತರೀ ಜಮಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೇರೆಕಡೆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅಡಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಬಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ದೊರೆಯುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೇ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮೂರೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿತ್ತು; ಈಗ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ 85 ಮೈಲಿ ದೂರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ 60 ಮೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದವರು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು; ಬೇಕಾದ

ಅನುಕೂಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 4½ ಲಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 7, 8 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಎಂದರೆ: ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಬಂದು ನೋಡಿದರು; ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ . . .

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಬೋರ್ಡು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಈಗ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈಬೆರಿ, ಎಕ್ಸಿಪ್ ಮೆಂಟ್ ಇವೆಲ್ಲಾ up-to-date ಆಗಿವೆ; ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಿಳಿಸಿ ದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶಿವ ಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಥಾರಿಟೀಸ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸ ಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾನುಚಿತರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪುರಪ್ರಮುಖರು ಒಂದು ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 1954-55ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭರವಸೆ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

* ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಡೆ ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇಳುವವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಾವಣ

ಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರು; ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯ ವಾದರೆ ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೈನ್ಯೋಗ್ಯವೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚಾಗುವುದ ರಿಂದ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸು ವುದು ನೂಕುವೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆ ಸಲಹೆ ಯನ್ನು ಅವರೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೂಡ ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಲಹೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗು ತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಎಷ್ಟು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸಮಿತಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡು ವುದು ನೂಕುವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದೆ. ಅವರು ಪರಿ ಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇಷ್ಟು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ತಮ್ಮ ಬೋರ್ಡು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನನ ಬೋರ್ಡು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನು ಮತಿವೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next four cut motions stand in the name of Sri G. Sivappa. He can move one of them.

Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—I move serial No. 12. I want to speak in Hindi.

Mr. SPEAKER.—No. It will be of no good because it cannot be recorded. For the time being you can speak either in English or Kannada. My difficulty is, the Hon'ble Member may say something which I cannot understand and other Hon'ble Members may raise points of order.

(Laughter).

Need for spreading Hindi in Educational Institutions.

Sri G. SIVAPPA.—I beg to move :

“That the demand under the head ‘37. Education’ for

(Sri G. Sivappa.)

Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to urge on the Government the need of spreading and propagating Hindi language in educational institutions)."

(He proceeded to speak in Hindi.)

Mr. SPEAKER.—Under the Constitution, an Hon'ble Member is entitled to speak in Hindi. But the difficulty is that it cannot be recorded. You also know that one Hon'ble Member in the Parliament sometime back spoke in Kannada and you know with what result.

(Sri G. Sivappa made his speech in Hindi).

Sri R. ANANTARAMAN.—Sir, I wish to speak a few words on this cut motion.

Mr. SPEAKER.—I have to place the motion before the House first. Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, the cut motion moved by the Hon'ble Member Sri G. Sivappa is to urge the need for spreading and propagating Hindi in all educational institutions. I really congratulate him, this young man, for having spoken so well in Hindi language. I wish all of us follow him. He spoke so fluently.....

Mr. SPEAKER.—It does not matter. Please come direct to the point.

Sri R. ANANTARAMAN.—According to article 343 of the Constitution—

"(1) The official language of the Union shall be Hindi in Devanagari script.

"The form of numerals to be used for the official purposes of the Union shall be the international form of Indian numerals.

"(2) Notwithstanding anything in clause (1), for a period of fifteen years from the commencement of this Constitution, the English language shall continue to be used for all the official purposes of the

Union for which it was being used immediately before such commencement :

"Provided that the President may during the said period, by order authorise the use of the Hindi language in addition to the English language and of the Devanagari form of numerals in addition to the international form of Indian numerals for any of the official purposes of the Union."

"(3) Notwithstanding anything in this article, Parliament may by law provide for the use, after the said period of fifteen years, of—

- (a) the English language, or
- (b) the Devanagari form of numerals, for such purposes as may be specified in the law."

So it is incumbent upon us to learn Hindi within about 13 years. Fortunately, in our State, there has been a lot of encouragement given to institutions which are propagating Hindi. Our Government are helping some of the institutions which are propagating the Hindi language. But still I am of the opinion that the help given to these institutions is not adequate. There are about four such institutions in Bangalore City. They are doing their best. But the help rendered by the Government is not adequate. Our Hon'ble Minister for Education has been very sympathetic to these institutions. I wish he would be more sympathetic in future years to these institutions which are training some of our own brethren to pick up this Hindi language. Some of us may feel that Hindi language is a foreign language.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Who said so?

SEVERAL MEMBERS.—No, no; nobody said so.

Sri G. SIVAPPA.—Then I welcome that. So it is our duty to learn Hindi as early as possible. Otherwise, politicians will have to suffer in the long run, because some of our friends who wish to go to Parliament elected have to learn Hindi and it will be almost enforced

upon them that they should learn Hindi language. It is also one of the qualifications for election to the Parliament as a member. So it is very necessary that both politicians and also others should take to it as early as possible. We must pay high tribute to the ladies of Mysore particularly. We are surprised to learn that more than 50 per cent of the ladies in cities and towns have picked up Hindi as early as possible. It is very surprising to know that there are many good orators speaking in Hindi language. I am sure that this language will almost be the mother tongue for our children in future so that there will be no question of having this language problem at all in future. With these words I recommend that the Government may be more sympathetic towards some of these institutions running in Bangalore City and also Mysore City and come forward with greater help to them so that they can propagate the Hindi language to a greater extent. It is learnt that Government are thinking of standardising final examinations. It is a very good thing. In fact the Director of Public Instruction is paying much attention towards this and I am sure that Government will achieve the object of teaching Hindi to our people as early as possible, say in about 15 years. I believe it may even be earlier than 15 years. With these words I support the cut motion.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—I want to oppose the cut motion.

Mr. SPEAKER.—That will do for the time being. There are so many cut motions yet to be covered.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I want to oppose the cut motion.

Mr. SPEAKER.—You please read the articles in the Constitution and see whether you can oppose it or not.

*** Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).**—Sir, I may be permitted to speak just a few words in Hindi because the Hon'ble Member Sri Sivappa has been good enough to speak in that language. He has begun to speak in this Hon'ble House in Hindi for the first time. Therefore I believe it is in the fitness of things that I just refer to it in Hindi

in a few sentences in reply to him and come back to reply either in English or in Kannada, as may be directed by the Chair.

Mr. SPEAKER.—Before proceeding further, I will just read article 210 about the language to be used in the Legislature. It is my duty to see that if Hon'ble Members want to speak in Hindi, I cannot ask them not to do so. They have a right to speak in Hindi. Article 210 reads as follows :—

“(1) Notwithstanding anything in Part XVII, but subject to the provisions of article 348, business in the Legislature of a State shall be transacted in the official language or languages of the State or in Hindi or in English :

Provided that the Speaker of the Legislative Assembly or Chairman of the Legislative Council, or person acting as such, as the case may be, may permit any member who cannot adequately express himself in any of the languages aforesaid to address the House in his mother tongue.”
(Sri G. Sivappa rose)

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may please resume his seat. There is no necessity for him to rise. It is said in the above article 'Subject to article 348'. Of course the practice is to speak either in Kannada or in English, because all Hon'ble Members of this House including the Speaker could follow one of these two languages. As regards Hindi,—though it may not be quite relevant on my part to speak of myself, though I happen to be the President of the Mysore Hindi Sahitya Parishad, though I can follow to some extent,—it will be difficult on my part to speak in Hindi. I know Sri G. Sivappa the mover of this cut motion has exhibited his knowledge of Hindi, having learnt it recently, though he made slight mistakes here and there. But in the interest of the debate in this House it is better I appeal to you and I hope the House will not mistake me when I say that speeches may not be made in Hindi in this House. Just to

(MR. SPEAKER.)

facilitate the members of the House, members may kindly speak either in English or in Kannada. Otherwise some other member will rise and speak in Tamil or in some other language because that is his mother tongue. "I cannot understand either Hindi or English" so they may say and speak in their mother tongue, though some of them are known and are in the habit of speaking in one of these languages. 'My mother tongue is Telugu or Tamil and so I will begin to speak in Tamil or Telugu' so they may say, in which case new problems will arise. So we will follow the old practice. That does not mean that we must not try to speak in Hindi. I just wanted to explain so that the House will not mistake me when I request you and appeal to Sri Sivappa not to speak in Hindi so that I can follow him very well.

* Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— I submit that in order to mark this historic event, so I put it in the interest of Hindi, I may be permitted to speak a few words in Hindi.

(The Minister spoke in Hindi for some time.)

Sir, the Hon'ble Member who moved the cut motign has pointed out how easily he learnt Hindi, how in a short time he has been able to pick up the language and that at no cost. And this should encourage all of us to learn the language, the national language, as early as possible. In this I must pay my great respect to the Speaker who is elected President of the Mysore Hindi Sahitya Parishad. He has been taking a good lot of interest. He has realised the importance and the urgency for the spread of Hindi and I am sure that in a short time he will have trained a large number of persons to speak in the language in an easy manner and with as much facility as we speak in either English or Kannada.

Now the cut motion refers to the spread of Hindi in all educational institutions. I must submit that at present it is compulsory as a non-examination subject in all the secondary schools. The question was further considered by the Educational Reforms Committee and

they have said that from the 4th year onwards Hindi should be made a compulsory subject up to almost the end of the secondary course, so that in the course of 4 to 6 years at the rate of three periods per day the students will have become proficient in Hindi language. I personally feel that it is a good recommendation. It is under the consideration of the Government.

In Mysore, Hindi is being propagated by a number of institutions, particularly the four institutions mentioned by him. They have been given grants from Government and they are being patronised by the public as well. I am very glad to see that it has entered the homes of almost everybody in Bangalore and Mysore cities, particularly because very many girl students have taken to Hindi

2-30 P.M.

and they have been learning in schools and colleges or private institutions and carrying back the message to their own homes and teaching them to their sisters and brothers.

In the University stage, we have already about ten lecturers in Hindi. We have an Assistant Professor; we have addressed a letter for a special grant to the Government of India, in order to create a professorship and otherwise strengthen the University staff in Hindi also and for equipping the library properly. I am very glad to say that out of ten lecturers seven are students of Benares Hindu University and I believe most of them are M.A.'s in that subject and their teaching is very much appreciated. Further, Sir, the College Hindi Staff in Mysore have also instituted a diploma course, by which method the public as well as the students are going to make it a special course of study which will benefit students in the schools also.

Regarding the Government, Sir, it is under contemplation to make a rule whereby all those who are to serve the State for more than 15 years, should be asked to take some simple examinations in Hindi in view of our Constitution asking us to have correspondence inter-State as well as in the Centre as far as possible in Hindi in the course

of 15 years. In order to enable Government servants to become familiar with the language and see that they attend to this correspondence more easily, that also is under contemplation; and I trust that necessary steps and decisions will be taken early and implemented. Therefore Sir, I may submit that both in the educational institutions in the public as well as in the Government circles, necessary attention is being paid for the spread of Hindi, the national language, both in the interest of national solidarity and unity as well as for the progress of the country.

With these few remarks, I request once again Sri G. Sivappa to withdraw this cut motion with this assurance.

SRI G. SIVAPPA.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

MR. SPEAKER.—Sri Madiah can move any one of his two cut motions so that others will have an opportunity of speaking on that cut motion.

SRI M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—I have requested the Chair to permit me to move both the cut motions and draw attention to some grievances of the scheduled castes. As a special case, I may be permitted to move both the cut motions, Sir. However, I will certainly obey the Chair.

MR. SPEAKER.—You can refer to the subject of the second cut motion while moving the first one or *vice versa*; because my difficulty is, if I give you a chance to move two cut motions which stand in your name, the next person Sri G. Puttaswamy has got ten cut motions in his name. Others will be deprived of moving any cut motions.

SRI M. MADIAH.—I will obey the Chair, Sir. I will move the first cut motion.

Scholarships to Scheduled Castes Students in Middle and High Schools

***SRI M. MADIAH.**—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘37. Education’ for

Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the need for providing adequate number of Depressed Class Scholarships to the Scheduled Caste students studying in High and Middle schools in the State).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋಲಾ ಸೂಚನೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಬೋಲಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರನಾದಿನಂತರ ದೊರೆಯ ಬಹುದಾದ ಉತ್ತರದ, ಫಲಿತಾಂಶದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಂಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿರಾತ್ಮಕ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಜನಾರ್ದನನ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ, ದಲಿತವರ್ಗದವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ (exclusive ಆಗಿ) ಕೇಳಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ provisions ಗೆ offend ಆದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಶಂಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ, ಜವಾಬಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ it is against the provisions of the Constitution...

MR. SPEAKER.—It is too much to presume like that Sri Madiah.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎದಿಗೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. 19ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗಾದರೂ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಏನೆಯಪೂರೈಕವಾಗಿ, ಒತ್ತಾಯಪೂರೈಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವಾಗ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ; ಆ ರೀತಿ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪು; ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಹಾಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಸೂಚನೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ, ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿಬಾರದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯೂ ಕೂಡ ಬಂದಿತು; ಹಾಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹರಹಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಬಹು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ, ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂತವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಒಬ್ಬರ ಹಿತವನ್ನೇ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇತರರ ಹಿತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳೋಣ ವಾಯಿತು. ಈ ತರಹವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದ ರಿಂದ—ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಅಪೊತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ—ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ಪೂಜಾರ್ಥವುಂಟಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿ ತೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬರಲಿ, ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಕೊಡದೇ ಇರಲಿ ಈ ಅಂತವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. Evolution theory ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗಬೇಕೋ ಅದರಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ವರಲ್ಲೂ ಸಹ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಒಬ್ಬರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬಿಡದಾಗ ಭಾರತವನ್ನು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರ ತಕ್ಕದ್ದೇ ನಮ್ಮ substance of the Constitution ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸವೇ ಹೇಳಿದೆ; ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನ ಫಲ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚವಾದವುಗಳಾದವು ಮತ್ತು ಎಂದು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರವ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 13 ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 13 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತಿಮ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿನ್ 35 ರಿಂದ 60 ರವರೆಗೂ ಇದೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮೈಸೂರಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲವೆ. ಮಾರ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ

“The Finance Commission have observed that Mysore of all the States in the Indian Union has the highest share of expenditure on education and the lowest percentage of literacy in the State.”

ಹಾಗೆ ಅಂದಾಗ ಇತರರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಓದಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು quantitative ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. Qualitative ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ quantitative ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಯೋ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಿಪ್ಟೆನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನವರು 15-20 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. Percentage of literacy ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪರೇಂಟು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಡಿಪ್ಟೆನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರು 30 ರಿಂದ 60 ವರೆಗೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ percentage of literacy ಶೇಕಡ 13 ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿವಾದಯಕವಾದುದೇ, ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ I am putting it to you, Sir, even for Vokkaligars, what is the percentage of this class? It is within 6, ದಲಿತವರ್ಗದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ, ಎದ್ದು ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರಹಿತರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಎದ್ದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಕೋಮವಾರು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿ, ಇತರ ಕೂಲಿಗಳಿಂದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ, ಪಶುಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ percentage of literacy ಯನ್ನು ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ percentage ನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ! ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸುಮಾರು 418 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನು ನ್ಯೂನತೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಪದಿನದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯೋದಿಪಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರಜನ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಾಣ್ಪನ್ನುಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂತಾಗು

ತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೀವೇ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಅನುಚಿತವೆ ಅಥವಾ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಅನುಚಿತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“So long as the millions live in hunger and ignorance, I hold every man a traitor who, having been educated at their expense, pays not the least to help them.”

ಇದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

“Him I call Mahatma whose heart bleeds for the poor; otherwise, he is a Duratma.”

ಯಾರು ಬಡವರೋ, ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ದುಡಿದು ಕಷ್ಟಪಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಾವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟುಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಬಡವರನ್ನೂ, ಜಾತಿಮತಗಳ ಭೇದವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತಬೇಕು, ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತುವುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಲ್ಲದರೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯೆ?

“Irrespective of the caste or creed to which he belongs.”

ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲೂ ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಏನಾದರೂ ‘ಹಣವಿಲ್ಲ, I am sorry my heart is with you but head is against’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿಗೆ ಈಸಲವೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಕೊಡದೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಾತ್ರ ವಿದಾರ್ಥಿ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ, ಡಾಕ್ಟರಿಗೂ, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇರಲ್ಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶಶೇವೆ ಮಾಡುವ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಬಡವರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಬೆವರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ

ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡದೆ ಅವರನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೃಗಗಳೊಡನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಸರಿಯೇ? ಖಂಡಿತ ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಜನ ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿದಿರುವವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಉಚಿತ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿದೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ, ಒಂದಲ್ಲ ಹತ್ತು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ 791ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 1948-49 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,019 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ 487 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟರು, 1949-50 ರಲ್ಲಿ 1,449 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗಲೂ 487 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು, 1950-51ರಲ್ಲಿ 1,449 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ 567 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, 1951-52ರಲ್ಲಿ 1,597 ವಿದಾರ್ಥಿಗಳು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ 567 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು, 1952-53ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿ 1,673 ಆದರೂ 567 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡೋಣ. 1948-49ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3,282, ಒದಗಿಸಲಾದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 799; 1949-50ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ 4,304 ಆದರೂ 799 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು; 1950-51 ರಲ್ಲಿ 4,409 ಅರ್ಜಿ ಬಂದು 899 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು; 1951-52ರಲ್ಲಿ 4,759 ಅರ್ಜಿ ಬಂದಾಗಲೂ 899 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು; 1952-53 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 4,493 ಅರ್ಜಿ ಬಂತು, 899 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ, ಬಂದರೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪೂರೈಸಿ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಓದುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಡಿಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದು ಈಗಿರುವುದನ್ನು ಎಂದರವಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ನ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳ ತಪಶೀಲನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ 10,761 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ, ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಿಂದ 1,397 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ 42,525 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ 1,23,950 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸೇರಿ 2,066 ಮಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡೆ 10 ಅಥವಾ 15 ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಕ್ಯಾಲಭಾಗ ಜನರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವವರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಸ್ಥೆ ಇರುವವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಥವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧೀನರು ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿದನೋಡಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇರೆ ನಾಳೆ ಮೂರನೆಯ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಟನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಸಂಪನ್ಮಣ ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಮೇರಿ, ಮಿಡ್ಲ್ ಮತ್ತು ಹೈ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ವ್ ಆಗಿದೆಯೆ, ಉದಾರನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದು! ಈಸಂಪನ್ಮಣದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ! ಏಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು! ಈಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ! ಡಿಪ್ಲೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕೆ ಎರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಾಗದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜನತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಈ ನೂಚನೆಯ ಮೇರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Sri Madiiah, if you read the question No. 791 that was answered this morning, you will find out from the figures available there that in 1950-51, 80 scholarships were increased in High Schools and in Middle Schools 100 scholarships were increased. The number of applications received in

1952-53 as compared with the number received in 1950-51 shows only 84 in excess for Middle Schools. Are not Government doing something in this direction?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ 1950-51 ರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—From the figures you can see that 80 scholarships for High Schools and 100 scholarships for Middle Schools have been increased. I do not mean to say that more scholarships should not be given; do not mistake me. You must, at the same time, also appreciate the action of Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್ 1948-49ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ 487 ಇದೆ, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 799 ಇದೆ; ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—Number of applications also are only 84 more.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈಗ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ 1950-51 ರಿಂದ 1953-54 ರವರೆಗೂ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲು ನಾನು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿ ಎಷ್ಟನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗರೆ 400 ಅರಾಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ 4 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇಕಡೆ 15 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೆ ದೊರಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿ ಕ್ಲೇಷ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತವೆ, allotment ಎಷ್ಟಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೋಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

3 P.M.

* Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I may correct the Hon'ble Member by giving some factual information. 1949-50ರಲ್ಲಿ 480 ಜನರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಬಂದ ಅಷ್ಟಿ ಕ್ಲೇಷ್ ಸಂಖ್ಯೆ 1,449. ಅದರ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ 50 ಅಷ್ಟಿ ಕ್ಲೇಷ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರೆ 80 ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಅಂಕ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ 1952-53ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1,673 ಅಷ್ಟಿ ಕ್ಲೇಷ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ವರ್ಷ 83 ಜನರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ number of applications received and number of

scholarships granted—ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ allotment ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದೇ ಅದರ, ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 46ನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ weaker sectionನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ protection ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ:

“The State shall promote with special care.....”

Compare the number of applications received and the number granted. Any greater ratio? I invite the Hon'ble Minister to refer to article 46 of the Constitution. It refers to 'weaker sections.'

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Such cases we take note of.

Sri M. MADIAH.—It says—

“The State shall promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people, and, in particular, of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, and shall protect them from social injustice and all forms of exploitation.”

What is the special care that the Government have taken according to the above article?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Every student from the first class to the highest class at present is given freeship. That is the special concession given.

Sri M. MADIAH.—After the Constitution came into force, I know that the public at large and the Hon'ble Members of the Legislature ever since the Legislature came into being in Mysore, are very kind to the Scheduled Castes.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Thank you.

Sri M. MADIAH.—I do not deny that. But now, after the Constitution came into force, I do not know what steps are taken by the Government which will go to show that they have taken special care?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is the good luck of Mysore people

that long before the Constitution came, Mysore implemented the very idea embodied in the Constitution. It is the good luck of the people in Mysore.

Sri M. MADIAH.—It is said there—

“and shall protect them from social injustice and all forms of exploitation.”

ಈ protection ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ special care ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಹೊಲದ ಫಸಲಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು? ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 338ನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ “There shall be a special officer for the Scheduled Tribes.....” Next, it is said that there shall be a special officer appointed for the Scheduled Castes and Tribes to be appointed by the President and it shall be the duty of the special officer to investigate all matters relating to the Scheduled Castes and Tribes under the Constitution and report to the President upon the working of the safeguards. A special officer has been appointed to examine the adequacy or otherwise of the facilities given. I do not know

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—May I bring to the notice of the Chair that that subject is a little foreign to the subject on hand? We are speaking of the constitution of special officers, what provisions relating to them are implemented and what have not been implemented. That is not the subject under discussion.

Sri M. MADIAH.—And then, Sir,—

“In this article, references to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes shall be construed as including references to such other backward classes as the President may, on receipt of the report of a Commission appointed under clause (1) of article 340, by order specify and also the Anglo-Indian community.”

ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ weaker section ಎಂದರೆ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರೆಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ (economically and socially) ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ weaker section ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ Special Officer for Depressed Classes ಇತರ backward classes ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ

(SRI M. MADIAH.)

ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನೂಟನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದನ್ನೆ keep up ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. Weaker Section ನವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ adequate safeguard ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಶಂಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನವಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“ That the demand be reduced by Rs. 100. ”

The House will now rise for lunch and meet again at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Eight Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty-eight Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Statement by Sri Mulka Govinda Reddy.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I request you to kindly permit me to make a statement in order to clear any possible misapprehension resulting from the statement of the Chief Minister the other day that I tried to influence him and that he did not yield to it. In view of your ruling given earlier, precluding the question being raised now, it has become necessary to make this statement to clear such misapprehensions.

It may be that in my capacity as a member of the Legislature, I meet the Chief Minister or other Ministers to urge for consideration of certain legitimate grievances of the public or a section of them, as I consider that it is my duty to do so. But I can assure you, Sir, and through you the members, that I never approached the Chief Minister on behalf of any officer in respect of revision of age.

Thank you, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋರ್ಡು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಖಾಯಿರೆಯಾಗಿ ದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಬಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹತ್ತು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸೇರು ರಾಗಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಮೂರು ಸೇರು ರಾಗಿ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಅದೇ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣಜಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೈರಕ್ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಸಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈದಿನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ಉಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಬೇಕು ಎಂಬ ಮನವಿ ಈಗ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕವೂ, ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಈಡೇರುತ್ತದೆಂಬ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಈಗ ನಿರಾಶಾಧಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈವರ್ಷ ಹಾನನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ 60-70 ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ allotment ಒಂದೆತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐದು ಮಂದಿಗೆ renew ಆಗಿದೆ, ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಬಡ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕೋಮುಗಳಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಇವರಿಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗು

ವುರು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಬಡ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರಕಿ ದೆಯೇ! ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇ ಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರಾತ್ತಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿ ದೆಯೋ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿ ರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಾತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ವಸ್ತುವಂತೆ, ಒಪ್ಪುತ್ತಿ ಸ ಉಳಿದ ಖರ್ಚಾದರೂ ನುಗ ಮವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವ ರಿಗೆ ಇವರ ಕಷ್ಟವೇನೆಂದು ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಬಡತನದ ಬೇಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇ ಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೈವರಿ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಗೆ ತಳಹದಿಯೋಪಾದಿಯಿಲ್ಲವು ಈ ಪ್ರೈವರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ ಯಬೇಕು. ಅನೇಕ ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ, ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಓದಿಸಲು ಹಣ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದೆ, ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಸಹಲಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದೆ ಅರಿದಾದುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಷ್ಟೂ ಆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೋಡಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ, ಎಂದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಚೇರಿ ಜವಾನನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅವನು ಜವಾನ ಚಾಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗದೇ ಇರುವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು. ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಂಬಳ ನೋಡಿ, ಎಷ್ಟು ಪಾಸ್ತಿ ಇದೆ! ಆದರೆ ಆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವನು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು, ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡವರಿಗೆ, ಕೆಲವು ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪ್ಪು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರದು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವೊತ್ತೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದು ಈಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅನೇ ಕರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಫೀಷ್‌ ಕೊಡಿಸಿ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪು ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಇಷ್ಟು ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ ನಲ್ಲಿ ಹೋದ ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಬಡ ಜನರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬಡ ನೌಕರ, ಬಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು? ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಬಡ ಜನರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾ ಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನು ಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡ ನೌಕರರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದನೆಮಾಡಿ, ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿ ಗೆರೆ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಂಸ್ಕಾನದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1/5 ಭಾಗ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣ ವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬರ್ತುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಸಂಪ್ಪದ ಗನುಗಣವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ತುಮಾಡಲಾಗು ತ್ತಿದೆಯೇ? ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು, ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾರ್‌ಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನು ಕೂಲವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ಇತರರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಧ ವಾದ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಯಾವರೀತಿ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪ್ರಗತಿವಾಯಕವಾದ ಭರವಸೆ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲರಂತೆ ಜನಗಳ ಒಂದು ಸದಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾ ಗಲೇ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಮರೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಜೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲು ಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿದಂತೆ ಆಯಿತೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಫೀ ಸರೂ ಕೂಡ ಸ್ಕೂಲುಗಳಂತೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲರಂತೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಸ್ಕೂಲು ಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ದ್ರವ್ಯ ಸಪ್ತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಅನುಕೂಲತೆ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರೋ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಮರೆನಾಡಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ

ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳು ನೂರ್ಯನನ್ನೇ ಕಾಣುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೂರ್ಯನನ್ನು ಕಾಣದೇ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಜನಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮರೆನಾಡಿನ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾ ಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ನಿಮ್ಮ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡು ತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕೇವಲ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ, ಬಟ್ಟೆ, ಬಳಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಂ ಮತ್ತು ರೈಬ್ರರಿ ಫೀಜಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ (exempt) ಮಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ exemp tion ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಫೀರುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಅನೇಕಕಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ಬರೀ ಹೇಳುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಸಹಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು; ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ! ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಮೆಟ್ಟಿಕ್ಕುರೇಷ್‌ವರೆಗಾದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿ ಹೆದ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆಯಾದರೂ ಆದರೂ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ

ದೆಯೇ ಏನೇ ನುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ 4 ಕೋಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಹುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ರಶತ್ಯ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗ ರಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೋ ಆಯಾ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಯಾಡಾರ ಹಾಕಿದಾ ಮಾತು ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು 1954-55ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ 19 ಜನ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿಯದೇ ಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ತಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ವಿನಯದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ನಾನು ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಕೂಡ ಅನೇಕವು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗ

ಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕರ್ಣಾಂಶಕರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗಿಂತ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನನಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಯಾವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನಿಶ್ಚಿನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವರ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಅಂಕಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಕ್ಲಾಸಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಯಾವ ಸ್ಕೂಲು ಅಥವಾ ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸಭಿಕರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜೊತೆಗೆ ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ “to urge the need for providing adequate number of B. C. Scholarships to the Scheduled Caste Students” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Adequate number ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ರೀತ್ಯಾ ನೋಡಿದರೆ 1949-50 ರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದವೆಯೋ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ 1/3 ಭಾಗದ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ರೈಷಿಯೋದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 1952-53ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ 1/3 ಭಾಗದ ಪ್ರಪೋರ್ಷನ್ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ 1949-50ರಲ್ಲಿ 4,304 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದು 799 ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸಿಕ್ಕಿ 1/5 ಭಾಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಿದೆ. 1952-53ರಲ್ಲಿ 4,493 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ 899 ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದು 1/5 ಭಾಗದ ರೈಷಿಯೋವಿಗೆ ವರ್ಕೌಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನಂತೆಯೂ 1954-55ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಪೋರ್ಷನ್ ಕಾಪಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ 72,490 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು ಹೇಳಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರು ಬರುವಾಗ ಪ್ರಪೋರ್ಷನ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಡುಗರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ, ಆದರೆ ಕೊಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ 71 ರೂಪಾ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.)

ಯಿಗಳಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಆ 7½ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡರೂ ಹಣದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಗಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗಿರುವ 1, 2 ಮತ್ತು 3 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಒಟ್ಟು 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲ, ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲ, ನೀಡುಗಳೆಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. 13 ಸಾವಿರ ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರೇಡುಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ 20 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರಸ್ಟಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿತುಗಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ಮಸೂದೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸಾಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ನಿರಾಶರಾಗಬಾರದು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಠನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮಾದಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಬೋಧಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾಠನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Next cut motion, either 20 or 21 may be moved by Sri G. Puttaswamy.

Girls' High School at Chikmagalur.

Sri G. PUTTASWAMY.—I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the need for starting a Girls' High School at Chikmagalur.)”

ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋಧಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಸಹ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ Joseph Convent Schoolನಲ್ಲಿ 200 ಜನಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದೇ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮರೆನಾಡಿನ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ; ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಏಕೋ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರ್ಲೇಜು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 95 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಫಂಡಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಜಮಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಿಡರ್ ಸ್ಕೂಲು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂ ಇದೆ. ಅದು ಕೇವಲ 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 50—60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದರೋ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡಿನ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಡವರು ಅನೇಕವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೂರು ಹೋದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸುಮಾರು 70—80 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 50—60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 7 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿವೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯ.

Mr. SPEAKER.—The cut motion is for starting a Girls' High School but you want to speak on all your cut motions in a way. You kindly confine your remarks to the cut motion you have now moved.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಏನು ಅನಾನುಕೂಲವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved.

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖೋದ್ದೇಶ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ವಿಚಾರ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಈಗೊಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Educational Facilities to Backward people of Malnad.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈಗೀತಿ ಇದೆ:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the need for giving more educational facilities to people who are backward in Malnad parts).”

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಟಿಮನವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನರು, ಬೇಡರು, ಕುಂಬಾರರು, ಕೊರಮರು, ಬಿಲ್ಲವರು, ಕೊರಚರು ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ಜಾತಿಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂಗಲ್ಲಿದ್ದು, ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಮಸ್ತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ Scholarshipsಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗವು ಮುಂದೆ ಬಂದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂಬ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ, ಜನರು ಸಹ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ಎಂದು ವಿಧಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 300 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಡೆಲಮಾಡಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 200 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ 50 ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 50 ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—Backward Scholarship ನಾಲ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದೊರಕಲು ಅನಾನುಕೂಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ತಾನೇ ತಿಳಿಸಿದಹಾಗೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನನ್ನ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Payment of Government Quota to Municipal High Schools.

4 P.M.

Sri B. MADHAVACHAR (Bhadra-vati).—I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to expedite payment of Government quotas to Municipal High Schools to enable the teachers to get their pay regularly).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟು: ಅನೇಕ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಳ ಪಾವತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಕಸ್ಮಾತ್ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಪೌರಸಭೆ-ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಗ್ರಾಂಟು ಸಹ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಂಟು ಪೌರಸಭೆಗೆ ತಲಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯಾವುದಾದರೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೋಷ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದು ಸೇರಿಸಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊದಲು

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವಿವರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮೊದಲಿನ ಸೂಚಕರು ತಮ್ಮ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ನನ್ನ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Posting Primary School teacher to Kadiranpalya in Ulsoor.

*Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the need of posting a primary school teacher to Kadiranpalya in Ulsoor Constituency).”

Though the cut motion looks so simple, I have to say that this is the third time I am moving it on the floor of this House and still it has not received the attention that is due. I do not know whether any cut motion which is moved in this House, comes to the notice of the Government. Other cut motions that are included in the list but are not moved will come to the notice of the Government. So I understand. Last time I had no occasion to move my cut motion though printed in the list and I think the Government have not noticed it. I have written a letter to the Director of Public Instruction in the matter and till today I have not received any reply from him. The village people have constructed a building at their cost and they have written to the Government asking for a teacher to be posted and in spite of that, I have not received any reply from the authorities concerned. Also the other day the Hon'ble the Revenue Minister went to the place for a function and the villagers showed the building also. He was pleased to see the building and he immediately promised to grant a teacher. He intimated to the Director of Public Instruction. But till today no teacher has been posted. Similar

is the case with every place in the neighbouring villages. So I request the Government to definitely look into the need for posting a primary school teacher there.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

* ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನೂತನರೂ ಮೊದಲು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒದ್ದಿದಾಗ ಅಲನೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಡಿದಿನ ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಣೆ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೂತನರೂ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥೂಲ ಸಹ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈಗಂತೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೂತನರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯ ದೈವಿಕವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದರೆ ಅವರೊಡನೆ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Govinda Raju is not here. The next 12 or 14 cut motions are in the names of several members. They may select 3 or 4 of them. Till five we go on with the demand.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—In obedience to your direction, I would like to move cut motion No. 38 provided other members who have signed with me move other cut motions. I will select only one among them, in view of the direction.

Mr. SPEAKER.—From Nos. 33 to 38 there are some more cut motions. Are those who have signed those cut motions agreeable to this proposal?

MEMBERS.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I have some local grievances.

Mr. SPEAKER.—I will just make myself clear. Sriyuts M. Chikkalingiah and B. P. Nagaraja Murthy have signed also. Do they agree to the moving of earlier cut motions now selected?

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—Myself and Sri Chikkalingiah and U. M. Madappa—all the

three of us have sent some other cut motions. We are satisfied if we are given chance to move any one of them.

Mr. SPEAKER.—Which are those numbers?

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—I take No. 81.

Mr. SPEAKER.—No; we may not reach that number. Only half an hour more. So you also agree with Sri Nagaraja Murthy, Sri Chikkalingiah?

Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Just give them each a chance to move one of their cut motions.

Mr. SPEAKER.—Let us see if at all we reach them.

4-30 P.M.

Working of the Grant-in-aid Rules.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narasipur).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a discussion on the working of Grant-in-Aid Rules.).”

Sir, High School education is being given to pupils in Mysore State in 217 high schools of which 67 high schools are run by private institutions and are included under the grant-in-aid rules. Out of 217 high schools, the Government manage only 40 of them. Local bodies, that is, Municipalities manage 64 and District Boards 37. Sir, the Government framed these Grant-in-aid Rules in the year 1929 and at that time it was decided that these institutions should be paid the grant at the rate of Rs. 50 per section per annum. By 1941, they revised these rules in such a manner as to give aid at the rate of Rs. 100 per class irrespective of the number of sections in each class. And in 1947 they further liberalised it to such an extent as to meet 75 per cent of the net authorised expenditure. Sir, out of the 217 high schools, Government is managing only 40 at an estimated cost of Rs. 15.57 lakhs, while the Government is giving a grant of

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

9.61 lakhs as its share towards the management of 167 schools. Why I have given these figures is for this reason. The net authorised expenditure as determined by Government is no doubt taken into consideration for giving grants. Actually, what has happened is, in most of these grant-in-aid institutions, the salary that is given to the teachers is low. The Government have the control over the transfer and promotions of the teachers so far as it relates to the schools managed by Municipalities and District Boards. And promotions and appointments are not controlled so far as they relate to the grant-in-aid institutions other than those managed by the local bodies. Sir, when the grant-in-aid rule says that the Government will give 75 per cent of the net authorised expenditure, if the private institutions do not give increments to the teachers of these institutions, I want to know why Government should withhold their portion of it. They have committed themselves anyway to give 75 per cent of the net authorised expenditure and the remaining 25 per cent has to be met by the individual or the private institution and if the private institutions do not come forward with their 25 per cent, why should Government withhold their 75 per cent which is meant for the improvement of the conditions of the services of the teachers in the grant-in-aid institutions?

Further, I would like to put a question to the Government. When the Government knows that the authorised expenditure is only about 12 lakhs for putting 9.61 lakhs as 75 per cent of their share,—I presume that the total net authorised expenditure on account of these classes is only about 12 lakhs,—they can as well take over the control of these schools because the additional expenditure to Government would only be in the order of about 3 lakhs. Therefore I submit, Sir, that Government should see that the increments of these teachers working in grant-in-aid institutions, apart from those maintained by the local bodies, should be given irrespective of the fact whether the

private institutions do come forward with their quota or not.

The other point that I wanted to say about the grant-in-aid rules is this: Grants are given at the end of the year—or I would put it this way. Whatever amount that is due to a grant-in-aid institution is given at the commencement of the next year. That means that these grant-in-aid institutions have to provide funds to run their schools for one year and then take a refund from the Government. This has caused a little inconvenience to such of those institutions which are not in a position to provide funds to run their institutions properly. Therefore, I would suggest that whatever Government decide to give to these institutions, may be paid to these institutions in instalments at least, commencing from the very beginning of the year. If grants are given by Government to these institutions in half-yearly or quarterly instalments, it would be possible for the Government to help these institutions.

Another point I wanted to submit is this, Sir: I do not know why Government have reduced the allotment towards the payment of grants to these institutions. In the year 1952-53, the Government have actually paid 11.43 lakhs towards the maintenance of equipment to these aided institutions. In 1953-54, their revised estimate shows that 7.42 lakhs would be enough and for 1954-55, they have estimated it at 9.61 lakhs. The total amount that the Government had paid in 1952-53 was 11.47 lakhs. The estimated expenditure for 1954-55 is 9.61 lakhs. I want to know why there has been a reduction in the payment of grants to these institutions when the number has not been reduced. Sir, the number of pupils that were studying in high schools in 1924 was in the order of 37,000 and today this is in the order of 1.4 lakhs. There has been a quantitative upheaval in the number of students. It is very necessary that the rules should be liberalised in such a manner as to induce people to take up opening of these high schools where Government themselves are not doing it. And therefore,

whatever may be the expenditure in view of the abolition of the Lower Secondary Examination, the Government should see that they give encouragement more liberally so as to stimulate the opening of private high schools at least. That is one thing.

There is yet another point, Sir. In the year 1952-53 Government had a provision for giving equipment grants. In 1953-54 and 1954-55 they have withdrawn that provision. I want to know why Government have thought of not including the equipment grants in their allotments. Sir, in the high schools managed by the Municipalities, and District Boards, a definite scale of salary has been fixed; and committees of these local bodies have the power to appoint teachers in the lower grade, namely, Rs. 60-5-90/EB. 6-150; and the Director of Public Instruction is empowered to promote them to the next grade namely Rs. 130-10-200; and Government can promote these teachers to the next higher grade of Rs. 170-10-250. All these teachers working in the Municipal High Schools and District Board High Schools are dealt with by the Director of Public Instruction in matters of transfer and promotion, while the teachers working in the aided institutions are neither given benefits of these increments in salaries nor have they a sense of security of service; and if the Government take steps for entering into that field and take over the control of these schools also, after all the extra expenditure to Government would be very little. But at the same time, they will be assuring the services in high schools managed by private institutions and giving further encouragement in matters of providing secondary education to the pupils of the State.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಐಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗದಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನೆಟ್ ಆಧರಿಸ್ತಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್, ಖಾಸಗಿ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶೇಕಡ 25 ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿವೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏಕೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Increment in salaries ಎಂಬುದನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಟ್ರಸ್ಟಿನಲ್ಲು ಯಾವ ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಲ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾಕಿಯಾದುದನ್ನೂ ನಾವೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನೂತನ ಮಾಡಿರುವುದು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದೀತು. ಈ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನೇ ಬಹಳ ಲಬರರಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನದೇ ಹೊರತು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೂತನವಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ Equipment and maintenance grant ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 1953-54ರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕಡಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸಂಬಳದ ಸ್ಥಿರವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 60ರಿಂದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರೇಡ್ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೂತನಿರುವುದು ಬಾಕಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಖಾಸಗಿ ಯವರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಭಾಗಕೊಡಿ, ಅವರು ಅವರ ಭಾಗ ಸೇರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ನೂತ್ನವಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಗ ಕೊಡದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. 9 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನು 3 ಲಕ್ಷ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಗಮನ ಆ ಕಡೆ ಇರುವಾಗ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾವುದು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಬರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು ನೂತ್ನವಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೈಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.)

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟರು. ಗ್ರಾಂಟನ್ನು easy instalment ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನೂತನರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ನೂತನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Buildings for Boys and Adikarnataka Schools at Malavalli

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ನೂತನ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ; ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

“‘37. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ’ ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರ ತಕ್ಕ 3,77,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಮಳವಳ್ಳಿ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಮತ್ತು ಅದಿರ್ಕರ್ನಾಟಕರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಎರಡು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಾಲಕರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 57 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನು ವಾಗಲೇ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಯಾರ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಡೆ ಆಡರು ಬಂತು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ವರು ಅದನ್ನು ಬುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನವಾ ಗದೆ ಮತ್ತೊಂದುಸಲ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಕಳೆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿದೆ, ಪ್ರತಿಸಲವೂ ನಮೂದಿನಿಂದ ಈ ಸರಿಯೂ 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾಕಿಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾ ಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಗ್ರಾಂಟಲ್ಲವೆ? ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಸಾಲುವು ದಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆ ದಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಈಡೇರಿತೆನ್ನುವಾಗ, ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತ

ಬಾಯಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಯಾವುದೋ ಅರ್ಜಿ ಬಂದು ತಡೆ ಆಡರು ಬಂತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದು ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನ ವಾದರೆ ಪ್ರಜೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಹಾಗೆ ನಡೆದರೆ ಹೇಗೆ? ಬೇಗ ಬೇಗ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದೂಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಾರಿ ಎನ್ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ತಡವಾದರೆ ಅನಂತರ ಬೇರೆಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಶೇಕಡ 20—30 ರಷ್ಟು ಎನ್ ಮೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿವಾಗ 57 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿ ನಿರುವ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯಮೇಲೆ 2 ವರ್ಷಗಳು ನಿಧಾನವಾದರೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪುನಃ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗು ಬೇಕಾಗುವಂತೆ ರಿವೈಸ್ ಎನ್ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ನಿಜವಾ ಗಿಯೂ ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಹಣ ಸಾಲುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯ ಕೂಡ ಇದೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸಮುದ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅನೇಕ ಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ, ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಸಹ ಕಳುಹಿಸಿತ್ತು, ಜವಾಬು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದಿರ್ಕರ್ನಾಟಕರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲೂ ಕೂಡ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 57 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಡೆದಿದ್ದರೂ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಅಕ ಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಜಾಗ ವನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವಾಗ, ಅದಿರ್ಕರ್ನಾಟಕ ಜನರ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಬಡಾವಣೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾ ಗಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅವರ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎರಡು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಷಯ ವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸಚಿವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಡೆ ಆಡರು ಏನಾಗಿದೆ, ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಡಮಾಡು ವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಯೋಚ ನೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ರುವ ಹಣ ಈ ವರ್ಷವೇ ಖರ್ಚಾಗಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಖೋತಾ ನೂತನ ಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ

ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬಾರದೇ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕರ್ಷಣಕರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಾಗಿ 57 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri V. Venkatappa was very keen in moving one of his cut motions. If the House has no objection, I will take up his cut motion, because there are only 10 minutes more. The cut motions are Nos. 61 and 62 and he can move one of them.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar—Hosanagar).—What about educational reforms?

Mr. SPEAKER.—I do not know.

Deplorable condition of School Buildings in Channapatna Taluk.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the deplorable condition of some school buildings in Channapatna Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲರವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಸಹ ನೋಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಸಹ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಹಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕಾರಣ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಭಾವಣಿಗಳು ಮುರಿದು ಹೋಗಿ ಇಂಥ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲರವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಬುದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 8-10 ಇವೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಸಹ ಎರಡು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. VENKATAPPA.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Appointment of a Judge of High Court to enquire into Mysore University affairs.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of instituting an enquiry by a Judge of the High Court into the affairs of the University of Mysore).”

We are all aware of certain affairs of the Mysore University. Complaints have been received time and again regarding the admission of students to different colleges, especially to technical and professional colleges. Time and again complaints have been received that late admissions are mainly responsible for the failures in examinations. The percentage of failures in the examinations is increasing year after year and the teaching in the University has gone down deplorably. The way in which the University is being administered, we all know, is not at all satisfactory. The distribution of scholarships, disbursement of scholarships, the private tuition that is allowed to some of the teachers in the University, all have led to many things which are really deplorable. Again, the appointment of examiners, correction of papers, the leakage of question papers, all these things do require serious consideration at the hands of the University. It is no use spending

(Sri MULKA GOVINDA REDDY.)

Rs. 50 to Rs. 60 lakhs every year on the University when we do not get proper return from the University. Money spent must be well spent and must be utilised for the benefit of the people. Complaints that have been received, the complaints that have been alleged, should be really enquired into. I would earnestly urge on the Government to institute an enquiry into the affairs of this University including the complaints or the suggestions made so that we may improve the present working of the University and bring credit to the University. Formerly, as you all know, the Mysore University had a very good reputation; of the professors that adorned the University, the lecturers and readers that were in the University every Mysorean should be proud. But today what is the position? The position is the reverse. It is really regrettable that the University of Mysore, which had such a high reputation, has gone down in the estimate of the public and especially in the estimate of University people outside the Mysore State. I earnestly request the Government to institute an enquiry into these University affairs by a Judge of the High Court, by a Judge who is known to none of us and who can give a good and satisfactory report and advice to the Government, on which the Government should proceed to implement the recommendation in the report. With these few words I request the Government to accept this cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is one with the Hon'ble Member in accepting the principle that the prestige of the University should be kept up at as high a level as possible and necessary. But two factors are brought to the notice of this House. One is the principle of autonomy. The University is a learned body and we have to concede that they should have as much freedom as possible under the Constitution and therefore whether

there is case made out for enquiry of this nature is the point. The second factor is this. Both the Legislative Council as well as the Legislative Assembly are fully represented in the councils of the University, namely, the Senate as well as the University Council. From them we have received some complaints. But no case is made out for an enquiry of the kind suggested by the mover, namely, by a High Court Judge. We must respect the autonomy of the University as much as is possible. Even in the maintenance of the prestige of the University, it is better that we allow it to the University to shape its own policies. We request Hon'ble Members of this House who are its representatives in that body to interest themselves in the affair and bring it to a better level. With these remarks I have to request the Hon'ble mover of the cut motion to withdraw his cut motion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

School Buildings in rural parts.

Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulabagal—Srinivasapur).—I beg to move:

“That the demand under the head ‘37. Education’ for Rs. 3,77,90,000 be reduced by Rs. 100 (to draw the attention of the Government regarding construction of school buildings in rural parts of the State).”

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟಡಗಳು ದಾನಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗಿವೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನುಷ್ಠಾದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇವು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ದಾನಿಗಳಿಂದ ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡದಿರುವುದು ವ್ಯಸನಕರವಾದುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ದರೂ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. **SPEAKER**.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 3,77,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Education’.”

The motion was adopted.

MYSORE SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to Consider—(Contd.)

5 P.M.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, I find from the supplementary List of Business that the consideration of Bills is to commence at half-past Five. But I have no objection to start now, Sir.

Mr. **SPEAKER**.—It was changed later.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, the Hon'ble the Minister for Revenue has proposed that this amending Bill be referred to a Select Committee of the House. Therefore, Sir, the observations which I shall now make will be confined to a brief statement of the case for giving earnest consideration to some of the points which I think should engage the serious attention of the Select Committee. I have no desire enter into a general discussion of the scheme of the Sales Tax Act or the total effect and scope of the amending Bill. Nevertheless, I consider it very important that some of the points at least must be investigated, if I may say so, without casting any aspersion or reflection upon anybody whatsoever, with complete objectivity.

Sir, much controversy has centered around the point that the Central enactment which grants exemptions from the levy of sales tax in respect of goods declared to be essential to the life of the community has been contravened in the Mysore Sales Tax Act as also in the amending Bill. It will be seen, Sir, that this Essential Goods Act (Act LII of 1952) was enacted into law by

Parliament subsequent to the enactment of the Mysore Sales Tax Act in 1948; and the exemptions in respect of the articles enumerated in the Schedule to the Central Act LII of 1952 have been dealt with by a series of notifications issued under Section 6 of the Mysore Sales Tax Act of 1948; and Act LII itself which is a very brief enactment, makes provision for the saving of whatever legislative enactments have already been made in respect of the goods sought to be exempted by that Act from of the levy of sales-tax. The Essential Goods Declaration and Regulation of Taxes on Sale or Purchase Act of 1952 provides in Section 3 that “No law made after the commencement of this Act by the Legislature of a State imposing or authorising the imposition of tax on the sale or purchase of any goods declared by this Act to be essential for the life of the community shall have effect unless it has been reserved for the consideration of the President and has received his assent.” If I understood the observations which were made during the course of the debate yesterday by my esteemed friend the Leader of the Opposition and the Hon'ble Member Sri Sreenivasa Iyengar, they argued that this Central Act which confers immunity or makes an exception in the case of certain goods from the levy of sales-tax has the effect of placing certain limitations on the legislative competence of this House. All that I would like to say in respect of it is that Section 3 of that Act itself saves whatever has been enacted into law whether within the main body of the Sales Tax Act of 1948 or by way of notifications under Section 6 of that Act declaring certain goods to be exempt from the levy of sales-tax. Therefore, Sir, I consider that these observations really lack the force which the vehemence with which they were advanced in this House would probably seem to indicate they contain. There is really nothing that prevents the State of Mysore from making proposals seeking to levy sales-tax on some of the goods which are scheduled to the Central Act if, in the opinion of

(SRI M. V. RAMA RAO.)

the State Legislature, the levy of tax on those goods is necessary or expedient; and I for one cannot understand how the question of legislative competence arises in dealing with this particular matter.

Sir, the next point around which a considerable amount of controversy has been raised is the turnover-tax. This, I consider, is an important matter into which, I earnestly hope, the Select Committee will go not merely from the point of view of what is contained in the amending Bill itself, but also from the point of view of the actual economic conditions prevailing today in the State of Mysore. It will be seen, Sir, that sub-section (3) of Section 3 of the Mysore Sales Tax Act of 1948 provides that no dealer whose turnover does not exceed ten thousand rupees in a whole year need pay the tax under this Act. Sub-section (3) of Section 3 says:

“A dealer whose total turnover in any year is less than ten thousand rupees shall not be liable to pay any tax for that year under sub-section (1) or sub-section (2).”

Sir, the amending Bill has reduced this figure of ten thousand in a year to seven thousand five hundred in a year. The recommendation of the Sales Tax Committee is advanced as an argument in support of this proposal contained in the amending Bill. I have, Sir, no desire to be unduly critical of the Report of the Sales-Tax Committee or of the amending Bill (The Hon'ble Revenue Minister was talking to another Hon'ble Member) but I should like my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister to disengage his mind from any preoccupations that he might be having at the moment and give me. . .

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—The Hon'ble Member was not seeing me properly, Sir.

(*Laughter.*)

Sri M. V. RAMA RAO.—.....and give me the benefit of carefully hearing the particular points which I should like to

mention with respect to the reduction of ten thousand to seven thousand five hundred. Sir, we should remember that the Mysore Sales Tax Act was first enacted into law in Mysore in the year 1948. 1948 was a post-war year and the cost of living in the year 1948, as I have ascertained from governmental sources earlier in the course of this afternoon, was put down at the index figure of 286.5. In the year 1953 the cost of living index rose to 343.1. I shall not weary the House with any argument based on the splitting of figures or fractions. But I should like my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister to recognise that the cost of living has risen, has mounted up and has mounted up considerably and without leaving anyone in any doubt as to the effect of it on the common people in the year 1953. Sir, for the month of February 1954, the cost of living index computed by the Labour Commissioner in Mysore is given as 331.4. There is a very slight fall from the annual average relating to the year 1953. Even so, it does maintain the index figure very high above the level that prevailed during the year 1948. If the Government or the Legislature in the year 1948 fixed the figure ten thousand as the minimum limit for collection of the turnover-tax, I do not see how we can possibly justify the reduction of that minimum from ten thousand to seven thousand five hundred in the year 1954, when the cost of living has mounted up from 286.5 to over 300 and is in the neighbourhood of 340 or 350. It should be remembered, Sir, that the general scheme of any sales-tax legislation presents one very curious feature, which is not discoverable in any other Act relating to taxation and that is this. The Sales Tax Act has the effect of making every citizen with a stake in the country a tax-gatherer for the State Government. It is the dealer who has to pay the turnover-tax or who has to pay sales-tax computed in any other manner at any prescribed rate in the rupee. It is this dealer who, in effect, acts as the real tax-gatherer for the State. All that the sales tax officer has to do is to recover the amount

from him after he has taken the trouble to collect it from the numerous multitude who actually pay the tax to the dealer from whom they buy the commodities subject to the levy of sales-tax. If we remember this and if we recognise that it is the dealer liable to pay the turnover-tax or liable to pay the sales-tax, under the Sales Tax Act functions as the tax-gatherer for the State Government in respect of Sales Tax, then, Sir, I think my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister will concede that the dealer is entitled to a fair deal at our hands and we shall be less than just to him if we omit to take notice of the difficulties from which he suffers. The Report of the Sales Tax Committee and to some extent the statement of the case on behalf of those liable to pay sales-tax clearly shows that a considerable amount of difficulty is being experienced by small dealers whose turnover does not entitle them to collect sales-tax from individual customers. Sir, it would be interesting to make a brief analysis of what an annual turnover of Rs. 10,000 or Rs. 7,500 really means in the shape of a day's transactions. My friend the Hon'ble Member Sri Srinivasa Iyengar said yesterday that an annual turnover of Rs. 57,000 would be assessed in the case of any dealer whose daily transactions total up to a sum of Rs. 20-9-0. I have not verified the arithmetic of it but I think we can proceed on the basis that a daily turnover of Rs. 20 or even Rs. 21 would bring the dealer under the liability to pay a turnover tax as proposed in the amending Bill. Sir, a dealer whose turnover amounts to as much as Rs. 20 in a day cannot be expected to be making more than perhaps Rs. 2 a day by way of profit on the total turnover of business transacted by him in a day. I do not know on what basis the official computations are made of the probable profits made by such business-men or dealers. But I do think that Government will readily agree that the gross profit made by a dealer whose turnover does not exceed Rs. 7,500 in a year will be of the order of Rs. 2 a day and it does not change my argument

even if it were Rs. 3 a day. If we make due allowances for the working expenses, rent for the premises and such other incidental expenditure relating to the carrying on of business in a small way, we cannot say with any justification that a dealer with an annual turnover of Rs. 7,500 is in a better position than an ordinary worker who earns by way of daily wages Rs. 2 or Rs. 3. Sir, in my place a skilled brick-layer earns Rs. 3-8-0 a day and an unskilled labourer earns not less than Re. 1 a day; and if a petty shop-keeper with an annual turnover of Rs. 7,500 earns a gross profit of Rs. 2 a day and we make no allowance for his working expenses and put down his net profit even at Rs. 2 a day, he will not be very different from an ordinary labourer in whose interest we have enacted abundant legislation calculated to bring about an improvement in his economic condition or calculated to secure for him economic prosperity. The petty tradesman, the small dealer with an annual turnover of Rs. 7,500 is in no better position, to my mind, than the ordinary labourer who earns Rs. 2 or Rs. 2-8-0 or even Rs. 3 a day. It is true that we are not taxing the profits made by him. It is certainly true that the scheme of the Sales-Tax Act does not imply that tax is payable on the profits earned. In the case of a big dealer whose turnover may be a lakh of rupees a year, it may be that he runs his business the whole year without making any profit. He may have carried on his business resulting in total loss for the whole year. That will not entitle him either to exemption or to a rebate in respect of his liability to pay the turnover-tax or the tax calculated at so many pies in the rupee in respect of several goods scheduled either by way of notification or annexure to the Act or the amending Bill. This turnover tax is exceedingly a handy and convenient device for obtaining large chunks of revenue for the State Government and in so far as it provides advantages to the Government.....

Sri Kadidal MANJAPPA.—No additional advantages.

Sri M. V. RAMA RAO.—I said advantages, not additional advantages. And in so far as it provides advantages, I think we owe it to the dealers generally to deal with them fairly and to do nothing which will result in increasing the hardship which they are already suffering or the harassment to which they are already subject. It is with a view to get my esteemed friend to examine this particular point in the light of the cost of living index for the years 1948, 1953 and 1954 that I urge that it would not be just to reduce the turnover limit from Rs. 10,000 to Rs. 7,500. The cost of living index has a bearing on this question because even the dealer whose turnover is Rs. 10,000 or more is subject to all the economic consequences of the rise in the cost of living and therefore he is no less entitled to the consideration that the Government should have for the tax-payer generally and for the payers of sales-tax in particular.

The next point on which I should like to say something is the classification that has been made in the amending Bill for the levy of turnover-tax. We have not got into the habit of calling this classification as levying turnover-tax on 'slab system' or on 'slab basis'. I do not know if calling it a slab system would describe it accurately. I have no competence at any rate to compare it with the expression 'slab system' that prevails in the Income-tax Department. We have

5-30 P.M.

classified dealers in this amending Bill into six groups and it is proposed to levy an annual turnover-tax ranging from Rs. 25 to Rs. 150 per annum. I find from the Report of the Sales-Tax Committee which suggested this classification that a uniform increase of Rs. 25 has been suggested in respect of every increase of turnover by Rs 2,500 commencing from Rs. 10,000. In the amending Bill, Government have retained the figures proposed by the Sales-Tax Committee in respect of the first class dealers coming within the range of 7,500 to 10,000 and fixed the rate of tax at 25 per annum. When we proceed to the next classification, dealers with a turnover of 10,000 up to 12,500, while this Sales-Tax Committee Report

recommends a levy at the 'slab rate' of Rs. 50, the amending Bill proposes to levy a tax of Rs. 75. But in the subsequent categories the recommended increment of Rs. 25 is maintained. It is not clear to me why Government considered it necessary to make an increase of Rs. 50 only in the case of dealers with a turnover of between Rs. 10,000 and Rs. 12,500; and even a careful reading of the entire amending Bill as well as the Statement of Objects and Reasons has not enabled me to understand this departure in the case of dealers with a turnover of Rs. 10,000 to Rs. 12,500. Sir, I consider that the levy of turnover-tax at the rate of Rs. 25 on every Rs. 2,500 over and above Rs. 10,000 quite a reasonable proposition, provided we make some more suitable changes devised to give the much-needed relief to the dealers whose turnover does not exceed, say, Rs. 25,000 or even Rs. 20,000 in a year. The scheme of the amending Bill does present some difficulties because in our attempt to replace the multi-point levy of sales-tax by a system of levying tax at a single point, we have not provided—at any rate it does not seem to me that we have provided—for any particular method of calculating the levy where it is not confined to a single point but is leviable at more than one point. The effect of the substitution of the new Section 3 in the place of the existing Section 3 is that the law would not provide for any particular method of levying or collecting sales-tax not confined in its incidence to a single point. I hope I have not made a mistake in reading the amending Bill or the existing enactment. But it does seem to me that we have not made any provision for the levy or for the collection of sales-tax on goods subject to multi-point levy of sales-tax. It would therefore be desirable that suitable provision be made for clearing up this particular point.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I did not correctly follow the Hon'ble Member.

Sri M. V. RAMA RAO.—I shall try to make myself understood, Sir. What I was saying was that Section 3 of the existing Act provides for several things.

Firstly, it provides in Section 3 (1) that (a) every dealer shall pay for each year a tax on his total turnover for such year; (b) the tax shall be calculated at the rate of three pies on every rupee of such turnover; and in sub-section (3) of Section 3, it is said: 'a dealer whose total turnover in any year is less than 10,000 shall not be liable to pay any tax for that year under sub-section (1) or sub-section (2). In the amending Bill which substitutes a different scheme for the scheme envisaged in the existing Section 3, no particular method is prescribed for the levy of sales-tax at any specified rate in so far as the levy relates to goods which do not come within the purview of Schedule II of the amending Bill dealing with goods subject to tax at a single point. That is what I was trying to say.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—There is sub-clause (b).

Sri M. V. RAMA RAO.—Then, Sir, the next point with which I would deal is the provision that has been made in respect of hotels, boarding houses, restaurants and canteens. The Report of the Select Committee made a different provision in the case of hotels and boarding houses. On page 16 of the Report of the Sales-Tax Committee, the recommendation is made in the following terms:

For a turnover of Rs. 7,500 and up to Rs. 10,000—Rs. 100 per annum; For a turnover above Rs. 10,000—Rs. 100 for the first Rs. 10,000; and Rs. 75 for every additional Rs. 5,000 or fraction thereof, per annum.

The Committee makes the observation that this works out to almost the existing rate. The proposal contained in the amending Bill has met with what may be described as a hostile reception generally within this House and elsewhere. I cannot understand how it came about that the recommendations of the Sales-Tax Committee were overlooked, when the provision contained in the amending Bill was actually made and put down as part of the amending Bill. Sir, I have no desire to make capital out of what may perhaps be an oversight or an

accident either in the process of thought or in the process of preparing the amending Bill. Without seeking to take any advantage of the scope which this particular provision gives for comment or criticism, I should like to say just this. Hotels and boarding houses are assumed to be making huge profits; it is also argued on their behalf that their working expenses are proportionately high and allowances for factors such as wastage are also proportionately high. Without seeking either to substantiate or demolish the arguments advanced on the one side or the other, I would merely propose to take by way of illustration the case of a hotel or a boarding house managed by a person who pays income-tax. Sir, I understand that for purposes of computation of income-tax it is assumed by income-tax authorities that not less than 25 per cent of the total turnover in a year is the gross profit made by the person who runs that business. If we take the case of a hotel proprietor whose turnover is 60,000 in a whole year, the income-tax authorities would put down his gross profit at not less than 15,000 in a year and after the usual allowances are made for working expenses and for wastage computed respectively at $12\frac{1}{2}$ per cent and 5 per cent of the total turnover not more than 6 or 7 or $7\frac{1}{2}$ per cent of the total turnover may be described as the net profit made by the dealer in that business. Sir, at the rate of $7\frac{1}{2}$ per cent on 60,000 rupees the net profit would not exceed Rs. 4,500. I have no objection to put it higher, to put it at Rs. 5,000 or even Rs. 6,000. I have no objection because it does not affect the argument which I want to found upon it and that is this. If a dealer with a turnover of Rs. 60,000 makes a profit of Rs. 5,000, he pays probably 300 or 400 rupees by way of income-tax. The proposal contained in the Bill even as amended in the manner given notice of by the Hon'ble the Chief Minister, proposing to levy the tax at the rate of six pies in a rupee up to a certain limit and at the rate of nine pies in a rupee beyond that limit, would still present a case of hardship

(Sri M. V. RAMA RAO.)

which deserves the notice of the Government. I was saying, Sir, that in the case of a total business turnover of Rs. 60,000 in a hotel, the money out of which any taxes have to be paid would be the net profit made by the person who runs the business and if he makes a net profit of five thousand rupees, it is out of this money that he pays either the income-tax or the sales-tax. We do not expect anybody to pay any tax out of his capital or out of his investment. I hope we all expect tax-payers to pay their taxes out of the money they earn. Sir, the Hon'ble the Chief Minister's amendment may be moved; or I do not know whether he proposes to do so; but even if he moves his amendment, without desiring to anticipate the arguments in support of it or against it I should like to say this that on the first Rs. 30,000 of the turnover of the Rs. 60,000, the tax is to be collected at six pies in the rupee, that is, $3\frac{1}{8}$ per cent on the first Rs. 30,000 which amounts to Rs. 937; and on the next Rs. 30,000, levying sales-tax at the rate of nine pies in the rupee, the tax payable would be Rs. 1,406; and so the total turnover-tax payable on the basis of the amended proposals of the Finance Minister will be a sum of Rs. 2,343. If a hotel proprietor having a turnover of Rs. 60,000 and making a net profit of Rs. 5,000 or Rs. 6,000 is required by us to pay as much as Rs. 2,343 by way of a considered and a considerable levy of sales-tax on the business, it will leave him an income not subject to income-tax and the relief he gets by payment of sales-tax is not commensurate with the tax he pays. Where he was paying an income-tax of Rs. 300 to Rs. 400, he would get exemption.

Sri Kadidal MANJAPPA.—To that extent the State will be benefited. Instead of paying income-tax he will be paying sales-tax.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I shall clear up that doubt without taking any more time about it because, as I was saying, income-tax that might be paid either to the State Government or to the Central Government would have to be paid out of the net profit and out

of the net profit of Rs. 6,000, if we take away Rs. 2,000 and odd by way of sales-tax, how much is left over? It is less than Rs. 4,000. And so he is not liable to pay income-tax because the minimum limit is Rs. 4,200 at present. Therefore the relief that he gets is that he pays Rs. 2,400 in order to escape the liability to pay Rs. 400 income-tax. That would be the net effect of our proposals for reviving the scheme of turnover tax. It is true that we get this Rs. 2,400 turnover-tax towards the State revenues. It is certainly true and I dare say we badly need every rupee of the revenue we can make. But I do not consider this quite a just scheme for the levy of turnover-tax. And even the income-tax that is levied and collected by the Central Government is reimbursed under the scheme of financial integration for a stipulated period of years and even if we do not get back the whole of it, we get back almost the whole of it. Therefore if we have adequate regard to some of these factors, I am sure, my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister, whose sympathy for everybody is shared by every other Hon'ble Member of this House, will see his way to give the very badly needed relief to dealers generally and to the hotel proprietors in particular.

The next point is—I am almost reaching the end of the short speech that I said I would make (*Laughter*); I have taken less than an hour to make three-fourths of my speech. The next point is.....

Mr. SPEAKER.—Fifty minutes only.

Sri M. V. RAMA RAO.—.....about Clause 11 of the amending Bill in regard to the addition of the words 'and seizure' in Section 17 of the principal Act. It would be worthwhile giving some attention to the probable result of this amendment. Section 18 of the Mysore Sales-Tax Act confers powers on any officer empowered by the Government to order the production of accounts besides powers of entry and inspection. Nobody can argue that a sales-tax officer should not have the power to enter business premises and require the

production of accounts and other papers and documents necessary for enabling him to make an assessment or satisfy himself about the legality or the accuracy of the assessment made. The power that is sought to be conferred on officers under section 17 of seizing the accounts, registers and documents would not in actual practice lessen the difficulties in administering the sales-tax law. The amending Bill proposes to substitute the following sub-section in the place of sub-section (3) of Section 18:

“If any such officer has reason to suspect that any dealer is attempting to evade the payment of any tax due from him under this Act, he may, for reasons to be recorded in writing, seize such accounts, registers or documents of the dealer as may be necessary, and shall grant a receipt for the same, and shall retain the same only for so long as may be necessary for examination thereof or for a prosecution.”

And the next sub-section is:

“For the purposes of sub-section (2) or sub-section (3) such officer shall have power to enter and search any place of business, warehouse, office, shop, godown, vessel, vehicle or any other place where such officer has reason to believe that the dealer keeps or is for the time being keeping any accounts, registers or documents of his business, or stocks of goods relating to his business.”

I must say that whatever may be the case for conferring the power to make searches and seizure of account books and registers, Government know how in actual practice, how in the day-to-day administration of the Sales Tax Department, such provision would be adding to the unpopularity of the Sales-tax Department. We reduce the turnover limit from Rs. 10,000 to Rs. 7,500 and bring in every little dealer, every petty shop-keeper within the purview of the statute and, although it may be urged that a dealer having a turnover of Rs. 7,500 up to Rs. 10,000 pays just

Rs. 25 a year, the computation of the turnover will have to be made on inspection of the accounts if necessary after search and seizure. Arming the official or the officer who is to make that computation with powers which may have to be exercised with great restraint is a thing which, having regard to the actual administration of the Sales-tax Department in my own constituency, I must say, will and the Government in great perplexities every day.

6 P.M.

Sir, it is extremely desirable that my friend the Hon'ble the Revenue Minister should pay some attention to the qualifications possessed by officers entrusted with these powers under the Sales Tax Act. The task of enforcing the payment of sales-tax does not present much difficulty because it is always open to the Sales Tax Officer to put assessee before the first class magistrate and recover the tax inside of 24 hours. My friend knows that in a considerable number of cases the assessee are being prosecuted for failure to pay sales-tax assessed as being payable by them. He also knows that a considerable number of cases come up before himself in his capacity as the revising or appellate authority in respect of assessments made.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have always been sympathetic.

Sri M. V. RAMA RAO.—He says he has always been sympathetic; and knowing the hardships that are suffered by assessee, it happens that with the best of intentions, the Hon'ble Minister is not able to dispose of those numerous appeals within a reasonable time. He certainly knows that many appeals have been pending before himself for over a year and although a major part of the amounts assessed as being payable has been deposited, the assessee have been put before magistrates and charged with failure to comply with the demand for payment; and even in a case where an assessee has to pay only Rs. 154 but has been assessed to Rs. 500 and has deposited Rs. 400 in the treasury, he is liable to be committed to prison for failure to comply with the demand.

(SRI M. V. RAMA RAO.)

Having regard to actual experience of the working of the Sales-Tax Department, I should urge upon the Government the desirability of re-examining the proposal to invest sales-tax officers with the power to seize books of accounts and search places of business.

Then, Sir, I shall deal with clause 14 which proposes to substitute Schedule 1 for the existing Schedule. In sub-clause 4 it is said that in determining the turnover for purposes of levying a slab rate of tax under section 3 (1), the turnover in respect of goods exempted under section 6 and the turnover in respect of goods subject to single point levy under Section 3 (2) shall be excluded from the net turnover determined under sub-rule (1). The case presented before the Sales-Tax Committee by the mercantile community in general was that having regard to the prevailing conditions in the world of business, some consideration should be given by Government to the difficulty which dealers generally experience in maintaining accounts. To me it seems that that difficulty has not been and cannot be resolved by the substitution of Schedule 1 in place of the existing Schedule, or by the other provisions contained in clause 14 of the amending Bill. Sir, in respect of Schedule II, contained in the amending Bill, I have found considerable difficulty in understanding the real meaning of the foot-note printed on pages 6 and 7 of this amending Bill. It is said in respect of the 17 articles scheduled on page 6 that the point at which the single point incidence of the tax is to be determined is the first sale in the State of Mysore by the first or any subsequent dealer having a place of business in the State of Mysore other than the grower of agricultural or horticultural produce who is not exempt from tax under section 3 (3). Similarly, in respect of articles 18 to 32 the foot-note printed on page 7 says:—

- (a) First sale in the State of Mysore by the first or any subsequent dealer having a place of business in the State of Mysore (other than the

grower of agricultural or horticultural produce) who is not exempt from taxation under section 3 (3).

- (b) First sale in the State of Mysore by a grower or the first or subsequent dealer in the State of Mysore having a place of business who is not exempt from taxation under section 3 (3).
- (c) First purchase in the State of Mysore by the first or any subsequent dealer having a place of business in the State of Mysore and who is not exempt from taxation under section 3 (3), irrespective of the fact whether the seller is a grower or not.

My difficulty, Sir, is how there can be "a first sale" in the State of Mysore by "any subsequent dealer" having a place of business in the State of Mysore. It seems to me that there is a want of clarity in the meaning of the actual words employed. If a sale is effected by the first dealer that would be the point at which incidence of the tax would operate. Unless there was a first sale by the first dealer in Mysore, there could not be a sale by any subsequent dealer. If there is a sale by a subsequent dealer, I find it difficult to see how a sale by a subsequent dealer within Mysore State could be described as the first sale. Then again, Sir.....

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member know what time he has taken so far?

Sri M. V. RAMA RAO.—Yes, Sir; I have come to the end of what I wish to say. In fact, I do not want to take any more time at all. I am concluding my observations. In respect of foot note (c), which relates to the levy of tax on groundnut, I wish to say just this: At present, sales-tax is levied on groundnut oil. I understand that the Sales-Tax Committee recommended that this sales-tax on groundnut oil should be replaced by the levy of a purchase-tax on groundnut and although this Schedule provides for the levy of purchase-tax on groundnut, the Bill contains no provision for the

omission of groundnut oil from the list. I hope Government do intend the exemption of groundnut oil in view of the levy of tax on groundnut. If they do not intend to do that, I must say to Government that the levy of sales-tax on groundnut oil simultaneously with the levy of purchase-tax on groundnut will have the effect of enhancing the price at which groundnut oil has to be purchased. Groundnut oil being the cheapest edible oil is used by the common folk and the levy of an increased tax on an essential commodity like this, while the levy is subject to the assent of the President under Article 286, would nevertheless be a matter which is entitled to serious consideration at the hands of Government. Sir, I hope that the Select Committee to which this amending Bill will be referred, will give their best consideration to this and other defects that this amending Bill presents and will be able to make such modifications in the amending Bill as will make the proposals acceptable not merely to this House but acceptable to the country at large because this sales-tax is a thing which, as I have already said, compels every citizen who has a stake in the country, to become a tax-gatherer for the State.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣನೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇವರವರು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಇಣ್ಣೆರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಇಣ್ಣೆರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು; ಇಣ್ಣೆರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎರಡೂ ಇವೆ, ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆದಾಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎರಡೂ ಲೇವಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದು ಕಿರುಕುಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರ ವರದಿಯ 5ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“Any tax structure has its own merits and demerits. Arguments for and against both the systems may very well be advanced. The Committee has given anxious

consideration to the vexed subject and it has come to the conclusion that it is most desirable to follow the golden mean of assimilating the best in both the systems.”

ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆ, ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾರ್ಚಿಂಟ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನೊಡನೆ, ಥೇಲೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರ ವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಈಗಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರೊಪೋಸಿಷನ್‌ನ್ನು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮೂದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು golden meanಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಟರ್ನ್ ಒವರ್‌ನ್ನು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುವುದು. ಇದು ಬಹಳ ಕಿರು ಕುಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿನಿಂದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟರ್ನ್‌ಒವರ್ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಟರ್ನ್‌ಒವರ್ ಇರುವವರು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಮೊದಲು ಮೂಲ ಅಕ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಹಿಂದೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟರ್ನ್ ಒವರ್ ಇದ್ದವರು ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 156 ರೂಪಾಯಿಗಳು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಟರ್ನ್‌ಒವರ್ ಇರುವವರು 156 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆ; ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಈ ಶಿಪಾರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 75 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಸಮಿತಿ ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿರುಕುಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“Several merchants have expressed the view that they would be willing to pay the tax on a slab basis instead of a regular tax of three pies per rupee on their turnover and the slab system proposed above is in accordance with the

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.)

wishes of the mercantile community and the rates proposed therein are also less than what they are paying now under the existing Act."

ಆದಕಾರಣ ಈಗ relief ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕ ವಾದ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 7,500 ರೂಪಾಯಿ turnover ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಕಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 21 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಒಂದಾಣೆಯಷ್ಟು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ turnover ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಿಂದೇನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಇದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಹಲವು ಮಂದಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು slab system introduce ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಮನವಿಗೆ ಈಗ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ. ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಕೊಡತಕ್ಕವರು ನಾವು.

ಶ್ರೀ ಕದಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Consumers ನಿಂದ ಗರಾಜಿ ಇಲ್ಲ; ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗರಾಜಿಯೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಗಳಿಂದಲೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಪರವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರು dumb millions—ಮೂಕ ಮಹಾ ಕೋಟಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೊಟೆಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ನಹ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನೂಟಿಸಿರುವ ತೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು turnover ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ turnover

ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್ನಾವುದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. Income ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ Income-tax ವಸೂಲಾದುದು ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ turnover ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಹೋಟೆಲಿನವರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಈಗ ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ, ಈಗ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರ working expenses ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಟೆಲು ಮಾಲೀಕರು ನಹ ಅವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ದರಗಳು, ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಇರತಕ್ಕ ದರಗಳು—ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎಂಟು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಹತ್ತಾಣಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಾಗಿದೆ. ಸಕ್ಕರೆ, ಐದಾಣಿಗೆ ಒಂದು ಎಲೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಒಂದೂ ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಎಲೆ. ಎಣ್ಣೆ, ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಇದ್ದುದು ಈಗ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಆಗಿದೆ. ತುಪ್ಪ, 13-14 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಇದ್ದುದು ಈಗ 70-80 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಐಟಂವಾರ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಳೆ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೆರ್ರಾ ಇದ್ದುದು ಈಗ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇದ್ದಲು ಚೀಲ ಒಂದಕ್ಕೆ 14 ಆಣೆ—1 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಈಗ 4½-5 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ, ಸೌದೆ ಏಳು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಈಗ ಒಂದು ಟನ್ ಗೆ 36 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ, ಕಾಫಿಬೀಜ 35-37 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಹೆಂಡ್ರೆಡ್ ಪೇಟ್ ಇದ್ದುದು ಈಗ 240-250 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಹಾಲು 4-5 ಸೇರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ 1-1½ ಸೇರು ಆಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ದರಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ತಿಂಡಿದರಗಳನ್ನು ನಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಸಾಲೆದೋಸೆ 1-1½ ಆಣೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ 3-4 ಆಣೆ ಆಗಿದೆ, ಇಡ್ಲಿ 3-6 ಕಾನು ಇದ್ದುದು ಈಗ ಒಂದು ಆಣೆ ಆಗಿದೆ, ವಡೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆರು ಕಾನು ಇದ್ದುದು ಈಗ ಒಂದಾಣೆ ಆಗಿದೆ, ಕಾಫಿ ಒಂಬತ್ತು ಕಾನಿಗೆ ಒಂದು ಕಫ್ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಎರಡಾಣೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ದರಗಳ ಏರುಪೇರು ಆಗಿರುವುದು ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಹೋಟೆಲಿನವರಿಂದ ಯಾವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ್ನೂ ನಹ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ವಾದ ಎದ್ದಿದೆ. ಹೋಟೆಲಿನವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ quantity ಗೂ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ quantity ಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಯಥೇಚ್ಛ ರಾಧ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಡಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಅನ್ನವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಸುಖವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಅವರು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ನಾನು ಕಾಣೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು 'ನುಖ ವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಪದಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದೇ ?

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಹೊಟೇಲ್‌ನವರು ಯಾವ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವೇದನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ, ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಫಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೊಟೇಲ್ ನವರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಫಾಯಿದೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಶತ್ಸಿದ್ಧವಾದಮಾತಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೇರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಕೂಗು ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಶಿಫಾರಸು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ Section (18) of the principal Act amend ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಮಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶಂಕೆ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರಿಗೆ ಅಥವಾ concerned officer ಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಅನೇಕರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೂಡಬೇಕಾ ದ್ದನ್ನು ಕೂಡದೆ evade ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು innocent people ಗೆ harassment ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವರದನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇದು. ನೀವು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಫೀಸರುಗಳು ಸರಿಯಾದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ innocent people ಗೆ harassment ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪ ಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಆಗ ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದು ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ. ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಯು ವುದಿಲ್ಲ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾ ಗಿಯೂ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹವೆನಗದೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡ ತಕ್ಕವರನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈಗ ನಾವು ಅನು ಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನೋ. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಈಗ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣದ ರಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಆಗಲೇ ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವುದರ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, when I read first the amending Bill along with the principal Act of 1948, I was much impressed by two of the amendments proposed to be made to original Act. But before going to the two particular amend-ments I have in view, I want to observe generally about the effect of this particular amending Bill which Government have brought forward. Sir, this is one of the most ingenious methods by which many Governments have sought to make a particular section of the community in the State to be its tax-collector. It was rightly observed by one of my friends that the tax-collector being a citizen of the State, we have to take the highest responsibility while making him an indirect agent of the Government to collect the tax. We have also to consider the way in which we have to make use of him and the extent of responsibility and the extent of liability that we have to throw on his shoulders. Sir, the Sales Tax Act when it was introduced in 1948 October I believe, the main or the paramount interest of the Government was to make up the losses that it would incur by the adoption of prohibition policy in the State. But that apart, Sir, the Sales Tax Act and its operation in the State for nearly six years probably has given us not a good tale of its own, because the report that is being placed before us is an evidence which goes to show that there are several lacunae in the measure and lots of difficulties were being undergone by the merchant community which we have sought to employ as the agency to collect this tax. Sir, it was good that the Govern-ment thought fit to form a Committee to go into this very tax-structure and also to report as to the ways in

(SRI M. LINGANNA.)

which the original Act of 1948 has to be amended taking into consideration all the circumstances and the evidence that they would collect from individuals or from representatives of institutions. Sir, the Statement of Objects and Reasons literally states that this amending Bill has been brought forth as per the recommendations of the Mysore Sales Tax Committee of 1954. But the Sales Tax Committee which went in detail into this question has, of course, tried to deviate from the original method of collecting the sales-tax in the State of Mysore and it has introduced a novel method of slab system and also it has sought to introduce only single point levy on certain articles. It has probably found out a new method of dealing with people who try to evade taxation. Government have reduced in a way the level from which taxes are to be levied from that of ten thousand to seven thousand five hundred. Sir, when I read the amending Bill I was most pained to see that Government have amended section 18 of the principal Act in such a way as to penalise this particular citizen in whom we have so much of confidence, because we are entrusting him with the work of collecting taxes. What is the responsibility with which he has been entrusted? What is the remuneration he gets for this work? He is only a tax collector. It is the consumer who is going to purchase something that pays the tax. Here, the responsibility of the dealer is only restricted to this particular point of collecting tax and I am afraid the enlargement of section 18 is not warranted. Section 18 of the original Act reads thus :

“ 18 (1) Any officer empowered by the Government in this behalf, may for the purpose of this Act, require any dealer carrying on business in any kind of goods to produce before him the accounts and other documents, and to furnish any other information relating to such business.

“(2) All accounts and registers maintained by dealers in

the ordinary course of their business, the goods in their possession and their offices, shops, godowns, vessels or vehicles shall be open to inspection at all reasonable times by such officers as may be authorised in this behalf.

“(3) Any such officer shall have power to enter, for the purpose referred to in subsection (2), any office, shop, godown, vessel, vehicle or any other place in which business is done.”

Here, the officer has been empowered by Government to inspect several documents relating to a business man, to enter into the shops, of course, at reasonable times and also to inspect them. Here I want to bring to the notice of the august House section 20. It reads thus :

Any person who—

(a) wilfully submits an untrue return or fails to submit a return as required by the provisions of this Act or the rules made thereunder, or

(b) * * *

(c) prevents or obstructs inspection or entry by any officer authorised under section 18, in contravention of the terms thereof, or.....”

Sir, such a person can be prosecuted before a Magistrate as per the original Act. This particular amendment seeks to further empower Government officers and this is rather uncalled for. I believe.....

Sri Kadidal MANJAPPA.—Everything is uncalled for.

Sri M. LINGANNA.—Why I say this is uncalled for is for the reason that section 20 of the principal Act itself empowers that if a particular business man does not allow an officer to enter into his shop for inspection of documents or goods or stock that he can hold then he can be prosecuted. So, Sir, where is the necessity to amplify this particular section further? This

amplified section further penalises a particular citizen who is entrusted with this noble task of tax-collecting for the State. Now it is amplified and it says—"Enter, inspect and seize." This word 'seizure' is further amplified in sub-sections (3) and (4).

"18 (3) If any such officer has reason to suspect that any dealer is attempting to evade the payment of any tax due from him under this Act, he may, for reasons to be recorded in writing, seize such accounts, registers or documents of the dealer as may be necessary, and shall grant a receipt for the same, and shall retain the same only for so long as may be necessary for examination thereof or for a prosecution."

(4) For the purposes of sub-section (2) or sub-section (3) such officer shall have power to enter and search any place of business, warehouse, office, shop, godown, vessel, vehicle or any other place where such officer has reason to believe that the dealer keeps or is for the time being keeping any accounts, registers or documents of his business, or stocks of goods relating to this business."

Sir, I entirely oppose this power being given to the Sales Tax Officer because I know to what extent this sales-tax is being worked unsatisfactorily not only in my constituency but fairly well in the whole district. Although the Committee has said, "It is only in extreme or exceptional circumstances that prosecution may be resorted to", but I know that nearly 50 to 60 per cent of the defaulters have been prosecuted before a First Class Magistrate in spite of the provision that the sales-tax arrears can be recovered as if they were arrears of land revenue. Actually, in most of the cases, the sales-tax officers have resorted to criminal prosecution. This particular

amending section is, probably, being followed after the advice given by the Sales Tax Committee. There, they have specifically laid down that such tax evader should be firmly dealt with and I am one with them so far as this principle is concerned. But, in view of section 20 of the original Act, where was the necessity for Government to resort to the amplification of section 18 of the original Act? The experience of the general public so far as the Sales-tax Officer's dealing with honest merchants is concerned, is rather woeful. I know several instances wherein most honest merchants have been prosecuted before the First Class Magistrate and he had no option to rebut that offence. Oftentimes he has been punished. Sir, the assessment that is being made by the Sales-tax Officer is one which is a thing that cannot be questioned by the merchant, because most of us know the difficulties under which the merchant is labouring. I for one do not say that the State should not get taxes from this indirect method. But, I am not for making this law more rigorous than what it is.

Even today big merchants are put to a lot of harassment by sales-tax officers. Even if the relevant document is produced, there are several difficulties experienced by the merchants. The sales-tax officer says that it is not a genuine account, that it is not correct, that it is not the account that is to be produced, that it is not the account on which he could make his final assessment. Only dishonest merchants will go scot-free and honest merchants who produce genuine documents are hit hard. So the provision that is made in the original Act of 1948 is sufficient. If he is a dishonest merchant, there is already enough provision in the original Act itself to deal with such a troublesome merchant. For what fault of his he should be penalised? That question I pose, because he is only a collecting agent. So the amending Bill gives unasked powers to the sales-tax officers and therefore I am totally opposed to it.

Also, with regard to the several provisions under which the Government have re-classified or re-orientated their

(SRI M. LINGANNA.)

method of collecting tax, they have tried to introduce a new Schedule II and therein they have sought to take the permission of this House to amend Schedule II whenever they find it suitable. And they have also said that on the basis of notification in the *Mysore Gazette* the Schedule II to this Act shall be deemed to have been amended accordingly. I believe this is a matter which everyone of us should think over a bit. Because, indirectly we are giving to the Government delegated power of legislation and thereby to a certain extent, I believe, the legislative power of this august House is being curtailed. No doubt the Government ought to be vested with such powers; but when taxation measures are concerned, I am afraid such delegated authority to the executive is rather harmful to themselves and not merely that it would reflect on the prestige of this House and also their powers. So from this point of view I submit that the taking of the powers of delegated legislation by the Government is rather going to be a precedent and in respect of a financial proposal like this which is placed before us it should not be done. So I respectfully submit that Government may delete clause (b) of sub-section 2 of section 3 of the principal Act, because we are creating a bad precedent and therefore I submit that the amending Bill is rather, in regard to these two aspects, surprising.

With regard to the slab system I believe it will introduce much more confusion in the merchant class. Because, for the past six years they have been accustomed to one particular system of taxation. Now this slab system or method by which the sales-tax officer is trying to collect tax is an experiment.

Finally, in respect of Schedule II to which several articles have been added for single point tax, I want to say a few words with regard to items 23, 26 and 32. Item 23 deals with medical preparations. They have sought to levy one anna for every rupee of turnover relating to such goods. Also on *agarabattis* the rate of tax for every rupee of turnover relating to such

goods is one anna. Also on groundnut three pies are levied on every rupee of turnover. So far as medical preparations are concerned, I believe the Government have not exempted the Ayurvedic and Unani medicines and also Allopathic medicines. These medical preparations I believe need exemption. Because we know what amount of money we are spending out of the total Consolidated Fund of the State for hospitals and health centres. What is the policy behind this particular venture? It is to give the best amenity not merely to the rich but also to the poor. But here if you are going to tax and collect the sales-tax on this particular item, it is not a policy which is consistent with the accepted policy of the State to promote the health of each and every citizen.

Also with regard to *agarabattis*. It comes under cottage industries. I believe *agarabattis* are not produced on a large scale in factories. Probably the Revenue Minister who is in charge of the Bill knows that in cities like Bangalore and Mysore most of the women resort to the production of *agarabattis* and it has almost become a cottage industry. What would be the effect of this particular sales-tax on *agarabattis*? It would only enhance the rate of *agarabattis* which are put in packets of 25 or 30 each. Indirectly we are not helping the poor people who are accustomed to this method of earning livelihood by such cottage industries as the production of *agarabattis*. So I submit respectfully that even item No. 26 may be exempted from being taxed.

Also with regard to groundnut. As it was said by one Hon'ble Member, if the Government are going to exempt the produce of groundnut from sales-tax, then it would be reasonable that purchase-tax be levied on groundnut. But here you are introducing a purchase-tax on groundnut and at the same time retain the sales-tax on the oil that is being extracted out of groundnut.

7 P.M.

So far as this item 32 is concerned, edible oils are exempted. Certainly I do not feel that the Government is rather

justified in levying a purchase-tax on groundnut, because groundnut that is being sold of course is mostly produced by raiyats and what will be the effect when we will have to levy a purchase-tax on groundnut?

Sri J. MOHAMED IMAM.—It will increase the cost of edible oils.

Sri M. LINGANNA.—And what will be the amount of difficulty that the raiyat will be put to at the point where he is going to sell his goods? In most of the cities they have got regulated markets and on this particular platform wherein the raiyat brings his goods for the purposes of selling, the merchant who is clever enough will so arrange that every pie that is paid as purchase-tax by him will be recovered from the raiyat while purchasing groundnut from him. So indirectly the raiyat who is the prime producer of this commodity will be hit hard. Indirectly we are enhancing the rate on edible oil that is being extracted from this groundnut. I therefore say that the levy of three pies per rupee on the total turnover is not justified, and I humbly submit that these three items may be exempted from being subjected to sales-tax.

Sir, with these few remarks, I respectfully submit that the enlargement of Section 18 and the taking away of the power from this House to legislate indirectly are not conducive to good democratic principles.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕಂದಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಕಂದಾಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಇವೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ನವರು ಒಂದೊಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ 90 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನಿಯಾ ಕಂದಾಯದಂತೆ ಕೊಟ್ಟೀಕೊಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ ಕ್ಯೂಸ್ಮರ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಸಾರೋದ್ದಾರವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇರಿಕ ಅಗಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮ ಚಳಿ ವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಕಂದಾಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ

ರಿಗೂ ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ವರ್ತಕರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ, ಅನೇಕರನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಬುಚಿರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡದೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ಇವೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಅವರ ಸ್ವತ್ತು ಎರೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಂತೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕೋಣದರಿಂದ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮರ್ಯಾದಸ್ತರಾಗಿ, ಮಾನವಾಗಿ ಬಾಳುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇ ಅರಿವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರು. ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ 9 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ 6 ಜನ ಮತ್ತು ಇತರರು 3 ಜನ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. 9 ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಅವರು 3 ಜನ ಇತರರು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು; ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ ತಾನೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು—ಉತ್ತರ).—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ Note of dissent ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ನೀವೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಯಾರೇ ಕೊಡಲಿ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ! ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಈ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅವರು ಒಂದು ಸ್ಪೀಚ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಹಾಕಿದ್ದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿ ಅಡ್ವೈಜರ್ ರೆಜಿಂ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಪುನಃ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಹಾಗೆ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದೂ ಕೂಡ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಅಗಿನ ಕೆವರ್ಟಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು “ನಾವು ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ಪೊಹಿ ಬಿಷಗೋಸ್ಕರ; ಪೊಹಿಬಿಷಗ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಕಾನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಕೂಡದು; ಅದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ)

ಆಗಿನ ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಜವಾಬು ಬರೆದಿರುವುದು, "ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಜೀಂ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ನೀವು ಪುನಃ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ, ನೀವು ಬಂದಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ತೆಗೆದುಬಿಡದ, ತಿರುಗಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್‌ನಲ್ಲಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ನೀತಿ ಬಿಟ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಬಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಅರ್ಧಕ್ಕಾಗಿ, ಅತ್ತೀಚೆ ಕುಡಿತದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಣ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ತತ್ತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವೇಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಹಣ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಜೀವನ ಸುಖವಯವಾಗಲು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡಲು, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molalkalmuru).—Is this a speech on this Bill or is it a Budget speech, Sir? I want to know how this is relevant as to how the money is spent.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I have every right, Sir.

Mr. SPEAKER.—Of course, but this is not the occasion. You had an occasion when you spoke on the Budget and you have said all this.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋದವರ್ಷ 4 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚುತ್ತು, ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The expenditure on establishment for Sales Tax for the year 1953-54 is Rs. 5,53,000 revised estimate. For this year it is six lakhs and odd and this is due to the merger of Bellary. He is including the Entertainment Tax also.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 1952-53ಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷ 9 ಲಕ್ಷ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೋದವರ್ಷ

ಇದ್ದುದರ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿರುವುದು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣತರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಜನರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದೊಂದು ಬಾಬಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಬಹುದು. ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Dealing with the expenditure is a different aspect of the problem altogether. We are dealing with Sales Tax; you can point out the defects and the remedy.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I am opposing the Bill itself and say the Bill is not necessary at all.

Mr. SPEAKER.—But the original Act is there.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—We will look after it later; first let them withdraw this Bill.

ಹಿಂದೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ, ಬಾಕಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಗಳ 4 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಖೋತಾಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಗೃಹಸಚಿವರು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 1,300 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕವರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಸುಬ್ಬ, ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂಗರೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು 12½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು, 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೆಲ ಗಡಲೆಗೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

“First purchase in the State of Mysore by the first or any subsequent dealer having a place of business in the State of Mysore and who is not exempt from taxation

under section 3 (3), irrespective of the fact whether the seller is a grower or not."

ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಅದರ ಹಿಂದೆಯನ್ನು ದನಗಳ ಮೇಲಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಇದರ ಬೆಲೆಯು ಮತ್ತಷ್ಟು ಏರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಿತರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಈಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರು 7½ ಸಾವಿರ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆತನು ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟು ತನ್ನ ವರಮಾನ 7½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಲೆಕ್ಕ ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ terms of reference of the Committee ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಇಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು turnover ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು 10 ಸಾವಿರದಿಂದ 7½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೆ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ!

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ, ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರ ಬೇಳಿವಿರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಅವರ ಏಳಿಗೆಯೇ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದು, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು Sales Tax Committee ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ಬೇಡವಾದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವರು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆಕ್ಟ್‌ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಇಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಲಹೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಲಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಬದಲು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನಾತೀತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಿ, ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ನಮಗೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣನವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ 18ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ Sales Tax Officer ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಲೆಖ್ಖ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂಬ ಭೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಲೆಖ್ಖ ಎಂದರೆ 25 ಪುಸ್ತಕಗಳಷ್ಟೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri M. LINGANNA.—Is it the intention of my friend that because the documents are to be examined for 15 days, all powers of seizure also are to be given?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I will answer that point.

ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ inspection ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಅವನ ಕೈಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ documents ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆಯೂ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆಯೂ ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆಯೂ produce ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವು ಈತನ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದೇ ತೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. LINGANNA.—Should he not summon those documents?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Suppose he does not bring the documents? It is only in such cases the power of seizure is to be exercised. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಸಹ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

Sri M. LINGANNA.—He is empowered under section 20 to prosecute.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is also provided. Along with that, he will ask 'bring these documents'. He must give receipt for the documents that he takes.

ರಾಯರುಗಳಿಗೆ documentary evidence ಕಡಮೆಯಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಏಕೆಂದರೆ, documentary evidence is embarrassing.

Sri M. LINGANNA.—My friend is under the impression that I have defended in most of the cases. I have defended none.

Mr. SPEAKER.—Unless the Member yields I cannot allow you to speak.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—My friend's argument amounts to this: The officer can enter and bring the documents. My argument is, if I need books I must bring them. That is all. Let him hold his opinion

ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಗತ್ಯ. ಆಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು 25 ರೂಪಾಯಿ, 50 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನನ್ನು ನೋಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವವರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಅವರು ಹೇಳಲಿ, ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಬಿರೇ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನದವರ ಲೆಕ್ಕ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಲ್ಲು, ಅದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿದಂಥ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಇತ್ತು. ಈಗ turnover tax ನಲ್ಲಿ ಆತ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆಸಲು ಜಾತಾ ಈ ಮೊತ್ತ 25 ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ನುವುದು 7½ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. 7½ ಯಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ 25 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ. ಮೇಲ್ ಮಟ್ಟ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಕೆಳಮಟ್ಟ 7½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸು ಲೆಕ್ಕ ಬಂದ ಜನ 4 ಆಣೆ 8 ಆಣೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ exemption ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಅಡಿಕೆ, ಎಲೆದೆರೆ ವಗೈರೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲೆದೆರೆ, ಅಡಿಕೆ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪೊಲಿಷ್ಚನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಿತಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇಲ್ಲ, 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು 14ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ (4) ನ್ನೂ ಓದಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಿಷಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸು ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಸ್ತು

ಗಳಿಗೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಗಲೇ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೋ, ಯಾವ ವಸ್ತು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯವನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ಬಾಕಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ—ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆ, 50 ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿ, 10 ಮೂಟೆ ಬೇಳೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ—ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಯಾವ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ ಯಾವ ವಸ್ತು ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ಷೇರ್ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಒಟ್ಟು turnover ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—7½ ಯಿಂದ 10 ಸಾವಿರ turnover ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಶೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದರೇನು? ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ? ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಯಾವ ವಸ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಐಟಂವಾರು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ.

Sri M. LINGANNA.—On a point of order, Sir. The Hon'ble Member is offering his remarks on the report made by the Committee on Sales Tax. That is out of order, and he has to confine himself to the several provisions of the amending Bill and not to the report of the Sales Tax Committee.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The difference will be 50 rupees. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. Most of the provisions are in accordance with the recommendations of the Report of the Committee. Wherever the Bill is at variance with the recommendations of the Committee, I am opposing it and I am saying my reasons.

ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಮಗೊಬ್ಬರಿಗೇ ಅಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು; ಯಾವುದು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಗನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೋ ಬಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗೆ

ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ನರಿ ಎಂದು ಗೊಟ ಹೊಡೆದು ಇಡಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು 'ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ್ಡ್ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರು, ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ್ಡ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಾರಂಭವೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೂ ನಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲು ಒಂದು ದಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು; ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲಪಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ 5-6 ದಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಹ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ನಹ ಇದೆ ಇದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದುದು. ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕಂದಾಯ.

ಆಮೇಲೆ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಬೀಜದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 2-3 ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ಆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದರೆ, ರೈತನ ಮೇಲೆ ಆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. It is a purchase-tax. ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾನೋ ಆತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಹ turnover ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತಲೇ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ, ಕೊತ್ತಂಬರಿಬೀಜ, ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು, ಇವೆಲ್ಲಾ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಡವೇ? ರೈತನು ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇರುವ ವಸ್ತು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, consumers ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಹ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಮೊದಲು ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಆತ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅವನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದಾ ನೋ ಅದರ ಮೇಲೆ purchase-tax ನಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಟರ್ನ್ ಒವರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲದರ ಮೇಲೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಈ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನರಿಯಿಲ್ಲ. ಹೊಟೇಲು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 3 ಕಾಸು ತೆರಿಗೆಯಿತ್ತು. ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಟರ್ನ್ ಒವರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 156½ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದನ್ನು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕಾದ್ದೂ ಧರ್ಮವೆಂದು ವಾದ ಬಂತು. ನಾಳೆ

ದಿವಸ ನಾವು ಇಳಿಸಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು, 3 ಕಾಸಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಸು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಸ್ಕ್ಯಾಬ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಂತೆ ಹೊಟೇಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರು ವಿಧಿಸಿದರು, ಹೇಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಬಹಳ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಯ್ಯರಡ್ಡಿಯವರು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಚೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿರ್ಸನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ವಾಡಿಯಂ ಬಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ 6 ಕಾಸು ದರ ವಿಧಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಿಂದ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ 25 ರಿಂದ 50ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ರಿವೆನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಯೆ? ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಡಬ್ಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಆದಾಯ ವೆಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಭರ್ತಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಗಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 6 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ನೆಕೆಟ್ಟು, ನೂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಹೋಗುವರು? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಪಚೇಲಿ ಶ್ರಾಸ್ತಿ ಭೋಗರು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಗಡಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಈ 6 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಿತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಬಾರದೆಂಬ ಒಂದು ಬಗ್ಗುಮಾನದಿಂದ ಇದನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಒಪ್ಪಿದೆವು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜು ಕೊಟ್ಟರೆ 12 ಲಕ್ಷ ಬರುವುದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಹಳ ಅಂಗಡಿಗಳವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಯಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ seize ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಿತಿಯು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ ಮಾಡಿ

(Sri A. BHEEMAPPA NAIK.)

ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಅವು ಸ್ವಲ್ಪ ಬರಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾಫಿ ವರ್ತಕರು ತಮಗೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಬೇಡ, ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇರಲಿ, ಆದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಹಾಗಾಗಿವಾಗ ಈ ದಿವಸ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಇಮಾಂಜಿವರ: ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇತ್ತು, ಬಾಕಿಯಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ stage by stage ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದೂ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕವಾಗುವ ಮೂಲಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಸೋರ್ಸ್ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸುಗಳಲ್ಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿದೆ, ಎರಡು ಮೂರು ಮಾರುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿವಾಗ ಅವನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಾಗೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಒಂದಾಣೆ, 6 ಕಾಸು ದರವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು 4 ಆಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆದಾಯ ಅಗತ್ಯ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಬಂಗಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೇಲೆ ದೈಗುಣವಾಗಿ ಭಾರ ಹಾಕಿದೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲು ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬಾರದು, ಕೃಷ್ಣಮುರ್ದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರೈತ ಬರೆಯದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 10 ಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಹಾಕುವುದೇ ಬೇರೆ. ಈಗ 10 ಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ 1564 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಮುರ್ದ ಮೇಲೆ ಹೊರ ಬೀಳ

ಬಾರದು, ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯುವವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಈ ದಿವಸ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದು ಬೇಡ, ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವುದು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಮನೋದೇಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಂದಿರುವುದೇ ಕಟ್ಟು ದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದೇಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕ್ಟಿನಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದು ಇನ್ನೂ repeal ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು Opposition ನಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Opposition ನಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರವೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.— ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೇ ಜವಾಬು. ನಾನು Opposition ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು rough and medium cloth, fine and superfine cloth ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು. Handloom cloth, fine and superfine mill cloth ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ handloom cloth ಗೂ powerloom cloth ಗೂ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ powerloom cloth ಗೆ mill cloth ನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾಯಕದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸುಕರ್ಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ನಿಲ್ದಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಹೆಸರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಳಿದುಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಹೊರಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ Super Silk Mills ಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರಕಿಸಿದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅಗರ್‌ಬತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಒಂದಾಣೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದುದು ಜಾಸ್ತಿ, ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಇಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಷಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. **SPEAKER**.—I want to know how many more members are desirous of speaking on this Bill.

(Many members rose.)

Mr. **SPEAKER**.—So shall we continue the debate today or have it tomorrow?

Sri K. **PATTABHIRAMAN** (Kolar).—It is really very hard for us to sit after Five, having sat the whole day already.

Mr. **SPEAKER**.—You must solve the problem.

Sri K. **PATTABHIRAMAN**.—This is a very stuffy atmosphere in which we have sat from 12 to 5. If you ask us to sit for another few hours, even on humanitarian considerations, it is not good. I will leave it to the Chair.

Mr. **SPEAKER**.—Unless the House sits on some holiday there is no other day.

Sri K. **PATTABHIRAMAN**.—Government must oblige us by taking up this Bill on some other day and not after Five. That is a physical impossibility. One other suggestion I will make. To have a session in the morning and again come back at 4, so that we may be away from here in the hot sun.

Mr. **SPEAKER**.—Shall we have it day after tomorrow?

Sri N. C. **NAGAI AH REDDY** (Goribidanur).—I want to know if the Heavens would fall by taking up this Bill next month. I cannot understand why there should be so much of hurry.

Sri S. **SRINIVASA IYENGAR**.—That is a very good suggestion, Sir.

Sri Kadidal **MANJAPPA**.—No doubt it is a good suggestion. But the Committee has taken some trouble to send the report and we have also placed the Bill before the House. It is better it becomes law before we disperse. If this Bill is referred to a Select Committee, the Committee may have to sign the report before the 30th of this month and then it has to be considered here and then it has to be considered in the Upper House later on. So all this takes time.

Sri K. **PATTABHIRAMAN**.—Even after emergence from the Select Committee, there may not be smooth sailing as you seem to imagine.

Sri Kadidal **MANJAPPA**.—After all one day we will sit and dispose of this Bill. On Tuesday, the day after tomorrow, we may continue the discussion on this Bill.

Mr. **SPEAKER**.—That will suit the House, I think.

SEVERAL MEMBERS.—Yes, yes.

Mr. **SPEAKER**.—The House will sit day after tomorrow in the morning at 8-30 and again will meet at Four in the afternoon. From Four of the clock till the discussion on the consideration motion closes it will be continued.

The House will now rise for the day to meet tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Eight of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Wednesday, the 24th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-NINTH DAY

Wednesday, 24th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Mr. SPEAKER.—Question 745 which was postponed yesterday may be taken up to-day.

Superintendents, Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati.

Q.—745. Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of sanctioned posts of Superintendents in various sections of the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati, and the grade pay the post carries ;

(b) the names of present incumbents of the said posts and the dates on which they were appointed as Superintendents ;

(c) the salary they have been actually drawing now and in what grade is it ;

(d) whether there has been any disparity between the sanctioned pay of the post and that drawn by the present incumbents and the reasons for the same ;

(e) whether the present incumbents have submitted any representation to

the management in this behalf and if so, how has it been disposed of ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Sixteen permanent posts in grade Rs. 300-15-450.

Two posts in grade Rs. 220-10-300 carrying Rs. 300-15-450 (personal grade).

One temporary post in grade Rs. 300-15-450. (These include posts of Purchase Manager, Assistant General Manager, Civil Engineer and Chief Chemist).

(b) and (c) Statement appended.

(d) No, except in the case of those who were recruited as Probationers and have subsequently been posted as Superintendents in the exigencies of service, without reference to seniority and with a view to afford them training ground. These, along with their colleagues, are all given a common grade pay of Rs. 200-20-400 wherever they are posted treating them as supernumeraries, and also in the case of one senior Foreman on Rs. 170 posted as Acting Superintendent.

(e) Yes, it is under the consideration of the Management.

(SRI H. SIDDABERAPPA.)

Statement showing the sanctioned posts of Superintendents, names of incumbents with dates of their posting, grade pay of the appointment, the present grade and salary of the incumbents.

Sl. No.	Sanctioned post of Superintendent	Name of Incumbent	Date on which posted	Grade pay of the appointment	Present grade and salary
	PERMANENT	Sriyuths—		Rs.	Rs.
1	Superintendent, Cement Plant.	B. Shivappa, O.O.D. as Officiating Works Manager, C & C. (1) A. C. Vasudeva Murthy, Super-numerary, posted to work on his own grade pay.	... 20—8—1953	300—15—450 Do	450 260 in grade 200—20—400
2	Purchase Manager	G. A. Manjiah	22—8—1951	Do	435
3	Superintendent of Inspection and Efficiency.	K. Nanjappa, O.O.D. as Officiating Works Manager, E. & M. J. T. Kanagaraj	... 31—10—1953	Do Do	450 375 in grade 300—25—450 (personal).
4	Superintendent of Open Hearth.	B. Seshadri Sharma, O.O.D. as Superintendent of Construction. H. P. Doreswaniengar, Senior Foreman, Acting Superintendent.	... 5—7—1951	Do Do	450 220+60 AA.
5	Assistant General Manager.	C. K. Srinivasamurthy	31—8—1953	Do	435
6	Civil Engineer	B. Seetharamatengar (on leave) S. Ramiengar, Assistant Civil Engineer, appointed to act as Civil Engineer.	6—3—1929 8—2—1954	Do Do	435 220+60 AA.
7	Superintendent, Roll Turning Shop.	J. N. Rath	1—7—1948	Do	420

			...	Do	375
8	Superintendent, Ferro Silicon Plant.	J. T. Kanagaraj, O.O.D. as Superintendent of Inspection and Efficiency, with effect from 31-10-1953.	27-1-1953	Do	220 Acting salary not yet sanctioned.
9	Superintendent, Rolling Mills.	M. Subramanyam, Senior Foreman, posted to work as Superintendent.	15-9-1949	Do	330
10	Superintendent, Tramways.	C. Parasuram Naik <i>Vacant.</i> (2) P. C. Balakrishnan, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his own grade pay.	31-8-1953	Do	300 in grade 200-20-400
11	Superintendent, Electric Furnace and Steel Foundry.	(3) K. H. Mahadevappa, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his own grade pay. <i>Vacant.</i>	9-10-1952	Do	260 in grade 200-20-400
12	Superintendent, General Foundry.	(4) K. Basappa, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his own grade pay. <i>Vacant.</i>	18-5-1953	Do	260 in grade 200-20-400
13	Superintendent, Mechanical Department.	(5) K. Bheemegowda, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his own grade pay. <i>Vacant.</i>	15-6-1953	Do	260 in grade 200-20-400
14	Superintendent, Pipe Foundry.	(6) M. Lingiah, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his own grade pay. <i>Vacant.</i>	20-6-1953	Do	260 in grade 200-20-400
15	Superintendent, Electric and Water Supply.	K. S. Venkatarangan, Junior Superintendent, acting as Superintendent.	24-10-1953	Do	300

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

Statement showing the sanctioned posts of Superintendents, names of incumbents with dates of their posting, grade pay of the appointment, the present grade and salary of the incumbents—(concl'd.).

Sl. No.	Sanctioned post of Superintendent	Name of Incumbent	Date on which posted	Grade pay of the appointment	Present grade and salary
16	Superintendent, Blast Furnace.	Sriyuths— <i>Vacant.</i> C. Rama Rao, (Acting) Assistant Superintendent, acting as Superintendent.	22—3—1951	Rs. 300—15—450	Rs. 240+60 AA
17	Superintendent of Mines ...	B. Subba Rao, O.O.D. as Acting Works Manager. K. Y. Srinivasaiengar, Foreman, Acting as Superintendent. Mohomed Ali ...	... 25—2—1948 16—9—1951	220—10—300 Do 300—15—450	450 in grade 300—15—450 (personal). 170+44 AA 435 in grade 300—15—450 (personal).
18	Chief Chemist and Superintendent, Chemical Plant. TEMPORARY.				
1	Superintendent of Construction.	B. Seshadri Sharma, O.O.D. as Acting Works Manager in leave vacancy. H. S. Vijayaranga Setty, Supernumerary, posted to work as Superintendent on his grade pay.	... 16—12—1953	... 300—15—450	... 260 in grade 200—20—400

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 19 sanctioned ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಫಿಗರ್ಸ್ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ; sixteen permanent posts in grade Rs. 300-15-450, two posts in grade Rs. 220-10-300 carrying Rs. 300-15-450 (personal grade), etc., ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have got the statement showing the sanctioned posts of Superintendents in various departments. There are 18 permanent posts and one temporary; the temporary post is that of the Superintendent of Construction. That has been treated as temporary with grade pay of 350 to 450.

Sri L. SIDDAPPA.—In answer to (d) you have said that there is no disparity "except in the case of those who were recruited as Probationers and have subsequently been posted as Superintendents in the exigencies of service, without reference to seniority and with a view to afford them training ground. These, along with their colleagues, are all given a common grade pay of Rs. 200-20-400 wherever they are posted treating them as Supernumeraries, and also in the case of one senior Foreman on Rs. 170 posted as Acting Superintendent."

Is there not disparity in the pay ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir, there is some disparity on the face of it.

Sri L. SIDDAPPA.—Out of these 19 sanctioned vacancies, how many are permanent vacancies ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Quite a good number of them; I think about a dozen. If the Hon'ble Member wants, I will give the details.

Mr. SPEAKER.—You can give the number; that would be easier.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—About even.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇದರ ಉದ್ಘೋಷವೇನು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Ultimately to train them to occupy places of responsible work.

Sri L. SIDDAPPA.—Is it to post these people to such of the vacancies that are vacant from the year 1952 ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—From the report that I have received, it is seen that it is not with respect to the vacancies from the year 1952, but it was with a view ultimately to train these young men and make them gain experience in various places like Foremen so that ultimately they may take places of Superintendents.

Sri L. SIDDAPPA.—Will he place the Government Order wherein Government is directing the recruitment of these Probationers, on the Table ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri L. SIDDAPPA.—After directing the recruitment of Probationers, there was subsequently another order; is it not so ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, it is there.

Sri L. SIDDAPPA.—Will he please place that also on the Table ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Whatever orders are required by the Hon'ble Member will be placed on the Table.

Sri L. SIDDAPPA.—In these orders it is specified that these Probationers will be absorbed in these vacancies of Superintendents as and when they occur.....

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As and when they occur, but the point is this. According to the experience gained by these people they will have to be posted against permanent vacancies. In places like the Tata Iron and Steel Works, for any Probationer to occupy the place of a Superintendent, I understand, the period of training is anywhere between 8 to 10 years. These Probationers have been posted as acting Superintendents because there are no men available. The only point is about the grade pay. That question is under the examination of the Government.

Sri L. SIDDAPPA.—Please do not anticipate my question. The Probationers were recruited with a view to fill up the vacancies as and when they occur, is it not ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, there are no two opinions about it.

Sri L. SIDDAPPA.—Since how long they have been in the permanent vacancies in the cadre of Superintendents?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The vacancies have arisen for the last two years. I am not able to give definitely when.

Sri L. SIDDAPPA.—Roughly for the past two years, let us take. Since then these Probationers who were recruited in 1948 for getting the required training, after passing through the probationary period and after taking the training in the Tatas and in foreign countries, have been holding independent charge of these posts, is it not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, they have been.

Sri L. SIDDAPPA.—You have had very nearly two years' time to judge the capacity of these people in these posts, is it not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri L. SIDDAPPA.—What is the report you have got about their work and conduct?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not want to say anything about their work and conduct here.

Sri L. SIDDAPPA.—If there is nothing against them, how can you say 'Yes'? (*Laughter.*)

Mr. SPEAKER.—Have you seen the latest Civil List yesterday?

Sri L. SIDDAPPA. Yes. May I draw your kind attention to the office memo dated 28th April 1952 issued by the Iron Works Management regarding these Probationers? May I read it for your benefit or are you aware of it?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You may safely presume that I am aware of it.

Sri L. SIDDAPPA.—Then I will refer only to relevant portions in the memo.

“Out of the 13 Probationers of first batch referred to in the margin who have been confirmed with effect from the date of completion of the period of probation as per G. O. dated 25th July 1951 referred to above, the first 11 Engineering and Chemist Probationers posted to the different sections in the Works will

be designated as Technical Assistant to the Superintendents of the respective sections carrying their grade pay (200—20—400) as 'personal'.....”

The next that follows is very important and you may please carefully listen to it.

“as 'personal' until they are absorbed in regular vacancies in the cadre of Superintendents or other posts on equal pay irrespective of their doing duties in the meanwhile.....as vacancies arise.....”

Now, according to your own admission, the vacancies have been there for the last two years. They arose two years ago. Since then they have been put in charge of the work. Why have you not given them the salaries the posts carry?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Hon'ble Member is aware that in the case of Probationers their grade pay was once up-graded; that which was at the rate of 120 was up-graded to 200. The question that is engaging the attention of the Government is whether it would be altogether advisable to give another jump as soon as that and again. As it is, this matter is engaging the attention of the Government.

Sri L. SIDDAPPA.—When the salary was up-graded to 200—20—400, there were no vacancies in the cadre of Superintendents and they were asked to work under these Superintendents as Assistants. Is it not?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri L. SIDDAPPA.—If they have undergone the training also to make them even more fit for holding independent charge of the office, why is it they are denied what is due to them?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Apart from their pay, we have not denied them the privilege of working and getting knowledge.

Sri L. SIDDAPPA.—The substantial privilege you have taken away from them and the shadow of the privilege you have given to them!

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I should be one of those who believe that in due course they will have to get their proper deserts. The difference in pay is only

Rs. 40 at the moment and pay in my opinion is not the sole criterion for getting themselves properly trained.

Sri L. SIDDAPPA.—For the Hon'ble Minister the difference of Rs. 40 in salary may not be very much. But for these poor officers, the Government should be aware that it matters a great deal.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is exactly with that point in view I called for a meeting of these Probationers; I had a long interview with them. I had a discussion with them for two hours. I told them that I would examine their case, that they should not be worried about it, and that they should be more interested in getting proper training in the first instance.

Sri L. SIDDAPPA.—If they have been placed in independent charge, shall we conclude that there has been progress made in the various sections in which they have been working? May I know whether there has been progress in production in the various sections in which these people have been working?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have been getting progress reports and I have been looking into them.

Sri L. SIDDAPPA.—May I draw your kind attention to another memo dated 26th December 1952 issued by the Management? That memo is quite contrary to the memo that was passed on 25th April 1952. While in the April 1952 memo it is stated that these people after they undergo training will be absorbed in the cadre of Superintendents as and when vacancies arise, the second part of the second memo says:

“Whatever may be the designation of these officers while so working, they will be drawing their own grade pay, i.e., 200-20-400 and counted either against posts carrying lower or higher grade pay. As soon as they reach Rs. 300, the minimum of the present Superintendent's grade in their grade pay of Rs. 200-20-400 they will be absorbed permanently against the vacant posts carrying higher salary, revising the grades, if need be.”

For absorption the criterion is not whether they have qualified themselves fit to hold these charges. This last sentence makes it clear. In this grade of Rs. 200-20-400 as soon as they get Rs. 300, they will be promoted and they will be taken over to the next higher grade, i.e., Rs. 300. Does it not reveal petty trader's mentality?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I may not be able to agree with the Hon'ble Member's view about the mentality. But what I am saying is this. So far as the position is concerned, the Hon'ble Member is aware that there is a seniority list. Sometimes men who are senior to those whom you have appointed as Superintendents will not have the requisite qualifications. Where the seniority will be affected by this arrangement.....

Sri L. SIDDAPPA.—I am afraid you are straying on to irrelevant point. These Probationers were appointed to hold independent charges after undergoing the required training and when they are found fit to hold independent charge. Now they have been holding such charge for these two years. You would not have entrusted them with responsible work for two years unless they were found fit. Then, why is it that you have denied them the grade salary that is due to them?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Very well, I will examine the position, as I have already said.

Sri L. SIDDAPPA.—Well, Sir, when these persons are not yet confirmed in these posts, according to service rules, are they not entitled to allowance?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Where allowances are due according to rules, allowances are also given in the case of a few.

Sri L. SIDDAPPA.—May I read for the benefit of the Hon'ble Minister the relevant provision which runs as follows:

“A permanent employee in the monthly rated establishment, when acting in a higher vacancy for a continuous period of seven days or more, shall draw the pay of his substantive post plus 20 per cent of the pay of the post in which he is acting or if such post is on a

(SRI L. SIDDAPPA.)

Advances to build houses in Corporation Area.

Q.—805. Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many Government servants have applied for house building advances in the Corporation area of the City of Bangalore in the year 1952-53 and 1953-54 ;

(b) how many of these applications were complied with ;

(c) what were the amounts advanced in each case ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I said, I will examine whether they are getting the allowance or not.

Sri L. SIDDAPPA.—Is it not an invidious distinction ? Shall I hope that the Hon'ble Minister will implement the assurance he has given on the floor of the House ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have said that I will examine.

Sri L. SIDDAPPA.—You may examine. If you find it just and reasonable, it may please be implemented immediately.

	1952-53.	1953-54.
(a)	46	83
(b)	31	58
(c)	Statements appended below.	

Statement showing the names of officers to whom advances for the construction of houses in the Corporation Area of City of Bangalore have been granted during the year 1952-53.

Sl. No.	Name	Amount
<i>Revenue Department.</i>		Rs.
Sriyuths—		
1	N. Madhava Rao, Revenue Commissioner in Mysore, Bangalore.	25,000
2	T. Rangamalliah, Deputy Commissioner, Bangalore	10,000
3	D. R. Chennarudriah, City Magistrate, Bangalore	3,900
4	K. N. Krishnappa, Revenue Head Munshi, Deputy Commissioner's Office, Bangalore.	3,500
<i>Registration Department.</i>		
5	Mohamed Ghouse, II Division Clerk, Taluk Office, Magadi	2,000
<i>Public Works Department.</i>		
6	J. Venkata. Das, Technical Assistant to Chief Engineer, Bangalore.	13,500
7	A. G. Arunachalam, Draftsman	4,500
8	K. C. Venkatanarayana Deekshit, Clerk	4,536

Statement showing the names of officers to whom advances for the construction of houses in the Corporation Area of City of Bangalore have been granted during the year 1952-53.—(contd.)

Sl. No.	Name	Amount
	<i>Department of Stationery and Printing.</i>	Rs.
	Sriyuths—	
9	S. Krishnamurthy, Typist, Government Stationery Depot, Bangalore.	2,000
10	N. K. Gundappa, Piece-work Compositor, Government Press, Bangalore.	1,500
11	K. N. Venkateshiah, Computer, Government Branch Press, Mysore.	1,500
	<i>Electrical Department.</i>	
12	S. L. Arkeshvariah, Assistant Superintendent, Electrical Department.	7,200
13	G. Sambasiviah, Superintendent, Power and Light, Bangalore ...	8,400
14	Syed Abdul Hammeed, Laboratory Assistant, Bangalore ...	5,400
15	K. Narayana Iyengar, Meter Inspector, "A" Station ...	3,420
16	B. L. Shankaranarayana Rao, Superintendent, Audit Office ...	7,200
17	M. Kempiah, I. Grade Clerk, Civil Area, Bangalore ...	3,816
	<i>Sri Krishnarajendra Silver Jubilee Technological Institute.</i>	
18	S. Srikantiab, Lecturer ...	3,960
	<i>Insurance Department.</i>	
19	B. Francis, I Division Clerk ...	3,672
	<i>Rural Development Department.</i>	
20	M. V. Gangappa ...	2,000
	<i>Medical Department.</i>	
21	B. Jayaram, Typist ...	2,592
22	B. N. Ramaswamy Iyengar ...	4,680
	<i>Government Gardens.</i>	
23	M. Krishnamurthy Naidu, Supervisor ...	4,000
	<i>Department of Veterinary.</i>	
24	K. Chandra Setty ...	1,800
	<i>Department of Public Health.</i>	
25	T. Charadrsekhariah, Director of Public Health, Bangalore ...	10,000
	<i>Department of Industries and Commerce.</i>	
26	N. V. Siddalingappa, Assistant Director, Bangalore ...	14,760
	<i>University of Mysore.</i>	
27	B. R. Seshachar, Professor, Central College, Bangalore ...	18,000
	<i>Mysore Government Secretariat.</i>	
28	G. N. Nagaraja Rao, Home Secretary to Government ...	10,000
29	K. M. Ramakrishnaiya, Assistant Secretary to Government ...	14,400

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Statement showing the names of officers to whom advances for the construction of houses in the Corporation Area of City of Bangalore have been granted during the years 1952-53 and 1953-54.—(contd.)

Sl. No.	Name	Amount
1952-53.—(contd.)		
<i>Department of Co-operation.</i>		Rs.
Sriyuths—		
30	J. N. Gangadhar, Assistant Registrar of Co-operative Societies, Bangalore.	9,360
<i>Information Department.</i>		
31	B. N. Sri Sathyan, Principal Information Officer, Bangalore ...	8,000
1953-54.		
<i>Revenue Department.</i>		
1	K. Seshagiri Rao, Special Officer, Bellary	25,000
2	K. Balasubramanyam, Deputy Commissioner, Hassan ...	25,000
3	M. S. Shankara Rao, Deputy Commissioner, Chikmagalur ...	25,000
4	M. Nazir Ahmed, Special Amildar, Food Production, Bangalore...	19,800
5	Kasturi Rangaiengar, Head Clerk, Taluk Office, Hoskote ...	2,300
6	A. Aswathanarayana Rao, Head Clerk, Office of the Additional Sub-Division Officer and Special Muzrai Officer, Bangalore.	2,400
<i>Excise Department.</i>		
7	Padmaji Rao, Headquarter Assistant to Excise Commissioner ..	10,800
<i>Forest Department.</i>		
8	M. N. Ramaswamy, Senior Asst. Conservator of Forests ...	10,000
9	M. R. Bhoja Rao ...	6,240
10	K. V. Venkata Narayan ...	2,880
11	C. L. Lakshminarayana Rao ...	3,060
<i>Department of Stamp Manufactory.</i>		
12	G. Lakshminarasimha Sastry, Foreman ...	1,012
<i>Mysore Government Secretariat and Allied Offices.</i>		
13	G. V. K. Rao, Secretary to Government, L.S.G. & Planning Departments.	25,000
14	D. K. Srinivasachar, Secretary to Government, Public Works Department.	25,000
15	A. K. Gopal Rao, Gazetted Asst. to Special Officer, Efficiency Audit.	8,640
16	G. Isaac ...	2,400
17	D. S. Venkatasubba Rao ...	4,392
18	K. Seshagiri Rao ...	7,560
19	K. M. Krishnamurthy Rao ...	3,000
20	M. G. Krishna ...	4,680
<i>State Accounts Department.</i>		
21	T. C. Channabasappa ...	4,320

Statement showing the names of officers to whom advances for the construction of houses in the Corporation Area of City of Bangalore have been granted during the year 1953-54.—(contd.)

Sl. No.	Name	Amount
<i>Judicial Department.</i>		Rs.
Sriyuths—		
22	K. S. Veerabhadrappe, Stenographer, Small Cause Court, Bangalore.	5,760
23	K. Dasappa, Stenographer, High Court of Mysore, Bangalore ...	5,760
<i>Police Department.</i>		
24	M. G. Heblikar, District Superintendent of Police, Bangalore ...	25,000
25	M. Subbaraya Sastry, Sr. Manager, D.I.G.'s Office, Bangalore ...	5,400
26	B. Maregowda, Police Inspector, Bangalore City ...	6,300
27	J. Venkatakrishniah, Senior Manager, District Police Office, Mysore.	5,000
<i>Department of Geology.</i>		
28	C. S. Pichamuthu, Director of Geology. ...	15,000
29	G. S. Anniah, Geologist, Bangalore. ...	6,300
30	H. J. Rudrappa, Manager. ...	7,000
<i>Mysore University.</i>		
31	W. J. Paul Raju, Asst. Professor, Engineering College, Bangalore.	10,400
32	Sm. H. M. Parvathamma, Asst. Professor, Maharani's College, Bangalore.	9,900
33	D. R. Srinivasachar ...	5,760
<i>Medical Department.</i>		
34	D. R. Nanjappa, Asst. Surgeon, Bangalore ...	6,480
35	B. Venkatanarayana Setty, Asst. Surgeon, Bangalore ...	7,200
36	T. S. Puttasomarahya, Secretary, H. I. S. Ghosha Hospital, Bangalore.	7,200
37	Lakshminarayana Sastry ...	2,736
<i>Government Gardens.</i>		
38	J. G. Chunchiah, Overseer ...	1,350
<i>Veterinary Department.</i>		
39	N. Basaviiah, Fishery Inspector ...	5,400
<i>Industries and Commerce.</i>		
40	C. S. Keshava Murthy Rao, Store Keeper ...	3,672
<i>Public Works Department.</i>		
41	G. Krishnaswamy, Executive Engineer, Bangalore ...	23,400
42	S. K. Melode, Sub-Overseer ...	3,240
43	G. Sreekantaiah, Sub-Engineer ...	4,080
<i>Stationery and Printing.</i>		
44	B. Lingappa, II Dn. Clerk ...	2,124
45	P. S. Sreenivasan, II Dn. Clerk ...	2,100
46	D. Gopala Rao, II Dn. Clerk ...	1,800

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Statement showing the names of officers to whom advances for the construction of houses in the Corporation Area of City of Bangalore have been granted during the year 1953-54.—(concl'd.)

Sl. No.	Name	Amount
<i>Electrical Department.</i>		Rs.
	<i>Sriyuths—</i>	
47	R. Bharaniah, Secretary, Radio and Electrical Manufacturing Co., Bangalore.	13,000
48	A. L. Govindaraj, Superintendent, Audit Office	7,920
49	H. S. Ramaswamy, Superintendent, Civil Area, Bangalore	7,560
50	B. V. Padmanabha Mudaliar, I Grade Clerk, Audit Office	4,100
51	Syed Abdul Khader, Line Inspector, 'A' Station	4,600
<i>Sri Krishnarajendra Silver Jubilee Technological Institute.</i>		
52	K. V. Govinda Swamy, Head Clerk and Accountant	4,536
<i>Insurance Department.</i>		
53	C. Venkatachalapathi, I Dn. Clerk	3,888
54	K. R. Gopalakrishna Iyengar, I Dn. Clerk	3,888
<i>Education Department.</i>		
55	D. E. Kantharaj	3,960
<i>Rural Development Department.</i>		
56	N. S. Hirannayya, Commissioner for Local Self-Government	25,000
<i>Agriculture Department.</i>		
57	S. V. Govindaraju, Agriculture Chemist	9,900
<i>Corporation, Bangalore.</i>		
58	K. Henjerappa, Commissioner, Corporation, Bangalore	25,000

Sri P. R. RAMAIIYA.—Sir, out of the 46 applicants, the answer is that 31 have been complied with. What about the remaining 15, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Loans will be granted subject to the availability of grant. All the applications received cannot be disposed of in one year. And perhaps the remaining applications might have been included in the figures given for 1953-54.

Sri P. R. RAMAIIYA.—Is there not a committee to consider these applications; or who considers these applications?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as Non-Gazetted Officers are concerned, it is the departmental heads who will dispose of these applications subject to

the allotments included in the Budget; so far as Gazetted Officers are concerned, Government does it.

Sri P. R. RAMAIIYA.—Sir, is the amount allotted to each Department?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, and that will be used for Non-Gazetted Officers.

Sri P. R. RAMAIIYA.—What is the method of repayment of these loans, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is by instalments.

Sri P. R. RAMAIIYA.—What is the number of instalments? Is there any uniform rules which are followed?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, there are rules. I will personally ascertain and tell you the number of instalments fixed,

Sri V. M. MASCARENHAS.—Are these advances interest free, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We charge five per cent interest.

Sri V. M. MASCARENHAS.—In view of the financial stringency, will the Government kindly consider and withdraw these advances altogether at least for the next three years?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—This is a facility granted to all Government servants by not only this Government but by several other Governments. It will be very difficult to withdraw this concession straightaway. After all they pay interest, the loan is secured and there is no risk involved.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it a fact that according to the Rules of I.A.S., they are not entitled to house building advances?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am not aware of such a thing.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the total amount of loan that is granted to the officers in Bangalore City, Sir?

Mr. SPEAKER.—The figures are given. You add the figures and you will get the total.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the total amount of loan granted to officers throughout the State, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Where was the necessity to change the Government Order which had fixed the maximum at Rs. 15,000 and enhance it to Rs. 25,000?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Because the cost of the materials had gone up and it was not possible for officers to build suitable houses with that amount of Rs. 15,000 the maximum was raised to Rs. 25,000. Even here, it is the maximum. The officers may draw less than that.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—At serial No. 18 you find a name K. Seshagiri Rao; is that the same person as Serial No. 1?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is obvious. They cannot be the same.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಡ್ವಾಂಸ್ ಕೊಡುವುದು ಒಂದೇ ಸಾರಿಯೋ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾರಿಯೋ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I suppose it is given once.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಎರಡು ಸಾರಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am not aware of it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅರಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಉಂಟೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice. **ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.**—ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಯೋ, ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಯೋ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Hon'ble Member knows it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 29 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ಗೆ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—If necessary, it will be modified.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೇ, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Everybody needs a house. We cannot say whose need is greater.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—1,800 ರೂಪಾಯಿ ನಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 70-80 ರೂಪಾಯಿ ನಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಹಣ. Why is this discrimination shown here, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Because the amount of grant is bigger here.

Sri B. HUTCHE. GOWDA.—Were there more than 31 applications?

Mr. SPEAKER.—That is the allotment. That is what the Hon'ble Minister says.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I will consider that suggestion.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್.—ಬಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಸೈಟಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸೈಟೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not think anybody borrows money without a site; and if he borrows for any other purpose giving false reasons, that is a matter for disciplinary action.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್.—One or two instances ಇವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Mr. SPEAKER.—You can give him that information later on. He will consider.

Sri M. PALANIYAPPAN.—What is the procedure for granting the loan and on what considerations you grant the loan, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Applications, availability of funds—these are the determining factors in disposing of applications.

Sri M. PALANIYAPPAN.—What is the reason for not giving money to the rest of the people?

Mr. SPEAKER.—The reason is already given.

Sri M. PALANIYAPPAN.—What is the percentage you take from these officers towards the recovery of these loans?

Mr. SPEAKER.—It need not be answered. Next.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು ರಿಟೈರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am told it is eight years or so.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಅ ವರಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—A portion will be deducted.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ನೌಕರರಿಗೆ ಬರುವ ವೇತನದ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಗ್ರೇಡು ಮತ್ತು ತಲಬಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಭಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಬಳ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಮಂ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Amount spent on Harijan Upliftment in Bangalore District

Q.—943. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state:—

the amount spent on Harijan upliftment work in the Bangalore District talukwar since 1st April 1953?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

Name of Taluk	For building houses	
	Rs.	a. p.
1. Nelamangala ...	7,774	5 9
2. Doddballapur ...	1,463	14 0
3. Devanahalli ...	9,950	8 0
4. Hosakote ...	11,286	0 0
5. Anekal ...	5,000	0 0
6. Kanakapura ...	3,723	12 0
7. Ramanagaram ...	11,389	2 0
8. Channapatna ...	1,497	5 0
9. Magadi ...	6,698	1 8
10. Bangalore South...	3,000	0 0
11. Bangalore North...	12,900	0 0
Total ...	74,683	0 5
Cost of Acquisition of Lands ...	25,870	15 0
Grand Total ...	1,00,553	15 5

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹಜನರು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದು ಕಷ್ಟ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇತರ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. The whole scheme will get dislocated; that is the difficulty.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಪ ಹೊಣೆಗಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—They know the maximum grant.

Treatment in Hospitals for Dog Bites

Q.—504. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of persons treated in the hospitals in the State for dog bites in the year 1951-52 and 1952-53;

(b) the amount expended for such treatments in these years;

(c) of the persons so treated how many were cured;

(d) the action taken by them to destroy stray dogs;

(e) the places where such action is taken?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

	1951-52	1952-53
(a)	5,591	6,336
(b)	Rs.	Rs.
	19,648.4-3	23,146-11-0

(c) All the persons were cured except 18 persons.

(d) Under Section 138 (3) and (4) of the Mysore Town Municipalities Act of 1951, the Town Municipal Councils are exercising their powers to destroy rabid and unclaimed dogs.

(e) Statement appended below.

Statement showing the places where action to destroy stray dogs has been taken.

1	Bangalore District	...	In all Municipalities of the District.
2	Mysore District	...	In all Municipalities of the District.
3	Kolar District	...	In all the Municipalities except Malur, Mulbagal, Bagepalli and Manchenahalli where no stray dogs were to be found for destruction.
4	Tumkur District	...	Turvekere, Kunigal, Gubbi, Malhugiri, Sira, Pavagada, Tiptur and Chicknaikanahalli.
5	Hassan District	...	Arsikere, Arkalgud, Belur and Sakalespur.
6	Chikmagalur District	...	Chikmagalur, Kadur, Birur, Tarikere, Ajjampur, Narasimharajapura Koppa, Sringeri, Mudigere.
7	Chitaldrug District	...	Chitaldrug, Harihar, Challakere and Holalkere.
8	Shimoga District	...	In the Municipal areas of the District.
9	Mandya District	...	Mandya, Maddur, Malavalli, Srirangapatna, Pandavapura and Krishnarajpet.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರೀಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಮಾಲೀಕರಿಲ್ಲದ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಅವರಿಗೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರೀಗೌಡ.—ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ 30-40 ಜನರು ನಾಯಿಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದೂ, ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

I.V.C. Road from Talagavara in Chintamani Taluk

Q.—573. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that an I.V.C. road has been constructed from Talagavara in Chintamani Taluk up to Hiregattigenahalli

and from Valagerehalli in Kolar Taluk up to Madanahalli, leaving a distance of about three miles in the middle;

(b) whether any petitions had been received requesting to connect these two roads *via* Jedarahalli; if so, whether any action has been taken by them;

(c) the time required to connect these two roads?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Yes.

The work has to be undertaken by the District Board.

(c) The gap can be linked in one working season.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ತಳಗವಾರದಿಂದ 6 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ, ಒಳಗೇರೆಹಳ್ಳಿಯಿಂದ 9 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಿ ಮಧ್ಯೆ ಸುಮಾರು 3 ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆ 6-7 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಬದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ನಿಂತುಹೋಗಿರು ವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಸ್ಥರು ಆ ಮೂರು ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

Adulteration of Coffee with Date Seed

Q.—706. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) if they are aware that date seed (ಈಚಲ ಬೀಜ) is being collected freely, and powdered in order to adulterate it with coffee powder ;

(b) the steps they have taken to prevent this ;

(c) if not, whether they will take necessary steps to prevent this ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Standards for coffee powder have been laid down in the Food Adulteration Act in force in Mysore.

A circular has been issued to the Presidents of all the Municipalities and District Boards to delegate the powers of seizure to the local Health Inspectors and submit samples to the Chemical Examiner to the Government of Mysore for analysis and to take action under the Food Adulteration Act if the samples are found adulterated. Instructions have already been issued to the Health Officers of City Municipalities to seize a larger number of samples for analysis.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b) above.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಚಲ ಬೀಜ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೇಖರಿಸುವವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರೀದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಗ ಈಚಲ ಬೀಜವನ್ನು ಟೆಗಟ್ಟೆ ತೇಖರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ prevention of adulteration ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಗ ಬಳಚಡಿದು ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಟೆಗಟ್ಟೆ ಬೀಜ ತಂದು ಪುಡಿಮಾಡು ತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಚಲ ಬೀಜ ವನ್ನು ಓಪ್ ಆಗಿ ಪುಡಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಚಲ ಬೀಜವನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಫಿ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿದರೆಮಾತ್ರ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಚಲ ಬೀಜ ಪುಡಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾಫಿ ಪುಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ? Is it not an attempt to adulterate ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಪುಡಿಗೆ ಸೇರಿನುತ್ಪಾದಿಸುವ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? Why should not Government think of stopping collection of date seeds and powdering them ?

Sri T. CHANNIAH.—That will be considered.

Grants allotted by Mysore District Board at the meeting held on 9th February 1954.

Q.—762. Sri B. RACHAIAH (Yelandur--Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

the names and nature of items for which grants were allotted during the meeting of the Mysore District Board held on 9th February 1954 ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

No meeting of the District Board was held on 9th February 1954. A meeting of the Standing Committee of the District Board was held on that date when the allotments as shown in the statement appended below were recommended to the District Board by the Standing Committee. The grants except for items 2 and 6 are conditional. They are proposed to be provided by the District Board only if the promised donations are received.

Allotments recommended to the District Board at the meeting of the Standing Committee of the District Board held on 9th February 1954.

Sl. No.	Purpose for which donation was recommended	Amount of estimate	District Board Grant	Contribution expected from Government, Village Panchayet and Public
		Rs.	Rs.	Rs.
1	Construction of a bridge across Suvarnavati river across Alur-Doddarayapet Road.	1,13,000	65,500	56,500
2	To provide an over-head tank to the borewell at Manuganahally, Hunsur Taluk.	1,200	1,200	...
3	Construction of Doctor's quarters at Harave, Chamarajanagar taluk.	4,200	3,700	500
4	Taking over the maintenance of the road from Tagadur to join T.-Narsipur road.	6,000	1,500	4,500
5	Improving the Maternity Hospital building at Krishnarajanagar.	3,200	1,066	2,134
6	Grant for the land required for the Tennis Court of the Bar Association.	...	700	...
7	Construction of Doctor's quarters at Heggadabally, Gundlupet Taluk.	4,200	3,200	1,000
8	Construction of High School building at Devanur, Nanjangud Taluk.	34,500	22,000	22,500
9	Sanction of New Type Dispensary at Malarpalya, Yelandur Taluk.	7,500	3,500	4,000

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಒಂದನೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಮೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಂದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. 56,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಟ್ಟು ಎಸ್ತಿಮೇಟ್ ಹಣ 1,13,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ 65,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೊಡಬೇಕು. 56,500 ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರಬೇಕು.

Sri B. RACHAIAH. Amount of estimate 1,13,000; District Board Grant 65,500; contribution expected from Government, Village Panchayet and Public 56,500. ಮೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

L.A.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೋಟಾ ಅರ್ಧವಿರಬೇಕು. ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಂಡಿರ್ಪ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಸೇತುವೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಯಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ. 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ. 1949-50ರಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಎಸ್ತಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಪಾರ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅದಿ ವೇಳೆನಲ್ಲ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿ ಒಂದು ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ತಯಾರಿಸಿ 1949-50ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ತರಹ ಯಾವ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನುಮಾರು 40 ಮೈಲಿ ಉದ್ದವಿರುವ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿಗೆ ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲದೆ 40-50 ಗ್ರಾಮಗಳವರಿಗೆ ಹೊಳೆ ಬಂದಾಗ ಕೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸೇತುವೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಯೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೊನೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಂದ ನಂತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that the District Board took into consideration and sanctioned that grant after taking into view the contribution of the Village Panchayet and the public ?

Sri T. CHANNIAH.—That has not been ascertained.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether Government have credited their share with regard to construction of High School Building in Nanjangud taluk ?

Sri T. CHANNIAH.—No, not yet.

Sri M. LINGANNA.—What are the reasons for not having credited the particular share of the Government for the construction of the building ?

Sri T. CHANNIAH.—No proposals have yet been received by Government.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the Government will call for immediate report in regard to items numbers 1 and 8 of the list and credit their share in regard to the required estimate ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, we will write and ascertain.

Well for Thittamaranahally Extension (Delay in settling contract payment).

Q.—779. Sri V. VENKATAPPA
(Channapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the construction of a well was sanctioned for use of the villagers of Thittamaranahally extension, Kasaba Hobli, Channapatna Taluk ;

(b) whether the original contractor was relieved of his contract therefor and the same entrusted to one Sri Channe Gowda of the same village ;

(c) whether the second contractor has finished the work ; if so, when and whether his bill is fully settled ; if not why not ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).

(a) It was sanctioned during the year 1950.

(b) Yes.

(c) Yes. The work has been finished by the second contractor and also check measured on 21st November 1953.

The final bill is not settled yet as records were called for in connection with a notice issued by the counsel for the original contractor.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ original contractor ಪರ counsel ನೋಟೀಸ್ ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟರು ?

Sri T. CHANNIAH.—I think that it is during the last month.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದ್ದರೂ ನಹ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮೊದಲದ್ದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದನಂತರ ಶ್ರೀ ಚನ್ನೇಗೌಡ ಎಂಬುವ ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ check measurements ನಹ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಆತನು ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

Sri T. CHANNIAH.—On his behalf his counsel has issued a notice. The records have been called for. The matter will be considered after receipt of the records.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರಿ. ಅದುವರೆಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಣ ವಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಂದ ಈ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ರಿಕಾರ್ಡ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ದುಡ್ಡು ವಕೆ ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

Sri T. CHANNIAH.—Only very recently it was made.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದರೂ ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾಯಿತಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೆ. ಅನಂತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗೋವಿಂದ ಬೋವಿಯವರು counsel ಮೂಲಕ ನೋಟೀಸ್ issue ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ ?

Sri T. CHANNIAH.—The first contractor has done some work and his claim had to be settled.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಈಗ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ? ಇವನಿಗೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

Sri K. HANUMANTHAIA.—Because of the dispute between the two contractors, there might be some delay and Government will settle this in the course of a week.

Water Supply and Drainage Scheme, Bellary.

Q.—831. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when were the memoranda or representations for—

(i) water supply scheme, and
(ii) drainage scheme
submitted to Government by the Municipal Council, Bellary ;

(b) what are the estimates for both the schemes (figures to be given separately) ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) By the Municipal Council on 12th February 1954.

(b) Detailed estimates for these works have not yet been prepared by the Municipality.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the nature of the memorandum presented to the Government ?

Sri T. CHANNIAH.—It contains many requests such as water supply and drainage and many other matters. Two important things mentioned in it are water supply and drainage to Bellary Town.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Were not the estimates for both water supply and drainage included in that memorandum presented to the Government ?

Sri T. CHANNIAH.—We have mentioned it approximately. It is not an estimate of the Municipal Council.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that the Madras Government had sanctioned water supply scheme before and it was not implemented ?

Sri T. CHANNIAH.—No. Not the entire scheme but a part of the scheme has been sanctioned. It is not the entire scheme.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is that part of the scheme that was sanctioned and why it was not implemented ?

Sri T. CHANNIAH.—That is about the construction of a pump house at the foot of the hill. That is the estimate that has been sanctioned.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not obligatory on the part of the Government to honour the order of the Madras Government under the Andhra State Act ?

Sri T. CHANNIAH.—We recently convened a meeting of the Chairman and some other members of the Municipal Council and we have considered all aspects relating to water supply to the town. Urgent work relating to repairs to the bridge and the main pipe has to be taken up immediately. Government are considering it. If further proposals are received regarding other items we will look into them.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Did the members of the Municipal Council and the President of the Municipality wait on deputation before the Minister

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

for Local Self-Government and the Chief Minister?

Sri T. CHANNIAH.—I just now told you about it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Were they given patient hearing by the Chief Minister and the Minister for Local Self-Government?

Mr. SPEAKER.—You need not put that question. Any other question?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the approximate estimate for water supply and drainage schemes?

Mr. SPEAKER.—Estimates have not been prepared.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—He said that in the memorandum presented to the Government by the Municipality they have stated among other things the approximate estimate for water supply and drainage schemes.

Mr. SPEAKER.—So you know the estimate?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I want the House to know.

Sri T. CHANNIAH.—The rough estimate of the Chamber of Commerce cannot be taken into consideration. The Municipal Engineer should prepare an estimate and send it to the Government. Then only will the Government be in a position to gauge the cost.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am asking about the estimate referred to in the memorandum submitted by the Municipal Council and not by the Chamber of Commerce. But you are referring just now to the memorandum submitted to the Chamber of Commerce. That is not my question. My question is about the estimate contained in the memorandum submitted by the Municipal Council of Bellary.

Sri T. CHANNIAH.—Yes, that is what I meant also. I said that in the memorandum submitted by the Municipal Council of Bellary two important items relating to drainage and water supply are mentioned and they have given only a rough estimate which cannot be taken into consideration by the Government unless.....

Mr. SPEAKER.—What is the estimate that is given by them?—that is his question?

Sri T. CHANNIAH.—About 12 lakhs.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When was the Municipal Engineer posted to Bellary? Because the Minister was just now telling us that the Municipal Engineer should prepare and scrutinise the estimate.

Sri T. CHANNIAH.—No, he has not prepared an estimate and sent it to Government.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—You were telling me that the estimate should be prepared by the Municipal Engineer. When was the Municipal Engineer posted to Bellary after the merger?

Sri T. CHANNIAH.—The exact date is not known.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Was it not a fact that for three months there was no Municipal Engineer for Bellary and he was not posted?

Mr. SPEAKER.—That is in the transition period.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When will the Government undertake these two schemes?

Sri T. CHANNIAH.—As soon as the estimates come from the Municipal Engineer.

Rules for enlisting Amildars and Chief Officers for Municipalities.

Q.—884. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they will place on the table the rules prescribed for enlisting the Amildars and Chief Officers for Municipalities:

(b) whether applications have been called for enlistment of Chief Officers, and the age limit fixed?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes. Copies of the Government Orders are placed on the Table of the House.

(b) (i) Yes.

(ii) *Vide* para 3 (ii) of the copy of Government Order dated 15th November 1952, placed on the Table.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥವರನ್ನು ಇಂಥಿಂಥ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಂದಿಗೇ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ proportion ಏನೂ fix ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಲಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೇ ? ಎಷ್ಟು ವೇರ್ಕ್‌ನಿಗು ಬೇಕು ತಪ್ಪೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವೇರ್ಕ್‌ನಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಮರ್ತಾರಿ ಲಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—All that is under consideration. It is with the Public Service Commission. The Revenue Minister answered a series of supplementary questions ten days back.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಅಮರ್ತಾರಿ ಲಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅದು ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆಯೇ, ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—The order of 15th November 1952 has been issued.

Distribution of Linen and Uniforms in Hospitals.

Q.—929. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the new system adopted by them in distributing linen to the hospitals and uniform to the menials in the Government hospitals ;

(b) the defect, if any, in the old system of distribution ;

(c) the names and the number of hospitals to which these things are supplied of late by this new system ;

(d) if supplied, what is the quota of each supplied to the various hospitals and other details ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Cloth required for the several hospitals in the State is obtained from the mills direct or their representatives and got stitched after calling for quotations for stitching charges only in respect of all items of linen including uniforms to servants in all the hospitals in the State ;

(b) Tenders were being called for every year by the respective institutions for the supply of linen articles in proportion to the amount allotted in the Budget. But, it was more than once observed that the approved tenderer did not comply with the indents placed with him and in many cases the amount lapsed resulting in short supplies to the institutions. The quality of supply was also questionable. Therefore, Government had to resort to the new system.

(c) To all the hospitals in the State.

(d) Statement appended.

(SRI T. CHANNIAH.)

Statement showing the details regarding the names of Institutions to which items of stitched linen have been supplied so far.

Sl. No.	Names of the Institutions	Details of Linen supplied	Quantity supplied
1	Victoria Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms in sets of 3 pieces. 62 Sets 2 Servants' Uniforms in sets of 2 pieces. 50 do 3 Servants' Khaki Coats ... 50 Nos. 4 Do do Shorts ... 50 do 5 Do do Caps ... 50 do	
2	Minto Ophthalmic Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms in sets of 3 pieces. 54 Sets 2 Servants' Khaki Coats ... 6 Nos. 3 Do do Shorts ... 6 do 4 Do do Caps ... 6 do	
3	Bowring and Lady Curzon Hospitals, Bangalore.	1 Servants' Uniforms in sets of 3 pieces. 50 Sets 2 Ambulance Driver's suits and Sergeant suits in sets of 2 pieces. 3 Servants' Khaki Coats ... 6 do 4 Do do Shorts ... 44 Nos. 5 Do do Caps ... 48 do 48 do	
4	Vani Vilas Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms in sets of 3 pieces. 60 Sets 2 Servants' Khaki Coats ... 47 Nos. 3 Do do Shorts ... 47 do 4 Do do Caps ... 47 do	
5	Mental Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms ... 88 Sets 2 Do Khaki Coats ... 16 Nos. 3 Do do Shorts ... 16 do 4 Do do Caps ... 8 do	
6	Government Tuberculosis Sanatorium Bangalore.	1 Servants' Uniforms ... 12 Sets 2 Do Khaki Coats ... 14 Nos. 3 Do do Shorts ... 10 do 4 Do do Caps ... 14 do 5 Grey Sarees—patients ... 20 do	
7	Maternity Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms ... 12 Sets 2 Do Khaki Coats ... 6 Nos. 3 Do do Shorts ... 6 do 4 Do do Caps ... 6 do 5 Grey Sarees—patients ... 25 do	
8	Isolation Hospital, Magadi Road, Bangalore.	1 Servants' Uniforms ... 24 Sets 2 Khaki Drill Coats ... 4 Nos. 3 Do do Shorts ... 4 do 4 Do do Caps ... 4 do 5 Patients' Sarees Grey ... 10 do	
9	S. D. S. Sanatorium, Bangalore.	1 Servants' Uniforms ... 36 Sets	

Statement showing the details regarding the names of Institutions to which items of stitched linen have been supplied so far—*Concl'd.*

Sl. No.	Names of the Institutions	Details of Linen supplied	Quantity supplied
10	H. S. I. S. Gosha Hospital, Bangalore.	1 Servants' Uniforms	12 Sets
11	Isolation Hospital, Civil Station, Bangalore.	1 Servants' Uniforms	18 Sets
12	Krishnarajendra Hospital, Mysore.	1 Servants' Uniforms	160 do
		2 Do do	50 do
		3 Doctors' Coats—O. T.	100 do
13	Maternity Hospital, Kolar Gold Field.	1 Servants' Uniforms	4 do
		2 Do do in Khaki	6 do
		3 Do in Khaki Drill	6 do
14	Civil Hospital, Kolar Gold Field.	1 Servants' Uniforms	24 do
		2 Do do	6 do
15	E. D. Hospital, Robertsonpet, K.G.F.	1 White Drill Coats	8 Nos.
		2 Trousers	8 do
		3 Caps	8 do
		4 Khaki Shorts	4 do
		5 Do Caps	4 do
		6 Draw Sheets	24 do
16	Sri Narasimharaja Hospital, Kolar.	1 Grey Sarees	100 Nos.
17	General Hospital, Mandya.	1 Servants' Uniforms	24 Sets
		2 Do do Khaki	6 do
		3 Grey Sarees	18 Nos.
		4 Jackets Drill	18 do

Sri M. PALANIYAPPAN.—When did the Government place orders for this cloth with the contractor; on what date?

Sri T. CHANNIAH.—The cloth was not purchased from the contractor. It was notified through the S. P. C. to the Mills.

Sri M. PALANIYAPPAN.—When was the cloth received at the Medical Stores?

Sri T. CHANNIAH.—The exact date is not known. Perhaps it is the latter part of 1953.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I want to know whether they have received the full quota of cloth at the Medical Stores?

Sri T. CHANNIAH.—My information is that they have received the full quota.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Has the Director of Medical Services supplied linen to all these hospitals, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Yes. He has supplied uniforms to servants and some linen for in-patients in some hospitals.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, in the statement, you have given some items. Is it for the year 1952-53 or 1953-54?

Sri T. CHANNIAH.—That is for the current year.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, in the details you have given only a few items for some hospitals and for some other hospitals you have given only five items. Are you aware that there are nine items to be supplied to each hospital? I can give details if you want.

Sri T. CHANNIAH.—It depends upon the money allotted to each institution and the linen is supplied on this basis.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Even though provision has been made to Vani Vilas Hospital, no uniform has been supplied to ayahs ?

Sri T. CHANNIAH.—If they have not yet been supplied, action will be taken to see that early arrangements are made to supply sarees to these hospitals.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, is it not a fact that for the year 1952-53 and 1953-54 no dress has been supplied to most of the menial staff of hospitals ?

Sri T. CHANNIAH.—Government are not aware of that.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Are the Government aware that this new system has proved absolutely unsatisfactory ?

Sri T. CHANNIAH.—My information is that it is more satisfactory because it is more advantageous and the cloth supplied by the Mills conforms to the desired standard and also it is supplied at cost price.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Do you believe, Sir, that the central stitching unit in the Senior Surgeon's Office where they are making hospital uniforms, is really a useful and sensible thing ?

Sri T. CHANNIAH.—The intention of the Government was to get supplies of the best cloth possible from the Mills ; and now I understand that there is some difficulty in stitching cloth.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Will it not be possible to make arrangements whereby the superintendents of the various hospitals receive the cloth from the mills and get tenders for stitching at the respective hospitals ?

Sri T. CHANNIAH.—That will be examined.

ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪ.—ಕೈಮಗ್ಗದವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಿಲರ್ ಬಟ್ಟೆ ತರಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. CHANNIAH.—We will examine that.

Land grant to Harijans in S. Nos. 7 and 8 of Sonasettyhalli, Chintamani Taluk.

Q.—1017. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the extent of land in S. Nos. 7 and 8 of Sonasettyhalli, Chintamani taluk ;

(b) whether orders have been issued recently to drive out the Harijans who have constructed houses on those lands and are living there from hundreds of years ;

(c) whether there was not a previous Government order sanctioning those lands to the Harijans ;

(d) of the said lands, whether any lands are given to non-Harijans on darkhast applications ; if so, the details thereof ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) S. No. 7 ... 3 acres and 25 guntas

S. No. 8 ... 1 acre and 16 guntas

(b) No such orders have been issued.

(c) No.

(d) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಆಯಾ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಆಗಿದೆ. Reserved ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್. ಎನ್. ಜಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—Reserve ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ; ಸ್ವಲ್ಪ ಅಜಮಾಯಿಷಿಮಾಡಿ ವಿಷಯ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಜಾಗ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ G. O. ನಂಬರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದರಬಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ಜಮೀನುಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ—ವಿವರ ಏನು, ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರುಕ್ಕಾಬಿ ರಾವ್ ಎಂಬವರಿಗೆ 17 ಗುಂಟೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—1948ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ 17 ಗುಂಟೆ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

Mr. SPEAKER.—You had put this question some time back, I remember.
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ.....

Mr. SPEAKER.—There is a recent Government Order. You can refer to it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಹರಿಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ದರ್ ಆಗಿ ದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಧವಾದ ಹುಕುಂ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್ 72ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆದ್ದರ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಈಗ ರುಕ್ಕಾಜಿರಾಯರ ಸ್ಟೆಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು row of shops ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಜಾಗವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದ್ದರ್ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಲದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 71ನೇ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಆದ್ದರ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸರ್ವೇ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಸೊಣಶೆಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಬೌಂಡರಿಗೆ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲೇ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER.—No, no. You have not followed; I have seen the Govern- ment Order and it says that the first two rows are reserved for shops and the remaining portion in both survey numbers are to be granted to the Harijans.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಸಿಹಾಕಲಾಗು ತ್ತದೆಂದೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ cattle fair ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೌರಸಭೆಯವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ವರಮಾನ ಒಂದೇ ನೋಡ ಬಾರದು, ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

Ambulance van, General Hospital, Tumkur.

Q.—1026. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether there is an ambulance van attached to the General Hospital, Tumkur;

(b) when the abovesaid van was purchased; and for what amount;

(c) the amount so far spent for its repairs; and the amount paid by the District Board;

(d) the number of patients outside the town limits that have been served by this van for the past three years; of them how many are poor people;

(e) the charges collected from the poor people;

(f) the number of days and the duration during which the van was lying idle without use and under repairs ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Govern- ment).—

(a) Yes.

(b) 2nd September 1946; Rs. 8,000.

(c) (i) Rs. 562.

(ii) No amount is paid by the District Board, Tumkur, towards repairs.

(d) (i) 115.

(ii) It is not possible to state how many of these are poor.

(e) This does not arise in view of reply to clause (d).

(f) Since 9th August 1953.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ವ್ಯಾನ್ ಎಷ್ಟುಸಾರಿ ರಿಪೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಒಂದೇಸಾರಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ 562 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರು ವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮೊದಲು 383 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ Estimateಗೆ ಟೆಂಡರು ಕರೆದಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿಗಿಂತ 179 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಯಿತೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.)

ಅನಂತರ ಬಿಲ್ವನಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಒಟ್ಟು 562 ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ 1953ರಿಂದ ಕಟ್ಟುಹೋದಾಗ ಈ 562 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಸೇರಿದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಅದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗಲಿವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದರ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಎಲ್ಲ ರಿಪೇರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮೆಸರ್ಸ್ ವೆಬ್ಸ್ ಸೇರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗುತ್ತದೆ?

Sri T. CHANNIAH.—As soon as possible.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಏಳೆಂಟು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾನಿಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬೇರೆ ವ್ಯಾನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ವ್ಯಾನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri T. CHANNIAH.—Notice please.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ವ್ಯಾನನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—That is obvious.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈ ವ್ಯಾನು ಜಾಗೃತಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ವ್ಯಾನು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಥವಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಮನವಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

Telugu Primary Schools.

Q.—93. Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

the number of Telugu primary schools in the State?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education)].—Thirteen.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In view of the Education Minister being not present here, this question may kindly be postponed to Monday, Sir.

Mr. SPEAKER.—The other Ministers are capable of answering it. You may put supplementaries.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 13 ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ತಲಗು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ unlucky ನಂಬರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ, ಅದು lucky ನಂಬರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಆ 13 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಸ್ಕೂಲುಗಳು—ಮುಳಬಾಗಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಬಾಗಲು ಟೌನ್; ಬಂಗಾರುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೊಂತನಪಲ್ಲಿ, ನಂದೀದುರ್ಗ, ಉರಿಗಾಂ, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲೂರು, ಗೋರ್ಲಪಲ್ಲಿ, ನಲ್ಲೂರು; ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಿಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ಸ್ಕೂಲುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಸಿವಿಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I refer the Hon'ble Member to the Census figure.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಥೆಂಟಿಕ್ಯಾಗಿ ಹೇಳಿ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 20 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಅಥಾರಿಟಿ.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In view of the 20 lakhs of Telugu speaking people in the State, do Government consider that 13 schools are adequate?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not admit that it is 20 lakhs.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In view of so many lakhs of people being Telugu speaking people, do Government consider 13 schools to be enough?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, Telugu speaking people are scattered all over the district and sufficient number of people do not come forth for starting Telugu schools.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Sir, we have passed several resolutions and sent them to Government. Still, it is denied persistently.

Mr. SPEAKER.—Please put questions. (*Laughter*).

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it not a fact that several representations have been made?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No representations.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Representations have been made and it is not correct to say that no representations have been made.

Sri Kadidal MANJAPPA.—If applications are received, they will be considered on their merits and on the basis of sufficiency of the people.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it not a fact that there are 1,800 Urdu schools?

(No answer.)

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Very recently Pandit Nehru has said before the Party Meeting in Delhi that in view of the East Bengal Elections, people must be taught in their mother-tongue. Is it not a lesson to Government?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Notice.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it not a fact that the Constitution has provided that people should be taught in their mother-tongue, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Constitution is there and everybody knows it.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it not disobeying it?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No question of disobeying. I have already said that Telugu speaking people have scattered here and there.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that the recommendations of the Education Reforms Committee in Mysore had stated that primary education should be imparted through the mother-tongue?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think so.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that there are hundreds of villages in Mysore State where there is not even one Kannada speaking person?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It may be in some villages of Kolar District.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that in some villages more than 98 per cent are Telugu speaking people?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already answered that question, Sir.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that a representation was made to Government by about 80 members of the Representative Assembly in 1946?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that Taluk conferences and District conferences have sent up resolutions for Government's consideration?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice please.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that it would be obligatory on the part of the Government to teach primary school students through their mother-tongue?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Wherever it is possible and practicable.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why are Government so lethargic and indifferent in this case?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They are neither lethargic nor indifferent.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will the Government honour the Constitutional provisions which is binding on them?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Constitutional provisions are binding on every one of us and they will be followed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is there any village that has pleaded for Telugu school and it was refused?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am not aware of any such application.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not better to change the word 'palli' into 'halli'?

(*Laughter*.)

Lift Irrigation Pumps in Honnali, Shikaripur and Sorab Taluks.

Q.—109. Sri H. S. RUDRAPPA
Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of persons that have applied for the installation of lift irrigation pumps in Honnali, Shikaripur and Sorab Taluks during the years 1952-53 and 1953-54 ;

(b) the action taken by the Department to help them to put up lift irrigation pumps ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

Taluk	No. of applicants.	
	1952-53	1953-54
Sorab	...	...
Shikaripur	...	1
Honnali	... 202	20

(b) The necessary estimates for power supply to the applicants have been sanctioned and works are under progress.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Will the Hon'ble Minister verify the answer that is furnished regarding the number of pumps with respect to Sorab, because I am personally aware that more than 100 persons have applied ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, that will be verified.

Sri H. S. RUDRAPPA.—May I know in Honnali Taluk how many works are completed ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have not got that information, Sir.

Sri H. S. RUDRAPPA.—May I take it that not even one work has been completed ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They are under progress. According to my information, probably some of them are completed by now.

Agricultural Farm in Malavalli Tank-bed.

Q.—118. Sri B. P. NAGARAJA
MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that the Agricultural Farm in Malavalli tank-bed was abolished about a year ago ;

(b) what was the extent of land in that Farm ;

(c) (i) what has happened to that land ; (ii) whether it is being cultivated ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) 186 acres and 37 guntas.

(c) (i) The Farm was handed over to the Revenue Department on 19th July 1953.

(ii) No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This Farm was started under Grow More Food Scheme and year after year there were losses and that is why it was closed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡಿತು ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think it worked for about 2 or 3 years.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಅದಾಯವಾಯಿತೇ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವಾಯಿತೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಯಿತು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಇಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಲ್ಪಯುಕ್ತರು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು ?

Mr. SPEAKER.—Any other question?

Irrigation power pumps on Harihar river-bed

Q.—131. Sri A. BHEEMAPPA NAIK
(Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the money spent for drawing up electric line on Harihar river-bed

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, twenty minutes have been taken away today for answering some questions of yesterday and therefore twenty more minutes may be given today or we may take up the rest of the questions tomorrow.

Mr. SPEAKER.—That cannot be.

to give irrigation facilities to raiyats there ;

(b) the maximum number of pumps that could be installed there ;

(c) the actual number of persons that are supplied with power now ;

(d) whether there was a report from the lower officer of the Electric Department that the scheme on this river-bed will not be successful ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Rs. 1,37,200.

(b) The estimate now prepared is for 80 pumps.

(c) Two.

(d) No.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When was this line laid on the Harihar river-bed, in what year and on what date ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am unable to get that information here (seeing the file).

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈ ರೀತಿ electric line ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರಿಂದ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸದೇ ಇಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಏನಿತ್ತು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆಗ ಅಲ್ಪ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಮಳೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ irrigation pump sets ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆಯೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇಂಥಾದ್ದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮಗಾಲವಿದ್ದಾಗ ಸಾವಿರಾರು ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷ್‌ಗಳ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಇಲ್ಲ river-bed ಮೇಲೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೇಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ 4-5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ, ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದವೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಆ ರೀತಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಸುಮಾರು 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಪ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅದಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಈ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಈ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ನಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಿದೆ. ತಾವೇ ಆ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಪಯೋಗವಿದೆಯೆಂದು ಯಾರು ತಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಂದ ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—Any other question ?

Sri L. SIDDAPPA.—Is it not a fact that this has come in handy for power supply to Bellary District which is in great need now ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Hon'ble Member is quite correct. The line is being extended to supply power to those places. I am sure the erection of pumping sets will be taken up by cultivators in Dungaravati and Harapanahally when the line is extended and by this the loss that the Hon'ble Member is complaining about will be made good.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಈ ಲೈನ್ ಹಾಕಿರುವ ಕಡೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—ಈ ರೀತಿ ಬಾಗೇ ಪಲ್ಲಯಿಲ್ಲ ಆಗಿರುವುದುಂಟೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

Power Irrigation wells in Bangalore North and Devanahally Taluks.

Q.—444. Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North - Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of irrigation wells to which electric power is supplied in Bangalore North and Devanahally taluks since 1st April 1952 ;

(b) the number of applications pending in the Electrical Department for consideration of supply of electric power for irrigation purposes since 1st April 1952 (with names of applicants in Bangalore North and Devanahally taluks) ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA
(Minister for Agriculture).—

(a) Bangalore North	...	55
Devanahally	...	80
(b) Bangalore North	...	11
Devanahally	...	45

The names of the applicants are as follows :—

Bangalore North

Sriyuths.—

- 1 B. K. Rathnasabapathy
- 2 N. Lakshmipathy
- 3 D. Santhegappa
- 4 Thomasappa
- 5 Chinnappa
- 6 Venkateshappa
- 7 G. V. Sanjeeviah
- 8 G. V. Venkataramanappa
- 9 Hanumanthe Gowda
- 10 Nagappa
- 11 Errappa

Devanahally Taluk

- 1 Sakrappa
- 2 Dothimuniappa
- 3 Ramanna
- 4 Muniappa
- 5 Reddy Muniappa
- 6 Narayan Gowda
- 7 Muniveerappa
- 8 Muthanahally Muniappa
- 9 Mунidasappa
- 10 Dasappa
- 11 S. Narayanappa
- 12 Muniswamappa
- 13 Davappa
- 14 Shankarappa
- 15 Thulasappa
- 16 Muniswamappa
- 17 M. Srinivasa Setty
- 18 Subbanna
- 19 Shamaiah
- 20 Byre Gowda
- 21 Rangappa
- 22 B. H. Narasimhamurthy
- 23 T. Byrappa
- 24 P. Mariappa
- 25 Pillappa
- 26 Chickramiah
- 27 Ramiah
- 28 S. K. Batche Gowda
- 29 Muniswamappa
- 30 D. Chowdappa
- 31 Kempanna

Sriyuths.—

- 32 Muniswamappa
- 33 Alur Kuppiiah
- 34 Reddy Muniswamappa
- 35 Muninagappa
- 36 G. Chickanjappa
- 37 N. Ramiah
- 38 Thimmanna
- 39 T. Ramiah
- 40 T. Ramiah
- 41 S. Narayanappa
- 42 D. Krishnappa
- 43 J. Thippanna
- 44 Kenchappa
- 45 Venkatappa

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಗಳ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರವೇ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೌದು.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—About 11 applications in respect of Bangalore North Taluk, of which, in respect of 8, estimates have already been prepared.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In the case of Devanahally Taluk 45 applications have recently been received and power supply can be given if the unit station at Doddballapur is completed.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಫೀಸರೊಬ್ಬರು ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

House rent allowance to officials of Judicial and Veterinary Departments in Bhadravati.

Q.—692. Sri B. MADHAVACHAR (Bhadravati).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) if they have received representations from the officials of the Judicial and Veterinary Departments working in Bhadravati praying for grant of house rent allowance ;

(b) what steps have been taken on their representations ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA
(Minister for Agriculture).—

(a) A representation from the officials of the Veterinary Department had been received.

No representation from the Judicial Department has reached Government.

(b) The representation of the Veterinary Department has been rejected.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವೆಟರಿನರಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯೂಡೀಷಿಯಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ವೆಟರಿನರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ extend ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is a matter of finance.

Power Supplies to wells of Pavagada Taluk.

Q.—987. Sri C. T. HANUMANTHA-
IYA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the raiyats of Nidagal Hobli, Palavalli, Nagalamadike Hobli of Pavagada Taluk filed petitions requesting for supply of electricity to their wells ;

(b) the reason for not drawing the power line till now ;

(c) the number of wells in respect of which amounts have been credited requesting for supply of electricity for those wells in Nidagal Hobli, Palavalli, Nagalamadike Hobli and surrounding villages ;

(d) whether survey has been conducted ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minis-
ter for Agriculture).—

(a) In July 1951 from raiyats of Palavalli. There have been no representations from others.

(b) Excessive cost in the case of Palavalli. Suitable action will be taken in the case of the other villages if they ask for power supply.

(c) Nil.

(d) Yes, in respect of Palavalli.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳೆಷ್ಟು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಪಲವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಲವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ಥರಿಂದ ಅರು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ನಿರ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—1,85,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಜರೂರಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Immovable Property owned by the State outside its territory.

Q.—70. Sri S. SRINIVASA
IYENGAR (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Government of Mysore owns any immovable property outside the State; if so, a descriptive list in the following form may kindly be given :—

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Description of the property	Place where situated	How used	Revenue, if any	Annual Expenditure	
				Establishment	Works

(b) the manner in which these properties are managed;

(c) whether any property has been sold from the year 1942 and if so, the reasons for such sale and the amount realised?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Statement appended.

Sl. No.	Description of the property	Place where situated	How used	Revenue, if any	Annual Expenditure				Remarks
					Establishment		Works		
				Rs. a. p.	Rs. a. p.	Rs. a. p.	Rs. a. p.		
1	Awdry House (Mysore House) and Awdry Cottage, with lands, out-house, servants' lines and garages.	Fernhill, Ootacamund.	Being used by the State and outside distinguished guests on permission by the Chief Secretary to Government of Mysore. Lands are leased out for cultivation.	8,274 0 0 P.A. Annual lease.	3,334 0 0	3,500 0 0	0	For maintaining the houses, gardens, lands, road, etc.	
2	Glenview and Glenview Cottage houses (Sudarshana), with out-houses, garages, servants' lines and cultivable lands.	Do	Do	...	3,766 0 0	2,500 0 0	0	Do	
3	Mysore State Chattram Buildings.	Hanuman Ghat, Benares City.	For providing accommodation and feeding pilgrims.	1,196 14 0	3,193 2 0	...	...	...	
4	Mysore State Chattram, Thirumalai.	Thirumalai Hills, Thirupathi, Chittoor District.	Do	...	9,766 0 0	980 0 0 210 0 0	0	For 1951-52 ,, 1952-53	
5	Sri Krishnarajendra Choultry.	Do	For providing accommodation and feeding of non-Brahmin pilgrims.	...	2,874 0 0	120 0 0	0	For 1952-53	
6	Mysore State Chattram, Tirupathi.	Lower Thirupathi	For providing accommodation to pilgrims.	...	1,314 0 0	400 0 0	0	For 1952-53	
7	Peshkar's Office	Do	For the use of the office. The ground floor has been let out.	500 0 0	...	...	...	...	
8	Mysore State Chattram	Thiruchanur, Chittoor District.	For providing accommodation to pilgrims.	...	1,398 0 0	260 0 0	0	For 1951-52	

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(b) Properties in serials (1) and (2) are under the control of Mysore Division Public Works Department, and are being managed with necessary establishment for the up-keep of the State-owned properties for the use of distinguished State and outside guests for stay at Nilgiris on permission by the Chief Secretary to the Government of Mysore.

Properties mentioned in serials (3) to (8) are being managed by the Government of Mysore through two Peshkars—one at Thirupathi and another at Benares with a small establishment appointed by Government.

(c) Nil.

Unconfirmed Darkhast in Bagepalli Taluk.

Q.—95. SRI B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli—Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of cases of Darkhast under N.D.R. and G.M.F. which are not confirmed as yet in Bagepalli Taluk ;

(b) the names of persons whose lands are not confirmed, their community and the extent of land concerned in each case to be given ?

A.—SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 1,175 cases.

(b) Statement placed on the Table of the House.

House Building Advances of Government Servants.

Q.—152. SRI N. C. NAGAI AH REDDY (Goribidnur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) since April 1952 how many Government officers and officials have applied for house building advances in the State ;

(b) the names of such officers and officials and the dates of such applications ;

(c) how many of them have been sanctioned and the dates of sanction, and the names of those whose applications have been sanctioned with the amounts sanctioned to each applicant ;

(d) what was the maximum allowable to any officer in April 1952, as per the Government order existing at the time ;

(e) whether there has been any revision of Government order since then ;

(f) if so, the date of the order and the maximum allowable ?

A.—SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) 227—Gazetted Officers ... 46
Non-Gazetted Officers 181

(b) and (c) Statements placed on the Table of the House.

(d) Three years' pay subject to a maximum of Rs. 15,000.

(e) Yes.

(f) 24th June 1952. Three years' pay subject to a maximum of Rs. 25,000.

Applications for Land-Grant in Tumkur District.

Q.—405. SRI T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications for grant of land pending before the Deputy Commissioner, Tumkur District, up to the end of August 1953 ;

(b) the number of applications received during January to August 1953 ;

(c) the number of applicants that were granted land in the months of January to August by the Deputy Commissioner, Tumkur ;

(d) the names of the applicants relating to clause (c), the acreage, village, taluk and survey number of land granted ;

(e) how many of them are landless?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 231 cases including 76 Military Darkhasts were pending at the end of August 1953.

(b) 429 cases were received from January to August 1953 including 49 Military Darkhasts.

(c) 436 applicants were granted land during this period by the Deputy Commissioner. The number of applicants who have purchased lands in public auction have not been furnished as they were not readily available. and list is being compiled.

(d) List appended below.

(e) This information is not readily available.

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner,
Tumkur District, from January 1953 to August 1953.

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
1 M. Siddappa ...	2 12	263	Malligere	Chiknaikana-halli.
2 Hanjegowda ...	1 0	15	Masavanaghatta	Tiptur
3 Shanbhog Ramaiah ...	1 0	15	Do	Do
4 to Veerappa and 9 others	50 0	13	Kodagihalli	Do
13				
14 G. R. Nanjundegowda ...	17 38	106	Gungaramale	Do
15 Basavanna and Kalappa	4 20	33	Sugur	Do
16 Lingegowda ...	1 19	..	Hallakharab, Hosakere.	Kunigal
17 Siddalingappa ...	3 10	1	Melanahalli	Sira
18 Mallegowda ...	1 8	...	Hallakharab, Reddihalli.	Madhugiri
19 Lingaiah ...	4 0	14	Muguthihalli	Tiptur
20 Thimmegowda				
21 Biliyappa				
22 Nanjegowda ...	12 0	22	Karikere	Do
23 Javaregowda	(at two			
24 Vijayagowda	acres			
25 Thimmegowda	each)			
26 Y. S. Subba Rao				
27 Shankarappa	8 22	80	Gedlahalli	Do
28 Shiyaramaiah ...	6 26	2	Siddapura	Gubbi
29 Kariya ...	3 0	80/1	Bidarakere	Madhugiri
30 Veeranagappa				
31 Shamanna ...	24 0	70	Gopagondanahalli	Do
32 Rangappa				
33 Shamanna ...	0 2½	313	Turuvekere	Turuvekere
34 Byatappagowda ...	0 3	104/4	Bigatahalli	Do
35 Balappa ...	1 0	...	Halla kharab, Manchaldore.	Gubbi
36 Abdul Sattar				
37 Talappa	12 0	22	Pavagada	Pavagada
38 Thimmaiah				
39 Abdul Khader ...	1 0	89	Kunigal	Kunigal
40 Nanjappa ...	4 0	43	Chikkapura	Turuvekere
41 Muddeeraiah ...	4 0	7	Lingapura	Koratagere

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District, from January 1953 to August 1953—(contd.).

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
42 Laxmidevamma }	5 0	9	Vengalammanahalli.	Koratagere
43 Puttahanumaiah }	...			
44 Ganganna	36'×30'	Vacant site	Holavanahalli	Do
45 C. T. Hanumanthaiah	36'×48'	Do	Gummanahalli	Sira
46 Hosurabovi }	42'×16'	Do	Neelagondanahalli	Koratagere
47 Venkataramanabovi }	...			
48 T. C. Nagarajaiah	5 0	28	Badamuddenahalli	Do
49 Melerangappa	4 0	58	Pavagada	Pavagada
50 A. K. Narasappa	2 0	9	Sunnavadi	Madhugiri
51 Basavaiah	30 Sq. Yds.	4	Benehalli	Tiptur
52 Patel Venkatanarase Gowda.	400 „	Vacant site.	Pemmanahalli	Tumkur
53 Chikkanna	5 0	1	Sardimargonahalli	Turuvekere
54 Nanjaiah	5 0	2	Hittalukoppa	Do
55 S. A. Subba Rao	16 0	416	Bevinahalli	Sira
56 A. Kariyappa	4 0	192	Nidasale	Kunigal
57 Siddappa	4 25	160	Sulekere	Turuvekere
58 to 72 Marappa and 14 others.	60 0 (4 acres each)	108	Brahma-andra	Madhugiri
73 to 75 T. Abdul Khayum and two others.	15 0	105/53	Bisinele	Kunigal
76 Channaiah	2 0			
77 Bettaiah	0 30	26	Theppasandra	Do
78 Nanjappa	96 Sq. Yds.	4	Benehalli	Tiptur
79 T. B. Gangappa	4 0	9	Hunasenahalli	Turuvekere
80 to 84 Thimmaiah and four others.	19 0	22	Bellibatlahalli	Tumkur
85 Narasimhaiah }	8 0	5	Haragaladevigudda	Gubbi
86 Doddegowda }	...			
87 to 93 Hanumantharaya and 6 others.	14 0 (2 acres each)	14	Nerlakere	Madhugiri
94 Eramma	1 39	158	Dommanakuppe	Tumkur
95 Chikkarangaiah	2 0	22	Chinaga	Do
96 Chikkakalabovi }	9 0			
97 Mudlaiah }	(3 acres each)	44	Sathaghatta	Do
98 Fathimabi }	...			
99 V. Rama Rao	260 Sq. Yds.	Build- ing site	Obalapura	Do
100 Rangegowda alias Doddegowda.	0 20	312	Turuvekere Amanikere	Turuvekere
101 Thimmegowda	4 0	66	Habakanahalli	Do

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District, from January 1953 to August 1953.—(contd.).

Name of the grantee		Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—		A. G.			
102	Chinnayellappa ...	1 20	32	Bukkapatna	Koratagere
103	Linganna ...	0 24	312	R. Byadarahalli ...	Kunigal
104	Rangaiiah ...	4 0	37	Angadigere ...	Turuvekere
105	Ramalingegowda				
106	Dasegowda	25 0	169	Goni Tumkur ...	Turuvekere
107	B. Marirangappa	(5 acres each)			
108	Kempaiah				
109	Thimmaiah				
110	Chikkaveerappa ...	0 26	16	Kora Amanikere...	Tumkur
111	Sri Bylanjaneyaswamy	0 32	71	Nagenahalli ...	Koratagere
112	Huthegowda ...	0 15	98	Byadanakardigi-halli.	Turuvekere
113	Chikkarayachar ...	4 0	101	Padavagere ...	Kunigal
114	Uregowda ...	4 0			
115	Obalaiah ...	0 25		Kunigenahalli ...	Madhugiri
116 to 130 Ramaiah and 14 others.		60 0	300	Hemdore ...	Sira
131	Rangappa ...	4 0	22	Chikkanarasana-halli.	Koratagere
132	R. Kariyappa ...	6 0	54	Badavanahalli ...	Madhugiri
133	Doddaranganaka	11 35	59	Badavanahalli ...	Madhugiri
134	Rangappa				
135	Rangappa ...	4 3	36	Badavanahalli ...	Madhugiri
136	Ramappanaidu ...	5 9	155	Vallur ...	Pavagada
137	Abdul Jabbar ...	4 0	182	I. D. Halli ...	Madhugiri
138	Subbaiya ...	5 0	23	Karejavanahalli ...	Sira
139	Mallaiah ...	5 0			
140	Narasimhaiah ...	531 Sq. Yds.	47	Kasappanahalli ...	Madhugiri
141 to 143 Rasool Sab and two others.		14 27	38	Chikkahulikunte	Sira
144	Balaiah ...	5 0	26	Hunjanal ...	Sira
145	Kuntaiah ...	3 20	85	Thimmanaikana-halli.	Tumkur
146	Adavappa ...	12 0	19	Keriyagalahalli ...	Madhugiri
147	Nanjundappa ...	5 0	44	Hunjanal ...	Sira
148	Rachotappa ...	2 9	53	Chikkanahalli ...	Sira
149	Chikkathimmappa ...	10 28	24	Kunigala Thimmanahalli.	Madhugiri
150	Kotekallappa ...	4 0	7	Hosahalli ...	Do
151	P. Govinda Rao ...	2 0	26	Pulamaghatta ...	Do
152	Venkatamma ...	0 15	70/2	Kolala ...	Koratagere
153	Narayanappa ...	4 0	378	Kotta ...	Sira
154	Lingappa ...	1 20	17	Nidagal ...	Pavagada
155	Kenchappa ...	1 30			

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District,
from January 1953 to August 1953—(contd.).

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
156 Hanumanthaiah ...	1 26	221	Chikkasamudra-kaval.	Sira
157 N. Subbaiahsetty ...	7 0	171	Dommathamari ...	Pavagada
158 Puttaiah ...	0 15	95	Chandragiri ...	Madhugiri
159 to 161 Puttarudraiah and two others.	15 0	122	Balapura ...	Sira
162 Thimmaiah ...	10 0	5	Bukkapatna ...	Do
163 to 165 Narasimha and two others.	16 31	410	Chandragiri ...	Madhugiri
166 K. Narayanappa ...	4 0	124	Doddahosahalli ...	Madhugiri
167 Doddarangappa ...	192 Sq. Yds.	...	V. S. Heruru ...	Sira
168 to 174 Roddappa and six others.		Vacant sites.	Chikkamalur ...	Madhugiri
175 Dasappa ...	0 10	114	Kasinaikanaballi...	Do
176 Puttaiah ...	3 0	78	Avaragere ...	Do
177 Shankaralingegowda ...	4 0	24	Pemmaladevihalli	C. H. N. Halli.
178 Patel Basappagowda ...	2 11	...	Old Gollara, Anekalhatti.	Turuvekere
179 Kempaiah ...	9 0	22	Abalakatte ...	Do
180 Muddabasavalingaiah ...	11 20	134	Sasalu ...	Chicknaikanahalli.
181 Shankaralingegowda ...	6 0	21	Do ...	Do
182 Kallegowda ...	25×16 Sq. Yds.	Vacant sites.	Settikere ...	Do
183 Shivappa ...	5 10 }			
184 Mariyanna ...	7 18 }	21	Sasalu ...	Do
185 Gudliah ...	2 0	22	Mallaghatta ...	Turuvekere
186 Gangamma ...	4 0	98	Mugathihalli ...	Do
187 Kalegowda ...	2 3	...	Old Gollarahatti, Kondli.	Gubbi
188 Boralingegowda ...	1 14	241	Nonavinakere ...	Tiptur
189 C. C. Narasiah ...	4 0	232	Dommanakuppe...	Tumkur
190 Shivananjappa ...	4 0	23	Hanumanthapura	Tiptur
191 Marisiddaiah ...	2 0	47	Pura ...	Gubbi
192 Shanthamalleswara-swamy Temple.	1 23	39	Voderahalli ...	C.H.N. Halli
193 Ningegowda ...	4 0	78	Hanuganahalli ...	Kunigal
194 Channabasavaiah ...	5 0	281	Kenkere ...	C.H.N. Halli
195 Veerabhadraiah ...	7 15	275	Do ...	Do
196 Darmadanaik ...	16 0	146	Yaradakatte ...	Sira.
197 Lakkamma ...	4 0	78	Avaragal ...	Madhugiri
198 to 203 Nanjundiah and five others.	30 0	15	Hosahalli ...	Sira
204 to 207 P. Channaveeraiah and three others.	22 32	136	Balapura ...	Sira

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District
from January 1953 to August 1953—(contd.).

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G			
208 Fakruddin } ...	10 0	75	Thimmalanaikana-	Pavagada
209 Dasappa } ...			betta	
210 to 212 Nanjappa and two others.	15 0	72	Honnenaballi ...	Sira
213 Edigarathimmaiah ..	3 0	323	Pavagada ...	Pavagada
214 Satyanarayanawamy temple.	3 0	3	Kodirampura ...	Madhugiri
215 Rangappa ...	10 0	21	Kankapura ...	Pavagada
216 Giriappa ...	4 0	40	Rajavanthi ...	Pavagada
217 Erappa ...	5 0	73	Muguthihalli ...	Tiptur
218 to 220 Doddamalliah and 2 others.	23 36	34	Haroghatta ...	Do
221 to 223 Channegowda and two others.	1 18	218	Maranagere ...	Do
224 M. H. Hanumanthappa	7 10	31	Gowdanakatte ...	Do
225 Kariyappa				
226 Siddappa	20 0	37	Gowdagere ...	Sira
227 Lingappa } ...	(at 4			
228 Lingappa } ...	acres			
229 Siddappa } ...	each)			
230 Mayannagowda ...	1 20	58	Sankenapura ...	Kunigal
231 Sannaboregowda ...	0 15	87	Kalkere ...	Turuvekere
232 Chikkegowda ...	1 8	75	Henuganahalli ...	Kunigal
233 Thimmaiah ...	4 0	90	Sampigehosahalli	Turuvekere
234 Thimmaiah ..	4 20	41	Dugadihalli ...	Ch. N. Halli
235 Govindaiah ...	2 22	118/1	Doddamalavadi ...	Kunigal
	2 26	118/2		
236 Thimmaiah ...	30 Sq. Yds.	Vacant sites.	Honnenahalli ...	Tumkur
237 Papanna ...	5 0	28	S. Gollahalli ...	Koratagere
238 M. B. Narasiah ...	5 0	78	Kottur ...	Pavagada
239 Thotigulappa ...	2 0	72	Kottur ...	Do
240 Muddalingappa	3 0	12	Kammanakote	Madhugiri
241 C. Erappa ...	5 0	3	Jeevagondanahalli	Do
242 to 263 A. Gangaiah and others.	44 0	11	Kadarapura	Kunigal
	(2 acres each)			
264 Pujariah ...	1 0	38	Vabbengasandra	Turuvekere
265 Masthansab ...	1 0	65	Bommenahalli	Kunigal
266 to 268 Lingappa and 2 others.	12 0	113	Ankasandra	Gubbi
269 Boregowda ...	0 6	5	Hulikal	Turuvekere
270 Shivegowda ...	0 8	87	Kyamasandra	Do
271 M. R. Sivappa ...	15×40 Sq. Yds.	Vacant site	Besige	Tiptur
272 Shivananajegowda ...	0 9	149	Gurlumutt	Turuvekere
273 Abdul Raheem ...	4 7	198	Kannaghatta	Tiptur
274 Chikkaveeraiah ...	0 15	47	Mudigere	Turuvekere

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District,
from January 1953 to August 1953—(contd.).

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
275 Chikkanna ...	10 0	20	Kempanahalli	Gubbi
276 Hanumappa ...	3 0	Halla	Bidarekere	Madhugiri
		kharab		
277 Narasimhaiah ...	4 0	Do	Chicknaikanapalya	Madhugiri
278 Rangappa ...	8 0	52	Badavanahalli	Madhugiri
279 to 303 Gantigaiah and 29 others.	42 47	...	Thirthapura	Ch. N. Halli
304 Thimmegowda ...	4 0	3	Haragaldevigudde- kaval	Gubbi
305 Mylariah ...	4 0			
306 Thimmaiah ...	4 0			
307 S. N. Manjaiah ...	4 0			
308 Siddaiah ...	0 35	208	Kitnamangala	Kunigal
309 Kenchaiah ...	4 25	19	Bhyrapura	Ch. N. Halli
310 Eranna ...	4 15	110	Gunnagara	Kunigal
311 to 316 Chickathimmaiah and 5 others.	24 0			
317 Singaiah alias Gaddaiah.	4 0	41	Handalgere	Do
318 Karigowda ...	128 Sq. Yds.	20	Nagasandra	Do
319 Chandrasekharappa ...	Vacant site.	...	Beeranakal	Tumkur
320 Patel Chennegowda ...	0 10	94	Bommenahalli	Ch. N. Halli
321 Thimmaiah ...	10 11	35	Basavanamathi- kere	Kunigal
322 Boregowla ...	1 20	34	Aladakatte	Ch. N. Halli
323 Rangamma ..	1 20	13	Janaganahalli	Tumkur
324 Lakshmamamma ...	1 12	169	Kothagere Amari- kere	Kunigal
325 H. R. Narayana Rao ...	6 0	Kardagere Kaval.	Kandagere Kaval	Tumkur
326 to 331 Govindappa & 5 others.	24 0	1	Mandithimmana- halli	Madhugiri
332 Patel Gangadharaiah ...	4 0	81	Honnenahalli	Tiptur
333 K. Rangaiah ...	5 0	57	K. Dodderi	Turuvekere
334 Mudlappa ...	2 0	27	Sarabhabhatta	Kunigal
335 Honnaiah ...	2 0	9	Sunnavadi	Madhugiri
336 to 340 Muddananjaiah and 4 others	10 24			
341 Nanjundaiah ...	2 0	76	Mathikere	Gubbi
342 Bettegowda ...	1 4			
343 H. B. Bogarajaiah ...	2 0	169	Huliyurdurga	Kunigal
344 H. S. Venkatasubbaiah.	2 0	12	V. Kallahalli	Ch. N. Halli
345 C. S. Narayana Rao ..	3 21			
346 T. N. Channappa ...	2 22	20	Kodihalli	Gubbi
347 to Thungotappa 353 and 6 others.	14 31	18	Kumbarahalli	Koratagere

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District,
from January 1953 to August 1953—(contd.)

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
354 Nagaiah ...	2 0	86	Madhyavenkata-pura.	Koratagere
355 Hanumiah ...	4 0	4	Kathijogipalya	Madhugiri
356 to Hanumaiah ...	22 17	17	Abalakatte	Turuvekere
360 and 4 others. }				
361 Kemparangaiah ...	1 0 }			
362 Kalladarangaiah ...	1 0 }	24	Janpanahalli	Tumkur
363 Hanumaiah ...	1 0 }			
364 Kariya ...	4 0	134	Hosur	Kunigal
365 Doddanarasa ...	2 14	57/1	Neralakere	Madhugiri
366 Hutchaiiah ...	3 0	203	Kadaba	Gubbi
367 Dyamaiah ...	4 0	10	Kalinganahalli	Gubbi
368 Doddanarasappa ...	2 0	78	Avaragere	Madhugiri
369 to Narasimha and ...	31 10	43	Purjiganahalli	Sira
376 7 others. }				
377 Chikka ...	5 13	147	Nerlakere	Madhugiri
378 Chikkanarasa ...	4 0	30	Shanbbonahalli	Koratagere
379 Amasaiah ...	4 0	114	Goni Tumkur	Turuvekere
380 to Kadarappa and ...	8 14	75	Aralikunte	Pavagada
382 2 others. }				
383 Dasappa ...	2 0 }	38	Cheelagondanahalli	Koratagere
384 Yallappa ...	2 0 }			
385 Narasimha ...	4 0	46	Bidarakere Kaval	Madhugiri
386 Dodderappa ...	4 0 }	41	Basavanahalli	Do
387 Hanumanthappa ...	4 0 }			
388 Eraiah ...	4 0	18	Hosakere	Do
389 to Laxmanaika and 4 ...	20 0	18	Madenahalli	Koratagere
393 others. }				
394 Narasiyappa ...	4 0	76	Dasarahalli	Do
395 Ramaiah ...	3 0	40	Kathinaganahalli	Do
396 Durgabovi ...	3 0 }	88	Kavanadala	Madhugiri
397 Govinda ...	3 0 }			
398 Thimmakka ...	3 0	25	Bellibatlahalli	Tumkur
399 Muddabyataiah ...	2 0	387	Nonavinakere	Tiptur
400 Thimmaiah ...	5 0	55	Gowdanakatte	Do
401 Nagaiah ...	4 0	9	Pandithanahalli	Tumkur
402 Alkurappa ...	3 18	143	Thippaganahalli	Pavagada
403 Thimmaiah ...	5 0	43	Vajjanakunte	Koratagere
404 to Yellaiah and 2 others ...	9 0	35	Chellagondanahalli	Do
406				
407 K N Narasiah ...	13 0	136	Kalidevapura	Madhugiri
408 Narasiah ...	4 0	346	Ryapte	Pavagada
409 Thimma bin Kariyanna ...	4 0	145	Tharati	Madhugiri
410 Chikkaiah ...	5 14	117	Doddamalawadi	Kunigal
411 Kempaiah ...	3 24	105/2	Halgona	Ch.N. Halli
412 to Thungatappa and 6 ...	14 31	18	Kumbanahalli	Koratagere
418 others. }				
419 Kengappa ...	5 0	13	Mugadalabetta	Pavagada

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Particulars of lands granted by the Deputy Commissioner, Tumkur District,
from January 1953 to August 1953—(concl'd.)

Name of the grantee	Extent	S. No.	Village	Taluk
Sriyuths—	A. G.			
420 Hanumabovi ...	15×80 Sq.Yds.	Vacant site.	Midigesi	... Madhugiri
421 Lingappa ...	4 0	26	Obalapura	... Pavagada
422 Venkatappa ...	4 0	16	Advihalli	... Madhugiri
423 Kamanaika ...	5 0	76	Herur	... Sira
424 Laxmanaika ...	4 31	75	Yallanahalli	... Ch.N. Halli
425 Mallaiah ...	4 0			
426 Channappa ...	4 0			
427 Kariyappa ...	4 0			
428 B. V. Aswathanarayana Rao.	4 0	17	Koonahalli	... Madhugiri
429 Dasegowda ...	2 28	70 & 72	Pulumaghatta	... Do
430 Thimmaiah ...	0 25	42	Do	... Do
431 Puttagangaiah ...	1 0	42	Gorganahalli	... Koratagere
432 Gangappa ...	9 32	17	Cholapura	... Pavagada
433 Karirangappa ...	5 4	78	Polenahalli	... Do
434 Butappa ...		9	Benchakal	... Kunigal
435 Thimmabovi ...	4 0			
436 Dasabovi ...	2 0			

Malvi Project.

Q.—850. Sri Ijari SIRASAPPA
(Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the Malvi Project (Hagari) in Kudligi Taluk, Bellary District, which was being investigated, estimated and sanctioned by the Government of Madras;

(b) if so, when the project would be taken up?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The matter is under examination.

**Tuberculosis Sanatorium,
Bangalore.**

Q.—1004. Sri Y. M. CHANDRA-
SEKHARIAH (Kadur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of persons that were treated in the Tuberculosis Sanatorium at Bangalore for the last five years (yearwar details to be furnished);

(b) the number of persons who came from outside Mysore State for treatment during the last five years (yearwar details to be furnished);

(c) the number of beds available in the said Sanatorium;

(d) the number of sheds put up outside;

(e) the number of patients in these sheds;

(f) the number of patients that are in the waiting list ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

There are two Sanatoria in Bangalore, one in the Civil Station and one in Bangalore. Information in respect of both the Sanatoria is furnished.

(a) *T. B. Sanatorium, Civil Station, Bangalore.*

Year.	Number.
1949 ...	94
1950 ...	139
1951 ...	138
1952 ...	135
1953 ...	212

(b) Nil

(c) 82.

(d) Nil.

(e) Nil.

(f) 413.

(a) *S.D.S. Sanatorium, Bangalore.*

Year.	Number.
1949 ...	101
1950 ...	142
1951 ...	198
1952 ...	184
1953 ...	223

(b)—

Year.	Number.
1949 ...	10
1950 ...	7
1951 ...	8
1952 ...	5
1953 ...	Nil.

(c) 150

(d) One pair of twin American sheds.

(e) 32.

(f) 365.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 19—Medical.

38. MEDICAL.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 1,10,12,000 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Medical’.”

I have arranged time like this :—

Till 3 P.M. Medical.

3-30 to 4-30 P.M. Public Health.

4-30 to 5 P.M. Miscellaneous.

Doctors for hospitals in Shimoga District

Sri S. R. NAGAPPASETTY (Shimoga).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (to bring to the notice of Government that there are no doctors in 25 hospitals of Shimoga District and to urge that immediate postings be made to such hospitals).”

ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು 441 ನೆಯ ಪುತ್ರೆಗೆ ಉತ್ತರವೀಯುತ್ತಾ 18 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಲೆನಾಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾರಾಯ್ಣರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ದಾನಿಗಳು ಮುಂದೆಬಂದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ post ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಆಫೀಸರುಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿ ಆ 18 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನುಳಿದ 7-8 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೊನ್ನಾವಳ್ಳಿ).—ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅಭಾವ ವೆಂಬುದು ಬಹಳ ದಿನದ ರೋಗ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳಿದ್ದೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಲ್ಪವು ಜನರಿಗೆ ಲಭಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರು ಗಳು ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು, ಡಾಕ್ಟರು ಕೆಲ ಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ದಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊ ಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದು ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಜಾಗೃತ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, the main reason why doctors posted to malnad do not readily join duty is that there are no suitable residential houses there. Many of the doctors who were posted to malnad did not like to stay there because of this. Another reason which they put forward is that there are no educational facilities for their children in malnad. Another reason why we have not been able to post doctors to the Health Units is lack of qualified personnel. Despite repeated advertisements in the Gazette, qualified candidates are not forthcoming to take up the posts. The pay and prospects are not attractive in the Public Health Department and this is yet another reason why they are unwilling to join the Health Department. The position is different with the Medical Department and qualified persons come forward and accept the posts in that Department. Though the scales of pay in the

Health Department are attractive enough, for want of sufficient facilities in malnad areas there is not good response. Further, there is very little scope for private practice for doctors who enter the Health Department. It has thus become difficult to get sufficient number of qualified men for work in that department. Very recently Sir, we recruited a batch of five Health Probationers. I may therefore assure the Hon'ble Member that the Government also are very keen on posting doctors to malnad areas and more especially to Health Units. We earnestly hope and expect that our young men and women who are qualified for such posts will apply when the posts are advertised in the Gazette. But until qualified candidates are available in sufficient numbers and unless they come forward, it will be indeed very difficult for Government to post them to fill up the vacancies. I assure the Hon'ble Member once again that every possible effort will be made to see that doctors are posted to places where there are no doctors at present.

Sri S. R. NAGAPPA SETTY.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mobile dispensary in Chikmagalur District.

Sri G. PUTTASWAMY (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘ 38. Medical ’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (to discuss proper arrangements to be made for the working of the Mobile Dispensary in Chikmagalur District).”

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಖೋತಾರ್ನಿಯ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಸುಮಾರು 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ತೇಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ

ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈಗರಾದರೂ ಆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಹಚಾತ್ಕಾಗಿ, ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ, ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದು ನಿಂತುಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ದಿನ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಆ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ನಿರಾಶ ರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡದೆ ಹಚಾತ್ಕನೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನಗಳು ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವ್ಯಾನ್ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿಂತು ಕಟ್ಟುಹೋಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಾಮಾನು, ಸುಮಾರು 10 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಸಾಮಾನು ಕಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 3 ಅಥವಾ 6 ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟೇಜ್ ಕಾಲನಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರದೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥಾ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಎಂದರೆ ಕೊನೆಯಷ್ಟು 5 ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ನ್ನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು; ಈ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಬರ್ಚಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ

ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“ That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker, Sir, the Mobile Dispensary van at Chikmagalur went out of order on 10th November 1953 and it has since been sent for repairs to Messrs. Simpson & Company, Bangalore. The cost of the repairs is estimated at Rs. 400. The work of repairs is not yet completed and as soon as the van is ready to be put on the road it will be sent to Chikmagalur Hospital for service. There was some delay in the process of getting competent sanction for the relative estimates. In Chikmagalur and other hospitals where there are mobile dispensaries, Government have indicated that the authorities concerned should chalk out a programme to cover a group of villages during each month so as to cater to the needs of the patients in those villages. The mobile vans which are located in six places are working under a definite plan and they are covering groups of villages each month. The six places where these vans are sanctioned are Shimoga, Hassan, Chikmagalur, Mandya, Chitaldrug and Tumkur. In all these places the mobile vans are working and they have been catering to the needs of the patients in the rural areas. It is only in Chitaldrug and Mandya, these vans are not working. But in all the other four places, these vans are serving the needs of the villagers and we will try to see that the van of Chikmagalur which is out of order is repaired very early and put on the road and made to work on a planned basis.

Sri G. PUTTASWAMY.—I beg leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—There are a series of cut motions in the name of Sri M. Palaniyappan. Cut Motions No. 16 and 17 are too general and they are inadmissible.

*Sri M. PALANIYAPPAN.—Then I will take Sl. Nos. 11 and 13, Sir.

Savings in the Medical Department

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Sir, I beg to move:

“The demand under the head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (to elicit the information as to the total amount saved in Medical Department and the reasons for the same.)”

Sir, the Medical Department since a year or so, is very much reduced in efficiency and no proper treatment is accorded to the patients in all the hospitals. Dresses are not supplied to the menials and also medicines are not supplied properly. Whenever we approach the Director of Medical Services to arrange for supplying the necessary quota of medicine or dress or linen to the staff, he says that the quota allotted to the hospital is very much limited and the indented quantity could not be supplied. Due to non-supply of sufficient quantity of medicine, in most of the hospitals patients are left to take care of themselves. Most of the vacancies in the hospitals are not filled up and they say there is no sanction for these posts. With all these defects in the administration of these hospitals we see there is so much of saving in this Department. When there is so much of demand for proper medicine, cloth, linen and Doctors in several hospitals, I fail to understand the reason as to why Government should save lakhs of rupees in this Department. On the other hand, they should have found more money to be spent on this Department. Thousands of patients come to these hospitals with the fond hope of getting cured, but Government try to save money at the cost of these ailing people. I think, Sir, the Department requires some whipping. Then, Sir, in most of these hospitals there are no trained nurses though there is ample demand for trained nurses in these hospitals. Government should see that nurses are trained before they are appointed as such. But, we see that they have reduced the number of nurses to be trained just to show saving.

Another aspect which I wish to emphasise is, the bills of the Con-

tractors must be cleared then and there. Bills are now kept back pending payment for months and months in the District Medical Officer's office. I request Government not to consider saving money in Medical Department as a criterion but spend all the money that is allotted to the Department by imparting better treatment and better facilities to the patients.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—Sir, there has been savings under certain items of expenditure for which amounts had been provided in the Budget of 1953-54. This is inevitable as administrative difficulties crop up and the amounts cannot be spent in full. Of the savings, a sum of Rs. 3 lakhs has been reappropriated for expenditure on other items by the Director of Medical Services. The saving is due in the main to the reason that microscopes for which orders have been placed have not yet been received. Posting of officers on lower scales of pay than the scales originally intended has caused some saving. Some of the dispensaries that were expected to be opened were not opened; savings are also due to that.

The other point raised by the Hon'ble Member was about the nurses in hospitals and their training. Sir, at present there are sufficient number of nurses who have had training in Bowring Hospital or other hospitals, viz., Victoria Hospital, Krishnarajendra Hospital, Cheluvamba Hospital and Vani Vilas Hospital. The training given in the Bowring Hospital is of a higher standard than the training given in other hospitals. Of course, there are some vacancies of nurses. We have been insisting that nurses, after taking training in these hospitals, should serve in the Medical department.

The other point raised was about the delay in the office of the Director of Medical Services in passing contractors' bills for payment. No such instance has come to my notice and if specific instances of delay are brought

to my notice, I will see that suitable action is taken against those concerned.

*Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—Is it not a fact that in the Curzon Hospital while the work has been doubled the number of workers has been reduced and one of the reasons for this is that nurses who have undergone midwife's training have not received the money even after having completed their training period and so they leave the hospital? They do not receive a pie while they are under training even though they are entitled to that and after completion of training they leave the hospital. This is the main reason why suitable nurses are not attracted for the post.

Sri T. CHANNIAH.—Very recently Government have ordered that for the period of midwifery training that is given in the Bowring Hospital, the stipend should be paid to the trainee concerned. The Director of Medical Services has been asked to pay the stipends.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I seek leave to withdraw my cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Appointment of House Surgeons in Hospitals.

*Sri M. PALANIYAPPAN.—I beg to move :

“That the demand under the head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the necessity of appointing House Surgeons at Sir Haji Ismail Sait Gosha Hospital and at T.B. Sanatorium, Old Madras Road, Bangalore)”.

Sir, this Gosha Hospital was started to accommodate 30 patients and now the strength is nearly 130 to 150. Hardly there are three doctors and they are working under great strain. Apart from the in-patients nearly 300 out-patients come there for treatment. These doctors work day in and day out. Therefore, additional doctors must be posted immediately. At least

doctors who are in training period may be posted for the present.

Similarly, in the Old Madras Road, there is a T.B. Sanatorium. Only two doctors and three nurses are working there. 50 per cent of the patients in that hospital are ladies. There is not a single lady doctor to look after them. The hospital has grown in strength and it has been extended, but still the doctors are not enough to attend to the increased number of patients. So, I strongly feel that immediate relief must be given to the doctors by posting House Surgeons to these hospitals.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—Under the existing practice House Surgeons are appointed for work in major Hospitals like Victoria, Krishnarajendra and Vani Vilas Hospitals. Experienced persons who have specialised in T. B. will be posted to institutions like P. K. Sanatorium, S. D. S. Sanatorium and the T.B. Sanatorium, Civil Station. We have not received any request either from the Lady Curzon Hospital or T.B. Sanatorium, Bangalore, for posting of House Surgeons there.

Sri M. PALANIYAPPAN.—If there is a request, do Government consider?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, we will consider.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I seek leave to withdraw the cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

2 P.M.

Lady Doctor for Thyamagondlu Hospital.

Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the necessity of posting a lady doctor at Thyamagondlu Hospital, Nelamangala Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತ್ಯಾಮಗಂಡ್ಲು ಗ್ರಾಮದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬ

(SRI D. M. GOVINDARAJU.)

ರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದ ಕರ. ಮೆಟ್ರಿಟಿ ವಾರ್ಡ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನು ಇಲ್ಲದಿರು ದರಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನೊಬ್ಬರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—The question of posting a lady doctor to the Thyamagondlu Local Fund Dispensary is considered not urgent. At present the dispensary has a bed strength of 6 and unless the bed strength is increased sufficiently it is not possible to post a lady doctor. There is already one midwife there to attend to delivery cases. There is also the dispensary doctor to look after the clinical work, dispensing of medicines, etc. If the bed strength for women section is increased to at least 8 or 10 or 12, then we will consider the desirability of posting a lady doctor.

Sri D. M. GOVINDA RAJU.—If it is increased by two more beds ?

Sri T. CHANNIAH.—It must be at least 10 or 12.

Sri D. M. GOVINDA RAJU.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Local Fund Dispensary at Bharmasagara (Construction of Wards).

Sri G. DUGGAPPA (Holalkere—Scheduled Castes).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the necessity of constructing wards

attaching to the L. F. Dispensary at Bharmasagara, Chitaldrug Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಭರ್ಮಸಾಗರವೆಂಬ ಗ್ರಾಮ ದಾವಣಗೆರೆಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೂ 40 ಮೈಲಿ ಘಾಸಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ 40 ಮೈಲಿ ಘಾಸಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕರ್‌ ಫಂಡ್‌ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಭರ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕರ್‌ಫಂಡ್‌ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಾಗಲಿ, ಮೆಟ್ರಿಟಿ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕರ್‌ ಫಂಡ್‌ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗೆ attach ಆಗಿರುವ ಹಾಗೆ ವಾರ್ಡ್‌ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹಣ ವನ್ನು ಬೇರೆ ಡಿವಾಜಿಟ್‌ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನವಿ ಇಷ್ಟೇ: ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕರ್‌ ಫಂಡ್‌ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಾಗಲಿ, ಮೆಟ್ರಿಟಿ ವಾರ್ಡ್‌ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಹೆಬ್ಬಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತೃಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹೆರಿಗೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಯಿಲೆಯಾದಾಗ ಶವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟೋ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನ ಮನೋಭಾವ ತಾಳದೆ ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕರ್‌ ಫಂಡ್‌ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಮೆಟ್ರಿಟಿ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಚನೆಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಖೋತ್ರಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—It is a fact that two gentlemen have donated a sum of Rs. 1,500 : one Sri Mallappa has donated Rs. 1,000 and another Sanbasappa has donated Rs. 500 for the construction of maternity ward attached to the local fund dispensary in Bharmasagara, Chitaldrug Taluk. The District Medical Officer has recommended construction of the ward. The plan and estimate have also been got up. The resolutions from the District Board and the Indian Red Cross Society have not been received for meeting the initial and recurring charges. As soon as the resolutions are received from these two bodies to meet the initial and the recurring charges, action will be taken to put up the ward.

Sri G. DUGGAPPA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri S. Srinivasa Iyengar has given as many as 8 cut motions. He may select.....

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will select Nos. 22, 24, 26 and 28 and the rest I will finish in one sentence or two.

Mr. SPEAKER.—No. There are two more demands and we have only a short time at our disposal. The Minister also must reply. That takes its own time. Select two for the time being. Which are those two?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then I will select 22 and 24.

Mr. SPEAKER.—No. 22 is general and inadmissible.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then I select 24 and 28.

Sri P. R. RAMAIA (Basavangudi).—Cut motion No. 44 is of a similar nature. If permitted I will speak after Sri Srinivasa Iyengar speaks.

Mr. SPEAKER.—Yes, you can support him.

Training given to Nurses

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move :

“That the demand under the Head ‘38. Medical’ for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a discussion on the policy followed in the matter of giving training to nurses).”

At present training is given to nurses in various hospitals. The selection for training is made by the Head of the Department. The training is given for a period of three years. I submit that the training given today is far below the standard of that in other parts of India. I may be permitted to read what the Education Reforms Committee have said about nurses' training. They have said as follows:

“There is a great need for trained persons in the fields of

Nursing, Pharmacy, Public Health, etc., for which there is no organised training in the State at present. There are some facilities for training nurses but these are totally inadequate to meet the requirements of the State. It was brought to our notice that the standard of training in nursing here was much below that prevailing outside the State and that the Nurses trained in Mysore were not eligible for appointment outside. This situation must be set right soon.”

I have moved this cut motion just to draw the attention of Government to these important observations by the Reforms Committee. More than medicine, it is the good work of nurses that will have a better effect on the patients. Unfortunately the present training does not conform to the standard existing outside. So far as nurses' training is concerned, I had an occasion to witness how pupils are trained. While I was an in-patient in the Victoria Hospital for some operation, I saw the nurses' training class. Most of them were from Malabar. I would like to know whether you could not get persons for training in the Mysore State itself. I would like to know also whether we cannot organise any institution wherein we can easily give training to many women who would be forthcoming for such training. I know that our women are not coming forward for the training. They have got some difficulties. Socially they feel that it is a profession which they cannot undertake. I am one who would like to see that nurses' profession is the best, because it is the nursing that is most important to a patient. It is the nurse who counts much in a hospital. Therefore I submit that the State should take some steps or they must think of some method by which they can encourage women of the higher status to get into nursing profession and to see that they get very good training as would conform to the standard prevailing in other parts of India. That is very necessary, Sir, and their salary and their method of living and conduct have a bearing on their work. I believe the Government do

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

realise the importance of the nursing profession. Sir, as it is, I think in Mysore State, in Bowring Hospital nurses' training is very good and I do not know why in other parts of the State we should not also give similar training.

Sir, further I would like to say that in most of the rural dispensaries many of these nurses are not up to the standard and in fact in the L. F. dispensaries, midwifery and nursing are attended by only one nurse there and if the nurse that is posted is not well-equipped and is not well-trained, then you can imagine the hardship that the people will be put to.

Sir, our women's dispensaries, i.e., maternity dispensaries are very few in number and what is the facility that the Government have given so far as maternity hospitals are concerned in rural parts? Therefore I submit that the Government should immediately take steps to organise a central institution in some part of the State and to select women who are best fitted for the profession; give them encouragement by giving them good salary and good accommodation and good opportunities to serve the patients. That is all, Sir.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಶಿಶ್ಯೋಪದೇಶ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರೋಫೆಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕೋ, ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರೋಫೆಷನ್‌ಗೆ ಬರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ನೇಹವೆಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥ ತಲಬು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 75 ರಿಂದ 100 ರ ಒಂದು ಗ್ರೇಡು ಇದೆ; 45 ರಿಂದ 70 ರ ಒಂದು ಗ್ರೇಡು ಇದೆ. ಪ್ರೋಬೇಷನರಿ

ನರ್ಸ್ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಳಗಳು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕೇ! ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶಿಶ್ಯೋಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ; ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾಸಗೃಹಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ರಿಗೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಾಸ ಗೃಹಗಳು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ವಾಸಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಿಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಿಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಫೇಜ್ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಿಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ಲೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಪೋರೇಷನ್ ಅವರೇ ಆ ಸ್ಲೆಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನರ್ಸ್‌ಗಳಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವರು ಅನೇಕರು ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಪ್ರೋಫೆಷನ್‌ಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೇಲ್‌ದರ್ಜೆಯ ಜನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇಂಡ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರೋಫೆಷನ್‌ನ್ನು ಗೌರವಯುತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಸ್ಟ್ರಿಟಸ್ ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ: ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಗಲ in-patients ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು

ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ದಾಮಾಪ್ತಾ ಎನಿಸಿದೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬ ನರ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 3 ಜನ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಲಂಡನ್ನಿನ ಅನ್ವೈತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಅನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನ: ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಎನ್ನುವವಳು ಹೆಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೈಟಿಂಗೇಲಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೋಗಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೂತೂಹಲದಿಂದ ಕಾದುಕೊಂಡು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಳ ಬರೀ ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ರೋಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧಿ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬರೀ ಅದು ಒಂದು ದ್ಯುಷ್ಟಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡದೆ, ಅದು ಒಂದು ದೇವರ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, in supporting the cut motion brought by my friend Mr. Srinivasa Iyengar, I wish to bring to the notice of the Government, Sir, that the nursing profession in this State is in a most deplorable state. More than once, I have brought it to the notice of this House. Nursing is a most ill-paid profession. More than that, Government is fully aware of the fact that the nursing training given in the Bowring Hospital and Lady Curzon

Hospital is the best. But yet the Government persist in lowering the standard of nursing in the other hospitals and now because of that they are thinking that it is high time that the nursing standards in the Bowring and Curzon Hospitals also is lowered. I fail to understand the wisdom of this move. Right from the beginning representations have been made and it has been brought home to the Government that this step is perfectly wrong and unwise. If you want to improve the nursing profession in the State, for heaven's sake, do not lower the standards in the Bowring and Curzon Hospitals. Already the salary that is paid to the nurses is considerably low being in the region of 40 or 50 rupees basic pay. When we are spending a crore of rupees on hospitals, there should not be any difficulty in spending a few more rupees on the nursing staff. You do not expect nurses to work for 12 solid hours quite against any labour regulations in the world to be paid a salary of Rs. 40 or Rs. 45 for this 12 hours' work handling more than 20 to 30 patients each day!! I cannot understand this. Is it simply because these poor girls have no representative to bring their case here? Or is it because they continue to work in silence and without protest and they cannot make their voice heard in Government that the Government is taking such undue advantage? How many times the Government has to be told that the nursing staff is in a most sorry state? My own impression is, Sir, that if only we can have a good nursing service in the various hospitals, much better work is likely to be turned out because what the patients need more than the medicine itself is good and careful nursing. I would like to have the number of nurses increased; if this is impossible on financial grounds I would prefer less number of doctors and rather more number of nurses and nurses of the right type.

Will the Hon'ble Minister give me a definite assurance that during the year to come their nursing policy in the State will be as indicated by my friend Sri Srinivasa Iyengar and also as I have stated?

2-30 P.M.

Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—I should like to say a few words in support of the cut motion moved by Sri Srinivasa Iyengar. Sri Mascarenhas has made out a very good case. The profession of nurse is described as the noblest profession; but in Mysore, I am afraid, it is the most helpless profession. They work day and night and there are many grievances under which they labour. There is no way for them to put forth these grievances. For example, when the hospital nurse is on duty she will not get even a plate of curry and rice. Under the Payment of Wages Act, for the purpose of calculating wages all allowances are taken into account. Sri Srinivasa Iyengar said, we could not attract people in the State to the nursing service and so only nurses of Malabar are recruited to the hospitals of the State. The reason for this is that they get small stipends. This stipend is not given to them even after they complete their training. The salary to nurses in Mysore State is the lowest, lower perhaps than Travancore-Cochin. That is why they do not come forward for this work. Recently it was brought to my notice that sisters who have put in 12 years of service in a certain hospital were asked to do Ayah's work due to inadequacy of staff sanctioned by the Director. This state of affairs must not continue. If there is any saving in the Medical Department, it is only due to not appointing the required number of nurses in the several hospitals.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸಾವಿರಿ, ನರ್ಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಯ್ಯಂಗಾರವರು ತಂದಿರುವ ಬೋಧನಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಸಾಲದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 300 ಜನ ರೋಗಿಗಳಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 6 ಜನ ಮಾತ್ರ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಷ್ಟೋಸಲ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ನರ್ಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ವೆಂದು ಕೆಲವು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ 'ಏನುಮಾಡುವುದು, ಆ ಊರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು

ನೋಡಿ ನರ್ಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಂಗಸರು ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಚೈನಿಂಗಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೇರ್ಷೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಜನರ ಸೇವೆ ಆ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಿಟು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ 3-4 ಜನರು ಅಪ್ಪಿಕೇರ್ಷೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಯ್ಯಂಗಾರವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿರುವುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಕರಾಣಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ, ಒಬ್ಬ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಚೈನಿಂಗ್ ಆಗಿರುವ ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ವಿರುದ್ಧವೆಯೇ ಹೊರತು ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರು, ದೊಡ್ಡವರು ಬಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾದರೂ ಒಡವರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಚೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು, ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ, ಈ ತರಹ ಮಾಡಬಾರದು, ಹಣದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು; ಹಣದಾಸೆ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಚೈನಿಂಗಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಹೆಂಗಸರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದರೂ ಚೈನಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾದುದು; ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಧರ್ಮ ಇಯಾರ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿರುವವರೂ ಈಗ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅರ್ಹತೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಚೈನಿಂಗಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಚೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker, Sir, at present two standards of training of nurses are in vogue, one in Bowring and Lady Curzon Hospitals, and the other in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals. The training given in Bowring and Lady Curzon Hospitals is of

a higher order than that imparted in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals. The basic educational qualification of the candidate eligible for training in the Bowring Hospital is a pass in the S.S.L.C. examination while that prescribed for the candidates selected for training in the other two hospitals is only fourth form course. Those who receive training in Bowring Hospital should, on completion thereof, take a public examination in Madras while it is not so in the case of nurses trained in other institutions. When some members of UNESCO visited these hospitals sometime back they expressed the view that the training imparted in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals is not up to standard and should be upgraded. They felt that the standard of training given in the Bowring and Lady Curzon Hospitals is quite satisfactory. Though there is difference of opinion with regard to having a uniform standard of training in the State I personally feel that the standard in the Bowring and Lady Curzon Hospitals should be maintained because this standard has been recognised all over India. With a view to making the training course popular and to secure the required personnel, the Director of Medical Services is of the opinion that the basic qualification may be fourth form course and that the training given in Krishnarajendra and Victoria Hospitals is quite sufficient.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—Is it the opinion of the Director that nurses needed for the villages need not have any good training or is it that it is sufficient to appoint them anywhere in the State? If he appreciates the standard of training given in Bowring and Lady Curzon Hospitals, does he mean that such nurses need not be sent to villages? Why not give all the same intensive training and send them to villages?

Sri T. CHANNIAH.—Sir, personally I feel that the standard of training which is imparted at present in Bowring and Lady Curzon Hospitals should be maintained and should not

be lowered. But there is a proposal by the Department that chances should be given to persons who have passed fourth and fifth form also to receive training and to work as nurses. Another point is that if the standard of Bowring and Lady Curzon Hospitals is to be maintained throughout the State it involves considerable extra expenditure. This question is being examined. Another Hon'ble Member said that the remuneration which they receive and the concessions which they now enjoy are quite inadequate and incommensurate with the service they render. Sir, different scales of pay exist in different departments. You all agree that it is a question of finance. At present, for a first grade nurse Rs. 75 is the basic pay which goes upto 100 and she is given ration allowance and uniform allowance as also the dearness allowance. Altogether, I think a first grade nurse gets more than Rs. 100. The second grade nurse gets a basic pay of Rs. 45 and goes upto Rs. 75, with ration allowance and uniform allowance as well as the dearness allowance. I quite realise the necessity for revising the scale of pay.

Now, as you are aware, there are no such conditions existing and Government do not consider the desirability of increasing the.....

Sri P. R. RAMA IY A.—Are you giving house rent allowance?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, in Bangalore nurses have been provided with quarters; not in all places, but in the Victoria Hospital and in the Bowring Hospital and in some of the major hospitals where quarters have been built and where there are no quarters they are given house rent allowance.

A MEMBER.—I do not think you give them this allowance in district headquarters.

Another MEMBER.—Even the house rent allowance that was being given formerly has been stopped.

Sri T. CHANNIAH.—My information is that they are given free quarters and where they have no free quarters, house rent allowance is paid to them,

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Can you not make an authoritative statement? Who do you say 'my information is.....'. When he definitely states that no house rent allowance is given, why do you say 'my information is'?

Sri T. CHANNIAH.—It is not possible to give an assurance unless we examine the financial aspect of each case.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—So far as house rent is concerned, it was being given and even now it is said that it is being given. If you find out that it is not given now, only we have made out a good case for it and in that case, why don't you restore it? That is all. There is no new policy in this.

Sri T. CHANNIAH.—If it is not given, I will consider the desirability of giving it.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That too in places where they are not given.

Sri T. CHANNIAH.—You mean in district headquarters and in mofussil places?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—In district headquarters.

Sri T. CHANNIAH.—If they are not given house rent allowance that question will be considered favourably.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—More than the district headquarters, in the villages they will not get houses. That is very important.

Sri T. CHANNIAH.—House rent allowance is given in Bangalore, Mysore and K.G.F. But in other places it is not given. The question of giving house rent in mofussil places and in district headquarters will be considered sympathetically.

With regard to the other points raised, namely, increasing the cadre strength of nurses, that also will be considered as and when necessity arises.

My friend Sri V. M. Mascarenhas said that instead of having a number of nurses it is better to have a few nurses.....

Sri V. M. MASCARENHAS.—I did not say like that. I want the right type of nurses instead of untrained ones.

Sri T. CHANNIAH.—Even that will be examined. I am glad that he said that he wanted the right type of nurses instead of having nurses who are not trained and who have not got sufficient experience and training and lacking in general qualifications or in the training qualification. I am glad that he also agrees with me.

Sri Sydney Thomas referred to grant of ration and uniform allowance to nurses even when they are on privilege leave. The Mysore Services Regulations do not permit the nurses being given ration allowance when they are on privilege leave. They are not entitled to either the ration allowance or the uniform allowance.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—He says that in that case you may amend the rules.

Sri T. CHANNIAH.—That is to be examined. Under the existing rules it is not possible to give them such allowance when they are on privilege leave.

With regard to the point raised by Srimathi Bellary Siddamma I will see to it next time. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ನವರು, ನರ್ಸ್-ಫೆಲೋ ಆಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯ ಲಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಫೆಲೋಗಳಿಗೆ candidates ಗಳಿಂದ appli- cation call for ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗುರುತಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

I hope the mover will withdraw the cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I beg leave to withdraw the cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Diploma Holders of the Ayurvedic and Unani College, Mysore (Regis- tration).

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I beg to move:

"That the demand under the head '38. Medical' for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on

Government the urgency of providing for the registration of the Diploma Holders of the Ayurvedic and Unani College, Mysore)."

In the last session of the Assembly I had the opportunity of discussing this subject under Rule 29. One thing I did not impress then was about registration of the Diploma-holders of the Ayurvedic and Unani College, Mysore. Some of them have settled in Madras and Bombay and they are practising in those places. By law in Bombay and in Madras, such of those who practise should get themselves registered. But unfortunately that registration is not in vogue in Mysore State. So the Diploma-holders did not know that they should get themselves registered and when they applied for registration the Government of Madras and the Government of Bombay said: 'We do not recognise your diplomas'. So they could not be registered. Just because they were practising without registration, they were prosecuted and I believe the Hon'ble Minister for Education must have run up to Bombay just to induce the Government of Bombay to withdraw those prosecutions. Such is the sorrowful state of affairs that our diploma-holders are experiencing. Government should immediately see that all the diploma-holders of the Ayurvedic and Unani College are registered as in other parts of India so that our diploma-holders whenever they go out to practise in other parts of India can easily get on.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

(Sri K. Prabhakar rose.)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Minister's reply, Sir.

Mr. SPEAKER.—No reply by the Minister.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ (ನಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ಔಷಧಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ಔಷಧಿವಾ ಮತ್ತು ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It is merely registration. The cut motion only refers to registration. But the Hon'ble Member is going beyond.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—ಅಯುರ್ವೇದದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ cut motion ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I rise to a point of order, Sir. He cannot on that account bring in his cut motion and usher it in here. Sri S. Srinivasa Iyengar has brought in an important point where Mysore graduates of the Ayurvedic and Unani College are being prosecuted elsewhere. Therefore I would request the Hon'ble Member not to continue his speech further, because there are only two minutes more and we must know what the Government's reply is in respect of such an important matter.

Sri T. CHANNIAH.—What Sri Srinivasa Iyengar has just now said is quite correct. The diplomas of our Ayurvedic and Unani College are not recognised by the Bombay Government. The question of registration of the Ayurvedic and Unani College diploma-holders is under the consideration of the Government. The matter is before the Council and I hope it will be decided very soon.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Thank you very much, Sir. I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Women's Dispensary in the Mahila Samaj Building at Mulbagal.

Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—Sir, I beg to move:

"That the demand under the head '38. Medical' for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the subject of opening a women's dispensary in the Mahila Samaj Building at Mulbagal)."

(SRI G. NARAYANA GOWDA.)

ಸ್ವಾಮಾ, ಈ ಬೋತಾ ನೂಟನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮುಳುಗಾಲು ನಷ್ಟ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲರವ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಬೇಗ ತೆರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—Sir, Government is awaiting the resolution of the Mahila Samaj. As soon as the resolution is received, action will be taken to see that the maternity section is started.

Sri G. NARAYANA GOWDA.—On the 24th of last month or so it has been sent.

Sri T. CHANNIAH.—We have not yet received. As soon as it is received, action will be taken to start a maternity ward.

Sri G. NARAYANA GOWDA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 1,10,12,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Medical’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for lunch and reassemble at 3-30 P.M.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

DEMAND No. 20.—PUBLIC HEALTH

39. Public Health.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 42,29,000 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Public Health’.”

Sri Srinivasa Iyengar may select any one of his cut motions.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I would rather select Sl. No. 66.

Merging Health Units in Local Fund Dispensaries.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘39. Public Health’ for Rs. 42,29,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the subject of merging Health Units with Local Fund Dispensaries in the State).”

Sir, at present we have about 345 local fund dispensaries in the State. Even though the amount that has been allotted for the hospitals and dispensaries is about 78 lakhs, the L. F. dispensaries are being run with a provision of about 13.8 lakhs, and the rest of this grant is being spent on hospitals in urban parts. Sir, I am not suggesting for a moment that you should not spend moneys in cities. But what I am suggesting is that if it is inevitable to run these L. F. dispensaries in the way in which they are being run at present, it is much better for the Government to merge them with the Health Units. Public Health Units are doing yeomen service in the State of Mysore. The Health Department is doing it on an organised basis. The health of a man can very well be likened to that of a machine. Sir, if a machine is manufactured, the method of manufacture, maintenance, service, repairs—these are the things that go a long way to determine the life of the machine. Sir, just as in the case of a machine where we should see that it is properly manufactured, it is equally important for us to see that the parent who gives birth to a child gets proper education in health matters.

I was just talking about this subject with the Director of Public Health and he was kind enough to give me a copy of the article he has written and which is about to be published. Sir, as I said it is very important to see that the parent is well educated about the care and maintenance of the human body. Secondly, Sir, after a machine comes out of the manufacturing plant, its maintenance and care is most important. The driver should know how to drive the vehicle and how to maintain the vehicle. We should also know that with proper maintenance, he can prolong the life of the machine. Similarly, once a man takes his birth, he should know how to live. For all his misdeeds, the State should not contribute any money to restore his health. On the other hand, he should be made to know how to live. It is very important.

As timely servicing extends the life of a machine, periodical check-ups extend the life of a human body. Perhaps these check-ups are very common in countries outside India and a few months back, I read that Srimathi Vijayalakshmi Pandit entered a clinic for a general check-up in U.S.A. They maintain such perfect health with check-ups at various stages of life. But so far as we in India are concerned, this kind of a check-up in health is entirely a foreign term particularly in Mysore State. It is very necessary to see that the man checks himself up with his health and with his maintenance and gets proper instruction lead a healthy and clean life.

The next thing, Sir, is repairs. Just as a machine gets into a workshop, well, a man gets into the hospital or a dispensary for necessary repairs. What is done by way of repairing the human body refers to the clinical aspect. But the preventive side of it has been absolutely ignored—perhaps I can put it like that. We have made a little start and our progress is slow. Should we maintain these 345 dispensaries in such a bad state of affairs and still continue to spend the money on them? Now, Sir, I learn that the Public Health Department have drawn up a programme. They have at present primary Health

Unit for an area covering a radius of about five miles. If this principle is accepted, possibly we can manage the entire State with about 600 Health Units; and we are already having about 345 L. F. Dispensaries and 170 Health Units. These two together come up to 515. With the introduction of 50 or 60 more centres, we can render yeoman service by extending these services all over the State. The stock of medicines supplied to these L. F. Dispensaries is very meagre. We have an allotment of Rs. 18 lakhs for the purchase of hospital necessities, the Head of the Medical Stores and the Director of Medical Services making these purchases, but the L. F. Dispensaries actually get very very small quantity, with the result very often even mixture like carminative, etc., will not be available not to say anything about the sulfa drugs. That being the case, I believe the Government should pay some particular attention to see that Health Services are properly reorganised in the State. I will just compare a Health Unit with that of a L. F. Dispensary. A Health Unit in a village has a doctor, a midwife, Health Inspectors and a number of other technical assistants to take this medical help to the doors of the villagers. Sir, the doctor is expected to visit villages in the morning for three days in a week and the rest of the days he spends in the hospital. These three days he will arrange, within his jurisdiction, visits to clinic centres where he gives medical advice and guidance to the people. In this way he comes in contact with the rural men. He lives there and he would be actually seeing the difficulties of the rural folk and he can give direction as to how to keep healthy and also he will attend to the curative work. But in the L. F. Dispensaries the so-called doctors will not be available in the hospitals in the mornings as they will be very busy with their private practice. It is true the law says that the Assistant Surgeon in the L. F. Dispensary may attend to his private practice after his hospital hour. But, how many doctors do this? They merely complain that their scale of pay

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

is low, their starting pay of Rs. 75 is not enough to make both ends meet. When doctors do not care to be present in the hospitals, drugs are not supplied to hospitals in sufficient quantities, proper clothes not being supplied, why should we spend 1.1 crore for the medical services in the State? I will take up the case of a Health Unit. In the Health Unit, you have got plenty of medicine; work is done on the preventive side of it; proper attention is bestowed on the curative side of it, and you have got men to attend to the needy: everything is there. Therefore, Sir, instead of having the Medical Department and the Public Health Department, it is best that we merge these two departments and call it as Public Health Services. Whatever you spend in the Medical Department may be spent in the Health Department and see that the much needed medical relief reaches the common man. With the present allotment of 13.8 lakhs for the 345 dispensaries you will not be spending even two annas nine pies per annum per head of the rural population towards medical care. Is the Government satisfied? How is it that the Government have not taken into their mind the achievements of the Health Units and their usefulness to the villagers? Therefore, I suggest that the Local Fund Dispensaries now existing in various taluks be merged in to the Health Units. That will certainly help the people, and that will enable the Government to make a little progress in this direction. In certain places where there is Local Fund Dispensary and a Health Unit, in such places the dispensary merges with the health unit. They have conducted that experiment and people say that this is helping them greatly. After all what is it that the Health Department does? The Health Department lives with the people, the doctor visits the house of the farmer, the nurses meet the expectant mothers and all the latest possible medicines are made available. Malaria control has been specialised. Sanitation is looked upon by the Health Inspector. What more do you want in the Health Services? You have

everything in the Health Services. Therefore, it is best that the Government take it into their mind to see that these L.F. Dispensaries are abolished and merged with the Health Units and that the Medical Department and the Health Department are combined and styled as 'Public Health Services'. That is all, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Deputy Speaker, Sir, Sri Srinivasa Iyengar has strongly urged that the L. F. Dispensaries should be merged with the Health Units. This is not a new suggestion. In 60 places in malnad, the Public Health Department has taken over 60 L.F. Dispensaries and have converted them into Health Units. Government, having considered that there must be co-ordination between the Health Units and the L.F. Dispensaries long back, converted these Dispensaries into Health Units. In the Districts of Shimoga, Hassan and Chikmagalur this has been done. These dispensaries continue to function as curative centres. Emphasis is laid on the preventive side also. This is possible and necessary in malnad parts; but in maidan places where the effect of malaria is not so much felt but where health-units are found necessary, it is difficult to merge these L. F. Dispensaries with the Health Units.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it the opinion of the Minister that the maidan people are not in need of health services?

Sri T. CHANNIAH.—Not D.D.T. spraying

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In maidan also we have mosquitoes.

Sri T. CHANNIAH.—Yes; in maidan parts also there are such places. In such places I have no objection to merge the L.F. Dispensaries with the Health Units. But, merging of all L.F. Dispensaries in all places with Health Units is a matter on which opinions differ and cannot be generally agreed to.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is your objection I want to know.

Sri T. CHANNIAH.—There is no objection; the personnel serving in the Medical Department also feel that the two departments of Medical and Public Health should work separately for not only administrative reasons but also in the best interests of the public. In the Medical Department the doctors will have specialised in Surgery and other aspects on the curative side.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Nothing prevents the Government to provide experts in surgery and other subjects in the Public Health Services. That should not come in the way of giving relief to the people.

Sri T. CHANNIAH.—Sir, the impression is that once a person specialised in a particular branch is taken over to the Health Department, he feels that he forgets the knowledge he has acquired, as the nature of work in the Public Health Department is entirely of a different type. This is one of the reasons why most of the doctors that work in the Medical Department are reluctant to go over to the Public Health Department. The public have a good opinion of the Medical Department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How do you elicit the opinion of the public as regards the popularity of the Department?

Sri T. CHANNIAH.—We hear from the public by coming in contact with the public. At present there are more than 6,000 beds in all the major hospitals in Bangalore, Mysore and K.G.F. and in the taluk and district headquarter hospitals. The number of in-patients in all these hospitals comes to about one lakh fifty thousand and the number of out-patients that come to these L.F. Dispensaries for treatment is about 17 lakhs. This clearly shows, when compared with the figures of 1949, there is considerable increase in the number of in-patients as well as out-patients.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It suggests failure on the part of Government in taking preventive measures. Because preventive measure is not taken, curative side has increased.

Sri T. CHANNIAH.—Preventive measures have also been taken. The Director of Public Health is also of opinion that if the Medical Department is merged with the Public Health Department, they can very well administer both the Departments. But those who are working in the Medical Department will not have much time at their disposal to attend to preventive work, while the Public Health Department people feel that as they come in contact with the general public most intimately they can turn out more useful work on the preventive side. Public Health Departmental activities have been responsible to minimise the havoc wrought by malaria and have checked other diseases like plague, etc. They have undertaken B.C.G. vaccination work in 25 taluks and 2 cities.

4 P.M

They intend extending the B. C. G. campaign to other places. Of course on the preventive side they have been able to check some of the diseases. But the Medical Department feels that if that Department is merged with the Public Health Department.....

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Heavens fall?

Sri T. CHANNIAH.—All the special knowledge that they have obtained may in course of time.....

Sri B. RACHAIAH (Yelandur-Scheduled Castes).—The expert knowledge of the medical officer can very well be made use of.

Sri T. CHANNIAH.—The cut motion raises a different issue. The point here is, only the L.F. Dispensaries should be merged with the Health Units.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That is the thin end of the wedge.

Sri T. CHANNIAH.—But he has raised a specific point. There is no difference of opinion about that. The Government feel that the time is not opportune to merge the Medical Department with the P.H. Department. We had a meeting of the Superintendents of certain major hospitals, private medical practitioners, the Director of Medical Services and the Director of Public Health to consider this question

(SRI T. CHANNIAH.)
of amalgamation of both the departments. All the members of the committee except two feel that it is not possible to amalgamate these two departments.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—One information, Sir. In that committee, how many belonged to the Public Health Department and how many to the Medical Department?

Sri T. CHANNIAH.—The Director of Medical Services is strongly of the opinion that it should not be merged and the Director of Public Health feels that the Medical Department should be merged with his Department, and that the Director should be the administrative head. The Director of Medical Services differs from him. He wants that it should be kept separate and a person who is specialised in surgery should be the head of the department. Government consider that the *status quo* may continue for the present and the question of merging these two departments may be considered at the proper time. But now we think that the question of merger need not be taken up.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—This is the proper time.

Sri T. CHANNIAH.—I have already said that Government have decided to continue the present arrangement lest it may give rise to ill-feeling.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—One information. We are not concerned with the ill-feeling that may arise between the two departments. We are concerned with the good of the common man. We represent the people. We want it to be merged. We urge upon the Government to consider the question of merging the L.F. Dispensary with the Public Health Department. On that subject I do not see why the Government should differ from us.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is concerned about the administrative convenience, not with the difference of opinion. They might feel that in the interest of smooth running of the Medical and Public Health Departments they should remain each separately and that *status quo* should prevail.

A MEMBER.—Is he expressing the opinion of the Government?

Sri T. CHANNIAH.—The opinion of the Government is that having regard to the present state of affairs in the two departments the *status quo* might continue for the present.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—And the people allowed to suffer? You plead your inability?

Sri T. CHANNIAH.—Not inability, but in the interest of the smooth administration of the two departments

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—But what is the view of the public?

Sri T. CHANNIAH.—But we are not eliciting the view of the public on all matters.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think this is a matter in which the Government can consult the country.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—What is the opinion of the public?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You represent the public.

Sri T. CHANNIAH.—Anyhow the Government feel so. If the entire House feels that both departments should be merged, we will consider that point also.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I press the cut motion. Even though I may be the only one to give the vote, it does not matter I will press the cut motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

The cut motion was negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The cut motion is negatived. The mover of the cut motion himself did not say ‘aye’.

Need to start Health Units in Kolar District.

Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal—Srinivasapur).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘39. Public Health’ for Rs. 42,29,000 be reduced by Rs. 100 (to draw the attention

of the Government to the need to start Health Units in Kolar District)."

ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷವಂತೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ತಾವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಮಲೇರಿಯಾ ದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ನರಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ prevention is better than cure ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಾವಳಿ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕತ್ತರ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಕೋಲಾರ ಪ್ರೇಮ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved :

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—I would like to say a few words in support of the cut motion. I should rather think that nobody need mistake Sri Narayana Gowda—and it is not in any spirit of cavil he said—when he made the observations in regard to the facilities that are being provided to the malnad parts. It is more to impress upon the House and the Government the need for taking a similar measure and a substantial measure too in Kolar District generally and in the maidan parts as well that he made reference to facilities in malnad parts. There is no spirit therefore of rivalry in speaking on this cut motion. I know the spirit in which he has made his remarks. Latterly it is very clear that there is—even technical people tell us—what is called dry malaria developing in these parts. This has got a special feature quite contra-distinct from what is called malaria as existing in the malnad parts. I am also told that the malady consequent upon this dry malaria as it is called is even more damaging and even more troublesome than malaria and therefore I ask the Government to consider whether such Health Units

must not be established, both as preventive and curative measures, in Kolar District and generally in maidan parts as well.

There is also another aspect to be considered. Health Units have become almost a luxury for us. As a matter of fact in Kolar District there is no organised Health Unit as such. The facilities that we generally get from the Health Units are not merely confined to prevention of malaria. In addition to that there are various other advantages which a Health Unit generally confers. Therefore I ask the Government to consider very sympathetically the cut motion that has been moved and to see that at least where such units can be started, they are started immediately in the next financial year in Kolar District, taking into consideration the growing malady of malaria.

I feel I should not make any distinction between Mulbagal and Kolar. I am as willing to support Sri Narayana Gowda as he is to us and I am proud of it. That apart I may just tell that there seems to be a feeling that the malaria menace is not so acute or such as to call for some immediate and substantial measure in maidan parts. In great humility I must urge upon the Government that that impression must be dispelled. In fact you may remember a few days ago in Kolar District this menace was the greatest. I may even recall the days when the District Board of Kolar with Mr. Nagaiah Reddy who was the President, had to take extra measures in order to meet this growing menace in the district. It started immediately and spread very soon. In fact in some villages deaths occurred to the tune of a few hundreds spread over in about 7 or 8 months. It is slowly growing. Therefore this luxury of a Health Unit is also a necessity to us. I wholeheartedly support the cut motion and I request the Government to consider this request sympathetically.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದುಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್ ರವರು ಸಹ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮೈದಾನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೊದಲಗಿರಿಗೌಡ.)

ಪ್ರದೇಶದ ಇತರಕಡೆ ಈ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಹ ಇದನ್ನು ಹಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಇದು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ನಾರಾ ಇರುವಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿ ರಾಮೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 'a sort of malaria' ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಬಂದದ್ದು ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದಬಿಡುವದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ spread out ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರ ಬಂದದ್ದು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ಔಷಧಿ ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸರ್ರೇ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಹೆಚ್ಚು. ಅವನ್ನು ನೀವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡ್ರೈಸ್ ಮಾಡಿದರೆ (ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ) ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಲೇರಿಯಾ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಹಲ್ ಯೂನಿಟುಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಕುಣಿಗಲ್ ಪ್ರದೇಶ ಮಲೇರಿಯಾಕ್ಕೆ ತವರು ಮನೆಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಾರ್ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿವೆ. ಹಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಲ್ ಯೂನಿಟುಗಳು ಇದ್ದೇತೀರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಲೇರಿಯಾದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Deputy Speaker, Sir, it has been the policy of the Government to start Health Units in those areas where there are urgent health problems to be attended to. The recurring cost for running a Health Unit is about Rs. 10,000. Starting of Health Units in Kolar District involves heavy expenditure. There are 43 Local Fund Dispensaries in that District which are evenly distributed and lend themselves very well for their conversion into primary Health Units. At the

rate of Rs. 10,000 per unit, a huge sum will be required for conversion of these 43 dispensaries.

A MEMBER.—Health is wealth!

Sri T. CHANNIAH.—Of course, Sir, the point raised by my Hon'ble friends Sri G. Narayana Gowda and Sri Pattabhi Raman is quite relevant in this connection. It is true that Health Units are started in greater numbers in malnad and the people of malnad are benefited most by such units. But I should tell them that generally the Health Department takes up such anti-malarial works where there is heavy incidence of malaria. In maidan parts the incidence of malaria is generally not so heavy. Therefore the Government have been formulating a scheme for the formation of Health Units covering the entire area of the State. We do not intend to ignore the maidan. In such of the areas in maidan which are endemic for malaria, spraying of D.D.T. and other anti-malarial works have been taken up by the Health Department irrespective of the fact whether the area in question is classed as maidan or malnad.

Government have before them a proposal for the formation of Health Units in Bangarpet Taluk. I quite realise that the area round about Markandeya Reservoir is malarial. I have also felt that it is quite necessary to start a Health Unit in that area. The Director has been asked to furnish certain information in connection with the proposals received from him. The question of starting a Health Unit in that area will be considered, Sir.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—Public Health Department ನವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಿವೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ, ಮತ್ತಿತರ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir, progress reports with regard to anti-malaria works in the several places where they are in progress are being received and such action as is necessary is being taken.

Sir, as regards areas in maidan which are endemic for malaria, whether they are in Kolar, Tumkur or in Chitaldrug District, D.D.T. spraying and other

anti-malarial works have been and are being undertaken.

In view of this assurance, Sir, that maidan parts also will receive equal attention in the matter of eradication of malaria and necessary priorities also will be shown after receipt of proposals from the Director of Public Health, I request the Hon'ble Member to kindly withdraw the cut motion.

Sri G. NARAYANA GOWDA.—I beg to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next cut motion stands in the name of Sri Huchmashthy Gowda.

Health Unit in Kunigal Taluk.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—“39. ಜನಾರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ” ಎಂಬ ಬಾಟಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 42,29,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು (ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು (‘ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್’) ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ). ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ, ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ದಿವಸ ನಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮಹನೀಯರು, ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯಥೆ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಬಾಯಿಲೆ ಈ ದಿವಸ ಇದ್ದು 50-60ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಗಳು ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಲರಾ ಬಾಯಿಲೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 30-40 ಜನಗಳು, ಈ ವರ್ಷ ಅಂತೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ 60-70 ಜನಗಳು, ಈ ಬಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಇತರ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಕಾಲರಾ ಬಾಯಿಲೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಶ್ರೀ ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡರು ಹಿಂದಿನ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಮಲೇರಿಯಾ ಬಾಯಿಲೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಸ್ಕ್ರೆಯಿಂಗ್ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಲೇರಿಯಾ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮ

ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗದ ಹಾವಳಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದ 2-3 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಜನ ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಹಾಲಿ 4-5 ಜನ ಬಾಯಿಲೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗದ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಕ್ಕುಹುಳದ ಹಾವಳಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ವೇಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕೊಕ್ಕುಹುಳದಿಂದ ಶೇಕಡ 60ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧದ ಬಾಯಿಲೆಗಳು ಅಲ್ಲವೆ. ಈ ತರಹದ ಉಪದ್ರವಗಳಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ—ನಾನಂತೂ ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಬಾಯಿಲೆಗಳು ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯ ಸಾಲದು, ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುಣವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಖರ್ಚಿನೂ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕುಣಿಗಲು ಮತ್ತು ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಖರ್ಚಿನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಬಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಯಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಈ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಸಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈ ಉಪದ್ರವಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Deputy Speaker, Sir, there are already two Health Units in Kunigal Taluk—one at Amrithur and another at Yedavane and the Director of Public Health has sent up proposals for the formation of Health Units covering the entire taluk. It is proposed to start four more Health Units and these units will cover 267 villages with a total population of

(SRI T. CHANNIAH.)

102,164. The Director of Public Health has recommended the conversion of the existing dispensaries at Kunigal and Huliurdurga into Health Units. The present expenditure on these two health units is Rs. 18,000; and the additional cost will be about Rs. 50,000 under recurring and non-recurring charges. The proposals of the Director of Public Health are being examined and Government would see that the scheme is implemented to the extent possible.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA.—I seek leave to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Sri K. LAKKAPPA (Channarayapatna).—Sir, I move . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Time is over. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 42,29,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Public Health’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 28—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS.

47. Miscellaneous Departments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 12,33,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

Trade Agent's Office, London.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘47. Miscellaneous Depart-

ments’ for Rs. 12,33,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion about the working of Trade Agent's Office in London).”

Sir, this is a department about which we know very little except the amount of salaries paid to the several officers as could be seen from the Budget. We are not at all aware of the other details of this office. I request the Hon'ble Minister to provide us with some information about the working of this office so that we may seek to know more through interpellations. As the Minister for Industries was in London very recently and has inspected this office, I hope he will be able to furnish the House about the business that is transacted by this office, whether Government or private, etc. Sir, we can see from the Budget that the Trade Agent is paid Rs. 4,900 and £ 650 Overseas Allowance and House Rent Allowance of £ 382-4-0, whereas the Deputy Trade Agent is paid Rs. 10,175. Really it is surprising. A lower officer is paid more than his superior. The Secretary is paid Rs. 4,641, a senior typist Rs. 4,641 and so on. Sir, I do not know why they are paid so heavily. Is there any necessity for a Secretary there? I learn that the work they do is some business in sandal oil and sandal soap and some work of the Stores Purchase Committee. For this small work, I do not know why there should be such a big staff so heavily paid. Sir, the messenger is paid Rs. 3,813. No doubt certain amount of expenditure is met by the Sandal Oil Factory and the Stores Purchase Committee. I wish to know whether there is any necessity for a Secretary and three typists. In these days, when we are thinking of retrenchment in Bangalore, it is understandable that we are having such a heavy staff at London. I very much doubt whether there is enough work for them. I also wish to know the amount of business they have done with regard to sandal oil for the last three years. I learn that they undertake some private business also and I wish to know how much the total amount of commission that they might have received has come to.

Some of our boys are studying in London in various fields. I do not know whether any help is given to them by this Trade Agent. Of course, one of my friends who was studying in London informed me that when he was short of funds he approached the Trade Agent and he was able to contact our Government and get him some financial aid.

Another thing is, they have provided for contingency a sum of Rs. 29,656. I do not know why such a huge sum is given to him as contingency. Is the Trade Agent giving any parties? Does this amount of Rs. 29,656 include any sumptuary allowance? It is better that the Minister gives us some more information in this behalf. With these few words I move my cut motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the amount be reduced by Rs. 100.”

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, the Hon'ble Member wanted to know the details of the working of the Trade Agent's Office with comparative figures for the last four years. I will be very glad to place these figures in his hands; I have no objection, if he raises a question or I am even prepared to make a short statement with regard to that, so far as the figures are concerned. But one point I am glad to mention is that, so far as the establishment is concerned, the annual establishment charges come to about Rs. 87,000. Out of this amount, three-fifth is met by the Sandal Oil Factory as it is meant exclusively, more or less, in the interest of the Sandal Oil Factory; about Rs. 4,500 is met by the Stores Purchase Committee, and the balance is debited to the general revenues, namely, Rs. 30,800.

My friend wanted to know the duties of the Trade Agent and also with regard to establishment. I may tell him that especially this office is, I may say without fear of any contradiction, not over-staffed. In fact it is under-staffed.

With regard to the Deputy Trade Agent, he wanted to know why he is

paid more than the Trade Agent. We should not forget that the Deputy Trade Agent is subjected to income-tax in the United Kingdom as if he is a citizen of the United Kingdom. Moreover since our Trade Agent has only recently gone there, in order to make him acquainted with the work and to make him understand what exactly is the kind of work he has to do in London, Government have recently extended the period of the term of the Deputy Trade Agent by about six months. It was absolutely essential.

A MEMBER.—Who is the person?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sri R. K. Murthy. He is the gentleman who has been probably in that office ever since its inception in 1928-29. He has been really doing very useful service in getting contacts and canvassing business for the Government.

With regard to steno-typists, they do steno-typing work. They attend to other kinds of work like clerical work in the office, though they are styled as stenographers. They are essential in a place like London where they have to contact so many business people.

With regard to the work of this Office, my friend wanted to know what is the nature of the work. There are two kinds of work he is entrusted to carry on. Primarily his office is meant to secure orders for the sale of sandal oil. Formerly we had the monopoly more or less. Now there are others who are competing with us, sometimes I may say in colourful names. There are two firms who are seriously competing with our sandal wood oil. It has been very necessary that these officers should have contacts with our principals in other countries, like France and Switzerland. We have got one Agent in the United States, Messrs. Bush and Company, to whom we send our sandal wood oil direct where the oil is distilled. The Trade Agent is expected to have close contact with America also for the sale of sandal wood oil. Further, taking advantage of this office in London the Stores Purchase Committee are making use of his good offices in having contact with big firms whenever orders are to be placed and in getting quotations, inviting tenders

(Sri H. SIDDAVEERAPPA.)

and these kind of things. The opinion of the Stores Purchase Committee is that the Trade Agent's Office in London has been doing very useful work there in securing big orders to the best advantage of the State.

Further, my friend wanted to know whether they have done any good business. I have already repeated it on the floor of this House. After securing a lumpsum order for £ 30,000 the Trade Agent has been able to secure a subsequent order for £ 30,000. That order itself is sufficient to give us work for one year's full production. And further due to the good offices and sympathy of the High Commissioner we want to encourage the sale of some of our cottage industries goods. The High Commissioner has been good enough to promise us one of the two halls in his office so that Mysore goods may also be very well exhibited. That should be taken to say that as far as possible, our goods are advertised for trade in foreign countries.

With regard to the sumptuary allowance, originally the Trade Agent had a small allowance. In a country like England or in any continental country, many a good business is secured round a dinner table. I feel, and I have come to the realisation that it is necessary to give him some sumptuary allowance so that he may take advantage of meeting as many people as possible and try to secure good business for us. That is a lacuna which requires to be now looked into. Originally there was an allowance. I feel there is need for it now.

I am satisfied that on the whole the working of this office has been quite satisfactory. There is no over-staff. With these few words I am sure my friend Sri Anantaraman will be kind enough to withdraw his cut motion.

(Sri R. Anantaraman interrupted.)

Sri R. K. PRASAD (Bangarpet).—Is it a fact that there is a lot of discontent among businessmen in England and America on account of frequent changes of Trade Agent?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How can I say that?

Sri R. K. PRASAD.—You have first toured these parts. Did any of them say that on account of frequent changes they have not been able to have frequent contacts?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That fact has not prominently come to my notice.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Palaniyappan is not here. Which of the next five cut motions you would like to move, Sri Srinivasa Iyengar?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Only one or two cut motions.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Only one. Let that be over.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Cut motion No. 92

Policy adopted in fixing Cash Contributions to Temples.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘47. Miscellaneous Departments’ for Rs. 12,33,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the policy adopted for fixing cash contributions to the temples in the State).”

Sir, according to the estimates of 1954-55, as contained in page 123, there is a provision of Rs. 1,42,000 only towards the payment of contributions to temples which number: major 223 and minor 1,356. I would like to know whether it is possible to run these institutions numbering about 1,600 with a contribution of the order of Rs. 1,42,000 only. There are certain temples wherein the temple servants are paid at the rate of 4 annas a month. There are certain temples where the salary comes to a maximum of Rs. 8. There are some other temples receiving a grant of Rs. 5,040 a month. So, is it worthwhile having these temples? Suppose we want these places of worship to be run, then is it not

necessary for us to revise our policy as regards the payment of contributions to them? Most of these temples have in their establishment nearly 16 people. That is the permanent sanctioned strength of the temples. For the salary of these 16 people at least we should give contribution to such an extent as to make them contented. I do not mean to say that they should be given very good salaries. At least just as much as is necessary to make them live must be given to them. We want these temples to be open; we want them to be kept clean and we want to see that in none of those temples where worship is conducted according to Agamas nobody is prevented from entering. The temples must be kept open at all reasonable times and access must be given to everybody and they should be kept clean. These are the three ideas on which we base our contributions to these temples. Some of these major institutions are very fortunate because they have lands granted to them by the previous rulers. Perhaps even these lands will be withdrawn after the Religious and Charitable Inams Abolition Bill comes into force. It may therefore be necessary for us to revise contributions for them also. I am speaking now on 'behalf of those temples which are the largest in number, namely, minor 1,356. The cash contributions that are being paid to them should be enhanced. In addition to that, most of these temples were built perhaps in the year 1400 or sometimes before that and need repairs which should be attended to. I know the case of one of the temples of that category the car of which was built 300 years ago and now it is in a bad state and I have sent a cut motion in respect of that. It was built during the time of Vishnuvardhana and the temple car has become rickety. Either we should scrap all these cars or we should see that they are maintained in running order. Therefore I urge upon the Government to revise their policy so as to enhance cash contributions to these temples and see that the places of worship are maintained with the dignity with which we want those institutions to be maintained.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I agree with my Hon'ble friend when he said that these temples should be kept clean and in good condition. The contribution to these institutions is mostly payable by the Government. In most cases the contributions were fixed many years ago; so in some cases the income which the institutions derive is insufficient. Grants will have to be enhanced. But this depends upon the availability of funds. Devotees like my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar must take some more interest.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That is why they are surviving.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Formerly people were God-fearing and they were taking a good deal of interest. The responsibility cannot be entirely thrust upon the Government. The public also should share their responsibility and come forward with substantial donations for the up-keep of these temples.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಾಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದು? ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆ? ಜಹಗೀರಿ ಯವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಪ್ಪ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಹಗೀರಿಯವರದೇ. Therefore, Sir, in conclusion, I may submit that, if funds are available, the Government is too willing to enhance the contribution. We will do our best to help these institutions.

So far as the point referred to by my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar, namely, the temple car of Sri Gunja Narasimhaswami Temple at T.-Narasipur, the estimate has been prepared and the Government have sanctioned Rs. 1,000. Devotees have collected Rs. 1,600. This is insufficient, we recognise that. But so far as Government is concerned, we have sanctioned Rs. 1,000. We will see next year.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Sivaganga Temple.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ). — “47. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು’ ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 12,33,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿವಾಂಡ್’ ಮನವಿಯು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. (ನೆಲ ಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಗಂಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜರೂರು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ.)”

ಸ್ಪಾ.ಮಿ, ಶಿವಗಂಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ್ದು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಕೆಂಪೇಗೌಡನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಶಾಸ್ತ್ರತವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇನ್ನೂ ಶಿವ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಶುಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ದೇವಸ್ಥಾನ. ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿ ಎಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಜರಾಯ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ದಯಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂದಿತೆ ವಾಗಿಯೂ ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ತಕ್ಷಣ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಡಕನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಂಟಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಯೆಂಬುದನ್ನೇ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸಾ.ಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜುರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ಯಾತ್ರಿಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಜನ ಬರತಕ್ಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಂದ

ಕಾಣಿಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ರವರು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೆವು. ಅವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಸ್ ‘ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.’

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಪಾ.ಮಿ, ಶಿವಗಂಗೆ ಎಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಮಾಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 1,000 ರೂಪಾಯಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ನದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಸಿರಿಗುಪ್ಪೆ).—ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅದಿತ್ಯವಾರ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕನಕದ್ವಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಬಹಳ ಹೊಲಸಾಗಿತ್ತು, ಬಹಳ ಅಪ್ಪವಸ್ತ್ರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 12,33,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Thursday, 25th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

THIRTIETH DAY

Thursday, 25th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (Sri H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Water Supply and Drainage Schemes to Shimoga Municipality.

Q.—917. Sri S. R. NAGAPPA SETTY (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the water supply improvement scheme and underground drainage scheme to the Shimoga Municipality was sanctioned ;

(b) what is the estimated cost for each of the two schemes ;

(c) what were the terms of agreement entered into between the Municipality and the Government ;

(d) whether the terms of agreement have been altered recently by the Government and whether the other party was consulted ;

(e) how much of money the Municipality has to pay to the Government by instalment and interest year by year after the scheme is completed ;

(f) what is the progress and amount spent till now by Government and the Municipality on both the schemes ;

(g) when the schemes will be completed ;

(h) whether they consider to form one Trust Board to Shimoga Town Municipality in order to develop the Malnad important town, to bring it to the level of other improved towns ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) *Water Supply Scheme :*

(i) Original Scheme sanctioned on 20th June 1951.

(ii) Modified proposal sanctioned on 26th December 1952.

I Stage of underground drainage scheme sanctioned on 28th May 1946.

(b) *Cost of Water Supply Improvement Scheme :—*Rs. 8,19,060.

*1st Stage of Underground Drainage Scheme :—*Rs. 5,40,856.

(c) *Water Supply Improvement Scheme :* As per Government Order dated 20th June 1951, the terms of agreement are as follows :—

(i) sharing the cost of the scheme by the Government and the Town Municipal Council, Shimoga, in equal proportions ;

(ii) sanctioning the municipal share of the cost as loan at an interest of 5 per cent repayable in thirty yearly instalments.

As per modified Government Order dated 26th December 1952, a loan of Rs. 6,94,060 carrying interest at 5 per cent and repayable in fifteen annual instalments was sanctioned.

*1st Stage. Underground Drainage Scheme :—*As per Government Order dated 28th May 1946, the cost being met by the Government and the Town Municipal Council, in the proportion of 3:1, the Municipal share of the cost being sanctioned as loan at an interest of 4½ per cent repayable in fifteen annual instalments, and the execution of the scheme being spread over a period of three years.

(SRI T. CHANNIAH.)

(d) The terms of agreement in respect of water supply improvement scheme only were altered recently in Government Order dated 26th December 1952 wherein financial aid by way of loans only to Shimoga and other Town Municipal Councils for taking up water supply schemes was given, provided the Municipal Councils concerned agree by a specific resolution to abide by the terms of the Government order sanctioning loans in Government Order dated 26th December 1952.

(e) The repayment of loans commence as soon as the outlay exceeds 50 per cent of the estimated cost as the work will have made substantial progress as per Government Order No. L. 3475-3596—ML. 137-52-2, dated 16th June 1952.

Water Supply Scheme:—

The instalment and interest to be paid is as follows:—

Amount of instalment towards—

	Rs.	
Principal	46,260	} approxi- mately.
Interest	34,700	

In the subsequent years the instalment towards principal will be Rs. 46,260 approximately and the rate of interest will get reduced proportionately, because interest will have to be calculated on the reduced principal amount.

Drainage Scheme:—

Amount of instalment towards—

	Rs.	
Principal	9,014	} approxi- mately.
Interest	6,080	

In the subsequent years the instalment towards principal will be Rs. 9,014 approximately and the rate of interest will get reduced proportionately.

(f) The amount spent for water supply scheme is Rs. 2,51,911 to the end of January 1954 and for drainage scheme the amount spent is Rs. 2,16,120 to end of January 1954.

(g) Within a period of two years.

(h) There is no proposal to form a Trust Board.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪಂಪು ಮತ್ತು ಮೋಟಾರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟ ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ information ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎರಡು ವರ್ಷ ದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಪೌರಸಭೆಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪಂಪು ಮತ್ತು ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮೂಲಕ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಸಿ ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವದೇಶದ ಪಂಪು ತರಿಸುವುದೇ ಅಥವಾ ಪರದೇಶದ ಪಂಪು ತರಿಸುವುದೇ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—1954-55ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಲಂತ ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಪಂಪು ಹೌಸ್ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬಾರದೆ ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಾಚಾರ ಒದಗಿದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು, ಕಾಲು ಭಾಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯ ಕೋಟಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೂ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತಾನೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು; ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೀ ಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಹಾಗಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು

ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಲು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡಲು ಹಣದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿವ ಮೊಗ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ನೀಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಆರು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿ ಸಿರುವಾಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲೇಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ technical sanction ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಈಗಲೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಗಲಬಹುದಾದ ವೆಚ್ಚದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಮೂರು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಪೌರಸಭೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—The same policy may be adopted so far as Shimoga is concerned—that is his question.

Sri T. CHANNIAH.—There is no question of giving grants to town municipalities so far as water supply scheme is concerned. Only loans are being given. Even for drainage, according to the Government Order of 1946, the question of meeting 3/4ths of cost by Government and the balance of 1/4th by municipal council continues. There is no change in regard to that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೊದಲು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಪೌರಸಭೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧದ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರ ದಿಂದ ಅವರು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಭರವಸೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿನಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನೀತಿ 26ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1952ರಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾ ಯಿಸಬೇಕಾಗಿಬಂತು.

Excess Amount paid to Municipal Health Officer, Bellary.

Q.—720. Sri M. GANGAPPA (Bellary).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the Municipal Commissioner, Bellary, paid Rs. 1,000 in excess of the required amounts to the Municipal Health Officer, Bellary, in October last;

(b) why he did not verify the amount immediately it was drawn and cashed;

(c) when he noticed the excess;

(d) why he did not verify the amount at the time of disbursement ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes ; in November 1953.

(b) As the Municipal Health Officer was not in headquarters, he could not verify immediately when the cash was drawn and disbursed.

(c) On 21st January 1954.

(d) The amount was not disbursed by the Commissioner.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ 1953ನೆಯ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 'ಕರೆಪು' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ over-draft ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 21ನೇ ಜನವರಿ 1954ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಪಾವತಿಯಾಗಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಾದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಲಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—1953ನೆಯ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. 21ನೇ ಜನವರಿ 1954ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ accounts ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಿಂಗಳು ಆಚ್ಛಿರು accounting ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಕಂಡುಬಂದಕೂಡಲೇ ಸರಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಪ್ಪ.—ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಫುನು ವಾಪಸು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಗ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರು ರಜದಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಷನರು over-draft ಗೆ sign ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನವದ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.)

ಮೇಲೆ ಅವರು ೨ನೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Victoria Hospital (Accommodation).

Q.—859. Sri D. DEVARAJA URS (Hunsur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) for how many beds provision was made at the time of starting the Victoria Hospital at Bangalore;

(b) whether the Hospital was extended subsequently;

(c) if so, what is the total number of beds provided at present;

(d) what is the average number of in-patients that are admitted into the Hospital at present?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 100.

(b) Yes.

(c) 380.

(d) 43 patients are admitted on an average daily.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ 380 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಕಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

Sri P. R. RAMAIA.—What is the average number of in-patients per day at present in the Victoria Hospital?

Sri T. CHANNIAH.—43. That is given in the answer.

Sri P. R. RAMAIA.—Is it not about 600, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Total number of in-patients in the hospital is more than 700.

Sri P. R. RAMAIA.—Is it not that the provision is very inadequate?

Sri T. CHANNIAH.—I did not hear you. Please repeat your question.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಷ್ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಡುಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಜಿಕಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಡಿಟೆಪ್‌ಪಿಂಗ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಈಗ ಅವರು 2 ಲಕ್ಷ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ 2 ಲಕ್ಷ 91 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸರ್ಜಿಕಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

Sri R. ANANTARAMAN.—Sir, is it not a fact that the Corporation gave one lakh for the construction of an operation theatre? Have the Government spent it?

Sri T. CHANNIAH.—They have subscribed only Rs. 50,000 and that has been merged in this Golden Jubilee Fund, Sir.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that last year also Rs. 50 thousand has been given—in all one lakh has been given so far? Will the Hon'ble Minister kindly verify?

Sri T. CHANNIAH.—So far, my information is that they have credited only Rs. 50,000 and have not yet paid the balance. Anyway I will verify.

Sri R. ANANTARAMAN.—When are you going to put up the extensions using the Golden Jubilee Fund, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—They are already under construction now.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—380 ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. 700 ಜನಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ರೋಗಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವವರಲ್ಲರಿಗೂ ಹಾಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಸರಾಸರಿ 43 ಮಂದಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಜನ applicants waiting list ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ?

Sri T. CHANNIAH.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ವಿಕ್ಕೋರಿಯಾ ಆನ್ಸ್‌ತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 10 ಜನ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವ ಕಡೆ 20-30 ಜನ ರೋಗಿಗಳಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಚಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನೆಲದಮೇಲೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri T. CHANNIAH.—Even for that I want notice.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಯನ್ನೇ ಈಗಲೂ continue ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir. If any proposal is received in that respect it will be examined.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಪ್ರಪೋಸರ್ ನಮ್ಮಿಂದ ಬರುವುದು ಅಲ್ಲ. ತಾವೇ ಪ್ರಪೋಸರ್ ತರಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಂತ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವಾಗ Head of the Department ನಿಂದ ಪ್ರಪೋಸರ್ಸ್ ತರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir.

Acquisition proceedings pertaining to Kote Harijankeri Extension in Chikballapur Town.

Q.—970. Sri A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta—Chikballapur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the acquisition proceedings pertaining to the extension of Kote Harijankeri of Chikballapur Town are under correspondence since 1948;

(b) the reason for not yet disposing of this record till now?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) The matter is under correspondence.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತ ವಿರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ನಿಧಾನ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್ 263 ಮತ್ತು 660 ರಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸಲಹೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಕೆರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು 234 ಮತ್ತು 235ನೇ ಸರ್ವೇ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬರ್ಟ್ ಆಫ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಅಮರ್ಲಾರರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಗ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಫಾರ್ಜಸ್ ಮೂರುನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಜಾನೆಗೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ, ರೂ. 2,758-6-3 ಮಾತ್ರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕರೆಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರು ಬಂದು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಹಣ ಅನೇಕಸಲ ಕೇಳಿದರೂ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ, ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅಮರಾಪುರ ಸೆಟು ಪ್ಲಾಟ್ ಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸೆಟು ಪ್ಲಾಟ್ ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೇ. 15-12-1953ರಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸೆಟು ಪ್ಲಾಟ್ ತಯಾರಿಸಿ ಅಮರಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ನುಮಾರು 300 ಮನೆಗಳವರು ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ 3-4 ಸಂಸಾರವಿದ್ದೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಗಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅಕ್ಷೆಪ್ಚರು ಮಾಡಿ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Buildings for Depressed Class High and Middle School Hostels.

Q.—51. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many buildings are constructed for the Depressed Class High and Middle School Hostels in the State—District and Talukwar information may be furnished with the names of Hostels, cost of construction and the years in which constructed ;

(b) out of the above buildings how many are at Government cost and how many are on grant-in-aid basis—District and Talukwar ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) and (b) Statement appended.

Sl. No.	Name of the Hostel (with locality)	Cost of construction	Year in which the building was constructed	Remarks [showing whether the (i) building was put up at Government cost; or (ii) building put up on grant-in-aid basis]
1	<i>Bangalore City District, Bangalore.</i> Adijambava Hostel, Bangalore City ...	Rs. 10,000	1934-35	This building was constructed on a grant-in-aid basis.
2	<i>Shimoga District.</i> Depressed Class Boarding Home, Shimoga ...	64,379	1952	This building was constructed at Government cost.
3	<i>Chitaldrug District.</i> Bovi Boys' Hostel, Davangere, Davangere Taluk ...	12,700 (estimated cost)	1951	Constructed on grant-in-aid basis.
4	Adikarnataka Hostel do do ...	3,990 "	1950	Do do
5	Cheluvadi Hostel do do ...	13,000 "	1951	Do do
6	<i>Kolar District.</i> Aided Gandhi Harijan Hostel, Bangarpet, Bangarpet Taluk.	9,216	...	Constructed on grant-in-aid basis.
7	<i>Chickmagalur District.</i> Nil. <i>Bangalore Civil Station, Bangalore.</i> Sri R. Gopalaswamy Iyer's Harijan Vidyarthi Nilaya, Srirampuram.	76,500 (estimated cost)	...	Being constructed on grant-in-aid basis
8	<i>Hassan District.</i> Adikarnataka Boarding Home, Hassan ...	30,000	1927-29	This Hostel is being constructed at Government cost.
9	<i>Mysore District.</i> D. C. Hostel for Boys, Nazarabad, Mysore ...	41,018	...	Constructed at Government cost.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಮಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟಿಷ್ಟು? ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರ, ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸರ್ವೆ ನಿಕರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ 7ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಕಟ್ಟಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂಗಾರ ಹೇಟಿಯಲ್ಲೊಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 9,216 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅದಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಬೇಕು, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಲಿ ಕಟ್ಟಡ ವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ 3 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿವೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is an obvious thing.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇತರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೂ ಕೊಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2 ಕಡೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೋಚನೆ ಏನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಒಂದೆರಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಟೆಂಡರ್ ಕಾರ್ ಪಾರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ 9 ಐಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಡಿಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ 76,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಿದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲು ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಲು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ಫಂಡಿನಿಂದ ಈಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—9 ನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು 1915 ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 20 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಶಿಪಾರ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಜಾಗೃತ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೋದ ವಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ.

9 A.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ allotment ಆಗಿ ಆ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೋಲಾರ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ 1,86,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಗ್ರಾಂಟಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಫಿರ್ಕಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

Government High School for Boys at Channapatna (Accommodation).

Q.—777. Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total number of students studying in the Government High School for Boys, Channapatna, for the last five years and the percentage of increase in the strength of the School from what it was in the early years of its establishment;

(b) whether they are aware that the present High School for Boys' building was constructed more than 50 years ago when the number of students for all the classes in the institution was between seventy and eighty;

(c) whether they have not received representations from time to time about the utter lack of accommodation in the present building for the very large number of students therein;

(d) if so, what action they propose to take to relieve congestion?

L.A.

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Number of students studying in the Government Boys' High School, Channapatna:—

Year	Students
1949-50	... 669
1950-51	... 722
1951-52	... 694
1952-53	... 649
1953-54	... 684

The strength in 1899 and in 1954 and the percentage of increase in 1954 are as follows:—

Year	Strength	Percentage of increase
1899	Less than 100	...
1954	684	584%

(b) Yes.

(c) and (d) Yes. Plan and estimate have been called for from the Public Works Department for providing additional accommodation.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಹುಡುಗರಿಗೆ accommodation ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Plans and estimates have been called for.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು accommodation ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Adequate to the number of students there with provision for prospective development also.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ plans and estimates call for ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಯಿತು?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—About October and November of last year.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಳೆದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ಊರಿನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಅಂದಾಜಿಗಾಗಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರದಿದೆಯೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—My information is that the letter has gone.

Holidays for Hotel Workers.

Q.—871. Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of cases that were filed against the proprietors of hotels under Section 16 of the Mysore Shops and Establishments Act since 1948, in the Corporation area of the City of Bangalore, for not allowing workers' holidays;

(b) the number of such cases that ended in conviction (yearwar statements to be given);

(c) whether they are aware that the workers are tempted to work even during holidays by accepting extra remuneration;

(d) whether it would not be feasible if the above section is so amended as to get the hotels, etc., remain entirely closed on one day of the week?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) City Area :

(i) 1948-53	...	Nil.
1953-54	...	4

Civil Area :

(ii) 1948-50	...	Nil.
1950-51	...	1
1951-52	...	Nil.
1952-53	...	2
1953-54	...	2

(b) (i) Out of four cases in the City area three ended in conviction and the other one is pending in the Court.

(ii) All the cases launched in the Civil area ended in conviction.

(c) No.

(d) Does not arise in view of answer to sub-question (c).

Sri R. ANANTARAMAN.—Who are those that have been convicted under the Mysore Shops and Establishments Act since 1948? What are the names of those hotel proprietors?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri R. ANANTARAMAN.—How many Inspectors are you having in

Bangalore City Corporation area to supervise under this Act?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Sri R. ANANTARAMAN.—If it is less, will you kindly see that some more Inspectors are appointed and that proper inspection is made of these hotels?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I feel that the present number is sufficient. There are sufficient number of Inspectors.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that though the hotels are expected to remain entirely closed one day of the week, the workers are tempted to work even during holidays by accepting extra remuneration and thus the hotels do not remain closed at all?

Mr. SPEAKER.—There is the answer (c).

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has not come to my notice.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that representations have been made by the Rastriya Hotel Association to the Labour Commissioner that hotels do not remain closed at all?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know if they have been given to the Labour Commissioner.

Boys' High School, Tiptur (Accommodation).

Q.—906. Sri T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that the housing accommodation in the Boys' High School is absolutely insufficient and both the pupils and staff are put to much hardship;

(b) whether they will examine the matter and expedite the sanction and building of an extension to the present building?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Yes.

(b) The matter is receiving attention.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— 4-5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 300 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ 600 ಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— Yes, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಗೊಳಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— The matter is receiving attention. I cannot say why it was not taken up previously.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— Rs. 34,000.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಹಾಗಾದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— It has gone to the signature of the Superintending Engineer.

Mr. SPEAKER.—The next two Questions Nos. 958 and 959 may be taken up together.

Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills (Provision of amenities to workers.)

Q.—958. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

whether the Management of the Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills Company, Limited, has complied with the requirements of canteen as contemplated under Section 46 of the Factories Act LXIII of 1948 and the rules framed thereunder ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

The Management is maintaining a canteen, but it does not satisfy the requirements of Section 46 of the Factories Act, 1948 and the rules framed thereunder. This is due to want of space for constructing a canteen according to requirements of law.

Q.—959. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they are aware that the Management of the Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills Company, Ltd., has ignored completely the implementation of Section 47 regarding shelters, rest rooms and lunch rooms and the rules framed thereunder ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

Shelters and rest rooms have not been provided by the Management for want of accommodation. They have assured that as soon as the site is granted to them for which they have deposited Rs. 67,000, they would provide shelters, rest rooms, etc., according to the prescribed standard.

So far as provision of lunch room is concerned, they are at present using a portion of the Dining Hall attached to the canteen as a lunch room.

Sri D. VENKATESH.—May I know whether there is any provision for protecting the interests of employers if they do not comply with the requirements of section 46 of the Factories Act ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— Unless he gives reasonable cause, I do not think there is any other protection.

Sri D. VENKATESH.—It is stated in the answer 'due to want of space for constructing a canteen according to requirements of law.' Is such excuse provided for in the Act ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— It is no excuse. If what is said is true, and I believe it is true, it is a reasonable cause and it requires time.

Sri D. VENKATESH.—May I know whether the Government are aware that the Management have got constructed motor shed and other amenities required for them, inside the premises ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— I am not aware of it.

Sri D. VENKATESH.—May I know whether the Corporation of Bangalore have already granted a site for the construction of canteen by the Management and whether the Management has applied for it ?

Mr. SPEAKER.—There is the answer. They have deposited Rs. 67,000.

Sri D. VENKATESH.—I want to know how it is stated that they have deposited Rs. 67,000. On what information the Government say that they have deposited that amount?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They had deposited and I learn that subsequently they withdrew and whether they have redeposited again I am not aware.

Sri D. VENKATESH.—May I tell you that they have not redeposited and will the Government take necessary action to see that the conditions referred to in the Factories Act are fulfilled?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes. I will see that the building is proceeded with without asking for the redeposit of the amount.

First Grade College, Tumkur (Accommodation).

Q.—1031. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when the foundation stone was laid by His Highness the Maharaja to construct a building for the use of the First Grade College at Tumkur;

(b) whether the present building where the College is running does not belong to the District Board;

(c) whether the District Board has given this building permanently;

(d) the rent that is being paid;

(e) the reasons for not commencing the work of construction of the College building?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) In July 1949.

(b) Yes.

(c) No.

(d) Rs. 250 per month.

(e) Want of funds.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಈ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು provide ಮಾಡಿದ್ದರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—1949 ರಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರಿ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದಕ್ಕೆ provide ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಕೆ provide ಮಾಡಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಲಾಂಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ provide ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಲಾಂಕ್ ತಮಗೇ ಬೇಕು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ correspondence ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಸೂಕ್ತವೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಬೇರೆ ಬ್ಲಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅವರು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಜಾಗೃತೆ ನಿಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸು ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯ ವಿಲ್ಲವೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಎಸ್.ಮೇಟು, ಪ್ಲಾನು ತಯಾರು ಮಾಡದೇ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ?

(No answer)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ತಮಕೂರು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿರುವುದು ಸರ್ವಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ದಿನ್ತಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೆನೆಟ್‌ನವರು ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—
That does not arise from this question.

Casuarina plantations in State Forests.

Q.—562. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the year from which plantation of casuarina plants in the forests of the State has been introduced ;

(b) the number of acres in which these plants have been planted in each district each year, ever since the plantation of casuarina plants was introduced ;

(c) out of this, the number of acres of land in which plants raised have been cut in each district, each year, and the amount of income derived ;

(d) the cost per acre for raising such plantation ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Casuarina plantations are restricted to Bangalore, Kolar, Tumkur Districts and Mandya Range of Mysore Division. The year from which this was introduced in the above Divisions are :—

Tumkur District	1946-47
Kolar District	1937-38
Bangalore District	1938-39
Mandya Range	1931-32

(b) Statement appended below :—

Year	Tumkur	Kolar	Bangalore	Mysore
	Ac. G.	Ac. G.	Ac. G.	Ac. G.
1931-32	...	...	...	2 0
1932-33	...	...	...	4 0
1933-34	...	...	...	4 0
1934-35	...	...	...	3 0
1935-36	...	...	...	4 0
1936-37	...	...	...	54 20
1937-38	...	95 0	...	50 0
1938-39	...	191 0	75 0	5 0
1939-40	...	210 10	173 35	10 0
1940-41	...	165 0	137 32	28 0
1941-42	...	120 20	295 10	117 0
1942-43	...	110 0	201 0	66 0
1943-44	...	195 0	322 20	40 0
1944-45	...	113 0	854 0	30 20
1945-46	...	207 0	500 0	23 20
1946-47	201 0	633 6	829 0	265 0
1947-48	110 0	517 0	785 0	40 0
1948-49	92 0	617 10	1,045 0	...
1949-50	103 0	250 0	384 0	...
1950-51	111 0	359 20	335 0	...
1951-52	113 0	...	77 0	...
1952-53	91 0	49 0	125 0	20 0

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

(c)—

Year	Mysore		Tumkur		Kolar		Bangalore	
	No. of trees	Amount	Ac.	Amt.	Ac.	Amt.	Ac.	Amt.
1947-48	246	Rs. a. p. 186 4 0	...	Rs.	105	Rs. 975	...	Rs.
1948-49	19,050	16,821 5 6	...	...	85	3,186	...	...
1949-50	...	...	...	...	92	5,768	...	...
1950-51	15,004	3,503 8 0	...	...	90	6,400	122	3,790
1951-52	6,295	5,995 5 0	...	...	40	3,600	167	1,173
1952-53	2,583	2,954 4 0	...	...	185	1,950	266	26,230

(d) Tumkur District	...	25	per acre.
Kolar	...	25 to 35	"
Bangalore	...	30 to 35	"
Mysore	...	37½	"

N.B.—Exclusive of the cost of Establishment.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ರೀತಿ ಸರ್ವೆ ತೋಪುಗಳನ್ನು ನಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೂ ಬೇಕುತಿರುವ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು (d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೋಡಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 30 ರಿಂದ 35 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. 266 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕಟಾವಾಗಿದೆ. Amount recovered is about 29 or 30 thousand rupees. ಇದು receipts ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎನ್ನಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟು, ಸೂಪರ್‌ವಿಷ್ ಆಲ್ಟಾ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೆಳೆ ಸುತ್ತಾ ಇರುವ ತೋಪುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ರೈತರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಬೇಕುತಿಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ರೈತರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಏನು ಕಾರಣ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Figures ಇಲ್ಲಲ್ಲ. I will try to get them.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಿಡಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—600 ರಿಂದ 800 ವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1947-48ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 246, ಮೊಬಲಗು Rs. 186-4-0, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ 105, ಮೊಬಲಗು Rs. 975 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿನೊಳಗೆ number of trees ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ number of acres ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 105 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ 975 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ.

Road from Chiknaikanahally to Banasandra Railway Station (Repairs)

Q.—658. Sri C. H. LINGADEVARU (Chiknaikanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that the twelve miles of road from Chiknaikanahalli to Banasandra Railway Station is in a bad and dangerous condition;

(b) whether they are examining the question of asphaltting this road ;

(c) whether the work would be undertaken this year only ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Yes. Until November 1953, this was a District Board Road.

(b) and (c) It may not be possible to asphalt this road this year. Steps will be taken to improve it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಡಾ ಚಾಪಿಕ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 100-150 ರಾರಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಆಸ್ಪಾರ್ಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೂ ಜವಾಬು ಇದೆ. ಆಸ್ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it will be kept under consideration.

Railway Out-Agency at Chiknaikanahalli.

Q.—659. Sri C. H. LINGADEVARU (Chiknaikanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have not been requested on the floor of this House and also through petitions to open a Railway Out-Agency at Chiknaikanahalli for facilitating the booking of goods ;

(b) whether they had not assured this House that the question of establishing an Out-Agency would be suggested to the Centre ;

(c) the steps taken in this behalf ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA

(Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Yes. No petitions have been received by Government.

(b) Yes.

(c) A recommendation has been made to the Government of India.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

Per Capita extent of Agricultural land.

Q.—682. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the per capita extent of occupied agricultural land (i) in the State of Mysore and (ii) in Kanakapura Taluk ;

(b) the international standard of agricultural land per head ;

(c) whether they have thought of ways and means of raising the extent of agricultural land per head in the State ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) (i) 1 acre and 5 guntas inclusive of Bellary.

(ii) 0—32.6 guntas.

(b) Not available.

(c) Yes. Government have recently revised the darkhast rules and according to these revised rules all lands under the control of the Revenue Department shall ordinarily be granted on upset price to a person if he is landless or if he owns less than 2 acres of wet or bagayet or 5 acres of dry land. The revised darkhast rules provide enough encouragement and scope to all landless people and other insufficient holders to come forward and get lands

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

for upset price thus increasing the extent of agricultural land per head in the State.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕನಕಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತರಾ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—Figures ಅಲ್ಲೇ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

Agricultural lands in Bangalore District.

Q.—683 Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the area in square miles of each taluk in Bangalore District ;

(b) the area of dry, wet and garden lands in each of the Taluks in Bangalore District ;

(c) the total population of each taluk in Bangalore District ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

Sq. miles.

(a) 1	Bangalore North ...	176.7
2	Bangalore South ...	238.4
3	Kanakapura ...	606.6
4	Channapatna ...	209.9
5	Ramanagaram ...	244.1
6	Magadi ...	359.1
7	Nelamangala ...	255.7
8	Dodballapur ...	304.5
9	Devanahalli ...	229.7
10	Hoskote ...	261.7
11	Anekal ...	205.5

Taluk				
		Dry	Wet	Garden
(b) 1	Bangalore North ...	44,678	3,860	2,467
2	Bangalore South ...	62,392	6,978	2,251
3	Kanakapura ...	131,853	1,477	4,378
4	Channapatna ...	50,461	5,743	9,016
5	Ramanagaram ...	66,378	794	3,539
6	Magadi ...	96,115	7,496	2,476
7	Nelamangala ...	90,281	7,775	1,946
8	Dodballapur ...	84,764	8,488	2,159
9	Devanahalli ...	47,435	6,622	4,835
10	Hoskote ...	61,520	8,246	4,336
11	Anekal ...	59,714	7,824	3,063

	Population
(c) 1	Bangalore North ... 160,488
2	Bangalore South ... 141,222
3	Kanakapura ... 168,789
4	Channapatna ... 131,403
5	Ramanagaram ... 92,769
6	Magadi ... 136,442
7	Nelamangala ... 106,514
8	Dodballapur ... 109,754
9	Devanahalli ... 90,302
10	Hoskote ... 112,130
11	Anekal ... 98,271

Railway link from Kolar to Chittoor via Mulbagal and Palamaner.

Q.—825. Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey was conducted to link up by rail Kolar and Chittoor via Mulbagal and Palamaner ;

(b) if the answer is in the affirmative, whether the State Government have recommended the same to the Central Government ;

(c) if the answer is in the negative, whether the State Government do not feel the necessity of the above link ?

Sri S. KARIAPPA.—I have no supplementaries.

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On

behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Information is not available since all the records of the Railway Department have been transferred to the Central Government in 1951.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to (a).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಮುಳಬಾಗಲು ಮತ್ತು ಪಲಮನೇರ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತೂರಿಗೆ ರೈಲಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಅನೇಕಸಾರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಚೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಹ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದರನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ರೆಪ್ಪೆ ಸೆಂಟ್ರೆಷ್ಚ ಬಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದರನು ಮಾಡಲು ಅದೇ ಸಾಕಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಿಂದೆ ಆಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ತಿಳಿದರನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ.

Police Station and Officers' Quarters in Imangala.

Q.—925. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the construction of Police Station and Officers' Quarters in Imangala in Hiriyur Taluk was taken up;

(b) to what extent the works have been executed;

(c) when the Government propose to complete them?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) The construction was started during 1949-50.

L.A.

(b) The construction work has come up to basement level.

(c) This will be completed early.

Sri V. MASIYAPPA.—I have no supplementaries.

Channel works of Yaravane Ittammana Tank.

Q.—969. Sri A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta--Chickballapur--Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount spent for the channel works of Yaravane Ittammana Tank in Goribidnur Taluk;

(b) whether it has come to their notice that the said work has now been stopped for the reason that it did not serve the desired purpose;

(c) whether it is a fact that a survey has been made to construct a channel in a different place by abandoning the works of the present channel?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Rs. 6,021.

(b) No.

(c) No.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೆಗೆ ದಿದ್ದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆ ಯುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಭರ್ತಿ ಆಗಲಿ ಅಂತ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆರೆಯ ನೀರಲ್ಲಾ ನದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಂಥಾ ಅನಾಹುತ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈಗರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ರೋಷ ಆಗಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Government lands in Chintamani Town (Encroachment).

Q.—1015. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any complaint has been received regarding the encroachment of Government lands by some people for construction of buildings on M. G. Road in Chintamani town ;

(b) whether it is a fact that the Deputy Commissioner has issued orders to remove the construction on the encroached area and that the order is not yet given effect to ;

(c) the reason for not giving effect to the order ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) The President, Town Municipal Council, Chintamani, has made an appeal to the Deputy Commissioner, Kolar, for reconsideration of the order passed. The question has to be examined and final order passed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಎಷ್ಟು ಜನ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಕ್ಲೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಷಾದಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸ್ಟಾಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಲ ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ reconsideration ಮಾಡುವುದು ಉಂಟೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That does not arise from this question.

Mr. SPEAKER.—I cannot understand it. Any other question ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ವಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂಕ್ಲೋಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. An appeal has been made to the Deputy Commissioner for reconsideration.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Building Rent paid to private people by Government.

Q.—767. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

the total amount of rent that the Government are paying to the private people for the occupation of buildings for the Government use ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

Rs. 20,633-1-0.

Atchkat under Thumbadi Tank (Classification).

Q.—793. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere—Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the raiyats owning lands forming the atchkat at Thumbadi Tank have submitted a representation to Government requesting to remove 200 acres of dry land from the wet atchkat of 600 acres due to insufficient water from the tank ;

(b) if so, the action taken by them ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The matter is under consideration.

Prohibition Measures in Kolar Gold Fields (Committee to review).

Q.—887. Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) if they have not received any representations from various quarters

urging the constitution of a committee to enquire into the working of the prohibition measure in Kolar Gold Fields ;

(b) if they have not already given an assurance that such a committee would be constituted ;

(c) what steps they have taken to give effect to this assurance ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Representations have been received for the appointment of a committee.

(b) Assurance has been given that the proposal would be considered.

(c) The matter is under the active consideration of Government.

Stipends and Allowances to pupil Midwives in Lady Curzon Hospital.

Q.—892. Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when payment of stipends, allowances, etc., will be made to those pupil midwives who completed their training during the period June-December 1953 in the Lady Curzon Hospital ;

(b) the reasons for the inordinate delay ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Payment was made to three candidates on 12th February 1954. Payment for another six will be made within the end of this week.

(b) The matter was under correspondence with Government.

Mr. SPEAKER.—Questions are all over. Now Demand No. 21.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I would like to have an idea of the future programme of this Session.

Mr. SPEAKER.—May I know the desire of the House ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—We can take up this question in the afternoon, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We had a preliminary discussion yesterday and we have come to a tentative conclusion that we shall adjourn this session on the 3rd of April, meet in the morning on the 3rd and adjourn from 3rd to 8th and again meet after 8th. Another point which I would like to bring to your notice is about these cut motions. I suggest, Sir, that instead of moving each cut motion we can discuss on the entire demand in a general way so that every member may have a chance to express his opinion. Cut motion, will generally relate to local matters and by this arrangement of taking up cut motions we will be often losing the opportunity of discussing on matters of important policy and working of the several departments. To-day we are dealing with the Agricultural Department and Civil Works and I suggest that cut motions need not be moved but discussion may take place on the general aspect of the departments.

Mr. SPEAKER.—All that has been discussed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Then, are we not moving any cut motions on this side ?

Mr. SPEAKER.—You know I have made some long statement about it and I do not want to have the same discussion once again within the four walls of this Hall unless the members come to an agreement by negotiations outside.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuverkere).—We all agree.

Mr. SPEAKER.—But some other member who has sent the cut motion will immediately raise an objection. I do not want that state of affairs to repeat.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—We all agree to the procedure to be now prescribed, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—When we discuss in a general way, even the object of ventilating local grievances will also be achieved.

Mr. SPEAKER.—I have said the very same thing but I know how objection was raised. I do not want to have that unpleasant scene in the House. Unless the House adopts it in one voice, I do not want to adopt this procedure to-day.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—I hope there is no objection for this from anybody, Sir.

Mr. SPEAKER.—Shall I take it as agreed to by the House?

SEVERAL MEMBERS.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then, Demand will be proposed by the Chair and there will be discussion on the main demand itself.

SEVERAL MEMBERS.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Thank you.

Demand No. 21: 10-30 to 11.

Demand No. 22: 11 to 11-15.

Demand No. 23: 11-15 to 12.

Demand No. 24: 12 to 12-30.

I think that would be all right. Now Demand No. 21.

DEMAND No. 21—AGRICULTURE.

40. Agriculture (Except Botanical and other Public Gardens).

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 52,73,333 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Agriculture (Except Botanical and other Public Gardens)’.”

The Leader of the Opposition will have ten minutes and other members will have not more than seven minutes each.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I rise to oppose this demand. I am glad that this procedure has been adopted and I am not going to take more than ten minutes. Sir, Agricultural Department is one of the most important departments, and the expenditure on this department is gradually going up. We must consider what the corresponding benefits derived are for having spent such a huge sum of more than Rs. 52 lakhs. Sir, our country

is an agricultural country and this department must work very effectively. It is common feeling everywhere that this department does not give any benefit to the raiyats and the utility does not reach the rural area. The benefit derived is not commensurate with the huge amount we have been spending. Government say that this huge amount is spent on the ground that they are interested in growing more food so as to make the State self-sufficient. But, with great regret I have to say that our position remains the same in this behalf and the State is importing foodgrains from outside in large quantities. Crores of rupees have been spent for Grow More Food scheme but with no tangible result. We are depending on the Centre and other countries for our food requirements.

9.30 A.M.

Then, Sir, there is much scope for retrenchment in this department in many ways. For example, a sum of Rs. 33,53,000 has been allotted towards Development Schemes. If we go into it in detail, it is quite possible that we can dispense with many of these items.

See Page 16 of Budget Part II. I do not know why the provision for Tractor and Lorry services is retained. We have been spending nearly Rs. 8,62,000 on these tractors and lorry services. Probably you may remember that we have spent a considerable amount on these tractors. We have invested, I think, subject to correction, nearly Rs. 60 lakhs on tractors and bulldozers. High hopes were then held out that they would be beneficial to the raiyats. On the other hand we find that they are not as beneficial as we expected them to be. Many of them are out of service. Many raiyats who purchased them are disappointed. Even now provision is made, as much as Rs. 8,62,700. This is a big item of expenditure. It is high time this provision is deleted. I understand from Dr. Coleman who was here and who made an intensive tour has given a report in the matter. I have not got a copy of the report here with me but I was told that his opinion is that these tractors are not suited to the Mysore conditions and even for private owners.

Mr. **SPEAKER**—This morning his statement has appeared in some papers so far as Malnad is concerned.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Though we have spent a considerable amount on these tractors, it has not improved the condition of the common raiyat.

Again, we have spent a good deal of amount on multiplication and distribution of improved varieties of seeds. All these items of expenditure require to be reconsidered by Government. For example, under 'Food Production Drive' under 'Direction' we have been spending nearly Rs. 65,000. Under 'Staff for Grow More Food Works' we have spent Rs. 53,300; for tractor and lorry services Rs. 8,52,700.

	Rs.
Multiplication and distribution of improved varieties of seeds.	2,67,300
Manufacture and distribution of rural compost through town municipalities and village panchayats	1,42,300
Protective measures against pests and diseases	1,07,700
Preparation and distribution of manure mixture	2,68,200
Subsidy for the construction of Irrigation wells	3,75,000
Assessment of the result of Grow More Food	9,800
Schemes financed partly or wholly by other Governments or outside agencies	6,48,300

I think these are the items of expenditure which can be curtailed considerably, taking our financial position at present into consideration. Take for instance the manufacture and distribution of rural compost on which the Government propose to spend about Rs. 1,42,300. I am a villager. I am essentially an agriculturist. I take personal interest in agriculture. Your spending as much as Rs. 1,42,300 in no way helps us, the raiyats. The village raiyat knows how to prepare the compost. He prepares his own manure. Again, take the question of preparation and distribution of manure mixtures. You propose to spend Rs. 2 lakhs over it. It is a big amount. It seems to be an optional item. We would be

justified in spending it during more affluent times. Therefore it is possible to delete that provision.

Then, take the item of subsidy for the construction of irrigation wells. We have already spent a good deal of amount by way of subsidy. I think we must have advanced some crores towards the sinking of wells. It is also common knowledge that in many cases this amount has been misutilised. It has given scope for corruption and misdealing. I feel personally that this requires scrutiny now and unless the Government satisfy themselves that this amount is going to be utilised properly, they will not be justified in spending this amount. They will be justified in stopping this amount also.

Again take the question of 'schemes financed partly or wholly by other Governments or outside agencies'. The amount comes to Rs. 6,48,300.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—They are all research items.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Research and other matters are already there for a long time. But now let us have as little of research as possible.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—If the Hon'ble Member talks like that.....

Sri J. MOHAMED IMAM.—Why don't you listen to me fully? Research is necessary. Let me go into the details now.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The details are given on page 24.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Scheme for breeding of groundnuts, scheme for breeding thick sugarcane. Who advances for the scheme? Does the amount come from the Central Government? Then there is the pilot survey scheme for collecting statistics of coconuts, anti-mahalli (Koleroga) campaign scheme, cotton extension scheme, coconut nursery scheme, tuber scheme, establishment of arecanut research station, scheme for physiological research on Egyptian cotton in Mysore, multiplication of improved groundnut seeds, establishment of basic agricultural schools, soil survey scheme in Malnad, etc. A number of schemes there are like this. On basic agricultural schools

(Sri J. MOHAMED IMAM.)

scheme you want to spend Rs. 2,57,000. I do not know whether this is part of the recommendations of the Reforms Committee, namely, starting of basic agricultural schools. I am against this item.. It requires examination, because it involves a recurring expenditure. What I want to submit is this: Agricultural Department is a very important department. If this department works well, certainly it will conduce to the betterment of the raiyat; it will contribute to the wealth of the raiyat. But what I want to know is whether this department should not work more vigilantly and more actively. If necessary, they must come in contact with every raiyat. (*A Voice*: There are no two opinions about that.) Every taluk has an agricultural inspector. But the work done by him is not as much as we expect him to do. These improved varieties of seeds and new methods of combating pests and diseases are not available to the raiyats in rural areas. We are spending huge amounts. Please scrutinise the entire expenditure and please cut down such of the items which can be avoided and which can be postponed to better days. Secondly, you must whip up the department and see that the utility of the department is derived by every raiyat. Let them go round and travel profusely. If there are improved varieties of seeds, instead of the raiyat coming to him, let the officer himself go to the raiyat and let him teach him what the improved varieties are. He must not only be a propagandist but also a teacher to the raiyat. He must approach some of the raiyats and tell them what the improved methods of cultivation are, what the improved seeds are and how to make use of the present resources. With these words I oppose the demand.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molalkalmuru).—Sir, it has been my misfortune—I do not know why—to always oppose my Hon'ble friend Sri Imam.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Because you get tickled.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—My friend made a surprising statement that research work in the Agricultural Department must be stopped.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On a point of order, Sir. My Hon'ble friend has the knack of misunderstanding me. I never said so. The member is not entitled to misquote or quote wrongly or to quote from his own imagination. He said that I wanted that research should be stopped. My idea was, these are all big items of expenditure, they must be scrutinised and whatever required must be retained. Take, for instance, the starting of basic agricultural schools. My friend in his anxiety or in his zeal to ventilate his own grievance always over-steps and perhaps he thinks that he will gain undue importance if he opposes me.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—My friend's importance is not very much important to me at all, because I know what his importance today is.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member can come to the subject proper. He has understood him.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—He must also know his position, Sir. Let my friend not think that he is an important person...

Mr. SPEAKER.—That is not the subject-matter now.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I would say that the postponement of research work in the Agricultural Department is suicidal, whether the suggestion comes from the mouth of anybody else or from my mouth. The Department, if at all, has done some work on the research side of it. and the Government of India have been encouraging this research portion of it by giving huge grants. If a scientific department like Agriculture has to do some work for the people, it is only by this kind of improved seedling and giving better manure and improving the varieties of seeds and trying to develop this side of research in the department. Therefore I would very earnestly request the Government to see that the research department is improved, if necessary more funds being spent thereon. That is my opinion.

So far as the executive side is concerned, I feel that it has become almost a sales department rather than executive department. I have not seen the activities of any Assistant

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned,

Director in any district or the activities of an agricultural inspector in any taluk in such a way as to improve the position of the raiyat, except selling some kulas or some manure. Except that nothing else is done. I have been saying this for the last three years and I have no objection to reiterate that even now. The presence of Assistant Director is not felt anywhere because he has not been useful to the raiyat. I do not know how many fields a year they inspect, what advice they give to the raiyats, how many public meetings of raiyats they hold and how many pest diseases are controlled by them. That is not known to anybody. If at all there is a department which is really needed for Mysore, which is mainly an agricultural country, it is this department. But unfortunately for us, though we spend heavily on it we do not get any proportionate benefit. It is more a spending department than an earning department. The sooner they remove the sales work from the hands of the inspectors and hand them over to the general public, the better it would be. How many cases of misappropriation there are, how much of public money is wasted on them! Why the scientific department should be entrusted with the sales of small things like manure and all that, I cannot understand. Therefore, what I feel is, this Agricultural Department must be given a whipping; they must be whipped up to work on the fields of villages.

Another thing is, spending so much as over Rs. 50 lakhs, they have not been able to make soil survey in the State. So long as you do not make a detailed soil survey take it from me that you can never improve agricultural production. Therefore, at whatever cost, it is very necessary that a detailed soil survey must be instituted and every raiyat must be advised as to the kind of crop he can grow, and where he can grow which kind of crop. This must be done like missionaries, going about and holding meetings and advising the raiyats and all that. That kind of activity we have not been seeing in the Agricultural Department. They say that the Japanese method of paddy cultivation is the best. But

they themselves do not know how to prepare the seedling. These inspectors are not trained at all. What is the kind of manure that has to be put and what is the method of working, they do not know. If they themselves do not know, what instruction can they give to the raiyat? (*A Voice*: Not all; say, most of them.) Yes, most of them. They are not trained. Before sending them for training others, open training centres and give them training. Have you given them training? Have they raised these seedling beds? That is the position. Therefore I would once again state that these officers must be made to work on the fields. They are now simply officers to sell, officers to sit and nobody goes to them to ask for their advice and hence they do not come. That is the position.

Again, about the Agricultural College. Sir, it is a pitiable sight. If we go there, we see students are huddled in zinc-sheet sheds and are not given facilities. There is not sufficient place or building for laboratory. We call it a College and there is not even a librarian there. There is not even a laboratory for Chemistry there. Such a pitiable sight it has been reduced to. Perhaps Government thought that it would be better to abolish that college. It is not correct. Being an agricultural country, we need our young men not only to become officers in the Agricultural Department, but to learn agriculture for its own sake and improve their own lands.

Another point while at this juncture, I would like to state is this: B.Sc.'s in Agriculture are better than ordinary History graduates; but they are not entertained in schools and colleges as teachers nor are they taken in administrative services. If a History graduate is useful as Amildar, my opinion is that an Agricultural graduate would be more useful as Amildar. In fact, it must be stated to the credit of teachers in that College that the other day myself and the Hon'ble Leader of the Opposition, Sri Imam, visited that place and we saw that teachers are very anxious to give the best of training. It seems to me all the agricultural graduates from here have obtained first place in all-India

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

competitions. They have been sent abroad. Such a good training is given but facilities are not there. There is no place for students even to study. I do not know how the students manage to study in those small rooms and zinc sheet sheds. That has been the position, Sir.

I remember, Sir, the Government appointed a Committee in order to suggest a suitable place to locate this Agricultural College. That Committee went round the whole of India; I do not know why this Committee should go about the whole of India to find out a place within Mysore State to locate the College. And they went to Coimbatore, they went to Poona and other places; I do not know for what purpose. Afterwards, what happened, nobody knows. Whether they submitted their report, is not known. But still it is under controversy, whether it is better to locate the College at Shimoga, or Mandya or to allow it to remain where it is. Whatever it is, Sir, let us decide once for all. Whether it is, Mandya or any other place, it is going to serve the same good purpose. Are we not taking quick decisions in regard to a History college, for the extension of the college by including C B Z or whatever it is? We are going to open colleges after colleges. I do not know what has happened to those colleges. I have only the fervent hope that with Dr. Nagan Gowda as Minister of the Department, the Department will show rapid signs of improvement and increase its utility value to the raiyat on the field. Dr. Nagan Gowda is not merely an agriculturist, but also a scientist and therefore I have every hope that he will make this Department serve the interest of agriculture in a much better way than it is doing at present. I also expect him to see that the location of this Agricultural College is decided upon immediately and urgent decisions are taken about improvements to be effected to that College. When I went there, I saw about 200 or 300 or 400 benches being huddled in a room having no place to put them. Laboratory materials are being huddled up in rooms having no place. Only

they bring one or two things to the classes, show them in the classes and take them back. That is the position. Would that be useful to anybody? Would that state of affairs bring credit to any college worth the name, I ask? Therefore I would suggest that the present Agriculture Minister should undertake a thorough cleansing of this house, I mean the Agricultural Department, not this august House. (*Laughter*). There is the growth of several weeds. He must see that all these weeds are weeded out and better work is turned out by this Department. So far as research work is concerned, Sir, I once again plead that there should be all round improvement for this research work and better facilities should be accorded for research work in the College. I would even suggest that this Department should not interest itself in the sales work, but it should concentrate on research work and prove itself more useful to the agriculturist as such.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ (ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಕ್ತಸಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 58 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವರ್ಷೇ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇವಾಂ ಸಾ ಹೇಬರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ, ಮತ್ತು ರೈತರೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ Japanese method of paddy cultivation ನನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆಗೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ರೈತರು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಇದೆ. ಇದು ಏನೋ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಣ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು Japanese method of paddy cultivation ನನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಅಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ, ರೈತರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪ

ಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 26,000 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದು ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ಆದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜವರೇಗೌಡರು ಎಂಬುವವರು ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 55 ಪಲ್ಲಾದಷ್ಟು ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸುಮಾರು 50 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪಟೇಲ್ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರು ಎಂಬುವವರು 9,275 ಪೌಂಡ್‌ನಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ 8,550 ಪೌಂಡ್ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 8,400 ಪೌಂಡ್ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹೆಬ್ಬಾಳ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರು ಎಂಬುವವರು 8,315 ಪೌಂಡ್ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ನಾವು ಹಾಲ ಎಷ್ಟು ಪಲ್ಲಾ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇಂದಿನ ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 9½ ಪಲ್ಲಾದಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಪಾನ್ ಮೆಥಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ 26 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಷ್ಟೇ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. 9½ ಪಲ್ಲಾದಿಂದ ಸುಮಾರು 18 ಪಲ್ಲಗಳವರೆಗೂ ಸಾಲಿಬವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಪಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇಂಟೆನ್ಸಿವ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಸಾಕಾಡಷ್ಟು ಇದೆ, ನಮಗೆ ಬತ್ತ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹ, ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ

ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರರಷ್ಟಾದರೂ ಫಾಸರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಮೆಥಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಫಲ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲರುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ತಕ್ಕ ವಿರ್ಭಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್, ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

The House then adjourned for Lunch at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Mr. SPEAKER.—We have thirty minutes at our disposal. At least ten minutes must be given for reply by the Government. So, let each member take only five minutes and four members may speak.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narsipur).—Mr. Speaker, the administration of the Agricultural Department is far from satisfactory. The most important functions in the Agricultural Department are—

- (1) Soil Survey,
- (2) Propaganda and Demonstration work,

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

(3) Starting Demonstration Farms in Taluk Headquarters,

(4) Multiplication and Distribution of improved varieties of seeds,

(5) Protective Measures against pests and diseases.

Well, Sir, so far as the Government of Mysore is concerned, I would like to analyse how the Agricultural Department is acting in regard to these important functions.

For the soil survey the Government of Mysore have made an allotment of Rs. 15,240 only out of an allotment of Rs. 52.73 lakhs for the Department. In Mysore we have 82.63 lakhs of acres of cultivable land and the allotment made towards soil survey under Development Scheme is just a sum of Rs. 15,240. Sir, I would like to place before the Government that when soil survey is done, the department will know how the chemical manure will act on the soil. It is highly criminal to allow the use of chemical manure for all soil. I have bitter experience of this chemical manure. Many soils do not properly act to the chemical manure and it will have a deteriorating effect. So, I stress, as Sri Bheemappa Naik has already done, that it is the soil survey which is the most important function of the Agricultural Department. It serves to educate the cultivator. But this most important function has been absolutely ignored by the Government.

The second most important function of the Department that I spoke of was, intensive propaganda and demonstration work throughout the State. In the year 1954-55 Government are satisfied in having an allotment of Rs. 40,000 only towards this function, but that allotment is towards contingency. I would like to know what exactly Government mean by contingency so far as this Demonstration and Propaganda is concerned. Out of the total allotment of Rs. 5.68 lakhs towards this item, how is this amount used? It is simply spent for the agricultural staff in the taluk headquarters. Let us see, what the Agricultural Inspector is doing in the taluk headquarters? He is

just an accountant submitting voluminous reports, filling up *pro forma* accounts and nothing else. There are agricultural implements stored with these officers, not being bought by anybody, the price being abnormal. The present market rate of those implements would be cheaper. So, it is a very serious defect of maintaining the Inspector at the headquarter at a cost of Rs. 5.68 lakhs out of this head of account and doing nothing towards propaganda work. I can never understand this.

Sir, the third most important function that I spoke of is starting Demonstration Farms at Taluk Headquarters. The heading, no doubt, looks very rosy and any outsider that sees the heading will at once be impressed that we are far advanced in this field. But what has actually happened in 1952-53 for this important function is, they have spent Rs. 2,080 for the whole State. 1953-54, the revised estimate shows they are satisfied with an expenditure of Rs. 100; and in 1954-55 there is no allotment. What a progress it is!

The next thing is multiplication and distribution of improved seeds. In the year 1954-55 the allotment is 2.67 lakhs and taking into consideration the acreage under cultivation this allotment is insufficient. Sir, I submit that the department should be managed efficiently. Instead of simply being contented with the present arrangement, I urge that the Government should see that they spend the money in such a manner as to educate the cultivator about the improved methods of agriculture and increase his revenues. Government have already lost five lakhs in the distribution of manure last year. Let not that loss continue any further.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—
ನೃಪ್ಪಾಪಿ, ಮೈಸೂರು ನರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಹಣ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ

ತರುತ್ತಾ ರೂರಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೋಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಫಾರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಎಂದು ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅನುಭವವಿರುವವನು ಮತ್ತು ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಮು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನನಗಿದೆಯೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಫಾರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್, ಗೊಬ್ಬರ, ಸಾಲ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತು ರೈತವರ್ಗದವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತವರ್ಗದವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ, ಇದು ನಿರ್ವಹದವಾದುದು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ|| ಕೋಲ್ಮನ್‌ರವರ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವ ರೈತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಮೇಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಆನೇಕ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಜಮೀನು ಸಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬುಲೆಡೋಜರು, ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಅಗತ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳು ರೈತರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬುಲೆಡೋಜರು, ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕಿರೋಗ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ, ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೋಗದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ ಬರದಂತಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಂಕಿರೋಗ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಮಾಡಿ ರೈತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಲಾಖೆಕಡೆ ಎಳೆ

ದರೆ ಜಾಗೃತ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಂತೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ನೇಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟೆಂದು ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾನ್ಸಿನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಲೇಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದವರ್ಷ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಬಿಡೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಇದರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದ ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಾದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಕಮಿಷಿಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜಿನ ಗತಿಯೇನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾರಣ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದುಕಾರಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡಿದ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಇತರ ಪದವೀಧರರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅನುಭವವಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಸಾಯಿರಂಸರ್ವೆ. ಇದಾಗಿ ಯಾವ ಭೂಮಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.)

ಯಲ್ಲ ಏನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು; ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಮುತವರ್ಜಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಎಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಹೊಸರೀತಿಯ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೆಂದರೆ foreign ಮೆನ್ಯೂರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ (ಜಾವಗಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಒಳ್ಳೇ ಭಾಗ್ಯವಂತರು, ಅವರು ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು. ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗಲಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ರೀಜನಲ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಕೇಳಿದಾಗ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಫೀಸರು, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಎಂ. ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅನುಭವವೇ ಇಲ್ಲ, ಅಂಥ ಅಫೀಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರೇನು ತಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಂಗರಿಯಾಗಿ ಡೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನುಭವವಿರುವವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ರೈತರು ಇದುವರೆಗೆ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರೈತರು ಬೆಳೆದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೆನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಬೆಳೆದದ್ದು ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗದ ನಿಸಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತುಮಾಡಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೋ

ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಶೋಧನಾಲಯಗಳನ್ನು (research stations) ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಾಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜೋಳವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ M. A. (5) ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸಂಶೋಧನಾಲಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪೈರಿಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಳೆದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನೂ ವಿರ್ತಾದು ನಡೆಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಹತ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಮಣದಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಈ ಬೆಳೆಯು ಕೇವಲ 80 ಸಾವಿರ ಮಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಯೆಂದರೆ ಇದಷ್ಟು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದುದೇ ಆದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವು ಸಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೂತ್ನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Mr. Speaker, Sir, let me in the first place thank the members for some nice things they have said about me. If they had merely said that I am a cultivator, that I am a raiyat, that would have been enough. More than that I never claim at all. I am thankful to the members for the great interest they have evinced in this industry but I must tell them that this is the one industry, I might say this right in the beginning, that has been delivering the

goods. It has been supplying the needs of this country for food and to a greater extent than other industries are supplying other needs of the people. And we are trying to make greater supply and in a more adequate form and so this is one of the important industries.

I will take the important points that have been raised by Hon'ble Members, one after another, and if I leave some of them it is merely because for want of time. The most important question raised was whether this department was justified in spending half a crore of rupees. In this State we have about 65 lakhs of acres of land under cultivation. One Member said, I think it is Sri Srinivasa Iyengar, that it was 82 lakhs of acres. But it does not matter. Even if we take 65 lakhs as the acreage under cultivation, we are spending just 62 lakhs or a little less than 62 lakhs. That is, less than a rupee per acre. This includes research, propaganda, development and all that. If you take population as the basis, there are a crore of people in the State and it comes to just half a rupee for each individual for production, development and supply of agricultural requirements. I do not think it is very much. Compared to other States, it is much lower. But I do not mean to say that this money should not be used properly. I agree with all the Hon'ble Members that have spoken that the sum of Rs. 50 lakhs or half a crore that has been allotted for this department should be used properly. We should make the best use of it, because it is capable of producing great deal more results. It is the result of the use of this amount that is of much greater value than a similar amount of money spent on any other department and hence we should not say that this amount need not be given.

Then I immediately proceed to the other important question of research work. I am glad that everybody has laid emphasis on this work, because without research it is like heart stopping from beating. I will give you one example. Now we have new varieties of sugarcane. We used to have *patta patti* and other varieties but the new

varieties of sugarcane have enabled us to produce as much as 100 tons per acre. But that is not the average. The average is very close to 40 tons per acre in South India. That is all the result of research and therefore there is no question of research not being carried on. We carry it on more effectively, more usefully, and to try to solve our problems.

One Hon'ble Member was saying about Benkiroga. A large amount of work is just now being carried on in Madras to combat this disease, and to produce varieties of paddy that will withstand the blast disease. So research is very important. I hope you will not grudge this much amount of money for it.

One Hon'ble Member was saying about research work in respect of cotton. I agree with him that research on cotton has to be carried on further. The work that has been carried on here is of a very high order; so far as MA5 is concerned it is to be developed. But his point of view is that research is to be carried on further. The question is when we have carried research work, do you take the results to the place where the raiyat is. I am very glad that many members have paid much attention to that aspect. I agree with one and all that have spoken in this House, that we should not make the Agricultural Inspectors salesmen. Let me take this opportunity of telling this House that we are trying to reduce as much as possible this sales work from the Inspector. Indeed by first April I think we will have removed the sale of ammonium sulphate from the hands of the inspectors and given them over to the proper agencies, namely, the trade channels and co-operative societies. We have got multi-purpose co-operative societies in taluks and hoblis and I think it is their function to sell this manure and we will hand that work over to them. But I would not be able to say the same thing about seeds. I think it will be necessary for us to carry on that work through the Inspector, because it is important that the seeds should reach the cultivators and that in pure form.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

There is another question of the Inspectors getting into contact with the cultivators. It is very important that they should get into contact with the cultivators. I have been insisting on that and we will see that they do so.

An Hon'ble friend was saying that these people put on suit and boots and the cultivators are scared away by them. It is necessary that the Inspectors should also be practical agriculturists. That means they should know how the agricultural operations are carried on. I have been telling these Inspectors that whenever they get an opportunity, they should go to the fields and plough, sow, reap and all that. We have not been doing that. We have been sitting down like Inamdars.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That class has gone down.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We won't create another new one. I am insisting on the Agricultural Inspectors that they should all know all the agricultural operations, not merely know the operations but they have to be at it and be better cultivators. Otherwise how can they show to the raiyats what they should do?

There is another point that was raised—I am racing against time—about the college. You have got a college here. It is in poor buildings. Sri Bheemappa Naik is not here now. It is true that we have got it in a poor building. But it requires at least 25 to 30 lakhs to put up new buildings. And so this year we will continue in the same buildings. We should be able to spend some money over the buildings and we will make arrangements to see that the laboratory is put in there. The laboratory, as it is, is located there in a way till we can afford to keep them in a good building.

I now come to the question of employment of agricultural graduates in all other departments. I am one with you in that they should be given the same chances that law graduates or science graduates or economic graduates get. The agricultural graduate learns science, economics, co-operation

and everything else and so I think there is no reason why he should not be given the same chances for appointment in all departments.

Sri Lakkappa said that an area of 25,000 acres has been brought under cultivation under Japanese method of cultivation. We are very enthusiastic about it. This year we wanted to bring 25,000 acres under that system of cultivation but we have brought about 27,000 acres. The increase has been, as I said before here, very satisfactory. We expected 33 per cent increase but we have got 47 per cent increase. In some cases it is double and in some other cases it is treble. There is the prospect of this system of cultivation proving to be much better hereafter. He wanted 60,000 acres to be brought under cultivation. But we want to make it one lakh of acres.

11 A.M.

Then there is the other question about the pests and diseases that my friend raised. We are spending a lakh of rupees on this and I would not mind, even if we spend a little bit more. But the question is, it must be used properly. We are doing very good work on pests in the Department of Entomology here in this State. In Mysore research work in Entomology has been very good, Sir.

With these remarks, I hope the Hon'ble Members will see that the work that has been done by the Agricultural Department is of a high order and it is very necessary to carry on further work. I therefore request them to pass this Demand.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 52,73,333 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Agriculture (Except Botanical and other Public Gardens).’”

The motion was adopted.

DEMAND No. 22—BOTANICAL AND OTHER PUBLIC GARDENS.

40 (h) Botanical and other Public Gardens.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 9,07,124 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Botanical and other Public Gardens’.”

We have only 15 minutes for this Demand. The first and the last Hon'ble Members who have tabled cut motions, Sri S. R. Nagappa Setty and Sri S. Gopala Gowda will each speak for five minutes and then the Hon'ble Minister will take five minutes.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sri Nagappa Setty will not oppose the Demand.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೊಟಾನಿಕಲ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಾರ್ಡನ್‌ಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರಿಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ನಡುತ್ತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಗಿಡಗಳ ಡೇಕ ರೇಪ್ ತಿಳಿಯದೆ, ಎಂಥಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಗಿಡಗಳು ಮಾಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು, ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳು ಬದುಕುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಾಗಪುರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೊಟಾನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 9,07,124 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8,95,400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮೀರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 4,83,400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, 4,12,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿತವ್ಯಯಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಮಿತವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಮಿತವ್ಯಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಇವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರ ಕೆಲಸ ಇದೆ. 1947 ರಿಂದಲೂ ಅದು ಬಾಲಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆ ಪೋಸ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅರಮನೆ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅರಮನೆಗೇ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮಂಗುಂಡಿ ಹಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಭದ್ರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನೂಚನೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನೂಚನೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರ ಹುದ್ದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಾಲಿನಾ ಸುಮಾರು 4,000 ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಬ್ಬಿಂಡಿ ಇದೆ. ಈ ಶಿಬ್ಬಿಂಡಿಗೆ ಸಾಲಿನಾ ಸುಮಾರು 80,000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಪ್ರಾಪಗೇಂಡಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡ್ ಮರ್ಕ್ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೆ. ಬಹಳ ಹೀನಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು-ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ ಉದ್ಯಾನವನ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನುಮ್ಮನೆ ಹಣವ್ಯಯಮಾಡಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್‌ವೆಂಯ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಪುಣ್ಯ ವಂತರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಗಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಉದ್ಯಾನವನದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದ ಹಣ ಪಾರ್ಕ್ ಮೇನ್‌ಟೇನಾನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 9 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಾಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಎರೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಖಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ, ದೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅನುಕೂಲ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Sir, as a matter of fact Horticulture has a very important place in the life of a nation. It has got not merely the aspect of gardens and parks, but also orchards. Every

country produces a large amount of fruits for consumption as food. That is an aspect of horticulture which should not be over-looked. It is a very important aspect. As suggested by Sri Nagappa Setty, we will indeed take greater interest in making it possible to grow oranges on a commercial scale.

The question of fruit diseases in oranges has been brought to the notice of the Government. I may tell him that not only this Government, but also the Central Government have taken and are taking steps to find out how this disease in oranges has been caused in some parts of this State.

So far as the other question is concerned, we are trying to develop nurseries all through the State. If it has not been properly done as pointed out by Sri B. P. Nagaraja Murthy, we will attend to this work and see that this work is done as well as it is expected. The idea is that we should enable the cultivators and others to take to the production of fruits to a greater extent. We are also carrying on a school here in Bangalore for teaching how to grow fruit gardens. It has made a good impression and we will do it in other parts. The work that has been done by the District Inspectors and field men is important. If some of them are slack, that should not mean that they should be removed. We will only see that their work is carried on properly.

About the economies that ought to be carried out in this Department and the reduction of allotment from 9 lakhs to 4½ lakhs suggested by Sri B. P. Nagaraja Murthy, I feel it is rather very drastic.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Merge it with the Agricultural Department.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—All the points that have been suggested, I will certainly look into.

Sir, I will not go into details because of want of time. But I only say that we are going to use this Department for popularising growing fruits in the State which is very important, to the economy and also for the health of the people.

With these words, I request Hon'ble Members to kindly pass this Demand.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 9,07,124 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Botanical and other Public Gardens’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 23—RURAL DEVELOPMENT

40 (A). Rural Development.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 49,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Rural Development’.”

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಈ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು 1937ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಎರೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್, ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ, ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಡಕ ವಾಗಿವೆಯಾದರೂ ಅವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಯಾಗಬೇಕು, ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸವೆಷ್ಟಾಗಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೊಫೀಸರ್ ಏನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕೆರೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಪ್ಪನವರು 32 ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಮೇಟ್ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಒಂದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಅದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ 568 ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ವರ್ಷ ಇತೆಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ go slow ಪಾಲಿಸಿ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಾವಿ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಬೇಕಾದ ಕಡೆ ತೆಗೆಸಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಪುರೋಹಿತ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮನೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪುರೋಹಿತವೃದ್ಧಿಗೊಂದು ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿಗೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇದುವರೆಗೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪುರೋಹಿತವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಖೋತಾ ಆಗಿದೆ. ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆನ್ವೈತ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಹಿರ್ ಚೈಟ್ಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಹಾಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಾಡಿ ರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಸಹ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಂಚು, ಹಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಮೀನು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಾಗುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ, ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು, ಎತ್ತು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಪಾಲಿಸಿ ನಮಿತಿಯು ಶಿಪಾರ್ನ್ ಮಾಡಿರುವಹಾಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫಂಡಿ ನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾನೂ ಕೂಡ ಕೊಡದಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಾಬಿ ನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆನ್ವೈತ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಚಾರ ಒಂದೇ ಸಾಲದು. ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಆಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿ ಆನ್ವೈತ್ಯತೆಯು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೋರಡ್ ತಂದು ಖರ್ಚುಹಾಕಬಾ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.)

ರದು. ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ತೃತೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ 49,15,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 27,25,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 17,800 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 1,56,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ವಜಾಆಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಿತಿವ್ಯಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶಯವಿದೆ. ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಕಂಟ್ರೋಲಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

Rural Water Supply ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು 1941 ರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ತಂದಿದ್ದ 9 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿವೆ. ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ನೀರಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಡೆ ಬೋರ್ ಮಾಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವು ಏನಾದವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡದಿರುವುದು ಕರ್ತವ್ಯರೋಪ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿ 1941 ರಿಂದ 1943 ರ ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೋ ಅವು ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿವೆಯೆಂದೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಎಂದೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಅನೇಕ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದೆ, ಅದರ ಜನರು ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲದೆ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೀರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಕಲ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೆಂಬುದು ಬಹಳ wide term. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಹಳ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯಿದೆ; ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದವರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿಯದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೆಲವು ರೈತರನ್ನು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದ ಯಜಮಾನರನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಸಲಹೆಕೊಡಿ, ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅನುಭವಿ ರುವ ಯಜಮಾನರು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದು ಮಾಡದೆ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಕನಿಕರವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಡ್ಡ ರಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಹೋಗಿ ಒಂದಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿರುವ ನೀತನಿವಿದೆ. 1½ ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ನೀರು ತರುವಾಗ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಯೋಜನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಸುಮಾರು 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕಡಿ ಅವರ ಗಮನ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಆ ಕಡೆ ಬಿದ್ದ

ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಹೊರಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾರು ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಜು ಇಷ್ಟು ಬರಬಹುದು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧವಾಗಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 1,81,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬೆಲ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಲ್ಪ ಹಣವಾದ 20 ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ನಿಗಾವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ.

11-30 A.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಇದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲ್ಮನಸ್ಸು ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಕೆಲಸವು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಣ್ಣ ಕೂಡ ಬಣ್ಣ ಕೂಡ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ನೀರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ, ಇವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡೋಣವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆಸಿ ನೀರು ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಭಾವಿ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹುಲ್ಲು, ಜೊಂಡು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಹಾಳಾದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಂದರೂ ಸಹ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಅಭಾವ ಬಹಳ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕಷ್ಟವಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ವಿಶೇಷ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯವೆಂಬುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಅವರ ಕೈತಪ್ಪಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ—ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಇಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಹೊಂದಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಹ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ “The principle envisaged in the plan is the agricultural and rural development” ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ rural development ಎಂಬುದನ್ನೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ backward communities—depressed class ವಿಚಾರ ಸಹ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ State level ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ level ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರ್, ತಾಲ್ಲೂಕು level ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾರವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಷನ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ರಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಇದರ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ನದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಕಮಾಂಡನು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು Cabinet level ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅರಣ್ಯರೋಧನವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Sir, rural development work is the most important work that the Government can undertake because it affects the well-being and welfare of 8 millions of people who are living in the rural areas. But the allotment made for their welfare is very inadequate. The allotment made during this year is Rs. 49,15,000 and if we deduct from this amount, the amount set apart for Harijan welfare which comes to Rs. 27,35,000, we have only a sum of Rs. 21,29,000 which is to be spent on the rural development work to promote the welfare of the rural masses. This is inadequate and quite insufficient. Out of this amount, the amount actually set apart for improvement work is: For works outlay Rs. 12,64,000; local development work Rs. 6,35,000. There is no allotment for rural communication. There is no amount set apart for rural sanitation, for rural health or for the improvement of drainage in rural areas. They have set apart only Rs. 6,35,000 for local development works and details are not given. I think Government seems to be thinking that this is an optional item which they may or may not undertake. What we have to consider is this. We are faced with an estimate of Rs. 12,00,000 for works outlay and Rs. 6,00,000 lakhs towards the local development work; whether this is quite sufficient, is the question. Sri Duggappa has suggested that a

survey has to be made of the entire State to find out the actual needs of the rural areas. Sir, various experiments have been tried from the beginning to improve the conditions of our rural population. When Sri Gundappa Gowda held this important portfolio, he introduced various schemes for rural uplift and rural development and he employed the services of *Gramasudharakas* and the Government were making substantial allotment towards drinking water wells, sanitation and rural communication. This scheme was followed by another scheme which the previous Government launched for the purpose of rural development; and various development committees - rural development committees, taluk development committees were constituted to carry on this work and substantial grants were set apart and were made available to those committees. But despite the work of these committees, the condition of the villages still remains deplorable. The state of affairs at present is that the Government are not in a position to tackle this important problem of rural development; and we find for the last two or three years, the important work of providing drinking water wells to the villages is very much neglected. The district boards are finding themselves helpless and they have almost shoved this responsibility on the Government. The Government says that the responsibility is on the district boards and between the district boards and the Government, the villagers have to suffer. During the last three years, it has been found that this important work has been neglected. Last year, the amount spent for the entire State towards water supply is only three lakhs — Rs. 3,63,000 to be accurate; and it was pointed out in the course of the question-hour that this amount would hardly touch the fringe of the problem. This year, they have made an allotment of ten lakhs. I would like to know what is their existing commitment for the completion of the incomplete wells. It was pointed out the other day by the Hon'ble Minister for Rural Development that they need more than 25 lakhs to complete the existing wells; if so, where is the provision?

Sri T. CHANNIAH—About 16 lakhs.

Sri J. MOHAMED IMAM—Sixteen lakhs you need to complete the incomplete wells? Have you set apart that amount? If you allot only 10 lakhs, it is impossible for you to undertake new wells. I can tell you, Sir, that there are thousands of villages without drinking water wells. And again, Sir, I find this year that no provision has been made towards rural communication. That is a very important work. Many of the villages I dare say have no communication with bigger cities and you have not made any allotment towards rural communication. There was an allotment of Rs. 4,89,000 during the year 1951-52; during 1953-54, the allotment was one lakh as against which there has been an allotment of Rs. 81,000 for the next year. This is an important work and you should not neglect. In this connection I must also point out the state of existing rural communications—inter-village communication roads. Government takes credit that they spent nearly one crore of rupees towards this inter-village communication. It is true that they have spent a substantial amount. But there is no provision in the budget towards their maintenance and upkeep. Unless some care is bestowed on these roads, unless Government takes adequate measures for their maintenance, I caution the Government that the entire amount they have spent in bringing these roads into being will be a waste. Many of these roads that have been constructed at great cost are now practically useless and unless Government make proper provision for their maintenance, the entire amount that has been spent may go to waste and I am sorry that the Government have not realised the seriousness of this problem.

In this connection, Sir, I would like to make a suggestion to the Government. If they are unable to find necessary funds for the repairing of these roads, I would suggest to them that they insist on every panchayat to set apart 5 per cent, if possible 10 per cent, of their income; pool all this sum together and devote it for their maintenance. The Government also

may contribute an equal amount. If the income from all the Panchayats is about Rs. 20 lakhs, if they set apart 10 per cent, they will get about 2 lakhs and if Government contribute another two lakhs and earmark this amount for the maintenance of these inter-village roads, a lot of good work can be done.

Sir, I must also point out another aspect of the rural development work. After all, what is it that the villages require? A village requires a school, medical facilities for a group of villages and drinking water-wells, sanitation and rural communication. As pointed out by Sri Duggappa, the Government must undertake a survey of the entire State. They must find out how many villages need drinking water wells, how many villages need improvement in sanitation; they must make a survey of the entire State and ascertain how many drinking water wells are needed and prepare a comprehensive programme. After preparing such a programme, they must find out how much amount they can set apart every year for this development work. They must have a comprehensive idea of the work before them before making any budget allotment. They must know what work is needed to be done; what amount of work has been already done and how much is pending and then provide suitable amounts in proportion to the magnitude of work that is expected to be taken up. Otherwise, such a budget provision like Rs. 10,00,000 will be a mere eye-wash! This provision of Rs. 10,00,000 will not bring any new well and what is more, my fear is that even this sum of Rs. 10,00,000 may not be spent before the close of the year. I must also point out that no amount has been set apart towards sanitation and other important works. Details are not given and I am afraid that this sum may not be utilised. I hope the Hon'ble Minister may give us the details as to which purpose this allotment has been made and for which purpose this will be utilised.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ವಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎರ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.)

ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರ ವರದಿ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸೇತುವೆ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಬಹಳ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಮೂಲ, ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ, ಅಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಿರುವ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸು ಮುಂತಾದುವು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚಿ ರೈತರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 10-20 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕಿತ್ಸಾಗಳೂರು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಸಹ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಮಲಗಲು ಮಂಚಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ತೃಷಾ ಮಾಡಿ ಮಂಚದ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಮಂಚಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ ಬಡಜನರು ಬಂದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸು ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಜನರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾರ್ಗ ಸೌಕರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲುಮಾರ್ಗ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಶಿಫಾರಸ್ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯ ಜಾಗೃತ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮನೆ ಸಿಗದೆ ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ವಾಸಮಾಡಿ

ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ರಜ ಪಡೆದು ಅವರು ಹೊರಟು ಹೊದರು. ಕೀಗಾದರೆ ಯಾರತಾನೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ! ಹೌಸ್‌ಬ್ಲಿಂಗ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಏಮರ್ತ್‌ಮಾಡಿಸ್ತೇಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಅತಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಅದು ಉದಾರನೀತಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಂಡಿತ ಸೆತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯಿಲ್ಲ; ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲ; ಸ್ಕೂಲು ಇಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಖಂಡಿತ ಮಲೆನಾಡು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, within the short time available at my disposal I wish to meet some of the points urged by my friends. I am happy to see the keen interest displayed in the matter of rural water supply. As has been felt by the members of this House and by the people living in rural areas, the need for providing good drinking water supply in villages is urgent and the problem needs to be tackled in right earnest. Government are not only alive to the situation but have been taking all possible steps in this direction. Despite a deficit budget, Government have provided a sum of Rs. 10 lakhs for the purpose. A sum of Rs. 7 lakhs will be made available out of Land Revenue Assignments. 2090 well works are in various stages of progress. Pending claims of contractors will have to be settled. Fresh works will be started wherever necessary, after a detailed examination and in order of priority as decided by the Deputy Commissioners and other local officers. In this connection I might mention that a target of 10,805 well works was aimed at under the Five-Year-Plan. 8149 well works have been completed by the end of March 1953 and 2666 well works have been started and are in several stages of progress. All these works would be completed by the

end of next year. Some members pointed out that the amount allotted in the Budget from the land revenue assignment is not sufficient. I may assure the House that every possible action would be taken from the land revenue assignment.....

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—May I know how it is 7 lakhs when it is purely a fund operated by Local Bodies?

Sri T. CHANNIAH.—According to the Village Panchayets and District Boards Act, 25 per cent of the land revenue will go to the Village Panchayets and District Boards and the amount thus due is about 28 lakhs. Out of the amount, 7 lakhs of rupees have been assigned for water supply.

Then, with regard to the point raised by Sri B. Rachiah, the Chief Minister has mentioned two or three days back that for the amelioration of the Depressed Classes, a sum of 32 lakhs have been spent and the important measures undertaken are the construction of nearly 30,000 houses and the grant of one lakh of acres of land. For scholarships and formation of A. K. colonies and such other amenities the total amount spent is nearly 32 lakhs and odd.

12 NOON.

Government have taken action to see that the amounts unspent out of the grants allotted for the uplift of Harijans does not lapse at the end of the year. It will be funded. Any suggestions by Hon'ble Members for improving the condition of Harijans will be considered.

Regarding civil disabilities, orders have been passed in regard to the removal of disabilities. Government have been implementing the provisions of the Civil Disabilities Removal Act. Instructions have been issued to Deputy Commissioners to see that the provisions of the Act are implemented.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 49,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending

31st day of March 1955, in respect of ‘Rural Development’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 24.—VETERINARY.

51. Veterinary Charges.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 29,11,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Veterinary Charges’.”

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊರನಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಎಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇವು. ಪಶುವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ಚ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಪಶುವೈದ್ಯಸಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ, 28 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು, 25 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಸಹ ನನಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳ ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಗೋಮಾಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತರಿಗೂ ಅವರ ದನಕರು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಮೇವನ್ನು ಅವರೇ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ—ತಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ಚ್ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ—ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಹುಲ್ಲು, ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾದ ತೀವಳಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.)

ಇನ್ನು ತಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ರೈತರ ಕೈಲ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಆತುಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಎಷ್ಟೇ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಅಜ್ಞಂಪುರದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮಹರ್ Pedigree Bulls ಸಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಎಂಗೆಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮಹರ್, ಹಳ್ಳಿಕಾರ್, ಸಿಂಧಿ ಮತ್ತು ಬೆರಕೆ ದನಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಗೆಡಿಸಿ ಈ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ದನಗಳು ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೀರಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ರಾಸುಗಳಿರುವುದು ಕುಣಿಗಲ್, ನಾಗಮಂಗಲ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ವಾಗಡಿ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ; ಅಲ್ಲದೆ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆರಕೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ರಾಸುಗಳು ಕನಕನಪುರದಲ್ಲಿವೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ಅಮೃತಮಹರ್ ರಾಸುಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿವೆ; ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಧಿ ರಾಸು ಮತ್ತು ಬೆರಕೆ ಸಿಂಧಿ ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಆಯಾಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ರಾಸುಗಳ ಗುಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿ. ಅಮೃತಮಹರ್ ರಾಸುಗಳ ಗುಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅವಾರ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಮೃತಮಹರ್ ರಾಸು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಜ್ಞಂಪುರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅದರಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದುದಾದರೆ ಅದರ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಯತಕ್ಕ ರಾಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಖರ್ಚು ಗತಕ್ಕ ಹಣ—ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕಡೆಗೆ ಇರಾಜಿಯವರು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಜಾತಿಯ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮರೀತಿಯ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಪ್ಪಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುರಿಕಾಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃತಕ ವೀರ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬ

ರುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಇನ್ನು ಕುಣಿಗಲ್ ಸ್ವಡ್ ಫಾರಂ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ವಡ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕುದುರೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಜೂಜಾಡತಕ್ಕ ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನವರ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಸಾಕಿ ಜೂಜಿನ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾವೇ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆದಾಯವೂ ಸಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಂತೂ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತನಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ತೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಡ್ಡಿಗೆ ಬುಲ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆರಕೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. Castration of scrub bulls ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾನೂನೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ. (ತುರುವೇಕೆರೆ)—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯ ವಿಲ್ಯಾಕಡೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯೂ ಸಹ ಡೋನೇಷನ್ ನಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಕ-ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೃತ ಮಹರ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತಳಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿರತಕ್ಕ ದೇಶ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದನಗಳಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರು 3-4 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಎತ್ತುಗಳಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. 1920ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಕಾರಣ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಎತ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 3-4 ತರಹವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕ್ಯಾಟರ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಪ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು 1928ರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು, ಸೆಲ್ ಸೆಪೋರೇಷನ್ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಅದರ 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಲ್ ಫಾರಂ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದನಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವತಃ ಇರತಕ್ಕ ಗುಣವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಾಕಾ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಮೇವು ತಿಂದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಬೀಜದ ಹೊರಗಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಕಾರ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚ್ ಉಳಿತಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಪಲ್ಲ ಹುರಳು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಬೂಸ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ. ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಕಳೆಗೆ ಹೋಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ದನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಸುಖಪಡಬೇಕಾದರೆ ಶುಶುಕ ಸಂಪತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲುಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜದ ಹೊರಗಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದನಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಲವಾದ ಎತ್ತುಗಳು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನೇ. ಸಂಸ್ಥಾನವಾಳೆ ಅನೇಕರು

ಟ್ಯಾಕ್ಸರುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಭೂಮಿ ಬಹಳ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಏಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಎತ್ತುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೂರರಷ್ಟು ಫಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸೆಮಿನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೋರಿ ಬಿಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹುಟ್ಟತಕ್ಕ ಕರುಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬೆಳೆದಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 29-30 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕತೆ ದನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಈ ಮರನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I do not propose to speak on all aspects of the subject named Veterinary except on cattle breeding and improvement of cattle. Sir, the Government of India have maintained a register to note the characteristic breed and pedigree of different kinds of cattle in India. They have given first place to Amrit Mahal of Mysore. Unfortunately in Mysore the very characteristic of Amrit Mahal cattle has been spoiled by the action of the department itself. The special feature of these cattle is, Sir, that these cattle live in the forest and bear all kinds of weather, they are accustomed to all seasonal conditions and have a characteristic of their own. It is a pride for Mysore to retain this breed. The Ajampur Cattle Farm, Sir, has become a white elephant when compared to the expenditure that is incurred on other cattle. Out of 3,000 Amrit Mahal Cattle, only 1,000 are kept in Ajampur Farm and the rest are in Economy Farms. Those Economy Farms cost 30 to 35 thousand whereas this one farm at Ajampur takes away one lakh and odd. That would be most harmful. The earlier this is

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

disbanded and converted into Economy Farm it is better. The Economy Farm can be used with all advantages. If you want to conduct any research, there is a place called Hessarghatta and you can develop all the research work there. But all the 1,000 cattle cannot be handled and so they must be left to live in the forests. Now, the death rate in Ajjampur is, perhaps, 10 times the death rate in other Economy Farms. As soon as any cattle is found spoiled, they send it to the Economy Farm and the best cattle are brought here. Whenever they want breeding bulls for villagers, they bring them from Economy Farms and say they belong to Ajjampur Farm and sell them. We know it. On several occasions breeding bulls bought from the Ajjampur Farm are sent back by the villagers stating that they are useless. Sir, everyone must admit that the quality is deteriorating. Therefore I earnestly request the Minister who is a scientist by himself in this field, to look into this aspect and see that the originality of this breed is retained and the expenditure on the Ajjampur Farm is reduced to the extent that it is done in the other farms.

DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, I will not be able to touch on all the points that have been raised but I will touch upon some of the most important points. Sri Huchmasthy Gowda pointed out that there should be better grazing facilities for cattle all over the State. That is an important thing. I may point out here that in this State we have got more grazing areas than in any other State in India. At least, almost half the State is considered as gomal or grazing ground but it must be properly made use of. He also said that we should try to grow better grass and also teach people how to grow better grasses. This is the line on which Government is also thinking. He also suggested to encourage raiyats to maintain the purity of those two important breeds, namely, Amrit Mahal and Hallikar. Sir, we are doing all that we can in this respect.

A question was raised about Kunigal Farm maintaining more mares and should itself take the benefit from the horses that are bred there. As a matter of fact, I am glad to tell you that last year the income was Rs. 10,000 over and above the expenditure. This year we expect to show an income of Rs. 45,000. It will be interesting to know that some years back we were incurring loss to the extent of Rs. 90,000 here. Sir, one of the ways of maintaining the purity of the breed is through artificial insemination. I do not know why Sri Y. M. Chandrasekhariah decried it so much. I will take some other opportunity to explain to him about the benefits of this.

The other question that was raised was about maintaining the purity of Amrit Mahal breed. Sir, the suggestions made by Hon'ble Members in this matter will be examined *in toto* and whatever changes that are needed will be made.

Then, Sir, about the dispensaries I will only say that in Mysore we have got more dispensaries than in any other part of India. I think it is the Agricultural Commission under Lord Linlithgow that suggested that we should have one dispensary for every 25 thousand cattle. We are just about reaching that stage; we have one for 29,000. But one dispensary for every 10,000, as was suggested, is rather too much. So with these words I request the Hon'ble Members to pass this demand.

MR. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 29,11,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Veterinary Charges’.”

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—The House will now rise and meet again at 4 P.M.

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

MYSORE SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider (contd.).

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Mr. Speaker, Sir, a fair amount of debate has already taken place on the Sales-tax (Amendment) Bill. I only want to make a few observations which perhaps have not been made by any member. As per the present Act, every dealer with a turnover of Rs. 10,000 is a tax collector and may be considered as an agent of the Government though unpaid. The Government want to see that the entire revenues come in full to the exchequer, and took care to appoint their departmental officers and invest them with powers which unfortunately resulted in hardships to the merchants. The officers went about seeing that the accounts are properly kept, that remittances were correctly made and in their eagerness to help the Government perhaps sometimes profited themselves and unnecessarily harassed the mercantile community. At last the representations made to the Government in the past for a number of years by the merchants resulted in the formation of a sales-tax committee and as a result of their recommendations we have before us the Sales-tax Bill. One salient feature which unfortunately as far as I notice has not been observed by any member of this House in the new Bill is this: the right of collecting tax from a consumer has been straightaway dropped in the new Bill. No more shall we see in bills the words S.T. added at the end. No longer shall a dealer have a right to collect sales-tax from any consumer for any item, because in the case of even the articles under single point tax, the new Bill suggests that the tax be collected at the source. Therefore the mercantile community has been spared in my opinion the unnecessary harassment of sales-tax officers, except their annual visits to see the annual turnover of the dealers. I do not think and I say it is not perhaps proper that the sales-tax departmental officers or

other officers should visit the various shops on any plea whatsoever. That was the one point in the minds of the committee when making these recommendations and converting the multi-point into single point.

In the Bill unfortunately the articles exempted from sales-tax altogether have not been indicated. The Bill suggests that there are a large number of articles which have been exempted. So there is no point in some of the members saying that an article like edible oil has not been exempted from sales-tax. I would like to bring to the notice of Hon'ble Members that on groundnut purchase tax has been levied, the consequent benefit being that edible oils of all kinds are exempted and come in the B list.

I was also surprised when one or two members continued saying that the collection of sales-tax by dealers is unjustifiable. I have already pointed out that the collection no longer exists. I cannot understand what exactly was in their mind when they raised that point.

Objection has been raised to section 18 of the Bill on the ground that it may be considered to be harsh or perhaps too severe on the merchants. I myself did not understand why the Bill should have gone to the extent of practically thinking that the mercantile community is not only not honest but always roguish or deceptive. I would have been very happy if the words 'and seizure' had been omitted. But we have been told why the words are added in the section. But I fail to understand why the Department should have gone to the extent of saying that the sales-tax officer may enter the premises at any time during day or night. For instance in page 4 it is said "if any such officer has reason to suspect..." This one phrase would give room for any amount of mishandling on the part of the sales-tax officer. There has been a definite charge laid against the Sales-tax Department that their officers have not always acted in the interests of the public. When such is the case, investing them with this power is not desirable. Whether he suspects or is of the opinion, is it the opinion of the sales-tax officer that should count? Is

(Sri V. M. MASCARENHAS.)

not the merchant equally important in the eyes of the Government? I would be happy if the Bill contains only that clause provided in the old Act without the addition of the words 'and seizure.'

Regarding other articles in the Bill, medicines have already been brought under the list. I definitely understand the objection raised in regard to the inclusion of agarabattis in the list. As has been pointed out, it is a cottage industry and it would not be fair to tax a commodity of that kind. I earnestly appeal to the Government to reconsider and see whether it is possible to exclude that article from the list altogether.

There has been practically statewide agitation on the question of tax on hotels. Any number of representations, mass demonstrations, telegraphic protests are not very uncommon in these days in such matters. While I do not think that hotels are not unremunerative business, I propose to speak on their behalf that a levy not exceeding 2 to 3 per cent may be reasonable and I only appeal to the Government to revise their decision in this connection. With these few words I appeal to the Hon'ble Members to give their support to the Bill modified in the light of my remarks.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, Sir, as this Bill is going to the Select Committee, I do not feel called upon to give a very detailed review of several provisions which one would be tempted to say, or would be compelled to say, in a matter of this kind. Nevertheless, Sir, I should like to make one or two observations so that they might be kept in mind by the Select Committee; and the proceedings of this House for these 3 days on this Bill may also be remitted to the Select Committee for their kind consideration.

One observation I would like to make by way of prefatory remarks. It looks to me that the Government consider the Sales-tax as some milch cow which they cannot allow to rest or leave it aside, and it is perhaps with that end in view, obsessed with the idea that it brings in a large amount to the coffers

of the State that the Sales-tax legislation, as it were, is thought of by the Government. That is very clear both from the provisions of this Bill and the general debate on it and particularly the speech made by the Hon'ble Minister while sponsoring the Bill before the House. Anyway I would like to bring to the notice of the Government and through you to the Select Committee two or three important sections of this amending Bill with reference to which I would like them to make some serious attempt to amend or modify them.

The first suggestion I would make, apart from the details to which I shall presently refer, is with reference to section 2 of the amending Bill. For instance, a new definition of "dealer" is put in here in substitution of the one that is found in the 1948 Act. One interesting aspect about this legislation is in 1948, and then in 1950, then again in 1951, and yet again in 1952 there have been series of amendments thereto and we are now at the last of it. But the background would be this. There was an attempt perhaps forced upon the Government by virtue of the series of protests throughout the State that there was a great deal of hardship caused to the general mercantile community. It is in order to allay the fear, to remove this difficulty that we are now thinking of a comprehensive legislation. And therefore the first suggestion I would like to make to Government would be, the Select Committee should be vested with the power of not merely looking into some of the provisions of the amending Bill but if necessary, to see that the entire structure of the Sales Tax Bill came under the orbit of their consideration so that we may have one important consequential legislation laying at rest the several difficulties that have been experienced and protests that have been heard. It is in that background that I ask the Government to consider what the meaning of section 2 is. Now you have given a new definition of the word 'dealer.' In substitution of the crisp definition that we had for 'dealer' in the Act of 1948, you have now put forward a new definition. I will give you two expressions, something like two phrases, in order to

clinch the issue and request the Select Committee to consider the same in the light of the case law that is now coming out particularly of the Supreme Court. In respect of an anticipated important decision by them in a Bengal case, a reference is also made. This important pronouncement of the Supreme Court is in the offing within a fortnight. In the light of that, I want you to consider whether the new definition, which puts non-residential dealer in contradistinction to the resident purchasing consumer who by a new legal fiction is, to be called "dealer," will satisfy the legal requirements of the case. I want the Government to consider it. Let me express my difficulties, my fears, very clearly in the matter. By putting up a legal fiction and giving a new definition for the word 'dealer,' I am afraid, you cannot get over the legal difficulties already staring you by virtue of the decisions of the Supreme Court. Whether by reference to the Allahabad case or the Bombay case or the new case arising from Bengal, I am afraid that the right you want to exercise in regard to inter-state sales by calling it, now, a Sales-Tax, will not be available and this difficulty will stare you and a position will come when ultimately this important provision may be held against the State Government. I will leave the matter there, because I know it will emerge from the Select Committee freed from this.

Then, I come to the next important section to which I want to make a reference. I must also concede, Sir, the Hon'ble Member for Nanjangud has already drawn the attention of this House to that point and that is with reference to what is found in sub-clause (b) of cl. 3—the principle of delegated legislation as being imported into this Bill. I would personally say, have this provision deleted from the Bill because you must have seen, Sir, in many of the recent legislative enactments, the Government being clothed with the power to make rules under the delegated authority of the House is being deprecated and I would ask that the executive Government here should not take this opportunity also

to acquire delegated legislative power. I would rather be very much unwilling and very sceptic to clothe the executive Government with a power of this kind. By this clause, the Government wants to be given power to add to or amend Schedule II by means of a notification under which they may want to bring in any article they may consider necessary; and I am not prepared to give such a wide power to the executive Government. In fact, it raises a question of principle under which this House will be asked to delegate some of its own inherent legislative power to the executive Government to make modifications by means of which the Government could bring a larger number of commodities and articles within the scope of sales-tax.

The next point that I would like to refer to is with reference to what you find in section 8. Now here in this section Government have made a provision that under section 13 of the principal Act, after the words 'remaining due' the words 'together with interest at six and one-fourth per centum per annum shall be payable' shall be added. In the light of this amendment, I want you to consider whether this amendment will help you to urge that you should still think of prosecutions for recovery of arrears in criminal courts. I want the whole conception of the very idea of a criminal court and prosecution in cases of this kind to be considered afresh. And is it the best method of dealing with these people who are helping the State to collect and to add to the exchequer? I can understand your asking that the penalty should be in the form of asking them to pay some interest as you have suggested now at $6\frac{1}{4}$ per cent and I think that it should be enough. That you should also put them before Magistrates who may fine them or send them to prison, is a point which requires consideration. You must at this stage consider whether the prosecution before criminal courts that you have provided for in the original Bill must not be amended. As a matter of fact, now-a-days, there is a feeling that to put a man before a criminal court for recovery of arrears, was rather

(Sri K. PATTABHIRAMAN.)

archaic and mediæval in its very conception. As a matter of fact, we know under the Civil Procedure Code there was a time until recently when persons who could not discharge their civil liabilities could be kept in jail custody by any other person. This was considered archaic and mediæval to permit a person to find it convenient to keep another person in prison. It was felt it was not modern and therefore recently the Civil Procedure Code has been amended with the result that straightaway for the sake of a civil debt a person cannot be put into prosecution and put into prison. But here in this case, it is worse. Here you are not dealing with a person who is your debtor, but with a person who is essentially a tax gatherer who is trying to do his duty against no salary or commission. I ask Government when even creditors in many cases show sympathy and show humanitarian considerations to their debtors, why should Government treat so harshly a man who is their unpaid agent for the collection of moneys that are due from various consumers; it may incidentally be mentioned that in many cases it may so happen that the amount might not have been received. What has been rightly pointed out by several Hon'ble Members in regard to prosecution for arrears, deserves your sympathetic consideration. At the end of the year, his turnover is counted and if there is any suspicion, his books are seized and what is due is going to be assessed. When all this has taken place, it is purely a civil liability, something like a contract implied and to that extent, to prosecute him and put him before a magistrate is, I feel, something archaic and mediæval, especially in the year of grace 1954, in such civilised times when you are making many beneficent laws. In fact I remember one case in Mysore; a very close friend of mine having been put into prison for not paying some small dues under sales-tax. I know what a nice man he is. But then he is prosecuted and the law permits him to be committed to prison. What I say is that you should not bring to bear in

dealing with these persons the same mentality with which you deal person who has acted in pursuance of criminal propensity. There is nothing *mala fide* about that. There are so many cases of civil liability arising in the ordinary course and they will be dealt with under the Civil Procedure Code, and no one is hauled up into prison for a civil liability. Therefore, what I say is that the entire provision with reference to prosecution before a magistrate must be amended and I am sure that the entire mercantile community was perfectly justified in opposing a measure of this kind. Therefore, I want to straightaway make a submission through you, Sir, to the Select Committee that the entire provision with respect to prosecution before a magistrate must be given up. That is my view, and this is one important amendment that I would like to suggest with reference to this Bill.

The next suggestion that I would like to make is with reference to section 10 which says: 'In the proviso to section 17 of the principal Act, after the words "or English", the words "or Hindi" shall be added.' I want you to consider one thing. As a matter of fact for a number of years—something like even 50 years or more—for decades, various merchants have come from several parts of India and have settled down in our State and they are writing accounts in Marwari language, Telugu language and in Tamil language. All that I want you to consider is, why should Government make it compulsory for a man and make it incumbent upon him to keep his accounts only in these two languages? What I say is that in whatever language a man might keep his accounts, it should be enough for the purpose of this Act, if a translation of that account attested before a Magistrate is made available. The man makes himself responsible for that attested statement and we need not insist on him to maintain accounts in a particular language. I cannot understand why this penal provision, this mandatory provision should be there. I want the Government to consider whether it is not possible. Personally I feel that it

should not be difficult to allow him to keep his accounts in his own language. I have seen in K.G.F., Bangalore and Kolar and various other cities, these Multanies and Marwaries are keeping their accounts in their own languages.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Whom do you expect to translate the entire accounts? That is as good as keeping the accounts in a different language.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I know what it is. As a lawyer, Sir, I am sure you will appreciate what I mean when I say 'attested copy'. He makes himself responsible for the translated version and its accuracy. It is not a question of keeping the entire accounts in a particular language. It is only the extract of it that is translated into English or Kannada and duly attested. Therefore I think it must be satisfactory for the purpose and that may also be kindly considered.

The next important section to which reference has been made is section 18. Here, Sir, I am afraid I cannot agree with many Hon'ble friends who have spoken about this question of seizure. I see there is a tendency very marked now-a-days to see that the association of the judicial machinery or the machinery of the judicial process is as far as possible minimised. I do not appreciate that. I can understand inspection or entry. That is a matter which an executive officer must be clothed with the authority to do so. But in the case of seizure, it is not the same thing, but something more than that. I personally feel that this seizure must be done with a proper warrant issued from a magistrate. The officer concerned must make a responsible submission before the magistrate as it has been prescribed under various sections, say 103 of the Cr. P. Code and various other provisions, whereby if an officer has to enter the premises, the very sacred portals of another person, he has to do it only after satisfying a magistrate and with a warrant in each case. That is the guarantee that the citizen gets; that his person, his seclusion and his secrecy shall remain inviolate and inviolable; that is one of the guarantees that any civilised Government would give to its citizens. But

nevertheless if it is necessary to enter a premises in the interest of the State, the procedure that is prescribed under law must be gone through. This tendency of by-passing the prescribed judicial process will lead to suspicion. I am very glad that Sri M. V. Rama Rao has already drawn your pointed attention to this aspect. This is a point upon which I want to place emphasis.

Next what is going to be the status of the officer who is to be so empowered and who is to exercise the powers? I can understand if it is an Assistant Superintendent of Police or any person not below the rank of an Assistant Superintendent or the District Superintendent of Police. The section says 'any officer empowered'; when we are passing a legislation, would it be wise on our part to accept this phraseology? I am afraid we will not be doing our duty unless we make sure as to what was the status of the person who is going to be empowered and clothed with this power. I personally feel that this provision is so wide that it needs to be properly defined and specified. I would like the Hon'ble Revenue Minister to mark the words. Generally in such legislative enactments, we use the words '*when he had reasons to believe*'. In this legislation, we use the words '*when he has a suspicion*'. '*Suspicion*' I feel is not a very happy juridical term over which I can very much enthuse. Nevertheless I understand it is perfectly *bona fide*. I therefore want to add that when it is a question of seizure, then it should be as a result of due process of law before a magistrate and by means of a warrant issued by a competent magistrate. It should not be difficult to take out a warrant because there are magistrates almost everywhere and they are easily accessible to these officers. In fact, in the taluk headquarters, you have got Amildar-Magistrates exercising second-class magistrate's powers. Otherwise, to give such wide powers to an unspecified officer as was pointed out by Sri Rama Rao is certainly very wide. I therefore request you to consider this important point that the person to be empowered under this section must be

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

an officer of certain status and he must be above the rank of an Assistant Superintendent of Police and even that officer should exercise powers only after obtaining a warrant from a competent magistrate. We have provisions like this under the Criminal Procedure Code and various other provisions.

Sir, I want the Select Committee to consider, if I may say so, these three points. So far as Coffee Hotels are concerned, I see every part of this House is filled with representatives of these coffee houses. Their opinion has already had a telling effect upon the Chief Minister himself judging from the amendment that he has been pleased to suggest. It is therefore clear that the public opinion has already made itself felt and what is more, has had a responsive echo. So far as I am concerned I can say that there is absolutely no case for levying sales-tax on hotels. I have heard with great attention, with earnest attention, to the convincing arguments made by Sri A. Bheemappa Naik supported by other Hon'ble Members. I still want to ask them, is there a case made out? When there is the recommendation of the Committee presided over by my Hon'ble friend the Revenue Minister who is also the sponsor of this Bill, the Government came forward with this proposal of 10 per cent levy instead and now they come forward with an amendment saying the levy may be 3 per cent. I ask, what is the case? Let us be convinced; after all anybody will be anxious to secure as much revenue to the Government without interfering with the people's normal avocation and rights. After all if you put the recommendations of the Committee and the proposals that are made by the Government in juxtaposition, they are startling. If you study the provisions of the Bill as well as the recommendations of the Committee with reference to each class of dealer and especially hotel dealers, I think that on the whole the system suggested by the Committee was very reasonable but it has been departed

blue comes upon us and you suggest 10 per cent. You immediately tell us that an amendment to it is also before us. Can it indeed be as happy as suggested by the Committee or a more reasonable one? I ask the Government to consider whether we cannot go back to what has been suggested by the Committee. The Government think only around the cities of Bangalore and Mysore. But this is a Bill for the whole State, for every Taluk headquarter and every Hobli headquarter. Having this in view I ask, 'do not consider the three or four storied buildings of hotels and coffee clubs in Bangalore and Mysore but of those little huts, where the whole family is engaged in hotel or coffee club business. I come from Kolar and I can give a number of instances where the whole family—the wife, the mother, the brother are engaged in the hotel, doing the work day in and day out, from sunrise to sunset. That is the living for them. Therefore, I say, as I said on another occasion, always you must see how far it will cause hardship whenever a finance bill is considered. The ability to pay is the sole *sine qua non* of any financial measure. That is the basic principle in the case of every taxation measure. I plead on behalf of the coffee club and hotel keepers that what you have suggested is too hard. You have gone much further than the recommendation of the Committee.

Then, the other request I want to make is about the levy of one pie for every rupee worth of beedis. I think this is very hard for them.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Hear, hear. (*Laughter*).

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I know Sri Imam heartily supports it. (*Laughter*). One pie for a rupee worth of beedis.....

Sri D. DEVARAJA URS (Hunsur).—That is also the Committee's report!

Sri K. PATTABHIRAMAN.—May be, I do not swear by it as my Bible. We must take what is good and leave the rest. Sir, take the concern of beedi. You know that beedi industry in Mysore is almost a cottage industry. Particularly, if you go to the taluk

4-30 P.M.

from. All of a sudden, a bolt from the

headquarters and some of the districts, for instance Kolar, you will see that this industry is maintaining a large number of poor families. There is another thing which I wish to point out, without meaning any offence to anybody, that mostly Moslem women engage themselves in this industry. Apart from this, there is the Agarbathi Industry. Agarbathi industry and the beedi manufacturing industry are the only two industries which are now done on cottage industry basis and which are giving some wherewithal and something to live by to these Muslim women. Please consider what are all the taxes these manufacturers of beedi are already paying. They pay the Central excise on tobacco, they pay the octroi. As a matter of fact, Sir, that particular leaf is not grown in Mysore State. Most of the leaf will have to come from Hyderabad and Andhra State. For this imported article, in fact, they are now paying both for the Centre and the Local Government and the State Government. In addition to that this one pie is to be levied. I would request the Government to kindly tell me what income they expect from this levy of one pie on one rupee worth of beedis. Do you really think that it is such an appreciable amount that you cannot forego?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It would be Rs. 50,000 even at one pie. But the Madras Government has exempted beedis.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I must thank Sri Bheemappa Naik. I must frankly confess, Sir, that I did not have this historic material that Madras has exempted. You have added one to me and I will take it into my armoury. (*Laughter*).

Sir, I was talking about agarbathis. You have levied one anna. Many friends have spoken about this very eloquently and very pathetically and appealed to the heart of the Hon'ble the Revenue Minister. I feel it is more a case of appeal to the heart than so much to the head. Therefore, I appeal to the heart of the Minister and say that so far as agarbathi is concerned, it is really very hard. One thing which

should not be lost sight of is that it is a cottage industry and many families are living upon it. It may be pleasing to know that when Srimathi Kamaladevi Chattopadhyaya was here in our parts, she was so enthusiastic about the agarbathi industry that she went to the extent of saying that out of the funds made available by the Government of India to encourage cottage industries, a part of it will be made available for the development of this industry in the State. Therefore, so far as this agarbathi and beedi industries are concerned, there must be total exemption.

Sir, there is another thing that I want the Select Committee to consider.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—Groundnuts?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Yes, I know. Sir, it is very difficult to meet Sri Mascarenhas in his arguments. He is most devastating and he masters his facts in such a manner that it is very difficult to meet. Still I will join issue with him and appeal to him. Take the case of groundnut. My friend was stating that purchase tax of three pies is levied with the exemption on edible oil. This levy is not reasonable. I ask my friend, the Select Committee and the Government to consider this. Three pies on groundnut is really very hard. You want to take pride and justify that you are entitled to it since the agricultural and horticultural produce are exempted. In the same breath why do you turn round and say you must pay three pies for groundnut? Let us think of the merchant who purchases groundnut. He pays three pies as purchase tax, and he collects that three pies from the consumer on the edible oil and he will raise the price of edible oil. Therefore, the merchant will make a double profit. It is the merchant that is going to be benefited and the consumer would be left doubly unfortunate. Therefore I ask of you to consider whether this provision.....

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is not a correct argument. The merchant pays to the Government only three pies when he purchases; when he sells again, he would not get anything. What happens is, this groundnut comes

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

to regulated market and the person who purchases it pays only three pies of purchase tax.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Is it suggested that the three pies that has been taken in the transaction evaporates into thin air and does not subsist? I have perfectly understood you; there is no difficulty. It does not evaporate nor could it become nothing. What I was suggesting is, if three pies on groundnut is levied, the sale of groundnut goes up, and the groundnut oil price also goes up. You say, you have given exemption to edible groundnut oil. Do you feel that you are satisfied? If you really mean seriously to give exemption to edible oil and take credit for it, if there is only logic, common-sense and sound reasoning, you must also avoid this three pies. Then I will congratulate you. If you still persist in taking three pies on groundnut and also tell us that exemption is given to edible oil, certainly I cannot congratulate the Government. I said at the start itself that you consider this bill as a milch cow and you must draw as much as you want. I know the Chief Minister is getting ready to give a fling at me and I am ready. (*Laughter.*)

Sir, taking the Bill as a whole, it has been suggested, particularly Sri Srinivasa Iyengar has made out a strong case, that the small traders will be greatly troubled by this. You consider the small trader, the small dealer in contradistinction to the large dealer and the large trader. The effect of the Bill as it is now is to put the small dealer and the small trader at great disadvantage. If you make it impossible for the small dealer to live in comfort, to live with confidence and carry on his trade, I am afraid, this hardship that you are going to hurdle upon him is too much and possibly in the long run the effect will be to disable the small trader from the commercial field altogether. That should not happen. One of the principles that we should have when we want to have revolutionary changes is, it should not be possible for the large capitalist to monopolise the entire trade and make

it impossible for the small trader to exist. That should not happen. I am afraid, taking the Bill as a whole, really in the majority of cases it causes hardship. It is only the large capitalist and the large dealer that can only stand the strain of this Bill and inevitably, whether you mean it or not, the small trader, with a small capital, may be thrown out and that will not be a thing which the Government will view equanimously. We must modify the provision of this Bill in a material fashion such as to see that the confidence and the credit of the small trader will stand the storm in the market and he is not dislodged in the market. Sri Srinivasa Iyengar and many members of this House have advanced very able and convincing arguments. Therefore, taking the Bill as a whole, I only say that there are a number of provisions.....

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—I want you to add to the income of the Government.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That I will do when we take up the Appropriation Bill; I think I would be more helpful there. Suffice it for me to say, there are a number of provisions in this Bill which require a lot of amendment. I am very much interested and very much influenced by what Sri Bheemappa Naik said on behalf of the Committee. In fact, he was in the Committee. When this is the feeling that has been generated even among the members of the Committee, I feel that in the light of the atmosphere that we have had for the three days, let us go back on the several provisions of the Bill and try to lay out a sales-tax law once and for all so that it may not be a disappointment and the outbursts that we have had may become a memory of the past.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ನಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾ ಗುತ್ತಾ ಇರುವ ಮೈಸೂರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಪಡೆ ಮನೂದೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಅದ್ಭುತ ಪಡೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಘಟ್ಟದಲ್ಲರುವ ದರಿಂದ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಚಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಈಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯಂಗಾರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ

ಎಷ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮನೂವೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಈ ಮನೂವೆ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅದೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮೂಲ ಭೂತ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The P.S.P. and the Congress are coming together.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That is my grievance.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ತೆರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪ ಉಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ದಿವಸ ಗಳಿಂದ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು direct tax ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ indirect tax ಆಗಿದೆಯೇ, profession ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ tax ಆಗಿದೆಯೇ, ಇದು progressive ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ regressive ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ತಜ್ಞರಿಗೂ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು, ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ, ಹೋದಾಗ,.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ರವ್ಯಾದಲ್ಲೂ ಹೀಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಅಷ್ಟು ದೂರ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಜ್ಞರು—economists ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಏನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು: “If, therefore, public finance is to be treated as a branch of science, economic or political, and not merely as a string of catchpenny maxims, one fundamental principle must lie at the root of it. This we may call the Principle of Maximum Social Advantage.” ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ maximum social advantages ಏನು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಒರ್ಡು ವೆಚ್ಚ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪತ್ತಿಮೇಲೆ, ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಮೇಲೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಮೇಲೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕವರಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಭೂತ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ:

“The two chief conditions of an increase in the economic welfare of any community are, first, improvements in production, and second, improvements in distribution of what is produced. Improvements in production resolve themselves into increase of productive power, so that large productive power per head of the population shall be obtained with a smaller effort, and improvements in the organisation of production, so as to reduce to a minimum state of economic resources, through misdirection and unemployment.”

ಈ “misdirection and unemployment” ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚುಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಆಗತ್ಯ.

“Improvements in distribution resolve themselves into a reduction in the great inequality which is found in most civilised communities, in the incomes of different individuals and families, and a reduction in the great variability, between different periods of time, of the incomes of particular individuals and families, especially among the poorer sections of the community.”

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—May I just know which book you are referring to?

Sri S. GOPALA GOWDA.—It is “Principles of Public Finance” by Hugh Dalton.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it on Indian economy that it has been written?

Sri S. GOPALA GOWDA.—On World's Taxation.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—How many years ago was it written?

Sri S. GOPALA GOWDA.—Many years ago. But the principles do not change. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳೆನಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಮೇರಿಕ,

“the reduction in inequality is desirable, in order that income may be distributed, at any given time, more in accordance with the individual and family needs of that time, and that can be said to make good use of income.”

(Sri S. GOPALA GOWDA.)

ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ತೆರಿಗೆಯೇ ಅಥವಾ ದಂಡವೇ ಎಂಬುದೇ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಎಂಬುದು ದಂಡದ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪ, ಅಷ್ಟೇ. ಇದನ್ನೇನೂ ರಾಜದಂಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ವರೂಪ ನೋಡಿದರೆ ದಂಡದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೇ ಎದಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ, ಒಂದಾಣೆ ಇರುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಈಗ ಮೂರಾಣೆಗೆ ಮಾರುವುದು ಆಗಿ ವಿಕರಣಿತ ರಾಶಿ ಸಂಪಾದನೆಯವರ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಭಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸ್ಪೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ, ಹಿತಕರವಾಗುವಂತೆ ಇಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನಾ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿನಿಶ್ಚಿತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ಸಮಿತಿ ಪಡಿ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾದ ಗುಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ ಆದವನು ತನ್ನ ರಾಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ತೆರಿಗೆಗೂ ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಲ್ಲ ನೂಟಿಸಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗೂ ಇದೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತನ್ನ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ turnover ನ್ನು 7½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ slab system introduce ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ system ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಸಂಧಾನವಾಗಿ, ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I would like to draw the attention of the Hon'ble Member to item No. 13 in the annexure to the Report, Page 28.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಐಟಂ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದು ದಕ್ಕ exemption ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ವಿನೋದ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ.

5 P.M.

ಆದರೆ ತಾವು ಏನೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವನ್ನು ಯಾವ principle ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ principle ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ principle ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ನಣ್ಣು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಹೆಚ್ಚು complain ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ತೆರಿಗೆಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಯೇ ಇರಬೇಕು, 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೈರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ complaint ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು remedy ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವನು ಕೊಡದೇ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಶೇಕಡ 6½ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಬೇರೆ ಕೊಡಬೇಕು. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೊಡದೇ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಣಕ್ಕೆ 6½ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ: It is only in extreme or exceptional circumstances that transaction may be resorted to. ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ನಂಬುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು 15 ದಿನವಳು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಇಬ್ಬು ಕೊಳ್ಳೋಣ.

“(4) For the purposes of sub-section (2) or sub-section (3) such officer shall have power to enter and search any place of business, warehouse, office, shop, godown, vessel, vehicle or any other place where such officer has reason to believe that the dealer keeps or is for the time being keeping any accounts, registers or documents of his business, or stocks of goods relating to his business.”

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಪ್ರಹೇಂಡ ಮಾಡು

ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯರು, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆಗದವರೂ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಇದರ ಅತನಿಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಅವರು ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿನ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗೂ ಒಳಗೂ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ ಎಂದು ಯಾರೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಸ್ತಿಗಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕಾಗಲಿ ಧಕ್ಕೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು, ಏನೂ ಪವರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಾಕಿ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಬಾಕಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ನುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಲೆಕ್ಕ ಒದಗಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಾನೂನು ನಡೆಯತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಗ್ರೆಸಿವ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ:

“It is the fundamental weakness of Sales-Tax that it cannot make allowance for domestic circumstances and indeed that it tends to fall more heavily as between the tax-payers of equal income on those who have largest number of dependents.”

ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ತೆರಿಗೆಯೇ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ಒಂದು ಕಾಮಧೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವರೀತಿ ಒಂದು ಕಿರುಕುಳದ ತೆರಿಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಮಕರಣವಾಗಿದ್ದು, ಹೇಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೂ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಡಮೆ ಜನ ಇರುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾವೀಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ

ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರದವನು ವರ್ಷವರ್ಷ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಣ್ಣ ಸಂಸಾರದವನು ಬರ್ಚು ಕಡಮೆ ಇದ್ದು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ:

“Nor is it possible to expect the very elaborate differentiation to the rates of tax on various commodities to make sales-tax progressive as between different tax-payers of unequal incomes. It would probably be necessary for these purposes to extend the scope of the tax to cover the sale of personal services and this would greatly increase its administrative difficulties. A practicable sales-tax tends almost inevitably to be regressive.”

ಇದು ರಿಗ್ರೆಸಿವ್ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅವನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ಏನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ಟ್ಯಾಬ್ ರೇಟ್ ಆಗಲಿ, ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಲಿ, ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಲಿ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಕಿರುಕುಳ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವರೀತಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾನ ಆದಾಯ ಇರತಕ್ಕವರಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಡವರು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯದಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ 10 ಜನ ಇದ್ದು 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದು 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಕಡಮೆ ಕಂದಾಯ, ಕಡಮೆ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ? ಇಲ್ಲ, ಒಂದೇ ತರಹ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ? ಅದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಸಿಸ್ಟಂ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಏಕರೇಜನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾಯ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಸರಿ ತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೋಟಲುಗಳಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು 10 per cent levy ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ, ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯದ ತೆರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೇಟಿಂಗ್‌ಗಳು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ—ಹಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ತೀರ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಹೋಟೆಲುಗಳವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 100 ರಾಭ ಬರುತ್ತದೆ, ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಶಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅವರು ಕೂಡತಕ್ಕ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆ ಗಳಿಗಾಗಲೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿನಾಯಿತಿ ಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಮೇಲೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ವ್ಯಾಪಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to ask one question through you, Sir.

Mr. SPEAKER.—The point is this. All these are side remarks; he will take necessarily more time than is required to answer. That is my difficulty. What was said by Sri Pattabhiraman, he has said in other words by reading one para in that book. After all what is it that he has stated? There was nothing wrong from his point of view.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Thank you, Sir.

ಇನ್ನು power-looms ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು power-loom ಬಟ್ಟೆ, ಯಾವುದು ಪವರ್ ಲೂಮ್ ಬಟ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಮೇಲೆ ನಿಜವು 2 ಆಣೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಪವರ್ ಲೂಮ್ ತಾನಾಗಿ ತಾನೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನ ಪವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ 2-3-4-5-6 ಲೂಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಪೇಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಜೀವನದ ಕಸಬು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾರೂ ಈ ಪವರ್ ಲೂಮ್‌ನ್ನು exempt ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೂಮ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೇರೀತಿ ಪವರ್ ಲೂಮ್‌ಗೂ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ, ಆಗರಬತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಚಪ್ಪಲ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಚಪ್ಪಲ್ ಯಾವುದು ಬೂಟ್ ಯಾವುದು ಅಂತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ

ರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಪಿಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ನಾಳೆ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವನ್ನು ಆ ಕಡೆ, ಈ ಕಡೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಬ್ಬ ಅಂಗಡಿಕಾರ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟು, ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಮೈಸೂರು ಲಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾದ ರೆಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ, ರೆಕ್ಕೆವಿಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಈ ಮನೋದಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಕೆಲ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Mr. Speaker, Sir, it is not necessary for me now, at this late stage, to make a detailed examination of the amending Bill before the House. I was greatly surprised at the very vehement criticism that this unfortunate amending Bill evoked in this House. Sir, even the original Act, when it came before the House in the year 1948, did not encounter such an opposition. What exactly is the reason for such a stout opposition and merited criticism to this measure it is not necessary for me to say. Sir, I listened to with great interest to the very interesting arguments advanced by my Hon'ble friend Sri Pattabhiraman. I also heard with great advantage to myself, the simple, direct attack made on the Bill by my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar. Sir, certainly it is necessary for all of us to consider why this amending Bill has evoked such criticism. The reason is not far to seek. In the administration of the present Act the mercantile community had experienced a great deal of trouble and hardship and time and again they

were representing to the Government that they needed relief, not only relief in the matter of taxation, but they wanted also the removal of the defects and drawbacks. Sir, then a promise was held out to them that a committee would be appointed for examining the working of the Act with a view to see that these anomalies are removed, that the defects and drawbacks are removed and a suitable legislation would be brought forward which would not only give relief to the mercantile community but would be very simple in character in the matter of administration. I think, Sir, the Committee's concluding chapter is an answer, and a very effective answer, to that point. They say in Chapter XII :

“ It need not be reiterated that sales-tax has come to stay as a major item of revenue for the State. There is nothing inherently wrong in the levy of such a tax. It has only to be modelled in such a way that it will suit the mercantile usage without causing any undue hardship or inconvenience to the mercantile community.”

Some radical and far-reaching changes in the present Act have been proposed by the Committee and they are—

“(a) bringing a large number of commodities under the single point system of taxation;

(b) introducing a slab system for all the commodities coming under the multi-point system;

(c) enlarging the list of exempted articles;

(d) constituting a Sales Tax Tribunal; and

(e) a Sales Tax Advisory Body.”

Sir, you will be pleased to see that what was intended by the Committee was to give the much needed relief to the mercantile community and to suggest a usage without causing hardship, and the mercantile community would bring in the same revenue that the present Act was bringing to the coffers of the State. Sir, nobody would have any quarrel with the state of affairs, but what has been placed before the House is not a Bill embodying the suggestions

and the recommendations of the Committee. Unfortunately, the Committee report has been ignored in vital particulars. On the other hand the amending Bill introduces such vital changes, which, unfortunately, evoked so much of opposition not only in this House but in the country. Sir, I was shocked when the dealer, when the commission agent, when the hotel keeper, when the manufacturer of agarbattis, the power-loom keeper and the confectioner, all came forward with deputations and representations against the provisions of this amending Bill. Sir, I believe, the merchant class was accustomed to the working of the present Act. It is true there were many defects in the working of the system of multi-point. There was lot of scope for evasion; there was lot of scope for the Sales-tax officers to have unjust levy and harass the petty dealer. Sir, it must be admitted here that the honest merchant will have to suffer always. Therefore, with a view to see that these unjust harassments or unjust levy is removed and scope created to honest merchant to pay his share, the Committee was constituted and that is what the Committee says in Chapter XII, para 1. They say that they have undertaken this difficult task and have endeavoured after considerable enquiries and serious deliberations to suggest practical remedies for the several defects noticed in the present Act. Sir, my esteemed friend the Hon'ble Minister for Revenue who was the Chairman of this Committee has not indicated any difference of opinion whatever in the body of the report nor has he given a note of dissent. He must be congratulated for he has agreed to the suggestions of the Committee. On the committee learned members were there; Sri Bheemappa Naik was there, Sri Mascarenhas, Sri Nagaraja Murthy, all these stalwarts were there. Sir, they would not allow Government revenue to escape. They have taken every precaution to see that the income from this source did not diminish. They have seen that as many articles as possible are brought under this. It is true that five articles have not been included. We

(Sri T. MARIAPPA.)

need not quarrel with the non-inclusion of the articles. The Committee have also gone further in response to the demand made by the mercantile community in as many cases as possible that it is better and safer to have one source of levy. Sir, they were practical men, they were amiable to the revenue of the State. Therefore, their suggestion is not merely theoretical but they are practical and try to safeguard the interest of not only the State's revenue but also the mercantile community, who are, at any rate, entitled to exist in the present stage of our society. Sir, in a democratic State we cannot kill the merchant class. They are a necessary part of our economic structure and we must tax them only to the extent that they are capable of paying. Sir, another argument was advanced that they are merely tax gatherers and they collect from the consumer. We forget one vital factor in this matter. If there is higher taxation, we are likely to divert trade from Mysore to outside. Therefore, the entire system of taxation must be in such a manner that not only it should be equitable but it should not unjustly affect the trade. With this principle in view, I believe, the Committee had made very good suggestions. It is true, as Sri Srinivasa Iyengar pointed out, that even the Committee's recommendations were more favourable to bigger merchants than to the smaller. Sir, in no scheme of taxation we can adopt full logic to all the provisions of the taxation. Here and there, it is bound to happen. While the amount of taxation suggested for a smaller merchant was Rs. 25 to 50, for a bigger merchant it gave some relief to the extent of Rs. 50. But they have gone to the other extreme of levying Rs. 75 to a merchant who was hitherto paying Rs. 150. Therefore, they were a bit generous to bigger merchants. The Committee has also taken care to see that in levying this single point levy, the imports recommended were not unnecessarily penalised. But in the amending Bill, where there was six pies levy, it has come as a surprise with two annas. When they recommended a slab

of 100 to hotel keepers, the amending Bill, unfortunately, made a provision for 10 per cent levy not on the profits but on the turnover. Sir, it created terrible commotion not only in Bangalore and Mysore but throughout the State. Representations from the Hotel representatives came from all over the State and they held a conference. Such was the panic created in the minds of the hotel keepers. I am afraid, we must be responsive to the public demand and the Members of this House, I am sure, are always responsive to the public demand. In this connection I want to clear a misconception that is lingering in the mind of a few people. A rumour went round that the Congress Party was responsible for this ten per cent. May I, Sir, dispel this doubt, that the Congress Party was not at all responsible for the levy of this ten per cent on the gross turnover of the hotel-keepers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, the Congress Party is in power.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, it is the proposal of the Government. It is open to this House to look into the merits or demerits of it and bring it down. Therefore, let not the entire blame be thrown on the Congress Party.

5-30 P.M.

Sri Imam was very uncharitable. He remarked that we are 'His Master's Voice' and that we register our opinion merely at the behest of Government. It is not so. In fact you will be pleased to observe that the members on this side of the House are very reasonable. They examine each measure on its own merits and try to help the Government. The final proposals will certainly be modelled on the suggestions of the members of this House. Sir, what I have said now is further reinforced by the terms of reference to this committee. I believe my Hon'ble friends will certainly look into the question of augmenting the resources of the State if there were any terms of reference asking them to recommend how far the Government can go on increasing the taxes under this head. But the terms of reference were definite

with regard to this particular point. What the committee was asked to do was:

“To examine the working of the Sales Tax Act and suggest remedies for defects, drawbacks and hardships, if any;

To suggest further, alternative sources of income (except the abolition of prohibition, which is a matter of high policy) which may facilitate the repealing of the present Sales Tax Act.”

These two terms of reference must be before the Government when they formulate ultimately the final form of the Bill. When a promise was held out, we must implement it to the best extent possible. It was not very difficult for the Government to bring a separate Bill asking for the approval of the House for an increase of the rate or for the addition of new commodities to this list. It was not at all difficult for them to have done it. But, when a committee is appointed, when it makes a recommendation, it is but right that the final Bill should be modelled on the final recommendations of the committee. It is true that in the Statement of Objects and Reasons the Government have said:

“The Committee has suggested far reaching changes in the present Act which are calculated to minimise the hardships to the mercantile community. The main changes are:—

(1) bringing a large number of commodities under the single point levy of taxation;

(2) introducing a slab-system of taxation for all the commodities coming under the multi-point levy;

(3) enlarging the list of exempted articles;

(4) levy of interest at 6 1/4 per cent per annum on all belated payments of sales-tax;

(5) authorising any officer empowered by Government to enter and search any place of business and to seize the necessary documents and registers.

The Government accept in principle these recommendations of the committee.....”

If that is so, perhaps there would not have been this much of criticism. But they added one word. They have accepted the recommendation with a modification. The whole trouble is due to that modification. I hope the criticisms that my friends have launched against the measure will go home and the Hon'ble Minister for Revenue who will be the Chairman of the Select Committee will give due weight to these criticisms and when the amending Bill emerges out of the select committee it will in all respects, I confidently hope, confine itself to the main recommendations of the committee. That is because these recommendations of the committee were in main to give relief, to remove all difficulties and drawbacks that we find in the working of the present Act. If the present Act is defective, defects have to be removed and a better measure is to be put forward. That is the very reason why this amending Bill has been criticised in such a severe fashion.

The next point I would like to touch upon very briefly is this. It is no doubt true that the committee also wanted the definition of the word ‘dealer’ to include ‘commission agent.’ There were representations that the commission agents should not be taxed on the turnover. The committee also have suggested the levy of a very light tax on this new set of dealers who have been brought within this definition. But my friend Sri Srinivasa Iyengar was arguing that retention of section does exempt commission agents. I do not think so. I think that it requires careful consideration at the hands of the select committee.

Another point which I would like to stress on this occasion is this. The proposed sales-tax on the turnover of hotels should be very carefully dealt with. The committee has suggested a tax which may bring nearly 3 lakhs of rupees per annum. I mean the slab rate suggested brings annually the present revenue. It works out to the existing rate. If for any reason there

(SRI T. MARIAPPA.)

is no possibility of improving the revenues, then the new sources must be thought of in such a manner that it should not kill the goose that lays the golden eggs. There is an impression going round in the country that hotel keepers make a lot of profit. But depression has already set in. These two years have indeed seen the closing down of some hotels. (*A Voice*: But new licences have been issued.) Therefore we must be very careful in finding out to what extent these hotel keepers should be taxed, to what extent the business of the hotel could be taxed. That is the reason why the committee have gone to another experiment suggesting a flat rate of Rs. 100. (*A Voice*: It is not an experiment.) On page 9 for example the committee have suggested that on dealers with a turnover of Rs. 7,500 and more and up to Rs. 10,000 a slab rate of Rs. 25 per annum may be levied, while here in this case the Government have suggested levy of 4 pies. So they have also got to realise that the hotel business is capable of being taxed a little more than other kinds of business.

There is another aspect of the question which I want the select committee to consider, that is about the constitution of tribunal and advisory body, as recommended by the committee. The committee has given very weighty reasons for the constitution of these two bodies. While the Government accept the other recommendations, they have not assigned any reason in regard to this particular recommendation. I believe that this recommendation was made by the committee to afford the necessary relief to the mercantile community who pay these taxes. This constitution of a tribunal and advisory body is very necessary.

The next vexed question—the committee has used that word very often—is one of single point levy over the mill cloth and the power-loom cloth. I have some experience of these power-looms. I happen to associate myself with power-loom workers two years ago. It is difficult for power-loom

factories to compete successfully against mills. Therefore there must be some reduction in the case of levy of tax on power-looms. The committee has suggested only 6 pies. Now in the amending Bill, without realising the difference between mill cloth and power-loom cloth, they want to levy a flat rate of 2 annas both on mill and power-loom cloth. That would be unjust. Therefore the select committee may kindly take into consideration the prosperity of the power-loom, if at all there is any prosperity associated with it. Most of the power-looms are run by educated employers. Government have already given loans to the educated unemployed who have taken to this profession. It is within my knowledge that a large number of these people are poor, they have borrowed money and have set up one or two power-looms. What should be the attitude of the select committee in such cases should also be examined.

My Hon'ble friend Sri A. Bheemappa Naik, though inadvertently allowed agarbattis to be added on to Schedule II, put in a powerful plea for the exclusion of this article from the list. In fact a few women came on a deputation to me and said that it is a cottage industry and that with a capital of Rs. 25 or Rs. 30 they are making a living out of it and if that is taxed at the source they would be hit hard. Therefore I would make an earnest appeal to the Hon'ble Minister for Revenue who is likely to be the Chairman of the select committee as well to kindly consider whether exemption cannot be granted to this commodity.

I would like to add one more observation. Nobody has raised the question of pencils. Every parent knows what it is. It is the parent alone that can realise the difficulties of getting the pencils that their children use almost every day. Therefore that commodity also requires to be exempted from tax, because even the poorer section cannot afford to go without pencils. Therefore I believe my friends also will agree with me when I put in a powerful plea for the exemption of pencils from this tax.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Please appeal to the Revenue Minister.

Sri T. MARIAPPA.—The question of exempting beedi has found a very powerful plea.....

Sri L. SIDDAPPA.—In Chapter III it is there.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In the report.

Sri T. MARIAPPA.—Sri Pattabhiraman voiced a powerful plea on behalf of beedi. Sri Imam did not plead for exemption of beedis but he echoed the sentiments expressed by Sri K. Pattabhiraman. This is a cottage industry mostly run by people who have got small capital. It is true that there are big beedi merchants also running this industry. But such merchants are small in number. There is a large number of small people who have taken to this profession, who live by that. There is also fierce competition from outside. To what extent this deserves exemption may be examined. I am not very certain, because I have no full knowledge of the situation of this industry. (*Interruption*)

There is another suggestion which the committee have made to the Government. I would quote only the relevant portion of what the committee have suggested :

“In this connection it has to be noticed that sales-tax will be an elastic source of revenue to the State. By suitably changing the rates, the revenue could be altered to meet the needs. When thousands of commodities are dealt with under the Sales-tax Act the committee cannot indicate any hard and fast rule or rate regarding any particular commodity or whether a particular commodity should be brought under single point levy or multi-point levy. It may be necessary in certain cases and circumstances to alter the rates on any particular commodity or to bring any particular commodity under the single point levy or *vice versa* as judged from the then existing conditions of the business or industry.”

Though the committee has suggested the commodities which may come under the single point levy and the rates therefor, it must always be open to Government to change these rates or to bring any particular commodity under the single point system or *vice versa* to give effect to public demands consistent with revenue and other considerations.’

I believe this suggestion of the committee is very handy for the Government and they must thoroughly be satisfied with it. Therefore this Bill is really modelled on that recommendation. If the Bill that emerges out of the select committee is on all fours with the recommendations made by the committee, it would meet with the approval of the House. One need not be apprehensive about the income to Government from the working of this Act, because the committee has suggested that by suitably altering the rates or changing the commodities from one schedule to another, they can get such revenues as they want provided it is not harmful to any one interest concerned. With these few words I would make a very earnest appeal to the Government to give effect to the powerful plea put forward to consider the wisdom that was voiced here in a very sympathetic manner and see that the select committee goes through the whole question in detail and submits a report to this House in such a manner as to be acceptable to all sections of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥಾ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು “ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥಾ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಟ್ಕಳೇಷ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾ, ಇದ್ದರೂ ಏನೋ? ಹಣ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆಂಡಾಟದಲ್ಲು ಚೆಂಡನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೊಡುತ್ತಾ ಎಸೆದಾಡುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಜನರಿಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಸೇರಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.)

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿರುವ (3) ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲನೇ 20,000 ಕ್ಕೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಅಂತಲೂ, ಅನಂತರ 5,000 ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 75 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಅಂತಲೂ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡತಕ್ಕವನು 1,350 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 1½ ಸರಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಪರ್ಟಿಂಟ್‌ವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಗದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ½ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ಶೇಕಡ 1½ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಾರದ ತೆರಿಗೆ 1-5-4 ಕೊಟ್ಟು, 2 ಆಣೆ 5 ಕಾನು ಲಾಭ ಅವನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. 25,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡತಕ್ಕವನು ಮತ್ತು ಐಡಬ್ಲ್ಯು. ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವನಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಡೀಲರುಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 2 ಅಥವಾ 3 ಲಾಭಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತಾ ಶೇಕಡ 1 2 ಉಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನುಂಕ ವಸೂಲುಮಾಡದೇ ತನ್ನ ಲಾಭದಲ್ಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನುಂಕ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಸರಾರದವರು, ಕೇಳುವುದು ಉಚಿತವೇ ವಿನಃ ತನಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭಾಂಶದಲ್ಲೇ ನುಂಕ ಕೊಡು ಎಂದರೆ ಇಕಕಕಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ನುಂಕ ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 25,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಈ ನುಂಕ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನ್ಯಾಯ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಬೀಡಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೀಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೀಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೊಟೇಲು ವ್ಯಾಪಾರದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನು ಕೊಡುವುದು ಏನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಕಾನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಲ್ಫಾ ಎಣ್ಣೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ 3 ಕಾನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ನುಂಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧೀನರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಕೋಮುದಾರು ಭಾವನೆಯಿಂದಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಟಿ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದಾಗಲೇ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕೋಮುದಾರು ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಟಿ ಮನೋಭಾವ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಹೋಗಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಹೊಟೇಲ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಡ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 500-1000 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಗ್ಗೆ ತಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ 500 ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂರು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮಿರ್ ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ನುಂಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಕೈ ಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಈ ಮಿರ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗಜಕ್ಕೆ 2 ಆಣೆ ನುಂಕ ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಬೇಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊರ ದೇಶದವರು ಈ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಿ ಮಿರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ ಹೋರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನುಂಕ 2 ಆಣೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರಾರದವರಿಗೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. 16 ಕಾಂಟಿಂಗಿಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇರತಕ್ಕ ಒರಟು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಈಗ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ 9 ಕಾನು ನುಂಕ ಜಾಸ್ತಿ; ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಿರ್‌ಗೂ ಮತ್ತು power-loom ಗೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪವರ್ ಲೂಂನವರು ಇಷ್ಟು ನುಂಕ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗ್ಗ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಸಾಲತಂದು ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸರಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ನುಂಕ ಕೊಟ್ಟು, ಸಾಲತೀರಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪವರ್ ಲೂಮ್ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಿ ನುಂಕ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೋಟಲುಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೋಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕದಲೆಹಿಟ್ಟು, ಎಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ನುಂಕ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥ

ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನನಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಹೊಣೆಗಾರನವರಿಂದಲೂ turnover tax ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಂಕ ಹಾಕಿ. ಹಾಗೆಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಣ್ಣ ಹೋಟೆಲುಗಳವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಅವರ ಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಇದತ್ತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಈ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ತಿಂಗಳು ಗಟ್ಟಲೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಿಂಗಳು ಗಟ್ಟಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಒಂದು ಸೆರೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೇರಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಈಗತಾನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸುರಿತವರೂ ಮತ್ತು ಅರಿತವರೂ ಕೂಡ ದೀರ್ಘವಾದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನದು ಏನಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ, ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋಟೆಲ್‌ನವರನ್ನು ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇನೋ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಹೋಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸ್ವಾಮಿ! ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಟೆಲ್‌ನವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಅದು! ನೀವು ಬರುತ್ತೀರಿ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ! ನಾವು ಬನ್ನೀ ಸ್ವಾಮಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಏನು ತಿಂಡಿಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಚೈಂಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಂಡಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸೂಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ದ್ವಂದ್ವ ಈಗ ಕೇವಲ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಾರಣ! ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿವಿವರ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಚಾರಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಂಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ! ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮತ್ತೆಗೆ ಹುಳಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಜಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ! (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು!) ಈ ರೀತಿ ಭಯಭಕ್ತಿಮಯವಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಉಚಾರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೋಷಣೆಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕಿಸಲಿವೆ ಮೇಲೆ ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ನೀವು ಎಷ್ಟೋ ನಿಯತ್ತು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು! (ನಗು!) ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಹೋಟೆಲುಗಳ ವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 10 ಜನ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ಪಾಡು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾನವಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಲ ಸೋಲಮಾಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ ಸ್ವಾಮಿ! ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು ಎಂದರೆ ಬಾಕಿಯವರ ಗತಿ ಏನು? ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹೋಟೆಲುಗಳು ನೂರಾರು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಹೋಟೆಲುಗಳವರ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಿರಬೇಕು. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ತಿಂಗಳಾದರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೆರೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪಿನಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸ್ವರೂ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಹೋಟೆಲ್‌ನ ಇಬ್ಬು ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರು, ಹೋಟೆಲ್‌ ಮಾಲೀಕರು ಇವರನ್ನು ಸಹ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ನೀವೇ ನಡೆಸಿ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ! ಬಂಡಿತ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈದಿನ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರ ಸರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಾತಾವರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುನುರಿತವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೆರೆಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಈಗ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಮನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೆದರುವುದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಮ ಯಾರು ಎಂದರೆ ಇವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂತೂ ಸೆರೆಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರು ಬಂದರು ಎಂದರೆ ಆಯಿತು, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

6 P.M.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಸಾಲದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಜನರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಜೋರಾಗಿದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ, ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ದಿನ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯವಿದೆ. ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ನಮ್ಮನೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಬೆಳೆಯೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಖಂಡಗ ಆಗುವ ಕಡೆ ಹತ್ತು ಖಂಡಗ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಕೊಂಚ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಹಣವನ್ನು ಹೂತಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರೈತರು ಈಗಿಂತ ಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಹೋಟೆಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಅನೇಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೋಟೆಲುಗಳು ಉದ್ಘಾಟನಾಗುವವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಉದ್ಘಾಟನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಹಳ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಕಷ್ಟ ನುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸೆಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನಿಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಾವು ಕೈಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವೊದಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ವರದಿಯಂತೆಯೇ ಮಸೂದೆ

ಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿ ಯವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ, ಸಂಸ್ಥೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವಾಗ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದರೂ ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಶೋಷಣೆಯಿರುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರವೇನಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮ. ಸಮಿತಿ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ವರ್ತಕವ್ಯಂದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ವಿಶೋಧನಾಡದೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನ ಮೇಲೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೆಂದೇ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿತ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ನೂರೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟೋ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಹಣಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಂಥ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಆಡದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವೃಥಾ ತೊಂದರೆಪಡಿಸಲು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆನ್ನಿಂತೋ ಅದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ತೇಕದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವರ್ತಕವ್ಯಂದಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರದಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಏವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಮಿತಿ ವಿಧಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 15,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 17,500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ನೂರಾರು ತ್ವರಿತ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಟರ್ನ್ ಒವರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪರಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶೋಧನೆ ಬಂದಿರುವುದು, ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪವರ್‌ಲೂಮಿನ ಮೇಲೆ

ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ಹೋಟೆಲುಗಳ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯವರು 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಂತೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಮಿತಿಯವರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಿತಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿರುವುದು ಕೇವಲ ಕಡಮೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಕದೇ ಬಿಡುವುದೇ ಸರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರುವುದು ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮಸೂದೆ ಸಲಹೆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಯಾವ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಆಗಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I rise to a point of order. The Hon'ble Member said that Hon'ble Members having some vested interest were talking. I refute it, Sir. No Hon'ble Member has any vested interest. We discuss the Bill as such and the provisions of the report as such. The Hon'ble Member should not say that we have some vested interest. I refute it, Sir.

Mr. SPEAKER.—He has understood you.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—If it gets into the record, it will reflect on us.

Mr. SPEAKER.—Your refutation will also be on record.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಧರ್ಮ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಟೆಲಿದೆ. ಆ ಹೋಟೆಲಿನವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 440 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 440 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ರಾಜ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೋಟೆಲು ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು

ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜಧ ದೃಷ್ಟಿ, ಯಿಂದ ಅವರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಈಗ ವಿಧಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಅರ್ಧ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಹೋಟೆಲನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲಿನವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ನೂರಾರು ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳು ಅನೇಕ ದಿಸ್ಪಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲೂ 4-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರೀದಿಯಾಗಿದೆ; ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರೀದಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಖರ್ಚಿಗಿಂತಲೂ ಈಗಿನ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಈಗ ಹೋಟೆಲ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಂಡಿಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರು ಕ್ರಮೇಣ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತರೂಪಾಯಿ ಲಿಮಿಟ್ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪವರ್‌ಲೂಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪವರ್‌ಲೂಂ ಬಟ್ಟೆಗೂ ಎಲೆ ಬಟ್ಟೆಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪವರ್‌ಲೂಂಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪವರ್‌ಲೂಂಗೂ, ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಂಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ qualityಯ ರ್ಲೇನೋ ಪವರ್‌ಲೂಂ ಬಟ್ಟೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಂಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಲೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಂ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಪವರ್‌ಲೂಂ ಬಟ್ಟೆಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬೀದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರು ಬಹಳಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ, ಇವರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪಾದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಧಕ್ಕೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸಿನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 2-3 ಕಾಸು ಹಾಕಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬೀದಿಯ 4 ರಷ್ಟು 10 ರಷ್ಟು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊರಗಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.)

ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಡೆದುಹಾಕಿ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕಾನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. (Hear! Hear!)

ಅಮೇಲೆ ಅಗರ್‌ಬತ್ತಿಯಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದು.....

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That kind of discriminatory legislation is not allowed. ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. If you make discriminatory legislation the Centre will not allow it.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಅಗರ್‌ಬತ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ, ದೇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಈ ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ಒಂದು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕನಿಕರವಿರುವಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ, ಸಂತೋಷ.

Mr. SPEAKER.—He has appealed to your sympathy and you grant it?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು seize ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ವಿಧಿವತ್ತಾದುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದರೆ ಕಾನೂನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸಹ ಅದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು seize ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ವಿನಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇ ಆದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಿನ್ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೋ extra-ordinary ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಮುಕ್ಕಾಲು

ಮೂರುವಿಂಶೆ ಪಾಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ refer ಆಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ವರ್ತಕರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನತೆ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಅವಶ್ಯಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ವರ್ತಕರು single point levy system ನೂಕುವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಲವು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಟೆಲೇ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನಾನು ಇಡೀ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮನೆ ಅಡಿಗೆ ರುಚಿ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲುಗಳಿಂದ ಈ ದಾಃಸ್ಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತೆಂದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಕಾರ್ಯಗಾರವದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. (ನಗು!) ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋಟೆಲಿನವರ ಕಾಟ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ನನಗೇನೂ ಹೋಟೆಲಿನವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರೋಶವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಎಷ್ಟೆವಾಗಿ ರಾಧ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರೇ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ಹೆದರಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಊರುಬತ್ತಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಎಫ಼ೀಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೇವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಇದರ ಮೇಲೆ ದುಬಾರಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ನೂಕುವಾದುದಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೂಕು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಮೂಡಿಗೆರೆ.—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, 1954ನೇ ಇಸವಿ ಮೈಸೂರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಹನೀಯರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ

ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕಾಫಿ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕಾಫಿ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳವರು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಾಫಿ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಉದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೀಡುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಕ್ಸೆಮ್ ಮಾಡುವುದು ಬೀಡು ಕುಡಿಯುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಒಂದು ಬೀಡು ಕೊಡುವುದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೀಡು ಮತ್ತು ಉದುಬತ್ತಿ ಇವನ್ನು ಬಡವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ನಿರ್ಗತಿಕರೂ ಸಹ ಉದುಬತ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನಾವು ಪಾತ್ರಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳವರ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಶೇಕಡ 3 ರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈಗ 7½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ turnover fix ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ turnover ಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಶೇಕಡ 3 ರಂತೆ fix ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

L. A.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It cannot be levied on textiles that come into Mysore State ?

Mr. SPEAKER.—That is his suggestion. It is for the Select Committee to consider.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವರಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ 10 ರಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪವರ್‌ಲೂಂ ಬಟ್ಟೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಬೇಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಬೇಲುಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಆಣಿಯಂತೆ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪವರ್‌ಲೂಂನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಯಾವಾವುದು ಬರಬಹುದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಯಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದ 1954ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಎರೋಧವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡುರವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚಿಸುವಾಗ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಾಬಿ ನಿಂಥ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನೂತ್ತವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಹತ್ತಾರುಸಾರಿ ಖಾಟಿಂಗ್ ಕರೆದು, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವು essential articles exempted from sales tax ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.)

ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Amending ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆದ ಒಂದು enclosure ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಎಕ್ಸೆಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಮೆ ಆಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಯಾರ್ಯಾರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 8 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪರದಿವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಮೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನೂಟನೆಯನ್ನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದ್ದೇನು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಬ್‌ರೇಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳವಳವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಡಿಫಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಿತಿಮಾನ್ಯ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗ constitution of the tribunal is necessary ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಅಮೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಪೊಷಿಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಕಿರುಕುಳ ಇದ್ದು ಹಾಗೇ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಅಮೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ತಪ್ಪಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರೋಚಿತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡುರವರು, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ, ಸಮಿತಿಯವರಿಗೂ ಹೋಟೆಲಿನವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದು ಸ್ವಭಾವಿಕ. ಹೋಟೆಲಿಗಳ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆಲೂ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಯಾವ ರೈತರು ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳು

ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ನಾಯ್ಡುರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋಟೆಲ್ ಪೈಪ್ರಾಟರಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ರೈತನಾಗಿ ಭೂಮಿ ಉತ್ತು, ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ, ನಾಟಕಾಕ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದು, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ, unemployment problem ಹಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರು ತಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿರುಕುಳ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೋಟೆಲುಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಾದ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಗೌರವಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಟೆಲಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಮು ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಇದ್ದು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅನುಮಾನದಿಂದ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತಂಗಿದ್ದಾಗ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾರನ್ನೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಗಲಾಟೆಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಸಹ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ, ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೋದಯನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—
Mr. Speaker, Sir, I followed the debate very carefully. Some Hon'ble Members spoke as though the Government are trying to levy a new tax which is not already in existence. Sir, Hon'ble

Member Sri Imam attacked the very foundation of the tax. He said that Government are not justified in levying this tax. He also said that during his regime he did not resort to such taxation though the then Government was called 'Irresponsible'. I would like to read a few lines from the Report sent by a Committee presided over by Sri Imam, the Committee that was constituted in the year 1946 to examine the question of prohibition. Sri Imam was the Chairman and the members were Sriyuts M. Navaneetham Naidu, S. Narayana Rao, J. B. Mallaradhya and M. Madiah was also a member of that Committee along with several others. In the Report, the Committee has recommended for the introduction of prohibition throughout the State gradually within a period of five years. As an alternative source of income, the Committee has suggested Sales Tax and sale of hotels just as we sell the excise articles. The relevant part I will bring to the notice of the House :

"Another feature of the hotel business in the State is that the bulk of it is in the hands of non-Mysoreans and much of the money that is earned goes out of the State. Highly insanitary conditions prevail in most of the hotels which are the source of many infectious diseases. The food prepared there is generally adulterated and injurious to health. It is understood that some hotel-keepers do not hesitate to pay any price in black-markets to get their requirements and that they are to no small extent responsible for the shortage and high prices of necessities such as milk and fuel. It is very doubtful if people get a proportionate return for the money they spend in the hotels. The Committee are of the opinion that the right of selling food should vest with Government. The Committee recommend to Government that the number of hotels for each city, town or village might be fixed and that they might be leased out either individually or by groups in the same way as the right of vending excisable articles in licensed shops

is sold at present. Considering the very large number of hotels in the State and the number of people who visit them, the Committee feel that this method will be a fruitful source of revenue. The Committee anticipate that it will be possible to get from this source on a conservative estimate a revenue of Rs. 30 lakhs per year, assuming an average.....etc."

Then, Sir, the relevant portion regarding sales tax is like this :

"The Committee next recommend the levy of a General Sales Tax, the incidence of which is widely distributed and no disproportionate or heavy burden is thrown on any section of the community."

These are the relevant portions of the report which I have placed before the Hon'ble House. Sir, Sri Imam is not here. Hon'ble Members expect the Ministers to be here and to be attentive when they speak. But Hon'ble Members who criticise the Government very bitterly will not be present at the time of reply.

Sri L. SIDDAPPA.—He is unavoidably absent. I will duly convey it to him, Sir. (*Laughter*)

Sri Kadidal MANJAPPA.—In fairness they must listen to the speech of the Ministers. Sir, the Sales Tax is in force in 18 States in India. In some States the tax is levied at single point and in some States it is levied at multi-point. Sri Imam and some other members said that we should levy sales tax at a single point; otherwise, we should not levy it at all. Sir, he has not correctly understood the difference between the multi-point and single point. Single point may be levied at first stage or the last stage. The merchant class will be rid of the worry and inconvenience if it is levied at the source, that is, first stage. But, levying at the last stage is as good as levying at multi-point. There is nothing to choose between the two. Only thing is, we must try to minimise the defects and the harassments.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Sir, criticism was concentrated round a few commodities and provisions relating to commission agents and to seizure and inspections. I do not see there is anything wrong with the Bill except some debatable provisions, namely, the provisions relating to the seizure and inspection and search and levy on hotel and textile. Apart from these debatable items, I do not see there is anything wrong with the Bill. Sir, some Hon'ble Member spoke as though the Government have committed a grave criminal act. They have defended the merchants and also the hotel-owners. I wish they had defended the State with the same vehemence. We all represent the entire State. I agree that all the dealers should be dealt with fairly and there should be no harassment, and taxation should not be heavy on any class of citizen. But, at the same time, they must consider the interest of the State also.

Sir, the first point about which a lot of criticism was levelled was in relation to levy in respect of hotels. In spite of my conceding at the outset that Government are satisfied that the proposed levy in respect of hotels needs reconsideration and in spite of my telling that there is an amendment proposed by the Hon'ble the Chief Minister, there was bitter criticism. Sir, many a time, not only on the floor of this House but elsewhere people have suggested that it is possible to secure more income for the State by taxing hotels. There was a suggestion that we should levy a sort of licence fee. There was also a suggestion that these hotels should be sold.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Nationalise.

Sri Kadidal MANJAPPA.—That we will consider later on. A Committee was constituted by Government and they have sent up recommendations. We thought by enhancement of sales tax in the case of hotels we can secure the same object which we could have secured by levying either licence fee or by selling the right to run the hotels. Therefore, the Committee thought that

in the case of hotels the rates should be enhanced. No doubt Government have proposed to levy ten per cent according to the Bill just placed before the House. I have already conceded that the provision requires to be amended. I do not propose to spend much time over that question.

Sir, the next point of which much was made, was the definition of the dealer. My Hon'ble friend Sri T. Mariappa has said that all commission agents are sought to be brought under this definition. It is true that all commission agents under this definition, are included into the category of dealers. But in section 9 there is provision for those commission agents to obtain licence through competent authorities. If they obtain licences, they will not be liable to pay sales tax as in the case of ordinary dealers. Why we thought of including commission agent in the category of dealers is that many of the commission agents were neither taking licences under section 9 nor paying sales tax as in the case of an ordinary dealer. If they obtain licence, they can pay some fee and be rid of the bother. Without obtaining licences they were pleading that there were not dealers and therefore they were not liable for taxation. To provide for such a contingency, the Committee thought that this definition was necessary.

Then, Sir, some Hon'ble Members felt that the exemption limit is too low and that many petty merchants will be liable to pay tax hereafter. In Assam the exemption limit is Rs. 7,500. In Hyderabad, our neighbouring State, it is Rs. 7,500.

7 P.M.

In Andhra State, it is 7,500 and I believe in Assam it is Rs. 7,500 for single point. In Hyderabad for multi-point it is Rs. 5,500. In Bombay it is Rs. 5,000 in the case of special tax and Rs. 30,000 in the case of general tax. Of course Bombay is a big commercial city.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Bombay is not in the Papers.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Here the tax on those who have a turnover of

more than Rs. 7,500 and less than Rs. 10,000 is Rs. 25 a year. What was he paying before?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Articles exempted under single point are deducted from the turnover. In no other State such a thing has been done now.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—So two people are defending now! Why was it lowered?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is the reason.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We cannot have both ways. We must secure the income as well as minimise the hardship.

Then, Sir, much was made of the clause relating to prosecutions. Though that provision is not here, it is in the original Act itself. Prosecution for non-payment of tax is in vogue from the year 1948.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Has it become sacrosanct on account of that?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not at all. There is such a provision to prosecute those persons who default paying tax.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—But when you levy interest?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Perhaps the levy of interest is solely with the idea of avoiding prosecutions.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—May I seek a little clarification at the hands of the Hon'ble Minister? You have got in the original Act that the amount due shall be recovered as arrear of land revenue. What is the object of recovering it as arrear of land revenue if you want to work out the Act by prosecution? Why do you want to introduce recovery of the amount as arrear of land revenue if you want to prosecute the person?

Sri Kadidal MANJAPPA.—In the case of land revenue, it is to collect, as somebody remarked, from villagers who are not vociferous. That is the first point. Land revenue is a paramount charge on the land. When he is in default in making land revenue, the land is forfeited to Government and it is sold. But here there is no land. My friend Sri A. Bheemappa Naik has given interesting stories of evasion of

payment of tax. Anybody can open a shop, collect the tax, evade payment and one fine morning get away from Mysore State.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Such cases are in hundreds.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Those cases have not been met in your Bill?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Much is made of the harassment on the part of officers. Let us take the other aspect of the case. I do not want to make any sweeping remark. Many merchants are honest. But in how many cases merchants levied and collected sales-tax and evaded payment of the tax to Government. In how many cases people have not maintained two sets of accounts? My own client (*laughter*) for whom I was appearing before the Deputy Commissioner of Sales-tax was pleading before me that the assessment was unjust and arbitrary. That appeal case was pending when I became a Minister. After I became a Minister and I took charge of the Sales-tax Department portfolio, he came to me and confessed that he had maintained two sets of accounts, one to be shown to the sales tax authorities. (*A Voice: Therefore?*) It is not one sided. I concede that there should not be any harassment. I concede that they should be treated fairly. But at the same time we must try to safeguard the interests of the State.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Do you know the reasons why he maintained two sets of accounts? It is a piece of information to you, because of harassment.

Mr. SPEAKER.—This is the second time he refers to the subject as it is. I mean on a previous occasion also he said that.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The rate of tax calculated on the basis of slab system, I am sure, will not exceed 3 pies. That is the calculation. It works out to 1.64, 1.44, 1.5 pies—not even 2 pies. Formerly they were paying at the rate of 3 pies.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That is true.

Sri Kadidal MANJAPPA.—One other aspect we will have to consider. Let us consider the subject dispassionately. No doubt ultimately the tax falls on the consumer. But no consumer makes any noise. All of them pay the sales-tax. Then, who is making the noise now?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Their representatives.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Whatever it be, we represent the consumers and the dealers also.

Sri Imam and a few other friends referred to the provision in the Essential Goods Act and said that we are bound by that Act and that there was no justification to withhold exempting these articles mentioned in that Act. My friend **Sri M. V. Rama Rao** has already answered him. That Act clearly says that it is not applicable to such articles which are already subject to sales tax.

Something has been said about delegated legislation. At the request of the merchant class we propose to include in the schedule such other articles which may be conveniently subjected to single point levy. We may find hereafter that some articles would be included in the list at every stage. Is it very difficult to approach the Legislature for amending the Bill? In the interests of the dealer himself we have proposed that the Government should have such a power. (*A Voice: Resort to ordinance.*) Even if we resort to ordinance..... (*Interruption.*)

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even at the time of recovery of sales tax, the contractors or auctioners say that the law does not apply to liquor.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Some members have argued that beedis should be exempted from sales-tax. We are getting an income of Rs. 2½ lakhs. Three-fourths of it is derived from outsiders. Therefore there is no need to exempt beedis.

Some Hon'ble Members have referred to the levy in regard to agar-battis. I have no objection to reduce the rate of tax.

Coming to textiles, in Madras there is the multi-point levy at the rate of 3 pies on both power-loom and mill goods. Nowhere distinction has been made

between power-loom and mill textiles. Even in the Central Act no such distinction has been made. I am referring to the Essential Goods Act. In computing the Madras Government propose to levy tax at the rate of one anna three pies at the first stage retaining the multi-point levy. The total tax comes to nearly 2 annas in the rupee. In Bombay it comes to nearly one anna per rupee. In Travancore-Cochin there is multi-point levy at the rate of 3 pies in the rupee. In some State even the hand-loom cloth is subject to sales-tax. But here we propose to completely exempt hand-loom goods from the levy of sales-tax. If we enhance the rate in respect of mill and hand-loom goods, we may be able to help hand-loom industry to some extent. But.....

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—There is the surcharge of the Government of India also, is it not?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes. Many Hon'ble Members have spoken in favour of reducing the rate. I feel that some modification in the rate is necessary.

A MEMBER.—What about registration?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The committee have recommended that all dealers irrespective of their turnover should get themselves registered and pay an annual fee of Rs. 6. But the departmental officers say that it is not workable and that it is very difficult to collect the licence fee from all the dealers in the State. They are of the view that they have to maintain a big establishment to collect this registration fees.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How are they now collecting the fee?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The number is limited and so the sales-tax officers and the departmental officers are collecting.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—They remit it to the treasury with challan; otherwise, they are not allowed to sell. Without registration he is not allowed.

Sri Kadidal MANJAPPA.—One or two members have argued as though we are enhancing the tax. We are not thinking of enhancing the tax. We

expect that the total revenue will not exceed the amount that we are getting now.

Mr. **SPEAKER**.—Anyhow you propose to refer this Bill to a select committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Some Hon'ble Members have referred to the language for the maintenance of accounts. We cannot have a big establishment to check the accounts of these dealers who maintain the accounts in all languages. Kannada is the provincial language, Hindi is the national language and English is the international language. They are required to keep the accounts in any one of these languages.

Sri K. Pattabhiraman suggested that we may rely upon the attested version of the translation of the accounts. It is as good as maintaining accounts in a different language. A man either a *marwari* or a *multani* who comes to Mysore State with the object of earning can afford to maintain a Kannada-knowing clerk and get the account written in Kannada language or in any other language.

Sir, finally, I must say that except for two or three debatable points, there is nothing to complain against the Bill. It is more beneficial from the point of view of the merchants.

With these observations, I request the Hon'ble Members to accord their approval to refer this Bill to the select committee later on.

Mr. **SPEAKER**.—The question is:

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Motion to refer.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954, be referred to the select committee consisting of the following Members:

Sri B. Madhavachar, Sri B. C. Nanjundaiya, Sri T. Hanumaiya, Sri G. A. Thimmappa Gowda, Sri B. P. Nagaraja Murthy, Sri D. Devaraja Urs, Sri A. Bheemappa Naik, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri T. N. Mudalagiri Gowda, Sri T. Mariappa, Sri M. Linganna, Sri B. Y. Neele Gowda, Sri V. M. Mascarenhas with direction to report before 31st March 1954.”

Mr. **SPEAKER**.—The question is:

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1954, be referred to the select committee consisting of the following Members:

Sri B. Madhavachar, Sri B. C. Nanjundaiya, Sri T. Hanumaiya, Sri G. A. Thimmappa Gowda, Sri B. P. Nagaraja Murthy, Sri D. Devaraja Urs, Sri A. Bheemappa Naik, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri T. N. Mudalagiri Gowda, Sri T. Mariappa, Sri M. Linganna, Sri B. Y. Neele Gowda, Sri V. M. Mascarenhas with direction to report before 31st March 1954.”

The motion was adopted.

Mr. **SPEAKER**.—Under Rule 56 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, the Member in charge of the Bill and also the Minister for Law shall be the Members of this Select Committee.

Under Rule 57, I appoint the Minister for Law as Chairman of the Committee.

THE MADRAS GENERAL SALES TAX (MYSORE AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—There is a small measure, Sir, that should be referred to the same select committee along with this Bill, *i.e.*, the Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954.

Sir, I beg to move :

“That the Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.”

Sir, this is a very simple measure, which seeks to enhance the rates of tax in the case of Bellary District and put it on a par with the rates prevailing in Mysore State. This Bill can as well be referred to the same select committee.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Motion to refer.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move :

“That the Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954, be referred to the Select Committee consisting of the following Members :

Sri B. Madhavachar, Sri B. C. Nanjundaiya, Sri T. Hanumaiya, Sri G. A. Thimmappa Gowda, Sri B. P. Nagaraja Murthy, Sri D. Devaraja Urs, Sri A.

Bheemappa Naik, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri T. N. Mudalagiri Gowda, Sri T. Mariappa, Sri M. Linganna, Sri B. Y. Neele Gowda, Sri V. M. Mascarenhas with direction to report before 31st March 1954.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Madras General Sales Tax (Mysore Amendment) Bill, 1954, be referred to the Select Committee consisting of the following Members :

Sri B. Madhavachar, Sri B. C. Nanjundaiya, Sri T. Hanumaiya, Sri G. A. Thimmappa Gowda, Sri B. P. Nagaraja Murthy, Sri D. Devaraja Urs, Sri A. Bheemappa Naik, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri T. N. Mudalagiri Gowda, Sri T. Mariappa, Sri M. Linganna, Sri B. Y. Neele Gowda, Sri V. M. Mascarenhas with direction to report before 31st March 1954.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—As already stated in connection with the previous Bill, under Rule 56 the Member in charge of the Bill and also the Law Minister will be Members of this Select Committee ; under Rule 57, I appoint the Minister for Law as the Chairman of the Committee.

The House will now rise and meet tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Twenty Minutes past Seven of the Clock to reassemble at 12 noon on Friday, the 26th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THIRTY-FIRST DAY.

Friday, 26th March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

Mr. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Supply of Electricity to Irrigation Pumps in Hoskote and Anekal Taluks.

Q.—742. Sri H. T. PUTTAPPA (Hoskote-Anekal—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

the number and names of villages which have been requesting for the supply of electricity to irrigation pumps in Hoskote and Anekal Taluks ?

A.—DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

Hoskote Taluk	... 12
Anekal Taluk	... 7

Hoskote Taluk.

1. Vagata Agrahara
2. Nelavagilu
3. Hindigantal
4. Jadaganahally
5. Bilanarasapura
6. Mugabala
7. Athur
8. Mylapura
9. Holagerepura
10. Chelappanahally
11. Avalahally
12. Bandebommasandra

Anekal Taluk.

1. Doddahagade
2. Gollahally
3. Gopasandra
4. Thimmasandra
5. Jigala
6. Yadvanahall
7. Hosahally

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ತಯಾರಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಯಾರಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಒದಗಿಸದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದೆ. ನಾವೇನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದು ಯಾವುದೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನರಿಯಾದಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೀತು. ಈ 19 ಗ್ರಾಮಗಳೆಲ್ಲವಕ್ಕೂ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಈ ವರ್ಷ ಶುರುಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳ ಗಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಮೇರಿ ಬಂದರೆ ಈ 19 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಂದು ನೋಡಿ. ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

Mr. SPEAKER.—The next two questions Nos. 785 and 1021 in the name of Sri H. C. Linga Reddy and Sri S. Siddappa respectively may be taken up together.

Self-sufficiency in food.

Q.—785. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the steps taken to make the State self-sufficient in food ;

(b) the extent of deficit in food in the State ;

(c) the facilities made available to raiyat population to grow more food ;

(d) the facilities given to popularise the Japanese method of paddy cultivation ;

(e) the results achieved ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Statement showing the schemes undertaken is appended.

(b) The food deficit of the State in 1949-50 was 2,41,000 tons.

(c) *Vide* leaflet placed on the table of the House.

(d) *Vide* pamphlet published by the Department of Agriculture placed on the table of the House.

(e) Against a target of 24,000 acres laid down during 1953, 27,658 acres were achieved resulting in an average increase in yield of 46 per cent.

Name of the Scheme	Years	No. of works completed	Acreage benefited	Estimated additional production realised
				(Tons)
1. Construction of subsidised irrigation wells.	1949-50	872	1,744	349
	1950-51	904	1,808	361
	1951-52	841	1,682	841
	1952-53	857	1,744	857
	(Provisional)			
2. Construction of Major Irrigation works.	1949-50	2	5,520 new	2,860
	1950-51	4	2,238 new	1,280
			812 old	
	1951-52	2	1,686 new	900
			340 old	
	1952-53	11	2,428 new	1,214
3. Restoration of Major and Minor Tanks.	1949-50	150	5,129	1,539
	1950-51	150	7,254	1,451
	1951-52	171	5,133	833
	1952-53	215	11,653	1,942
4. Desilting of tanks	1949-50	4	No additional production could be assessed from these works which were undertaken merely for deepening the tanks and strengthening their bunds.	
	1950-51	20		
	1951-52	122		
	1952-53	285		
5. Lift Irrigation in River Valleys.	1949-50	1	210	63
	1950-51	1	100	20
	1951-52	...	162	81
	1952-53	1	135	67
6. Construction and Improvement of river, tank and feeder channels.	1949-50	...	5,000 old	1,013
			68 new	
	1950-51	182	2,000 old	539
			1,189 new	
	1951-52	389	6,000 old	2,150
			2,300 new	
	1952-53	658	1,20,000 old	22,255
			4,510 new	
7. Land Improvement Schemes.	1949-50	50	500 old	200
			300 new	
	1950-51	37	4,690 old	1,026
			491 new	
	1951-52	...	1,000 old	167
	1952-53	...	600 new	300

Name of the Scheme	Years	Paddy multi- plied and dis- tributed. (Tons)	Manures distri- buted. (Tons)	Estimated addi- tional produc- tion. (Tons)
8. Multiplication and distribution of improved seeds and distribution of manures.	1949-50	3,100	21,875	28,261
	1950-51	2,825	16,874	42,185
	1951-52	1,760	11,729	17,301
	1952-53	1,639	6,036	10,007
9. Preparation and distribution	1949-50	30,500	6,100	655
	1950-51	35,424	7,085	...
	1951-52	40,067	8,013	2,003
	1952-53	59,790	11,958	2,989

Name of the Scheme	Year	Tractors	Diesel Engine	Electrical pump set	Persian wheels	Acreage benefited under pump set	Estimated addi- tional produc- tion
10. Supply of tractors, Diesel oil engine, pump sets, Electrical pump sets, and Persian wheels on Hire-Purchase System and Extension of power lines for I.P. sets.	49-50	20	97	246	...	Acres 1,029	Tons 205
	50-51						
	51-52	2	144	410	1	*3,813	*1,906
	52-53	1	45	197	4	2,232	1,116
*The acreage and additional production shown include the areas and additional production relating to 1,126 Electrical pump sets serviced by the Electrical Department.							

Name of the scheme	Year	Area benefit- ed due to protective measures	Estimated quantity of food- grains saved
11. Protection of crops against pests and diseases		Acres	Tons
	1949-50	98,650	35,000
	1950-51	65,400	30,000
	1951-52	80,000	30,000
	1952-53	12,705	...

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Name of the Scheme	Year	Area ploughed	Additional production
		Acres	Tons
12. Tractor and Bulldozer service	1949-50	21,762	...
	1950-51	18,770	...
	1951-52	9,973	1,181
	1952-53	9,932	1,489

Name of the Scheme	Year	Area granted	Estimated additional production
		Acres	Tons
13. Grant of lands for cultivation	1949-50	72,406	5,430
	1950-51	93,493	7,012
	1951-52	73,875	5,541
	1952-53	87,263	6,544

(Provisional)

14. Co-operative farming	1949-50	...	...
	1950-51	...	...
	1951-52	2,027	203
	1952-53	2,027	203

(Provisional)

Name of the Scheme	Year	Acreage benefited	Estimated additional production
		Acres	Tons
15. Double cropping programme	1949-50	5,976	2,988
	1950-51	...	...
	1951-52	14,170	7,085
	1952-53	20,175	10,088

(Provisional)

Q.—1021. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount spent during the years 1949-50, 1950-51, 1951-52, 1952-53 for Grow More Food Scheme in the State;

(b) the increase in extent of land under cultivation as a result thereof (Talukwar and Districtwar figures may be given);

(c) the extent of yield realised as a result of this during the above period?

Year	Acres	Rs.
(a) 1949-50	...	77,03,773
1950-51	...	1,35,11,908
1951-52	...	1,64,12,589
1952-53	...	1,30,57,168
(b) 1949-50	312,610	
1950-51	366,356	
1951-52	306,356	
1952-53	307,302	

(Districtwar and Talukwar information is not available).

(c) The estimated additional yield realised at the end of each year as a result of G.M.F. Schemes is noted below:—

Year	Tons of foodgrains.
1949-50	... 43,440
1950-51	... 69,828
1951-52	... 67,835
1952-53	... 99,334

Sri H. C. LINGA REDDY.—With reference to answer (b) I want to know the deficit for the year 1954, during the current year.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think, Sir, with the arrangements that have been made and the steps that we have taken, we have been able to step up our production by about one lakh of tons which is no doubt very substantial.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Shall I take it that there is no deficit at present, but there is only a surplus, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will not say that we are surplus. As I said, we have stepped up our production by one lakh of tons from what it was before.

Sri H. C. LINGA REDDY.—There is still a deficit. What are the foods with regard to which there is a deficit at present, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—At the present moment, it has to be said that we are more or less self-sufficient. If at all, the deficit may be with regard to jola or some millets which on account of excessive rains in jola-growing areas did not give proper yield this time.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are we even now getting grain from Delhi, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have said that we do not need anything just at the moment. If we want anything, we will inform them in time.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to the Japanese method of cultivation, you have said that the target of 24,000 acres has been laid down for 1953. Is any target laid down for 1954, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Our target is 100,000 acres for 1954-55.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are you thinking of extending facilities of giving manure loans for this summer crop, Sir?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes. We have made arrangements to give manure loans.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—1949-50, 1950-51, 1951-1952, 1952-53ನೇ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬುಟ್ಟಿ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತರೀ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದರಲ್ಲಿ details ಆಯಿತು. ಬುಟ್ಟಿ, ತರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಲೂ ಘಟರೈಸರ್ಸ್ಗೆ ಅಂತಲೂ, ಕರೆ ದುರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಲೂ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. 1952-53ರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ, 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಬುಟ್ಟಿ, ತರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲೇಸಾಲ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ತಪ್ಪೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಸ್ಕೀಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸ್ಕೀಂನ ವಿವರ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಾವಿಗಳ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಾವಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕರೆಗಳು ದುರ ಸ್ವಾಗಿದ್ದೇ ಇದ್ದರೆ ಕರೆ ದುರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಫರೈಸರ್ಸ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಣಬೇಕಾಗಿ ದರೆ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬುಟ್ಟಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಸಾಲು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲೇಸಾಲ್ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಂತಹ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದಿ ಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಂಗಡನೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರೈಂಟೇಜ್ ಕಮ್. ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಎಷ್ಟು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗ ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಖರ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯೋ ಅಥವಾ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯೋ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಜಿ. ಎಂ. ಎಫ್. ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ತ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸ್ಯಾಂಪರ್ ನರ್ವೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಪಚ್ಚಿಲ ಶ್ಯಾನು ಫೋಗರು idea ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮೊದಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾರ್ ಕ್ಯುರೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು. ಈಗ 1952-53ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೮೯ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು permanent improvements for water service ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜದ ಭತ್ತ, ಮುಂತಾದವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಿರುವ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಪೋರ್ಷನ್‌ನೇಟಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ permanent improvementsಗೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ; ಮೆಜಾರಿಟಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಜಿ.ಎಂ.ಎಫ್. ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ವೇಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You have shown the extra estimated yield. Is it a permanent yield hereafter or is it only temporary?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Extra yield of about 90,000 to 99,000 tons is permanent yield. But, where it is due to the application of manures like ammonium sulphate, it will have to be

renewed every year. But we have spent such a large amount of money on subsidy on construction of wells, etc.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Of the estimated yield shown in column 4 of the Appendix, does it not refer only to paddy?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It does not refer only to paddy, but it refers also to ragi and jola.

Sri J. MOHAMED IMAM.—May I draw the attention of the Minister to item 6—Construction and improvement of river, tank and feeder channels, where you have said “1,20,000 acres old and estimated additional production realised 22,255.” May I know the details? To which does it refer?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This would be either paddy or ragi and would not be jola or any other dry crop. Here, the usual way the collection is made is this. For every acre that is brought under irrigation, we take half a ton of grain. That is the usual basis on which it is calculated.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Item No. 8—how is it that the additional production is going down?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—You see the column ‘Paddy multiplied and distributed’ for 1952-53. We have given only half the quantity that we have given in 1949-50. Because of that, additional production has been, perhaps, lowered.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Naturally, are we to infer that production is going down?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It will be like this. This is the seed that we have supplied. But, when once we have supplied good seeds in 1949-50, the raiyats themselves preserved it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are we self-sufficient so far as paddy is concerned?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is estimated to be more or less self-sufficient.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ 1952-53 ರಲ್ಲಿ 9,932 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಗ ಎಷ್ಟು ಚಾಕ್ರರುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am sorry, Sir, I cannot give the number just now.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದ 3ನೇ ಏಜಂಟ್ restoration of major and minor tanks ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ನುಮಾರು 31 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಹೊಸದೋ ಅಥವಾ ಹಳೆಯದೋ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದ 13ನೆಯ ಏಜಂಟ್ ನುಮಾರು 3,26,000 ಎಕರೆ ಜಮಾನನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು 1949-50ರಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕೃತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think so, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬುರ್ಲೋಜರ್ ಸ್ಕೀಂ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮೂನೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಸ್ಕೀಂ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಬುರ್ಲೋಜರ್ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೀರಿ?

Mr. SPEAKER.—They are all details. The Hon'ble Member need not refer to them.

Channapatna-Daswara-Makaly Road and Channapatna-Iggalur Road

Q.—776. Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether repeated representations have not been made to them about the utter inadequacy of roads in Channapatna Taluk both on the floor of this House and elsewhere;

(b) whether it is not a fact that the present Minister for Public Works, during his tour in Channapatna Taluk last year, promised to take up at least two roads, viz., Channapatna-Daswara-Makaly Road and Channapatna-Iggalur Road, immediately;

(c) if so, the action taken so far in this regard and when they propose to take necessary action?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The Minister for Revenue during his tour in this taluk had instructed the local officers to take up the two roads as distress relief works.

(c) The Special Officer, District Board, Bangalore, will be asked to take up the two road works out of the District Board funds.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ಆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎರಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ, ಎರಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೋಡಬೇಕು.

Land Revenue in Kolar District (Remission)

Q.—971. Sri A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta-Chickballapur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that the land revenue of the previous year is now being collected in respect of the famine stricken area as in Kolar District;

(SRI A. MUNIYAPPA.)

(b) whether any representations have been received praying for the remission of wet and dry assessment of the previous year due to the then prevailing famine conditions?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ತರೀ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯಿತು ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೇಳುವ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರನ್ನೂಳಗೊಂಡ ನಿಯೋಗ ಬಂದಿತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕೆಲವರು ಬಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಜುಲುವಿನಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Question No. 290. The Member is not here.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Firstly in regard to question No. 290, though no question is put.....

Mr. SPEAKER.—It becomes a precedent. During the absence of the Member if it is allowed then others will take advantage.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There was some clerical mistake in the answer.

Mr. SPEAKER.—I thought you are making a statement.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, I am not. With regard to authorised capital, the figures that are given there, are for the year in which the company was floated. Today the authorised capital is Rs. 10 lakhs and the paid up capital is Rs. 8,77,790. That is what I wanted to state.

Mr. SPEAKER.—The correction will be made.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The question is not put, because the Member is absent.

Exempted Routes for Madras State passenger buses.

Q.—412. Sri MALI MARIYAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the various routes in Mysore State which are called exempted routes for Madras State passenger buses;

(b) the extent of each such exempted route;

(c) reciprocally what are the routes in Madras State where Mysore State passenger buses enjoy the benefit of exemption;

(d) the extent of each such exempted route (while answering Madras may be taken to include Andhra also)?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) 1. Hindupur-Kalyandurga via Pavagada and Y. N. Hoskote.

2. Amarapura - Hindupur via Pavagada and Penukonda.

3. Madakasira-Penukonda via Dommathamari.

4. Bellary-Penukonda.

(b) 1. Hindupur-Kalyandurga via Pavagada and Y. N. Hoskote (32 miles)

2. Amarapura-Hindupur via Pavagada and Penukonda (20 miles).

3. Madakasira-Penukonda via Dommathamari (2 miles).

4. Bellary-Penukonda (12 miles)

(c) 1. Madhugiri-Y. N. Hoskote via Madakasira and Pavagada.

2. Sira-Pavagada via Amarapura.

(d) 1. Madhugiri-Y. N. Hoskote via Madakasira and Pavagada (9 miles).

2. Sira-Pavagada via Amarapura (5 miles).

ಶ್ರೀ ಮಾಲಿ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಂದ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಾವೀರಪ್ಪ.—ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.— ಈ exempted routes in Madras and Mysore for passenger buses ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have no information; however there has been agreement.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— The whole thing is under examination and I have requested that the matter may be looked into purely on reciprocity basis.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That detail is not available in the file.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಗ ತಾನೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು reciprocity basis ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 50 ಮೈಲಿ routeಗೆ exemption ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 50 ಮೈಲಿ routeಗೆ exemption ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ basis ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ exempted routes ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನೇರವಾದ ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ deviation ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ Y. N. ಹೊಸಕೋಟೆ ರಸ್ತೆ deviation ರಸ್ತೆ—ಇದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 32 ಮೈಲಿ, 20 ಮೈಲಿ routes exemption ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಅವರ border ನಲ್ಲಿ 2 ಮೈಲಿ, 5 ಮೈಲಿ, 9 ಮೈಲಿ—ಈ ರೀತಿ exemption ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು inequitable ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I agree with you. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ reciprocity basis ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, it is engaging the attention of the Government. I have requested the S. T. A. also to give their opinion on this ground.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ categorical ಆಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಾರಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬಸ್ ಒಂದನ್ನು ಬಾರ್ಡರ್ ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—That is past history.

Bus Routes to private owners.

Q.—1024. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that they have reserved a few roads for running the Road Transport buses;

(b) whether separate bus lines were not given to the private bus owners;

(c) whether it is possible to change those routes when once they have been so given?

A.—SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

(b) Alternative routes were given to the displaced private operators.

(c) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಒಡಾಟಕ್ಕೆ concrete ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೇ reserve ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು reserve ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ ಲೈನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ run ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಲೈನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು general ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಥ ಬರತಕ್ಕ route ಎಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ, ಮೇಲುಕೋಟೆಗೆ, ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಸ್ ಒಡಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರಾಥದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.)

monopolise ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಮಾರಾಟ ಬೇಕು. ಎರಡೆಲ್ಲ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಹೊರದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಬಡವರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಿಟಿ ಸರ್ವಿಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—May I know, Sir, whether there is any legislative enactment in the State which empowers the Government to nationalise the Road Transport or to create any monopoly on the roads?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That the Hon'ble Member is aware of. He has been an expert in that branch of knowledge and I need not enlighten him.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that there are such legislative enactments in the States like Bombay and Uttar Pradesh?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is a legislative enactment here also.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—When was it passed, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know when it was passed. But this much is certain. I am fully fortified that if I want monopoly in any route there is no legal bar.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware of article 19 of the Constitution of India where it is declared that any nationalisation by Executive Authority is illegal and that there are various judgments to this effect in the Allahabad High Court?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not aware of the decision of the Allahabad High Court. So far as Mysore is concerned, I have got the legal opinion and I have also got it examined and I am quite confident about that point.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it a fact that alternative routes were granted to some bus proprietors

because they lost service consequent on nationalisation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Although Government was not bound to do it, Government was obliged to do it because they had to be provided somewhere.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—My question is: is it not on that consideration that alternative route was granted?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The major consideration was the need of the traffic in the area. This was only secondary.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಮನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್‌ಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉರಗಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ ಆಗುವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ನೆಲಮಂಗಲ ದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Subject to one condition that if at any time it is found that it is not in the interest of Road Transport, that very day it may be cancelled.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ, 5-6 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have been getting periodical reports. I have issued strict instructions to the General Manager that if at any time he comes to the conclusion that it is not in the interest of Road Transport, that very day that permit will be cancelled.

Mr. SPEAKER.—It is 16 miles from Nelamangala.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is presumed, they will not do it.

Sri R. ANANTARAMAN.—Have you got a complete scheme of monopolies of the routes in the State, Sir?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Sri R. ANANTARAMAN.—How many years will you take to monopolise all the routes ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, I cannot say. It will have to be done by periodically checking up and by consolidating our position before we take further steps.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the enactment to which the Hon'ble Minister was referring as authorising the Government to nationalise the routes for motor transport ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not remember the name of the enactment at the present moment.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I request you to tell on the floor of the House that there is a certain enactment although he may not remember the name ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have examined the law as it stands today and I am confident about the legal opinion furnished that there are enabling provisions.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am not questioning the competence of the legal opinion. I want to know whether he is certain that there is such an enactment.

Mr. SPEAKER.—He has said that he cannot remember that now.

Sri M. V. RAMA RAO.—Not the name. My question is, whether he is certain about the enactment being there.

Mr. SPEAKER.—He has stated 'yes'.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಗದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ ವಾರಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿ ನಿಂದ ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಬಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೋಗುತ್ತದೆ.

Postal facilities to Arsikere of Nidagal Hobli.

Q.—986. Sri C. T. HANUMANTHAIYA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that they have received petitions from the raiyats of Arsikere of Nidagal Hobli, Pavagada Taluk, requesting to arrange for daily postal facility ;

(b) whether any correspondence has been carried on with the Central Government regarding providing such postal facility ;

(c) the stage at which the matter is pending ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) No.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to (a)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಿಡಗಲ್ ಹೋಬಳಿ ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ದೈನಂದಿಕ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸ್ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆರ್ಜಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ನಿಜವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸ್ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We will make a recommendation to the Postal Department in the matter, Sir.

Mr. SPEAKER.—Questions Nos. 843 and 1037 may be taken up together.

Loan granted to Mysore Silk Filatures, Ltd.

Q.—843. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total amount of loan granted to T.-Narsipur Silk Filatures, Ltd. ;

(b) the date or dates on which the loan was granted ;

(c) the security on which the loan is granted ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) The Mysore Silk Filatures, Ltd., have been granted loans to the extent of Rs. 10.75 lakhs from time to time, besides a guaranteed Produce Loan of Rs. 8 lakhs.

(b) 19-7-40

24-8-49

27-11-50

19-1-51

3-11-51

(c) Statement appended.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

The Filatures has been granted loans on the following security :—

SCHEDULE.

T.-NARASIPUR.

(a) Lands measuring all told 15 acres 20 guntas in S. Nos. 22, 23, 24, 25 and 40 of Byrapura Village, T.-Narasipur Taluk.

(b) Filature of 198 basins on the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

(c) Grainage on the abovesaid site at T.-Narasipur with all appurtenances and machinery thereon.

MYSORE.

(a) Site on part of Municipal Nos. 1122, 1123, 1124 and 1125 measuring 3 acres and 10 guntas and 117 sq. yards and lands at Srirampura Kasaba, Survey No. 155 measuring 7 acres 11 guntas.

(b) Filature of 200 basins (of which 152 are erected and 48 partly dismantled) on the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

SIDLAGHATTA.

(a) Lands measuring 11 acres 13½ guntas in S. Nos. 556/1, 558, 559 562/1, 562/2 and 562-3.

(b) Filature of 108 basins in the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

SANTHEMARAHALLI.

(1) Land measuring 4 acres in S. Nos. 41/1, 41/2, and 41/3.

(2) Filature of 96 basins on the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

CHAMARAJANAGAR.

CHAMARAJANAGAR.

(1) Land in S. Nos. 12, 13 and 14 measuring 7 acres 13 guntas.

(2) Filature of 68 basins on the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

MAMBALLI.

(1) Land in S. Nos. 894/2, 898/1 measuring all told 5 acres 8 guntas.

(2) Filature of 96 basins on the abovesaid site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

KUDERU.

(a) Land in S. Nos. 207/2 and 208 measuring all told 5 acres.

(b) Filature of 48 basins on the above site, all buildings, appurtenances and machinery thereon.

NANJANGUD.

Land measuring all told 16 acres 9 guntas in S. Nos. 1299, 1300 and 1301 in Nanjangud Kasaba (under acquisition).

Q.—1037. Sri G. PAPANNA
(Sidlaghatta—Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount of loan granted to the Mysore Silk Filature Company so far, and the amount of loan obtained from the Bank of Mysore for which security has been furnished;

(b) the date from which an Officer of the Government has been appointed as Manager of that Company;

(c) the assets and liabilities of that Company at present;

(d) the number of places at which the Factories of the Company are situated;

(e) the number of factories at which work is being done since the last three years;

(f) the work turned out by this company and the profits earned or loss sustained during the last three years;

(g) the amount paid towards the principal and interest so far in respect of the loan obtained from Government?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA
(Minister for Home and Industries).—

(a) (i) Government loan: Rs. 10,75,000.

(ii) Mysore Bank loan: Rs. 8 lakhs.

(b) September 1949. He is appointed as Managing Director of the Company.

(c) The report of the Board of the Directors of Mysore Silk Filatures, Ltd., containing the Balance Sheet for the period ended 31-3-1953 is placed on the table of the House.

- (d) (i) T.-Narasipur.
(ii) Mamballi.
(iii) Chamarajanagar.
(iv) Sānthemaranahalli.
(v) Mysore.
(vi) Kuderu.
(vii) Sidlaghatta.

- (e) Three at—
(i) T.-Narasipur.
(ii) Chamarajanagar.
(iii) Mysore.

(f) The work turned out for the last three years is noted below:—

	Lbs. of silk reeled.
(i) 1950-51	... 34,336
(ii) 1951-52	... 44,043
(iii) 1952-53	... 50,238

The Profit and Loss figures are as follows:—

	Rs.	a.	p.
(i) 1950-51	... 1,00,442	10	3 Loss
(ii) 1951-52	... 4,431	14	4 Profit
(iii) 1952-53	... 2,391	6	9 Profit
(g) Nil.			

12-30 P.M.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—May I know what are the conditions imposed by the Government at the time of granting these loans to this Factory, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have not got them now before me. The object was to rehabilitate the industry and keep the work going on in the interest of sericultural industry.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—You have said that nothing has been received back either towards interest or principal. May I know what action has been taken to recover this amount, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have not found it possible to recover anything substantial because the industry has not yet been able to stand on its own legs.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, when the loan was granted in 1940 the factory was making huge profits in the war period. May I take it that the Government did not make efforts to recover the amount?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Where are figures for the Hon'ble Members to say that the factory made huge profits during that period? At any rate, I have not got figures with me.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—When the Government did not receive any amount towards the principal or interest for the loan sanctioned in 1949, where was the necessity to grant additional loans in the year 1951?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, the position is this: if the Government will withdraw the loan amount today, the whole thing will be closed. It is

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)
sericultural industry in the heart of sericultural area in the State and if the Hon'ble Member's desire is that the factory should be closed, I have no objection.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY. — Are Government certain that all the factories are now working?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would invite the Hon'ble Member's attention to an article regarding Sericulture in "Trade and Commerce" on 6th February 1954. That gives the index position of the sericulture industry.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Have Government looked into the conditions of the property that has been offered to Government as security?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, they have.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that the value of the present property that has been offered to Government does not cover even 70 per cent of the loan?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not sure about it.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, you have shown profit for 51-52, 52-53. May I know whether these figures have been arrived at after making provision for depreciation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—To some extent depreciation also has been provided. Unfortunately, I cannot say what exactly is the depreciation amount.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Do you admit that if depreciation according to rules is allotted, the concern will lose to the extent of one lakh?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For the years 51-52, 52-53 the amount of profit that is shown is without making any provision for depreciation. But only in previous year a certain amount of depreciation fund has been kept by.

For the information of the Hon'ble House I may state that the company has repaid to Government so far Rs. 87,879 in one item and Rs. 2,50,000 in another item. These are the only two repayments made by the factory ever since the time the loan was granted.

MR. SPEAKER.—Is it the amount paid towards the principal and interest

so far in respect of loan obtained from Government?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—With regard to the main loan, no repayment has been made. This is with regard to a particular item, that is, this Rs. 2,50,000 was paid as working capital during the war period; that has been repaid.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether it was not a fact that these recoveries were made at the time of granting loan?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Notice please.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state the reasons for having posted a Government officer as its Managing Director?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, with a view to safeguard the interest of Government in having given such a huge amount of loan and having stood as surety.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know the expenditure incurred by Government on account of this officer?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want notice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know, Sir, whether the officer has found out the reasons for the loss year by year?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He has been keeping us informed.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know the reasons?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—One reason is about the general condition of the sericulture industry in India. Secondly, they had a large stock accumulated which, as the Hon'ble Member is well aware of, being in the same place, it was not easy to sell. Thirdly, we have not been able to get a market for all that is produced there.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are Government aware that what is produced there is higher than the estimated consumption?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, that is true.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know, then, how there can be a demand?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Obviously, we have been competing with another kind of silk which is not natural silk but which is cheaper.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, why did not Government take necessary measure to produce silk at competitive price?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is again a question that has been engaging the attention of the Central Silk Board and they have been devising the ways and means of lowering the cost of production so that the silk that we manufacture here can at least stand on a par with artificial silk.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has the Central Silk Board given a reeling machine to the Government of Mysore?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes; in your place it is working.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are Government aware that the full use of that machine has not yet been made?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is true. We have been making an experiment. Now we are satisfied that with the use of that machine the cost of production would be lowered.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that the Central Silk Board has offered to give Rs. 9,000 for sending a person to Japan for getting training in weaving?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did Government accept that offer?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Notice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether they would immediately constitute a committee to enquire into the working of this industry being revived?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be considered.

Industrial School at Chikmagalur.

Q.—1011. Sm. B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur—Kadur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the steps taken by them for improving the Industrial School at Chikmagalur;

(b) whether they are intending to convert the said institution into an occupational institute?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(a) Besides training artisans in Smithy, Carpentry, Rattan and Lacquerware, this school is also providing facilities to Middle School students for undergoing training in Carpentry as their optional subject. The school is now run in a rented building which is located in a corner of the town and where accommodation is limited. Steps are being taken to shift it to the building donated by late Sri B. N. Hanumanthappa, after effecting necessary alteration and improvements at an estimated cost of Rs. 18,000. This will enable a larger number of students being trained, and will also help to improve the production and the sales of the articles manufactured at the school. Steps are also being taken to increase the sales of the products of the school through the Stores Purchase Committee.

(b) No.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹನುಮಂತಪ್ಪ ನವರು ಧರ್ಮಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧುವೀರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಧುವೀರಪ್ಪ.—ನುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಇದನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವಿರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—‘No’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ; ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಬಾಕಿಯಾದ್ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಲೆಯಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವ ಸ್ಕೂಲನಲ್ಲ ಏನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಹನುಮಂತಪ್ಪ ನವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಈಗ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಹನುಮಂತಪ್ಪ ನವರು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ 20-2-1953 ರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡ ಗೋಡಾ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡೋಣ.

Tiled Houses for Harijans in Channagiri Taluk.

Q.—748. Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of villages in Channagiri taluk in which residents belonging to Depressed Classes have taken up construction of tiled houses;

(b) the number of applications in each such village for Government grant;

(c) the amount required to meet the applications sanctioned by the competent authority and also those pending sanction;

(d) the amount allotted for the purpose for this taluk during the current year?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) 36 villages. Details furnished under column (1) in the Appendix.

(b) 217 applications. Details furnished under columns (1) and (2) in the statement appended.

(c) Rs. 34,104-8-0. Details furnished under columns (1), (2) and (3) in the statement appended.

(d) Rs. 27,000.

STATEMENT.

1			2	3	
				Rs.	a.
1	Kabbala	...	9	450	0
2	Donihalli	...	1	238	8
3	Aralikatte	...	15	2,077	8
4	Belliganadu	...	9	1,700	0
5	Yaladahalli	...	3	300	0
6	Kadaranahalli	...	9	800	0
7	Basavapatna	...	1	150	0
8	Daginakatte	...	9	750	0
9	Siddnamata	...	3	450	0
10	Chiradoni	...	2	338	8
11	Hiruda	...	14	1,400	0
12	Santebennur	...	1	150	0
13	Gedlehalli	...	9	900	0
14	Agara Bannihatti	...	7	700	0
15	Kathalagere	...	7	1,000	0
16	Neetagera	...	2	350	0
17	Miyapura	...	11	1,200	0
18	Ianigere	...	13	1,050	0
19	Kengapura	...	9	1,800	0
20	Nalluru	...	2	300	0
21	Ajjihalli	...	1	100	0
22	Vaddanalu	...	3	300	0
23	Haronahalli	...	8	450	0
24	Melanayakanakatte	...	1	150	0
25	Mudigere	...	1	150	0
26	Kasipura	...	3	400	0
27	Somlapura	...	3	300	0
28	Hodigere	...	3	300	0
29	Benkikere	...	1	150	0
30	Lingadahalli	...	3	200	0
31	Basavanahalli	...	19	5,000	0
32	Veerapura	...	8	2,400	0
33	Maravanji	...	5	1,500	0
34	Malahalu	...	2	600	0
35	Hiremalali	...	5	1,500	0
36	Tyavanige Tanda	...	15	4,500	0
Total ...			217	34,104	8

Sri L. SIDDAPPA.—What is the subsidy given to one house ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Rs. 300.

Sri L. SIDDAPPA.—From the perusal of the total number of houses which are under construction, it is clear that the amount required is more than Rs. 65,000.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri L. SIDDAPPA.—Will the Government be pleased to make adequate provision from the next year's budget to enable the applicants to complete these buildings ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Land and Building Grants to Cobblers in Tumkur District.

Q.—997. Sri C. H. LINGADEVARU (Chiknayakanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Cobblers' caste is not included in the scheduled classes and their population ;

(b) the number of petitions received from the cobblers in Tumkur District praying for concessions such as grant of lands and building grants under the Depressed Class Rules ; and the number of people for whom such concessions have been granted (talukwar details to be furnished) ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) The community "Mochi" is included in the list of Depressed Classes. It is not scheduled. Population figures for this community are not available.

(b) It is ascertained that only one application for lands in Chicknaikanahalli Taluk was received and that was rejected as the land which they applied for was not yet released for cultivation. There are stated to be no applications for housing grants.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಗೂ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಗೂ difference ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬರುವ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ list ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಅದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ list ನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—“ಮೋಚಿ” ಪಂಗಡದವರನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಲೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ‘ಮೋಚಿ’ ಪಂಗಡದವರು ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಲಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—There are stated to be no applications for housing grants ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಇಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ನೂತ್ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

Depressed Classes in Tumkur District (Amount allotted for upliftment).

Q.—1028. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount allotted to Tumkur District for the upliftment of the Depressed Classes in the year 1953-54;

(b) out of this, the amount provided for—

(i) house building purposes,

(ii) other purposes in each taluk and hobli (information as to the amount given to each hobli to be given) ;

(c) the number of houses constructed in each hobli ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) Rs. 1,85,750.

(b) For distribution of housing grants, please see annexure. The grants made for other purposes are not distributed talukwar and hobliwar.

(c) *Vide* annexure to clause (b).

ANNEXURE.

Taluk and Hobli			Amount provided for house building purposes	No. of houses constructed
I TUMKUR TALUK.				
			Rs. a. p.	
1	Kasaba Hobli	...	4,719-1-3	44
2	Gulur "	...	1,600-3-6	32
3	Hebbur "	...	2,897-0-0	23
4	Kora "	...	2,207-5-6	42
5	Urdigere "	...	1,280-7-0	30
6	Bellavi "	...	607-6-6	24
Total			...	195
II GUBBI TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	...	4
2	Kadaba "	...	...	14
3	C. S. Pura "	...	10,000-0-0	10
4	Chelur "	...	(Hobliwar infor-	1
5	Hagalvadi "	...	mation not	Nil
6	Nittur "	...	available).	2
Total			...	31
III KUNIGAL TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	3,668-14-0	20
2	Kothagere "	...	777-10-0	5
3	Yediyur "	...	661-4-0	1
4	Amruthur North	...	486-0-0	2
5	Amruthur South	...	86-0-0	2
6	Huliyurdurga	...	499-0-0	3
7	Hutridurga	...	976-12-0	3
Total			...	36
IV TIPTUR TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	...	23
2	Noravinakere Hobli	...	9,000-0-0	5
3	Honnnavalli "	...	(Hobliwar infor-	12
4	Kibbanahalli "	...	mation not	4
Total			available).	44
V TURUVEKERE TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	8,000-0-0	24
2	Mayasandra Hobli	...	Do	5
3	Dabbeghatta "	...	...	8
4	Dandinashivara	...	...	18
Total			...	55

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Taluk and Hobli			Amount provided for house building purposes	No. of houses constructed
VI CHICKNAIKANAHALLI TALUK.				
			Rs. a. p.	
1	Kasaba Hobli	...	...	11
2	Settikere Hobli	...	10,000-0-0	4
3	Kandikere „	...	Do	9
4	Huliyar „	...	...	16
5	Handanakere Hobli	...	...	12
Total			...	52
VII MADHUGIRI TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	1,500-0-0	5
2	Puravara „	...	1,200-0-0	4
3	Dodderi „	...	3,600-0-0	12
4	Midigesi „	...	1,500-0-0	5
5	I. D. Halli „	...	1,200-0-0	4
Total			...	30
VIII PAVAGADA TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	1,500-0-0	3
2	Nagalmadike	...	2,500-0-0	7
3	Nidagal	...	500-0-0	3
4	Hosakote	...	500-0-0	2
Total			...	15
IX KORATAGERE TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	3,668-0-0	18
2	Channarayanadurga	...	980-0-0	2
3	Holavanahalli	...	1,694-8-0	5
4	Kolala	...	1,657-0-0	2
Total			...	27
X SIRA TALUK.				
1	Kasaba Hobli	...	10,000-0-0	2
2	Gowdagere Hobli	...	(Hobliwar infor- mation not available).	...
3	Hulikunte „	...		...
4	Kallambella	...		...
5	Bukkapatna	...	...	...
Total			...	2

Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA.—
Sir, I have no supplementaries to put
on this question.

Date-groves for cultivation.

**Q.—553. Sri Y. M. CHANDRASEKHAR-
RIAH (Kadur).**—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) the extent of the date-groves
in the State (talukwar);

(b) out of this, how many acres of
date reserve are maintained in each
taluk;

(c) out of this date reserve, how
many acres have been given out for
cultivation;

(d) the year in which this list of
date reserves was prepared;

(e) whether the number of trees
in the remaining portion are in confor-

mity with the number shown in the
list;

(f) whether suitable action will
be taken to give those areas for cultiva-
tion where there are less number of
trees?

**A.—Sri T. CHANNIAH (Minister
for Public Health and Local Self-
Government).**—

(a) (b) and (c) Statement appended
below.

(d) The lists were compiled some
years ago and revised in 1939-40.

(e) No. Various factors such as
fresh growth, cutting of trees, encroach-
ments of date reserve lands, etc., will
alter the number.

(f) Yes. Lands are being disposed
of in individual cases out of date-groves
where there are a few trees in consulta-
tion with the Excise Commissioner in
Mysore.

Talukwise statement of date reserve lands in the State.

Sl. No.	Taluks	Extent of date reserves		Extent maintained		Extent given out for cultivation			
		A		B		C			
		A. G.		A. G.		1951-52 1952-53 A. G. A. G.			
1	Bangalore	249	34	249	34	176 06 Nil (Talukwise details not available.)			
2	Hoskote	506	04	506	04				
3	Dodballapur	618	16	618	16				
4	Nelamangala	49	05	49	05				
5	Kanakapura	2,755	08	2,755	08				
6	Magadi	535	04	535	04				
7	Chernapatna	548	22	548	22				
8	Anekal	...	...	...	...				
9	Devanahally	...	...	...	...				
10	Ramanagaram	373	34	373	34				
1	Kolar	854	29	617	06	282 13 59 61 (Talukwise details not available.)			
2	Bangarpet	683	06	305	25				
3	Chintamani	1,656	15	828	02				
4	Mulbagal	3,691	24	1,979	24				
5	Sidlaghatta	401	05	160	16				
6	Chikballapur	490	12	114	34				
7	Bagepalli	916	16	369	14				
8	Goribidnur	10,005	17	10,005	17				
9	Malur	366	12	323	10				
10	Srinivasapur	1,100	33	382	22				
11	Gudibanda	1,439	28	1,184	03				

(SRI T. CHANNIAH.)

Sl. No.	Taluks	Extent of date reserves		Extent maintained		Extent given out for cultivation			
		A		B		C			
		A.	G.	A.	G.	1951-52		1952-53	
						A.	G.	A.	G.
1	Tumkur	...	135 06	12 17	107 21				
2	Madhugiri	...	3,155 33	1,450 04	152 09				
3	Chiknayakanahally	...	31,377 01	31,262 31	114 10				
4	Sira	...	22,048 27	22,019 27	29 00				
5	Gubbi	...	1,359 00	292 19	24 33				
6	Tiptur	...	5,993 35	3,024 09	158 04				
7	Pavagada	...	1,284 17	832 30	71 17				
8	Kunigal	...	336 37	151 00	7 09				
9	Koratagere	...	523 17	435 16	28 10				
10	Turuvekere	...	183 10	183 10	Nil				
1	Mysore	...	6,629 21	6,629 21					
2	Chamarajanagara	...	12,215 16	12,215 16					
3	Hunsur and Periyapatna	...	11,877 08	11,877 08	33 27 407 20				
4	Krishnarajanagar	...	1,034 31	1,034 31	(Talukwise details				
5	Heggaddevankote	...	2,616 16	2,616 16	not available.)				
6	Gundlupet	...	10,958 08	10,953 08					
7	Nanjangud	...	7,371 34	7,371 34					
8	T.-Narasipur	...	Nil	Nil					
1	Mandya	...	562 12	562 12					
2	Srirangapatna	...	1,893 10	1,893 10					
3	Malavally	...	Nil	Nil	614 35 Nil				
4	Krishnarajapet	...	3,203 34	3,203 34	(Talukwise details				
5	Nagamangala	...	3,057 39	3,057 39	not available.)				
6	Maddur	...	869 15	869 15					
7	Pandavapura	...	5 13	5 13					
1	Hassan	...	...	...					
2	Manjarabad	...	...	...					
3	Arkalgud	...	...	...					
4	Belur	...	3,926 27	3,926 27	18 00 46 12				
5	Chennarayapatna	...	11,720 37	11,720 37	(Talukwise details				
6	Arsikere	...	9,569 35	9,569 0	not available.)				
7	Hole-Narsipur	...	Nil	Nil					
8	Alur	...	...	...					
Bellary District: information not available.									
1	Shimoga	...	811 33	Nil	Nil				
2	Chennagiri	...	1,541 03	674 27	336 37				
3	Bhadravathi	...	Nil	...	Nil				
4	Honnali	...	134 08	...	6 00				
5	Shikaripur	...	1,598 06	...	5 17				
6	Sorab	...	241 17	...	10 15				
7	Sagar	...	...	...					
8	Hosanagar	...	Nil	Nil	Nil				
9	Tirthahally	...	...	...					

Sl. No.	Taluks	Extent of date reserves		Extent maintained		Extent given out for cultivation				
		A		B		C				
		A. G.		A. G.		1951-52 A. G.		1952-53 A. G.		
1	Chikmagalur	...	1,807	22	138	11	...	...	...	
2	Kadur	...	23,277	39	25,229	39	3,047	20	...	
3	Tarikere	...	838	00	68	16	...	...	...	
4	Koppa	...	} Nil		Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	
5	Mudigere	...								
6	Narasimharajapura	...								
7	Sringeri	...								
1	Chitaldrug	...	3,231	39	557	15	87	07	383	09
2	Chellakere	...	16,007	05	5,022	09	420	26	611	13
3	Hiriyur	...	12,815	12	12,815	12	Nil	...	Nil	...
4	Holalkere	...	3,171	17	1,978	02	28	34	233	28
5	Davangere	...	2,507	03	855	00	46	25	120	38
6	Molakalmuru	...	523	22	295	19	32	00	Nil	...
7	Jagalur	...	8,031	32	6,483	34	51	36	171	39
8	Hosadurga	...	6,234	29	2,323	01	201	35	403	31
9	Harihar	...	Nil		Nil		Nil		Nil	

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಯಗಚಿ, ಯಲ್ಲಂಬಳಸೆ—ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರಿಜನರು ಈಚಲು ಮರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಇಂಥಿಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರಗಳಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. CHANNIAH.—If specific instances are brought to notice, they will be looked into.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಲವಾರರು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether there is any order to the effect that no date-grove area should be reserved for cultivation or should not be auctioned ?

Sri T. CHANNIAH.—You will find in the answers that there are certain areas where there are 5 or 6 or 10 trees in an acre. In such cases, even though there are scarcely any trees the areas are not given for cultivation.

Sri M. LINGANNA.—Has it come to the notice of the Government that revenue officers have refused to confirm darkhast sales on account of particular reservation of date-groves ?

Sri T. CHANNIAH.—No such instances have come to the notice of the Government.

Sri M. LINGANNA.—Supposing Government take necessary steps to issue a circular instructing not to cancel darkhasts wherein no date trees are available ?

Sri T. CHANNIAH.—The suggestion will be examined.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜ್ ಇರಾಬೆ ಯಿಂದ ಕೆಲವುಕಡೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಎರೇ ಅಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. Where they are particularly reserved for growing trees and where they are contiguous to other numbers having a large number of date trees.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅದರೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ದಿನದವರೆಗೂ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿಲೇ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ; ಬಂದರೆ ವಿಚಾರಿ ನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು 62ರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ; ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ release ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ release ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಬಂದರೆ release ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ date reserve ಬಗ್ಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರಿಂದ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದಲೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಮಾತ್ರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು release ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

Police Raid on Toddy Shop at Hanumanthapura.

Q.—680. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the police of Harohalli, Kanakapura Taluk, raided an unauthorised toddy shop a few months

ago, at Hanumanthapura near Maralavadi;

(b) how many times it was raided and the dates;

(c) whether those cases were charge-sheeted;

(d) whether that unauthorised shop was subsequently authorised;

(e) if so, when?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Four times—

on 28th August 1953

on 29th August 1953

on 31st August 1953

on 26th September 1953

(c) No. As the offence was found, after investigation, to be of a technical nature, falling under the “Breach of Licence Conditions” under the Mysore Excise Act, the first three cases were disposed of departmentally by levying a fine of Rs. 5 on the Contractor, in each case and the remaining case is under investigation.

(d) The toddy shop of Thokasandra was permitted to be shifted to Hanumanthapura.

(e) 15th December 1953.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಫೋಲೋನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ರಿಪೋರ್ಟು ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಫೋಲೋನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕೇಸು ಹಾಕುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಫೋಲೋನಿಂಗ್ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಆ ಫೋಲೋನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಇಲ್ಲವೇ?

Sri T. CHANNIAH.—I believe so.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿನ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಿ ದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹನುಮಂತಪುರ ಎಂಬುದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಹನುಮಂತಪುರ ಎಂಬುದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ 2 ಅಥವಾ 3 ಮೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಮೊದಲು ತೋಕನಂದ್ರ ದಲ್ಲೇ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ತೋಕನಂದ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹನುಮಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ತೋಕನಂದ್ರಗ್ರಾಮ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಏಜೆಂಟು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ, ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಬಡವೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗಡಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಇಲ್ಲ. ತೋಕನಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಏಜೆಂಟರು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಹನುಮಂತಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಅವರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವುದೂ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಹಾಗಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಂಗಡಿ ನಡೆಸಿದ್ದು ಅನುಕ್ರಮದದ್ದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಣಿತರಾದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್ ಆಫೀಸಿನ ಮೇಲೆಗೆ "ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಪರತ್ಯುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ" ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ—ಕಂಡಿಷನ್‌ಗೆ ವಿರೋಧ

ಧಿಸಿ ಹೋದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್ impose ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ತೋಕನಂದ್ರದಿಂದ ಹನುಮಂತಪುರಕ್ಕೆ unauthorised ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.— ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಏಜೆಂಟರೇ ಒಂದು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಹನುಮಂತಪುರ ದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ.

Officials of K.G.F. Sanitary Board (Transfer).

Q.—888. Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) if they have not received representations from various sections of the public urging the immediate transfer of such officials of the Kolar Gold Fields Sanitary Board who have put in more than three years' service in the Board ;

(b) the names and designations of the officials who have put in more than three years' service in the Board ;

(c) the action they propose to take on the representations received in this respect ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).

(a) Yes.

(b) Statement appended.

(c) The Deputy Commissioner, Kolar, has already effected the transfer of 10 officials and some more have been transferred from the Sanitary Board and the transfers are being given effect to. Some of them have themselves asked for transfers but for want of suitable places, it has not been possible to effect the transfers.

Action is being taken to effect the transfers of the officials as early as practicable.

(Sri T. CHANNIAH.)

Sl. No.	Name	Designation	Period of stay in the K.G.F. Sanitary Board
	Sriyuts—		
1	G. Abdul Aziz	Revenue Officer ...	16 Years
2	H. T. Lakshminarasimhaiah	Manager ...	11 "
3	K. Ramaswamy ...	Deputy Clerk ...	6½ "
4	K. H. Seenappa ...	Octroi Superintendent ...	6 "
5	K. Devaraj ...	Cashier ...	13 "
6	N. Narayanappa ...	II Division Clerk ...	9 "
7	Abdul Khuddus ...	Asst. Market Inspector ...	5 "
8	F. Abdul Razaak ...	Revenue Inspector ...	17 "
9	R. Armugam ...	II Division Clerk ...	4 "
10	J. S. Pattabhiramaiah ...	Head Clerk, Health Section ...	12 "
11	C. Kodandaramaiah ...	Bill Collector ...	10 "
12	D. Krishna Murthy ...	II Division Clerk ...	2 "
13	M. Nanjundachar ...	Do Octroi Department ...	4½ "
14	Nazir Hussein ...	Mouzin ...	24 "
15	B. S. A. Gaffar ...	Mouzin ...	23 "
16	Chintamani Rao ...	Octroi Mutsaddy ...	5½ "
17	D. Raman ...	Octroi Mutsaddy ...	4 "
18	N. Daniel ...	Laboratory Attender ...	10 "
19	Miss Violet Jayakanthi ...	Midwife ...	11 "
20	Mrs. A. Standon ...	Midwife ...	12 "
21	Sri K. Muniswamiah ...	Vaccinator ...	5 "
22	Mrs. Annapurnamma ...	Vaccinatrix ...	5 "
23	Narayanaswamy ...	Lorry Driver ...	6 "
24	Hanumanthappa ...	Lorry Driver ...	3 "

Sri K. S. VASAN.—I have no supplementaries.

L. F. Dispensary for Chelur.

Q.—900. Sri B. C. NANJUNDAIYA (Kora).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that they have provided Rs. 10,000 in 52-53 budget for building a Local Fund Dispensary in Chelur, Gubbi Taluk ;

(b) the reasons for not taking up the work till now ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) For want of donations and contributions of the Local Bodies, the work has not been taken up.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'For want of donations and contributions of the Local Bodies' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ, ಬಡ್ಡೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಪುರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'for want of donation' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಳದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Taxes collected by Bangalore Corporation.

Q.—931. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the different rates collected for the following :

(i) Royalty paid by the Corporation for street lights in the City and Civil Station;

(ii) the municipal surcharge collected for registration on transfer of property in City and Civil Station;

(iii) the free supply of water that is allowed in City and Civil Station;

(b) the difference between the licence fees collected for "gana" by the Corporation in City and Civil Station areas;

(c) the difference between the rates of licence fee collected for flour mills in City and Civil Station areas?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) (i) *City*:—Street lights of 60 C. P. at Rs. 22-8-0 per annum.

Civil Station:—Street lights of 60 C. P. at Rs. 35 per annum.

(ii) *City*:—Half a per cent ($\frac{1}{2}$) on the amount of consideration on such instruments the value of which exceeds Rs. 2,500.

Civil Area:—2 per cent on the value exceeding Rs. 5,000.

(iii) *City*:—Domestic consumption.

Minimum.—3,000 gallons per mensem.

Maximum.—10,000 gallons per mensem.

Non-domestic concerns:—No free allowance.

Civil Area:—Domestic consumption.

Minimum.—2,000 gallons.

Maximum.—5,000 gallons.

Non-domestic concerns—No free allowance.

(b) *City*:—Rs. 10 per annum.

Civil Station:—Rs. 20 if run by power; free licence for rice polisher.

(c) *City*:—Up to 5 H. P.—eight annas per H. P.

From 5 to 10 H. P.—Re. 1 per H. P.

From 11 H. P. and above—Rs. 1-8-0 per H. P.

Civil Area:—Rs. 50 per annum, irrespective of the H. P. used. Free license for rice polisher.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Has Government promised extra lights to the Civil Station, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir.

Sri M. PALANIYAPPAN.—May I know on what conditions?

Mr. SPEAKER.—These are all details. Any other question?

Sri M. PALANIYAPPAN.—Is the Government aware that during the last January sitting of this House, the Government has promised to rectify the differences in regard to municipal surcharges?

Sri T. CHANNIAH.—The Commissioner of the Corporation has been addressed in the matter. The Corporation is taking necessary action to frame bye-laws in the matter.

L.F. Dispensary for Hundipur

Q.—1000. Sri H. K. SHIVARUDRAPPA (Gundlupet-Heggaddevanakote).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received any representation from any person for establishing a L.F. Dispensary at Hundipur in Gundlupet taluk; if so, when and what are the details;

(b) the difficulties felt for converting the present New Type Dispensary into a L.F. Dispensary;

(c) the approximate cost of the buildings now constructed there and the facilities provided therefor;

(d) whether the donor and the people of that area have not felt the disappointment for not yet opening a L.F. Dispensary there;

(e) (i) whether the District Board have recommended for the conversion of the present New Type Dispensary at Hundipur into a L.F. Dispensary; (ii) whether a resolution has not been passed by them indicating their approval for the payment of their quota; if so, when?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes, on 11th February 1954, by the Director of Medical Services

(SRI T. CHANNIAH.)
from Sri H. K. Shivarudrappa and in 1947 by the Local Self-Government Commissioner from Sri H. K. Shivarudrappa, for the opening of a Local Fund Dispensary.

(b) The matter is under examination.

(c) Rs. 20,000. The following facilities are provided :—

- (1) Hospital Building.
- (2) Quarters to the Doctor, Compounder and Midwife.
- (3) Drinking water well.
- (4) Flush-out latrines.
- (5) A kitchen block to the hospital.
- (6) A ward for in-patients under construction.

(d) Does not arise in view of reply to sub-question (b).

(e) (i) The President, District Board, Mysore, has requested for opening a Local Fund Dispensary in place of the District Board New Type Dispensary.

(ii) Yes; on 5/6th November 1947.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಸ್ಥಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್. ಎಫ್. ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಾಗೃತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ assurance ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Tuberculosis Sanatorium at Mysore.

Q.—1008. Sri Y. M. CHANDRA-SEKHARIAH (Kadur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of patients that took treatment for the last five years in the Mysore T. B. Sanatorium;

(b) of them, how many are Mysoreans and how many are outsiders;

(c) the number of beds available in the Sanatorium;

(d) whether statistics have been collected in respect of T. B. patients in the State;

(e) the number of persons inoculated with B. C. G. vaccination in the State as a measure of precaution against tuberculosis disease;

(f) whether any action has been taken to carry on B. C. G. vaccination throughout the State as a measure of precaution against T. B. ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a)	Year		No. treated
	1949	...	467
	1950	...	468
	1951	...	518
	1952	...	590
	1953	...	671

(b)	Year	Mysoreans	Outsiders
	1949	447	20
	1950	454	14
	1951	494	24
	1952	571	19
	1953	650	21

(c) 325.

(d) No.

(e) 8,88,396 were tested.

2,43,324 persons were found positive and 3,51,628 negative. Of the negatives 3,44,144 persons were B. C. G. vaccinated.

(f) Yes.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—May be.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಯರೋಗದ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಎರಡು ಅಸ್ಥಿತ್ವಗಳು ಇವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಯರೋಗ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಟು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. CHANNIAH.—It is a hypothetical question.

Mr. SPEAKER.—Questions are all over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up.)

Bangalore Transport Co., Ltd. (Nationalisation)

Q.—290. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Bangalore Transport Co., Ltd., was registered and with what capital (i) authorised capital and (ii) paid up capital ;

(b) how much money the Government have invested in this company ;

(c) the Government directors in this company and salaries or allowances they are paid ;

(d) the gross and net profits earned by this company from the date of its inception up-to-date and what is the Government share in that year (year-war figures also to be given) ;

(e) whether any representations are received for the nationalisation of this Transport from the public and from the Bangalore Corporation ;

(f) whether they intend to take over this concern ;

(g) what is the rate per mile charged by this company in 1953-54 ;

(h) what is the rate per mile charged for passengers in Bombay in 1953-54 ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) To-day the authorised capital is Rs. 10 lakhs and the paid up capital is Rs. 8,77,790.

(b) As at 30th June 1953, Rs. 1,25,000.

(c) (i) Sri K. R. Madhava Rao, B.A., LL.B., Chairman and Managing Director.

(ii) The General Manager, Road Transport Department.

(iii) Major A. W. Waters, M.B.E.

The Chairman is paid an honorarium of Rs. 500 per month and sitting fee of Rs. 50 per meeting.

The other two directors are paid a sitting fee of Rs. 30 per meeting.

Sitting fee in the case of the General Manager, Road Transport Department, is credited to the Government.

(d) Statement appended below.

(e) Often this question is brought to the notice of the Government.

(f) The question is under the active consideration of the Government.

(g) Re. 0-1-0 for the 1st mile ;

Re. 0-0-9 for the 2nd mile ;

Re. 0-0-6 for the 3rd and subsequent miles.

(h) Statement appended.

Year	Gross Revenue	Net Profit	Government Share on Ordinary Shares.
	Rs.	Rs.	
1941	4,09,894	12,026	5 per cent
1942	6,38,888	24,536	6 "
1943	6,21,497	522	Nil
1944	6,00,175	24,367	4 per cent
1945	9,54,364	55,136	6½ "
1946	12,61,486	66,813	10 "
1947	13,64,247	96,239	10 "
1948	13,75,405	96,875	10 "
1949	14,91,013	36,552	10 "
1950	15,82,895	93,825	10 "
1951	21,69,517	1,21,043	10 per cent plus 5 per cent Bonus.
1952	26,89,145	1,11,554	10 per cent
1953	29,71,644	1,10,862	10 "

The percentage of Government share in the net profit given above is on the ordinary shares, and on Cumulative Preference Shares the Government share of the net profit is 6 per cent per annum taxable.

Statement showing Rate charged for Passengers in Bombay.

Motor Vehicle	Area	Route	Maximum	Minimum	Fares for special class
(a) Stage carriage other than that referred to in (b).	Throughout State of Bombay.	(i) On route other than those referred to in (ii) below.	(i) (a) 9 pies per passenger mile in Kalyan, Mulund or Akbar Colonies areas. (b) 9 pies per passenger mile or one anna for each stage of 1½ miles or part thereof in Municipal or Cantonment areas. (c) 9 pies per passenger mile or 3 annas for each stage of 4 miles or part thereof in areas other than those referred to in (a) and (b) above. The fares calculated at the rate of 9 pies per passenger mile may be rounded off to the nearest anna, any fraction less than half anna being ignored and equal to or exceeding half anna being taken as whole anna. (ii) 1 anna per passenger mile or 4 annas for each stage of 4 miles or part thereof. The fares so calculated may be rounded off to the nearest anna, any fraction less than half anna being ignored and equal to or exceeding half anna being taken as whole.	1 anna in Kalyan, Mulund or Akbar Colonies. (a) 1 anna for bus services other than "Limited Stop". (b) 2 annas for "Limited Stop" services; and (c) 3 annas in other areas.	If Upper Class is provided 50 per cent more than the fares chargeable under column 4. Do Do (ii) If upper class is provided 50 per cent more than the fares chargeable under column 4.
(b) Stage carriage permitted to perform special or express service or to undertake extra trips between 7 P.M. and 7 A.M. to cope with increased traffic on any particular day.	To ...	(i) On all routes ...	1 anna per passenger mile or 4 annas for each stage of 4 miles or part thereof. The fares so calculated may be rounded off to the nearest anna, any fraction less than half anna being ignored and equal to or exceeding half anna being taken as whole anna.		Do

Irrigation Pump Sets (Delay in Supply).

Q.—735. Sri T. NAGAPPA (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of applications sent by the raiyats of Lakkavalli, Karakuchi village of Tarikere Taluk for the supply of irrigation pump sets;

(b) the steps taken by them in this behalf;

(c) the reason for the delay till now?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Nil. One application for power supply has however been received from the residents of Karakuchi village.

(b) In regard to power supply, the villagers were asked to pay the necessary deposits so that surveys may be

conducted, but there has so far been no response.

(c) *Vide* reply to (b).

Mysore Government Insurance Department.

Q.—818. Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the business canvassed by the Mysore Government Insurance Department under (i) Life, (ii) Motor during each of the years 1947-1953, yearwar;

(b) the salaries and establishment charges incurred by the Department during each of the above years?

A.—Sri K. HANUMANTHAIA (Chief Minister).—

(a)—

Year	Business done in Life Branch	Business done in Motor Branch	
		No. of Vehicles insured	Premium Income
	Rs.		Rs. a. p.
1947-48	1,61,05,533	3,006	2,98,201 15 7
1948-49	1,86,62,696	2,960	2,67,602 10 4
1949-50 (9 months)	1,63,93,835	2,190	1,89,855 13 6
1950-51	1,95,64,892	2,176	2,34,699 4 10
1951-52	1,75,09,999	2,146	2,51,040 12 9
1952-53	1,59,90,851	2,097	2,12,439 13 9

	Rs. a. p.
(b) 1947-48	5,00,301 13 0
1948-49	5,40,268 7 0
1949-50	4,23,587 4 0
(9 months)	
1950-51	5,97,547 0 0
1951-52	5,96,856 5 0
1952-53	6,12,899 14 0

Date Reserve Lands (grant for agricultural purposes).

Q.—877. Sri B. N. RAME GOWDA (Sira).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the Standing Orders regarding grant of date reserve lands for agricultural purposes;

(b) whether they will consider the advisability of relaxing the Standing

(SRI B. N. RAME GOWDA.)

Orders to facilitate the grant of date reserve lands on which there are less than 5 to 10 trees per acre or lands on which there are no trees at all for *bona fide* agricultural purposes and issue suitable modifications, for the Standing Orders?

A.—SRI T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) The Rules for the grant of date reserve lands for cultivation are printed on pages 154-156 of the Mysore Excise Manual, Volume I (1943 Edition).

(b) All date reserve lands which contain no trees or having sparse growth, i.e., 5 to 10 trees per acre are being released for cultivation except in cases—

(i) where they are specifically reserved for growing date trees.

(ii) where they are contiguous to other numbers having large number of date trees.

There is no need to modify the standing orders.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND No. 25—CO-OPERATION.

42. CO-OPERATION.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 7,80,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Co-operation’.”

As regards time, I have thought of this arrangement:

The present Demand on Co-operation will go on till 2-15. From 2-15 to 4, Demand No. 26. From 4 to 4-30 Demand No. 27. From 4-30 to 5, Demand No 41.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2,500 ಇದ್ದದ್ದು 1954ರಲ್ಲಿ 5,000ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 5269ರ ವರೆಗೂ ಇವೆ. Paid up shares 1.6 ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ವರ್ಟಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೋ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದವು. ಒಟ್ಟು 5269 ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕ ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಯಲ್ಲೂ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಫಲದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದವು. ಈಚೆಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಬೋತಾ ನೂಚೆನೆಗೆ ಇನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರು ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಜನರು ವಾಲಂಟಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಒಂದು ಸಮುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಅನುಕೂಲತೆ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಾವು ಸೊಸೈಟಿ

ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ವನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಫೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕೂಡ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ದ್ವಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಸಾಲ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಮೊನ್ನೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿ ಬೇಕಾ ದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿರುವುದು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದ ಕಡೆ ಇರುವ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಲ ಹಂಚಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ನಿರಾಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೈಬಿಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅವು ಹಂಚಿದಾಗ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಅವು ರಾಜಧಾನಿಯ ಕವಾಗಿ ನಡೆದವು. ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕೋ-ಆಪ ರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್ಸ್ಪೆ ಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ salesmen ಆಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಪೋಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ, ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಿರು ವಾಗ ಅಂಥವರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಏಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ವಕೀಲಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾಲ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡು ತಿರುವುದನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯ

ದಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವವು. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತರಬೇತುಮಾಡ ದಿದ್ದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭಾವನೆಯುಂಟಾ ಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಗಳೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಸಹ ಕೈಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, the object with which the Regulated Markets were established in Mysore have not been fully fulfilled. In Mysore we have Regulated Markets, the only result being a levy of six pies or nine pies, according to the tariff, and collect at the tolls, irrespective of the fact whether the goods are intended for sale or consumption. Sir, as I have already said, the object of the Govern-ment in establishing the Regulated Market was to ensure correct weight, proper value, correct measure, avoiding the middleman and quick disposal. Sir, on all these heads, I believe, the work- ing of the Regulated Market in Mysore has failed. In the first instance, correct weight and measure is perhaps assured. Regarding the middleman, Sir, pre- viously the producer was coming to the bazaar and paid a commission of four annas, sold his goods and used to return to his headquarters. Now he has to pay three pies in a rupee, that is Rs. 1-9-0 per cent. The producer who sold his goods by paying a commission of four annas has to pay now Rs. 1-9-0 per cent. Another thing is, in the Regulated Market, as and when goods come, they are heaped up and then the bidding takes place. By the time the last bidding is finished, it would be nearly 3 o'clock in the noon. Can you ever expect a producer who comes to Mysore at six o'clock in the morning to wait till three o'clock to sell his goods? Then, Sir, it is not the produ- cer who gets the profit but the agent who goes to the village, collects from the producers, imports to Mysore and sells there. You assure the commission to the seller, i.e., to the middleman. The benefit is not derived by the real producer. The broker will reserve his

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

own profit. Sir, these Regulated Markets are to be established in taluk headquarters rather than in cities and then regulate the sale. In the Regulated Market you have assured the commission of Rs. 1-9-0 per cent. For a business of Rs. 1,000, the Commission Agent gets Rs. 15-10-0. It is a drain on the producer. With what use? The producer cannot leave the market yard until the heap formed by him is reached and a producer with a small quantity will have to wait till the end. Big merchants come there and they will purchase large heaps rather than smaller heaps. So, the producer will be made to wait till three o'clock in the afternoon. My object in saying this, Sir, is to impress on Government the necessity of having arrangements to pay money to the smaller producers immediately. Supposing a man brings two or three pallas of grains; the arrangement should be such that that small quantity should be purchased and money paid and he must be sent away quickly. What is happening in the Regulated Market now is, because of the large volume of sales, the purchaser does not pay the cash on the spot. The commission agents bid in the auction and the money is paid to the producer slowly, either in the evening or the next morning. So, I would urge on Government to consider the necessity of financing these Regulated Markets so that immediately the produce is bought it may be paid for so that the producer may return to his headquarters early.

Then the next thing is about the Land Mortgage Bank. The affairs of the Central Land Mortgage Bank is far from satisfactory. One of the Directors is also an editor of a paper called 'Sahakara Patrike' and he has written like this in his editorial. With the permission of the Chair I will read it :

“ದರಖಾಸ್ತುಗಳ ಫೈಸಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲವಿಳಂಬ, ಸಂಘಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು, ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಜಮೀನು ಅಡಮಾನದ ಶಿಸ್ತು ಗಮನಾರ್ಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.”

Why I have placed this before the House is, with the present arrangements it is not possible for the indebted raiyat to obtain loan in the Land Mortgage Bank. It is the most influential men that get it. I have represented this more than once. If you examine the loans sanctioned by the Land Mortgage Bank, you will see that it is only the debtor who is indebted to the extent of Rs. 10,000 or Rs. 15,000 that has been given loans by this Bank to get his debts discharged. Therefore, it is necessary that Government should take immediate steps to see that the rural indebtedness is tackled properly and help rushed to these various centres. The work of the Central Land Mortgage Bank has to be examined early.

Sir, Co-operative Development, no doubt, has been spread throughout the State but not on proper line. As was said by Sri G. A. Thimmappa Gowda, they were working with increased activity for the last four or five years. For the last three years they have stopped working. Many of these institutions are *defunct*. When the Government were working food control, these societies thought that they should be merely their selling agents. When Government wanted to distribute the chemical manure, these societies thought that it was their duty just to sell it. Sir, Government should have placed them on a better footing and instead of allowing these societies to become *defunct*, it is necessary to see that the benefit of co-operation is extended to the villager at his door.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟು : ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯೇ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿ ವೈಷಮ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದುದು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದು ಮತ್ತು ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೊರಕದೆ ಹೋದುದು. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ

ಗಳು ನೆರವು ನೀಡಲ ಎಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇವು ಆ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳೊಡನೆ ನೇರವಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ರೈತರ ಜೀವನಾಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಬಿಕರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಂಘಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಗಿರಾಕಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು). — ಸ್ವಾಮಿ, ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಈ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಏನೋ ದಕ್ಕರಾದ ನಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರಿರುವ ಕಡೆ ಇಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಮೈಸೂರು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಾಳುಬಿದ್ದು, ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಹೋಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ, ಎರಡು ಸಾವಿರ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಡ್ಡಿದ್ಲೇ ಆಟ, ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ!

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ (ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು). — ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ. — ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಆಡಳಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಅಡ್ಡಿದ್ಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಇವು ಯಾವುದೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನೋಭಾವ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು, ತನ್ಮೂಲಕ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಎರಡೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವ

ಸ್ಥಿತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವರೇ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ). — ಸ್ವಾಮಿ, Planning Commission ನವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕಾರ ಕೊರತೆ ಇತರ ಕಂಪ್ಲೋರ್ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕೊರತೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಈ ಸಂಘಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಈ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಈ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುವು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ದಕ್ಷಲಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಈಗಲೂ ಸಹ ಇವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕುರಿತಿರತಕ್ಕವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕವರು ದಕ್ಷರಾಗಿರದಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವವೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋಗಿ, ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಅಡಿಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೇ ಇವುಗಳು ಉರ್ಜಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ periodical audit ನಡೆದರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, misappropriation ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಡಿಟ್ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ Rural credit system ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ರೈತರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ನವಚೈತನ್ಯ ಬಂದು ಇವುಗಳೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.)

ವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯೂಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಕ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ವರು ಮುಂದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಭಾರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮೂಲವೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ. ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾದರೆ ಅಷ್ಟೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವುಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ರೈತರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನು ಉದಾರವೆಲೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು—ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ; ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿ. ಒಂದು ಕಡೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ; ಜಮೀನು ಕೊಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಮೀನಿದೆ, ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಾಗರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಸಮಕಟ್ಟಾದ ಜಮೀನಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 48 ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಡ್ಡಗಾನು ಹೊಳೆಗೆ ಕುಳಿವಾಡಿಖಾನೆ ಹತ್ತಿರ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಜಮೀನಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಗರ ವ್ಯಾಲಿ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ 15 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಈ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಜಮೀನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಾಗರ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ—ಉತ್ತರ).—ನ್ಯಾಯ, ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ

ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಜನ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಅನೇಕರು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರಿಗೂ ಸಹ ಇದರ ಅನುಭವ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಪುನಃ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಸಾಧನವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಜನರನ್ನು ತಯಾರಾಗಿ, ತಯಾರಾಗಿ ಎಂದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬರದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಪರೈಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಪುನಃ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ತತ್ವವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅವರು ಪರಿಣತರಾಗಿ ಆಮೇಲೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರ ಸಭೆಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅವು ಜನರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಾಧನಗಳಾದವು. ಬಹುಶಃ ಅವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಜನ ತಯಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಈಗ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನಃ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗುವವರೆಗೂ ಏನೇನು ಸಹಾಯ

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನನ್ನ ವೇಶ ಇದೆ ಯಲ್ಲಾ ಅದು ಬಹಳ ಉಚಿತ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈಗ ನಡಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ, ಸದವಕಾಶ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಸ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಅನಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಗಸಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದರು. ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಹೋದರೂಕೂಡ, ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇತರರೊಡನೆ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ನಿಂತು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಆಗಲೀ ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನಾಲಕ್ಕು ಸಾರಿ ಹೇಳೋಣ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. Destructive criticism ಅದರ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

1905ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1946-47ರವರೆಗೂ 2,500 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಅಲ್ಲಂದಿ ಚೆಗೆ 5,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಎಂದರೆ 2,500 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿವೆ. ಈ 5-5½ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 5,000 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇಷ್ಟು ನಮೂನಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಹೋರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಫಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

They are intended to lend money on short-term credit to agriculturists.

ಪ್ರಥಮ ದಾರಿಗೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಮಿನಾರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡಿ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡರಾಯಿತು. Regional financial position ಸರಿ

ಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು planned basis ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು planned basis ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಬೇರೂರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು 10 ಅಲ್ಲ 15 ವರ್ಷ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತೀವ್ರದಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಒಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಪೀರೇಡ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ discrepancy ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. External vigilance ಇರಬೇಕು. ದುಡ್ಡು ಇದ್ದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಲ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಫುಡ್ ಇಲಾಖೆಯ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋನ್ಲದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಧಿ ಎರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೆತ್ತವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದ ನನ್ನ ವೇಶ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ anti-social elements ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಣತನ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಕೊಡಬೇಕು, ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ. ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಏನಿದೆ? ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾಮನ್ ವೆಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೇ ಹೋದರೆ middlemen ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೈಪೋಟಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ, ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರಿಂದ ಆಗ

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.)

ತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ. ತಿಪಟೂರು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಇಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಯಾವನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಆ ಬೆಳೆಗೆ ತಕ್ಕ, ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಏಕೀಕರಣವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಆತ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ನೋವು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೋವು, ವ್ಯಥೆ ಇವರೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಆತ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ನ್ಯೂನತೆ, ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೇನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳ ಕೈವಾಡ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದ್ದಕ್ಕೂ ಯಂದರೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅವು ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಡ ಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಉಂಟಾಗಬಾರದು. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತಡೆದು ತನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು. ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂದು ಈಗಾಗಲೇ 3 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ರೈತರನ್ನು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತನ್ನೊಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾರಣೆ ಬಂದಾಗ ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಲಭ್ಯವುಂಟಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು, ಪಾರ್ಟ್ ಟರ್ನ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಾಲ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಲಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮೃತ್‌ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು strengthen ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರು

ತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನೇ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಸಾಲ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2 P.M.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಮತ್ತು confusion ಇರಬಾರದು. ಈ confusion remove ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಒಂದೆಡೆ ಕೊಂಡಕ್ಕೆ ಲಂಕ್ ಇರುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾನ್ಸಿಲ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಕೂಡ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಏನೊಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವೇರ್‌ಹೌಸ್ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಳವಳಿ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ವರ್ತಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದೇ ಜಾಣತನ. ಬೇರೆಯವರು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲ. ನಾಲ್ಕಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಲ್ಲವೆ? ಸೊಸೈಟಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ದಕ್ಷರಾದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಮ್ಮಲ್ಲದಾರೆ, ಖಾಸಗಿ ಮಹನೀಯರೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವವರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತಂದಿಡಿ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ

ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಂಚೋಲ್ ಗುಡ್ಸ್ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಲೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಡ್ಯ ಸೊಸೈಟಿ ಈ ದಿವಸ thrive ಆಗುತ್ತಿದೆ; ನಾಗಮಂಗಲ, ಮುಳ ಬಾಗಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ thrive ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಬರೀ ಚಿಕ್ಕಿಕ್ ಅಕ್ವಿಟೀಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಡಿಪೋ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಲೆಜಿಮೇಟ್ ಫಂಕ್ಷನ್ ಆಲ್ಲ. ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಜಾಣತನ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ! ಆದರೆ ಒಂದಂಶ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ. ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಆಡಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಡಿಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಲದು. ಬೇರೆ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ 40-50 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇತರ ಕಡೆ ಸತ್ತಿಯಾಗದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಂಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವನು ಮೂಟೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸೇರಿನಂತೆ ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಆಮೇಲೆ ಸತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಿನನಿ ಮಂಡಿ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಯಾದರೂ ಕೀಲಿಗಾಣುವುದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆದರಬಾರದು. ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದು ಜಾಣತನ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ವೇರಾಹೌಸನ್ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಪಾರ್ಕ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ಸ್ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—On a point of order. The Member has exceeded seven minutes, the time fixed for each member by the Chair.

Mr. SPEAKER.—Why did you not raise that point when he was still on his legs? I thought the speech was very instructive and the House was prepared to listen to him. He has concluded his speech.

ಡಾ|| ಅಂ. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ

ಉದ್ಯಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 5,000 ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು sudden stoppage of help ಈ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು 3-4 ವರ್ಷ ಕೆಲಸಮಾಡಿವೆ. ಕಂಚೋಲ್ ಮುಂತಾದುವು ಇದ್ದಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅವು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿತ್ತು. ರಿಸರ್ವ್ ಫಂಡ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ನವರು 10 ಲಕ್ಷ ರಿಸರ್ವ್ ಫಂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಂಚೋಲ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 800 ಇವೆ; ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸರ್ವ್ಲೆಟ್ ಮತ್ತು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವೆನ್ನಿಟ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು; ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಡಿಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ, ದಕ್ಷತೆಯಿದ್ದ ಜನರು, ಆನೆಸ್ವಾದ ಆಫೀಸ್ ಬೇರರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯ್ತಿದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೂ ಚೆಂಪ್ಲೇಷ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಈಗ 50 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಆಡಿಟರ್‌ನ್ನು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೊಬ್ಬ ಆಡಿಟರಿರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಪ್ರೋವೀಸರ್ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಚೀಫ್ ಆಡಿಟರಿರಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರೋವೀಸರ್ ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಆಡಿಟರ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.

(ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ)

ಆ ತರುವಾಯ short-term credit ವಿಷಯ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಈಗ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ short-term credit ಇದೇ ವರ್ಷ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾನನ, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ short-term credit ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಬಳಿ ಸೊಸೈಟಿ, ನರ್ಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬ್ಯಾರಾಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಷಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಯ್ಯಂಗಾರವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಾರ್ಕಾಣಿ ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬರೀ ನಾರ್ಕಾಣಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಮಾಮೂಲಾಗಿ ನಾರ್ಕಾಣಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಮಾಲ ಮುಂತಾದುವು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದೂ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಂಥ ಮಾಮೂಲು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರು ಆಕ್ಷೇಪ ಅಗುವಾಗ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು, ಅದು ಕಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಈಗ ಆಕ್ಷೇಪ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಕಡಿ ಇದೆ. ಹೋಗೇಸೊಪ್ಪು, ಕಡರೇಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈಗ ಕಾಲವಾಯಿತು, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜವಾಬು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವೇರ್ ಹೌಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಸ್.ಎಲ್. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವೇಲ್‌ಹೌಸ್ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 7,80,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Co-operation’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 26.—INDUSTRIES AND SUPPLIES.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES (EXCEPT SERICULTURE).

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 6,48,20,100 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Industries and Supplies (Except Sericulture)’.”

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, I have a cut motion under this head to raise a debate that Industrial loans granted last year were inadequate. Last year the amount granted was about Rs. 40,000. This year it has been raised to Rs. 8,48,900. But I am afraid this sum is very inadequate. As we know, during the previous years lakhs of rupees were given to big industries as loans. They are still unrecoverable. But petty merchants and petty industrialists could not get any help from the Government. From my own constituency some representations were made to the Hon'ble Minister in charge during last year and also this year that industrial loans are not at all granted to petty merchants and industrialists like weavers. But there is no response from the Government. People from my own constituency have approached the Department, approached many members of the Committee and in fact I sent a representation to the members of the Committee also. But still they were of no use. I am afraid that at this rate these industrial loans will not be beneficial to the small people. People say and even now they are talking about that the Government is helping only bigger people and not petty merchants. So I make a request to the Government that at least hereafter some amount must be earmarked just for the benefit of small people whether they live in villages or in cities, so that they can start some small industries. For example, this year loans to rural and cottage industries amount to Rs. 15,700. This is a very small sum. We are having a budget of 22 crores. Only Rs. 15,000 have been provided towards loans to these cottage industries. Loans for purchase of machinery come to about Rs. 2,50,000 ; loans to the educated unemployed for starting industries come to Rs. 12,000.

[Sri R. K. PRASAD in the Chair.]

In fact we are having another set of unemployed persons now, who are graduates and they want to start their own industries, but not enough provision is made. Then there is the colonisation scheme. In fact Government on the floor of this House and elsewhere have stated that they intend starting some schemes. The sum of Rs. 12,000 provided is pitiable. I wish they provided some more under this head.

Then there is the provision for loans to Mysore Silk Filatures, of Rs. 1,00,000. Today to an interpellation the Government have replied that they have provided loan to silk filatures and the Hon'ble Minister stated that in order to see that industries should thrive, this year loan has been provided for. But thinking that it may be recoverable or non-recoverable, the amount provided is a small one.

For the Mysore Tobacco Company a sum of Rs. 40,000 and for the Mysore Electric and Manufacturing Company 4 lakhs are provided. What I intend saying is that hereafter Government must make up their minds to give loans to small people, especially weavers—silk weavers, cotton weavers, who are in a very pitiable condition. In Cubbonpet from which the Hon'ble Member Sri B. M. Seenappa is elected, there are many weavers most of whom are unemployed. They have approached the Government for small industrial loans. They are prepared to give sufficient security. Most of them own small houses. They are ready to give their houses as security. But Government are not coming forward to give them loans. So I request the Government to liberally give loans to these small merchants and industrialists and weavers so that they can earn their livelihood.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಕೈಲಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯುಂಟು ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರ

ಹಿತೋಚ್ಛಯವುಳ್ಳವರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಒಂದರಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಪರಕೀಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡವೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೋಪದೋಷಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಅಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದೆ. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪರಕಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಿರಾಕಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರಕುವ ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಮ್ಯಾಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದೆ. ವಿಮೋಚನಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ competition ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹುಳುಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಾಟವಾಗಲು ಜೋನ್ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಖಾಸಗಿ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಕಡೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ನಾಕಾದಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾನಿನದ ಇಂಫಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಗಿರಾಕಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ! ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ Raw Materials ಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿ ಉಕ್ಕಿನ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.)

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 19 ಜನ ಪ್ರೊಬೇಷ ನರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿರುವವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. Mechanical Engineering ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದು ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದು ಬಂದವರನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಶಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ನೇಮಿಸುವುದು, ಅನಂತರ ಕೆಲಸ ನಮಾಪಕ ವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೋಷ ಹೊರಿಸುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವವೇ ಪ್ರಗತಿಯುತವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಆ ಸಂಬಂಧದ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಆತನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಧೈಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಆದೂರಿನ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಬೆಲೆ ಹಾಕಿ ಸರಿತೂಗಿಸಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದುದೇ ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಎದ್ದುಚ್ಚುತ್ತಿಗಾಗಿ 38 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎದ್ದುಚ್ಚುತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು 20,98,000 ಜಮಾ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೂ ಎದ್ದುತ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಸುಮಾರು 18 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು Auditor ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆ! ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿರ್ಪಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ಪತ್ತಿಗೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಬರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಪರದೇಶದ ಸರಕಿನೊಡನೆ competition ಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. 3-4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಇರಬಾರದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲ ಶೇಕಡ 6½ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಇರಬಾರದು. ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೆಚ್ಚ ಶೇಕಡ 12½ ವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

2-30 P.M.

ಈ ಅಡಳಿತದ ಬರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ

ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಆತನ ಆಡಳಿತದ ಬರ್ಚಿನು, ಯಾವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು Railway Budget ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವೂ ಸಹ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೇ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದದು ಈಗ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಕಾರಣ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಆದಾಯ 20 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದರ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಜನತೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಜನರಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಬ್ಯಾರೆಟ್ ಪೀಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ರಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬ್ಯಾರೆಟ್ ಪೀಟು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

Rural Industrialisation Scheme ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥಾ ಸಾಮಾನು ನಿತ್ಯವೆಂದೋ ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆ ಗಾಣ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಿಲ್ ಎಣ್ಣೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದೆ ಅಲ್ಲೆ ಮಿಷಿನ್ ಅಕ್ಕಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಬಾರದು. ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಬೇಕು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆಯಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಅನಂತರ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುವಂಥ ಹೊರಗಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಗಾಣ ಹಾಕಿದರೆ ಮಿಲ್ಲಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಕುಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಡೆ ಮಿಷಿನ್ ಅಕ್ಕಿ ಮಾರಾಟ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದು ಹೈಪೋಟಿ ಬರಬಾರದು. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಇದು ಒಂದು ಹೊರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. 1955ನೇ ಇಸವಿಯಂತರ ಹೊರ ದೇಶದಿಂದ ಸೈಕಲ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈಗ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೈಕಲ್‌ಗಳು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಹಿಂಪೂರ್ವದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕು. ಸೈಕಲ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿ, ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ನಿಪುಣರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮೊದಲ ನೆಯದು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎರಡನೆಯದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ಎರಡು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳ ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾ.ನಿಂ. ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಈ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಪ್ರಾ.ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಯಾವಯಾವ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನೋಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ತೊಡಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿದ ಒಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರು 10 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಪಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತದೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷನಿಂಗ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕರನ್ನು

ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ, ಅವರವರ ವೃತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಅವರವರ ಅರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ 5 ನಿಮಿಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯವರ ಸ್ಥಿತಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇದೆ. ಅವರ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾ.ನಿಂ. ಕಮೀಷನ್‌ನವರ ಪುಸ್ತಕ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಒಂದು ತೆಜ್ಜೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವಿಧ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ತೆಜ್ಜೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾದ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಷಮಿಸುತ್ತದೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಏನಿಲ್ಲಾ ಎಂದರೂ ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಎಷ್ಟು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.)

ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕನ್ಸರ್ನ್ ಗಳು—ಎಂದರೆ Government-aided Industrial concerns ಗಳು—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗತಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕನ್ಸರ್ನ್ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬರು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 27 ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಏಜೆಂಸಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ 1,43,52,870 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪೇರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನಲು ಮತ್ತು ಆದರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ವಿವರ, ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಬ್ಯಾಲೆನ್ ಸ್ಪೀಟು ಇವು ಯಾವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯ ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂದೀ ಗೌಡರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್ ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು, ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಅವರೇ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯ ಚೇರ್ಮನ್‌ಶಿಪ್ ಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂದೀಗೌಡರ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿದರು?

Mr. CHAIRMAN (Sri R. K. PRASAD).—Mr. Rachaiiah, I do not think the Sugar Company is a Government Industrial concern and you cannot discuss on it.

Sri B. RACHAIAH.—Government have taken a number of shares.

Mr. CHAIRMAN.—It is a Joint-Stock Company; it is not a Government concern.

Sri P. R. RAMAIA (Basavangudi).—On a point of order, Sir. Government has invested capital in the Sugar Company and it has a Chairman. Therefore, it is within the purview of this House to discuss about the Company.

Mr. CHAIRMAN.—I request the Hon'ble Minister to enlighten me about this.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it is a Joint-Stock Company no doubt. Government have 51 per cent of the shares in that and have a direct hand in the management of that concern through their Directors. Government has majority of the Directors.

Mr. CHAIRMAN.—Yes; the Hon'ble Member Sri B. Rachaiiah can go on.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವುಗಳಿಂದ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸಷ್ಕವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದ ಹೈಕಿ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯ ಪ್ರೇರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡದೆ ಕೈಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, I do not take much of the time of this House as I only confine my remarks with regard to two items, namely, cottage industry like the coir industry and the khadi industry. Sir, in the Budget Memorandum the Government have allotted only four lakhs of rupees towards cottage industries and in the details that have been given to us in Volume No. I at page 150 the Government have provided for Badanval Spinning Centre only Rs. 1,21,500.

Sir, these two small industries, more especially the khadi industry, to a certain extent reveal the policy of Government which they pursue with regard to

these industries. Khadi industry, I need not tell you, is one which is being fostered in the State of Mysore from nearly fifty years. It has acquired a national character in the sense that Mahatma Gandhi, when he became the Leader of our country, laid down more emphasis on this cottage industry because he thought and rightly thought that the economic condition of the rural mass would be raised through this cottage industry. Sir, it is a known fact that most of the agriculturists who engage themselves in cultivation for nearly six months in the year resort to spinning and out of this they eke out a little for their livelihood. Everyone of us knows, Sir, that the *per capita* of the national income being only Rs. 265, it is quite essential that the little income of the rural folk should be augmented by such industries like the Khadi and other cottage industries. Sir, there are several khadi centres in Kolar and Chitaldrug Districts. I confine my remarks only to the Badanval Centre. Sir, the state of affairs in Badanval Centre is not hopeful. I visited this Centre two months ago and found that stock is being accumulated and the properties that were acquired in the form of spinning wheels and other equipments are almost in a state of decay. The condition of the building is most deplorable. I saw about six to seven cracks on the eastern side and western side of the building. This is the state of affairs in the Badanval Centre. The Government, I believe, is very much interested in sponsoring and in the furtherance of this particular industry which not merely gives a little extra income to the rural folk but which has also been accepted as an emblem of the ruling party in the land. That apart, Sir, the most economic aspect of the industry is that it helps not merely the village folk but also women who take up this spinning work. During times of leisure this is the only industry from which they can earn a little more income. So, Sir, from these points of view Government should take more care and invest more money in these cottage industries. If this cottage industry had been looked after carefully

by Government, I am sure they could have had more percentage of income and also provided sufficient work to the rural folk and thus helped them to raise their economic conditions.

With regard to coir industry, Government have thought it fit to run a coir industry at Nanjangud on an experimental basis. Sir, this industry which should have brought a lot of income to the coffers of the State is not yielding much at all. Why is it so? The Government must look into and set right the defects. I lay emphasis on this because, probably Government of India are going to give us a grant or loan towards the furtherance of this industry. Sir, Mysore State occupies the second or third place in growing cocoanut. From this point of view Government should take more care about this coir industry that is now run on an experimental basis so that it may be run on a profitable basis, giving large scope to labourers. Sir, the position of the coir industry at Nanjangud is like this. The coir industry is run in a building which is rented by Government and they are paying heavy rent. The monthly maintenance charges for this industry are very meagre. At every stage the person in charge of this centre is probably hampered because of the stringency of money that is put at his disposal. The gentleman who is put in charge of this concern is so enthusiastic and he is an expert in the line and a person who comes from Travancore, with a lot of experience in this industry. Therefore, Sir, I suggest that this particular state of affairs of our coir industry is to be looked into and set right immediately. In view of the fact that we are going to get a lot of loans from the Central Government to improve and expand the coir industry, I request the Government to pay particular attention to this industry and not only expand it at Nanjangud but also start many more such industries at Tumkur or at places where they grow more cocoanuts. Sir, if these two industries are developed properly, I believe, they not merely augment the income of the rural folk but at the

(SRI M. LINGANNA.)

same time they give an impetus to the other small cottage industries that are in the rural parts. So, from these two points of view I submit to Government and most earnestly urge that they should give special care, more care than they are bestowing at present and pursue a new path of being more generous and being more progressive in character with regard to these cottage industries.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು-ಅನುನೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿ ಕೊಡ್ಡುವವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಈಗ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ನುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೋದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ; ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳು ವೃಥಾ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1945ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಬಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಬಾದಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವರು ನೂಲುವುದರಲ್ಲಿ, ನೇಯುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಇದೆಯೆಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಾಮಾನು, ಬಟ್ಟೆ, ಬರೆ ಮುಂತಾದವು ವನ್ನೇ ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆ ಹೊರತು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ 1-2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬರುವವರು ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬಾದಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾದಿ ಹಾಕುವಾಗ ಉಳಿದವರೂ ಸಹ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬಾದಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಈ

3 P.M.

ಬಾದಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ raw materials tan ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರಿತು ನುರಿತವರು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಜನರು ರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಇವರ ಕೈಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಲನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮದ ಮಾದುವ ಕೆಲಸವನ್ನು (Tanning) ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯ ಪಡೆದ (technical experience) ಜನರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು, ಡಿಸೈನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸನವರು ಮುತ್ತು ವರ್ಜಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಚಕ್ರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದಲೂ, ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ತಯಾರಿಕೆ ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುರಿ, ಹಗ್ಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ದೊರಕುತ್ತದೆಂಬ ವದಂತಿ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನನ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ, ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—Now the House will rise for lunch and meet again at 3-30 P.M.

The House adjourned for Lunch at Five Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty-five Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—I oppose the demand

under 'Industries and Supplies.' In 'Industries and Supplies' for the last five years we are having not only a drop in sales but also reduced profits. In 1952-53 the Government have registered a drop in sales to the extent of Rs. 77.29 lakhs and in 1953-54 Rs. 77.79 lakhs. The drop in sales or reduction in profits in the various industrial concerns is as follows:—

The Government Porcelain Factory : it earned a profit of 1.44 lakhs in 1950-51 and in 1952-53 it earned Rs. 57,000 only.

The Government Soap Factory about which the Government take credit, earned Rs. 2.85 lakhs in 1950-51 and in 1952-53 Rs. 2.55 lakhs only.

The Sandal Oil Factory got a profit of Rs. 8 to 9 lakhs in 1950-51 and in 1952-53 its profit was Rs. 6.44 lakhs. There was a reduction of Rs. 3 lakhs in profit.

The Government Silk Weaving Factory earned Rs. 90,000 in 1950-51 and in 1952-53 only Rs. 19,000.

The Dichromate Factory, the Government Silk Filatures and the Mysore Implements Factory, all these three industries had registered increased loss for the last 3 to 4 years. While the capital outlay on the industrial concerns has increased from the year 1949-50, the profits had consistently been reduced. The capital outlay on the industrial concerns in the year 1949-50 was of the order of Rs. 6.59 crores, and in 1952-53 it increased to Rs. 10.10 crores. I would like to submit that the investment on these industrial concerns is met out of the borrowings. For the money that we borrow we pay interest. But, even though we pay interest, our returns are very small, and the general revenues are operated upon for the payment of interest on these industrial concerns. I submit that this drop in sales and the reduced profits are due to two reasons. One is, either we cannot face competition of the world or our sales organisation is defective. I submit that at present the sales organisation for the products of the industrial concerns is highly defective. It is true that we have a Trade Agent in London to sell our sandal oil. What I wish to

submit is this. Unless the Government of Mysore organises a regular sales organisation throughout India and in places where our goods are badly wanted, they cannot improve their production in these industries nor can they earn good profits. We can really manufacture very good things and that too we can reach a record production. But the only thing necessary is to market them. We have to compete with the competitive world. There are several firms with similar organisation and we must be able to sell our goods at competitive prices. Unless we do so, we are sure to lose further year after year and our products will not be so good as those of other countries. So far as the sales organisation is concerned, I have studied this problem a little. In certain places the Silk Filature products manufactured in the Silk Weaving Factory are sold through merchants. The commission that we give to the wholesaler is small. Our organisation is not flexible; our costing is not on commercial lines, so much so what happens is, these merchants to whom you have entrusted the sale of our products—the products of the Mysore Silk Weaving Factory—would rather see that they sell goods belonging to some others who give them more percentage of commission. Many times when we visit these shops, they would rather induce us to buy products of some other concerns than these of the Government of Mysore, because the Government of Mysore gives a particular percentage of commission and that does not work out the commission they get elsewhere and so they would rather induce the buyers to buy products of some other concern rather than the products of the Silk Factory. Similarly, in respect of our sandal oil we pay commission. Our oil is marketed almost in many places in the world.—Bombay, Kanuj, Calcutta, Madras, Japan, Singapore, etc. These are the best market places. Even in the U.S.A. our sandal oil is in demand. So also in Siam and China. I would very much request the Government to improve the sales organisation, so that a good production budget for industrial concerns may be prepared.

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

In fact the industrial concerns do not know how much they can produce, because they are not quite sure of the market. They must be in a position to know what types of goods are necessary and in what market. They should try to manufacture these types and see that during the year they dispose of the goods manufactured. I can very safely say that our industrial concerns have got nearly Rs. 18 lakhs worth of goods in stock. There are 19 concerns; except the Iron and Steel Works, other concerns are not working properly. The Iron and Steel Works no doubt give us profits. But in the other concerns, the profits are low. They are holding huge stocks at the end of the year. On all of them we have sunk money. Therefore I would urge that these concerns manufacture as much products as are necessary for the market and improve their sales organisations. The Trade Agent's office, the Hon'ble Minister was pleased to say, has done well; they have done a lot of service in securing us markets and such other things. I entirely acknowledge it and in fact I have also said so. That is quite true. But they must have a wider sphere. They must secure more orders for our sandal oil and some of our other products. Facilities have been given to them. In spite of it, how is it that there are no tangible profits? It is entirely due to want of proper plan. We must have a trade plan. That is absolutely necessary. You are having in your industrial concerns a turnover of nearly Rs. 4 crores a year. Can you not make a decent profit out of this turnover? We can really do it. But the only thing is, it must be done according to plan. You must suit your sales organisation to the changing world. You must adjust yourselves to the changing world. For example, for our sandal oil Kanuj has a great demand. There was demand for the manufactured drugs,—pharmaceutical products. But that market is not availed of. There is competition. We must survive that competition. My submission is, having all facilities, why should we not be

always alert and see that we really mean business in our industrial concerns? That is my sole object and I believe that Government are well impressed about this.

Then about our silk industry. The Silk Filature in T. Narasipur is a good industry. It was started at a time when we wanted silk.....

Mr. SPEAKER.—Some reasonable time must be given to the Minister to reply.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Government have already invested Rs. 7.55 lakhs on this industry and have further invested Rs. 45,000 on its shares. But the shares are selling at rockbottom prices. They have their own man as the Managing Director. I would urge the Government to see that greater efforts are made to improve this industry and allow the factory to work and produce enough goods not only to pay back the loans with the interest but also feed two lakhs of families that are dependent on this industry.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Of course the first thing is that our industries and the Industries Department need a thorough reorganisation as repeated on the floor of this House at least according to me, for the last five years. Let it not be said that I am repeating the same old story. The only sources of revenue that we could now get, having lost the more elastic ones, are industries, electricity and sales-tax. So, it is very necessary that the Government bestows its attention to see that these three departments work to the utmost satisfaction if the State has to succeed and if it has to exist.

Another thing that I want to bring to the notice of the Government is: I have read that they have decided to include in the Second Five-Year Plan a textile mill at Bellary. In my Budget speech, I pointed out that the textile industry has not only reached self-sufficiency but has a surplus of 25 per cent which it is finding very difficult to market. I do not understand which great brainwave was responsible for sponsoring a textile mill at Bellary when India has not been able to market

its 25 per cent extra production. Is the Government of Mysore going to invest on a mill of this kind Rs. 40 lakhs which is borrowed money and is this textile mill going to succeed, is all that I ask of the Hon'ble Minister?

The third thing I would like to say is considering this important problem as I said, in my Budget speech and as my friend Sri Pattabhi Raman also said, it is perhaps necessary to constitute a committee to enquire into the working of the Government industrial concerns and to take a survey as to how we can develop our cottage and home industries in our State. Thank you, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಬಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿ ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The difficulty is there will be no time for reply by the Minister. It will not be doing any justice if you cannot get a satisfactory reply from the Hon'ble Minister. If you do not want a reply, you can go on till 4. You have raised a point now; at least it requires five minutes for him to explain.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Industries).—Sir, several points have been raised by several Hon'ble Members, some of them giving very useful suggestions for the re-modelling of the Industries Department. Some criticisms also were levelled against the working of some of the industrial concerns and also of some joint-stock companies where Government have invested some money. The Hon'ble Member just opposite to me, Sri Rachaiah, raised the point and referred to a joint-stock company where Government have majority of shares, with regard to whose ex-chairman there were so many points of view and that

Government had not cleared the position. In order to set at rest any kind of feeling of doubt in his mind, I would like to make this statement.

Anonymous petitions containing serious allegations against the work and conduct of Sri A. G. Bandi Gowda, Ex-Chairman and Managing Director, Mysore Sugar Co., Ltd., were received by the Government in December 1952, and he was called upon to furnish his report on the same. The reply received from him was not to the point and in certain respects evasive. In view of the Government investment of 55 per cent of capital in this Company and other issues involved, it was felt necessary to exercise the powers vested under Article 159 of the Memorandum and Articles of Association of the Company empowering the Government to appoint an Auditor to audit the accounts of the Company. This appointment of the Government Auditor was made in September 1953 and he was requested to forward his report as early as possible. The Government Auditor sent a preliminary report in December 1953 bringing to the notice of the Government serious irregularities observed by him during audit. He further said that he had already requested Sri A. G. Bandi Gowda to give his clarifications in respect of the various irregularities observed during audit, and he has sent his final report after obtaining the same. The Government Auditor submitted his final report in February 1954 pointing out how Sri Bandi Gowda has gone on evading the request for clarification made to him in November 1953, questioning the appointment of the Government Auditor itself as illegal, unconstitutional and irregular. Government regret very much that Sri Bandi Gowda should have adopted this attitude towards the Government Auditor appointed under clear and specific provisions of the Articles of Association of the Company. The Auditor's report revealed the serious and grossly irregular and reckless transactions carried out by him in the conduct of operations of the Company and led to the conclusion that he has acted in a manner seriously detrimental to its

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

interests. He was appointed by Government as Government Director and Government looked into the report of the Auditor and after examining all the material available had no alternative except to remove Sri Bandi Gowda from the office of Government Director. The order dated 25th February 1954 removing Sri Bandi Gowda from the office of Government Director on the Board of Directors of the Mysore Sugar Company with immediate effect was communicated to him. After the removal from the office as Director on the Board of Directors, he could not function any longer either as Chairman or the Government Director. He is reported to have sent a letter of resignation on 1st March 1954 resigning his office of Chairman and Managing Director which he naturally could not have held on account of removal from the Government Directorship itself.

The Government wish to take this opportunity of assuring Hon'ble Members that they have been compelled to take the abovesaid action solely with a view to maintain the purity and integrity of the administration in Government-controlled industrial concerns.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Can that Audit report be made available to the House?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—With regard to the point raised by the Hon'ble Member for Shimoga Sri S. R. Nagappa Setty—he raised certain important issues about the management of our Bhadravathi Iron and Steel Works and he has brought to my notice some points. I wish to state that what he said with regard to the preparation of the Balance Sheet is not correct.

Regarding the rural industrialisation scheme, the Hon'ble Member is aware of the Committee recently constituted by the Government to go into the matter and I assure him that the Government have taken very active steps to see that all the small scale industries are put on a firm footing.

Regarding the points raised by the Hon'ble Member Sri Pattabhi Raman

about unemployment as to how our industries must come to the aid of solving the problem of unemployment,—it is a very big problem. That is a problem that will have to be tackled on a larger ground and on a larger plan and I am sure the Government of India are interested in solving this problem. So far as the Mysore Government are concerned, they are always ready to aid any scheme that is sponsored by the Government of India to solve the problem of unemployment.

My Hon'ble friend Sri M. Linganna made his modest observation about two industries which are dear and near to him. I may assure him that I will bear in mind the suggestion made by the Hon'ble Member.

The Hon'ble Member from Chitaldrug, Sri T. Hanumaiya, suggested improvements that will have to be made. In particular he referred to one small industry, namely, the bark industry. Last year Government have as an experiment given this work to Harijans. I am very happy to say that they have worked to the satisfaction of the Government. That is the surest way of helping our poor Harijans in their economic improvement. On the same lines as was done last year, Government will consider sympathetically that case. That is the assurance which I can give at the moment.

My friend Sri Srinivasa Iyengar, when he speaks, he speaks with an array of facts and figures. I am sure there is much force in what he has said, especially regarding our sales organisation. His weighty remarks deserve to be considered and they will receive my utmost consideration.

With regard to the point raised by Sri Gopala Gowda about the Minimum Wages—I think that is the point he raised—I can only say that that is a point I will look into. So far as Government industrial concerns are concerned, I am sure on this point my friend will agree that Government are always sympathetic towards labour.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 6,48,20,100 be granted to the Government to defray the charges

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಾಪಣ್ಣ)

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಣ ಬದಲಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಫಿಲೇಚರ್ಸ್‌ಗೂ, ಮೈಸೂರು ಫಿಲೇಚರ್ಸ್‌ಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಫಿಲೇಚರ್ ಇದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಿಲೇಚರ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ; ಅದರಿಂದ ಲಾಭವಿದೆ. ಅದೇ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಫಿಲೇಚರ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಚಿಕ್ಕ ಫಿಲೇಚರ್‌ಗೆ ಕೂಡ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಫಿಲೇಚರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಕಷ್ಟವಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತಾ, ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಬರೀ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತ ಈ ಇರಾಜೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—Sir, as all of us know, sericulture is a cottage industry which is subsidiary to agriculture. Directly or indirectly this industry is giving occupation to the extent of nearly two lakhs of families in our State. If we look into the figures the importance of the industry can be surely understood. The total production of silk in India is 1·838 million pounds; in Mysore alone it is 1·289 million pounds. 75 per cent of the total production of silk is produced in Mysore and the balance of 25 per cent is produced in the rest of India. Unfortunately, the sericulture industry is now passing through a crisis. We have now to look into its condition. The reasons are not far to seek. Firstly, we are producing a very low quality of silk at a high cost. Secondly, there is a constant and sudden fluctuation in the silk market owing to the unregulated import policy followed by the Central Government. Thirdly, there is conflicting interest in the same trade between weavers and reelers. Lastly, there is competition from among the factories which are now producing artificial silk. In Bombay and Hyderabad,

factories are producing artificial silk. Sir, it is desirable to suggest some remedies for the improvement of this industry.

In the first instance, we must give our primary attention to the development of mulberry plantation. How can this be done? We must have a nursery garden in our State and supply to the sericulturists so as to produce great quantities of mulberry leaves in order to lessen the cost of production of cocoon. In Mysore the production per acre is 4,000 lbs. of mulberry leaves. In Japan it is 17,000 lbs. If we take into consideration the quality of the cocoon, we can come to the conclusion that the quality of cocoon produced in our country is very low. To produce one pound of silk in Japan the cocoon required is only 8 pounds; in Mysore 17 pounds of cocoon are required to produce one pound of silk. Thus it is clear that the quality of cocoon produced in our country is very low.

Further, the reeling machinery that we are now using in our industries is of a very old type. Therefore we have to use only the improved method of machinery which is now being used in Japan. For all these developments, I think, a Research Section is of paramount importance. This research station provides a rock-bed to base our industry on a very firm foundation. The Government of Mysore are not at all taking any interest with regard to the development of this Research Institute. The Government of India have sanctioned Rs. 1,54,000 for the development of Research Institute for Mysore; Madras Rs. 1,90,000; Assam Rs. 6,000; West Bengal Rs. 42,000. We must make use of this opportunity, Sir; our budget reveals that the Government are not earnest to develop this Research Institute. In the year 1950-51 the provision in the budget was to the extent of four lakhs but the amount actually spent over this was about Rs. 29,432. In the year 1951-52 the amount provided in the budget was Rs. 2,12,206, amount spent was Rs. 26,457; in 1952-53 amount provided was Rs. 1,58,780 and the amount spent

was Rs. 26,178. These figures reveal that the Government are not taking effective steps to develop the Research Institute. Even the Research Institute that has now been started by Government at Channapatna is not at all doing any satisfactory work. Therefore, I request Government to take effective steps. Government should recommend to the Central Government that the import of silk must be on the account of the Central Silk Board. The Central Silk Board must purchase all the silk imported from Japan and then the Board must allot the required silk to all States. The price of the imported silk must be one or two rupees above the indigenous silk so that we may have a secured market for the indigenous silk. The profit made by the Board would be instituted for the development of silk industry. The Tariff Commission which has submitted its report to the Central Government has made a few recommendations. One of the recommendations says: "Research, particularly in respect of mulberry cultivation and breed of silkworms, is of vital importance to the development of the Sericulture Industry. The Central Silk Board should therefore go ahead with its proposed scheme of setting up regional research stations with emphasis on the above two aspects and implement it as early as possible. For co-ordinating research activities of these regional stations a Central Research Station should also be established at a convenient place." Also, the Commission have observed in their report that in spite of protection granted by the Central Government, this industry is not making any headway. I request that Government should take effective steps in order to improve this industry.

(Several Members rose.)

Mr. SPEAKER.—We have not got enough time. So, it is better we hear the Hon'ble Minister in view of the criticism made, particularly by Sri Papanna.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಪಾಪಣ್ಣನವರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅಷ್ಟು ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಧರಿಸುವಾಗಲೇಕೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರು

ತ್ತಾರೆ ಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಇವರು ವಾದಿಸಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವವನ್ನೇನೋ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎದುರತೊಡರುಗಳು ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ isolate ಮಾಡಿ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಗತಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ರೀತಿ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಗೂ moral force ಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆ moral force ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಇಟಲಿ ದೇಶ Sericulture ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 600 ಲಾಕುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ slump ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಮೊದಲು ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ export ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆಯೆಂದು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ, ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸಿಲ್ಕ್, ರೇಯಾನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಎಂಬುದು ಬಂದು, ಇದು ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಧಕ್ಕಾಕಾಗಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ, ಅಗ್ಗವಾಗಿ ನಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ; ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಏರ್ಚಾಗದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಾಚಂಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರುವ ಶ್ರೀ ಕರ್ಮಕರ್ತರವರ ಸಾಹಸದಿಂದ ಏನೇ ಎದುರತೊಡರುಗಳು ಬಂದರೂ ಈ ಉದ್ಯಮ ಇನ್ನೂ ತಲೆಮುತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರಗತಿಯಾದನೆಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ research ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಳಗಿರಿ ರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಮಿರ್ಸಾನ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ mulberry cultivation ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿದರೆ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ mulberry cultivation ಗಾಗಿ 1950-51 ರಲ್ಲಿ 90,500, 1951-52 ರಲ್ಲಿ 1,05,000 ಎಕರೆಗಳು, 1952-53 ರಲ್ಲಿ 1,05,000 ಎಕರೆಗಳು ಮತ್ತು 1953-54 ರಲ್ಲಿ 1,05,000 ಎಕರೆಗಳು ಹೀಗಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ progress ಆಗಿದೆ ಇದ್ದರೂ ಈಗಿರುವ slump ನಲ್ಲಿ ಸಹ retard ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ progress ಆಗಿದೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಯೂ ಸಹ 1950-51 ರಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷಪಾಂಡುಗಳಷ್ಟಿದ್ದದ್ದು, 1952-53ರಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ಪಾಂಡುಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿ.—ಹಿರ್ ಸ್ಪೇಷ್ ಮೇಲೆ ಬಲಿಂಗ್ ಆಗಿದೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರ ಹತ್ತಿರದ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. In some cases there is avoidable delay ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Just now you were pleased to state that the production of raw silk in 1952-53 was 14 lakhs of pounds. But I have certain figures with me. The filature silk production is 84,300 lbs. and the charka silk production is about 12 lakhs 5,674 lbs. and the total is 12 lakhs, 89,947 lbs. It is reduced in 1952-53.

Mr. SPEAKER.—For 1952-53 he gave the figures.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For 1953-54 I have not got the figures with me. Anyhow I will examine it and if I am wrong, I am prepared to correct it.

Mr. SPEAKER.—From 14 lakhs of pounds it has gone up to 15 lakhs of pounds, that is what you say?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes. ಹಿರ್ ಸ್ಪೇಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಆಗಿವೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಬಳಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. K.R. ಹಿರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ sanction ಆಗಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಗಿದೆ. ಅದು

ಮೊದಲು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಬಲಿಂಗ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಈ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಬಲಿಂಗ್, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Loans ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದುದೇ ಆದರೆ, 1950-51 ರಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಇದ್ದುದು ಪ್ರಕೃತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಏರಿತು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ 40ರಷ್ಟು total demand ಮಾತ್ರ meet ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ತಪ್ಪೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ: ಇದೇನು ಈ ಬಗ್ಗೆ legislation ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ಎಂದು. ನಾನು ತಮಗೆ ದೇಶವಾರಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ legislation pass ಆದಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿ, ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಸಹ issue ಮಾಡಿ, ಫಿನ್ಸ್ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಸ್ಪೆಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರ ಎಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಈ ರೀತಿ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಮಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಪಣ್ಣನವರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟು: ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನೆ: ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಲಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ demand and supply ಮೇಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ unregulated ಆಗಿ ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಂಬಂಧದ legislation ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಇದು ಸರಿ ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು Regulated Market ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ cost of production ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ expert committee ಯೊಂದು ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಪಾನ್‌ನಿಂದ ಮೋಟಾರು ತರಿಸಿ ಟಿ.ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೂಡ

ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ Research Station ಬರಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹುರುಪುಗೊಳಿಸಲು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಫಂಡ್ ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಬರುವ ವರ್ಷ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆದೀತು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 11,18,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Sericulture’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 41--INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

72. CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 1,81,30,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Capital Outlay on Industrial Development’.”

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).—Sir, during the last Budget speech, I referred to the question of nationalisation of the Bangalore Transport Co. and I said so for more than one reason. The B. T. C. in Bangalore has been started in the year 1940. Since that year no private buses are allowed to operate in Bangalore City and entire monopoly has been given to this one company in order to cater to the needs of traffic in Bangalore City. Sir, since 1940 till today the City has grown by leaps and bounds and the population has increased many-fold ; and in spite of that we see that this transport organisation has not improved in any manner. Everyday we see that the citizens are put to hardship by being made to wait hours together at every

bus-stand. If anybody wants to go from one place to the other in Bangalore City there is no proper facility and no other conveyance is available. If at all, the citizen is forced to hire a taxi which is so costly for the poor man. It is the duty of the Government to provide for better travel facilities to the citizens of Bangalore and I suggest that it is high time that the Government come to the aid of the poor citizens by nationalising this concern. Sir, apart from providing facilities for the people . . .

Mr. SPEAKER.—You will not be given more than five minutes. At the rate of five minutes to each, only four Hon'ble Members can be given chances. You can mention only points. You cannot make a detailed speech.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, if the B. T. C. is taken over by Government, it would not only help the poor citizens, but incidentally it would also bring in a revenue of more than 20 lakhs per year to the Government. In respect of Government Road Transport, this morning answers were furnished by Government that in spite of heavy depreciation on 193 buses, they are still able to get a little profit, a return of 10 per cent on their capital. I sincerely feel that the B. T. C. if nationalised would add to the exchequer. I am glad to note that the Government have made a token grant of one lakh towards this in the Budget. I only hope that the Government will boldly go ahead with this nationalisation scheme without yielding to influences of big business magnates who are interested in the B. T. C. With these few words, I trust, Sir, that the Government will take up the issue of nationalisation immediately and relieve the hardship of the people living in this City.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Sir, I really thank my friend Sri Palaniyappan for having elicited more information about the B. T. C. The gross revenue for the Government during 1953 was 26,79,644 and the net profit was 1,10,862. Sir, I was informed by the Hon'ble Minister the other day that 75 per cent of the money is kept apart for depreciation

(SRI R. ANANTARAMAN.)

fund; and I asked one official of the B.T.C. and he told me that since Government are not likely to extend the monopoly, they are not willing to have more buses and that is why they have kept money ready at their disposal. That is the explanation given by some of the officials of that concern. Now the Bangalore Road Transport System is known to good many Hon'ble members to be very bad and it is not possible to get a seat in the bus; everyday it is full. There are only about 120 buses plying in the city for a population of nearly nine lakhs. This B. T. C. has of late been running buses to Kengeri and Yelahanka and other places. It is clear that the needs of the City are growing and in order to cater to these needs the B.T.C. must put more buses on the road and for that, they must take out money from their depreciation fund and buy more buses. The B.T.C. is not going to do this unless it is sure of getting their monopoly extended for a further term, because they know that the question of nationalisation is pending with Government. This is putting the public at large in great trouble and difficulty. It is therefore better that the Government takes a quick decision on this question.

Another point is, now the Government are trying to monopolise certain routes outside Bangalore City. I would tell them, Sir, it is better they concentrate their attention in Bangalore City because they are having the General Manager here and the roads are in very good condition. They are tarred and most of them are cemented also. This means that wear and tear will also be reduced to the minimum and it will be very easy for them to run buses in the City. I can even say that if only they nationalise, the Government can even get twice the income. So instead of thinking of having some other routes monopolised, it is better Government concentrate their attention on the city traffic, nationalise B.T.C. and employ more persons and give relief to the travelling public of Bangalore. In fact one of the complaints that people coming from outside the State make is about the City transport and it is

really in a bad condition as against what is obtaining in Madras or Bombay.

With these few words, I recommend to the Government that the B.T.C. may be nationalised as early as possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಅನುನೂಲಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಬಿ.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕವನು. ಈ ಬಿ.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವವರಿಗೇ ಅದರ ಕಷ್ಟನುಖ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲೇ ಮನಾಪಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಬಾನಗೇ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೋ ಅವರಿಗಾಗಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬಿ.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮನಾಪಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ನೀತಿ. ಆದರೆ ದೂರ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಸ್ಸಿದೆ. ಈ ಬಸ್ಸು ಬಹಳ ಹಳೆಯದು, ಅನೇಕವೇಳೆ ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಮನಾಪಲ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಯಿರುವ ಬಸ್ಸು ಲೈನುಗಳನ್ನು ಬಾಸಗಿಯ ಬಸ್ಸು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri H. K. SHIVARUDRAPPA (Gundlupet—Heggadadevankote).—I raise a point of order. How is it relevant, Sir?

Sri B. T. KEMPARAJ.—It is regarding Road Transport.

Mr. SPEAKER.—Yes, it has some bearing.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕಂಪರಾಜ್.—ಅದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಿ.ಟಿ.ಸಿ ಕಂಪನಿ ಮನಾಪಲಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಸ್ಸನ್ನು ಒಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟನುತ್ಪೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುನೂಲಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ತಲಕಾಡು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಸ್ಥಳವೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮರಳುಗುಡ್ಡ ಕಾಣಬರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತಲಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಲಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಏನೇನು ಸಲಿಖಾಸ್ ಬೇಕೋ ಅದಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಮರಳು ಬಹಳ ದೃಢ

ವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದರ್ಜೆಯದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಇಫೆವೆನ್ಸಿಗೇಷನ್ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ತಲಕಾರೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ಲಾಸ್ ಇಫೆವೆನ್ಸಿ ತೆರೆಯುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಯಾರಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ಗ್ಲಾಸ್‌ನ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಇಫೆವೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಡಿಮಾಂಡ್‌ ಮನವಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ಸೈಕಲುಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಸೈಕಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಪತ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಕ್ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಡೆ ನಾರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ತುಮಕೂರು, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವುಭಾಗ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದುಭಾಗ, ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಂಥಕಡೆ ಕಾಯಿರ್ ನಾರಿನ ಇಂಧಸ್ತು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ನಾರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ನಾರಿನಿಂದ ಹಗ್ಗ, ಹುರಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಾರು, ಹುರಿ ವಗೈರೆ ಜನರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದೋಷವುಳ್ಳ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊದನಲ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸಿಜೆನೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಬೆರಗು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಜಾಗಗಳಿಗೇ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರಕಡೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಮುಂದೆಬರಬೇಕು. ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಕಡೆ ಗಮನಕೊಡ ಕಡೆಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನಾರು ಮತ್ತು ಹಗ್ಗ ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).— ಬಿ.ಟಿ.ಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಮಾಧವರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೀ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅದರ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ಈಗ ದರ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಡೆಲ್ಲಿ ಇಂಥಕಡೆ ಎರಡಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ 14 ಮೈಲಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇತನನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಕಷ್ಟನುಖ ತೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೌಕರ್ಯ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಿ ಈಗಿರುವ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಬಹಳ ವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).— Sir, I have only one observation to make with respect to the provision that is made for the investment on the Bellara Gold Mine in Tumkur District. A provision of two lakhs of rupees has been made for the coming year. I find that a provision of four lakhs had been made for the year 53-54 in which a sum of Rs. 2,76,000 has been actually estimated in the revised estimate as being necessary for expenditure during the current year. What I should like to urge upon the Hon'ble Minister is that any investment on this Bellara Gold Mine is certainly worthwhile and I hope that Government will make up its mind to actually spend the money that was provided in the previous year and also make up its mind to invest the amount that is provided in the coming year's budget.

While I am referring to the Bellara Gold Mine, I should also invite the attention of the Hon'ble Minister to the fact that practically unlimited

(SRI M. V. RAMA RAO.)

quantities of manganese ore are being mined in Chiknaikanhalli Taluk near the area where the Bellara Gold Mine is situated. I would like the Hon'ble Minister to interest himself to the extent of having the question of mining manganese ore at the instance of Government examined in all its implications and to consider the feasibility of undertaking manganese mining as a Government enterprise. The information furnished by Government in reply to an interpellation during the course of this session indicated that quite a huge quantity of manganese ore has been actually mined and exported and that the increase in the quantity exported was of the order of 300 per cent compared to the previous period. Having regard to all these factors I suggest that Government should examine the feasibility of undertaking manganese ore mining in Tumkur District.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು 10—20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಸನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಏರ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ, Radio and Electrical ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಲಾಭವಾದರೂ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಪಾಡವಿರುವ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಪೋರ್ಟ್‌ಲೇನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಳತೀರದು. ಅಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ, ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವವರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಆಡಳಿತ ಕಷ್ಟದ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ . . .

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—All these have been exhaustively dealt with.

Mr. SPEAKER.—No, no. If you mention all these, he will have to reply and that takes away the time.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ

ಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅರ್ಹತೆ, ದಕ್ಷತೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರು ಯಾರು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have already said that I will look into that matter.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದರಂತೆಯೇ Sugar Factory ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಉದ್ಯಮದ ಕೆಲಸವನ್ನು non-officials ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು, ಈ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅರಿತು ನುರಿತ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹಾಕುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. Supervision ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ಎರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಏರ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಫಾಯ್ದೆಯೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಏರ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್‌ನಿಂದ ಯುಫೇಜ್‌ವಾಗಿ ಲಾಭ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು capitalise ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇಂಡಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಬಹಳ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊಂದು ಭಾಗಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಮಗೆ preferential treatment ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇಂಡಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಾರು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಬೆಳ್ಳಾರ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಂಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇದು remunerative ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ unremunerative ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಬಂದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ expert committee ಒಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅವರು ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಲಹೆ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

Sri M. V. RAMA RAO.—Probably there was no equipment and hence the loss.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ಎರಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ Mine ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 2—3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು announce ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ, ವರದಿ ಬಂದ

ಮೇಲೆ, ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಖಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರುಗಳು ಸೇರಿ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೈರಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು High Power Directorate ಒಂದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಇತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಆಮೇಲೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದೂ ವಿಫಲವಾದರೆ ಆಗ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಗಣಿ ಸಮಿತಿಯು ಖಾಸಗೀ ಸಮಿತಿಯೇ ಅಥವಾ expert ಸಮಿತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ experts ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 1,81,30,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Capital Outlay on Industrial Development’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned for the day at Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 27th March 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

THIRTY-SECOND DAY.

Saturday, 27th March 1954.

The House Met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Lands granted to Sri Birla & Co. near Koppa in Periyapatna Taluk.

Q.—384. Sri S. M. MARIYAPPA (Periyapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the extent of lands granted by Government to Sri Birla & Co., Jayashree Textiles near Koppa in Periyapatna Taluk ;

(b) the conditions of the Government with Jayashree Textiles Company regarding the grant of lands ;

(c) the amount of *malki* fixed for the forest produce ;

(d) the amount of *malki* received ;

(e) the details of crops grown by the Jayashree Textiles Co. (yearwar information may be given from the date of grant up-to-date) ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 18,250 acres.

(b) The conditions of the agreement are stipulated in a deed.

(c) No *malki* has been fixed.

(d) Nil.

(e) The company have not so far brought the land under flax cultivation. The company have been growing tobacco and groundnut on portions granted.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧೂಮಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಏಳು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅಮೇಲೆ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ವಿಧಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ವರದಿಮಾಡಿದರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆ ಅದನ್ನು ಲಗ್ನಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟಾಡೀನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿನಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹವಿಟ್ಟಿದ್ದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಪರ್‌ವಿಷ್ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಯಾರು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

Tenders for Construction of R. C. C. Tank at Maddur.

Q.—455. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether tenders were called for construction of R. C. C. tank at Maddur to supply water to Maddur town ;

(b) how many tenders were received ; if all of them were accompanied with deposits and in time ;

(1351)

(SRI B. HUTCHE GOWDA.)

(c) how many tenders were rejected by the competent officer;

(d) whether the belated tender without the deposit money was accepted by the superior officer: who is this contractor;

(e) whether it is not advisable to call for new tenders in which case Government could have gained by it?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Two. Only one was in time and accompanied by the required earnest deposit.

(c) One.

(d) Yes; Sri Mari Gowda.

(e) This is a matter of opinion. The matter is however under consideration.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಚೆಂಡರುಗಳು ಬಂದಿವೆ? ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಮರಿಗೌಡ ಎಂಬವರಿಂದ 19,472 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಮೆನರ್ಸ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅಂಡ್ ಕೋ ರವರಿಂದ 23,111 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ—ಹೀಗೆ ಎರಡು ಬಂದಿವೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Was it in time, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Few minutes late. 7 ನಿಮಿಷಗಳೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Was it accompanied by deposit amount?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಶೇವಣಿ ಮೊಬಲಗಿನೊಡನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಕಾಲ ಮೀರಿ ಶೇವಣಿ ಮೊಬಲಗಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸ ಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶೇವಣಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಾಣೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಚೆಂಡರನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಹೊಸದಾಗಿ ಚೆಂಡರನ್ನು ಇಂಥ ನೆಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಧ ದಾಯಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದೆಯೂ ಇದ್ದರೆ lowest ಚೆಂಡರನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಶೇವಣಿ ಮೊಬಲಗು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರು ಚೆಂಡರು ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The whole question is under consideration.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಚೆಂಡರು ಬಂತೆಂದು ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯವಲ್ಲವೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Quite evident.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಫುನ: ಚೆಂಡರನ್ನು ಕರೆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Tour of Ministers.

Q.—760. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total length toured by each Minister during 1952-53 and 1953-54, both outside and inside the State;

(b) the number of addresses received by each Minister during the said period;

(c) the number and nature of promises made by each Minister in their tour;

(d) whether they have kept their tour notes;

(e) how many Ministers have toured in Chamarajanagar, Yelandur and T. Narsipur taluks and the number of promises made by them?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a)—

		1952-53.	1953-54.
Chief Minister	Outside	254 Miles (excludes journeys made by Air and Rail).	... 1281 Miles
	Inside	7469 Miles	... 7107 Miles
Minister for Law and Education.	Outside	248 Miles	... Journeys made by Air and by Rail (distance not readily available).
	Inside	10,044 Miles	... 8482 Miles (end of January 1954).
Minister for L. S. G. and Public Health.	Outside	(Journeys performed by Air and Train, total distance not readily available).	...
	Inside	8796 Miles	... 7081 Miles (end of February 1954).
Minister for Revenue and Public Works.	Outside	3568 Miles	... 9248 Miles
	Inside	8631 Miles	... 6829 Miles (end of January 1954).
Minister for Home and Industries.	Outside	150 Miles	... 156 Miles
		(Journeys performed by air and train are excluded as also journeys in the Continent).	
	Inside	5987 Miles	... 4932 Miles
Minister for Agriculture.	Outside	...	...
	Inside	...	... 5350 Miles (end of February 1954).

(b) No detailed accounts are kept.

(c) Does not arise in view of the reply furnished to clause (b).

(d) Yes.

(e) 5 Ministers in T.-Narsipur.

4 Ministers in ChamaraJanagar.

2 Ministers in Yelandur.

Does not arise in view of the reply furnished to clause (c).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮಾನಪತ್ರಗಳಾವುವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದಾಗ ತಾವು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪೀಠಿಯಾಡಿಕಲ್ ವರದಿ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು tour notes ಮೇಲೆ ಫೋಗೈಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದುಸಲ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪೀಠಿಯಾಡಿಕಲ್ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಒಂದುಸಾರಿ ನಾವು ಟೂರ್ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಷಯ ಜನರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೂರ್ ನೋಟ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ ರನ್ನು ಸ್ವತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಟೂರ್ ಹೋದಾಗ ಕಂಡಂಥ ಮತ್ತು ಕೇಳಿದಂಥ ಕೆಲವು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಲು ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರನ್ನು ದುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 500 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೆಷರ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಟೂರ್ ನೋಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಬೇಸೋ ದೋಣಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—Please put the question in a proper and relevant way.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಟೂರ್ ಮಾಡುವುದು ನಮಾ ರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಅಥವಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ವನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬರೀ ನಮಾರಂಭ ಕಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಎಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಟೂರ್ ಮಾಡಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಎಳಂದೂರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸರ್ವೆ-ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀ ಸನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ 5½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—There was consultation with the colleagues on the spot and the question was disposed of; you must thank them.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೈಯಂಗಿ ಎಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಟೂರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಾಮ ರಾಜನಗರ, ದೊಡ್ಡರಾಜಪೇಟೆ, ಅಲೂರು ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರಿಗೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕು, ಎರಡುಕಡೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇರಬಹುದು. ಅವು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣಬೇಕು, ಹಣವಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರುವ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದೊಂದು ಸೇತುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will it not be better to maintain some register showing the promises held out by the Ministers at Government level? What-ever promises are held out or made for

consideration at Government level, would it not be better to maintain some register showing all these promises so that they might be fulfilled?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will consider that suggestion.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು tour ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ note ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶ ಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಪದ್ಧತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಏನು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು note ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನಂತರ confirm ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪದ್ಧತಿಯೇ ಅಥವಾ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಪದ್ಧತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು confirm ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1952-53 ಮತ್ತು 1953-54ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಸಹ tour ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉತ್ತರವನ್ನೊದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆ 1952-53ರಲ್ಲಿ 254 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಚಾರಮಾಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಇದ ರಲ್ಲಿ Journeys made by Air and Rail ಸೇರಿರುವುದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ By Air ಎಲ್ಲಾಗಾದರೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—By Air ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that although many interpellations were put in regard to the promises made by the Ministers during their tours, they have not been implemented?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If the Hon'ble Member brings to the notice of the Ministers any definite promises made by them which they have not

implemented, we will examine them and try to implement them.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that some of the interpellations put are on the promises made by the Ministers during their tours?

Sri Kadidal MANJAPPA.—May be in some cases.

Sri M. LINGANNA.—Has it come to the notice of the Government that as tour notes have not been kept at Government level, some departmental officers are finding it difficult to answer interpellations?

Sri Kadidal MANJAPPA.—May be in some cases.

Sri Ijari SIRASAPPA.—Is it not possible to have assurance committees of the Legislature to go into the details of the promises made in the Legislature?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a matter of opinion. I cannot say anything.

Tigalar Colony at Tumkur.

(Land acquisition.)

Q.—794. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) how long since it was resolved by the Municipal Council of Tumkur to acquire lands for the formation of a colony for Tigalars;

(b) the action taken by Government so far?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of **SRI T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government)**].—

(a) Three years and 8 months.

(b) The disposal of the land in Survey No. 270 which the Town Municipal Council wanted was the subject matter of petitions and counter-petitions which were pending before Government. It was finally decided that as the land in this survey number had been granted to Sri Sattar Beig for cultivation, it will not be available

to the Municipality for the Town Extension. The Town Municipal Council has again resolved to acquire the land from the grantee under acquisition proceedings and also to get the undisposed portion by alienation. The matter is under examination.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನ ಬಹು ಮಂದಿ ತಿಗಲರು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ದರೂ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಾಗೆ ವಾಸವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಇವರು ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—(a) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಿಗಲರ ಕಾರ್ಯನಿಗಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು land acquire ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು portions ಇವೆ. ಒಂದು portion ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು portion ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Perhaps the whole question is under examination.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ವರ್ಷ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು; ಇನ್ನೂ examine ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Community Projects (Expenditure).

Q.—908. Sri T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

the amount spent during 1953-54 up-to-date for the Community Projects in the State and the nature of work done?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of **DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture)**].—

The amount spent up to the end of 13th March 1954: Rs. 3,01,714.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

The nature of work done :—

(a) *Agricultural and Animal Husbandry Services*:—1. Introducing the modern methods of agricultural techniques such as use of improved strains of seeds, fertilizers and modern agricultural implements.

2. Plant protection measures.

3. Artificial Insemination.

4. Development of Poultry and Fisheries.

(b) *Irrigation* :

1. Construction of new tanks.

2. Repairs and restoration of tanks.

3. Construction of embankments.

(c) *Health and Rural Sanitation* :

1. Digging of new wells.

2. Repair of existing wells.

3. Opening of maternity hospitals and child welfare centres.

4. Introducing drainage system and better hygienic living.

5. Educating villagers to realise their responsibility and work with a team spirit by the aid of audio-visual equipment.

6. Improvement of rural housing.

(d) *Education* :

1. Opening of more and more educational institutions in the rural parts.

2. Opening of Industrial Centres and Industrial schools.

(e) *Social Education* :

1. Starting adult literacy centres.

2. Conducting Kisan Melas.

3. Women's organisation and welfare.

— 4. Sports and youth welfare organisations.

(f) *Communications* :

1. Construction of new, metalled as well as kacha roads.

2. Construction of culverts.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಿನ್ನಿಕ್ಕಿ, ನಲ್ಲ ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಪಿಕ್ಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಎರಡೂ ಸೇರಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೊಸಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—I want notice. ಕೆರೆಗಳೂ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳೇ, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕು. It is a co-operative venture.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು operate ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು operate ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಕೆಲಸ ನಿಂತಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಈಗ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು ಎಷ್ಟು, ಜನಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಷ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜನಗಳು ಅವರ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೆಲಸದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಹಾಲ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will place on the table of the House within two or three days the progress of the work done so far under each item of the expenditure incurred and collections made from the villagers.

Electricity to Coorg.

Q.—911. Sri S. M. MARIYAPPA (Periyapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they intend to supply electricity to Coorg ;

- ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೂಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನ್ನಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries)].—

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(a) It is not clear from the question as to what is intended by the term "Small Industrialists".

(b) and (c) Do not arise.

Sri P. R. RAMAIA.—How do they classify the smaller industries and big industries?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is easy to find out.

Sri P. R. RAMAIA.—But the Government are pleased to reply that they do not understand by what is meant by small industries.

Mr. SPEAKER.—The difficulty is, the Revenue Minister is not in charge of the Department. He is not briefed to answer this question. I am sorry to say in this connection that if the other Ministers are in the other House, that can be excused; otherwise, I do not know what to say.

Sri P. R. RAMAIA.—I wish to pursue this question when the Minister for Industries comes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes.

Meal Rates in Hotels

Q.—1022. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of hotels in the State;

(b) whether they would take steps to arrange to fix a uniform rate for meals in all the hotels in the State?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries)].—

(a) 4,076 as on 1st August 1953.

(b) No.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನ್ಯಾಯ, ನಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಇರುವ ಹೋಟಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 4,076 ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟೇ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಅಂಗಡಿಯಿಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ. ಹೋಟಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋಟಲುಗಳಲ್ಲೂ ತಿಂಡಿ ಮತ್ತು ಊಟದ ಬೆರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಸಲ ತಮಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮನವಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಈಗ ರೆಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟೆಡ್ ಹೋಟಲಮೇಲೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಹಾಗೆ ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಹೋಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಹಾಯೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ. ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೈಪೋಟಿಯಿದ್ದರೆ ದರ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆರ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಥ ಪುಸ್ತಕವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವುಕಡೆ ಅರೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲವುಕಡೆ ಹೋಟಲುಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಹರಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು enforce ಮಾಡಬೇಕು.

Electricity to Villages in Krishnarajanagar Taluk.

Q.—995. Sri S. H. THAMMIAH alias HANUMANTHE GOWDARA THAMMIAH (Krishnarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of villages in Krishnarajanagar Taluk for which the electricity, though granted, has not yet been supplied ;

(b) the number of villages (in the abovesaid taluk) in which people have requested for electricity ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) (1) Lalanahalli.

(2) Basavarajapura.

(b) Six.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಏಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ ! ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ವಿವಿಧ್ಯಕ್ರಿಯೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The work is sanctioned for these two places and so far 30 per cent of the work has been completed and the balance would be completed as early as possible.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳು ಯಾವ ವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಂಪಾಪುರ, ತಿಪ್ಪಾಪುರ, ಚಂದಗಾನಹಳ್ಳಿ, ಮಂಚಗನಹಳ್ಳಿ, ಹರದನಹಳ್ಳಿ, ಬಿಟ್ಟದಪುರ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋದಸಾರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಿಟ್ಟದಪುರ, ಮಂಚಗನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹರದನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಸರ್ವೆ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹಂಪಾಪುರ, ತಿಪ್ಪಾಪುರ, ಚಂದಗಾನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಈಗ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ರಿಟರ್ನ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಭರವಸೆಯಿಡಬಹುದೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಲೋಡ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಿಟ್ಟದಪುರ, ಹರದನಹಳ್ಳಿ, ಮಂಚಗನಹಳ್ಳಿ ಈ ಮೂರುಕಡೆ ಲೋಡ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಗೇಟ್ ಲೋಡ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಲಾಲನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಸವರಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದವರ್ಷ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಬಾಕಿ ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋದವರ್ಷ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಆಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ಎಸ್.ಮೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬದಗಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

Amildar Ananda Rao.

Q.—732. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many times Sri S. Ananda Rao, Amildar, had been placed under suspension pending enquiry about his misconduct during his service ;

(b) whether any report has been submitted by the Director of Anti-corruption about his case ;

(c) whether he is still under suspension or has he been restored ; if restored, on what grounds ;

(d) whether there are any other such instances where Amildars were put under suspension or granted leave or otherwise and are restored or promoted since 1947 in spite of the charges being proved ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) He was placed under suspension once and subsequently granted leave.

(b) Yes.

(c) He is on leave.

(d) The question is vague. Apparently the member means “were put under suspension or granted leave—pending enquiry.” Assuming this, the answer is ‘No.’

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಲಂಚುರೋಧ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಏನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Till a final decision is taken, it is not fair to disclose the recommendation, Sir.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಪ್ಪೆರು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏಕೆ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು, ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—(d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಲ್ಕಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.)

ರಾವ್ ಎಂಬವರಮೇಲೆ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಬಂದು ಸರ್ವೆ
ಷನ್ ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆಷನ್ ನಲ್ಲಿಟ್ಟು
ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಕೊರಟಗೆರೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅಮರಾಧಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ
ದೂರು ಬಂದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿ
ದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅವರು ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಮ
ರಾಧಾರಾಗಿದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅಗ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್
ಮಾಡಿತು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅಗ ಒಂದು ಸಲ ಸಸ್ಪೆಂಡ್
ಆದಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರನ್ನು ಕುಣಿ
ಗಲಿನಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಗ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರನ್ನು
ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಾಷನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು
ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರ ಮೇಲಿರುವ
ಅಲಿಗೇಷನ್ (ಛಾರ್ಜಸ್) ನಿರ್ವಾಹನವಾದಂತಹ
ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a)—

MYSORE DISTRICT.

OTHER DISTRICTS.

Kind	Quantity
1. Nandi ...	973 cubic feet
2. Yettiga ...	1,216 "
3. Mathi ...	4,045 "
4. Padry ...	39 "
5. Godda ...	32 "
6. Honne ...	356 "

Total ... 6,661 "

No.

(b) A total quantity of 6,661 cubic feet of timber was
purchased on the 31st March 1953.

Does not arise in
view of (a) above.

(c) No.

Do

(d) Does not arise in view of reply to (c)

Do

(e) Though the timber purchased on 31st March
1953 was not used, the demands of the applicants for doors
and windows were met promptly from the stocks available,
which were adequate.

Do

Timber purchased for Depressed Class Housing.

Q.—313. Sri M. MADIAH (Nanjan-
gud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) the total quantity and kind of
timber purchased in each district out of
the Budget allotment made for the
year 1952-53 under " Depressed Class
Housing " (Districtwar figures may
kindly be furnished) ;

(b) the amount of timber referred to
in (a) *supra* purchased in each district
and the dates on which purchases were
made ;

(c) whether door frames with
shutters and windows were got prepared
out of the timber referred to in (a) *supra*
to be supplied to the Depressed Class
applicants for construction of dwelling
houses ;

(d) if the answer to (c) above is in
the affirmative, the total number of
ready-made door frames with shutters
and windows and the total number
of these finished articles (*i.e.*, doors
and windows) supplied to the D. C.
applicants (separate figures for taluks
and districts may kindly be furnished) ;

(e) if the answer to (c) *supra* is in
the negative, the reasons for not taking
timely action to supply doors and
windows to the D. C. applicants ?

Sri M. MADIAH.—I have no supplementaries.

Mr. SPEAKER.—All questions are over.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have no objection to give answer to some questions pertaining to the portfolio of my Hon'ble colleague Sri H. Siddaveerappa.

Mr. SPEAKER.—But the Hon'ble Member concerned is not here now.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up).

Well Subsidy Applications in Bagepalli Taluk (Disposal).

Q.—94. Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of applications given for well subsidy in Bagepalli Taluk since 1948;

(b) the number of applications disposed of;

(c) the number of applications still pending and the number of applications in which part payment is made (year-war details may be given)?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) to (c).—

Years	No. of applications			No. of applications in which part payments are made
	Given for well subsidy in Bagepalli Taluk	Disposed of during the year	Pending at the close of the year	
1947-48	78	78	Nil	14
1948-49	153	153	Nil	3
1949-50	2	2	Nil	3
1950-51	25	25	Nil	3
1951-52	148	132	16	36
1952-53	430	401	29	28

Supply Channel to Kottur Tank (Repairs).

Q.—698. Sri KOTRA BASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of major and minor irrigation tanks in Kudligi Taluk;

(b) the number of tanks which need repairs;

(c) whether it is a fact that the supply channel to Kottur tank needs repairs;

(d) whether it is a fact that owing to neglect of repairs of this supply channel that the tank could not get sufficient water this year;

(e) when the repairing work of the channel will be undertaken;

(f) whether they will take early steps to repair the channel before next rainy season?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Nine major tanks only. Figures in respect of minor tanks are not available.

(Sri KADIDAL MANJAPPA.)

(b) All the major tanks are in good condition. Only some minor repairs to sluices are needed.

(c) Yes.

(d) Yes. It is reported that the raiyats have not attended to repair work.

(e) During April 1954.

(f) Yes.

Travelling and Daily Allowances to Members of Sub-Committees.

Q.—802. B. N. BORANNA GOWDA (Belur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount of travelling and daily allowances that are being paid to official and non-official members of committees set up by Government;

(b) the amount of travelling and daily allowances that are being paid to members on the Boards or Committees of Government industrial concerns and Government-aided industrial concerns;

(c) the number of sub-committees in the Sugar Factory which is a Government-aided concern and the amount of travelling and daily allowances that is being paid to the members of these committees?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Travelling and Daily Allowances are paid according to the provisions of Articles 481 to 483 of the Mysore Services Regulations.

(b) (i) *Board of Management of Industrial Concerns*.—No Travelling Allowance is paid to non-official members. Official members draw Travelling Allowance according to Mysore Services Regulations.

(ii) *Board of Management, Mysore Iron and Steel Works—Non-official members*.—

Railway fare ... One I Class and one III Class.

Road Mileage ... Re.0-6-0 }
per mile } *plus*
Daily Allowance... Rs. 5* } 33½%

* Not paid on days of meeting when sitting fees (Rs. 25 per day) is paid.

Official Members.—According to Mysore Services Regulations.

(iii) *Boards and Committees set up by Government-aided concerns*.—Travelling Allowance is paid according to the rates fixed under the Articles of Association of the respective concerns. Government members on such Boards, etc., draw and credit it to Government, drawing only such T.A. as is admissible to them under the Mysore Services Regulations.

(c) As this is a joint-stock company, information regarding its sub-committees cannot be furnished by Government.

Fresh Appointments in Mysore Government Insurance Department.

Q.—841. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the total number of fresh appointments made in the Department of Insurance from July 1952 up-to-date;

(b) the names, community and the qualifications of the persons appointed;

(c) the total number of applications received;

(d) the names, community and the qualifications of the applicants?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) 124.

(b) Statement appended.

(c) 1294.

(d) The list is placed on the Table of the House. [Copy placed in the Library—*vide* No. 24/L.A. of 1954.]

Statement showing the names, communities and qualifications of persons appointed in the Mysore Government Insurance Department from July 1952 up-to-date.

Sl. No	Name	Community	Qualification
	Sriyuts—		
1	B Lakshminarayana ...	Brahmin	S.S.L.C.
2	H Narasimha Bhatta ...	Do	Do
3	K Gopalakrishna ...	Do	Do
4	H Suryanarayana ...	Do	Do
5	C N Kapani Pathiah ...	Do	Part B.A.
6	T S Subba Rao ...	Do	S.S.L.C.
7	B S Thirumala Rao ...	Do	Do
8	Y Naranappa ...	Do	Do
9	S V Subramanya Sarma ...	Do	Do
10	B N Vasudeva Rao ...	Do	Do
11	R Jayarama Rao ...	Do	Do
12	D Krishnamurthy ...	Do	Do
13	M D Parthasarathy ...	Do	Part Graduate
14	N Rama Rao ...	Do	S.S.L.C.
15	S Radhakrishna ...	Do	Do
16	K S Ramachandra Rao ...	Do	B.Sc. Course
17	M S Narasimha Murthy ...	Do	Do
18	C S Sathyanarayana ...	Do	S.S.L.C.
19	K Srinivasa Iyer ...	Do	Do
20	K R Keshava Simha ...	Do	Do
21	R V Raja ...	Do	Do
22	M Nagaraja ...	Do	Do
23	Sm. B S Sharada ...	Do	Do
24	„ S Nagarathnamma ...	Do	Do
25	Udaya Shanker ...	Do	Do
26	H S Krishnamurthy ...	Do	Part B.A.
27	Sm. C K Manjula ...	Do	S.S.L.C.
28	B R Gururaja Rao ...	Do	B.A.
29	H Venkatapathiappa ...	Do	B.Sc.
30	Sm. J Subbamma ...	Do	B.Sc. Course
31	Y S Keshavanurthy ...	Do	B.A. (Hons.)
32	P K Doraiswamy ...	Do	B.Sc.
33	Sm. M. Pankajamma ...	Do	S.S.L.C.
34	„ R. Shanthamma ...	Do	B.A. Course
35	Hiriyanna ...	Do	S.S.L.C.
36	S Chandrasekhariah ...	Do	B.A.
37	B T Thimmiah ...	Vokkaliga	S.S.L.C.
38	N Govindaraju ...	Do	Intermediate Course
39	B P Kempanna ...	Do	Senior Inter
40	Venkappa ...	Do	S.S.L.C.
41	B T Chennappa ...	Do	Do
42	S C Vasudev ...	Do	Junior Inter
43	Ganguddiah ...	Do	B.Com. Course
44	L Kemparamiah ...	Do	B.Sc. Course
45	Sm. H N Shakuntala ...	Do	S.S.L.C.
46	Muni Raju ...	Do	Part B.Com.

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Sl. No.	Name	Community	Qualification
	Sriyuts—		
47	Gurusiddappa ...	Lingayat	S.S.L.C.
48	M A V Sharma ...	Do	Do
49	V Shiva Shankar ...	Do	Do
50	D Shivanna ...	Do	Do
51	S Thammaiah ...	Do	Intermediate Course
52	S Srikantiah ...	Do	S.S.L.C.
53	K V Dase Gowda ...	Do	Do
54	A Shiviah ...	Do	Senior Inter
55	C Gurumallappa ...	Do	Intermediate Course
56	N Chandrasekhara ...	Do	Do
57	N S Shiviah ...	Do	Do
58	D Basavanna ...	Do	Do
59	B K Kemparajiah ...	Lingayat	B.Sc.
60	Appayyanna ...	Kuruba	B.Sc. Course
61	Chikkaveeraiah ...	Do	Senior Inter
62	S Narayana ...	Do	S.S.L.C.
63	Rajavidya Sagar ...	Do	B.Sc. Part
64	N Narayanaswamy ...	Beda	S.S.L.C.
65	K Cheluviah ...	Do	Intermediate Course
66	L M Ramiah ...	Yadava	S.S.L.C.
67	H Sanjeevaraju ...	Kshatriya	Do
68	Y Nanjappa ...	Banajiga	Do
69	G V Narayanaswamy ...	Do	Do
70	T V Venkataramiah ...	Do	Do
71	C G Balaraman ...	Do	Do
72	N Narayana ...	Do	S.S.L.C., Senior Type-writing.
73	B V Jayaraman ...	Do	Intermediate Course
74	Sm. R Kamalamma ...	Do	S.S.L.C.
75	P Radhakrishna ...	Do	Do
76	B Krishnamurthy Naidu ...	Do	Intermediate Course
77	M Mayachari ...	Viswakarma	B.A. Course
78	H V Sugunamurthy ...	Do	B.Sc. Course
79	Sm. S Saraswathi ...	Do	S.S.L.C. and Senior Type-writing.
80	G P Hanumantharayappa...	Kunchitiga	S.S.L.C.
81	C K Nagappa ...	Do	Do
82	A C Aswathanarayana ...	O.C.H.	Do
83	H Gangarama Rao ...	Mahratta	Intermediate Course
84	Lakshminarayanachar ...	Satani	S.S.L.C.
85	K Madappa ...	O.C.H.	Do
86	R Bheema Setty ...	Kumbara	Do
87	V R Shanmukhasundaram ...	O.C.H.	Do
88	E Sadasiva Rao ...	Mahratta	Do
89	C Venkatesiah ...	Satani	Do
90	K Paramasivan ...	Mudaliar	Do
91	Mannoji Rao ...	Mahratta	Do
92	G Lakshman ...	Neigi	Senior Intermediate Course
93	N R Lakshmiopathy ...	Do	Do

Sl. No.	Name	Community	Qualification
	Sriyuts—		
94	B H Venkatesh ...	O.C.H. ...	S.S.L.C.
95	Aswathanarayana ...	Neigi ...	Senior Intermediate Course
96	V Narayana Rao Nalige ...	Mabratta ...	S.S.L.C.
97	A Mukunda Rao ...	Do ...	Senior Intermediate Course
98	B Narayanaswamy ...	Thigala ...	B.Com.
99	G S Gopalakrishna Setty ...	Vysya ...	Do
100	T K Balasubramanyam ...	Mudaliar ...	Part Graduate
101	K N Virupakshappa ...	Kumbar ...	S.S.L.C.
102	T Prakash ...	Kuruhinasetti ...	B.Sc. Part
103	S Raman ...	Ganiga ...	B.Sc.
104	T K Bhoopalan ...	Mudaliar ...	
105	Sm. A K Parvathy ...	Adi Dravida ...	Senior Inter
106	Varadarajaswamy ...	Vodda ...	S.S.L.C.
107	K B Premachanda ...	A.K. ...	Intermediate Course
108	V Siddagangiah ...	Voddar ...	S.S.L.C.
109	C Siddalingiah ...	A.K. ...	Do
110	Mohammad Nadeemulla ...	Muslim ...	Intermediate
111	" Abdulla ...	Do ...	S.S.L.C.
112	" Khasim ...	Do ...	Do
113	K S Abdul Samad ...	Do ...	Do
114	Khaja Wahuddudin ...	Do ...	Do
115	Zahirulla Abid ...	Do ...	Do
116	Mahommad Abdul Razaack ...	Do ...	Do
117	" Abdul Jallekhan ...	Do ...	Do
118	" H K Yusuf ...	Do ...	B.Sc.
119	W A T Raj ...	Christian ...	S.S.L.C.
120	M B Punyaraj ...	Do ...	Do
121	A Balachandran ...	Do ...	Part B.Sc.
122	Sm. G Jaya Mary ...	Do ...	S.S.L.C.
123	G A Dharma Baliah ...	Jain ...	Do
124	Sm. V Jayapadma ...	Do ...	B.Sc. Course

Civil Engineering Section in Electrical Department.

Q.—846. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether there is a separate Section like the Civil Engineering Section under the Electrical Department ;

(b) whether it is a fact that the work carried on under this section is more expensive than under the Public Works Department ;

(c) whether they intend to merge this section with the P.W.D. as a measure of retrenchment ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) Not generally. The tender rates in the case of the Electrical Department have been noticed to be somewhat higher than in Public Works Department in some cases.

(c) The matter is under examination.

Crop failure in Honnali Taluk (Relief)

Q.—862. Sri H. S. RUDRAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any representations have been made to the Government and

(SRI H. S. RUDRAPPA.)

the Revenue authorities by the Honnali Taluk Congress Committee and the public of Honnali Taluk to the effect that there is a failure of crops this year also in Honnali Taluk due to excess of rain and disease ;

(b) whether any enquiry is made in this connection ;

(c) if so, what is the nature of enquiry held ;

(d) if any enquiry is made, whether an opportunity was given to the members of the Taluk Congress Committee to place the facts before the enquiry authority in this connection ;

(e) in view of the failure of crops what steps have been taken by Government to give relief to the agriculturists and the labour class ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Summary enquiry by the Revenue Commissioner.

(d) No.

(e) It is under examination of Government.

Prohibition Staff in Kolar Gold Field (Cases detected).

Q.—893. Sri Sydney A. THOMAS (Nominated).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of detected offences in the Kolar Gold Field under the Prohibition Act in each of the years 1950, 1951, 1952 and 1953 ;

(b) the personnel with their grades who comprise the Prohibition staff in this area ;

(c) the cost each month to Government to maintain this staff ;

(d) the total amount of fines recovered under the Act in each of the years mentioned above ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 1950	...	1,126
1951	...	1,641
1952	...	2,363
1953	...	1,980

(b) One Assistant Superintendent of Police from the year 1952 in grade Rs. 200—20—300+35 D. A. and Rs. 30 C. A.

One Sub-Inspector in grade Rs. 70—4—90/E.B. 5—120/E.B. 6—150.

4 Daffedars—2 grades : Rs. 40 and Rs. 35 and 29 Police Constables on grade Rs. 22— $\frac{1}{2}$ —32 and one Dalayat on grade Rs. 16— $\frac{1}{2}$ —18+Rs. 18 D.A.

(c) About Rs. 2,300.

		Rs.
(d) 1950	...	15,285
1951	...	39,196
1952	...	31,149
1953	...	28,009

Uniform Weights and Measures in Bangalore City.

Q.—940. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the steps they have taken to start the Regulated Market in Bangalore City from 1st April 1953 ;

(b) the steps taken to stop using hand balances in the Bangalore City and Civil Station Markets and particularly in ' Mandis ' ' ಮಂಡಿಗಳು ' and to introduce uniform weights (in so many seers per maund) ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) The question is under the consideration of Government.

(b) As there is no provision in the existing Mysore Weights and Measures Act to put a stop to the use of hand balances, a Bill to amend this Act is under the consideration of Government.

Motamakalahalli Forest (Cultivation of lands)

Q.—1014. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the lands of Motamakalahalli Forest, Chilakalanerpu Hobli, Chintamani Taluk, have been given to raiyats for cultivation;

(b) whether they intend to take them back;

(c) whether it is a fact that survey of these lands is being conducted; the object of conducting the survey;

(d) whether there is a scheme to include those cultivable lands to the forest after taking them away from the raiyats?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) No lands have been granted by the Forest Department in Motamakalahalli Forest.

(b) Unauthorised cultivations in State Forests have naturally to be resisted and areas resumed to the department.

(c) Yes. To correctly fix up the extent of encroachment and unauthorised cultivation inside the State Forest.

(d) This question does not arise in view of the answers to (a) and (b) *supra*.

Hadbust Fee

Q.—1019. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the phode fee is enhanced to Rs. 5 from Rs. 3 during the time of registering the documents;

(b) the reason for the same;

(c) the percentage of phode that is being done out of the amount so collected?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The phode fee deposited during the time of registering of documents is called Mutation fee paid for the subdivision of a hissa. This fee is Rs. 3 for a hissa and it is not raised. It is reduced to Rs. 2 per hissa where not less than six hissass are involved.

The fee which is raised from Rs. 3 to Rs. 5 is the fee prescribed for showing the hadbust of a survey number or a hissa by a Surveyor.

(b) and (c) Do not arise in view of replies to (a).

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS.

Mr. SPEAKER.—I have fixed time for demands for to-day as follows:—

Demand No. 29	Till 11-30
Demand No. 30	11-30 to 11-45
Demand No. 33	11-45 to 12
Demand No. 34	12 to 12-15
Demand No. 35A	12-15 to 12-30

DEMAND No. 29—CIVIL WORKS

50. CIVIL WORKS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 3,14,82,943 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Civil Works’.”

The same procedure as we have been following for the past two or three days will be followed now also.

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—
ಸ್ವಾಮಿ, ಸಿವಿಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ವ್ಯಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 5-6 ಮಂದಿ ಸಬ್ ಒವರ್‌ಸೀಯರ್ಸ್, ಒಬ್ಬರು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್, ಒಬ್ಬರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ Rural Development ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.)

ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ Rural Development Board ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈದಿನ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಇವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ, ನಮ್ಮ ನೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಏಕೆ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ತಾತ್ಕಾರಿಕವನ್ನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಅರಿತು, ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಈದಿನ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ Rural Development ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು show ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೇವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ನೀರಕ್ಷಣಿಮಾಡಿದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶನಾಥನೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚಿನ ಬಾಬು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ, ಇದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು P.W.D. ಇಲಾಖೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಮುಗುಳ್ಳು ಇರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬರ್ಚನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ನೂಕುವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಸ್ಪಿ ಮೇಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಮುಗುಳ್ಳು ಈ ದಿನ ಬಂಡನೆಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೂ distribution ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರದೇ ತಪ್ಪೋ ಸರ್ಕಾರದವರದೇ ತಪ್ಪೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ತುರ್ತಿನ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹಣವೇ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು, ಯಾರನ್ನು ಬಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ

ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ, ಪಕ್ಷೀಯ ಮನೋಭಾವವನೆಯವೇರೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ಈ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇದು ತಮಗೇ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ—ಚೀ.—ನರಸೀಪುರದಕಡೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ Government Buses ಒಡಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಳಂದೂರು ಕಡೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯೂ ಇದೆ. ನಂಜನಗೂಡು—ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೀಗೆಯೇ ಇವೆ.

ಈ ರೀತಿ ಒಂದಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ವಿಷಯ, ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿ ನದಿವನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಆಗಿವೆ ಎಂಬ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬ್ರೇಚ್ ಆದ ಕೆರೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಸರಿಯಾದ ಎಸ್ಪಿ ಮೇಟು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಅಷ್ಟು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 'ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ವಾಪಸು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬಹಳ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬ ವಿಷಯ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿ.

ರೇವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಟೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು foot-bridge ನ್ನು cart-bridge ಆಗಿ convert ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅರೀತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು; ಅವರ ಮನೆಹೆ ಬುಕ್ ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಬರೆದುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದಾದಮೇಲೆ ಎಸ್ಪಿ ಮೇಟು ತಯಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಚೆಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತೇ ಹೋಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 'ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿಸಬಾರದು?

Mr. SPEAKER.—Why should you presume that and make much of it, Sri Madappa?

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ convert ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೇವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರ opinion ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕಲೆ

ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದರ opinion ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸಮಂಜಸವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಮಿಷನರಿಗೂ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತೂ ಈಗ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 20-30 ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ದೂರವನ್ನು ಈ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ connect ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಮುಂದಾದರೂ ನಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಅರಕಲವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಬೈರು ಡೋನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡೋನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಷ್ಟು ಹೋಗಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಹ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಡೋನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟವರು ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಡೋನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿ ತಾವು ಸಾಯುವುದರೊಳಗೇ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಡೋನೇಷನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದುಡ್ಡುಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಟರ್-ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ, ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ—ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀವಾಣಿ ಮಾದಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಪದೇಪದೇ ಇದೇ ಅಸಂಖ್ಯಾಯುಕ್ತ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ನಹ ಅವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕಳೆದ ಜನವರಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ತಾವು ವಾಟರ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅರೀತಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜನರು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ತಾವೂ ಕೂಡ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿಯೂ ಇವತ್ತಿ ನವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ದಿಲ್ಲಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರೋಡ್ ರೀಕ್ಯಾನಿಷಿಂಗ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಯಾವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೋಡ್ ರೀಕ್ಯಾನಿಷಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿ ಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಿಂದ ತೆರಕಣಾಂಬಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಸ್ ಸಂಚಾರವಿದೆ; ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಕುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಇನ್ನತ್ತಿ ನದಿವನ ಆ ರಸ್ತೆ ನಂಚಾರಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

9-30 A.M.

ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಈ ರಸ್ತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರು ಹೊರಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಈ ದಿವಸ ರಿಪೇರಿ ನಹ ಆಗದೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳುತ್ತೀರದು. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಅಂಕಿಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತೀರಾ ಕಡಮೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೂರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಯದೆ ಈ ಸಾರಿ ತೀರ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1947ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಬೊಮ್ಮಾಪುರದ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿ 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 59 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಎಸ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ.)

ಮೇಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು; ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದರೂ, ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅಥವಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕದಿಂದ ಖಂಡಿತ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದೂ ಈ ರೀತಿ ನಿಂತರೆ ಹೇಗೆ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬದರಹಳ್ಳಿ, ಅಣಕಟ್ಟು, ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಕಪಿನಿರಸವಾಯಿರನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವೆನು? ಈಸಾರಿಯಾದರೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒಡಗಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪುಸೋಗಿಯಿಂದ ಬೆಳತೂರಿಗೆ ಭೃಗು ಹೊಳೆಯಮೇಲೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕುಪ್ಪುಸೋಗಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ 29ನೆಯ ಡಿವ್ಯಾಂಡಿನಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳೆಗಟ್ಟದ ಬಳಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಅದರ ಅಂದಾಜು ಇಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಹೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಅಂದಾಜು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಅದು ರೆವ್ಯೂನರೇಟಿವ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕೆಲವು ನಾಲಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದನ್ನೇ ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಿಂದ ತನಿಖೆಮಾಡಿಸಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೀವ್ರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನೆಂಬುದೇ ಈದಿವಸದವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈಟಿಂಗೊಬ್ಬ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೇ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸಹ ಪುನಃ ಈ ಕೆರೆ ರೆವ್ಯೂನರೇಟಿವ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸಮಕ್ಷಮ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಕರೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ

ಆಗಿಲ್ಲ. 7-8 ತಿಂಗಳಹಿಂದೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೂ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಕರೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಕಾಟ್ ಮಾಡಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು 8 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ, ಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ತಪ್ಪೆಲಿಸು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆರೆಗೆ 1,20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ಎಕರೆ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಗಾಯ್ಲು 10 ಎಕರೆಯಿದೆ. 60 ಎಕರೆ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾದರೂ 161 ಎಕರೆ ತರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕರೆಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ರೈತರು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 48 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಕೆರೆಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದಾಜುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.....

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, it is better for me also to reply when the appropriate demand is taken up.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಬೋರ್ಡ್ ನೂಟೆಸಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿವ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಸುಮಾರು 400 ಚಿಲ್ಲರೆ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ವಹಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ತಪ್ಪು, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ 400 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಐ.ವಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯವಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ 400 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಐ.ವಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಸ್ ರೈಲುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐ.ವಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಒಡಾಡುವುದರಿಂದ ಅವೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ

ವರು ಮಣ್ಣಿನ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೆಟರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಬಸ್ಸು ಓಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಧಾನಿಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವೂ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಜನರು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ಸಾಲದು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಂಚುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಬೆಳೆದಂಥ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಾಫಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸುಮಾರು 10-20 ಮೈಲಿಗಳ ಘನತೆಯಿಂದ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿವೆ. ಖಾಯಿರೆ ಬಂದಾಗ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು 10-20 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲದೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಜೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂತಹ ಜನಗಳ ಹೃದಯವೂ ಕರಗದಿರಲಾರದು.

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಜನರು ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸಹ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಪೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ವಸಾರ್ ಹೋಬಳಿ ಜಿಜ್ಞಾಸುಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ದಮಳಲ ಮೂಲಕ ಜಿರಣಿಗೋಡಿಗೆ ಆಲ್ವಿಂದ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಪೇಟೆಯವರೆಗೂ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ; ಇದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೀಗೆಯೇ ಉಪ್ಪಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಯಗಚಿ ಹೊಳೆಗೆ ಸೇರುವ ಆಗತ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಒಹುಮಂದಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೂಳಲಿಯಿಂದ ಚಿನ್ನಗೋಡೆ ನಳಗೆ ಸುಮಾರು 1½ ಮೈಲಿ ಘನರ ಇರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು 15 ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದರ ಬದಲು ಕೇವಲ 8 ಮೈಲಿಗಳ ಘನತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜನಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಸೇರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನರಗನಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಯಗಚಿ ಹೊಳೆಗೆ ಆಣ್ಣಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಹ ಆಗಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಮೂಡಿಗೆರೆ ದೇವಂದದ ಹತ್ತಿರ ಬೈರಾಪುರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಸೇತುವೆ ಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಸಹ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟ್ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದೆ. Tender call for ಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂಡಂಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವು ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಕಾಲ ಹರಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದುದು. ಇನ್ನು ಕಡೂರು ಮಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆಂದು 1-2 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಜಮಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ರಿಪೇರಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಹಿರೀಕೊಳರ ಕರೆಯನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಈ ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಇದೆ. ಇದರ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳ ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ accommodation ಕೂಡ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಜನರ ಒತ್ತಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ರಿಪೇರಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದುದು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ರಿಪೇರಿಗೆಂದು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ವಿಷಾದಕರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

[Sri K. PRABHAKAR in the Chair]

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ತಡ ಮಾಡದೆ ಬದಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಡಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Is there no time-limit fixed?

Mr. CHAIRMAN (Sri K. PRABHAKAR.).—Time-limit was not announced.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Now I want to know whether a definite time-limit cannot be fixed?

Mr. CHAIRMAN.—For to-day it was not fixed.

A VOICE.—Five minutes for each may be fixed.

Mr. CHAIRMAN.—But when the previous members spoke, they had their full chance and time-limit was not insisted upon.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Because they limited their speeches. But the Hon'ble Member is going on for the past fifteen minutes.

Mr. CHAIRMAN.—Hereafter those who speak will strictly adhere to the time-limit.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆದಳತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ temporary ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಮರೆ ನಾಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಒಳಗಡೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—You have taken more time than is necessary.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ

ಕರು ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಮತವರ್ಜಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆಲಮಂಗಲದ ಕಡೆ, ಬೆಂಗಳೂರು—ತಾಳಾಪುರ—ನೆಲಮಂಗಲದ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಚಾರು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಲ್ಲಿಸಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈಗಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆ ರಸ್ತೆಗೆ ಚಾರು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಈ ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಇದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು)—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 29ನೆಯ ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಲು ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 3,14,82,943 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯು.ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೀತಿನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ಗಳು, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಲಾರಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸಂಚಾರ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಕಪ್ಪುಮಣ್ಣು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳು, ಗುಣಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ Inter-village communication ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಸ್‌ಗಳು ಒಡಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ಸಹ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು instruction ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಎಸ್.ಪಿ.ಎಚ್. ತಯಾರಾಗುವುದು ತಡವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವವು ಏಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಚಾಮರಾಜ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿ 40 ಮೈಲಿ ಉದ್ದವಿದ್ದರೂ ಹತ್ತನೆಯ ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನು 30 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಎಳಂದೂರು ಮಂಡ್ಯ ಕಡೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise for lunch and reassemble at 10-30.

The House adjourned for Lunch at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T-Narsipur).—Sir, I beg to oppose the Demand. Sir, the Public Works Department is a nation-building department, while every other department comes after the Public Works Department. Townships are built by the Public Works Department and revenue administrators and others come later. But unfortunately the Department has been looked down and it has been stamped as insincere. Officers of the Revenue Department can aspire to become I. A. S. Officers, but the officers of the Public Works Department are neglected and consigned to the secondary place among the departments of Government.

Sir, in the P. W. Department somehow for the last four years there has been a good lot of increase in the expenditure towards establishment. There was a reorganisation during the time when Hon'ble Sri T. Mariappa was the Minister in 1949 and the Government claimed that they would save a lot of expenditure under establishment under that re-organisation in the P. W. Department. But unfortunately from the date of re-organisation till today there has been increase in establishment and I do not know how the Government will justify the increase. So far as development expenditure is concerned, I can very well say that the Government are not spending the full allotment under Public Works Department as provided in their Budget. I can substantiate my statement by reading the figures :

In 1950-51 the amount	1.52	crores
spent was		
In 1951-52	2.13	„
In 1952-53	1.87	„

So the expenditure in 1952-53 under Civil Works has decreased while the establishment has increased, as shown hereunder :

In 1950-51 the establish-	6.5	lakhs
ment was		
In 1951-52	14.54	„
In 1952-53	16.02	„
In 1953-54	25.41	„

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—You are not taking capital works into consideration.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I believe the establishment charge is transferred to the respective heads under 68, 18, 17 and 19; the establishment charge debited under '50. Civil Works' is referred to by me. So it is a matter for examination for the Department and the Government to see why there has been increase in establishment and lowering of standards.

Well, Sir, I have very little time before me and the subject is so big. I believe I would need at least an hour to express myself fully so that the Members and the House would be convinced about my stand. Unfortunately I have no time. I must therefore be very brief.

Sir, the other thing I want to say that the most important defect in the Public Works Department, as it is in Mysore, is the absence of a design section. Many of the works cannot be executed in time because estimates would not have been finalised, provision would not have been made and the necessary sanctions would not have been received by the concerned Department; and therefore there is every year lapse of funds and even surrender of large amounts. I would very much urge that at least a design section should be established composed of expert staff. In military, they have an Estimate Officer. If a work is undertaken, this officer is responsible to prepare the design, plans and estimates thoroughly and the Executive Engineer is there to execute what has been prepared and handed over to him by the Estimate Officer. What we are having here is, estimates and plans are prepared by the sub-overseer and they reach the Government for sanction,

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Whatever mistakes he will have made will be carried throughout the Department up to the Government and when the work is taken up for execution, all these mistakes will have to be corrected and as such these estimates will have to be revised.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—There is a section in each Executive Engineer's Office now.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Yes, I know, but it is not enough. It is not working as efficiently as it should. My point is, you establish a design section in the Department and make this design section responsible for all the designing and estimating of works and let them prepare plans thoroughly. I know many instances wherein estimates are revised just because of foundations having not properly been designed, the cost of materials not having been properly provided; the designs differ from district to district and there is no uniform standards. Therefore I submit that an independent design section which will be responsible for designing, planning and other details should be established in each district and the Executive Engineer must only be made to execute what has been handed over to him. Then I believe you can immediately see that almost all these works that you propose to take up during the year could be carried out without subsequent revision of estimates.

Sir, the other thing is decentralisation of power. Very recently the powers were enlarged and the powers of sanction of the Executive Engineer, the Superintending Engineer and the Chief Engineer and the ultimate power of the Government have all been enhanced. But the rates have since increased and consequently the smallest possible estimate has to come to the Chief Engineer for sanction because of increased rates in the schedule. Therefore there is so much delay and increase of correspondence in the Superintending Engineer's office; I know very definitely that about 80 per cent of the correspondence in the office of the Superintending Engineer is about the sanction of estimates. If only

action is taken to enlarge the powers you can not only reduce the correspondence in the various offices, but also can get the work done properly and quickly.

The third point which I would like to impress is about the registration of contractors. There is so much paucity of trained contractors as a result of which we see that many untrained contractors undertake works and in the course of execution the work is suspended and delayed for some reason or other. Therefore registration of contractors as is done in other parts of India, namely, Madras, is a thing that will have to be done if you want to get improved work from the Department.

Sir, the fourth point is about Road Fund. Last time in my Budget speech, I said that Government did not have a Road Fund and consequently roads had been neglected although a large amount was being collected from traffic on roads. The Government collect the petrol tax, the vehicle tax, the road cess and the tolls; last year they have enhanced tax on petrol and that itself has brought in 12 to 13 lakhs. I submit, Sir, that the Road Fund was constituted by Mysore Government long back and it was in existence from 1937 for 15 long years. Somehow the Road Fund has now been abolished. Now I am suggesting to Government that a Road Fund has to be formed once again and a certain proportion out of the general revenue has to be credited to that fund; all the taxes collected from vehicles that use the road must also be credited to the Road Fund and also all the taxes and duties that are levied on petrol must also come to this fund and you must operate that fund for the maintenance of roads and construction of roads and bridges.

Lastly, Sir, it is a local matter about which I am very particular. T-Narsipur and especially Talkad is a border town in Mysore State. It lies in the south-eastern portion of Mysore State. I do urge for the construction of a bridge over the river Cauvery near Hemmige so as to shorten the route to Kollegal and further it will shorten the distance between Talkad and T.-Narsipur by about 20 miles. If you want to reach

Talkad from T-Narsipur, as it is to-day, it would be 25 miles of road journey and by constructing the bridge near Hemmige the distance would be only 8 miles. You will have not only reduced the distance by 17 miles, but also building up an approach road to contact another border town called Kollegal. Talkad is a very large and important town and it is a historic town too. If this bridge is constructed, Talkad will develop and it would be easy to maintain contact with trading centre like Kollegal.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Mr. Speaker, Sir, I consider the Department of Public Works as a fortunate Department. It is fortunate because, it has the privilege of spending to-day large sums of money to the tune of a few crores of rupees which very many other Departments have not.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Seven crores.

Sri V. M. MASCARENHAS.—It is fortunate because it tends to help some of its officers to build up small fortunes. It is fortunate also in having earned the largest number of tributes. Which other department has been called 'Public Enemy'? Which other department is called a Public Waste Department? Phrases like these have not been levelled at the Public Works Department in a haphazard or in an unwise manner. In this very Assembly, year after year, in the discussion on the Budget and Grants, Members with all vehemence at their command have been telling us about the shortcomings of the Department and the Government in turn, with all the coolness at their command, continue to heed it here and forget it for the rest of the year.

To-day, Sir, I am just thinking as to what is wrong with this department. I am inclined to believe that the very system is at fault. In the olden days, unfortunately, this department became the monopoly of a small community and perhaps that resulted in a system which to-day deserves to be scrapped. When we consider that the department has come to a stage where by spending public money is no consideration at all, what is the future for a State like ours or for a country like ours if the working

of this department is not drastically altered and some new system introduced? The other day, on February 14th to be very exact, I was going to Chitaldrug. Certain section of the road was being tarred. What was our surprise when we found there neither the contractor nor the supervisor or any other representative of the Public Works Department. Of course, the Minister for Public Works is in Bangalore, but what were the officers doing? We went to Chitaldrug and brought this matter to the notice of the Executive Officer. That callous gentleman did not give a satisfactory answer. He promised to give an explanation *re*: Tuppadahalli and Sange-nahalli within 72 hours and now it is 27th March and the information is not forthcoming. We did not go there as private individuals; as members of the Public Accounts Committee we went there. You will, therefore, see how the department is going on. They act as old 'Nawabs.' When we are having deficit budgets, when we are struggling for every pie, if something is not done to see that every rupee that is spent is spent well and it does not go to somebody's pocket, I am afraid, the days in future are bound to be very very gloomy.

I would therefore suggest that Government should immediately appoint a small committee from among the members of this House to make concrete recommendations not only to change the entire structure of the department but also to suggest ways and means by which public money, which is so liberally and generously granted, is spent wisely and usefully. Thank you.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—
ನ್ಯಾಯಾ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನೂಪ ರೀಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದೂ,

(ಶ್ರೀ ಮೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಸೂಪರಿಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಕೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಾಜು ಎಲ್ಲದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವವರು ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಂಬಳನೆ ಹತ್ತಿರ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫುಟ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಆಗಬೇಕು, ಕೆರೆ ಕೋಡಿ ಬದಾಗ 1½ ತಿಂಗಳಕಾಲ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಎಸ್ಪಿಮೇಷನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದೇನಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 13 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಷಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸವೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನದಿ ದಾಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಯ್ಯನಕೆರೆ, ಮದಗದಕೆರೆ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಗಳು ಅದರಿಂದ ಅಪು ಕೋಡಿಬಿದುಕೆರೆ 1½ ತಿಂಗಳು ಪ್ರವಾಹ ದಾಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದರ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಎಲ್ಲದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ 500 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆನಂದಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 1½ ಮೈಲಿ ಹೋಗಿ ಬರಲು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸೇತುವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವೆನ್ಯೂ ನಲ್ಲಿ 85 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡ್ಲಿಕ್ ನೋಡಿದರೆ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮರೆತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅರಾಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಏಕೆ ಮರೆತರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಕೊಡುವ ತಾಲ್ಲೂಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ, ಕಟ್ಟಡ, ಸೇತುವೆ, ರಸ್ತೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಗಂಗನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಒಡೆದುಹೋಗಿ 7-8 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. 60 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಡುಹಾಕಿ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆ ಹಿಂದಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ನಿರೀಲಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆ ಹೇಗಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಪುರು ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 50 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಫಸಲು ಒಣಗಿಹೋಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಹೀಗೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರೈತರ ಗತಿಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ತಂದುಕೊಂಡು ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಡೂರಿಗೆ ರೈಲು ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋಸಲ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಟಾರುರಸ್ತೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2-3 ಮೈಲಿ ಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಟಾರು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಪೂರೈಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಲ್ಲರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ, ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗಿನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಪುರು ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್‌ಗೆ ಅದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಅಪ್ಪೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಅಪ್ಪೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನಂತರ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇಂಜಿನಿಯರ ಅಪ್ಪೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಜಾಗೃತ ಆತನಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ಊರಿನ ಅಡ್ಡೆಸಿಗೆ ಚೆಕ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ 1 ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು 20 ಸಾರಿ ಅಪ್ಪೀಸಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಷ್ಟಪಡುವವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲಸವಾದ ತಕ್ಷಣ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬೆಗ ಪಾನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟುಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಆಗತಕ್ಕವಾಗಿದೆ.

ರಸ್ತೆ ರಿಕ್ಯಾನಿಷಿಂಗ್‌ವರ್ಕ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಐ. ಎ. ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಓವರ್‌ಸಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಬೆಟ್ಟದಮನೆ ದೇವರಮನೆ ರಸ್ತೆಗೆ 28 ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್‌ಗಿದೆ. ಅದರ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಬ್ ಓವರ್‌ಸಿಯರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15—20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಅನೇಕ ರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಡೂರಿಗೆ, ಕಡೂರಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿತಪೂರ್ವ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಖಾಯಿರೆಯವರು ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅನಾನುಕೂಲ ವಾಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಸಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಸಾಗಿಯೇ ಬೈರಾಪುರದ ರಸ್ತೆಯೂ ಆಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಬರ್ಚುವುದಾದರೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಸೇತುವೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಮಲೆ ನಾಡಿನ ಕಷ್ಟ ನುಬ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಕಿತ್ತೆಗಟ್ಟು ಸೇತುವೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದು 50 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭರವಸೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಒಂದು 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಯನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಹೆಂಗಸರೂ ಸಹ ನಾಟಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನದಿದಾಟಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಹಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವತಃವರ್ಷವೂ 5-6 ಮಂದಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮೂಡಿಗೆರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನದಿ ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಲೆ ನಾಡಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಸೇತುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ರಸ್ತೆಗಳೂ ಸಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಬೇಕು. ಮಲೆ ನಾಡಿನ ಕಷ್ಟ ನುಬ ತಿಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಜಾಗೃತ ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನಿಸು ನಂಬರ್ ಒನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗಿದ್ದ ನೈತಿಕ ಬಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು. ನಂಬರ್ ಒನ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಂಬರ್ ಟೀ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆ

ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಬರೀ ಅವರೇ ಅಥವಾ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಿಪ್ರಾಯ. ರಡ್ ಟೆಪಿಸಿಂಗ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವಾಗ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಲು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವಾಗಬೇಕು. ಅದಾದ ಹೊರತು ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವಾಗ ಎನ್ಸಿಮೆಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಇದೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

11 A.M.

ಆಮೇಲೆ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಈ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು, ಆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಿನ system ಕಾರಣ ಎಂದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ system ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ maintenance gang ಎಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಐದು ಮೈಲಿಗೊಂದು gang ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಮನೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಘಾಸರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು gang ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಒವರ್‌ಸೀಯರ್—ಹೀಗೆ ಐದು ಜನರನ್ನುಳ್ಳ ಒಂದು gang ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು area ಕ್ಕೆ ಏನು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾನ್‌ಕರನ್‌ಹ್ಯಾಸ್ ರವರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಡವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಇವುಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಲು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ರಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಪುಣರ ಸಮಿತಿ ಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಆದಳಿತ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.)

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಈ ರೀತಿ ಇರಲು ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ತೀರಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈ ಇಲಾಖೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು Public Enemy No. 1 ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳದೇ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗಳು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದರೂ ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡುಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪರಾಜು (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—Bus permits ಕೊಡತಕ್ಕವರು Road Transport Authority ಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಈ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. Inter-village communication ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಓಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಈ ರೀತಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದೇ ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನ P.W.D. ಇಲಾಖೆ Enemy No. 1 ಎಂದು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 15 ಆಣೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಗದವೂ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಿಟ್ಟು ಗೇ ಬರಬೇಕು, ಇಲ್ಲೇ ವಿರೇವಾರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆತಾನೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಈಗ National Highway Scheme ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ತತ್ತ್ವ, ನೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿ, ಇಂಡಿಯರುಗಳು, ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಅಧೀನಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅವರೇನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ; ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಸ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧನ

ವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಿಯಬೇಕು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವು ವ್ಯಯವಾಗದೇ ಉಳಿಯುವುದು ಕ್ಷಮಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತರುವೇಕರೆ).—ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಸರ್ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೂ ಹೇಳತೀರದಷ್ಟು ಸಲ ಆಗಿದೆ ! ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಈಗಂತೂ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸ್ಟೆಷನ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ರೀತಿ ನಾನಾ ಹುದ್ದೆಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಖರ್ಚು ವಿಪರೀತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸೂಪರಿಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ! ನುಮಾರು 120 ಮಂದಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಭದ್ರಾತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 5 ಮಂದಿ ಸರ್ವೇಯರ್, 23 ಮಂದಿ ಸಬ್ ಓವರ್‌ಸೀಯರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಕೆಲಸವೇನೂ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಮುಷ್ಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುಮುವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು planned basis ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ co-ordination ಎಂಬುದಿರಬೇಕು. ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದು ಅತಿಜರೂರಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನರಿತು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ priority ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಇರ್ಕಸಂದ್ರ ಕರೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ಟೆನಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ 50—100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ದೋಷ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣವೇನು ! ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾತುತ್ರಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ನೆತೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕೇಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದನ್ನು ಈ

ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲವಂತಾಗಿದೆ. ಕರೆ ಒಡೆದುಹೋದರೆ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಹಣ ಅದಕ್ಕೆ ಸುರಿದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ರೈತರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ ವಾದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ಸೂಪರ್‌ವಿಜ್ ಇರ ಬೇಕು. ಸೂಪರ್‌ವಿಜ್ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಲದು. ಅಫೀಸರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. Top heavy ಆಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಸ್ವಾಭಾವಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಕಾಡ್ ಬ್ರಡ್ಜ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಗಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಕಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ವೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದಿವೆ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಬಸ್ಸುಗಳು ತಿರುಗಾಡುವ 12 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟಾದರೂ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು; ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಸ್ಫಾಲ್ಟ್ ಅದರೂ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಫೀಸರುಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮರನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೇವಲ ತರೀಕೆರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮರೆ ನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ನಾನು, ದಾವಣಗೆರೆಗೆ 2 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೆಲವು ಸಲ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಊರಿನ ಜನರ ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆ ಗ್ರಾಮ ದಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದಿವಸ ವೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆದು. ಹೆಂಗ ಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಬರಬೇಕು, ಬಾಯಿರೆಯವರು ಬರ

ಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡ ಚಣೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಪಿ ಮೇಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೇನ್ ರೋಡ್ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗಾದರೂ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಇದ್ದಲ್ಲಿನಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಜನ ಗಂಡಸರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಇದ್ದೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ಸರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕೈಗೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಅವರು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇವೊತ್ತು ಅಥವಾ ನೆನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ. ಬಾಕಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅವರ ಭಾವನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಾಟರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲ—ಸರಿಯಾಗಿ ಇದತಕ್ಕ, ರಿಪೇರಿಮಾಡ ತಕ್ಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾ ಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇದೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ

(ಶ್ರೀ ಕಡಿಹಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1951ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗವರ ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, Iನೇ ಕ್ಲಾಸ್, IIನೇ ಕ್ಲಾಸ್, IIIನೇ ಕ್ಲಾಸ್, IVನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. Iನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. II, III ಮತ್ತು IVನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಇನ್ನರ್ಧ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆರ್ಟರ್ ಪ್ರಕಾರ 2,378 ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಆಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಕೆಳುಹೋಗಿದ್ದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಈ ರೋಡ್ ರೀಕ್ಯಾನಿಷಿ ಕೇಷನ್ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿರ್ಟಿ ನಡೆದು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಹತ್ತೊಂಟಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈ ದಿನವ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ನಲು ವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಸರಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದ ಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಟಾರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ವಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸರಿತೂಗಿಸಬೇಕಾ ದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೇ ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೇ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ, ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೀಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ 15 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು; ಈಗ 25 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಸೂಪರ್ ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮೊದಲು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡುವ ಅಧಿ ಕಾರವಿತ್ತು; ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ಟೀಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ 25,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು, ಈಗ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಸೂಪರ್ ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮೊದಲು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ಈಗ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮೊದಲು 4,000 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ಈಗ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾ ಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಫೋಲಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಮನಗಾಣ ಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆರ್ಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. Road rollers ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರಬೇಕು, ಸ್ಕೋರ್ಸ್ ಪರ್ಪೋಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಸಬೇಕು; ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ತಾವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದ ರಿಂದ ನಿರ್ಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ನವರು ಸೇತುವೆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರು. ನಿಜ, ಮಂಜೂರಾಗಿ 4 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಟೆಂಡರ್ ಬಂದಾಗಲೂ ಟೆಂಡರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ.

11-30 A.M.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನಿಮಿ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ; ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ ಮಾಡಿರ ಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆಯೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಆಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ದಕ್ಷತೆಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಮ್ಮಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER. —The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 3,14,82,943 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Civil Works'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 30.—FAMINE RELIEF

54. FAMINE

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 31,10,000 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Famine Relief'."

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀಲೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉದಾತ್ತ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಈಡೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಂಥ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನೆ ತರೋಣ ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮೂರು ಕಾನೂನು ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇವಲ 1—2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನವಿ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಅದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಎನಾ ಜನರ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿರುವ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಕೊಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ 'ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು 'ಯಾವ ಪ್ರಪೋಸಲ್‌ನೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಡಿ, ಹಾಗೇ ಇಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರ್ಷಾಭ್ಯಾಸಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಿಮಾಂಡಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತಲೂ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅನುಭವವಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ತತ್ವ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಶ್ಚಕ್ಷುರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗಂತೂ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕೇವಲ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷರೂ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥವರೂ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ನರಿಹರಿಸಲು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಕಡಿಸುವವನು ಬದುಕಿಸುವವನು ದೇವರು. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಣವಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಾದರೂ ಉಪಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೊನ್ನಾಳಿ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇಂಥಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಿರಾಸರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಮಾಡಿದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೋದಸಲ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ನಿರಾಸರಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಸೊರಬ, ಪ್ರಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಸಹಾಯ ಒದಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜೂನ್ ಫಸಲು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ಫಸಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ವಾಧರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನೂಕುವಾದುದು. ಈ ಕೆರೆಗಳು ನಾದುರಸ್ತಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುವ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಏನೂ ಸಾಲದು. ಈ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.)

ರಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಬಹಳ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ನೂಕು ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ. (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಗೊಡವೆಗೆ ಪುನಃ ಹೋಗದೆ, ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ನೀರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈ ದಿನ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬಂದರಾಗಾಯ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ರಿಪೇರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನುಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 31,10,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st

day of March 1955, in respect of ‘Famine Relief’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 33.—STATIONERY AND PRINTING

56. STATIONERY AND PRINTING.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 22,02,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Stationery and Printing’.”

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—What about Demand No. 31?

Mr. SPEAKER.—I have already said it is not admitted. There will not be sufficient time.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—If only one minute is given I will take it up, Sir.

Mr. SPEAKER.—Let us see. Let us go on with the demands fixed up already.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—I have sent a cut motion on the demand to raise a debate on the need of printing Mysore Acts and Codes and making them available easily to the members and the public. Ever since I came to this august House I have been asking the Hon'ble Ministers to get these Acts and Codes printed and make them available for the public and members as well. We lawyers and also legislators have been very much inconvenienced for want of these books. I went to the Press and asked them whether they are available, to find out whether our Ministers have fulfilled their promises made during the previous occasions. I was informed that they are not available for sale. These Revenue Acts are very important and they are not available at all. Many lawyers have made report to the Law Association that these books, which are very valuable for them in these days, have got to be printed and sold. I do not know why the Director of Printing has

not made up his mind to get them printed. If any one starts his lawyer's profession, he must hunt for these books. So I request the Government to see that these books are printed as early as possible. I wish that there should be no discussion upon this subject during the next session. I wish Government to bestow their attention and to see that these Acts and Codes are printed.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I oppose the demand. Text books that are printed by the Government Press and the forms required by the local bodies are not being properly distributed at present. The requirements of the local bodies have to be obtained at the Bangalore Central Press. It would be better if the Government Press in Bangalore arranged for the sale of these text books, forms and bill books necessary for the local bodies at district headquarters. Now, what is happening is, most of them are not available. The present method of selling is by commission agents. The commission agents do not even get the supply of text books when they are needed urgently. They say that they are supplied in small quantities only and therefore the books are not readily available. Instead of paying commission, I would urge on the Government to think of establishing sales depots in district headquarters and arrange for the supply of the several Acts, Codes, text-books, and forms to the public in time and properly.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದೂ ಕಷ್ಟ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠ ಓದುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ, ಅಂದವಾಗಿ, ಮನರಂಜಕವಾಗಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉರಗಿಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಸಹ

ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ದೋಷಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದುದೇ ಅದರೆ, ಕಾಗುಣಿತ, ಮಹಾಪ್ರಾಣ, ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ, ದೀರ್ಘ, ಹ್ರಸ್ವ—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ, printing department ನಲ್ಲಿ proof corrections ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದವರಿಂದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಒದಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯುಗ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹರಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ಶುದ್ಧವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದ, ಒಳ್ಳೆಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ; ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, regarding the very important points that were made by the last speaker, I am entirely in agreement with him that we should have very nice and attractive text-books for children especially and that they should be made available in time. We have been giving some books for being printed in private presses and that we have done because there have been certain representations from the private presses saying that they have not had work and that they would be able to do it. Now if certain matters and handicaps and defects like these have been noticed, I will assure the Hon'ble Members, Sir, that we will see to it that these are rectified as quickly as possible and to as great an extent as possible.

The other point he mentioned is about the language mistakes. That also will be attended to.

Sir, regarding the Codes Sri Ananta-raman was speaking about, we have printed and supplied to the Government Central Depot, Bangalore, for sale during January 1953, 73 Acts and Codes, etc., and these are available in the Government Central Book Depot for sale.

Sri V. VENKATAPPA (Channapattana).—They are not available, Sir. Yesterday I verified. Not even one Code is available.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—And I have got a list in here and if there are some which are important and are not found, I will see that they are also printed. We have got a number of other books that are in print right now and I have got a list of them also. These are.....

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—The letter heads that are being printed and supplied to Members are too costly.

Mr. SPEAKER.—If it is so costly, you need not buy.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If it is the wish of the Hon'ble Members that we should economise on that, that also will be attended to. I am glad the Hon'ble Member went into it. We have got a number of letter heads which are now being printed and will be made available for sale to Members.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—I want to know what has happened about the Mysore High Court Digest which was discussed last time and which was promised to be reprinted.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have got a list here. Then there was another point which Sri Srinivasa Iyengar was mentioning and that was regarding commission agents who are not selling these books. He said that they are not keeping these books in stock. This is a very serious matter. Of course, the commission agents take their commission and if they are not keeping them.....

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Establish your depots in each district.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, that also will be considered. The commission agents, we expect, will be able to do this work properly. If they are not doing it, I think we will make some alternative arrangement by which all these books—text books and others—will be made available to the general public who need them.

In general, Sir, I might say here that we have been making earnest efforts to get things printed very promptly. You might have noticed during this Session that we have been able to print within

four or five days proceedings of this House and they are being made available to Hon'ble Members also within a week of the proceedings.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—It was only for a few days.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have noticed that also. I am glad that was mentioned, because the arrangement we have made for getting them printed still holds good. But the arrangement for getting manuscripts corrected is not working satisfactorily. I request the co-operation of all the Hon'ble Members in here in this respect. I want them to correct the manuscripts as soon as they are handed over and return them quickly, so that we will be able to get them printed.

Sri M. V. RAMA RAO.—Regarding the correction of manuscripts, there is another side to it about which I do not wish to say anything.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Then I will still remain in the dark about it, Sir. But I will say that we will try to get them printed if they hand over the corrected manuscripts as quickly as possible.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—We have not received from the 8th.

Sri M. LINGANNA.—What about the 'HIGH COURT DIGEST'?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will attend to the 'High Court Digest'.

Generally speaking, Sir, I think the work that has been carried on by the Printing Department is very satisfactory and I hope.....

Mr. SPEAKER.—In this connection, I must mention one point. Some Members instead of making corrections pertaining to grammatical mistakes, it is brought to my notice, substitute speeches altogether.

Sri V. VENKATAPPA.—Sometimes it is impossible to correct these speeches, that is what Sri M. V. Rama Rao says.

Mr. SPEAKER.—Speeches which they had not delivered at all on the floor of the House should not be substituted.

The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 22,02,000 be granted to the Government to defray the charges

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Stationery and Printing'."

The motion was adopted.

12 NOON.

DEMAND No. 34—MISCELLANEOUS

57. MISCELLANEOUS

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 26,68,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Miscellaneous'."

* **Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).**—Sir, I have already brought to the notice of the Government that water supply in the Civil Station has been in a very miserable condition. People will have to wait till midnight to get water for their use. Government have given a loan of 70 lakhs to the Corporation. The main intention of my having brought this cut motion is to see that Government direct the Corporation to implement the scheme as early as possible and relieve this distress of water supply.

Sir, round about Civil Station industries are springing up, industries like Telephone Industry, Aircraft and the Motor Industry. On account of this numerous labourers working there are located in that area and the place is becoming more or less a slum area. I request Government to see that these places are converted into beautiful colonies.

Mr. SPEAKER.—You are referring to all the cut motions; that is not permissible.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I request Government to consider these two facts, Sir.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T-Narsipur).—Sir, I oppose Demand No. 34. I want to know why the Government have provided three lakhs on page 136 towards 'Other Items.' They have

provided for every possible item under miscellaneous head. In making this provision of three lakhs Government have not given us any details about this item. I very much like to know why this amount is provided for.

While making provision for irrecoverable loans, I would like to say, the policy of Government in collecting dues is not working well. Nearly eight crores are due to Government, four crores from the local bodies and four crores from others, and yet the action taken by Government for recovery of these loans is far from satisfactory and providing for irrecoverable loans under this head cannot be accepted for they have not discharged their duty properly. Sir, loans have been issued to people for starting agricultural farms and co-operative farms, but none of these purposes are fulfilled. Loans are issued for the purchase of manure and they are not recovered. In course of time, if they go on providing for writing off of irrecoverable loans, the Government would naturally lose nearly eight crores of rupees.

Further, Sir, I wanted to know the protection they have provided for against fire accidents in All-India Exhibition. Two years ago there was a fire accident in the All-India Exhibition at Bangalore and a committee was constituted to enquire into the cause of the fire and the committee submitted its report to Government. This time, attempts are being made to run an All-India Exhibition here. I wish to know, in the light of this report, how far Government have taken steps to prevent occurrence of such mishaps in future.

Then I wish to speak a few words about the Dasara Exhibition. Sir, from the accounts it is seen that the income was 1.25 lakhs against an expenditure of 1.20 lakhs and Government received only Rs. 5,000 as net income. If you see the Dasara Exhibition, you will be wondering why Government could not get ten to fifteen lakhs. The rents are so heavy and there is so much of revenue by way of gate money, and yet they have got only five thousand rupees. Why I said the revenue must be more is because the stall rate is so

((Sri S. SRINIVASA IYENGAR)

heavy and the crowd that gets into the Exhibition is so large that naturally Government must get more money. I want to know how it is being worked out and why the income is so little from the Exhibition.

Sri P. R. RAMA IYA (Basavangudi).—Sir, I wish to make one or two observations on this demand. The question of Employment Exchange comes under this head. I wish to know from Government what they are going to do with so many employees who are being thrown out from the Food Department. Sir, their case is very hard. They have been working in the department for the last ten years and more. Most of them have reached middle age and all of a sudden to throw these people who are family people is a very hard case and this matter ought to engage the attention of the Government in a very serious manner. Sir, about 100 to 150 people had come to me and represented their grievances and their service in the department. This is a matter which this House ought to take note of. Surely we have to reduce the number of employees, but Government should know the number of people that they are sending out every day and they should also tell us as to what they are going to do with these thrown out employees. I urge that Government should see their way to provide these people with some places and that some new ventures should be undertaken by them to employ these people. I do not want to take more time of this House, but, Sir, this is a very urgent problem which ought to engage the serious attention of the Government.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಈಗ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪವಂಶೀಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ retrenchment ಮಾಡಿ, ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ವರಮಾನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸ್ಪಯತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು—ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಚಿತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಸುವ ಕೆಲವು ಸುಂಕಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತಯಾ

ರಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸುಷ್ಕವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು keep-up ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೆ, ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಯೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧಕವಾದ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ರಾಧದಾಯಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. Artificial Manure ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೇವಲ ಬಡಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—No reply.

Sri K. PRABHAKAR.—We want to hear the reply.

Mr. SPEAKER.—No reply. I will now put the demand to the vote of the House. The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 26,68,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Miscellaneous’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 35A—COMMUNITY DEVELOPMENT

63B.—COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 22,11,000 be granted to the Government to defray the charges

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Community Development Projects'."

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದುದು ಆಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೇನೋ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹಲವಾರು ಐಟಂಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಪೆಪ್ಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ compost ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ 1952ರಲ್ಲಿ 124 ಮಾತ್ರ ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ Pepsu ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 2,793 compost ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. Distress Relief ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ fertilisersನ್ನು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಂಗವಾಗಿ 592 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪೆಪ್ಸು ವಿನ್ಯಲ್ಲಿ 3,134 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ Seeds—ಬೀಜವರಿಯನ್ನು—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 916ರಷ್ಟು ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೆಪ್ಸು ವಿನ್ಯಲ್ಲಿ 1,960 ರಷ್ಟು ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಫಿಮೆಂಟ್—ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು 34 ಮಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೆಪ್ಸು ವಿನ್ಯಲ್ಲಿ 300 ಮಂದಿಗೆ ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ. Reclamation ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಪೆಪ್ಸು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 52ರಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 53ರ ವರೆಗೆ 1,715 ಎಕರೆಯಷ್ಟು reclamation ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 90 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. Irrigation ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 911 ಎಕರೆಯಷ್ಟನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಪೆಪ್ಸು ವಿನ್ಯಲ್ಲಿ 4,245 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—May I know how many community projects there are?

Sri M. LINGANNA.—Only one. There are the figures from October 1952 to end of June 1953.

Mr. SPEAKER.—How are you able to get at them?

Sri M. LINGANNA.—I have compiled from the books available. ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜನರ labour ಮೂಲಕ ಪೆಪ್ಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 244 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರು 129 ಸಾವಿರ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜನರ labour ಮೂಲಕ ಶೇಖರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯದಾಯಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಕೈಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದೆ ಬಿಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಲ ಯಾವುದೇ ಆಗಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡೋಣ; ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವೆಂಪ್ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಅಂತು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಈಗ 7 ಬ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. 54-55 ಕ್ಕೆ 8 ಬ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಫಲವಾಗಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮುಂದೆ 8 ಬ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ರೋಕರ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೆರೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, the Hon'ble Member who has spoken on the Community Projects and also on the National Extension Service has said that by comparison with another State, our work has not progressed as rapidly as it should have. There is some truth in

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

the matter and that is not exactly due completely to any neglect on the part of us here, but it was due to the fact that we got our estimates and things like that, passed in the middle of the year 1953 and so much work could not be done, i.e., as much as we expected. But in a venture like this wherein large amount of co-operation from the local people is required, it requires some time to make a start and gain momentum. But when once it has gained momentum, it will go on much more rapidly than we might see at the start; and I can assure the Hon'ble Members here that we expect rather rapid and considerable progress in the next few months. There is a particular point here in the area where we have taken the community projects; last year heavy monsoon rains did not allow of any work being done and this year we are planning to carry out the work rapidly before the monsoon starts.

In a nutshell I am willing to give the amount of work we have got on hand. We have at present about 63 estimates covering over Rs. 3,72,000 for restoration of tanks; we have got estimates ready for 64 tanks for repairs. In this connection, I would like to mention that we have on the spot working indeed about 21 Sub-Overseers and 2 Assistant Engineers. We have taken up the restoration and repairs of tanks and also we have had estimates prepared for pukka and kachha roads immediately and we have 66 estimates for new wells and before long we will have estimates ready for 100 wells. We have also estimates for repairs of wells and we have a programme for giving a loan of 2½ lakhs of rupees for manure purposes. We have also arranged to build community entertainment centres in 46 places and we have also a programme of giving on loan up to an amount of Rs. 75,000 for villagers to improve their houses, and we have got to limit these loans only to 300 per each individual. Now the work has gained momentum and is going on at a rapid stride; and I have no hesitation in assuring the Hon'ble Members that before the rains start, we will have repaired a number of tanks and constructed

a number of roads and we will also have completed a number of repair works to wells and digging of new wells also.

I would therefore ask the Hon'ble Members to await the next anniversary of the Community Projects Scheme, namely, October 2nd and see the amount of work that has been done.

With this assurance, Sir, I hope Hon'ble Members of the House will pass this demand.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 22,11,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Community Development Projects’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of Demands for Grants for the year 1954-55 circulated among Members be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of Demands Nos. 31, 32, 32A, 35, 35B and 43A.”

The motion was adopted.

[As directed by the Speaker; the motions for demands adopted by the House are reproduced below.]

DEMAND No. 31—POLITICAL PENSIONS.

54A. TERRITORIAL AND POLITICAL PENSIONS.

“That a sum not exceeding Rs. 2,78,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Territorial and Political Pensions’.”

1954]

DEMAND NO. 43A—COMMUTATION VALUE OF PENSIONS

1389

DEMAND No. 32—SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

DEMAND No. 35B—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

55. SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

“ That a sum not exceeding Rs. 64,07,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Superannuation Allowances and Pensions’.”

DEMAND No. 32A—COMMUTATION OF PENSIONS.

55A. COMMUTATION OF PENSIONS FINANCED FROM ORDINARY REVENUE,

“ That a sum not exceeding Rs. 2,45,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Commutation of Pensions’.”

DEMAND No. 35—EXTRAORDINARY CHARGES.

63. EXTRAORDINARY CHARGES.

“ That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Extraordinary Charges’.”

65. PAYMENT OF COMPENSATION TO LAND-HOLDERS ON THE ABOLITION OF THE ZAMINDARI SYSTEM.

“ That a sum of Rs. 10,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Payment of Compensation to Land-holders on the abolition of the Zamindari System’.”

DEMAND No. 43A—COMMUTATION VALUE OF PENSIONS.

83. PAYMENT OF COMMUTED VALUE OF PENSIONS.

“ That a sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Commutation Value of Pensions’.”

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet on Monday at 12 NOON.

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again on Monday, the 29th March 1954 at Twelve of the Clock.

U-31^c N 54
N 54-10-3
(B) 4713

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

THIRTY-THIRD DAY

Monday, 29th March 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Sericultural Aided Graineurs.

Q.—823. Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of sericultural aided graineurs in the State (talukwise information to be furnished);

(b) the quantity of layings that each aided graineur has distributed during the last three years (talukwise information to be furnished);

(c) the bonus that each aided graineur has been paid during the above three years (talukwise information to be furnished)?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) *Vide* column 'A' in the statement appended.

(b) *Vide* column 'B' in the statement appended.

(c) *Vide* column 'C' in the statement appended.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

District	Taluk	Sl. No.	Name of Graineur	Place	No. of D. F. Layings distributed during the last 3 years	Bonus paid		
						1950-51	1952-53 (to be paid during 1953-54)	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Mysore	Yelandur	A						
		1	K Nanjaiah	Kastoor	B	Rs. a. p.	Rs. a. p.	C
		2	M Puttaswamy	Do	3,78,253	244 13 0	253 6 0	
		3	M Madaiah	Mamballi	3,01,587	188 2 0	188 13 0	
		4	G P John Das	Do	3,79,347	390 0 0	..	
		5	K Nanjiah	Bannisagara	13,65,834	1,183 1 0	524 3 0	
		6	C George	Malligahalli	11,07,766	882 14 0	501 12 0	
		7	N Basavaiah	Gowdahalli	3,00,556	696 13 0	..	
		8	K N Subramanyam	Yelandur	12,13,125	916 15 0	599 7 6	
		9	C M Govindiah	Yeriur	5,97,020	547 2 6	199 0 0	
		10	A R Subbaiah	T.-Hosur	4,61,394	355 12 0	301 0 0	
		11	P R Basavanna	Katnawadi	1,47,569	368 15 0	..	
		12	C Malliah	Maddur	15,77,979	255 3 0	1,220 7 0	
		13	M Madiah	Sivakahalli	6,02,875	790 11 0	716 4 0	
	T.-Narasipur	14	Pattabi Ranga Rao	T.-Narasipur	3,89,484	923 11 0	..	
		15	Mysore Silk Filatures	Do	6,19,160	886 14 0	638 13 7	
		16	Do	Mavinahalli	5,10,427	346 4 0	246 2 0	
		17	T N Sivappadevaru	Tottawadi	..	..	..	
		18	A R Srinivasa Iyengar	Shambudevanapur	4,80,750	390 8 0	210 7 0	
		19	K B Basappa	Kurubur	9,85,679	1,540 11 0	923 8 0	
		20	H Subbappa	Adibettahalli	2,40,139	..	191 0 0	
		21	K Nanjiah	Madapura	2,10,433	..	188 11 9	
		22	B V Ramaswamy	Mugur	..	..	..	
		23	M N Nanjundiah	Do	3,24,283	217 5 6	187 15 6	

Chamarajanagar.	24	Seri. Co-operative Society	Ummathur	7,29,852	521	12	0	390	9	0
	25	D Aswathanarayana Rao	Chandakawadi	2,97,341	294	1	6	..	..	..
	26	D Wesley	Masagapura	7,76,771	689	5	0	281	10	0
	27	S Gurushantha	Bhogapura	3,01,626	188	9	0	125	12	0
	28	C Krishnappa	Mariyala	6,58,866	1,113	10	0	533	8	0
	29	S Raja Rao	Chamarajanagar	5,33,818	436	10	0	260	7	6
	30	G Kashipathiah	Do	1,83,340	..	..	..	132	7	0
	31	P Siddalingiah	Do	6,77,051	1,037	3	0	283	11	0
	32	D Subbanna	Do	3,87,067	396	5	0	371	6	0
	33	L Seetharamaiah	Do	8,80,793	1,468	14	9	732	0	6
	34	Mysore Silk Filatures	Kuduru	..	..	..	..	..	..	..
	35	K M Gurumallappa	Do	4,30,511	378	9	0	159	9	0
	36	K Kapiniah	Kanarwadi	2,53,593	197	8	0	..	..	..
	37	H N Ramanna	Hegotara	2,71,828	339	12	6	..	..	..
	38	A Subba Rao	Kawadwadi	3,52,574	190	11	6	129	13	0
Nanjangud	39	T K Narasimhamurthy	Tayur	86,552	..	..	..	..	..	..
	40	T G Seshagiri Rao	Do	3,42,527	202	15	0	653	5	3
	41	T M Puttaswamy	Tagadur	2,53,378	247	7	0	..	..	..
	42	L Muddegowda	Padavalmaradahalli	4,26,597	332	5	0	227	10	0
	43	Mysore Silk Filatures	Biligeri	..	..	..	..	..	..	..
	44	H N Shankaranarayana Rao	Kalkunda	..	..	..	..	..	..	..
	45	T K Vasudevamurthy	Nanjangud	..	..	..	..	..	..	..
Mysore	46	M Vasudeva Rao	Mysore	9,51,009	1,572	2	0	805	5	0
	47	D Nanjappa	Do	2,83,400	198	9	0	..	..	..
Malavalli	48	H N Keshavamurthy	Purigali	8,43,466	1,291	12	0	816	4	6
	49	Mysore Silk Filatures	Do	25,725	..	..	..	..	..	..
	50	Sahukiah	Honnabadi	39,426	..	..	..	..	..	..
	51	H R Shivashankar	Halagur	2,65,499	661	12	0	..	..	..
	52	K Venkatappa	Kadalur	..	..	..	..	..	..	..
Maddur	53	H S Nanjundiah	Channapatna	..	..	..	..	..	..	..
Channapatna	54	G Devappa	Do	3,26,755	827	1	0	..	..	..
	55	Mysore Spun Silk Mills, Ltd.	Do	3,72,184	302	2	0	168	15	0
	56	H S Nanjundaswamy	Akkur	..	..	..	..	..	..	..
	57	Syed Issac	Kudlur	2,60,118	325	2	0	..	..	..
	58	D R Lingiah	Mathikere	7,04,680	1,259	3	0	251	6	0
	59	Y L Venkataramaiah	Hunsmanahalli	2,69,898	674	11	0	..	..	..

(SRI H. SODDAVERAPPA.)

District	Taluk	Sl. No.	Name of Grantee	Place	No. of D. F. Layings distributed during the last 3 years	Bonus paid		
						1950-51	1952-53 (to be paid during 1953-54)	
1	2	3	4	5	6	7	8	
			A		B	Rs. a. p.	Rs. a. p.	C
	Ramanagaram	60	Ghouse Khan	Kotahalli	2,11,479	390 14 0	..	
		61	H S Jaya Rao	Ramanagaram	2,40,550	300 10 0	..	
	Kanakapura	62	G Ahmedulla Khan	Chikkamudavadi	8,58,370	718 12 0	355 3 0	
		63	Akbar Ali Khan Suri	Do	5,02,220	684 9 0	572 0 0	
		64	Syed Khader	Thimmasandra	..	..	..	
		65	R Pillappa	Konamanahalli	5,55,909	475 8 6	219 5 0	
		66	K Siadegowda	Kankapura	..	..	..	
		67	Arkavathi Seri. Co-operative Society.	Ganal	1,58,039	85 6 0	309 10 0	
Hoskote		68	Abdul Wahab	Hindignal	1,65,651	..	..	
		69	B Muniyappa	Ittasandra	3,33,034	329 8 0	201 10 0	
		70	Md. Adam Sab and Abdul Wahab.	Bylenarasapur	3,50,227	208 5 6	137 14 0	
		71	M Krishnappa	Yelachahalli	4,76,831	833 10 0	..	
		72	S Chikkanna	Sarakanur	6,34,025	1,343 11 0	622 10 0	
		73	D Sonnegowda	Bendiganahalli	1,29,629	..	126 5 0	
		74	S H Abdul Gaffar	Sulebele	1,03,210	129 0 0	..	
Devanahalli		75	M Abdul Khaleel	Devanahalli	6,34,564	1,159 11 0	425 14 0	
		76	S Abdul Khader	Do	5,92,890	644 5 0	200 13 0	
		77	B Ramachandra Rao	Bagalur	8,86,348	627 7 0	480 7 0	
		78	S Seshagiri Rao	Vijayapura	5,55,034	484 3 0	317 0 0	
		79	G Abdul Wahid	Do	3,20,062	130 1 0	171 9 0	
		80	K Basavaraju	Do	4,76,417	431 13 0	216 11 0	

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ Sericulture Aided Graineurs ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿವೆಯೇ ?

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That figure is not readily available just now. But this much I know that we are now producing 40 per cent of our total requirements.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—Layings ಯಾರಿಂದ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There are some private graineurs also.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ Aided Graineursಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಬೋನಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರು ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟು ತ್ತಾರೋ ಅರೀತಿ ಮಾಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು complaints ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—Private Graineurs ನವರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 80ರಷ್ಟು layings ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಾಳೆ ತಲಪುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 40% Aided Graineurs ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—Aided Graineurs ಗಿಂತ Private Graineurs ನವರು ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇನಾದರೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ನಾಕಾ ದಷ್ಟು foreign seeds ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವುದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ Aided Graineurs ಮೂಲಕ ಹಂಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In this matter we must admit facts as they are.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಈ layings ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದುವು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ legislation ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

Sri M. LINGANNA.—What is the basis on which aided graineurs have been given the layings ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Aided Graineurs ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾರ ಯಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ ಬರುತ್ತದೋ ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ layings ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri M. LINGANNA.—Will the Government take necessary steps to have more aided graineurs so that they can get all the 60 per cent of seed supply ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The whole question requires to be looked into and I have only given the facts as they are today while answering the supplementaries of the member who has put the question.

Central Assistance in the form of Loans and Grants.

Q.—105. Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal—Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

the financial aid in the form of loans and grants they have received this year from the Central Government ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

The following Loans and Grants have been received since August 1953 :—

Loan Grant

(Rs. in lakhs)

Mysore Iron and Steel Works (September 1953). 45.48 ...

Special Loan for Tungabhadra Project (October 1953) ... 20.00 ...

*Asterisk indicates that the remark or speech has not been revised by the Member concerned.

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Loan Grant
(Rs. in lakhs)

Community Development Project (October 1954)	...	1.05	...
Community Development Project (February 1954)	...	1.12	...
Sewage Schemes (February 1954)	...	4.34	...
Subsidised Industrial Housing Scheme	...	7.00	...
Mysore Iron and Steel Works (February 1954).	35.80	...	
Development of Handloom Industry (January 1954)	...	1.90	...
Welfare of Ex-criminal Tribes (authorised for payment)	...	...	0.57

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ತಮಗೆ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಂಟು ಬಿರುತ್ತದೆ ಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದು ತಾನೇ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವೆ. ಇದನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—1951-52 ಮತ್ತು 1952-53ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆತ ಗ್ರಾಂಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇಂಥಿಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇಂಥಿಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ; ಆದರೆ ಸ್ಥಳ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು distress areaದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—8ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ 'ಸಿ' ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಅಂಶ ಆ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆತ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು Grow More Food Schemeಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

Mr. SPEAKER.—The next question No. 833 also may be taken up along with this question.

Q.—833. Sri G. PUTTASWAMY (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amounts, nature and purpose of grants, subsidies, etc., granted by the Central Government to the State Government during the last four years;

(b) how these amounts have been appropriated under several Heads to the several Districts in the State during the above period;

(c) whether it is true that the people residing in the Malnad Districts have been urging all along for more grants, since what has been allotted to them is inadequate?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) The statement showing details is appended.

(b) Statements of expenditure incurred by Districts are appended wherever available.

(c) Grants have been distributed to all the districts according to needs and to the maximum extent possible to Malnad Districts also. If more grants could not be made, it is due to inadequacy of the total allotments given by the Central Government.

STATEMENT

Purpose for which Loan is sanctioned	Loans from Govt. of India				The way in which the amount is distributed	
	1950-51	1951-52	1952-53	1953-54		
(In lakhs of Rs.)						
Industrial Housing Scheme	20.00	..	..	..	Only 4.18 lakhs has been utilised and the balance is to be refunded to get assistance under Subsidised Industrial Housing Scheme.	
Subsidised Industrial Housing Scheme.	..	..	..	21.00	A sum of Rs. 7 lakhs has so far been received.	
Cotton Expansion Scheme..	..	1.00	..	..	Distribution has been restricted to the Cotton Growing Districts of the State.	
G.M.F. Schemes	..	69.50	25.50	31.70	75.00	The distribution has been made through the several co-ordinating departments in accordance with the sanctioned programme of works. A statement of expenditures incurred during 1950-51 to 1952-53 by Divisions or Districts is enclosed.
Power Supply to Irrigation Pump sets.	50.00	..	50.00	25.00		A distribution list is enclosed. The condition of utilisation of the amount exclusively to the scarcity areas was not imposed during 1950-51 and 1952-53.
Power Projects	..	102.00	150.00	100.00	50.00	Electricity Schemes.
Irrigation	..	48.00	..	..	50.00	Tunga, Nugu and Bhadra.
Special Assistance for Nugu and Bhadra asked for.	..	..	..	..	55.00	Out of the Special loan of 3½ crores sanctioned for the Plan period.
Tungabhadra Project (Irrigation and Power).	..	..	..	..	53.60	..
Community Development Projects.	..	..	..	..	2.17	Actual amount received.
Iron and Steel Works	..	..	40.00	27.00	81.28	..
Colonisation Scheme for Ex-servicemen.	..	..	..	1.00	..	..
Distress Relief Programme for financing Irrigation Schemes.	..	..	..	1.00	..	Restricted to Distress Areas.
Loans for Development of Handloom Industry—						
(a) Towards share capital	..	..	..	..	.15	
(b) Towards working capital.	..	..	..	..	1.75	
Total	..	289.50	216.50	210.70	414.95	

Note.—The figures shown in column 1953-54 represents amounts credited or proposed to be drawn before the close of the year.

(SRI K. HANUMANTHAJIYA.)

Purpose for which Grant has been sanctioned	Grants from Govt. of India				The way in which the Grant has been utilised
	1950-51	1951-52	1952-53	1953-54	
	(Rupees in lakhs)				
Welfare Schemes of Scheduled Tribes.	..	..	1.00	1.00	Grant utilised on schemes for upliftment of scheduled tribes whenever the need is urgent and schemes approved by Government of India.
Welfare Schemes of Ex-Criminal Tribes.	..	..	..	1.13	..
Scheme for removal of untouchability.	..	..	..	1.63	..
Local Development Works	..	..	..	6.91	..
Community Project in Sorab-Shikaripur.	..	..	.50	..	..
Grants to displaced students for their education.	.11	.18	.20	..	..
Sericultural Schemes ..	.54	.42	.75	..	Utilised on specific works and hence no district allocation is possible.
Cotton Expansion Scheme	.18	.30	.51	..	Distribution restricted to Cotton growing districts of Mysore, Hassan, Chikmagalur, Shimoga and Chitaldrug.
G.M.F. Schemes ..	33.55	67.62	31.10	5.49	..
Rural Industrialisation Scheme.	2.50	..	..	..	..
Handloom Research and designing Centre.	.15	..	..	..	..
Expansion of Rattan Centre, Shimoga.	..	..	.08	..	..
Expansion of hand-made paper centre.	..	..	.14	..	..
Establishment of training cum Production centre.	..	..	.25	..	..
Basic Education Scheme at Vidyanagar.	..	..	.21	..	..
Subsidised Industrial Housing.	..	..	..	21.00	Exact receipt depends on progress of work.
Manufacture of unilateral glass articles and bangles.	..	..	..	.08	..
Mat-weaving Centre at Central Industrial Workshop.	..	..	..	.11	..
Total ..	37.03	68.52	34.74	37.35	

Expenditure under Grow More Food Schemes.

Names of districts, etc.	(Rupees in lakhs)						
	1950-51		1951-52		1952-53		
	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes	
Bangalore ..	0.32	0.32	0.15	0.13	1.01	0.20	
Kolar ..	0.44	1.79	0.29	3.31	0.20	2.05	
Tumkur ..	0.17	0.58	0.52	0.82	0.18	0.79	
Shimoga ..	0.39	0.04	0.60	0.30	0.41	0.12	
Chikmagalur ..	0.24	0.01	0.30	..	0.57	0.02	
Chitaldrug ..	0.12	1.00	0.34	0.24	0.17	0.26	
Mysore ..	0.26	0.26	0.77	0.04	0.74	..	
Mandya ..	0.23	0.09	0.64	0.08	0.47	0.10	
Hassan ..	0.28	0.09	0.29	0.05	0.15	0.02	
Pre-audit, Treasuries, Bank, etc.	0.76	..	2.29	..	..	..	
Transfer Entries (General to all Districts).	0.06	0.77	3.98	0.66	1.39	0.19	
Total ..	3.27	4.95	10.17	5.63	5.29	3.75	

Details by Schemes :—

Multiplication and Distribution of improved varieties of paddy seeds.	0.66	..	0.83	..	0.15	..	
Distribution of improved varieties of paddy seeds.	0.10	..	0.05	..	0.73	..	
Manufacture and distribution of urban and rural compost.	1.60	..	1.45	..	1.17	..	
Protective measures against pests and diseases.	0.63	..	0.95	..	0.81	..	
Transport and incidental charges.	..	..	5.99	..	..	..	
Establishment charges of Deputy Director of Agriculture for Grow More Food Works.	0.28	..	0.43	..	0.35	..	
Preparation and distribution of manure mixture.	..	..	..	..	2.08	..	
Establishment charges of Statistical Section.	..	..	0.47	..	..	..	
Subsidy for construction of Irrigation Wells.	..	4.95	..	5.63	..	3.75	
Total ..	3.27	4.95	10.17	5.63	5.29	3.75	

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Statement showing the expenditure on Grow More Food Scheme in Divisions.
Irrigation Schemes.*

Division	(Rupees in lakhs)		
	1950-51	1951-52	1952-53
Malavalli	22.89	15.70	8.19
Mandya	11.30	4.35	2.75
Mysore	10.30	8.66	3.47
Nanjangud	2.83	1.18	0.66
Upper Cauvery	2.97	4.76	3.55
Nugu Reservoir	1.76	3.63	1.41
Tumkur	4.79	6.25	9.75
Bangalore	4.66	4.92	4.50
Kolar	4.17	11.72	10.65
Shimoga	3.00	5.63	4.22
Sagar	2.75	3.11	1.92
Chitaldrug	4.46	2.13	4.38
Davangere	6.18	9.66	10.97
Hassan	1.68	1.27	1.67
Chickmagalur	1.70	1.76	2.18
Bhadra Reservoir	1.29	3.47	1.99
Tunga Anicut	2.76	3.08	0.10
Total	89.49	91.28	72.36

* Details by Works.—

Construction of Big Tanks	15.44	21.79	16.45
Restoration of Tanks	8.74	11.87	14.26
Deepening of tanks by desilting	0.85	5.43	11.81
Improvement to River Tank and Feeder Channels	47.76	44.36	24.42
Land Improvement Schemes	16.15	7.63	5.42
Lift Irrigation	0.55	0.20	..
Total	89.49	91.28	72.36

Statement showing the Divisionwar expenditure under Power Supply to
Irrigation Pump Sets.

(Rupees in lakhs)

Names of Sections	1950-51	1951-52	Districts covered
K. G. F. Section	1.97	1.67	Kolar
Kanakapura Power & Light	0.33	1.37	Bangalore, Mandya and Tumkur
Sivasamudram	0.10	0.02	Mandya
B. P. L. (Civil and City Area).	1.53	2.27	Bangalore
Mysore Power & Light	0.89	1.78	Mysore and Mandya
Bhadravati do	1.77	14.63	Shimoga and Chitaldrug
Hassan do	0.57	1.30	Chickmagalur, Mandya and Tumkur.
Chickmagalur do	7.79	11.25	Kolar, Tumkur and Bangalore
Total	14.95	34.29	

Statement showing outlay incurred under Scheme of Power Supply for Irrigation Pump sets during 1952-53 (from April 1952 to end of June 1953).

<i>Name of district</i>	<i>Rs. in lakhs</i>
Tumkur ..	12.33
Kolar ..	9.90
Chitaldrug ..	9.80
Shimoga ..	3.95
Bangalore ..	8.79
Mysore ..	3.27
Mandya ..	0.90
Hassan ..	0.90
Chickmagalur ..	1.77
Total ..	<u>51.61</u>

ABSTRACT.

	<i>Rs. in lakhs</i>
1950-51 ..	14.95
1951-52 ..	34.29
1952-53 ..	<u>51.61</u>
Total ..	<u>100.85</u>

Sri K. LAKKAPPA.—It is stated in the answer that Rs. 57 lakhs have been given as grant by the Centre for welfare of ex-criminal tribes. May I know whether our Government has added anything to this amount?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri K. LAKKAPPA.—How much?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not remember. This question has been answered previously a number of times; how much is the Mysore Government's contribution and how much is the Central Government's contribution has been indicated.

Sri K. LAKKAPPA.—May I know how this amount has been spent so far?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That question has repeatedly been answered, Sir; it is for housing, educational and medical facilities and colonising schemes, etc.

Sri K. LAKKAPPA.—You have said that it has been used for colonising these people. May I know where these colonies are started?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That question has already been answered.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the State Government have any scheme in relation to the removal of untouchability, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There was a Government Order which I placed on the table of the House the other day. We observe Harijan week, do propaganda and take other steps to see that people who observe untouchability are punished.

Sri M. LINGANNA.—Is it a fact that Harijan conferences are also held in these days in several taluks? Is that part and parcel of this scheme?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, to some extent it is.

Sri M. LINGANNA.—May I know the agencies through which these conferences are conducted?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Anybody interested in this scheme can hold the conferences. It is not through any particular agency that we have got to do this work.

Sri M. LINGANNA.—Is it a fact that private people also are interested in calling for these conferences?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In fact they are held more by private people.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the Government is of the opinion that untouchability can be removed largely by holding conferences and delivering lectures?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Of course thoughts can be communicated to other people only through speech.

Sri M. LINGANNA.—May I know the total amount of grant that is set apart for the conferences?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Subject to correction, we have set apart about Rs. 40,000 for this purpose.

Sri M. LINGANNA.—Will these conferences be an annual feature or is it only for this year, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Of course this Harijan Day should be annual feature and conferences can be held in between also.

Sri M. LINGANNA.—Why should it not be conducted on the day on which we hold Mahatma Gandhi Week?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—You can have a comprehensive week in which these questions also can be dealt with and drawn to the attention of the people.

Sri M. LINGANNA.—In view of these loans by the Central Government, will not this work be carried on on an extensive scale if it is taken up on the basis of a week?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That can also be done.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Colonisation Scheme for Ex-servicemen ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೇ? ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, I am not able to answer this question suitably because it is such a big comprehensive list of schemes. As I already said, this is a scheme that has already been accepted by mutual consultation of both Governments.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—10ನೇ ಫುಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ. Colonisationಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ನೀತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. It is a scheme sponsored by the Government of India and accepted by the Government of Mysore.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು. ನೀವು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಏನಿತ್ತು? ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನಾದರೂ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದು ಒಂದು ವ್ಯಯಪಟ್ಟು ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—There are several schemes for solving the unemployment problem and this is only one of them. Ex-Servicemen ಅಂದರೆ ಹೊರಗಿನವರೇ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಏನು?

Mr. SPEAKER.—There are ex-servicemen from Mysore also.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes. ಒಂದೇಸಾರಿಗೆ ಎರಡು ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—14ನೇ ಫುಟದಲ್ಲಿ power projects ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have already placed on the table of the House a note indicating what has been contemplated in the Five-Year Plan. These are well known facts which can be easily found in the literature supplied to Hon'ble Members.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is the sewage scheme likely to be taken up this year, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes,

Sri R. ANANTARAMAN.—Are the estimates sanctioned, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು loan ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕ್ರೀಮಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು

ಕೆಂದು ಅವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸ್ವೀಮುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೆಲವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಉಭಯತ್ರಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಾದ ನಿರ್ಧರವಾದ ಸ್ವೀಮುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವೀಟ್‌ಮಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬರೀ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಗ್ರಾಂಟಿ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೂ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—“Grant from the Government of India” ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಜಿ. ಎಂ. ಎಫ್. ಸ್ಕೀಂಗೆ 14 ಮತ್ತೆ 15ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಂತೆ 1950-51ರಲ್ಲಿ $69.5 + 33.55 = 103.05$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ; $89.49 + 8.22 = 97.71$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು 5 ವರ್ಷಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಯಿತೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—2.47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not have the information at the tip of my fingers, Sir. These questions have been answered and discussed.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I think for three years it is 65 lakhs.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ?

Mr. SPEAKER.—First October 1952; you know it. I do not know why you must spend time over such questions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಷ್ಟು : ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷರವಾದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿ ದೆಯೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

Mr. SPEAKER.—That was discussed, the Minister has explained the whole matter and you have read the statement of the Minister.

Raiyats' Rest House at Periyapatna.

Q.—914. Sri S. M. MARİYAPPA (Periyapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount spent by the District Board to construct the “Raiyats' Rest House” at Periyapatna Town;

(b) the total amount of donations collected from the public;

(c) whether the building is left for the said purpose at present ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Rs. 7,114.

(b) Nil.

(c) The building has been rented out to the Town Municipal Council, Periyapatna, to hold its office.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—(b) ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ “ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಮದ್ ಯಾಕೂಬ್ ಸಾಹೇಬರು 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಷೋರ್‌ಟೇಜ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ?

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರಿಗೆ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ವಹಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೇ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು; ಅವರೇ ಇದರ ಮೈವಾಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ‘ರೈತರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಿಲಯ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—‘ರೈತರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಿಲಯ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬರೀ ‘ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಿಲಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಧರ್ಮ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. CHANNIAH.—I will examine.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಧತ್ವ ವಗೈರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಾಗಿ ಯೇ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಾಗಿ; ರೈತರಿಗಂದು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೆ ರೈತರೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

Sri M. LINGANNA.—What is the total subscription from the raiyats for the construction of this apart from the amount that has been received by the District Board?

Sri T. CHANNIAH.—My information is that only the District Board has spent Rs. 7,114; about the subscription from the public I have no information.

Sri M. LINGANNA.—In view of the fact that the amount for the Raiyats' Rest House was subscribed by others also, will it not be right on the part of the Government to restore this once again to the raiyats?

Sri T. CHANNIAH.—The building was named as Rest House; it was not named Raiyats' Rest House.

Sri M. LINGANNA.—In view of the fact that there are no other rest houses for travellers, would it not be justifiable on the part of the Government to restore it to the travellers?

Sri T. CHANNIAH.—Since there is no travellers bungalow, perhaps it is meant only for travellers. Anyway, we will examine that point.

Sri D. DEVARAJA URS.—Is it not a fact, Sir, before the District Board contributed the amount for the building, there was already a building?

Sri T. CHANNIAH.—Notice.

Sri D. DEVARAJA URS.—Is it not a fact, Sir, during Sri K. S. Malle Gowda's time, who was then the Amildar of Pariyapatna, a donation was raised from the public?

Sri T. CHANNIAH.—I have already answered that according to the reports

I have got, there was no such donations from the public.

Sri D. DEVARAJA URS.—With the public donation do you think you can get a building of the type which is one in existence there for Rs. 7,000 and odd rupees?

Mr. SPEAKER.—How can the Minister answer that?

Sri D. DEVARAJA URS.—Will the Government get a proper report and make enquiries with regard to this building and the donations from public?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, that will be done.

Rates for Power Supply to certain Industries.

Q.—688. Sri K. LAKKAPPA (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) what is the rate charged for the supply of power to—

- (i) Kolar Gold Fields Mines,
- (ii) Binny Mills, Bangalore,
- (iii) Imperial Tobacco Factory, Bangalore,
- (iv) Government Factories at Bangalore,
- (v) Private Factories, Bangalore.

(b) whether there was any revision of rates at any period for these industries, if so, when;

(c) what is the present rate charged for the said industries?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a)—

The following are the rates charged for power supply to—

(i) Kolar Gold Fields Mines :	0.49 of an anna per unit <i>plus</i> 10 per cent tax.	
(ii) Binny Mills, Bangalore :	0.65 and 0.45 of an anna for Day and Night loads respectively with 10 per cent tax.	
(iii) Imperial Tobacco Factory, Bangalore.	Do	
(iv) Government Factories at Bangalore.		} The rates charged are common to both as per schedule of rates noted below :
(v) Private Factories.		

Rated up to 50 H. P.

(1) Up to 10 H. P. and	High Tension and	} Tax on consumption at 10 per cent.
from 11-20 H. P.	Low Tension	
	Re. 0-1-0	
(2) 21 to 50 H. P.	High Tension	
	Re. 0-0-10	}
	Low Tension	
	Re. 0-1-0	

Rated from 51 to 100 H. P.

High Tension Supply	·80 of an anna for the first 80 units per H. P.	} with 10 per cent tax
	·60 of an anna from 81 to 150 units per H. P.	
	·50 of an anna over 150 units per H. P.	
Low Tension Supply	·80 of an anna for first 80 units per H. P.	} with 10 per cent tax
	·70 of an anna per unit from 81 to 150 units per H. P.	
	·55 of an anna for over 150 units per H. P.	

Note.—These rates are levied even in respect of installations of 101 to 200 H. P. till special rates are sanctioned by Government.

(b) The rates in respect of consumers under special agreement rated above 200 H. P. were enhanced from ·55 and ·35 of an anna for Day and Night consumption respectively to ·65 and ·45 in March 1953.

(c) *Vide* reply to (a) above.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಯೂನಿಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 0.49 ಆಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think somewhere about 1940. The period expired in the year 1940 and a new period has commenced from 1940 onwards for about 30 years.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಚೊಬ್ಬಾ ಕೊ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ದರ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ದರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲು ಅನಾನುಕೂಲವೇನಿದೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಹಳವಿದೆ. 1970 ರವರೆಗೆ 1940 ರಲ್ಲಾಗಿದ್ದ ಒಪ್ಪಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ

ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎನ್ನಾ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಾಣಿಯಂತೆ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂದೆ .55 ಆಣೆ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು; ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ .65 ಆಣೆಗೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದಾಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೈಟಿ ನೆಷನಲ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಲೋ ಟೇಷನ್ ಕರೆಂಟಿದೆ. ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲಿನವರು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಕರೆಂಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಆಯಿಲ್ ಎಂಜಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ protest ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Protest ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the quantum of electricity that these two big mills are taking ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not have the exact figures in my mind now.

(Dr. R. NAGAN GOWDA.)

But it is a considerable quantity. I think it is somewhere about 30% of our production. But I am not sure.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even if those two mills give up the quantity, do you think that there is no sufficient demand for power in the State, even for higher rates than what you are selling to them?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This demand is increasing day by day and we have got still some power at our disposal to give it for consumption to other than the K. G. F.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it the only ground why you do not want to increase the rates or are there any other grounds?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There are various other reasons. We have an agreement with the K. G. F. and it is very difficult for us to increase the rates. We have at present an agreement with the Binny Mills also. After all, it is open to the Government to consider the necessity for altering the rates so far as those with whom we do not have binding agreements.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the rate that you are charging for the Belagola Factory?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think we are now charging them about 125 of an anna. I think it comes to a little less than a quarter of an anna. But recently we have been discussing the question of renewing the rates for the Belagola Factory. But you must remember that in the case of the Belagola Factory, it was as a sort of help given to the factory as it was producing manures for food production.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is true. But how long can you go on giving such concessions? Can you continue to give them such concessions even after they make huge profits?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not believe that the Belagola Factory has made huge profits. It has not paid more than 4 per cent as yet. But, as I said, the question of renewal of the agreement is being considered. But it may not be possible to charge them a very high rate such as the members might be thinking of. This factory is

producing a very important article for food production.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are you not trying to levy higher rates for food production itself while you want to lower the price? Is it a plea for your levying higher rates for food production?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We will examine it.

Education Reforms (Implementation)

Q.—716. Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—

Will the Government be pleased to state:—

what are the steps taken to implement the several schemes proposed by the Education Reforms Committee in the matter of (i) Elementary Education, (ii) Secondary Education, (iii) University Education?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

General.—(1) The recommendations of Education Reforms Committee was placed before the Mysore Legislature and their views in general obtained.

(2) An officer has been placed on special duty from 14th May 1953 in connection with the implementation of the Reforms at Government level.

(3) The Education Reforms Committee was consulted for a second time on 26th February 1954 to obtain its views on its recommendations in the context of the recommendations of the Secondary Education Commission and the recent deliberations of the Central Advisory Board of Education.

(4) The formation of a drafting committee consisting of officers and members of the Education Reforms Committee is under active consideration.

(5) A token provision for implementing reforms in the University sector has been made in the University budget for 1954-55.

Elementary Education.—(i) 500 S.S.L.C.'s have been appointed to the Primary Schools as teachers.

(ii) The Mysore M.S. Examination and Upper Primary Examination have been abolished with effect from 1953-54.

Secondary Education.—Nil.

University Education.—The recommendations of Education Reforms Committee have been placed before the Academic Council and the Senate of the University and their views generally obtained.

Sri B. NARAYANASWAMY.—May I know the name of the officer who has been placed on special duty to implement the reforms?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sri Venkata Rao, I think. I forget his name.

Sri B. NARAYANASWAMY.—I have no other supplementaries.

Sri M. LINGANNA.—May I know what the opinions of the Academic Council and the Senate are in respect of the proposals in the Reforms Committee Report?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There are a number of resolutions of the same nature.

Sri M. LINGANNA.—So, shall I take it that the opinion of the two bodies are not concurrent?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They are not actually concurrent on all the points raised.

Sri M. LINGANNA.—Where was the necessity to appoint this officer to implement the Reforms Committee recommendations in addition to there being the Head of the Department?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Head of the Department is very heavily worked and so he is placed on this duty to assist the Head of the Department as well as the Government.

Sri M. LINGANNA.—What is the quantum of work that is being turned out by this officer till now?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He is working full time.

Sri M. LINGANNA.—Could his work not be managed by the Director of Public Instruction himself?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It was found not possible and so he was placed on special duty.

Sri M. LINGANNA.—May I know for what purpose the drafting committee referred to in item (4) was appointed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has not been appointed. That is one of the recommendations of the Reforms Committee in order to help the Government by drafting properly the advice recommended. It is under the consideration of the Government.

Sri M. LINGANNA.—For what purpose do you constitute the committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The name itself indicates the purpose. It is in order to draft properly, taking the views of all these organisations who have expressed their opinion, that the committee has been recommended to be constituted.

Sri M. LINGANNA.—My point is, is it to redraft the whole reforms or to draft a Bill based on the Report?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Drafting orders is one thing and drafting the recommendation is another thing.

Sri M. LINGANNA.—Is it to draft orders on the proposals?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, the tentative proposals are in the nature of orders. That is understood.

Sri M. LINGANNA.—Will it be binding on the Government? Will the draft orders drafted by the committee be binding on the Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It will not certainly bind the Government.

Sri M. LINGANNA.—Then, where was the necessity to appoint this committee if the committee's orders are not carried out by the Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I think it is a self-patent fact that proposals have to be analysed, have to be co-ordinated, and put in proper form. All these they are expected to do and the Government will apply its mind to these drafts before submitting final proposals.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಈ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು implement ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಕನ್ನಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದುಂಟೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೆನೇಟ್ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ರತಿಸಾಲ ನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಒಂದು ಮಿತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ Academic Council ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಕರಿಸಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಹಿಡಿಯಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಜಾರಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೂ priority ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈಗ ತಾವು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ Reforms ಅನ್ನು ಪೇಗೇ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರದವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಒಂದು set upಗೆ ನರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೆರವಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—University stageನ Reforms implement ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಜೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಜೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ಟೇಜ್‌ನ Reforms implement ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವೂ ಇರುತ್ತದೆ; ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚಾಗುವ ಭಾಗವೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಬರ್ಚಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಷ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ? ಬರ್ಚಾಗ ಆಗುವ ಭಾಗವನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬರ್ಚಾಗುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಸಬ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮೊತ್ತಾ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ತಾವು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕ್ವಾಮಿನೇಷನ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಏನು arrangement ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪೇರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಎಕ್ವಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಲು ಈ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಸಂಕೋಚ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್.—ಹೊಸ ದಾಗಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇಂಥ ಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಪೋಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ conflict ಬರದೇ ಇರುವಂತೆ comprehensive proposals ತಯಾರುಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ತರತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆ ರೀತಿ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ? ಹೋದನಲ ಮೈಸೂರು ರಿಫಾರಂಸ್ ಕಮಿಟಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಸ್ಕೀಂ ತಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅದೂ ಒಂದು ಸೇರಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಿಡ್ಲ್ಸ್‌ಟೋಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದು ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟು ಪರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ನಿಕ್ಕು ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಡಾ|| ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಮಗೆ ಒಂದಿ ದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಸಭೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ರಿಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟೆ.

S. A. S. Examination.

Q.—869. Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether S. A. S. Part II Examination is being conducted by the Local Services and Pleaders' Examinations Board;

(b) the name of the Secretary of the Board;

(c) the number of officials who sat for the above examination during the last two years;

(d) the number and names of the officials who passed the above Examination (yearwar information to be given for the above period)?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Yes.

(b) Sri M. K. Varadarajan.

(c) Since the examination is being conducted by the Board only since May of 1953, the number of officials who took the examination during May 1953 and November 1953 are shown below :—

May 1953	...	14
November 1953	...	40

(d) Statement appended below.

STATEMENT.

The following officials have passed the S. A. S. Part II Examination conducted by the Local Service and Pleaders' Examinations Board :—

May 1953

Sriyuths—

- 1 S. Subba Bhatta
- 2 C. G. Narayana Murthy
- 3 K. Muniswamiah
- 4 B. V. Rama Sastry
- 5 D. Divianathan
- 6 J. E. Kesavalu Naidu
- 7 K. R. Subramanian

November 1953

- 1 B. Narayana Rao
- 2 M. N. Krishna Murthy
- 3 M. R. Venkatanarasimhachar
- 4 A. Lakshminarayana
- 5 M. V. Devariah
- 6 S. R. Subrahmanya Iyer
- 7 M. Lakshminarayana
- 8 H. N. Rangaswamy
- 9 A. Rayappa
- 10 S. Srinivasa Murthy
- 11 M. N. Anantharaman
- 12 P. Raghavendracharya
- 13 N. Yoganarasimha
- 14 C. V. S. Vamana Murthy
- 15 A. Nagabhushana
- 16 M. C. K. Narayan
- 17 Aji N. Ramanujam

Sri R. ANANTARAMAN.—Who are the Members of this Board?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will give you presently; please put the next question.

Sri R. ANANTARAMAN.—Does not the passing of this examination entail promotion to the higher grade?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possible.

Sri R. ANANTARAMAN.—So far have they given any grace marks to the students who have sat for that examination?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Not this time, except in one paper which has been indicated.

Sri R. ANANTARAMAN.—Since it involves a matter of promotion, is it not fair that the examination should be conducted by the Public Service Commission?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Board is not concerned with the regulation of promotions. It is concerned only with examining them in the particular subjects.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you not aware that there is some dissatisfaction among many students?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is satisfaction among those who have succeeded also.

Sri R. ANANTARAMAN.—I want to know the names of the Members of the Board.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will give you. I am searching for the papers.

Sri R. ANANTARAMAN.—Was any representation made by the failed students to the Minister for Revenue that the examinations are not fairly conducted?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will give the names of Members of the Board of Local Service and Pleaders' Examinations:

Sriyuths—

N. Balakrishnaiya, B.A., LL.B., Judge, High Court of Mysore.

N. Puttarangaswamy, I.A.S., Chief Secretary to Government.

C. V. Channappa, B.A., B.L., Law Secretary to Government.

N. Madhava Rao, I.A.S., Financial Secretary to Government.

G. N. Nagaraja Rao, I.A.S., Revenue Commissioner.

A. C. Nirvani Gowda, I.A.S., Excise Commissioner.

Sriyuths—

Nittoor Srinivasa Rao, B.Sc., LL.B., Advocate-General.

M. A. Muthanna, B.Sc., I.F.S., Chief Conservator of Forests.

The Minister for Law and Education is the Chairman of the Board and the Secretary is Sri M. K. Varadarajan, M.A., B.L.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—He wants the names of the Board of Examiners.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is confidential, I cannot disclose the names.

Sri R. ANANTARAMAN.—Whether the representation was placed before the Board?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it was placed.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that representations were made to the Revenue Minister that the examinations were not conducted fairly?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. A petition was received and the Minister forwarded the petition which he received to the Board.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶೇಕಡ ಮೂರುಮಂದಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುವುದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿರುವ ರಿನ್ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶೇಕಡ ಮೂರು ಜನರು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮೇಲೆ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಒಂದೇ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಯವರಲ್ಲವೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is absolutely incorrect.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶೇಕಡ ಮೂರು ಜನರಂತೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ 97 ಜನರು ಒದ್ದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಏಕೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿನಕೂಡದು?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is a matter of Government policy.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—How many non-Brahmins have passed, can you tell me?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot tell you.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was there not a complaint that it is only Brahmins that have passed and not non-Brahmins and this was done with a view to see that they do not get promotion?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, there was an allegation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did you make enquiries if the allegation was true or not?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes. I may inform the House that on a petition that was received, enquiries were made; a registered letter was sent to the person who had written that petition and the registered letter has come back. The other complaints were examined by the Board and found to be baseless.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When was this complaint placed before the Board? What is the date?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Date I cannot give you, but the matter was placed before the Board.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether this allegation was placed before the Board.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The specific allegation and the letter were placed before the Board.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—On what date?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The date I cannot give.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it a fact that as soon as results were announced, promotions were effected very hurriedly?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know when the promotions were effected.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why was this grace mark given this year alone contrary to the practice of the previous years?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is the decision of the Board, as I said.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is there a 'gracing Committee' at all?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is no 'gracing Committee.'

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is there not such a committee in the University?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I think, it is not relevant for this purpose.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was this question of 'gracing' brought before that Board?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It was also discussed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not a fact that in only one paper all these students have failed and got only 27 marks in that paper?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not a fact that those boys who got 27 marks in that paper have secured more than 50 per cent in other papers?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know their performance in other papers.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Who was the examiner in whose paper they got 27 per cent?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot give you the names of the examiners.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Who was the officer that was appointed to enquire into these allegations?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said, the Board itself investigated into the allegations.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Who were the persons that were examined by the Board?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot answer all these questions.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot disclose.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was any regular enquiry held?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have already said that the matter was referred to the Board; the Chairman of the Board was asked to contact the person who made the application; a registered letter was sent to him but the letter has come back.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether a regular enquiry was held?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have already answered all the steps that the Board has taken.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was that a proper answer, Sir? Was any regular enquiry held?

Mr. SPEAKER.—The Board held it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am asking not about the examination but the enquiry. Was any officer appointed to hold any regular enquiry?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered the steps the Board has taken.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not constitutionally binding that all these examinations should be conducted by the Public Service Commission?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are members required to give notice for even constitutional provisions?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is as much a property of the member as anybody else.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why did the Government not institute the constitutional provision? Was it not the duty of the Government?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Under the provision of the Constitution, the Public Service Commission is required to hold examinations in connection with recruitment. If any other examination should be conducted by the Commission, then a law should be enacted.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Then, have you brought any Bill to bring about this change?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, it was not considered necessary.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In view of these allegations, huge number of failures, especially failures being in only one section of the public and passes being in the other section of the public, would it not be possible to do this, so that Cæsar's wife should be above suspicion?

(Laughter)

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is this not a technical examination?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it is.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it not a very difficult examination?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is a matter of opinion; it may be difficult for some.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Are Government aware that those who have passed the S. A. S. Part II examination become Superintendents in the Accounts Branch?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possibly; I do not know.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Are Government aware that those who have passed this S. A. S. Part II, have not been given this promotion in spite of their having passed this examination?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know; I want notice.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Are Government aware that there are two different cadres in the Accounts Branch, one States Accounts and the other P. W. D.?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, that is what I understand.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Has it come to the notice of the Government that those who have passed this examination and who are in the P. W. D. have not been promoted to this cadre?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Did Government receive any complaints

that the examinations are not held fairly?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, Sir, complaints were received.

Sri J. MOHAMED IMAM.—In all such cases where motives are imputed, is it not desirable to have the papers revalued by an independent authority?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. If there is any basis for such allegations, the matter could be considered. But here the basis itself was not true.

Sri J. MOHAMED IMAM.—These complaints themselves are the basis. So, in such cases, is it not desirable to have these papers revalued by independent authorities just to test whether the examiners had done their work properly?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Board has felt that the work has been done properly.

1 P.M.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Will the Government be pleased to get these papers revalued by different examiners since the percentage of passes is considered very low?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—This is not a teaching institution to guarantee passes. It is only an examining body in that particular paper and that paper is given and they are examined. Therefore, the question of percentage of passes does not loom so large before them though it is a matter to be taken into consideration.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Because there is agitation, will the Government consider?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Board has examined and has come to the conclusion that it is not desirable.

Sri G. DUGGAPPA.—Were any grace marks given for certain candidates who sat for the examination?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have said that no grace marks were given except in case of the Accounts Higher and that at the instance of the examiner himself.

Sri G. DUGGAPPA.—How many candidates were given the grace marks?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—May I know in what subject?

Sri G. DUGGAPPA.—In the Accounts Higher?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Three per cent had passed in the Accounts Higher.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member came a little bit late and so some questions are repeated.

Anicut across Kalukittehalla near Sivapur.

Q.—604. Sri SIDDIAH alias KUNNIAH (Gundlupet-Heggadadevanakote—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware that the entire area of Gundlupet taluk comprises of dry lands;

(b) whether they would provide irrigation facilities to that taluk;

(c) why they have not provided electricity liberally for irrigational purposes in the said taluk;

(d) whether a scheme to construct anicut across Kalukittehalla near Sivapur of Hangla Hobli, was under their contemplation and if so, its particulars?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The major portion is dry, but there is also irrigation.

(b) Yes, to the extent possible.

(c) Two estimates for 39 irrigation pump sets have been prepared and one has been sanctioned and is under progress.

(d) A project is under preparation.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಉರಾಫ್ ಕುನ್ಯಾ. — ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ. — ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು investigation ನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—‘ಸಿ’ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಎದ್ದುಚ್ಚಿತ್ತ ಸರಬರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆಯೆಂದೂ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಂದವಾಡಿಗೆ ಸ್ಕೀಂ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮದಗೂರು, ಬೆಳವಾಡಿ, ತೆರಕಣಾಂಬಿ ಹುಂಡಿ, ಹುದಗೂರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಗಳ ಎಂಬುದು ಸೇರಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂಗಳದ ವಿಚಾರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Questions are all over.

Sri M. PALANIYAPPAN.—There are some more questions to be taken up, Sir.

Mr. SPEAKER.—Question time also is over. If I have to go back and take up questions for supplementaries, that means half an hour more. Thereby, for demands there will not be much time. In fact for some demands I have to allot only one or two minutes. In the circumstances it is left to the House whether to take up the remaining questions now or demands.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We will take up demands, Sir.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Loans and Grants by Central Government.

Q.—8. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the various grants and loans given by the Central Government to the State Government in the last three years;

(b) the way they have been distributed amongst the various Districts in the State;

(c) whether the loan amount advanced for irrigation pumps through electricity by the Central Government for irrigation to be spent in the scarcity areas has been used for the said purpose?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a) Statement ‘A’ is appended.

(b) Central assistance as such is not distributed, since this is supplemented by State’s resources also. The details of expenditure incurred on schemes are given wherever possible in the statement appended.

(c) The condition restricting the use of Central assistance for Power Supply to Irrigation Pumps to scarcity areas was not applicable during 1950-51 and 1952-53.

STATEMENT "A"

Purpose for which Loan is sanctioned	Loans from Govt. of India				The way in which the amount is distributed	
	1950-51	1951-52	1952-53	1953-54		
(In lakhs of Rupees.)						
Industrial Housing Scheme	20.00	..	..	..	Only 4.18 lakhs has been utilised and the balance is to be refunded to get assistance under Subsidised Industrial Housing Scheme.	
Subsidised Industrial Housing Scheme.	..	..	..	21.00	A sum of Rs. 7 lakhs has so far been received.	
Cotton Expansion Scheme..	..	1.00	..	..	Distribution has been restricted to the Cotton Growing Districts of the State.	
G.M.F. Schemes	..	69.50	25.50	31.70	75.00	The distribution has been made through the several co-ordinating departments in accordance with the sanctioned programme of works. A statement of expenditure incurred during 1950-51 to 1952-53 by Divisions or Districts is enclosed.
Power Supply to Irrigation Pump sets.	50.00	..	50.00	25.00	..	A distribution list is enclosed. The condition of utilisation of the amount exclusively to the scarcity areas was not imposed during 1950-51 and 1952-53.
Power Projects	..	102.00	150.00	100.00	50.00	Electricity Schemes.
Irrigation	..	48.00	..	..	50.00	Tunga, Nugu and Bhadra.
Special Assistance for Nugu and Bhadra asked for.	..	..	..	..	55.00	Out of the Special Loan of 3½ crores sanctioned for the Plan period.
Tungabhadra Project (Irrigation and Power).	..	..	..	..	53.60	..
Community Development Project.	..	..	..	..	2.17	Actual amount received.
Iron and Steel Works	..	..	40.00	27.00	81.28	..
Colonisation Scheme for Ex-servicemen.	..	..	..	1.00	..	..
Distress Relief Programme for financing Irrigation Schemes.	..	..	..	1.00	..	Restricted to Distress Areas
Loans for Development of Handloom Industry—						
(a) Towards share capital	..	..	..	..	0.15	
(b) Towards working capital.	..	..	..	..	1.75	
Total	..	289.50	216.50	210.70	414.95	

Note.—The figures shown in column 1953-54 represents amounts credited or proposed to be drawn before the close of the year.

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Purpose for which Grant has been sanctioned	Grants from Govt. of India				The way in which the Grant has been utilised
	50-51	51-52	52-53	53-54	
	(In lakhs of Rs.)				
Welfare Schemes of Scheduled Tribes.	..	..	1.00	1.00	Grant utilised on schemes for upliftment of scheduled tribes whenever the need is urgent and schemes approved by Government of India.
Welfare Schemes of Ex-Criminal Tribes.	..	..	..	1.13	..
Scheme for removal of untouchability.	..	..	..	1.63	..
Local Development Works	..	..	..	6.91	..
Community Project in Sorab-Shikaripur.	..	..	.50	..	..
Grants to displaced students for their education.	.11	.18	.20	..	..
Sericultural Schemes ..	.54	.42	.75	..	Utilised on specific works and hence no district allocation is possible.
Cotton Expansion Scheme	.18	.30	.51	..	Distribution restricted to Cotton growing districts of Mysore, Hassan, Chikmagalur, Shimoga and Chitaldrug.
G.M.F. Schemes ..	33.55	67.62	31.10	5.49	..
Rural Industrialisation Scheme.	2.50	..	..	..	..
Handloom Research and Designing Centre.	.15	..	..	..	..
Expansion of Rattan Centre, Shimoga.	..	..	.08	..	..
Expansion of hand-made paper centre.	..	..	.14	..	..
Establishment of Training cum Production Centre.	..	..	.25	..	..
Basic Education Scheme at Vidyanagar.	..	..	.21	..	..
Subsidised Industrial Housing.	..	..	..	21.00	Exact receipt depends on progress of work.
Manufacture of unilateral Glass articles and bangles.	..	..	..	.08	..
Mat-weaving Centre at Central Industrial Workshop.	..	..	..	.11	..
Total ..	37.03	68.52	34.74	37.35	

STATEMENT "B"

Expenditure under Grow More Food Schemes.

(Rupees in lakhs)

Names of districts, etc.	1950-51		1951-52		1952-53	
	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes	Supply and Service Schemes	Permanent Improvement Schemes
Bangalore	.. 0.32	0.32	0.15	0.13	1.01	0.20
Kolar	.. 0.44	1.79	0.29	3.31	0.20	2.05
Tumkur	.. 0.17	0.58	0.52	0.82	0.18	0.79
Shimoga	.. 0.39	0.04	0.60	0.30	0.41	0.12
Chickmagalur	.. 0.24	0.01	0.30	..	0.57	0.02
Chitaldrug	.. 0.12	1.00	0.34	0.24	0.17	0.26
Mysore	.. 0.26	0.26	0.77	0.04	0.74	..
Mandya	.. 0.23	0.09	0.64	0.08	0.47	0.10
Hassan	.. 0.28	0.09	0.29	0.05	0.15	0.02
Pre-audit, Treasuries, Bank, etc.	0.76	..	2.29	..	..	..
Transfer Entries (General to all Districts).	0.06	0.77	3.98	0.66	1.39	0.19
Total	.. 3.27	4.95	10.17	5.63	5.29	3.75

Details by Schemes :—

Multiplication and Distribution of improved varieties of paddy seeds.	0.66	..	0.83	..	0.15	..
Distribution of improved varieties of paddy seeds.	0.10	..	0.05	..	0.73	..
Manufacture and distribution of urban and rural compost.	1.60	..	1.45	..	1.17	..
Protective measures against pests and diseases.	0.63	..	0.95	..	0.81	..
Transport and incidental charges.	..	..	5.99	..	..	..
Establishment charges of Deputy Director of Agriculture for Grow More Food Works.	0.28	..	0.43	..	0.35	..
Preparation and distribution of manure mixture.	..	..	..	..	2.08	..
Establishment charges of Statistical Section.	..	..	0.47	..	..	..
Subsidy for construction of Irrigation Wells.	..	4.95	..	5.63	..	3.75
Total	.. 3.27	4.95	10.17	5.63	5.29	3.75

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Statement showing the expenditure on Grow More Food Scheme in Divisions.

Irrigation Schemes.*

(Rupees in lakhs.)

<i>Division</i>	1950-51	1951-52	1952-53
Malavalli	22.89	15.70	8.19
Mandya	11.30	4.35	2.75
Mysore	10.30	8.66	3.47
Nanjangud	2.83	1.18	0.66
Upper Cauvery	2.97	4.76	3.55
Nugu Reservoir	1.76	3.63	1.41
Tumkur	4.79	6.25	9.75
Bangalore	4.66	4.92	4.50
Kolar	4.17	11.72	10.65
Shimoga	3.00	5.63	4.22
Sagar	2.75	3.11	1.92
Chitaldrug	4.46	2.13	4.38
Davangere	6.18	9.66	10.97
Hassan	1.68	1.27	1.67
Chickmagalur	1.70	1.76	2.18
Bhadra Reservoir	1.29	3.47	1.99
Tunga Anicut	2.76	3.08	0.10
Total	89.49	91.28	72.36

* Details by Works.—

Construction of Big Tanks	15.44	21.79	16.45
Restoration of Tanks	8.74	11.87	14.26
Deepening of tanks by desilting	0.85	5.43	11.81
Improvement to River Tank and Feeder Channels.	47.76	44.36	24.42
Land Improvement Schemes	16.15	7.63	5.42
Lift Irrigation	0.55	0.20	..
	89.49	91.28	72.36

Statement showing the Division-war expenditure under Power Supply to Irrigation Pump Sets.

(Rupees in lakhs.)

<i>Names of Sections</i>	1950-51	1951-52	<i>Districts covered</i>
K. G. F. Section ..	1.97	1.67	Kolar
Kanakapura Power & Light ..	0.33	1.37	Bangalore, Mandya and Tumkur
Sivasamudram ..	1.10	0.02	Mandya
B. P. L. (Civil and City Area). ..	1.53	2.27	Bangalore
Mysore Power & Light ..	0.89	1.78	Mysore and Mandya
Bhadravathi do ..	1.77	14.63	Shimoga and Chitaldrug
Hassan do ..	0.57	1.30	Chickmagalur, Mandya and Tumkur.
Chickmagalur do ..	7.79	11.25	Kolar, Tumkur and Bangalore
Total ..	14.95	34.29	

Statement showing outlay incurred under Scheme of Power Supply for Irrigation Pump Sets during 1952-53 (From April 1952 to end of June 1953).

<i>Name of district</i>	<i>Rs. in lakhs.</i>
Tumkur ..	12.33
Kolar ..	9.90
Chitaldrug ..	9.80
Shimoga ..	3.95
Bangalore ..	8.79
Mysore ..	3.27
Mandya ..	0.90
Hassan ..	0.90
Chikmagalur ..	1.77
Total ..	<u>51.61</u>

ABSTRACT.

	<i>Rs. in lakhs</i>
1950-51 ...	14.95
1951-52 ...	34.29
1952-53 ...	<u>51.61</u>
Total ...	<u>100.85</u>

Depressed Class Hostels (Enhancement of grants)

Q.—188. Sri G. PUTTASWAMY
(Chikmagalur-Mudigere—Scheduled
Castes).—

Will the Government be pleased to
state :—

(a) the number of Middle School,
High School and University Depressed
Class Hostels in the State—(1) Aided ;
(2) Government ;

(b) what is the amount of grant to
each of these hostels per year ;

(c) what is the strength of each of
these hostels ;

(d) what is the amount sanctioned
per boarder per month in each of these
hostels ;

(e) since how lon are those hostels
running ;

(f) whether the grant to these
hostels has been enhanced since they
commenced working, in any year ; if
so, from what year and what is the
enhanced rate per boarder per month ;

(g) whether they are aware that the
grant provided to these hostels is
insufficient ;

(h) whether there were any
representations to enhance the grant of
these hostels ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO
(Minister for Law and Education).—

(a) to (h) Statement appended.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Sl. No.	(a)			(b)	(c)
	No. of Middle Schools' Aided	High Schools' Government	D.C. Hostels in the State	The amount of grant to each of these hostels per year	The strength of each of these hostels
1	2	3	4	5	
I. BANGALORE CITY DISTRICT.					
				Rs.	No.
1	Bovi Boys' Hostel		..	6,420	33
2	Araguvaddi Namadhari ..		..	3,240	30
3	Korama Hostel ..		..	3,336	24
4	Adijambava Hostel ..		..	5,820	60
5	Harijan Hostel (Girls) ..		..	2,832	40
6		..	Sri Narasimharaja Hostel, Bangalore.	..	75
II. CIVIL STATION, BANGALORE.					
7	Harijan Hostel, Risaldar Street, Seshadripuram. ..		..	4,900	45
8	New Aided A. K. Hostel, Srirampuram (Gopalaswamy Iyer's Hostel). ..		..	4,760	42
9	D. C. Hostel, Srirampuram ..		..	5,390	48
10	Kasturiba Gandhi D. C. Hostel, Malleswaram. ..		..	2,760	22
III. MYSORE DISTRICT.					
11	Aided A. K. Boys' Hostel, A. K. Puram.		..	3,300	36
12	St. Philomena D. C. Hostel ..		..	3,780	39
13	Aided A. K. Hostel, Chamarajanagar ..		..	2,480	26
14	Chamundeswari Aided A. K. Hostel ..		..	5,870	52
15	Shankarananda Aided Hostel, Nanjangud.		..	2,770	26
16	A. K. Hostel, Bettahalli, T. Narasipur ..		..	1,710	15
17	Harijan Vidyarthi Nilaya, T. Narasipur.		..	1,750	25
18	A. K. Hostel, K. R. Nagar ..		..	1,660	16
19	Do Gundlupet ..		..	1,730	15
20	..	..	Government D. C. Boys' Hostel, Mysore.	7,200	80
21	..	..	Government A. K. Girls' Hostel, Mysore.	555	80

(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
<i>The amount sanctioned per boarder p.m. in each of these hostels</i>	<i>Since how long are these hostels running</i>	<i>Whether the grant to these hostels has been enhanced since they commenced working in any year; if so, from what year and what is the enhanced rate per boarder p.m</i>	<i>Whether they are aware that the grant provided to these hostels, is insufficient</i>	<i>Whether there were any representations to enhance the grant of these hostels</i>
8	7	8	9	10

I. BANGALORE CITY DISTRICT.

Rs. 8 per boarder p.m., H.R. Rs. 2 plus lumpsum sanction for equipment and Establishment.	Since 4 years Since 3 years Since 10 years Since 15 years Since 7 years	Grant is revised once in 3 years at each triennial revision in case of Aided Hostels; in Govt. Hostels grant is revised every year. An additional allotment of Rs. 33,000 is provided every year for the 11 Govt. D.C. Hostels. Boarding grant in Aided Hostels enhanced from Rs. 3 to Rs. 4 per boarder p.m. since 1945, from Rs. 4 to Rs. 6 since 1st July 1946 and from Rs. 6 to Rs. 8 per boarder p.m. since 1st July 1948.	Yes	Yes, for the enhancement of boarding grant from Rs. 8 to Rs. 12 per boarder p.m. in Aided D.C. Hostels on account of increased cost of living.
	Since 27 years	Do		Do

II. CIVIL STATION, BANGALORE.

Do	For over 5 years	Do	Yes	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do		Do
Do	From August 1949	Do		Do

III. MYSORE DISTRICT.

Do	Information is reported to be not readily available.	Do	Yes	Do
Do	..	Do	..	..
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	..	..
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
..	..	..	..	..
..	..	..	..	..

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Sl. No.	(a)		The amount of grant to each of these hostels per year	The strength of each of these hostels
	No. of Middle Schools', High Schools' D.C. Hostels in the State			
	Aided	Government		
1	2	3	4	5
IV. CHITALDRUG DISTRICT				
22	Banjara Boys' Hostel, Chitaldrug ..		Rs. 3,740	No. 31
23	Banjara Girls' Hostel, do		2,260	20
24	Boyi Boys' Hostel, do		3,820	32
25	Boyi Girls' Hostel		3,320	32
26	Harijan Boys' Hostel		2,336	16
27	Harijan Girls' Hostel		2,476	17
28	A. K. Hostel, do		2,716	20
29	Chaluvadi Hostel, do		2,976	24
30	A. K. Hostel, Challakere		2,696	25
31	Bovi Hostel, Challakere		3,080	25
32	Bovi Hostel, Hiriyyur		2,580	21
33	Harijan Hostel, Hiriyyur		1,980	16
34	Bovi Hostel, Hosadurga		2,320	17
35	Harijan Hostel, Hosadurga		2,096	16
36	Bovi Hostel, Holalkere		2,196	18
37	Harijan Hostel, Holalkere		2,188	18
38	Bovi Boys' Hostel, Davangere		2,440	20
39	A. K. Hostel, Davangere		2,900	28
40	Chaluvadi Hostel, Davangere		2,940	29
41	Banjara Hostel, Davangere		2,880	18
42	D. C. Hostel, Sirigere		5,460	54
43	Bovi Hostel, Jagalur		2,740	20
44	Harijan Hostel, Jagalur		1,920	16
45		Government A. K. Boarding Home, Chitaldrug.	6,500	50
V. TUMKUR DISTRICT.				
46		Government A. K. Boarding Home, Tumkur.	6,100	45
47	A. K. Hostel for High School Boys, Tumkur.		3,300	25
48	A. K. Hostel near Railway Station, Tumkur.		8,420	16
49	Chaluvadi Hostel, Tumkur		2,250	19
50	Bovi Janangada Hostel, Tumkur		2,610	18
51	Arya Hostel (Harijan), Madhugiri		2,517	23
52	S.S. Banjara Hostel, Madhugiri		2,700	28
53	D. C. Hostel, Kortagere		2,070	18
54	Adijambava Hostel, Sira		2,510	30

(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
<i>The amount sanctioned per boarder p.m. in each of these hostels</i>	<i>Since how long are these hostels running</i>	<i>Whether the grant to these hostels has been enhanced since they commenced working in any year; if so, from what year and what is the enhanced rate per boarder p.m.</i>	<i>Whether they are aware that the grant provided to these hostels, is insufficient</i>	<i>Whether there were any representations to enhance the grant of these hostels</i>
6	7	8	9	10

IV. CHITALDRUG DISTRICT.

Rs. 8 per boarder p.m.H.R. Rs. 2 plus lumpsum sanction for equipment and establishment.	Running prior to 1932-33.	Grant is revised once in 3 years at each triennial revision in case of Aided Hostels. In Govt. Hostels grant is revised every year. An additional allotment of Rs. 33,000 is provided every year for the 11 Govt. D. C. Hostels. Boarding grant in Aided Hostels enhanced from Rs. 3 to Rs. 4 per boarder p.m. since 1945, from Rs. 4 to Rs. 6 since 1-7-1946 and from Rs. 6 to Rs. 8 per boarder p.m. since 1st July 1948.	Yes	Yes, for the enhancement of boarding grant from Rs. 8 to Rs. 12 per boarder p.m. in Aided D.C. Hostels on account of increased cost of living.
---	---------------------------	---	-----	--

Since 1940

Do

Do 42

Do	Since 1946	Do	Do	Do
Do	Since 1947	Do	Do	Do
Do	Since 18-7-1950	Do	Do	Do
Do	Since 1-4-1952	Do	Do	Do
Do	Since 28-8-1950	Do	Do	Do
Do	Since July 1948	Do	Do	Do
Do	Since 22-7-1950	Do	Do	Do
Do	Prior to 1947	Do	Do	Do
Do	Since 1942	Do	Do	Do
Do	Since 1936-37	Do	Do	Do
Do	Since July 1942	Do	Do	Do
Do	Since 1941	Do	Do	Do
Do	Since July 1947	Do	Do	Do
Do	Since 16-9-1950	Do	Do	Do
Do	Since 1-4-1953	Do	Do	Do
..	..	..	..	..

V. TUMKUR DISTRICT.

..	A very old institution.	..	..	..
..	Since 5 years	Do	Do	Do
..	Since 12 years	Do	Do	Do
..	Do	Do	Do	Do
..	Since 5 years	Do	Do	Do
..	Do	Do	Do	Do
..	Do	Do	Do	Do
..	Do	Do	Do	Do
..	Since 7 years	Do	Do	Do

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Sl. No.	(a) No. of <i>Middle Schools</i> ', <i>High Schools</i> ' D.C. Hostels in the State		(b) The amount of grant to each of these hostels per year	(c) The strength of each of these hostels
	Aided	Government		
1	2	3	4	5
VI. SHIMOGA DISTRICT.				
55	A. K. Hostel, Hunche, Hosanagar ..		800	30
56	Bovi Janangada Hostel, Shimoga ..		800	16
57	Banjara Hostel, Shimoga ..		960	18
58		Government D. C. Boarding Home, Shimoga.	3,000	46
VII. CHIKMAGALUR DISTRICT.				
59	Banjara Hostel, Kadur ..		2,596	20
60	Voddar Hostel, Kadur ..		3,460	26
61		Government A. K. Boarding Home, Chickmagalur.	2,820	40
VIII. MANDYA DISTRICT.				
62		Government D. C. Hostel, Mandya.	11,893	75
63	Sharada A. K. Hostel, Malavalli ..		2,240	25
64	Mallikarjuna A. K. Hostel, Manavadi ..		7,060	20
65	Harijan Hostel, K. R. Pet ..		1,810	20
66	Harijan Hostel, Pandavapura ..		1,810	22
IX. HASSAN DISTRICT.				
67	Vaddijananga Hostel, Arsikere ..		2,400	20
68	Banjara Hostel, do ..		1,930	16
69	Korama, Koracha Hostel, Arsikere..		1,800	14
70	Harijan Hostel, Gorur ..		2,080	20
71	A. K. Hostel, Holenarsipur ..		2,080	20
72	Vaddijananga Hostel, Hassan ..		2,470	19
73		Government A.-K. H. S. Hostel, Hassan.	4,225	45
74		Government A. K. Boarding Home for M.S. Boys, Hassan.	3,580	50

(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
<i>The amount sanctioned per boarder p.m. in each of these hostels</i>	<i>Since how long are these hostels running</i>	<i>Whether the grant to these hostels has been enhanced since they commenced working in any year; if so, from what year and what is the enhanced rate per boarder p.m.</i>	<i>Whether they are aware that the grant provided to these hostels is insufficient</i>	<i>Whether there were any representations to enhance the grant of these hostels</i>
6	7	8	9	10

VI. SHIMOGA DISTRICT.

*	Since 1947	*Vide remarks against A. K. Hostels in Chitaldrug District.		
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	1941	Do	Do	Do

VII. CHIKMAGALUR DISTRICT.

Do	Since 1948-49	Do	Do	Do
Do	1-6-1950	Do	Do	Do
Do	Since 1929†	Do	Do	Do

†Additional grant sanctioned for the Government A. K. Boarding Home, Chikmagalur.

		Boarding		Enhanced rate	
				Rs. a. p.	
1943-44	1,100	800	1943-44	2	0 0
1946-47	750	500	1946-47	1	4 0
1949-50	2,700	2,200	1949-50	5	8 0
1950-51	700	200	1950-51	0	8 0
1951-52	860	200	1951-52	0	8 0
1953-54	1,250	1,000	1953-54	2	8 0

VIII. MANDYA DISTRICT.

..	Since 1946-47	The strength of the hostel was enhanced from 50 to 75 as per G.O. No. E. 7418-19/Edn. 51-46-22, dated 9th June 1947.	Do	Do
Do	Since 1945	Vide remarks against Aided D.C. Hostels as above.	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Since 1947	Do	Do	Do
Do	Since 1948	Do	Do	Do

IX. HASSAN DISTRICT.

Do	Since 1947-48	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Do	Do	Do	Do
Do	Since 1942-43	Do	Do	Do
Do	Since 1946-47	Do	Do	Do
Do	Since 1947-48	Do	Do	Do
Do	Since 1936	Do	Do	Do
Not exceeding Rs. 12 per boarder per month.	Since 1928-29	Do	Do	..

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

(a)		(b)	(c)	
<i>Sl. No.</i>	<i>No. of Middle Schools', High Schools' D.C. Hostels in the State Aided</i>	<i>Government</i>	<i>The amount of grant to each of these hostels per year</i>	<i>The strength of each of these hostels</i>
1	2	3	4	5
X. KOLAR DISTRICT.				
75		.. Government D. C. Hostel for H.S. Boys, Kolar.	4,270	30
76	Adidravida Janasabha Hostel, Robertsonpet.		3,276	33
77	Bovi Hostel, Malur		3,184	26
78	Bovi Hostel, Chintamani		2,760	18
79	D. C. Hostel, Chickballapur		3,120	24
80	Harijan Sevak Sangha Hostel, Bangarpet.		1,944	18
XI. BANGALORE DISTRICT.				
81	D. C. Hostel, Kankanhalli		3,072	32
82	D. C. Hostel, Ramanahalli		2,176	17
83		.. University D.C. Hostel, Bangalore	20,000	82
84		.. University D. C. Hostel, Mysore		38

(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
<i>The amount sanctioned per boarder p.m. in each of these hostels</i>	<i>Since how long are these hostels running</i>	<i>Whether the grant to these hostels has been enhanced since they commenced working in any year; if so, from what year and what is the enhanced rate per boarder p.m.</i>	<i>Whether they are aware that the grant provided to these hostels is insufficient</i>	<i>Whether there were any representations to enhance the grant of these hostels</i>
6	7	8	9	10

X. KOLAR DISTRICT.

Not exceeding Rs. 12 per boarder per month	Since 1936	Addl. grants are being sanctioned every year.	Vide remarks against A. K. Hostels in Hassan District	No
Rs. 8 per boarder per month.	Since 18-10-1943	Vide remarks against Aided D.C. Hostels as above.	Do	No
Do	Since 18-6-1951	Do	Do	No
Do	Since 22-5-1950	Do	Do	No
Do	Since 1942	Do	Do	No
Do	Since 2-7-1950	Do	Do	No

XI. BANGALORE DISTRICT.

Do	Since 1937	Do	Do	No
Do	Since 1950	Do	Do	No
Rs. 10 per boarder per month.	Since 1941	No	No	Yes
Do	Since 1946	No	No	Yes

Mysore City Water Supply Scheme

Q.—370. **Sri K. PUTTASWAMY** (Srirangapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have a scheme for improving the water supply to Mysore City ;

(b) whether they have already incurred any expenditure in that behalf ; if so, the amounts spent yearwar ;

(c) whether they have collected materials ; if so, what is the material collected so far and how much ;

(d) whether they are in a position to state as to when the scheme would be completed ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes. Expenditure incurred up to the end of—

	Rs.
June 1948 ...	10,684
During 1948-49 ...	8,03,833
„ 1949-50 ...	4,82,002
„ 1950-51 ...	186
„ 1951-52 ...	26,321
Total ...	13,23,036

(c) Yes. 24" C.I. Pipes : 41,000 R.ft.

(d) A scheme for Rs. 39 lakhs is being examined by the Chief Engineer and it is not possible to say just at present as to when the scheme would be completed.

Adikarnataka Keri Extensions in Chamaraajanagar Taluk.

Q.—759. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

at what stage the acquisition proceedings of the following villages for extension of A. K. Keri are:—Yelandur Town, Gumbahalli, Melahalli in Yelandur Taluk ; and Irasavadi, Rechamballi, Ummathur and H. Makahalli in Chamaraajanagar Taluk ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

I. Yelandur Taluk.

1. **Yelandur Town**.—The acquisition proposals are under consideration by the Government.

2. **Gumbahalli**.—The records are pending in the Taluk Office, Yelandur, for preparation of a revised site plan as per opinion of the District Health Officer.

3. **Melahalli**.—The records have been worked up and are now pending in the Taluk Office for supplying certain omissions observed by the Sub-Division Officer.

II. Chamaraajanagar Taluk.

1. **Irasavadi**.—The records have been returned to the Deputy Commissioner, Mysore, for suggesting some modifications. The records are now pending with the Amildar, Chamaraajanagar.

2. **Rechamballi**.—The acquisition proposals have been rejected.

3. **Ummathur**.—Pending in the Sub-Division Office for furnishing the remarks of the Sub-Division Officer on the explanation furnished by the Special Revenue Inspector, Chamaraajanagar.

4. **H. Makahalli**.—No proposal have been initiated.

Hosakunte Badavanahalli Amrithmahal Kaval.

Q.—812. **Sri T. HANUMIAH** (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Hosakunte, Badavanahalli, Amrithmahal Kaval, Challakere Taluk, was leased out for temporary cultivation on “Huruli Sag,” basis ;

(b) whether the above Kaval was surrendered from the Amrithmahal Department to Revenue Department ; when and what extent ;

(c) the names of raiyats to whom the above land was leased out, their addresses, extent of land leased, terms of lease, and date of lease ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(a) From about 10 years.

(b) Yes. In 1920 and again in 1953. The total extent released is 5,295 acres 27 guntas.

(c) Please see statement appended.

List showing the details of temporary cultivation in Hosakunte Badavanahalli Kaval of Challakere Taluk during 1952-53.

Sl. No.	Name of lessee	Address	Date of lease	Extent	Gutta in seers	Value of Gutta
				A.	G.	Rs. a. p.
1	Obiah	S/o Ajiappa, Advichikkanahalli	25-2-1953	15	20	99 3 2
2	Thalavara Obiah	do	..	2	20	16 0 0
3	Sannakyathappa	S/o Bomme Gowda, Jadekunte	16-9-1952	6	00	38 6 5
4	Karethimmappa	do	17-7-1952	11	00	176
5	Rangappa	S/o Kivida	18-9-1952	20	00	320
6	Ajanna	S/o Thippe Ranganna, Advichikkanahalli	2-12-1952	15	00	240
7	P. Lingappa	do	do	20	00	320
8	A. K. Linga	S/o Kenjathappa	do	26	20	424
9	Subhadramma	S/o Siddajja	do	15	00	240
10	A. K. Lingappa	S/o Manga	24-10-1952	15	00	240
11	Kadlerangappa	Wife of Erappa	do	20	00	320
12	Sanna Nagappa	S/o Ramappa	16-9-1952	18	00	288
13	Puradappa	S/o Guntanni Ranganna	2-12-1952	16	20	264
14	Chithappa	S/o Kajappa	1-12-1952	23	00	368
15	Thimmappa	S/o Kariyappa	16-9-1952	12	00	192
16	Kavalgar Hotterappa	S/o Gollara Kurichittappa	24-10-1952	20	00	320
17	Poti Hanuma	S/o Thippe Ranganna	16-9-1952	12	00	192
18	Demiga	S/o A. K. Thimma	24-10-1952	9	20	152
19	Giriappa	S/o A. K. Hanuma	do	5	20	88
20	Mangeppa	S/o Gollara Yemmirappa	16-9-1952	4	30	76
21	Sanniga	S/o Talavara Basappa	17-7-1952	9	20	152
22	Nagenahalli	S/o A. K. Vangadinmana Odolanga	20-7-1952	11	20	184
23	Kenchu	S/o Hanumajja	24-10-1952	23	10	372
24	Dugga	do	do	26	00	416
25	Gundarangappa	S/o Do	16-9-1952	26	00	416
26	Rangappa	S/o Doddarangappa	2-12-1952	15	00	240
27	Hanumanthappa	S/o Kare Mallappa	do	15	00	240
28	Sannappa	S/o Mallappanahalli Erappa Thimmappa,	do	13	00	208
29	Rangappa	Advichikkanahalli.	do	8	20	136
30	Sannarangappa	S/o Gollara Nagajja	do	15	00	240
31	A. K. Dethappa	S/o Kariyappa	do	10	30	172
32	Kata	S/o Kalavibavi Puradappa	24-10-1952	8	00	128
33	Lingappa	S/o Madari Rangappa	2-12-1952	5	00	80
34	Erappa	S/o Nagappa	do	23	00	368
35	Adiyappa	S/o A. K. Sannabasappa	16-9-1952	8	20	136
36	A. K. Bhootha	S/o Gollara Gosappa	2-12-1952	2	00	32
		S/o Hanumajja	24-10-1952			
		S/o Vangodimma	do			

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Sl. No. Name of lessee

Address

Date of lease

Extent

Gutta in
seers

Value of Gutta

Sl. No.	Name of lessee	Address	Date of lease	Extent	Gutta in seers	Value of Gutta
37	A. K. Gujjeri	S/o Vangodimma	2-12-1952	A. 2	32	Rs. a. p. 12 12 10
38	Guddadakayathappa	S/o Gollara Kariyappa	do	4	72	28 12 10
39	Ningappa	S/o Doddagowdra Rangappa	16-9-1952	8	128	51 3 2
40	Thimmanna	do	28-2-1953	9	144	57 9 7
41	Basanna	S/o Mallappanahalli Erappa,	28-2-1952	9	144	57 9 7
42	Kadavannagala Lingappa	do	do	8	128	51 3 2
43	A. K. Bodilingappa	S/o Thimma, Kaparahalli	18-9-1952	13	208	83 3 2
44	Thimma	S/o Palligere Doddathimma, Kaparahalli	do	22	352	140 12 10
45	Kata	S/o Sannalingana Thimmanna	do	12	192	76 12 10
46	Doddahanuma	S/o Lenka	17-8-1952	13	208	83 3 2
47	Thithiga	S/o Obala	18-9-1952	12	192	76 12 10
48	A. K. Thimma	S/o Kaskona	do	16	256	102 6 5
49	A. K. Linga	S/o Chikkana Linga	17-7-1952	18	288	115 3 2
50	A. K. Sanniga	S/o Goota	do	12	192	76 12 10
51	A. K. Linga	S/o Bheema	18-9-1952	5	80	32 0 0
52	A. K. Linga	S/o Adiga	do	8	128	51 3 2
53	Thimmiah	S/o Banappa	do	5	80	32 0 0
54	Kenchappa	S/o Moorigappa	do	2	32	12 12 10
55	A. K. Yelaga	S/o Lanka, Doddahanuma	24-10-1952	3	56	22 6 5
56	Banodakariyappa	S/o Doddabanda Sannalingappa	26-2-1953	10	160	64 0 0
57	Kariyamma	W/o Kurike Lingappa	do	4	64	25 9 7
58	Sannalinga	S/o Kurikena	do	4	64	25 9 7
59	A. K. Linga	S/o Doddahanuma	do	4	64	25 9 7
60	A. K. Linga	S/o Dasa	8-3-1953	14	224	89 9 7
61	A. K. Linga	S/o Bodaaba Jodekunte	17-7-1952	5	80	32 0 0
62	Hanumanthappa	S/o Chikkenchappa	do	9	144	57 9 7
63	A. K. Linga	S/o Kivuda	18-9-1952	12	192	76 12 10
64	Thimmiah	S/o Helavaia Lingappa	do	22	352	140 12 10
65	Thimma	W/o Helavaia Thimmiahna Govindappa, Jadekunte.	26-2-1953	9	152	60 12 10
66	Sannachittappa	S/o Gollara Sannappa, Gopanhalli	25-10-1952	6	96	38 6 5
67	Giddaranga	S/o Kivada Kencha	20-2-1953	2	32	12 12 10
68	Erappa	S/o Madre Kanahalli Erappa	17-2-1953	1	28	11 3 2
69	P. K. Gopinath	S/o P. S. Krishnarao Beligere	26-2-1953	1	28	11 3 2
Total				794	12,716	5,086 6 6

Probationary Nurses and House Surgeons for Gosha Hospital and T. B. Sanatorium in Civil Station.

Q.—930. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of doctors and nurses working in the Hajee Sir Ismail Sait Gosha Hospital and the T. B. Sanatorium at Old Madras Road;

(b) the number of patients treated every month in these hospitals;

(c) whether they would consider the question of appointing probationary nurses in these hospitals;

(d) whether they will consider the question of appointing House Surgeons in these hospitals?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a)—

<i>Hajee Sir Ismail Sait</i>	<i>Government</i>
<i>Gosha Hospital.</i>	<i>T. B. Sanatorium.</i>

Doctors ... 3	... 2
Nurses ... 15	... 2

(b) The average monthly attendance in these institutions is as follows:—

<i>H. S. I. S. Gosha</i>	<i>Government</i>
<i>Hospital.</i>	<i>T. B. Sanatorium.</i>

In-patients (Old and New): 1,805	... 2,318
Out-patients 4,292	... 168

(c) No.

(d) No.

Departmental Tests conducted by the Local Service and Pleaders' Examinations Board.

Q.—935. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) who were the Examiners to the different Departmental Tests, such as Revenue Higher, Accounts Higher, Criminal Higher, Registration, Co-operation, Local Boards Examinations, etc., conducted by the Local Service and Pleaders' Examinations Board during November 1953;

(b) how many candidates sat for these examinations in all;

(c) what is the percentage of the successful candidates in each of the examinations;

(d) what is the percentage of successful candidates in the examinations of the past two years?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) This information cannot be furnished in the public interests.

(b) 2,104.

(c) *Vide* statement 'A' appended.

(d) *Vide* statement 'B' appended.

STATEMENT "A"

Percentage of passes in the following examinations held in November 1953.

1 Revenue Higher ... 22.4	11 Forest ... 42.3
2 Revenue Lower ... 13.1	12 Muzrai ... 52.4
3 Criminal Higher ... 40.6	13 Co-operative Inspectors' Examination. 17.6
4 Criminal Lower ... 23.	14 Municipal and Local Boards. 30
5 Civil Part I ... 60	15 Sales-Tax Higher ... 55
6 Civil Part II ... 29	16 Sales-Tax Lower ... 25
7 Accounts Higher ... 3.08 subsequently raised to 14 per cent.	17 Labour Laws ... 20
8 Accounts Lower ... 42.6	18 Prisons ... 25
9 Registration ... 8.3	19 Law of Practice and Procedure. Absent
10 Excise ... 50	

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT " B "

Percentage of passes during the last two years.

	1951 (Nov.)	1952 (May.)	1952 (Nov.)	1953 (May.)
1 Revenue Higher	31	34	13	15
2 Revenue Lower	52.5	34	41.75	31.5
3 Criminal Higher	38	44.5	22.5	46.7
4 Criminal Lower	46.6	46	33.5	50
5 Civil Part I	50	100	60	38.4
6 Civil Part II	36	48	46	11.4
7 Accounts Higher	46.7	60	44.4	48.8
8 Accounts Lower	48	43	40	33.8
9 Registration	52	67.6	55	50
10 Excise	57	60	66	55.5
11 Forest	72	53	50	69.2
12 Muzrai	69	90	48	69.2
13 Co-operative Inspectors' Examination.	53.5	28	25	42.3
14 Municipal and Local Boards	40.75	57.6	47	19.4
15 Sales-Tax Higher	50	69	42	46.6
16 Sales-Tax Lower	37.5	87	88	33
17 Labour Laws	100	50	Absent	100
18 Prisons	75	66	100	100
19 Law of Practice and Procedure	25	66	100	Absent

SUPPLEMENTARY ESTIMATES
FOR 1953-54.*(Laying on the Table).*

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, as required by Article 205 (1) (b) of the Constitution of India I lay on the table of the House a copy of the statement of Supplementary Estimates for the year 1953-54.

Statement by the Home Minister.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, with your permission I desire to make a statement of personal explanation.

On Saturday when a question tabled by Sri P. R. Ramaiya was taken up I was in the House. But the Hon'ble Member who tabled the question was not present in the House and hence

the question was passed over. In fact there were two other questions relating to my Department which when called by the Chair could not be taken up due to the absence of the Members, but all through this time I was in the House. Later on I was urgently called to the Legislative Council as some questions relating to my Department were stated to have been held up in that House due to my absence. Since my questions in the Assembly were in a way disposed of and as my presence in the Council was necessary I left the Assembly and went to the Council. It would appear that when these questions were called for a second time and the Hon'ble the Revenue Minister undertook to answer the question of Sri P. R. Ramaiya on my behalf, the Chair made certain remarks about my absence. In order that there may be no misunderstanding on this point I am making this statement. I had to leave the Assembly because I was called to the Council and I thought

that as my questions were called from the Chair and disposed of there would be no longer any need for my presence in the Assembly.

Mr. **SPEAKER**.—I have heard the explanation of the Hon'ble the Home Minister. Although the remarks which I made on Saturday arose in connection with a question relating to the Department of the Minister for Home and Industries, I may state that my remarks were in the nature of a general observation. Rule 24 runs as follows:—

“the first hour of every day of meeting shall be available for the asking and answering of questions.”

Then rule 32 is as follows:—

“When all the questions for which answer is desired have been called, the Speaker may, if time permits, call again any question which has not been put by reason of the absence of the member in whose name it stands, and may also permit a member to put a question standing in the name of another member, if so authorised by him.”

This is the procedure. Since a large number of questions were not taken up due to the absence of some members in the morning, as per rule 32, I called such of the members who came in just then to put questions if they so desired. This is one thing.

While the Revenue Minister was making or made an attempt to answer a question put by one of the Hon'ble Members, the actual remark that I made on that day is as follows:—

“The difficulty is the Revenue Minister is not in charge of the Department. He is not briefed to answer this question. . . .”

This is obvious from the statement or rather the explanation made by the Hon'ble Minister himself, namely, that since there were no more questions of his he left the House since his presence in the other House was urgent. I added:

“. . . I am sorry to say in this connection that if the other Ministers are in the other House that

could be excused; otherwise I do not know what to say.”

It will thus be seen that my remarks related to those Ministers who were neither in this House nor in the Council and whose questions could not be taken up due to their absence.

Demands for Supplementary Grants for 1953-54.

(Time fixed for Discussion).

Mr. **SPEAKER**.—As regards supplementary estimates, I suppose copies have been distributed?

Sri **S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—Yes.

Sri **J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—I would like to know whether supplementary demands would be taken up?

Mr. **SPEAKER**.—It is noted in the agenda itself that it will be taken up to-day at 5 P.M.

Sri **J. MOHAMED IMAM**.—Then, where is the time for us to send notice of cut motions? We are empowered to send cut motions on Budget demands. The rules provide for three days' time being given to us to send notices of cut motions. So for three days after the presentation of demands, they cannot be taken up unless the Chair

Mr. **SPEAKER**.—I will make a statement regarding that. Hon'ble Members might have noticed that certain demands for additional and supplementary grants for the year 1953-54 have been included in to-day's list of business. As copies of the motions and statement of supplementary estimates were not given to the members sufficiently in advance, it was not perhaps possible for them to give notice of cut motions. Normally, it is desirable that demands for supplementary grants should be available to the members well in time to enable them to study the estimates and to table cut motions, if any. However, on the present occasion, it will be seen that without exception every demand for a supplementary grant is in the nature of a token demand.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is very dangerous.

Mr. SPEAKER.—Yes, just wait. The amounts required in all these cases are proposed to be met by re-appropriation. The only circumstance which required that these demands should come up before the House was the fact that the expenditure incurred was in respect of what is called 'new service'. The expression 'new service' is to be found in Article 250 of the Constitution but there is no definition of this expression in the Constitution or elsewhere. The Public Accounts Committee which reported on the Audit and Appropriation Accounts of 1949-50 have accepted the note prepared by the Finance Department and appended to that report a note regarding the interpretation of this term. According to that interpretation *inter alia* where certain expenditure exceeds the amounts specified therein, it has to be treated as a 'new service'. The value of defining the expression 'new service' so as to include certain items of expenditure is that it enables the Legislature to be informed of these items of expenditure and to have an opportunity to debate them. In all the cases which will come up before this House later to-day it is not that the vote of the Legislature is required for the money since the money is met by re-appropriation but that an opportunity is afforded to the Legislature to discuss the desirability or otherwise of undertaking such expenditure. It was in this view, in order that Hon'ble Members might have an opportunity to debate these items of expenditure and in order to satisfy the recommendation of the earlier Public Accounts Committee that I have permitted the inclusion of these motions in today's list of business. I am sure that the Hon'ble Members will be able to discuss these demands even though they have had no opportunity of tabling cut motions. I might add that so far as these token demands are concerned, it is more usual to debate on the demand itself than to move cut motions, since the demand itself relates to specific items of expenditure and is not in the nature of a comprehensive grant such as comes up before the

Legislature when the main estimates are voted.

Now, if the House so desires, we will take up these estimates for discussion after five of the Clock.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS

Mr. SPEAKER.—As regards the demands, the timings I have noted are as follows :—

Demand No. 38	...	1-15 to 1-45
Demand No. 39	...	1-45 to 2
Demand No. 40	...	2 to 2-30
Demand No. 42	...	2-30 to 3
Demand No. 44	...	3-30 to 4
Demand No. 45	...	4 to 5

DEMAND No. 38.—WORKING EXPENSES—ELECTRICITY SCHEMES

XLI. RECEIPTS FROM ELECTRICITY SCHEMES

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 1,60,64,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Receipts from Electricity Schemes—Working Expenses'."

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I oppose the Demand. On the policy of rural electrification, I would like to submit to the House that the method adopted by the Government is far from satisfactory. There are many schemes already sanctioned relating to some districts. In some other districts schemes are not at all taken up. In certain districts not more than three or four works are taken up while in some other districts 10 to 20 works are taken. Since there are a large number of sanctioned estimates pending execution, no new schemes can be taken up in other districts because the works already sanctioned

and unfinished would need a lot of money and the allotment would be insufficient to take up new works. Therefore, Sir, while taking up schemes for rural electrification, it would be necessary to see whether there has been equal development in all districts. If not, Government should take up fresh works which would give benefit or which would benefit such of those districts wherein works have not been taken up. That is most important.

The second thing, Sir, which I would submit is that the policy of the Government in strictly adhering themselves to the percentages as regards rural electrification is working hard. At present, people are not very enthusiastic about rural electrification. But when electricity is introduced into that village it is possible and probable that the people of the village may take more and more to the use of electricity thereby assuring a larger percentage of return. Therefore, at the time of sanctioning the schemes, the stipulated percentage of return need not strictly be adhered to. It has been my experience that after the introduction of electrical schemes to a particular village, it has developed very much industrially, and after about five or six years, the electrical schemes have paid more to Government than at the beginning. And, therefore, I would request Government to keep in mind about the needs of particular villages and not to always insist on percentage.

Sir, the third point that I want to impress on this House is this: In 1949 certain departments were transferred from the Palace to the Government control. As a result of this transfer, such of those who were working in the Electrical Department of the Palace were merged in the Mysore Power and Light. In the service of the Palace, the employees used to get lower scales of salary than those in Government service. In the Palace service, these employees would get some other benefits apart from their salary. After the transfer, these officials have been deprived of the remuneration from the Palace and they have to entirely depend upon the scales of salary. Sir, I would very much like to know how Government

can feel satisfied at the anomalous position of a second division clerk in the Government service getting basic salary of Rs. 40 while another clerk transferred from the Palace getting only Rs. 30 or Rs. 35. The first division clerks also, such of those that were in the service of the Palace are getting lower salaries than those employed in Government. Once the services have been transferred to Government, it is very necessary that the basic salary of these people should be raised to the same level that is prevailing in Government offices and the benefits that are being given to Government servants should be given to these people also. Sir, there have been many instances where, after the merger, such of those who were serving in the Palace and were retired, not having been given their pensions and great hardship is being experienced by those people. If the Government had not transferred these employees to the M.P.L. perhaps their conditions would have been much better. After these transfers were effected, the Palace have revised their scales of pay but these benefits will not accrue to these transferred officials for no fault of theirs. The Government's decision to transfer these people to M.P.L. was according to the agreement entered into between the Government and His Highness for their own convenience. But when the Department was transferred, these officials were not given the option either to stay in the Palace or to come back to Government institutions.

Therefore, I urge upon the Government to take immediate action and see that their scales of pay and allowances are brought up to the level of those in Government offices.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ (ಶಿಕ್ಷಣ—ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಂಪುಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಯಾಸಿಟಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.)

ಇಂಟರ್‌ಮೆಡಿಯೇಟ್ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲ್ಯೋಜು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಒಬ್ಬರು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮೊಟಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ನರ್ವೀಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೋಲ್ಯೋಜು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೋಲ್ಯೋಜು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ವಿಷಯ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಗೆ 9 ಕಾನು ಅಂತಲೂ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಗೆ 1½ ಅಣೆ ಅಂತಲೂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕೂಡಿ ನೇಮಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಿರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ನಿರು ಹಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಕಂಪರ್ಸ್ ಮಾಡಿನೋಡಿ ಈಗಿರುವ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ ಎಂದು ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ರೈತ ತಪ್ಪದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಗೇ ಒಂದು ರೇಟು, ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಗೇ ಒಂದು ರೇಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಸುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಸುವುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪದಾರಿಗೇ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಇದು ಎನ್ನಾಯಿವಲ್ಲವೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಗೇ ಒಂದು ರೇಟು, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ? ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ವಾಟರ್ ರೇಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್, ನಾನು ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದೆ ಒಂದು ರೇಟು ಮತ್ತೊಂದು ರೇಟು ಮತ್ತೊಂದು ರೇಟು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ; ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿ

ಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇವನು ಹೆಚ್ಚು ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).— ಅಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಎರಡು ಬೆಳೆ ಆದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನ್ಯಾಯವಾದ ರೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. 1½ ಅಣೆಯಂತೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಟರ್ ನಾರಾ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ವಾಟರ್ ರೇಟು ಯಾವ ಬೆಳೆ ಗಾದರೂ ಸರಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಅನೂಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪಡಿಸುವುದು ಆಗಬಾರದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ವ ಧಾ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾವ ರೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೇಟನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ವಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1½ ಅಣೆಯಂತೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರತಕ್ಕ ದರ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಒಂದಾಣಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ 1½ ಅಣೆಯಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್, ನಾನು ಫುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡಿಪರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).— ನ್ಯಾಯ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸ್ಪೆಷಿಲ್ ರೈಟು, ಮೈನ್, ಇವುಗಳು ಸರಿ ಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳ್ಳದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕ್ಯೂಷನ್ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ನ್ಯಾಯ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿ ನಂಬರು 38ರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೂತ್ನವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರೀ ದೀಪಗಳಿಗಲ್ಲ—ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವೈವಸಾಯ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ ಸಂಕಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ

ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಹುಕಾರರು ಯಾವ ರೀತಿ ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂಪೊರೆ, ಎದು ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಚಿಂಪೊರೆ ಕೂಲಿಗಾರರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 10-15 ವರ್ಷ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸಹ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವವರು ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ 100 ಜನ ಅದರ ಅಡಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಿರುವಾಗ ಇವರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಚಿಂಪೊರೆಯೆಂದು ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಇತರ ನೌಕರರಿಗಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು. ಇಲಾಖಾ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಬು ಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಆಗಿರುವವರು ಎಂದು ಭೇದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಆಗಿರುವವರು ಕೂಡ ಗ್ರಾಬುಯೇಟ್ಸ್‌ನಂತೆ ಅವರಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತೀರಾ ಕನಿಷ್ಠ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಅದವರಿಗೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಿಂತ ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೂ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ಎಂದು ವಿರ್ಷಾದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೀಪ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುತ್ತದೆ. ದೀಪ ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿವಸವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸದವರು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ತಾತ್ಕಾರ ಎಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳಬಹುದು. ರಾತ್ರಿ ಅಥವಾ ಹಗಲು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಣದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಕೂತು ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೊಡೆದು ಒಳಗೆ ಬಿಡುವ ಕೆಲಸಮಾಡುವ

ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವರವರ ಕೆಲಸದ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ರೋಕರ್ ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ ಇದೆ; ಜೋಗ್, ಪಿಂಪಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ, ಮಿಕ್ಕವರಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರಲೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲ ಮಾಪಾಡುವುದಾದರೂ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ; ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಥ ಸರ್ಕಲ್ ಒಂದಿದೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡ, ಚೀಬರ್, ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗೆ ಬಹಳ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾಗುವ ಅಂದಾಜು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮಗೂ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು, ಬಿಲ್ಲು ಯಾವುದೂ ತಕ್ಷಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ದೂರ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಎರ್ರೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಅನಂತರ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾಪಸು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಲು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಿಲ್ಲು ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟೀಷ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ 60-100 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಹಣಬೇಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಬಾರದು! ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಅಂಚೆಗೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಟ್ಯುಯಿಟಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜನರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳುವವರಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಟರ್‌ಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಾರಸುದಾರರು ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ವಿಧಾನಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿ ದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಯಸ್ಸಾದಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಂಡಸರಿಗೂ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಇದೆ. ಅದೇ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡಮಾಡಿದರೆ, ತಕಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಯವರೇನು ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಇಡಿಸ್ಕೈಮಿನೇಟರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಕ್ಕೊತ್ತದ ಗದಾಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ಆರೋಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗಿದೆ, ಪೋಲೀಸಿವರು, ಪೈಮರಿ ಸೊಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, comrade Gopala Gowda is talking on behalf of the labourers. I have spent a great part of my life working in the fields and he will be only carrying coal to New Castle to tell me about the difficulties of the labourers. He was talking of indiscriminate transfers. Certainly, we should not have any indiscriminate transfers at all. He was talking about pensions. No proposals are pending. The same rules that apply to the employees of other departments apply to this department also. Sri Srinivasa Iyengar was talking about discrimination from district to district. We have not got anything like that in this department at all. As a matter of fact, there is one difficulty for rural electrification or I. P. sets. As I was telling the other day to another member, there are some places where we have more I. P. sets. It all depends on two or three important factors and that is, there the need is much greater.

We could not have had as many sets in Chiknagalur or Shimoga as we have in Kolar or Tumkur where you get less rainfall. Because there will be practically no rain in Chitaldrug and Kolar, people there are naturally anxious to go after this. Then, Sir, he was talking about those who came from the Palace to this department. Some of them are unqualified and we are asked to retain them in the grades they were getting in the Palace.

Sri P. R. Ramaiya raised a very important question, that is about underground cable. The necessity about this is very keenly felt and we are doing our utmost to have underground cable system as quickly as possible. It requires enormous amount of money and I can assure the Hon'ble House that we will do it quickly.

Another important question was raised by Sri Papanna regarding the rates that we are charging for food crops, and commercial crops for I. P. sets in general. I have already said when the demand was discussed that these charges are much lower than the charges in other parts of India. I think we have no idea of higher rates for food crops. But for commercial crops I do not think that the Hon'ble Member who was speaking so much in favour of commercial crops was quite just and fair; the crops fetch huge amount of profit. I think they are entitled to better rate than crops like ragi or paddy. He was telling about the difference—why should we make difference between commercial crops and so on. I think it is these crops that are bringing huge profits. And besides this, if these people are going to use other means of lifting water they would have to pay much more.

Sir, my time is up and I will refer to only one matter, i.e., about complaints raised about the temporary people. I may bring to his knowledge that we recently have passed an order and as a result of that those people who have been working now on temporary basis will be confirmed. With this explanation I hope the House will pass the demand.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 1,60,64,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Receipts from Electricity Schemes—Working Expenses’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 39 —ROAD TRANSPORT SCHEMES

XLVI.-A. RECEIPTS FROM ROAD TRANSPORT SCHEMES—WORKING EXPENSES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 47,50,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Receipts from Road Transport Schemes—Working Expenses’.”

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—I have got up to give compliments to the Road Transport Minister regarding the running of the department. There is a sense of security in the minds of the passengers who travel

Mr. SPEAKER.—Incidentally if you desire you may refer to Demand No. 43 also though it is not moved now, because I have not allotted any time for that demand. Only one member can speak. That is all.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—At the outset may I point out that there is a sense of security in the mind of the passenger who travels in Government buses, because even if the passenger arrives at the bus stand late by forty-five minutes, he is quite sure that he can catch the bus ! Because the bus which is scheduled to leave Bangalore at 12 o'clock will leave at 1 P.M. Soon after the passenger gets into the bus, he will enjoy undisturbed journey, because no police officer will go and check the bus on account of

instructions given by the Hon'ble Home Minister (*Laughter*). The drivers and conductors are very liberal to the passengers who are standing by the roadside and the conductors will take in all passengers and issue tickets liberally. A bus which is capable of accommodating only 30, by the generosity of conductors will be made to accommodate nearly 50 passengers. Further, passengers need not spend anything to carry the luggage to their houses, because by the time a passenger reaches his destination, the luggage will have been carried away by others. So to some extent the cost that he is to incur will be saved.

After they travel over a certain distance, the passengers will be made to enjoy or will be forced to enjoy certain rest because the bus will automatically stop on the road. Nobody knows where the defect lies ! The passengers must wait till a relief bus arrives. Thus a ticket holder in a Government bus enjoys the benefit of travelling in two buses.

Further, the passenger in the bus will enjoy very good music. This is a kind of noise produced by the jolting of the bus bodies and other sounds produced by differential, shutters, etc.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member wish to pass all these remarks when new buses are going to be purchased ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Again during the rainy season in some of the old buses, passengers will have very nice bath, free of cost since the roof and the shutters will have been damaged. Since buses are parked in open yard the Government need not spend anything for the cleaning of the buses. No cleaners need be employed and to that extent it is a savings to the department.

Some of the items of expenditure are not included in the expenditure column in their enthusiasm to show profit to the department. For example, they have not provided anything for insurance premium. Premium will be about Rs. 350 per bus under the comprehensive insurance scheme. That comes to about Rs. 45,000 for 150

(SRI M. RAJASEKHARA MURTHY.)

buses. The brake inspection fees comes to Rs. 3,000. Some other charges like permit fee, etc., come to 1,200. Roughly the total will be Rs. 50,000. This expenditure is not shown in the expenditure column.

Again they have not adequately provided towards depreciation. The total capital outlay is about 48 lakhs. The life of the buses is only four years. 25 per cent of the amount must be set apart towards depreciation charges. That comes to about Rs. 10 lakhs and the amount provided in the budget towards depreciation is only Rs. 7,50,000.

I learnt complaints have been received by the transport authorities about high luggage charges levied. I think it is better if these charges are brought down. With these words I close my speech.

(Some members rose.)

Mr. SPEAKER.—There is no time for others to speak.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—My friend Sri Rajasekhara Murthy has given very great compliments right from the beginning. Probably, the description of the defects that he observed suits well for his own buses rather than the Government buses. Further, my friend has referred to one or two very important points which I cannot allow to go unnoticed. With regard to the insurance scheme I may tell my friend that although the buses have not been insured, I have made provision for keeping an equivalent amount as Accident Fund in the Road Transport Department itself so that if there is any bus which is damaged on account of some accident the money out of that fund may be utilised. I am told that this is not a novel scheme. It is prevalent in the Bombay Road Transport system. I have adopted the same. I may also inform my Hon'ble friend to his satisfaction that this year, I think, the department has paid all kinds of taxes to the tune of Rs. 3,60,000, all taxes which my Hon'ble friend is also subject to. And along with that the depart-

ment has also made adequate provision for 4 per cent interest.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—And they have incurred a loss of one lakh.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This year? No. That is not the correct position. I have not got the file here with me; otherwise I would have given the figures. With regard to luggage, there is a demand from the public that the luggage charges are heavy. I have been thinking of reducing the charges so that the passengers may not be unduly inconvenienced. I may assure the Hon'ble House that the department has been taking all possible steps to see that better service is provided to the travelling public. It is not merely a question of earning money. That is purely secondary. Our main object should be to provide better facilities to the travelling public so that those who travel in these buses will bear ample testimony to the better service—in fact my learned friend has referred to establishing booking offices. That is engaging my attention already. As early as 1950 there is a Government order in the matter of establishing booking offices specially in important places where these buses cover a large area. I have already issued instructions that immediately, forthwith, some booking offices may be established in places like Nanjangud, Chitaldrug, Nelamangala and some other places. In Tumkur also, we have got a booking office there. With regard to that also I have already taken steps.

With regard to over-loading it has been brought to my notice so forcibly that I cannot allow it to go unnoticed. I have already issued instructions in the matter. My position was rather very difficult to begin with because there were few buses and where we had the monopoly I had to meet the demands of the public. Now that we are going to have 50 buses more which are ready to be put on the road, I have already assured the House and I repeat that assurance that in every place where there is congestion, as many buses as are necessary will be put. With regard to overloading, I have issued instructions that in no case there should

be overloading. I am telling this to my friend just to erase that impression from his mind. As a matter of fact there are any number of cases where the transport drivers and conductors have been hauled up by the Police if they have committed any mistake such as overloading. The law is no respecter of persons.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—In spite of his assurance, in long distances there is this overloading. Let him say categorically whether in short or long distances there shall be no overloading. It is no use merely giving an assurance here.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have felt the force of the argument raised by my friend. But I may assure him this much: that I am not in the habit of saying one thing here and another thing in some other place. Of course, sometimes overloading does happen. But then it happens this way, especially in the monopoly routes, where the husband, wife and two children happen to require accommodation. Shall I make any discrimination among them? Especially in a case like this, sometimes when there are only two last buses, it becomes almost impossible to make any discrimination. The passengers themselves will say: "it does not matter, somehow put in their luggage and take them in." So far as overloading is concerned, it is my responsibility also to see that it is reduced to the absolute minimum and eliminate it almost to nil as early as possible. And in that direction.....

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—What is the minimum overload and the maximum overload?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even for a machine there is what is called tolerance limit. Up to that one can tolerate and I may assure you that that limit will never be overcome.

2 P.M.

With regard to long distance passengers, I have in view to provide for some more facilities. The Hon'ble Leader of the Opposition was making some useful suggestions. He was good enough to go round the offices of the Road Transport Department. My friend Sri M. Raja-

sekharu Murthy also was there. He was very much happy and his anxiety is that as far as possible, we must provide still better facilities. Useful suggestions as to how best we can improve the working of this Department have been given by the Hon'ble Leader of the Opposition, and I shall bear them in mind. In a way, his suggestions are entitled to great weight because he is the father of the Road Transport Department and he is very much interested in seeing that this Department works as successfully as possible.

With this assurance, I am sure the House will be pleased to pass this Demand.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Inspectors cause unnecessary delay in several routes, Sir.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is what is called a complaints book in each bus. If there is any complaint, you can record in that book.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 47,50,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Receipts from Road Transport Schemes - Working Expenses'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 43— MISCELLANEOUS CAPITAL ACCOUNT.

82-B. CAPITAL OUTLAY ON ROAD TRANSPORT SCHEMES.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 27,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Capital Outlay on Road Transport Schemes'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 40—IRRIGATION.

68. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 3,33,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account’.”

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I oppose the Demand. Sir, in connection with the agreement between the Government of Mysore and the Government of Madras about the sharing of waters in the river Cauvery, that was entered into in the year 1924, we are permitted to develop irrigation to the extent of 1,10,000 acres apart from the irrigation under the K. R. S. Sir, from the date of entering into the agreement, we have already completed 30 years and we have only 20 years to go, when the 1924 agreement is liable to be revised. While the Government of Madras all along have developed their irrigation to a large extent the 1st instance being Bhavani and Amaravathi, we on our side have not shown an equal amount of activity; and they get a prescriptive right under these development schemes and at the time of revision of the 1924 agreement Madras will have a claim on us. Very unfortunately the Mysore Government have not attempted to avail themselves of the opportunity of developing additional 1,10,000 acres and even under K. R. S. we are permitted to develop to the extent of 1/3 of the extent under channels in addition to the acreage agreed upon. Sir, in the light of that, I urge upon the Government of Mysore to see that they immediately carry on a survey to find out whether they can construct more dams in order to impound more water to develop

1,10,000 acres permitted for fresh irrigation.

Further, Sir, even under the existing channels, water supply has not been made. To give an instance, the Thuruganoor Branch Extension channel was completed nearly ten years back and water has not been let in. Government is a double loser. Government has not only lost construction and water rate, but at the same time, they have to pay interest on capital that has been spent on this extension while they are not even getting interest on this capital outlay. I would urge the Government to see that immediately water is let in through this channel.

The third point is, in T.-Narsipur Taluk in the south-west portion, there are a number of valleys by means of which rain water is collected and carried on into the river. Most of this water is not made use of in the Mysore State, because after it flows into the Cauvery, Cauvery and Kapini will join together and flow down to Madras State. I would urge upon the Government of Mysore to take up a scheme and see how much of this water they can retain for use within the territories of Mysore State. There are so many places where they can develop irrigation projects and bring about hundreds and thousands of acres under irrigation. No development has been made in this regard and I urge upon the Government to see that they take up most of these schemes to prevent water flowing out of the State without being used.

Sir, in Thungabhadra Project, we have a low level canal that runs for a distance of 14 miles in our territory and we are bound to supply water to the low level canal. This low level canal is not of much use to Mysore State. Even if there is a large extent of area that may be brought under paddy cultivation within this area, water will have to be delivered intact to other areas without being used. I believe that the Government of Mysore have a case to represent to the Government of India and see that some quantities of water may be taken up for irrigation within the 14th mile. Under the low level canal even

though 2 lakhs acres can be brought under cultivation, only 90,000 acres are situated within the territories of Mysore; and even out of this 90,000 acres about 20,000 acres are wet lands. Therefore the area that is left over for development is only 70,000 acres. The rivers Bhima, Krishna, and Thungabhadra take their birth in Karnataka. Krishna river after its water supply from the rivers Thungabhadra and Bhima enters Andhra and they get all the benefit. Karnataka is not given its due share in the sharing of waters of Krishna. The Government of Andhra and Government of Madras have greater advantages and Mysore has been made to share liabilities without getting its claim recognised.

With regard to hydro-electric power, we can develop the Shimsha Project by spending half or a quarter of the amount proposed to be spent at Thungabhadra, and still have the same result.

Sir, as regards the high level canal, I must say that the Government of Mysore should urge for the taking of the high level canal as the low level canal benefits the people of Mysore very little. It is the high level canal that will be of much use to Mysore State and therefore I urge upon the Government to represent to the Board to see that necessary steps are taken for taking up work relating to this high level canal.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಲಿ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಭದ್ರಾಯೋಜನೆ, ಮತ್ತು ನುಗು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಲೇ ಪೂರೈಸಿ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಹ ಬಹಳ ಭಾಗ ಮುಗಿದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಇದ್ದು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು. ಇದು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಗಳವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 30 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುಹೋದವು. ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಇರುವುದು 20 ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನಾವು ಹೊಸವಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು: ನಮ್ಮ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಹಾಕಿ ಗೊರೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಅಗೆಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ವೆ ನಡೆದು ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೂ ಆಗಿ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾರ್ಗ ಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಮಾರು ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಸುಮಾರು 45,000 ಎಕರೆ ಈ ರಿಸರ್ವಾಯರ್‌ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಈ 5-6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಜರೂರಾಗಿ ಅಗೆಬೇಕೆಂದು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನಗಳಿಂದ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮನವಿಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ನಾವು, ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಶಿಂಷಾ ನದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿಂಷಾನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮಂಗಳ ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರ್ಧರವಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈಗ ಮಾರ್ಕೋನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ಈಗ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ನಾಲಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನೀರು ಬರಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಜಾಗೃತ ತಾವು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.)

ಲಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಯನಹಳ್ಳಿ, ಬಲಭಾಗದ ನಾಲಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರ ತಕ್ಕ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. 2,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿ ಸುವ ಆಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಆ ನಾಲೆ ಆಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅದುದರಿಂದ ಮಂಗಳ ಜರಾತೆಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಚಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಚಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ಚಿಕ್ಕಿ ಕಲ್ ಸಮಿತಿಯು ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಖ್ಯೆರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ.

ಇನ್ನು ಪಿಂಷಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತೇರಿದಹಾಗೆ ಬೋಳಾರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಅಣೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಮನವಿಯಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಜಾಗೃತ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರ್ಕೆಯನಹಳ್ಳಿ ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಗಳ ಬೀಳುನೀರು ಹರಿದು ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೆ ಹೋಗುವ ಬೀಳುನೀರು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಲದೆ ಎಂದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನವಿ ಎಂಬ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಪಿಂಷಾ ನದಿಯ ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ನವಿ ಹತ್ತಿರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಪಿಂಷಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಯನಹಳ್ಳಿ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಧುರೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಲು ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪಿಂಷಾ ನದಿಗೆ ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬೋಳಾರೆ, ಚಿಕ್ಕ ಮಧುರೆ ಮತ್ತು ನವಿ ಈ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಸೊನ್ನ ನಾಯನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಆ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಐದಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಷಾಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕೆರೆಗಳ ಮತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ (ನಂಜನಗೂಡು).— ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆ

ಕ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೂ ಚಿಕ್ಕಿ ಕಲ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೆ 60 ಅಡಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯಾಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಹಳ ಮುತ ವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕಿ ಕಲ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಪ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಬೇಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ: ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವ ನಾಲೆಯೊಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫುಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಎಸ್. ಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು ರೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ foot bridge ಮತ್ತು ಕಾರ್ಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮಾಡದೆ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗರ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಡಜ್ಜಿಗುಂಟೆ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಗ್ರಾಮಗಳವರು ನೀರಿನ ವಸತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮೇಲ್ಮಡ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥಕಡೆ ಸೇತುವೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅಸ್.ಮೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರೈತರು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಒರಟಾಗಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಖಂಡಿತ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟ್‌ಗಾಗಿತ್ತು. Foot bridges ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಅದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾರ್ಕೆತ್ತರು ಸೇತುವೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿ ಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ foot bridges ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಪಿಕ್‌ಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ 100 ರಿಂದ 500 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ತರಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಹೊಳೆ ಅಣೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಸ್. ಮೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದಾಯಿತೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನುಮಾರು 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೂಡ್ಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮದವರು ತಾವೇ ನಾಲೆ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಆದಾದಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ; ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಸಹಿಷ್ಣುತೆಯೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡ್ಲಾಪುರದ ಸಣ್ಣ

ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದು, ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಒಂದು ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಆವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಪ್ರಯಾಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕೆರೆ ಕೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಡ್ಡುಕಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫರ್ವೇಲ್ ವರ್ವೇಲ್ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಆದಾಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನರಸಾಂಬುಧಿಕೆರೆ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರು ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಅಡ್ಡುಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ರೈತರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ರೈತರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಂದಾಯ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯಾಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಉಪಕಾರವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ಸದ್ಯಿನಿ ಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Mr. Speaker, Sir, Hon'ble members have referred to the need for taking some other projects, especially, projects in the Cauvery Valley in accordance with the agreement entered into between this Government and the Government of India. There is some force in what Sri Srinivasa Iyengar suggested. Government is anxious to take up all the projects provided funds are available. The Government of India and the Planning Commission have, on more than one occasion, asked us to complete the works already on hand before taking up new works. For instance, Sir, we wanted to take the Kapini Project which comes under the 1924 agreement. We had appointed an Assistant Engineer. In the meanwhile, we got a letter from

the Planning Commission asking us not to proceed with the work on the ground that we must try to implement the first Five-Year Plan before taking up new works. Therefore, we had to stop the work and the matter is under correspondence.

As regards the Reservoir across Hemavathi near Gorur, as my friend Sri Lakkappa said, survey has been done, but it is a very costly scheme.

Sri K. LAKKAPPA.—Only five crores.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, five crores and the area that is to be benefited is 45,000 acres. From the technical point of view the project is not very beneficial. I am not going to give a final opinion on that matter. Anyhow, during the first Five-Year Plan period, it may not be possible to take the work. We will investigate the possibilities of including this scheme, if it is beneficial, in the next Five-Year Plan. Hon'ble member Sri Linganna said that the Nugu project is not progressing well. At the same time he said that the Executive Engineer in charge of the work is very brisk and is very energetic. In a way it is contradictory. The work is progressing well. But due to the unavailability of the gates, we could not give water to a few thousands of acres which could have been done if it was possible for us to obtain the gates. As you all know very well, we have to rely upon the technical opinion so far as gates are concerned. There was difference of opinion regarding the gates between the Technical Advisory Committee and the Chief Engineer and after the matter was finally decided, we have placed orders for the gates and we will be able to get them, I am sure, within one year.

Then, Sir, Sri Huchmasthan Gowda referred to the need for taking up Mangala Reservoir. This is a work included in the Five-Year Plan and we are anxious to take up the work. Once again here, there was difference of opinion regarding the site between the public on the one hand and the Engineers on the other and between the Engineers themselves. Therefore, it was decided to conduct gauging for a

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

period of two years. In lieu of this we have proposed to take another project which is equally important, namely, Sonnaikanahalli Project and I think, we will be able to commence the work early next year. I am afraid I have no time to answer all the points raised by Hon'ble members.

The Hon'ble member Sri Srinivasa Iyengar referred to the high level canal pertaining to the Tungabhadra project and also the sharing of the Krishna waters. The question of sharing of the Krishna waters is not finally decided. The matter is under correspondence.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—But you must be careful.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We are very careful. (*Laughter.*) He said that the hydro-electric project at Tungabhadra is very costly. I perfectly agree with him. But by the time Bellary was integrated to Mysore, some crores of money had been spent for purchasing the equipment. Therefore it was not possible for this Government or the Andhra Government to abandon the scheme. No doubt we would be satisfied with the Shimsha Project because it would be more advantageous and less costly than this project. But we cannot help taking up the other scheme.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It was a *fait accompli*!

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes. In these circumstances, the Government are doing their best to take up new projects if funds are available.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 3,33,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 42—ELECTRICITY SCHEMES

81-A.—CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 2,40,07,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Capital Outlay on Electricity Schemes’.”

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Mr. Speaker, Sir the department has already given the danger signal, that within a year if these schemes are not taken up electricity for further consumption will be cut off. It is therefore high time that the Government should seriously consider the question of taking up some important schemes. Electrical schemes are not so simple. They take at least 5 to 10 years before they mature. I would therefore earnestly draw the attention of the Government not to sleep over this matter but to give immediate attention to the Honnemaradu Project though it is costly. I was told by the Hon'ble Minister for Electricity that the Shimsha Scheme is almost complete and will be taken up. But this scheme has an output of hardly 10,000 kilowatts. I do not think that it will solve the problem at all. Honnemaradu must be taken up. I trust the Government will take it up as soon as possible.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—I want to raise a discussion that the electricity for irrigation pumps is not supplied to certain villages in Gubbi Taluk, namely Thigalarapalya, Madenhalli, Thosehalli, Vadalur and Kadaba of Gubbi Taluk. This question was also brought forward before this House during the last session. These five or six villages are in very low level. There are many coconut gardens, betel leaf gardens, plantain gardens, etc., and representations have been made to the Hon'ble Minister to take up these schemes. The other day a question was put by Sri N. Hutchmashy Gowda and answer given was that

electricity for irrigation pumps would be supplied to Nittoor and Kadaba. In fact if a line is taken from Gubbi to Nittoor and then to Kadaba, instead of taking it directly, the line can be taken on these villages also, so that they may also get full benefit. An assurance was also given last time. I was told that the estimate has also been approved. Till now the work has not been taken up. Therefore I urge upon the Government to take up the schemes as early as possible.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರಿಯಾಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಇನ್ನೊಂದು ಗಾಯತ್ರಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಮತ್ತು ನಾರಣಾಪುರ ಅಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯಲು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪುಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 4,000 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಿವೆ. ಅವರ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಡಿವಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಈ ಪೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕೊಂದ, ನೀಲನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಬನೂರು ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತೊಂದರೆ ಎನೆಯದಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಸಮಾಪದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡೀಬೈಲು ಎಂಬ ದಕ್ಕೆ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರ

ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 2½ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 189 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆಯೆಂದರೆ, ಈ ಸೌಕರ್ಯವು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲದಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ನಾನಾಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಧಾನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿರುವುದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನರಿತು, ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಪ್ರಗತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಧಾರವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಮೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ನಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸುಮಾರು 2-2½ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈಗ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ನೋಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನವಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಷ್ಟೂ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾನ್ರೇಕಾನ್ಸರ್ವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅಂಶ ಇದೆ.

ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಾಗುವುದು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿರಬಹುದು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದೊಂದನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಲೆನಾಡನ್ನು ನಿಕ್ಕಪ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ವಾದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಸಕ್ರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಹೊಗಲೇ ಹಳ್ಳಿ, ಕಳಸ, ಸಂಗಮೇಶ್ವರಪೇಟೆ, ಕಳಸಾಪುರ, ಹೊಸಳ್ಳಿಪೇಟೆಯವರು ನುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಲಮೂಲಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಒತ್ತಾಯ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಮನಗಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮ್ಯಾನ್ಯರೇ ಹ್ಯಾಸರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಾದ ದೈಲ್ಲ್ಯ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಭಯ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಅಮೇರಿಕ ಕೊಡಲು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಗದೆ ಹೋಗಿ ಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ loan float ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).—ನೆಲಮಂಗಲ, ಮಾಗಡಿ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಣ್ಣಿ, ಒಬ್ಬಳಾಪುರ, ನಿಡು ವಂದ, ಮರಳಕಾಲವೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಖೇರಿತಾ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಅಥವಾ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದು ಮಾತ್ರ

ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರೂ ಸಹ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮ್ಯಾನ್ಯರೇ ಹ್ಯಾಸರ ಮತ್ತೆ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರು ಮತ್ತೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಹ ಕೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶಿಂಷಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮ್ಯಾನ್ಯರೇ ಹ್ಯಾಸರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 11,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಿಲೋವಾಟ್ ಕರೆಂಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯ ಏನು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಮ್ರೇಡ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. 38-40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಿಜ, ಅವರು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರು, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು; 1904ರಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಆರೋಪನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. 1954ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅದು complete ಆಗಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ wait ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ remark ಸರಿಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ !

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I was giving him a compliment for his young age. He has experience and knowledge, I agree. But he does not yet know how to wait. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಇವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಪರಾಂಲೋಚನೆಯಲ್ಲವೆ. ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನುಭವ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮುಳುಗುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಸಮಜಾಯಷ್ಯಯಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 2,40,07,000 be granted to the Government to defray the charges

(MR. SPEAKER.)

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Three Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

DEMAND No. 44—SCHEMES CONNECTED WITH STATE SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING

85-A. CAPITAL OUTLAY ON STATE SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 5,51,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of State Trading'."

Sri P. R. RAMAIA (Basavangudi).—Sir, the other day I referred to the question of thrown out employees from the Food Department. There was no time for reply by the Minister. I would like to know what the Government are going to do with them.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಈ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣ ಲುಕ್ಪಾನಾಗಿದೆಮೆಂಬರು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದರಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದರವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಫೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಉಂಟು. ಇಲಾಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ

ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಟಕ್ ನಿಂದ ರಾಗಿ ತರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಕೋಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡ ಬರೀದಿಗೂ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಚೀಲಗಳ ಹ್ಯಾಂಡ್ಲಿಂಗ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಲ್ಲ ಮಾರುವಾಗ ಪಲ್ಟಾ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಳೆಗಳನ್ನು ತರಿಸುವಾಗ ನೂರಾರು ಪಲ್ಟಾಗಳಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ದಾಸ್ತಾನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಕ್ಕೂಮಲೇಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರುವ ಜೋಳ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆಂತ ಈ ಜೋಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಟಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಇಂಥ ಅಕ್ಕಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಒಂದೆರಡು ಚೀಲಗಳಿದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೂರಾರು ಚೀಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇಂತಹ ದಾಸ್ತಾನು ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಈ ದಾಸ್ತಾನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಒಂದು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಲುಕ್ಪಾನನ್ನು, ನಷ್ಟದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗಲೂ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ದರ ಸರಿಯಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಲುಕ್ಪಾನನ್ನು ನೀವು ಈ ದಿವಸ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಹಾರದ ಇಲಾಖೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂನೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 50 ಪಲ್ಟಾಗಳಷ್ಟು ಕೂಡ ಅಫ್‌ಟೇಕ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಯಿತ್ತೋ ಅದೇ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಥಾ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ. ರಿಸರ್ವ್ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು, ಪುಷ್ಕರವನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಥಾ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ರಿಜರ್ವ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಡಿಪೋದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಸೂಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಕೇಳಿ

ದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೇಳಿದ ವಸ್ತುವಿನೊಡನೆ ಬೇಡಿದವು ವುಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪಾರ್ಟೀಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಪನ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೋಧಾ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ಕ್ಲೈಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ 3—4 ಸೇರು ಕಡಮೆ ಬಂದರೂ ರಿಸರ್ವ್ ಡಿಪೋಗಳವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಕಡಮೆಯಿರುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. 90 ಸೇರಿನ ಚೀಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ನೌಕರರು ಕಾರಣರೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವಾಗಲೇ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ವಿಶದವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಕೆಲವರು ಚೀಲಗಳಿಂದ ದವಸ ತೆಗೆದು ಕಡಮೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಇದೇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I oppose the Demand. Government are holding large stocks of grain in various godowns. They will be retrenching many of the employees of the Food Department, but at the same time they are holding large stock of grains. If they delay in disposing their stock of grains, they are liable to lose a lot of money.

As regards retrenchment the Government are having in their mind, in the Food Department most of the temporary staff will go out of service on 30th March 1954, i.e., tomorrow or the day after. When the Bangalore Cantonment area was transferred to the Mysore State, there was a Government Order to the effect that all those people in the Food Department must be taken to Mysore Government service. And there was also another Order to the effect that such of those who had a permanent lien should be reverted to the original posts and such of those who were temporary should be discharged. In spite of that the Government of Mysore have not

absorbed all of them in permanent places. The temporary staff of the Food Department in Mysore State has not been shown the same consideration. The day after tomorrow they are to retrench hundreds of people and they will be thrown out of employment and Government do not hold any guarantee to reabsorb them. It is true that there is a Government Order to the effect that in all vacancies that may arise hereafter these retrenched men should be preferred. But in most of the unit offices, there are already lists dating from 1950-51 and 1951-52 and persons named therein are still unemployed. Therefore I want to know whether these retrenched people can ever get a chance for another ten years to come. In Madras and other places those employed temporarily were given bonus and allowances. But in Mysore, if we retrench they go home without a pie in their pockets. Therefore I urge the necessity of giving employment to them somewhere immediately they are retrenched so that their services for the last ten years in the Mysore State may not go in vain.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—I fully associate myself with what my friend Sri Srinivasa Iyengar has spoken. It is true that in the Madras State bonus is given to employees whenever their services are terminated. I request that bonus be given to them and also they be re-employed if there are vacancies.

As regards the prices of foodstuffs, Government have been kind enough to reduce the price of rice. They have now ordered that the rice may be sold at 1 3/4 seers per rupee. Fine rice today is collected by paying Rs. 22 per palla. The transport and hulling charges will cost about Rs. 1-8-0 and the total cost will come to about Rs. 24. Even then, people think that the Government are making some profit by selling at 1 3/4 seers per rupee. I request the Government to see that the price is still lowered because you are aware in Bangalore City people are not taking the rice from the Fair Price Depots. They go to the open market and purchase rice, because it is a little bit cheaper. Also it is better polished.

(SRI R. ANANTARAMAN.)

I therefore request you to be kind enough to reduce the price by a few annas more and sell it at 2 seers a rupee. Thereby the Government will not be incurring any loss. I do not recommend that the Government must put themselves to loss. So I hope they will be sympathetic enough and lower the prices still.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಅನೇಕ ಡಿಪೋಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಈ ಧಾನ್ಯಗಳು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಸರಕು ಈ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತನ್ನೂರಿಕ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗೋದಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಹುಳಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಕೆಲವು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅನಗತ್ಯ. ಈಗ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಆಹಾರ ಹತೋಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು: ಈಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡಿಪೋಗಳ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುತ್ತಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಈ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಈ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ದೊರಕುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಡಿಪೋಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲ, ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಗಡಳತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಕಳೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 1947-48ರಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 7,821 ಮಂದಿ ನೌಕರದಾರರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು—Dearness Allowance ಮತ್ತು High Price Allowance ಬಿಟ್ಟು—38,04,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿತ್ತು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಹಾರದ ಹತೋಟಿ ಸಡಿಲಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, 1952-53ರಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ 6,057ಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ 37,04,000ಕ್ಕೆ

ಬಂತು. ಅನಂತರ 1953-54ರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ 3,178ಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ 33,03,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಖೋತಾ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ 24-25 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಆಗಲಾರದು. 1954-55ರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೀಟಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆ 2,883ಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ಖರ್ಚು 2,40,900 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವು ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಆದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇನೂ ಕಷ್ಟಮುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತಿಕ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವಂತೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೆ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ write off ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ಬಾಬಾದರೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರಗಳಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು write offಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಯೇ ಎನಾ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಯಾವ ಕಳವಳವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗತಾನೇ ಈ ಧಾರಣೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ considerable wastageಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅವರ ನೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾತು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತಾಗಿ, ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೇ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂತಾಗಿ ದೇಶವು ಸುಭಿಕ್ಷತವಾಗಿರಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER—The question is :

“ That a sum not exceeding Rs. 5,51,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st

day of March 1955, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of State Trading'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 45—ADVANCES AND LOANS.

R. LOANS AND ADVANCES BY THE STATE GOVERNMENT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That a sum not exceeding Rs. 2,02,77,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Loans and Advances by the State Government'."

Sri Srinivasa Iyengar has sent a number of cut motions. Let him have the first chance to speak on the demand.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).— I too have sent.

Mr. SPEAKER.—You will have a chance.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, Sir, I oppose the Demand. Loans and Advances by Government are being made from a very long time. If I may be permitted to say so, in the words of the Ex-Minister Sri T. Siddalingaiya, it is being made from *Obirayanakala*. The loans no doubt are being issued but the way in which the collections are being made is highly unsatisfactory. This statement is based on the observation made by the Auditor-General in his Finance Account of 1950-51. The Auditor-General says :

Conditions of loans have been fulfilled except that the dates of repayment of the loan have not been adhered to in some cases, barring those in respect of loans to Government servants.

Sir, in the year 1946-47, the Government had as its assets a sum of 64.22 lakhs under the head 'Loans and Advances' by Government. In the course of seven years, that is from 1946-47 to

1954-55, the Government have managed to issue loans to the tune of 4½ crores and according to the assets and liabilities statement of the Government of Mysore, as it stands at the close of 1954-55, the amount of money that will be due to Government under this head is 4.97 crores. Sir, as regards recovery, a number of questions have been tabled on the floor of this House and the Hon'ble Minister was pleased to assure us in answer to a question that was taken up on 26-6-1952 as follows :—

" As soon as this Ministry assumed office, we have passed a general Government order that every loan must be collected strictly in accordance with the terms of the agreement."

We would like to know, how far these loans have been recovered in the course of these two years.

Sir, loans are issued for various purposes. Loans are issued to municipalities; loans are issued to notabilities; loans are issued to cultivators and then there are miscellaneous loans and industrial loans. - In 1954-55, the Government of Mysore estimated the issue of these loans at 2.02 crores; and if these loans are issued according to estimates, then the amount of loan that will be due in the following categories stand as follows: From the Municipalities, the Government of Mysore will have to get about 80 lakhs; from landholders and notabilities 30 lakhs; from cultivators 100 lakhs; miscellaneous industrial loans about 4½ crores and advances to Government servants about 35 lakhs.

I have no wish to refer to loans to Government servants because the Hon'ble the Chief Minister answered the other day that they are fully secured and that they have a firm hold on their salaries and therefore the recovery cannot be doubted. But as regards the industrial loans, I have every doubt. All this amount of 4.97 crores is treated as assets of the Government of Mysore. I would like to know, Sir, how much of this loan is bad debt, and how much is irrecoverable debt and how

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

much can be recovered, whether Government of Mysore have taken the necessary steps to collect these loans. Sir, the Public Accounts Committee have observed as follows as regards the mode of collection of the loans:—

“The Committee feels that if effective steps are not taken, an appreciable portion of the advance is likely to be lost.”

And therefore, I have to press upon the Government the urgency of collecting these loans. These loans are advanced out of borrowed funds. The Government of Mysore pays interest irrespective of the fact whether recoveries have been made or not. And it is all the more necessary that we should take effective steps for the collection of these loans.

Sir, as regards collection of the loan, I must say, it has been very slow. In the year 1950-51, the Government of Mysore had collected 25.34 lakhs, but it fell down to 20.46 lakhs in the year 1951-52; and in 1952-53 the actual amount that has been collected is 20.45 lakhs against an outstanding balance of 2.54 crores. In the current year 1953-54 the revised estimate shows that the Government is confident of collecting 39.44 lakhs against an outstanding balance of 3.45 crores. We have yet to see whether the estimate would come true, when the accounts are presented to us.

Sir, the Government of Mysore have issued loans for various purposes; a sum of Rs. 44,000 was advanced towards dairy farming. And under industrial loans, to various institutions loans have been issued, the most important being the Radio and Electricals Manufacturing Co., Ltd., the Ganesha Textiles, Ltd., the Shankara Textiles, Ltd., the Mysore Chrome Tanning Co., Tobacco Co., Ltd., the Mysore Silk Filatures, Mysore Waterproof Co. I am afraid, Sir, that if prompt action is not taken, the Government will certainly lose a large part of this loan. It will be a serious loss to the general tax-payer, and therefore I would urge the Government to see that prompt recoveries are being made.

Sir, about this Radio Electrical Co., Ltd., in addition to a loan of 23.25 lakhs, a provision of Rs. 10 lakhs had been made in 1952-53; we do not know whether that loan has been issued. Once again to my astonishment, I find a similar provision of 10 lakhs in 1954-55. I would like to know why they should provide such a huge sum as loan towards an industry which is already heavily indebted to the Government of Mysore. For many industrial concerns, loans have been issued without definitely ascertaining the percentage of return and whether the concerns are working satisfactorily. Therefore, a great responsibility is on the shoulders of the Government at the time of issuing the loans, especially when they are dealing with borrowed funds. So, I would like to urge upon the Government to be more careful than they are in regard to issue of loans and see how far they will be able to fulfil the assurance held out in respect of recovery of these amounts to avoid loss to the State. In answer to a certain question from Sri Chiklingiah *re*: compilation of list of Debtors of Mysore State, the Hon'ble Chief Minister said that it would take a long time but nevertheless he assured that he would try his level best to see that these debtors are listed with the dates of granting loans and recoveries. I have yet to know whether that assurance has been fulfilled and if not, this House will certainly desire to know at what stage this stands.

* ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಹೋದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 1953-54 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ loans to landholders and other notabilities ಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸೋಣವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಕಾಬಿ ಲೋನ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು. ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೆ ಅನೇಕರು ಸಾವುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಾವು ಬೆಳೆಮಾಡತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂಗಡವಾಗಿಮೇಲೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಕವಿ ಲೋನು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಲೋನು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒದಗಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ವರ್ಷ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, 100 ರೂಪಾಯಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿರೋ, ಅದೂ ಕೂಡ ಅನುಚಿಂತನವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಗಳು ಏನಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರುಮಾಡತಕ್ಕ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಲ ರಿಕವರ್ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ನಾದರೂ ಕಷ್ಟ ಬಂದೀತು. ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಲಕೊಡದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ತಮಗೂ, ನಮಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೋ ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೂಡಲೇ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪಾರ್ಟಿಷರ್ ಲೋನ್ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಈಗ ಇದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉದಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ರಾಂಗಳ್‌ರ ಲೋನು ತೀರಿನುಪ್ಪದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸಾಲ ಇದ್ದು ಆ ಸಾಲ ತೀರಿನುಪ್ಪದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಲಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯಸ್ಥರಾದ ಜನರು ಇದ್ದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಶಿಫಾರಸಿನಿಂದ ಸಾಲ ಸೋಲಿ ದೊರೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಲಿಸಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿರುವುದು ಬಂಡಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ 2—3 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ತೆರೆಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಲಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಾಲ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸಾಲ ಬೇಕಾದರೆ 6 ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಬಡ್ಡಿಯಾದರೂ ರೈತರು ಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ಸಾಲ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ, ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು, ಬೆಲ್ಲ, ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಹಣದ ಆತುರದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕೂಡಲೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ತಂದು ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ. ತಾವೇನೋ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.)

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಾಯ ವೆಲ್ಲಾ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನೇರವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹೋದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಈ ಸಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು, ದನ್ನು ಈಗ 1954-55ರಲ್ಲಿ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ರಿಮೆಡ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯ ತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಬಾಬು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೆಸಿನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ನುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.— ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದರಡು ಮಾತನಾಡಲು ಆತನು ತೋರುತ್ತಾನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ. ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆದು, ಅದನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಮಂಡಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮಂಡಿಯವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಹಣದ ವರದಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಮಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವವರ ಸ್ಥಿತಿ ಕುಸುಪ್ಪು ದರ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆ ಮತ್ತು ಸಕರೇಶಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದ ವರ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಮಣ ಏಲಕ್ಕಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು ದಕ್ಕೆ ಈಗ ಈ ವರ್ಷ 6 ಸಾವಿರ ಮಣ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಹೀಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ರೋಗ ಬಂದಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಾ|| ಕೋಲ್ಟನ್‌ನಂವರಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಟ್ಟೆ

ಸ್ವೇಷಿತನಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಂದು ಏಲಕ್ಕಿಕಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರಂತೆ. ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿ ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯದೆ ಅದು ವಿಷವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಆಗ ಏಲಕ್ಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏಲಕ್ಕಿಯ ಉಪಯೋಗವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಟ್ರೇಡ್ ಏಜೆಂಟರು ಮತ್ತು ಕಮಿಷನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇಕೆ ಇದನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬಾರದು! ಈಗ ಇದರ ಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಹಣ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರೋಗದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೀಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಪೊಲೀಸಿನವರು, ಎದುಚ್ಚುಕ್ತ, ಇಲಾಖೆ ನೌಕರರು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರದೊ ಸಾಲ ತಿಂದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಇತರರಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಲಮಾಡಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆಡಮಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿಯೂ, ಅನುಕೂಲರಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ತಕಾವಿ ಸಾಲ, ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀಜ ಹಾಕುವಾಗ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಯ್ಯುವಾಗ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಈ ಸಾಲ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ ಪಡೆಯುವವರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆಸ್ತಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಮೇಲೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು; ಸಾಲ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಶೇಕಡ 20 ರಿಂದ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮದ್ಯಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ Moratorium Actನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಹಿನ್ನೆಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ರೈತರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಸೇರು ರಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಪಲ್ನಾಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ರೈತರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಈಗ ಪಲ್ನಾಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಹಿಂದೆ ದುಡ್ಡಿನ ತಾಪತ್ರಯಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Sir, Government is giving enormous money to the Bangalore Trust Board for putting new lay-outs and to enlarge the City of Bangalore. But I see no lay-out whatsoever in Civil Station ever since the inception of this Trust Board. I understand that the Trust Board has more than 20 lakhs of rupees on hand being the value of sites sold and on account of the model houses. With this amount on hand the Trust Board may bring in new lay-outs in Civil Station. Sir, Civil Station was considered to be a paradise of the pensioners. Today it is nothing but a labour area on account of the establishment of big industries. The importance of the place has increased now and the Trust Board has to pay more attention to these areas. On the contrary they think of improving other places anticipating future income for the Trust Board. For example, the Jayanagar extension.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, in one sentence the Hon'ble Member can tell us where he wants this improvement to be made in Civil Station. (Laughter).

Sri M. PALANIYAPPAN.—I may straightaway say Austin Town and Richards Town. Then, I just like to bring to the notice of this House and of the Government that there is only one Co-operative Bank in Civil Station and it is now in a dying condition because all the people who had deposited so much of money now want to withdraw because the period is over. That is the only Bank which was of so much help to the middle class people, by way of granting loans. I request Government to grant at least fifty thousand rupees to this Bank.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಅರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ದೇಶದ ಕರ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಉದ್ಭಾವವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಳ್ಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪುರ, ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮ, ಪಿಟ್ ಕಾರೋನಿ, ಅರ್ಜುನ ಕಾರೋನಿ ಮುಂತಾದುವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈತರಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ ಬಡವರು, ಹರಿಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ನೀರು, ದೀಪ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಸಹ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಖಾಯಿಲೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲರ, ಪ್ಲೇಗು ಮುಂತಾದುವು ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ, ಅವುಗಳ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯ ಮಾಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಭಾವಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿರು. ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆ ಕೀರ್ತಿಯಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುತ್ತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು.

4-30 P.M.

* ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗತಾನೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಸಹ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯೊಂದಿದೆ. ಅನೇಕರು ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಮಂಡಿಯವರಿಂದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದಿನಸಿಯನ್ನೇ ಅಡವಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬರೆ ತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೇ ಮೊದಲ ಬದ್ಧ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಒಡವೆವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ಅಡವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಸುಲಭ ಕಂತಿ ನಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರಕುವಂತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವರ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಏಳಿಗೆಯೇ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಎಂದು ಸಮಸ್ತ ನೆರವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ).

ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಲವೂ ಸಹ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಹುವಷ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಸರವು ನೀಡಿದ್ದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಮಂದಿ ಬಡರೈತರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದು ಹೋದುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಈಗ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಿರುವ ಹಣ ಸಹಾಯದ ಪೈಕಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ನಮಸ್ತರಿಗೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಾಲ ದೊರಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಅವರ ಕೈಕಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ತಾವು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪುಸ್ತಕ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 3,000, 4,000, 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೇ ದೊರಕಿದೆ. ಈ ದಿನ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಲಿಸಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನೇಕರು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾರು ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ದೊರಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಇಂಥ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು ? ಯಾರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುರ್ತಾಗಿರುವುದೆಂದೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಸಹಾಯವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸಹಾಯ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಈ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ amelioration fund ನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಈ ಸಾಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಂತಹ 19 ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರೂ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ, ನನಗೆ

ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಸಿಕ್ಕದೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾಲಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೂಲ್ಸ್ ಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅಡವು ಇಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿನಂತೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂಬ ರೂಲ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೆಳತಕ್ಕ ಸಾಲ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 93 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆಯಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಯಾ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಭದ್ರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 150 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ವ್ಯತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಏಳಿಗೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿ-ಹೆಸಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ತಕಾವಿ ಲೋನು ಮತ್ತು ಇತರ ಲೋನುಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 54-55 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಲಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ತೆರಿಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಲಗಳ

ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ ನವರ 6ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ; 1-3-1953ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಅವರ ಅಸಲು ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು compound interest ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನವೆಂಬರ್ ತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ—ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾವುದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಯಾವುದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—70,95,000 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಸಲು 29,54,000 ರೂಪಾಯಿ, ಬಡ್ಡಿ 1 ಲಕ್ಷ 37 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ 2—3 ಕಂಪೆನಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಕಂಪೆನಿಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾವತಿಯಾದಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸಾಲದ ಟರ್ಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅಪಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮುಗಿದಿದೆ, ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾವತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಪುನಃ ರಿವೈಸ್ಟ್ ಆಗ್ಗಿ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ (ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು) ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಂಪೆನಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ 1940ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಇದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ತಾನಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕವರು ಅನೇಕ ಜನ, ರೈತರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ

ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ—ಇದನ್ನು ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರೆಂಕೊ ವಿಚಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. 1954-55ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. 1948ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿಯಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಂಡುಬಂದು ರಿಂದ ಕ್ಯಾಷ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೋಲ್ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ 4 ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಪುನಃ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕ್ಯಾಷ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೋಲ್ ಕೊಟ್ಟರು. 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ದನ್ನು ಈಗ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸುವಂತೆ ಆದರ್ಶ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನೆನಪಿಗೆ. ರೆಂಕೊ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು 19,76,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ ಏನೆಂದರೆ, ಕ್ಯಾಷ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೋಲ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಕ್ಟರ್ ನಾವಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ world events meters ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ್ಕಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಹಾಕುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೇಬರ್ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ನೆರವೋಗ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಸಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತಂಗಡಿ ಚಕ್ರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿಜನರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಚಪ್ಪಿ ತಯಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘವಿದೆ. ಪೋಲಿಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.)

ವನ್ನಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ (ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಏಲಕ್ಕಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಏಲಕ್ಕಿ ಪೈರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ, ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ರೋಗದ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಿದೆ ಮತ್ತು ಏಲಕ್ಕಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮೂಡಗೆರೆಯ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಹನೀಯರು ಹಳೇ ಸಾಲವೆಲ್ಲಾ ಬರಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಫಸರು ಜೀವನವೇಕೆ ಈ ಸಂಘದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ; ಬೇಕಾದರೆ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮೈಸೂರುಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, change the system of public loans ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಸಿಸ್ಟಂ ಫೇಂಜ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಥವಾ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ ಶ್ರಾನ್ಯೂದೋಗರು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚುರುಕಿನಿತು. ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಪಟ್ಟಿರ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ಮತ್ತು ಇತರರು ವೆಂಬರುಗಳಾಗಿ, ಆಫೀಸ್ ಬೇರೂರಿ, ಆಗಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಮುಂತಾದವರಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಹಣವಿದೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೈಗೆ ಬರುವಾಗ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಅವುಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿ 10—12 ವರ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು 70 ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆದಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕೊಡುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ವೆಂಬರುಗಳಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಬಡವರಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆಸ್ತಿ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಕೇಳಿರುವಂತೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮೂಲಕ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 2,02,77,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Loans and Advances by the State Government’.”

The motion was adopted.

DEMANDS FOR SUPPLEMENTARY GRANTS FOR 1953-54.

5 P.M.

Mr. SPEAKER.—What time shall we fix for debate on the Supplementary Grants ?

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar—Hosanagar).—No time limit. Very many subjects there are to be dealt with.

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನೇನೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯ.

Mr. SPEAKER.—I must state you have not understood me or the House. (After a pause) No doubt cut motions have been tabled. But one or two cut motions used to be discussed and the whole main demand used to be put to vote. Even then there used to be not so much scope to express their views on particular demands. I therefore decided—I have made myself clear—and the House has come to some agreement. There has been a clear understanding. Now, at the close of all these demands and that too when all the demands are passed, you pass such remarks. Is it desirable Sri Gopala Gowda? You are no doubt at liberty to pass any remark but it must be reasonable.

Sri S. GOPALA GOWDA.—I am sorry, Sir. ಈ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದೆ; ಅಷ್ಟೆ.

Mr. SPEAKER.—That is over. Grants are over. I am now asking whether it is desirable to fix a time limit about supplementary demands—till six of the clock or 6-30. A reasonable time is necessary. Is the House agreeable to sit till 6-30?

Several MEMBERS.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I think the Hon'ble the Chief Minister may move the demands to save time and I suggest that we may be permitted to cover up all the demands.

Mr. SPEAKER.—Yes, quite so.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We have hardly two hours before us. But we will try to finish it earlier.

Mr. SPEAKER.—At what time?

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—You may have one hour.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I think we can have the debate till 6-30.

Mr. SPEAKER.—I am now speaking to the Hon'ble Leader of the Opposition. What time can we have?

Sri J. MOHAMED IMAM.—We can have till 6-30.

Mr. SPEAKER.—What does the Leader of the House say?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Time cannot be made elastic.

Mr. SPEAKER.—But when once we fix the time limit I will apply guillotine.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—He said till 6-30. I agree.

Mr. SPEAKER.—Yes. Then I move all the demands. Motion moved:

“That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of Additional and Supplementary Demands for Grants for the year 1953-54 circulated among the Members be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1954 in respect of Demands Nos. 9, 18, 23, 26, 29, 34, 40, 41 and 42.”

Now the debate.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I rise to oppose all these supplementary demands.

*** Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).**—I can understand if you oppose one or two demands, but not all.

*** Sri J. MOHAMED IMAM.**—Sir, this Ministry has a knack to take us by surprise. The latest surprise they have given us is to introduce this third instalment of supplementary demands. Previously we had to deal with two lists of supplementary demands. The first one asked the House to vote a supplementary demand of nearly one crore of rupees. The second supplementary demand sought the permission of the House for an expenditure over and above the sanctioned estimate of nearly a crore and a half. Now, we are asked to vote this supplementary demand, just on the day we have finished discussion of the Budget Demands for the year 1954-55. In the first place, I must state that the procedure adopted by the Finance Minister in introducing and asking us to agree to this supplementary demand is highly irregular if not illegal. Because, all supplementary demands must be passed ordinarily before the introduction of the Budget, because all these items which have been spent

(Sri J. MOHAMED IMAM.)

must find a place and must be included in the Budget for the ensuing year. But now there is no indication of the spending of these various amounts and so these have not been taken into consideration in the regular Budget for the next year and we are now asked to vote items when the time has passed. Sir, apparently it looks to be an innocent demand. They have asked us only for a sum of Rs. 1,700, as token demand. But really speaking, they have been asking for an extra sum of nearly Rs. 35 to 40 lakhs. Under demand No. 9 they ask us—I believe they have already spent—Rs. 25,000; under Demand No. 18 they have spent Rs. 15,000; under Demand No. 23 they have spent Rs. 3,13,000; under Demand No. 26 Industries and Supplies they need Rs. 3,84,000; under Demand No. 29— they have not given us the actual figures; they want money to build overhead reservoir to the combined Hospital, Bangalore, and construct an additional block to New Mental Hospital, Bangalore, and cement concrete about 13 miles of road, which comes to nearly Rs. 15 lakhs and more; under Demand No. 40 there is no indication of the amount they want but they require about Rs. 2,16,000 to meet the pay of the Chief Engineer who has been recently appointed and also the expenditure of 4 Public Works Divisions and 13 Sub-Divisions and under Demand No. 42 they want Rs. 1,18,000 under Electricity Schemes. In all they want nearly virtually Rs. 36 lakhs in the guise of a token demand of only Rs. 1,700 (*A Voice*: Is this extra amount?) Extra amount which has been already spent by this time, because 31-3-1954 is only 2 days more. So all this amount must have been spent by this time and so they ought to have been included in the revised estimate. That has not been done and that is why I say it is highly irregular. If these amounts are included and taken into consideration, the whole Budget will have to be changed. If we include Rs. 35 lakhs in the revised estimate only, it will have its repercussion on the Budget for 1954-55. The opening balance will have to be reduced by 20 lakhs and

consequently the deficit would increase from 309 lakhs to 340 lakhs.

Sir, that is why I call this irregular and I do not know why the Finance Minister did not include this in the regular items of the revised estimate. These items were accepted long ago, Sir. In fact many of the items have been sanctioned in the months of December and February. I can give you an instance. The Chief Engineer's place for instance. Under the Demand 40, a Special Chief Engineer has been appointed for looking after the works connected with the Bhadra Reservoir and starting of public works sub-divisions. These were sanctioned by the Government long ago and the Chief Engineer for Irrigation was appointed long ago. Why was not this item of expenditure included under the revised estimates? I think the Government have not explained. These items of expenditure are not of recent occurrence, but still they have not included in the Budget.

Similarly, Sir, I can give other instances. For example, contribution to Depressed Class Amelioration Fund and development schemes for the welfare of criminals. All these were passed in the month of February 1954. Government orders were passed long ago sanctioning these amounts, but they were not included in the Budget. The net effect of that is this and now we are asked to vote an extra amount of Rs. 35,00,000 which will affect the financial position very much and it will enhance the deficit from 309 lakhs to nearly 340 lakhs. This will wipe off the closing balance of 42 lakhs. At the end of 1954-55, the closing balance is 42 lakhs and if this amount is to be met out of the closing balance, the closing balance will be wiped out and this will leave the finances of the State in a very unstable position. The fact that they did not include these figures in the revised figures leads us to one conclusion and that is that they did not want to show the House the actual financial position.

Again, Sir, I must submit that these amounts are going to be met from the savings. It is all right; these amounts can be re-appropriated if there are

enough savings out of the sanctioned items. But in many cases we find that there are no savings at all. For example, I go to '40. Rural Development'. A sum of Rs. 3,13,000 had to be re-appropriated. The sanctioned figure for the year 1953-54 was 31,52,000. The revised estimate is 34,24,000. So they have spent nearly 3 lakhs more than the sanctioned figure. So I would like to know where are the savings and from which source you are going to re-appropriate. If the full budget allotment has not been fully utilised, and if there are savings, then you can divert the savings towards some other items. But here you find there are hardly any savings; on the other hand, you have spent much more than the grant provided. And that is only one instance.

Then you take another item '50. Civil Works'; the amount sanctioned was 236 lakhs; the revised figure is 278 lakhs. Thereby, you have spent 42 lakhs more than the sanctioned amount, and there are no savings at all; but still you want to re-appropriate 15 lakhs. From which source are you going to re-appropriate and where are the savings? Re-appropriation generally presumes that there are savings out of the sanctioned items. Suppose you had a provision of 300 lakhs and they have spent only 280 lakhs; there will be savings of 20 lakhs and that amount can be re-appropriated for any other item of expenditure. But here, you have no savings. You have spent much more than the grant provided. That is what has happened in regard to many items here. Similarly, 'I.N.E.D. 40.' The grant provided under the Budget was 156 lakhs. The revised estimate is 248 lakhs. So you have spent nearly 80 lakhs more than the sanctioned items; and now you want to re-appropriate 2 lakhs which is not at all available. So, I submit, Sir, the procedure adopted by the Government is highly irregular and they want to re-appropriate from sources which are non-existent and which are not at all available. What I would like to know is this: when the Government accorded sanction long ago, and when they knew that it was a definite and specific item of expenditure,

they ought to have included them under the regular budget item. Now if all the items of expenditure are to be passed, it will only increase our liabilities by at least 35 to 40 lakhs. That will make our financial position still more hopeless, and next year's Budget will be very much affected by passing these additional items of expenditure which have been brought before us under the guise of token grants. On these grounds, I oppose all these demands.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, Sir, I oppose the Supplementary Estimates. I support the Hon'ble Leader of the Opposition. This is the third instalment of Supplementary Demands. We had already two supplementary estimates and I believe it is not a good policy to place before this House a number of supplementary estimates in the course of one year. It automatically means that budgeting is not properly done; and what I have said is well supported by the observation of the Auditor-General. He has said that taking the total expenditure into consideration, the total savings amounted to 17.8 per cent of the entire provision. This relates to the Appropriation Accounts of 50-51. Sir, if they want to appropriate out of the various heads, it means that there has to be savings and to what extent they have over-estimated their demands is proved by statistics, which I am going just now to narrate. In the year 1950-51 out of 52 demands, there was only one demand where there was no variation between the final provision and the actuals and so also in 1952-53. In 1950-51 the variations below 2 per cent are registered in five cases and in 1952-53 it goes up to 9. Variations above 2 per cent and less than 10 per cent are noticed in 21 cases in 50-51 while in 1952-53 in the case of 28 demands the variation ranges between 10 to 20 per cent. In the case of one demand the variation exceeds 20 per cent and is within 30 per cent in 1950-51, whereas in the case of 3 demands in 1952-53, the variation is up to 40 per cent of the demand; and in one case, the variation is 80.8 per cent. In

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

four cases in 1950-51, the variation has been 100 per cent.

Well, Sir, if all these things are taken into consideration the variations will be up to 16 per cent of the total provision. If budgeting is done with such a wide variation, naturally there will not only be savings but also a very good excuse for further taxation on account of the deficit and to cover up the deficit you will bring in legislation to tax the people, all the time being fully conscious that there will be very good savings; otherwise, you would not have brought this Supplementary Estimates at all. Sir, on the Supplementary Estimates that have been brought before us, I would like to offer a few observations.

Under Demand No. 9 you have said that you want sanction for three works. Well, Sir, we had a Supplementary Estimate in the month of July and another in the month of January and I would like to know why these three works were not included either in the month of July or January. Why should Government now introduce at the late hour of the year when they will not be able to spend anything? In two days the financial year closes. Sir, this presupposes that you take up the work with the executive sanction and just to regularise, you have brought them before this House to get the sanction now. I think, it is not proper.

Under Demand No. 18 you have asked for a token grant and in the Explanation it is said that the token grant is for the purpose of employing additional teachers in accordance with the programme of the Government of India for solving the unemployment problem. But, under the definition given by the Public Accounts Committee, I do not think it would be treated as new service. Additional equipment and additional staff is for increased work; so, the employment of additional teachers for purely temporary need cannot be treated new service.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—40 per cent of it would be additional staff and the rest for new institutions; there

are both the features. We have been asked by the Accountant-General to treat it as such and we received a letter only on 24th March.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Very well, Sir. Thirdly, there is this creation of the Depressed Class Amelioration Fund which was a thing known to Government long back. The Chief Minister did assure us that he is going to see that the fund is created and the allotment will not be allowed to lapse. Then why did not Government bring this in the month of January? That needs a little explanation.

The fourth thing is under Demand No. 29. You have stated that you want this token grant for the execution of the works noted in the Explanatory Note. But, unfortunately the amount of estimate is not given and we are giving a vote blindly. We do not know how much it comes to and we are not sure whether these works should have been taken this year alone. After all, the year is going to be closed in a day or two. If these works had already been thought of you would have really included them in the Budget itself. If you know these works were necessary you would have done it. Hence the Government should explain the urgency.

The other thing is, under Demand 41 it is stated that administrative sanction was accorded in December 1953. The administrative sanction was accorded in December 1953 for the installation of a Spun Cast Iron Pipe Plant at a total cost of Rs. 45 lakhs. If that was so this could have been brought under the January estimate.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—The cause of action for all these things has arisen in the month of February. If I say that much, I am sure, you will be satisfied. Otherwise, certainly we could have brought this in the second Supplementary Budget.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, the last thing is under Demand No. 42. You have proposed one power line to Channagiri from master unit sub-station, Chitaldrug, an estimated cost of Rs. 1,18,000. Sir, if that was the intention of the Government, they could have as well brought it under

Development Scheme of Hydro-Electric Works at the time of preparing the estimate. This master unit sub-station did exist prior to March 1953 and this could have been brought under Development Schemes. I do not know why it was delayed. Was it thought late? Supposing they had thought of it late, they could have taken up in the year 54-55. Therefore, I submit most of these things have arisen because your budgeting has been defective. But for the fact you know that you will have savings, you would not have brought this. Why should you prepare an estimate in such a manner as to foresee a saving and why should you bring this Supplementary Estimate? I know definitely you are not asking us any more money.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—I am glad you are enlightening your leader. (*Laughter*).

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You could have decreased the deficit; that is what my leader said. So, Sir, it is always better to have a correct budgeting and give a correct picture rather than prepare a budget arbitrarily and expect a saving and proceed with these Supplementary Estimates.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಎನ್ನಿ ಮೇಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಈ ಮನವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗತಾನೆ ನಾವು 1954-55 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಎನ್ನಿ ಮೇಲನ್ನು ನೋಡು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನವಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

5-30 P.M.

ಈಗ ತಾನೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ಯವರು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಣವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೀಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯನಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೋ ಏನೋ ಎಂದು

Mr. SPEAKER.—That is an aspersion and you must have sufficient grounds to make such remarks.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ. —ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಐಟಂಗಳಿವೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ the administrative sanction was accorded in December 1953 ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—You can ask why it was not brought before the House earlier.

Sri S. GOPALA GOWDA.—But this is not question hour; that is my opinion. ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ನಿಜಾಂಶದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತೋರಿದ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉಪಾಶೋಕ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Is it stated anywhere in making these demands, under any of these items, that they are made with a view to satisfy some of their friends or members or some others? Is it not imaginary? What else is it?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ. —ಈಗ Depressed Class Amelioration Fund ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಹರಿಜನ ಮಿತ್ರರಾದ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯದಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ಪಂಡಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದು, ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸೋಣ ಎಂಬ ನೆಪದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬದಲು, ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಏನೋ ಕೈಬಿಟ್ಟಿತ್ತು, ಅದಾದ ರಿಂದ ತಂದಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

(Sri T. Hanumiah rose.)

Sri S. GOPALA GOWDA.—I do not yield to the Member.

Sri T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—Sir, on a point of order

Mr. SPEAKER.—If it is a point of order, then the member is bound to yield. What is the point of order?

Sri T. HANUMIAH.—What the Member says is a reflection on the Harijan Members. ಅವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸರಿಸಮಾನರೋ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಷ್ಟೇ ಸರಿ ಸಮಾನರು. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ point of order.

Mr. SPEAKER.—It is pointed out in page 3 of the Explanatory Memorandum and I also very well remember that the Chief Minister who is also the Finance Minister was pleased to say that a separate fund for Depressed Classes Amelioration will be created shortly and that no amount will be allowed to lapse. Even if it is not spent during the year it

(Mr. SPEAKER.)

will be added on to this fund. He made: that statement I remember during the course of this month. And there is also another sentence to be noted: "The administrative sanction for the implementation of the scheme has been accorded in February 1954." In accordance with that assurance given on the floor of this Legislature this fund has been created. It is not with a view to satisfy any member or any other gentleman outside or here but that was a legitimate demand on the part of those people and the Government has seen its way and has recognised that it is a legitimate demand and has sanctioned it. To go beyond that and make remarks casting aspersions is not desirable.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—It is not a new grant either.

Mr. SPEAKER.—Quite so; it is creation of the fund.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Recently in my Budget speech I have mentioned this, as you, Sir, have correctly pointed out. I said as follows:—

"Government are also constituting, as a special case, a Depressed Class Amelioration Fund to ensure that no portion of the allotted grants lapses."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈಗ ತಾನೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರತಕ್ಕ point of order ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಏನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Strictly speaking it is not a point of order. It is a sort of explanation he sought at my hands and I have made the matter clear. So far as Sri T. Hanumiah was concerned his point was that you must not cast aspersions against Harijan Members; there was no ground for you to make such aspersions. That is all I can say.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು point of order ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದುದು ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ aspersion ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ! ನಾನು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಎರಡು

ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಈಜೇರಿನುವದಕ್ಕೆ, ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ aspersion ಆಗುತ್ತದೆ!

(Sri B. Narayanaswamy rose.)

Mr. SPEAKER.—You please resume your seat, Sri Narayanaswamy. Explanation is given. It is quite satisfactory. He is simply repeating.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಉದಾಹರಣೆ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ, ಕರೆಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಲಿ—ಈ ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಲಿ ಈಗ ಪ್ರಭಾವದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ಷೇಮಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿ-ಇಲ್ಲಿ ಜನರ ತೃಪ್ತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, on a point of information, if the Hon'ble Minister can give me. Can he say under which item the amount is saved and is available for re-appropriation?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Budget Memorandum itself contains. It clearly shows the savings under each item.

Mr. SPEAKER.—You wanted some information. I am under the impression that such information will be supplied during the next Session when the actual savings will be known. Generally that is the practice.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, it is my unpleasant duty to perform disagreeable tasks. But I have no hesitation in saying what I think is right and in doing what I consider to be my duty. In placing these Supplementary Demands before this House, Government have placed proposals for incurring expenditure the full implications of which and the details of which, such as could be ascertained even now, have not been furnished to this House.

It will be seen by any Hon'ble Member who has the time and the inclination to read these Supplementary Demands and the grants upon which these token grants are asked for, that the entire scheme of these Supplementary Demands has been prepared in a spirit not merely of carelessness, but in a spirit of want of sufficient responsibility. I say this with particular reference to the functionaries who may be giving their advice to the Minister for Finance to the Government of Mysore. It seems to me that whoever is responsible for giving assistance or suggestions to the Minister for Finance for placing these demands before the House in the form in which they have been now brought before us, has not been doing his duty by the Ministry, has not been doing his duty by the Government and has not been doing his duty by the country: and it is high time that the Minister for Finance, in view of the responsibilities which have fallen upon him and in view of the fact that he and he alone will be answerable to the country for the expenditure incurred in the name of the Government, in the name of the Party of which he is the head today—in view of these factors he should seek more competent advice from a better qualified person who should be asked to fill the post of Financial Secretary to the Government of Mysore.

Sir, the Hon'ble Member Sri Gopala Gowda went on to suggest that proposals for expenditure have been placed before this House which seemed to him to be proposals for expenditure which are necessary for placating interests or for satisfying the demands made by Hon'ble Members who might have a claim upon the Ministry or upon the Government. I have no wish to associate myself with the opinion that the Hon'ble Member Sri Gopala Gowda may hold or with the observations that he may choose to make on the floor of this House. But to me, who has taken some little trouble to read what is printed in the paper that has been handed to us—to me it seems that at least in respect of one item of expenditure, Government ought to be able to give us some convincing argument, some convincing statement of the case

for substantiating the claim for the supplementary demand which has been placed before this House. I refer to Demand No. 40 printed on page 5 of these supplementary estimates. It will be seen, Sir, that in respect of 'Irrigation Works—Unproductive' item No. 2, a token grant of Rs. 100 is asked for and the explanation given in respect of that item goes to say:

“A grant of Rs. 10,000 has been provided for construction of a new Tank at Sonnayakanahalli, Kunigal Taluk, by re-appropriation of sanctioned grants. As this is an item of new service, a token grant of Rs. 100 is applied for.”

Sir, I should like to know, if the Hon'ble the Finance Minister is in a position to give that information when he makes a reply to this debate, on what date the estimate for the construction of this Sonnayakanahalli tank was prepared, at whose instance it was prepared, who prepared it and what is the total estimated expenditure that is to be incurred for the construction of this tank; when was the administrative sanction sought for the incurring of this expenditure and when was this administrative sanction given; whether technical concurrence regarding the feasibility of the project has been obtained and so on and so forth. This information would be very interesting because I happen to know—as one belonging to Tumkur District and as one who happens to know the people and to know the topography of Kunigal taluk, though my esteemed friend who has been elected from Amruthur constituency is more or less concerned with this particular matter—I still happen to know the needs of the particular area and the feasibility or otherwise of this particular project on which this expenditure is proposed to be incurred. Representations have been made to me, though I have no manner of representative connection with that constituency or with that taluk, representations have been made to me by residents of that Taluk. Representations have also been made to many other Hon'ble Members of this House to my knowledge, complaining

(SRI M. V. RAMA RAO.)

of the proposed item of expenditure upon this particular project.

Sir, it is known to every Hon'ble Member of this House that under the Five-Year Plan a list of works proposed to be taken up is given. In that list a particular work known as Mangala Project had been included and I suppose is still included. Government have made in the previous years Budget provisions in respect of Mangala Project, but for reasons best known to themselves they have not chosen to incur any expenditure in respect of it and to the best of my knowledge, no work has been commenced in respect of this Mangala Project.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—The other day I explained the position regarding the Mangala Project, Sir. I do not know whether the Hon'ble Member was here.

Sri M. V. RAMA RAO.—This Mangala Project still forms part of the Five-Year Plan in so far as that Plan relates to Mysore State.

My Hon'ble friend the Revenue Minister shakes his head. Evidently he means that this Mangala Project has been taken off the Plan and if that is so he will certainly on the appropriate occasion state the reasons for having done that. But apart from that, the facts are that the Mangala Project had formed part of the Five-Year Plan. The Government of Mysore did provide amounts for expenditure on the Project but no expenditure was in fact incurred either during the current year or during the previous year; and this Sonnayakanahalli tank is proposed to be constructed and administrative sanction for it has been sought probably very recently, certainly not at the time when the first of the series of supplementary demands for grants or the second of the series of demands for supplementary grants were placed before this House. If this project had been sanctioned and if the proposal for incurring this expenditure was engaging the earnest consideration of the Government at earlier stages I am certain, Sir, the Government would not

choose to say that although they knew this expenditure had to be incurred before and administrative sanction for incurring expenditure had been granted before that, they purposely kept back this item from the Budget. I am sure they will not say that. Therefore, Sir, it seems to me that this project has been sanctioned in a hurry although local representations have been made against the feasibility of the project and technical opinion has not been concurrent at the various stages at which it is sought to be obtained in the usual course of the administration of the Public Works Department.

This is one of those instances in which the moneys of the State are proposed to be spent without recourse to the usual procedure that is adopted in incurring public expenditure and expenditure is sought to be incurred after the fashion of the Grand Moghul whose days we thought were over. I remember that when the Hon'ble the Finance Minister visited Kunigal Taluk, he took the occasion at some function the proceedings of which were reported in newspapers and which I have read to make a speech in which he agreed that this project should be undertaken and expenditure should be incurred upon it immediately although administrative sanction had not been granted to this project. He saw no difficulty in the way of granting that sanction then and there and he made a speech as reported in the Press which went on to show that this work was being sanctioned because his and my dear friend, the Hon'ble Member Sri Huchmasthan Gowda was anxious about this tank being constructed in that place. That was the effect of the whole speech.

Sri K. HANUMANTHAIA.—What is wrong in constructing a tank in his constituency?

Sri M. V. RAMA RAO.—There is nothing wrong. Nobody said that. I wish the Chief Minister had followed my speech more carefully than that. What I said was, that this is one of the instances of how expenditure is proposed to be incurred without giving adequate thought to the feasibility of the project just because circumstances exist which make it appear that this

project is very urgent and must be executed immediately without having due regard to ordinary administrative process. That is what I was saying. Sir, it would also be interesting if the Hon'ble the Finance Minister can tell us what the actual estimated cost of this tank is, why the amount of the sanctioned estimate for this work has not been mentioned here and why it is merely said that a grant of ten thousand rupees has been provided for the construction of a new tank at Sonnayakanahalli, Kunigal Taluk, by re-appropriation of sanctioned grants. It may be that a small grant of ten thousand rupees has been provided for by re-appropriation of sanctioned grants for the expenditure intended to be incurred towards the construction of that tank. But why should not the House be told what is the total expenditure that is estimated as being necessary for the construction of this tank and why is it sought to be commenced under the guise of merely asking for a token grant? This, I should like to say, is not fair to this House. When public money has to be spent, this House has to vote every item of expenditure—whether Members sit on this side of the House or Members sit on the other side of the House. Every Hon'ble Member is entitled to know, without being bound down by any other rules which have no bearing on or relation to the right of free speech on the floor of this House, every Hon'ble Member, I repeat, has a right to know all that the Government is in a position to state in respect of each item of expenditure that is proposed to be incurred from the public funds. Having regard to the slipshod manner in which these demands are being placed before the House and having regard to the utter inadequacy of the background information which ought to have been furnished to this House, I should say that the Hon'ble the Finance Minister has been less than just and less than fair to this House in approaching the House for a vote on the Supplementary Demands for Grants without giving the House all the information to which this House is entitled.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, to

avoid further remarks on this I would like to draw the attention of the Hon'ble Member to page 117 *re*: the details of the estimated cost of the project.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I have finished my speech.

Mr. SPEAKER.—If the concerned Minister had made a statement when the motion was moved, it would have avoided all these comments.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I was not here; I was in the Upper House.

Sri S. GOPALA GOWDA.—That is not an excuse, Sir.

Mr. SPEAKER.—If they are in the other House, it is physically impossible for them to be here also; that I have already said. So, we have to make allowances.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಚ್ಚಿ ಮಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು; ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರು 23ರ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಹನುಮಯ್ಯನವರತ್ತಿದ್ದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿನ ಮೇಲೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ನೋವುಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಿತ ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾಂಷಿಯು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷನ ಸಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಅವೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಕೇವಲ ಶೇಕಡೆ ಹತ್ತು ಮಂದಿಯಿರುವ . . .

Mr. SPEAKER.—All that is over, Sri Madiah; why do you rake it up?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ಈ ಸಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೇನು ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—You speak on the Demand itself.

6 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅವರು ಈಗ ಈ ಸಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಭಾವನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಿತ ವನ್ನು ಬಯಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಈ demand ಇಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಹುಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುಸ್ವಲ್ಪ, ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ನೂಕುತ್ತಾ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. 1952-53

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು 1953ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ lapse ಆಯಿತು. ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ 1953ರ ಜುಲೈ ಮೂರನೆಯ ಕಾರ್ತಿಕು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಫಂಡು create ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿತು. ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಷನ್ ಫೀರ್ಮನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಫಂಡು create ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಫಂಡು ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂದು create ಆದುದಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ lapse ಆಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಫಂಡ್ create ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾರೊಬ್ಬ ರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರತಿಪದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿತು ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮಾತ ನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ತರುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಬರೀ executive order ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೀಕೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮೊದಲೇ ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಜನವರಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ತಂದಿರುವುದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

“It is proposed to create a fund with an initial contribution of Rs. 2 lakhs which could be re-appropriated out of the sanctioned grants under the major head.....”

The major head is “Rural Development”. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ re-appropriation ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ current yearಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊಬಲಗು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಏನೋ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸೊನ್ನಾ ಯಕನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು 1951ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು, ಆಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಸಹ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ

ಅಂದಾಜು ಸಹ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ದ್ದರು. ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಇದಾದಮೇಲೆ 1952ನೆಯ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಂದು ಸ್ಥಳ ಅಜಮಾ ಯಿಷಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರ ವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತು. ಒದಗಿ ಐದು-ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಮುಖಂಡರು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಹ ವಾಲು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ, ಮೂರು ಜನ ಫೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸ್ಥಳ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆ. ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಫೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು, ನಾನು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿ, ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1953ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಐದು-ಆರು ಸಾವಿರ ಜನ ಹೆಂಗನರು ಮಕ್ಕಳು ಆದಿಯಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೆರೆ ಮಾಡಿ ಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮ ರಾಯರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಗಳಿಗೆ “ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಗೆ ಏನಾಂಕೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಶೆಯುಳ್ಳವನು; ಆದರೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡು ತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಅಕ್ಟೋಬರ್.—ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಯ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ತಯಾರಾಗಿ administrative sanction ದೊರೆತ ಮೇಲೆ

ಡಿ ಸೆಂಟರ್ ನಲ್ಲಿ Irrigation Enquiry ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಂದೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಕ್ಕೂಡೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 1952 ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. 1953 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ಧರ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಚಿಕ್ಕಿ ಕರೆ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆರೆಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾ ಭಿನ್ನಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಸ್ಥಿರಶಿಲನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿದರು. ಚಿಕ್ಕಿ ಕರೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗೇಜ್‌ನನ್ನಡಿ ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದಾಜು ತಯಾರ್ಪಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸೈಟು ಗಳನ್ನು ಆಳಿದು ನೋಡಿದರು. ಆ ಮೂರು ಸೈಟು ಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಅಂತಗಣನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ವರು ಕಡೆಯದಾಗಿ ನೋಡಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 200 ಎಕರೆ ತರಿ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರಾಸರಿ ದವರೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿ, ಗೇಜ್ ನನ್ನಡಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಂತ್ಯತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸರಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು. ಆ ನಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಟಾಂಕ್ಷ ಆಗಿದ್ದು ರಿಂದ ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಪ್ಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ 8 ಲಕ್ಷ 94 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರಿಗಾಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನಗಳ ಅವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದ ಜನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೀಗನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ನಾಗೇ ಹಾನಿಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಾರದವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಲೋಪ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕಿ ಕರೆ ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಂಗಳ ಕೆರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಎರಡು

ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೂರೋನಹಳ್ಳಿ ಬಲಗಡೆನಾಡಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಬಾಡಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, I would not have spoken but for the fact that my name has been dragged into the discussion that followed. I am afraid my Hon'ble friend Sri Huchmasthy Gowda has not placed all the facts before this House. He admitted the need and the necessity for the Mangala project being executed. Sir, it was a great surprise to me to see the manner in which the Hon'ble Minister for Public Works said that Mangala Project has been given the go-by. After taking the technical opinion the estimate was prepared; even the site had been selected and it had been included in the Five-Year Plan and even the Planning Commission had accorded sanction to that project. Sir, as Sri Huchmasthy Gowda himself grants, there is need for constructing this Mangala project. The rain water that is carried in that valley is all going to waste and it is going out to the Madras area without being used in our State. There is therefore every need to conserve that water and provide water for irrigation for the people of that area. It was only after taking technical opinion that that project was contemplated and estimates were prepared and the project included in the Five-Year Plan. Latterly, I understand that the Mangala project was given up. Definitely in the Budget of 1952 money was provided and even in 1953 definitely money had been provided for execution of the Mangala project. Sir, if at any stage it was contemplated to substitute Sonnayakanahally tank for Mangala project as observed by Sri M. V. Rama Rao, I think the House ought to have been informed of the circumstances under which Sonnayakanahally project was taken up in preference to the Mangala project. If the Government's idea is to abandon the Mangala project, I would not approve and I am sure the

(SRI T. MARIAPPA.)

House would not approve of that idea at all. My friend suggested that the approval to the expenditure has also been obtained and Sonnayakanahally project was being taken up in preference to Mangala project. The House is not aware of that. That information has not been furnished to this House even in the Finance Minister's Budget speech. Therefore, it is a great surprise to us to see that Mangala project has been abandoned at this stage. Even when the supplementary grant was asked for, they should have been pleased to mention the circumstances. It is true under the development budget, they have mentioned in the Budget of 1954-55 and not in 1953-54. Therefore, naturally, it is up to the Hon'ble Members of this House to ask for an explanation from the Finance Minister or the Public Works Minister. It was in that context that this vital question has been raised by Sri Rama Rao. Therefore there can be no objection. If it is the intention to take up some other project in preference to Mangala project, I along with Sri Rama Rao certainly raise my objection.

*Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, about 35 projects, including about 15 new projects, were included in the Five-Year Plan. In many cases the site had not been settled when they were included in the Five-Year Plan. There is documentary evidence to substantiate what I am saying. In the case of Mangala Reservoir, no doubt money had been provided and Government were anxious to take up the project. But, Sir, you know there is a Technical Advisory Committee consisting of the retired Chief Engineer and the Chief Engineer and the Minister for Public Works. In important cases this Technical Advisory Committee visits the spot. When we inspected this spot, we were of the view that we should conduct gauging for a period of two years before we take up the project. A meeting was held and in accordance with the opinion of the Technical Advisory Committee I had to defer the project. It is not as if *suo moto* I have abandoned the scheme. The gauging

should be conducted for a period of two years. In the meanwhile this scheme is proposed to be taken up and we sought the permission of the Planning Commission to take up this scheme instead of Mangala project which is deferred at present.

Then, Sir, there are a number of works as could be seen from the Budget and also the Supplementary Demands. For instance, under Demand No. 9 there are three works; they are (1) constructing an Anicut across Doddanakatte village, (2) increasing the capacity of Sulebele tank and (3) restoring Nagarbhavi tank near Halehalli, Gori-bidnur Taluk. Sir, it is not as if to placate the members that these demands have been brought. As a democratic Government we are bound to comply with the requests of the members whenever they are reasonable and feasible. For instance, majority of the members of Hassan District approached and pressed that this work should be taken up. They were demanding for that project for the last several years. I said, 'we will take up this year'. I appeal to members that it is not correct to impute motives to this. So far as I am concerned, I take the responsibility of deferring the Mangala project in view of the opinion furnished by the Technical Advisory Committee. As regards the details of the project, the estimated cost of the project, it is mentioned in the budget and administrative sanction was accorded in the month of October 1953.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, I would not take more than one minute to refer to two demands—Demand Nos. 26 and 41. I would like to assure the Leader of the Opposition that these demands arose only in the month of February 1954. There was a labour dispute between the Electric Factory and the Labour Association and the Appellate Tribunal, in their order dated 13th February 1954, directed certain payments and negotiations were entered into between the Labour Association and the Management. We came to some conclusion only on 15th March 1954. By this arrangement we would be able to save substantially to Government. I have

got the money readily available. Since it is a new service the Accountant-General advised us to treat it as a fresh token and take the approval of this House. Hence this Demand.

With regard to Demand No. 41—Spun Cast Iron Plant, it is a scheme for Rs. 45 lakhs sanctioned by Government and approved by the Government of India and that will have to be done only out of the loan grant. They have granted 12.5 lakhs with the condition that the work will have to be expedited and substantial amount will have to be spent. In order to comply with the desire of the Government of India we proposed spending 9.5 lakhs during the current year only out of the amount of loan that has been sanctioned by Government of India. Hence this is a new demand. This also arose very recently. I too agree with the Hon'ble Members that at the earliest possible moment we should bring supplementary demands.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, it was decided some time back to create a Depressed Class Amelioration Fund. This was also announced by the Chief Minister in his Budget speech. The matter was accordingly brought before the Legislature for its approval. In this connection I might say that this has been a long cherished desire of the members of the Harijan Community. Sir, I am personally aware for several years that grants allotted for the several measures for upliftment of this community lapsed in many cases. On behalf of the members of the Harijan community I wish to express my deep sense of gratitude to Government for having created this fund because hereafter moneys earmarked for Depressed Class ameliorative measures will not lapse if unspent but will go to a fund.

Secondly, the Government of India have approved the schemes like cottage industry, for the upliftment of the Tribes. A Commissioner for Depressed Classes has been appointed and he is taking action to implement the schemes.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—Sir, I have only two sentences to say. In

order to relieve unemployment, 500 teachers were sought to be appointed by the Government of India and the correspondence commenced in the month of December and it was finalised in the month of January. We have to fix up institutions, equip them, appoint teachers and calculate the cost. We wrote to the Accountant-General a letter dated 23rd March 1954. I believe I was quite in time. I am not either too early or too late.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, it is very unfortunate for me that I have not got time at all to reply. I very much wish I had at least fifteen minutes time in order to meet the several allegations that have been made against this Ministry. I will take another opportunity and for the present I would say that all the expenditure shown here will not be a fresh burden on the finances of the State. Most of the items themselves declare that they will be met out of re-appropriation and Central assistance. Especially, for the Bhadra Reservoir the Central Government have given a loan and that will be met out of this fund.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of Additional and Supplementary Demands for Grants for the year 1953-54, circulated among the Members be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1954 in respect of Demands Nos. 9, 18, 23, 26, 29, 34, 40, 41 and 42.”

The motion was adopted.

[As directed by the Speaker, the motions for Demands which have been adopted are reproduced below.]

DEMAND No. 9.—IRRIGATION

19. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS.

“That a further sum not exceeding Rs. 300 be granted to the Government to defray the

charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works'."

DEMAND No. 18.—EDUCATION
37. EDUCATION

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Education'."

DEMAND No. 23.—RURAL DEVELOPMENT

40-A. RURAL DEVELOPMENT

"That a further sum not exceeding Rs. 200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Rural Development'."

DEMAND No. 26.—INDUSTRIES

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES
(EXCEPT SERICULTURE)

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Industries and Supplies (Except Sericulture)'."

DEMAND No. 29.—CIVIL WORKS
50. CIVIL WORKS

"That a further sum not exceeding Rs. 500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Civil Works'."

DEMAND No. 34.—MISCELLANEOUS

57. MISCELLANEOUS

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Miscellaneous'."

DEMAND No. 40.—IRRIGATION

68. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

"That a further sum not exceeding Rs. 200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account'."

DEMAND No. 41.—INDUSTRIAL DEVELOPMENT

72. CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of 'Capital Outlay on Industrial Development'."

DEMAND No. 42 —ELECTRICITY
SCHEMESSchemes outside the Revenue
Account'."81-A. CAPITAL OUTLAY ON ELECTRI-
CITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE
ACCOUNT.

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1954, in respect of ‘Capital Outlay on Electricity

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet to-morrow at 12 NOON.

The House adjourned at Thirty Minutes past Six of the Clock to meet at 12 noon on Tuesday, the 30th March 1954.